

**РОЗКУРКУЛЕННЯ
КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ**

ГОЛОДОМОР

НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ

1920

1933

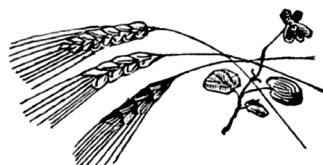
збірник документів

• *Документи* • *Події* • *Постаті* •

Дніпропетровська обласна державна адміністрація

Державний архів Дніпропетровської області

**РОЗКУРКУЛЕННЯ
КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ
ГОЛОДОМОР**

**НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ
(1929–1933 роки)**

Збірник документів

Дніпропетровськ
«ГЕРДА»
2008

УДК 094.4
ББК 79.3
Р 62

Упорядники:
Бородін Є.І., Касьянов О.В., Киструська Н.В., Левчук К.В., Новікова Л.М., Шапошнікова І.І.

Редакційна колегія збірника:
Бородін Є.І., Журба О.І., Касьянов О.В., Киструська Н.В. (відповідальний редактор), Нікілев О.Ф.

Розкуркулення, колективізація, Голодомор на Дніпропетровщині (1929–1933 роки): Збірник документів. – Дніпропетровськ: Герда, 2008. – 498 с.
ISBN 978-966-8856-11-2

У виданні представлено документи Державного архіву Дніпропетровської області, що висвітлюють передумови Голодомору 1932–1933 років та безпосередні наслідки радянської політики на селі. Більшість представлених документів зберігалася до 1991 року під грифом «Таємно» та після розсекречення публікується вперше.

Рецензент
Світленко С.І., доктор історичних наук, професор

ISBN 978-966-8856-11-2

© Державний архів Дніпропетровської області, 2008
© «Герда», 2008

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ГОЛОДОМОР 1932–1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Верховна Рада України постановляє:
вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору 1932–1933 років в Україні та його наслідків;

шануючи всіх громадян, які пережили цю страшну трагедію в історії Українського народу;
усвідомлюючи моральний обов'язок перед минулими та наступними поколіннями українців і визнаючи необхідність відновлення історичної справедливості, утвердження в суспільстві нетерпимості до будь-яких проявів насильства;

відзначаючи, що трагедія Голодомору 1932–1933 років в Україні офіційно заперечувалася владою СРСР протягом багатьох десятиріч;

засуджуючи злочинні дії тоталітарного режиму СРСР, спрямовані на організацію Голодомору, наслідком яких стало знищення мільйонів людей, руйнування соціальних основ Українського народу, його вікових традицій, духовної культури і етнічної самобутності;

співчуваючи іншим народам колишнього СРСР, які зазнали жертв внаслідок Голодомору;

високо цінуючи солідарність та підтримку міжнародної спільноти у засудженні Голодомору 1932–1933 років в Україні, що відображено в актах парламентів Австралії, Аргентинської Республіки, Республіки Грузія, Естонської Республіки, Італійської Республіки, Канади, Литовської Республіки, Республіки Польща, Сполучених Штатів Америки, Угорської Республіки, а також у розповсюдженій як офіційний документ 58-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН Спільній заяві з нагоди 70-х роковин Голодомору – Великого голоду 1932–1933 років в Україні, яку підписали Аргентинська Республіка, Азербайджанська Республіка, Народна Республіка Бангладеш, Республіка Білорусь, Республіка Бенін, Республіка Боснія и Герцеговина, Республіка Гватемала, Республіка Грузія, Арабська Республіка Єгипет, Ісламська Республіка Іран, Республіка Казахстан, Канада, Держава Катар, Киргизька Республіка, Держава Кувейт, Республіка Македонія, Монголія, Республіка Науру, Королівство Непал, Об'єднані Арабські Емірати, Ісламська Республіка Пакистан, Республіка Перу, Південно-Африканська Республіка, Республіка Корея, Республіка Молдова, Російська Федерація, Королівство Саудівська Аравія, Сирійська Арабська Республіка, Сполучені Штати Америки, Республіка Судан, Республіка Таджикистан, Туркменістан, Демократична Республіка Тимор-Лешті, Республіка Узбекистан, Україна та Ямайка, а також підтримали Австралія, Держава Ізраїль, Республіка Сербія і Чорногорія та 25 держав – членів Європейського Союзу;

виходячи з Рекомендації парламентських слухань щодо вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років, схвалених Постановою Верховної Ради України від 6 березня 2003 року № 607-IV, та звернення до Українського народу учасників спеціального засідання Верховної Ради України 14 травня 2003 року щодо вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років, схваленого Постановою Верховної Ради України від 15 травня 2003 року № 789-V, в якому Голодомор визначається актом геноциду Українського народу як наслідок з умисних дій тоталітарного репресивного сталінського режиму, спрямованих на масове знищення частини українського та інших народів колишнього СРСР;

визнаючи Голодомор 1932–1933 років в Україні відповідно до Конвенції від 9 грудня 1948 року про запобігання злочину геноциду та покарання за нього як цілеспрямований акт масового знищення людей, приймає цей Закон.

Стаття 1. Голодомор 1932–1933 років в Україні є геноцидом Українського народу.

Стаття 2. Публічне заперечення Голодомору 1932–1933 років в Україні визнається наругою над пам'яттю мільйонів жертв Голодомору, приниженням гідності Українського народу і є протиправним.

Стаття 3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень зобов'язані:

брати участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу;

сприяти консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості та культури, поширенню інформації про Голодомор 1932–1933 років в Україні серед громадян України та світової громадськості, забезпечувати вивчення трагедії Голодомору в навчальних закладах України;

вживати заходів щодо увічнення пам'яті жертв та постраждалих від Голодомору 1932–1933 років в Україні, в тому числі спорудження у населених пунктах меморіалів пам'яті та встановлення пам'ятних знаків жертвам Голодомору;

забезпечувати в установленому порядку доступ наукових та громадських установ і організацій, вчених, окремих громадян, які досліджують проблеми Голодомору 1932–1933 років в Україні та його наслідки, до архівних та інших матеріалів з питань, що стосуються Голодомору.

Стаття 4. Держава забезпечує умови для проведення досліджень та здійснення заходів з увічнення пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні на основі відповідної загальнодержавної програми, кошти на виконання якої щорічно передбачаються в Державному бюджеті України.

Стаття 5. Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

1) визначити статус і функції Українського інституту національної пам'яті та забезпечити його утримання за рахунок коштів державного бюджету як спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу;

2) у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:
подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що не відповідають цьому Закону;

3) вирішити в установленому порядку за участю Київської міської державної адміністрації питання щодо спорудження у м. Києві до 75-х роковин Голодомору 1932–1933 років в Україні Меморіалу пам'яті жертв голодоморів в Україні.

*Президент України Віктор Ющенко
28 листопада 2006 року*

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПАМ'ЯТІ

Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні» 28 листопада 2006 року зобов'язує вчених всебічно й глибоко дослідити та донести до суспільства і міжнародної спільноти об'єктивну інформацію про трагічні події, що відбувалися на початку 30-х років ХХ століття.

З метою відновлення історичної справедливості, вшанування невинних жертв Голодомору, Дніпропетровською обласною державною адміністрацією розгорнуто широкомасштабну роботу.

Проводяться численні виставки, конкурси, семінари, «круглі столи», історико-краєзнавчі експедиції, створюються документальні фільми, направлені на об'єктивне висвітлення подій 1932–1933 років. Завершується робота над упорядкуванням регіональної «Книги пам'яті» жертв Голодомору 1932–1933 років. Це видання буде включати і поіменний список жертв, складений на основі широкої джерельної бази. В області працюють пошукові групи, якими на теперішній час зібрано тисячі свідчень очевидців Голодомору 1932–1933 років.

Державним архівом Дніпропетровської області раніше вже було підготовлено каталог виставки документів і матеріалів «Індустріалізація селянства», який містить інформацію про кількість колгоспів, що заносились на «чорні дошки» та відомості про кількість постраждалих від голоду по районах області, в яких зазначені прізвища постраждалих та померлих. Дніпропетровською обласною бібліотекою підготовлено і видано бібліографічний покажчик «Серп і молот – зате голод». Пам'яті жертв голодоморів». Зазначені документальні збірники та каталоги буде включено й до регіональної Книги пам'яті.

Восени 2008 року на території Дніпропетровської області встановлено 122 пам'ятники та пам'ятних знаки. За участю Президента України Віктора Андрійовича Ющенка 14 вересня п.р. відбулось урочисте відкриття найвищого в Україні Меморіалу увічнення пам'яті жертв політичних репресій та голодоморів. Монумент зведено авторським творчим колективом під керівництвом заслуженого художника України, скульптора Гарніка Хачатряна і архітектора Дмитра Голіка.

На Веб-сайті облдержадміністрації створено рубрику «Голодомор 1932–1933 років», де розміщено інформацію державного архіву Дніпропетровської області «Документи свідчать», список документальних пам'яток, що зберігаються в фондах Дніпропетровського історичного музею ім. Д. Яворницького за темою Голодомору 1932–1933 років, свідчення очевидців, зібрані пошуковими групами в містах та районах області.

Вчителями та викладачами історії використовується в роботі навчальна програма «Голодомори в Україні у ХХ столітті», яка рекомендована Міністерством освіти і науки України і розроблена Центром історії та сучасних форм тоталітаризму при Міжрегіональній академії управління персоналом. У 2008 році запроваджено спецкурс для учнів 10 класів освітніх навчальних закладів з історії рідного краю «Голодомор 1932–1933 років. Україна пам'ятає».

Без глибокого осмислення трагічного періоду 30-х років ХХ століття нам важко зрозуміти проблеми нинішньої незалежної України та відшукати шляхи розв'язання цих проблем. Український народ, зокрема сучасна і майбутня молодь, мусить знати правдиву історію України, щоб подібна трагедія не повторювалась ніколи. Українське відродження можливе лише тоді, коли народ не втратив своєї історичної пам'яті. Ми працюємо над глибоким розкриттям теми голодомору, щоб наповнити людські душі співчуттям до невинно загинувших, відновити історичну правду.

Саме з цією метою підготовлено та видано запропонований читачеві збірник документів «Розкуркулення, колективізація, Голодомор на Дніпропетровщині (1929–1933 роки)». Вважаю, що документальні матеріали, подані у новому виданні, допоможуть кожному читачеві дійти власних висновків про події тих трагічних часів в Україні, що понад півстоліття були огорнуті пеленою мовчання.

*Євгеній Бородін,
заступник голови Дніпропетровської
облдержадміністрації,
доктор історичних наук*

АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ – СВІДКИ ТРАГЕДІЇ ГОЛОДОМОРУ

У листопаді 2008 року виповнюється 75-та скорбна річниця трагедії українського народу. Насильницька масова колективізація, жорстока політика розкуркулення, грабівницькі хлібозаготівлі, ганебні «чорні дошки», кривавий терор – призвели до Голодомору 1932–1933 років.

Події Голодомору – це не далека давнина, а болюча рана українського народу, що не загоюється. Економічні наслідки знищення міцних селянських господарств під час колективізації, Україна відчуває й сьогодні. Голодомор був наслідком не якогось стихійного лиха, а свідомими діями тоталітарного режиму, вказівок з центру та слухняного виконання на місцях.

Багато десятиліть інформація про Голодомор замовчувалася. Архівні документи були частково знищені або засекречені. Проте, в сім'ях багатьох мешканців Дніпропетровщини з покоління в покоління передавалися усні свідчення тих трагічних часів. Людська пам'ять зберегла імена померлих рідних та близьких.

Перші спроби відновити історичну пам'ять про Голодомор дніпропетровські архівісти здійснили ще у 1989 році, коли було започатковано колекцію спогадів мешканців області про голод 1932–1933 років в Україні. На початку 1990-х, після проведення розсекречення документів фондів обласної прокуратури та обласного відділу охорони здоров'я, відкрилися факти, які зворушили навіть досвідчених і витриманих архівних ветеранів. На очах не висихали сльози, а серце стисалося від болю, коли ми вперше читали кричущі свідчення людських страждань.

Протягом 1990-х років було здійснено серію публікацій у місцевих засобах масової інформації, у виставковій залі державного архіву області відкрито виставку розсекречених документів 1932–1933 років, що розповідали про голод.

Новим поштовхом у виявленні та оприлюдненні архівних документів стало прийняття Верховною Радою України Закону «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні». На виконання цього Закону нашими архівістами було розпочато планомірну роботу по перегляду архівних фондів і виявленню відповідних документів. На засіданні науково-методичної ради Державного архіву області було прийняте рішення щодо розширення хронологічних рамок і створення джерельної бази для вивчення історичних передумов Голодомору, тобто з 1929–1933 р. Найбільш змістовні і цікаві документи були відібрані для експонування на виставці: «Індустріалізація селянства, колективізація, розкуркулення, голодомор на Дніпропетровщині (1929–1933 роки)». В 2007 році видані електронна та друкована версії каталогу цієї виставки.

Наприкінці 2007 року архів достроково прийняв на державне зберігання від органів юстиції книги записів актів цивільного стану за 1932–1933 роки. Саме ці документи були опрацьовані дніпропетровськими архівістами, складено переліки на 65332 громадянина, що померли в 1932–1933 роках. Ці документи покладено в основу Мартирологу жертв Голодомору 1932–1933 років регіональної Книги пам'яті.

В ході виконання Указу Президента України від 28 березня 2007 року №259 «Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні», в держархіві Дніпропетровської області було складено перелік із 313 фондів, до складу яких входить майже 18 тисяч справ, в яких містяться документи 1929–1933 років, що висвітлюють передумови, перебіг та наслідки Великої трагедії.

Дніпропетровщина, до складу якої в 1932–1933 роках входили сучасні території Запорізької, частини Кіровоградської, Миколаївської та Херсонської областей, зазнала відчутних демографічних втрат. В районних відділах записів актів цивільного стану збереглося лише 259 томів із записами про смерть. За підрахунками архівістів це приблизно 15% документів, що мали бути у наявності. Не збереглося жодної книги по Апостолівському і Широківському районах, решта районів області представлена документами окремих сільських рад. Рівень смертності по даних облздороввідділу в 1932–1933 роках перевищував середній по Дніпропетровській області у 5, а по таких районах, як Павлоградський, навіть у 7 разів.

Проти архівних документів та свідчень очевидців нічого не протиставиш. Ті, хто гучно заперечує штучне створення Голодомору, має усвідомити факт цілеспрямованого знищення українського селянства.

Перші кроки колективізації супроводжувалися опором, який чинили одноосібні господарі, захищаючи власне майно, худобу, домівки, проте в середині 1932 року рівень усупільнених господарств по області дорівнював в середньому 85 %. Після Голодомору опір селян практично припинився. Хлібороб-господар зник, замість нього держава отримала покійного, але байдужого до всього раба. Голодомор мав не тільки демографічні і економічні, а також психологічні і духовні наслідки. Було зруйновано вікові народні традиції, зникли предківські звичаї, згас сам дух вільного Українства, носієм яких від віку був селянин.

У збірнику мовою документів висвітлюються причини, передумови, масштаби та наслідки Голодомору 1932–1933 років.

Хронологічні рамки охоплюють 1929–1934 роки – сталінську війну з українським селянством, яка відбувалася у перебігу хлібозаготівель, вилучення усіх, без винятку, продуктів харчування, майна, худоби, розкуркулення та виселення за межі України, практика ведення «чорних дошок», введення паспортного режиму, заборона на поширення інформації про голод та його наслідки – все це прямі докази штучного характеру Голодомору.

Незважаючи на величезні втрати, які архів зазнав у роки Другої Світової війни, а також зусилля радянської влади, спрямовані на приховування та знищення інформації, що компрометує радянську владу, кількість документів про події, що передували Голодомору, перебіг та його наслідки збереглося чимало. В першу чергу, це накази, постанови, розпорядження, директивні вказівки, повідомлення та довідки вищих органів влади СРСР та УРСР, окружних (обласних), районних, сільських державних і партійних органів, колгоспів, заготівельних установ, органів міліції, судів, прокуратури, охорони здоров'я тощо, наочна агітація.

При відборі документів перевага була надана документам місцевого походження, які менш відомі не тільки науковцям, а й взагалі широкій громадськості.

До збірника включено 274 найтипівіших, найціквіших, раніше не публікованих документів, деякі з грифами «таємно» та «цілком таємно», а також 47 свідчень очевидців Голодомору 1931–1933 років, які відображають події в межах адміністративно-територіального поділу 1932 року. Документи розташовані по тематико-хронологічних розділах, які умовно можна поділити на Розкуркулення та колективізацію (1929–1931 роки), Хлібозаготівлі і селянський опір (1931–1932 рр.), Голодомор (1932–1933 рр.). В окремий розділ виділені спогади очевидців Голодомору 1932–1933 рр., що входять до складу відповідної архівної колекції.

В додатках до збірника наведені відомості про колгоспи, що заносилися на «чорні дошки», реєстр виявлених архівних документів. Нажаль, в переліках вдалося внести не всі необхідні відомості через їх відсутність в архівних джерелах.

Крім того, в додатках містяться переліки громадян, померлих під час Голодомору, складених за спогадами очевидців та документами архіву, а також наведені відомості про громадян сіл, міських та сільських рад, які зазнали репресій за невиконання планів хлібозаготівель.

Навесні 2008 року фахівці архіву за допомогою колег з Центрального державного архіву вищих органів влади виявили джерела щодо переселення селян інших областей України, Росії та Білорусії у постраждалі райони нашої області з метою приховування дійсних наслідків Голодомору та виправлення демографічної ситуації в області.

Документи подаються мовою оригіналу, тобто із збереженням мови, стилю, лексики, орфографії, за сучасним правописом. Явні помилки виправлені без застережень. У квадратних дужках дані вказівки про наявність оригінальних підписів, про втрачений або нерозбірливий текст. Також в квадратних дужках в заголовках документів дається дата, яка є найбільш верогідною. Кожен документ має порядковий номер, заголовок, пошукові дані, в яких зазначено місце зберігання та джерело. Якщо в редакційному заголовку йдеться про назви постанов, рішень, директив, повністю або частково використовувалися власні заголовки документів.

До науково-довідкового апарату збірника відносяться: історичний огляд подій 1929–1933 років, список скорочень та географічний покажчик. Завершується збірник переліком документів і матеріалів.

Історичний огляд зробив О.Ф. Нікілев, роботу щодо виявлення та відбору документів провели: Є.І. Бородін, О.В. Касьянов, Н.В. Киструська, К.В. Левчук, Л.М. Новікова, І.І. Шапошнікова. Археографічне опрацювання документів здійснили О.І. Журба, О.В. Касьянов, Н.В. Киструська. Додатки, список скорочень, географічний покажчик та перелік документів і матеріалів склали О.В. Касьянов та Н.В. Киструська. Науково-допоміжну роботу виконали М.А. Кучеренко, К.В. Левчук, Л.М. Новікова.

Ми не ставимо крапку в дослідженні теми Голодомору. Історія цих подій вимагає подальшого тривалого і глибокого вивчення, усвідомлення, визнання.

*Н.В. Киструська,
директор Державного архіву
Дніпропетровської області*

ГОЛОДОМОР НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ

Трагедія українського села 1932–1933 рр. є однією з провідних проблем вітчизняної історичної науки і публіцистики. Проте, розгляд її на загальноукраїнському рівні призвів до того, що поза увагою залишився рівень регіональний. Наприклад, до сьогодні, відсутні праці, присвячені висвітленню перебігу проблем трагедії у конкретній області. Не виключенням у цьому є Дніпропетровщина. Тож даною публікацією робиться спроба, до певної міри, заповнити існуючу інформативну прогалину.

На середину 1932 р. область була однією з 6 адміністративних одиниць, з яких складалася Українська Соціалістична Радянська Республіка: 5 областей (Вінницька, Дніпропетровська, Київська, Одеська, Харківська) та одна автономна республіка (Молдавська РСР становила територію сучасної невизнаної Придністровської республіки). У липні утворюється ще Донецька область. Наша область на той час була значно більшою. Її територія складалася з території сучасних Дніпропетровської і Запорізької областей та частин – Кіровоградської, Миколаївської, Херсонської та Донецької. До її складу входило 10 національних регіонів: 3 німецьких, 2 єврейських, по одному грецькому, болгарському та російському. Немало було й окремих сіл, основу мешканців яких становили представники тих чи інших національностей. Економічна і соціально-політична ситуація у ній визначалася директивами, які приймалися союзним партійно-державним керівництвом, що знаходилося у Москві, та – республіканським, що перебувало у тогочасній столиці (до 1934 р.) республіки Харкові. Тож обласні начальники, хто б вони не були, мусили беззаперечно виконувати розпорядження, що надходили «згори». Стосувалося це і такого важливого питання, як хлібоздача. В умовах взятого партією курсу на індустріалізацію СРСР та виведення його у ряд промислово розвинутих країн, сільськогосподарська продукція, і у першу чергу зерно, була найважливішим джерелом отримання коштів на її здійснення, для забезпечення підписаних контрактів на новітнє устаткування для сотень заводів і фабрик, та оплати передових технологій, що мали використовуватися на їхньому виробництві. Тож плани по зерну були встановлені напружені. І виконувати їх мали, у першу чергу, зерновиробні регіони. А це – Північний Кавказ (теперішні Краснодарський та Ставропольський краї, до речі, населені на той час на 75–80% українцями), Центральний Чорноземний район Росії та Україна.

Виконувати ці плани партійно-державне керівництво на чолі з Й. Сталіним вирішило шляхом форсованої колективізації села, яку у зернових районах нашої республіки планували провести за три роки – з 1929 по осінь 1931 р. При цьому, щорічно збільшуючи плани хлібоздач для колективізованого села. Проте, даний шлях виявився неефективним. Село не забажало колективізуватися у такий спосіб і такими темпами, а селяни – задурно працювати. Отже, чим вищим ставав рівень усупільнення села, тим складнішим ставало виконання встановлених для нього підвищених норм здачі хліба. Для реалізації їх доводилося брати все зерно, яке за визначенням не підлягало цьому, а саме: насінневий та страховий фонди. Вилучення цих запасів із засіків селян та колективних господарств у рахунок хлібоздачі 1930 та 1931 рр., при одночасній руйнації традиційної для села організації – індивідуальної господарської, шляхом «розкуркулення» та виселення найбільш успішних з господарів за межі української селянської економіки, і призвело у 1932 та 1933 рр. до трагедії, яка отримала назву голодомор.

Дніпропетровщина відчула на собі це сповна. Уже у 1931 р., у результаті виконання плану здачі зерна державі, який становив 111 млн. пуд¹, на кінець року значна кількість колгоспів та селян залишилися без запасів зерна. І село почало голодувати. Мали місце випадки голодної смерті та загибелі від голоду худоби, чого не траплялось вже з часу страшного голоду 1921–1923 рр. Як про типову ситуацію для області і України, у цілому, писав про це у березні 1932 р. у листі на ім'я Всеукраїнського старости Г. Петровського селянин з Покровського району І. Чорноватий: «От тут по цій сільраді і ще цілий ряд сільрад, де складається погане положення щодо харчів, а саме – по членах колгоспу. Відсотків 50 не мають уже ніякого хліба, а то і більше, деякі, коней дохлих їдять, собак і т. д... коням кормів немає уже 3 місяці, свині дохнуть по 2–5 в день. Складається положення сильно погане»².

Уряд України визнав серйозність ситуації, у якій опинилися усі шість (на той час) адміністративних одиниць республіки і своїм рішенням виділив 2 млн. крб., спрямувавши їх колгоспам найбільш постраждалих районів. Дніпропетровщину було визнано такою, що найменше потребувала допомоги. Якщо у Вінницькій та Харківській областях допомога надавалася 8 районам, а в Київській – аж 13, то Дніпропетровській, рівно як і в Одеській та Молдавській АРСР, менших за неї за площею, вона надавалася 5 таким районам³.

З огляду на це був встановлений і план хлібоздачі на 1932 р. – 88 млн. пудів, що становило четверту частину загальнореспубліканського плану (356 млн. пудів)⁴, вже з урахуванням районів, що відійшли до складу Донецької області, яка була утворена у липні 1932 р. Безумовно, що області він був не під силу. Тож для його виконання треба було вилучити у селян все, вирощене ними. Для цього обласні очільники мали застосувати до них надзвичайні форми і методи.

У такій ситуації керівники всіх рівнів опинялися у двоїстому становищі. Або, враховуючи досвід двох попередніх років, вони мусили стати на захист селянина – виробника, і тим самим не виконати директив

партійного центру, що, як наслідок, загрожувало їх фізичному існуванню. Або ж, не рахуючись ні з чим, беззастережно мусили виконувати встановлені Центром норми (це означало поглиблення соціально-економічної кризи на селі, ознаки якої проявилися уже під час виконання хлібоздачі урожаю 1930 та, особливо, 1931 рр.), але при цьому зберігали свою посаду і своє життя. У таких умовах представники влади повели себе так, як підказували їм їхні сумління, свідомість, посадове положення.

Керівництво ряду районів (а таких було меншість) намагалося запобігти трагедії. Для цього воно створювало спеціальні обліково-контролюючі комісії, які мали за мету знизити врожайність у колгоспах, показуючи причини такого «неврожаю»: вимерзання, uszkodження від паразитів, гризунів, птахів, засівання неякісним посівним матеріалом тощо. Це все відображалося у складених актах і направлялося до обкому партії, як обґрунтування неможливості виконати спущену для нього норму. Наприклад, у Оріхівському районі такі акти підписувалися комісією, яка складалася з першого секретаря райкому партії, голови райвиконкому, начальника районного управління ОДПУ, райуповноваженого хлібозаготівель⁵. А у Васильківському районі голова райвиконкому Манжелій, незважаючи на те, що така комісія вже працювала там, додатково орієнтував її районний актив на подачу занижених даних про врожайність у господарствах⁶.

Але такі дії на місцях рідше засуджувалися і присікалися керівництвом області. Так, секретар обкому В. Чернявський на обласній нараді з питань хлібозаготівлі 19 липня 1932 р. гостро критикував районних керівників і голів колгоспів за їхнє намагання протидіяти повному вилученню хліба у селян, і у який спосіб запобігти трагічним наслідкам здійснюваної політики. Сумісним рішенням обкому і облвиконкому Манжелій був виключений з партії, знятий з посади, заарештований і відданий до суду⁷. А керівництво Оріхівського району у повному складі, за вказівкою Й. Сталіна, було розстріляне.

Аналогічні дії мали місце і відносно керівників і членів правлінь колгоспів, яких звинувачували, за неможливість їхніх господарств виконати надмірні плани, у злісному «саботажі хлібозаготовок» зі всіма випливаючими звідси наслідками. Наприклад, лише за період з 20 по 25 грудня 1932 р. по Кам'янському району (м. Кам'янське нині – м. Дніпродзержинськ) прокуратурою було порушено 25 кримінальних справ «за злісне невиконання завдань по заготівлі хліба», застосовано штраф у розмірі 15-ти місячного плану м'ясозаготівлі до трьох колективних господарств, а також накладено грошові штрафи ще на 62 господарства⁸. Крім того, за період з липня 1932 р. по 6 січня 1933 р. по цьому району було засуджено 127 селян, з яких 5 – до розстрілу, 47 – до 10 років позбавлення волі, 34 – до 5, 39 – до 3 років позбавлення волі. А ще багато справ знаходилися на розгляді у судах, а по багатьох проводилося слідство⁹. По самій же області у грудні 1932 р. під арештом знаходилося з питань хлібозаготівлі більше 1000 чол. (в основному голови колгоспів, члени правлінь, частково керівники районної ланки) і 168 з них були засуджені до розстрілу¹⁰. Тобто будь-які спроби на місцевому рівні протистояти бездумним діям обласного керівництва, закінчувалися для людей трагічно.

Паралельно з такими брутальними діями щодо керівників, обласна влада тиснула і на самих селян. У першу чергу, загрозою «розкуркулення». При чому у різних місцевостях воно носило різні форми. Наприклад, у Жовтянській сільраді П'ятихатського району практикувалося так зване «повне розкуркулення». У людей вилучалося все майно, навіть особисті речі, що були на них, усі харчові запаси, навіть приготовлена їжа, відбувалося руйнування у хатах печей, руб, димарів, коминів, вікон, дверей та виселення з власної домівки без урахування соціального, матеріального стану, стану здоров'я як самих «розкуркулених», так і членів їх сімей. Все це супроводжувалося рукоприкладством щодо нещасних, незважаючи на їхній стан здоров'я, вік і стать¹¹. У Петриківському районі очільники колгоспів і сільрад для виконання спущених для їхніх господарств планів, застосовували до членів сільгоспартілей фізичні методи впливу. Результатом цього було доведення людей до самогубства, як наприклад, це трапилося у с. Єлизаветівка¹². А у хуторі Сотницькому голова розійшовся так, що застрелив з рушниць одного з колгоспників¹³.

Одночасно з цим застосовувалися методи і до самих населених пунктів, як адміністративних одиниць. Села, що не виконували плану хлібоздачі, заносилися на «чорну дошку». Це означало припинення будь-якого постачання їх усім необхідним та заборону селянам полишати межі населеного пункту, доки не буде виконаний план. У грудні 1932 р. 228 колгоспів області знаходилися на «чорних дошках». Про ефективність такого методу говорить той факт, що на кінець місяця із неймовірним зусиллям змогли виконати норму лише два господарства з Васильківського району¹⁴. Селяни ж інших сіл не змогли цього зробити, тож мусили повільно помирати.

Отже, такий комплекс надзвичайних заходів не дав очікуваного результату. Тоді обласний комітет партії разом з облвиконкомом у кінці грудня 1932 р. провели сумісну нараду, на якій висунули жорсткі вимоги до районних керівників, під страхом карної відповідальності, вимагаючи від них виконання плану хлібозаготівлі. За рішенням цієї наради колгоспи та одноосібники мали здати зерно у такі строки: Новозлатопільського, Сталіндорфського та Люксембурзького районів до 1 січня 1933 р.; Долінського, Запорозького, Новомосковського, Петриківського, Олександрійського, Дніпропетровського, Софіївського, Новомиkolaївського, Кам'янської міськради районів – 8 січня 1933 р.; Томаківського, Царичанського, Високопільського, Лихівського, Кам'янського над Дніпром, Синельниківського, Чубарівського, Новотроїцького, П'ятихатського, Божедарівського, Якимівського, Межівського, Бердянського, Мелітопольського, Покровського, Михайлівського,

Василівського, Терпінянського, Великотокмацького, Верхньодніпровського районів – 18 січня 1933р.; Генічеського, Криворізького, Павлоградського, Апостолівського, Солонянського, Великобілозерського, Нікопольського, Васильківського, Нижньосірогозького, Молочанського, Нововасильківського, Коларівського районів – 26 січня 1933 р.¹⁵. І тут же було прийнято рішення про повну відповідальність за виконання даної постанови голів колгоспів і сільрад, а суди зобов'язувалися у разі невиконання постанови притягувати їх до судової відповідальності. Але ні кримінальна відповідальність, ні загроза фізичного знищення не могли вирішити проблему виконання плану. Тому що у села уже нічого було взяти. Ось як з цього приводу говорив голова колгоспу «Перше травня» Апостолівського району Самійленко, виступаючи на районній нараді: «Хліба немає і ми насіння не зберемо...»¹⁶.

Підтвердженням цього були телеграми, що надсилалися ще з кінця 1932 р. про голодування селян, опухання їх від голоду. Проте, реакція обласного керівництва на них була досить своєрідною. З одного боку, воно не визнавало наявності голоду і смертності селян. З іншого, вважало це результатом злочинних дій самих селян, а не політики партії на селі. У той же час, надавало допомогу голодуючим селянам і просило її для них у Центру. Так, 4 лютого 1933 р. перший секретар обкому партії М. Хатаєвич, який змінив на цій посаді свого попередника, у телеграмі до ЦК ВКП(б) пише, що «в облотделе ГПУ скопилось уже немало сообщений об отдельных фактах голодной смерти, опухания, отравления на почве употребления в пищу суррогатов. Я менее всего прихожу от этих фактов в расстройство. При наличии немалого количества разворованного хлеба у одних по области сейчас уже есть и будет его большая нехватка у других, которые меньше всего наворовали или у которых сумели отобрать наворованное»¹⁷. А 21 лютого у доповідних записках до ЦК ВКП(б) та Компартії України пише про складний продовольчий стан, смертність від голодування і просить надати допомогу продуктами харчування селянам області. І наводить приклади, які мають, на його думку, переконати республіканське та союзне керівництво: у Високопольському районі (національний німецький район – О.Н.) тільки у 6 селах з загальною кількістю 751 двор нараховувалося хворих на ґрунті голоду 845 душ. У Межівському районі у п'яти колгоспах зареєстровано 147 таких сімей у повному складі. За один тільки тиждень у січні 1933 р. у селах Тернавське та Шелюгівське Якимівського району померло відповідно 8 та 7 душ, у с. Межирічі Павлоградського району – 12 душ, у колгоспі ім. ЦК КП Болгарії Коларівського району (нац. болгарський р-н) від виснаження померло 28 чоловік, а у Мелітопольському районі у січні смертних випадків трапилось удвічі більше, ніж у грудні попереднього року¹⁸. У с. Красний Яр (національне російське село) Новопраського району з січня по червень померло 183 людини¹⁹.

Від голоду страждали не шахраї і нероби, як переконував вище партійне керівництво М. Хатаєвич, а ті, хто добросовісно працював у колгоспах, надихав інших до колективної праці. Так, у с. Копанівка Васильківського району на 25 лютого захворіли, лежали пухлі від недоїдання цілі сім'ї. «Кравченко Марія, має їдців 6, працездатних 2, вироблених трудоднів 216, організатор колгоспу у 1927 р.; Півень Петро, має 6 душ сім'ї, працездатних 2, вироблених трудоднів 203, дружина і син померли від недоїдання; Нестеренко Клим, премійований ударник, має 4 їдців, непрацездатних 2, вироблено трудоднів 481; Воротниченко Лукерія має 6 дітей, працездатних 1, трудоднів вироблено 223, удова; Шляховий Влас, активіст-колгоспник, їдців має 6, працездатних 2, вироблено трудоднів 509; Півторацький Іван, премійований, має 6 їдців, працездатних 2, вироблено трудоднів 494»²⁰.

З огляду на такий стан справ у районах, обласна влада намагалася якось допомогти голодуючим. Проте її підтримка носила досить своєрідний характер. У першу чергу вона надавалася провідникам лінії партії на селі, а уже потім усім іншим. У січні 1933 р. районам була надана допомога, але розподілена була таким чином: найбільше, а саме 750000 пуд. отримав колгоспний актив, 30200 пуд. – колгоспи, яких в області нараховувалось 3355, 15000 пуд. – МТС та радгоспи, яких разом було близько 200, і ще 16000 пуд. отримали дитячі дошкільні заклади, дитбудинки та школи²¹.

Перед початком посівної компанії, з метою годувати людей у полі і таким чином забезпечити її успішне проведення, обласне керівництво запросило у Центру 16380 т. продовольства, але його не вистачало для завершення даного роду польових робіт. Це було додатковим свідченням складності ситуації, у якій перебувало село області. Тож у квітні обласні керівники знов звертаються до ЦК ВКП(б) та ЦК КПБ(у) з проханням надати додаткову допомогу у розмірі 643000 пуд. (це приблизно 103000 т.)²², зазначаючи, що це неприпустимо мало у порівнянні з дійсними потребами сільського населення. Тож селянство не відчувало належної допомоги з боку держави. Його інтереси і насущні потреби нехтувалися. У цій ситуації воно було змушене розраховувати лише само на себе і виходити зі скрутного становища самотужки.

Так, багато батьків, намагаючись спасти від голодної смерті хоч своїх дітей, привозили їх у міста і залишали там біля відділків міліції, дитячих дошкільних закладів, притулків та лікарень. Найбільшою мірою це мало місце у Дніпропетровську. Там влада взагалі змушена була додатково до існуючих відкрити 260 ясел, у яких за офіційними даними, перебувало 12800 маленьких діточок, та відкрити додатково дитячі будинки для кинутих. А в сільській місцевості була створена мережа ясел на 100000 дітей. Проте масштаби надходження дітей перевищували можливості даних закладів по їх прийому, утриманні, забезпеченні продуктами харчування, лікуванні. Тож там мала місце надзвичайно висока смертність цих дітей. Навіть за офіційними даними вона становила 50% від числа прийнятих²³.

Саме ж доросле населення, у першу чергу чоловіки, йшло працювати на промислові підприємства області, де сплачувалися гроші і додатково видавалися продуктові пайки. Особливо це набуло поширення у районах, населених пунктах, наближених до міст. У ряді районів чоловіче населення у переважній своїй більшості працювало у містах, як наприклад, у Долинському, розташованому біля м. Кривий Ріг, де значними темпами йшло освоєння покладів залізної руди і починалося будівництво великого металургійного заводу і відчувалася велика потреба у робочих руках. Наприклад, у колгоспах «Переселенець» і «Влада ради» Дмитрівської сільради працездатне населення у повному складі полишило свої будинки, направилось на промислові підприємства міста²⁴.

Певна частина селян, а саме ті, що мали за кордоном родичів, в основному це мешканці національних німецьких районів, отримували звітти грошові перекази і купували на них продукти харчування у магазинах системи торгсину (від російського – торговля с иностранцами). Проте, це лише частково спасало від смерті. Вона косила людей незалежно від національності. І хоч більшість померлих по області становили українці, оскільки вони являли основну масу сільського населення, у національних районах, де більшість становили представники інших національностей, саме вони і склали основну масу померлих. Наприклад, у с. Кільманстальське Васильківського району за 1932–1933 рр. померло 52 людини, а з них 40 – це були німці, 1 – голландець, 1 – великорус (так у документі О.Н.)²⁵, 9 – українців, 1 – невідомий, а з 16 померлих 1932 р. у Новозорінській сільраді Сталіндорфського (єврейський нац. р-н) 9 осіб – це були євреї²⁶.

Люди мерли від голоду незважаючи на місце проживання і професію. Наприклад, на Криворіжжі значну частку таких становили робітники залізниці, промислових підприємств. Так, у с. Бухарине за 1932–1933 рр. померла 251 людина, з яких доросле населення становило 149 чол. Усі вони працювали не у сільському господарстві, а були машиністами та помічниками машиністів паровозу, провідниками, слюсарями, теслями, котельниками, мулярами, бухгалтерами тощо²⁷.

Це зайвий раз свідчило про те, що люди не мали належного продуктового забезпечення, годувалися тим, що могли знайти у полі, лісі, чи зібрати на власному городі. Основу їх харчування на той період становили трава: лобода, калачики, козельки, гірчак; квіти акації, щавель, цибуля, буряки тощо. Доповненням було м'ясо собак, котів, пацюків, ховрахів, горобців, здохлих коней та корів. А ті хто жив біля води мали можливість живитися рибою, раками, жабами, равликами, молюсками. У багатьох селах, як і по всій Україні, мав місце канібалізм.

Слід сказати, що у цій ситуації селяни області не були пасивною безсловесною масою, а реагували на дії можновладців настільки, наскільки це можна було в умовах тогочасного тоталітарного режиму. Одні з них направляли листи на ім'я Й. Сталіна, Г. Петровського, М. Хатаєвича, у яких описували ситуацію у їхніх місцевостях і просили про допомогу. Інші надсилали анонімні листи до Дніпропетровського обкому партії, ЦК КП(б)У, Політбюро ЦК ВКП(б) та редакції газети «Правда», друкованого органу правлячої партії, попереджувального характеру, з вимогами шукати виходу з ситуації, що склалася у 1933 р. у області, закликали запобігти катастрофі, що насувалася унаслідок таких антинародних дій на селі. В одному з таких листів писалося: «Террор населення дошел уже до таких размеров, что у народа распухли мозги и он начинает ненавидеть Советскую власть... создается впечатление, что его продают и его думают погубить – пожаловаться некому... суды, милиция, ГПУ, прокуратура это все дымовая завеса... властители мира сего – ЦК ВКП(б)У, если вам дорога кровь партизан и крестьян – ищите выход...»²⁸. А члени «ЦК борців за правду» у селах Ганно-Пільської, Успенської, Санжарської та ряду інших сільрад розсилали листи до місцевих органів влади, відділків міліції, у яких закликали тих припинити хлібозаготівлі під загрозою розпочати повстання, а серед селян поширювали листівки з закликами не здавати хліб та організувати повстанські загони для боротьби проти радянської влади²⁹.

Ситуація була такою напруженою, що змушувала селян відкрито говорити як на побутовому рівні, так і на офіційних зібраннях, що вони думають про дії влади. Так, колгоспник А. Довбня Ганно-Пільської сільради заявляв: «Обдурили нас. Обіцяли багато, коли записували до колективу, а тепер ми всі голі. Нам треба Махна. Якби був Махно, ми б не були голодними». І. Іванченко з Семенівської сільради у колі односельців говорив: «Що за життя настало. Я першим не піду на захист партії, тому що вона робить неправильно. Одно грабує. Забирає хліб, нас голодними залишає». А.О. Городовий з трибуни Марфинської сільради закликав земляків до рішучих дій: «Досить нам, селянам вже терпіти. Треба вже скидати кожуха, одягати шинель, сідати на коні, що-небудь думати друге, бо далі нам селянам, кращого ждати нема чого, бо вже забирають все»³⁰. А з Ганно-Пільської та Теплівської сільрад Божедарівського (тепер скадова частина Криничанського району) – сповіщали такі думки селян про владу: «Нами керує буржуазія, ... хіба це захист бідняків, вони давлять нас», «Хіба це влада? Зібралися бандити і обирають людей», «У 44 році прийде кінець радянській владі»³¹.

У ряді місць незадоволення селян втілювалося у конкретні дії: напади на тих, хто найбільш активно здійснював розкуркулення і вилучення зерна, їх побиття, а то і вбивства, організовані набіги на колгоспні комори або сипні пункти. У ряді районів такі дії носили регулярний характер. Наприклад, у Якимівському районі мешканці сіл Іванівської, Нижньосірогозької, Дем'янівської та ряду інших сільрад групами у декілька десятків осіб систематично здійснювали напади на зерносховище, куди ввозилося зерно з усього району, протягом зими та весни 1932–1933 рр. А у квітні ними було здійснено напад уже у кількості 200 чол. і забрано декілька сот пудів кукурудзи³².

Така позиція селян не залишалася безкарною з боку влади. Репресії з її боку до всіх, хто у тій чи іншій мірі чинив опір, на тлі всезростаючої смертності, також сприяли все більшим втратам працездатного населення. За свідченням голови Магдалинівського райвиконкому, улітку 1933 р. у районі були господарства, де дорослих чоловіків уже не залишилося, а з 29 сіл Новопраського району у такому стані знаходилося 12³³. Тож, коли підійшов час збирати врожай, виявилось, що тієї кількості населення, що залишилося в області, не вдасться його вчасно зібрати. Оскільки площа посівів, при тому що вона була меншою, ніж у 1932 р. і тим більше ніж у 1931 р., у ряді районів зросла на одного працездатного у 8–10 разів³⁴. Опосередковано це свідчило про масштаби трагедії.

За таких умов, керівництво області звернулося до ЦК ВКП(б) з пропозицією пересилити до початку жнив у колгоспи 20000 людей з Російської федерації і оселити їх у спустілих помешканнях колгоспів. «Для того, чтобы, смягчить у нас остроту с рабочей силой к уборочной кампании было бы очень хорошо, если такое переселение организовать в ближайшие 2 месяца и закончить...не позже, чем в июле»³⁵. Зі свого боку обком та облвиконком у липні того ж року направили з міста збирати зерно 4000 чол³⁶.

Таким чином, економічні, соціальні проблеми, що мали місце на Дніпропетровщині у 1932–1933 рр., були викликані як політикою партійно-державного керівництва країни щодо села, так і посилені діями її обласних партійно-державних структур, спрямованими на виконання за будь-яку ціну директив союзного центру по прискоренню здійсненню колективізації та хлібозаготівельних кампаній початку 1930-х років. Нехтування ж адміністративним і управлінським апаратом інтересами селян – виробників сільськогосподарської продукції, призвело до трагедії, що мала серйозні демографічні, економічні та соціальні наслідки, зачепила як сільське, так і міське населення, представників різних національностей, що мешкали у області.

*О.Ф. Нікілев,
Доцент кафедри історії України ДНУ,
кандидат історичних наук*

Бібліографічні посилання

1. Народна трагедія. Документи і матеріали про голод 1932–1933 рр. на Дніпропетровщині. – Д.: Вид-во ДДУ, 1993. – С. 22.
2. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (далі – ЦДАВО У). – Ф.1, оп. 8, спр. 108, арк. 98.
3. там само. – Спр. 279, арк. 38-39.
4. Зоря.-1932. – 24 липня, 26 липня.
5. Народна трагедія, с. 23.
6. там само. – С. 31-32.
7. там само. – С. 32.
8. Державний архів Дніпропетровської області (далі – ДАДО). Ф.Р-1278, оп. 1, арк. 8
9. там само, арк. 22.
10. там само, ф.П-19, оп. 1, спр. 5, арк. 38.
11. Народна трагедія..., с. 25-28.
12. ДАДО. – Ф.П-19, оп.1, спр. 587, арк. 48.
13. Див: Народна трагедія..., с. 36, 37.
14. ДАДО.-Ф.П-19, оп. 1, спр. 495, арк. 38.
15. Зоря. – 1932. – 24 грудня.
16. ДАДО. – Ф.П-19, оп. 1, спр. 495, арк. 38.
17. там само. – Спр.588, арк. 5.
18. там само. – Спр.609, арк. 5-7, 11.
19. там само. – Спр.850, арк. 21.
20. там само. – Спр. 745, арк. 1.
21. там само. – Спр. 609, арк. 9.
22. там само. – Спр. 588, арк. 26.
23. там само. – Спр. 578, арк. 49, 72.
24. там само. – Спр.170, арк. 11.
25. там само. – Ф.Р-6507, оп. 30, спр. 57, арк. 1-15; спр. 63, арк. 1-22.
26. там само. – Оп. 33, спр.4, арк. 80-85.
27. там само. – Оп. 5, спр. 3, арк. 107-305.
28. там само. – Ф.П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 42.
29. там само. – Спр. 330, арк. 15.
30. там само. – Арк. 16.
31. там само. – Спр. 703.
32. там само. – Спр. 99, арк. 6.
33. там само. – Спр. 809, арк. 15; спр. 850, арк. 71.
34. там само. – Спр. 588, арк. 21.
35. там само. – Арк. 22.
36. там само. – Арк. 31.

РОЗДІЛ • I

РОЗКУРКУЛЕННЯ
І КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ

№ 1

**1929 р., 21 січня. – Резолюція Бюро Дніпропетровського окружного комітету КП(б)У
про план колективізації на 1928/1929 роки**

Приложен. №2 к § 61, прот. № 6
зас. Бюро ОК от 21/1-1929 г.

Резолюція
про план колективізації на 1928/1929 рік

Констатуючи недостатнє охоплення колективізації сільського господарства округи (3,9% загальної кількості дворів, 4,8% земельної площі на 1/1-28 р.) і приймаючи на увагу постанови 17-ї Окрпартконференції про збільшення соціалістичного сектору сільського господарства шляхом посилення темпу колективізації, зокрема досягнення в 29 році охоплення не менш як 10% селянських дворів, Бюро ОК вважає за необхідне:

1. Погодитися з міроприємствами фракції ОВК'у та комчастини ОКС про збільшення колгоспівського сектору в цьому році до 13,9% охоплення дворів та 14,9% земельної площі, з тим, аби загальна земельна площа колгоспів на 1/Х-29 р. становила 200.564 дес. Проти 64.368 дес. Минулого року і охоплення господарств – становило 20.775 дворів проти 7.613, поряд зі збільшенням ідців у колгоспах до 131.625 проти 36.832.

2. Підтвердити збільшення колгоспівського сектору за рахунок переведення слідуєчих міроприємств:

а) Утворення 229 нових об'єднань, із них комун – 3, артїлів – 13, СОЗ'ів – 185, маш. тракт. т-в – 28.
б) Укрупнення по площі землі та втягнення нових членів 419 кол. об'єднань, із яких комун 18, артїлів 45, т-в СОЗ – 215, маш. – тракт. т-в – 143.

в) Переводу 109 об'єднань з нижчих форм у вищі, а саме: на комуні – 8, артїлі – 39, СОЗ'и – 62.

г) Злиттю дрібних 39 об'єднань і утворення на їх базі 19 об'єднань.

3. Плани будівництва колгоспів по кожному зокрема району затвердити, запропонувавши РПК колгоспівський сектор в цьому році довести до таких розмірів:

Кам'янському до	4,4	проти	1,2%
Д. Петровському	8 %		2 %
Перещепинському	11,2%		3,1%
Васильківському	11,3%		3,4%
Межевському до	11,8%		4,2%
Близнецівськ.	12,5%		3,1%
Криничанському	12,7%		3,7%
Петриківському	12,1%		4%
К. Марксівському	13,5%		3,1%
Солонянському	15,2%		7,9%
Н. Московському	15,7%		3,6%
Павлоградському	15,7%		3%
Синельниковськ.	16%		6,4%
Царичанському	16%		4%
Котівському	16,6%		4,4%
Юр'ївському	17,6%		8,1%
Магдалинівському	17,7%		4,6%
В. Дніпровському	25,6%		10,3% і нарешті
Петропавлівск.	26,8%		7,1%.

Доручити Карло-Марксівському, Кам'янському та Дніпропетровському РПК в зв'язку з особливостями приміських районів поруч з організацією зернових колгоспів – взяти напрямок на утворення огородно-садових колективних об'єднань.

4. Виходячи з того, що план розроблено з запізненням, що термін, який залишився до початку весняної засівної кампанії, до якої повинна бути розгорнута основна робота значно короткий, запропонувати комчастині ОКС у тижневий термін надіслати до всіх районів контрольні цифри, а РПК негайно розробити конкретні плани по районах які забезпечили-б переведення до життя загального плану, зокрема виконання до весняної засівної кампанії не менш як 50% завдання по колективізації.

5. Здійснення поставлених завдань по рішучому поширенню колгоспівського будівництва в окрузі вимагає великої уваги та напруження зусиль з боку сіль парторганізацій, тому запропонувати РПК розгорнути

навколо популяризації та виконання планів масову роботу з боку партосередків, радянських органів, ЛКСМ, КНС та інш. громадських організацій. Вважати за необхідне аби РПК відокремили достатню кількість зі складу партактиву організаторів та керівників колгоспів. Приймаючи також до уваги незначну участь в колгоспах комуністів та комсомольців які ведуть на селі господарства (лише 326 комуністів та 347 комсомольців по округі), РПК прийняти всіх заходів до широкого втягнення комуністів в колгоспсекції.

Доручити Сільвідділу ОК провести спеціальне обстеження та накреслити практичні міроприємства що-до втягнення комуністів та комсомольців до колхозів.

6. Надаючи важливого політичного і господарчого значіння запровадженню масової колективізації на селі шляхом переведа земельних громад на статuti т-в СОЗ'ів, звернути особливу увагу фракції ОВК'у, РПК та комчастині ОКС про виконання наміченого плану переведа 67 земельних громад на статuti СОЗ, беручи об'єктами для цієї роботи, так уже землевпоряджені земгромади, як і ті, що протягом року будуть землевпорядковуватись. До переведа на статuti т-в СОЗ'ів належить брати земгромади зі значною прослойкою бідняцько-середняцьких кол селянства, причому допускати включення до СОЗ заможних господарств села, але при одночасному забезпеченні від експлуататорських намагань та керуючої ролі в СОЗ.

7. З метою укрупнення земельної площі та досягнення виробничого ефекту лічити необхідним, як правило, земельну площу довести: до комун до 500 гект., артілів – 250 гект., т-в СОЗ і маш. тракт. т-в до 200 гект. (за винятком Петриківського, Кам'янського та Царичанського районів, для яких залишити земельний мінімум 150 гкт).

8. Доручити фракції ОВК та ком частині ОКС вжити заходів до того, аби протягом року на території округи в певних районах було утворено понад 10 досвідно-показових колгоспів, які-б стали в центрі уваги усіх організацій з тим, аби своєю постановкою роботи та господарюванням давали яскравий приклад селянству переважності колгоспів.

9. Беручи на увагу, що батрацтво в колгоспах взагалі представлено в незначній кількості (2%), а середняки в комунах і артілях також становлять малий відсоток (18%), запропонувати фракції ОВК'у, комчастині ОКС, РПК підвищити в колгоспах участь батрацтва та довести відсоток середняків до 20-30, зокрема звернувши увагу на втягнення середняків до складу комун і артілів. Крім того прийняти заходи до втягнення в колгоспи жінок біднячок і середнячок, господарів двору. Одночасно з метою охоплення в колгоспівському будівництві національних меншостів округи, вважати за необхідне організувати в Солонянському р-ні єврейський колгосп, а в Синельниківському з німців.

10. Вираховану суму кредитів на господарче обслуговування колгоспів на 28/29 р. в сумі 2.463.950 крб. із яких: довготермінових 2.115.810 крб., а короткотермінових 348.141 крб. затвердити і запропонувати фракції Сельбанку свій кредитовий план збудувати з таким розрахунком, аби в повній мірі забезпечити колгоспам своєчасним відпуском необхідним кредитом. Зокрема про забезпечення кредитами 50% виконання плану колективізації протягом весняної засівної кампанії. Запропонувати фракціям Райспоживспілки, Промспілки та Дніпросоюзу прийняти участь в утворенні фонду колективізації шляхом відрахувань: Дніпросоюз 200.000 крб., і Промспілка 50.000 крб.

Доручити Сільвідділу ОК вкупі з фр. РПС і колхозсекції обміркувати форми участі РПС в утворенні вищеназваного фонду.

11. Запропонувати фракціям ОВК'у, Сельбанку та Дніпросоюзу забезпечити своєчасний відпуск для колгоспів кредитів, що їх передбачено на 1-й і II-й квартали, а фракції Дніпросоюзу подбати про повне забезпечення колгоспів машинами та іншими видами господарського обслуговування. Поряд із тим запропонувати фракції ОВК'у і ком частині ОКС організувати господарче і раціональне використання кредитів на капітальне будівництво в колгоспах, з тим аби на ці кредити було зпоруджено будівлі для суспільного користування і взагалі прослідкувати аби всі кредити використовувались на обслуговування суспільних потреб колгоспів, що-до поширення розмірів усупільнених капіталів. Одночасно проробити питання про технічну допомогу колгоспам в капітальному будівництві.

12. Запропонувати фр. ОВК'у забезпечити землевпорядженням колгоспів протягом бижучого року причому для того, аби у весняну засівну кампанію заново організовані колгоспи змогли хоть частково запровадити осупільнений засів організувати обмін смуг з ранньої весни. Поруч з цим РПК і партосередки мусять прийняти найактивнішу участь в землеустрію та обміну смуг, аби забезпечити скоріше їх переведення та усунути можливі перешкоджування з боку куркулів.

13. Відмічаючи, що вже другий рік н/округа не одержує тракторів, що не забезпечує навіть амортизації (зношеність досягає понад 30%) що таке становище в умовинах степової смуги затримує успішний розвиток колективізації, настоювати перед ЦК про відпуск в поточному році для н/ округи 220 тракторів на які своєчасно була надана заявка до центральних установ.

Одночасно запропонувати фракції ОВК притягти по можливості на допомогу колгоспам в весняну засівну кампанію трактори сумежних радянських господарств, а також закінчити до 1-го березня вивласнення тракторів приватного користування та передачу останніх сільсько-господарським комунам. Доручити також частині ОКС проробити питання що-до повного завантаження тракторів, які маютья по колгоспах, шляхом притягнення до роботи в сумежні колгоспи.

14. Констатуючи, що організаційно-виробниче обслуговування колгоспів і до цього часу знаходяться в незадовільному стані, а утворення низки нових об'єднань і укрупнення вже існуючих зв'язано з необхідністю розгортання, порядкування та посилення цього обслуговування, запропонувати Фр. ОВК та ком частині ОКС переглянути систему обслуговування в напрямові правильної організації кушів, збільшення агрономів у колгоспах, якісного їх підбору. Ураховуючи велику потребу колгоспів у фахівцях сільського господарства, доручити Фр. ОВК та ком частині ОКС проробити питання, щодо висунення та посліжки колгоспами своїх членів в сільсько-господарські ВУЗ'и.

15. В зв'язку з особливим значінням питання про підвищення урожайності, запропонувати Фр. ОВК, ком частині ОКС і РПК прийняти всіх заходів аби протягом цього року врожайність в колгоспах за рахунок агрокультурних міроприємств було підвищено не менш як на 15%.

16. Констатуючи недостатню роботу в галузі соціально-культурного обслуговування колгоспів, запропонувати Фр. ОВК і ком частині ОКС переглянути і впорядкувати систему обслуговування шляхом утворення при колгоспах шкіл, ликнепів, ясел, дитячих майданчиків і т. інш.

17. З метою здійснення кращого партійного керівництва колгоспівським рухом і посилення впливу на побут і внутрішнє життя колгоспів, оточуючого населення, запропонувати РПК організувати при колгоспах низку нових партосередків і посилити ними своє керівництво.

18. Доручити ред. «Звезди» та «Зірки» на сторінках газет широко популяризувати затверджений план колективізації та освітлювати хід його виконання по районах як з боку досягнень, так і окремих хиб.

19. Запропонувати Сільвідділу ОК організувати систематичну перевірку виконання плану колективізації з боку РПК та округових установ і організацій.

Лічити необхідним періодично заслуховувати на Бюро ОК хід робіт по виконанню плану колективізації.

20. Доручити Фр. ОВК колгоспсекції проробити в 2-х тижневий строк плани: по використанню тракторів, маючихся в окрузі і робіт про участь громадських організацій в колгоспному будівництві, зокрема розв'язати питання про оклик в найближчий час наради господарників.

21. Доручити Фр. Окрколгоспсекції проробити в 2-х тижневий строк питання про забезпечення колгоспів керуючими кадрами та спеціалістами-агрономами.

22. Доручити Фр. Окрколгоспсекції попередньо до початку робіт по колгоспбудівництву диференціювати райони по степені восприімчивости окремих з них до колективізації.

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1098. – Арк. 52–54. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 2

1929 р., 5–6 березня. – Резолюція III-го пленуму Дніпропетровського окружного комітету КП(б), з приводу доповіді про хлібозаготівлі

Сов.СЕКРЕТНО.

Приложение №2
к прот. № 3 заседания III-го
Пленума Окружкома бы ОКК
от 5–6 марта 1929 г. 20

РЕЗОЛЮЦИЯ III-го ПЛЕНУМА ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО ОК КП(б)У ПО ДОКЛАДУ О ХЛЕБОЗАГОТОВКАХ

1. Отмечая, недопустимое невыполнение январьского (25,8% задания) и февральского (27,2%) планов заготовок, объясняемое в основном недостаточным еще вниманием части парторганизаций к вопросам заготовок, медленным темпом проведения финансовых мероприятий на селе, слабостью работы заготовительного аппарата, недостаточным вниманием бедняцко-средняцкого актива в деле заготовок и слабо организованной массовой работой как на селе, так и на предприятиях (см. раздел о хлебозаготовках в резолюции XVII-й Окрпартконференции), - Пленум особо подчеркивает невыполнение февральского заготовительного плана, несмотря на заверения секретарей Сельрайкомов, данные ими на совещании секретарей РПК 2/II-29 г. – считает ход хлебозаготовок не удовлетворительным.

2. Пленум отмечает, что со стороны районных парт. и сов. организаций наблюдается известное ослабление внимания к хлебозаготовкам, рассматривая их, как обычную общую работу.

Совершенно не учитывается вся сложность и трудность обстановки, необходимость организации бесперебойного снабжения хлебом рабочих города, обеспечивая этим самым нормальный темп работы промышленных предприятий.

В отдельных районах, особенно в Близнецовском, со стороны значительной части руководящих ячеек работников имело место недопустимое отношение к выполнению хлебозаготовительных заданий округа и района, формально-казенное отношение к выполнению заданий, причем, все это сочеталось с грубым непониманием политики партии в отношении наступления на кулака, что выражалось в тенденции рассматривать хлебозаготовки, как фактор ослабления роста сельского хозяйства, т.е. проявления правого уклона в практической работе.

Одобрив мероприятия Бюро ОК, направленные к укреплению руководящими советскими и партийными работниками Близнецовского района, а также посылку на село в помощь сельпарторганизации на длительную работу дополнительного кадра работников из горпартактива и 60-ти товарищей на постоянную работу – Пленум считает необходимым заострить внимание всей парторганизации на исключительном значении хлебозаготовок в порядке подготовки к предстоящей чистке партии, изучить выполнение всеми членами партии, как городской, так и сельских парторганизаций, возложенных на них заданий по хлебозаготовкам.

3. Пленум обращает внимание всех сельских Райкомов и особо Близнецовского, Васильковского, Петриковского, Перещепинского, Синельниковского, Павлоградского, Межевского, Котовского и Юрьевского, как играющих решающее значение в выполнении окружного плана на то, что целый ряд решений Бюро ОК (7/1, 21/1, 4/II, 18/II и 25/II с.г.) направлены к заострению внимания РПК на основных методах проведения заготовок (массовая работа, борьба со спекуляцией, ликвидация денежной задолженности, организация общественного нажима на несдатчиков хлеба, вовлечение всей сельпарторганизации в заготовки, борьба с «шатанием» отдельных партийцев, несдачей ими своих излишков, правильная организация товароснабжения, недопущение внепланового расходования хлеба, использование перевыборов Советов для оживления заготовок, недопущение перегибов в борьбе со спекуляцией, привлечение профсоюзов к работе, контроль за сбором мерчука и т.д.), а также указаний по советской линии, оказались недостаточно учтенными и не полностью выполненными в практической работе.

4. Учитывая настоящее положение с хлебом во всей стране, заставляющее обеспечить минимальные окружные планы рабочего снабжения, снабжение недородных районов и сельской бедноты до нового урожая в основном исключительно за счет внутриокружных заготовок, Пленум утверждает твердый план заготовок с марта до июля с.г. по округу 1.830.000 п. и в том числе мартовский план 600.000 п. и обязывает все РК под персональную ответственность секретарей РК обеспечить его безусловное выполнение.

Предложить фракции ОИК'а разослать хлебозаготовительный план на второе полугодие по районам, заострив внимание последних на необходимости его реализации в максимально кратчайший срок.

5. Учитывая значительную роль сельхозкооперации в деле хлебозаготовок, Пленум, одобряя мероприятия Бюро ОК, направленные к укреплению руководящими работниками Днепросоюза, обращает внимание Райпарткомов на необходимости максимального укрепления руководящими работниками низовой сети с-х кооперации с тем, чтобы уже в марте месяце добиться повышения активности с-х кооперации, в деле хлебозаготовок доведя процент заготовок не менее, чем до 30%, используя сезонность внедрения с-х машин.

6. Пленум предлагает Бюро, исходя из исключительной необходимости полного выполнения заготовительных планов обеспечить впредь постоянную проверку выполнения Райкомами решений Окпартконференций, Пленумов и Бюро ОК и стать на путь самых решительных взысканий в отношении работников, кои не принимают исчерпывающих мер к их выполнению.-

7. Имея ввиду, что первый срок контракции прошел 1/III и на сегодняшний день выполнено только 18%, считать такой темп выполнения плана недопустимым, предложить РПК усилить руководство системой с-х кооперации по заключению последними договоров с селянами, с таким расчетом, чтобы план был закончен не позже 15-го марта.

№ 3

1929 р., 6 вересня. – Стенографічний звіт зборів Дніпропетровського окружного комітету КП(б)У і окрвиконкому з питання про хлібозаготівлю за участю А.І. Микояна

Стенографический отчет совещания по вопросу
о хлебозаготовке с участием тов. Микояна от 6.09.1929 года

Тов.МИКОЯН: Два последних года были самыми трудными годами по хлебозаготовкам. Новый год, который наступил, также не является легким. ЦК поставил задачу обязательно, при любых условиях создать неприкосновенный хлебный продовольственный фронт в размере 3-х месячного запаса по нашим городам. Это необходимо потому, что мы не можем оставить без резерва наше хозяйство. Ни один крестьянин не живет с таким малым запасом, с каким живет наше государство. Запас на черный день необходимо иметь, это важно для руководства хозяйством внутри страны и очень важно, как резерв, для индустриализации, ибо быстро двигая индустриализацию, мы можем сорваться, не имея страховки хлебом. В отношении международной политики, Вы сами понимаете, какое значение этот факт имеет. Вот почему, учтя опыт всех годов и приняв во внимание развитие ряда зерновых хозяйств, как, например: колхозы, совхозы и проч., которые дадут эффект не сразу, ЦК принял ряд решений организационно-партийного порядка. Политбюро 15 августа поставило вопрос о хлебозаготовках и там мы столкнулись с фактом, что спекуляция стала процветать. Обычно это происходило в середине года, когда возникали хлебные трудности. В этом году спекуляция развилась раньше и мы решили с самого начала кампании ударить по спекулянтам, потому что работа городского спекулянта вызывает у крестьянина настроения ожидания повышения цен, что является очень серьезной опасностью. В этом отношении директива ЦК была дана. Вопрос о конкуренции хлебозаготовительных организаций. Когда наши организации выступают друг против друга, это создает у крестьянина выжидательное настроение в том смысле, что кто-нибудь переплатит. Вот почему со всей серьезностью нужно поставить вопрос о привлечении к ответственности всех виновных в этом деле.

3-я опасность, которая обнаружилась в начале кампании – это то, что некоторые маленькие совхозы для того, чтобы поправить свой баланс, продают хлеб на базаре, а с колхозами еще более часты такие случаи. Это имело место в ряде округов Украины. В Зиновьевском округе около 22-х колхозов заявили, что хлеба дать не могут, это заявили колхозы, которые должны являться опорой социализма, которые постепенно укрепляются. Эти совхозы идут по руслу заработка, по руслу спекуляции. Проверка колхозов действует в этом отношении, ибо середняк идет с нами, то колхозы должны и подавно быть с нами. Вот почему, не жалея никого, надо бороться с этим злом, всякие поблажки в этом деле есть вредительство рабочему классу. Все эти мероприятия проводятся, чтобы обеспечить полное выполнение годового плана заготовок, который необходимо закончить к январю-февралю месяцу. Имейте в виду, что план заготовок у нас в этом году составляет 812.000.000 пудов, против 550.000.000 в прошлом году. Из количества 812 миллионов пудов продовольственных культур – 480 миллионов, вместо прошлогодних 370 миллионов пудов при низком урожае в Сибири, Башкирии и проч. В этих местах план несколько меньше, чем в прошлом году.

Если анализировать заготовку за август месяц, то надо сказать, что по всем районам заготовки выше прошлого года. Какие объективные условия лежат в основе этого повышения? Во-первых, урожай в южных районах лучше, чем в восточных, что должно было явиться первой причиной. Затем, несмотря на позднюю весну, более раннее вызревание хлеба. Кроме того, ни в один последний год не было таких благоприятных условий для уборки хлеба, как в этом году. Такие благоприятные условия ввоза. Еще влияет на повышение заготовок тот факт, что план взят в большем размере.

Если мы решили к январю закончить выполнение плана, то в эти месяцы надо дать гораздо больше задания, чем в прошлом году. Мы по союзу из плана в 91 миллион пудов всех культур выполнили 109.500.00 пудов. Однако, по продовольственным культурам план был в 70 миллионов пудов, а мы выполнили только 60 миллионов пудов и больше всех по продовольственным отстает Украина. Ячменя нас в этом году хватает, но в отношении продовольственных культур дело обстоит гораздо хуже. Вся борьба будет идти вокруг продовольственных культур.

Надо сказать, что августовская заготовка средне прошла успешно, за исключением ряда районов. Какие недостатки и опасности мы можем отметить в этом деле?

В ряде районов выполнили план за август очень хорошо, вследствие чего появились настроения самоуспокоения, которые представляют собою большую опасность, потому что если упадет настроение, падут и хлебозаготовки, а подымать их гораздо труднее, чем двинуть сразу. В среднем Ваш округ августовский план выполнил, однако есть ряд районов, которые не выполнили и половины и которые не так плохи по урожайности. Это значит, что пока еще самотек решал заготовки. На заводе Дзержинского, где имеется крупная партийная организация, работа проведена хуже всего. Задача заключается в том, чтобы в тех районах, в которых достиг-

нут высокий темп, по возможности повышать его, а, лавным образом, удерживать на этом уровне. Вторая задача – подтянуть отстающие районы и ударить и ударить более серьезно в центр, для того, что в сентябрь месяц заготовки поднять и упорно это сделать для продовольственных культур. Давая задания индивидуальным кулацким хозяйствам, надо в числе общего задания отвести определенный процент для продовольственных культур, иначе кулак засыпет нас ячменем.

У Вас план на сентябрь, по-моему, очень мал. Даже, если Вы наметили сами 6 миллионов пудов против 3.600.000 центрального задания, все же это значит, что пятидневки будут уменьшаться. Если брать цифру последних пятидневок 1.200.000 пудов, то сентябрь должен был дать 7.200.00 пудов.

Самая основная задача – план заготовок поскорее закончить. Если мы растянем заготовку, то потом трудно будет взять, потому что хлеб рассеется. У нас задание по Украине – 70% к 1 ноября; надо дать задание районам к 1 или 15 октября выполнить план, потому что в некоторых районах потом придется «раскачиваться», Эта раскачка – очень не хороша, давайте, обойдемся без нее. У Вас в округе, видимо, дело поставлено было в начале не плохо. Главное, по моему, в том, что Пред. ОИКа и Секретарь ОПК находятся в отъезде, - это очень хорошо. В одном месте Пред. ОИКа находится на курорте, а в другом в окружном центре.

Не знаю насколько Вы мобилизовали людей, но вот я был в одном районе Полтавского округа, там мобилизованных 3 человека, а район имеет 12 сельсоветов. Ясно, что таким количеством обслужить весь район нельзя. Кроме того, надо иметь в виду одну опасность, очень большую, которая в Полтавском округе имела место, а именно: в процессе проведения работы, работники обращают большое внимание на распределение плана и отвлекаются от непосредственного хода хлебозаготовок. Надо суметь разбить план так, чтобы не уменьшить хлебозаготовки. Суда по темпу в Вашем округе, Вы можете быстрее выполнить план, чем другие округа Украины. В Кременчугском округе дело обстоит хуже, чем у Вас и все таки они мне заявили, что к 1 декабря 1929 года весь план закончат непременно. У Вас план надо закончить раньше.

Другой вопрос – транспортно-техническая подготовленность для того, чтобы не было затора в заготовках. С этой стороны, к сожалению, у нас такая большая нераспорядительность заготовителей и транспорта, что мы наблюдаем большие трудности. Дело в том, что обычным бюрократическим темпом и методами, которыми у нас привыкли работать в учреждениях, заготовку в срок не одолеть. Часто бывало, что Дорога имеет складочные помещения, а заготовители об этом не знают, или говорят по несколько месяцев, а вагоны стоят не разгруженными. Вот у Вас был случай, когда вагоны передали на мельницу, но неизвестно на какую и 100-200 вагонов стояли не разгруженными 2-3 дня. Каждый ссылается друг на друга. Конечно, трудности будут большие, но они преодолимы. С нарядами у нас тоже неблагополучно дело обстоит. Мы постараемся сделать так, чтобы нарядами Вас загрузили полностью.

Вторая трудность это то, что вагонов не хватает. Украина должна вывезти в сентябре месяце 75.000.000 пуд. хлеба. Никогда такого количества хлеба из Украины не вывозилось. Поэтому необходимо добиться, чтобы вагоны больше суток не стояли загруженными. Надо проводить эту работу ударным темпом, более быстро подавать вагоны на отдельные станции, ибо нельзя точно регулировать привоз хлеба каждый день. Надо поскорее вывозить хлеб из глубинных районов, использовать все склады, которые имеются. Может быть в некоторых местах надо будет устроить временные навесы, но во всем этом деле требуется большая распорядительность и гибкость. Очень важно было бы дать от партийной организации указания Союзу Транспортников в этом вопросе и может быть несколько человек посадить на узловые пункты. Вот сейчас, в Синельникове и Лозовой образовался затор; прислали 15 паровозов на помощь, чтобы разгрузить станцию, но 13 из них сразу же вышли из строя. Тут или явное вредительство или простая халатность. Если мы так будем работать, то у нас, конечно, ничего не выйдет. Часто большевики рассматривают дело так: коммунист дает директиву, а дело техника проводить ее в жизнь. Эту формулу надо повернуть обратной стороной: директив у нас очень много, проект резолюции ЦК ВКП и даже Пленума ЦККИ с большой легкостью Вам напишет любой комсомолец. Это в 1917 году у нас на город было 2-3 человека, которые могли писать. Сейчас этого нет, сейчас все упирается в выполнение директив и в технику выполнения. Разве вся история шахтинского дела не показала, что директиву то можно написать, но технический персонал разрушает дело. Та и в этом случае: наверное, коммунист дал директиву – дать 15 паровозов, а не проверил какие паровозы были даны.

Одной агитацией в этом деле не поможешь и ГПУ должно сыграть в этой работе большую роль. Надо привлекать к ответственности виновных в нарушении хлебозаготовительных заданий. После 15 августа, когда мы обсуждали этот вопрос, было решено послать специальную директиву, которая вчера Вами получена и в развитие которой Вы должны принять ряд мероприятий. В основном, ЦК констатирует, что директива не дана, но районы молчат, нет проверки выполнения, отмечается самоуспокоение. Надо всю работу перестроить именно под углом зрения проверки директив. Кроме того, ЦК и Политбюро, имея в виду ударность и политическую важность этой кампании, несмотря на загруженность повестки дня решило не на каждом заседании ставить вопрос о хлебозаготовке, чтобы все дело держать в боевом партийном руководстве.

То, что у Вас Пред. ОИКа и Секретарь ОПК находятся на местах – это хорошо; надо, может быть, на помощь послать еще людей, ведь у Вас крупнейшая пролетарская организация. Все это необходимо провести в боевом порядке и поскорее выполнить план заготовок. Может быть ряду районов надо добавить план. Мы ехали и

шофер говорил, что урожай хорош – на плохой земле жито дало 90 пудов, а на хорошей – 200 пудов. Тут надо сказать, что статистика – это не просто арифметический процесс, тем более – статистика по сельскому хозяйству, ибо здесь имеют значение политические вопросы. Иногда статистика ведет явную линию для того, чтобы создать впечатление кризиса, трудности и поэтому здесь необходимо максимум проверки. Вот Запорожский Комитет мог пропустить величайшую политическую ошибку: Политбюро специально обсуждало этот вопрос и решило заняться вопросом о руководстве Запорожской организацией. Там. парткомитет написал, что у них валовой сбор пшеницы и ржи выражается в цифрах, намеченных по плану и заготовкам и если они план выполнят, то у крестьян и останется ни для посева, ни для еды. Однако, они говорят, что директиву ЦК мы принимаем к руководству и план выполним. Это постановление разослано всем ячейкам и организациям. Если бы такое утверждение было правильным, то это было бы грабительской политикой. Но ведь они говорят, что готовы выполнить. Это есть большая политическая ошибка и это нельзя рассматривать как антипартийный шаг, это есть самое явное проявление правого уклона. Крупная организация рядом с таким гигантским сооружением, таким колосом индустрии, не видит, что у нее делается.

Видите, до партийного аппарата идет такая линия, не говоря о специалистах, которые умают по старому. Даже самые честные и лояльные из них не верят в это дело. У них закваска другая, у них нет большевистского чутья, поэтому они никак не могут понять наших темпов. Вот почему их необходимо проверить.

Дело хлебозаготовок – самое важное дело. Для поднятия сельского хозяйства нами намечены пути развития колхозов, совхозов, агроминимум и т. д. В этой части сейчас встретилась задержка потому, что неизвестно пойдут ли дожди, можно ли сеять. Кооперация работает по - обломовски, вместо того, чтобы рядовые семена собрать, дать сортовые семена. В каждую пятидневку крестьяне получают от нас полтора миллиона рублей сразу, а платежей не возвращают. Если мы будем кредит давать, а за все платить наличными и задолженности не будем брать – никаких кредитов не хватит.

В Полтаве мы встретились с таким фактом: машины лежат, нельзя их продвинут на селе потому, что нет кредитов. А у меня есть справка: около 4 тыс. рублей просроченной задолженности по кредитам. Разумеется, если не собирать задолженность. Откуда же тогда деньги взять?

Поэтому, когда наступает срок платежей – страховых, сельбанковских, кооперативных – их нужно собирать сейчас же, позже будет трудно. Крестьянин пропьет много и платить ему будет труднее.

Я думаю, что самым трудным делом будет собрать все силы за эти 2 месяца, положить эти силы на чашку весов и сразу задачу разрешить, чтобы на протяжении всего остального года настроиться на выполнение других задач. Если вся организация по большевистски настроится на выполнение хлебозаготовительных задач, я думаю, что вы весь план сможете выполнить полностью.

ТОВ. СОРОКИН. Прежде всего, чем дать слово хлебозаготовителям, выслушаем тов. БРО, который минут за 10, нарисует общую картину по хлебозаготовкам и принятым мероприятиям.

ТОВ. БРО. Я думаю, что сегодняшняя наша задача наметить слабые места наших заготовок, на которые нам нужно хорошенько напереть, потому что эта пятидневка лично у меня вызывает опасения в смысле темпа. Если шестая пятидневка дала в полтора раза больше пятой, то эта пятидневка является уже стабильной по сравнению с предыдущей.

Анализ заготовок говорит о том, что у нас слабых мест еще чрезвычайно много. Прежде всего, недопустимо слабо поступление хлеба из социалистического сектора. Получается безобразное положение когда хлеб социалистического сектора получить труднее, чем хлеб от индивидуальных крестьянских хозяйств. Выполнение плана по контрактации колхозов на 1 сентября составляет только 42%, т.е. положение чрезвычайное которое требует выяснения и соответствующих решительных мер.

По-видимому, надо, чтобы, во первых – не только окружные организации, сельско-хозяйственная кооперация, колхозсоюз и др., но и районные партийные комитеты, организовали практическую проверку, как каждый колхоз и контрактант выполняют договор для того, чтобы в течение двух пятидневок покончить со сбором хлеба, который должен поступить из социалистического сектора.

Во-вторых, у нас очень нехорошо организовано дело с техникой приемки. Возьмите, например, отгрузку. Конечно, известная доля вины падает на то, что заготовители заявку на вагоны не давали как следует. Но на 6 сентября по нашим станциям лежит неотгруженными 512 вагонов хлеба. Они предъявлены к отгрузке, но не могут быть отгружены по всяким техническим причинам. По новой Мерефо-Херсонской дороге дело доходит до безобразия, когда лежит неотгруженными 45-50 вагонов хлеба. На станции Привольном не было три дня совсем вагонов. При таком темпе выполнения план будет выполнен не на протяжении сентября, а на протяжении трех месяцев.

Здесь есть определенные недочеты и во взаимоотношениях заготовителей с дорогой. Товарищ из транспорта говорит, что не везде налажена четкость в предъявлении заявок и на этой почве происходят совершенно устранимые недоразумения.

Положение с вагонами у нас такое: если в августе месяце районный комитет по перевозкам считал нормы погрузки в 250 вагонов, а дорога грузила 300 вагонов и в последнюю декаду 600 вагонов, - это внушает опасение, как будет дело обстоять в сентябре. Дорога свои вагонные резервы и щиты исчерпала полностью и если

мы на сентябрь не сократим плана погрузки, мы можем попасть в плохое положение из-за недостатка тары. Нужно просить тов. Шимановского об обеспечении необходимого плана перевозок и в частности особое внимание должно быть обращено на новую Мерефо-Херсонскую дорогу, на обеспечение ее вагонами и щитами.

Насчет мешков и складов особенно долго останавливаться не буду. В поисках складов мы всего не сделали. У нас есть возможность найти дополнительные складские помещения, какие то складские резервы у нас есть. Мы не все мобилизовали для того, чтобы обслужить заготовителей в складском отношении.

У нас часть товарных мельниц в перспективе стоит перед остановкой, потому, что некуда сыпать, не говоря уже о нехватке мешков для перевозки хлеба. Нужно на сегодняшний день принять меры к изъятию тары из городских организаций. Союзхлеб говорит, что у рабочей кооперации имеется около 30.000 мешков. По-видимому, из 30.000 – 20.000 можно забрать в одной только рабочей кооперации, а кое-что моно взять у ТПО. Эти небольшие местные резервы могут оказать нам помощь.

В отношении темпа и работы по доведению планов до села, положение обстоит так, что к сегодняшнему дню районы закончили составление сельских планов. Сейчас в целом ряде районов идет подготовительная кампания – собрания КНС, женщин и друг. – предварительно до сельских сходов, где будут приняты планы. По большинству сел сходы пройдут в воскресенье (это вполне понятно, потому что воскресенье – наиболее свободный день). Сейчас самое важное обеспечить соответствующую подготовительную работу к этим сходам и обеспечить правильную линию в работе селькомов при разбивке планов в первую голову по кулацким группам. Если мы не обеспечим получение хлеба с кулацкой группы – у нас с выполнением плана положение будет тяжелое.

Вчера я говорил с Синельниковым. Очевидно там работа идет с прохладцей. Пример Каменского района говорит о том, что в ряде районов нет достаточной мобилизации партийной воли и это может сорвать необходимые темпы. Поэтому наша задача помимо того, чтобы закрутить партийные организации и заготовителей – наша задача послать максимально ответственных товарищей из округа на село, чтобы проверить как идет практическая работа по составлению планов относительно кулацкой верхушки. Это наиболее ответственный и решающий момент.

В отношении размеров плана, мы считаем, что план в 6.000.000 пуд. – это план – минимум, который мы должны взять в сентябре. Причем, мы учитываем, что какое то время в сентябре уйдет на посевную кампанию. Мы не знаем точно сроков.

По – видимому следует этим районам, где планы даны не с полным напряжением, дать дополнительную зарядку с тем, чтобы довести общее количество до 7.000.000 пудов. У нас 3.000.000 удов уже есть, значит будет выполнено 10.000.000 пудов. Этим было бы обеспечено выполнение плана и мы могли бы вступить в соревнование с Кременчугом.

Насчет товароснабжения и условий работы заготовителей. Мы знаем, что претендовать на огромный размер товаров совершенно не приходится. Товарный фонд на Украине распределяется в зависимости от заготовленных планов. В отношении мануфактуры мы получим что следует. Но по ряду товаров у нас имеется резкое ухудшение, как например – в отношении махорки и спичек. Это вызывает у нас определенные опасения не с точки зрения противопоставления хлебной массе, а с точки зрения обстановки на селе. Дядько читает газеты и прекрасно знает, что товарный резерв по союзу увеличен на 30% против прошлого года и в это же время ему преподносят недостаток махорки и спичек.

По товарам, планируемому Наркомторгом, положение лучше, чем по непланируемому. Я материалы дал в Харьков - Наркомторгу и, очевидно, здесь надо поднажать. Я считал бы совершенно необходимым, ввиду того, что завоз на Украину, по заявлению тов. Микояна будет сделан дополнительно, чтобы наш округ как больший по плану, не был забыт.

В отношении условий работы заготовителей. К величайшему сожалению значительная часть времени и энергии в работе заготовительного аппарата связана с отчетностью. Я сам этому не верил, но я недавно вернулся из округа и убедился, что там действительно положение плохое. Вместо массовой работы, вместо работы по технической приемке и проч. Все и вся заняты тем, что пищут бесконечные сводки. Это надо устранить тем более, что счетовод стал видом дефицитного товара. Нужно что-то сделать для того, чтобы, если мы будем нажимать на заготовителей, чтобы они были не только приемщиками, но заготовителями, нужно дать им возможность для этого.

Заготовительный аппарат, как правило, сейчас еще заготовок сам не проводит. Нечего закрывать глаза, что августовский план на 90% есть результат самотека. Заготовительный аппарат еще не пронизал села. В частности – несмотря на ряд постановлений Бюро ОК, чтобы кооперативный аппарат сдал хлеб, - мы этого добиться не можем. Здесь по – видимому необходимо большее подстегивание и большая помощь ему, меньше дергания по техническим мелочам, а больше сосредоточения его внимания на дело заготовки хлеба.

Насчет отгрузки – у нас цифры не абсолютно точные, но близкие к действительности. В округе на август месяц мы имели нарядов на 1.900.00 пудов. Выполнили мы всего 4.000.000 пудов, причем объясняется это не только недостатком вагонов, но и тем, что часть этих нарядов была получена в середине августа, а затем, сельскохозяйственная кооперация и союзхлеб целый ряд данных им в конце августа нарядов – аннулировали, т. е. положение с нарядами ухудшается.

Я говорю. Это к тому, чтобы нам обеспечить нарядами себя с резервом, чтобы не пришлось беспокоиться о количестве нарядов. Мы уверены, что план контрактации хлеба и в частности неприкосновенный запас хлеба мы выполним.

РУБИН (СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ КООПЕРАЦИЯ). Наш план на август месяц составлял 1.860.000 пудов; выполнили мы 1.563.000 пуд. Из всего количества поступившего хлеба – 48% продовольственных культур. Удельный вес наш среди заготовителей в округе 57%. Вот наша роль в августе.

За эту пятидневку мы выполнили 836.000 пуд.; против прошлой пятидневки превышение на 120.000 пуд. По отдельным видам заготовки распадаются следующим образом: рассевные – 537.000 пуд., контрактация – 826.000 пуд.; остальное – мерчук, молотарочный сбор, покупка на корню и т.д.

Говоря о наших заготовках нужно остановиться на следующих моментах. Я вполне присоединяюсь к словам товарищей, нечего греха таить: мы имеем в округе 34 товарищества и в некоторых местах дело шло не на заготовку, а на приемку, потому что некоторые места сразу не были достаточно подготовлены к такому большому поступлению хлеба. У нас привыкли, чтобы это дело шло не таким быстрым темпом, а методом последовательности.

Из отрицательных моментов в нашей работе нужно остановиться на том, что нам до 25 августа не удалось форсировать поступление по контрактации. Об этом свидетельствует 826.000 пуд. Поступившего законтрактанованного хлеба. Правда, сейчас в этом деле получился некоторый сдвиг и нам нужно будет налечь на авторитет контрактационных договоров. Мы проводим линию, данную Округкомом, о том, что необходимо возможно поднять авторитет договоров, чтобы они были действительно договорами. К выполнению этих договоров мы сейчас привлекаем и Правления, и уполномоченных земгромад там, где мы заключаем договоры с земгромадами. Этот момент нами недостаточно продвинут. Важно сказать непоколебимость этих договоров и требовать выполнения в рамках тех культур и количества, на которые заключен договор. Необходимо создать определенную ответственность земгромад за выполнение этих договоров. К 15 сентября мы думаем закончить массовую проверку выполнения контрактационных договоров.

Еще один отрицательный момент: в некоторых местах наши товарищества ударились в рассевные заготовки, считая, что мы по договору всегда получим. Мы эту ошибку исправили и поставили вопрос о непоколебимости договора наряду с охватом и рассевных заготовок плюс выгодность нашей системы.

Есть много случаев, когда кулачество оказывало сильный отпор при выполнении контрактационных договоров и этот отпор шел по линии всучивания нам второстепенных культур. Пытались во многих случаях всучить нам овес и ячмень, а пшеницу и жито оставить себе. Пришлось с такими выступлениями кулачества бороться, организуя бедняцко – середняцкий актив, который демонстративно организованным путем сдавал хлеб. У нас много договоров шло по линии выполнения организованным вывозом, а не индивидуально. Целые кварталы вывозили зерно по контрактации.

Относительно сдачи зерна активом. У нас много случаев, когда актив с балалайками, с гармошкой (например – в Самойловке), составляет разный обоз (БРО: 20 знамен и мало хлеба). Заявить сейчас, что весь кооперативный актив сдал хлеб – было бы смелостью. Мы проводим взаимную проверку друг друга кооперативным активом о сдаче хлеба. По нашему мнению даже не в порядке соревнования, а в порядке проверки не мешает это иногда делать. Имеются некоторые задержки в коллективном секторе такого порядка: имеется масса тех, кто сдал все товарные излишки; есть коллективы, у которых товарного хлеба мало. Они контрактуют чистосортные посевы и сейчас, когда мы производим сортосмены, мы не имеем возможности получить от них обратно зерно. Этот вопрос по линии Наркомторга должен получить соответствующее разрешение, потому что он влияет на хлебозаготовки. Коллективы имеют площадь полей, засеянных чистосортным зерном, а им необходимо возратить рядовое зерно (БРО: разрешено). Может быть в Харькове разрешено, а у нас нет.

Относительно замены культур. Нам пришлось провести большую работу. Есть случаи, когда единичные села, которые законтрактировали ячмень, сдают нам пшеницу. У нас твердая установка: вместо ячменя – пшеницу мы берем, но вместо пшеницы ячмень не берем. На основе директивы ОК нами дана живая директива проверить это дело, а в конце мы вопрос подитожим.

Что сильно расхолаживает это загрузка. Если вы имеете целый ряд перевалочных пунктов около железной дороги, куда стекается 4 – 5 сельскохозяйственных товариществ, то у работников есть настроение работать. Мне в Самойловке председатель говорил: пожалуй обойдемся своими средствами: амбаром имеется в самой Самойловке, используем все помещения вплоть до недостроенных домов. Там на цементированной площадке лежит внасыпку 12.000 пудов. Вагонов не давали, совершенно невозможно работать при таких условиях.

Я ему говорю – у тебя есть 2 – 3 человека уполномоченных, у нас имеется совет уполномоченных, который следит за проведением хлебозаготовок. Председатель говорит: если они пригонят эти вагоны, я задохнусь.

На Мерефо-Херсонской дороге, новой дороге, у нас лежит 800.00 пуд. Хлеба под открытым небом в мешках, в то время как у нас не хватает мешко-тары.

Нам подают по два вагона, когда имеешь 25.000 пудов и кроме того, подают вагоны второй категории, то есть сразу после погрузки скота, под зерно. Я сообщил ГПУ об этом. Например, когда коммуна привезла 8 – 10 т. пудов, то нач. станции заявил, что сейчас 4 часа и я работу закончил. Такие голые случаи бюрократизма у нас имеются.

Относительно финансовых мероприятий. Мы имеем простроченных ссуд 523.000 рубл. И только в конце августа начались определенные сборы и поступило 100.000 руб. В этом участке работы придется провести чрезвычайно большой нажим.

Последний вопрос – о сортосмене. Сейчас началась раздача колхозам, но что касается земельных обществ и отдельных крестьян, то есть некоторые воздержания. Общая наша работа заключается в том, чтобы форсировать темп заготовок и наряду с этим проводить большую работу по финансовым мероприятиям.

Молотарочный сбор проводится на практике так: все извещения разосланы и поступило за август 40.000 пуд., т. е. 10%, но нечего ужасаться. Я считаю, что молотарочный сбор мы получим пуд в пуд.

Тов. ЗАВГОРОДНИЙ. Потребительская система перешла в новые хлебозаготовки, с аппаратом постоянно работающим в 244 человека, который по своему социальному составу разбивается так: бедняков – 49%, середняков – 40%, служащих – 8% и рабочих – 3%. Переходя к новой заготовительной кампании, мы вычистили из своего аппарата непригодных 36 человек. Актив, который был в прошлой кампании – до некоторой степени уменьшился; если в прошлой кампании он доходил до 7,5 тыс. человек, то на сегодняшний день осталось 6,5 тысяч, из которых бедняков – 59,6%, батраков – 0,7% и середняков – 39%, причем – члены КНС составляют 64%, а женщины – 26%.

План на август месяц по нашей системе составлял 248.000 пуд., а выполнили мы 800.000, т. е. 322%. Продовольственные культуры по плану составляли около 100, а выполнили мы 48%. Это далеко не то, что мы должны сделать по директиве ОК. План на сентябрь для нас составляет 1.932.000. Получив этот план мы созвали инструкторский аппарат на предмет дачи установки для проведения этого плана, т. е. сделать расстановку сил таким образом, чтобы обеспечить выполнение задания. Мы разбиваем актив так, что на каждом участке имеется определенное ответственное лицо, отвечающее за ход выполнения заданий

Наша сеть может заготовить больше, чем нам дано было по плану и вот этот план в 1.932.000 пудов даст 100%-ую нагрузку нашему аппарату.

За август месяц мы продали товаров на 2.343.000 рубл., причем мануфактура составляет 816.000, кожтовары – 301.000, железо – скобяные 164.000 и остаток составляет 1.544.000 рубл., т. е. приблизительно – 16-17-дневный запас. Мы имеем в некоторых товариществах пустые полки; оборачиваемость дефицитного товара равняется 1,5 – 2 дням; принцип в распределении товара соблюдается по директиве Округа.

Теперь наш финансовый пресс. Мы имели на июнь месяц задание в 130.000 руб., выполнили его только в размере 119 тыс., или 92%. На август мы имели 130.000 руб., выполнили 123.850 или 95,3%. На пайщика средний пай составляет 11 руб. 07 коп. По ссудам, авансам и проч. На август задание было 640 тыс. или 83%, затем задание было 720 тыс., мы выполнили 550 тыс. т. е. 76%. По 3-му займу индустриализации задания, как такового не было, мы были включены в общий котел, но, примерно, по нашей системе – это дело составляет 210.000 руб.

Были случаи, когда по отдельным товарам у нас ощущался сильный недостаток на периферии. Мы проверили почему это так и оказалось, что мы должны были получить 2 вагона спичек, а получили 1,5 вагона, в то время потребность населения на спички и махорку так увеличена, что если бы мы завезли пять вагонов, то все равно было бы мало. По мануфактуре из 24 вагонов июльского завоза мы получили 17 вагонов, на сентябрь мы имеем 14,5 вагонов, т. е. мы видим тенденцию к уменьшению, в то время как мы имеем увеличение по плану. Нам объяснили, что план завоза не разбивается на месяцы, определяется одной общей цифрой.

Вообще надо отметить, что потребность населения на сегодняшний день в товарах сильно возросла, в особенности в августе, когда сняли урожай. Ведь то, что мы выполнили 322% - это говорит о том, что потребительские общества сыграли в этом деле определенную роль.

ТОВ. СКАЧКО. На Днепропетровщине в этом году мы развернули сеть на 17 точек, т. е. увеличение на 3 точки. Мы сильно сократили аппарат и поэтому в новую кампанию уперлись в недостаток рабочей силы на наших элеваторах. Сейчас, при поддержке парт. комитета, мы получили достаточное количество работников. Сейчас только ощущается недостаток в счетных работниках, ибо теперешняя отчетность настолько серьезна, что наши элеваторы должны работать почти 24 часа. Вместо одного работника, сейчас, как общее правило, работает по 5 счетных работника. Вследствие этого мы вынуждены были поставить на парт. ком. вопрос об организации счетных бригад. Но тем не менее, ответственность запаздывает. По целому ряду элеваторов у нас были опоздания на неделю и поэтому по сводкам нашим о темпе поступления судить трудно. Сейчас мы это дело налаживаем и думаем к 10 сентября быть в ажуре.

Относительно складочных помещений. Сейчас наша емкость составляет 2.300.000 пуд., процентов 45 остается для маневрирования. С мешко-тарой у нас обстоит дело очень туго, мы в прошлом году в Сибирь отправили 184 брезента и нам их не вернули. Сейчас некоторые наши предприятия стоят перед угрозой срыва работы, если не будет мешко-тары. Между тем, в местном ОРК имеется 21.000 мешков, в ТПО – 35.000 мешков и очень трудно их вырвать. Я вчера докладывал об этом секретарю ОК тов. Сорокину и думаю, что мы договоримся.

В отношении транспорта у нас дело обстоит очень плохо по южной дороге. В Софиевке и Славгороде образовались пробки в связи с 3-дневным конвенционным запрещением. Кроме того, сейчас повалило просо. Была

некоторая задержка по Екатерининской дороге в смысле нехватки вагонов, но это дело сейчас исправили. Плохо обстоит вопрос по Мерефо-Херсонской дороге, там подача в среднем до 3 вагонов, в то время, когда на станции лежит до 50-60 вагонов. Вагоны подаются без щитов и поэтому приходится просто складывать мешки

Затем в части раб. силы, которой у нас не хватает по всем видам, в том числе . и по разгрузочным работам. Мы ездили с тов. БРО по Мерефо-Херсонской дороге, там 4 мальчика тянут один мешок. Мы обратились в ДОПР, не знаю, насколько это официально, но нам сказали, что они работают на железной дороге, а та часть, которая находится в ДОПРе не в состоянии работать. С 30 августа по 3 сентября стояли не выгруженными 130 вагонов, в связи с чисто объективными условиями. Мы сегодня получили стекольный завод и туда ссыпает 400.00 пудов. В части отгрузки дело благополучно, нарядами нас обеспечивают хорошо. Хуже дело только в отношении проса. В нашем районе производительных просорухек 7,5 тыс. п., а у нас 400 вагонов проса. Насколько плохо обстоит дело с нашим альянсом и поэтому мы не даем новых нарядов до отгрузки старых.

По части мерчука мы идем с перевыполнением, однако, я думаю, что это недостаточно, мы считаем, что если август дал 164% против наркомторговского плана, то этого мало. Я сейчас приехал из Каменского района, там это дело движется: сегодня собралось там совещание, где присутствовали председатели сельсоветов и секретари ячеек. По нашим данным у них выполнение 22, а по их данным – 82%, Я сказал, что Москва слезам не верит, но они говоря, что совхозы подкачали. Например: совхоз «Чистая линия» должен быть дать 15.000 п., а вышел 2.000 уд. Говорят, что им не присылают чистосортных семян. В общем там, ко второй 5-дневке ожидается перелом. В части снабжения, я считаю, что наши требования кончились примерно в июне месяце, так что в этом отношении заявлений со стороны кооперации нет. Считаю, что на сентябрь месяц нам дали хорошо.

ТОВ. ЛЕОНИУК: Если мы в мае и июне месяцах, связи с мероприятиями по нажиму на кулака фиксировали такие настроения, что при уборке нового хлеба, кулак сдаст хлеб добровольно, то в июне и августе месяцах мы ни одного такого случая не имели. Настроения кулачества сейчас ничуть не рознятся от настроения осени прошлого года. Кулак сейчас бьет на следующее: урожайность не такая, как говорят, зерно скверное, разрыв цен, угроза войны и всякие провокационные действия.

Что мы имеем на сегодняшний день? Во-первых – прятание хлеба в окопах по отдельным бедняцким хозяйствам, задержка хлеба в обмолоте. Есть случаи, когда портятся молотарки и кулаки молотят свой хлеб примитивным способом. Кулак всеми силами задерживает продовольственные культуры и задержка идет через наши мельницы, путем превращения пшеницы в муку. Сдача продовольственных культур сейчас проходит главным образом за счет бедняцких хозяйств. Отсюда вопрос о спекуляции. Мы в городе и в отдельных районах провели изъятие у частных, в начале августа арестовали 24 человека. Важно отметить то, что в прошлом году мы имели мешочников, которых в этом году мы не имеем. Правда имеется тенденция привоза хлеба в город и вывоза в другие округа, в частности Донбасс. Так, что вполне правильно сообщение тов МИКОЯНА, что мы основную борьбу с кулаком будем вести за продовольственные культуры. Такие тенденции, несомненно, уже имеются.

В отношении всяких искривлений нужно сказать, что в самом начале кампании и сейчас имеются факты, что наши хлебозаготовители, в особенности, сельскохозяйственная кооперация, вместо того, чтобы концентрировать внимание своего аппарата на хлебозаготовке, занялись вопросами отстаивания своей позиции, борьбой за установление заготовительных точек и конкуренции с Союзхлебом.

Нами зафиксирован ряд моментов. Когда после проведения собрания работниками Союзхлеба в том духе, что хлеб нужно вести именно Союзхлебу, - не успевают распустить собрание, как представители кооперативной системы ставят вопрос так: «Если вы будете хлеб сдавать Союзхлебу, мы лишим Вас кредитов и всяких привилегий по линии сельхозкооперации», Таких фактов мы зафиксировали до 20 и в 5 случаях привлекли отдельных лиц к ответственности, тех, кто занимался агитацией.

Какие еще факты имеются в части конкуренции и нездоровых настроений? Потребительская кооперация не выдает товаров по путевкам Союзхлеба или сельхозсистемы. Правда, когда по линии партийного комитета и других организаций были приняты административные меры, эти факты в значительной мере уменьшились, но еще имеют все-таки место и сейчас.

Тов. МИКОЯН ставил вопрос о продаже совхозами и колхозами хлеба на вольном рынке. Мы таких случаев не имеем, но есть другие случаи, когда наши колхозы составляют баланс, в котором продовольственные культуры занимают меньшее место, чем по существу данный колхоз может иметь. Продовольственные культуры занимают второстепенное место с тем, чтобы уменьшить количество вывоза этих культур нашим хлебозаготовителям.

Еще один момент, который, несомненно, имеет отношение к хлебозаготовкам – это получение в наших колхозах чистосортных семян. Еще до сих пор чистосортные семена в ряде мест находятся в этих организациях. Ссыпать эти семена в колхозах негде и наш Плодосоюз не совсем хорошо в этом деле поворачивается. Есть по этому поводу решение партийного комитета о привлечении к ответственности за эту неповоротливость Плодосоюза.

Какие у нас имеются факты в отношении отгрузки и самой приемки хлеба? И по Новомосковскому району, и по Синельниковскому и Павлоградскому району имеются большие очереди по приемке хлеба. В Новомос-

ковском районе есть факты, когда в течение дня хлеб принят не был и обоз, который прибыл в количестве 200 подвод, должен был вернуться обратно с красным флагом. Есть такие случаи и в Губинихе Новомосковского района и в ряде других районов. Здесь безусловно имеет место недостача людей, недостаточное количество приемщиков.

В отношении погрузки есть ряд недочетов, в смысле своевременной поставки вагонов железной дорогой. Правда, на южной дороге сейчас задержек в представлении вагонов нет, но есть недочет, о котором говорил тов. Скачко, что вагоны не принимаются заготовительными организациями, потому что некому вести погрузку. Недостаток рабочей силы нужно учесть.

Что касается случаев задержки уже погруженных вагонов – я не знаю конкретных случаев, чтобы задерживались вагоны уже погруженные долгое время на линии железной дороги (тов. ВЕЛИГОДСКИЙ вам может об этом сказать), но имеется много фактов задержки погрузки исключительно из-за недостатка рабочей силы.

В части борьбы со спекуляцией – нажив ведется большой и уже имеются результаты. Хотя бы в Днепропетровск такого прилива хлеба как был одно время (может быть это и отрицательное явление для городского населения), но прилив хлеба значительно сократился в смысле крупных поставок. Мы в сельских районах еще не проявили такого большого нажима, какой провели в городе. В городских же районах нажим проведен достаточный и аппарат подготовлен. Еще один недочет заключается в том, что общественность недостаточно организована для борьбы со спекуляцией. Тут еще надо поработать.

ТОВ. ШЕБЕКО: Не то интересно, что тов. БРО заявил, что при плане в 250 вагонов ежесуточной погрузки хлеба, железная дорога выполнила в среднем за август 350 вагонов, а важно то, что фактически в текущем году как с хлебом, так и с другими работами, получается такая же бесплановость, о которой мы кричим все время.

Если вы возьмете погрузку в 358 вагонов и разложите по 5-дневкам, то первая пятидневка дала погрузку хлеба – 41 вагон, вторая – 141 вагон, 3 – 290 вагонов, 4 – 411 вагонов, 5 – около 500 и 6 – 630 вагонов при плане в 250 вагонов. И еще больше: при этом плане и таком более или менее равномерном нарастании темпа погрузки, фактическая неравномерность погрузки по отдельным дням колеблется от нуля до 700 с лишним вагонов.

При таком положении, конечно, необходимо считаться с отдельными дефектами в работе дороги, которые назывались товарищами.

Что в результате дала бесплановость погрузки. Если принять во внимание что директиву Дороги и других руководящих организаций о взаимной увязке в работе транспорта и клиентуры выполняли не особенно внимательно и транспортники и клиентура – получились такие моменты, которые товарищи здесь охарактеризовали как бездушный формализм. Правда, этот случай был на южной дороге, но я знаю результат этого случая потому, что это невозможное положение (МИКОЯН – наказали ли начальника станции?), Я думаю, что наказывать нужно кого – то другого.

Случай этот такой: привезли в 4 часа хлеб. Начальник станции заявляет: «У меня же вагонов нет», Между тем, по директиве Наркомторга и Совнаркома давно установлено правило, чтобы предупреждать станцию о предстоящей погрузке. Надо же подготовить аппарат и вагоны. Начальник станции попадает в положение женщины, которая должна родить не ребенка, а вагоны (СМЕХ), Такие моменты у нас есть.

Я знаю, что существует очень строгая директива по линии Наркомторга, что транспорт, особенно низовые транспортные организации обязаны устраивать со всеми клиентами грузоотправителями и грузополучателями, особенно работающими по хлебу – совещания. Интересно, как эта директива преломляется на местах. «Вы обязаны устраивать совещания, а мы не обязаны на них являться» (МИКОЯН – с кем же совещаться будете?).

Все донесения с линии кричат о том, что все забито хлебом, наряду с этим не только не дают соответствующих заявок, но даже не являются на совещания для того, чтобы на месте создать конкретный план работы. Ввиду существующей у нас пестроты планов, получается перенапряжение технических средств дороги. При общей грузовой работе дороги по плану в августе месяце 6.220 вагонов, дорога в августе выполнила 5 тысяч с чем то вагонов. Это получилось частью из-за не предъявления грузов, но частью из-за неподачи вагонов, из-за неподачи порожняка. Получается скверная история из-за спешки в хлебозаготовке, а самое главное из-за не плановости в предъявлении заявок не только на Екатерининской дороге, но и на Западной и Южной дорогах. Наши соседи не выдерживают сдачи порожняка. На протяжении августа и первых дней сентября дорога потеряла по обмену вагонов с соседями около 3 тысяч вагонов. Когда мы готовились к хлебным перевозкам, у нас вагонный парк равнялся 26, тысяча с лишним вагонов. Сейчас мы имеем 23 тысячи вагонов. Вагоны от нас уходят и мы ничего не получаем взамен.

Тоже самое с хлебными щитами. На протяжении последних чисел августа и первых чисел сентября из парка около 15.000 шт. щитов мы потеряли около 5.000 шт. хлебных щитов. Объясняется это тем, что оборот вагонов и у нас и на других дорогах благодаря беспорядочному предъявлению грузов совершенно нарушен. Более того (ОК знает об этом), мы наблюдаем, благодаря такой беспорядочной работе, что на отдельных линиях образуются заторы. Так получилось на южной дороге: линия Джанкой – Лозовая была забита, в течение 3 дней мы не имели возможности получить грузы с Синельниково. Мы объявили конвенцию. Как это отразилось на работе, товарищ СОРОКИН знает (СОРОКИН: кончилось это дело), Кончилось, но только здесь, а по целому ряду станций и сейчас у нас существует конвенционное запрещение или применение весьма неприятной статьи 84-й Устава, увеличивающей вдвое штраф за простой вагонов и сокращающий срок выгрузки.

В этом отношении, действительно, как будто специально, в связи со спешкой по хлебным перевозкам, у нас получается усиление бесплановости в работе.

В нашей работе большое значение имеют грузы металлопромышленности. Однако, именно, в июле и в августе мы имеем здесь ухудшение в смысле использования металлопромышленностью транспортных средств. Можно было бы привести цифры, когда сроки простоя вагонов предприятий Югостали увеличили с 30 часов о 60 часов (срок простоев под выгрузку). Это неоспоримые факты. Причины этих простоев сейчас выясняются специальной комиссией в составе НК РКИ, представителя Наркомпути т. ШИМАНОВСКОГО и наших представителей.

Мы понимаем причину тем, что транспортному хозяйству в работе металлопромышленности отводится недостаточно много места. Транспортным цехам уделяется недостаточно много внимания.

Если имеется бесплановость в смысле погрузки, то в отношении перевозки хлеба мы имеем такие факты: я буду называть только крупные цифры и крупные сроки, потому что очень часты случаи, когда на отдельных станциях от 6 до 20 вагонов на протяжении срока от 1 дня до недели, вагонов, прибывающих в адрес получателей хлеба не разгружают.

В Нижнеднепровске на протяжении нескольких дней с 4 сентября (я сегодня не проверял, сегодня пошел 3-й день) 75 вагонов в адрес «Союзхлеба» стоят не разгруженные. В Сталино 100 вагонов простаивают не выгруженными с 29 августа. В Никополе стояли 100 вагонов хлеба на протяжении 8-ти дней и мы вынуждены были объявить там конвенцию. Мельница в Ясиноватой при пропускной способности в 25 тонн получает в один день для выгрузки около 100 вагонов стали. Хлеб стоит не разгруженным на протяжении 6 дней. По Хортице 25 вагонов в адрес Днепростроя стоят не выгруженными и в конце концов получают переадресовку на север за пределы Украины.

Такое положение с перевозкой хлеба, конечно, ухудшает оборот вагонов, а Вы знаете, что на сегодняшний день вагонов вообще не хватает и потому, что у нас получается не погруженный остаток и потому, что т. ШИМАНОВСКИЙ, который регулирует порожняк на дорогах Украины, не имеет возможности подкинуть нам порожняк вследствие того, что коэффициент оборота вагонов с 4,1 суток дошел до 4,59 суток, то есть больше чем на 50% ухудшился оборот товарных вагонов. Тут получается клубок. Нужно определенно сказать, что и в работе самого транспортного организма существует целый ряд болячек. Помимо явных вредителей имеются просто халатные люди и вследствие такой бесплановой работы создается клубок: то, что я по своей халатности не выполнил я сваливаю на грузоотправителя. Это задерживает выяснение целого ряда вопросов.

Когда мы готовились к хлебным перевозкам, мы считали, что на август товарных вагонов должно хватить. Качество вагонов мы определяли так: все они годны к хлебным перевозкам; 50% совершенно годные, 20% требует минутных исправлений, а остальные требуют исправления в течение 40 минут, максимум – 1 часа.

А сейчас вагоны прибывают на станцию и на их исправление требуется десяток часов (С МЕСТА: качество ремонта). Помимо качества ремонта эти станции своевременно не предупреждались, что предстоят хлебные погрузки. Вагоны даются лихорадочно, прибывают без надлежащего осмотра. Эти станции, как мы их называем «кабачковые», ремонтного оборудования на них нет и поэтому на незначительный ремонт, на который нужно затратить максимум один час, приходится тратить 10 часов. Отсюда покрываются недочеты технического осмотра, отсюда покрываются недочеты проделанного ремонта, потому что там не квалифицированная рабочая сила.

Можем ли мы перевести в сентябре 7 миллионов пуд. хлеба? Мы работаем в среднем в сутки 600 вагонов, а нам задано 730 вагонов. Поскольку мы за август сделали 5.000 вагонов, конечно, мы хлеб перевезем. Учитывая политическое значение этой задачи, мы другие грузы задержим, но хлеб перевезем.

Если к хлебозаготовкам существует достаточное внимание, то к хлебным перевозкам внимания недостаточно. Мы сегодня должны серьезно заострить наше внимание на этом вопросе.

Вот Вам пример: около 300 человек из округа работает на село по хлебозаготовкам, в том числе 40% с транспорта (ШУМ, ВОЗГЛАСЫ: «БРОСЬ»). Получалась такая картина, что начальник станции или его заместитель, которые должны наблюдать за прохождением хлебных грузов, сидят на селе и выкачивают хлеб (ШУМ), причем сидят по несколько месяцев. Например, т. ГОЛЬДШТЕЙН и НАЗАРОВ в течение нескольких месяцев сидели на хлебозаготовках.

В этом отношении поскольку перенапряжение при перевозках вообще существует, надо не отделять хлебозаготовок от хлебных перевозок. Нужно, чтобы на это время Окружные Партийные организации, в частности Днепропетровский Окружком, который задает тон всем Окружкомам, заняли такую позицию, чтобы наоборот подбросить еще на транспорт работников. Тогда было бы другое дело.

Я ознакомился с одной системой сельскохозяйственной кооперации. Несколько замечаний непосредственно касающихся ее работы и отсюда, без сомнения, всей заготовки хлеба.

Почему я начинаю с сельскохозяйственной кооперации. Потому, что из 1.2000 тысяч пудов она заготовила по сегодняшний день 800 тысяч пудов. Отсюда, видимо. И нужно будет надлежащим образом судить о ее работе. Вопрос заключается в том, что заготовила ли это она или заготовлено вообще. Я присматривался к работе не только сельскохозяйственной кооперации, а и всего округа и должен сказать, что нужно сосредоточить внимание не только на Каменском.

Я перечислю процент выполнения плана районами: Верхнеднепровский – 71% плана, Васильковский – 172%, Днепрпетровский – 68,7%, Карло-Марковский – 74%, Котовский – 58%. Видимо, все принимают хлеб. Если система сельскохозяйственной кооперации, занимающая 75% плана, а заготовка принимает, следовательно, нужно сказать, что хлеб идет и мы его принимаем. Тем более, что по сути говоря, половина районов у Вас находится в таком состоянии, что они не выполнили и того минимального плана, о котором мы говорим.

Надо заострить внимание на том, что хлеб идет и мы его принимаем и даже есть страхи, как бы он не захлестнул. Мерефо-Херсонская дорога вызывает у системы сельхозкооперации опасения, как бы хлеб нас не захлестнул. А если пятидневка даст Вам миллион пудов – что Вы будете делать.

Нужно отметить, что хлеб идет, мы его принимаем, но не аккуратно, без достаточного внимания его использования. Первое, на чем надо сконцентрировать внимание – это распределение функций между работниками так, чтобы каждый за нее отвечал. Если на сыпных пунктах сельскохозяйственной кооперации лежит громадное количество хлеба, его нужно убрать. Нужно сейчас разобраться в той неразберихе и путанице, в какую зашли почти все организации и которая происходит в результате недостаточно правильного распределения функций между работниками.

Второе замечание – степь в прошлом году хлеба почти не заготавливала 3/4 хлебозаготовительного аппарата из степи были взяты и переброшены на правый и левый берег, а часть совсем с Украины. У Вас заготовительный аппарат на половину новый, мало проинструментированный, слабо проводящий работу. Этот недостаток подготовленный, мало квалифицированный аппарат вынужден принимать массу в полтора раза большую, чем в позапрошлом году. Будет правильно, если Окружком и Окрисполком создадут не только заготовителей прикрепленных к отдельным пунктам, но будут иметь квалифицированных людей объезжающих округ, которые будут проводить работу по своей специальности: Союзхлеб – по разгрузке глубинных пунктов; работники сельскохозяйственной кооперации – по связи с селянством; а железная дорога – по разгрузке перевалочных пунктов.

Мне кажется, что на укрепление аппарата надо было бы обратить исключительное внимание. Вот приме. По линии сельхозкооперации: открывается новый пункт, а укомплектование недостаточное.

Затем вопрос о спекуляции. Отдельные моменты приезда мелитопольцев сигнализирует очень опасные явления, а именно, что вскоре повезут и ярую пшеницу. Мне кажется, что у Вас в сентябре месяце острейшим образом стоит вопрос о борьбе со спекуляцией. Этот вопрос у вас не продуман и не поставлен, а поэтому на него надо обратить серьезное внимание.

Теперь вопрос о товарах. В потребительской кооперации происходит распределение товаров не в зависимости от хлебозаготовок отдельных районов, а в зависимости от заготовок отдельного СЕПО. Это правильно, но вся группа недефицитных товаров, которая играет для крестьянина крупнейшую роль, как крестьянская галантерея, шорные товары, распределяется в зависимости от плана заготовок потребительской кооперации и заранее можно сказать, что там, где сельскохозяйственная кооперация сильно развернула свою работу, потребительская меньше работает. Этот вопрос надо будет спланировать таким образом, чтобы недефицитные товары, имеющие большое значение для крестьянского хозяйства, распределялись исходя из общего плана заготовок по тому или иному району.

Относительно последней пятилетки. Я менее оптимистичен чем остальные товарищи; если вы скажете, что у нас стабильные заготовки, то это будет неправильно. У нас по линии системы сельхозкооперации имеется рост больше чем на 100.000 пудов, а по линии потребкооперации и Союзхлеба падение, т. е. падение рассеяных заготовок. Это должно сигнализировать большую опасность.

Вопрос о сортосмене. Вы получили 180 вагонов чистосортных семян на сметах, получите еще каких-нибудь 80-90 вагонов, большинство из которых уже в пути. К сожалению, должен сказать, что пока еще нигде ничего не осеменовано. Может ли одна система сельхозкооперации это сделать? Вопрос сортосмены приобретает политический характер поэтому мне кажется, что не только сельхозкооперация должна добиваться полного обеспечения, но и весь актив должен об этом позаботиться.

Следующий вопрос – это вопрос о плане на сентябрь. Мне думается, что надо было бы сейчас по линии Наркомторга Украины план этот пересмотреть, потому что как не хотите, а это психологически будет влиять. Я считаю, что 6 миллионов в Днепрпетровске гарантированы к выполнению. Надо сговориться с Харьковом и настоящим образом ориентироваться на 6 миллионов пудов.

Последнее замечание относительно финансов. Например – сельскохозяйственные машины на 350 тыс. рубл., а чеки на машиноснабжение не оплачены, 100 тыс. рубл. Свободного кредита по линии сельбанка, последним не восстанавливается, потому что Сельбанк говорит, что ко мне деньги не поступают. Я думаю, что ОПК надо такую организацию призвать к порядку, ибо беднота лишается ста тысяч рублей. Необходимо во что бы то ни стало 500.000 просроченных ссуд по линии сельбанка получить и получить в течение этого месяца, дав контрольные цифры районам и уполномоченным. Наряду с этим необходимо получить в протяжении сентября всю задолженность, которая имеется. В отношении паев – должен сказать, что на протяжении августа месяца получение паев в системе сельхозкооперации остановилось. Потребкооперация получает пай за счет товарных продаж, никакой массовой работы вокруг этого дела не ведется и поэтому характерно, что сельхоз-

кооперация, не являющаяся держателем товара, не получает паевого капитала, проводя между тем кредитование, выдачу семян и проч. Все это не используется как стимул для получения паевого капитала. Надо будет РПК обратить внимание на все эти мероприятия с точки зрения получения паевого капитала, конечно не в административном порядке, а в порядке разъяснения.

Вообще говоря я считаю, что в Днепропетровске подготовительная работа с точки зрения парт. и советской сдвинулась. Нужно требовать сейчас упорядочения всей этой работы в течение сентября месяца.

ТОВ. РОЗИТ: Я считаю, что темп и ход хлебозаготовок по Днепропетровскому округу, начиная с первой пятидневки вполне нормальный, проходя с систематическим нарастанием. За весь август месяц нет ни одной пятидневки, которая дала бы стабильность или падение. Поэтому темп роста, начиная с первой пятидневки лишний раз свидетельствует, что организационная работа была проведена и советскими и партийными органами достаточно четко и правильно. Это обеспечивает выполнение минимального плана в 6.000.000 пудов. Я вполне согласен с Анастасием Ивановичем, который заявил, что Украинские организации несколько недооценили темп заготовок по Днепропетровскому округу. Это ошибка наших центральных органов.

В части работы нашего заготовительного аппарата Союзхлеба на Днепропетровщине и по всему Союзу в целом. Я считаю, что нужно согласиться с тем, что сейчас настало время соответствующим образом лишний раз проверить те организационные мероприятия, которые были проделаны в свое время Союзнаркомторгом в деле дальнейшего сокращения заготовительных организаций для того, чтобы соответствующим образом перестроить работу и методы в работе отдельных видов заготовителей. Я лично считаю, что настало время, когда государственным организациям особенно разворачивать штатную агентуру не следует потому, что это не может помочь заготовке. Новые методы заготовок: общественное воздействие, мобилизация кооперативно-го актива и проч. говорят о том, что метод агентурной заготовки из года в год себя изживает.

Кроме тех основных областей работы, которые возлагаются на Союзхлеб, необходимо еще поручить ему изучение сельскохозяйственного мукомолья, вообще.

Эту задачу Союзхлебовский аппарат должен проводить как аппарат единой государственной организации, работающей по хлебному делу, дабы помочь Наркомторгу регулировать сельско-хоз. мукомолье.

Задача Союзхлеба – это организация подвоза хлеба вообще. Я по этому вопросу с Наркомторгом говорил. Необходимо отказаться от рассевных заготовок и заняться организацией хлебных потоков, чтобы форсировать подвоз хлеба к городам, станциям, элеваторам и проч., дабы этот хлеб стал мобильным. Необходимо уничтожить конкуренцию между госзаготовителями ибо мы должны быть заинтересованы в том, чтобы крестьянин вез хлеб из-за 15-30 верст. Аппарат Союзхлеба должен организовать большой радиус поставки хлеба и помочь в этом деле Наркомторгу.

Последний момент, который необходимо поставить перед союзхлебом – это вопрос о проведении контроля через районных контролеров, которые имеются на местах путем разъездов. Эти контролеры должны являться одновременно и представителями Окргторгдела и помощниками сельсоветов и РИКов в деле хлебозаготовки. Я отлично учитываю, что в этом году имеется постановление Союзного Наркомторга, которое не снимает с нас рассевных заготовок, но не следует драть из-за 3-4%. Я просил бы тов. МИКОЯНА в заключительном слове об этом сказать.

Тов. СКАЧКО выступил и сказал, что тары не хватает. Всем известно, что тары очень мало по всему союзу и в этом отношении будет чрезвычайно напряженное настроение. Тов. МИКОЯН поддержал ходатайство Украины, чтобы изъять из некоторых восточных районов и завезти в УССР 2.800 тыс. мешков. Естественно, что это не совсем нас удовлетворит, тем более, что мы должны много хлеба хранить в таре. Всего имеется 220.000 мешков в Союзхлебе, свободных на сегодняшний день – 70.000 мешков. Кроме того один вагон прибыл и 5 вагонов имеется в пути. Надо заставить ЦРК и ТПО сдать имеющиеся у них мешки и тогда у нас будет 185 тыс. свободных мешков. Я считаю, что положение в Днепропетровском округе, учитывая, что мы из сентябрьской разрядки дадим также и ему – тяжелое, но это не говорит за то, что оно более тяжелое, чем в среднем по Украине.

У Вас имеется 700.000 пудов проса и по моему держать 50.000 мешков под просом нет смысла. Днепропетровский округ не является просяным. Мы имеем Зиновьевский округ, где 3.700.000 пуд. проса, который мы с большим трудом заставили снизить заготовку по просу. В общей сложности мы имеем 15.000.000 пуд. проса и поэтому основное внимание должно быть обращено на мобилизацию государственных, кооперативных и частных просорешек. Производительность их на Украине в месяц составляет около 4.000.000 пудов, а на сентябрь мы имеем разрядку на 300.000 пуд. Таким образом остается еще 8 мил. Пудов. Я говорил об этом в Москве, но ничего сделать невозможно. Я думаю, что мы попросим тов. Микояна дать распоряжение об увеличении вывозных нарядов на просо.

Нарядами вообще мы полностью обеспечены: за исключением проса. В счет сентября мы уже дали 400 тыс. пуд. пшеницы и 300 тыс. пуд. ржи. Да сегодня разгрузка была вполне нормальна. Емкость Днепропетровска, включая и навесы, составляет 3.100.000 пуд. Я считаю, что можно было бы в городском хозяйстве поискать еще помещений. По линии железной дороги тоже не все помещения использованы. Вообще, поскольку все грузы приходят в союзхлеб, следовало бы все желдорподвалы объединить с Союзхлебом, чем мы достигли бы более полное использование помещений. В области разгрузки и погрузки хлеба, необходимо наладить правильные взаимоотношения между союзхлебом и ж. д. для того, чтобы увязать планы погрузки и подачи вагонов.

Надо ввести одного представителя ДН в комиссию для того, чтобы модно было соответствующим образом варьировать подачу вагонов по отдельным станциям

Тов. БАБИЧ. В отношении общей характеристики темпа заготовок по Днепропетровску, я совершенно согласен с оценкой тов. Пуринова. Я должен сделать замечание, что вопрос о распределении функциональных действий заготовителей имеет некоторые недочеты, потому, что если взять август месяц, то получается картина резкого несоответствия. План выполнен в одном случае на 320%, во втором случае на 58% и в третьем случае на 83%. Причем, во всех трех случаях нужно констатировать отсутствие какого бы ни то было напряжения в аппарате. Отсюда нужно сделать сразу вывод: тем заготовок по потребкооперации, которая дала 320% выполнения плана в августе, дает на сегодняшний день уменьшение, а это значит, что мы имеем здесь два явления отрицательного характера. Первое явление: такое неравномерное распределение функций может нас привести к тому, что мы вызовем спячку в аппарате потребительской кооперации. Второе явление: если мы имеем на сегодняшний день падение в темпе хлебозаготовок, это свидетельствует о том, что потребительская система была недостаточно активизирована. Это положение нужно резко изменить – ибо аппарат по сути своей имеет гораздо больше возможностей, нежели выполнение тех задач, которые мы на него положили.

Я совершенно согласен с установкой тов. Розит, который говорил, что нужно как-то перераспределить функции. К сожалению, нужно констатировать, что на Днепропетровщине наблюдается совершенно обратное явление.

Видимо, эту вторую деталь нужно будет внести в область распределения этих функций для того, чтобы в конечном результате не иметь такого положения, чтобы не определив заранее роли того или иного работника или организации не пришлось перестраивать дела на ходу.

Теперь в части темпа отгрузки в самой потребительской кооперации. Мы имеем такое положение, когда 150 тысяч пудов хлеба лежит в глубинных пунктах. Это сумма чрезвычайно большая. Она с одной стороны затрудняет собою систему, которая обязана обеспечить еще и других хлебозаготовителей этими товарами, ибо в 150 тысяч пудов хлеба, естественно, загружена известная часть средств самой кооперации. С другой стороны создается пробка в смысле тех. помещения, о которых мы так много беспокоимся.

В отношении товарного обслуживания. Мы уже в 3-м округе, но не в Полтавском, ни в Кременчугском округе мы не встречали такой остроты в отношении товаров, как здесь. По тем данным, которые я мог рассмотреть (я им не верить не могу) положение в Днепропетровске катастрофическое. Если у них имеется товарных остатков на 17 дней, т. е. около 3 миллионов в обороте, это положение угрожающее. Такого положения мы не имели в предыдущих округах и навряд ли встретим в будущем. Плановые резервы они получают в зависимости от тех фондов, которые намечены к заготовке.

В отношении прочих товаров. Прежде всего вообще товарный завоз недостаточен. Кроме того, есть разный темп отгрузки товаров. Например, в Кременчуге станция завалена махоркой, а махорки не только здесь, но пожалуй и в самом Кременчуге не сыщешь (БРО – это Вы маневрируете), Я извиняюсь тов. БРО, если бы промышленность была в нашем распоряжении может быть мы бы сманеврировали (МИКОЯН – значит и промышленность Вам передать).

Я хочу только дать справку. По вопросам о темпах отгрузки мы своевременно сигнализировали и украинскому Наркомторгу, а в последние дни Московскому Наркомторгу. Почему спичек нет. Спичсидикат мотивирует это тем, что у него авария на производстве и он урезал отгрузку спичек. Об этом мы своевременно поставили вопрос, мер никаких не принято и спичек нет.

В отношении махорки имеется наличие сезонности в этот период – это понятно. Но есть и другие причины, т. е. благодушность со стороны промышленности, которая ничем не ответственна за выполнение нарядов. Что нужно сделать. Промышленность в пределах самого Днепропетровска, пользуясь властью местного Окргторга, что – то делает. Нужно пересмотреть состояние товарных фондов в городе. (БРО – 2 недели назад уже сделали). Очевидно, Вы мало сделали. Нужно использовать в большей мере ту власть по местной промышленности Днепропетровщины, которая у нас на Украине имеет большой процент.

Какой процент занимает Днепропетровск в разрядке ВУКОСПЛКИ?

Вы занимаете такой процент, какой соответствует количеству имеющегося у Вас хлеба.

Почему нет колесной мази. Я не знаю почему ее, конкретно, здесь нет; надо об этом спросить местных работников.

Дальше идет вопрос финансовых рычагов по потребительской кооперации. Если исходить из тех данных, которые приведены, они близки к выполнению тех заданий, которые возложены. Если же исходить из соображений получения паевых капиталов, займов и т. д., то мы имеем невыполнение: на 1-е сентября по Днепропетровску 11 рублей в среднем, а по Украине 12 руб. И это при наличии такой резкой необеспеченности товарными фондами и высокого покупательского спроса по Днепропетровщине. При этих обстоятельствах нужно признать, что невыполнение финансовых обязательств со стороны пайщиков является далеко не нормальным и это положение надо исправить в сентябре месяце, чтобы удовлетворить тот колоссальный спрос, который на сегодняшний день у нас не удовлетворен.

Тов. СОРОКИН. Есть предложение на этом закончить. Я хочу только сделать несколько замечаний.

По линии Окружкома партии вопрос хлебозаготовок занимал и занимает первейшее место наряду с большим вниманием к работе нашей тяжелой металлургии. На Бюро ОК еженедельно вопросы хлебозаготовок стоят и с повестки дня не снимаются.

Несмотря на большое напряжение, какое партийная организация взяла в работе хлебозаготовок нужно признать что это напряжение еще недостаточное. Бюро ОК командировало на места 200 с лишним человек работников в районы. Районы нашего округа насыщены работниками равномерно и в зависимости от того плана, который в сентябре составит 6.150 тысяч пудов, ряд районов будет еще подкреплён работниками.

Говоря об это, я хочу отметить анекдот, который нам рассказал тов. ШЕДЕКО относительно 40% транспортников, посланных на хлебозаготовки. Я могу дать точную справку тов. ШЕБЕКО, так как у меня есть список посланных в районы. Из Управления дороги взято 5 человек. Нельзя же на ответственном заседании говорить такие неотчетливые вещи.

Что нужно нам сделать еще. 30 августа ОК созвал работников с периферии – секретарей РПК и пред. РИ-Ков для распределения годового плана. Вы скажете, что это поздно, но мы годовой план получили 28 августа. Дали строжайшую установку, несмотря на что почти все районы без исключения заявляли о чрезвычайной непосильности плана по продовольственным культурам – 9.500 тысяч пудов из 14 миллионов 300 тысяч общего плана. Тем не менее ОК не расхолаживая себя и всей партийной организации, дал строжайшую установку, что этот план по продовольственным культурам мы должны выполнить. Сейчас командированы ответственные работники для того, чтобы на местах способствовать быстрейшему доведению плана до села. Возможно, что во 2-ю пятидневку, когда начнет разворачиваться самая основная работа по доведению плана до села, если мы не примем своевременно мер по линии ОК и других организаций – ослабление темпа хлебозаготовок может произойти. От этого нужно всемерно предостеречь и мне думается, что то предложение, которое сделал тов. МИКОЯН, что отдельные районы нужно подкрепить работниками – на Бюро ОК надо принять.

Мы здесь тоже будем работать, нам будет тяжелее работать, но село подкрепить работниками нужно, чтобы закрепить взятый темп заготовок и добиться увеличения этого темпа, чтобы в сентябре с этим планом не только справились, но всемерно старались его превзойти, имея в виду, что октябрь – ноябрь будет в заготовках месяцами тяжелыми.

Если сейчас мы взяли такую установку, какая нам дана по линии центральных организаций, чтобы при доведении плана до села 40% плана возложить на кулацкую зажиточную часть села, то нельзя успокаивать себя, как пытаются сделать это некоторые товарищи, что хлеб мы возьмем самотеком. Мы столкнемся с колоссальным сопротивлением кулачества. Поэтому нужно все наши силы мобилизовать для того, чтобы не снижать темпа заготовок.

Насчет того, что мы сейчас должны помочь нашим районам. Товарищ МИКОЯН правильно заметил, что присылаются директив сколько угодно и директивы хорошие, но совершенно не проверяется, как они проводятся в жизнь, как внедряются на местах. Нужно принять решение – выделить специальную группу товарищей, которые личным объездом всех районов не только выявили бы фактическое положение, но и помогли товарищам на местах выполнить директиву.

Вопрос относительно перевозок. Я думаю, тов. ШЕБЕКО, что независимо от ряда недочетов, какие имеются в железнодорожных перевозках, недочетов, которые может быть от Вас не зависят – железные дороги должны будут еще больше встряхнуться. Сил у Вас имеется много. Тов. ШЕБЕКО неправильно ставит вопрос, что ОК сосредоточил внимание на хлебозаготовках, но не уделяет внимания транспорту. Вам на это пожаловаться нельзя.

Надо сделать так, чтобы Вы взяли группу ответственных людей, группу активных рабочих из паровозных мастерских, из вагонных мастерских и т. д. И бросили их на важнейшие участки, наиболее сложные в отношении перевозок, для того, чтобы они помогли маневрировать, как в смысле своевременной отгрузки, так и в смысле использования подвижного состава и проч. Ведь факт, что в ряде мест есть заминки, которые относятся целиком и полностью к железнодорожному транспорту.

Если потребуется поставить вопрос перед партийным Комитетом, чтобы выделить, так называемых, комиссаров (возгласы: «только не комиссаров»). Не надо понимать этого в том смысле, что они будут стоять с наганом в руках, перед начальником вашей станции. Нужно понимать слово «КОМИССАР» - помощник, который будет помогать Вам в Вашем сложном деле, но если потребуется поставить вопрос о том, чтобы не справляющихся с делом начальников станций снять с работы – мы церемониться не будем.

Относительно финансовых мероприятий нужно признать, что независимо от решения по линии ОК, нажим на мероприятия финансового порядка, который мы сделали, еще не достаточен. Судя по тем результатам, которые мы имеем в смысле взимания сельскохозяйственного налога, мобилизации паевых средств кооперативных организаций, мобилизации средств по просроченным ссудам, реализации займов и т. д. – финансовые мероприятия по сравнению с количеством поставяемого хлеба играют ничтожную роль.

В то время, когда мы имеем довольно солидную сумму денег, которая должна поступить в нашу кассу, товарищи предлагают, особенно по линии сельбанка, бросить работников для помощи по взиманию просроченных сумм. Мы выделили уже 35 человек по линии сельхозкооперации. Нужно еще бросить работников.

Насчет спекуляций я хочу привести директиву ЦК партии. Решение ЦК, которое было получено раньше получило отражение в работе Окружкома. Были даны указания и по линии ГПУ и по линии милицейских и судебных организаций, но тем не менее последние проявления спекулятивных тенденций со стороны кулацких хозяйств говорят, что на этом успокаиваться нельзя. К просачиванию на рынок хлеба большими партиями мы относиться с холодком не можем и при проведении хлебозаготовок должны будем сделать решительный нажим на кулацкие хозяйства, чтобы в первую очередь взять у них хлеб (главным образом продовольственные культуры), лишив возможности эти кулацкие хозяйства спекулировать хлебом.

Последняя директива ЦК партии говорит о том, чтобы Окружные Комитеты партии приняли самые строжайшие меры по борьбе со спекуляцией. ЦК констатирует крайнюю медлительность в выполнении, а некоторые организации совсем не выполнили директивы по развертыванию хлебозаготовок, по борьбе с хлебными спекуляциями, конкуренцией между хлебоготовителями и т. д.

Относительно товаро-снабжения говорил представитель Вукоспилки. Мне думается, что было бы полезно представителю Вукоспилки проехать в некоторые районы нашего округа и убедиться в положении со снабжением не только здесь, но и в некоторых потребительских обществах. Потребительской кооперации на селе отпускается мануфактура на 200 рублей на 15 дней.

Будучи в Юрьевском районе я сам столкнулся с таким случаем: не хватало мануфактуры, собрались женщины и дело дошло чуть ли до женского бунта. Помимо того, что дело заключается в недостатке товаров, система потребительской кооперации не умеет достаточно маневрировать с товарами. Решение Партийного Комитета есть, тов. ЗАВГОРОДНИЙ о нем знает. Очевидно, нужно дать еще строжайшую директиву, чтобы маневрировать с товарными массами потребительская кооперация научилась не так, как сейчас.

У нас был случай, когда потребительская кооперация, имея на станции Днепропетровск 14 вагонов мануфактуры не могла выкупить этой мануфактуры потому, что денег не было, а мануфактуру, которая имеется на складах и забронирована как резервный фонд, не догадывалась продвинуть на село. Сидят у себя в складах на мануфактуре и из вагонов мануфактуру не выгружают. Так что, очевидно, часть вины относится и к потребительской кооперации.

Вопрос о мешкотаре. Все, что можно будет сделать на месте будет сделано. Парторганизация примет меры, чтобы мешки не валялись на складах, а их использовать

Разрешите зачитать директиву ЦК за подписью тов. МОЛОТОВА. По этой директиве будут приняты Бюро ОК дополнительные меры (ЧИТАЕТ).

Вот директива ЦК партии, в развитие которой уже сейчас нам нужно будет принять ряд предложений:

1) Насчет отпусков. Было решение последнего Пленума ОК (июльского) о прекращении отпусков и секретарям ПК и Председателям РИКов. Бывают единичные случаи нарушения этого постановления. Так что нужно дать директиву по линии хлебозаготовительных организаций и советского аппарата о том, чтобы прекратить отпуска всем работникам, связанным в той или иной мере с хлебозаготовительной работой.

2) По линии ГПУ, Админотделам, судебных органов и Прокуратуры дать указания о принятии решительных мер в вопросе борьбы со спекуляцией, скупкой хлеба спекулянтами и т. д.

3) Райпарткомам провести дополнительную мобилизацию работников для посылки на село.

Я думаю, что сейчас мы количество людей определять не будем, а поручим рабочей тройке по районам мобилизовать достаточное количество работников на село на предмет обеспечения нормального хода хлебозаготовок.

4) По вопросу о финансовых мероприятиях надо дать задание ОФО и Правлению Сельбанка, а также нашей сельскохозяйственной потребительской кооперации о всемерной мобилизации средств в сентябре в виде различных платежей с селянства для того, чтобы своевременно вовлечь эти средства в дело ускорения хлебозаготовок.

5) Насчет товароснабжения мы фиксировать ничего не будем поскольку у нас решение есть а в порядке оперативной работы нужно его проделать.

6) Относительно директивы РПК в дополнение к тем решениям, которые мы записали о задачах РПК – под персональную ответственность секретарей и Фракций РИКов, под персональную ответственность Председателей РИКов – в течение сентября мобилизовать все силы районных партийных организаций, комсомольских организаций и советского аппарата на выполнение сентябрьского плана хлебозаготовок. Нужно, чтобы хлебозаготовительные организаций по своей линии не бумажным путем дали строжайшую установку, которая обеспечивала бы нам выполнение плана.

Я думаю, что по линии райпотребсоюза и Днепросоюза нужно будет всех ваших инструкторов разослать на места (КОЛЫХАЛОВА: все разъехались). Не все, тов. Колыхалова, кое-кто сидит здесь. Нужно обязать Ваш инструкторский состав нести ответственность не только за Вашу периферию, но и за выполнение планов данных той или иной Вашей единице по линии хлебозаготовок.

Наконец, последний момент – членам Бюро Окружкома и членам Фракции Окрисполкома придется также выехать в районы для того чтобы всемерно двигать работу по хлебозаготовкам (БРО – и вступить в соревнование с Кременчугом).

Заключительное слово
По докладу тов. Микояна

В общем ходе хлебозаготовок мы имеем следующие недостатки: во-первых – отставание заготовки продовольственных культур; во-вторых – при ряде выдвинувшихся районов – отставание других районов в частности Н.Днепровского, Днепропетровского, Солонянского, Карло-Марковского, Котовского, Синельниковского, Царичанского и Юрьевского, которые дают 80% выполнения плана.

Нужно поставить задачей удержание темпа заготовок на достигнутой высоте (если нельзя его увеличить) и подтягивание отстающих. Такую директиву надо направлять на места, чтобы каждый район знал свою задачу.

В отношении продовольственных культур нужно действовать пользуясь планом, предусматривающим обязательный процент сдачи продовольственных культур кулачками и зажиточными хозяйствами.

Ввиду того, что приходится констатировать слабый ход заготовок во многих районах, нужно Орготделу ОК подобрать людей и направить их дополнительно в помощь районам.

Нужно отметить, что заготовки за август шли самотеком. Сельскохозяйственная кооперация была большим приемщиком хлеба, принимая его от партийных заготовителей и от советских заготовителей. Нужно, чтобы кооперативный актив разделился и через неделю кооперация дала бы отчет, в чем проявилась активность низового аппарата в деле хлебозаготовок.

В отношении Союзхлеба и обоих видов кооперации и конкуренции между ними нужно дать указания по линии ГПУ, добиваясь вместо конкуренции между государственными и кооперативными заготовителями – сотрудничества и единого фронта в этом деле и в борьбе против кулака.

В отношении транспорта необходимо поставить задачей устранение всех обнаруженных недочетов: несогласованность их работы и работы заготовителей, непредупреждение заранее транспорта о количестве необходимых вагонов и т.д. Нужно найти ответственных лиц на транспорте и в корне пресечь существующую в аппарате формальную отписку и бездушный бюрократизм.

Прав тов. РАЗИТ, что плохо у нас с подачей вагонов. Но дело не в том, что мы должны грузить в среднем в сутки определенное количество вагонов. Это неважно. В первую пятидневку будет меньше, а в последнюю будет больше. План не может быть все время одинаковым. Некоторые отклонения от плана будут. Вы не можете планировать, как и сколько хлеба крестьянин привозит на ту или иную станцию, как мы можем планировать прибытие поезда с одной станции на другую вовремя. Вся суть в том, чтобы иметь резерв и быстро маневрировать. Никакие нормы не помогут, если не будет быстрого и четкого маневрирования в рамках этих норм.

Транспорту надо помочь в этой работе. Со мной приехал ряд работников по транспорту и мы устроим потом совещание с транспортниками, чтобы обеспечить все что возможно и необходимо. Мы должны от транспорта требовать не объяснений, а выполнения. Можно очень много поднять интересных вопросов и представить много объяснений. Но пусть потом изучением этого занимается Истпарт или кружки по изучению транспорта (смех). Ильич писал о государстве, а когда пришло время, он сказал: нечего писать, надо строить. Не объясняйте, а выполняйте.

Насчет крестьянских средств. Имейте в виду, что на Украине застряло просроченных крестьянских средств не менее 15 мил. руб. и это в год прекрасного урожая, когда каждая 5-ти дневка дает 2–3 миллиона рублей крестьянству на Украине.

Беда заключается в том, что наши коммунисты поступают как баре или как «паны». Раздавать – всегда будут больше давать; получая кредит никогда не скажут: мы обойдемся меньшим, всегда заявки представляют на большее. Кредит раздают не всегда классово и выдержанно. Когда не приходится собирать, не хватает революционного мужества, чтобы идти во время собрать государственные деньги и потом дать другим. Это барство, что от помещиков осталось, это обломовщина, это плохие хозяева. 500 тыс. рублей валяются у крестьянства без всякого основания, а правительство сидит и обсуждает откуда взять деньги, чтобы заплатить жалование по югостали. В это же время по всей Украине валяется около 15 мил. рублей и даже никаких обоснований относительно их не дают. Существует Сельбанк, который только выдает деньги, а не получает. Они даже вошли с предложением, так как машины не продвигаются – отпустить дополнительный кредит. Поступления отстают, а расходные статьи выполняются полностью.

15 мил. руб. по всей Украине и полмиллиона по вашему округу нужно собрать во что бы то ни стало. Ценой величайших усилий вы распространяете заем индустриализации, а в это же время 500.000 р. валяются без употребления. Нужно дать срок работникам Сельбанка все просроченное собрать и чтобы к 15-му сентября никаких просроченных ссуд не было. Нужно дать твердую, жесткую директиву в этом отношении и требовать только цифрового выполнения не слушая ни каких объяснений, ибо объяснять нечего. Если это мероприятие провести, я думаю, что заготовки будут обеспечены. Ни в коем случае не нужно уменьшать темпа выполнения заготовок.

По транспорту мы специально обсудим сколько вагонов и для чего потребуется.

Относительно отгрузки и выгрузки. Совершенно не понятно, что у нас происходит. Совершенно недопустимое явление – в Кременчуге числится 8.000 безработных. Я не спрашивал сколько из них получает пособие от Соцстраха. Наверняка, не менее 1/3. И вот из этих 8000 не могли найти 150 человек, которые разгрузили

бы вагон с хлебом. Конечно, не все эти 8000 могут работать, женщины отпадают. Но все таки, имея на Бирже 8000 безработных, пришлось взять батальон красноармейцев, которые не обязаны этим делом заниматься, которые должны держать винтовку в руках и они начали разгружать эти вагоны. Кроме того, вызвали еще арестантов и то не справились. Если среди числящихся на бирже нет ни одного работающего человека, за исключением категории настоящих трудящихся – давайте исключим их с Биржи. Мы 200 миллионов расходует ежегодно на соцстрах и больше половины этих средств мелкой буржуазии и выходцам из буржуазной среды, которые сосут нас, пользуясь нашим советским законодательством.

Вот вам лучшая проверка состоящих на учете Биржи Труда: из 8000 человек нельзя было выделить 150 человек. И понимаю, может быть нельзя было найти 2000 человек, даже 1000 человек, но не может быть чтобы нельзя было найти 150 человек. Это значит, что 9/10 состоящих на Бирже – не настоящие безработные. Они на пляже купаются, а потом ходят регистрироваться на Биржу. А они являются гирей на наших ногах.

Здесь нельзя проявлять никакой интеллигентской мелко-буржуазной расхлябанности. Здесь нужна пролетарская решительность и твердость, чтобы освободиться от этой мрази, чтобы она нас не сосала и все средства и силы направить на социалистическое строительство. Нам необходимо Биржу проверить. Хлебозаготовка – это такая штука, которую трудно исполнить, раз ее трудно исполнить – она все проверяет. Даже дряхлая машина по асфальту идет, а по плохой мостовой она не пойдет. Как друзья проверяются в трудные моменты, так в трудные моменты испытывается и годность аппарата.

Кроме того, нам необходимо подготовить кадры людей, которые могли бы быстро ориентироваться и распорядиться, потому что тот факт, что оборот вагонов уменьшился является очень опасным фактом. Имейте в виду, что нам вагонов хватило еще и потому, что Донуголь не выполнил плана перевозок. Нам помогло угольное несчастье. Но ведь это несчастье, ведь уголь мы должны подать, потому что нехватка угля отразится на промышленности. Если мы не ускорим оборота вагонов, не дадим революционной напряженности всех средств, то наш план не будет исполнен. Наш напряженный план для нас – большевиков вовсе не является напряженным. Мы революционеры, должны всегда работать с таким напряжением. Надо сделать все по союзу железнодорожников, партийным организациям и администрации, чтобы найти таких людей. Резервов у нас до черта всегда найдешь больше чем есть, если покопаться по большевистски. Вот почему нужно выбрать несколько человек из транспортников – зубастых, энергичных людей.

Я уверен, что если посадить на Мерефо-Херсонскую ж. д. от администрации уполномоченного – она со своей работой справится. Говорят, что Мерефо-Херсонская дорога не может выполнить заданий по перевозке хлеба, но я не сомневаюсь, что если бы была объявлена война и большевикам поручили по этой, плохо построенной дороге, грузы отправлять – отправили бы (возгласы «правильно»). И ни минуты не сомневаюсь, что и по этой незаконченной дороге грузы были бы отправлены.

Хлеб там лежит – нужно заготовителей железнодорожников бросить туда. Не может быть такого положения, чтобы заготовленный хлеб лежал на местах. Мы из-за четверти фунта хлеба ссоримся с рабочими. Скоро пойдут дожди и хлеб пропадет. Нужно послать ударную группу людей вывезти хлеб по этой дороге. Я уверен, что эти ударники, которые никого бы не слушали, это задание выполнили бы. Обязательно нужно поставить ударную группу и разгрузить эту дорогу.

Недавно ЦК партии рассматривал план индустриализации, в частности и вашей металлургии. Перед ней стоят большие задачи. Для того, чтобы их выполнить нужно обеспечить хлебом и тогда засучив рукава, взяться за самое основное – за металлургию.

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1377. – Арх. 1–32. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 4

1929 р., 6 вересня. – Постанова Ради Народних комісарів УСРР № 186 «Про ознаки куркульських господарств, до яких належить прикладати Кодекс законів про працю»

Постанови Народних Комісарів УСРР.

186. Про ознаки куркульських господарств, до яких належить прикладати Кодекс законів про Працю.

I

Рада народних комісарів УСРР постановила:

1. Встановлюючи ознаки куркульських господарств, що в них належить прикладати до законів про працю із змінами й доповненнями, передбаченими у постанові Центрального виконавчого комітету і Ради Комісарів

Союзу РСР з 20 лютого 1929 р. «Про порядок прикладання Кодексу законів про працю у куркульських господарствах» (Зб. Зак. СРСР 1929 р., № 14, ст. 117), визнати, що до куркульських господарств належать усі селянські господарства, що мають одну з таких ознак:

1) коли в господарстві систематично вживається найману працю для сільськогосподарських робіт або в кустарних промислах та підприємствах у розмірах, що «причиняють позбавлення виборчих прав за арт. 4 постанови ВУЦВК і РНК УСРР з 3 жовтня 1928 р. «Про вибори до рад» (Зб. Уз. УСРР 1928 р. № 27, арт. 238);

2) коли в господарстві є: млин, олійня, круподерня, шеретовка, вовночесальня, шаповальня, терковий заклад, сушарня для картоплі, плодів або городини, гарбарня або цегельня чи інший промисловий заклад, - якщо в цих підприємствах вживається живу рушійну силу або механічні двигуни, а так само, коли в господарстві є водяний млин, або вітряк з двома й більше осадами;

3) коли господарство систематично здає в найми складні сільсько-господарські машини з механічними двигунами;

4) коли господарство здає в найми постійно або на сезон окремі устатковані приміщення під житло або підприємство;

5) коли члени господарства торгують, живуть з лихварства, комерційного посередництва, є служителями культу або мають інші нетрудові прибутки, а так само, коли будь-хто з членів господарства вибирає реєстраційну посвідку на держання промислового підприємства, де вживається найману працю.

2. Господарства, перелічені у п. п. 3 і 4 арт. 1, вважаються за куркульські в тому разі, коли підчас вирахування прибутку, оподаткованого єдиним сільськогосподарським податком, до них прикладається відсоткові надвишки і коли прибуток від здачі в найм складних сільськогосподарських машин та приміщень протягом сезону перевищує 250 карбованців на місяць.

3. Селянські господарства, де нема ознак, перелічених в арт. 1, належать до куркульських, якщо до них прикладається індивідуальний порядок визначення прибутку, оподаткування єдиним сільськогосподарським податком.

4. Кодекс законів про працю повністю прикладається до тих господарств, що мають одну з ознак, зазначених в арт. 1, в яких розмір прибутку, вирахуваного підчас оподаткування єдиним сільськогосподарським податком, більший як 300 карбованців на ідця, але не менший як 1500 карбованців на господарство.

5. Провадити облік і складати списки господарств, зазначених в арт. 1 – 4, покладається на сільські ради. Списки складаються окремо на господарства куркульського типу і на господарства підприємницького типу.

6. Доручити Раді народних комісарів АМСРР і округовим виконавчим комітетам вжити заходів, щоб негайно було запроваджено до життя цю постанову.

7. Доручити Народному комісаріатові праці УСРР, порозумівшись із Всеукраїнською радою професійних спілок і Народним комісаріатом земельних справ УСРР, видати інструкцію на розвиток цієї постанови.

II

Цю постанову видано на підставі постанови РНК Союзу РСР з 21 травня 1929 р. «Про ознаки глитайських господарств, до яких належить прикладати Кодекс законів про працю» (Зб. Зак. СРСР 1929 р. № 34, арт. 301).

З виданням цієї постанови касується постанову РНК УСРР з 19 червня 1928 р. «Про селянські господарства, що вживають найману працю, на які ширяться правила Кодексу законів про працю» (Зб. Уз. УСРР 1928 р. № 15, арт. 138).

Харків, 6 вересня 1929 р.

Заст. Голови Ради народних комісарів УСРР Сербиченко
Керівничий справ Ради народних комісарів УСРР Я. Касян

оголошено у «Вістях ВУЦВК» 10 вересня 1929 р., № 209.

ДАДО. – Збірник законів та розпоряджень робітничо-селянського Уряду України. № 22, Відділ перший. 8 жовтня 1929 р.

№5

**1930 р., 10 січня. – Резолюція зборів Дніпропетровського окружкому КП(б)У
про план колективізації на час посівної кампанії**

З. Таємно
Додаток № 2 § 714
Прот. № 64 від 10/1 1930 року

Резолюція

1. Зріст соціалістичного сектору в сільському господарстві за останніх 2 місяці, що перебільшують будь-які проєктивні п'ятирічки округи, той факт щодо будівництва великого колективного господарства прийшли крім бідноти також і основні маси середняцтва округи; будівництво цього року 8-ми МТС і перспектив ближчим часом охоплення всієї округи мережею МТС; міцна пролетарська база Дніпропетровщини – дозволяє поставити питання про суцільну колективізацію округи на протязі 3-х засівних наступних кампаній.

Виходячи з цього, Бюро ОК КП(б)У ухвалює:

а) Оголосити Дніпропетровщину округою суцільної колективізації та прохати ЦК КПбУ затвердити цю постанову;

б) оголосити партійну організацію округи мобілізованою для здійснення цієї постанови;

в) Підчас наступної засів кампанії довести соціалістичний сектор в сільському господарстві до 52,6% земпліщі та підчас осінньої засів кампанії ц/року – до 70%, з тим, щоб суцільну колективізацію округи закінчити у весняну засів кампанію 1931 року;

г) Зобов'язати РПК та фракції всіх фахових кооперацій негайно розгорнути змагання на краще здійснення завдань суцільної колективізації на час весняної засів кампанії.

2. Прийняти поданий фракцією ОВК та ОКО районний розподіл плану колективізації з тим щоб усупільнення земпліщі по районах МТС закінчити до початку осіннього засіву та до жовтня 1930 року забезпечити переведення суцільної колективізації в Межевському, К. Марксіському, В. Дніпровському та Васильківському районах.

3. Одним з вузьких місць в справі колективізації с/господарства був дрібний розмір колоб'єднань (пересічно 260 гк), тому дальніше будівництво колгоспів в окрузі повинно провадитись таким чином, аби в 1930 році були організовані колоб'єднання на площі цілих земгромад, проведення роботи по злиттю та укрупненню з тим, щоб пересічний розмір колоб'єднання по районах МТС складав не менш, як 2500 га та поза межами МТС, як правило – 2000 га та утворення 139 кушів на терені округи.

4. За метою максимального усупільнення окремих галузей с/господарства, в першу чергу тваринництва:

а) довести охоплення вищими формами колоб'єднань (комуна та артільми) не менше 35% всієї усупільненої земпліщі округи так шляхом укрупнення існуючих артілей та комун, як і шляхом організації нових, особливо за рахунок переводу ТСОЗів на статут артілей, зосередивши організацію вищих форм по скотарських районах;

б) встановити слідує завдання по усупільненню худоби на 1930 рік; по вищих формах колоб'єднань – на 100%, всіх видів худоби, а в ТСОЗах робочої худоби на 100%, великої рогатої худоби та свиней на 60% та овець на 75%;

в) з метою скорочення до мінімуму витрат на будівництво помешкань для худоби, вважати за необхідно максимально використання селянських будівель з відповідним їх пристосуванням. В разі необхідності будівництва нових приміщень, переводити таке виключно простішого типу, використовуючи для цього існуючий на місцях будівельний матеріал, доручивши ОКСу // *арк. 33* надіслати стандарти простіших найдешевших будівель не пізніш 01. III-30 року.

При практичному переведенню в життя колективізації округи, доручити фр. ОКС урахувати в першу чергу приміські райони для переведення в них вищих форм колективізації, усупільнення худоби та концентрації форм робітничого постачання - в цих районах.

5. Для розв'язання кормового питання по колгоспах – пропонувати фр. ОВК спільно з Насінносоюзом добитись перед Наркомземправ заводу до округи необхідної кількості насіння кормового буряку (1800 ц) та багаторічних трав та забезпечити використання для харчування худоби отходів сільського господарства та місцевої промисловості.

6. Для досягнення максимального ефекту від використання кінської тяги та селянського романенту, а також те, що певна частина округи протягом найближчих 2-х років залишається не тракторизованою, вимагає організації, крім організації МТС також машинно-кінських станцій, доручити фракціям ОВК та ОКС в 3-х тижневий термін подати план їх організації.

7. Доручити фр. ОВК, ОКС та комчастині керування Петропавлівським радгоспом в 3-х тижневий термін проробити питання щодо організації радгоспно-колгоспного об'єднання в складі Петропавлівського радгоспа та суміжних з ним колгоспів, з єдиним с/г планом, загальною технічною базою та загальними підприємствами по переробці с/г продукції.

8. Доручити Сельвідділу Фр. ОВК, ОКС та РЗЛ в 3-х денний термін точно оприділити кількість батраків в окрузі з таким розрахунком, аби після забезпечення радгоспів робітничою силою всі останні батраки були втягнені до колгоспів.

Пропонувати фракціям ОКСа, КНС зі спілкою «Робземліс» протягом тижня проробити питання про забезпечення коштами наймицтва, що вступає до колгоспів, повернувши до цієї мети більшу частину коштів фонду бідноти кооперативних організацій, кошти СТВ, кошти профспілкових організацій та ін.

9. Щоб забезпечити колгоспи насінньовим матеріалом, під час весняної засівкампанії, пропонувати фр.ОКС і фахових видів кооперацій провести усуспільнення наявних насінньових ресурсів по тих колгоспах, де вони не були усуспільнені, а під час організації нових колгоспів, негайно усуспільнювати насіньові фонди окремих селян.

По районах МТС і по селах суцільної колективізації фонду СТВ передаються колгоспам, що організуються.

10. Згідно вирішення Бюро ОК від 20/ XII (прот. №П 112 п.13 2-й додаток) встановити такі практичні міроприємства щодо припинення розбазарювання майна:

а) стимулювати зацікавленість вступаючих до колгоспів до передачі майна – шляхом правильної та повної оцінки його, встановлення повного відсотку за вклади, термінів викупу та інш.;

б) встановити додатковий внесок для ліквідуючих худобу в розмірі вартості її, а у відношенні найбільш злісних осіб, вживати більш рішучі заходи аж до відмовлення в прийомі до колгоспів.

11. Систематичне зміцнення колгоспів вимагає нагромадження внутри колгоспних фондів для утворення достатньої виробничої бази, для чого:

а) довести вступний внесок до 10 крб.;

б) на підставі виявлення прибутковості на минулий рік, фракції: ОКСу, разом з фракцією ОВК встановити розмір відрахувань до неподільних фондів в бік збільшення їх;

в) організувати завдаточний фонд для придбання тракторів та с/г машин в розмірі 1.240 000 крб.;

г) нагромадження натурально-грошових вкладів на 1.300 000крб.;

// Арк. 34 д) Забезпечити участь колгоспів у плані фінансування їх в розмірі 54,7% (3,400 000), відносячи решту плану за рахунок с/госп. кредиту, місцевого бюджету й спеціальних організацій.

Фракціям ОВК та ОКС в 2-х тижневий термін встановити порядок мобілізації цих коштів, цілком додержуючись класового принципу і забезпечуючи інтереси маломісних колективів.

12. Разом з тим централізувати при Сельбанкові всі фонди кооперування бідноти, що маютья по окремих кооперативних організаціях, спрямовуючи їх переважно на колективізацію наймитів і бідноти.

13. Відмітити певну відсутність даних і цілковиту непроробленість з боку фракції ОКСу одного з коренях й нерішучих питань колгоспного будівництва - організації труда, категорично пропонувати Фракції ОКС в місячний термін разом з фракцією ОВК вивчити і постановку цього питання по окремих колгоспах, проробити норми виробки, систему оплати труда, зокрема жіночого та правила внутрішнього розпорядку, подавши це на розгляд Бюро Фракції ОВК.

14. Пропонувати фр. ОВК в 2-х місячний термін накреслити низку конкретних міроприємств щодо перебудови всієї радянської кооперативної роботи, відповідно до потреб колгоспного будівництва зокрема:

а) якісно поліпшення сілрад з тим, щоб вони дійсно перетворилися в селі в центри соціалістичної реконструкції, всебічної допомоги колгоспам і рішучої боротьби з куркульством;

б) визначити порядок і форми обслуговування споживчого кооперацією соціалістичного сектора;

в) переглянути всю культурно-соціальну роботу на селі (здоровосвіта) в бік переважного обслуговування соціалістичного сектора с/господарства;

г) накреслити план міроприємств щодо поліпшення побутових умов жіноцтва (яслі, громадські кухні тощо);

д) забезпечити агрообслуговування колгоспів шляхом підготовки перекваліфікації й перерозподілу сил, що маютья й заводу нових агрономічних сил;

е) Крім накреслених і прийнятих міроприємств по кадрах, внести додаткові, зокрема організацію курсів при радгоспах, спеціальні курси по підвищенню кваліфікації жінок і підготовки керівників для великих колгоспів і вищих форм колективізації не менш як 600.

Сельвідділу ОК, разом з Фракцією ОКС в межах вищевстановленого терміну, накреслити не пізніш 14/ I.30 р. календарний план проходження цих питань.

15. Пропонувати Райпарткомам, фр. ОВК, ОКС і кооперативних організацій розгорнути широко масову роботу всієї батрацько-бідняцької середняцької громадскості навколо плану колективізації, для чого:

а) негайно довести план до районів, а останнім до 20./ I.30 р. довести план до села та окремих колгоспів;

б) широко обговорити протягом місяця всі моменти плану внутри колгоспів на спеціальних нарадах, пле-

нумах сільрад, зборах жінок і комсомольців, з максимальним притягненням наймитсько-бідняцьких та середняцьких мас;

в) пропонувати в 7-ми денний термін оформити, укомплектувати й розгорнути роботу колгоспсекції окрсоюзів та негайно перебудувати роботу районних об'єднань В бік розгорнення колективізації, повного організаційно-господарчого охоплення й обслуговування так існуючих, як і знову організуємих колгоспів;

г) забезпечити керівництво в керуючих органах колгоспів батрацькобідняцької частини.

В органах керувань повинні бути не менш 20% батраків до складу правління та 40% батраків на різних курсах по колгоспах;

д) забезпечити не менш 30% участі жінок, зокрема наймичок і біднячок, у виборних органах, а також на різних курсах, що утворюються для колгоспів;

е) протягом січня 30 року всі виборничі об'єднання по районах МТС // *арк. 35* повинні бути переведені на статут ТСОЗів.

16. З метою підсилення пролетарського керівництва колгоспним будівництвом, перенесення до колгоспів методів та форм роботи промислових підприємств, – вважати за необхідне організувати систематичний громадсько-виробничий зв'язок поміж промисловими підприємствами та колгоспами, для чого доручити фр. ОРКС разом з шеф товариством та ОКС прикріпити до кожного підприємства, та окремих цехів великих підприємств одному або декілька колгоспів при кушах, охопивши прикріпленням більшу частину колективів у окрузі.

Робітники підприємств, що взяли шефство, повинні приймати участь в розробці колгоспами виробничих планів, культурно-масової роботи, стежити за їх виконанням та організовувати ударні бригади, переносячи досвід соціалістичного змагання з міста на село.

17. Переведення всього плану колективізації в накреслений термін не дивлячись на бурхливу тягу з боку бідняцько-середняцьких мас села зустрічає низку труднощів, зокрема в зв'язку з тим, що куркульсько-непманські елементи поза колгоспами та всередині їх намагаються організувати належний опір цьому рухові та господарськи його послабити.

Недооцінка з боку районів та округових організацій окремих етапів і моментів кампанії, бюрократичне ставлення до цього, можуть зробитися гальмом розгортання цього будівництва. РПК і всі округові організації повинні уважно підготувати всі окремі практичні міроприємства, повсякденно організовувати і керувати цим рухом в жорстокій боротьбі зі всіма куркульсько-непманськими проявленнями, максимально підготовлюючи і організуючи наймитсько-бідняцько-середняцькі маси через всі громадські підйоми (партосередки, комсомольські організації, спілки, сільрад, жіночі дельзбори і т. ін.).

18. В 2-х денний термін на підставі маючогося досвіду комісії в складі т.т. Нерзона, Біте, Шнеєрсона та Неструєва накреслити практичні заходи та методи й форми щодо знищення куркуля як класа. Скликання комісії доручити т. Нерзону.

19. 14/ I скликати нараду секретарів РПК, голів РВК та керівників установ, які зв'язані з с/господарством по питанню весняної с/г кампанії та колективізації.

20. Поставлені завдання щодо суцільної колективізації нашої округи вимагають від всієї парторганізації максимум зусиль та допомоги сільпарторганізації в цій роботі – мобілізувати 500 чол. з міських районів для переведення весн. с/г кампанії. Доручити Сільвідділу в купі з Оргвідділом підібрати відповідний кадр робітників з таким розрахунком, аби перша група в 250 чол. була направлена на село 20/ I 30 р. Витрати по посилці робітників покласти середню зарплатню по місцю основної роботи на підприємстві та господарчі установи та командировочні за рахунок ОВК.

Відповідальність за якісний склад робітників, які виділені для роботи на селі покласти на міськ. РПК.

21. Прохати ЦК КПБУ з рахунку 7500, що мобілізуються для роботи по колективізації залишити для нашої округи замість 183 чол. 300 чол.

22. Доручити Оргвідділу та Сельвідділу додатково мобілізувати на постійну роботу в колгоспах організаторів партосередків 60 чол., яких пропустити через утворені курси з таким розрахунком, аби вони були з 1/ II командировані на село.

23. Запропонувати фр. ОВК, ОКС, профспілковим організаціям переглянути методи роботи учбових установ (партшкол, ВМШ, землеустр. технікумів та с/г досвідн. станції) з метою пристосування їх до культурно-виховного обслуговування колгоспів та підготовку кадрів колгоспників.

[...] простежити за виконанням цього пакту, поклавши персональну відповідальність на тов. Ветрова.

№ 6

1930 р., 23 січня. – Лист секретаря Дніпропетровського окрпарткому КП(б)У до райкомів щодо виконання постанови ЦК КП(б)У про проведення заходів проти куркулів

СРОЧНО – СЕКРЕТНО.

ВСЕМ РАЙПАРТКОМАМ

Сообщается для руководства и исполнения постановление ЦК от 23 января 1930 г.

1. Приступить немедленно к мероприятиям против кулаков с таким расчетом, чтобы к 15/III их в основном закончить.

2. Мероприятия провести в районах сплошной коллективизации в первую очередь.

3. Подготовку в селах начать с 1 февраля в течение 2-3 недель подготовит бедняцко-средняцкую массу, а затем приступить к проведению мероприятий.

4. Проведение мероприятий в районах сплошной коллективизации должно примерно, проходить следующим образом:

а) представителям районных центров при участии сельских работников составляются личные списки кулаков, подлежащих раскулачиванию а также и высылке.

б) В селах вопрос о мероприятиях против кулака ставится в коллективах сначала на обсуждение организованной и неорганизованной бедноты, а затем проводится работа среди середняков по частям и в конце, после подготовки вопрос ставится на общем собрании колхозов.

в) Решения колхозов утверждаются сельсоветами или РИК'ами, в тех местах, где сельсоветы не содействуют коллективизации, такие сельсоветы переизбрать.

г) В селах, где нет колхозов работа проводится, примерно таким же порядком с тем, чтобы в процессе этой работы создать колхоз.

д) В округа и районы сплошной коллективизации немедленно посылаются выдержанные, надежные люди; способные обеспечить через бедняцко-средняцкие массы раскулачивание.

е) Нарком'юст дает указание на основании каких законов можно проводить это мероприятие до издания специального закона по этому вопросу.

ж) в отношении районов нацмен (немцы, болгары и друг.) будут даны особые директивы.

Секретарь ЦК КПбУ – Косиор

В дополнение ОПК сообщает:

1. Примерные контрольные цифры о количестве кулаков по районам и о подлежащих высылке будут даны особо.

2. Высылаются работники и выезжают члены бюро.

3. Предлагается выделить из присланных окружных, а также из районных работников особые группы по проведению этой директивы.

4. К работе приступить немедленно.

5. Установите регулярные 5-ти дневки о ходе выполнения директивы ЦК и ОК по пунктам.

6. В особо важных случаях, или, когда дело касается больших групп и трудностей, немедленно связывайтесь с ОК.

7. О получении директивы и о приступе к работе немедленно сообщите.

8. С районами устанавливается живая связь. Высылаются автомобили.

Секретарь Днепропетровского ОПК

[підпис]

/СЕМЕНОВ /

Верно: Секретарь Президиума

[підпис]

/ЛИХОЛАТ /

24 /I – 30 г.

№ 7

**1930 р., 1 лютого. – Постанова Центрального виконавчого комітету СРСР
«Про заходи з укріплення соціалістичної перебудови сільського господарства
в районах суцільної колективізації і по боротьбі з куркульством»**

105. 0 заходах по укріпленню соціалістического переустройства сільського господарства в районах сплошної колективізації і по боротьбі з кулацтвом.

В цілях забезпечення найбільш сприятливих умов для соціалістического переустройства сільського господарства Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров Союза ССР постановляють:

1. Отменить в районах сплошной коллективизации действие закона о разрешении аренды земли и о применении наемного труда в единоличных крестьянских хозяйствах (VII и VIII разделы общих начал землепользования и землеустройства).

Исключения из этого правила в отношении середняцких хозяйств регулируются районными исполнительными комитетами под руководством и контролем окружных исполнительных комитетов.

2. Предоставить краевым (областным) исполнительным комитетам и правительствам автономных республик право применять в этих районах все необходимые меры борьбы с кулацтвом вплоть до полной конфискации имущества кулаков и выселения их из пределов отдельных районов и краев (областей).

Конфискованное имущество кулацких хозяйств, за исключением той части, которая идет в погашение причитающихся с кулаков обязательств (долгов) государственным и кооперативным органам, должно передаваться в неделимые фонды колхозов в качестве взноса бедняков и батраков, вступающих в колхоз.

3. Предложить правительствам союзных республик в развитие настоящего постановления, дать необходимые указания краевым (областным) исполнительным комитетам и правительствам автономных республик.

Председатель ЦИК Союза ООР М. Калинин.

Председатель СНК Союза ССР А. И. Рыков.

Секретарь ЦИК Союза ССР А. Енукидзе.

Москва – Кремль.

1 февраля 1930 г.

Распубликовано в № 32 Известий ЦИК Союза ССР и ВЦИК от 2 февраля 1930 г.

Собрание законов и распоряжений Рабоче-крестьянского правительства СССР. – № 9. – 24.02.1930 г. – отдел первый. – С. 187–188

№ 8

**1930 р., 6 лютого. – Протокол засідання Новомосковської надзвичайної районної
трійки з ліквідації куркулів**

ЗОВ. ТАЄМНО.

ПРОТОКОЛ № 1
ЗАСІДАННЯ НОВОМОСКОВСЬКОЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ РАЙОНОВОЇ ТРОЙКИ
ПО ЛІКВІДАЦІЇ КУРКУЛЯ.

6-го лютого 1930 року.

ПРИСУТНІ: Члени трійки: т. т. НЕТЕСІН, ІЛЛІН, ЛЯЖКО.

Зав. Адмін. Від. т. МОСКОВ, Нарсуддя т. ЧЕРНОУСОВ, Секретар РВК т. ЛУЗГІН, Нарслідчий т. ВОРОН-ЧУК, Зав. АПВ т. ГОЦЕНКО, Інстр. РПК т. БАЛКОВИЙ, Секретар РК КСМ т. ПЕРЕВЯЗКО, Зав. РЗВ т. РО-МАНЕЦ.

Хід засідання, суперечки, постанови.

1. ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАДЗВИЧАЙНИХ ТРОЕК НА СЕЛІ.

П -. Пропонувати всім партосередкам негайно організувати надзвичайні трійки по ліквідації куркуля як кляса та роскулачування такого в складі:- Голови с/ради, Уповноваженого РПК та Секретаря Партосередку (по селам де не має партосередків – Голови СКНС)

2. ПРО КІЛЬКІСТЬ КУРКУЛІВ ПО РАЙОНУ.

П - Відмітити, що кількість куркульських господарств по району, разом з виявленими за останній час (оподаткованих в експертному порядку) складає – 290, вважати, що робота повністю не закінчена /не виявлені куркульські господарства, а також політичні бандити /попи, сектанти, поліцаї та інш./ - пропонувати: під особисту відповідальність провести та закінчити детальний облік:

- а) по радянській лінії т. ЛУЗГІНУ.
- б) політ неблагонадійний елемент т. ЛЯШКО.
- в) кримінальний елемент т. т. МОСКОВУ та ВОРОНЧУКУ.

Термін роботи – 24 години про що докласти на засіданні.

3. ПРО СКЛАДАННЯ СПИСКІВ НА КУРКУЛЬСЬКІ ГОСПОДАРСТВА.

П - . З розісланой формой по обліку куркульських господарств по радянській лінії – погодитись.

Лічити необхідним сьогодні 6/П скликати нараду Уповноважених РПК для інструктажа по проведенню цієї роботи, суворого додержування клясової лінії, забезпечення неприкосновенности середняцких господарств, а також по забезпеченню повного порядку під час операції та запобігнення можливих ексцесів.

Пропонувати Уповноваженим під їх особисту відповідальність представити списки на куркулів завтра 7/П – на 12 годин дня, з таким розрахунком, аби переглянути на Райтройці та надіслати ДПУ на 8/ П –

Технічну перевірку списків покласти на т. ЛУЗГІНА, доручив останньому роботу по перевірці ув'язувати з т. т. ЛЯШКО та МОСКОВИМ.

Пропонувати всім Уповноваженим РПК представляти регулярно інформаційні політсводки по п'ятиденкам а в разі необхідности – негайно. Підсумовання сводок - покласти на т. БАЛКОВОГО.

4. ПРО РОСПАДІЛ СИЛ НА ЧАС ОПЕРАЦІЇ.

П - . Доручити під особисту відповідальність т. БАЛКОВОГО, взяти на облік весь маючийся в наявності актив, з тим аби по одержанні телеграми можливо було його використати.

// Арк. 352. Аналогічну роботу по комсомольській лінії – провести тов. ПЕРЕВ'ЯЗКО.

5. ПРО ОБЛІК ЗБРОЇ ПО РАЙОНУ.

П.- Доручити в 2-х денний термін, взяти на облік всю маючийся зброю по району:

т. МОСКОВУ – у всего населення, звернув особливу увагу на антирадянський елемент.

т. БАЛКОВОМУ – у членів партії.

т. ПЕРЕВ'ЯЗКО – у членів КСМ.

Роботу провадити таємним порядком не розшифровуючи мети обліку. Виявлену зброю без наявности відповідного дозволу – відібрати. Про наслідки роботи докласти на тройці.

6. ПРО ПОЛІТСТАН РАЙОНУ.

П– На черговому засіданні тройки заслухати доповідь Уповноваженого ДПУ т. ЛЯШКО та Зав. АВ т. МОСКОВА.

7. ПРО СКЛАДАННЯ ПЛАНУ ТРОЙКИ, ЗАСОБИ ПЕРЕСУНЕННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОШТАМИ.

П. – План роботи доручити скласти т. ЛУЗГІНУ, зобов'язав т. т. ЛЯШКО та МОСКОВА представити свої плани робіт для увязки.

Питання про забезпечення засобами пересунення та коштами доручити проробити т. ІЛЛІНУ, врахував міркування членів тройки та присутніх т. т. На черговому засіданні – докласти.

8. ПРО ПЕРЕДАЧУ КУРКУЛЬСЬКАГО МАЙНА ПІД ЧАС РОЗКУЛАЧУВАННЯ ТА ПРО ТИХ ШО РОЗКУЛАЧЕНИ.

П. – Проробку цього питання доручити т. Романцю, в купі з т. т. МОСКОВИМ та ЛЯШКО. На слідує засідання представити свої міркування, а також відомости про майно куркульських господарів яких розкулачили.

9. ПРО РОЗСИЛКУ ПРОТОКОЛІВ РАЙТРОЙКИ.

П. – Протоколи засідань райтройки надсилати: Окр. Надав. Тройці, ОПК, ДПУ, Прокурору, Нач. ОАВ, членам Райтройки та відповідальним робітникам району.

10. ПРО ДРУКОВАННЯ МАТЕРІЯЛІВ ТРОЙКИ.

П. – Пропонувати т. ПЕРЕВ'ЯЗКО мобілізувати маючийся друкарщицю з членів КСМ, в розпорядження т. ЛУЗГІНА.

11. ПРО СЕКРЕТАРЯ РАЙТРОЙКИ.

П.- Секретарем Райтройки – затвердити т. ЛУЗГІНА

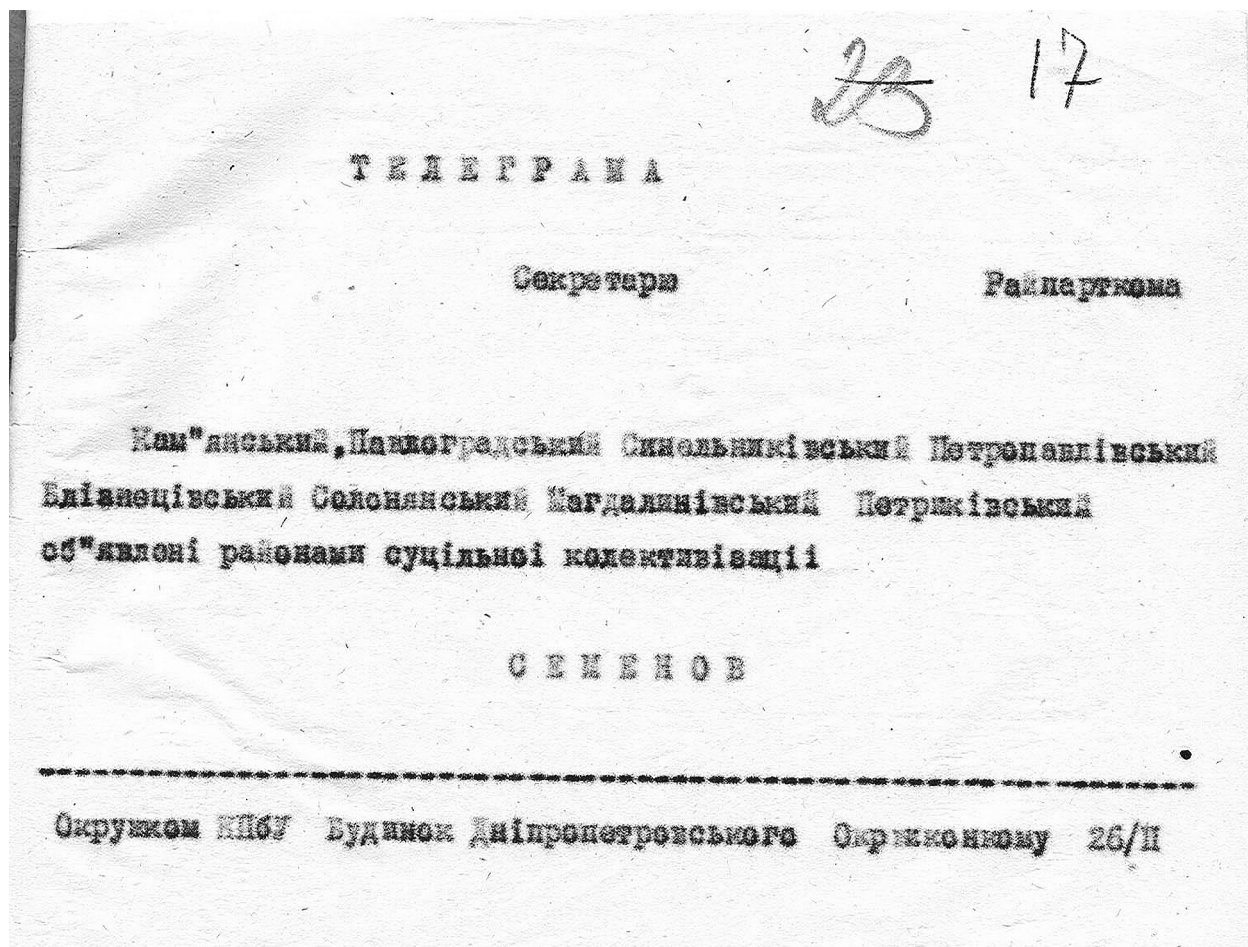
12. ПРО ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ РАЙОТРОЙКИ

П. – Слідує засідання тройки скликати на 7/ П – на 9 годин вечора.

ГОЛОВА ЗАСІДАННЯ / НЕТЕСІН /

Секретар / ЛУЗГІН /

Згідно: [підпис]

*Телеграма Дніпропетровського округкому КП(б)У від 26 лютого 1930 року
про оголошення 8 районів – районами суцільної колективізації.*

№ 9

**1930 р., 26 лютого. – Телеграма Дніпропетровського округкому КП(б)У про оголошення
8 районів – районами суцільної колективізації**

ТЕЛЕГРАМА

Секретарю Райпарткома

Кам'янський, Павлоградський, Синельниківський, Петропавлівський, Близнецівський, Солонянський,
Магдалинівський, Петриківський об'явлені районами суцільної колективізації.

СЕМЕНОВ

Округком КП(б)У Будинок Дніпропетровського Округконкому

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1602. – Арк. 17. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 10

**1930 р., 28 лютого. – Інформаційне повідомлення інформсектору окружному КП(б)У
«Про хід підготовчої роботи щодо ліквідації куркуля як класу
в районах суцільної колективізації»**З. ТАЄМНО.
ИНФОРМАЦ. СЕКТОР ОК КПБУЦК. КП(б)У.
Копія: ЦК ВКП(б)**ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ № 7
ПРО ХІД ПІДГОТОВЧОЇ РОБОТИ ЩОДО ЛІКВІДАЦІЇ КУРКУЛЯ,
ЯК КЛАСИ В РАЙОНАХ СУЦІЛЬНОЇ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ.**

Від 20/І Бюро ОПК обміркувало питання про попередні практичні міровживання в розвиток постанови ЦК ВКП від 6/І про темпи колективізації та дало низку конкретних вказівок Райпарткомам, фракціям радянських та кооперативних організацій про практичне застосування останніх. Певного розуміння з боку окремих робітників по питанню повороту політики від обмеження до ліквідації куркуля, як класи не було, про що свідчать такі факти: передчасне розкуркулення в Юр'ївському районі було зв'язано з низкою фактів перекручення клясової лінії під час розкуркулення (факти перекручення зазначені в минулому повідомленні). К. Марксівецький РПК фіксував, що політика ліквідації куркуля, як класи повинна бути спрямована по окремих селах на організацію колоб'єднань.

ОПК скликав дві наради секретарів РПК, одну з них вкупі з головами РВК, де обговорювали питання про посівкампанію, колективізацію й ліквідацію куркуля, як класи.

Підготовча робота щодо ліквідації куркуля в районах суцільної колективізації розпочато з 20/ І. РПК обміркували заходи щодо ліквідації куркуля, обрали райтройки по ліквідації та командували уповноважених по селах по питанню ліквідації куркуля ..... чол.

По всіх районах по питанню ліквідації куркуля були скликані наради секретарів партосередків та уповноважених РПК, райпартзбори, конференції батрацтва, а також пророблено це питання на райз'їздах КНС, які в той час відбувалися.

По селах скликані збори партосередків, КСМ, КНС, неорганізованої бідноти, колгоспників, партизан, молоді та жінок, де обговорено питання про ліквідацію куркуля, як класи.

В основному масова робота розгорнута досить, але в окремих селах масова робота поставлена надзвичайно кепсько, зокрема серед жінок, наслідком чого маються факти нерозуміння батрацтвом і біднотою й навіть окремими партійцями повороту політики від обмеження до ліквідації куркуля, як класи. Приклад: в Синельниківському р-ні кандидати партії і на зібранні заявляли: «Партія різко підходить до куркуля», «Можна куркуля давити економічно, не вживаючи політичних заходів», «Послати куркуля на завод, щоб він опролетаризувався, а потім взяти до СОЗ'у». В Дніпропетровському районі бідняк каже: «Тепер немає куркулів, всі стали рівні». В В-Дніпровському р-ні бідняк заявляє: «Хоч він і куркуль, але допомагає бідності». В Васильківському р-ні середняк каже: «Навіщо чоловіка кудись то висилати, хай живе, він гарний чоловік», «Куркулів зараз немає, а є трудящі». В Солонянському р-ні учитель заявляє: «Продають хату експертника, йому хоч на вулиці живи, от безобразие – політика Сталіна потуже політики Троцького». Там же другий учитель: «Куркулів в нашому селі немає. Тепер куркулі гірші бідняків.» На такі поодинокі виступи й заяви біднота активно виступає й засуджує останні.

Батрацтво, біднота та середняки в основному настроєні гарно й активно виступають по питанню ліквідації куркуля, як класи з вимогами швидкої ліквідації куркуля – виселення. В Межевському р-ні біднота заявляє « Швидче від них збавитись, бо вони мішають колективізації ». В Васильківському р-ні біднота на зборах заявляє: «Досить знущатися над нами». В В-Дніпровському р-ні батрацтво й біднота активно працює над виявленням куркульства, як переїхавши з інших районів прикривається маркою бідняка та середняка.

Куркульство веде надзвичайно скажену боротьбу проти колективізації, батраків, бідняків і середняків, які активно виступають за колективізацію, зорганізовує навколо себе підкуркульників та використовує різні релігійні секти.

// Арк. 14 Приговорча кампанія.

Приговорча кампанія в 6-ти районах суцільної колективізації після переведення масово-роз'ясовчої роботи розпочалася з другої половини лютого місяця. В основному приговорча кампанія проходила при активній підтримці з боку батрацьких, бідняцьких та середняцьких кол населення. В окремих селах наслідком не до-

силь розгорнутої масово-роз'ясовчої роботи серед батрацтва, бідняцтва та середняків з боку місцевих організацій та посиленої агітації з боку куркульства, приговорча кампанія пройшла кепсько, а в окремих населених пунктах була зірвана. Приклад:

Н-Московський район. В с. Знаменці на 7 і 8 ділянках, де було присутніми 200 чол. за виселення куркулів голосували 4 чол., останні не голосували ні «за» ні «проти». В с. Новотроїцькому на приговорчих зборах зам. голови С/Ради заявив: «У нас куркулів немає, бо вони робили всі, як воли». Деякі з членів С/Ради його підтримали. При голосуванні за висилку голосували 2 чол., «проти» 98 чол. і в резолюції зазначили: «Прохати, щоб не висилали, так як вони гарні люди». В с. Миколаївці на приговорчих зборах 3 учителі присутніх не голосували ні за виселення ні проти.

Юр'ївський район. Село Водяне. На приговорчих зборах частина бідноти та середняків не приймала участі в голосуванні, а намагалась вийти з по-мешкання під предлогом «покурити».

Васильківський район. В с. Миколаївці в списки для висилки включений середняк Застепа, який приймав участь в громадській війні. Селяни балакають, що його за те висилають, що працював на користь радвладі та за те, що його катували німці при окупації. В с. Дебальцево бідняки заявляють: »Куди нам з куркулями боротися. Вони люди сильні, як будеш проти них виступати, то можуть вбити».

Межевський район. В списки для виселення занесен середняк Харла, який був відповідальним робітником Волревкому. Останнього за участь в роботі в Волревкомі банди ізбивали 2 рази. Син Харла демобілізований червоноармієць, зараз сількор. Селяни балакають що Харла занесений в список лише тому, що син критикує роботу С/Ради, в якій голова С/Ради п'яниця та секретар С/ради бувший ад'ютант махновського загону.

Всі ці факти свідчать за слабу масову роботу серед бідноти та окремі факти перекручування клясової лінії з боку місцевих організацій.

Для керівництва роботою щодо ліквідації куркуля, як кляси в 6-ти районах суцільної колективізації 28/ II виїхали бригади ОПК під керівництвом членів Бюро ОПК, в кількості 65 чол.

До посланих на село ..... чол. по посівкампанії, колективізації та ліквідації куркуля, як кляси 27 і 28/II додатково надіслано 137 чол. на масову роботу.

Бригади ОПК і робітники, що надіслані на масову роботу й по ліквідації куркуля, як кляси приступили до практичної роботи.

В 2 райони суцільної колективізації К. Марксієвський та Васильківський вислано 2 редакції печатної газети («Зоря», «Зірка» та «Майбутня Зміна»), які розгорнули роботу по посівкампанії, колективізації та ліквідації куркуля як кляси.

ЗАВ. ІНФОРМСЕКТОРОМ ОК /АРФОВ/

28/ II-30 р.

ДАДО. - Ф. II-7. – Оп. 1. – Спр. 1602. – Арк. 13–14. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 11

1930 р., 1 березня. – Телеграма Дніпропетровського окружкому КП(б)У до Петропавлівського райпарткому про забезпечення висилки куркулів

ТЕЛЕГРАМА

Петропавлівському Райпарткому

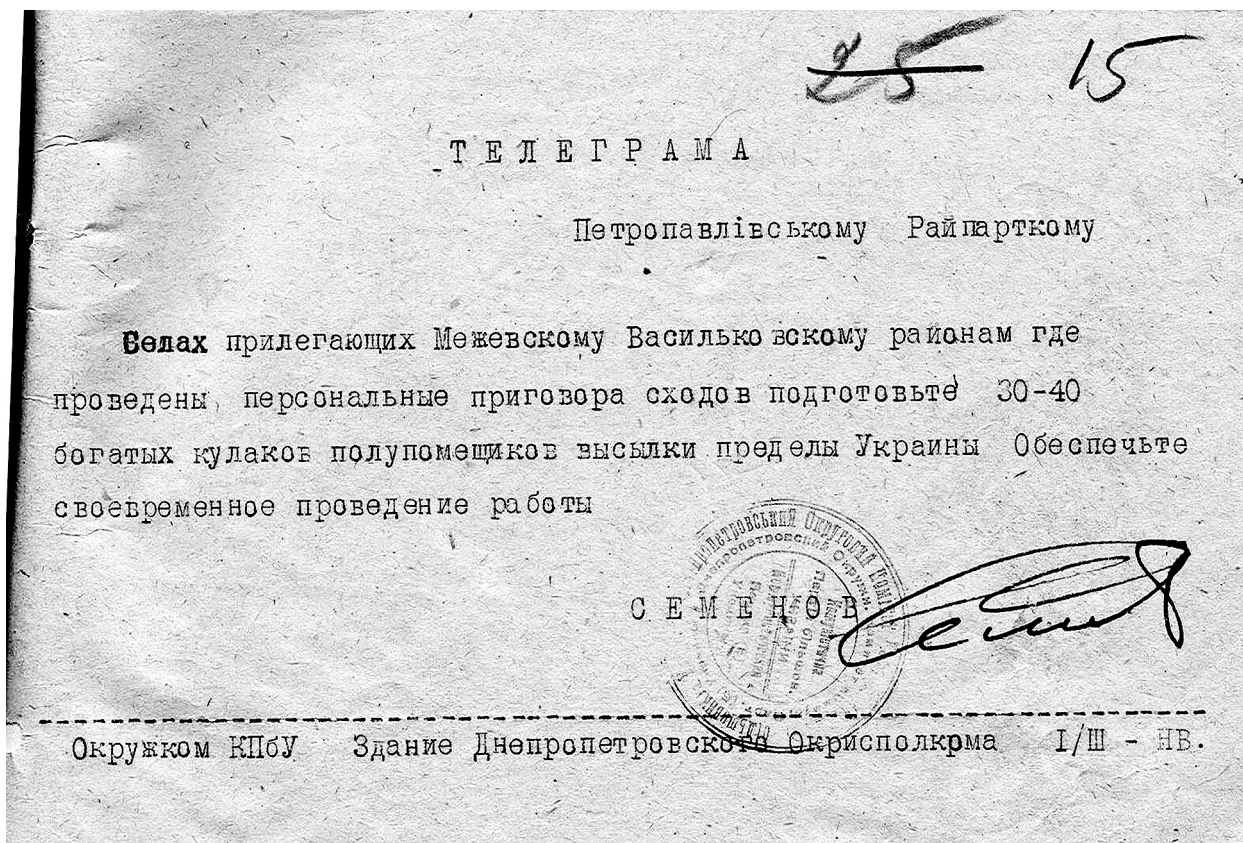
Селах прилегаючих Межевському Васильковському районам где проведены персональные приговора сходов подготовьте 30–40 богатых кулаков полупомещиков высылки пределы Украины Обеспечьте своевременное проведение работы

СЕМЕНОВ [підпис, печатка]

Окружком КПбУ
I/III

Здание Днепропетровского Окрисполкома

ДАДО. – Ф. II-7. – Оп. 1. – Спр. 1602. – Арк. 15. – Машинописний текст, оригінал.

Текст телеграми Дніпропетровського окружкому КП(б)У від 1 березня 1930 року до Петропавлівського райкому про забезпечення висилки куркулів.

№ 12

1930 р., 3 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У про бунти на заступництво куркулів

Сов. Секретно.

Оперативное сообщение № 6
переданное по телефону тов. Гоценко в 6-ть часов вечера 3 марта 1930 г.

НОВО-МОСКОВСКИЙ РАЙОН. В селе – СПАССКОМ во время заседания президиума сельсовета собралось человек 200–300 женщин с криком, подняли целый бунт. Побили женщины члена Сельрады батрачку вновь избранную. Выламали двери и освободили всех сидящих кулаков, но освобожденные кулаки сами возвратились все в сельсовет.

В селе «ВОЛЬНОМ» к 9-ти часам утра собралось человек 500–600 женщин у места церкви, якобы под предлогом, что снимают колокола. Меры были приняты и удалось провести митинг на котором провели соответствующую работу??? БОЛЬШИНСТВО ПОСТАНОВИЛО ПОСЛАТЬ ДЕЛЕГАЦИЮ В РВК на предмет ОСВОБОЖДЕНИЕ КУЛАКА СЕМЕРЕНКО.

В селе КУЛЕБОВКЕ женщины с палками и вилами гонятся по селу за членами комиссии, возле РВК и Раймилиции с 2-х часов дня началось скопление населения доходящее до 400 человек, и отдельно группами по 10–15 человек под предлогом ожидания высылки кулаков. В остальных селах спокойно. На участках прорабатывают производственные планы по весеннему севу.

МЕЖЕВСКОЙ РАЙОН

Передал агитпроп РПК в 6-ть часов 20 мин. вечера.

Операция производится – осложнений нет.

Зав. Информ. ОПК /АРФОВ/

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1д. – Спр. 1617. – Арк. 9. – Машинописний текст, незвірена копія.

№ 13

1930 р., 5 березня. – Інформаційне зведення Петриківського райкому КП(б)У про масовий вихід селян з сільськогосподарської артлі

ІНФОРМАЦІЙНА СВОДКА ПЕТРИКІВСЬКОГО РАЙПАРКОМУ І-5/ІІІ

До Останой п'ятиденки колективізовано 70% земельної площі, 78% до двору (див. статсводку) проведено сляній [...] 34-21 СОЗів. Сляніє закінчено-провадиться робота по переходу із СОЗів на статут Артлів.

Землевлаштування закінчується до 5 березня. Не усупілено індивідуальним господарствам в селах суцільної колективізації, земля нарізається в межах колективів, а там де немає суцільної колективізації за межами колективів.

Господарські колгоспи ще не достатньо окрипли в багатьох – колгоспах ще не повністю усупільнена робоча худоба, не достатньо відремонтован с.г. реманент і не составлені робочі пляни.

В політичному відношені склад керуючих органів далеко не на височині. В Ялосоватівці крупна Артлі імені «ПРАВДИ» 960 дворів склад правління оказався в більшості середняцьким, активно не допомагающий в закріпленні укрупнення.

Провадиться робота по перевиборам і довиборам правління колгоспів. Укомплектовується прослойка партійно-комсомольсько батрацкой бідноти ..... Проведено головами правлінь партійців.

Політичного настрою різкі зміни. В зв'язку з проведенням в сусідніх р-нах (К. Максівський і В. Дніпровському) розкулачівання в ряді сел. малися ексцеси а саме: в с. Ялосоватівці 25/ІІ-30 р. на зборах Артлі були подані заяви про вихід з артлі, збори пройшли дуже бурні, жіноцтво вело себе визивающе істерически кричали: «ви дітей наших будете на мило топити, мучаєте нас не треба нам колективу, виписи́ть нас» на збори пройшли експортники позбавлені виборчих прав. Поводом послужила кулацка агітація і менти викривлення класової лінії сільськими організаціями.

Паросередок замість перенесення тягости на зажиточний середняцький слой в першу чергу приступили до мобілізації коштів серед бідноти і до того малися окремі випадки хуліганських виступів з боку окремих членів бригад: скидай чоботи бо «ми опишем за податок», писали у одній біднячки на стіні суму заборгованості. Описували майно за невнесення по займу індустриалізації, паї в кооперацію і на тракторне будівництво, те що з'являється добровільним. Состав бригад був не на височині до бригад попали син кулака і один сектант.

Кулачество використало цей випадок і бешено розгорнули свою агітацію. Цінично висміювали бідноту і середняков: «що голосували за кляс, бач вас швидче ліквідують і. т.д. Формірується кулацка позиція»:

Питає літо у мороза:
Чи будуть чоботи у СОЗа?
Не чоботи а лапті
Розлитяться СОЗи на клапті.

З Ялосоватівки перенеслося в другі села. По ряду колективів в селі Петриківці і Іванівці посипались заяви (при чому в більшості бідноти) в одном масовім СОЗі «ЗІРКА» подано 50 заяв, мотивуючи вихід надзвичайно кур'єзний як видно підштрикоємі кулаками і ворожим елементом, на приклад: Виписи́ть мене із СОЗу бо я не хочу бути другий раз убитим.

В с. Гречено під час переведення перевиборів С/Р подано 35 заяв - пишиться виписи́ть нас із СОЗу бо ми не хочемо розкулачувать.

В с. Погалівці на протязі де кілька годин в один день подано 64 заяви по виходу із СОЗу із них 40 заяв написано однією рукою, виявлено що писав один куркуль із села Обухівки К-Марксівського району. Многіє члени СОЗу на зборах заявили що вони ніяких заяв не писали не нікого не прохали щоб їм написали заяву. В

цім же селі розповсюджується чутка, що в Обухівці вирізали дітей яких черви точуть і т.д. Помічається перебігання із Обухівки в П-Балівку кулацких сімейств.

Особливо і майже виключно виступи на зборах проти колгоспів жіноцтва, чоловіки в цей час відносяться пасивно не проти речуть а де які навіть навчають, вбалакуючи: кричи бо ти теж рівноправна, жіноцтво виступає компактно, на збори з'являються всі навіть старухи в 90 років. При чому як видно що до приходу на збори // арк. 344 дома попередньо обмірковують питання що до тактики виступів на зборах наприклад так: в с. Михайлівні 22/П хлинули всі до майстерн і конюшень вигнали відтіть працюючих чоловіків відібрали у голови правління СОЗу ключ де ссипан посів і ухвалили: розпустити СОЗ, забрати коней, реманент і зібрати посівзерно. Малися випадки появи на зборах крикунів істеричок які вриваються на збори симулюючи свою дефективність падають в обморок кричать і т. ін. (одна жінка в с. Гречено даже симулювали своє божевілля).

Кулачество підшрикає до того щоб дискритізувати партійців, активних бідняків і вчителів працюючих по колективізації, примушено заявляє, що він син кулака, заявляє на зборах в Хуторській с/р на голову с/р і на зав РЗВ: він поміщик мав свою економію до Революції, говорять на уповноваженого партійця надісланого з Округи робочого з заводу, на нього жінки вигукували: він нас перепортив живе з нами.

Окрім цього – кулачество підбалакує окремих жінок щоб вони заявили на зборах: що уповноважений РКК ночував у них і ліз до неї намагаючись згвалтувати і т. ін.

В с. Гречено на виборні збори с/р, прийшло 80 жінок і улаштували галас: У нас немає кулаків, ви нас силою заперли в СОЗ, залякували нас Соловками нам не треба СОЗу. В наслідок при голосуванні наказ С/Р не був прийнят. На цих же зборах одна жінка при масі ціпком вибила свого чоловіка за те що він записався до СОЗу.

Маються випадки явного шкідництва робочої худоби в с. Гречено навмисно не годували 10 усупільнених коней. В Шульгівці відмовляються від догляду за кіньми.

Настрій і дії окремого слоя села можна кваліфікувати слідує: Кулак почувая свою гибель вкупі з зати- тим середняцтвом агітує проти колгоспів зацікавлюється підтримкуваням і т. д. Появляються нові методи агі- тації, сам кулак не виступає, а мовчить на місць себе посилає дружину і дітей по родичах особливо по бідняках з тим аби вони розплакались, таким чином плачущи кулачки сім'ї перед бідняком і призивають на захист від «проізвона власті». Заможне середняцтво пронікає в колгоспи веде там ворожу роботу призивая бідноту до виходу з колгоспу а сам притаївшись мовчить не завжди заявляя свій вихід.

Рядовий середняк нейтральний, на сходах мовчить не за, не проти не виступає, тихенько заявляє я не проти СОЗу і не проти усупільнення, так жінка не дозволяє. Відстала частина бідноти дуже піддається агіта- ції кулачества іноді виступає активно на зборах проти колективізації.

Актив бідноти і середняцтва посилено готується до засіву активно проти рече кулацким діям.

Взагалі цей рецидив буде ліквідован, або хвиля заяв стіхає, багато беруть обратно. З боку РПК прийняті відповідні міри (в поразоні місця направлені сили) в Ялосоветівку надіслано бригаду з 8 чоловік. В П-Балівку з 8 чоловік, в Миколаївку з 4 чоловік. Мобілізували 18 чоловік з Райактиву прикрипили до окремих колгоспів для організації підготовки до весняного засіву.

Підготовка до весняного сіву закріплення господарчо-політичного мішає: як організації приті в організа- ції машино-кінських станцій. По заявам окремих сільських робітників видно що надіслані 10 ш. Дніпрокос- госпом тракторів знаходяться в чрезвычайно кепському стані непригодні до використання для праці, абіцянні додаткові 10 тракторів –невідомо де і відкіль коли пришлють.

По відношенню організації труда в колгоспах зроблено мало, в більшості колгоспів ще не обговорені нові форми нормірування праці не складені календарні плани весн. посіву.

РПК скликається спеціальна нарада, агрономів, голови правлінь і землеустроїтелі, по питанню організа- ції труда. Буде прикріплено по одному агроному і земле устроїтелю до артілів на весь час до посіву.

Розпочинається робота по ліквідації кулака як кляси, складен плян по розкулачіваню, мобілізован пар- тив на цю роботу організована охрана із комсомольців, появляється настрої з боку бідноти аби відокреми- ти зовсім непридатну землю для кулаків посланій нанос, необхідно з боку Окртройки додаткових директив затримка надсилки директив відтягне проробку в масах бідноти і колгоспників.

Перевиборна кампанія по 2-м С/Р закінчена, явка на перевиборчи збори 80-90%.

З КОМУНІСТИЧНИМ ВІТАННЯМ

СЕКРЕТАР РПК
УПОВНОВАЖЕНИЙ ОПК
5/III-30 року

[підпис]

[підпис]

(БОГАЧЕВ)
(ПІНСЬКИЙ)

№140

№ 14

1930 р., 6 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору окружному КП(б)У від 6 березня 1930 року про ситуацію, що склалася на Варварівському станційному пункті відправки куркулів

СОВ.СЕКРЕТНО.

ОПЕРАТИВНОЕ СООБЩЕНИЕ № 13

13 час. 6/ III - 30 г.

Беседа с группой коммунистов (8 чел.), посланной ОК для оперативной работы по линии ГПУ, работавшей на отправном пункте станции Варваровка.

Посадка организационно поставлена скверно. Багаж несколько раз перебрасывался с места на место. Теснота в вагонах. Не хватало по норме нар. В вагон сажали, примерно по 50 чел. с ручным багажем. Так как не хватило вагонов, один вагон с багажем разгрузили и вещи роздали по вагонам, вызывая ненужное раздражение отправляемых. Ряд семейств, приехавших за главами семейств в течение 2-х суток не были посажены в вагоны. Перед отправкой отправляемые не были предупреждены о том, что будут заперты вагоны и люди не смогли запастись водой и т.д. Часть посаженных совсем не имела возможности взять ручной багаж.

При отходе поезда в спешке многих чуть не перерезал поезд.

Комендант был чрезвычайно перегружен. Вследствие перегрузки его одну ночь погрузки не было. Вместо ведения оперативной работы, прибывшие коммунисты были переданы в распоряжение старшины Милиции и несли исключительно постовую службу и мелкое обслуживание заключенных (приноска воды, сопровождение в уборную и т.д.)

Старшина Милиции не загружал милиционеров, а использовывал главным образом партийцев. По заявлению товарищей, старшина издевался над партийцами, заявив тов. Губенко: «Ты, как старый солдат, будешь выводным» и т.д.

Милиция грубо обращалась с выселяемыми. Прибывшие партийцы совершенно не информировались. Не было бригадира.

Среди отправляемых, есть плохо одетые. Отдельным выселяемым не разрешили взять кожухи.

Малюк Иосиф из села Алексеевки заявил, что при аресте его был взломан сундук и один из присутствующих выхватил из сундука деньги, забрал пальто и носовые платки. Порвали подушки, высыпали перья, а наперники забрали. Со станции гр. Малюк возвращен в село, как неправильно высланный.

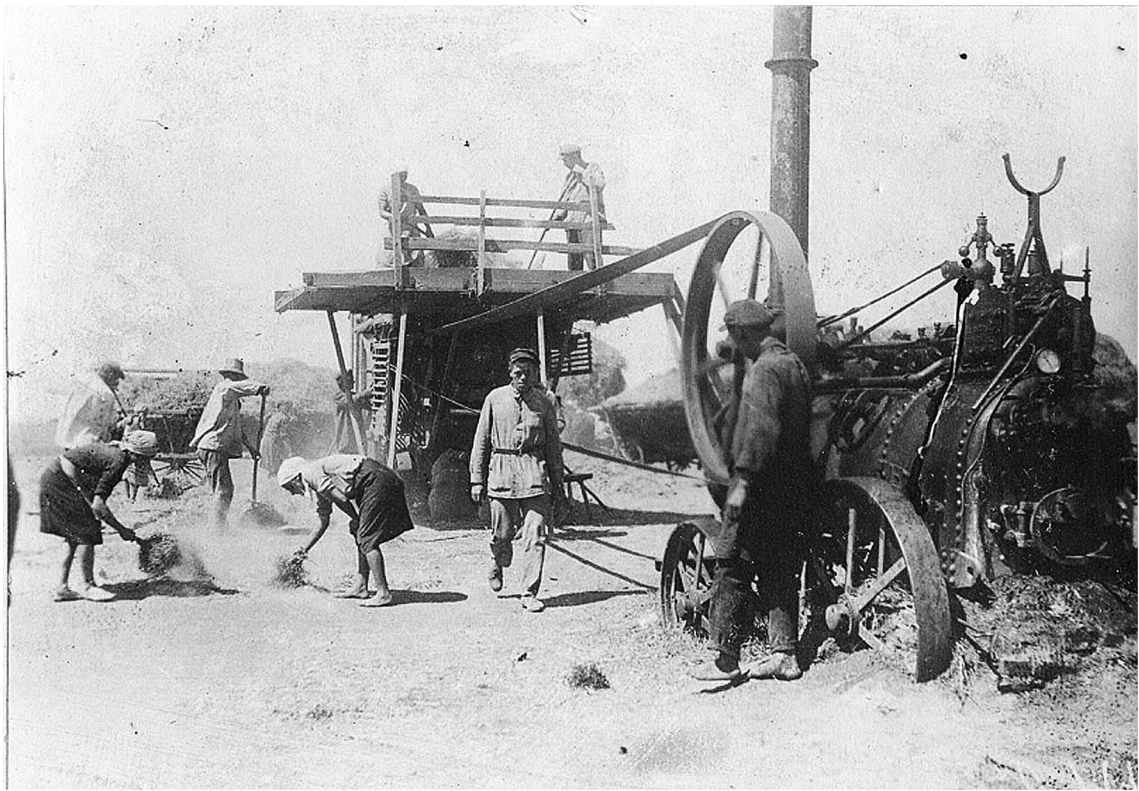
Около 50 пуд. муки, принадлежащей выселяемым не была погруженной и осталась на станции.

На ст. Варваровка родила одна женщина из выселяемых, потом вся семья по другим соображениям была освобождена от высылки. Не было лица к кому обращаться за различными справками и разрешением вопросов.

Кулаки относительно спокойно относились к высылке, заявляя, : «нам на месте создали такую обстановку, что лучше уехать». «Скорей отправляйте, бо вже половину буханок з'їли». Многие заявляли, что в селах «не разрешали брать пилы и топоры».

ЗАВ. ИНФОРМОМ ОК / АРФОВ /

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1617. – Арк. 17. – Машинописний текст, незавірена копія.

Обмолот хліба в господарствах Дніпропетровської області. (1930-ті роки).

№ 15

1930 р., 6 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружного КП(б)У «Про настрої робітників у місті у зв'язку з ліквідацією куркульства»

ИНФОРМСЕКТОР ОПК

ОПЕРАТИВНОЕ СООБЩЕНИЕ № 16

О НАСТРОЕНИЯХ РАБОЧИХ ПО ГОРОДУ В СВЯЗИ С ЛИКВИДАЦИЕЙ КУЛАЧЕСТВА

от 6 марта 1930 г. 12 ч. дня.

В связи с проведенной работой по ликвидации кулачества имеются факты недопонимания, сознательных кривотолков, невыполнение боевых приказов со стороны членов партии и к тому же использование моментов бывшими членами партии исключенных за фракционную работу, основные из них следующие:

Рабочие 1-й Гособувной фабрики под фамилией Могилевич, Кочевников и Койфман в квартиру Либермана часто приносят с собой выпивку, запираясь на ключ, проводя какую-то подпольную работу. Сын Либермана комсомолец выбрасывается за дверь и в комнату не впускается. Кроме того, на одном из митингов по 3-му займу индустриализации, Кочевников уговаривал комсомольца с'агитировать беспартийных оставить митинг, указывая ему, что партячейка и фабком хотят провести кампанию, чтобы рабочие отдали свой заем, но для того, чтобы рабочие не сдали свой заем нужно, чтобы на митинге остались только члены партии, пусть, мол, они сдают свой заем, а мы и так работаем как воли и ничего не имеем.

Моменты попыток использования кулаками коммунистов – через жен, являющихся их родственниками.

Ячейка ОПШ. Жене курсанта Мороза какой-то родственник кулак прислал письмо об устройстве его на работу, указывая в письме: «у нас проводится коллективизация, так что нет жизни, нельзя ли у вас найти работу». В той же ячейке имеется курсант Усиков, бывший секретарь ячейки с. Славянка Макеевского р-на, защищает бывшего кулака Божко, исключенного, мотивируя, что Божко сделался жертвой зажима самокритики.

Ячейка Швейпрома: гр. Тиш, бывший бундовец, польский перебежчик, работает в дамском цеху, говорит: «что делается теперь в советской стране, если бы я мог вернуться обратно, я все бы рассказал».

Депо: в Рабочей бригаде вагонного цеха Скурда и Логвин в разговоре заявил, что «Соввласть неправильно делает, непринимая в колхозы и совхозы кулаков, так как они лучшие организаторы по обработке земли». Смажчик Борисенко отказался ехать с поездом, заявляя, «что они выпивши и дома его ждет кампания из 4-х куркулей, которые сидят в ДОПР'е, но подкупая администрацию ДОПР'а их выпускают на свободу – на целые дни, к ним также приезжают их жены и сестра из соз'а».

На собрании ж.д. типографии в прениях было следующее заявление: «Я думал прожить еще 3-4 года, а когда услышал, что кулак ликвидируется, то и эту надежду потерял, так как на базаре ничего не будет, а в нашей кооперации ничего нет».

Милиция: На совещании пом. нач. районов по политчасти выявилось, что в связи с объявлением секретной мобилизации милиционеров имеются отдельные неустойчивые элементы, которые уходят из района. В 1-м р-не имеются разговоры, что партия проводит ликвидацию кулака, а хлеба у нас нет, на рынке товаров также нет. Пом. политчасти 4-го р-на т. Силиверстовым разоблачены бывшие члены партии, исключенные за фракционную деятельность, которые ведут антисоветскую работу.

Среди милиционеров имеются следующие разговоры: «Зачем нам так нажимать на кулака, куда же они должны деться, не умирать же им с голоду». «Мы милиционеры расписываемся в книгах в получаемой зарплате в 54р., а фактически ничего не получаем и к тому же с нас удерживают какую индустриализацию». «Соцсоревнование нам не нужно, а также и коллективизация, пусть соревнуется комсклад, они получают больше денег». «У нас диктатура партии, мысль селянина доходит лишь до РИК'а, то что мы говорили в 1917 г., это сейчас не выполняется».

На заводе К. Либкнехта (строительном цеху Амурский р-н), беспартийный рабочий Быков, говоря о достижениях в колхозах и совхозах сказал: «а вот жидов нет в созах». Рабочий Животовский (беспартийный) // *арк. 21*. проживающий в Подгороднем говорил: «Вступить в соз это значит есть одно галушки и ходить голым». Житель села Животиловка, рабочий з. Либкнехта – Дедюра Иван делает доклады, как в Животиловке, так и в других селах о необходимости вступить в соз, а сам в соз не записывается. На зав. Коминтерн (Амурский р-н) в листопрокатном цеху, канд. партии Рускевич работающий в настоящее время в Котовском р-не, прийдя на производство заявил среди рабочих: «в Котовском р-не демонстративно заявляют – долой соввласть и собираются наступать на район с целью забрать списки крестьян, записавшихся в созы – и коллективы». Собравшиеся вокруг него рабочим от души (по его словам) рекомендовал «на село не ехать, сидеть и не рыпаться, так как сам не дождусь, когда оттуда вернусь».

По зав. Либкнехта (Амур) 4-3 было проведено общезаводское собрание рабочих живущих на селе. Собрание прошло удовлетворительно, собрание продолжалось 2 1/2 часа. После окончания собраний часть рабочих

осталась и один из присутствующих высказал ряд фактов о проникновении в соз'ы кулаков и спекулянтов (нами фамилии сообщены уполномоченному ГПУ). Продолжение собрания было 5/3 – резолюция была принята единогласно. В беседе выявились следующие факты: в Кулебовке в соз пролезли кулаки, там же в селе, неизвестно кем посланный мальчик, собирал женщин в те места, где должны были брать экспертов.

В Листопрокатном цеху з. Коминтерн рабочий Бугрим прийдя на работу в ночную смену сказал парторганизатору «вас всех нужно вырезать». По выяснению оказалось, что он был очевидцем выселения кулаков.

На Амурском базаре распространяют слухи, что после высылки кулаков будут грабить также и рабочих.

На зав. К. Маркса рабочий Лысенко заявил: «я скорей всем горло перегрызу, чем пойду в коллектив и сдам землю».

Характерные вопросы заданные в клубе «Рабочий отдых» о ликвидации кулака и предстоящей весенней посевной кампании:

1. Почему соввласть называет кулаком того крестьянина, который работает своим трудом.
2. Почему крестьянина заставляют идти в соз.
3. Куда возят крестьян ночью в автомобилях.
4. Чем виноваты маленькие дети и подростки куркуля, что их не принимают в школу и ликвидируют, как класс.
5. Почему в 27-28 г. не ликвидировали кулаков.
6. Почему когда церковь население не закрывает, ее закрывает местная власть, а священников сажают в допр.
7. Когда будут раскулачивать инженерно-технический и административный персонал.
8. Гигантский рост колхозов вы объясняете подъемом крестьянских масс, а это объясняется тем, что вы насильно заставляете, если не хотят, то вы на Сибирь ссылаете. Скажите почему заранее говорят всегда за хороший урожай, а где же он, когда мы давимся кислым и в добавок черствым хлебом, а белый дают 1/2 ф. на человека, скоро и этого не будет.

Рабочий мартеновского цеха Салько на В. Днепровском пункте заявил: «Пятилетка это вырезывание мяса от одного места и пришивание к другому».

Чернорабочий Понамаренко сказал: «Почему не уничтожают торговцев евреями?».

ЗАВ. ИНФОРМСЕКТОРОМ ОПК / АРФОВ /

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1617. – Арк. 20–21. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 16

1930 р., 13 березня. – Інформаційне зведення уповноваженого райкому КП(б)У Кушніра, що складена у зв'язку з виступом проти колективізації в селі Іванівка Петриківського району

С. Секретно.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОМИССИИ.
ИНФОРМАЦИОННАЯ СВОДКА
по селу Ивановки Петриковского района.

I. Положение населенного пункта.

Село Ивановка является продолжением районного села Петриковки, состоит из части 3,4,5,6,8,9 сотен.

Общее количество дворов по селу составляет 560

Пахотной земли ..... 1800 десятин

Тяглогового скота..... 297 шт.

коров..... 153 шт.

Безлошадных хозяйств..... 263

Село представляет собою бедняцко-средняцкое и незначительной прослойкой кулака.

Партийное руководство осуществляет партиячейка, состоящая из 7-ми человек.

Секретарь ячейки человек новый, несвязанный с сельским хозяйством, остальные же члены ячейки имеют бедняцкие хозяйства.

Политический уровень партийцев низкий, чем объясняется несвоевременное реагирование на все политические, экономические мероприятия проводимые по селу.

Должного авторитета ячейка не имеет среди крестьян.

Кроме партийной ячейки имеется комсомольская в составе 14 чел., часть из них живет в Гречановке.

Комсомольцы преимущественно ученики школы семилетки и влияние на молодежь занятую в сельском хозяйстве не имеет. Это видно из работы, выполняемой комсомольской ячейкой, как-то: разноска повесток, охрана амбаров и другая преимущественно исполнительная работа.

Имеется организация КНС насчитывает 280 человек, последующие события показали, что организация, как таковая фактически не существует. При указанном количестве членов, организация в своем составе имеет в большинстве пассивный элемент. Следствием чего явилось, что при проведении коллективизации организация КНС не являлась застрельщиком и организатором в деле проведения и закрепления коллективизации и даже были активные выступления отдельных членов КНС против коллективизации.

Имеется сельбуд, но работы культурно-просветительной никакой не ведется и таковой является сборищем молодежи никем не руководимой.

Для характеристики общего лица населения необходимо обратить внимание на значительный процент уголовно-преступного элемента, живущего в селе Ивановки.

II. Причины вызвавшие недовольство колхозом.

Активные проявления недовольства СОЗ-ом совпадает с началом выселения кулаков в других районах.

Накануне открытого недовольства на четвертой сотне было собрание с людьми живущими вне села Ивановки с этой сотни // *арк. 277* и начались открытые недовольства вновь организованным СОЗ-ом, которые главным образом в первое время исходили от женщин.

Это перебросилось и на другие сотни, и 7-го марта были частично разобраны лошади, сведенные в общие конюшни СОЗ-а, а также инвентарь

На улице стали появляться группы преимущественно женщин, доходившие до сотни и более человек.

Мужчины появлялись маленькими группами человек по 10-15 и держали себя совершенно пассивно, прислушиваясь к разговорам женщин.

Группы женщин начали концентрироваться в шестой сотне возле амбара, в котором хранилось посевзерно.

Разбор лошадей и инвентаря стал идти интенсивным порядком, причем принимаемые меры не давали положительных результатов.

9-го и 10-го марта все требования сводились к вопросу о немедленной раздаче посевного материала. По домам толпы не расходились от утра до вечера, при чем на ночь толпа выделяла из своей среды охрану, доходившую до 16 человек, полагая, что ночью могут вывести зерно.

Мужчины начали проявлять активность, став руководителями женских групп.

Острота положения была 9 и 10 марта, когда толпа намеревалась сбить замок у хлебохранилища.

Наших работников отталкивали, милиционера пытались стянуть с лошади, на местных работников бросались с кулаками. И только разрешение правительственной комиссии о выборе делегатов и посылке в район разрядили создавшуюся атмосферу.

Нужно отметить, что активную роль в указанных сотнях играла беднота.

Основными причинами к открытому недовольству мы считаем:

а) Подготовительная работа по вопросу коллективизации и в частности по организации массового СОЗа в селе Ивановке, отсутствовали.

б) Запись в СОЗ имела достаточно выраженный, принудительный порядок

(«незаявишешся сошлем в Соловки» или «полетишь в воздух»).

в) Обобществление коров, овец, птицы, хотя таковые и не были сведены в общие помещения, но учет им сделан был и на сходах, обобществлении таковых было сообщено.

г) Нажим на бедноту в сборе посевного фонда, были случаи, что из заработанных беднячкой четырех пудов кукурузы два пуда отбирались в посевной фонд.

д) Запрещение молоть пшеницу, а в особенности кукурузы поставившее в тяжелое положение.

е) Перегибы финансовых мероприятий, включивших в себя до десяти различных видов, а также грубое отношение к бедноте, описывание кухонной посуды.

ж) Неумело руководящая головка СОЗ-а применявшая метод резко выраженного администрирования.

з) Неудачно организованный предшествующий СОЗ «Зеленый Луг».

Все вышеуказанное дало возможность кулацкому элементу повести агитацию, возбудившую бедноту и часть середнячества к активным действиям против мероприятий коллективизации.

// *Арк. 278* Необходимо отметить, еще то, что при организации СОЗ-а, когда еще лошади не были сведены в общую конюшню, со стороны вышестоящих организаций поступили категорические требования высылки по 20 и 40 подвод (по гужловинности), для нужд этих организаций. Это не могло способствовать упрочнению организации СОЗ-а.

Разслоение села не чувствовалось и невнедрено в сознание бедноты и таковая выступала под лозунгом: «У нас нет кулаков, мы все Ивановцы, вытрить нас из СОЗ-а», отсюда и посылка делегаций и проведение подписи, в которой участвовали и беднота, требуя освобождения арестованных кулаков.

Представители местной власти в лице членов сельсовета в указанных событиях держали себя пассивно.

Также нужно отметить, что руководство СОЗ-ом со стороны партиячейки отсутствовало. Безпартийный председатель СОЗ-а использовал секретаря ячейки (по его заявлению), посылая его для изъятия излишков (лазить по сундукам), при проведении финансовых мероприятий, что конечно, не способствовало укреплению партийного влияния на село.

III. Перспективы коллективизации села.

С роспуском СОЗ-а, согласно постановления Правительственной комиссии, стал вопрос организовать ли немедленно новый коллектив или ограничиться организацией супряжницких групп дабы отсеменить землю бедноты.

На собрании партийной ячейки после всестороннего обсуждения этого вопроса пришли к заключению, что условия для организации нового, небольшого СОЗ-а имеются. Когда было роздано зерно, беднота сейчас же почувствовала, что обсеменить свои поля она не сможет, а также предъявлением требования со стороны кулаков и части середняков платы за подвоз зерна с сыпного пункта на дом (9 сотня). Беднота реагировала на это тем, что обещала немедленно сообщить власти фамилии тех, кто с'агитировал их на демонстрацию.

Таким образом беднота начала чувствовать, что была использована кулаческим элементом в своих интересах.

Нам было объявлено в 48 часовой срок подача желающих заявление во вновь организуемый СОЗ и к сроку поступило 39 заявлений. Обсудив детально лиц, подавших заявление пришли к заключению, что СОЗ при некоторой материальной поддержке может существовать и стать тем ядром, вокруг которого в дальнейшем можно будет организовать массовый СОЗ.

Во вновь организующуюся артель было принято 33 хозяйства с землей до 100 гектаров и тягловой силой в 12 лошадей.

Сравнительно малое количество подавших заявления объясняется наступившим временем сева (выезд в поле и обсеменение). Основная масса середнячества в принципе отрицательно к СОЗ-у не относится, она колеблется, заявляя «мы не против СОЗ-а, мы посмотрим, а потом вступим, но только добровольно».

Необходимо немедленно приступить к ликвидации запущенных ошибок и повести углубленную, раз'яснительную работу, создать определенное настроение бедняцко-середняцких масс вокруг организованной артели.

Партруководство села Ивановки не обеспечивает выполнение намеченных мероприятий и его необходимо укрепить.

13/III-1930 г.
с. Ивановка.

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ РАЙПАРТКОМА /КУШНИР/
ВОЛКОВ

ДАДО – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1227, – Арк. 276–278. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 17

1930 р., 14 березня. –Доповідна записка Урядової комісії про розслідування заворушень, що виникли в Петриківському районі

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

Правительственной комиссии по расследованию волнений, возникших в Петриковском районе.

Во время приезда комиссии Окрисполкома в Петриковский район, состояние коллективизации в последнем по информации Райпаркома, представляло следующую картину: коллективизировано 70% земельной пощади и 78% дворов, почти все старые колхозы объединены в более крупные, насчитывающие в некоторых случаях до 800-950 дворов (Петриковская сельско-хозяйственная артель «Червоный Партизан», Елизаветовск. с-х. артель «Правда» и др.) проходило землеустройство, которое предполагалось закончить к 5/III-30 года. Таким образом с количественной стороны дело повидимому обстояло вполне благополучно, так как все плановые задания округа по коллективизированию земельной площади и дворов были превзойдены. Что же касается качественной стороны работы, то здесь дело обстояло весьма неблагоприятно: несмотря на приближение весеннего сева, коллективы к нему подготовлены не были, рабочий скот полностью не обобществлен, сельско-хозяйственный инвентар в надлежащей степени не отремонтирован, производственные планы почти нигде составлены не были, рабочие планы, там где и были, (Елизаветовка), до двора не доведены. Подавляющая часть колхозников не знала, что, где и когда им нужно будет делать.

Состав правлений колхозов во многих случаях попал не вполне надежный в социальном отношении элемент. Например: в составе правления Ивановской-сельско-хоз. артели «Зірка», находился КЛЕШНЯ Михаил, имевший в свое время до 70 десятин земли. Другой член Правления – Догадайло, имел мельницу и лошадей, а перед вступлением в колхоз – это имущество продал. В Елизаветовской артели в составе почти не было бедняков, а преимущественно середняки, мало заинтересованные в привлечении к участию в практической работы колхоза, бедноты. В числе этих середняков были и зажиточные, например: Судак – зав. хозяйством на одном из участков артели. Аналогичная картина наблюдается и в некоторых других колхоза, поэтому райпарком в своей сводке за 1-5/III вынужден был отметить, что «в политическом отношении состав руководящих органов далеко не на высоте».

Отмеченное выше свидетельствует о том, что большинство колхозов Петриковского района подошло к весенней посевной кампании не подготовленными – как со стороны организационно-политической, так и со стороны хозяйственно-производственной, т.е. местные советские и партийные организации погнавшись за большими процентами, - коллективизированных хозяйств и достигнув этих процентов, не смогли дать надлежащего организационного и производственного обслуживания.

Наряду с приведенной выше характеристикой, состояние колхозов по району, Райпарком отмечает: что политическое настроение колхозовских масс резко изменилось в худшую сторону. Еще 25/II-30 г. произошли первые эксцессы в с. Елизаветовке, где на собрании артели были поданы заявления о выходе из артели. Собрание проходило чрезвычайно бурно, особенно вызывающе держали себя женщины, требуя исключения их из артели и требуя обобщественного имущества. Свои требования они обосновывали тем, что их насильно втянули в колхоз, что их мучают, что детей их будут отдавать на мыло и т.п. На этом собрании почему то присутствовали эксперты и лишены, что свидетельствует об активной работе и участии кулака во всех этих событиях. и невнимательном отношении к классовой борьбе со стороны местной партийной и советской организации. - Председатель сельсовета не все время // *арк. 262* присутствовал на этом собрании, а секретарь ячейки и вовсе на него не явился. Райпарком и Райисполком вместо того, чтобы проанализировать и изучить это событие и сделать из него надлежащие организационные и политические выводы, и быстро их реализовать в районном масштабе, ограничились наложением взысканий на председателя сельсовета и секретаря ячейки. Ошибка райпаркома и РИК'а дала себя почувствовать уже через несколько дней ибо кулак нашел почву для своей работы, о чем вынужден был сказать и райпарком в своей сводке за 1-5/ III, в следующих словах давая оценку Елизаветовским событиям: «поводом послужили кулацкая агитация и искривление классовой линии сельскими организациями. Партячейка, вместо перенесения тяжести на зажиточный и середняцкий слой, в первую очередь приступила к мобилизации средств среди бедноты и к тому же имелись отдельные случаи хулиганских поступков со стороны отдельных членов бригад: «снимай сапоги, а то опишем имущество за налог», написали одной беднячке на стене цифры задолженности, описывали имущество за невзнос по займу индустриализации, за невыплату паев кооперации и на тракторное строительство. Состав бригад был не на высоте, так как в их составе были и кулаки, и сектанты».

Как подтвердилось впоследствии, отмеченные безобразия наблюдались по всему району и особенно в пунктах наиболее пораженных волнениями. Констатируя эти факты по Елизаветовке, районные организации не предприняли надлежащих мер к их ликвидации по району, чем благоприятствовали развитию недовольства среди широких масс бедноты и середняков. Кулаки не могли не использовать такого промаха со стороны местных, партийных и советских организаций в своих классовых интересах и развернули бешеную работу среди бедноты и середняков, направив основной удар по наиболее для них опасному месту – по коллективному движению. Распуская различного рода небылицы, кулачество цинично заявляло: «что голосовали за класс, смотрите, вас скорее ликвидируют». Начала даже складываться кулацкая антиколхозная поэзия, как отмечает райпарком:

«Питає літо у мороза
Чи будут чоботи у СОЗ'а?
Не чоботи, а лапті.
розлетяться СОЗ'и в клапті».

Благодаря тому, что местные организации свои ошибки проглядели, своевременно и энергично их не исправили, работа кулака имела определенный успех. Уже после первых эксцессов в Елизаветовке события в первых числах марта, перекинулись и в другие села, ибо везде в основе недовольств лежали одни и те же причины, везде кулак имел примерно-одинаковую почву. Райпарком отмечает, что: «в ряде колхозов, в с. Петриковке и Ивановке посыпались заявления (причем большинство бедноты) о выходе из СОЗ'ов. В Ивановком СОЗ'е – «Зірка» сразу поступило 50 заявлений. В с. Гречино во время перевыборов сельсовета подано 35 заявлений о выходе. В с. Попово Баловке в течении нескольких часов подано было 64 заявления, причем, до 40 из них написаны одной рукой. Одновременно усиливаются различные панические слухи, например, о том, что в Обуховке вырезали детей. Наблюдаются раз'езды кулаков по селам и т. п.». Основную работу кулачество рассчитывало на женщин, так как эта часть населения наиболее была задета различного рода искривлениями во время описи домашних вещей и меньше всего было охвачено раз'яснительной работой во время вовлечения в

колхозы. На них же было в основном рассчитано и распускание различного рода диких слухов. Расчет кулака был верен и РПК в своей сводке характеризует это явление таким образом:

// Арк. 263 «Особенно и почти исключительно на собраниях против колхозов выступали женщины, мужчины в это время относились пассивно и только некоторые подталкивали: «кричи, ты же теперь равноправная». Женщины выступают компактно, на собрания являются все, даже 90-летние старухи, причем видно, что до прихода на собрание дома обсуждаются предварительно вопросы тактики выступления на собраниях, например: в с. Михайловке еще 22/II хлынули все к мастерским и конюшням, выгнали оттуда работающих мужчин, отобрали у председателя правления СОЗ'а ключи от ссыпунктов с посевзерном и решили: «распустить СОЗ, забрать лошадей, инвентарь и посевзерно».

Наряду с прочими искривлениями немаловажную роль в развертывании событий сыграли и искривления в области антирелигиозной пропаганды: так, РПК отмечает такие факты: «заместительница председателя Попово-Баловского с/с – член партии, посылает сельисполнителя в церковь за попом. Исполнитель застал попа за исполнением службы и не решаясь отозвать его, вернулся обратно. Зам. пред. вторично посылает привести попа. Исполнитель заходит в алтарь и вызывает попа, поп является в сельсовет, зампред. заявляет: «зачем черти тебя принесли у нас суцільна колективізація, а вас черти тут носят, уходи» и т.д. после этого разговора собралась толпа женщин и стала кричать: вы у нас сторожку отобрали, мужей наших забрали в соз, и теперь батюшку хотите забрать.

В село Гречино группа безбожников вошла в церковь, на собрание религиозной общины, при выборах президиума подняла шум: «он лишен права голоса и не имеет права быть в президиуме, долой его и т. д.».

В с. Елизаветовке собрание членов артели потребовало от председателя сельсовета открыть церковь и провести там собрание (церковь закрыта, поп снял сан). Председатель открыл и начал проводить собрание, по окончании собрания было предложено спеть интернационал.

В с. Николаевке настаивали, чтобы членов религиозной общины не принимали в СОЗ'ы. В с. Петриковке, в СОЗ'е «Спільна праця» при чистке одной старухи-беднячки, активист член правления СОЗ заявил, что ее нужно исключить, она нам тут будет религию разводить».

Эти и аналогичные им искривления давали дополнительную почву для кулацкой работы, особенно среди женской части населения и усугубляли волнение среди бедноты и середнячества.

Используя недочеты в работе местных организаций кулачество не ограничивалось простым подталкиванием женщин на эксцессы, а начало придавать движению их политическое оформление. Например: во всех выступлениях, женщины выражали мысль о том, что, мол, кулаков у нас нет, предъявлялись требования об освобождении арестованных, в том числе и кулаков, причем на этих требованиях было много подписей не только середнячества, но и бедноты. Экспертники Хуторского сельсовета настолько обнаглели, что прислали в комиссию Окрисполкома делегацию с требованием возврата имущества, перешедшего от них после раскулачивания колхозам. Аналогичные требования предъявлялись на местах, как в Хуторском, так и в других сельсоветах. В значительной степени проявлялись и анти-семитские настроения (Петриковка, Шульговка и друг.), причем в отношении борьбы с антисемитизмом местные организации абсолютно никакой работы не вели.

Когда уже был разрешен вопрос об удовлетворении заявления о выходе из колхозов, то и тогда были случаи (Новоселовка), демонстрации женщин с требованием освобождения арестованных.

// Арк. 264 Все это говорит за то, что если допустить развитие движения дальше, оно несомненно начало бы выливаться в кулацкую контр. революцию, со всеми вытекающими отсюда последствиями.

В условиях, таким образом развивающихся событий, местные партийные и советские организации вместо быстрого исправления ошибок взяли курс на то, чтобы заявления колхозников о выходе из колхозов не удовлетворяют и всяческими мерами в том, числе и административными, угрозами удержать в составе колхозов. Но так как искривления оставались, почва из под ног кулацкой агитации выбита не была, причины недовольства были не проанализированы и не ликвидированы, то обострение не утихло, а нарастало все с большей силой. Благодушное настроение руководителей районных организаций к происходящим событиям привело к тому, что на 7/III напряжение возросло до весьма высокой степени, выражением чего явилось сильное увеличение подачи заявлений о выходе из колхозов, т. е. ситуация складывалась как раз в противовес тем результатам, которых ожидали районные организации от своих мероприятий. К вечеру 7/III, лишь по 7-ми коллективным объединениям было подано 913 заявлений о выходе, вместе с тем усилились требования возврата общественного инвентаря и посевного материала, а кое-где начался явочным порядком и разбор общественного имущества – на 7/III, по неполным сведениям, из 7-ми колхозов было разобрано 68 лошадей и некоторая часть мертвого инвентаря. Одновременно усиливается агитация и действия кулацких и контрреволюционных элементов, о чем могут свидетельствовать следующие факты: поджог колхозной клуни в Лобойковке, в с. Николаевке №2 получил распространение слух о том, что девочка будет отправлять в Китай для разведения белой расы. Конфликты в Каменке и Обуховке получили освещение, как полный развал колхозов в этих селах. В Ивановке, 6/III из конюшни СОЗ'а взяли одну лошадь, а 7/III – 8 лошадей, зачинщицей была экспертница Кравченко сестра бандита Конникова, сосланного на Соловки, 6/III забрала лошадь, а 7/III демонстративно разъезжала на ней по селу.

В Ивановке дьякон проводил компанию за открытие церкви и когда женщины приходили давать свои подписи, то предлагал сначала выписаться из СОЗ'а, а потом давать подписи. В Петриковке, на 16-й сотне бывш. монах Статива Иван, вышедший из Допр'а собрал членов артели им. Петровского и говорил, что будет война и всех колхозников повесят. Вовкорез из 19-й сотни – кулак, говорил крестьянам, что он смотрел на месяц и видел надпись: «покайтесь, не идите в коллектив, ибо это несет смерть роду человеческому».

Это только часть выявленных фактов, но и они с достаточной ясностью говорят, как кулак, пользуясь недовольством масс, вызванным неправильными действиями со стороны местных организаций, начал распоясываться и от работы, из-за угла, переходить к открытым прямым действиям.

Положение принимает угрожающий характер: женщины и уже значительная часть мужчин громадными толпами ходят по улицам, требуя: «витерти» из колхоза, выдать посевной материал, возратить лошадей и инвентарь. Движение перебрасывается и в те села, которые до этого времени поражены не были, например: в Лобойковке, 7/III в 15 часов впервые подали три женщины заявление о выходе из СОЗ'а, а в 17 часов – на женском собрании требовали возвращения всего обобществленного имущества, собрание закончилось шумом и угрозой разобрать лошадей.

// Арк. 265 В этот день волынка зацепила почти все населенные пункты района. Этого же числа было брошено во все сельсоветы новые группы работников – партийцев – к вечеру 7/III по селам работало 201 коммунист, ведя борьбу с нарастающим движением.

Но так как причины недовольства остались еще не ликвидированными, то и перебросенные силы не смогли приостановить движение. Аресты зачинщиков и суд над ними, т.е. меры репрессивного характера, тоже не повлияли на уменьшение движения. Так как движение в основном шло по линии требования со стороны масс, особенно женских, об исключении их из колхозов и возвращения обобществленного имущества, то необходимо было принять ряд каких-то решительных организационных мер в отношении коллективов, ибо движение ставило под угрозу инвентарь и посевное зерно колхозов, а следовательно и работу по весеннему севу в последних. Комиссия Окрисполкома, дабы внести некоторое успокоение в массы и предотвратить массовое растаскивание колхозного имущества, издало объявление, в котором, на основании устава сельско-хозяйственной артели указаны были объекты, подлежащие и не подлежащие обобществлению, и отменялись решения правлений колхозов, нарушающие указания устава и области обобществления. Одновременно было объявлено о том, что правительственная комиссия приступила к приему жалоб на неправильные действия местных властей и организаций в области проведения коллективизации. Для облегчения этой работы организованы подкомиссии по наиболее пораженным участкам – Петриковке, Ивановке, Попово-Баловке. Указанные мероприятия предотвратили самовольное растаскивание имущества колхозов, но брожения не уменьшило, оно продолжало увеличиваться, крестьяне и особенно крестьянки, всюду заявляли, что их втянули в колхозы насильно, под угрозами, без их на то согласия и требовали от комиссии, чтобы она разрешила вопрос о выходе из колхозов с возвращением имущества, угрожая в случае иного разрешения вопросы – самовольно растащить все имущество, обобществленное в колхозах. Отсюда, перед комиссией встал вопрос: или не удовлетворять требований масс колхозников, желающих уйти из колхозов и тогда стать перед необходимостью – применения для защиты обобществленного имущества колхозов, вооруженной силы, т.е. идти на дальнейшее обострение конфликта, и дискредитирование колхозного движения вообще, или удовлетворить требование бунтующей части колхозников. Стать на первый путь комиссия не могла, принимая во внимание мотивы селянства о причинах выхода (насильное затягивание в колхозы), тем более, что эти требования массы подтверждали ссылкой на статью тов. Сталина, ставшей очень популярной среди всей массы селянства. Таким образом комиссии пришлось избрать другой путь.

Но для того, чтобы правильно разрешить вопрос, т.е. отсеять самую нездоровую, разложившуюся часть колхозников и сохранить остальную часть в колхозах, дав возможность последним вести нормальную хозяйственно-производственную работу, комиссия начала изучение причин недовольства в каждом из зараженных колхозов и на основе этого изучения выносила свое решение.

В результате ознакомления с материалом, имеющимся в районном партийном комитете, райисполкоме, сельсоветах и запросов селянства выяснилось, что причинной возникновения брожения послужило то искривление, которое допустили местные организации в области работы по коллективизации. Причины эти в основном сводятся к следующему:

1) организация колхозов проводилась методами с одной стороны парадно-митингового порядка, а с другой – голого администрирования. Перед возникновением массовой коллективизации были организованы массовые митинги-демонстрации, прошедшие очень хорошо, с активным участием широких бедняцко-средняцких масс. Это вскружило головы местным руководителям и они начали погоню за «процентами», отбросив в сторону всякие плановые нормы, исходя очевидно из мысли, что теперь можно все сделать, ведь массы демонстрировали за коллективизацию с красными флагами.

// Арк. 266 Когда же столкнулись с практически-организационной работой, то тут стал ряд затруднений, так как оказалось, что селянин охотнее демонстрирует за колхоз на митинге, чем вступает в него и нужна была глубокая разъяснительная работа, но это требовало и времени и сил, тогда местные организации избирают другой

путь, а именно: вовлечение в колхозы отдельных селян и целых групп селян всякого рода запугиваниями – продажей имущества, высылкой на Соловки вместе с кулаками и т.п. Были допущены даже случаи прямого обмана, когда подпись крестьянином статистических сведений об его имущественном положении объявляли как вступление в колхоз. В некоторых селах (Петриковка, Шульговка и др.), собрание селян выносило постановление о полной коллективизации к осени 1930 г., а местные руководители, получив такое постановление, вместо того, чтобы вести работу по организации и укреплению колхозов на добровольных началах, дабы подготовить базу и колхозный аппарат к осени, – объявляли всех состоящими в колхозе и приступали к обобществлению имущества, а на удивленные вопросы крестьян, почему это так делается, руководители отвечали, что то была политика, а теперь, мол, приступаем к практической работе (Секретарь Петриковской парт'ячейки тов. Бажан). Объявив таким образом всех на колхозном положении, местные организации в отношении протестующего селянства, в том числе и бедноты, применяли методы бойкота, запрещали кооперации продавать им товары, называли кулацкими прихвостнями и т. д. Несомненно, что довольно значительная часть вошедших в колхозы под таким воздействием, пользы колхозу принести не могла и свое возмущение рано или поздно проявить должна была, особенно имея ввиду слабость колхозов в организационно-хозяйственном и производственном отношении.

Действуя административно-бюрократическими методами «загону в колхозы селянства, местные организации не вели глубокой разъяснительной работы, особенно среди женщин, по практическим вопросам жизни и работы в колхозе. Например: такие вопросы, как обеспечение нетрудоспособных членов семьи (детей, инвалидов, стариков), в больших семьях с одним-двумя работниками не были совершенно разъяснены массам и многие из селян вполне резонно заявили, что своими трудоднями прокормить семью они не могут, допускать же ее до голода не намерены, а поэтому и в артели состоят не хотят. Стремление бедноты выяснить ряд других практических вопросов, ее сомнения и возражения по тем или иным организационным и практическим вопросам, вместо товарищеской деловой разъяснительной работы встречали грубость, «фельдфебельский» окрик, насмешку, чванливое отношение со стороны многих, так называемых активистов, которые, очевидно, и сами то, ясно не представляли себе практического разрешения этих вопросов.

2. Такое же административно-бюрократическое отношение было и во время обобществления имущества (лошадей, инвентаря, фуража, посевного материала). Вопросы обобществления с массами колхозников не прорабатывались, распределение норм фуража и посевного зерна на обсуждении батрачества и бедноты не ставилось, а все было проделано в кабинетах. Такое обобществление крестьяне окрестили «забиранием». Особенно безобразно проводилась работа по фуражу и посевзерну. Здесь, во-первых – наибольшая тяжесть возложена была на бедноту, во-вторых – при проверке излишков посевного зерна применялись форменные обыски по сундукам, погребам, чердакам и проч. Такая же точно картина и с паевыми взносами. Были случаи, когда некоторым беднякам давались сроки в несколько часов для того, чтобы он принес деньги. Никакого классового подхода обычно не придерживались.

// Арк. 267 Кстати начали выносить решения и обобществлению молочного и мелкого скота и даже птицы, что особенно задевало женскую часть колхозников.

Эти основные причины – неправильная организация колхозов, неправильные методы обобществления, искривление классовой линии и были почвой для возникновения брожения и почвой для кулацкой агитации. Для иллюстрации приведем ряд фактов:

По Елизаветовке: член партии КУПРИЙ, зашел к селянке требовать долги и стал щупать сапоги, которые были надеты у нее на ногах, заявляя «если ты не будешь платить долгов сразу, то я опишу сапоги, которые на тебе».

Комсомолец ГАЛИКУС почти в каждой хате писал на стене внутри на дверях цифры задолженности по паевым взносам в артель, по займу, просроченным ссудам и проч.

Член партии ЛАКОЦЯ описал имущество Павленка за то, что тот не заплатил денег по 3-му займу, на который он подписался в сумме 5 рубл., причем при описи оценил женское пальто в 1 рубль, юбку и сачок в 50 коп. Это вызвало возмущение семьи и особенно жены Павленка, которая откровенно все рассказала на собрании.

Парт'ячейка допустила распределение вступных и паевых взносов в артель и тракторных обязательств на батраков и на беднейших крестьян, например: на бедняка Василенка Ивана, который платил 5 рубл. сельхозналога было наложено 13 рубл. для приобретения тракторных акций. Таких случаев было не мало.

Списков на сбор пайкапитала и вступительных взносов в артель бригадам вручено не было, а было предложено собирать самим. Они осуществляли это практически так: зайдя в хату бедняка, спрашивали: «сколько у тебя взрослых членов семьи?» Тот давал ответ, после чего ему заявляли: «плати с каждого по 5 рубл. и 15% пайкапитала деньгами». Находились такие бедняки, которые налоги платили в рублях, а тут с них требовали сразу платить 60–70 р.

Беднячка Потапенко (по заявлению местных работников дочь кулака) заявила на собрании, что бригадир комсомолец Каликус, зайдя к ней требовать деньги, заявил: «плати скорей, а то заберем твоих детей на мыло».

Большинство правлений артели состоит из середняков, местные работники объясняют, что это сделано ими было для того, чтобы было кому работать.

Мотивы выходов из коллектива характеризуются самими селянами так:

КУПРИЙ Настя: «Когда мы поступали в коллектив, то нам говорили, что вы мало будете платить, а теперь наложили столько, что мы не в силах выплатить, потому мы подаем заявление о выходе».

ПАВЛЕНКОВА: «На собрании в школе №3 говорили, чтобы не описывали имущества за такие долги, а у меня Чепуренко и Лекарь описали имущество за то, что не уплатила по займу 5 рубл.»

ПЛОТНИЧЕНКО Елена: «Когда-то мой муж записался в артель, то он с нами не посоветовался и когда сказал об этом, то в семье пошел «роскордаш» и я подаю заявление о выходе».

ВАСИЛЕНКО Григорий: «Я человек больной и работать не смогу, кроме этого меня записали насильно».

// Арк. 268 НЕТРЕБКА: «У меня, как вам известно, жена больная, я сам не в силах на всех работать» (разумеются трудодни).

ШМАТЧЕНКО С. №1: «Когда я записывался в артель, то мы с сыном говорили, что будем работать вместе, а теперь сын не ходит и домой с завода, совсем отказывается и говорит, что не хочет в коллективе работать».

ВАСИЛЕНКО Иван: «Когда мы вступали в коллектив, то сын сам подал заявление о вступлении, а теперь когда ко мне пришли требовать деньги Рыбалко Федор и Шкуренко Кирилл, то Рыбалко сел возле стола и стал стучать по столу говоря: «давай деньги». Это меня оскорбило и я подал заявление о выходе». Сельхозналога плачу 5 рубл. и на акции 13 рубл.»

ТАРАН Нина: «Я подала заявление в артель под принуждением, а теперь хочу, чтобы меня исключили, потому что я не в силах платить тех денег, которые на меня наклали, а сын помощи не дает».

ЛАПОТЬ: «Когда мы живем самим, то к нам никто не заглядывает в сундуки, а теперь нас всех обидело то, что за не уплату нас описывают. Кроме того у меня жена больная, если я буду в колхозе, то нужно обоим на работу идти, а если мы сами, то я иду сам, а жена дома будет».

КАБАЧЕНКО Кирилл: «У меня ревматизм, жена больна, дети малые, фактически работать некому, кто же за нас будет работать в колхозе».

ОЧКОВА: «У нас семья 3 души, все нетрудоспособные, а сама я не в силах на них работать».

ЛЕКАРЬ: «Раз'яснительной работы не было и потому многие подали заявления. Я сам чуть не подал. Если бы по селу ходили взрослые, а не детвора, было бы лучше, а если ходят и устрашают, то масса думает, что если эти устрашают, то правление и совсем».

ГЛАДУШКА Анна: «Нас вписали в СОЗ насильно, приходили и говорили, иди, пишишь в СОЗ, а если не запишешься, пойдешь на Соловки или в Днепр на косу. Много наложили паю – по 100 рубл.»

РЫБАЛКО Анастасия: «Нас заставляли идти силой в СОЗ. Шостак Иван говорил, если не запишешься в СОЗ, то в кооперации ничего не дадут».

ЛАПОТЬ Евмен: «Все произошло потому, что непосильные налоги, а кулаки у нас на сход не ходят и они у нас не виноваты».

НЕВСТАКАЙ Елена: «При укрупнении СОЗ'а к нам ежедневно ходили и говорили: что в кооперации ничего не дадут, в больнице лечат тех, только, кто состоит в СОЗ'е, поэтому пришлось вступить».

КАБАЧЕНКО Арсентий: «Завхоз СУДАК, который все время эксплуатировал батраков, и выгонял их без денег, богаче чем он в селе нет, а он руководит в артели».

БУРЯК: «Волнение возникло потому, что раскладка по фуражу большая, а также и потому, что председатель сельсовета тов. Невстакай, когда стоял вопрос об обобществлении скота и кое-кто не хотел обобществлять, говорил: «Расстрелять таких». Зав. лавкой СЕПО БАЖАН всегда больше давал знакомым дефицитный товар, а бедноте нет, для кума и свата все есть. Больших кулаков в селе чем СУДАК и БАЖАН нет. Бажан и сейчас держит прислугу, ему в ко // арк. 269 операции все есть, – а нам и селедок не отпускают. Шиян тоже отпускает товары из СЕПО знакомым, а беднякам нет товаров. Данченко не батрачка, она потому батрачка, что была месяц у своего дяди – председателя сельсовета и тот провел ее в союз. А отец ее имеет пару лошадей и прочее имущество. Рассказывать это на собраниях не дают, председатель сразу говорит: «Выведите ее».

По Попово-Баловскому сельсовету:

На первом участке с. Баловки на собрании согласились организовывать СОЗ, там же их и записали, никаких заявлений о вступлении в СОЗ со стороны отдельных селян не подавалось.

На 2-м участке под нажимом т.т. Гермеса и Райцина проголосовали и объявили СОЗ. На 3-м участке после 3-4 собраний все же селяне не пожелали вступить в СОЗ, тогда руководители постановлением небольшой группы включили всех в СОЗ, чем вызвало недовольство, больше всего протестовало против таких методов «втягивания» беднота. Свое согласие на вступление в СОЗ дало 50–60% селян, остальные категорически отказывались. Тогда руководители вместо того, чтобы усилить раз'яснительную работу среди бедноты и членов КНС, решили втягивать административными методами и запугиванием: «зазывали селян на собрания и если селяне отказывались вступать, заявляли: не хотите, - завтра притянем, на собрание, завтра не примете, - постановление, - притянем послезавтра. Будем тянуть до тех пор, пока в СОЗ не вступите. Кроме того ребром поставлю вопрос о том, чтобы никаких товаров (сахару, спичек, селедок, керосина и т. п.), не давать тем, кто не пойдет в СОЗ'ы, угрожали выселением на пески, где ничего не растет, не учитывая того, что большинство отказывающихся от вступления в СОЗ – беднота. В результате такой работы селяне наконец согласились, чтобы их «записали» в СОЗ. После оформления СОЗ'а – начался финансовый месячник, который проводился

почти исключительно методами административного воздействия вплоть до того, что описывалось имущество бедноты, вплоть до того, что лежало в сундуках, угрожая продажей этого имущества. Эти искривления сильно волновали селян. Наконец – решили слить 3 СОЗ'а – Баловский, Поповский и Николаевский в один, не проведя никакой массовой разъяснительной работы. Селяне не понимали, как теперь им придется работать, не было популяризовано вопрос организации труда в СОЗ'ах, оплату труда и т. п. Последним событием поднявшим всех женщин, было обобществление молочных коров, что в свою очередь породило слухи об обобществлении свиней, овец, кур. Недовольство назрело, нужен был только толчек, чтобы началось брожение. Толчек дали события в Обуховке (из доклада уполномоченного по Ново-Баловскому сельсовету тов. Амоля).

Мотивы подачи заявлений о выходе из СОЗ'а:

ОДНОРОГ: «Созы организовано принудительно, пугали высылкой на Соловки, тов. Рузин, Тарин, Готвянский. Это запугивало нас и заставило вступить, а теперь в СОЗ'е быть не хотим.

ВЕРЕЩАГ Саломея: «Я не хотела быть в СОЗ'е, потому что стара, а мне заявили: «Пишись, а то сотрем с Баловки».

ВАСЮК Ивано: «Я не хотел писаться в СОЗ потому, что буду призван на службу, но мне сказали, пишись, все равно не выскочишь и я записался. Потом начали делать раскладку и мне Фридман сказал, чтобы я деньги внес через два часа, а когда я ему сказал, что денег нет, он заявил: «Сниму штаны». При зборе фура // арк. 270 жа, ко мне зашел Готвянский и начал поднимать сундуки, заявляя, «давай ключи»- тут у тебя пшеница, а не то сундуки побью».

БУРЯК Акулина: (Член КНС): «При вступлении меня начали пугать и вступила, потом начали требовать 3 рубл., описали имущество и не позволяют ничего продавать. Тов. Геремес пугал, если не отдашь, вышлю на Соловки».

РАТУШНА: «В СОЗ принята по списку, тов. Геремес заставил записаться, членские взносы потребовал внести на протяжении двух часов».

СКРИПНИК Федосея: «Бедняка, в СОЗ вступила потому, что угрожали».

БАГЛАЙ: «Долго не записывался в СОЗ, когда Рузин начал грозить, что вышлем на Соловки, если не запишутся, я и записался».

ПАВЛЕНКО: «При раскулачивании кулаков меня как середняка заставили записаться в СОЗ, я боялся, чтобы не продали моего имущества, как сделали с кулаками, так как тов. Ткаченко было сказано, что если не вступишь, то и тебя продадим».

ТКАЧЕНКО Корней: «Записался в СОЗ потому, что тов. Геремес угрожал, что если не запишусь, то на бурты с кулаками выгоним пастись. При слиянии СОЗ'ов Райциным и Геремесом было сказано: «Голосуйте за , а если не проголосуете, то будем гонять еще 3 дня». Голосование показало, что слияние быть не должно, а в протоколе записано «слить».

ОДНОРОГ: «При сборе денег тов. Геремес и Фридман обращались грубо и с угрозами».

По Лобойковскому сельсовету:

Основной причиной недовольства массы по отношению к коллективному сектору использованной кулацкими элементами, были неправильная установка со стороны руководящих организаций района. При вербовке в СОЗ обобществляли все имущество, домашний мелкий скот и птицу. Курс был взят на 100% коллективизации. Для этого вместо массовой работы среди батраков, бедноты и середняков, ходили по хатам, и там, где было туго, запугивали тем, что не дадут земли, выгонят из хаты, заберут имущество, будут считать экспертником, на мельницах, если не был членом СОЗ'а, не брали на перемол зерна и т.п.

Подбор конюхов и завхозов был неудачный, лошади стояли в конюшнях колхоза в большой скученности, друг друга били и грызли. Есть отдельные ранения, причем на лечение не обращали внимания, не давали лошадей с бричками для поездок по домашним нуждам членом колхоза (например: в больницу). Во дворе №2 был такой случай, жеребец стоял вместе с кобылой и когда заигрывал, наткнулся ядрами на столб и получил ранение. Через несколько дней пришла хозяйка и увидев, что лошадь больна, попросила отвести ее на ветпункт, ей разрешили, на ветпункте дали лекарство, но лечить некому. При проверке хозяйкой лошади была заявлена просьба о том, чтобы жеребца удалили с этого места, так как кобыла не дает покою. На свою просьбу женщина получила ответ: «Что мы, мол, не заставляем его заигрывать».

Работа организаций КНС не проводилась за исключением отдельных товарищей. Отдельные члены КНС принимали активное участие вместе с кулацкими элементами /Калюга, Секлетия/. Сам председатель КНС, кандидат партии Чубенец присутствовал на заседании правительственной комиссии, зная о ее решении, но не дождавшись решения парт. ячейки, правления артели и общего собрания // арк. 271 которые проходили в 2 часа ночи, забрал из конюшни свою лошадь, чем создал еще больше шуму и пищи для подкулачников.

Члены КСМ работали аналогично КНС (из доклада уполномоченного по Лобойковскому сельсовету тов. Лесенко). Мотивы о причинах выхода из СОЗ'а те же, что и в предыдущих сельсоветах.

Таких фактов можно привести сколько угодно и из практики всех остальных сельсоветов (Петриковско-го, Гречинского, Хуторского и проч.). Они с прямой очевидностью показывают, где кроются главные причины, вызвавшие массовые выступления колхозников против колхозов) см. протоколы заседания комиссии, политбзоры уполномоченных по сельсоветам и другие документы, приложенные к докладной записке.

3. Увлечение высшими формами колхозов тоже имело место например – по Хуторскому сельсовету, где в молодую коммуну им. тов. Сталина, было втянуто 650 хозяйств, впервые вступающих в колхозы, а в результате даже когда этот колхоз был переведен на устав артели, подали заявление о выходе из него 252 хозяйства.

В этом же Хуторском сельсовете, где собирались строить коммуну, допускался безобразнейший нажим на бедноту, например, член правления райсельбанка тов. Савенко, без ведома и представительства сельсовета забирал у бедняков, без всякого предварительного предупреждения имущество, так у БОГИНИ Насти, РУДОВОЛА Якова, НАЗАРЕНКО Нестера, ЛИСНЯКА Павла было отобрано единственную теплую одежду, тоже и в ряде других случаев.

Следует также отметить, что немало вреда принесла погоня за очень крупными колхозами при отсутствии надлежащих кадров, организационных и производственных навыков, о чем говорят все материалы.

4. Четвертой причиной было то, что вся организационно-хозяйственная и производственная работа проводилась замкнуто, без участия широких масс колхозников при всей своей слабости руководящие кадры колхозов совершенно не пользовались практическими указаниями колхозовской массы. Критические замечания колхозников и колхозниц встречались насмешками и окриками, - не вмешивайтесь не в свое дело. В результате создалось такое положение, когда с одной стороны стали правления колхозов, а с другой – колхозовские массы. Первые «воздействовали», вторые – сопротивлялись.

Административная резвость иногда доходила до безобразия, так, по Ивановскому СОЗ'у «Зірка» одну вдову назначили конюхом, и дали в ее ведение жеребцов. Там же один бедняк отдал в колхоз свою лошадь, когда жена этого бедняка пришла посмотреть как ухаживают за лошадей, то увидела, что она не встает, тогда она попросила отдать ей лошадь для поправки. Просьба была удовлетворена, но через пару дней правление колхоза предписывает, «предлагается возратить шкуру», тогда хозяин приходит и спрашивает: чью шкуру, мою или жены, так как лошадь поправилась. Эти факты, а их много лишний раз подтверждают, что хозяйственно-производственная деятельность колхозов шла не с участием масс, а без них, иногда и против них.

5. Наконец – это вполне подготовленные местными работниками для брожения почвы использовал в полной мере кулак и большие массы колхозовской бедноты и середнячества вышли на улицу с теми требованиями, о которых было сказано выше.

// *Арк. 272* Исходя из приведенного анализа причин вызывавших волнения, комиссия и стала на путь разрешения конфликта путем организационных мероприятий, направленных к исправлению допущенных местными организациями ошибок, не останавливаясь перед уменьшением процентов коллективизированного сектора.

Как же могло случиться, что Райисполком и Райпарком смогли допустить возникновение в районе таких явлений? Изучение документов показывает, что изложенное выше искривление в районе имели место не впервые. Еще в апреле месяце 1929 года были известные аналогичные недочеты по Хуторскому сельсовету, где это дело расследовала комиссия с участием заместителя председателя райисполкома тов. Шурапей. 1930 году об этих искривлениях сигнализировал в своей докладной запиской зав. Райземуправлением тов. Вишницкий, производивший обследование по Шульговскому, Сорочинскому и Гречинскому сельсовету. (см. приложение – докладную записку тов. Вишницкого от 14/II-30 г. на имя председателя райпосевтроейки). Записка рассматривается на райпосевтроейке и вместо анализа причин, отмеченных в записке явлений и соответствующих отсюда политических выводов, принимается сугубо административная резолюция. (см. приложение). Фракция Райисполкома и Райпаркома вовсе не заинтересовались этой запиской. После такого административного разрешения вопроса местные сельские работники еще больше усилили административный нажим со своей стороны, а это, в свою очередь усилило недовольство селянства. Кстати, нужно отметить, что вопросы коллективизации, которая особенно сильно развернулась в феврале, ни разу не стояли на обсуждении фракции райисполкома. Таким образом резвое администрирование, форменное «коллективизаторская зубодробилка», не только не встретила осуждения со стороны Райисполкома и Райпаркома, а наоборот, получило санкцию. Отсюда еще более усилились элементы голого администрирования в области коллективизации, что и привело к возникновению тех недовольств и волнений, которые происходили в Петриковском районе, а это показывает, что работа по коллективизации со стороны партийных и советских органов, приняла характернее руководства бедняцко-середняцкими массами, а характер борьбы с этими массами, командования ими, что привело к переходу руководства на некоторое время в руки кулаков, церковников и проч. контр-революционных элементов.

Даже первые сигналы фактических выступлений в Елизаветовке, как отмечалось выше, ничему не научили на райпарком, ни райисполком, они локализовали свои выводы лишь на Елизаветовке, не проделав надлежащей работы по всему району.

После 7 марта движение быстро охватило весь район (см. политсводку на 10/ III -30 г.).

Комиссия стала на такой путь разрешения вопроса: неправильно насильственным путем и обманными действиями организованные колхозы распустить с таким расчетом, чтобы вместо них на добровольных началах со строгим соблюдением устава сельско-хозяйственной артели организовать новые из желающих работать в колхозах. Более здоровые колхозы оставить, но исключить из них подавших заявления о выходе.

Уходящим из колхозов выдать посевной материал за исключением страховых фондов и прочее обобществ-

вленное имущество. и повести работу по организации групп по совместной обработке земли, оставшиеся колхозы в течении 48 часов оформить и землеустроить. Первый роспуск был произведен в Петриковке, артели «Червоний партизан». Работа по обсуждению состояния колхозов длилась 4 дня. Из каждого колхоза вызывалась делегация, которая излагала положение (см. прот. комиссии).

// Арк. 273 В результате этой работы почва из под куркульской агитации была выбита. На 14/ III по району наступило успокоение и селяне приступили к посеву, отдельные кулацкие выступления уже ни с чьей стороны поддержки не встречали и легко ликвидировались органами ГПУ.

Одним успокоением дела однако не ограничилось, начался полный перелом, особенно среди бедноты, в сторону возвращения в колхозы, что еще раз подтверждает, что массовая тяга в коллективизацию со стороны бедняков и середняков есть и при правильной работе местных советских, партийных и проч. организаций, вопрос сплошной коллективизации района дело очень небольшого срока. Первые дни работы после реорганизации колхозов показывает, что старые колхозники твердо держатся колхозов, и из них не выходят и во-вторых – приток новых групп, даже из тех, которые принимали активное участие в волынке. И на месте распущенных колхозов в течении двух дней создались значительные колхозные единицы организованные в строгом соответствии с уставом сельско-хозяйственной артели, о чем могут свидетельствовать следующие данные Петриковского райземотдела: по Петриковскому сельсовету – было колхозов до работы комиссии 6, в них хозяйства 2442, из них распущено 4, с количеством хозяйств – 1876, предназначено к чистке 1, с количеством хозяйств 384. После работы комиссии стало 9 колхозов и в них 706 хозяйств, по Хуторскому сельсовету было 2 колхоза, 1110 хозяйств, предназначено к чистке оба колхоза, после чистки осталось 536 хозяйств. Лобойковский сельсовет – было 2 колхоза, в них 940 хозяйств распущены оба колхоза, организовано вместо распущенных – 2, в них 147 хозяйств. По Попово-Баловскому сельсовету – 1 колхоз, в нем 630 хозяйств, назначено к чистке, после чистки стало 2 колхоза, в них 112 хозяйств. По Елизаветовскому сельсовету – 1 колхоз, в нем 920 хозяйств, назначен к перерегистрации, после перерегистрации осталось больше 500 хозяйств.

По Николаевскому сельсовету 1 колхоз, 412 хозяйств, сохранился полностью. По Куриловскому сельсовету, один колхоз, 411 хозяйств, сохранился целиком.

По Паньковскому сельсовету – 1 колхоз, 476 хозяйств, к концу работы комиссии сохранился, стало 496 хозяйств. По Шульговскому сельсовету – 1 колхоз, 200 хозяйств, распущен, к концу работ комиссии новый колхоз организован не был.

Сорочино: один колхоз, 36 хозяйств, после чистки осталось 14.

Гречино: один колхоз, 446 хозяйств, распущен и новый не организован.

Работа по вербовке новых членов на совершенно добровольных началах продолжается и судя по тем настроениям и тому перелому, который создан особенно среди бедняцких масс, надо полагать, что в ближайшее время большие массы бедноты и маломощного середнячества войдут в коллективные объединения.

На основе всех вышеизложенных материалов, комиссия Окрисполкома впредь до окончательных выводов, Окрисполкома и Окрпаркома по делу о Петриковских событиях, считала нужным оставить Петриковскому райисполкому и Райпаркому следующие указания:

1. Райисполкому и райпаркому привлечь к ответственности всех лиц, которые допускали искривление классовой линии при проведении финансовых мероприятий, творили беззакония при организации колхозов и вовлечении в них крестьянства, допускали грубые издевательские отношения к селянам, запугивания и т.п. с доведением до сведения широких масс бедноты и середняков о понесенных этими товарищами наказаниями.

2. Немедленно исправить допущенные искривления при проведении финансовых мероприятий, в особенности в отношении бедноты, рассмотрев на месте все жалобы и приняв по ним надлежащее решение, о результатах в недельный срок сообщить окрисполкому.

3. В течении 24-х часов закончить землеустройство коллективов. Обратит особое внимание на устранение той путаницы в земельных отношениях, которые существуют в с. Петриковке.

4. Принять решительно все меры к обеспечению посевным материалом тягловой силой и продуктовой помощью коллективные объединения, особенно те из них, которые возникли на месте распущенных, дабы в каждом селе иметь хотя бы небольшую коллективную базу, вокруг которой можно концентрировать работу по коллективизации.

5. В течении 24-х часов довести рабочие планы до каждого колхозника. Обратит вообще особое внимание на изучение руководства и помощь производственной работы колхозов. Тщательно следить за тем, чтобы правления колхозов в своей хозяйственной работе не отрывались от масс, прислушивались к ее указаниям и критическим замечаниям. Во всей хозяйственно-производственной и финансовой работе правления колхозов, осуществлять самую высокую гласность и ответственность руководящего и хозяйственного состава.

6. Пересмотреть административно-правленческий состав колхозов, исключив из него все дискредитировавшие и не оправдавшие себя на работе элементы и укрепить за счет решительного выдвигания бедноты и батрачества, в частности женщин.

7. Последние за тем, чтобы при определении размеров паевого капитала и объектов обобществления в точности соблюдался устав сельско-хозяйственной артели.

8. Развернуть глубочайшую разъяснительную работу среди батрачества и бедноты и маломощного середнячества по вовлечению их в колхозы на совершенно добровольных началах, иллюстрируя перед ними преимущества работы и жизни в существующих колхозов, по сравнению с работой и жизнью в индивидуальных хозяйствах.

9. Отказаться от увлечения организаций больших колхозов, с единым правлением, беря установку на организацию небольших артелей с последующим их объединением в кусты и сохранением артели как самостоятельной хозяйственной единицы в составе куста.

10. Обратит внимание на развитие за счет фондов артелей свободной рабочей силы и кредитов, обобществленных молочных ферм, садов, огородов, свиноводов, кролиководства и проч. с целью вовлечения в обобщественные процессы производства все большего числа колхозных трудоспособных масс.

11. Немедленно пересмотреть весь состав руководящих и технических работников в селах, и районных кооперативных и проч. организаций, а также приехавших в помощь из города, проверить их работоспособность, окончательно закрепить их состав в качественном и количественном отношении, изъять все дискредитировавшие оторвавшиеся от масс и не оправдавшие себя на работе элемент.

12. Райженорганизатор, Райкому комсомола, Рай КНС, сельсоветам и профорганизациям, детально изучить проведение и участие в событиях всех своих членов и сделать надлежащие организационные выводы с одной стороны и с другой стороны и с другой – немедленно разработать конкретные планы участия организаций проводимых мероприятиях с таким расчетом, чтобы:

// Арк. 275 а) для каждого члена организации было отведено в плане надлежащая практическая работа.

б) поставлен был соответствующий инструктаж и контроль за методами проведения работы и ее результатами, дабы в дальнейшем избежать разного рода искривлений, как со стороны целых организаций, так и отдельных их членов.

13. Немедленно связаться с заводскими организациями завода Дзержинского и Правды и договориться с ними о проведении работы в селах, в которых живут рабочие указанных выше районов.

14. Райисполкому созвать пленум с участием представителей организаций КНС и коллективных объединений, где наметить практические мероприятия по проведению в жизнь изложенных выше указаний.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОМИССИИ (ЯБЛОКОВ)
ЧЛЕНЫ: (ИВАНОВ)
(КУЗЬМИЧЕНКО)
(ВИКТОРОВСКИЙ)
(ГАЛЬЧАНОВСКИЙ)

14/ III-30 года
Отпечатано 9 экз.

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1227. – Арк. 261–275. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 18

1930 р., 15 березня. – Інформаційне повідомлення окружного комітету КП(б)У «Про хід колективізації і ліквідації куркуля по Дніпропетровській окрузі»

Информационное сообщение

сов.секретно

О ходе коллективизации и ликвидации кулака по Днепропетровскому округу

Широкий размах роста коллективного движения по округу (на 01/X- 29 г. – 12% обобщественной земли, на 10/III-30 г. – земли 65,9% и хозяйств 64,4%) в основном определился тягой бедняцко-средняцких масс к коллективным формам ведения хозяйства.

Если в основном по округу рост колхозов проходил нормально (закрепление имеющих достижений, коллективизация на основе широкой массово-разъяснительной работы и добровольности), то в отдельных районах имели место в погоне за формальным процентом коллективизации, являющиеся по существу фиктивной коллективизацией и очковтирательством, нарушение принципа добровольности, подмена массовой работы голым администрированием, недопустимое извращение классовой линии.

Новомосковский: с 10 по 30 января 30 г. – процент охвата колхозами – почти стабилен, а с 30/I по 15/II район коллективизировался вдвое, по площади: с 42,3% и 33,4% по хоз-вам до 72,2% по площади и 65,5% по хозяйствам.

К. Марковский р-н объединяющий в основном пригородные села являющийся в значительной части своей потребительским, в коем живут компактные группы рабочих, район социально засоренный торговцами, перекупщиками и бывшими людьми, вытесненными из города, имел на 30/І-30 г. (по сведениям Земотдела) обобществленных 31,2% хоз. и 41,7% земли. На 25/ІІ сообщает – коллективизировано по р-ну 71% хозяйств и 72% площади, за 25 дней по хозяйствам р-н «вырос» на 40%.

Такие резкие скачки коллективизации объясняются не только проведением массовой работы, но и формальным подходом к коллективизации, например:

В с. Чаплях К. Марковского р-на без проведения массовой работы, путем сбора подписей «организовали» коммуну.

В с. Спасском Н. Московского р-на в отдельных сотнях при начале записи в СОЗ двери школы закрывали на крючок для того, чтобы не расходились и начали «вербовать» в члены СОЗа.

В К. Марковском р-не в отдельных сотнях из присутствовавших на сходах 100–180 человек, голосовало за организацию СОЗа – 12-15 чел., против не было и считали, что предложение об организации СОЗа принято почти единогласно.

В ряде сел имеются факты отсутствия глубокой массово-разъяснительной работы среди батрачества, бедноты и середнячества по вопросам организации коллективных объединений.

В отдельных районах: К. Марковском, Н. Московском, в ряде сел при проведении коллективизации, искривление классовой линии приняло значительные размеры: в отдельных селах имеются факты недооценки роли бедноты и батрачества, о чем свидетельствует полное отсутствие работы с беднотой и батрачеством – Голубовка Перещепинского р-на, Спасское – Новомосковского р-на, Колпаковка Котовского р-на и т.д. Факты принудительного «обобществления» семян, обыски и принудительные изъятия (Чапли, Подгороднее К. Марковского р-на, Ямбург – Днепропетровского р-на) скота и овец (Новоселовка, Воронковка, Обуховка // арх. 32 К. Марковского р-на, Ново-Кандратьевка – Юрьевского р-на) швейных машин (Новоселовка К. Марковского р-на), опись имущества у бедноты (Петриковский, Перещепинский и К.Марковский р-ны) взимание вступных и паевых взносов не от мощности хозяйства, а от количества взрослых членов семьи, не классовой, а возрастной подход (Елизаветовка Петриковского р-на), обложение сдачей утильсбора каждого хоз-ва на 2 р. 40 коп. и опись имущества за невзносы пая в кооперацию и займа (Спасское Н. Московского р-на), самовольные аресты (Красное и Николаевка В. Днепропетровского р-на и в ряде сел других районов) сращивание (попойки) отдельных членов партии с классово-чуждым элементом (Подгороднее, Чапли К. Марковского района, Андреевка – Синельниковского р-на).

Наряду с раскулачиванием кулака, имело место затрагивание середняка и бедноты (Юрьевский, Васильковский и Межовской р-ны). Административное закрытие церковей Админотделом (закрыто 2 церкви в Петриковском р-не). В результате факты скривлений служили поводом для активной агитации кулачества.

Раскулачивание по округу проводилось из 18-ти только в 6-ти р-нах сплошной коллективизации.

В результате мероприятий по ликвидации кулака из этих районов выслано 683 кулацких хозяйств с количеством членов семьи. По предварительным, неполным данным (без Юрьевского р-на) конфисковано земли 5675 га, имущества на сумму 661076 руб. и 485 голов рабочего скота.

Выселение проходило при непосредственном активном участии батрачества, бедноты и середнячества, принимавших решения в процессе приговорной кампании о дополнительной высылке кулацких хозяйств (В. Днепропетровский, Юрьевский и друг. р-ны). Бедняцко-средняцкий актив, активно участвовал в охране кулацкого имущества от расхищения, в доставке на пункты отправления кулацких семейств (во всех р-нах).

В отдельных случаях при проведении приговорной кампании, обсуждение списков хозяйств, подлежащих выселению, ограничивались лишь обсуждением их на партсобраниях (Васильковский р-н). Были случаи включения в списки высылаемых хозяйств, хозяйств середняков и семей красноармейцев. Фильтровкой на пунктах отправления было отсеяно и возвращено обратно 27 семейств. При вторичном пересмотре выселяемых Райтройками, отсеяно [...] семейств.

Между приговорной кампанией и непосредственным выселением в некоторых селах получился разрыв на две с лишним недели, что дало возможность это время использовать кулаку для агитации и разлагающей работы по коллективизации.

Рост коллективизации, ликвидация кулака, вызвали резкое обострение классовой борьбы и значительное усиление активности кулачества, антисоветских элементов села, контрреволюционных организаций, а также заметное оживление антисоветской работы церковников и разных религиозных сект.

В селах распространяются нелепые слухи, примерно:

«У рабочих живущих на селе будут отчислять 40% жалования в СОЗ» (Подгороднее, К. Марковского р-на), коммунисты вооружились и идут громить немецкие села (Иосифовка К. Марковского р-на). «В СОЗах стариков и детей до 15 лет будут варить на мыло (Синельниковский, Магдалиновский и Петриковский р-ны). В СОЗах женщин будут стричь, как лошадей по изданному приказу и волос отправлять, как 2-розрядный экспорт, ибо этого требует культура в колхозах (Петриковский, Н.Московский и друг. р-ны). «Обобщественный посевматериал не возвратят, сеять будет нечем» (К. Марковский, Н. Московский и другие р-ны).

Перенесение борьбы на улицу, срыв участковых собраний, избивание активистов и наших работников, поджоги обобществленного имущества, // *арк. 33* имущества активистов, уничтожение собственного зерна и инвентаря, демонстрация в районные центры (Котовский, К.Марковский р-ны), попытки демонстрации к Окрисполкому (К. Марковский р-ны) рассылка своих агентов в другие села (Спасское, Обуховка К. Марковского р-на и Пасуньки В.Днепровского р-на) использование школьников для распространения всяких ложных слухов (К. Марковский р-н) и т.д. Такова неполная скрытая и открытая активная борьба кулачества против мероприятий по коллективизации и ликвидации кулака как класса.

Подготовка священником молебствия в церкви для провала СОЗа (Перещепинский р-н), выступление сектантов о необходимости «пока терпеть, но ни за что не идти в СОЗ» (В. Днепровский и Перещепинский р-ны), хождение монашек по селам, агитация их против коллективизации, подготовка и «обновление» икон (Котовский и Новомосковский р-ны).

Кулачество в значительной части сел К. Марковского, Н. Московского и Петриковского р-нов и в ряде сел других р-нов, использовало колебание середняка и части бедноты перед севом, слабые участки нашей работы (массовая работа, работа среди женщин, работа с рабочими, живущими на селе), искривление классовой линии, нарушение принципа добровольности, благодушие, а затем и растерянность со стороны отдельных партячеек, а такие и РПК (К. Марковский и другие) и в этих пунктах провело соответствующую работу по разложению кол. объединений и организацию антиколхозных выступлений.

В ряде сел, вследствие неумения местных организаций организовать батрачество, бедноту и середняцкие массы для противодействия и ликвидации кулацких действий, имели место случаи разгрома обобществленного посевматериала, скота и инвентаря (К. Марковский р-н, Новомосковский, Петриковский, В. Днепровский, Васильковский, Магдалиновский и друг. р-ны), и, наконец, в отдельных селах (Спасское, Кулебовка, Песчанка Н. Московского р-на) эти волнения [...] насильственное освобождение арестованных кулаков, нанесение побоев нашим работникам, антисоветские лозунги и постановления. В этих волнениях, вылившихся на улицу в 2-х случаях количество участников доходило до 2 тысяч человек (Петриковка, Спасское в большинстве по составу женщин).

Наиболее оформившиеся антисоветские выступления имели место в с. Спасском Н. Московского р-на. 4 марта кулаки при попустительстве и бездеятельности наших работников, организовали явочным порядком собрание села на котором им удалось, путем организованного нажима распустить старый С/совет, избрать новый кулацкий без коммунистов и протащить контрреволюционную резолюцию, а именно: удалить из села к определенному сроку ряд коммунистов и активистов, побить комсомольцев, ликвидировать СОЗ, убрать из села присланные для СОЗа машины (трактор, молотилка), закрыть столовую, снять электрическое освещение в селе, разобрать посевматериал, вернуть в село всех высланных и арестованных кулаков, удалить милицию и отобрать оружие у коммунистов и комсомольцев, одновременно вернуть оружие остальным селянам, прекратить распространение облигаций займа и проч. Следует отметить, что в р-ны, охваченные машинотракторными станциями волнения не перекинулись, за исключением отдельных незначительных фактов, что объясняется широкой массово-разъяснительной работой, реальностью хозяйственных перспектив для хозяйств, обслуживаемых МТС, отсутствием почвы для волнений по сбору средств на трактора.

ОПК в целях закрепления достигнутого уровня коллективизации, организации масс для отпора кулацкой, антисоветской деятельности и выправления искривлений, на протяжении 2-х недель марта м-ца, было послано в пораженные р-ны села свыше 1000 работников, кроме свыше 1000 работников, уже работающих на селе. Послано 6 бригад во // *арк. 34* главе с членами бюро ОПК.

В Новомосковский и Петриковский р-ны выехали парткомиссии для расследования фактов искривления классовой линии и непосредственной помощи парткомитетам. В тех же р-нах работали комиссии ОИКа. В гор. РПК были даны оперативные задания в части немедленного развертывания работы с рабочими, живущими на селе (на з-дах Днепропетровщины работает 16 тысяч рабочих, живущих на селе). Часть рабочих, живущих на селе для коих сел. хозяйство не является основным источником существования, неясность процентов отчисления в колхоз и отсутствие массовой работы со стороны профорганизации среди них, эти группы рабочих, через своих жен, сыграли весьма отрицательную роль в колхозном движении, которое началось в пригородных селах, причем зачастую, жены рабочих возглавляли эти волнения.

Категорическая директива ОПК заставила провести гор. РПК ряд мероприятий, облегчивших ликвидацию движения. Проведена большая массовая работа на з-дах, рабочие собирались по землячеству, обсуждали на заводских собраниях землячества события своего села и в решениях брали на себя конкретные обязательства, выделяя бригады для работы на селе, освобождая последних от работы на з-де. На собраниях клеймились позором рабочие, в своих селах выступавшие против коллективизации и исключались из членов профсоюзов. В ряде пораженных сел выезжали пленумы ЗК. Характерно, что в этих селах, после решений пленумов наступало успокоение. В пораженных пунктах работало 9 выездных редакций «Зори», «Зірка» і «Зміна» и 7 выездных сессий окрлада. Гор. районы на предприятиях коих работали компактные массы рабочих, живущих на селе, были прикреплены к соответствующим сель. РПК.

ОПК обратился с письмом к РПК, заострив внимание на симптомах и проявлениях антиколхозного движения, фактах искривления и благополучия отдельных РПК и поставил ряд задач, обеспечивающих закреп-

ление достигнутого уровня коллективизации, решительной борьбе с формальной коллективизацией, усилением подготовки к севу, обеспечению добровольности и т.д.

Одновременно были даны указания об исключении из колхозов, мерами общественного воздействия, выступавших против мероприятий по коллективизации и укрепления батрацко-бедняцких групп и друг. мероприятий.

В результате проведения массовой работы и ряда решительных мероприятий в части революционной законности, в пораженных пунктах в основном наступило успокоение.

По округу начался сев. В ряде пораженных пунктов имеет место обратные заявления о вступлении в СОЗ, возвращение посевматериала и инвентаря, лошадей и признание своих ошибок частью бедноты и середняков о неправильном их выходе из СОЗов.

Зав. Информ ОК подпись (АРФОВ)

ДАДО. – Ф. П-18. – Оп. 1. – Спр. 137/22. – Арк. 29, 32, 33, 34. – *Машинописний текст, завірена копія.*

№ 19

1930 р., 15 березня. – Додаток до інформаційного повідомлення окружного комітету КП(б)У «Про хід колективізації і ліквідації куркуля по Дніпропетровській окрузі»

Преваги колгоспної обробки перед індивідуальною

З низки міроприємств, які складають агромінімум є такі, як-то протруєння, прочистка, боротьба з ховрахи, рядовий посів, зяблева оранка, які можливо здійснювати як при колективному так і при індивідуальному господарюванні.

Але такі міроприємства, як угноєння, пари, сортозміни та загальний культурний і своєчасний посів – в основному можуть бути проведені лише при колгоспівському господарюванні, а при індивідуальному вони в масі не проводяться.

Угноєння: штучні угноєння в індивідуальному господарстві не вживають через велику їх вартість, через необхідність завозу і лише великими партіями що до гною, то такий в індивідуальному господарюванні в умовах Дніпропетровщини використовується на топливо, а при колективному є можливість такий вживати заміняючи гной для топлива озимою соломой. Між тим угноєння на 1 га оз. пшениці дає 3,2 ц надвишки від врожаю.

Сортозміна – в умовах індивід. господ. хоча й може частково бути проведена, але через те, що по цих господарствах вона зводиться часто на нивець, через чересмужність, вона практично не дає повних гарних наслідків. Між тим надвишка від неї така:

по житу.....	1,15 ц
оз. пшениці.....	1,8 ц
яр. пшениці.....	0,65 ц
ячменю.....	1,3 ц
вівсу.....	0,7 ц
кукурудзі.....	2,4 ц
соняху.....	0,7 ц

Наприкінці через можливість запровадження в колгоспах складних машин і взагалі повної механічної обробки, що дає можливість провести своєчасний посів і всі види обробки врожай ще збільшується незалежно від попередньо зазначених міроприємств ще на 8%.

Сумірюючи все вище зазначене при колективному господарюванні можемо мати такі надвишки від врожаю:

назва культури	пер.врож. в цент.	від угн.	Надвишки в центнерах		
			від. сорт	чер. н	заг. надвиш по колг.
оз.пшениця	9.0	3.2	1.8	0.7	5.7
жито	7.6	-	1.15	0.6	1.75

яр.пшениця	6.5	-	0.15	0.5	1.15
ячмень	6.6	-	1.3	0.5	1.80
овес	6.8	-	0.7	0.5	1.2
кукурудза	14.0		2.4	1.1	3.5
сонях	7.5		0.7	0.6	1.3

Таким чином, беручи повне проведення всіх цих міроприємств по колективному сектору і ураховуючи наявну площу озимих та планові по ярих маємо, що від колективізації 61,2% площі ми повинні мати таку загальну надвишку врожаю:

оз.пшениця	26000x5,7=148.200	цент.
Жито.....	12500x1.75=21.875	~
яр.пшениця	240000x1.15=276.000	~
ячмінь.....	83000x1.8=149.400	~
овес.....	18000x1.2=21.600	~
кукурудза..	69300x3.5=242.550	~
сонях.....	54700x1.3=71.110	~

930.735 ц. або 5584.410 пуд.

ДАДО. – Ф. П-18. – Оп. 1. – Спр. 137/22. – Арк. 31. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 20

[1930 р., квітень] – Циркулярний лист Дніпропетровського окрвиконкому до голів райвиконкомів щодо проведення заходів проти куркулів

Хуткою – поштою

Зовс. таємно.

ОСОБИСТО ГОЛОВІ .....РАЙВИКОНКОМУ
ТОВ.....

Продовжуючи практичну роботу по розкуркуленню глитаїни в нашій окрузі, ОКРВИКОНКОМ найближчими днями розглядає питання про порядок та місце розселення залишившихся в районах округи куркулів. Для підготовки до остаточного розв'язання цього питання, категорично в и м а г а є м о:

1) досконально підготувати списки підлеглих розселенню всередині району куркулів та не пізніше 14-го квітня ц.р. хуткою поштою через фельдзв'язок ДПУ надіслати до таємної частини Окрвиконкому, подробиці списки цих господарств, вказавши в них (в списках) доскональну характеристику окремо кожного господарства, як із соціального, як із політичного боків, так до революції, як і в сучасний момент. Списки повинні бути складені по сільрадах та населених пунктах.

2) Не пізніше же того ж часу (14/IV) підвести для розселяємих спеціальні вчастки гіршої землі, додержуючись такого принципу:

а) відводити вчастки для розселяємих необхідно поблизу від сільрад СТАЛИХ В ПОЛІТИЧНОМУ ВІДНОШЕННІ, себ-то: від сільрад, в яких політичний настрій ЗАБЕЗПЕЧУЄ переведення цих міроприємств (розселення);

б) на відведених Вами участках повинно бути розселено не менш, як 15 та не більш 20-ти куркульських господарств.

3) До встановленого нами терміну (14/IV) надіслати подробиці списки та відомості цих участків.

Попереджуємо, що без спеціальних на те додаткових вказівок, (особливої директиви) КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ переносити це питання на обговорення сільрад, КНС і інш, як сільських, так і районних організацій. Погодити це питання з [...] РАЙПАРКОМІВ.

Підкреслюємо, що розселення можна буде приступити ВИКЛЮЧНО лише по одержанні спеціальної на те директиви ОКРВИКОНКОМУ, до того ж часу ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ, як МАСОВЕ ОБГОВОРЕННЯ, цього питання, так і ПРАКТИЧНЕ РОЗСЕЛЕННЯ.

Нагадуємо, що встановлені терміни є СУВОРО ОБОВ'ЯЗКОВІ і відповідальність, як за правильне виконання цієї директиви, як і за СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ її покладається ПЕРСОНАЛЬНО на ГОЛІВ РАЙВИКОНКОМІВ.

ЗАСТ. ГОЛОВИ ОБЛВИКОНКОМУ / ШНЕЄРСОН /
СЕКРЕТАР ОВК'у / КОНОНЕНКО /

ДАДО. – Ф. Р-305. – Оп. 2. – Спр. 79. – Арк. 11. – Машинописний текст, незавірена копія на бланці облвиконкому.

№ 21

1930 р., 21 жовтня. – Повідомлення ДПУ про села Дніпропетровської округи, де мали місце прояви негативного настрою селянства

СВЕДЕНИЯ

о селах в районах б. Д/Петровского округа, пораженных активными а/с проявлениями, отрицательными настроениями селянства и слабыми темпами текущих кампаний, проводящихся в этих селах.

Составлены 21/X-1930г.

СЕЛО. – Политхарактеристика села БЛИЗНЕЦОВСКИЙ РАЙОН

1. Доброволье

Еще осенью 1929 года имела место волынка, в которой участвовало до 150 женщин, требовавших освобождения арестованных 2-х попов за активную агитацию в церкви против коллективизации. Волынка длилась два дня.

Весной 1930 года на почве отрицательного отношения к коллективизации, снова имели место женские волынки. Со стороны кулаков отмечается антиколхозная агитация и распространение слухов о том, что будет восстановлена «панщина».

Распределение доходов и выдача полностью потребительской нормы членам колхоза – не закончены и на этой почве имеются недовольства.

2. Коховка.

Местное кулачество приняло участие в Павлоградском вооруженном кулацко-бандитском выступлении, к которому на территории Коховского сельсовета в общей сложности примкнуло 200 чел. В селе имелась ячейка ликвидированной в феврале м-це с. г. кулацкой к-р организации, подготавливавшей вооруженное восстание против власти. («ОРГАНИЗАТОРЫ»).

План хлебозаготовок, преподанный на 1930-31 г. сельсоветом и населением не был принят, т.к. они считали его преувеличенным. Хлебозаготовка и финансовые кампании протекают неудовлетворительно. В конце августа и в первой половине сентября прокатилась волна разбора женщинами имущества и посевматериала из колхозов.

ВЕРХНЕ-ДНЕПРОВСКИЙ РАЙОН

3. Пушкаревка.

В селе имеется ячейка к-р организации, центр которой находится в Криворожье и которая ставит себе целью вооруженное восстание против существующей власти. Члены организации запасаются оружием, а некоторые уже имеют таковое и среди них проводится обучение правилам пользования оружием. Во главе организации стоит человек, знающий военное дело и принимавший участие в вооруженной борьбе с Соввластью в период гражданской войны.

// Арк. 2 В селе имеется группа бывших полицейских, бывших полит. бандитов, тюремных надзирателей и лиц, относящихся к служащим, но представляющих собой а/с элемент.

Хлебозаготовка протекает слабо и большинство селян заявляет об отсутствии у них хлеба и что вывозить таковой они не будут. Слабо протекает хлебозаготовка и по колхозному сектору, причем много хлеба пропало, не будучи вывезенным своевременно с поля. В последнее время село значительно усиленно работниками и благодаря этому вновь вступило в колхозы 70 хозяйств. Однако, в селе наблюдается массовая распродажа скота и селяне заявляют о том, что в колхозы они идут боясь раскулачивания.

ВАСИЛЬКОВСКИЙ РАЙОН

4. Александровка.

В 1928 году в селе имело место кулацкое выступление организаторы которого ставили себе целью расправу над членами артели им. ЧУБАРЯ и недопущение отвода земли артели. Тогда же был совершен поджог избы Пред. с/совета. Весной 1929 года создавалась в селе кулацкая к-р группировка, ставившая себе целью срыв мероприятий власти, в частности хлебозаготовок. Осенью 1929 года кулацкая группа во главе с попом вела а/с агитацию направленную к срыву опытной мобилизации. В 1930 году кулацкие а/с элементы села поддерживали связи с организацией, вызвавшей кулацко-бандитское выступление в Павлоградском и других районах, причем в июле м-це кулацкая группировка в 5 чел. имевшая отношение к этому выступлению, была выявлена и ликвидирована. В последнее время в селе вновь создавалась ячейка к-р организации («МЕЛЬНИЦА»), поставившей себе целью вооруженное восстание против власти, во главе которой стали бывший кулак и б.белый офицер. Члены этой организации вели работу по насаждению ячеек, вербуя антисоветский актив – с одной стороны, а с другой стороны – проводили работу по разложению колхозов и срыву очередных текущих кампаний на селе. Организация эта также брала ставку на установление связи с Красной Армией в целях вербовки там членов организации и получения источника по снабжению оружием.

В последнее время отмечается выход из колхозов селян, требование выделения земли до двора и угрозы массовым выступлением. Местные обществен. организации слабы.

5. Дмитриевка.

В 1928 году весной в селе было совершено убийство активиста – бывшего красного партизана. В 1929 году развилась усиленная а/с агитация враждебных элементов против мероприятий и кампаний власти на селе и за оказание сопротивления действиям местных властей. Весной 1930 года в селе имели место весьма значительные волынки против коллективизации, которые длились 3 дня и сопровождались предъявлением толпой ряда политических требований. Ряд лиц принимал участие в кулацко-бандитском выступлении в Павлоградском и др. районах, причем подготавливалось присоединение всего села к этому выступлению. В селе также имелась ячейка кулацкой к-р организации («ОРГАНИЗАТОРЫ»), ликвидированной в феврале м-це с. г. и подготавливавшей вооруженное восстание против власти.

В последнее время в селе вновь создавалась ячейка к-р организации («МЕЛЬНИЦА»), поставившей себе целью вооруженное восстание против власти, во главе которой стали бывший кулак и б.белый офицер. Члены этой организации вели работу по насаждению ячеек, вербуя антисоветский актив – с одной стороны, а с другой стороны – проводили работу по разложению колхозов и срыву очередных текущих кампаний на селе. Организация эта также брала ставку на установление связи с Красной Армией в целях вербовки там членов организации и получения источника по снабжению оружием.

Кампании в селе протекают слабо и отмечается массовый выход из колхоза, требование земли до двора, угрозы поджогом имущества колхоза. Совершен поджог соломы колхоза и имущества председателя комиссии по проведению хлебозаготовок.

ДНЕПРОПЕТРОВСКИЙ РАЙОН

6. Березановка.

Весной 1930 года в селе имели место повторявшиеся волынки против коллективизации. В колхозе отмечается бесхозяйственность. Распределение и выдача авансов производились неравномерно, на почве чего много недовольств. Часть хлеба колхоза сгнила на поле, не будучи своевременно вывезенной. Местные руководящие работники, являясь рабочими-выдвиженцами, присланными из города, относятся к работе без должного внимания, проявляя тенденции к уходу из села и нежелания оставаться в нем на работе. В связи с этим, кампании в селе протекают неудовлетворительно. Ряд директив, прибывающих в с/совет не выполняется и лежат без движения в ящиках столов.

7. Любимовка.

Весной 1930 года в селе имели место значительные волынки против коллективизации. В последнее время продолжают отмечаться отрицательные проявления, в частности, 4 поджога имущества членов колхоза, а также имеют место агитация и периодические совещания, создавшейся кулацкой к-р группировки. Кампании в селе протекают слабо. В селе имеется ячейка украинско-шовинистической к-р организации, ставившей себе целью «освобождение Украины от ига большевиков», для чего она занималась подготовкой вооруженного восстания, вербуя единомышленников среди кулаков, шовинистически-настроенных отдельных середняков и пытаясь завербовать также бывших полит. бандитов отдельных лиц из комсостава и милиции. Организация включала в себя и 2-х учителей, которым уделялась не малая роль в ней.

Кампании в селе протекают слабо.

// Арк. 48 Обуховка.

Весной 1930 года в селе имели место значительные волынки против коллективизации, сопровождавшиеся избиениями активистов, приведшие к распаду колхозов. В последнее время отмечаются а/с агитация, распространенные хулиганские и уголовные проявления. Кампании протекают слабо. При обсуждении дополнитель-

ного плана хлебозаготовок, за таковой голосовало всего 2 чел., но зато никто не голосовал и против плана. Хлебозаготовка и кампания по займу протекают неудовлетворительно, причем зачастую, селяне и даже местные жители-рабочие отказываются от таковых. Одновременно местные работники и партийцы не ведут должной необходимой работы, которая бы привела к изжитию недочетов в проведении кампании. По займу не выдали квитанций – закрепительных талонов, на почве чего имеются недовольства и отрицательные разговоры.

КОТОВСКИЙ РАЙОН

9. Большая Козырщина.

Весной 1930 года имела место волынка против коллективизации, причем толпа направилась в РИК, пытаясь связаться с селянством и других сел. Село отсталое. Общественные организации и актив слабы. Парт. организации в селе нет. Кампании протекают слабо и против них развиты среди селян отрицательные настроения.

10. Шефское.

Село в основном экономически достаточно мощное, причем имеется и кулацкая прослойка, пользующаяся влиянием среди селянства. Весной 1930 года в селе имела место волынка против коллективизации, создавшийся колхоз был развален и село по сие время состоит исключительно из единоличных хозяйств. В селе имелась кулацкая группировка, усиленно проводившая а/с агитацию о неизбежности интервенции и против мероприятий власти на селе. В октябре с. г. возникла волынка, организованная кулацкой группировкой на почве противодействия изъятию имущества у зажиточного середняка – б. полит. бандита – за не сдачу им хлеба.

Кампании протекают слабо.

11. Чернетчино.

Весной 1930 года в селе имела место значительная волынка против коллективизации, сопровождавшаяся провокационным убийством одной батрачки и попытками разоружения милиции. Несмотря на то, что село бедняцкое, среди селянства преобладают отрицательные настроения. Село засорено уголовными элементами – бывшими полицейскими и бывшими белыми.

Местные работники, аппарат организации и актив чрезвычайно слабы. Кампании протекают слабо. Недавно снятые руководящие работники села (партийцы) отказались от проведения мероприятий по хлебозаготовкам и контрактации. И до сих пор перелома в работе и настроениях селянства, несмотря на смену руководства – нет.

МАГДАЛИНОВСКИЙ РАЙОН

12. Крамарской с/с.

На территории с/совета имелись ячейки, ликвидированные украинско-шовинистической к-р организацией, ставившей себе целью борьбу против власти вооруженным путем и готовившей открытое выступление селянства против власти. Организация производила вербовку в свои ряды исключительно недовольные властью элементы из кулаков и бывших хлеборобов-собственников, вплоть до того, что устанавливала ценз по которому в члены организации принимались лица, имевшие в прошлом не менее 25-ти дес. земли. («ПОПЫТКА»).

В последнее время кампании протекали плохо, в частности, хлебозаготовка и осенний сев. В селе распространена агитация против вывоза хлеба и за сокращение посевплощади. Много случаев вывоза хлеба на частный рынок. Колхозы засорены элементом, разлагающим их.

13. Чаплинка.

Весной 1930 года в селе имело место волынка против коллективизации. Весною же имели также место листовка против коллективизации и поджог избы активиста – члена партии. Кампании в селе протекают плохо и большинство селян настроены против них, в связи с допущением значительных искривлений местными работниками. Местные работники – даже партийцы, никакой массовой работы не вели, пьянствуют, некоторые из них находятся в связи с зажиточными элементами и проявляют примиренческое отношение к ним, потворствуют им. В тоже время в отношении середняцких и даже бедняцких хозяйств планы хлебозаготовок доведены до двора, и за невыполнение таковых, местные работники приступили к принудительному изъятию имущества. На этой почве 18/X возникла волынка, которая повторилась и 19/X уже, когда изъятие имущества проводило у одного из зажиточных селян.

// Арк. 5 Н-МОСКОВСКИЙ РАЙОН

14. Знаменовка.

Весной 1930 года имели место, а также и летом, волынки против коллективизации. В селе имелась ячейка украинской к-р организации, ставившая перед собой целью вооруженную борьбу с Властью путем террора, ограблений государственных и кооперативных организаций и в конечном итоге – вооруженного восстания. Организация запасалась оружием и уже имела некоторое количество револьверов, винтовок и обрезов, и даже бомб. В последнее время в селе отмечается распространенная агитация против хлебозаготовок и имели место избивания бедняка-активиста и волынка, направленные против хлебозаготовок. В развитие отрицательных настроений значительную роль сыграли принявшие массовый характер искривления, выражавшиеся в обложении хлебом и середняков, и бедняков без классового подхода вплоть до тенденций принудительного изъятия имущества за невыполнение этих непосильных заданий.

// Арк. 6 15. Орловщина.

Весной 1930 года в селе имели место волынки против коллективизации. В селе также имелась ячейка украинской к-р организации, ставившая перед собой целью вооруженную борьбу с Властью путем террора, ограблений государственных и кооперативных организаций и в конечном итоге – вооруженного восстания. Организация запасалась оружием и уже имела некоторое количество револьверов, винтовок и обрезов и даже бомб.

Осенняя посевкампания протекает неудовлетворительно. Со стороны местных работников имеют место искривления, выражающиеся в переобложении хлебом середняков и бедняков, на почве чего развились недовольства. Со стороны отдельных кулаков имеет место а/с агитация, заключающаяся в себе призывы к активным выступлениям против власти. Большое распространение в селе получила в последнее время продажа и резка скота.

ПАВЛОГРАДСКИЙ РАЙОН

16. Богдановка.

Весной 1930 года имели место волынки против коллективизации. В селе имелась ячейка кулацкой к-р организации («ОРГАНИЗАТОРЫ»), подготовлявшей вооруженное восстание против власти. Затем село явилось организующим центром кулацко-бандитского выступления в Павлоградском и др. районах. В этот период времени в селе дважды были обнаружены листовки против коллективизации и с призывами повстанческого характера.

В последнее время в селе продолжают отмечаться отрицательные настроения и распространение различного рода провокационных слухов. Кампании протекают слабо.

ПЕТРИКОВСКИЙ РАЙОН

17. Попово-Баловка.

Весной 1930 года в селе имели место волынки против коллективизации. До последнего времени среди части селянства и даже колхозников продолжают отмечаться отрицательные настроения, против текущих кампаний и коллективизации. Правления в селе трех вооруженных уголовников, несмотря на то, что последние были арестованы, вызвало распространение слухов о близости свержения власти и о происходящих, якобы, в республике восстаний.

12/Х произошла волынка во время которой толпа женщин не допустила вывоза из села хлеба. Также имела место попытка избить Пред. с/совета на почве недовольства хлебозаготовками.

18. Лобойковка

Весной 1930 года имело место в селе несколько волынок против коллективизации. В последнее время отмечаются отрицательные настроения в отношении текущих кампаний, и частности – хлебозаготовки. Среди селян на этой почве появились также разговоры о необходимости изгнания из села всех приезжающих для проведения кампаний работников, а также проявляются нежелания слушать и разговаривать с этими работниками. Имели место 2 волынки с оказанием противодействия изъятию имущества за несплату недоимок.

// Арк. 7 ПЕТРОПАВЛОВСКИЙ РАЙОН

19. с. Хорошее.

Весной 1930 года в селе имели место волынки против коллективизации сопровождавшиеся разбором общественного имущества. В селе имелась ячейка, ликвидированная в феврале м-ца с.г. кулацкой к-р организации («ОРГАНИЗАТОРЫ»), ставившей перед собой целью вооруженное восстание для свержения власти. Летом т/г в селе имела место попытка убить Председателя СЕПО и поджог ячменя одного из бедняков-активистов. В последнее время продолжают отмечаться отрицательные настроения. Кампании протекают в селе слабо и встречают сопротивление кулацких элементов.

СИНЕЛЬНИКОВСКИЙ РАЙОН

20. Васильевка.

В селе имелась ячейка украинско-шовинистической к-р организации, ставившей себе целью «Освобождение Украины от ига большевиков», для чего она занималась подготовкой вооруженного восстания и вербовкой единомышленников среди кулаков шовинистически-настроенных отдельных середняков, бывших полит. бандитов, комсостава и Милиции. Организация включала в себя и группу учителей, которой уделялась значительная роль в ней.

Хлебозаготовка и самообложение в селе протекают плохо. Собрание по самообложению было сорвано. Отмечен массовый отказ селян от сдачи хлеба и открытое выступление даже такого порядка на собраниях. (орг. «ПОСЛЕДОВАТЕЛИ»).

21. кол. Мариенфельд.

В колонии являющейся нацменовским пунктом отмечается значительная спаянность и круговая порука селян при преобладающем влиянием кулацких групп и отсутствие расслоения колонистов по прослойкам.

Большинство настроенных против хлебозаготовок и на собрании голосование дало отрицательные результаты. Точно также большинство высказалось на собрании против плана осенней посевкампании и потребовало выделения земли до двора.

ЦАРИЧАНСКИЙ РАЙОН

22. Топчино.

Весной 1930 года в селе имели место волынки против коллективизации.

Кампании протекают слабо, в частности хлебозаготовки. В связи с неправильностями в распределении товаров, кооперацией, развиты недовольства.

16/Х и 20/Х в селе имели место волынки, во время которых толпа женщин (100 чел. и больше) оказала сопротивление продаже имущества кулаков за несдачу хлеба и не допустила вывоза хлеба из села, что сопровождалось, кроме того, избиванием активистов, а также выдвижением ряда требований в виде смены руководства сельсовета и выбора такового «из самих селян», расформирования хлебозаготовительной комиссии и возврата в село выселенных.

// Арк. 8 23. Юрьевка.

Колхозы засорены элементами, разлагающими их. Со стороны индивидуалов имел место самовольный захват земли колхоза. Среди селян отмечаются отрицательные настроения в отношении текущих компаний, в частности против хлебозаготовки, контрактиции и займа, проведение которых срывается. В то же время со стороны некоторых местных партийцев отмечаются право-оппортунистические настроения вплоть до того, что они высказываются против преподанных планов хлебозаготовки и контрактиции, проваливая таковые и устанавливая преувеличенные потребительские нормы.

Нач. IV сектора ГПУ УССР

/ Леонюк/

Врид. нач. инфо

/Герзон/

ДАДО. – Ф.П-18. – Оп. 1. – Спр. 160. – Арк. 1–8. – Машинописный текст, оригінал.

№ 22

1930 р., 9 грудня. – Протокол допиту селянина Бондюка Трохима Онисимовича з приводу невиконання їм завдання контрактиції по хлібопостачанню

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ

1930 року грудня 9 дня. Я Уч.мр

Верходніпровської Райміліції Прохоров

переводив допит у справі Ч. низчезазначеного, котрий після попередження 89,90 арт. карн., показав:

Прізвіще Бондюк ім'я Трохим

По батькові Онисимович вік 52

Місце народження Новогригорьевская с/рада

Місце мешкання С. Широчанская с/рада

Народність українець Освіта неписьменный

Сімейний стан одружен, Заняття хлібороб

Партійність б/н Член спілки ні

Майновий стан 1. хата, 1. сарай, 1. коняка 1 і землі 4 десятини налогу плата 36 крб. 23 коп.

Соц. Стан середняк Судимість нисудівся

Посути справи показав в тому чого я не виконав контрактицію що змене належила 49 пудів А я вивиз, тико 36 пудов чого я в смог нививиз потому, що у мене було тако посіву 2Г° десятини «(1) десятина пишиці з якои намолочено 9 пудов» та жита 190 десятин.

З якого намолочено 70 пудов «чого я недовіз в село потому що я вівиз напосів, «21 пудъ жита».

А в мене тіко залишилося 20 пудів на харчи цебто на 7 мисяців на 6 идців «А зостанім долъгами як по с/рад. По с/господарку я расплатився. Польностью що змене належно» Билше ничего в чому й росписувся За не грамотного помочи [...].

Росписався Соломка.

Уч. Мр. (підпис)

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. – 15–15 зв. – Рукописний текст на бланку, оригінал.

№ 23

1930 р., 9 грудня. –Опис майна селянина Бондюка Трохима Онисимовича з приводу невиконання їм завдання контрактації по хлібопостачанню

Опись майна

Гром. с. Широке бондюк Трохим Онисієвич складена 9 Грудня 1930 р.

№ п/п	Назва майна	кількість	Оцінка майна
1.	Хата крита соломною	1	60р.
2.	Сарай критий очеретом	1	60р.
3.	Погрибник корит. около	1	5р.
4.	Коняка	1	25р.
5.	солома 1 1/2 сажня 30 року Солома 2 прыклады	-	25р.
6.	скрыня	1	3р.
7.	Жито 10 пудов	-	-
8.	Суржик 5 пудов	-	-
9.	Сакрамы 2	2	10
10.	Дижка для вспыльща	1	2
11.	стил	1	5
12.	Сарайчик копушня кр. околап	1	15
13.	Мука 4 пуда		
14.	ящык	1	1р.
15.	Брички сломана	1	3
16.	плуг	1	3
17.	Борона жылизна	1	15р.

1) член с/ради Мошна

2) Понят. З. Соломка

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 17 – Рукописний текст, оригінал.

Поштова картка з ілюстрацією: «Не запізнайтесь з прополкою буряків!» 1931 рік.

№ 24

1930 р. – Матеріали до зборів Дніпропетровського окружкому КП(б)У про ліквідацію куркульства як класу

МАТЕРИАЛЫ К СОВЕЩАНИЮ О ЛИКВИДАЦИИ КУЛАКА КАК КЛАССА.

I. Оценка лозунга партии.

- 1) «Политика партии неверна, это отступление от решений 15 съезда» (начсостав Сапбата 7).
- 2) «Сталин выдвинул лозунг, Пленум ЦК его не обсуждал, а партия и Советская власть стала проводить в жизнь» (чл. ВКП Сапбата 7).
- 3) «Нет закона о раскулачивании, почему-же начали его делать» (помполит ПОПОВКИН – Сапбат 7).
- 4) «Не есть-ли в лозунге о раскулачивании троцкизм» (ВКП – Сапбат).
- 5) «Не ожидали такого поворота линии партии» (ВКП – Сапбат).
- 6) «Вряд-ли целесообразно сейчас ставить вопрос о ликвидации кулака» (ВКП).
- 7) «Случайны-ли эти решения о ликвидации кулака, или нет».
- 8) «Нужно было-бы начать раньше раскулачивание кулака» (ВКП).
- 9) «Давно-ли кулака стали называть классом» (ВКП).
- 10) «Сколько у нас классов, кого считать кулаком» (Артполк).
- 11) «Кулак это не класс, это лозунг неправильный, нужно дать лозунг «Ликвидировать кулака, как врага» (комвзвод ПАЛИЙ, ВКП, Артполк).
- 12) «В селе произойдет ряд недоразумений, ошибок, будут жать кулака, а заденут середняка» (политрук СТАН, Артполк 30).
- 13) «С кулака начали, а дойдет и до нас» (середняк Артполк).
- 14) «Не нужно - ликвидировать кулака, он дает хлеб государству» (раб. 89).

- 15) «Как можно ликвидировать кулака, если он кормил Советскую власть»:
- 16) «Скоро – ли перестанут лодыри терзать хозяина» (зажиточный, 30 артп.)
- 17) «Раскулачат одних, а потом кого» (рабочий, Радбат).
- 18) «Кулака ликвидируют, а НЭП?» (рабочий, Радбатм).
- 19) «Ликвидация кулака – ликвидация крестьян» (рабочий, Радбатм).
- 20) «Сделать так, чтобы кулак постепенно сходил на нет» (зажиточный, Сапрота 30).
- 21) «Мы еще не проводим раскулачивание» (Радбат, политрук).
- 22) «До каких пор будут терроризировать село» (заможный).
- 23) «Пусть кулак попробует побыть в шкуре бедняка» (бедняк, Артп.).
- 24) «Довольно ездить на чужой шее» (бедн, Артп.).
- 25) «Кулак проклятый враг, его жалеть нечего» (батрак).
- 26) «Как будут практически ликвидировать кулака» (комвзвод 7 Р. Связи).

ДАДО. – Ф. П-7. – Оп. 1. – Спр. 1602. – Арк. 36. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 25

**1931 р., 12 січня. – Телеграма з Харкова Дніпропетровському облпрокурору
Кумпикевичу про необхідність зменшення кількості підслідних.
(Посаду відправника не вказано)**

Остаточно наказую особисту відповідальність протягом трьох діб зменшити кількість підслідних на двадцять відсотків проти лімітів. Зокрема забезпечте негайне закінчення касаційних справ облсуду тчк Виконання телеграфуйте не пізніше дев'ятого. Бенедиктов

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 1. – Спр. 2. – Арк. 9 зв. – Машинописний текст, оригінал.

№ 26

**1931 р., 18 січня. – Заява Василя Клименка до Широчанської сільради
Верхньодніпровського району з прохання не відбирати корову на заготівлю
за відсутністю їжі окрім молока**

По Широчанській сільраді
гр. Клименко Василя
Заява

По вповнення плану мясопостачана, камисия назначела із'ят гроші матери одну корову на заготовку. Мативирюяс тим що мається два корови, но фактично унас ни дви корови а одна другая корова является брата Охрима котри живе нивмисти знами а окрема и таким чином я зістануса без корови, тоест без харчив во время работи в СОЗи як тепер немаюче ниякіх харчив узяти в степ за винятком молока бутилки чи шо.

А тому прохаю сельраду з'ятім корови у меня отминити по заяк як я а також мої малютки дити остануться без молока, по скілько молоко для дитей и старухи моей матери является першим питаніям.

18\1 31р. Просити Клименка

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 36. – Рукопис, олівець.

№ 27

**1931 р., 15 березня. – Витяг з протоколу засідання президії
Верхньодніпровського райвиконкому про висилку куркулів**

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 3
ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОДНІПРОВСЬКОГО РАЙВИКОНКОМУ
ВІД 15 БЕРЕЗНЯ 1931 РОКУ

О Б Г О В О Р Ю В А Л И:

16. Клопотання зборів колгоспників, бідноти та громадських організацій Широчанської сільради, ухвалених Пленумом сільради про розселення за терену сільради куркульських господарств.

П О С Т А Н О В И Л И:

Беручи на увагу, що по Широчанській сільраді колективізовано – 85,4% господарств, землі – 100%, що нижче перелічені господарства являються дійсно куркульськими та ведуть активну боротьбу проти перебудови сільського господарства на соціалістичних засадах, на підставі постанови ЦВК СРСР від 1/ II – 1930 року, – Президія РВК'у УХВАЛЮЄ громадян:

Палагута Федір Калінович,
Пас Павло Пилипович,
Тихоненко Кирило Іванович,
Палагута Трохим Петрович,
Матвієнко Марко Макарович,
Палагута Микита Калінович,
Бичко Параска Іванівна,
Тихоненко Фенька.

Висилати за межі сільради на спеціально відведений участок №3 (Домотканської сільради), з конфіскацією всього майна, яку доручити провести сільраді.

Дозволити залишити у власному користуванні саме необхідні предмети хатнього обиходу (весь жіночий одяг), засоби виробництва в розмірах мінімально необхідних для ведення господарства на відведених участках – одну будівлю – по вказівкам сільради, одну коняку, бричку – на ТРИ господарства, плуг, борону та інш. дрібний реманент.

Термін оскарження СІМ день.

З оригіналом згідно:

Секретар РВК'у [печатка, підпис] / ДОВЖИК/

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 43. – Арк. 71. – Машинописний текст, оригінал.

№ 28

**1931 р., 20 березня. – Підписки селян-куркулів Верхньодніпровського району
про невіїзд з села без дозволу**

Підписка

1931 р. 20/III. Я громад. Палагута Олена Петрівна даю цю підписку Широчанській с/радї в тім що я без дозволу с. ради нікуди не буду виїзжать, і проживати в межах с. ради до розпорядження в чім я підписуюсь Палагута О. нипис.

а за неї по проханні розписався [підпис].

2. 20/III. Я гром. Тихоненко Олена даю цю підписку Широчанській с/радї в тім що я нікуди не виїду без дозволу с. ради, в чім розписуюсь Тихоненко О.

нипис. від підпису відмовилась.

3. 20/III. Я гром. Пас Павло Пилипов. даю цю підписку сільраді в тім що нікуди не виїду без дозволу сільради (підпис).

4. 20/III. Пас Мотря теж оголошено.
нипис. а за неї по проханні росписався Дришлюк.

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 43. – Арк. 72. – Рукописний текст, оригінал.

№ 29

1931 р., 24 квітня. – Акт вилучення захованої пшениці у Маличенка Макара. Широчанська сільрада Верхньодніпровського району

Копія

Акт

1931 р. 24/IV складено цього акта головою Широчанської с/ради Батурою в присутності понятих Смирного Михайла та Дришлюка Олександра в нижчеподаному:

Керівником 2 участку артiлі Червоний Орач Карповим Петром Пилиповичем в період молотьби у восени 1930 р. було висипано пшеницю на садибі спiльного двору бувшого Машеченка Макара. Що виявилось при обслiдуванi головою с/ради та понятими коли вони прийшли на це мiсце то виявилось, що пшениця висипана але не можна виявить в якiй кiлькостi бо вона розсипана по кучках на садибi, але по стверженю самого керiвника Карпова вiн стверджує що ця пшениця молотилась вже сиром і її намолотили 70 пуд.

І коли її перевiяли на вiялку то вже звiяної було пущено 12 п. на ското-фураж, а ту пшеницю що iнша на вiялцi в дучку висипано на садибу, а решту висипано на горiще де iразу вона лежить на горiще, що і виявлено при обслiдуванi вищезгаданими особами що рослої пшеницi лежить // арк. 75 зв на горiщi приблизно до пiвста пудiв що і пiдписали і ствержуємо цього акту.

Голова с/ради (Батура)
Понятi (Смирний Дришлюк)
Керiвник (Карпов)

З оригіналом згiдно:

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. –75–75 зв. – Рукописний текст, копія.

№ 30

1931 р., 5 травня. – Акт про вилучення землі у селянина Перемiтька Андрiя Лаврентiйовича. (Широчанська сiльрада Верхньоднiпровського району)

Акт

1931 р. Травня 5 дня. Складено цей акт головою Широчанської с/р Батура в низчеподаному: гrom. с. Широка

Перемiтько Андрiй Лаврентiйович
що моя земля в артiлi, я ни член колгоспу і не бажаю вступать землi, не здавав і не требую, а тому акт складено для вiдiбраня землi.

Вiд пiдпису вiдмовився.
Голова с/ради

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 43. – Арк. 41. – Рукописний текст, оригінал.

№ 31

**1931 р., 9 травня. – Список господарів, які відмовились від землі.
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району**

Список господарів, які відмовились від землі по Широчанській сільраді від 9/ V 1931 р.

		Всього землі
1	Сипало Василь	5.50
2	Матюшенко Хведір	5.50
3	Бичко Митрофан	5.50
4	Палагута Хведір Хв..	1.00
5	Перемітько Євгеній	5.00
6	Лигун Іван Тим.	4.00
7	Перемітьмо Костя	9.50
8	Сипало Федосій	7.00
9	Чумақ Хведір	4.00
10	Пас Сергій Сидор.	4.50
11	Лигун Ілько	4.50
12	Тихоненко Сергій Тр.	7.00
13	Пошта Грицько	8.00
14	Клименко Іван Вас.	5.50
15	Клименко Іван Хвед.	3.00
16	Хмара Тетяна	4.00
17	Івашина Анатолій [...]	11.50
18	Тихоненко Лавро	8.50
19	Лигун Павло Васильов.	10.00
20	Перемітьмо Андрій	4.00
21	Пас Іван Микитов.	5.00
22	Сергієнко [...]	4.50

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 43. – Арк. 34. – Рукописний текст, оригінал.

№ 32

**1931 р., 10 травня. – Лист голови Широчанської сільради Верхньодніпровського району
до слідчого м. Верхньодніпровська про факти приховування хліба, що почастішали**

В ДПУ м. Верходніпровск

Сільрада надсилає акт про знайдення захованого хліба в кирпичі у гром. Бичка Кирила з свого боку прохає терміново зробити слідство і справу розглянуть показковим порядком на місці в селі Широка. Бо випадки ховання хліба від держави по с/р не поодинокі. Належить вжити самих рішучих заходів до переховувачів хліба щоб не гальмувати хлібозаготівлі

Ни виконав позики 5 за 4 р.

120 крб не виконав хлібозагот.

акції землевідмір [...]

Голова с/ради
секретар [підпис]

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 82. – Рукописний текст, кутовий штамп Широчанської сільради, оригінал.

№ 33**1931 р., 15 травня. – Заява мешканця с. Волоське Дніпропетровської міської ради Федота Харитоновича Швеця з проханням звільнити його від контрактації по хлібу**

До Волоскої С/р
Вид Швеця Федота Харыто.

Заява

Я гр. Швець Федот Харытонович жытыл участка Маіоркы Подаю заяву до Волоской С/р всмысли тим що я жыв до 1930 року пережевав моменты батраки и бидняки и колы я получил зимлю симя пиросла то мене посчиталы за жытым середняко и на 30 рик по хлибо заготовли мини дали тверде завдання на 200 пуд., а я выконав 117 пудыв. А остальных я ны змог посиву мав 6 гект. Симья из 7 душ кин коров. то прохаю Пезидію обратыть вниманія и знят змене картку Позаяк по мои мощности я ныможу выконуват завдання картошпыка.

Прохач (Швец)

ДАДО. – Ф.Р-2726. – Оп. 1. – Спр. 20 – Арк. 105. – Рукописний текст, оригінал.

№ 34**1931 р., 1 серпня. – Повідомлення Широчанської сільради Верхньодніпровського району до Юді Порфірівни Пошті про вилучення у неї корови для робітничого постачання**

ПОВІДОМЛЕННЯ

Гром. Пошті Юді Порфіров. за постановою секції робітничого постачання пропонується вам не пізніше 2 серпня здать корову у робітниче постачання по контракту при невиконання цього корова буде знишк. примусовим порядком.

Голова с/ради [Підпис]
Секретар [Підпис].

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 129. – Рукописний текст із кутовим штампом сільради, оригінал.

№ 35**1931 р., 1 серпня. – Повідомлення Широчанської сільради Верхньодніпровського району до Василені Андрія про вилучення у нього корови для робітничого постачання**

ПОВІДОМЛЕННЯ

Гром. Василені Андрію за постановою секції робітничого постачання пропонується вам не пізніше 2 серпня здать корову у робітниче постачання по контракту при невиконанні цього корова буде знишк. примусовими порядком.

Голова с/ради (підпис)
Секретар (підпис)

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 127. – Рукописний текст із кутовим штампом сільради, оригінал.

№ 36

**1931 р. – Облікова картка з виселення за межі України куркуля
Федора Євменовича Остренка, 1905 року народження, жителя с. Могилів**

В распоряжение какого
органа ГПУ выслан

Приложение №3

.....

ПО ВЫСЕЛЕНИЮ КУЛАЧЕСТВА

УЧЕТНАЯ КАРТОЧКА

Сектор Днепропетровский
Район Царичанский
Селение Могилев №1

1. Фамилия, имя и отчество главы семьи – ОСТРЕНКО ФЕДОР ЕВМЕНОВИЧ
2. Год и место рождения – 1905 года с. Могилев № 1
3. Количество высылаемых членов семьи, их фамилии, имена и отчества и возраст – мать Мария 1880 г., брат Кирил 1912 г. брат Павел 1915 г.* брат Иван 1920 г.
4. Здоровье главы семьи – здоровы.
5. Количество трудоспособных членов семьи – пять человек.
6. Национальность – Украинец
7. Социальное положение до революции (сколько земли собственной и арендной, батраков, сезонных рабочих, машины, торговля, скот, лошади и проч.) – земля 20 дес. арендн. 7 дес. ветряная мельница 1/2 молотилки, лошадей 3, коров 3, мелкого скота 8 шт., батраков 2, сезонных рабочих 2, сдавал деньги на проценты.
8. Социальное положение в период революции до 1927 г. (привести те же данные, что и по пункту 7- му) – Земля 15 дес. лошадей 3, коров 3, мелкого скота 6 шт., весь с/х инвентарь.
9. Состоит-ли, состоял глава семьи или член семейства в колхозе и сколько времени, если вычищен когда и за что – нет.
10. Раскулачивался-ли и когда – в 1930 году
11. Лишен-ли права голоса и за что – нет
12. Сколько платил налога: в 1927/28 г.г. – 121 руб. 00 коп., в 1928/29 г.г. – 265 руб. 00 коп. в 1930 г. – 301 руб., 1930/31 г. – 9 руб.
13. Облагался-ли в экспортном порядке и сумма обложения – облагался.
// Арк. 34 зв 14. Был-ли под судом глава семьи, подвергался-ли админ. взысканиям, за что и результат – судился за невыполнение с/х налога в 1927 году.
15. Служба в старой и (особо) белой и других к/р армиях, формированиях, бандах и т.п. (в каком чине и в какое время) – не служил
16. Полит-характеристика (антисов. агитация, проявления, руководство кулачеством, агитация на производстве и т.д.) – Вся семья настроена антисоветски. [Брат его]** сам глава семьи выступал в 1930 году на міліцію с оружием в руках.

Подпись лица, проводившего выселение [підпис]
ПРОВЕРИЛ: Нач. районной опергруппы ГПУ

ДАДО. – Ф. Р-6483. – Оп. 1. – Спр. 5. – Арк. 34–34 зв. – Машинописний текст на бланку, оригінал.

* Имена братьев викреслені чорнилом

** закреслено друкарською машинкою

34   Приложение № 3.
ПО ВЫСЕЛЕНИЮ КУЛАЧЕСТВА.

В распоряжение какого
органа ГПУ выслан .....

Учетная карточка

Сектор Днепропетровский
Район Царичанский
Селение Могилев № 1

1. Фамилия, имя и отчество главы семьи ОСТРЕНКО ФЕДОР ЕВМЕНОВИЧ

2. Год и место рождения 1905 года с. Могилев № 1

3. Количество выслаемых членов семьи, их фамилии, имена и отчества и возраст мать Мария 1880 г., брат ~~Иван~~ 1913 г. брат ~~Петр~~ 1915 г. брат Иван 1920 г.

4. Здоровье главы семьи здоровы.

5. Количество трудоспособных членов семьи пять человек

6. Национальность Украинец

7. Социальное положение до революции (сколько земли собственной и арендной, батраков, сезонных рабочих, машины, торговля, скот, лошади и проч.) земли 20 дес. аренда 7 дес. ветряная мельница 1/2 молотилки, лошадей 3, коров 3, мелкого скота 8 шт. батраков 2, сезонных рабочих 2, сдавал деньги на проценты.

8. Социальное положение в период революции до 1927 г. (привести те же данные, что и по пункту 7-му) Земли 15 дес. лошадей 3, коров 3, мелкого скота 6 шт. весь с/х инвентарь.

9. Состоит-ли, состоял глава семьи или член семейства в колхозе и сколько времени, если вычищен когда и за что нет.

10. Раскулачивался-ли и когда в 1930 году

11. Лишен-ли права голоса и за что нет

12. Сколько платил налога: в 1927/28 г.г. 121 руб. — коп., в 1928/29 г.г. 265 руб. — коп. в 1930 г. 201 руб. — коп. 1930/31 г. 9 руб.

13. Облагался-ли в экспортном порядке и сумма обложения облагался.

Облікова картка на куркуля, що був призначених до висилки разом з родиною за межу України. 1931 рік.

№ 37

1932 р., 3 січня. – Протокол засідання президії Благовіщенської сільради Кам'янської міської ради про виселення за межі України родини Марка Сарани та Сидора Приймака як куркулів

Протокол

Засідання президії Благовіщенської с. р.
Кам'янської ш-ради
3 січня 1932 р. с. Благовіщенка

Були присутні:

1. Члени президії т. Дметрик Півторацький Марченко	3
2. Секретар т./скупт. Галенко	1
3. Упов. шпк. Добтінській	1
4. Упов. вн. ш-ради Кожевніков	1
Разом	6
Голова т. Дметрик	
Секретар т. Півторацький	

1. СЛУХАЛИ. Про виселення з території Благовіщенської с.р. куркульсько ворожих елементів як небезпечних.

УХВАЛИЛИ. Висилити із родини за межі України як ворожо куркульський елемент Сарану Марка Семеновича, 53 років, до революції мав господарства землі 25 десятин, із них купленої 7 дес. орендної 12 дес., коней 2-3, волів 2, корів 2-3, овець 15, вітряк, бричка, букар, молотарка, //арк. 31 зв. віялки, найміну постійну працю, сезонних 3-5, після революції 12 гектар землі аренди, 6 коней, 2 корови, 10 овець, вітряк. Букер, віялка, бричка, плуг. писань с-г податок в 1929 р., 32.49 в 1930 р., 98.35 в 1931 р., 6.18 в 1932 р., 48.08 вступив до артілі в 1931 р. весною, виключений із артілі в 1932 р. в грудні м-ці як Куркуля та вредителя, який невинсит артільське господарство, де був конюхом що звів коні до падету із яким загинуло 7 шт. зовсім 25 шт. залишилися зовсім слабкі та хворі, займався розкладницькою роботою серед колгоспників. Де в час переведення роз'яснюючої роботи, про рішення ЦКА партії та совнаркома по хлібозаготівлі та м'ясозаготівлі, який вийшов в маси та зазначив, що якби на одно макове зерно, а то правди немає, нічого що розказують.

ДАДО. – Ф. Р-2699. – Оп. 1. – Спр. 39 – Арк. 31–31 зв. – Рукописний текст, оригінал.

№ 38

1932 р., 20 вересня. – Лист народного слідчого Михайлівського району до обласного прокурора про випадки безпідставного розкуркулення селян та порушення революційної законності в районі

УСРР – НКЮ
Нарслідчий Михайлівського р-ну
20/ІХ – 32 р.
№4/с

Копія
Секретно.

ДНЕПРОПЕТРОВСКОМУ ОБЛПРОКУРОРУ.

14/ІХ-32 р. В управление Милиции Михайловского района было доставлено 25 человек с Любимовского Сельсовета Михайловского района.

Узнавая у инспектора Милиции- ИВАНИНОВА, который их сопровождал, последний об'яснил, доставленные задержанные задержании Пред. РИК-ВОРОНКИНЫМ, каковые задерживались в ночное время и в них-же производилось обыск и опись имущества.

16/ІХ-32 г., обратились к уполномоченному ГПУ т. САПЛ, что за задержанные и какая ими производится операция, последний сказал, что никаких операций мы не производим, а доставленные задержанные, задержанные ВОРОНКИНЫМ, и материалы на них находятся не у него. И того-же дня, мне было дано 5 актов и описи

имущества, с выписками с протоколов заседания б/б группы, в каковых указано, что такого-то исключить с колхоза как кулака, занимавшегося кражей хлеба и разлагает колхозы и 17/IX- 32р. білоа дано еще 4 акта и описей имущества такого-же содержания. Выехав на место для проверки данных материалов, факты указанные в актах ничем не подтверждаются, а при опросе установлено, что они выносили постановление для того, чтобы их исключить с колхоза, как кулацкие хазяйства и довести планы по финансам, а также выслать. В числе этих задержанных и переданных мне материалов на 9 человек, из них 4 являются середняки, что же касается остальных, то неизвестно, т.е. материалы находятся в ГПУ, которые их освободили из-за отсутствия каких-либо данных, а также освобождены переданы мною.

Причем при проверке материалов на задержанных МАТЮШЕНУ Марию, у которой произведен обыск и опись Уполномоч. РИКа т. МОНІНИМ было указано, в акте, что у нея обнаружено увароанной кукурузы 11 пудов., 5 пудов проса. Когда-же проверил этот факт, то оказалось, что в хате МАТЮШЕНОЙ было один пуд кукурузы, а 10 пуд. находятся на огороде, где она и посеяна. Что-же касается проса, то было лишь до 20 фунт. Причем, 4.500 кгр она получила в колхозе на трудодни и факт кражи никто не подтвердил, а подтверждено, что на кулачка и состояла в колхозе. Вопрос-же очистки колхозов от кулацтва по Любимовскому сельсовету ранее не стоял.

Усматривая в этом случае явно левацкие загибы и нарушение революционной законности, т.к. задет середняк, о чем ставлю Вас в известность и дать дальнейшее указание.

Нарследователь (Ступицкий)
С подлинным верно: (Подпись)
Секретарь:

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 13. – Арк. 707. – Машинописний текст.

Колгоспники отримують зерно за вироблені трудодні.
(Дніпропетровська область, точне місце і дата фотографування невідомо). [1932–1933 рр.]

№ 39

1932 р., 9 листопада. – Рішення Бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У «Про лівацькі загиби та порушення революційної законності у с. Жовте П'ятихатського району»

О «левацких» загибах и нарушении революционной законности в с. Желтом, Пятихатского района

1. Обком считает, что «левацкие» загибы и нарушение революционной законности, имевшие место в с. Желтом Пятихатского района, выразившиеся в раскулачивании 60 хозяйств (24 хозяйств колхозников, 24 единоличников, 3 семейства красноармейцев и 2 семейства рабочих), сопровождавшиеся фактами избиения, хищения имущества, - являются ярким примером действия «леваков», подменивающих мобилизацию колхозников и трудящихся единоличников на выполнение хозяйственно-политических кампаний на основе массовой, политической и организационной работы – голым администрированием, командованием, перерастающим в грубый произвол.

2. Обком особо подчеркивает, что такие «левацкие» методы являются грубейшими искривлениями линии партии и ни в коем случае не способствуют выполнению хозяйственно-политических кампаний, а наоборот срывают таковые и подрывают доверие колхозников и трудящихся единоличников к проводимым кампаниям и играют на руку кулацким элементам, организующим контрреволюционный саботаж хлебозаготовок и этим самым подрывают хозяйственно-организационное укрепление колхозов.

3. Обком констатирует, что «левацкие» загибы в с. Желтом являются прямым результатом политического недоучета Пятихатской райпарторганизацией уроков правой практики и «левацких» перегибов, имевших место в районе в прошлом году и кроме того свидетельствуют, что райпарторганизация не усвоила решение 3-й Всеукраинской конференции и не сумела добиться четкого, конкретного, оперативного, дифференцированного руководства сельскими парторганизациями по выполнению плана хлебозаготовок.

4. Обком отмечает, что Бюро Пятихатского РПК подошло к оценке искривления линии партии и нарушению революционной законности в с. Желтом суто по дялячески, не подняв этого дела на принципиально-политическую высоту и недостаточно быстро реагировало на допущенные искривления, затянув восстановление незаконно раскулаченных хозяйств, сняв с работы и исключив из партии непосредственных организаторов искривления линии партии (секретаря П.П. Шулика, Пред. Сельсовета Мирошниченко, пом. директора МТС ЗЕМОГЛЯБ, пред. колхоза Черныша) лишь по приезде комиссии Обкома и по ее настоянию. Наряду с этим Бюро РПК сделало совершенно недостаточные выводы в отношении основного виновника допущенных искривлений в с. Желтом – ЛЯБУХОВА.

Обком считает, что Рай. КК к вопросу оценки искривления партийной линии и нарушению революционной законности в с. Желтом подошла формально, снизив политическую сущность этого дела, умаляя роль основных виновников.

Исходя из этого Обком постановляет:

I. Обязать Пятихатский РПК немедленно исправить допущенные в с. Желтом искривления линии партии, восстановив полностью все незаконно раскулаченные хозяйства и в первую очередь хозяйства рабочих, красноармейцев и переменников.

II. Одновременно с этим командировать на постоянную работу в с. Желтое группы выдержанных коммунистов, способных обеспечить исправление допущенных ошибок и мобилизовать колхозников и трудящихся единоличников на выполнение своих обязательств перед пролетарским государством.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп.1. – Спр. 65. – Арк. 68. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 40

1932 р., грудень. - Лист ЦК КП(б)У до Солобковецького та Піщанського райпарткомів про проведення суцільної колективізації

ДО СОЛОБКОВЕЦЬКОГО ТА ПІЩАНСЬКОГО РПК
Копії Райпарткомам 9 – 10 Секторів.

ЦК одержав таку постанову Солобковецького райпарткому: «в порядку підготовки до III-ої Всеукраїнської та 17-ої Всесоюзної партконференції» бюро РПК вважає за необхідне «довести до 25/I – 32 р. стан колективізації по району до 45 %» – маючи в районі на 1/I – 28 %. А 8/XII на райпартзборах ухвалено: «підготовна робота до весняної засівкампанії повинна стати головним чинником у справі переведення суцільної

колективізації району та організаційно-господарчого зміцнення існуючих колгоспів з тим, аби до 1/І колективізувати не менш як 75 % господарств і надані контрольні числа колективізації по окремих селах (?) - затвердити».

В Піщанському районі на партзборах 29/ХІІ ухвалено: «як першорядне завдання повсякденної практичної роботи парторганізації поставити – до весняної засівної кампанії суцільна колективізація району» – маючи на 1/Х 45,1 % колективізованих господарств.

Ці ухвали Солобковецької і Піщанської парторганізації явно розбіжні з настановленням партії. Обидві ці організації дійсно повинні на всю широчінь ставити завдання боротьби за поширення колективізації. Охоплення колективізацією лише 45 % (Піщанський р-н), а тим більш 28 % (Солобковецький р-н) свідчить за надто слабу роботу парторганізації в цій важливішій роботі.

Але постановою від 2/VІІІ про «темпи колективізації і завдання укріплення колгоспів» ЦК ВКП вимагав завдяки здобутим, вирішальним досягненням в колективізації сільського господарства країни в центр уваги парторганізації поставити БОРОТЬБУ за ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗМІЦНЕННЯ колгоспів, як головне завдання сьогодняшнього дня. Лише на цій основі боротись за збільшення рівня колективізації. Це завдання не лише районів, що в основному досягли суцільної колективізації, а і відсталих в колективізації, а тим більш прикордонних районів. ЦК з усією рішучістю попереджував від нездорової гонитви за роздутими процентами колективізації.

Проте, як в цих постановою, так і в роботі цих організацій протягом останніх місяців ці директиви партії майже не відбито. Справжньо більшовицької боротьби за колективізацію бідняцько-середняцьких господарств, за організаційно-господарче зміцнення колгоспів Солобковецька і Піщанська організація ще не виявили. Це видно хоч-би з того, що протягом 1931 року Солобковецька організація піднесла рівень колективізації на 7 %, а Піщанська на 13 %. Немає ще конкретного керівництва від РПК і районних організацій роботою кожного партосередку і сільських організацій у справі зміцнення і поширення колективізації. Замість цього – загальні, формальні ухвали, легковажне рішення – за один-три місяці добути суцільної колективізації.

Не зрозумівши до цього часу лінії партії в справі колективізації на цьому етапові Солобковецька і Піщанська організації, як і низка других скочуються по суті на адміністрування в колективізації, на «гру в проценти». Лише так можна розуміти ухвали: «за місяць зрости на 18 % і до 1/IV 75 % (Солобковці)». Про це говорить і запровадження системи контрольних чисел для окремих сел.

// Арк. 28 На це скочуються і Жмеринська парторганізація, ухвалюючи 9/ХІІ про збільшення відсотку колективізації з 60 до 85 % – «організовуючи повсіх селах вербувальні бригади для втягнення до колгоспів». Що-ж до організаційно-господарського зміцнення колгоспів, то Жмеринський РПК в цій постанові, де робиться настановлення всій парторганізації, обмежився буквально таким графаретом: «Розгорнути масову роботу щодо організаційно-господарчого зміцнення існуючих колгоспів та втягнення нових кол. бідняцько-середняцьких мас до колгоспів, як через загальні збори, так і бесіди по хатах-читальнях, будинках колективіста тощо» і це після серпневої постанови ЦК ВКП (б).

ЦК пропонує Солобковецькій, Піщанській, Жмеринській організаціям негайно переглянути свої рішення щодо колективізації.

ЦК вимагає негайно проробити серпневу постанову ЦК ВКП «про темпи колективізації» у всій парторганізації. На основі цього рішення потрібно накреслити конкретні по відношенню до кожного села, до кожного колгоспу заходи в справі їх організаційно-господарчого зміцнення, розуміючи це як один з вирішальних важелів в справі дальшої колективізації. Лише так мусе бути організована робота партосередку, сільради, колгоспів і інш. Треба досягти дійсної перебудови роботи цих організацій, конкретності в їх керівництві і боротьби за колгосп, за очищення його від куркуля і його агентури, за виконання ним зобов'язань перед пролетарською державою. З цим завданням потрібно пов'язати переведення весняної кампанії.

Про рішення Райпарткому на цей лист терміново повідомте ЦК.

СЕКРЕТАР ЦК КПБУ / СТРОГАНОВ /

*Завтрак колгоспників (Дніпропетровська область,
точна дата и місце фотографування не відомі). [1932–1933 рр.]*

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

РОЗДІЛ • I

РОЗКУРКУЛЕННЯ І КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ

№ 1	1929 р., 21 січня. – Резолюція Бюро Дніпропетровського окружного комітету КП(б)У про план колективізації на 1928/1929 роки.....	17
№ 2	1929 р., 5–6 березня. – Резолюція III-го пленуму Дніпропетровського окружного комітету КП(б) з приводу доповіді про хлібозаготівлі.....	19
№ 3	1929 р., 6 вересня. – Стенографічний звіт зборів Дніпропетровського окружного комітету КП(б)У і окрвиконкому з питання про хлібозаготівлю за участю А.І. Микояна.....	21
№ 4	1929 р., 6 вересня. – Постанова Ради Народних комісарів УСРР № 186 «Про ознаки куркульських господарств, до яких належить прикладати Кодекс законів про працю».....	36
№ 5	1930 р., 10 січня. – Резолюція зборів Дніпропетровського окружкому КП(б)У про план колективізації на час посівної кампанії.....	38
№ 6	1930 р., 23 січня. – Лист секретаря Дніпропетровського окрпарткому КП(б)У до райкомів щодо виконання постанови ЦК КП(б)У про проведення заходів проти куркулів.....	41
№ 7	1930 р., 1 лютого. – Постанова Центрального виконавчого комітету СРСР «Про заходи з укріплення соціалістичної перебудови сільського господарства в районах суцільної колективізації і по боротьбі з куркульством».....	42
№ 8	1930 р., 6 лютого. – Протокол засідання Новомосковської надзвичайної районної трійки з ліквідації куркулів.....	42
№ 9	1930 р., 26 лютого. – Телеграма Дніпропетровського окружкому КП(б)У про оголошення 8 районів – районами суцільної колективізації.....	44
№ 10	1930 р., 28 лютого. – Інформаційне повідомлення інформсектору окружкому КП(б)У «Про хід підготовчої роботи щодо ліквідації куркуля як класу в районах суцільної колективізації».....	45
№ 11	1930 р., 1 березня. – Телеграма Дніпропетровського окружкому КП(б)У до Петропавлівського райпарткому про забезпечення висилки куркулів.....	46
№ 12	1930 р., 3 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У про бунти на заступництво куркулів.....	47
№ 13	1930 р., 5 березня. – Інформаційне зведення Петриківського райкому КП(б)У про масовий вихід селян з сільськогосподарської артілі.....	48
№ 14	1930 р., 6 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору окружкому КП(б)У від 6 березня 1930 року про ситуацію, що склалася на Варварівському станційному пункті відправки куркулів.....	50
№ 15	1930 р., 6 березня. – Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У «Про настрої робітників у місті у зв'язку з ліквідацією куркульства».....	52
№ 16	1930 р., 13 березня. – Інформаційне зведення уповноваженого райкому КП(б)У Кушнира, що складена у зв'язку з виступом проти колективізації в селі Іванівка Петриківського району.....	53
№ 17	1930 р., 14 березня. – Доповідна записка Урядової комісії про розслідування заворушень, що виникли в Петриківському районі.....	55
№ 18	1930 р., 15 березня. – Інформаційне повідомлення окружного комітету КП(б)У «Про хід колективізації і ліквідації куркуля по Дніпропетровській окрузі».....	64
№ 19	1930 р., 15 березня. – Додаток до інформаційного повідомлення окружного комітету КП(б)У «Про хід колективізації і ліквідації куркуля по Дніпропетровській окрузі».....	67
№ 20	[1930 р., квітень] – Циркулярний лист Дніпропетровського окрвиконкому до голів райвиконкомів щодо проведення заходів проти куркулів.....	68
№ 21	1930 р., 21 жовтня. – Повідомлення ДПУ про села Дніпропетровської округи, де мали місце прояви негативного настрою селянства.....	69
№ 22	1930 р., 9 грудня. – Протокол допиту селянина Бондюка Трохима Онисимовича з приводу невиконання їм завдання контрактації по хлібопостачанню.....	73
№ 23	1930 р., 9 грудня. – Опис майна селянина Бондюка Трохима Онисимовича з приводу невиконання їм завдання контрактації по хлібопостачанню.....	74

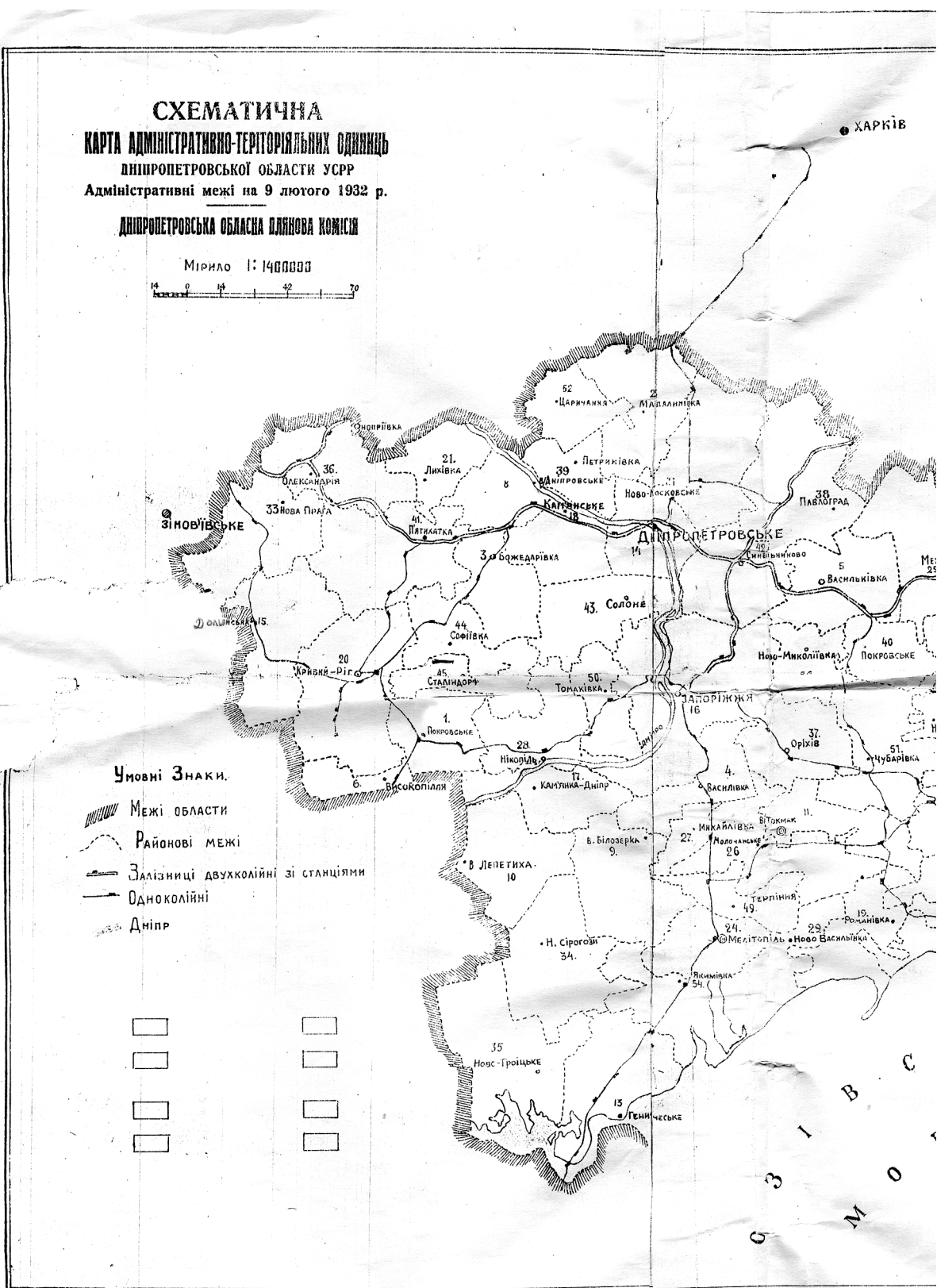
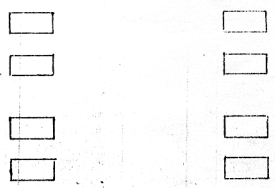

№ 24	1930 р. – Матеріали до зборів Дніпропетровського окружного КП(б)У про ліквідацію куркульства як класу.....	75
№ 25	1931 р., 12 січня. – Телеграма з Харкова Дніпропетровському облпрокурору Кумпикевичу про необхідність зменшення кількості підслідних. (Посаду відправника не вказано).....	76
№ 26	1931 р., 18 січня. – Заява Василя Клименка до Широчанської сільради Верхньодніпровського району з проханням не відбирати корову на заготівлю за відсутністю їжі окрім молока.....	76
№ 27	1931 р., 15 березня. – Витяг з протоколу засідання президії Верхньодніпровського райвиконкому про висилку куркулів.....	77
№ 28	1931 р., 20 березня. – Підписки селян-куркулів Верхньодніпровського району про невиїзд з села без дозволу.....	77
№ 29	1931 р., 24 квітня. – Акт вилучення захованої пшениці у Маличенка Макара. Широчанська сільрада Верхньодніпровського району.....	78
№ 30	1931 р., 5 травня. – Акт про вилучення землі у селянина Перемітька Андрія Лаврентійовича. Широчанська сільрада Верхньодніпровського району.....	78
№ 31	1931 р., 9 травня. – Список господарів, які відмовились від землі. Широчанська сільрада Верхньодніпровського району.....	79
№ 32	1931 р., 10 травня. – Лист голови Широчанської сільради Верхньодніпровського району до слідчого м. Верхньодніпровська про факти приховування хліба, що почастишали.....	79
№ 33	1931 р., 15 травня. – Заява мешканця с. Волоське Дніпропетровської міської ради Федота Харитоновича Швеця з проханням звільнити його від контрактації по хлібу.....	80
№ 34	1931 р., 1 серпня. – Повідомлення Широчанської сільради Верхньодніпровського району до Юді Порфірівни Пошті про вилучення у неї корови для робітничого постачання.....	80
№ 35	1931 р., 1 серпня. – Повідомлення Широчанської сільради Верхньодніпровського району до Василя Андрія про вилучення у нього корови для робітничого постачання.....	80
№ 36	1931 р. – Облікова картка з виселення за межі України куркуля Федора Євменовича Остренка, 1905 року народження, жителя с. Могилів.....	81
№ 37	1932 р., 3 січня. – Протокол засідання президії Благовіщенської сільради Кам'янської міської ради про виселення за межі України родини Марка Сарани та Сидора Приймака як куркулів.....	83
№ 38	1932 р., 20 вересня. – Лист народного слідчого Михайлівського району до обласного прокурора про випадки безпідставного розкуркулення селян та порушення революційної законності в районі.....	83
№ 39	1932 р., 9 листопада. – Рішення Бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У «Про лівацькі загини та порушення революційної законності у с. Жовте П'ятихатського району».....	85
№ 40	1932 р., грудень. - Лист ЦК КП(б)У до Солобковецького та Піщанського райпарткомів про проведення суцільної колективізації.....	85

**СХЕМАТИЧНА
КАРТА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ УСРР
Адміністративні межі на 9 лютого 1932 р.
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЛАНОВА КОМІСІЯ**

МІРЯЛО 1:1400000
0 14 28 42 70

- Умовні Знаки.**
- Межі області
  - Районові межі
  - Залізниця двухколійна зі станціями
  - Одноколійна
  - Дніпр

С
З
І
В
С
М
О

23.10.39.

ПЕРЕЛІК АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ

№	Назва	район	№	Назва	район
1	Апостоловський	"	28	Нікопільський	"
2	Бердичівський	"	29	Ново-Василівський	"
3	Божодарівський	"	30	Ново-Златопільський	" нац. євр.
4	Васильківський	"	31	Ново-Московський	"
5	Васильківський	"	32	Ново-Миколаївський	"
6	Висоцький	" нац. нім.	33	Ново-Празький	"
7	Воловацький	"	34	Ніже-Строзький	"
8	Верхнь-Дніпровський	"	35	Ново-Троїцький	"
9	Велико-Білозерський	"	36	Олександрівський	"
10	Велико-Лепетихівський	"	37	Оріхівський	"
11	Велико-Токмацький	"	38	Павлоградський	"
12	Велико-Унікопільський	" нац. грец.	39	Петрівський	"
13	Генічеський	"	40	Покровський	"
14	Дніпропетровська М. Р.	"	41	П'ятихатський	"
15	Долитський	"	42	Синельниківський	"
16	Запорізька М. Р.	" нац. рос.	43	Солоняський	"
17	Кам'яний	"	44	Софіївський	"
18	Кам'яńska М. Р.	" нац. болг.	45	Сталіндорфський	" нац. євр.
19	Коларівський	"	47	Старо-Кермичівський	"
20	Криворізька М. Р.	"	46	Старо-Коранський	"
21	Ліхнівський	" нац. нім.	48	Старо-Миколаївський	" нац. рос.
22	Львівський	"	49	Тернопільський	"
23	Магдалинівський	"	50	Томашівський	"
24	Медіоніський	"	51	Чубарівський	"
25	Межівський	"	52	Царнатський	"
26	Молочанський	" нац. нім.	53	Царе-Константинівський	"
27	Михайлівський	"	54	Якимівський	"

Додаток 23.11-32-р. З'являється в кат. ін. 25-р. вкл. 110, №49-2000.

РОЗДІЛ • II

**ХЛІБОЗАГОТІВЛІ
І СЕЛЯНСЬКИЙ ОПІР**

№ 41

1931 р., 26 серпня. – Обов'язкова постанова Верхньодніпровського райвиконкому про норми вивозу хліба

ОБОВ'ЯЗКОВА ПОСТАНОВА № 19
Верхньодніпровського Районного виконавчого комітету
До Відділу Постачання

16 серпня 1931 року

м. Верхньодніпровськ

На підставі розпорядження Народнього Комісаріату Постачання Верхньодніпровський Районний Виконавчий Комітет ПОСТАНОВИВ:

Встановити норми здачі хліба Державі по контракції 1931 року односібниками бідняцько-середняцькими господарствами по культурах та с. р. в такому розмірі з одного гектара в центнерах:

Назва сілрад	пшениця	жито	фуражні	круп'яні	бобові
Пушкарівська	3,67	4,25	0,70	3,60	6,25
Домотканська	1,78	3,25	0,50	0,62	6,00
Бородаївська	1,07	2,18	0,26	2,12	6,33
В. Хуторська	1,32	-	-	-	-
Н. Олександрівська	2,00	-	-	-	-
Миколаївська	2,20	2,97	0,60	-	-
Мотронівська	4,00	4,00	0,75	5,00	-
Посуньківська	4,28	2,66	0,71	7,10	-
В - Хуторська	3,70	4,70	0,85	4,30	7,00
П - Григорівська	2,33	-	-	-	-
Боровківська	6,68	5,25	2,00	5,00	-
Н-Григорівська	4,00	4,25	0,75	6,00	-
Верховцево	5,42	-	-	-	-
[Козинка]	4,25	4,00	1,00	-	5,00
Широчанська	4,00	4,00	1,00	4,67	-
Н-Миколаївська	4,00	4,60	1,20	4,00	5,50

ПРИМІТКА: До фуражних відносяться: Ячмінь, овес, кукурудза,
«круп'яних» Просо та гречка
«Бобових» Квасоля, горох та чечевиця

§2

На виконання визначених вище норм здачі хліба по контракції і відповідальність покладається на Райвідділ Постачання та сілрад.

§3

Ця обов'язкова Постанова Затверджена Президією РВК'у 15 серпня 1931 року прот. № _____.

Голова РВК'у

[Печатка]

(Гордієнко)

Зав. Відділом Постачання

(Тютюнник)

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 170. – Машинописний текст, копія.

№ 42

1931 р., 6 жовтня. – Акт складений в Широчанській сільраді Верхньодніпровського району про накладання штрафу за дискредитацію середняком Перемітько Андрієм Лаврентійовичем хлібозаготівельної кампанії

АКТ

1931 року жовтня 6 дня. Складено цей акт головою Широчанської сільради Батурою в нижчеподаному в присутності сільвиконавця Пошти Марії Денисовни в тім що громад. с. Широка [тієїж] с/р Перемітько Андрій Лаврентійович 6 жовтня прийшовши в сільраду став звивать членів хлібозаготовчої комісії бандітами і злочинцями, наводив таку балачку що нібито хлібна комісія при обході по своєму участку покрала платки у громад. Паса Івана Микитовича, а Пас перебуваючи сам сільвиконавцем абсолютно нічого не заявляв в с/раду, а тому гром. Перемітька Андрія Лаврент. по соціальному стану середняка плати с. г. податку 48 карбов. за дискредитацію хлібозаготовчої комісії притягти до права.

Акт зачитано

Голова сільради

ДАДО. – Ф.Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 291. – Рукописний текст, оригінал.

№ 43

1931 р., 24 жовтня. – Дніпропетровськ. – Циркуляр «Колгоспспілки» всім головам колгоспів про заборону утворення будь-яких фондів, в тому числі засівного та фуражного до остаточного виконання плану хлібоздачі

ДО ВСІХ ГОЛІВ КОЛГОСПІВ

Копія: ГОЛОВАМ СІЛЬРАД.
– голові с/р Підгороднянської

Про хлібозаготівлю

Не зважаючи на данні розпорядження всім Колгоспам про те, що різні фонди як от засівний та страховий, фуражні фонди, фонди громадського харчування, Дітасел, Дітмайданчиків та інш., утворювати можна лише після цілковитого виконання плянів хлібозаготівлі, більшість Колгоспів не зважала на всю важливість хлібозаготівель, виконання її злочинно затягнуло, посилаючись на потребу залишення надмірно великих фондів суспільного користування та маючи намір явно товарове зерно роздавати колгоспникам. Припущення такого шкідливого ставлення по хлібозаготівлі призвело до того, що наш район, зокрема по Колгоспам, завдання по хлібозаготівлі ще й до цього часу не виконано. Більш того в низці колгоспів, Управі колгоспів попустили розкрадання хліба колгоспниками із поля, току та зерносховищ, що знизило наявні ресурси по хлібу у Колгоспах, а в де-яких Колгоспах так навіть уже виявлено злочинне переховування хліба Управами Колгоспів /Таромське, Обухівка/. Крім зазначеного маються також випадки масового змісту, коли Колгоспи навмисно затримують молотьбу хліба та збирання кукурудзи з тим, аби приховати наявні ресурси зерна і не виконати хлібозаготівлі.

Попереджуючи Управи Колгоспів, що плян хлібозаготівлі давно уже затверджений Колгоспними масами, виконання їх покладено на Управи Колгоспів, а тому при всякому випадку затримки виконання хлібозаготівель головним виновцем з'являється Управа Колгоспу, що нехтує настановленням колгоспників, зриваючи їх наказ виконати хлібозаготівлю в першу чергу та остаточню.

Гронтуючись на постановах Колгоспних мас та вище колгоспних організацій Управа Райколгоспспілки з метою підсилення хлібозаготівель по Колгоспах зобов'язує всі Правління Колгоспів закінчити хлібозаготівлю цілковитим виконанням та перевиконанням плянів до 1-го Листопаду та поряд з тим виконати негайно слідує:

1/ Негайно з одержанням цього відмінити утворення при Колгоспах будяких фондів, як от: засівні, страхові, фуражні, громадського харчування та інш., негайно виконавши за рахунок наявного зерна плянів хлібозаготівель.

2/ Утворення ріжних фондів припускати лише після остаточного закінчення плянів хлібозаготівель і лише в розмірах дійсної мінімальної потреби, не припускаючи бронювання під виглядом фондів товарового зерна. Лишек товарового зерна в разі закінчення плянів хлібозаготівель здати Державі в порядку зустрічних плянів хлібозаготівель.

3/ Розглядаючи припущення не змолоченого хліба та не убраної кукурудзи, сояшника та сої як навмисний намір зірвати хлібозаготівлю, пропонується протягом декількох годин закінчити обмолот та уборку хліба, для чого на зазначені роботи перекинути всю робітну силу колгоспників. Хліб від молотарок та зібрані фуражні та олійні культури // *арк. 111* в першу чергу і обов'язково направити за зсип пункти по виконанню плянів хлібозаготівель.

4/ Негайно організуйте роботу через актив колгоспу по виявленню розкраденого хліба колгоспниками, неприпускаючи масових обшуків. Украдений хліб з колгоспу або взятий для переховування у одноосібників примусьте здати у хлібозаготівлю. Винних виключайте із Колгоспу та притягайте до судової відповідальності.

5/ За відповідальність Голів Колгоспів пропонується їм особисто перевірити наявність зернові ресурси по всіх зерносховищах Колгоспу з тим, аби виявити лишки зерна проти записів, що по низці колгоспів навмисно припускалась комірниками та рахівничим апаратом на усушку та інш., а по суті з метою приховати хліб від хлібозаготівлі. Виявлені лишки негайно здайте у хлібозаготівлі. Переховування лишнього хліба проти записів треба вважати як злочин за його припущення персонально відповідає Голова Колгоспу.

6/ Розподіл хліба колгоспникам, крім уже переведеного авансування по 1 кілограма на трудодень, категорично забороняється аж до цілковитого виконання плянів хлібозаготівель. Після виконання плянів хлібозаготівлі подальше авансування колгоспників хліба переводити лише за дозвілом Райколгоспспілки.

Здійснюючи зазначене, Управа Райколгоспспілки зобов'язує всі Правління Колгоспів побудувати роботу по хлібозаготівлі так, аби забезпечити виконання хлібозаготовчих плянів не пізніше 1-го Листопаду з тим, аби до святкування роковин Жовтневої Революції кожний колгосп зміг здати Державі певну суму хліба по зустрічному пляну.

Кожна Управа Колгоспу та кожний колгоспник повинні пам'ятати, що доля участі Колгоспу у здійсненні п'ятирічного пляну розвитку промисловості вимірюється виконанням та перевиконанням плянів хлібозаготівель, а також, що той із колгоспів, або керівник Колгоспу, який припускає недовиконання хлібозаготівлі, бере на себе найтяжчу пляму класового ворога, спільника знищеної кляси куркулів, що таких керівників не лише варто ганьбити, а й судити нарівні із іншими ворогами пролетарської Держави.

ГОЛОВА РАЙКОЛГОСПСПІЛКИ

/ВІКТОРОВСЬКИЙ/

ДАДО. – Ф. Р-3014. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 110–111. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 44

1931 р., 28 листопада. – Директивний лист Верхньодніпровського райвиконкому про невиконання плану хлібоздачі сільрадами і вимоги щодо його виконання будь-якою ціною

До всіх сільрад.

Наслідки виконання пляну хлібозаготівлі на п'ятиденку 20-25/XI -31р., свідчать проте що більшість сільрад в справі виконання хлібозаготівлі демобілізувались, не виконуючи постанов президії та пленуму РВК, що-до поширення масової роботи на успішне виконання хлібозаготівельних плянів, не мобілізували масу колгоспників на боротьбу з класовим ворогом – куркулем.

Злочинно зривають виконання хлібозаготівлі по опортуністичному поставились сільради що дали за п'ять день.

Пушкарівка	«0»%	Н-Олександр.	«0»%
Мотронівка	«0»%	В-Хутори	«0»%
П-Григорівка	«0»%	Н-Григорівка	«0»%
Миколаївка	«2,5»%	Посуньки	«0,2»%
Боровківка	«0»%	Верховцево	«2»%

РВК категорично вимагає виконати за всяку ціну наданих плянів хлібозаготівлі.

Пропонується всім сільрадам покласти рішучий край всім балачкам про нереальність пляна хлібозаготівлі, розгорнувши серед колгоспників, бідняків та середняків одноосібників широку масову роботу, втягнувши до активної участі в переводимій роботі. Звернувши особливу увагу на роботу серед жінок, організувати соціальні жіночі бригади по виконанню хлібозаготівлі, пожвавити роботу хлібних комісій та бригад, притягнути до активної участі в хлібозаготівлі наймицтво, бідноту, членів КНС, мобілізувавши їх увагу на викриття розпроданого та прихованого в ямах хлібахліба. Факти виявлення в ямах популярізуйте на зборах колгоспників.

В повсякденній роботі провести боротьбу з класовим ворогом куркулем та його агентурою – підкуркульниками що співчують кулаку. Перевести очистку колгоспів від куркульсько ворожих елементів вживши відповідальних заходів, що-до виконання твердих завдань, за весь вловлений хліб у ямах зараховуйте в рахунок твердих завдань.

Про хід виконання щодено інформуйте.

Голова	(Гордієнко)
Зав. Від. Постач.	(Тютюник)
Згідно: інспектор постач.	(Підпис) (Васильківський)

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 313. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 45

1932 р., 27 січня – Лист міжрайонного прокурора до міського партійного комітету щодо вирішення проблеми виникнення черг біля хлібних крамниць у Дніпропетровську

Таємно

За останній час в м. Дніпропетровському знов виникли великі черги біля хлібних крамниць ЦРК.

Прокуратура запропонувала провести з цього приводу слідство задля притягнення винних в утворенні черг до відповідальності, але в процесі слідства встановлено, що Наркомпостачанням було зменшено загальну норму відпуску борошна для м. Дніпропетровська, замість контингенту 165 000 чол. контингент затверджено на грудень міс. на 126 800 чол., на яку норму людності відпускалось борошна центром, в той час, як МРК продовжував видавати хліб по старій нормі не зменшивши її відповідним чином.

В наслідку сталося таке становище, що хліба не вистачало для усіх споживачів, в зв'язку з чим утворились черги біля хлібних крамниць.

На січень міс. контингент споживачів в МРК був переглянут Вукопспілкою і збільшений до 145 618 чол., але фонди борошна залишались ті, що й в грудні міс., й таким чином, це сприяло збільшенню цих черг біля крамниць, з приводу невивистачання хліба для усієї кількості споживачів.

Таким чином, підстав для притягнення до відповідальності в кримінальному порядку представників ЦРК та «Союзхлібу» Прокуратура не вбачає, але в зв'язку з тим, що ці черги не припиняються, навпаки проявляють тенденцію до збільшення, бо за заявою Голови МРК голови тов. Фінкельберга на сьогоднішній день зовсім бракує запасів борошна, Міжрайпрокуратура вважає за потрібним вжити усіх рішучих заходів по лінії місцевих керуючих організацій та по лінії центру за-для безперебійного постачання споживачів хлібом про що й звертаються до Вас зподанням вжити термінових та рішучих заходів в цій галузі. Прокуратура зі свого боку повідомила Ген. Прок. Респ. про зменшення норми центром для вжиття заходів.

ТВО МІЖРАЙПРОКУРОРА (Еременко)

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 7. – Арк. 4. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 46

1932 р., 22 лютого. – Постанова Кам'янської міськради про регулювання забою худоби

ОБОВ'ЯЗКОВА ПОСТАНОВА
Кам'янської Міської Ради Роб. Сел. та Червоноарм. депутатів
ПО ЗЕМЕЛЬНОМУ ВІДДІЛУ
ПРО ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З ХИЖАЦЬКИМ НИЩЕННЯМ ХУДОБИ

М. Кам'янське

№ 8

22 лютого 1932 р.

На підставі постанов ВУЦВКу і РНК УСРР з 25/II-1931 року (Зб. законів УСРР 1931 р. №7), та 29/1-1932 р. (газети «Вісті» з 2/II-32 р. № 27) і постанови РНК УСРР з 13-го лютого 1932 р. (газета «Вісті» з 20/II-32 р. №42), Кам'янська Міськрада постановила:

1. Заборонити радгоспам, колгоспам, іншим оперативним організаціям, членам колгоспів, поодиноким селянським господарствам, а також бійням та забійним пунктам, крім підприємств Союзм'яса, забій таких тварин:

а) племенних тварин різних видів, занесених до державних племенних книг, або зареєстрованих у контрольних союзах, племрозвідниках, а також тварин зареєстрованих районними зоотехнічними комісіями, як ухвалений і допущений поліпшувачий матеріал різних порід, у разі, коли ці тварини не втратили виробничої здатності;

б) молодняку великої рогатої худоби, телиць, та нетелів до 18 м-ців, бичків до одного року, овець-ярок, до 18 м-ців, свиней зі складу маточного складу і плідників.

в) бугаїв, баранів та хряків, придатних як виробники, а також корів до 8 отільності, що придатні як продуктивна худоба;

г) вагітних маток усіх категорій тварин.

ПРИМІТКА: 1. Різати худобу через хворобу її або зовнішніх пошкодженнях дозволяється з дозволу органів Ветсаннагляду або дозволу Сільради.

ПРИМІТКА: 2. Забій тварин на підприємствах Союзм'яса регулюється спеціальними правилами Наркомснаба СРСР за згодою з НКЗС СРСР.

2. За порушення цієї обов'язкової постанови винних притягати до відповідальності:

а) приватних осіб адмінпорядком, за постановами Президії Сільських і Селищних Рад, а також Начальника Міськмліції – штрафу до 10 кратного розміру вартості забитої тварини, за місцевими заготівельними цінами а м'ясо забитої тварини конфіскується;

б) службових осіб державних установ та підприємств, а також кооперативних організацій за арт. 99 або 2-ї част. арт. 100 Кр. Код.

ПРИМІТКА: 1. У куркулів, а також приватних перекупців худоби, що навмисно порушують цю постанову, або будуть підбурювати інших осіб до порушення зазначеної постанови, за окремими постановами Президії Міськради крім того буде конфісковано їм худобу або частину її.

Одночасно з цим ці особи притягаються до кримінальної відповідальності за арт. 75-2 Кр. Кодексу.

ПРИМІТКА: 2. Постанови про заходи амін-впливу можна оскаржити до Президії Міськради в 2-х тижневий термін зі дня оголошення або вручення постанови.

3. Догляд за виконанням цієї обов'язкової постанови та складання протоколів (актів) за її порушення покладається на Сільради, Орган. Міліції, старших сільських та зоовиконавців.

4. Чинність цієї обов'язкової постанови поширюється на всю терену підлеглу Міськраді зі дня оголошення аж до скасування.

Голова Міськради
Секретар

Кісільов
Маєв

Затверджено Президією Міськради (протокол № 44)
Керсправами

М.Р. Савченко

№ 47

1932 р., 22 лютого. – Лист Головної Управи робітничо-селянської міліції при Раднаркомі УСРР про завантаженість місць позбавлення волі і нових надходжень в'язнів, які відбудуться

Всем Областным Прокурорам, Начальникам Обл. ГПУ и Начальникам Оперсекторов Милиции.

Имеющиеся данные свидетельствуют о все увеличивающейся перегрузке арестных помещений при органах милиции.

Общее число фактически содержащихся под стражей превышает максимальную ёмкость арестных помещений органов милиции Украины в среднем на 35 – 40%.

В ряде городов и районов этот процент значительно выше:

Подобная перегрузка арестных помещений при Милиции объясняется тем, что в течение последних месяцев ДОПРы совершенно не принимали от милиции заключенных в связи с карантином, и тем, что большое количество подследственных на протяжении длительного периода числились за судебно-следственными органами и содержались при органах милиции.

По одному лишь Харьковскому сектору по состоянию на 15/І-с. г. из 2383 чел. числились: 242 – за нарследователями, 247 – за судами и 911 – осужденных.

Вследствие такой перегрузки отмечается:

а) невозможность обеспечить в полной мере охраной арестованных ограниченными штатами милиционеров в районах;

б) побег из под стражи как в одиночку, так и группами;

в) крайне антисанитарное состояние не только камер, но и других помещений управлений милиции, где вследствие перегрузки содержатся задержанные. При таком положении камеры милиции могут явиться очагом инфекционных, в частности сыпно-тифозных заболеваний;

г) Ряд случаев эпидемических заболеваний арестованных. Наряду с этим в ближайшее время предстоит кампания по изъятию уголовного социально-опасного и паразитирующего элемента в населенных пунктах. Это крайне затруднит размещение изъятых и создаст еще большую скученность задержанных.

Вышеуказанное обстоятельство диктует срочную необходимость в максимальной разгрузке камер милиции от арестованных.

Для этого, с момента получения настоящей директивы, на местах создать тройки, в составе: Председателя – учпрокурора и членов: представителя местной милиции и ГПУ.

Тройкам немедленно развернуть работу в направлении быстрой разгрузки арестных помещений милиции для чего:

1) Освободить из под стражи лиц, содержащихся за маловажные и бытовые преступления (несерьезные виды хулиганства, побои не повлекшие серьезных последствий, мелкие кражи и т. д.) При этом серьезно учитывать степень совершенного преступления, социальное положение и степень социальной опасности арестованного.

Примечание: в компетенцию тройки не входит обсуждение вопроса о задержании, числящихся за органами ГПУ.

2) Направить в сельхоз колонии и ДОПРы всех содержащихся под стражей, осужденных и числящихся за нарследователями и судами подследственных.

Примечание: по линии ИТУ отдано распоряжение о беспрепятственном приеме их.

// Арк. 347 3) Предложить местным органам милиции не избирать по уголовным делам меру пресечения – содержание под стражей в отношении лиц, не являющихся социально опасными.

4) Проверить выполнение директивы Главного Управления Милиции и Наркомздрава о санобработке арестованных в камерах милиции и принять меры к быстрой реализации этого мероприятия.

5) Работу по разгрузке арестных помещений провести в течении 5 ти дневного срока с момента получения этой директивы.

О результатах работы довести докладами Наркомюсту в копии: Главному Управлению Милиции УСРР и ГПУ УСРР не позже 7/ІІІ – 32 г.

п/п тво. Наркомюст и Зам. Пред. ГПУ УСРР / Карлсон /
Генеральный Прокурор УСРР / Викторов /
Начальник РК Милиции УСРР / Емельянов /

ДО УСІХ ДІЛЬНИЧИХ ТА МІСЬКИХ ПРОКУРОРІВ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Надсилаючи при цьому копію обіжника НКЮ та Головніліції УСРР з 22/ II – ц. р. за № ОА – 4 «Про розвантаження арештних приміщень при Міліції». Дніпропетровська Обласна Прокуратура пропонує негайно приступити до реалізації згаданої директиви, утворивши комісію під Вашим Головуванням та вживши інших рішучих заходів, що до розвантаження камер затриманих, забезпечивши закінчення роботи протягом 5 днів.

Зважаючи на те, що доповідь про цю роботу належить подати до НКЮ до 7-го березня ц/р., ПРОПО-НУЄТЬСЯ надіслати до Обласної Прокуратури докладні відомості про пророблену Вами роботу у здійсненні обіжника НКЮ, не пізніше 4-го березня ц/р., зокрема зазначити:

- 1) Кількість осіб звільнено з під варті;
- 2) Кількість осіб направлено в с/г., колонію та БУПРи
- 3) Кількість осіб залишилось в арештних приміщеннях при Міліції.

Прокурор Дніпропетровської області / Кумпикевич /

ДАДО – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 346, 347. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 48

**1931 р., 24 лютого. – Заява Івана Хижняка до Широчанської сільради
Верхньодніпровського району з проханням дозволу на забиття кабана,
оскільки нічим його годувати**

1932, 24 лютого. – Заява Івана Хижняка до Широчанської сільради Верхньодніпровського району з проханням дозволу на забиття кабана, оскільки нічим його годувати.

Голови селрады
В сел раду Широку
от Хижняка Ивана

Заявления

Настояне прошу Головы селрады избыратылну комысию дозволты заколот кабана 7 месячного на шест едаков тому що годуват ничым Кабана и самым ничого ейсты так як и вам известно наши положення прошу не откажит нам.

Прохач Хижняк Иван
1931 24 липня

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 32. – Рукопис, оригінал.

№ 49

**1932 р., 29 лютого. – Витяг з протоколу засідання президії Підгороднянської сільради
про розгляд заяв громадян у зв'язку з притягненням їх до відповідальності за різання
або продаж своїх корів та коней**

§10

Слухали

Розгляд заяв на гром. які порізали корови та коні (доп. Куляба)

1. Підгірного Омелько
2. Голубничого Окс.
3. Литвиненко М.

§10 Ухвалили:
Передати комісії РСІ для установлення дійсності на предмет притягання до відповідальності.

§11 Слухали
Розгляд заяв на гром., які продали корови та коні (доп. Кулеба)

1. Кожа Павло	12. Бойко Никифор	23. Деменко Микита
2. Мищенко Митрофан	13. Олійник Олена	24. Закладний Юхим
3. Голубицький Григор.	14. Калениченко Гнат	25. Булах Яків
4. Бабенко Дмитро	15. Миский Кирило	26. Живолуп Омелько
5. Вусик Павло	16. Булах Лавро	27. Швец. Карпо
6. Сірик Мокрина // Арк. 137	17. Саписаровський Бурис	28. Бут Наталка
7. Кузменко Мотря	18. Махно Семен	29. Вусик Федір
8. Клименко Омелько	19. Булах Ялисавета	30. Берда Юхим
9. Булах Вустим	20. Касян Олекса	31. Патретний Фед.
10. Зуб Приська	21. Качур Анисько	32. Деревянка Іван
11. Олійник Михайло	22. Коваль Мотря	

§11 Ухвалили:
Передати комісії РСІ для установлення дійсності на предмет притягнення до відповідальності.

§12 Слухали
Розгляд заяв на контрактантів які не здають молока по контракції (доп. Кулеба)

1. Сірик Митро	6. Бабенко Петро
2. Сірик Порфирій	7. Каракай Данило
3. Лабас Гаврило	8. Кучан Титяна
4. Олійник Кіндрат	9. Муха Степан
5. Чорний Петро	

§12 Ухвалили:
За нездачу по контракції молока як злісних нездатчиків аштрафовать по 50 крб кожного прохати м/раду затвердити ухвалу.

ДАДО. – Ф.Р-491. – Оп. 1. – Спр. 17 – Арк. 136-137. – Рукопис, чорнила, оригінал.

№ 50

1932 р., 3 квітня. – Лист прокурора при ОДПУ СРСР про випадки утворення таємних монастирів під видом сільськогосподарських артелей і комун

Сов. секретно.
3 апреля 1932 г.

ВСЕМ КРАЙ /обл/ ПРОКУРОРАМ, ПРОКУРОРАМ АВТНОМНЫХ РЕСПУБЛИК
И ОБЛАСТЕЙ РСФСР.

Копия: ПРОКУРОРАМ СОВЕТСКИХ РЕСПУБЛИК.

Уважаемый товарищ!

Из поступающих за последнее время на рассмотрение Особого Совещания и Коллегии ОГПУ дел, обращает внимание дела о тайных религиозных общинах.

Эти тайные религиозные общины, используя существовавшие в свое время указания Правительственных органов о возможности создания на бывших монастырских землях с/хоз. артелей и коммун из числа трудовых монастырских элементов – перерастают в нелегальные монастыри, искусно замаскированные в форме с/хоз. артелей и с/хоз. коммун.

Так, например: ПП ОГПУ Ивановской Промышленной Области при расследовании дела о с/хоз. коммуне имени Крупской Первомайского района, И.П.О. установлено, что эта «коммуна» являлась замаскированным монастырем, со всеми монастырскими внутренними распорядками, и которая ставила своей целью сохранить монастырь как религиозную и экономическую единицу «до прихода новой власти».

При этой коммуне с санкции духовенства была организована ячейка ВКП/б/ и ВЛКСМ и ячейка общества «Безбожников», член правления коммуны – СМИРНОВА, активный строитель нелегального монастыря, являлась членом Первомайского Райкома ВКП/б/.

Следствием установлено, что как создание Партийной и Комсомольской ячеек, так и вхождение в них членов коммуны, было произведено с целью замаскирования существования нелегального монастыря и сохранения существовавшей к-р. организации в коммуне.

Этой внешней стороной скрывался действительный, монастырский характер /существование монастырской иерархии во главе с архимандритом Никоном /Чулковым/, монастырского послушания и т. д./ коммуны, и всякое действие члены таковой производили с благословения ее духовных руководителей.

Состав коммуны ограничился исключительно монашками религиозно-настроенными женщинами и по решению к-р. ядра коммуны, последняя решительно воспротивилась объединению с соседним колхозом.

Возможность существования подобных с/х артелей и коммун не исключена и в других районах, и ввиду этого Прокуратура ОГПУ информируя Вас об этом деле, одновременно считает нужным указать, что при возникновении таких дел, необходимо тщательно выявлять не только хозяйственную структуру таких монастырских артелей, но и внутреннюю их организацию, тщательно выявлять и вскрывать сохранение нелегальных монастырей, под видом с/хоз. артелей, коммун и т.п. объединений.

Причем необходимо иметь ввиду, что в связи с успехами коллективизации, по иному чем было в 19–20 г.г. должен ставиться вопрос об отношении к этим типам с/хоз. артелей и коммун.

О всех делах аналогичных вышеуказанному при их возникновении, прошу информировать Прокуратуру ОГПУ.

С коммунистическим приветом
Прокурор при ОГПУ /Катанян/
верно: [підпис]

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 4. – Арк. 24. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 51

1932 р., 28 квітня. – **Обов'язкова постанова Кам'янської міської ради по земельному відділу «Про боротьбу з псуванням посівів»**

М. Кам'янське №18 28 Квітня 1932 року

З метою запобігти шкоди від масового випасування худоби на посівах та стоптування ґрунту, що має наслідком зменшення врожайності, Кам'янська Міська Рада на підставі арт. 31 Адм. Код. ПОСТАНОВИЛА:

На всіх посівах так польових, як і присадибних категорично заборонити:

а) всякі переїзди підводами,

б) навмисне стравлювання посівів так з осені, як і по весні – ріжною худобою.

2. Нагляд за виконанням цієї обов'язкової постанови покладається на органи Міліції, сільради та Агровиконавців.

3. За зламання цієї обов'язкової постанови притягати до відповідальності:

а) службових осіб за Арт. 99, або ч. 2 Арт. 100 КК;

б) приватних осіб в адмін. порядку в містах: штрафу до 100 крб., або арешту до 2-х тижнів, або примусу праці до 1 місяця – за постановою Нач. Міліції;

в) в селищах: штрафу до 50 крб., або арешту до 7 діб, або примусу праці до 2-х тижнів – за постановою Президії Селищної Ради;

г) в селах: штрафу до 10-ти крб., або примусу праці на 2 дні – за постановою Президії Сільради.

ПРИМІТКА: Постанова про адмстягнення може бути оскаржено в 3-денний термін зі дня вручення або оголошення її,

- а) постанова Нач. Міліції — до голови Міськради
 б) постанова Президії сільрад — до Президії Міськради.

4. Ця обов'язкова постанова поширюється на всю терену підлеглу Кам'янській Міськраді, зі дня її оголошення і дійсна аж до скасування.

5. З виданням цієї обов'язкової постанови — свою обов'язкову постанову № 42 з 24 Листопаду 1931 року «про боротьбу з псуванням озимини» — скасувати.

Голова міськради	КІСІЛЬОВ.
Секретар	МАЄВ.
Затверджено президією Міськради (протокол № 47)	
Кер. справами Міськради	САВЧЕНКО.

ДАДО. – Ф.Р-2699. – Оп. 1. – Спр. 53. – Арк. 1. – Друкований текст.

№ 52

1932 р., квітень. – Відомості по Загсу Аульської сільської ради

ВІДОМІСТЬ
 По Загсу по Аульській с/ради за Квітень м-ц 1932 року

Народжено		Шлюбів		Смертей		Разом
Кілько актів	З якого по який номер	Кількість актів	З якого і по який номер Кількість актів	Кількість актів	З якого по який номер	Разом актів
12	56-67	-	-	17	23-39	29

Голова
Секретарь

ДАДО. – Ф. Р-1953. – Оп. 1. – Спр. 45. – Арк. 25. – Рукописний текст, оригінал.

№ 53

1932 р., 6 травня. – Постанова Ради народних комісарів СРСР і Центрального комітету ВКП(б) про план хлібозаготівель з урожаю 1932 р. та розгортання колгоспної торгівлі хлібом

Пролетарі всіх країн єднайтесь!

1

На основі перемоги колгоспної і радгоспної системи господарства над системою одноосібного господарства та розгрому куркульських елементів на селі, – СРСР за 2 роки досяг такого розгортання зернового господарства, поширення засівної площі та зростання гуртової продукції зерна, що замість 660 млн. пудів зерна (разом з гарнцем), заготовлених від врожаю 1928 року на основі одноосібного господарства, – 1930 р. державні заготівлі досягли 1.350 млн. пудів зерна (разом з гарнцем), а 1931 р., не зважаючи на посуху – 1.400 млн. пудів (разом з гарнцем).

Ці успіхи пояснюються, насамперед, тим, що колгоспи, як велике об'єднане господарство, дістали змогу через машинно-тракторні станції застосувати і якнайкраще використати трактори та машини, поширити засівні площі і поліпшити агротехнічну поставу справи, а радгоспи перетворилися на найбільші фабрики зерна, що забезпечують державі хлібний фонд, який рік-у-рік зростає.

Завдяки здійсненню політики ленінської партії, країна вийшла з кризи зернового господарства і переборює труднощі, викликані посухою минулого року у східних районах СРСР, значно успішніше, ніж це було попередніх посушливих років, коли дрібне селянське господарство ще переважало в нашій країні.

2

Разом з тим, внаслідок успіхів у здійсненні п'ятирічки в галузі промисловості чимраз більше зростають можливості Радянського Союзу щодо виробництва промислових товарів як для задоволення виробничих потреб колгоспів, так і особистих потреб трудящих села.

У зв'язку з цим невинним зростанням кількості промислових товарів та зростання вироблення зерна на селі, збільшуються можливості розгортання колгоспної торгівлі. Колгоспна торгівля стає дедалі важливішим додатковим джерелом постачання містам продуктів сільськогосподарського виробництва.

У зв'язку з цією обставиною, радянська влада дістала змогу поруч державних хлібозаготівель практикувати, як засіб постачання міської людності, другу методу – методу торгівлі хлібом самими колгоспами та колгоспниками. Завдання полягає в тому, щоб в інтересах дальшого поширення товарообігу між містом та селом і ще більшого поліпшення постачання міської людності, сполучити ці дві методи і розгорнути колгоспну торгівлю хлібом коштом деякого скорочення державних хлібозаготівель по селянському сектору, збільшивши водночас заготівлі по радгоспному сектору.

На підставі всього цього, Рада народних комісарів СРСР і Центральний комітет ВКП(б) ухвалюють:

а) Зменшити державний план хлібозаготівель по СРСР з врожаю 1932 р. по колгоспам та одноосібних господарствах, рівняючи до плану 1931 р. на 264 млн. пудів, встановивши для 1932 року план на 1.103 млн. пудів за середнього врожаю (без гарниці), замість торічного плану в 1.367 млн. пудів.

Відповідно до цього визначити порайонно такий план хлібозаготівель (без гарниці):

По Україні – 356 млн. пудів, замість плану минулого року 434 млн. пудів, по Північному Кавказу – 136 млн. пудів – замість плану минулого року 154 млн. пудів, по Криму – 10,0 млн. пудів замість плану минулого року 11 млн. пудів, по ЦЧО-116 млн. пудів, замість плану минулого року 128 млн. пудів, по Татарії – 24 млн. пудів, замість плану минулого року 31 млн. пудів, по Казахстану – 38 млн. пудів, замість плану минулого року 57 млн. пудів, по Східному Сибіру – 29 млн. пудів, замість плану минулого року 32 млн. пудів, по Середній Азії 22 млн. пудів, замість плану минулого року 25 млн. пудів, по Московській області – 27 млн. пудів, замість плану минулого року 31 млн. пудів, по Нижньогородському краю 29 млн. пудів, замість плану минулого року 33 млн. пудів, по Західній області – 6 млн. пудів, замість плану минулого року 9 млн. пудів, по Ленінградській області – 4 млн. пудів, замість плану минулого року 5 млн. пудів, по Іванівській області – 4 млн. пудів, замість плану минулого року 5 млн. пудів, по Північному краю – 2 млн. пудів, замість плану минулого року 3 млн. пудів, по Закавказзю – 4 млн. пудів, замість плану минулого року 5 млн. пудів, по БСРР – 4 млн. пудів, замість плану минулого року 6 млн. пудів, по ДСК – 7 млн. пудів, замість плану минулого року 8 млн. пудів, по Середній Волзі – 72 млн. пудів, замість плану минулого року 106 млн. пудів, по Нижній Волзі – 77 млн. пудів, замість плану минулого року – 100 млн. пудів, по Башкирії – 26 млн. пудів, замість плану минулого року 39 млн. пудів, по Уралу – 48 млн. пудів, замість плану минулого року 71 млн. пудів, по Західному Сибіру – 62 млн. пудів, замість плану минулого року 74 млн. пудів.

б) Відповідно до зростання радгоспного господарства збільшити 1932 р. план хлібозаготівель по радгоспах всіх систем до 151 млн. пудів проти зданих минулого року 108 млн. пудів, розбивши по системах так: по Зернотресту 110 млн. пудів, по Союзцукру – 20 млн. пудів, по Насінницьких трестах – 10 млн. пудів, по промрадгосптресту – 5 млн. пудів, по скотарських радгоспах (союзних і республіканських) – 3 млн. пудів, по інших республіканських радгоспах – 3 млн. пудів.

Хлібозаготівельний план по радгоспах розбити по районах так:

Україна – 29,9 млн. пудів, Північний Кавказ – 37,0 млн. пудів, Крим – 4,0 млн. пудів, ЗСФРР – 0,4 млн. пудів, Середня Азія – 2,3 млн. пудів, Нижня Волга – 12,0 млн. пудів, ЦЧО – 10,0 млн. пудів, Середня Волга – 16,0 млн. пудів, Татарія – 0,3 млн. пудів, Казахстан – 4,0 млн. пудів, Урал – 8,5 млн. пудів, Башкирія – 5,0 млн. пудів, Західний Сибір – 13,5 млн. пудів, Східний Сибір – 3,5 млн. пудів, Ленінградська область – 0,05 млн. пудів, Західна область – 0,35 млн. пудів, Московська область – 0,8 млн. пудів, Іванівська область – 0,2 млн. пудів, Нижегородський край – 0,1 млн. пудів, ДСК – 4,0 млн. пудів.

в) Виконання плану хлібозаготівель з урожаю 1932 року закінчити не пізніше, як 1 січня 1933 року.

г) Утворення насінних фондів у колгоспах закінчити не пізніше, як 15 січня 1933 року.

д) Визнати за доцільне по закінченні виконання цього хлібозаготівельного плану та утворення насінних фондів тобто з 15 січня 1933 року дати колгоспам і колгоспникам цілковиту можливість і безборонно продавати лишки свого хліба на свій розгляд так на базарах і на ринках, як в своїх колгоспних крамницях, зобов'язавши місцеві органи влади виявляти в цьому колгоспам і колгоспникам цілковите сприяння і вжити заходів до викорінювання приватників та перекупників – спекулянтів, що намагаються нажитися на колгоспній торгівлі.

Голова РНК СРСР
В.МОЛОТОВ (СКРЯБІН)
Секретар ЦК ВКП(б) І.СТАЛІН
Москва, Кремль

№ 54

1932 р., 7 травня. – Директивний лист Наркомату юстиції УСРР щодо посилення репресивних заходів проти спекуляції та крадіжок хліба

У.С.Р.Р.

Народний комісаріат Юстиції
7 травня 1932 року
№ 9108.8

Таємно

ДО ОБЛАСНИХ ПРОКУРОРІВ та ГОЛІВ ОБЛАСНИХ СУДІВ.
Прокурорам районів Донбасу та Голові Сталінського Міжрайсуду

«Про боротьбу з крадіжкою хліба»

Наркомюст доручає Вам негайно ознайомитися в Обкомі, Міському, Райкомі партії з постановою ЦК ВКП(б) з 23/IV-32 р. «О мерах борьбы с хищениями хлеба» та пропонується включитися в роботу, щодо здійснення зазначеної постанови методами, що вказані в директивах НКЮ по цьому питанню (бюлетень НКЮ 1932 р. № 6, арт. 15, № 10 арт. 53 та директиви НКЮ, що розіслана 13 квітня ц.р.).

Зокрема пропонується посилити репресивні заходи по відношенню до спекулянтів та розкрадачів хліба і інших продуктів та товарів.

Справи такого характеру розслідувати та розглядати в судах по завсяку чергу, в потрібних випадках в показовому порядку.

ТВО НАРКОМЮСТИЦІЇ та ГПР (ПРИХОДЬКО)

ЧЛЕН КОЛЕГІЇ НКЮ - ЗАВ. ОРГІНСТРУ (ВІКТОРОВ)

Печатка

30 прим.

Згідно:

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 6. – Арк. 16. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 55

1932 р., 9 травня. – Повідомлення заступника секретаря Чубарівського райкому КП(б)У Фещенка секретарю облбюро КП(б)У про теракт проти члена правління колгоспу «Зелений Яр» с. Кінські-Роздори

СОВ. СЕКРЕТНО.

СЕКРЕТАРЮ ОБЛБЮРО КП/б/У

г. Днепропетровск

«По теракту в с. Конские-Раздоры».

В дополнение к посланному Вам ранее сообщению об убийстве в с.Конских-Раздорах Чубаревского района члена Правления колхоза «Зеленый Яр» он же член сельсовета и член РИК'а тов ПИШНЯК Федор Назаровича сообщаем, что принятыми мерами Райотделением ГПУ террористический акт раскрыт. Убийцей ПИШНЯК является местный крестьянин – додворник ГАЛИЧ Федор Власович.

Теракт совершен при следующих обстоятельствах:

В ночь перед совершением убийства ПИШНЯК проводил собрание в указанном колхозе по вопросу севной компании и после окончания собрания направился на мельницу с целью проверки помола индивидуальным хозяйствам. Здесь он установил, что был произведен без разрешения сельсовета помол указанному додворнику ГАЛИЧУ и дал распоряжение не выдавать помола. Это было в присутствии ГАЛИЧА.

ГАЛИЧ оставил на мельнице ПИШНЯКА, а сам направился на квартиру, взял имевшийся у него обрез от винтовки и подошел к квартире ПИШНЯКА, подождяв его до тех пор, пока ПИШНЯК не подошел к квартире. Тогда ГАЛИЧ подошел к нему и убедившись, что это действительно он ГАЛИЧ произвел в него выстрел с обреза, затем второй и третий и убил его.

В своїх дальнейших показаннях ГАЛИЧ говорит:

«Что ПИШНЯК на селе во всех компаниях проходивших настолько проявлял свою активность, что он еще ранее подумывал над ним, ибо считал, что все обложения его самого и других индивидуальных хозяйств было дело рук ПИШНЯКА. Когда же ПИШНЯК распорядился не выдавать ему помола у него окончательно и безвозвратно зародилась мысль именно в ту ночь разделаться с ним путем теракта над ним и он его убил».

У ГАЛИЧА обнаружен обрез, с которого он убил ПИШНЯКА, закровавленная одежда и ботинки. Помимо этого в квартире вскрыта яма, в которой хранилось около 25 пудов разных культур зерно-хлеба.

Дело на ГАЛИЧА Райотделением ГПУ закончено еще 24/IV и направлено Областному Прокурору г. Днепропетровска для предания Суду Чрезвычайной Сессии.

Учитывая большую заинтересованность в этом деле местного партийного и беспартийного актива, вынесенной целой серией протестов.

РПК просит ПОТОРОПИТЬ Облпрокуратуру о скорейшем заслушании указанного дела, при чем желательно, чтобы это дело слушалось на месте в с. Конских-Раздорах.

ЗА СЕКРЕТАРЯ РПК

/ФЕЩЕНКО/

ДАДО. – Ф.П-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 27. – Машинописний текст, оригінал.

№ 56

1932 р., 10 травня. – Директивний лист Наркомату юстиції УСРР від 10 травня 1932 року «Про відповідальність за самоправне розбирання усупільненої худоби»

УСРР

Народний Комісаріат Юстиції

Таємна частина

10/V – 32 р.

№ 9108.10

Таємно

ДО ВСІХ ПРОКУРАТУР, НАРСУДІВ ДОНБАСУ ОБЛСУДІВ

(з пропозицією своєю лінією надіслати Нарсудам).

Копія: НА ВСУДУ та НКЮ АМСРР

«Про відповідальність за самоправне розбирання усупільненої худоби».

Занотовано низку випадків, коли куркульські та інші класово-ворожі елементи, скористувавшись з постанови ЦК ВКП(б) з 26 березня ц.р. та ЦК КП(б)У від 28 березня ц.р. про неприпустимість примусового усупільнення худоби, агітують колгоспників на самоправне розбирання цілком добровільно усупільненої худоби, зокрема корів.

Н.К.Ю. пояснює:

1. Куркулів та інших осіб з класово-ворожих елементів, що агітують колгоспників самоправно розбирати усупільнену худобу, притягти до кримінальної відповідальності, як за контрреволюційну агітацію. Справи цієї категорії розслідувати та розв'язувати в суді за найкоротший термін. Характерні справи цієї категорії ставити показово. Кожний судовий процес в таких справах використовувати для популяризації згаданих постанов ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У.

2. Місцевим органам юстиції, погодивши з місцевими партійними органами, забезпечити широку масову пояснювальну кампанію серед колгоспників, популяризуючи зміст та напрямки згаданих постанов ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У. Зокрема таку широку масову роботу треба провадити в тих колгоспах, де були випадки самовільного збирання усупільненої худоби. Мобілізувати маси колгоспників на боротьбу // *арк. 18 зв.* з підступами класового ворога, що такою агітацією намагається зірвати здійснення заходів організаційно-господарчого зміцнення колгоспів.

3. Скарги колгоспників на примусові усупільнення худоби розв'язуються місцевими органами Колгоспцентру. Такі скарги треба ретельно перевіряти та розв'язати їх за найкоротший термін.

4. Притягати до кримінальної відповідальності тих, що самоправно розбирають усупільнену худобу,

можна лише в окремих випадках, при чому і в цих випадках можна притягати лише окремих осіб, що організували, підбурювали тощо відбирання худоби. Так злочини кваліфікувати відповідно до характеру вчиненого злочину. В кожній справі надсилати меморандум до обласної прокуратури та до Прокуратури Республіки.

Харків 8 травня 1932 року

ЗАСТ. НАРКОМІЮСТИЦІЇ та ГПР (А. ПРИХОДЬКО)
згідно: [підпис]

ДАДО. – Ф. Р – 1520. – Оп. 3. – Спр. 6. – Арк. 18–18 зв. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 57

1932 р., 17 травня. — Копія анонімного листа, що був надісланий 18 січня 1932 року до політбюро ЦК ВКП(б) та видавництва газети «Правда» щодо терору, голоду і зриву посівної кампанії

Копія.
ПІДЛЯГАЄ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ
ПОВЕРНЕННЮ.

ЧЛЕНАМ ОБЛБЮРА: т.т. ЧЕРНЯВСЬКОМУ, СОКОЛОВУ, МАКАРОВУ,
ПЕТРОВСЬКОМУ, ХАЗАНОВУ, КРАУКЛІСУ,
СІНАЙСЬКОМУ, РОГАЛЬОВУ, МУСКІНУ.
ЗАВ. ВІДДІЛАМИ: т.т. ЛЕВІНЗОНУ, СТРУЦУ, ВАРФОЛОМЕЄВУ,
ФІЛЛІПОВУ.

За дорученням тов. ЧЕРНЯВСЬКОГО надсилаємо для ознайомлення копію анонімного листа, надісланого до Політбюро ЦК ВКП(б) та видавництва газети «ПРАВДА».

ПОМ. СЕКРЕТАРЯ ОБЛБЮРО КПБУ [підпис]

Копія

ПОЛИТБЮРО ЦК ВКП(б), «ПРАВДЕ».

Ужасы, каких не было и вряд-ли знает их какая-нибудь история.- Украина – колхозники абсолютно все обречены на голод, а 80% сейчас голодают и пухнут – до этого между колгоспниками сумасшедшая травля – один одного не познаше.

Борьба проводится не классовая, а животная. Всякий авторитет потерян для коллективизации на вечные времена. Пишущий эти строки – партизан и активист, я кругом окружен сотнями ненавидящих меня, а близок до самоубийства.

Спасите хотя остаток Советской власти, будем помогать.

Я не контрреволюционер, я большевистский патриот и зываю: «Спасите, не занимайтесь головотяпством, что хлеб есть, а его не дают коллективы – это ложь, колгоспники голодают и пухнут, нужно спасать положение. Это – не паника, а факт, с которым нужно считаться. Уже поздно заниматься политикой запугивания, ни ГПУ, ни что другое не спасет, а нужно принять срочные и серьезные меры – если не верите, что хлеба нет, и вообще, что делается, - нужно выслать комиссию из серьезных людей для обследования колхозов и политического положения на местах – ибо творятся ужасы. Ненависть, возбужденная голодом в народе – страшная вещь.»

ВЗЫВАЕМ: спасайте, ибо партийное лакейство, какое существует у нас, - оно нас погубит. Ибо верно Владимир Ильич Ленин сказал: «Лучше иметь в партии девять непослушных умных, сем одного послушного дурака». Вот я думаю, что и в данном случае уже один умный не спасет, если девять дураков насильно губят все завоевания, добытые кровью.

Я глубоко убежден, что посевная кампания у нас сорвана, и всякой болтовне – грош цена – сорвана будет по следующим причинам:

// Арк. 42 1. Некому и некого в большинстве случаев будет выслать в поле потому, что нет хлеба и люди голодные и разбегаются, куда попало.

2. Лошади, как живая тяга, никуда не будут пригодны за отсутствием твердых кормов.

Вот по этим уже причинам уже нам трудно будет сеять.

Потом террор населения, какой довел уже до таких размеров, что у народа распухли мозги и он начинает глубоко ненавидеть Советскую власть, ибо ни у кого нет никакой гарантии, что его не выбросят из колхоза, заберут последнее барахло и последнюю крошку хлеба со стола, ибо народ озверел и темен и на все, что хочешь – способен потому, что голодный и создается такое мнение, что его продают и что его думают погубить – пожаловаться некуда и некому – где пойдешь, кому скажешь, суды, милиция, ГПУ, прокуратура – это все дымовая завеса, это все знают. Сейчас издевательство над крестьянством страшно напоминает еврейский погром. Потом, ничего глупее нет, как выступление ответственных работников, которые в своих выступлениях на общих собраниях говорят: «Что мы зерновую проблему уже развязали», а крестьяне-колхозники говорят: «Почему же получается так, что зерновую проблему развязали, а мы – колхозники умираем с голоду и это уже не трудности, а смерть – широкое поле для покойника Некрасова: «Кошмар, трагедия, ужасы».

Тут далеко весьма глупым энтузиазмом нашей печати, какая безсовестно врет, «что хлеб есть», не уйдешь, а нужно искать выход из ужасающего положения. Вы можете понять, что благоразумная часть колхозников уже поговаривает на случай голодной трагедии колхозников, комитеты по охране безопасности потому, что положение крайне тревожное на почве голода, вся Украина на пороховом вулкане; болезнь мозгов – что будет дальше и голодные стоны колхозников.

Итак, властители мира сего – ЦК ВКПб, если Вам дорога кровь партизан и колхозного крестьянства, ищите выход, а если Вам все трин-трава, тогда дело плохо.

Примеры: до одной артели заходят два партизана с вилами в канцелярию и говорят голове: «Ты нам, етМ, хлеба дашь или нет», говоря: «За что-ж мы воевали» и нам пришлось уговаривать товарищей, потому, что террор и грубости в данный момент ничего не помогут. Нужно одуматься: по первых наладить нужно печать, ведь Вы ж пишете не скотам, а людям и хотя небольшую долю правды, а нужно писать. Нельзя людей считать за абсолютных скотов.

Ждем Вашего решения на партийной конференции.

Группа товарищей-партизан с Украины.

Простите, товарищи, что мы пишем без подписей, ибо мы не контрреволюция, а Вы нас загнали в подполье. Слово правды свободно сказать нельзя.

18/І-32г.

ДАДО. – Ф.П-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 41–42. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 58

1932 р., 18 травня. – Заяви Арсена Рудого до голови Волоської сільради та спілки «Робос» про недотримання умов угоди надання йому молока від зданої до артілі корови

До голови сільради та голови спілки «Робос»
Рудого Арсена

Заява

Місяців зо три назад я здав свою корову до артілі на де-яких умовах. Основні пакти: це: 50% удою молока і тепле, свіже, не пізніше 5 хвилин після удою, молоко. Корму я мав повністю визимувати корову, в Миськраді мені дали гарантію: - інвалід має повне право лікуватись, і в нього ніхто його ліків (для туберкульозного ліки - молоко) не має права відняти

Отже корову я віддав із-за якої-сь мабуть ідеї. Бо що за рахуба, скажіть будь ласка, губити щоденно 5 літрів молока?

Але звідсіль пішли образи за образою. Член правління т. Верлатий зразу ж після складення умови з правлінням сказав мені: «ти шахрай». Петров Свірдон і досі агітує масу, що коли б усім такі привілеї (50% удою і 5 хвилин) то всі усуспільнили б.

А тут-ще й артіль почала нехтувати складеною з нею умовою. Переводять корову десь за кілометр. Коли дружина моя рішуче сказала Дмитрієву, що нести за кілометр молоко – це безглуздя, - він не звернув уваги. Я тоді подав заяву про те, що возьму корову. Тоді Дмитрієв сказав, що доярка носитиме мені додому. Ось вечір. 7, 8, 9, 10 годин вечора. Пішов шукати доярку. Крутнувсь до неї додому – нема, в молочарці – нема. Люди сміються. Другого дня, третього дня – приносить холодне, перебовтане молоко. Намагання договоритись з ким - ціле море образі «хворі нехай гинуть!», «хворі – на смітник!», «Нам як-би молоко, а на Вас плювати!»

В общем, склалось у верхівки правління таке враження: «раз ти усупільнив коровку, то тепер ти попався голубчик! не вирвешся! А захочеш брикаться – так ми тобі зрив пришиємо, а за зривом контракцію, а там і ліквідацію. Тепер що до поняття: «усупільнення». Член артілі коли що усупільнює, то має рацію: бо воно йому повернеться у виді трудоднів, розподілі прибутків і таке інше. Я з неволі не член артілі. Мене не приймають, бо (це казала взимку Зоря) «в нас своїх калік до-чорта!» Отже деж логіка: інвалід – не член артілі і – усупільнена ним корови! Я просто здав корову на умовах.

І от дивно мені, що чому-то, коли артіль чи не має можливости, чи не хоче, чи то не підходять їй умови мої і цим перша штовхнула мене на розрив умови, то всі: і Дмитрієв, і Похил і Михайленко (ну, а за ними, звичайно, і де-хто з маси – тільки не Ракшівка) чому-сь упевнились, що я зриваю усупільнення.

Я, слово чести кажу, що про це не думав! Я просто орієнтувався на постанові ЦК ВКП про розвиток тваринства.

І коли піднявся такий шум, то я й сам перелякався! Може й справді зрив! Тільки мені здається, що це політично неправильна думка. Колгоспники, що усупільнили корів, можуть у всякий час й без мене зірватись, коли сільрада рішуче й твердо не доведе виконання контракції молока по індивідуальних – корівниках на всі 100%. Бо це-ж соблазнає, що де-хто з неусупільців спекулює на молоці на 600 карб. щомісячно, купається в молоці. До того-ж ще в молочарці за своє фальшиве молоко одержують і гроші.

Моя-ж трагедія не в цім. Здавши корову, я за цих три місяці всі гроші, всі харчі – борошно, крупу, картоплю міняю на масло. А його ще нігде дістати. Бо це-ж моє лікарство. І був час, коли я звалився в крові і не занімався. Тут ясно одно – тимчасово треба над курортні харчі. Бо зірветься геть здоров'я, а за ним і праця. Доцільно б було дати зайву літру молока щоб на грудочку масла Це був-би наглядний примір для маси, побачили-б вони, що не так-то й одурачені вже «усупільники». Так ніж-відмовлено. І звернувся до неусупільників. Тут, знаєте, схидний смішок. І так увесь час! Бо весь час я купую.

Так-от діло просте: я бачу, що поруч з кількістю я згубив і якість молока. Бо не дають його в пору.

Правда, Дмитрієв, ніби обіцяє мені влаштувати гаразд, але я хотів-би просто з сільрадою яко-сь дорозумітись в цім.

Я просив-би лише зважити ось на що: я веду зараз дві школи, здоров'ям я так опустився, що буквально рачки лізу. Цих 4 літри (з них 1-1,1/2 л. випиває жінка) не досить, бо я ні солоного, ні кислого, ні борщу, ні хліба не їм. Молоко рано, в обід, в вечеру. Як-би мені до кінця занять (до 25/VI-1/VII) давали замість крупів, олії, картоплі по 1,1/2 литри молока.

В кінці всього хочу сказати, що я враховував обережність в справі можливості зриву усупільнення корів. Коли сільрада погодить оформити складену умову, то нехай негайно перешле її до артілі.

18/V – 32 р. [підпис]
// Арк. 12 Голові с/р та секретарю п/осередку Рудого Арсена

Заява

Умова моя на корову, не дивлячись на подану тверду настановку, - не виконується артіл'ю. І скільки я не б'юсь про виконання її, але-ж умови ще гірші склались. Навколо цього лише склалась ворожнеча, глузування. Я не обвинувачую Дмитрієва. Він-бо приклав усіх зусиль. Тут винуваті де-які «розвінчані герої» бувшої «автономної артілі «Зоря». Ім-бо, бачте, увірвалось те врем'ячко, коли без просипку піячили і плювали на всякі політичні ситуації. Їх тепер гнітить політичний контроль, взятий арт. «9 січня, і вони ображенно по закутках бубонять.»

По-друге – тут винувато ще близоруке голопятство де-кого з верхівки села, які зовсім не звернули уваги на порушення умови, а огулом, нальотом окошили все на моїй дружині: - за те, що артіль порушила умову, її, бідолашну, склачили з бідняцької групи, склачили на 2 тижні з роботи. А що вже мене опльовано! І погрозували зразу-ж забрати корову, звільнити з посади. А за віщо? За те, що чахоточний хоче жити, і хоче навіть працювати!

Але давайте до діла: я заявляю, що я тим, що красний інвалід, і тим, що 11 років був на громадсько-корисній праці, я хочу мати претензію, як і всі ви здорові, на життя. Я від держави нічого не вимагаю, в силу труднощів, - а сам себе забезпечую – купив собі корову. Але в мене ще брєнить соц-струнка – бо я половину молока здаю державі. Я прошу не багато: давати мені тепле ще молоко. Я так мріяв про майське молоко, але завдяки абстоточному дуротяпству, вже я його згубив. І надалі гублю! Через віщо? Чередник, доярка, молочарник, завгосп т. Третяк і організатор праці т. Ламаний кажуть, що умова морочлива і неможливо її виконати. Бо Череднику нарочито треба відгонити корову, а доярці позачергово доїти, а потім комусь треба її назад відгонити. В цім є правди трохи. Хоть ніхто ще не спрактикував – може б що й вишло.

Мій варіант от який: увечері городник нагоне лише (вірніше – вилучає з череди) корову, моя дружина зустрічає її. Далі, в присутності Завмолочформа, здоє й віддає йому половину молока. Ранком доярка заходить і доїть. (Увечері доярка вже біля корів на горі, і не може доїти). Потім або доярка, або я, або моя дружина одгоне

корову вчереду. Ну, а як-що й це не підходить, то нехай артіль поверне корову. Тільки без усяких там погроз про контрактації, конфіскації й інші там «акції». Прошу розібрати це, - тільки обережно, щоб не викликати тут ворожнечі на мене

[підпис]

ДАДО. – Ф.Р-2726. – Оп. 1 – Спр. 35 – Арк. 11–12. – Рукопис, чорнила.

№ 59

1932 р., 20 травня. – Постанова ЦВК і РНК СРСР про порядок проведення торгівлі сільськогосподарськими продуктами

Про порядок проведення торгівлі
колгоспів, колгоспників та трудящих одноосібних селян
і зменшення податку на торгівлю сільськогосподарськими продуктами.
Постанова Центрального Виконавчого Комітету і
Ради Народних Комісарів Союзу РСР

Москва, 20 – 5. Щоб сприяти колгоспам, колгоспникам та одноосібним трудящим селянам в справі розгортання торгівлі продуктами свого сільськогосподарського виробництва на основі постанов РНК Союзу РСР з 6 травня 1932 року, Центральный виконавчий комітет і Рада народних комісарів Союзу РСР ухвалюють:

Скасувати всі нинішні, як республіканські так і місцеві податки та збори з торгівлі колгоспів, колгоспників і одноосібних трудящих селян продуктами свого с.-г. виробництва на базарах, майданах, станціях, залізницях, пристанях (хліб, м'ясо, птиця, яйця, молочні продукти, городина, садовина й інші).

Щоб тримати базари в чистоті і на покриття видатків на прибирання базарів, допустити встановлення місцевого разового збору, при чому цей збір не повинен перевищувати за день торгівлі: з возу – карбованця, при торгівлі з рук на рундучках тощо – 20 коп., з голови великої худоби – 1 крб., і з голови дрібної худоби – 50 коп.

Заборонити стягати місцевий і разовий збір з торгівлі з рук птицею, яйцями, молоком, маслом, сиром з колгоспників і одноосібних трудящих селян.

Зобов'язати місцеві ради максимально зменшити ставку орендної плати за приміщення, що стягається з колгоспних рундуків, крамниць.

Установити, щоб на прибутки колгоспів і колгоспників від продажу своїх продуктів свого с.-г. виробництва не накладається податок.

Встановити, що прибутки трудових одноосібних господарств від продажу на ринках продуктів с.-г. виробництва підлягають накладенню с.-г. податку розміром не більше 30 відсотків прибутків торгівлі, відповідно змінивши артикул 50 положення про с. г. податок на 1932 рік.

Встановити, що на рундуки, лотки і крамниці, які відкривають безпосередньо колгоспи для торгівлі продуктами свого с.-г. виробництва, накладається знижена ставка податку з обороту розміром 3 відсотки гуртового виторгу.

Крамниці і рундуки, що їх відкривають колгоспні об'єднання (районні, обласні, краєві, республіканські і союзні) користуються з тих же податкових пільг, як і по операціях.

Торгівлю колгоспів, колгоспників та одноосібних трудящих селян провадити за цінами, що складаються на ринку, а торгівлю колгоспних об'єднань - за цінами не вищими комерційних цін в державній торгівлі.

Не допускати, щоб приватні торгівці відкривали магазини і крамниці, і всіляко викорінювати перекупників та спекулянтів, що намагаються розжитися коштом робітників і селян.

Запропонувати виконавчим комітетам Союзних республік негайно скасувати всі постанови і розпорядження, що суперечать цій постанові.

Голова Центрального Виконавчого комітету Союзу РСР
М. Калінін
Голова Ради Народних Комісарів Союзу
Молотов (Скрябін)
Секретар Центрального Виконавчого Комітету Союзу РСР
Єнукідзе
Москва, 20 травня, 1932 р.

ДАДО. – Ф. Р-3190. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 2 зв. – Друкований текст, газета.

№ 60

1932 р., 24 травня. – Стаття «Куркульська практика Крамарської сільради нашого району в Магдалинівській районній газеті «У соціалістичний наступ» про зловживання адміністративними методами

Нещодавно в Драбівському районі були виявлені факти масових перекручень лінії партії та порушень революційної законності, куркульсько провокаційне знуцання над селянством під час особливо важливої політично – господарчої кампанії – хлібозаготівлі.

Постановою ПБ ЦК й ЦКК КП(б)У винних виключено з партії й віддано до суду. Партія визнала практику драбівського керівництва за куркульську політику, спрямовану на піддрив радянської влади й колгоспного будівництва.

Приклад драбівської «політики» не обминув і керівництва Крамарської сільради нашого району. Обслідуванням комісії РВК виявлено в практиці роботи керівників Крамарської сільради (Кожа Семен, Материнський) цілу низку самих обурливих фактів перекручення класової лінії партії та уряду. Замість того, щоб при переведенні важливіших господарчо-політичних кампаній – хлібозаготівлі, моб. коштів, підготовка до 3-ї більшовицької весни, проводити широку масово роз'яснюючу роботу, щоб спиратися на колгоспне селянство в спілці з бідняком і середняком-одноосібником, скупчити навколо себе міцний актив, Кожа замінив ці методи роботи голим адмініструванням, розігнав актив, знуцанням над трудовим населенням, масовим штрафуванням та виключенням з колгоспу осіб йому «невигодних».

Ось характерні факти Крамарської «практики». Голова с.-р. Кожа Семен нібито з метою «удобного обкладання» податками самостійно в себе в кабінеті провів перегрупування населення по соціальним ознакам. Внаслідок такого адміністративного перегрупування з колгоспу були виключені бідняки та середняки, не маючи ніяких огріхів в роботі. Виключено з колгоспу колишнього червоноармійця Чапалу, матір двох червоноармійців Дудку, 70-річних середняків Шилових та багато інш.

Кожа та колишній голова колгоспу Материнський, бажаючи «широко» розповсюдити позику, не знайшли нічого кращого, як палити соломі серед хати тих, що по їх міркуванню повинні передплатити позику, затримувати їх по декілько днів при штабах бригад та примушувати вистоювати для скорішого погодження на передплату по 42 години на ногах. Кожа так і наказував в штабі бригади: «Поставити на ноги на 42 години». Середнячка Леюх не витримала цього «методу» та через декілько годин знепритомніла.

У відношенні до родин червоноармійців Кожа теж «вживав» заходів. Так він надає розпорядження забрати хліб у біднячки 67 літньої матері червоноармійця Шило Параски, хоч остання ніяких зобов'язань по хлібозаготівлі не мала. На прохання Шилової повернути їй для споживання жито та просо, Кожа відповідає: «Іди звідцільа, а то забери й той мішок хліба, що тобі залишив».

Протягом шести місяців Кожа оштрафував третину населення, накладаючи штрафи й стягаючи їх без ухвал президії с.-р. Кожа Семен без постанов президії сільради знімав майно у деяких селян, не складаючи про це ніяких актів, описів тощо і не пояснюючи громадянину причин зняття майна, чим утворював враження про відсутність законності.

Кожа Семен вчинив низку зловживань, маючи корисливу мету: купував по здешевленій ціні зняте майно, привласнював зняті харчові продукти, спекулював деякими продуктами.

Методи керівництва Крамарської сільради, що не мають нічого спільного з генеральною лінією партії та законами рад. влади призвели до зриву завдань мобілізації коштів, до невиконання завдань весняної сівби.

Постановою бюро РК КП(б)У та президії РВК суворо засуджено систему роботи керівників Крамарської с.-р. та розцінено її як практику куркульської політики. Кожа Семен, як агент куркуля, притягнутий до судової відповідальності.

Наука Крамарки повинна привернути до себе увагу партійних, радянських та громадських організацій нашого району. Викриваючи факти перекручувань лінії партії та в боротьбі проти куркуля і його агентів, правих та «лівих» закрутників, організувати колгоспників та бідняків і середняків-одноосібників на закінчення плану весняної сівби до 25/V та виконання плану моб. коштів.

Вирок народного суду по справі Кожі.

Виїздною сесією Нарсуду в селі Крамарці 15-16 травня розглянуто справу про грубе перекручення лінії партії й порушення рев. законності кол. головою с.-р. Кожею С.Д.

Вирок суду: Кожу С.Д. засуджено на 3 роки позбавлення волі та поражено в правах на три роки.

№ 61

1932 р., 26 травня. – Анонімний лист робітника з Дніпропетровська до обласного бюро КП(б)У про тяжкий стан трудящих та критичне ставлення населення до влади

Облпарткому Днепропетровской обл.

Товарищи своим письмом хочу вас поставить в известность, что мною замечено в толпе городской обывательской массы и крестьянства и в частности среди рабочих заводов нашего города.

Толпа вопит, войны желает и страшно негодует на власть которая поморила почти всех живущих в земле русской, а Церабкоопу приписывают одну из тех фашистских организаций, которая ведет параллельно с подготовкой буржуазии к нападению на СССР, а это // *арк. 22* Церабкооп разлагает ряды, отвращает последние мечты и надежды на поддержку защиты Советского Союза. Скажите кому надо такую власть, которая поморила нас с голоду. Ведь это основное. Ведь человечество пухнет, мрет, разве вы не люди, что смотрите на факты и капли жалости не имеете к нему. Так я вам должен сказать, что я чернорабочий имею 6 душ детей, прихожу с работы, они меня встречают // *арк. 23* у порога прямо, – «папа мы есть хотим». Что я им должен сказать, если я зарабатываю 150 р., в месяц, а хлеб на базаре стоит 14 р. штука. Как вы думаете на сколько дней мне хватит моих денег; плюс к тому надо одеть, обувь и т. д. Принимая во внимания, что Церабкооп ничего не дает, а пай одно и дай.

Я предлагаю изыскать, хоть из-за границы привезть, а надо дать хлеб людям не менее как 1½ фунта на человека без разбору, кто бы он ни был, лишь бы человек; потому что варива нет, что он должен кушать? // *Арк. 24* Или уж Вы задались целью погубить народ, но ведь если вокруг начнется маленький пожар, то ведь о революции и все забудут ибо им надоело голодать, а будут ожидать буржуев, которые с нами так безжалостно никогда не поступали, как теперь Вы и заметьте, что вы хлеб достать из-за границы смогли б за дешевую цену, потому что его там // *арк. 25* выбрасывают в море, а для вас была бы большая опора. Когда человек сыт поистине ему другая власть не надо, но голодая он тоже защищать её не будет. Нам надоело слышать жалобные стоны ребенка: «хлеба, папа хлеба»

26/V. 32 г.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп.1. – Спр. 90. – Арк. 21–25. – Рукописний текст, оригінал.

№ 62

1932 р., 8 червня. – Стаття «Опортуністичним хниканням покласти край» в газеті «У соціалістичний наступ» Магдалинівського району про відсутність торгівлі на базарах у зв'язку з нестачою продуктів у колгоспників

ОПОРТУНІСТИЧНИМ ХНИКАННЯМ ПОКЛАСТИ КРАЙ

Райколгоспспілка, Земвідділ та Торгвідділ не організують колгоспників для торгівлі на радянських базарах

Негайно рушитись з місця

Постанова ЦК ВКП(б) про колгоспну торгівлю пророблена майже в кожному колгоспі, але практично до роботи ще не приступлено за виключенням артілі Ільіча Гупалівської с-р, де організовано один колгоспний лоток на терені свого колгоспу. Решта сілрад та колгоспів зупинились лише на тому, що проробили постанову серед колгоспників та одноосібних господарств.

В організації колгоспної торгівлі маємо у нас в районі ряд найбурхливіших, опортуністичних хникань, нічим торгувати.

Голова Котівського с-ради Григоренко так і заявив «ми постанову проробили і в відповідь на постанову успішно перевадили сів, а торгівлі не організували бо у колгоспників торгувати нічим».

Так само заявив зам. голови Личківської с-р Урізко. Хуже цього, голова Шевської с-р Нескромний, гадаючи, що його підтримає хтось, на запитання як у вас організована колгоспна торгівля, відповів: «хіба ви не знаєте, що торгувати у колгоспників нема чим».

Таких шкідливих опортуністичних поглядів є багато і їм належної відсічі не дається.

Керівництва по організації колгоспної торгівлі з боку РЗВ РКС та Райторгвідділу нема, чи не думаєте і ви з РЗВ, РКС та Райторгвідділу, що нічим торгувати?

Такого стану терпіти не можна ані хвилини опортуністам, неробам, що зривають колгоспну торгівлю давати нещадну відсіч.

Роботу по організації колгоспної торгівлі негайно розпочати.

Б-к.

ДАДО. – Ф.Р-2707. – Оп. 1. – Спр. 15. – Арк. 20. – Друкований текст, вирізка з газети.

№ 63

1932 р., 26 червня. – Доповідна записка від прокурора Покровської дільниці М.М. Радінської до обласного прокурора про намагання селян захопити насіннєвий матеріал та заходи, що прийняті районною владою

таємно

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

22/ІІІ-32 року, в селі Покровському уч. Глянині ранком зібралась товпа жінок і розібрали посівний матеріал – кукурудзи.

Під гаслом «Хто голодний їдїть берїть кукурудзи» до того на перед одного дня було поставлено питання про хлїб на загальних зборах колгоспа, де був присутній голова С/ради і дав їм відповідь, що хлїба нема.

Ранком 22/ІІІ – 32 р. жінка Гостренка та інші ходили по хатах й закликали жінок щоб останні ходили ламати замки у кого хлїба нема.

На зборах кричали про хлїб родини куркулїв, розкуркулєнних, спекулянти та взагалї підкуркульські елементи, якї підбурювали масу щоб вимагали хлїба від Держави.

Більшість забрано жінками кукурудзи з комори ними було в той день повернето.

Зараз-же я виїхала на місце з представниками району і прийняла участь в організації масової роботи щодо засудження таких осіб, одноразово розпочато слідство і заарештовано 10 осіб.

На другий день 23/ІІІ – 32 року зібралось коло елеватора також 80 осіб жінки і хлопці понад 12-14 років теж з наміренням розібрати кукурудзу.

При появленї приставників Влади товпа розійшлась.

24/ІІІ – 32 р. в колгоспі «Червоний Лиман» зібралось 30 жінок і намагалися ламати замки від комори, але це їм не вдалося і вони зірвали дошку і забрали послїд, заходи що до усунення цих ненормальностей приймались.

Про що доводжу вас довідома.

Уч. Прокурор /РАДІНСЬКА/

ДАДО. – Ф.Р-1520 – Оп. 3 – Спр. 11 – Арк. 61. – Машинописний текст, оригінал.

№ 64

1932 р., 29 червня. – Меморандум по справі про знищення посїву в артілі «Степова Україна» Ново-Прокопївської сільради Велико-Токмацького району

МЕМОРАНДУМ.

В справі про знищення посїву в артілі «Степова Україна» Н-Прокопївської сільради В.-Токмацького району.

29/VI 1932 року мені стало відомо, що тогож дня в артілі «Степова Україна» Н-Прокопївської сільради В.-Токмацького району зі степу систематично нищать незрілий хлїб.

Зараз-же по одержанню цих відомостей, Прокуратурою було надіслано на місце інспектора міліції з пропозицією негайно розслідувати цю справу й виявити куркульській та ворожий елементи що організував та підбурював свавільно косити хліб і 1/VII-32 року слідство в справі закінчено.

Переведенним розслідуванням Райміліцією виявлено таке:

Гр.-ка КАЙОЛО Палажка куркулька-розкуркулена та ШЕЙКО Лімпіяда першими почали систематично різати незрілі колоски кращої пшениці на степу артiлі «Степова Україна».

Наслідуючи прикладу куркульок КАЙЛО та ШЕЙКО – середнячка ВОРОШЕНА та інші разом з ними також різали колоски кращої пшениці.

Оглядом місця злочину спеціальною комісією – виявлено таке:

з загальної кількості озимого посіву в артiлі «Степова Україна» 40 гек. загинуло – 3 гек. пшениці та жита.

Під час затримання грн. КАЙОЛА й ШЕЙКО в останніх знайдено три чували наруханих колосків та пуд вже змолоченого жита.

В цій справі притягнуто як обвинувачених КОЙЛО Палажку Іванівну, ШЕЙКО Лімпіяду Ільковну та ВОРОЩАГУ Надежду Андрійовну з визнанням артiлі «Степова Україна» за цивільного позивача.

Захід запобігання до звинуваченої ШЕЙКО обрано тримання під вартою. Переведення довіду в справі закінчено й справу скеровано до суду на розгляд.

Уч. Прокурор

(МАШКЕВІЧ)

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 23. – Арк. 329. – Машинописний текст, оригінал.

№ 65

1932 р., 30 червня. – Лист співробітника юридичної консультації Межівської районної прокуратури до обласного прокурора щодо випадків фізичного насильства з боку представників влади до колгоспників під час проведення хлібозаготівлі

Таємно

До Дніпропетровського обласного прокурора

Від Шендеровича Льва Исааковича

Г.Н.О. Межевської юрконсультації за 15

на Дніпроперовщине

Заява

В Межевском районі охорона революційної законності під загрозою, залишаються непокараними кримінальним судом класово ворожі куркульські дії які спрямовані на підризу підвалин колгоспівського будівництва на селі наслідком чого особливо по селі Славянці вихід біднячества та середнячества з Колгоспів.

Нарслідчий нашого району тов. Шаля (людина з минулим на нього мається справа в ККР.СУ. а чому то лежить без руху) пішов по лінії найменшого опіру підпав під нездоровий вплив Керівної верхушки нашого району змазав актуальну справу важливого політичного значення про брутальне перекручення клясової лінії партії та Уряду з боку відповідальних робітників району, передав її до Рай ККР.СУ. в дисциплінарному порядку. Справа ця по звинуваченню Татрова Аркадія Константиновича за 98 П КК.

Нарслідчій неприпустимо довго вів попереднє слідство по цій справі починаючи з грудня 1931 року по березень 1932 року і в решті решт свідомо віддав до суду. Не дійсних винуватців в цій справі, а бригадира штурмової бригади з 46 осіб політично неписьменну людину, яка згідно данної її політично невірної установки з боку керівників місцевої влади села Славянку має біти уповн. РПК. в тім селі ні Козакова. Підверила цілу низку грубих перекручень клясової лінії. В квітні м-ці ця справа розглядалась в Межевій не в // арк. 422 показовому порядку в місці скоєного злочину село Славянка, а звичайним порядком (без участі прокуратури, не дивлячись на те, що в справі мається пропозиція дільничого прокурора розглянути справу з участю сторін обов'язково.

На судовому слідстві виявилось що дійсні винуватці не були притягнуті до відповідальності і суд на мое клопотання ухвалив передати справу на доповнене дізнання притягнувши головних звинувачених до справи як то Козакова, Палеху та Лева. Але слідчій замість того щоб виконати ухвалу суду передав до РайККР.СУ для розгляду в адмінпорядку.

Суть справи коротко полягає в тім що коли по колгоспному сектору села Славянки плян виконання хлібозаготівлі був на 100% а по односібному на 65%, то за рахунок колгоспників побажали виконати плян по од-

ноосібному сектору и творили штурмову бригаду з 46 осіб яка зробила повальні обшуки у колгоспників бідняків комунарів по хуторах суцільної колективізації (де не було ні жодного одноосібника) Хут. малая 2) Натальєвка, 3) Андроновка підкут Марьина Роща, що навіть підпорядкован іншому району Гришинському сусідському! Вилучали все власне збіжжя (інше лише залишали) та різні речі не лише зерно а і гарбузове насіння пшоно, гречнева крупа (по декілько кгр.) навіть печеній хліб у робітників Радгоспу «Горняк» ібо теж по декілька кгр порожні мішки, мед, сало, білизну. На всі вилучени речі ніяких актів або описів майна не склали руйнували помешкання під час трусу хто, суперечив заарештували були випадки фізичного насильства з боку представників влади до бідняків, колгоспників, комунарів.

Колгоспники бідняки комунари звертаючись до юр консультацій задають цілком вірне питання, цій можна провадити представникам влади такі руйначки ворожи для бідноти дії, а як що не можна, то чому вони залишилися не міня не покараними, а висунули на білш відповідальні посади а тому необхідно облпрокуратуре зажадати цю справу по обв. Татрова Аркадія Контантиневича за де II к. з РайККР.С.У. Межевського району та дату її належній рух ЧКО Шендерович Л.И. село Межевая 30/II 1933 р.

На полях «Про наслідки моеї заяви прошу мене повідомити на адресу Межевая ю.к. за 15 Шендеровичу»

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 13. – Арк. 421-422. – Рукопис, кутовий штамп, оригінал.

№ 66

1932 р., 7 липня. – Постанова ЦК ВКП(б) про організацію хлібозаготівельної кампанії у 1932 році

СЕКРЕТНО
НЕ ДЛЯ ПЕЧАТИ

ЦК НАЦКОМПАРТИЙ, КРАЙКОМАМ,
ОБКОМАМ И РАЙКОМАМ ВКП(б)
ОБ ОРГАНИЗАЦИИ ХЛЕБОЗАГОТОВОК В КАМПАНИЮ 1932 г.
(Постановление ЦК ВКП(б) от 7 июля 1932 г.)

ЦК и СНК СССР в своем постановлении от 6 мая о хлебозаготовках и развертывании колхозной торговли хлебом подчеркнули, что в 1931 году государственные заготовки хлеба достигли, несмотря на засуху, 1.400 млн. пудов вместо 1.350 млн. пудов, заготовленных в 1930 году. Этот успех достигнут на основе победы колхозной и совхозной системы в сельском хозяйстве и разгрома кулацких элементов в деревне.

Приступая к новой хлебозаготовительной кампании, необходимо учесть все достижения и ошибки прошлой кампании, с тем, чтобы, устранив допущенные ошибки, по-большевистски организовать и провести предстоящие хлебозаготовки.

Главная ошибка нашей хлебозаготовительной работы в истекшем году, особенно на Украине и Урале, состоит в том, что план хлебозаготовок был разверстан по районам и колхозам и проводился не в организованном порядке, а стихийно, «по принципу» уравниловки, проводился механически, без учета положения в каждом отдельном районе, без учета положения в каждом отдельном колхозе.

Что нужно сделать, чтобы не повторить ошибок истекшего года?

1. План нужно довести до района и колхоза, а в части единоличников до села, но довести нужно не механически и уравниловски, а с учетом особенностей каждого района, каждого колхоза и каждого села.

Надо решительно ликвидировать уравниловку в подходе к колхозам, тем самым обеспечить полное выполнение плана хлебозаготовок и добиться того, чтобы колхозы, лучше посеявшие, убравшие и полностью выполнившие установленный для них план хлебозаготовок, имели бы соответственно в своем распоряжении для собственных потребностей большее количество хлеба.

2. Так как при данном состоянии наших организаций у нас не может быть абсолютно точного учета этих особенностей, то надо допустить страховую надбавку к плану области для районов 4-5%, чтобы создать тем самым возможность перекрытия неизбежных ошибок в учете и выполнить самый план во что бы то ни стало.

3. Нужно, чтобы обкомы, крайкомы и ЦК нацкомпартий посылали в помощь районам ответработников с хлебозаготовительным опытом как до разбивки плана по районам (для разработки необходимых данных), так и после доведения плана до районов (для участия и проверки, насколько правильно производится разбивка районного плана по МТС, колхозам, а в части единоличников – по селам).

Разбивка плана по районам должна быть произведена с обязательным участием секретарей райкомов и председателей райисполкомов, а доведение планов до колхозов и в части единоличников до села – с участием пред.колхозов и пред.сельсоветов.

Сельсоветы должны иметь повседневное наблюдение за выполнением плана хлебозаготовок по всему селу как в части единоличников, так и колхозов.

4. Выделить в планах хлебозаготовок следующие культуры и группы культур: 1) пшеница, 2) рожь, 3) все кормовые, с особым выделением овса, 4) крупяные и 5) бобовые, допустив сдачу пшеницы, ржи и бобовых взамен любой другой культуры, не допуская, однако, замены пшеницы и ржи какой-нибудь другой культурой или замену пшеницы рожью.

5. Установить следующие предельные сроки доведения плана до районов:

а) по Закавказью, Крыму и Средней Азии 10/VII

б) по Северному Кавказу, Украине, ЦЧО, Нижней Волге, южным районам Казакстана 20/VII

в) по Средн. Волге, Татарии, Башкирии. 1/VIII

г) по Восточной Сибири и ДВКраю. 5/VIII

д) по всем остальным районам 15/VIII

Доведение плана до колхоза, а в отношении единоличников до села произвести в десятидневный срок с момента доведения плана до района.

6. Не допуская недооценки роли единоличного сектора в выполнении плана хлебозаготовок и ведя борьбу против перегибов и администрирования, добиться, чтобы единоличные хозяйства сдавали хлеб государству с каждого га посева не менее, чем соседние колхозы. В отношении же кулацко-зажиточных хозяйств – сохранить практику дачи сельсоветами твердых заданий.

7. ЦК подтверждает к безусловному выполнению принятый 6 мая с.г. ЦК и СНК план хлебозаготовок по совхозам, колхозам и единоличному сектору, включающий в том числе госсортфонд, и указывает, что этот план не включает в себя поступление гарцевого сбора и выданную государством семенную и продовольственную ссуду, подлежащую возврату полностью.

8. Утвердить план поступления централизованной части (90%) гарцевого сбора (из урожая 1932г.) в размере 100 млн.пуд. с разбивкой по республикам, краям и областям, согласно прилагаемой таблице (см.таблицу № 1).

9. Утвердить план возврата семенной и продовольственной ссуды в размере 80 млн.пудов; из них: а) по совхозам – 10 млн.пудов (в том числе по зерносовхозобъединению – 8 млн.пудов, по Союзсахару – 0,5 млн. пуд., по Животноводобъединению – 0,5 млн.пуд., по Сортсемтресту – 0,5 млн.пуд., по респ. и проч. совхозам – 0,5 млн.пуд. и б) по крестьянскому сектору – 70 млн. // *арк. 51* зв. пудов, с разбивкой всего плана по республикам, краям и областям согласно прилагаемой таблице (см.таблицу № 2).

10. Разрешить зерносовхозобъединению, в случае необходимости, на уборочных работах допустить частичную оплату рабочей и тягловой силы натурой в пределах 1 млн.пудов хлеба, при обязательном выполнении установленного плана хлебосдачи по зерносовхозобъединению.

Союзсахару – для той же цели в отдельных районах УССР разрешить израсходование до 200 тыс.пудов хлеба при обязательном выполнении установленного плана хлебозаготовок.

11. Предложить Комитету заготовок при СТО представить на утверждение ЦК с заключением обкомов, крайкомов и нац. ЦК разбивку плана хлебозаготовок – по секторам и культурам:

а) по Крыму, Закавказью, Средней Азии, Северному Кавказу, южным районам Казахстана, Украине ЦЧО, Нижней Волге, Средней Волге, Татарии, Башкирии 10/VII

б) по всем остальным районам 20/VII

12. Запретить практику безналичного расчета между колхозами и заготовительными организациями, обязав Заготзерно и МТС произвести немедленно расчет с колхозами, а Госбанк – расширить соответственно с этим сеть приписных касс при сыпных пунктах.

Не допускать повторения прошлогодней практики, когда колхозы за сданный ими хлеб получали совершенно ничтожную часть причитающихся им денег в результате производства без согласия колхоза многочисленных удержаний и отчислений. Удержания МТС за свою работу должны производиться не сразу из первых партий сданного хлеба, а равномерно и в календарные сроки по согласованию с колхозами с тем, чтобы расчет между колхозами и МТС закончить одновременно с окончанием выполнения плана хлебозаготовок по данному колхозу.

13. Усилить и ускорить завоз товаров широкого потребления в деревню (хлопчатобумажные ткани, нитки, платки, обувь кожаная, резиновая обувь, мыло хозяйственное, мыло туалетное, махорка, папиросы, трикотаж, швейные изделия), определив план завоза в деревню на третий квартал по указанным товарам в сумме 690 млн. рублей, против 335 млн. рублей соответствующего квартала прошлого года.

Обязать все партийные и советские организации, Наркомснаб, Наркомлегпром и Центросоюз сурово наказывать виновных в использовании для других целей товаров, предназначенных к завозу в деревню.

14. Подготовка технической базы к хлебозаготовкам: строительство и ремонт элеваторов и складов, механизация погрузочно-разгрузочных работ, тара, весы и проч. оборудование, подготовка к бестарным пере-

возкам хлеба, строительство под'ездных путей к элеваторам и ссыпным пунктам, быстрая и своевременная подача под хлебные грузы НКПС'ом и Наркомводом порожняка и тоннажа, подготовка транспортных средств в колхозах, МТС и совхозах для подвозки хлеба на пристанционные и пристанские пункты, - все эти работы должны быть под повседневным наблюдением партийных организаций.

ЦК предлагает искоренить имевшие место в практике работы заготовительных пунктов факты бюрократического отношения к сдатчикам хлеба, образования очередей и задержки в расчетах за сданный государству хлеб и поручает органам РКИ систематически проверять работу этих пунктов.

15. ЦК обязывает Заготзерно расширить сеть пристанционных и пристанских пунктов и усилить практику приемки хлеба непосредственно в вагоны и на баржи. Открытие новых глубинных пунктов сверх существовавших в истекшем году, допускать в виде исключения только с разрешения Комитета заготовок при СТО.

16. Партийные организации должны срочно развернуть всю организационную работу по проведению хлебозаготовительной кампании и укрепить заготовительный аппарат (областные и районные конторы Заготзерна, элеваторы, ссыпные пункты) опытными в деле хлебозаготовок работниками; создать комиссии содействия хлебозаготовкам при сельсоветах и выделить во всех колхозах членов правления, а в МТС – помощников директоров, на которых возложить ответственность за организацию сдачи хлеба по установленному плану.

ЦК подчеркивает, что нынешняя обстановка в деревне характеризуется полной победой колхозов и совхозов в сельском хозяйстве. Тем самым определяется преобладающее значение социалистического сектора в нынешней хлебозаготовительной кампании. Однако, наличие остатков кулацких элементов и кулацкого влияния на единоличные хозяйства и на отдельные прослойки колхозников указывает на неизбежность сопротивления кулацких элементов делу хлебозаготовок и необходимость для партийных организаций быть готовыми сломить это сопротивление и во что бы то ни стало выполнить утвержденный план хлебозаготовок.

В результате успехов партии в деле под'ема промышленности и социалистической переделки сельского хозяйства стала возможна колхозная торговля хлебом, как добавочный источник снабжения городского населения. ЦК требует точного проведения в жизнь постановления ЦК и СНК от 6 мая о развертывании колхозной торговли хлебом, начиная с 15 января, после полного выполнения хлебозаготовительного плана, и предупреждает, что кулацкие элементы и спекулянты будут стараться по-своему толковать и использовать развертывание колхозной торговли для подрыва государственного плана хлебозаготовок. В связи с этим необходима самая решительная борьба с хлебной спекуляцией с самого начала хлебных заготовок под лозунгом: ни одного центнера колхозного хлеба перекупщику и спекулянту.

По-большевистски проведенная хлебозаготовительная кампания, в борьбе со всеми разновидностями оппортунизма в рядах партии и влиянием кулацких элементов в деревне должна обеспечить полное выполнение в срок государственного плана хлебозаготовок и организационно-хозяйственное укрепление колхозов.

Парторганизации должны твердо усвоить, что всякие перегибы в отношении трудящихся крестьян, и особенно колхозов и колхозников, играют на руку кулацким элементам.

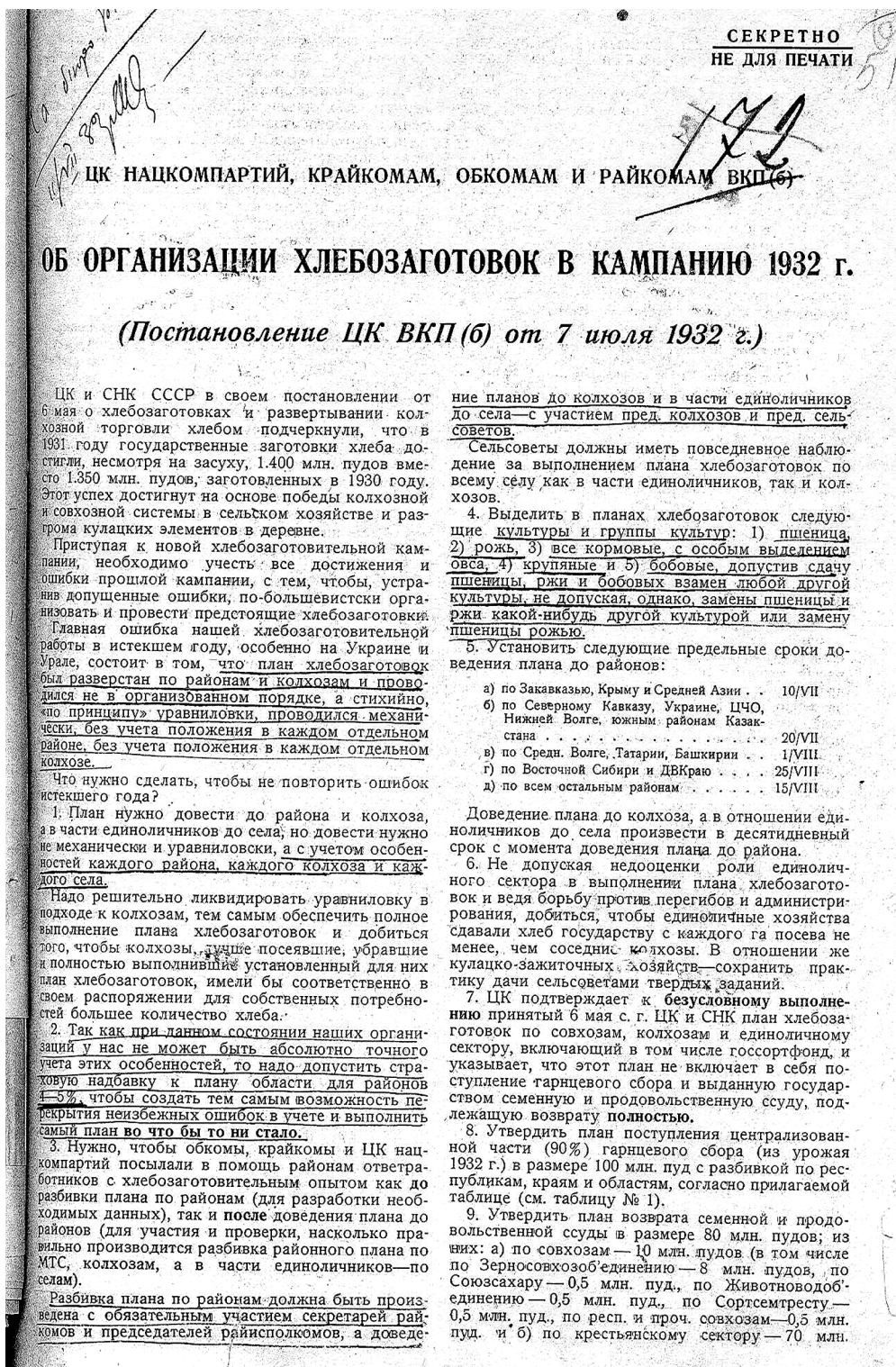
Недостатки, вскрытые ЦК в прошлой хлебозаготовительной кампании, указывают на наличие отрыва руководства ряда парторганизаций от деревни, незнание действительного положения в районе и колхозе и неумение учитывать их особенности в своей практической работе.

Дело выполнения плана хлебозаготовок требует от партийных организаций, в первую очередь от их руководящих органов, решительной борьбы с правоуклонистскими демобилизационными настроениями и, с другой стороны, с левацкими перегибами в подходе к крестьянским массам. В особенности ЦК ВКП(б) обращает внимание парторганизации Украины на борьбу с этими оппортунистическими настроениями и требует мобилизации всех сил для полного выполнения плана хлебозаготовок.

ЦК возлагает ответственность за успехи и недочеты в хлебозаготовках этого года, так же как // *арк. 52* и за все состояние сельского хозяйства лично на первых секретарей парторганизаций хлебозаготовительных районов, что ни в коей мере не должно, конечно, освобождать от ответственности соответствующих председателей исполкомов и председателей совнаркомов.

ЦК предлагает всем парторганизациям немедленно развернуть агитационно-массовую работу, мобилизовав вокруг хлебозаготовительной кампании партийные ячейки деревни, ячейки комсомола, колхозный актив и советы, профсоюзы и печать, и добиться того, чтобы всеми колхозниками и трудящимися крестьянами и рабочими совхозов был осуществлен на деле лозунг: выполнение плана хлебозаготовок – первоочередная обязанность колхозов, совхозов, МТС и единоличников.

ЦК ВКП(б).

Постанова ЦК ВКП(б) від 7 липня 1932 р. «Про організацію хлібозаготівлі в кампанію 1932 р.» (перша сторінка).

ПЛАН
поступления гарнцевого сбора (90%)
из урожая 1932 г. по Союзу ССР

Северный край	1,1 млн. пудов
Ленинградская область	1,1 млн. пудов
Западная область	3,4 млн. пудов
Московская область	4,7 млн. пудов
Ивановская	1,5млн. пудов
Нижегородский край	4,7 млн. пудов
Урал	4,3 млн. пудов
Башкирия	2,1 млн. пудов
Татария	2,1млн. пудов
Средне-Волжский край	6,4 млн.пудов
ЦЧО	10,4 млн. пудов
Нижне-Волжский край	6,0 млн. пудов
Северо-Кавказский край (вместе с Дагестаном)	11,6 млн. пудов
Крым	0,8 млн. пудов
Казакстан	1,8 млн. пудов
Киргизия	0,2 млн. пудов
Западная Сибирь	5,2 млн. пудов
Восточная Сибирь.	1,5млн. пудов
Дальне-Восточный край	0,5 млн. пудов
Украина	26,0 млн. пудов
БССР	3,3 млн. пудов
Закавказье	0,4 млн. пудов
Средняя Азия	0,9 млн. пудов
Всего	100 млн. пудов

Таблица № 2

П Л А Н
возврата семпродсуды по областям,
краям и республикам

Северный край	0,08 млн.пудов
Ленинградская область	0,16 млн. пудов
Западная область	1,18 млн. пудов
Московская область	0,76 млн. пудов
Ивановская	0,20 млн. пудов
Нижегородский край	0,24 млн. пудов
Урал	17,89 млн. пудов
Башкирия	5,27 млн. пудов
Татария	1,95млн. пудов
Средне-Волжский край	10,09 млн. пудов
ЦЧО	1,39 млн. пудов
Нижне-Волжский край	6,07 млн. пудов
Северо-Кавказский край (вместе с Дагестаном)	0,50 млн. пудов
Крым	0,01 млн. пудов
Казакстан	11,77 млн. пудов
Западная Сибирь	10,89 млн. пудов
Восточная Сибирь	0,56 млн. пудов
Дальне-Восточный край	1,02 млн. пудов
Украина	8,97 млн. пудов
БССР	0,95 млн. пудов
Закавказье	0,02 млн. пудов
Средняя Азия	0,03 млн. пудов
Всего	80 млн.пудов

ДАДО. – Ф.П-19. – Оп. 1. – Спр. 484. – Арк. 51–52. – Друкований текст.

Обід колгоспників у полі. Колгосп „Шляхом Ілліча” Синельниківського району. 1932 рік.

№ 67

**1932 р., 7 серпня. – Постанова Центрального виконавчого комітету і РНК СРСР
«Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації
і здійснення соціалістичної власності»****ПРО ОХОРОНУ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ,
КОЛГОСПІВ ТА КООПЕРАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ
СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Постанова Центрального виконавчого комітету і Радинародних комісарів Союзу РСР

Останнім часом почастишали скарги робітників та колгоспників на розкрадання (крадіж) вантажів на залізничному та водному транспорті та розкрадання (крадіж) кооперативного й колгоспного майна від елементів, що хуліганствують, та взагалі протигромадських елементів; так само почастишали, скарги та насильства та загрози куркульських елементів щодо колгоспників, які не хочуть вийти з колгоспів, і чесно та самовіддано працюють за зміцнення їх.

ЦВК і РНК Союзу РСР вважають, що громадська власність (державна, колгоспна, кооперативна) є основа радянського ладу, вона священна і недоторкана і людей що роблять замах на громадську власність, треба розглядати, як ворогів народу, у зв'язку з цим, рішуча боротьба з розкрадачами громадського майна є найперший обов'язок органів радянської влади. Виходячи з цих міркувань, і йдучи назустріч вимогам робітників та колгоспників, ЦВК і РНК союзу РСР ухвалюють:

I

Прирівняти своїм значенням вантажі на залізничному й водному транспорті до майна державного, всіляко посилити охорону всіх вантажів.

Застосовувати, як міру судової репресії за розкрадання вантажів на залізничному транспорті вищу міру соціальної оборони – розстріл з конфіскацією всього майна та із заміною за обставин, що пом'якшують провину, позбавленням волі на строк не менше 10 років з конфіскацією майна.

Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж вантажів на транспорті.

II

Прирівняти своїм значенням майно колгоспів та кооперативів (урожай на ланах, громадські запаси, худоба, кооперативні склади та крамниці і т. інш.) до майна державного і всіляко посилити охорону цього майна від розкрадання.

Застосовувати, як міру судової репресії, за розкрадання (крадіж) колгоспного та кооперативного майна із заміною за обставин, що пом'якшують провину позбавленням волі на строк не нижче 10 років з конфіскацією всього майна.

Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж колгоспного та кооперативного майна.

III

Провести рішучу боротьбу з усіма протигромадськими куркульсько капіталістичними елементами, що застосовують насильства та загрози, або проповідують застосування насильства та загрози до колгоспників, щоб примусити їх вийти з колгоспу, щоб примусово зруйнувати колгосп. Прирівняти ці злочини до державних злочинів.

Застосовувати, як міру судової репресії, у справах про охорону колгоспів та колгоспників від насильств і загроз з боку куркульських та інш. протигромадських елементів позбавлення волі від 5 до 10 років, з ув'язненням до концентраційного табору.

Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у цих справах.

Голова ЦВК Союзу РСР	М. КАЛІНІН
Голова РНК Союзу РСР	В.МОЛОТОВ (СКРЯБІН)
Секретар ЦВК Союзу РСР	А.ЄНУКІДЗЕ

7 серпня 1932 року

ПРО ОХОРОНУ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, КОЛГОСПІВ ТА КООПЕРАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТІ

Постанова Центрального виконавчого комітету і Ради народних комісарів Союзу РСР

Останнім часом почастишали скарги робітників та колгоспників на розкрадання (крадіж) вантажів на залізничному та водному транспорті та розкрадання (крадіж) кооперативного й колгоспного майна від елементів, що хитрають, та взагалі проти громадських елементів; так само почастишали скарги на насильства та загрози куркульських елементів щодо колгоспників, які не хочуть вийти з колгоспів, і чесно та самовіддано працюють за зміцнення їх.

ЦВК і РНК Союзу РСР вважають, що громадська власність (державна, колгоспна, кооперативна) є основа радянського ладу, вона священна і недоторкана і люди, що роблять замах на громадську власність, треба розглядати, як ворогів народу, у зв'язку з цим, рішуча боротьба з розкрадачами громадського майна є найперший обов'язок органів радянської влади. Виходячи з цих міркувань і йдучи назустріч вимогам робітників та колгоспників, ЦВК і РНК Союзу РСР ухвалюють:

I.

1. Прирівняти своїм значенням вантажі на залізничному й водному транспорті до майна державного, велико посилюючи охорону всіх вантажів.

2. Застосувати, як міру судової репресії, за розкрадання вантажів на залізничному й водному транспорті, вищу міру соціальної оборони — розстріл з конфіскацією всього майна та із зміною за обставин, що пом'якшують провину, позбавленням волі на строк не менше 10 років з конфіскацією майна.

3. Не застосувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж вантажів на транспорті.

II.

1. Прирівняти своїм значенням майно колгоспів та кооперативів (урожаї на ланах,

громадські запаси, худоба, кооперативні склади та крамлинні і т. інш.) до майна державного і всіляко посилити охорону цього майна від розкрадання.

2. Застосувати, як міру судової репресії, за розкрадання (крадіж) колгоспного та кооперативного майна вищу міру соціальної оборони — розстріл з конфіскацією всього майна із зміною за обставин, що пом'якшують провину, позбавленням волі на строк не нижче 10 років з конфіскацією всього майна.

3. Не застосувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж колгоспного та кооперативного майна.

III.

1. Повести рішучу боротьбу з усіма проти-громадськими куркульсько-капіталістичними елементами, що застосовують насильства та загрози, або проповідують застосування насильства та загрози до колгоспників, щоб примусити їх вийти з колгоспу, щоб примусово зруйнувати колгосп. Прирівняти ці злочини до державних злочинів.

2. Застосувати, як міру судової репресії, у справах про охорону колгоспів та колгоспників від насильств і за розстрілом з боку куркульських та інш. проти-громадських елементів позбавлення волі від 5 до 10 років, з ув'язненням до концентраційного табору.

3. Не застосувати амністії до злочинців, засуджених у цих справах.

Голова ЦВК Союзу РСР
М. КАЛІНІН.

Голова РНК Союзу РСР
В. МОЛДОВ (СКРЯБІН).

Секретар ЦВК Союзу РСР
А. ЄНУКІДЗЕ.

7 серпня 1932 року.

№ 68

1932 р., 10 серпня. – Доповідна записка старшого помічника облпрокурора Сімочкіна до Дніпропетровського обласного прокурора про хлібозаготівлю в Олександрійському районі**ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ ПРОКУРОРУ.
ДОПОВІДНА ЗАПИСКА**

Згідно Вашої пропозиції з 31/УП-32 р. мною шляхом виїзду на місто розслідувана заява робітника радгоспу «БІЛЬШОВИК» Олександрійського р-ну т. КОЧЕРЖЕНКО де встановив таке:

Олександрійський РВК, у виконанні січневого плану хлібозаготівлі дав на місця директиву скеровану на те, щоб виконання плану хлібозаготівлі проводилось головним чином шляхом розгортання масової роботи. Так в постанові з 1/1-32 р. прот. №1/110 п. 15 зазначено «Враховуючи можливість, що більшого посилення класового опору куркульні виконанню завдань по хлібозаготівлі, запропонувати уповноваж. РВК головам с/р., м/ради розгорнути масову роботу, мобілізувати колгоспівські маси на успішне закінчення плану хлібозаготівлі та мобілізації коштів даючи нещадну відсіч куркулеві та його агентурі правим опортуністам та ЛІВИМ ЗАКРУТИТЕЛЯМ.

В директиві з 12/1-32 р. зазначено «Призидія» РВК зостерегає неприпускати масових обшуків та крохобарчества (заготівля в кілограмах і т. інш.)

На практиці був застосований метод хлібозаготівлі порядком самозобов'язань серед колгоспників, ці самозобов'язання визначались де кому до 30 цент. й за невиконання цих самозобов'язань виключено з колгоспу: Щасливської с/р. куркульсько-заможних господарств 13, середняків – 37, із числа 13 продано 11 господарств (характеристика цих господарств до цього додається) оцінка міцності господарств на мою думку, визначено вірно, продажу бідняцько-середняцьких господарств не встановлено. Було два випадка по цій с/р., коли колгосп виключив з колгоспу 2-х бідняків, але с/р. цю постанову скасувала. Виключені середняки зараз майже всі повернути до колгоспу.

По Добро-Надеждинської с/р. виключено з колгоспів по с/р. 34 господарства з них куркульсько-заможних 7, середняків – 26, бідняків 1, середняків виключено за симуляцію 3, за схов хліба 4, за невиконання самозобов'язань 19, бідняка виключено, як вора-симулянта, всіх виключених господарств обкладено податком, як індивідуальні господарства 10, які частково продано, останні необкладались.

По Червоно-Кам'янської с/р. всі виключені з колгоспу обкладались податком, як індивідуальні господарства. По 2-м колгоспам цієї с/р. виключено всего 45 господарств, з них куркульсько-заможних – 14, середняків – 22, бідняків – 9, всі виключені за невиконання хлібозаготівлі, обкладались податком від 141 до 396 крб.

Підставою для такого обкладання податком була директива РФВ 19/1-32 р., в якій зазначено «Трапляються іноді випадки, коли с/р., у разі виключення з колгоспу того, чи іншого члена його не робиться зараховання с.г. податку, страховка й самообкладання. Таке явище, не кажучи вже про політичний бік, виробити і до збитків та держава відповідним чином не добирає належних їй грошових сум. Отже РФВ пропонує і т. д. /див. справу ТОВСТОЛЮКА л.с.

Усупільнення рогатої худоби провадилась в цих с/р. на засадах масової роботи й добровільності в основному. Проти примусового суспільнення корів РПК зостерегав своєю постановою з 28/ІІІ-32 р., але по Червоно-Кам'янської с/р. був випадок, коли гр. ПУДКО було виключено з колгоспу за те, що він не бажав усупільнити корову та знимались корови в м'ясозаготівлю у тих хто не бажав усупільнювати.

Таких випадків по Червоно-Кам'янської с/р. виявлено 3 (справа ТОВСТОЛЮКА № 3).

По Щасливської с/р. теж траплялись такі випадки в тому числі знято за борг корів у 2-х дружин червоноармійців КОЛЕСНИК Ганни та ЗАЙЦЕВОЇ, та у біднячки МОЖАР Макрини. Але з цим маються прото // арк. 482 коли про добровільне усупільнення корів, майже був випадок, коли Щасливської с/р. було поставлено питання про усупільнення 40% корів то члени колгоспу заявили, як що усупільнювати 40% то краще усі 100% й таким чином добровільно звили 95 корів, а 10 не звили.

Ще до постанови ЦК ВКП з 26/ІІІ Олександрійському р-ні були випадки розбора корів. Так в артілі «ПЕРЕМОГА» Олександрійської с/р було розібрано корови, за що Нарсудом було засуджено 5 жінок колгоспниць, та було порушено кримінальне переслідування проти управи колгоспу за те, що вони не виконали постанову загальних зборів про 100% усупільнення корів. Цей вирок оголошено в районовій газеті «Коллективіст Олександрійщині» з 27/ІІІ-32 р. (до одержання постанови ЦК ВКП(б) з 26/ІІІ).

Постанова ЦК з 26/ІІІ-32 р. була надіслана на село 29/ІІІ-32 р. з пропозицією проробити її на зборах колгоспників одночасно запропоновано вести боротьбу з куркульським намаганням розібрати добровільно усупільнених корів. На місцях цеб-то в с/р., колгоспах не була розгорнута масова робота навколо постанови ЦК ВКП(б), а в деяких с/р. масову роботу замінили на фізичне обстоювання усупільнених корів, яке доходило

до бійок. Почали виключати з колгоспу осіб, які забирали корів та обкладали їх податками, забраних корів відбирали ламаючи замки, двері тощо, так по Червоно-Кам'янської с/р. колгоспниця ШУЛЬГА Катря забрала корову та члени управи колгоспу ГАДЖУН та СУХИЙ відбили замок та забрали корову.

Коли забирали придавили її до забору в наслідок чого мались синяки, голова артїлі «Заповідь Леніна» РОМАНЕНКО, коли колгоспник-бідняк СОРОКА Василь з'явився за коровою то РОМАНЕНКО не давав та крутив йому руки. Голова артїлі «Шлях нового життя» вдарив колгоспника ШТЕНЕТЬКА два рази рушницею и перебив останню – на ньому.

По Щасливської с/р. заарештовували родин червоноармійців ДНОБУ Приську та ЗУСІСЬ Оксану 72 р. за те, що вони забрали корів з колгоспу та цих корів було відібрано зі зломом дверей.

Поруч з цим Прокуратура та Нарсуд, замість того, щоб виявити куркулів та дати їм рішучу відсуч його агітацією захопився судовою репресією відносно бідняків та середняків колгоспників. Так Нарсудом було засуджено по Щасливської с/р. 3 середняки та одна біднячка до позбавлення волі до 2-х років за те, що вони забрали у суспільних корів.

Ці вироки Облсудом скасовано 23 та 28/IV-32 р. Всі ці факти грубого перекручування директив партії були категорично засуджені постановою РПК з 7/V-32 р., якою запропоновано притягати до судової відповідальности порушників директив партії в наслідок чого по Червоно-Кам'янської с/р. передано до Суду голову с/р. та 2 голови колгоспу, ця справа розглядалась судом двічі, тому що перший вирок за доручення РПК, Дільничним Прокурором було опротестовано та скасовано Облсудом за м'яккістю, зараз вони засуджені від одного року примусових праць, до півтора року позбавлення волі.

По Щасливської с/р. Дільничним Прокурором передано до Суду 5 чоловіка, в тому числі голову с/р. По Добро-Надежденської с/р. засуджено два члени управи колгоспу до 8 міс. примусових праць.

Порушені права членів колгоспу, родин червоноармійців, бідняків та середняків, по заявам голів с/р. поновлені, але мною пропоновано Дільничному Прокурору перевірити та там де корови не повернено, цім господарствам – повернути.

Після такого виправлення маються випадки, коли с/робітники вдарялись в інший бік, почали роздавати и тих корів, які були придбани колгоспами, або куплені, або вименени в порядку вибраківки.

Так по Щасливської с/р. роздано 12 корів, які придбани колгоспом в порядку вибраківки. Заява т. КОЧЕРЕЖЕНКО про те, що об'езчик радгоспу «Більшовик» ЛЕВКО топтав конем колгоспників, які збирали картофельнія викидки, також стверджено.

Об'езчика ЛЕЙКИНА передано до суду за Пч. 98 арт. КК. Продовольчи труднощі Олександрійський р-н мав, завдяки, чому одержав // арк. 483 харчову допомогу від ВУЦВК та Облорг. комітету.

Про що й повідомляю на Ваше розпорядження.

Додаток: Довідки Щасливської с/р. на 8 господарств, постанову слідчого о преданні суду ЛЕЙКИ, дві ухвали Облсуду з 23 та 28/IV-32 р.

Ваша пропозиція з 31/VII- заява КОЧЕРИЖЕНКО.

СТАР. ПОМ. ОБЛПРОКУРОРА [підпис] (СІМОЧКІН)
10/ VIII-32 р.
М. Дніпропетровське.

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 11. – Арк. 481 – 483. – Машинописний текст, оригінал.

№ 69

1932 р., 11 вересня. – Лист Кам'янської міської ради до голів сільрад про заборону рахувати зібраний з «га оборони» хліб у виконання плану хлібоздачі

ВСІМ ГОЛОВАМ СІЛЬРАД

(Копії Заготзерно, ОСО).

За роз'ясненням Упов. Ком. Загот. СТО України зібраний з «га оборони» хліб в хлібозаготівлю не входить, а залишається в розпорядженні УЧХ на спец потреби. Витрачати цей хліб без розпорядження організації УЧХ не можна, також цілком зрозуміло, що витрачати його на місці споживання також не можна.

Міськ. Упов. Загот. СТО [підпис] (ДМІТРІЄВ)

ДАДО. – Ф. Р-2721. – Оп. 1. – Спр. 10. – Арк. 96. – Машинописний текст, оригінал.

№ 70

1932 р., 17 вересня. – Довідка обласного відділу ДПУ щодо випадків крадіжок хліба, терористичних актів по відношенню до керівного складу колгоспів та партійних органів при проведенні хлібозаготівлі в Царичанському районі

Серія «К»

СПРАВКА

По Царичанському району Днепропетровской области.

Составлена 17 сентября 1932 г.

Состояние района в основных чертах характеризуется следующими показателями:

Хлебозаготовительный план на 15/IX – с.г. выполнен на 43,4%.

Осенняя посевная кампания проходит неудовлетворительно. Из числа 21 трактора «Фардзон», которые есть в районе совершенно пригодными для работы является только 8. МТС в районе нет. 25% лошадей совершенно не принимают участия в посевной кампании из-за их истощенности. Это объясняется скверным уходом в первую очередь и потом недостатком конц. кормов.

К началу сентября план лушевки был выполнен колхозами на 27%, единоличниками на 13%.

В районе чрезвычайно возросли случаи кражи хлеба. За период с 7 июля по 10 сентября зафиксировано 47 случаев по далеко не полным данным в этих случаях разворовано 139 пудов хлеба.

Из упомянутого количества краж в 22 случаях органами ГПУ привлечено к ответственности 22 обвиняемых, из них // *арк. 91* 21 чел. переданы суду, 1 пратиец в КК.

Выявлено 4 случая разбазаривания хлеба, всего в количестве 512 пудов. Виновных 8 человек, из них 3 члена партии и 5 беспартийных. Дела находятся в стадии следствия.

В районе замечается со стороны правлений колхозов пассивное довольно упорное сопротивление хлебозаготовкам и вывозу уже намолоченного хлеба, та:

В с. Китай-Город в артели «Петровского» лежит 5000 пудов хлеба, в с. Могилев №1 – 2000 пудов хлеба, ув селе Могилев №2 в артели «Червоний Профінтерн» - 6000 пудов.

Из активных антисоветских проявлений за текущий год на территории Царичанского района имели место два убийства.

В июле месяце с.г. в с. Заорелье было совершено убийство сельактивиста, члены ЛКСМУ – ШТАНИЯ. В результате предпринятых мер были выявлены убийцы, которые оказались кулаками, жителями названного села КУЗЬМИНСКИМ и его родственником КОБЕЛЯЦКИМ.

Выездной сессией Днепропетровского Областного Суда обвиняемые КУЗЬМИНСКИЙ И КОБЕЛЯЦКИЙ приговорены к высшей мере социальной защиты – расстрелу.

Характерно, что материалы следствия законченного дела указывали на имевшееся намерение привлекавшихся по делу лиц, убить председателя Заорельского сельсовета тов. ЛАБУНЦА, который обычно возвращался домой со службы той дорогой среди которой и был убит комсомолец ШТАНИЙ.

Во время разбора дела в райцентре – с. Царичанка в зале суда присутствовало до 1000 чел. крестьян, при чем приговор суда среди присутствующих и особенно среди колхозной массы встретил одобрение.

В с. Царичанка в ночь на 4-е сентября с.г. был тяжело ранен счетовод сельхоз. артели «Комсомолец» – ХАРХОТА.

// *Арк. 92* Картина убийства такова: в ночь на 4 сентября бригада колхозников артели «Комсомолец» в количестве 4 чел., во главе со счетоводом артели ХАРХОТОЙ И.Л. отправилась в поле проверить состояние сторожевой охраны. Не доходя 10 сажень до засева проса бригада заметила неизвестного, который ручным способом обмолачивал указанную культуру. Видя это счетовод ХАРХОТА из берданки произвел в воздух выстрел, но ответным выстрелом из винтовочного обреза со стороны преступника ХАРХОТЕ было нанесено ранение в область горла в довольно тяжелой форме. Пользуясь замешательством участников бригады и покровом ночи преступник скрылся. Доставленный в больницу ХАРХОТА через два часа умер.

Приняты меры к выявлению лица практикующего хищение хлеба с применением огнестрельного оружия.

Помимо отмеченных двух убийств, содержащих чисто политический характер в конце августа месяца с.г. в с. Могилеве №1 представителем Райпаркома ЯМПОЛЬСКИМ, возглавлявшим бригаду, содействующую хлебозаготовкам, выстрелом из нагана был убит середняк-единоличник РЫЖКО, 1910 года рождения.

Обстоятельства убийства следующие: в дом к РЫЖКО Макару отец которого осужден сроком на 2 года, за невыполнение твердых заданий по хлебозаготовке, явилась бригада в составе членов партии ЯМПОЛЬСКО-ГО, ТОРЯНИКА и ДРУЖКО. На заданный вопрос о причинах невыполнения контракционного договора, предусматривающего вывоз в счет хлебозаготовок 140 пудов хлеба, ЯМПОЛЬСКИЙ получил ответ «Для Вас хлеба еще не успели намолотить, да мы и сдавать не будем». После этого бригада приступила к производству обыска, с целью обнаружения и бесспорного изъятия хлебных излишков.

В результате было обнаружено 12 мешков зерна различных культур, общим весом до 50 пудов. Зайдя в дом для составления акта // *арк. 93* бригада обнаружила РЫЖКО Макара скрывшимся под полом, откуда и был извлечен и задержан. Выйдя незаметно во двор РЫЖКО направился к сараю, где в снопах хлеба взял скрытый там обрез от винтовки «винчестер» и пытался произвести выстрел в вышедшего во двор – участника бригады ДРУЖКО. После осечки РЫЖКО снова перезарядив свой обрез выстрелил в ДРУЖКО и после промаха бросился бежать. На выстрел во двор выбежал также уполномоченный РПК ЯМПОЛЬСКИЙ, который видя убегающего РЫЖКО выстрелом из нагана убил его.

В процессе дознания ЯМПОЛЬСКИЙ всячески уклонялся от правильных показаний заявляя, что, он, яко бы, стрелял в воздух и что РЫЖКО убегая сам покончил с собой из обреза.

Судебно-медицинской экспертизой, а также результатом дознания установлено, что убийство совершенно ЯМПОЛЬСКИМ, который отозван в распоряжение Областного Партийного Комитета, а дело по обвинению его в убийстве направлено в распоряжение Областного Прокурора.

Помимо упомянутых выше случаев, характеризующих классовую борьбу вокруг хлебозаготовок необходимо упомянуть, что принятие планов хлебосдачи вызвало в целом ряде сел района активное сопротивление.

Так, например: в начале августа в с.с. Нетесевка, Закривци, Китай-Город, Бабайковка, Топчино, Прядивка собрания по принятию плана хлебозаготовок происходили в течении 4–6 дней. Это сопровождалось срывами собраний, различными выкриками по отношению к представителям власти, шумом и другими эксцессами.

В связи с хлебозаготовительной кампанией имелись по району отдельные случаи полита. Хулиганства. Так: 16 августа с.г. в с. Топчино уполномоченный сельсовета СУЛИМА Кузьма собирал общее собрание единоличников, для принятия планов хлебозаготовок. Его встретили два бедняка ЧЕРНЫШ и ГИЛЕНКО выпивши и стали их избивать.

В с. Заорелье был острелен милиционер Царичанской Раймилиции, которому удалось спастись только благодаря тому, что он скрылся в кукурузе. Через некоторое время после стрельбы он на месте происшествия применил оружие и задержал середняка единоличника СЕРЕГУ Кирилла, у которой был обнаружен обрез.

По нашим данным СЕРЕГА проходил как антисоветская личность. СЕРЕГА арестован.

В с. Китай-Городе уполномоченному Райпарткома ПАРИКОЖКЕ колхозник КОСТЕНКО заявил «Хлеб который мы скирдуете Вы не получите, подавитесь. Если попробуете брать скажем женам, чтобы брали вилы и гнали всех Вас со двора».

После этого присутствующие здесь колхозники окружили уполномоченного РПК, стали на него кричать и чуть не избивали.

Весьма характерно отметить наличие в Царичанском районе утайки хлеба в ямы, чего мы не имеем по другим районам области.

Аппаратом ГПУ вскрыты ямы в с.с. Нетесовка и Ново-Подкряж хлеб прятали твердосдатчики ПИЛЕВЕЦ А. и середняк единоличник ЛЕВЧЕНКО Л.

Виновные привлекаются к ответственности.

В районе происходит тайный перемол зерна на ручных жерновах. Таких домашних мельниц насчитывается, примерно, около 100.

НАЧ СПО ОБЛОТДЕЛА ГПУ (ГОВЛИЧ)

ДАДО. –Ф.П-19. - Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 90–94. – Машинописный текст.

№ 71

1932 р., 22 вересня. – Циркуляр головного управління міліції «Про посилення боротьби с особами, що порушують постанови Уряду про заборону продавати хліб нового врожаю до 15 січня 1933 року»

Код. Клас. 0423

Секретно

ЦИРКУЛЯР ГЛАВНОГО УПРАВЛЕНИЯ РК МИЛИЦИИ УССР

«Об усилении борьбы органов РК Милиции с лицами, нарушающими постановление Правительства о запрещении продажи хлеба нового урожая до 15 Января 1933 года».

№168/76 22.9.1932 г.г. Харьков.

21 Сентября с.г. за № 83890 всем Начальникам Обл. Отд. ГПУ разослан циркуляр Зам. Пред. ОГПУ

т. АКУЛОВА по вопросу об усилении борьбы с лицами, нарушающими постановление Правительства о запрещении продажи хлеба нового урожая до 15 Января 1933 г. по которому практическая работа возложена на органы Милиции.

Всякая торговля зерном и мукой на базарах и рынках должна быть прекращена.

Привозимое на базары для продажи мука и зерно подлежит отобранию, должно сдаваться заготовительным пунктам Заготзерно или Союзмуки, засчитываться в план заготовок и обязательно оплачиваться.

Фактическое отобрание зерна и муки на базарах и рынках возложено на органы Р. К. Милиции.

Важность этих мероприятий требует от наших органов особой бдительности и серьезности при проведении в жизнь циркуляра ОГПУ по вопросу об усилении борьбы с лицами, нарушающими постановление правительства о запрещении продажи хлеба нового урожая до 15 Января 1933 г. и совместно с Обл. Отд. ГПУ наметил конкретные и практические мероприятия по выполнению данного циркуляра.

2. Повести разъяснительную работу среди всего командно-политического и рядового состава органов РК Милиции о задачах по проведению в жизнь постановления Правительства о запрещении продажи хлеба нового урожая до 15 Января 1933 года и ознакомить с содержанием циркуляра ОГПУ.

Для проведения мероприятий по отбиранию зерно-хлеба выделить стойких и выдержанных товарищей, обратив особое внимание на недопущение грубостей, произвола и искривлений со стороны работников РК Милиции.

3. При фактическом отобрании зерна и муки на базарах и рынках от производителя-колхозника и единоличника, сдавать отобранный хлеб в ближайшие пункты Заготзерно и Союзмуки, обязательно разъясняя нарушителю сущность постановления Правительства, обеспечить ему выдачу квитанции о сдаче хлеба в счет плана хлебозаготовок и оплату за отобранный хлеб.

4. С целью общественного воздействия на колхозников, вывозящих муку и зер // *арк. 68* но на базары для продажи по отбиранию сообщать Правлениям колхозов.

На колхозников, уличенных в повторной или систематической продаже хлеба, как злостных нарушителей закона Советск. власти, сообщать в правления колхозов для предания их товарищескому суду, вплоть до исключения их из колхозов, а на единоличников при повторной продаже – составлять протоколы и привлекать к административной ответственности.

5. При обнаружении хлебо-зерна у спекулянтов-перекупщиков, таковой конфисковать, сдавать его в заготовительные пункты Заготзерно и Союзмуки, а виновных репрессировать в соответствии с постановлением правительства и директивам ГПУ УССР.

6. категорически запрещается отбирание на базарах и рынках каких-бы то нибыло других с/х продуктов, кроме зерна и муки.

7. Ни в коем случае не допускать организации по дорогам заградительных отрядов и устройства на базарах и рынках облав.

8. Печенный хлеб, продающийся на базарах в большом количестве – не отбирать а выявлять агентурным путем источники снабжения этих продавцов мукой.

9. Обратит особое внимание на спекулянтов-перекупщиков, занимающихся покупкой с/х продуктов у колхозников и единоличников, путем широкого вовлечения в работу агентурно-осведомительского аппарата и наружно-оперативного состава РК Милиции, контактируя всю работу с ЭКО Обл. Отд. ГПУ.

10. Завести учет проводимой ежедневной работе с указанием количества отобранного хлеба, количества нарушителей и мер воздействия на них, обязательно указав их социальное положение (колхозник, единоличник, кулак, торговец и др.).

11. О проведенных мероприятиях доносить сводками в ГУРКМ УССР каждую пятидневку (1, 5, 10, 15, 20, 25) и ежедневно информировать Обл. Отд. ГПУ.

Первая сводка должна поступить в ГУРКМ УССР к 1.10-с.г.

В случаях возникновения каких-либо осложнений при изъятии хлебо-зерна, (массовый отказ от сдачи хлебо-зерна, агитация против Сов. Власти и проч.), немедленно связываться с Обл. Отд. ГПУ и доносить внеочередными сводками ГУРКМ УССР с обязательным указанием о принятых Вами мероприятиях.

Ответственность за реализацию данной директивы и своевременного донесения сводками в ГУРКМ УССР возлагаю на Нач. Обл. Упр. Р.К. Милиции.

ВРИД. НАЧ. Р. К. МИЛИЦИИ УССР (МИХАЙЛОВ)
(По отделу Адм. Надзора и службы)

ВЕРНО: ИНСПЕКТОР [підпис]
РАЗОСЛАНО: 3, 3/1, 3/2, 4, 6, 8, 8/1, 10, 11, 13, 17, 18, 19, 27.

№ 72

1932 р., 21 жовтня. – Стаття «Оголошено конкурс на виконання хлібозаготівель до 15 річчя Жовтневої революції» в газеті «Зоря» від 21 жовтня 1932 року**ОГОЛОШЕНО КОНКУРС НА ВИКОНАННЯ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ
ДО 15-РІЧЧЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ**

Жодного району, села, МТС, радгоспу та колгоспу поза конкурсом

З метою вчасного й цілковитого виконання хлібозаготівельних плянів, підхоплюючи ініціативу передових районів ЦЧО (Орловського, Тамбовського), України (Грушківського, Горлівського, Новопраського), Середньої Волги (Волинського та Чапаєвського) всесоюзне об'єднання «Заготзерно» оголосило всесоюзний конкурс на кращий район, радгосп, МТС, колгосп та село у виконанні хлібозаготівельних плянів до 15-річчя Жовтня.

Основними показниками для тих, що беруть участь у всесоюзному, обласних, краєвих та республіканських конкурсах, є:

ДЛЯ РАДГОСПІВ, КОЛГОСПІВ І МТС

1. Виконання пляну по зернових культурах до 15-річчя Жовтня, активна участь в хлібоздаванні широких мас робітників радгоспів та колгоспників. Краще розгортання масової роботи навколо виконання хлібозаготівель, соціалістичне змагання, ударництво, організація соцбуксирів для відсталих.

2. Якість зданого хліба.

3. Мінімум утрат хліба під час збиральної та обмолоту.

4. Організація безперебійного відвантаження хліба, зокрема безтарні перевози.

ДЛЯ СІЛ:

1. Організація чіткого виконання плянів хлібозаготівель по селу, і зокрема в односібному секторі та одностороннє проведення інш. с.г. кампаній, що є наслідком широкого розгортання масової роботи, активної роботи комісії сприяння, від уповноважених та сільрад.

ДЛЯ РАЙОНІВ:

1. Успішне виконання пляну хлібозаготівель районом по всіх секторах, що його досягнуто в наслідок правильного плянування, активної участі мас колгоспників та трудящих односібників у хлібоздаванні, у наслідок ліквідації осідання хліба на глибинних пунктах.

Преміюватиметься, як окремі райони, колгоспи, МТС, радгоспи, села, так і окремі робітники з заготівельного активу колгоспу, радгоспу, МТС та сіл, уповноважені та мобілізовані на хлібозаготівлі робітники.

До приміального фонду по всесоюзному конкурсу виділено 150 тис. крб.

Премії для тих районів, колгоспів, радгоспів, МТС і сіл, що дадуть кращі показники у виконанні хлібопляну, встановлено такі:

ДЛЯ РАЙОНІВ – три премії: перша – 15 тис. крб., друга – 10 тис. крб. і третя – 8 тис. крб.

ДЛЯ МТС – 5 премій: перша – 6 тис. крб., дві – по 4 тис. крб. Та дві премії по 3 тис. крб.

ДЛЯ РАДГОСПІВ -8 премій: перша – 3 тис. крб., дві – по 2 тис. крб. с 5 по 1 тис. крб.

ДЛЯ КОЛГОСПІВ – 30 премій: 5 – по 5 тис. крб., 5- по 3 тис. крб., 5 – по 2 тис. крб. і 15 премій по 1 тис. крб.

ДЛЯ СІЛ: - 13 премій: 5 – по 3 тис. крб., 3 – по 2 тис. крб. і 5 по 1 тис. крб.

Район, колгосп, МТС чи радгосп на одержану ним грошову премію може одержати промкрам.

Також той район, колгосп, село та МТС, що дасть приклад найкращої зразкової організації хлібозаготівель, буде нагороджено прапором «УДАРНИКА ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬНОГО ФРОНТУ».

З визначених премій, що їх одержали передовики у боротьбі за хліб, буде премійовано в першу чергу ударників по хлібозаготівля, які забезпечили дострокове виконання хлібозаготівельних плянів. Кращих ударників нагороджується також значком «ударника хлібозаготівельного фронту».

При обласних, крайових та республіканських штабах по конкурсу також виділяються преміальні фонди.

Преміювання передовиків хлібозаготівель всесоюзним штабом провадитиметься згідно з приставленими списками республіканськими, крайовими та обласними штабами. При чому передовики, яких премійовано республіканським, крайовим чи обласним чи то обласним штабом можуть бути вдруге премійовані всесоюзним штабом.

Товарний фонд преміювання ударників хлібозаготівельного фронту

МОСКВА, 20-10. З міст надходять численні відомості про включення в оголошений Заготзерном конкурс на кращий радгосп, колгосп, МТС та район.

Раднарком Союзу постановою з 14 жовтня запропонував комітетові товарних фондів і регулювання торгівлі РПО виділити в розпорядження Заготзерна для натурального преміювання колгоспів, радгоспів, МТС і заготівників організацій та окремих працівників, що відзначились на хлібозаготівля, такі товари: 2 автомобілі, 8 тракторів, 300 велосипедів, 2000 костюмів, 1000 пальт, 2000 пар взуття, 2000 пар гальок, 200 кишенькових годинників, 50 гармоній, 1000 колгоспних бібліотек, 500 радіо-установ, 1000 колгоспних аптечок. Крім того, Заготзерно дає 150 путівок до санаторій Криму й Північного Кавказу і 100 путівок до різних будинків відпочинку.

№ 73

1932 р., 22 жовтня. – Вирізка з газети «Зоря» з постановою президії Дніпропетровського облвиконкому про розпуск президії Магдалинівського райвиконкому

Про розпуск Президії Магдалинівського райвиконкому
Постанова Президії Дніпропетровського облвиконкому від 20-Х – 32 року

Президія Обласного Виконавчого Комітету констатує: що замість упертої більшовицької боротьби за хліб, за цілковите та своєчасне виконання плянів осіннього сіву, Президія Магдалинівського РВК по-опортуністичному поставилась до директиви партії та уряду щодо роботи на селі та організаційно-господарчого зміцнення колгоспів та внаслідок цього не впоралась з основними господарчо-політичними кампаніями. За станом на 15 жовтня плян осінньої сівби по р-ну виконано на 56 відсотків та хлібозаготівель на 28,1 відсоток.

Брак оперативного керівництва сільрадами, невміння посилити колгоспні бригади, відсутність боротьби за виховання нових колгоспних кадрів, брак масової роботи та одноразово з цим, припущення грубого порушення революційної законності та голого адміністрування (злиття колгоспу з радгоспом, незаконні арешти та штрафи) свідчать, що президія РВК не засвоїла настанов партії та уряду щодо роботи на селі, неспроможна надалі виконувати завдань, що їх ставить партія і радвлда.

Виходячи з цього, та приймаючи до уваги постанову Обкому КП(б)У від 17.Х – про розпуск фракції РВК, президія Обласного Виконавчого Комітету ухвалює:

Президію Магдалинівського РВК розпустити.

Доручити прокуратурі розслідувати наявні факти перекручень та порушення рев законності, притягнувши винних до відповідальности.

Командувати члена президії Облвиконкому тов. Алексеєнка для проведення пленуму районного виконавчого комітету, на якому переобрати президію РВК та накреслити практичні заходи до негайного вивершення сіву та утворення вирішального зламу в темпах хлібозаготівель.

Новообраній президії РВК вжити всіх заходів до негайного виправлення припущених хиб старим керівництвом р-ну, звернувши особливу увагу на розгорнення в р-ні широкої масової політично-виховної роботи, висуванні нових кадрів колгоспного активу та на зміцнення оперативного проводу у виконанні основних господарчо-політичних завдань на селі.

Голова Облвиконкому   Алексеєв
ТВО відпов. Секретаря   Політаєв

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 65. – Арк. 56. – Друкований текст, вирізка з газети.

№ 74

1932 р., 3 листопада. – Постанова Дніпропетровського обкому КП(б)У спільно з представником ЦК КП(б)У В.Я. Чубарем про хід хлібозаготівлі

О ХОДЕ ХЛЕБОЗАГОТОВОК.
(Постановление Обкома КпбУ от 3/11-32 г.)

Бюро Обкома совместно с представителями ЦК КПбУ т. ЧУБАРЕМ и СКРЫПНИКОМ, обсудив состояние хлебозаготовок в области, считает, что своим постановлением от [20/11] – ЦК КПбУ совместно с представителем ЦК ВКПб тов. МОЛОТОВЫМ, признавая исключительно неудовлетворительным ход хлебозаготовок, совершенно правильно оценил причины, приводящие к срыву хлебозаготовок.

ЦК признал, что главной причиной этого срыва хлебозаготовок является почти полное прекращение борьбы за хлеб в подавляющем большинстве районов Украины, господство демобилизационных настроений в отношении хлебозаготовок в период посевной кампании у большинства парторганизаций и их руководящих партийных и советских кадров. Это свидетельствует о том, что вопреки требованиям нашей партии выполнение хлебозаготовительного плана по Украине и до сих пор не было связано с задачей организационно-хозяйственного укрепления колхозов и совхозов, без чего нельзя, в настоящих условиях, вести победоносной большевистской борьбы за хлеб. ЦК КПбУ считает совершенно не терпимым такое положение, когда парторганизации принимают решения о выполнении плана хлебозаготовок без обеспечения его действительного, честного, большевистского выполнения. ЦК особо указывает на то, что центр тяжести партийной работы в проведении хлебозаготовок должен быть перенесен на организацию колхозного актива и сплочение вокруг

него колхозных масс, на проведение упорной и систематической, организаторской работы, направленной на обеспечение выполнения плана отдельными районами, МТС, колхозами и единоличниками.

Все это возможно, если будет обеспечена немедленная и полная ликвидация имеющихся в парторганизации демобилизационных, оппортунистических настроений и развертывания не на словах, а на деле подлинной, большевистской борьбы за хлеб с проведением мобилизации всех необходимых сил для осуществления этой задачи:

Обком считает, что такая оценка хода хлебозаготовок относится в первую очередь к парторганизации Днепропетровской области не сумевшей обеспечить борьбу за выполнение хлебозаготовительного плана, занимающего в украинском плане решающее место.

1. Исходя из решения ЦК КПБУ о дополнительном снижении для области годового плана хлебозаготовок, утвердить как окончательный и совершенно обязательный к безусловному полному выполнению следующий годовой план хлебозаготовок по районам, секторам и культурам.

Обком особо подчеркивает, что этот план является окончательным, что никаких страховок не имеется и что этот план должен быть безусловно полностью, на все 100% выполнен по каждому району, каждому МТС, колхозу, совхозу и по каждому сельсовету по отношению единоличников.

// *Арк. 63* Предложить Райпаркомам довести это снижение до колхозов и сел не позже 5/XI. Между 3 и 6 ноября провести в районах совещания пред. колхозов, пред. сельсоветов, секретарей партячеек, по колхозам и селам провести собрания актива, общеколхозные собрания или собрания колхозных бригад, посвященные задаче всемерного усиления борьбы за хлеб и действительного обеспечения выполнения плана хлебозаготовок.

Обком обязывает все Райпаркомы на основе действительного знания и изучения каждого села и колхоза в отдельности, обеспечить правильное и умелое использование снижения плана с тем, чтобы ни в какой мере не допустить механического - уравнильского подхода в этой работе.

Предложить Райпаркомам произведенное снижение плана по колхозам немедленно и полностью, не оставляя никаких страховок в районе довести до колхозов, а по единоличному сектору – довести до сельсоветов, оставив в районном маневровом резерве 20 % от установленного для района снижения по единоличному сектору.

Предложить РПК не позже 5/XI представить в Обком все материалы о произведенной скидке плана по каждому селу, колхозу, МТС.

2. Для обеспечения немедленного перелома в ходе хлебозаготовок по районам, командировать на места т.т. СТРОГАНОВА, СОКОЛОВА, АЛЕКСЕЕВА, ФИЛИПОВА, ЛУКАШЕНКО.

Кроме того, утвердить список уполномоченных по отдельным районам (прилагается), предупредив их, что они остаются в районах до окончания хлебозаготовительного плана в данном районе и несут ответственность за выполнение плана хлебозаготовок наравне с райпарторганизацией.

Обязать РПК всех присланных областных и местных работников, командированных для работы по сезонному севу, переключить полностью на работу по хлебозаготовкам.

3. Бюро Обкома особенно подчеркивает, что при общем неудовлетворительном ходе хлебозаготовок исключительно неудовлетворительно идет выполнение плана по единоличному сектору (24 %), причем ряд районов почти ничего не заготовили у единоличников (Лепетиха выполнила план на 8 %, заготовив у единоличников до 2 пуд. зерна, Белозерка 7,6 %, Ц. Константиновка – 5,3 %, заготовив меньше пуда с га и т. д.)

Категорически предложить райпаркомам принять самые настойчивые и решительные меры к выполнению полностью установленного для единоличников окончательного плана хлебозаготовок не позже 1-го Декабря.

Обязать все партийные и советские органы одновременно с развертыванием массово-политической работы среди единоличников, в отношении единоличников уклоняющихся от выполнения плана, допускать применение бесспорного взыскания и штрафы в размерах рыночной стоимости не сданного хлеба, без освобождения от сдачи хлеба, а также допускать судебные репрессии в отношении укрывателей хлеба и отказ в отпуске некоторых промтоваров единоличникам, невыполняющих своих обязательств.

Обязать т. Геца каждые пять дней информировать секретарей Обкома о применении революционных законов к лицам и организациям, срывающим или препятствующим хлебозаготовкам.

4. Особо указать всем партийным и советским органам на необходимость немедленного разворота беспощадной борьбы с кулацким сопротивлением хлебозаготовкам, обеспечить безусловное выполнение твердых заданий кулацко-зажиточными хозяйствами, дав решительный отпор // *арк. 64* оппортунистическим элементам в парторганизациях, не ведущим борьбы за безусловное и обязательное выполнение кулацко-зажиточными хозяйствами твердых заданий.

5. Обратить внимание партийных комитетов на то, что отмечается совершенно нетерпимое отношение к организации обмолота, ряд колхозов ведут умышленную линию на затяжку обмолота и в первую очередь пшеницы. Предложить всем РПК и ГПК полностью закончить обмолот пшеницы к 10/XI и всех зерновых не позже 20/XI в соответствии с установленными для каждого района сроками (список прилагается). К этому же сроку закончить уборку кукурузы и подсолнуха.

Обком особо подчеркивает неоднократные указания ЦК и Обкома о необходимости исключительной тщательности и контроля в организации обмолота хлеба, в уборке кукурузы и подсолнуха. За последнее время выявлен целый ряд явно кулацких фактов, когда при обмолоте до 20–30 % зерна уходит в полу и солому, ког-

да оставляя совершенно бесконтрольным ход уборки кукурузы и подсолнуха – значительная масса кукурузы и подсолнуха раскрадывается и разбазаривается.

Обком обязывает все партийные организации взять под особый контроль и непосредственное руководство ход обмолота хлеба, уборку кукурузы и подсолнуха, ведя самую беспощадную борьбу в соответствии с решениями ЦИКа и СНК СССР с разбазариванием и раскрадыванием хлеба, кукурузы, подсолнуха.

Предложить всем ГПК и РПК немедленно организовать сплошную проверку половы, соломы, токов, полей кукурузы и подсолнуха и повторный обмолот хлеба, уборку кукурузы и подсолнуха.

Обеспечить вывоз пшеницы в счет плана хлебозаготовок в первую очередь перед всеми остальными культурами.

6. Предложить всем РПК принять немедленные меры к обеспечению полного выполнения всего плана по мерчуку. Повести самую решительную борьбу с тайным помолом, расхищением и незаконным расходом мерчука.

Обком предупреждает районы, что при недоборе мерчука невыполненная часть плана мерчука будет засчитана в счет снабжения районов.

Предложить тов. Крукдису (по линии ГПУ), тов. ГЕЦУ (по линии Прокуратуры), тов. СИНАЙСКОМУ /по линии Обл. КК РКИ/ в декадный срок провести выборочную проверку состояния помола и сдачи государству мерчука и о результатах доложить Бюро.

7. Установить окончательный срок полного покрытия задолженности по семсуде не позже 1 Декабря. Обязать ГПК и РПК и Облзаготзерно обеспечить погашение семсуды в первую очередь с первых партий сдаваемого хлеба.

8. Обязать РПК обеспечить полностью выполнение плана по подсолнуху. Заготавливать подсолнух в порядке установленном для хлеба и выполнить годовой план заготовок подсолнуха к сроку установленному для хлебозаготовок.

9. Предложить ГПК, РПК и советским органам (РИК'и, с/с, прокуратура, ГПУ) повести более активную борьбу против торговли хлебом до выполнения хлебозаготовительного плана по всему союзу и принимать самые беспощадные меры борьбы со спекулянтами и перекупщиками хлеба.

// Арк. 65 10. В целях поощрения районов, сел и колхозов успешно выполняющих хлебозаготовки, обязать тов. Сабсаю и Куюмджи регулировать завоз промтоваров на село, с тем, чтобы таким селам, колхозам и районам был увеличен завоз промтоваров за счет сокращения отпуски их районам, селам и колхозам отстающим в выполнении плана хлебозаготовок, при этом особое внимание обратить на стимулирование дефицитными промтоварами заготовок важнейших продовольственных культур /пшеницы, ржи/. Предложить т.т. Абсаю и Куюмджи в течении суток предоставить на утверждение Секретариата Обкома план завоза промтоваров в районы.

11. Обком особо подчеркивает, что наиболее угрожающим явлением успешному выполнению плана хлебозаготовок является наличие в целом ряде организаций демобилизационных, антипартийных, явно кулацких настроений и действий в связи с хлебозаготовками. Такие настроения особенно ярко были выражены при проработке проекта снижения планов для районов среди отдельных руководителей районов, которые не знали действительного положения в каждом селе, колхозе, МТС, совхозе оперировали совершенно не проверенными, а подчас просто тенденциозно подобранными и фальсифицированными данными и материалами.

Ряд районных руководителей своим настроением и поведением по существу отравили ту мелко-буржуазную распущенность, притупление классовой бдительности и растерянность какой заражены некоторые организации, не ведущие борьбы за план хлебозаготовок с возросшим кулацким сопротивлением хлебозадаче.

Вместо того, чтобы на основе учета действительного положения в каждом колхозе, селе, совхозе, МТС направить все силы на борьбу с потерями, разбазариванием, расхищением, за сохранение каждого клгр. хлеба и усиление хлебозаготовок, ряд районов совершенно игнорируя ту безобразную практику, которая допущена была в хозяйствовании (потери, разбазаривание, раскрадывание, гибель урожая уже после его покоса, вредительский кулацкий обмолот, затягивание уборки кукурузы и подсолнуха и т. д.) ориентируются на самотек и пытаются все эти безобразные факты перекрутить снижением плана хлебозаготовок.

Обком предупреждает все парторганизации, что настоящий план хлебозаготовок является окончательным и обязательным к выполнению и обязывает этот уменьшенный план (с 83 млн. до 69,5 млн.) выполнить целиком и полностью на все 100%.

Обком предлагает всем парторганизациям принять к неуклонному выполнению предупреждение о том, что «по фактическому выполнению Ноябрьского плана хлебозаготовок, он будет судить о способности данной парторганизации не на словах, а на деле покончить с демобилизационным настроением в парторганизациях и повести решительную большевистскую борьбу за хлеб и организационно-хозяйственное укрепление колхозов.

С подлинным верно:

№ 75

1932 р., 3 листопада. – Додаток до постанови Дніпропетровського обкому КП(б)У від 3 листопада 1932 року про хід хлібозаготівлі на 1932 рік з розподілом по районах

ПЛАН ХЛІБЗАГОТІВЕЛЬ ПО ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 1932 р.

№№ п/п	Назва районів	Плян на 1932р.	в тому числі:		По секторах:	
			Пшениці	Жита	Колгоспи	Односіб
1.	Апостолівський	29067	14500	4000	28180	387
2.	Бердянський	35167	19000	2230	33351	1816
3.	Божедарівський	29496	10000	8500	28985	511
4.	Василівський	12669	4200	1000	11785	904
5.	Високопільський	13255	8000	1300	13007	248
6.	Васильківський	29202	12000	4810	28042	1160
7.	В.Дніпровський	15255	3000	7000	14831	424
8.	В.Білозерський	27433	14000	2760	26820	613
9.	В.Лепетиха	21782	10830	2350	20102	1680
10.	В.Токмакський	16380	5900	1035	16342	37
11.	Генічеський	42940	26000	4030	42390	550
12.	Дніпропетровський	7572	1100	3000	6734	838
13.	Долінський	42300	25120	6400	38867	3433
14.	Запорізька М/Р	39474	10490	5488	37886	1588
15.	Кам'янська н/Дніпрі	8503	3100	2200	7503	1000
16.	Кам'янська М/Р	13443	1700	6000	9991	3452
17.	Коларівський	25212	11100	1700	21349	3863
18.	Криворізька М/Р	45406	18000	10030	41917	3489
19.	Лихівський	11183	1650	6700	10225	958
20.	Люксембургський	12496	4500	2500	12436	60
21.	Магдалинівський	27432	6300	8900	25102	2320
22.	Мелітопільський	20100	11000	3000	19987	113
23.	Межівський	31611	7300	7150	30521	1090
24.	Михайлівський	17665	8500	2000	17523	142
25.	Молочанський	25746	10000	1000	25589	157
26.	Нікопільський	25324	7500	3000	24474	850
27.	Н.Васильківський	29477	16000	2600	28536	942
28.	Н.Златопільський	8317	3200	1250	7991	325
29.	Н.Московський	26915	8500	5500	25890	1025
30.	Н.Миколаївський	19007	3800	2000	17232	1775
31.	Н.Празький	26650	15390	3480	26484	166
32.	Н.Сирогівський	32423	18000	2630	30860	1563
33.	Н.Троїцький	20518	12500	870	20072	446
34.	Олександрійський	15872	3000	7600	15490	382
35.	Орхівський	12414	2345	935	11935	6479(?)
36.	Павлоградський	31764	10000	9640	30359	1405
37.	Петриківський	6100	1500	1000	4593	1507
38.	Покровський	22420	7500	2400	21416	1004
39.	П'ятихатський	34233	11000	7000	34033	200
40.	Синельниківський	28245	9400	6935	27623	623
41.	Солонянський	27449	5000	5400	25943	1506
42.	Софіївський	20307	5000	5000	19659	648
43.	Сталіндорфський	17487	6000	4700	17086	481
44.	Терпінянський	14820	7000	2000	14760	60
45.	Томаківський	24196	11000	5000	21691	2505
46.	Чубарівський	49405	20000	5657	47874	1531
47.	Царичанський	16545	4800	4712	9135	7510
48.	Ц.Константинів.	26937	7000	1676	26029	908
49.	Якимівський	20639	10500	2000	20373	266
	Р а з о м:	1158324	453225	198068	1098983	59371

№ 76

1932 р., 6 листопада. – Лист ЦК КП(б)У до обкомів, міськкомів та райкомів з пропозицією посилити репресивні заходи при проведенні хлібозаготівлі

ЗОВСІМ ТАЄМНО

ТАЄМНИЙ ВІДДІЛ

6. XI – 1932 р.

ВСЕМ ОБКОМАМ, ГОРКОМАМ И РАЙКОМАМ КП(б)У

Копия НКЮ и Прокуратуре УССР.
(Утверждено ПБ ЦК КПбУ 5. XI – 32 г.)

В целях усиления борьбы за хлеб ЦК КП(б)У предлагает НКЮсту, областным и районным комитетам, наряду с развертыванием широкой массовой работы, обеспечить решительное усиление помощи хлебозаготовкам со стороны органов юстиции.

ЦК предлагает:

1. Обязать судебные органы вне очереди рассматривать дела по хлебозаготовкам, как правило, выездными сессиями на месте с применением суровых репрессий, обеспечивая дифференцированный при этом подход к отдельным социальным группам, применяя особо суровые меры к спекулянтам, перекупщикам хлеба.

2. Организовать в каждой области не менее 5–10 добавочных разъездных судебных сессий Нарсуда для разъездов по районам.

Судебный разбор дел и применение строжайших репрессий должны сопровождаться широким развертыванием массовой работы и мобилизации общественности вокруг этих процессов на усиление борьбы за хлеб.

3. Обязать Обкомы и Наркомюст укомплектовать эти сессии крепкими подготовительными работниками из бывших судебных работников.

Оформление назначения нарсудьями провести немедленно.

Обязать административные органы быстро проводить все установленные законом меры взыскания несданного хлеба и административные меры к злостным неплательщикам.

4. Предложить Обкомам и Райкомам обеспечить органам юстиции и административным органам все условия для усиления их работы, в частности немедленно освободить от всяких мобилизаций прокуроров, судей, следователей, дав им возможность и требую от них должного участия в борьбе за выполнение хлебозаготовительного плана на своей непосредственной работе.

НКЮ и Прокуратуре Республики немедленно дать органам юстиции соответствующую подробную директиву об активизации их участия в хлебозаготовках.

Обязать центральную и особенно местную прессу широко освещать эти судебные дела.

Секретарь ЦК КП(б)У [факсимільний підпис Хатаєвича]

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 484. – Арк. 92–93. – Машинописний текст, оригінал.

№ 77

1932 р., 9 листопада. – Доповідна записка комісії обкому КП(б)У про викривлення лінії партії та порушення революційної законності в с. Жовтому П'ятихатського району

ДО БЮРО ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

Про викривлення лінії партії та порушення революційної законності в с. Жовтому П'ятихатського району. Основними недоліками в роботі бюро Жовтнянського опорного партосередку та фракції с/ради були:

1. Неконкретного й неоперативного керівництва господарчо-політичними кампаніями та організаційно-господарчим зміцненням колгоспів.

2. Недостатнє приділено уваги внутрі-партійній роботі (адміністрування колгоспними осередками замість масової орг. та виховуючи партроботи.

3. Недостатня політ-масова робота серед колгоспників.

4. Повна відсутність політ-водовавчої роботи серед одноосібників, бідняків та середняків (на протязі цілого року не було жодного зібрання одноосібників, яких по с/раді є 270 господарств). Ці недоліки в роботі при-

вели до підриву Жовтнянського партактиву від мас, знизили його політ рівень та класову чуйність і привели до самопливу в виконанні господарчо-політичної кампанії.

Жовтнянська с/рада в перших у минулі роки в останній час пересунулась на останнє місце серед сільрад району. Так наприклад коли із'яти останні м-ці, то по хлібозаготівлі з 7 місця від 1/Х пересунулась на 9 місце 1/ХІ (виконання річного пляну 69,3).

По фінансам пересунулась з 9 місця на 11 і особливо характерно по засівній кампанії з 19 місця від 1/Х на 25/Х на 26/Х пересунулась на 30 місце по району, а на 1/ХІ попала на чорну дошку (78% засіву).

Особливо відстаючо ділянкою став одноосібний сектор. Так наприклад по хлібозаготівлі одноосібники здали лише 2,5, а твердоздатчики 5%.

Куркульська частина села використала це відставання в роботі: по-перше, до с/ради повернулись 3 виселенці куркулі, по-друге куркулі, які саморозкуркулились на печатку революції повели // *арк. 45* і пролізли до колгоспів повели систематичну підривну роботу в колгоспах (яких 7 с/раді), а також серед одноосібників і мали вплив на частину більш відсталих комуністів. Так наприклад де-кілько комуністів в колгоспах «Серп» та «Опора Червон. армії» зрелись підписатись на позику, в колгоспі «Шлях комуни» керівники комуністи розтратили 600 крб. грошей, роздали до 205 обмолоченого хліба авансом і не могли дати колгоспникам відповіді куди поділась 21 коняка, 2 свиней, 2 овець, обмолотили гірший хліб, приховуючи кращий на зиму. В колгоспі «Міцна праця» керівники комуністи не знали що 26 га віса згнило незаскиртоване. В колгоспі «Серп» загинуло 263 га огородини не прополотими, а колгоспники під впливом куркульської агітації не вийшли 4 дні на роботу і під час жнив таких колгоспників бідняків та середняків 50 господарств було викинуто з колгоспів.

Про такий стан Жовтнянської с/ради та колгоспів районів організації знали, але жодних заходів щодо виправлення цих хиб не вживали, а навіть де-які з товаришів поглиблювали ці недоліки. Так наприклад уповноважений РПК т. Лябухов дав повод для викривлення лінії партії тим, що не зумів дати вірної політичної установки в питанні наступу на куркуля та не дав практичних вказівок як Жовтнянській парторганізації (70 комуністів) вийти з такого тяжкого стану, а навпаки поставивши одну шеренгу з куркулями контрактантів одноосібників та колгоспників, кинув гасло «розтратити всіх (контрольна цифра 150 господарств) на кого вкаже таємна нарада партактиву». Присутні під час такого інструкування 3 члени президії РайКК не до оцінили політичної шкідливості цього настановлення і не виправили.

Це спричинило до того, що на другий день після цієї наради такі наради були проведено в колгоспах, які склали списки на розкуркулення 120 господарств. В колгоспі «Молот» під керівництвом т. Лябухова було складено список на 23 господарства і на слідуєчий // *арк. 46* день 24/Х загальна сільська парт нарада активу відібрала з 120 61 господарства, а 25/Х коли більшість членів родин з цих господарств були на роботі партактив розбившись на 7 бригад приступили на сотнях до розкуркулення. Частина бригад, наприклад Салістого на 6 сотні, що розкуркулила 11 господарств (з них 6 куркулів втікачів з виселення) зробила цю операцію більш менш організовано: описала майно, оповістила за віщо знімається майно і змогла потім визнавши про невірність цієї роботи повернути 5-ти середняцьким господарствам незаконно взяте майно. Але більш бригад особливо бригада Константи ненко (голова с/ради), що був бригадиром на 4 сотні, бригада Шкидько (голова Спжт-на) на 3 сотні, бригада Ковбаси (голова колгоспу «Молот») на 5 сотні – ці 3 бригади крім неорганізованого відбору майну, допустили знущання над мешканцями хат (особливо над жінками та дітьми), роздягали, шарпали били, виганяли на вулицю, попереджаючи сусідів не пускати до себе. Частина хат зруйнували за вказівками Зав. Дільницею МТС Земогляда «аби було видко наслідки остаточного ліквідації куркуля», розвалили комини в хатах, побили ікони, повибивали вікна, розламали скрині, познімали двері, вивалили одвірки, повалили димари та продерли покрівлі (аби не зміг куди повернутись розкуркулений – так наказали уповноважений РПК секретар п/о та голова с/ради.) Всі речі, які було знайдено в коморах, хатах і погребях направлялось підводами до колгоспів та кооперації. Частина майна було роздано на місці («батраків одягти на місці»), такий був наказ секретаря осередку та голови с/ради. Частина майна було привласнено членами бригад, особливо перервою Перервою та Іваненковою.

Жодна П'ятихатська райорганізація не була повідомлена про ці викривлення лінії партії та брутальне порушення революційної законності Жовтнянської с/ради за винятком РВК, до якої через добу після цієї операції в с. Жовтневому з'явився голова с/ради за порадою // *арк. 47* як бути з майном, чи роздати колгоспам безкоштовно, чи за гроші. Решта організації району узнала про цей факт не від робітників своєї системи, а лише через відрозкуркулених, які з'явилися на другий день до р-ну.

Реагування на випадок в Жовтому з боку рай організації мав такий характер: на місце виїхав секретар РПК т. Цвік та помішник прокурора, а потім за постановою бюро виїхала районна комісія в складі голови РайКК Заболотного, дільничого прокурора Сніжко та Зав. Фін частиною РВК Телятниченко. Після переведення засідання комісії разом з президією с/ради було повернуто майно 48 господарствам (а решті за злсну несплату заборгованості було затримано до виплати її). До встановлення хат приступлено одночасно з слідством. Заарештовано 9 учасників розкуркулення (5 комуністів і 3 позапартійних та 2-х комсомольців). До слідства притягнуто також Шкидько – голову кооперації, Константи ненко – замісник голови с/ради, Земогляда – зав. Дільницею МТС., Шуліка – секретар опорного п/осередку, Мірошниченко – голову с/ради.

(Применительно к постановлению ВУЦИК и СНК УССР от 3 июля 1929 г. «О расширении прав местных советов в деле содействия выполнению общегосударственных заданий и планов».

Сб. зак. 1929 г. № 153).

Штрафы налагаются и взыскиваются по решениям сельсовета и уполномоченного РИКа с последующим утверждением райисполкомом.

4. В отношении тех единоличников, о которых установлено, что они не только злостно уклоняются от выполнения планов хлебозаготовок, но и ведут прямую подрывную работу против хлебозаготовок, допускать лишение их земельных наделов, в том числе и усадебной земли с выселением данных хозяйств из пределов района, а наиболее активных и вредящих хлебозаготовкам - из пределов области. Об этом выносится решение сельсовета, входящее в силу после утверждения райисполкома, а в части выселения, – после утверждения областных органов.

(Применительно ст.6 постановления ВУЦИК и СНК УССР «О порядке заключения и выполнения земельными обществами договоров о контрактации с.-х. продуктов» Сб.зак.УССР 1930 г. №8, ст.89).

5. Хозяйства, в коих обнаружен закопанный в ямах хлеб, за умышленную порчу хлеба, что равносильно предательству, должны подвергаться суровым судебным репрессиям. Наиболее злостные должны выселяться из пределов района и области.

6. Органы Суда и Прокуратуры обязаны судебные дела по хлебозаготовкам рассматривать вне очереди и заканчивать судебным разбирательством в течение 5-8 дней с момента их возникновения выездными сессиями нарсутов на месте, непосредственно в селе. Применение судебных репрессий проводить дифференцированно к отдельным группам, применяя особо суровые меры к злостным кулакам, спекулянтам - перекупщикам. Каждое судебное дело должно быть хорошо

проверено. Судебный разбор дел и решения суда должны сопровождаться широким развертыванием массовой работы (сообщение на общих и кутковых собраниях, освещение в районной и стенной газетах и проч.) и мобилизацией общественности на этих примерах для усиления хлебозаготовок.

7. Всем единоличным хозяйствам, уклоняющимся от выполнения плана хлебозаготовок, должен быть немедленно прекращен отпуск промтоваров, впредь до полного выполнения ими хлебозаготовок. Списки таких единоличников должны быть вывешены в лавках сельЕПО, госторговли и общественных организациях села. Необходимо дополнительно разъяснить всем единоличникам, что если не будет обеспечена добросовестная и аккуратная сдача хлеба то все товары будут из этих сел переброшены в те села, где единоличники и колхозники добросовестно выполняют свои обязательства по хлебозаготовкам.

8. В районах, где контрактация не проводилась (районы технических культур) и планы хлебозаготовок принимались в порядке самообязательств – наряду с широкой массовой работой должны применяться перечисленные репрессии в такой же мере, как и к контрактантам. Самообязательства следует рассматривать так же, как и обязательства по контрактации.

9. Одновременно в отношении единоличных хозяйств, уклоняющихся от своих обязательств по сдаче хлеба, должна быть решительно усилена работа по взысканию обязательных денежных платежей, как сельхозналог, страховка, самообложение, платежи по с.- х. кредиту и проч., применяя в необходимых случаях меры бесспорного взыскания.

10. Все меры, указанные в настоящей инструкции, проводимые со всей твердостью по отношению к злостно уклоняющимся от сдачи (продажи) хлеба и к тем, кто подрывает хлебозаготовки, не должны, однако, ни в коем случае принимать характер массовых огульных репрессий, массовых обысков и т.д. Эти меры должны применяться дифференцированно в отношении к каждому отдельному единоличному хозяйству после тщательной проверки действительного положения, с учетом социального лица каждого привлекаемого к ответственности, после твердого убеждения в том, что привлекаемый имеет или имел возможность выполнить данный ему план хлебозаготовок. Все эти меры в каждом отдельном случае должны сопровождаться широким развертыванием организационно-массовой работы по мобилизации всех единоличных хозяйств на быстрейшее выполнение плана хлебозаготовок, по сопоставлению добросовестных хозяйств с хозяйствами такой же мощности злостных неплательщиков и т.п.

Для ведения организационно-массовой работы среди индивидуальников надо привлечь колхозный актив и широкие массы колхозников, особенно тех колхозов, которые уже выполнили или приближаются к концу выполнения плана хлебозаготовок.

11. В отношении же кулацких хозяйств, в целях решительного подавления их сопротивления хлебозаготовкам, во всех случаях невыполнения ими твердого задания по хлебосдаче, наиболее жесткие и суровые из перечисленных здесь мер, в том числе продажа всего имущества, арест и выселение из пределов области, должны применяться немедленно.

И. об. Управляющего Делами Совета народных комиссаров УССР – А. БЛЕЕР.

№ 79

**1932 р., 16 листопада. – Лист жителів с. Покровське Нікопольського району
Дніпропетровської області до І.В. Сталіна про своє тяжке становище**

ДО ИОСИФА ВИССАРИОНОВИЧА СТАЛИНА.

Копия

16/XI-32 года.

Многоуважаемый Иосиф Виссарионович.

В первых чертах своего письма мы просим у Вас прощения за то, что мы побеспокоили Вас. Но мы очень хотим, чтобы Вы развязали нам этот вопрос, который ломает нам головы.

По постановлении Партии и Власти у нашему селе, как понимаем мы делается уголовное вредительство, а почему, так вот: За постановлением Власти правление колхозов должны обязательно хоть в среднем, но обеспечить колхозников хлебом. Что же получилось у нас?

Во первых колхозникам не дали и 15%, которые они должны были дать обязательно, во вторых вывернули с колхозников дутые цифры и они остались ни при чем. Вот пример: По постановлению Обкома КПБУ детясли по колхозам должны быть за счет фондов, а у нас сделали наоборот. Вывернули из тех колхозников, чьи были дети в яслях по 1 килограмму за сутки з дитины, а получали на сутки дети всего по 300 грамм.

И вот так обеспечили колхозников, что ему жизни на недели 3 - 4, а потом хоть просить иди, ибо взять негде – колхозники надеялись, что хоть кукурузы дадут, как 15/XI-32 г. пришло с района распоряжение вывести весь хлеб и так колхозники остались непричем: Все село в панике, проклинают и Власть и партию и т.д.

Вот мы и хотим узнать от Вас, как от руководителя Партии и всего пролетариата, чи оно так должно быть или нет?

Очень просим, чтобы Вы написали и разъяснили нам это // *арк. 2* как оно должно быть, чтобы успокоилось население, потому что из этого может выйти что-то плохое.

Мы знаем, как было у Драбиновском районе и так что и наш район подходит до этого. Мы просим Вас еще раз чтобы это дело ялось было налажено. Просим нашу просьбу не откинуть и дать разъяснение.

С уважением к Вам:

Іван Ів. Капула, Чорний К.М., Евменов Н.М.

Наш адрес: с. Покровское, Никопольского района
Днепропетровской области.

С подлинным верно:

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 240. – Арк. 1-2. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 80

**1932 р., 20 листопада. – Постанова Ради народних комісарів УСРР
«Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах»**

ПОСТАНОВА
РАДИ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ УСРР
Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах

Рада народних комісарів УСРР ухвалила затвердити нижченаведену інструкцію про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах.

Харків, 20 листопада 1932 р.

Голова Ради народних комісарів УСРР В. ЧУБАР.

КерівничийСправ Ради народних комісарів УСРР В. ЛЕГКИЙ.

ОГОЛОШЕННЮ В ПРЕСІ НЕ ПІДЛЯГАС

ІНСТРУКЦІЯ

про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах

Щоб подолати куркульський опір хлібозаготівкам, - встановити занесення на чорну дошку колгоспів, що злісно саботують здачу (продаж) хліба за державним планом.

До колгоспів, занесених на чорну дошку, вжити таких заходів:

Негайно припинити цілковитий довіз краму, кооперативну та державну торгівлю.

а) Припинення торгівлі провести в спосіб цілковитого вивозу з відповідних крамниць усього наявного краму.

б) Цілковито заборонити колгоспну торгівлю й для колгоспників, і для одноосібників.

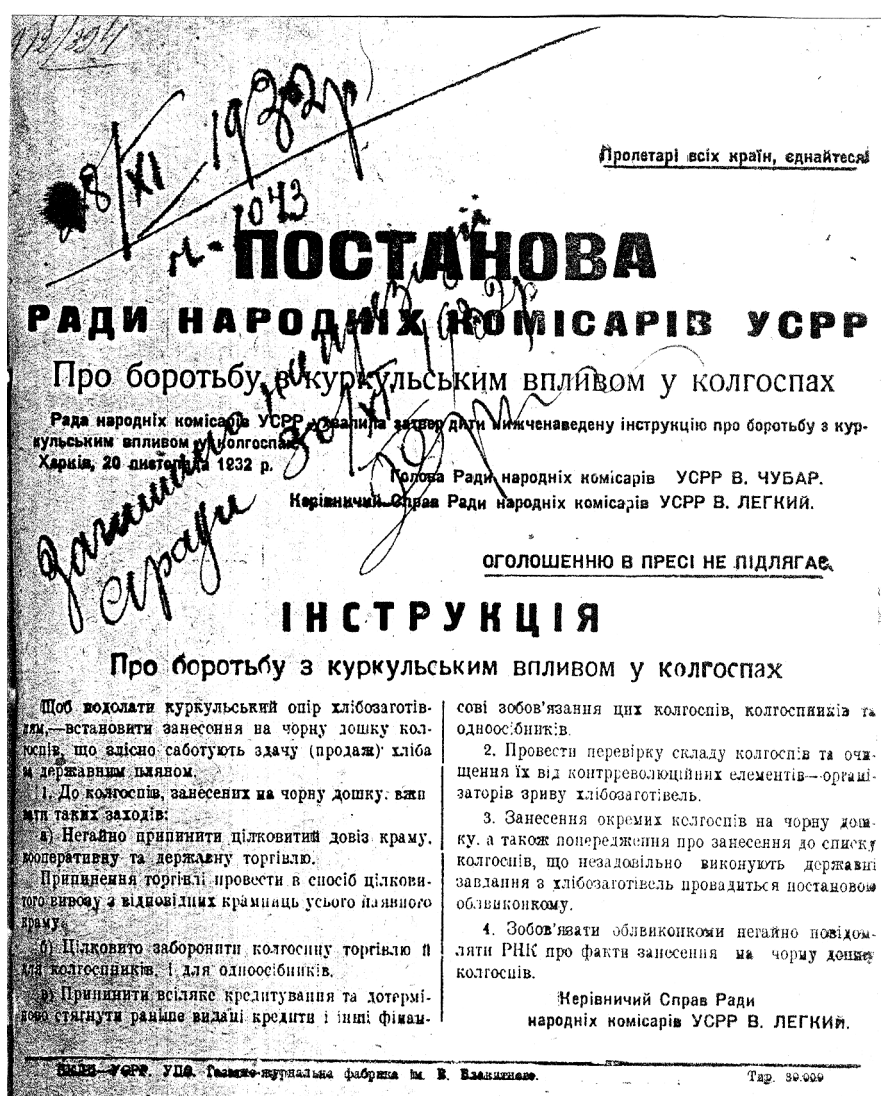
в) Припинити всіляке кредитування та дотерміново стягнути раніше видані кредити і інші фінансові зобов'язання цих колгоспів, колгоспників та одноосібників.

2. Провести перевірку складу колгоспів та очищення їх від контрреволюційних елементів – організаторів зриву хлібозаготівель.

3. Занесення окремих колгоспів на чорну дошку, а також попередження про занесення до списку колгоспів, що незадовільно виконують державні завдання з хлібозаготівель провадиться постановою облвиконкому.

4. Зобов'язати облвиконком негайно повідомляти РНК про факти занесення на чорну дошку колгоспів. Керівничий Справ Ради народних комісарів УСРР В. ЛЕГКИЙ.

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 40. – Арк. 217. – Друкований текст.

Постанова Ради народних комісарів УСРР від 20 листопада 1932 року
«Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах» (про занесення на «чорну дошку»).

№ 81

1932 р., 26 листопада. – Лист Дніпропетровської районної філії обласної контори «Заготзерно» до голови артілі «Червоний борець» Волоської сільради щодо негайного, на протязі 24 годин, відвантаження належної кількості мірчука

ГОЛОВІ АРТІЛІ ЧЕРВОНИЙ БОРЕЦЬ.
КОПІЯ ГОЛОВІ ВОЛОСЬКОЇ СІЛЬРАДИ.

Цим Дніпропетровська Райфілія Заготзерно пропонує негайно на протязі 24 годин відвантажити на пункт Заготзерно належить з Вас мірчук в кількості 108 цен. 36 кгр., згідно перевірного акту від 24/IX 32 р. В разі в зазначений термін Вами мірчук не буде відвантажений, ми мусимо справу передати до Прокуратури для притягнення до відповідальності, як за розбазарювання мірчука та невчасну вивозку на пункті Заготзерно, одноразово порушимо питання перед Миськрадою про заборону Вам перевадити помол надалі.

Про відвантаження мірчуку повідомте нас.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА РАЙФІЛІЯ ЗАГОТЗЕРНО [підпис] (КІРІЧЕНКО)

ДАДО. – Ф.Р-2726. – Оп. 1. – Спр. 26 – Арк 117. – Машинописний текст, кутовий штамп, оригінал.

№ 82

1932 р., 29 листопада. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про викривлення у реалізації постанов ЦК КП(б)У від 30 жовтня та 18 листопада 1932 року про фонди у колгоспах

Всем Обкомам и Райкомам КП(б)У
(Постановление ПБ ЦК КП(б)У от 29.XI-32 г.)

Поступающие с мест сведения о проведении в жизнь постановления ЦК КП(б)У от 30.X и 18.XI показывают, что в ряде районов эти постановления недостаточно поняты и пользуются ими часто неправильно и неумело.

В связи с этим, ЦК считает необходимым дать некоторые дополнительные указания:

1. Постановление ЦК КП(б)У о фондах в колхозах на местах упрощают и искажают. ЦК еще раз предупреждает, что применение этого решения является делом, требующим гибкости, знания действительного положения в колхозах. Просто и механически вывозить все фонды в хлебозаготовку является совершенно неправильным и недопустимым. Особенно это неправильно в отношении семенного фонда. Изъятие колхозных фондов и их проверка должна проводиться не огульно, не повсеместно. Нужно умело выбирать колхозы с таким расчетом, чтобы там действительно обнаружить злоупотребления и скрытый хлеб.

Более ограниченное количество проверок, но проверок дающих серьезные результаты, разоблачающие саботажников, кулаков, их пособников и решительная с ними расправа окажут значительно большее давление на другие колхозы, где проверка еще не производилась, чем торопливая, неподготовленная проверка большого количества колхозов с незначительными результатами.

Нужно применять различные формы и методы этой проверки, индивидуализируя каждый колхоз. В ряде случаев выгоднее применять скрытую проверку фондов, не сообщая колхозу о проверке. Там, где заведомо известно, что проверка не даст серьезных результатов и нам не выгодно, лучше от нее отказаться заранее.

Вывоз хотя бы части посевного материала должен допускаться только в особо исключительных случаях с разрешения Обкомов партии и с одновременным принятием мер, действительно обеспечивающих пополнение этого фонда из других внутриколхозных источников. За самовольный вывоз хотя бы частично семенного фонда Обкомы по отношению к РПК, а РПК по отношению // *арк. 125* к своим уполномоченным должны применять строгие меры взыскания и немедленно исправлять допущенные ошибки.

2. О применении репрессий, как к единоличникам, так в особенности против колхозов и колхозников, во многих районах уже сбиваются на механическое и огульное их применение, рассчитывая, что само по себе применение голых репрессий должно дать хлеб. Это неправильная и безусловно вредная практика. Ни одна репрессия без одновременного развертывания политической и организационной работы, необходимого нам результата дать не может, тогда как репрессии хорошо рассчитанные, примененные в отношении умело выбранных колхозов, репрессии доведенные до конца, сопровождаемые соответствующей партийно-массовой работой, дают нужный результат не только в тех колхозах, где они применяются, но и в колхозах соседних, не выполняющих плана.

Многие низовые работники считают, что применение репрессий освобождает их от необходимости вести массовую работу, или облегчает им эту работу. Как раз наоборот. Именно применение репрессий – как крайней меры воздействия – делает нашу партийную работу более сложной. Если мы, воспользовавшись репрессией, применяемой в колхозе в целом, к правленцам или к счетоводам и другим должностным лицам колхоза не добьемся сплочения наших сил в колхозе, не добьемся сплочения на этом деле актива, не добьемся действительного одобрения этой репрессии со стороны массы колхозников, тогда необходимых результатов в отношении выполнения плана хлебозаготовок мы не получим.

При смене правленцев в результате примененной репрессии должно быть обеспечено улучшение руководящего состава колхоза не только с политической, но и хозяйственной стороны.

В тех случаях, когда мы имеем дело с исключительно недобросовестным, упорным, подпавшим целиком под кулацкое влияние, колхозом, необходимо, в первую очередь, обеспечить поддержку этой репрессии со стороны окружающих колхозов, добиться осуждения и организовать давление на такой колхоз общественного мнения окружающих колхозов.

Все вышесказанное вовсе не означает, что репрессий применено уже достаточно и что в настоящее время в районах организовали действительно серьезный и решительный нажим на кулацкие элементы и организаторов саботажа хлебозаготовок.

// *Арк. 126* Наоборот, предусмотренные постановлениями ЦК репрессивные меры по отношению к кулацким элементам и в колхозах и среди единоличников, еще очень мало использованы и не дали необходимых результатов, вследствие нерешительности и колебаний там, где репрессия безусловно необходима.

Особенно в отношении единоличников, несмотря на то, что уже прошло 20 дней со времени издания инструкции СНК, репрессивные меры применяются чрезвычайно слабо и недостаточно. Наряду с этим существующая практика и здесь вскрывает недостатки нашей партийной работы, неумение подкрепить применение мер инструкции СНК организацией общественного мнения единоличников, неумение организовать разоблачение кулацких и антисоветских элементов перед бедняцко-средняцкой массой, неумение отколоть на нашу сторону лучшую часть единоличников.

Применяя в отношении единоличников лишение права покупки товаров, сплошь да рядом даже не вывешивают в общественных местах списков хозяйств, подвергнутых этой репрессии, не делают применение репрессии к отдельным, умело выбранным, хозяйствам предметом обсуждения на собраниях единоличников для оказания давления на всех единоличников не предупреждают о применении наиболее острых мер (например: натур. штраф, лишение усадебной земли и др.).

Только одновременное, наряду с суровыми репрессиями к кулацким элементам, развитие широкой массовой работы среди бедняков и середняков обеспечит сдачу хлеба единоличникам.

3. Борьба с кулацким влиянием в колхозах есть, прежде всего борьба с воровством, с укрывательством хлеба в колхозах. Это борьба с теми, кто обманывает государство, кто прямо или косвенно ведет работу против хлебозаготовок, кто организует саботаж хлебозаготовок. А между тем, как раз на это в районах обращается совершенно недостаточное внимание.

Проявлением кулацкого влияния считают только прямое кулацкое выступление, террористический акт или открытую кулацкую агитацию, а на наиболее распространенные, наиболее хитрые формы борьбы кулака внутри колхоза против хлебозаготовок, смотрят как на что-то незначительное // *арк. 127* ное, как на обыденное неизбежное явление. ЦК указывает парторганизациям на то, что эти формы кулацкого влияния приняты в настоящее время наиболее угрожающий характер. Беспощадно ударить по воровству, расхищениям, по составителям фальшивой отчетности, по утайкам разоблачить их кулацкую сущность, показать в этом деле организующую руку классового врага, антисоветских элементов – является основной и решающей задачей партийной работы.

Против воров, рвачей и расхитителей хлеба, против тех, кто обманывает пролетарское государство и колхозников, одновременно о применении репрессии, мы должны поднять ненависть колхозной массы, должны добиться, чтобы вся масса колхозников клеймила этих людей как кулацких агентов и классовых врагов.

4. Несмотря на указания ЦК, до сих пор организация хлебозаготовительной работы в районах поставлена из рук вон плохо. Вместо правильной расстановки сил по колхозам, а в отношении единоличников по селам вместо серьезного и постоянного большевистского руководства хлебозаготовками из районного центра, продолжают бестолковые и безответственные разъезды руководящих работников района по селам. Вместо точной, правильной расстановки людей по отдельным колхозам, вместо посылки наиболее крепких товарищей в решающие колхозы, – продолжается расстановка партийных сил по принципу кустов, по сельсоветам, а не по определенным колхозам. Эта расхлябанность, отсутствие большевистского руководства и ответственности, прикрываемая с внешней стороны «работой» и беспомощной суетней – должна быть немедленно ликвидирована.

ЦК считает ненормальным и вредным такое положение, когда в районах и областях вся хлебозаготовительная работа выполняется только партийным аппаратом, когда партийный аппарат непосредственно и от своего имени выполняет различные административные функции (наложение штрафов, аресты, раскрытия ям и т. д.), а советский аппарат в это время совершенно бездействует и не выполняет своих прямых обязанностей, не несет ни какой ответственности.

Исходя из этого ЦК считает необходимым, чтобы в районном центре постоянно оставалось два ответственных руководящих работника (по партийной и советской линии) и необходимый советский аппарат, без которого невозможно наладить оперативное руководство работой, учет реагирования на все недостатки и прорывы.

// Арк. 128 ЦК еще раз указывает всем парторганизациям на решающее значение организационной работы для обеспечения полного выполнения плана хлебозаготовок.

Без серьезной постановки организационной работы, не может быть настоящего большевистского руководства хлебозаготовительной кампанией.

Секретарь ЦК КП(б)У [підпис]

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп.1. – Спр. 484. – Арк. 124–128. – Машинописний текст, оригінал.

№ 83

1932 р., 1 грудня. – Постанова Дніпропетровського обласного прокурора щодо розслідування кримінальної справи проти керівництва артїлі ім. Фрунзе с. Тернуватка П'ятихатського району за опір хлібозаготівлі

ПОСТАНОВА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ПРОКУРОРА.

м. Дніпропетровськ

Грудня 1-го дня 1932 р.

На органи юстиції покладено найвідповідальніше завдання: вести нещадну боротьбу з класовим ворогом, що чинить величезний опір у виконанні хлібозаготівлі, своєчасно та вільно вживати нещадну кару відносно куркулів і підкуркульників, які зривають хлібозаготівлю.

Низкою директив Облпрокуратура вимагала від дільничних Прокуратур найактивнішої роботи щодо своєчасного виявлення та завдання до суду тих членів управ й службовців колгоспів, що приховують від обліку, розбазарюють хліб, що саботують здачу хліба пролетарській державі.

Низка місцевих органів юстиції Дніпропетровщині в цьому напрямку спромоглась значних наслідків, сприяючи своєю роботою хлібозаготівлі й господарче – політичному зміцненню колгоспів. Але з боку окремих наших робітників спостерігаються й досі вияви правоопортуністичної практики. Прикладом цього з'являються дії помічника П'ятихатського дільничного Прокурора КИРИЛЕНКО:

Кримінальну справу, яка заведена була за дописами сількорів про шкідницьку діяльність управи артїлі ім. Фрунзе Терноватської с/р, на чолі якої стояли колишні Петлюрівці, які скерували свою діяльність на розклад колгоспу, на відвертий саботаж у виконанні хлібозаготівлі, КИРИЛЕНКО, маючи особисту зацікавленість, не вжив заходів до всебічного розсліду цієї справи, не підніс її на належну політичну височінь, визнав за не потрібну участь Прокуратури в цій справі, наслідком чого ця справа лежала без руху в Нарсуді 27 днів, аж до виявлення цього факту, тому, –

Постановив:

1) Пом. Прокуратура П'ятихатської дільниці КИРИЛЕНКО з роботи негайно зняти, зворушить проти нього кримінальне переслідування, повідомивши про це Генерального Прокурора Республіки.

2) Кримінальну справу на управу артїлі ім. Фрунзе вилучити, перевести в негайному порядку додатковий розсліду для всебічного виявлення шкідницької роботи управи та службових осіб колгоспу.

3) Для розсліду справи у відношенні Пом. Прокурора П'ятихатської дільниці КИРИЛЕНКО – та додаткового розсліду по справі на управу артїлі ім. Фрунзе старшому слідчому Облпрокуратури тов. РАВІЧУ негайно виїхати в П'ятихатський район.

4) Під час розсліду справи КИРИЛЕНКА окремо виявити роль Нарсудді ПЕРЕВЕРЗОВА в зволіканні справи на управу артїлі ім. Фрунзе.

5) Постанову цю оголосити в пресі.

ТВО ОБЛПРОКУРОРА(ГЕЦ)

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 13. – Арк. 722. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 84

1932 р., 3 грудня. – Записка-директива Секретаря ЦК КП(б)У Косіора, що була направлена через органи ДПУ до секретарів обкомів щодо ліквідації саботажу хлібозаготівель

ЗОВСІМ ТАЄМНО

ОБЛПРОКУРОРУ тов. ГЕЦУ

По порученню тов. СТРОГАНОВА направляю Вам принятую по прямому проводу телеграмму из Цк КПБУ для исполнения и руководства.

ПОМ. СЕКРЕТАРЯ ОБКОМА КПБУ [підпис] /ЧУРИН/

// Арк. 138 Даю записку по прямому проводу через представителя ГПУ Секретарям Обкомов.

Ликвидация саботажа хлебозаготовок проводимого кулацкими элементами и их пособниками, расхищающими и утаивающими хлеб в колхозах, а также срывающими заготовки в единоличном секторе требует нанесение этим элементам меткого решительного и быстрого удара. Для этого прежде всего необходимо:

а/ выбор и серьезная подготовка наиболее значительных дел, могущих иметь серьезное значение для достижения перелома в хлебозаготовках для всего района или группы сел и колхозов;

б/ быстрый разбор этих дел и быстрое приведение приговоров в исполнение;

в/ немедленно ударная организация массовой партийной работы в данном колхозе или селе.

Наряду с широким и серьезным освещением всего дела в местной печати недостаток проводимых в настоящее время репрессий заключается в том, что на местах большей частью сбиваются на простое увеличение количества репрессий, при этом смешиваются вместе и мелкие и значительные дела, причем подготавливаются дела плохо, кроме того, тянутся эти дела долго: от начала дела до окончательного утверждения приговора проходит месяц – полтора, в редких случаях 20 – 25 дней. При большом количестве дел политическое руководство ими поставлено неудовлетворительно – организационные и политические меры по партийной линии запаздывают и проводятся недостаточно серьезно.

Исходя из этого, ЦК предлагает:

1. Для коренного руководства применение судебных репрессий создать в областях комиссии в составе: Секретаря Обкома, Обл. КК, нач. Обл. Отдела ГПУ и облпрокурора.

// Арк. 139 2. Комиссиям раз в 2 – 3 дня устанавливать дела, которые заслуживают наибольшего внимания и которые должны быть проведены в ускоренном порядке. Список этих дел должен немедленно направляться в ЦК, делам по которым проходят члены партии – должно уделяться особое серьезное внимание.

3. Суд по всем этим делам должен заканчиваться в срок 4 – 5 дней, под непосредственным руководством и наблюдением комиссии в двухдневный срок. После суда дело должно быть доставлено на утверждение в Харьков, где прохождение дел обеспечивается в 1 – 2 дня.

4. Комиссия должна проследить за прохождением дела в район, имея в виду прежде всего опубликование о приговоре и его исполнении в печати. Организацию массовой работы в колхозе и окружающих селах, а также выявление результатов которых добилась организация в связи с данным делом, предательская роль осужденных членов партии, переродившихся и вставших на деле кулацкими агентами должна быть беспощадно разоблачена как в печати, так и во всей партийно-массовой работе. Газеты с освещением каждого дела, РПК должен немедленно направить в ЦК.

СЕКРЕТАРЬ ЦК КП /б/У /КОСИОР/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3 – Спр. 5. – Арк. 137–139. – Машинописний текст, супровідний лист – оригінал, текст телеграми - копія.

№ 85

**1932 р., 8 грудня. – Постанова президії Кам'янської міської ради
«Про план м'ясозаготівлі на 1932–1933 роки»**

ПОСТАНОВА.

ПРЕЗИДІЇ КАМ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ВІД 8/ХІІ-32 року.

«ПРО ПЛАН М'ЯСОЗАГОТІВЛІ НА 1932-1933 рік.»

Зважаючи на постанову Раднаркому УСРР від 3/ХІІ-32 року та постанову Облвиконкому про зміну норм здачі м'яса одноосібним та колгоспним господарствам і на зміну постанови президії міської Ради від 25/Х-32 року, п'ятнадцятимісячний плян по району затвердити в 3379,28 цент. зокрема по одноособному сектору 1936,97 цент., колгоспні господарства без товарних ферм 312,0 цент, колгоспні господарства з товарними фермами 535,34 цент, МТФ 165,0 цент., СКТФ 364,0 цент. усупільнена худоба по затоваровими фермами 66,0 цент.

Відповідно до постанови Раднаркому УСРР від 3/ХІІ-32 року та Облвиконкому про нові норми здачі м'яса державі встановити такі норми здачі м'яса: Одноосібні господарства – 49 кг., колгоспні господарства без товарних ферм – 24 кг., колгоспні господарства з товарними фермами – 13 кг.

Норми здачі по усупільненій худобі залишити без зміни /корови - 30 кг., з голови, свиноматка – 120 кг, вівцематка – 5 кг./.

Заборонити сільрадам змінювати як в бік зменшення так і в бік збільшення встановлені норми.

Плян м'ясоздачі ІV-го кварталу затвердити – 1081 центн. 36 кг. встановивши останній термін виконання 15/ХІІ-32 року. Зобов'язати Зав.Загот. відділом Міської Ради тов. ДМІТРИЄВА, Зав. Міськпостачем тов. УРБАНОВУЧА протягом 48-ми годинного терміну розверстати плян по секторам та Сільрадам з зазначенням квартального завдання, мобілізувавши відповідну кількість т.т. для посилки на село для переведення відповідної роботи на забезпечення виконання квартального пляну.

Запропонувати Уповноваженим Міської Ради разом з Сільрадами протягом 24-х годин виписати та вручити зобов'язання з зазначенням термінів здачі.

// Арк.10 Запропонувати Головам Сільрад та уповноваженим перевести широко масово-розяснюючу роботу серед працюючих селян про необхідність зміни норм здачі, одноразово популяризував попередні постанови Раднаркому та ЦК ВКП(б) про м'ясозаготівлі.

На тих, що злісно ухиляються від виконання зобов'язань в визначений термін накладати штрафи розміром ринкової вартості недовиконаної частини зобов'язань з вирученням в безспірному порядку худоби.

На підставі постанови Дніпропетровського облвиконкому від 7.12.32 року про заборону торгівлі м'ясом та худобою, щоб припинити спекуляцію м'ясом та щоб зламати опір м'ясозаготівлям і забезпечити своєчасне виконання плану м'ясозаготовок, заборонити на терені Каменської міськради будь-яку торгівлю м'ясом, худобою та м'ясними продуктами.

Винних в порушенні цього притягати до судової відповідальності як за спекуляцію с.г. продуктами.

ГОЛОВА МІСЬКОЇ РАДИ(СТАЛОВ)
ЧЛЕНИ ПРЕЗИДІЇ

ДАДО. – Ф. Р-2699. – Оп. 1. – Спр. 50. – Арк. 9-10. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 86

1932 р., 13 грудня. – Витяг з протоколу об'єднаного засідання президії Дніпропетровського обласного Контрольного комітету КП(б)У та Колегії робітничо-селянської інспекції від 13 грудня 1932 року (пункт 4) «Про участь в хлібозаготовчій кампанії Верхньодніпровського та Оріхівського районів»

На підставі вищезазначеного, Президія ОБЛ. КК та Колегія РСІ постановляють:

1. Обов'язати Дніпросталь не пізніше 1/1 33 р. виділити кошти й фонди матеріалів для будівництва купоросного цеха на з-ді «Комінтерн» з тим, щоб цех було закінчено й здано в експлуатацію не пізніше І/ХІ-33 року.
2. Зобов'язати Пом. Директора по капітальному будівництву на з-ді ім. Петровського та Леніна закінчити будівництво цеха й здати до експлуатації не пізніше 25/ХІІ-ц.р.
3. Про виконання повідомити Обл. КК РСІ к 5 Січню 1933 року.
4. Про участь хлібозаготівельної кампанії В/Дніпровського та Оріхівського району.

ПО В/ДНІПРОВСЬКОМУ РАЙОНУ.

Заслухавши доповідь голови В/Дніпровського Рай КК РСІ Президія відмічає, що з Кому Рай КК РСІ, яка має в своєму розпорядженні 18 секцій та груп сприяння, якими об'єднуються 250 чоловік активу, достатньої більшовистської боротьби за хліб та розгорнуть на виконання планів хлібозаготівель становить лише 46,8%.

Рай КК РСІ не дивлячись на низку виявленого класово-чуждого елементу, достатньо не боролась за класову витриманість колгоспного апарату, особливо рахівників та комірників.

Основні недоліки роботи з'являються: повна відсутність роботи з активом, що призвело до відсутності радянського активу в колгоспах, та недостатність активу самої Рай КК РСІ.

Навколо виявлених кулацьких групувань в колгоспах не скупчувалась увага бідняцько-колгоспних мас, маси не мобілізувалась на скоріше виконання планів заготівлі, у відповідь на кулацькі шкідництва. Президія відмічає неприпустиму затримку справ ув'язаних з хлібозаготівлею, які переводяться по 10-20 днів. Апарат самої міліції засмічений – було виявлено 2 куркуля, один з яких й досі працює дільничним доглядачем.

Виходячи з вищеведеного, Президія Обл. КК та Колегія РСІ ухвалюють:

1. Роботу В/Дніпровської Рай КК РСІ вважати за незадовільну, маючи на увазі низький % виконання річного плану заготівель по району (46,8%).

2. Зобов'язати тов. ОНІЩЕНКО негайно створити план у виконанні хлібозаготівель та поставити питання перед Парторганізацією району про те, що в разі, якщо не буде рішучого збільшення темпів молотьби та хлібоздачі, будуть вживатися самі рішучі заходи.

// Арк. 12 Зобов'язати слідчі органи негайно закінчити слідство по всіх справах зв'язаних з хлібозаготівлею, зокрема на куркулів.

Доручити Рай КК РСІ простежити скільки затримується слідство справи ГПУ, Міліції та Прокуратури.

3. Поставити питання перед РПК про утворення відповідних умов для роботи КК РСІ і зміцнення їх відповідальними робітниками, вважаючи, що члени КК залишилося лише 5 чол. Та повного складу Президії не мається.

Одноразово вважати за необхідне відкликати секретаря Президії Рай КК. Запропонувавши йому зайняти безпосередньою роботою, маючи на увазі необхідність термінового розгляду червоноармійських скарг.

4. Запропонувати Рай КК притягти до парт. відповідальності Нач. Рай Міліції, що відмовився зняти з роботи дільничного доглядача – куркуля.

Довести до відому Областкому, що т. БУТЕНКО, який працює в Соцзембанці, якій з'являється уповноваженим Областкому по хлібозаготівлі в Сінельниковському районі виключен В/дніпровською Рай КК з лав Партії, в зв'язку з хлібозаготівлею.

5. Негайно розгорнути широку масову роботу по утворенню міцного колгоспного активу, виходячи з постанов ЦК від 18/Х-ц.р., закінчивши перевірку колгоспного апарату по всіх колгоспах та сільрадам, затримуючи виконання хлібозаготівель.

6. Провести систематичну перевірку виконання рішень ЦК від 18/ХІ та Обкому КП(б)У від 21/ХІ, забезпечивши цілковите проведення в життя всіх передбачених цією постановою міроприємств, розгорнувши саму нещадну боротьбу з куркулем та його агентурою, вживаючи самих рішучих заходів до змивачів хлібозаготівель, уникаючи масовості в репресивних заходах, скупчуючи навколо судових вироків та постанов Рай КК увагу колгоспників, мобілізуючи їх на виконання планів хлібозаготівлі.

Перевірити, як виконані вказівки про диференціацію колгоспів, як підтягуються колгоспи, що відстають, та як посилена робота в колгоспах, що наближається до виконання планів хлібозаготівель.

Зобов'язати Рай КК вживати самих суворих заходів до уповноважених ОПК, які не проявляють достатньої діяльності до виконання планів хлібозаготівель.

7. Широко популяризувати постанову ЦК й РНК про неприпустимість колгоспної торгівлі хлібом до вивершення річного плану хлібозаготівель.

ПО ОРІХІВСЬКОМУ РАЙОНУ.

Константувати:

1. Що Орхівська Рай КК РСІ постанову ЦК від 18/ХІ та Областкому від 21/ХІ не пророблялася. Рай КК по бойовому не включилися в боротьбу за їх цілковите виконання.

2. Масово-політична робота щодо з'ясування постанов Уряду серед колгоспного активу та груп сприяння Секції РСІ, провадиться слабо, не розгорнута в достатній мірі робота по утворенню міцного активу та залучення його до рішучої боротьби з класовим ворогом-куркулем, підкуркульником, що попротазили в колгоспи з метою зриву виробничо-господарської міці колгоспів та виконання хлібозаготівельних планів.

// Арк. 13 3. Настанови ЦК про роботу з позапартійним активом – не виконано. Особливо незадовільно поставлена робота з групами сприяння та секціями РСІ. На протязі хлібозаготівельної кампанії жодного разу не було скликано районівій наради груп спр. РСІ по питанню хлібозаготівель, чому останні працюють без будь-якої допомоги від РКП і навіть не по всіх колгоспах проведено вибори груп спр. (Орхівська артіль «Червоний Сівач»).

4. РКК не пов'язує своєї роботи з Бюро РП, не підхоплює своєчасно ініціативи в боротьбі за хліб.

Одноразово з цим як неприпустиме явище Президія відмічає неув'язку роботи Ркк з РКК щодо застосування репресивних заходів до комуністів за зрив планів хлібозаготівель (в РПК виключено з лав партії 9 чол., РНК лише 1, чим знеособлюється роль РПК).

5. Настанови партії про виявлення та очищення колгоспів від класового ворога – куркуля провадиться не в достатній мірі. Поруч з цим слабо застосовуються репресивні заходи до куркулів, які розкрадають колгоспне майно та хліб.

Виходячи з цього, Президія ОБЛ. КК та Колегія РСІ ухвалюють:

1. Визначаючи роботу Оріхівської РКК за незадовільну запропонувати в декадний термін Оріхівській РКК забезпечити повне розгортання політично-масової роботи серед широких колгоспницьких мас, щодо з'ясування настанов партії та Уряду, мобілізуючи активність на цілковите виконання планів хлібозаготівлі та на рішучу боротьбу з класовим ворогом – куркулем та його агентурою.

2. З метою очищення колгоспів від куркулів на протязі декади провести перевірку сумісно з РЗВ колгоспів, що відстають та саботують хлібозаготівлі, залучаючи до цієї роботи групи сприяння та секції РСІ, зокрема провести перевірку роботи Управ колгоспів, ревкомісій, комірників та рахівників, очищаючи керівні органи від куркульсько-контрреволюційних елементів висовуючи на їх місце справжніх ударників, колгоспників, колгоспниць та організуючі допомогу їх роботі.

3. Категорично зобов'язати РКК РСІ вжити всіх заходів до прискорення закінчення молотьби в найкоротший термін забезпечивши масовий обмолот і переобмолот та перевізку полови. В допомогу контрольорам на токах прикріпити актив груп сприяння та секції РСІ.

4. Відмічаючи неприпустиме відставання колгоспів МТС у виконанні планів хлібозаготівель (колгоспи МТС 72 і 4% по-за МТС 37%) доручити РКК РСІ та Облтрактору перевірити правильність керівництва Дирекцією МТС в частині хлібозаготівель, особливу увагу звернути на правильність керівництва помдиректорів по виробничих дільницях.

РКК РСІ перевірити випадки самопостачання окремих робітників МТС, вживаючи до винних самих рішучих заходів.

5. Констатуємо, що з боку РКК РСІ не було постановлено повсякденного контролю за виконання планів хлібозаготівель по зернорадгоспу на протязі хлібозаготівельної кампанії стояла лише раз доповідь керуючого дільницею), а також не вжито суворих заходів за безгосподарчу уборку та слабу організацію охорони. Зобов'язати Рай. КК РСІ перевірити склад робітників очищаючи від куркулів, залучити до цієї роботи радгоспний актив, мобілізувавши робітничі маси на повне виконання планів хлібозаготівель і вжити самих рішучих заходів до винних в саботажу та розкраданні хліба.

// Арк. 14 б. Відмічаючи неприпустимий вирок Нарсуду щодо куркуля, вкраденого колгоспний хліб (куркуль ОМІЛЬНИК) запропонувати РАЙ. КК РСІ негайно закінчити перевірку роботи суду, поставивши питання перед прокуратурою про перегляд таких вироків.

7. Зобов'язати Рай. КК РСІ організувати планово-систематичну роботу з активом. З цією метою, організувати повсякденну допомогу групам сприяння, секціям РСІ шляхом скликання кушових радонових нарад по питанням виконання планів хлібозаготівель та через позаштатних інспекторів поставити роботу на місцях, установивши щоденний зв'язок з групами сприяння та Секціями РСІ.

8. Зобов'язати тов. ТАРАТУТЕНКО регулярно інформувати ОБЛ. КК РСІ про перебіг виконання планів хлібозаготівлі та роботу Рай. КК.

9. Доручити Оргвідділу викликати тов. ТАРАТУТЕНКО регулярно для розв'язання низки питань роботи Рай. КК РСІ та встановити контроль й перевірку за виконанням цієї постанови.

10. Постановити питання перед РНК про неприпустимість прикріплення т. ТАРАТУТЕНКО до одного з сіл Оріхівського району так як це не дає змоги Рай. КК розгорнути свою роботу.

11. Широко популяризувати постанову ЦК та РНК про те, що доки не буде вивершено річного плану хлібозаготівлі – колгоспна торгівля хлібом дозволена не буде.

5. Про зловживання в школі інтернату сліпих. (ЛІВШИЦЬ)

Президія ОБЛ. КК та Колегія РСІ констатують:

1. Зав. Школою Інтерната сліпих т. ЛІТВІНОВ М.О. зробив низку зловживань, а саме:

а) порушував фінансову дисципліну щодо акумуляції коштів та безпорадно витрачав їх не за призначенням. Не провадив обліку продуктів, інвентаря школи. Одержав з місцевого бюджету на ремонт школи 1000 карб., але ніякого ремонту не провадив. Одержав від Радіостанції 250 крб., які не оприбуткував; придбав фотоапарат за 103 крб. для школи та інш.;

б) зайве одержав та розтринькав на протязі з 1 червня по 1 вересня щомісячно 444 кгр., а всього 1110 кгр. печеного хліба, одержуючи на фактичну кількість 12 дітей норму, що затверджена на 50 дітей.

2. З боку Зав. Обл. наросвіти т. КИСЕЛЬОВА (член партії) припущена безконтрольна концентрація грошей продуктів та краму у гр. ЛІТВІНОВА, а саме: сум по надходженню до фонду Наросвіти від різних місцевих

установ та організацій за рахунок відрахувань за законом від 3.III-30 року внесено було Міськнаросвітою Вукопдитячкрану 15000 карб. В рахунок зазначених грошей в червні м-ці ЛІТВІНОВ одержує дитячого взуття та одягу на 4500 крб. Цей одяг розподіляється ЛІТВІНОВИМ без будь-якого обліку кому роздано, від кого та скільки одержано грошей за цей крам.

Виходячи з вищенаведеного, Президія ОБЛ. КК та Колегія РСІ ухвалюють:

1. ЛІТВІНОВА (поза парт.) за порушення фінансової дисципліни за розтринькування хлібного споживчого фонду в кількості 1110 кгр. та за безгосподарність – З РОБОТИ ЗНЯТИ ТА СПРАВУ ПЕРЕДАТИ ПРОКУРАТУРІ для розслідування та притягнення до відповідальності.

2. Т. КИСЕЛЬОВУ за допущену безконтрольну концентрацію значних товарних та грошових коштів у гр-на ЛІТВІНОВА, а також за не перевірку фінансово-господарчого ставлення школи до обліку та витрачення грошей за призначенням зауважити.

3. Запропонувати Міськнаросвіті негайно впорядкувати облік та звітність школи і перевести інвентаризацію майна на 1.1-33 року.

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 8. – Арк. 11–14. – Машинописний текст.

№ 87

1932 р., 14 грудня. – Постанова ЦК ВКП(б) та РНК СРСР «Про хлібозаготівлю на Україні, Північному Кавказі і в Західній області»

СЕКРЕТНО
НЕ ДЛЯ ПЕЧАТИ

О хлебозаготовках на Украине,
Северном Кавказе и в Западной облкласти
Постановление ЦК ВКП(б) и СНК Союза ССР от 14 декабря 1932 года

Заслушав доклади секретаря обкома Западной облкласти т. Румянцева, секретаря ЦК КП(б)У т. Косиора, секретаря Днепропетровского обкома т. Строганова, секретаря Северо-Кавказского райкома т. Шеболдаева, ЦК ВКП(б) и СНК СССР постановляют:

Обязать ЦК КП(б)У и Совнарком УССР, под личную ответственность тт Косиора и Чубаря, закончить полностью план заготовок зерновых и подсолнуха до конца января 1933 года.

Обязать Северо-Кавказский крайком и крайисполком, под личную ответственность тт Шеболдаева и Ларина, закончить полностью план заготовок зерновых к 10 – 15 января 1933 года, а подсолнуха к концу января.

Обязать обком и облисполком Западной области, под личную ответственность тт. Румянцева и Шелехеса, закончить полностью план заготовок зерновых к 1 февраля 1933 года.

В виду того, что в результате крайне слабой работы и отсутствия революционной бдительности ряда местных парторганизаций Украины и Северного Кавказа, в значительной части их районов контрреволюционные элементы – кулаки, бывшие офицеры, петлюровцы, сторонники Кубанской Рады и пр. сумели проникнуть в колхозы в качестве председателей или влиятельных членов правления, счетоводов, кладовщиков, бригадиров у молотилки и т. д., сумели проникнуть в сельсоветы, земорганы, кооперацию и пытаются направить работу этих организаций против интересов пролетарского государства и политики партии, пытаются организовать контрреволюционное движение, саботаж хлебозаготовок, саботаж сева, – ЦК ВКП(б) и СНК СССР обязывают ЦК КП(б)У, Севкавказкрайком, СНК Украины и крайисполком Севкавказра решительно искоренить эти контрреволюционные элементы путем арестов, заключения в концлагерь на длительный срок, не останавливаясь перед применением высшей меры наказания к наиболее злостным из них.

ЦК и СНК указывают партийным и советским организациям Советского Союза, что злейшими врагами партии, рабочего класса и колхозного крестьянства являются саботажники хлебозаготовок с партбилетом в кармане, организующие обман государства, двурушничество и провал заданий партии и правительства в угоду кулакам и прочим антисоветским элементам. По отношению к этим перерожденцам и врагам советской власти и колхозов, все еще имеющим в кармане партбилет, ЦК и СНК обязывают применять суровые репрессии, осуждение на 5 – 10 лет заключения в концлагерь, а при известных условиях – расстрел.

ЦК и СНК отмечают, что вместо правильного большевистского проведения национальной политики в ряде районов Украины, украинизация проводилась механически, без учета конкретных особенностей каждого района, без тщательного подбора большевистских украинских кадров, что облегчило буржуазно-национа-

листоческим элементам, петлюровцам и пр. создание своих легальных прикрытий, своих контрреволюционных ячеек и организаций.

В особенности ЦК и СНК указывают Северо-Кавказскому крайкому и крайисполкому, что легкомысленная, не вытекающая из культурных интересов населения, не большевистская «украинизация» почти половины районов Севкавказа при полном отсутствии контроля за украинизацией школы и печати со стороны краевых органов, дала легальную форму врагам советской власти со стороны кулаков, офицерства, реэмигрантов-казаков, участников Кубанской Рады и т. д.

В целях разгрома сопротивления хлебозаготовкам кулацких элементов и их «партийных» и беспартийных прислужников, ЦК и СНК Советского Союза постановляют:

а) Выселить в кратчайший срок в северные области СССР из станицы Полтавской (Северный Кавказ), как наиболее контрреволюционной, всех жителей за исключением действительно преданных соввласти и не замешанных в саботаже хлебозаготовок колхозников и единоличников // *арк. 148 зв.* и заселить эту станицу добросовестными колхозниками – красноармейцами, работающими в условиях малоземелья и на неудобных землях в других краях, передав им все земли и озимые посевы, строения, инвентарь и скот выселяемых.

Ответственность за проведение этого решения (пункт «а») возложить на тт. Ягода, Гамарника (с заменой т. Булиным), Шеболдаева и Евдокимова.

б) Арестованных изменников партии на Украине, как организаторов саботажа хлебозаготовок, бывших секретарей районов, предисполкомов, зав. райзу, предрайколхозсоюзов, а именно: Ореховский район – Головина, Пригоду, Паламарчука, Ордельяна, Луценко; Балаклейский район – Хорешко, Ус, Шишмана; Носовский район – Яременко; Кобелякский район – Ляшенко; Больше-Токмакский район – Ленского, Косячеко, Дворника, Зыка, Долгова – предать суду, дав им от 5 – 10 лет заключения в концентрационных лагерях.

в) Всех заключенных за саботаж хлебозаготовок и сева «коммунистов» выселять в северные области наравне с кулаками.

г) Предложить ЦК КП(б)У и СНК Украины обратить серьезное внимание на правильное проведение украинизации, устранить механическое проведение ее, изгнать петлюровские и другие буржуазно-националистические элементы из партийных и советских организаций, тщательно подбирать и воспитывать украинские большевистские кадры, обеспечить систематическое партийное руководство и контроль за проведением украинизации.

д) Немедленно перевести на Северном Кавказе делопроизводство советских и кооперативных органов «украинизированных» районов, а также все издающиеся газеты и журналы с украинского языка на русский язык, как более понятный для кубанцев, а также подготовить и к осени перевести преподавание в школах на русский язык. ЦК и СНК обязывают крайком и крайисполком срочно проверить и улучшить состав работников школ в «украинизированных» районах.

е) В отмену старого решения разрешить завоз товаров для украинской деревни и предоставить тт. Косиору и Чубарю право приостановить снабжение товарами особо отстающих районов впредь до окончания ими хлебозаготовительного плана.

Секретарь ЦК ВКП(б) И. СТАЛИН

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 484. – Арк. 148–148 зв. – Друкований текст.

№ 88

1932 р., 14 грудня. – Витяг з протоколу допиту звинувачуваного Ордельяна Федора Єлисейовича у зв'язку з загибеллю посівів

ВЫПИСКА

ИЗ ПРОТОКОЛА ДОПРОСА ОБВИНЯЕМОГО от 14/ХІІ-1932 года

ОРДЕЛЬЯН Федор Елисеевич, 38 лет,
работает в Птицесовхозе им. ФРУНЗЕ,
контролер НКЗУ

В конце июня месяца с/г. после моего приезда и приезда Секретаря РПК – ГОЛОВИНА, с обласной партконференции, на заседании бюро РПК заслушали вопрос по подготовке к уборочной кампании. На этом заседании, с информацией выступил Зав. Райзмотделом ЛУЦЕНКО и пред. Райколхозсоюза – ПРИГОДА

которые заявили о том, что в районе имеется большая площадь погибших посевов. На основании такой информации, была создана «партийна» комиссия по установлению гибели посева. В комиссию вошли следующие лица: Зав. земотделом ЛУЦЕНКО, председатель Райколхозсоюза ПРИГОДА, я, как председатель КК РКК, директор МТС – МЕДВЕДЬ, Зав. Заготзерно БУРКОВСКИЙ и Начальник РАЙотделения ГПУ – БАЗИЛИЙ. Эти товарищи были разбиты на 3 группы и выделены, как председатели следующие ЛУЦЕНКО, ПРИГОДА и я – ОРДЕЛЬЯН.

При получении планов в количестве 21.400 тонн, руководящий состав района стал высказывать мнение о том, что таковой план выполнить нельзя, т.к. он нереален. Этому мнению придерживался секретарь РПК – ГОЛОВИН, пред. РИКа – ПОЛОМАРЧУК и даже уполномоченный Областкама – ШИНКЕ, который заявил: «План нереальный, но его надо довести до колхозов, а выполним процентов на 50-60 – заявить о том, что больше вывозить не будем, т.к. нечего вывозить».

С подлинным верно: /подпись/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 9. – Арк. 152. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 89

1932 р., 17–19 грудня. – Витяг з протоколу засідання бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У від 17–19 грудня 1932 року за участю Косіора, Затонського і Скрипника «Про занесення на чорну дошку сіл і колгоспів без санкції облвиконкому»

О занесении районами на черную доску сел и колхозов без санкции облисполкома.

Предложить фр. Облисполкома проверить, как выполнено постановление Президиума Облисполкома от 23/XI об отмене всех постановлений районных и городских исполкомов о занесении колхозов на черную доску, не утвержденных Облисполкомом.

Поручить Агитмасу с участием т. Дашевского, завтра же подобрать 8-10 групп по 3-5 чел. И немедленно послать их в села и колхозы занесенных на черную доску. Эти бригады должны проверить, какие меры РПК и РИК»и приняли по отношению к этим селам и колхозам для действительного проведения всех вытекающих мер по отношению к селам, занесенным на черную доску и помочь районам лучше организовать это дело.

Добиться практических результатов по усилению хлебозаготовок.

Проверить, как организовано взыскание натурштрафов мясом и картофелем и финштрафов и помочь районам обеспечить // арк. 81 безусловное взыскание этих штрафов.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 20. – Арк. 80-81. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 90

1932 р., 20 грудня. – Постанова президії Кам'янської міської ради щодо застосування до колгоспу «Держинець» с. Миколаївка «натурштрафа» м'ясом

Колгосп «Держинець» с. Миколаївки, будучи занесений постановою Облвиконкому і Президією Міськради на чорну дошку, за злісний саботаж хлібозаготівель і за явний зрив плану хлібозаготівель, що його організували куркульські і контрреволюційні елементи, не зважаючи на попередження від Облвиконкому і від Міськради, не спромігся різкого підвищення хлібозаготівель і не припинив куркульського саботажу хлібозаготівель (на 30/XII- річного плану виконано лише на 41%).

Президія міської ради УХВАЛЮЄ:

На підставі постанови Дніпропетровського Облвиконкому від 30/XI – 1932 року застосувати до колгоспу «Держинець» натурштрафу розміром 15-ти місячного завдання м'яса, як з успільненної худоби колгоспу, так і з худоби колгоспників.

Розмір штрафу м'ясом встановити для колгоспу по 18 центн., для колгоспників – 40 центн.

Термін стягнення з колгоспу «Держинець» так і колгоспників натурштрафа м'ясом встановити до 30-го грудня 1932 року. До того ж числа стягнути дотерміново і основне 15-ти місячне завдання по заготівлі.

Попередити колгосп «Держинець» і колгоспників, що коли з їх боку вжито буде справжніх заходів для забезпечення виконання плану хлібозаготівель, Президією Міськради піднесено буде ходяювання перед Облвиконкомом про скасування натурштрафу м'ясом.

ДАДО. – Ф. Р-1951. – Оп. 1. – Спр. 31. – Арк. 254. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 91

1932 р., 23 грудня. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про перегляд плану хлібозаготівлі по районах

Решение Бюро Обкома
от 23-ХІІ/32 г. прот. № 26. п. 2

О пересмотре сроков плана хлебозаготовок по районам
/принято с участием т. Косиора и т. Постышева/

1. Поручить т.т. Алексееву и Строганову пересмотреть сроки выполнения плана хлебозаготовок по областям по отдельным районам, с тем чтобы установить три срока:

1-й для районов – которые выполнили план до 50%

2-й для районов – которые выполнили план до 70 %

3-й для районов – окончившие свой план сверх 80%.

Обязать Райпарткомы в соответствии с установленными сроками для районов, наметить окончательные сроки выполнения планов хлебозаготовок для колхозов.

Ответственность за выполнение плана в установленные сроки возложить персонально на председателей колхозов.

Президиуму Облисполкома и Обкому на основе этого разработать соответствующее постановление для опубликования в печати.

2. Установить определенный срок для вывоза всех наличных фондов в счет плана хлебозаготовок, с тем, чтобы вывоз семенных фондов производился с разрешения Обкома.

Ответственным за вывоз этих фондов в установленные сроки для районов и колхозов, являются председатели колхозов, председатели РИКов и секретари райпарткомов.

3. Отобрать 40 – 50 колхозов с серьезным планом хлебозаготовок, наиболее отстающих, саботирующих хлебосдачу государству, разбазаривших и разворовавших хлеб. Эти 40 – 50 колхозов особым постановлением Обкома и Облисполкома занести на черную доску.

В отношении этих колхозов организовать действительно серьезное проведение всех репрессий, в первую очередь, взыскание всех досрочных платежей с колхозников, как то: - с.х. налог, мясозаготовка, страховка и старая задолженность.

Денежную задолженность колхозов в целом разверстать на каждый двор колхозника с тем, чтобы взыскать эту задолженность немедленно.

Обязать Райпарткомы и Райисполкомы, уполномоченных Обкома, а также областные и районные финорганы обеспечить проведение всех этих мероприятий незамедлительно.

С подлинным верно: [підпис]
[печатка]

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 65. – Арк. 130. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 92

**1932 р., 23 грудня. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У року
«Про занесення на чорну дошку колгоспів, які злісно не виконують
державного плану хлібозаготівлі»**

Решение Бюро Обкома
от 23/ХІІ – 32 г. прот. №26 п. 4

О занесении на черную доску колхозов,
злостно не выполнявших государственного плана хлебозаготовок.

1. За злостное невыполнение государственного плана хлебозаготовок, за скрытие хлеба от государства и организованный кулацкими элементами саботаж – занести на черную доску следующие колхозы (список прилагается), в отношении которых применить следующие меры:

- а) Прекратить завоз товаров и вывезти из кооперативных лавок все наличные товары;
- б) запретить полностью торговлю колхозам и колхозникам;
- в) досрочно взыскать кредиты и все платежи (с/х налог, государственная задолженность, страховка). Де-нежную задолженность, числящуюся за колхозами, разверстать на каждый двор колхозника и взыскать эту задолженность;
- г) досрочно произвести взыскание с колхозников и колхозов планы мясозаготовок. Кроме этого к колхозникам этих колхозов применить натуральный штраф мясом, в размере 15-ти месячной нормы;
- д) прекратить помол.

2. Обязать райисполкомы, райпарткомы и уполномоченных Обкома по хлебозаготовкам, а также областные и районные финансовые органы, обеспечить проведение этих мероприятий немедленно.

3. Судебным органам провести срочное рассмотрение всех дел, связанных с выполнением настоящего постановления.

С подлинным верно.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 20. – Арк. 97. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 93

**1932 р., 24 грудня. – Витяг з протоколу засідання Дніпропетровського обкому КП(б)У
від 24 грудня 1932 року «Про куркульську роботу Гол. РВКа Васильківського району
Манжеля по хлібозаготівлі»**

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЦІЛКОМ ТАЄМНО

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ (більшовиків) УКРАЇНИ
Дніпропетровський Обласний Комітет КП(б)У

т. Струцу

т. Фуксу

фр. Облесполкома

т. Старостіну

т. Масленникову

т. Крауклису

т. Румянцеву

т. Кумпикевичу

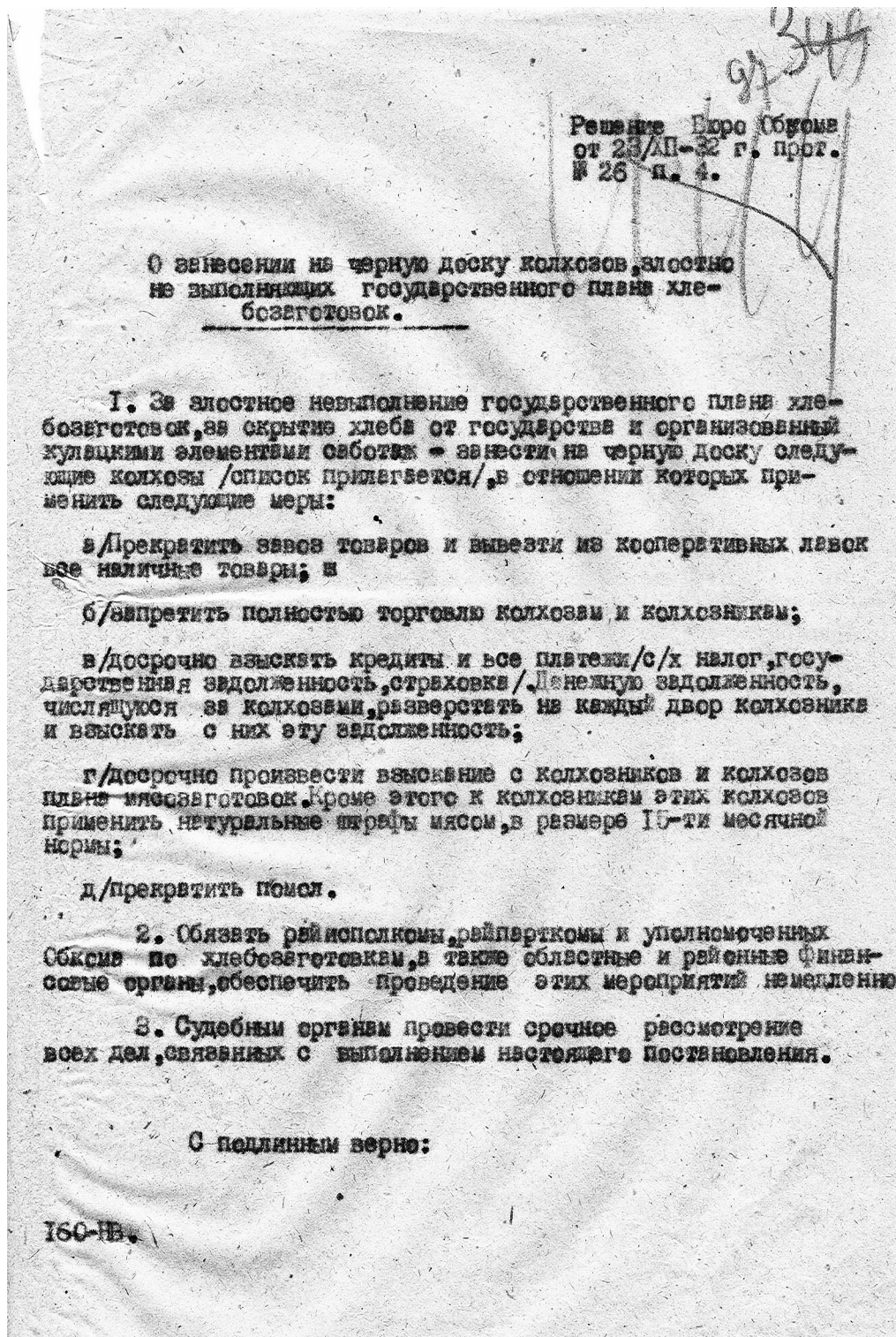
т. Филипову

Васильковському РПК

Витяг протоколу № (опитом) засідання С-ту Областкому з 24/ХІІ 1932 р.

О кулацкой работе Пред. РИК'а Васильковского района Манжеля по хлебозаготовкам

Признать, что со стороны Пред. РИК'а Васильковского района Манжеля велась явно кулацкая работа, направленная на срыв государственного плана хлебозаготовок. По его указаниям составлялись фиктивные явно фальшивые документы о гибели посевов и снижению урожайности, была организована специальная комиссия, которая раз'езжая по селам и колхозам ориентировала их на дачу фальшивых материалов преуменьшающих урожайность и показывало урожай ниже фактического (по заявлению самих колхозников).

Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У від 23 грудня 1932 року, «Про занесення на чорну дошку колгоспів, які злісно не виконують державного плану хлібозаготівлі».

Манжелей вел специально разлагательскую работу среди районного актива, а также по селам и колхозам против хлебозаготовок, прикрывая кулацкие и петлюровские элементы, пролезшие в советский аппарат и организующие саботаж хлебозаготовок.

Манжелей прямо способствовал мошенникам, ворам, контрреволюционным, петлюровским элементам, рвачам и симулянтам в разбазаривании утайке и раскрадывании колхозного хлеба, чем подрывал хозяйственное укрепление колхозов и срывал выполнение государственных обязательств.

А посему, Обком и Облисполком постановляет:

Манжеля, как злейшего врага партии, рабочего класса и колхозного крестьянства, саботажника хлебозаготовок с парт. билетом в кармане, организатора обмана государства, организатора провала заданий партии, Правительства, в угоду кулакам и прочим анти-советским элементам – СНЯТЬ С РАБОТЫ ПРЕД. РИК'а, ИЗ ПАРТИИ ИСКЛЮЧИТЬ, АРЕСТОВАТЬ, ОТДАТЬ ПОД СУД.

Секретарь Обкома КПБУ [подпись]

ДАДО. – Ф.П.-19. – Оп. 1. – Спр. 65. – Арк. 135. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 94

1932 р., 24 грудня. – Протокол позачергового засідання бюро Запорізького міськпарткому про вивіз у план хлібозаготівлі усіх фондів, у тому числі й насінневих

ПРОТОКОЛ № 23

ВНЕОЧЕРЕДНОГО ЗАСЕДАНИЯ БЮРО ЗАПОРОЖСКОГО ГОРПАРТКОМА ОТ 24/ХІІ 1932 г.

ПРИСУТСТВОВАЛИ: Члены бюро. т.т. Лейбензон, Тульский, Атанасов, Алексеницер, Ленский. Члены К.К. – тов. Бешар.

Нач. в 22 часа. окон. в 23 ч. 16 минут.

СЛУШАЛИ: Телеграмму тов.тов. КОСИОРА, СТРОГАНОВА и АЛЕКСЕЕВА о вывозе в план хлебозаготовок всех фондов, в том числе и посевных, из колхозов, не выполнивших план.

ПОСТАНОВИЛИ: Телеграмму принять к точному и немедленному выполнению. Для немедленного проведения в жизнь указанных мероприятий в телеграмме, командировать в колхозы и МТС тов.тов. АТАНАСОВА, АЛЕКСЕНИЦЕРА, БЕШАРА, ТУЛЬСКОГО, БУДНОГО, ДМИТРУСЕНКО, ШЕВЧЕНКО, ДМИТРУСЕНКО, ГРИМБЕРГА, РЕМБЕРГА, ГЕТАЛО, КРАВЦОВА.

Принять к сведению заявление тов. БУДНОГО о том, что Днепропетровской организацией командируются дополнительно в села 15 человек ответственных товарищей и 6 грузовых машин.

Поручить указанным выезжающим товарищам провести следующие мероприятия:

1. Вывозку хлеба проводить круглые сутки, для чего мобилизовать на селе транспорт колхозов, [ ] по, индивидуальников и прочий имеющийся на селе.

Всех сопротивляющихся вывозке хлеба и предоставлению транспорта, немедленно арестовать и предать суду за срыв хлебозаготовок.

2. Во всех колхозах выделить специальных уполномоченных по вывозке хлеба, для предотвращения случаев кражи хлеба в пути следования от колхоза до ссыпного пункта, выделить членов партии и комсомольцев возчиков и сопровождающих подводы.

3. Сельсоветам, где план по сельсовету выполнен, а по отдельным колхозам не выполнен, фонды из колхозов, не выполнивших плана сдавать в хлебозаготовку.

Обязать тов. БЕЛОГОРЕНКО обеспечить бесперебойную круглосуточную работу ссыпных пунктов, соответствующий контроль за работой пунктов и приемников зерна. Уличенных в обвешивании или ином обмане датчиков хлеба, // арк. 122 привлекать к строжайшей судебной ответственности.

Поручить тов. ЛЕНСКОМУ проследить за выполнением настоящего пункта.

Предложить т. БЕЛКИНУ с раннего утра 25-го числа мобилизовать и отправить в колхозы из города 4 грузовых машин.

Предупредить всех уполномоченных, что проводимые мероприятия – вывозка фондов, не могут приостановить работу по переобмолоту соломы, перевеивания половы, возврату незаконно розданного хлеба, изъятия разворованного хлеба и прочих мероприятий, направленных на выполнения плана хлебозаготовок.

Предложить всем уполномоченным годовой план хлебозаготовок выполнить к 1-му января 1933 г.

Тов. Атанасову, Белару, Тульскому и Алексеницеру выехать на села не позже 1-го часа 2 ночи 25/ХІІ.

Кроме указанных товарищей, командируемых в села и колхозы – в районах деятельности МТС возложит персональную ответственность за проведение указанных мероприятий на директоров МТС / Софиевка – ЧЕРНОВ, Канцеровка – ВЕЙМАН, Кирпотино – БОНДАРЕВ, Начсекретарей ячеек – Софиевка – ВАНИН, Канцеровка – БЛЯХ, Кирпотино – СТАНКЕВИЧ.

Отменить все прежние постановления Горпарткома и президиума Горсовета в части оставления каких-либо фондов в колхозах, не выполнивших план хлебозаготовок.

СЕКРЕТАРЬ ГОРПАРТКОМА - /ЛЕЙБЕНЗОН/

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 121 – 122. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 95

1932 р., 28 грудня. – Лист обласної прокуратури до всіх прокурорів та нарсудів щодо взяття під особистий контроль ходу хлібозаготівель в колгоспах занесених на «чорну дошку»

УСРР – НКЮ
Об'єднаний Оргінстр
Дніпропетровська
Обласна Прокуратура
Та Облсуд
28/ХІІ – 32 р.
№998/т.

Таємно
Негайно.

ДО ПРОКУРОРІВ ТА НАРСУДІВ ПАВЛОГРАДСЬКОГО
РАЙОНУ, МЕЖІВСЬКОГО, АПОСТОЛІВСЬКОГО,
БЕРДЯНСЬКОГО, ВАСИЛЬКІВСЬКОГО, В/БІЛОЗЕРСЬКОГО,
В/ЛЕПЕТИХСЬКОГО, ГЕНІЧЕСЬКОГО, КОЛАРІВСЬКОГО,
КРИВОРІЗЬКОГО, МАГДАЛІНІВСЬКОГО, МЕЖІВСЬКОГО,
МОЛОЧАНСЬКОГО, НІКОПОЛЬСЬКОГО, Н/ВАСИЛЬЄВСЬКОГО,
Н/СІРОГОЗЬКОГО, П'ЯТИХАТСЬКОГО, СОЛОНЯНСЬКОГО,
ЦАРЕКОНСТАНТИНІВСЬКОГО, БОЖЕДАРІВСЬКОГО,
Н/ТРОЙЦЬКОГО, В/ТОКМАЦЬКОГО, В/ДНІПРОВСЬКОГО та
ЛЕНІНСЬКОГО РАЙОНІВ,

Копія усім іншим Прокурорам та Нарсуддям.

Постановою уряду, занесено на чорну дошку с. Вербка Павлоградського району та с. Гавриловка Межівського району, та постановою Обл. Виконкому занесено на чорну дошку ціла низка колгоспів вищезазначених районів, що їх перелічено в газеті «ЗОРЯ» за 24 та 26 грудня ц/р.

Облпрокуратура вже пропонувала прокурорам тих районів, по яких занесено колгоспи на чорну дошку, взяти під особливо пильний догляд хід хлібозаготівлі по селам та колгоспам, занесених на чорну дошку, запропоновано було по п'ятиденках ОБОВ'ЯЗКОВО ОКРЕМО висвітлювати свою участь у зворушенні виконання пляну хлібозаготівлі по згаданим селам та колгоспам, докладно висвітлювати роботу судово-слідчих бригад.

Не зважаючи на категоричну директиву в цієї справи, ні жодний Прокурор не виконав її до цього часу, навіть Павлоградський Прокурор та Васильківський Прокурор, чьї райони входять села Вербки та Гавриловка, не виконали наші директиви і лише після нагадування по телефону Павлоградський Прокурор по телефону передав потрібні нам відомости.

Вважаючи таке ставлення з боку робітників Юстиції за неприпустимо, не повторюючи значіння своєчасної інформації, про що вже неодноразово зверталось уваги органів Юстиції, Дніпропетровська Обласна Прокуратура та Обласний Суд.

ПРОПОНУЮТЬ:

1. Усім Прокурорам, на терені яких знаходяться села та колгоспи занесені на чорну дошку, - протягом 24 годин надіслати вичерпуючі інформації про роботу органів юстиції по цих селах та колгоспах, зокрема роботу судово-слідчих бригад, боротьбу с саботажем у виконанні хлібозаготівлі, боротьбу за здійснення заходів щодо припинення довізу товарів, про захоронення торгівлі колгоспникам, про припинення помолу, застосування натуральних штрафів, тощо.

2. Усім прокурорам та Судам забезпечити позаусякою чергою розгляд справ, пов'язаних зі злочинами та саботажем хлібозаготівлі по згаданих селах та колгоспах.

3. Не залежно від окремої інформації по п'ятиденках, про пророблену роботу по цих селах та колгоспах, що повинні подавати Прокурори, - кожний Суддя повинен окремо ЩОДЕННО НАДСИЛАТИ ДО ОРГІНС-

ТРУ ОПИС СПРАВ, РОЗГЛЯНУТИХ ПО СЕЛАХ ТА // арк. 636 КОЛГОСПАХ, ЗАНЕСЕНИХ НА ЧОРНУ ДОШКУ, зазначаючи зміст справ, соцстан звинувачених, посади (коли справа Урядова), та міру соцзахисту, і темп розгляду справи.

4. Попереджується усіх прокурорів та Суддів, що у випадкові недержання своєчасної інформації про роботу у згаданих селах та колгоспах, – будемо розглядати, що такої роботи не велось взагалі, і винних буде притягнуто до відповідальності, як за бездіяльність та саботаж у хлібозаготовчих справах.

ОБЛПРОКУРОР
(КУМШКЕВИЧ) [підпис]

ГОЛОВА ОБЛСУДУ
(РУМЯНЦЕВ) [підпис]

ТВО ЗАВ ОРГІНСТРОМ
(ГОРЕНШТЕЙН) [підпис]

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 13 – Арк. 635–636. – Машинопис, текст, оригінал.

№ 96

1932 р., 28 грудня. – Постанова бюро Апостолівського районного комітету КП(б)У за участю секретаря Центрального Комітету ВКП(б) Постишева про проведення заходів щодо виконання плану хлібозаготівлі

Копия

Постановление

Бюро Апостоловского районного комитета КП(б)У с участием секретаря Центрального Комитета ВКП(б) т. Постышева от 28 декабря 32 года.

Констатировать, что проведение в жизнь решений Днепропетровского Обкома и Облисполкома от 23-24 декабря райкомом не обеспечено.

Принять следующие дополнительные мероприятия по обеспечению выполнения плана хлебозаготовок:

Поручить райуполномоченному ГПУ т. Кучмистому дать райкому к 12 часам 29 декабря сведения о колхозах «Червоний козак» и «Коминтерн» в разрезе: сколько в этих колхозах имеется кулаков, являются ли они руководителями или рядовыми колхозниками, что у них имеется в хозяйстве личного пользования (скот, посев на усадебной земле, кто и сколько у них родственников, какое положение эти родственники занимают в этом колхозе).

Поручить т.т. Зубицкому, Кучмистому и Гольдину проверить еще раз, путем личного выезда в эти колхозы, данные ГПУ и обеспечить проведение следующих мероприятий по этим колхозам:

а) Разгромить кулацко-саботажническое гнездо в этих колхозах, путем продажи через суд, в счет долгов и штрафов за саботаж- скота, находящегося в личном пользовании кулаков и явных подкулачников (от 5 до 10 дворов), вынесение судебных приговоров с конфискацией всего имущества (от одного до двух дворов).

б) Провести эти мероприятия днем, ни в коем случае не ночью.

в) Объявить от имени Райсполкома колхозникам об этих мерах наказания кулаков саботажников и антисоветского элемента за организацию кулацкого саботажа, воровство хлеба, укрывательство хлеба от государства, (поставив перед колхозниками вопрос о выполнении плана хлебозаготовок. В случае, если эта мера не окажет воздействия, – применить такие же репрессивные меры в отношении второй категории саботажников, лодырей, рвачей, не затрагивая наказанием честных тружеников, согласных на деле выполнять государственные обязательства. Проведение этих мероприятий обеспечить к вечеру 30 декабря.

г) Командировать выездные сессии в оба колхоза, занесенные на черную доску.

Обязать ГПУ в 3-дневный срок обнаружить действительных виновников, выбрасывающих хлеб в уборные и приговорить за эти контрреволюционные действия против советской власти к высшей мере наказания.

В случае, если выброшенный в уборную хлеб не принадлежит владельцу данной уборной, но если этот владелец явный кулак или антисоветский элемент, то судить его как за выброску хлеба лично им, приговорив не менее к 10 годам.

Дела, связанные с выброской хлеба в уборные популяризовать по всему району.

Обязать т.т., которые будут проводить все мероприятия, связанные с хлебозаготовками по колхозам, добиться расслоения колхозников на честных тружеников, преданных советской власти и саботажников, подкулачников.

// Арк. 159 Обязать т.т. Зубрицкого, Гольдина отобрать всех коммунистов и комсомольцев, присланных из других районов с тем, чтобы явную гниль, неспособных по-большевистски бороться за хлеб – исключить из

партии и выслать из района, а безинициативных и слабых выгнать с позором туда, откуда они приехали.

Просить Обком прислать в срочном порядке 30 боевых коммунистов взамен отправленных обратно.

Отправить в Областную Контрольную Комиссию телеграмму с просьбой об утверждении списка исключенных из партии по району, а ГПУ поручить выслать их немедленно из района.

Созвать в 12 часов 29 декабря собрание районного партактива для ознакомления с последними директивами Обкома по линии колхозов, занесенных на черную доску, с письмом Обкома от 23-24 декабря и постановлением райкома от 28 декабря. Вызвать на собрание партактива: секретарей партячеек, председателей колхозов – коммунистов, директоров МТС, совхозов, уполномоченных ГПУ, СЕКРЕТАРЕЙ КОМСОМОЛЬСКИХ ЯЧЕЕК, ЧЛЕНОВ Бюро РПК, членов Президиума РИКа – коммунистов, председателей сельсоветов.

Констатировать недопустимо слабую борьбу коммунистов и комсомольцев Апостоловской организации с кулацким саботажем хлебосдачи государству за выявление разворованного хлеба. Обязать каждого коммуниста и комсомольца добиться, прежде всего, преодоления кулацкого саботажа хлебосдачи государству внутри своих собственных рядов, изгоняя из партии и Комсомола подкулачников, изменников делу революции, тех коммунистов и комсомольцев, которые зная воров и куда спрятан разворованный хлеб, - молчат и тем самым являются соучастниками воровства и укрытия хлеба от государства. Таким коммунистам и комсомольцам не место в рядах Коммунистической партии и Ленинского Комсомола, они вместе с организаторами саботажа – кулаками и прочими контрреволюционерами должны быть высланы в концлагеря.

Лучшей проверкой действительных коммунистов и комсомольцев Апостоловского района является борьба за хлеб, за выявление разворованного хлеба, борьба с организаторами саботажа – кулаками, меньшевиками, эсерами, петлюровцами, махновцами и прочими антисоветскими, контрреволюционными элементами. Дать для такой проверки Апостоловских коммунистов и комсомольцев 10-ти дневный срок, по истечении которого поставить перед ЦК КПБУ и Обкомом вопрос о досрочной чистке рядов парторганизации Апостоловского района и проверке рядов комсомольской организации.

Секретарь Апостоловского РПК /Зубрицкий/
С подлинным верно: [підпис].

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 5. – Арк. 158–159. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 97

1932 р., 28 грудня. – Директивний лист Кам'янської міськради до голів сільрад району щодо застосування репресивних мір до колгоспів, занесених на «чорні дошки»

Не підлягає оголошенню

ДО ВСІХ СЕЛЬРАД РАЙОНУ.

Відповідно до директивних настановлень Обкому КП/б/У та Облвиконкому щодо успішної організації хлібозаготівель та запобігання серйозніших недоліків, які часто-густо припускаються в керівництві від сільрад в боротьбі за хліб, Міська Рада пропонує всім сільрадам району у переведенні хлібозаготівель звернути виключну увагу на таких міроприємствах:

1. До тих колгоспів, що занесені на чорну дошку, постійно застосовувати всі передбачені репресійні міроприємства, однак мати на увазі:

а/ Дотермінове стягнення заборгованості /с.г. податок, м'ясозаготівля, натур-штрафи так грошами, як і м'ясом/ слід передавати особисто з колгоспників, а не з усупільненого майна колгоспу, поперед зробивши розверстання заборгованості поміж кожного зокрема колгоспника;

б/ Мірами репресії охоплювати в першу чергу саботажників, ледарів, рвачів, ворів і поряд цього не слід застосовувати репресій дотермінового стягнення заборженности до колгоспників – чесних тружеників, що сумлінно ставились до своїх обов'язків, на ділі відданих колгоспу, добившись цим ефективності розмежування колгоспу на чесних колгоспників, що борються за виконання своїх обов'язків перед державою і на саботажників та ледарів.

в/ Продажу усупільненого майна колгоспу, якого занесено на чорну дошку, припускати тільки у виключених випадках лише з дозволу Міськради, і в цьому разі не припускати продажу тягла, ні шляхо-вибраковки, ні молодняка /бички, лошаки/ або с.г. ремонтну.

2. Організувати наділі перевірку документів обліку хліба тоб-то тих квитанцій, в яких записувався хліб в час обмолоту на токах після перевішування для перевозки в амбар і записи прийомки хліба кладовщиком. За цими документами можна як най скоріше виявити ворів вісовщиків, кладовщиків, рахівників, які розкрадали хліб так з початку уборки як і в процесі уборки і після.

Використовуючи на практичній роботі хлібозаготівель актив села, необхідно домогтись через кращий актив самоперевірку окремих колгоспних дворів. Ці міроприємства по самоперевірці повинні бути застосовані, в першу чергу до особо підозрілих з числа, так званої головки /полеводи, бригадири, вісовщики, кладовщики і т.ін./

3. Міська Рада відмічає, що май-же в більшості сельрад цілком недостатньо організована боротьба з саботажем хлібозаготівель з боку одноосібників. Користуючись з цього, окрема частина одноосібників нагліє і розкрадницько діє у відношенні виконання пляна хлібозаготівель і на колгоспників. Сельрадам на основі попередніх вказівок максимальніше і рішуче підсилити роботу хлібозаготівель серед одноосібників, організувавши нещадну боротьбу з саботажем, забезпечивши цим самим скоріше закінчення хлібозаготівель.

ГОЛОВА МІСЬКРАДИ [підпис] /Сталов/
ТВО СЕКРЕТАРЯ М/РАДИ [підпис] /Зерній/

ДАДО. – Ф. Р-1951. – Оп. 1. – Спр. 31. – Арк. 51. – Машинописний текст, оригінал.

№ 98

1932 р., 29 грудня. – Повідомлення голови Верхньодніпровського райвиконкому до голів сельрад про дозвіл здачі бобових культур в рахунок виконання плану хлібозаготівлі

До всіх голів с/рад

На підставі телефонного розпорядження Облвиконкома від 22/ХІІ-РВК повідомляє Вас, що дозволяється бобові культури /горох, квасоля, чечевиця/ здавати в рахунок виконання пляну хлібозаготівлі не лише фуражні культури, а і за жито.

Не дозволяється здавати бобові в рахунок виконання пляну хлібозаготівлі за пшеницю, яка ніякими іншими культурами не замінюється.

Голова РВК'у /Марченко/
Секретар /Рудніченко/

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. –1. – Спр. 68. – Арк. 18. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 99

1932 р., 30 грудня. – Постанова президії Верхньодніпровського райвиконкому про занесення колгоспів на чорну дошку

ПОСТАНОВА

Президії Верхньодніпровського Районного Виконавчого комітету від 30/ ХІІ -1932 року опитом

СЛУХАЛИ: Про постанову Президії Верхньодніпровського РВКу від 25/ХІІ та 23/ХІІ-32 року, щодо занесення колгоспів «Перебудова» Домотканської с/ради, «Жовтнева Перемога» - Миколаївської с/р на чорну дошку – застосування натур штрафів та застосування штрафу м'ясом до артілі «червоний Партизан» Тер-Хуторської с/ради

На підставі постанови Президії Облвиконкому від 25/ХІІ – Президія РВКу в зміну своєї постанови від 23/ХІІ та 25/ХІІ-32 року про занесення на чорну дошку артілів: «Жовтнева Перемога» – Миколаївської с/ради, «Перебудова» – Домотканської с/ради та застосування штрафів м'ясом до артілі «Червоний Партизан» Тер-Хуторської с/ради ухвалює:

Забов'язати с/ради ці постанови, що стосуються до перелічених 3-х артілів в життя не перевадити, а коруватися постановами Президії РВКу про занесення на ЧОРНУ ДОШКУ колгоспів та застосування до них натур-штрафів від 24/ХІ, 23/ХІІ та 26/ХІІ

Голова РВК (Марченко)
Секретар (Руданченко)
Згідно: [підпис]

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 68. – Арк. 21. – Машинописний текст завірена копія.

№ 100

1932 р., 30 грудня. – Витяг з протоколу бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У від 30 грудня 1932 року про застосування додаткових репресій при хлібозаготівлі

Зовсім таємно.

Витяг з протоколу Бюро опитом в 30/ХІІ – 1932 р.

§2. О применении дополнительных репрессий к отдельным колхозникам и колхозам, особенно саботирующим хлебозаготовки.

Считать необходимым в каждом районе в 3 – 5 колхозах, особенно саботажнических, найти по 3 – 5 хозяйств, которые являются дополнительными гнездами организаторов кулацкого саботажа хлебозаготовок и продать у них за деньги, или в порядке штрафа, через суд по одной корове, находящейся в их личном владении, разъяснив на собрании колхозников этих колхозов, что такая мера наказания применена к этим ворами, как к организаторам кулацкого саботажа хлебозаготовок и укрывателям хлеба от государства. Предложить колхозникам сдать укрытый хлеб государству и что тот кто сдаст укрытый хлеб государству добровольно, того карать не будем.

Секретарь Обкома КПбУ [підпис]

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 65. – Арк. 142. – Машинописний текст, оригінал.

№ 101

1932 р., 30 грудня. – Лист завогвідділом Дніпропетровського міському КП(б)У Красницького «Про контрреволюційний виступ члена партії Коржева на заводі Петровського» (додаток: копія постанови бюро заводського партійного комітету заводу ім. Петровського)С. Секретно
Секретарю обкома КпбУ
Тов. Строганову

О контрреволюционном выступлении члена партии КОРЖЕВА на зав. Петровского

На едином партдне 26/ХІІ – 32 г. в газовой-силовом цехе зав. Петровского на закрытом партсобрании, на котором присутствовало 13 членов партии и 2 комсомольца, при обсуждении доклада о чистке партии и решения Днепропетровского Обкома партии по хлебозаготовкам в прениях выступило 4 человека. Среди них член партии с 1931 года КОРЖЕВ выступил со следующим заявлением:

«Чистку партии нужно проводить главным образом в верхах и надо почистить в первую очередь тов. Сталина и его окружающих. Политика Сталина вызывает общее недовольство рабочих и даже среди членов партии, сидящих здесь, есть также недовольные политикой партии».

При этом КОРЖЕВ на собрании привел следующий контрреволюционный анекдот:

«Ленин ходил в ботинках и обходил лужи, а вот Сталин ходит в сапогах и, не считаясь ни с чем, ходит прямо в грязь и довел страну до такого тяжелого положения».

На заявления КОРЖЕВА со стороны присутствующих на собрании членов партии был ряд большевистских выступлений, требующих немедленного исключения КОРЖЕВА из партии за его контрреволюционное выступление.

Группа ГУДКОВ квалифицировал выступление КОРЖЕВА как контрреволюционное, требовал немедленного исключения КОРЖЕВА из рядов партии.

Секретарь п/ячейки ПРОТАСОВ, квалифицируя выступление КОРЖЕВА, как контрреволюционное, заявил при этом:

«Это не слова КОРЖЕВА, а слова наших классовых врагов, которые сумели внушить КОРЖЕВУ», – ни словом не обмолвился о необходимости немедленных оргвыводов по отношению к КОРЖЕВУ.

Член партии КУЗЬМИН в своем выступлении заявил:

// Арк. 3 «Сталин не подлежит чистке, так как его работа есть работа всей партии, направленная к строительству социализма и улучшению культурно-бытового положения рабочего класса».

Докладчик т. ДОНЕЦ в своем заключительном слове отметил, что выступление КОРЖЕВА есть контрреволюционное, причем также не поддержал предложение ГУДКОВА о немедленном исключении на этом же собрании КОРЖЕВА из рядов партии.

На собрании присутствовали члены бюро п/ячейки и все они вместе с секретарем ПРОТАСОВЫМ проявили политическую близорукость и примиренчество к КОРЖЕВУ, причем секретарь ячейки ПРОТАСОВ не информировал о выступлении КОРЖЕВА ни цех. парткомитет, ни заводской парткомитет и обсуждение вопросов о выступлении КОРЖЕВА решил перенести на очередное бюро, на 2/І – 33 г.

Бюро заводского партийного комитета 30/ХІІ постановило – исключить из партии за контрреволюционное выступление КОРЖЕВА.

Секретаря п/ячейки ПРОТАСОВА и докладчика ДОНЦА за примиренческое отношение к контрреволюционному заявлению, за проявление политической близорукости из рядов партии исключили, а также намечено ряд мероприятий о проработке постановления ЗПК в парторганизации для извлечения соответствующих политических уроков.

(Постановление Бюро ЗПК при сем прилагается).

ЗАВОРГОТДЕЛОМ ГПК [підпис]/Красницкий/ 30/ХІІ – 32 г.

// Арк. 4 ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Бюро ЗГК зав. Петровского от 30/ХІІ – 32 г. с участием членов БЮРО ГПК

т.т. Красницкого и Никитова

СЛУШАЛИ:

О контрреволюционном выступлении члена КпБУ с 1931 г. КОРЖЕВА на закрытом партсобрании газо-силового цеха зав. им. т. Петровского.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Признать, что партсобрание газо-силового цеха, квалифицировав выступление КОРЖЕВА как контрреволюционное, допустило грубую политическую ошибку, вынеся решение о передаче вопроса об исключении КОРЖЕВА из рядов партии на обсуждение бюро п/ячейки – не исключив его из партии на данном же собрании. В связи с этим решение общего собрания – отменить.

2. КОРЖЕВА – члена КПБУ с 1931 г. за контрреволюционное выступление, выразившееся в наклепе на партию и ее ЦК и вождя т. Сталина – из рядов партии исключить.

3. Отметить, что большевистское выступление на партсобрании группорга ГУДКОВА с требованием немедленного исключения из партии КОРЖЕВА не встретило поддержки со стороны членов Бюро ячейки, причем Бюро ячейки не только не приняло меры к немедленному обсуждению контрреволюционного выступления КОРЖЕВА на бюро, согласно решения партсобрания, но отложило обсуждение этого вопроса до очередного Бюро, т.е. на 2/І – 33 г. Этим Бюро ячейки проявило политическую близорукость и показало неспособность по-большевистскому руководить парторганизацией газо-силового цеха. Исходя из чего Бюро п/ячейки распустить и просить ГПК утвердить настоящее постановление.

4. Секретаря п/ячейки ПРОТАСОВА за примиренческое отношение к контрреволюционному выступлению, за проявленную политическую близорукость, за сокрытие от ЗПК и ЦПК контрреволюционного выступления КОРЖЕВА – с работы секретаря снять и исключить из рядов партии.

Одновременно отметить, что во время обсуждения этого вопроса на Бюро ЗПК выявлено, что ПРОТАСОВ классово-чуждый элемент, примазавшийся к партии.

5. ДОНЦА – члена КПБУ с 1920 г. – докладчик от ЗПК – за проявленную политическую близорукость, за неинформацию ЗПК о контрреволюционном выступлении КОРЖЕВА – из рядов партии исключить.

6. Зам. Секретаря ЦПК т. ПРОДАНУ поставить на вид за проявленное формальное отношение к постановке политической информации о проведенных собраниях.

// Арк. 5 7. Предложить ЦПК созвать 31/ХІІ – 32 г. внеочередное цеховое партсобрание, где обсудить настоящее постановление, выделив для проведения собрания от ЗПК тов. КОЗЛОВА.

8. Созвать 31/ХІІ – 32 г. в 12 час. дня совещание секретарей ячеек, где поставить вопрос о проработке настоящего постановления во всей заводской парторганизации для извлечения соответствующих политических уроков.

9. Предложить т. БРОДСКОМУ поместить в передовую статью газ. «Ударник» о повышении классовой бдительности парторганизации, о подготовке к чистке партии, использовав материал по данному вопросу.

СЕКРЕТАРЬ ЗПК /КОЗЛОВ/
ВЕРНО:

№ 102

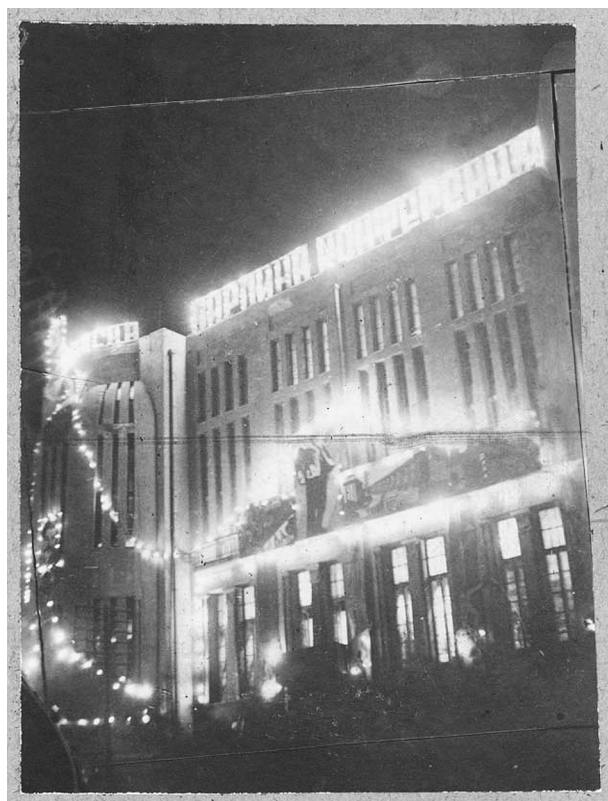
**1932 р., 30 грудня. – Рішення бюро Дніпропетровського обласного комітету КП(б)У
по інформації щодо знищення хліба в Кам'янському районі, спрямоване до ДПУ,
судових та прокурорських органів**

ЦІЛКОМ ТАЄМНО

Телефонное сообщение тов. Свирского о том, что в Каменском районе раскрыты неоднократные случаи выбрасывания хлеба в колодцы, уборные и т.п. Обязать тов. Гришина – по линии ГПУ, т. т. Кумпикевича и Румянцева – по линии Суда и Прокуратуры и Каменской Горпарком выявить действительных виновников, выбрасывающих хлеб в колодцы и уборные и приговорить виновников к высшей мере наказания, за контрреволюционные действия против советской власти.

Секретарь Областкома КП(б)У [підпис]

ДАДО. – Ф Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 5. – Арк. 156. – Машинописний текст, оригінал.

ДК Залізничників підчас проведення першої обласної партійної конференції. 1932 рік.

№ 103

**1932 р. – Витяг з протоколів засідання Аульської сільради Кам'янської міськради
про спроби саботажу хлібозаготівлі, антирадянської агітації
з боку «куркульських елементів»**

Витяг з протоколів за ч. 32, 16, 10, 1, 13, 49, 1, 46, загальних зборів та засідань правління від 8/XII-31р. 10/ VIII-31 р. 29/XII, 19/I-32 р. 29/II-32р., 9/III-32р., 29/III-32р. про виключення із колгоспу куркульської частини членів яка ввес час намагалася зривати роботу та вести розкладницьку роботу серед членів батраків та бідняків колгоспу аби зашкодити соціалістичному будівництву низче зазначених осіб для передачі до Аульської с/ради на предмет повернення їм землі до двору для засіву індивідуально за щот вступаючих членів до колгоспу «До кращого життя» за призви щем. Виявивши куркульську заможню частку в колгоспі за постановою правління та загальних зборів яких виключено з колгоспу нижчезазначених

1. Душка Логвин Сименович за присвоєння стиглих кормів колгоспу
  2. Байгул Петро Якович за агітацію проти міроприємств Радвлади
  3. Киз Параска Кириловна за розложеніє членів колгоспу спекуляцією
  4. Шевченко Васил. Панасов. за схов хліба в час хлібозаготівлі 1931 рік
  5. Курило Петро Степанович як куркуля
  6. Головаха Степан Никифорович як куркуля
  7. Чорний Хрисан Дмитрович злосний низдатчик контракції
  8. Горб Карпо Григорович як шкідник колгоспного майна
  9. Коряк Аксентій Васильович розбазарював мірчук
  10. Василенко Микола Андрійов. крадіжка колгоспного хліба куркул.
  11. Немченко Омелько Іванович бувший торговець (спекулянт)
  12. Бурхович Іван Никифорович – «» – куркуль
  13. Василенко Грицько Андрійович розбазарював майно
  14. Дмитренко Федір Питров за хуліганство над батраками середняками
- // Арк. 23 зв 15. Терещенко Нестір Курілович утайка посів матеріалів та розбазарювання державного хліба

Голова правління	(Різник)
Секретар	(Душка)
Згідно секретар	[підпис]

ДАДО. – Ф. 1953. – Оп. 1. – Спр. 15. – Арк – 23–23 зв. – Рукопис, завірена копія.

№ 104

**1932 р. – Доповідна записка прокурора Генічеської дільниці до Дніпропетровської
обласної прокуратури про побиття активістів в с. Ново-Покровське**

До Дніпропетровської Обл. Прокуратури

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

Сповідчаю що о 12 годині ночі травня [...] року були одержані відомости з с. Н-Покровське яке знаходиться 30-35 кіл. від райцентра в південній частині району про те, що група хуліганів, напившись п'яними побити де яких активістів села та загрожували побити всіх членів партії за ніч. Через одну годину по одержані відомостей, автомашиной прибувши на місце з Рай Уповноваженим ДПУ та двома робітниками РС Міліції де встановлено:

напередодні першотравневих свят 23/IV-32 року гр-не сел. Н-Покровки Кобза Грицько та його брат Демид напившись п'яними зайшли н к/г двір де роздавали хліб колгоспникам. Почали хуліганити та кричали, що позалізали паразити тепер колоти нас піками а також почали бити тих хто видавав хліб, таким чином розігнали всю колгоспну масу яка була в колгоспному дворі, після цього ці хулігани зайшли до канцелярії к/г і повиганяли з канцелярії рахівників, а потім пішли до канцелярії С/Р и намагались побити голову Ради якій знаходився в помешканні Сільради, з боку С/Р про цей випадок ніяких заходів небуло вжито та неповідомлено кому слід.

Першого травня гр-н ЛОБЗА Петро, Руденко Петро, та Тимошенко Іван напившись п'яними почали хуліганити по селу, в цей час до них приєдналися ЛОБЗА Грицько брат Петро та інші. Підійшовши до кооперації піднявши бешкет до яких набіралось колгоспників чоловік до 50, і ці хулігани в присутності всієї колгоспівської маси почали бити голову СКТ та голову правління Колгоспу активиста партійця тов. ЛАПШКОВА, висловлюючись «що сьогодні за ніч повбиваємо всіх активістів та комуністів, що вони позаймали посади нас мучить і не дають жити нам партизанам», а виключений з лав партії за правоопортунізм. Гр. ТИМОШЕНКО Іван та ЛОБЗА Петро почали кричати «Ви нас всіх повбивали, по виключали з лав партії і зараз ми з Вами розрахуємось» і ця хуліганська група в кількості 12 чоловік від кооперації пішла до с/ради повівши за собою всю зібравши колгоспну масу, але в с/раді нікого не було і ініціатори цієї-ж хуліганської групи ЛОБЗА Петро зірвав червоний прапор, який виставлений біля с/ради, та почав кричати «позалазили кадети, долой червоний прапор, дайте білий», та почали рвати прапор, але від нього прапор був відібран його співучасниками, таким чином хуліганська група розігнала весь актив по квартирам і не дала можливості провадити відповідну роботу. Ініціатори цієї хуліганської групи були затримані в кількості 6 чоловік, по прибутті на місце, а останні не затримались днем другого травня ц.р. ніяких бешкетувань в с. Н-Покровці не було настрої всієї колгоспної маси був нездоровий і надвечір жінки цих хуліганів та їх родичів прийшовши до с/ради вимагали від с/ради хліба кажучи, що ми всі голодні і як не достанете хліба то ми сами заберемо. А вечером в 6-7 годин провадились парт. збори Н-Покровського паросередку в помешканні с/ради, на ці-ж партзбори в п'яному вигляді ворвались залишені 6 хуліганів і почали від партзборів вимагати аби звільнили з під варти затриманих хуліганів, їх родичів, які знаходились під вартою в Райміліції. На цих-же зборах були присутні і робітники міліції члени партії, які проводили дізнання по цій справі, останніх хуліганів в присутності всієї людності, яка в той час була в с/раді біля помешкання були уговорені і не затримувались, а були затримані вночі на кватирах.

За вищенаведеними бешкетуваннями затримано 13 осіб з ініціаторами цього хуліганства, які і утримуються під вартою при Н-Троїцької Райміліції затримані з'являються членами колгоспу «Червоний Велетень» по соцстану більш бідняки.

Дізнання по цій справі проводить Н-Троїцька Райміліція і при остаточном виявленні злочинців справа буде скерована до слідчого ДПУ.

ПРОКУРОР [підпис] (ГОЛОДЮК)

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 11. – Арк. 439. – Машинописний текст, оригінал.

№ 105

1932 р. – Список колгоспів Дніпропетровської області, які підлягали занесенню на «чорну дошку»

СПИСОК

Колхозов, подлежащих занесению на черную доску:

1. «Коминтерн», «Червоне казачтво». (Апостоловский район)
2. им. Шевченко, «Черв стяг» (Бердянский район)
3. «Коминтерн», им. Чубаря (Васильковский район)
4. им. Сталина, «Коминтерн» (Б. Белозерский)
5. «Искра», Блюхер (Б. Лепетихский)
6. «Запорожец», «Оборона країни» (Генический район)
7. «17-й МЮД», «Коминтерн» (Коларовский р-н)
8. им. Ворошилова «Черв. Укр.» (Криворожский район)
9. «Черв. Прапор», «Гігант» (Магдалиновский р.)
10. «Ленинский шлях» (Межевський р.)
11. «Рейфенфельд», «Авангард» (Молочаловский)
12. «Шахтар» (Нікопольський)
13. Им. Любимова, «Гігант» (Н. Васильевский)
14. «Шлях Леніна», «Широке Поле» (Н. Сирогозький)
15. «Вільний степ» (Павлоградський)
16. «Коминтерн», «10-ти річчя Жовтня» Чеч. с/с (Пятихатський)
17. «Интернационал», «Радянська Україна» (Солонянський)
18. им. Петровського Берестянськ. с/с «14-ти річчя Жовтня» (Ц. Константиновськ)

19. «Зелений лан», «Зелений гай» (Божедаровський)
20. «П'ятирічка», «Червона Україна» (Н. Троїцький)
21. «Прогрес» (Б. Токмакський)
22. «Червона Зірка» ім. Петровського (Б. Дніпровський)
23. «Коминтерн», ім. Ворошилова Лозоватск. с/с (Лиховской)

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 20. – Арк. 98. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 106

1932 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявського на ім'я С.В. Косіора про складання плану хлібозаготівлі по районах області, а також про факти перебільшення площі загиблих посівів і зниження врожайності

СТАНИСЛАВ ВИКЕНТЬЕВИЧ.

Посылаю развернутую таблицу распределения плана хлебозаготовок по районам. Информировал уже раньше о том, что как проходило у нас на областном совещании обсуждение и принятие этих планов районами.

Общая цифра плана хлебозаготовок по области, названная районами определяется в сумме 62–64 млн. пуд. вместо 92 млн. пудов.

Характерным является то, что промышленные районы в отношении преувеличения площади погибших и снижения урожайности не только не отстали от всех районов, но в целом ряде случаев проявили значительно большую активность.

На совещании районы называли новые 100 тыс. га погибшей площади. Площадь эту мы не приняли, хотя, очевидно, известная часть, нами неучтенная, действительно погибла. Это главным образом, за счет градобития, гесенки и т.п. Вообще же вся названная районами дополнительная площадь – это площадь с пониженной урожайностью.

Наиболее ярким примером в этом отношении является Пятихатский район, который назвал цифру погибшей площади 19 тыс. га и при проверке оказалось, что это площади, на которых имеется пшеница урожайностью в 2-3 центнера.

Урожайность районами показана 5,9 /в среднем/, нами же для области принята в среднем урожайность 8,5 центн. Это выше урожайности, установленной областной учетно-контрольной комиссией, определившей урожайность в области до 8 центнеров /Областная, учетно-контрольная комиссия, установленных районными учетно-контрольными комиссиями/.

Урожайность нами установлено, надо полагать, действительно превышена.

Июльская погода первой половины отразилась основательно на урожайности и это безусловно снижает среднюю оценку урожая, установленную при составлении плана в 8,5% га по области. Если бы не это – виды были на хороший урожай.

По отдельным районам разница между урожайностью, показанная районами и нами очень большая, например, Якимовский район назвал среднюю урожайность 6,6, нами установлено 10,6. То же самое по Цареконстантиновскому, Чубаревскому, Н.Троицкому, Михайловскому, Долинскому районам. Соответственно этому и расхождения в отношении валового сбора по области. Исходя из урожайности 8,5 центн., мы установили валовой сбор 2.725.126 тонн, по данным же урожайности районов – валовой сбор получается 2.063.138 тонн. Вообще же валовой сбор этого года ниже прошлого года на 200.000 тонн, а нормы изъятия из валового сбора выше на 1,9%.

// Арк. 10 По материалам ЦК при распределении плана по области числилось изъятие с га 4,7, при окончательном рассмотрении плана по районам и подсчете в области - изъятие с га показывает 4,8 центн., при изъятии прошлого года – 4,2 ц.

Сейчас подводим, на основе материалов районов – план по МТС в области. Дело в том, что наш Облтрактор оказался совершенно неподготовленным к разработке плана хлебозаготовок в области, так как не было точного учета посевных площадей по МТС в каждом отдельном районе /за это объявили выговор/.

В Области значительное количество МТС, район деятельности которых охватывает несколько районов и этого то учета площадей по разным районам, обслуживаемым одной МТС – Облтрактор дать не мог и нигде больше этих сведений не оказалось.

Вследствие этого нам пришлось опустить наши районные планы, дав указания, чтобы вместе в МТС, в соответствии с директивами ЦК установили планы по МТС и затем уже свести эти общие планы по области.

Сейчас приняты по МТС в районах планы сводятся у нас в области и в основном совпадают с директивами и указаниями ЦК.

Прилагаю ряд сводных материалов и таблиц, характеризующих основные моменты составления плана хлебозаготовок /сведения за 30/31 г. – посевная площадь, урожайность, валовой сбор взяты по материалам уполномоч. ЗаготСТО на Украине, сведения за 1932 год составлены по материалам области/.

С КОММУНИСТИЧЕСКИМ ПРИВЕТОМ

/ЧЕРНЯВСЬКИЙ/

ДАДО. – Ф.П.-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 9–10. – Машинописний текст.

*Демонстрації біля пудівля ДК залізничників
під час проведення першої обласної партконференції. 1932 рік.*

№ 107

1932 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявського на ім'я С.В. Косіора про проблеми вивозу хліба з глибинних пунктів області та можливу загибель і розкрадання врожаю на тимчасових зерносховищах

Копія.

В ПОЛИТБЮРО ЦК КП(б)У т. КОССИОРУ.

Учитывая прошлогодний опыт и тяжелое положение с вывозом хлеба с таких глубинных пунктов, какими в нашей области являются Н. Сырогозы, Лепетиха, Б. Белозерка, Н. Троицкий районы, считаю необходимым со всей серьезностью поставить эти вопросы предупредить возможные трудности с вывозкой хлеба в этом году из этих пунктов.

Известно, какое большое количество хлеба село в этих пунктах в прошлом году, как тяжело давалась вывозка из глубинки, в особенности во время осеннего и зимнего бездорожья. Известно, сколько в этих районах пропало и раскрадено хлеба. Известно, как дорого обошлась эта вывозка, зарезавшая значительное количество живой тягловой силы. Я уже не говорю о том, что вывозка хлеба из этих районов затянулась до весны и даже лета этого года. Повторять это в этом году – нельзя. Необходимо принять какие нибудь исключительные меры к тому, чтобы не допустить этой практики в этом году. Особенно это относится к Н. Сырогозскому району, находящемуся в исключительно тяжелом положении. В этом районе наличие живой тягловой силы – лошадей – составляет 5.600 шт. Из этого количества известная часть должна быть исключена, как неработоспособная. Но, если даже все это количество учесть и представить себе, что из этого числа до 25% при учете всех с/хоз. работ, будет выделена специально на хлебозаготовки и будет постоянно вывозить хлеб на пункты Заготзерно, то это количество лошадей сумеет вывозить каждый день до 170 тонн хлеба. Расчет этот сделан на основании того, что вследствие дальности расстояния (до 80 километров) оборот тут может быть один раз в 3 дня, а нагрузка на лошадей в среднем 25-30 пудов. Также нужно учесть и отдых лошадям.

Что касается автомашин, то в этом районе вместе с теми, которые должны еще прибыть – будет 38 шт. (2 тонки). Опять таки, предполагая, что не все машины все время будут на ходу (резина, полоски, горючее и т.п.) и исходя из расчета двух оборотов на день, при работе 30-32 машин – они будут перевозить каждый день до 150 тонн. Таким образом живая тягловая сила вместе с автомашинами в общей сложности будет перевозить каждый день до 320 тонн.

При таких темпах (это, конечно, при условии, если мы полностью выдержим для вывозки как нагрузку на лошадь и нормальность работы автотранспорта) – мы безусловно вывозку хлеба значительно затынем.

Годовой план зерновых культур по колхозно-селянскому сектору в этом районе составляет 46.460 тонн. Таким образом, при этом плане вывозки, вывезти зерновые культуры, считая с 15 августа мы сумеем на протяжении 195 дней, т.е. к апрелю месяца, а если иметь ввиду возможные перебои и учесть непогоды, осенние дожди, распутицу и т.п. – положение значительно усугубляется.

Я уже не говорю о возможных последствиях с точки зрения гибели лошадей, ломки машин и т.д. При этом нельзя забывать и того, что кроме зерновых, району нужно вывозить также масляничные культуры, сено и т.д. Нагрузка, таким образом, еще больше увеличивается. Для того, чтобы хотя бы мало-мальски развязать эту проблему – необходимо дать этому району дополнительно // *арк. 13* минимум 50–75 автомашин 2 тонок. Это положение, конечно, не спасет полностью, так как район будет оставаться в известном напряжении, но оно, безусловно, в значительной степени облегчит положение. Прошу учесть еще одно обстоятельство, которое нельзя сбрасывать со счетов. Продолжительное оставление чуть ли не на целый год на глубинных пунктах собранного в порядке хлебозаготовок в этом районе хлеба порождает всякие отрицательные настроения в массах колхозников, особенно выявилось в этом году. И, конечно, оно известным образом разлагает народ, демобилизует его и создает стимул к раскрадыванию и разбазариванию хлеба.

А между тем, район этот нужно как-нибудь вывести из того тяжелого положения, в каком он находится уже довольно продолжительное время.

Для Б. Белозерского, Лепетихского и Н. Троицкого районов по этим же причинам необходимо дополнительно завезти минимум по 15-20 машин для того, чтобы до распутицы вывезти заготовленный хлеб.

Распределяя машины, выделенные для нашей области мы учитывали трудности именно в этих районах и основную массу машин кинули сюда. Однако, это совершенно недостаточно и трудности в этих районах эти машины не ликвидируют.

Думали мы над тем, чтобы перебросить на время из других МТС машины в эти районы, но от этой мысли отказались, потому что это вызовет трудности такого же порядка в других районах (распределили машины главным образом по глубинным МТС).

Возможно разрешение вопроса и путем дополнительной организации глубинных пунктов, но это наименее желательное и целесообразное мероприятие.

Исходя из всего этого – настоятельно просим выделить дополнительное количество машин для этих районов за счет пересмотра плана завоза и перераспределения.

Настоятельная просьба разрешить этот вопрос возможно скорее с тем, чтобы август, сентябрь, октябрь месяцы использовать для наиболее форсированной вывозки хлеба из этих районов.

Положительное разрешение этого вопроса помогло бы нам в значительной степени улучшить общее состояние этих районов в наиболее короткие сроки.

СЕКРЕТАРЬ ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО
ОБЛАСТКОМА КПБУ /ЧЕРНЯВСЬКИЙ/
В е р н о: [подпись]

ДАДО. – Ф.П.-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 12–13. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 108

1932 р. – Лист голови ВУЦВК Г.І. Петровського секретарю Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявському про погіршення продовольчого постачання на заводі ім. Петровського

Копия

Г О Л О В А
УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ.

тов. ЧЕРНЯВСКОМУ В.І.

20/VII, будучи на заводе им. Петровского в Днепропетровске я получил от рабочих механической мастерской несколько заявлений, которые считаю нужным передать Вам.

Первое-что положение с продовольствием все более и более ухудшается. Еще не так давно завтраки на заводе стоили 18 коп., теперь они дошли до 30 коп. при худшем качестве. Рабочие говорят: «хотя бы качество было лучше, еще как нибудь можно мириться с этим увеличением цены». Кооперация работает очень плохо, снабжает мало, особенно обувью. В отношении овощей – их часто вовсе не бывает или же дают в незначительном количестве. Вообще кооперация работает из рук вон плохо, а между тем паи вносятся и все в больших размерах.

Еще что самое важное, о чем мне рабочие говорили, это уход с завода квалифицированных рабочих. За последнее время эта утечка увеличилась, главным образом, в Донбасс и в другие районы. Напоминаю, что такое явление было на транспорте, который потом очутился в чрезвычайно тяжелом положении. Оттуда также уходили лучшие квалифицированные работники. Партийные, советские организации, газеты сообщали об этом с большим запозданием, когда уже на транспорте получился прорыв.

В отношении заработной платы рабочие заявили, что многие малоквалифицированные токаря и слесаря получают 150-10 рубл., в товремя как высококвалифицированные токаря и слесаря получают только 180 рубл. и если так дальше будет, то эти квалифицированные рабочие будут искать себе выхода в более легкой работе, потому что получать больше только на 20 рублей, затрачивая больше энергии и знаний – им совсем невыгодно.

Для завода Петровского, а может быть и для всей промышленности Днепропетровска такие заявления, безусловно, являются угрожающими. Нужно их изучить с тем, чтобы устранить отрицательные моменты и приостановить уход квалифицированных рабочих из Днепропетровской промышленности и в частности, с завода Петровского.

Далее рабочие особенно останавливались на получении больших премий за успешное и досрочное выполнение различных заказов по ремонту и производству новой продукции. Они обижались, что большие премии получают инженера, техники, а рабочие почти ничего, хотя ремонт производится, главным образом, руками рабочих. Особенно они недовольны тем, что премию получает и секретарь Комячейки.

И последнее – заработок выдают несвоевременно. Заводы Петровского и Ленина производят самую ценную продукцию металлургической и металлической промышленности и такое ненормальное положение с выдачей зарплаты кроме понижение производственного, хозяйственного эффекта, имеет еще отрицательное влияние на настроение окружающего населения, с которым рабочие этих заводов связаны.

/Г.І.ПЕТРОВСКИЙ/
В е р н о: [подпись]

ДАДО. – Ф.П.-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 2. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 109

1932 р. – Антирадянські частушки, які кандидат у члени КП(б)У, завідувач семирічної школи Цабенко читав своїм учням

Частушки, которые Зав. Семилеткой Цабенко – кандидат партии Копановской ячейки учил своих учеников.

I.

Як був царь Микола дурачок
Був фунтик хліба п'ятачок,
А як стала республіка,
Фунтик хліба три рубліка
Як став Совет
Хлеба нет.

II.

В 32 году ми вже їли лободу
Нема хліба, нема сала
Комсомолія забрала.

III.

Питається СОЗ морозу
Чи будуть чоботи для СОЗу
Нема чобіт самі лапті
Розколовся СОЗ на клапті.
Нема хліба, нема моні
Ми прохлопали в лодоні.

IV.

Жито та пшеницю вивезли за Гряницю
А ячмінь та кукурудзу для
Радянського СОЗу
І ще трошки буряків для радянських дураків

V.

Лежить Ленін у Могилі, а Сталін у Багнеті
Що робили куркулям те буде бідності.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 92. – Арк. 36. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 110

1932 р. – Заява жительки села Тритузне Кам'янської міськради Дніпропетровської області Харитини Луценко щодо звільнення від податку

У Тритузнівську Сільраду
Харитини Луценко

ЗАЯВА

Я, вдова, біднячка, маю 4 дітей, при мені ще дві сироти – діти першої жінки мого померлого чоловіка. Хліб у мене забрали. Солому теж забрали, а грошей ніхто не заплатив. Була коняка – здохла в августі мисяці, і страховки мені не платять.

Сільгосп налогу взяли 69 руб. 79 к. Самооблогу теж платила 69 руб. 79 к., тепер прислали одноразового – 69 руб. 79 коп. Не маючи змоги заплатити ці гроші прошу звільнити від цього налогу.

Харитина Луценко,
а за неграмотну Луценко Олена.

ДАДО. – Ф.Р-1951. – Оп. 1. – Спр. 39. – Арк. 166. – Рукописний текст, оригінал.

№ 111

1932 р., кінець. – Випис з повідомлення Дніпропетровського обласного прокурора Кумпикевича про злочин «на ґрунті класової помсти»

ВИПИСКА ІЗ СПЕЦПОВІДОМЛЕННЯ

В с. Могилі ч. 2 Царичанського району розкуркулена куркулька ЛІТОВКА Віра, кинула в колодязь хлопця, комунара комуни ім. «Чубаря» ПАВЕЛКО Йосипа на ґрунті клясової помсти, оскільки останній живе в хаті, яка їй до розкуркулення належала, а зараз належить комуні. Хлопцеві 6 років, він живий, завдяки тому, що в воду не упав, а зачепивсь за зруб та був витягнутий свідком по справі.

Облпрокурор /КУМПИКЕВИЧ/
Верно:

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 587. – Арк. 7. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 112

[Кінець 1932 р.] – Порівняння планових завдань ярового засіву 1932 та 1933 роках по Криничанській сільраді

ПОРІВНЕННЯ

Плянових завдань ярового засіву 1932 та 1933 років /в гектарах/
в 1933 році:

	колгоспи:	односіб:	РАЗОМ
Зернові	9480	4965	14445
Інші	6792	5314	12106
Разом	16272	10279	2655:

в 1932 році:

Зернові	11707,75	5257	16965,45
Інші	9722,17	3678,55	13400,75
Разом	21429,92	8936,25	30366,2

ДАДО. – Ф. Р-1873. – Оп. 1. – Спр. 28. – Арк. 2. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 113

[1932 р.] – Дніпропетровська область. – Звіт тимчасово виконуючого обов'язки прокурора області Прокопенка і голови облсуду Шевченка про репресивні заходи спрямовані проти селян в ході хлібозаготівельної кампанії

Таємно.

ПРО СТАН РЕВЗАКОННОСТІ НА ТЕРЕНІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.

За останній час на терені Дніпропетровської області була виявлена низка порушень революційної законності та викривлення лінії партії та уряду. Головна маса таких порушень мала місце, підчас переведення важливих господарче-політичних кампаній на селі (хлібозаготівля, посівкампанія, примусового усупільнення корів).

В низкі р-нів були виявлені настільки серйозні зламання революційної законності, що було необхідне реагування з боку органів Прокуратури та Суду. В основному ці перекручування сводяться до того, що в де-яких р-нах при проведенні хлібозаготівельної кампанії замість переведення масово-громадської роботи перейшли до

голого адміністрування, головних обшуків, і навіть до прямого знущання (арештів, тримання в холодних приміщеннях, бійки та інше).

Таке явище мало місце по Солонянському р-ну с. Сурсько-Михайловка, Миколаєвка, Звоницке, Коларівському р. (с. Переслав), Никопольському р-ну (с. Капулівці), Кам'янському р-ну кол. Запорізької округи (с. Водяне, Катерино-Михайловське), Люксембургському р. (с. Кальчинівка, Н. Керменчик, Мар'новка, Пробуждение), Кам'янської при міській смузі (с. Романово, с. Аули), Долінському р-ну та Н. Григор'євської С/Р., Гавівська С/Р., Гурбівська С/Р., Коларівська С/Р., Лихівському р-ні (с. Лозоватки), Мішурино-Ріжська С/Р., (Дніпрокам'янка), Чубарівському р-ну (с. Тарасівка), В. Токмакському р-ну.

Во всіх цих місцях перекурчування провадилися сільським активом, при участі представників сільської влади при повній бездіяльності, а іноді по вказівкам та під керівництвом Уповноважених районних Партиїних та Виконавчих комітетів. Іноді знущання доходили до того, що сажали голим тілом на горячу піч (Люксембургський р-н), надкалували голкою в персти (Люксембургський р-н). Примушували копати для себе могилу (того ж р-ну) та інше.

При обшуках забирався не тільки хліб, а інше майно, при чому частина з нього була привласнена особами, що провадили обшуки (Солонянський р-н, Лихівський р-н, Верхне-Дніпропетровський р-н, Люксембургський р-н, та інші).

Як поширене явище відмічається примусове усупільнення худоби. Потім в випадках самовільного розбору корів, накладалися штрафи, доводилися до бідняків та середняків тверде зростання норм м'ясозаготівлі, конфіскувалось все майно та інше (Молочанський р-н, Солонянському р-ну та інші).

Були випадки, коли за незасів землі та нездачу посівматеріалу у бідняків та середняків забиралось все майно (Долінський р-н, Солонянський р-ну, Токмакський р. та інші).

Особливо обурливий факт відмічається в Кам'янському р-н с. Романовці де був избитий заможний середняк // *арк. 50* ЩЕНКО за те, що не засіяв землю. Побой були настільки тяжкі, що на в третій день ЩЕНКО вмер.

За останній час дуже поширились випадки избієння заподозрілих в крадіжках, причому треба відмітити, що в таких избієннях активну участь на ряду із представниками сільської влади брали участь представники міліції.

Такі випадки були констатовані по Павлоградському р-ну (Кочерезька с/р.) де 2-го квітня голова артїлі ім. «Чубаря», пом. уповноваженого міліції та курсант Р.П.Ш. підозріваючи сторожа артїлі бідняка колгоспника СІРІКА забили його, а потім сімулювали самогубство/, по Новомосковському р-ну (хут. Скотоватий Губїнської с/р.), Терпенівського р-ну і по місцю Дніпропетровському.

Окремо треба зупинитись на червоноармійських скаргах. По низки р-нів були відмічені випадки непридання достатньої уваги скаргам червоноармійців на недання їхнім родинам пільг, що предбачені чинним законодавством.

Констатовані такі факти по Павлоградському, Долінському, Никопольському, Чубарівському, Василівському, Оріховському, Люксембургському р-нам та Дніпропетровської при міській смузі.

В де-яких місцях до родин червоноармійців доводили тверді завдання по хлібозаготівлі (Чубарівський р-н, Василівський р-н, та інші). Бували випадки невидачи родинам червоноармійців допомоги (Павлоградський р-н, Долінський р-н та інші). По Никопільському та Люксембургському р-ну констатовані випадки знущання над родинами червоноармійців.

Органи Суду та Прокуратури в значній більшості включились в боротьбу з цими ганебними явищами, і на терені Дніпропетровської області була проведена низка показових процесів, причому частину з цих справ взяв до свого переведення Обласний Суд і розглянув на місці (р-нах Солонянському, Павлоградському, Верхне-Дніпровському та Бердянському), забезпечували пристосування суворого засобу оборони до осіб, що перекурчували лінію партії та уряду.

Але треба відмітити, що в де-яких р-нах органи прокуратури, слідство та суд не були на достатній височині, не урахували всієї важливості боротьби з цими явищами, не забезпечили достатнього швидкого темпу проходження справ і достатньої суворості лінії по справах цієї категорії за що зняті з посад Коларівський прокурор та слідчий Люксембургського р-ну, причому останній видається під суд. Крім того скасовані за м'яккістю вирока Нарсуддів Павлоградського та Лихівського р-ну і суддям зроблені зауваження.

ТВО ОБЛПРОКУРОРА /ПРОКОПЕНКО/

ГОЛОВА ОБЛСУДУ /ШЕВЧЕНКО/

№ 114

**1933 р., 3 січня. – Акт опису майна Чабана Якіма Івановича
за невиконання плану хлібозаготівлі**

Акт

От 3/І 1933. Комісією 3-й сотні по хлібозаготівки Облп, Мотухно, Заплава та Бібскової на опис майна злостного нездатчика Чабана Якіма Івановича

Хата одна	Капуста 3 кадушки
Сараїв два	Огурцы одна кад.
Корова одна	Баклажаны одна кад.
Косарка одна	Картофель 10 пудов
Клуня одна	Цибуля 4 кило
Юбка сукон. одна	Скринь 2 шт.
Безрукавка дамск.	Стол один
Скатертей 2 шт.	Клеёнок одна
Рушників 3 шт.	Подушок 5 шт.
Кровать одна	Лава 2 шт.

В чем и составлен настоящий акт

Підписи членів комісії : [4 підписи]

ДАДО. – Ф.Р-2421. – Оп. 1. – Спр. 30. – Арк. 14. – Рукописний оригінал, олівець.

№ 115

**1933 р., 3 січня. – Акт опису майна громадянина Моргуна Омеляна
за невиконання планів хлібозаготівлі**

Акт 1933 р. 3/І

Складено акта на громадянина Моргуна Омелько в присутності понятих громадянина Лобка Трифон і громадянки Синя Марена

так як у Моргуна Омелько було посівної площі 5 гектарів де було нараховано 24,77 кг. їм лише виповнено 1,94 кг. Подруге не однократно виявлялось щоб Моргуна Омелько вивіз свій хліб та він не вивіз де злісно ухилився від здачі хліба державі і де було зроблено опис імушництва в громадянина // арк. 17 зв. Моргуна Омелько.

1 хата	4 мішка картоплі
1 сарай	3 больших платки
1 коняка	4 літника
1 стол	2 піджака
1 скриня	1 юпка
1 кровать	1 клієнка
1 висяча лампа	2 куска полотна
1 зеркало	1 платя
1 бричка	3 мужские брюки
1 лава	1 тужурка мужская
1 шкафа	1 скатерть
1 част	1 діжка кваснини
3 гардіни	1 закрам
1 посудник	1 санки
2 подушки	Больших 5 тарілок
6 чашок	1 плуг
2 подушки малих	1 букар
1 жєлезна борона	5 кабаків

Понятий: [підпис]

Виконавець: +++

ДАДО. – Ф.Р-2721. – Оп. 1. – Спр. 30. – Арк. 17. – Рукописний текст, оригінал, олівець.

№ 116

1933 р., 6 січня. – Заява жителя с. Бабайківки Царичанського району Дніпропетровської області Черепа Івана Антоновича до обкому КП(б)У з проханням повернення вилученого хліба, в зв'язку з тим, що він є батраком і його сім'я пухне з голоду

Копія.

ДО ОБЛКОМИТЕТУ КП(б)У.

від гр-на с. Бабайковки
ЧЕРЕПА Івана Антоновича

ЗАЯВА.

Я, ЧЕРЕПКО заявляю, що я сам батрак, який всю свою жизнь батрачив по Бабайківці, не мав до революції, як хати, так і землі. Мій батько був теж батрак, який умер в 1917 р., а я всього маю відроду лише 22 р. Крім того я поїхав в шахти в 27 р. де я був скалічений – мені відорвало ногу, а мати моя получила землю в 1927 р. 3 га, де вона начала працювати для себе кусок хліба. Крім того вона має на своєму утриманні 4 чоловіка і давала злишок нашому робочому Лясу, то вона ніколи не облагалася налогом, а в цьому році знімали хліб у куркулів, які сіяли по 5 га і не виконували контрактації, а мати моя посадила лише 11 сажен. різної культури то на неї накладено 4 ц., яких вона невиконала, як не мала сил виконати. За те, що вона набрала всього лише 2 центр., то бригада прийшла і зняла весь хліб, де тепер моя сім'я вже пухне з голоду. Считаю, що хліб був знят невірно і прошу Облкомітет КП(б) У звернути увагу і повернути мій хліб, бо я звертався з 3-ма заявами в наше РСІ, то заяви були десь під сукном я не знав результата. Звертався в район – теж саме, що й тут – заяви немає. А сім'я моя вже пухне з голоду. Моя просьба до Облкомітету на це звернути увагу і повернути хліб, як батраку.

Мій маєтковий стан, я син робочого, який до революції працював на заводі ім. Петровського до 1917 р., а в 1917 р. він був ранений, як робоче восстание було, то він умер, а я від роду маю 22 р., то я в 1917 р. був батраком в с. Бабайківці до 1927 р. Крім того я поступив у шахту № 21 Луганського округу Лозово-Павлівського р. Я там працював до 1929 р. де мене придавило і відірвало ногу. Крім того мене послали учитися в г. Новочеркаськ на пляновика в інвалідний технікум, де мене прийняли до партії в 1931 р. билет № 24068, а до того я був чл. ВЛКСМ з 1927 р. і до цього часу я лічуся пасивним чл. ВЛКСМ. Я активіст, тепер я приїхав в с. Бабайківку, де моя сім'я вже пухне з голоду.

Мій адрес: Дніпропетровська область, Царичанського району, с.Бабайківка.-

6/І – 1933р.	ЧЕРЕПКО І.А.
Згідно:	[підпис]
3 копією згідно:	
Секретар	[підпис]

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 409. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 117

1933 р. 6 січня. – Постанова президії Дніпропетровської обласної Контрольної комісії КП(б)У від 4 січня 1933 року про виключення із партії комуністів, що організували опір хлібозаготівлі

Постанова

президії Дніпропетровської ОблКК КП(б)У з 4-1-1933 р.

Затвердити вирішення районних КК КП(б)У про виключення з партії, як куркульських агентів, що пролізли до партії, й організаторів куркульського саботажу хлібозаготівель:

1. ДЕРИГЛАЗОВА К. І.	26. ВАСИЛЕНКА А. Н.
2. ПАВЛОВА Т. В.	27. ПЕРЕДЕРІЯ В. І.
3. ДОРОХОВА Л. І.	28. ГАЛУЗІНА Н. Е.
4. ДОРОХОВУ У. Г.	29. СТАРУХУ К. О.
5. МЕТЛУ П. М.	30. АПОСТОЛОВА В. А.
6. МЕТЛУ С. М.	31. СУРЖКА А. Г.
7. ТАРАНЕНКА К. М.	32. ГАВРЮШЕНКА І. Ю.
8. КОСЕНКА В. К.	33. РУБАНА П. С.
9. АФАНАС'ЄВА Г. В.	34. МАЛИХІНА С. П.
10. ЧЕРНОГО С. С.	35. ШЕВЧЕНКА П. В.
11. СОКОЛЕНКА К. А.	36. ПАНЬЧЕНКА Ф. П.
12. РЯБЦЕВА Ф. М.	37. ХАРЧЕНКА А. Ф.
13. РИЖОВА І. Д.	38. МОРОЗА А. Г.
14. БІЛОКОНЯ Л. С.	39. НИЖЕГАЯ Л. М.
15. ЗАКРИВИДОРГУ Д.	40. ВОВКА В. П.
16. БРИЛЯ П. К.	41. МИЛИКА І. Р.
17. МОСКАЛЕНКА М. М.	42. КРАМАРЯ С. С.
18. ТАРАСЕНКА Д. Я.	43. РЯБИЦЬКОГО А. С.
19. ЗЛОЦЬКОГО Т. А.	44. ПОНОМАРЕНКА М. Ф.
20. ГАЙДАМАКУ Т. Г.	45. ПИШНЯКА П. Є.
21. ВОДЯГУ М. Ф.	46. СЮСЕЛЯ П. П.
22. ТЕСЛЕНКА В. С.	47. ТАРАСЕНКА Н. А.
23. КАЧАНА В. П.	48. СОЛОДОВНИКОВА С. А.
24. РЕЗАНОВА Е. А.	49. ШЕВЦОВА І. С.
25. КОБЦЯ Я. Т.	50. ВЕТШТЕЙНА Г. П.

Голова ОблКК КП(б)У СІНДІЙСЬКИЙ

№ 118

1933 р, 6 січня. – Меморандум у справі куркульсько-петлюрівського саботажу виконання плану хлібозаготівлі управою артiлі ім. Фрунзе с. Тернуватка та порушення кримінальної справи помічником прокурора П'ятихатського району

МЕМОРАНДУМ

В справі куркульсько-петлюрівського саботажу виконанню плану хлібозаготівлі управою артiлі ім. «Фрунзе» та зволікання кримінальної справи пом. Прокурора П'ятихатської дільниці.

В П'ятихатській районній газеті «Колективіст» протягом серпня – вересня місяців цього року висвітлювалось, що в складі управи артiлі ім. Фрунзе Тернуватської сільради є колишні петлюрівці, розкрадають колгосп, що під час молотьби велика кількість зерна йшла в солому та полову, що під час осінньої посівкомпанії сіяли в стерню.

15-го жовтня ц.р. дільничний прокурор тов. СНИЖКО ці нотатки надіслав наслідчому з пропозицією в терміновому порядку провести розслідування.

В день від'їзду в село Тернуватку наслідчий тов. ТРИЩЕНКО (висуванець, недавно працює наслідчим) поставив до відомо пом. Прокурора тов. КИРИЛЕНКО про виїзд в село Тернуватку. Тов. КИРИЛЕНКО висловив побажання спільно з ним поїхати, мотивуючи тим, що до цієї справи треба більш тонко підійти, оскільки має звинувачуватися голова сільської ради, він же – секретар партосередку. Чекаючи на тов. КИРИЛЕНКО слідчий відмовився, тоді КИРИЛЕНКО запропонував йому перевести розслідування за змістом нотаток, не притягаючи нікого як звинувачених в цій справі до розв'язання ним цього питання.

Зокрема, він йому дав приватного змісту доручення, щоб він нагадав управі артiлі ім. Фрунзе про приїзд за одержанням грошей за придбаний у них килима.

Тов. КИРИЛЕНКО був уповноваженим від РПК та РВК по переведенню господарчо-політичних кампаній у цій сільраді. Постійно там він не перебував, а періодично, по декілька днів. Під час його перебування в цій сільраді 17/Х ц.р. він купив, за пропозицією голови сільради РЕВИ, килима за 90 карб., належний будинку «Колективіст». Згоду на продаж цього килима на прохання КИРИЛЕНКА дав голова колгоспу ВАСИЛЬЄВ, зав. Будинку «Колективіст» – ПАДЕНКО. В рахунок оплати під час купівлі він дав 25 карб., а за одержанням останніх грошей він і прохав слідчого ім нагадати.

23 жовтня ц.р. слідчий закінчив перевірку й матеріал перевірки скерував прокурору для вирішення питання про дальший рух цього матеріалу.

Дільничний прокурор тов. СНИЖКО 26/Х-32 р. повернув матеріал слідчому та запропонував терміново закінчити слідство на місці, виїхавши спільно з представниками РВК і РКС, згідно його домовленості, які переведуть орг. роботу, щодо зміни керівництва так сільради, як і колгоспу.

Слідчий перевірив додаткове розслідування та встановив, що голова та рахівник артiлі були у банді Петлюри, що 36 коней загинуло в цьому році, під час весняної та осінньої засів кампанії управа колгоспу продала 5 шт. коней, не зваживши на брак тягової сили в артiлі в достатній кількості, що у осінню посівкомпанію жито сіяли в стерню, що голова сільради та уповноважений РПК і РВК КАРПІКОВ (він був уповноваженим II/VII по 6/ХІ) спільно з головою артiлі ВАСИЛЬЄВИМ пиячить, що голова сільради в п'яному стані, йде в жіночий гуртожиток і утворює бешкет, що він адмініструє над біднотою, та що він наніс побої одній громадянці.

Дії ці він кваліфікував за арт. 54-14 КК.

Матеріал у відношенні голови сільради він відокремив та скерував Рай-КК-РСІ, оскільки він перебував на військовій перепідготовці.

До складання звинувального висновку тов. КИРИЛЕНКО вислу // арт. 746 хав доповідь слідчого та запропонував йому дії кваліфікувати за арт. 97 та 99 КК. Під час вислухання доповіді зайшов наслідчий ПЕРЕВЕРЗОВ, який в розмові по цій справі висловив думку, що дуже часто в цій сільраді судять керуючий склад. Слідчий склав звинувального висновку, за яким кваліфікував злочин за арт. 101.97 і 99 КК. В порядку арт. 204 КПК справу одержав тов. КИРИЛЕНКО. Він звернувся до голови РВК КУЧЕРЕНКО за порадою в цій справі. Голова РВК тов. КУЧЕРЕНКО зазначив, що протягом довгого часу у цій сільраді знімаються з видачею до суду голови сільрад, що необхідно глибше розслідувати і судити тих, хто розкладає робітників апарату, щоб роблять злочинні дії.

КИРИЛЕНКО, ознайомившись зі справою і убачивши неповноту слідства й перебуваючи сам уповноваженим по цій сільраді, яка виконала хлібплан лише на 65% (там на один колгосп і план має тільки колгосп), що далі план не виконується, що в управі артiлі є колишні петлюрівці, не підніс цю справу на належну полі-

тичну височінь за хліб, не скерував слідство на перевірку стану полови, соломи, тим більш, що про це наведено в нотатках, на виявлення прихованого хліба тощо, й виніс постанову про віддання до суду за арт. 97 і 99 КК управу артілі й участь прокуратури в цій справі визнав за необов'язкову. 4/ХІ справу передано було до нарсуду.

12/ХІ-32 р. утворені 4 виїзні сесії нарсуда, повинні були роз'їхатись по певним дільницям району. Зі складом однієї виїзної сесії виїхав тов. КИРИЛЕНКО. За маршрутом село Терноватка входила в цю дільницю виїзної сесії. Розподіляючи справи нарсуддя ПЕРЕВЕРЗОВ, не ознайомившись зі справою по її одержанню, через секретаря цієї виїзної сесії, дав цю справу для розв'язання на місці. Прибувши в село Корсуновку 24/ХІ-32 р., що межує з Терноваткою, в розмові з суддею (суддя декілька день як призначений на цю роботу), КИМРИЛЕНКО висловив думку, що не варто розв'язувати цю справу в Терноватці, й зокрема в сучасний момент Суддя, зважив на думку КИРИЛЕНКО і справа не була розв'язана. Сам же КИРИЛЕНКО виїхав в Терноватку, як він з'ясував нарсудді, по партійним справам. В селі Терноватці він взяв акта о перевісці хліба (10/ХІ він дав розпорядження перевісити весь хліб) та перевірів один факт за газетною нотаткою і 25/ХІ-32 р. повернувся в Корсуновку, де розв'язали декілька справ та приїхали в П'ятихатки. З цією виїзною сесією їздив кореспондент редакції газети «Коллективіст», який був обізнаний зі справою на управу артілі ім. Фрунзе й взявши, що КИРИЛЕНКО заволокає справу і навіть на запитання секретаря суда відповів, що може й прийдеться закрити справу, він (кореспондент) залишив виїзну сесію, виїхав в с. Терноватку, зібрав робітничий матеріал, подав його до редакції газети й редакція, перевірівши цей матеріал, через виїзну редакцію в селі Терноватка, 30/ХІ-32 р. виступила в газеті (газета додається) про те, що КИРИЛЕНКО зімкнувся з контрреволюційними охвистами і став його агентурою.

Після переведення розслідування, щодо дій КИРИЛЕНКО, у відношенні зволікання справи та придбання ним килима, матеріалами розсліду створено всі обставини, що вище наведені.

У відношенні управи артілі ім. Фрунзе додатковим розсліду, згідно з пропозицією облпрокурора, додатково встановлено:

1) По книзі обліку товарної продукції не оприбутковано 549,42 центн. зернохліба;
2.) Озадки: в кількості 241,35 цент. по цій же книзі, не оприбутковані. В озадках є прихованого чистого зерна 47%;

// Арк. 747 З) У полові є до 6% зерна. Взявши 1,5 центн. полови та перевіряли, одержано було 2200 грам зерна. Полови в колгоспі є 1696,6 ц. Орієнтовано, таким чином, зерна є до 254,4 центнера;

4) Погнило скошеного 1 га жита, 1 га гречки та 2 га бур'янистого сіна для силосу. Замість переведення загребки під час луціння їх заорювали;

5) На оплату за мотор для молотарки видано 2 цент. вівса;

6) Варварське ставлення до коней і цілком негосподарне ставлення до реманенту;

7) Голова сільради РЕВА побив 3-х осіб бідняків.

Голова колгоспу ВАСИЛЬЄВ Антон дійсно перебував у банді Петлюри. Під час австро-германської окупації України, спільно з куркулями він брав активну участь по виявленню тих селян, які намагались організувати виступ проти окупантів.

Рахівник колгоспу ВАСИЛЬЄВ Яків, є двоюрідний брат голови колгоспу. Цей же рахівник є син стражника, був у бандах Петлюри, а потім у Клепача.

Завгосп та полевод ТИТАРЕНКО та ПАСТУШЕНКО, з'являються бідняками, участі в бандах не брали. Були в Червоній армії.

Голова колгоспу ВАСИЛЬЄВ та завгосп ТИТАРЕНКО, невиконання плану хлібозаготівлі з'ясували нереальністю доведеного плану. Щодо прихованого хліба та втрат частково визнали, що мало місце.

Рахівник, неоприбутковання 549,42 ц. хліба, з'ясує помилкою.

Полевод ПАСТУШЕНКО, невиконання агромінімуму, сіяння в стерню з'ясує склавшимися обставинами.

За цією справою управа артілі притягнені як звинувачені в невиконанні постанови уряду щодо охорони громадської соціалістичної власності та зловживання своїм службовим станом. Уповноважений РПК та РВК – КАРПІКОВ, притягнен також в цій справі як звинувачений за арт. 99 і 101 КК.

Щодо пом. прокурора КИРИЛЕНКО, розсліду закінчено і питання про притягнення як звинуваченого, після Вашого розв'язання у додаткових вказівок про напрям справи, – справі буде дан відповідний рух.

У відношенні нарсудді ПЕРЕВЕРЗОВА, з боку якого було формальне ставлення до справи, питання може бути розв'язано в дисциплінарному порядку. Бюро П'ятихатського РПК, розглядаючи цю справу, винесла зауваження тов. ПЕРЕВЕРЗОВУ, як члену партії. Щодо КИРИЛЕНКА та ТИТАРЕНКА і РЕВИ – Бюро РПК виключило з лав партії.

РЕВА зараз перебуває на військовій перепідготовці й тому йому звинувачення не пред'явлено.

Старш. слідчий
Облпрокуратури [підпис] /Равіч/

№ 119

**1933 р, 6 січня. – Стаття в газеті «Правда» «Кулацкая юстиция»
про зловживання керівництвом артлі ім. Фрунзе с. Терноватка П'ятихатського району**

Днепропетровская обл.

КУЛАЦКАЯ ЮСТИЦИЯ.

Активный селькор колхозник Иван Борисенко давно уже сообщал пятихатским районным организациям, что в селе Терноватке неблагополучно. Братья Васильевы, Антон и Яков, бывшие петлюровцы, ранее расстреливавшие в Терноватке революционных бедняков – ныне руководители колхоза им. Фрунзе. Селькор Иван Борисенко писал районным руководителям, что эти Васильевы в компании с другими кулаками агитировали против сдачи хлеба государству, подговаривали колхозников припрятать хлеб и т.п.

Приехал в Терноватку для расследования этих фактов следователь районной и старший следователь областной прокуратуры. Все факты подтвердились. Оказалось, что петлюровцы Васильевы довели колхоз до тяжелого состояния. Огромное количество хлеба укрыто от учета, разбазарено, 550 центн. зерна вовсе не заприходовали. 241 центн. записали в озадки. Короче говоря, 26 проц. того, что колхоз должен был сдать государству, утаили, раскрали.

Расследование установило, что прямыми пособниками Васильевых были председатель сельсовета коммунист Рева и секретарь партячейки Титаренко. Оказалось также, что обо всем этом знал уполномоченный райпарткома Карликов. Знал, но от партии все это скрыл, а сам с кулаками не боролся.

Следователи расследовали это дело и доложили районному прокурору Снежко. Снежко следователям не поверил. Послал в Терноватку своего помощника Кирилленко.

Не прошло и дня, как Кирилленко завоевал любовь и уважение терноватских кулаков. Кулаки приняли Кирилленко на редкость гостеприимно. Они продали ему по сходной цене ковер.

Кирилленко вернулся с ковром в Пятихатку и на деле терноватских петлюровцев положил краткую резолюцию: «Считаю выступление прокурора по делу Васильевых и других нецелесообразным». Кстати: Кирилленко – член районной КК-РКИ.

Кирилленко продан кулакам дешево – за ковер. Пятихатский прокурор Снежко ценит себя дороже.

Снежко расследовал дело артели «Красный химик». Руководители этой артели Москаленко и Брайнвебер растратили 80 тысяч рублей государственных средств. Казалось бы, ясно: Москаленко и Брайнвебера надо немедленно привлечь к суровой ответственности. Снежко поступил иначе. Одного из этих воров он устроил заведующим столовой, другого – агентом по закупке товаров.

Где бы Снежко ни побывал, всюду не забывает о себе: в артели «Скотовод» он взял себе корову, в артели инвалидов «Коммунар» - 2 ящика сапожных гвоздей, в артели им. Сталина – 10 пудов муки.

В районе с начала уборочной кампании шло разнузданное воровство колхозного хлеба. Прокуратура, которой переданы дела на виновников краж, до сих пор не удосужилась разобрать эти дела, кулаки и воры гуляют на свободе.

По прежнему сидят на своих местах и носят в кармане партбилеты покрыватели кулаков – Снежко и Кирилленко.

Секретарь пятихатского райкома Цвик все это знает. Почему он до сих пор никак не реагировал на все эти безобразия? Тов. Цвик, почему покрыватель кулаков взяточник Снежко состоит членом бюро райпарткома, почему вся эта компания до сих пор безнаказанно творит свои дела?

А. СЛУЦКОВСКИЙ.

№ 120

1933 р., 9 січня. – Акт про передачу голові колгоспу «1 Травня» Криничанської сільради М. Сугаку землі, яка була відібрана у одноосібника Загороднього

АКТ

1933 року січня 9 дня с. Кринички

Криничанська сільська рада з одного боку та голова колгоспу 1-го травня тов. Сугак з другого склали цього акта в тому що цього числа передана, в його володіння земля садибна, польова та засіви озимини на такій яка відібрана від злісного нездатчика контрактації хлібозаготовки Загородний за постановою засідання президії сільради від 4/І – 33 р. та затвердження міскради від 5/1 – 33 р. , а саме: землі садибної 1.64 га та польової 7.92 га та засіву озимини пшениці – га та жита 4.15 га. В чім і складено цього акта.

ГОЛОВА С/Р

ГОЛОВА Колгоспу. [підпис] М. Сугак

ДАДО. – Ф. Р-1873. – Оп. 1. – Спр. 34. – Арк. 123. – Машинописний текст, оригінал.

№ 121

1933 р., 12 січня. – Газета «Колгоспним шляхом» (№ 3 с. Орловщина) про хід хлібозаготівлі (перша сторінка)

ОРЛОВЩИНА НЕ ВИКОНАЛА ОBOB'ЯЗОК ПЕРЕД ДЕРЖАВОЮ

Зрадників партії Бараніхіна та Дубину
усунуто від керівництва хлібозаготівлями.

НОВЕ КЕРІВНИЦТВО МУСИТЬ ДО 17-І ВИВЕРШИТИ РІЧНИЙ ПЛАН ОСТАННІЙ ТЕРМІН 17-І

Орлівщина мусила вивершити річний план хлібозаготівель 6-І. На 7-І план по сільраді виконано лише на 81 відс.

Цей ганебний провал хлібозаготівель по Орлівщині стався тому, що партійний провід, замість справжньої мобілізації колгоспного активу та рішучої боротьби з ледарями, рвачами, спекулянтами та куркульським саботажем – злочинно допускав перекручення лінії партії по окремих участках організовуючи масові обшуки та злочинне ставлення до чесних колгоспників.

Секретар партос-ку Бараніхін зовсім розгубився, розгубив клясову чуйність, сам потурав саботажникам, але одноразово не забував себе, виписуючи, майже щоденно собі велику кількість борошна з колгоспу.

РПК зробив свої висновки, що-до зрадника партії Бараніхіна. Новим секретарем обрано т. Шаповала.

Останній термін для вивершення річного плану надано 17-І.

Отже нове парткерівництво повинно очолити провід хлібозаготівлями й в рішучій боротьбі з зрадниками партії, саботажниками та куркульським опіром, спираючись на передовий колгоспний актив будь що вивершити до 17-І річний план хлібозаготівель.

БОНДАРЕНКА ПЕТРА – ПІД СУД

Замісник голови с р. Бондаренко Петро замість того, аби брати активну участь в хлібозаготівлях та організовувати навколо себе актив—змагався з куркулями, весь час пиячить, на участках не буває, чим підриває авторитет с-ради. За постановою бюро партосередку Бондаренко виключено з партії. Але цього не досить. Його необхідно віддати під суд. КОЛ.

ПІОНЕРИ БОРЯТЬСЯ ЗА ХЛІБ

Піонери, довгий час були осторонь хлібозаготівель- тому що викладовий склад був цьому за приклад і не було КСМ організації. Бригада ОК ЛКСМ провела відповідну масову роботу й піонери увімкнулися у хлібозаготівлю. Організовано майже по всіх участках піонерські бригади, які за 3 дні заготовили 3 центнери хліба. Піонери провадять роз'яснювальну роботу серед своїх батьків, намалювали понад 100 плякатів агіток.

Найбільш відзначилися піонери: Мирошніченко Настя, Кутезова Зоя, Плямна та Юхименко.

Всі останні піонери повинні брати з них приклад.

П. К.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 68. – Арк. 19. – Друкований текст.

№ 122

**1933 р., 19 січня. – Газета «Колгоспним шляхом» (№ 2, с. Перещепине)
про хід хлібозаготівлі (перша сторінка)**

ДОСИТЬ ВІДТЯГАТИ ТЕРМІНИ З ВИВЕРШЕННЯМ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ
Зняти пляму чорної дошки—це негайно вивершити хлібозаготівлю

СКІЛЬКИ Ж СТРОКІВ ТРЕБА ДЛЯ ПЕРЕЩЕПИНО

Всі строки надані колгоспам та Перещепинській сільраді в цілому для виконання річного пляну хлібозаготівлі минули.

Між тим, Перещепино все ще ганебно відстає. Рішучого зламу в боротьбі за виконання пляну хлібозаготівлі немає.

Колгоспи тупцюються на місці, чим і відтягують виконання пляну хлібозаготівлі по всьому району.

В комісіях 4,5 бригад артіль Ільча панує настрій: «район якось плян виконає ну а тоді мабуть почнеться підготовка до сівби», чим і фактично припинили хлібозаготівлі по своїх бригадах.

Такі настрої треба рішуче і негайно розбити. Плян хлібозаготівлі за всяку ціну в найкоротший термін виконати.

ЧОРНА ДОШКА МОЖЕ БУТИ ЗНЯТА ЛИШЕ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ПЛЯНУ

3-І по всіх колгоспах відбулися збори колгоспників на яких обговорювали відозву передових колгоспів України.

Колгоспники села Перещепино вітають цю відозву і зобов'язуються за допомогою бідняцько-батрацької частини села ще рішучіше повести боротьбу з рештками куркульні.

Колгоспники артіль «Леніна» зобов'язались мобілізувати всі сили на ліквідацію заборгованості в хлібозаготівлі (2.770 ц.), знявши з себе пляму чорної дошки.

Треба розглянути масово-політичну роботу серед колгоспників, щодо добровільного відкриття ям.

Колгоспні збори цілком схвалили контрольні числа весняного сіву в кількості 1430 га.

Зламати куркульський саботаж хлібозаготівлям закінчити днями плян, підготуватись до весняного сіву — ось найближчі завдання артіль.

ЛІНКОВ.

**ОСЬ ТІ, ЯКІ ЗРОЗУМІЛИ ПОСТАНОВУ ПАРТІЇ ПРО ДОБРОВІЛЬНЕ
ВІДКРИВАННЯ СВОЇХ ЯМ**

Жінка Ковленка Івана (Олександрія), сказала комісії про свою яму в 28 пудів хліба.

Одноосібниця Сачева Палажка, на загальних зборах колгоспників, заявила, що в неї є яма з хлібом і закликала всіх хто має захований хліб піти за її прикладом.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 68. – Арк. 37. – Друкований текст.

№ 123

1933 р., 23 січня. – Записка референта Терпеньєвського районного комітету КП(б)У до оргвідділу обкому КП(б)У з пропозицією провести дострокову чистку партосередку колгоспу «Незаможник» Семенівської сільради у зв'язку з саботажем хлібозаготівлі

Орготдел Обкома
Т. Ступникову.

Терпеньевский РПК просит о проведении досрочной чистки партийной колхоза «Незаможник» Семеновского с/с, в связи с упорным саботажом и скрытым сопротивлением ячейки выполнению плана хлебозаготовок.

Референт (Подпись)
23/І-33 р.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 63. – Арк. 12. – Рукопис, олівець

№ 124

**1933 р., 30 січня. – Агітаційні статті в газеті «Зоря»
про перебіг хлібозаготовчої кампанії взимку 1933 року**

БОРЮЧИСЬ ЗА ПЛЯН ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ, ЗА СТВОРЕННЯ НАСІННЕВИХ ФОНДІВ

ПІДНЕСТИ ЛЮТЬ МАС ПРОТИ КРАДІВ КОЛГОСПНОГО ХЛІБА

Солонянський район

НЕГАЙНО ОРГАНІЗУВАТИ ВИЛУЧЕННЯ РОЗКРАДЕНОГО ХЛІБА

Погано, вкрай незадовільно проходять хлібозаготівлі по колгоспах Миколаївської ч. 1 сільради, Солонянського району.

Протягом другої п'ятиденки січня, наприклад, у цій сільраді (голова сільради Кучеренко, уповноважені у хлібозаготівля Ясько, Пінчук та інші.) загалом заготовлено тільки 5-6 центнерів хліба.

Головного джерела посилення хлібозаготівель – вилучення розкраденого класово-ворожими елементами колгоспного хліба, тут не використовують.

Розкрадено по колгоспах сільради хліба чимало, а проте, тут за половину січня вилучено розкраденого хліба в артілі «Ясний промінь». Немає тут і боротьби за повернення незаконно-розкраденого хліба, ігнорують в артілі і переобмолот соломи з 750 га та перевіювання половини з 400 га, у яких є чимало добротного зерна.

Управа цієї артілі, зокрема заст. голови управи – Карета та члени управи – Красенко І.М. і Матюха, що працює в артілі завгоспом, пройнялися демобілізаційними настроями і злочинно неробствують.

Не краща справа і в артілі «Більшовик», що за злісний саботаж хлібозаготівель записана на чорну дошку.

В цій артілі класово-ворожими елементами розкрадено понад 60 відс. Врожаю, але справжньої боротьби за вилучення розкраденого хліба тут теж нема

Є. Колгоспний актив на цю справу не мобілізований, не заходились тут ще й коло переобмолоту соломи, перевіювання половини і повернення незаконно-розданого хліба.

А всі ж ці виключні неподобства творяться в сільраді при наявності аж 4 уповноважених у хлібозаготівля від райпарткому, при наявності ряду осіб, відряджених сюди спеціально для масово-організаційної роботи.

Запитуємо Солонянський райпартком, доки він тільки спостерігатиме опортуністичне неробство своїх уповноважених, доки у Никольській сільраді стоятимуть осторонь боротьби за вилучення розкраденого класово-ворожими елементами колгоспного хліба?

Ол. Степовий.

Дніпропетровський район

ЗДАМО ДЕРЖАВІ ХЛІБ У ТОЧНО ВИЗНАЧЕНІ ПОСТАНОВОЮ ПАРТІЇ ТА УРЯДУ ТЕРМІНИ

Ми, колгоспники артілі «Червоний лан», Підгороднянської сільради, Дні петровського району, опрацювавши постанову Раднаркому СРСР та ЦК ВКП(б) про обов'язкову поставку зерна державі колгоспами та одноосібними господарствами – визначаємо, що ця постанова ще раз підкреслює правильність генеральної лінії нашої комуністичної партії в справі дальшого організаційно-господарського зміцнення колгоспів.

У відповідь на цю постанову ми зобов'яємося, під керівництвом обкому КП(б)У та Дніпропетровського міськпарткому, по-ударному підготуватись до першої більшовицької весни другої п'ятирічки, вчасно закінчити сівбу, забезпечивши проведення всіх агрозаходів спрямованих на підвищення врожайності соціалістичних ланів.

Ми, цілком реалізуємо цю постанову, і здамо хліб державі у точно визначені постановою терміни.

З дорученням загальних зборів колгоспників: Кудим Сергій, Абура Антін,
Слуцький Іван, Таракай Захар, Криворучко Марко, Тортик Павло,
Бондаренко Прокіп, Слуцька, Кудим Акуліна, Петренко Настя.

Зоря. – 30.01.1933.

БОРЮЧИСЬ ЗА ПЛЯН ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ, ЗА СТВОРЕННЯ НАСІННЕВИХ ФОНДІВ ПІДНЕСИ ЛЮТЬ МАС ПРОТИ КРАДІВ КОЛГОСПНОГО ХЛІБА

Солонянський район

НЕГАЙНО ОРГАНІЗУВАТИ ВИЛУЧЕННЯ РОЗКРАДЕНОГО ХЛІБА

Погано, вкрай незадовільно проходять хлібозаготівельні роботи по колгоспах Микоцької ч. 1 сільради, Солонянського району.

Протягом другої п'ятиденки січня, наприклад, у цій сільраді (голова сільради Кучеренко, уповноважений у хлібозаготівельних Яцнюк, Пінчук та інші) загалом заготовлено тільки 5—6 центнерів хліба.

Головного джерела посилення хлібозаготівель — вилучення розкраденого ячмисово-ворожмих елементами колгоспного хліба, тут не використовують.

Розкрадено по колгоспах сільради хліба чимало, а проте, тут за половиною січня вилучено у крадів тільки щось із 3 центнерів зерна.

Зокрема не організоване вилучення розкраденого хліба в артілі «Існий промінь». Немає тут і боротьби за повернення незаконно-розданого хліба, ігнорують в артілі і переобмін солони з 750 га та переобмін

пів долови з 400 га, у яких є чимало добротного зерна.

Управа цієї артілі, зокрема заст. голови управи — Нарпета та члени управи — Красенно І. М. і Матюха, що працює в артілі завгоспом, проявлялися демобілізаційними настроями і злочинно перобтовують.

Не краща справа і в артілі «Більшовик», що за злісний саботаж хлібозаготівель записана на чорну дошку.

В цій артілі ячмисово-ворожмих елементами розкрадено понад 60 відс. врожаю, але справжньої боротьби за вилучення розкраденого хліба тут теж немає. Колгоспний актив на цю справу не мобілізований, не заходиться тут ще й коло переобмоту соломи, перевикорювання половин і повернення незаконно-розданого хліба.

А всі ці виключні неподобства творяться в сільраді при наявності аж 4 уповноважених у хлібозаготівель від райпарткому, при наявності

ряту осіб, відряджених сюди спеціально для масово-організаційної роботи.

Захищемо Солонянський райпартком, доки він тільки спостерігатиме спортуєстичне неробство своїх упов-

новажених, доки у Микоцькій сільраді стоятимуть осторонь боротьби за вилучення розкраденого ячмисово-ворожмих елементами колгоспного хліба?

Ол. Степовий.

Дніпропетровський район

ЗДАМО ДЕРЖАВІ ХЛІБ У ТОЧНО ВИЗНАЧЕНІ ПОСТАНОВОЮ ПАРТІІ ТА УРЯДУ ТЕРМІНИ

Ми, колгоспники артілі «Червоний лан», Підгороднянської сільради, Дніпропетровського району, опрацювавши постанову Раднаркому СРСР та ЦК ВКП(б) про обов'язкову поставку зерна державі колгоспами та одноосібними господарствами — відзначаємо, що ця постанова ще раз підкреслює правильність генеральної лінії нашої комуністичної партії в справі дальшого організаційно-господарського зміцнення колгоспів.

У відповідь на цю постанову ми зобов'язуємося, під керівництвом Обкому КП(б)У та Дніпропетровського міськпарткому, по-ударному підготуватись до першої більшовицької весни другої п'ятирічки, вчасно закінчити сівбу, забезпечивши проведення всіх агрозахідів спрямованих на підвищення врожайності соціалістичних ланів.

Ми цілком реалізуємо цю постанову, і здамо хліб державі у точно визначені постановою терміни.

З доручення загальних зборів колгоспників: Кудим Сергій, Абура Антін, Слущкий Іван, Таракань Захар, Криворучко Марно, Тофтик Павло, Бондаренко Прокіп, Слущча Іван, Кудим Акуліна, Петренко Назар.

Агітаційні статті в газеті «Зоря» від 30 січня 1933 року про перебіг хлібозаготівельної кампанії взимку 1933 року.

№ 125

1933 р., січень. — Доповідна записка секретаря Кам'янського міського комітету КП(б)У про антипартійний виступ члена партосередку електростанції (додаток на 2-х аркушах)

Копія

СЕКРЕТАРЮ ОБКОМА КП(б)У тов. СТРОГАНОВУ.

Докладна записка.

Об антипартійном виступленні члена партії ячєйки електростанції УМНОВА.

На закритом зборі партячейки електростанції по вопросу о хлебозаготовке член партии Умнов И. Д. выступил с контрреволюционной клеветой на партию, с утверждением, что причина невыполнения плана хлебозаготовок заключается в неправильном руководстве партии при проведении коллективизации, в результате чего имеем регрессирование колхозов и сельского хозяйства вообще, что тов. Косиора били на 3 партконференции за быструю коллективизацию и т. д. (выступление прилагается).

Под напором партсобрания Умнов сдвинулся и «признал» свои ошибки и то при условии «если я высказался неправильно и меня так поняли, то я признаю». Партсобрание не разобралось в этом маневре и оставило его в партии.

Умнов раньше (в январе 1932 года) был исключен горпаркомом из партии за потворствование кулачеству, за нежелание доводить твердых заданий кулакам по селу Кархутора, где он был секретарем партячейки. Обл. КК потом восстановила его в партии.

Сам Умнов 1902 г. рождения, служил в 1924 году во флоте, член партии с 1926 года, сейчас работает помощником коммерческого директора Греса.

Выступление Умнова, содержание, говорит о том, что он, по всей вероятности, имеет связь с троцкистами (также работают на Гресе).

Бюро ГПК квалифицировало это выступление Умнова, как выступление контрреволюционного саботажника, агента кулака с партбилетом в кармане, который сознательно стал на защиту кулака, и из рядов партии исключило его.

Бюро ГПК отметило, что партиячейка не дала достаточно решительного отпора вылазке Умнова и, несмотря на двурушнический маневр Умнова с «отказом», оставила его в рядах партии, а также бюро указало ячейке на невыполнение предыдущих указаний ГПК о борьбе с болезненными, антипартийными настроениями среди отдельных коммунистов на электростанции.

Постановление Бюро ГПК решено проработать на собрании ячеек и опубликовать в прессе (постановление прилагается).

Кроме этого, поручено орготделу и культпропу обследовать состояние партмассовой работы в ячейке греса и наметить мероприятия по укреплению боеспособности и идеологической выдержанности ячейки электростанции.

СЕКРЕТАРЬ ГПК

(подпись)

(СВИРСКИЙ)

// Арк. 17 Копия

ВЫСТУПЛЕНИЕ

Умнова на закрытом партсобрании ячейки Греса от 27/ХІІ – 32 г.

«Тов. Жданов неправильно осветил вопрос о хлебозаготовках и почему они не выполняются. Нужно было рассказать, что собою представляет классовое общество, которое мы предлагаем построить, к какому классу относится сейчас частный сектор с. х. Без разъяснения данного вопроса подойти к задаче нельзя, ибо К. Маркс и Ленин – они всегда разъясняли, учили массы за что мы должны бороться и как. По моему, те причины, которые выставлял т. Жданов в вопросе невыполнения плана хлебозаготовок, сейчас не верны. Хлебозаготовительный план не потому не выполняется, что хлеб попрятан, что отдельные продколхозы на подобие Хайла из колхоза им. Ворошилова роздали хлеб кулакам по 15-20 пудов, что часть коммунистов срослась с кулачеством и покрывают воровство хлеба, необмолот его, и т. д., что не хотят выполнять план хлебозаготовки. Вовсе не поэтому хлебозаготовки не выполняются. Это не та причина. Причина невыполнения хлебозаготовки – это неправильное руководство партии при проведении коллективизации. Когда мы гнались за количеством колхозов, колхозников, а не укрепляли такую, в результате чего мы имеем не прогрессирование наших колхозов, а регрессирование их, уменьшение коллективизации в 1932 г., по сравнению с 30-31 гг., что т. Жданов не указал на такие случаи, когда комиссия по установлению урожайности составляет акты о погибших культурах или о том, что они малоурожайны, а с этих заактивированных площадей берут хлеб наравне с хорошим урожаем – поэтому то и план хлебозаготовки не выполняется и хозяйства вообще регрессируют. Вот та основная причина невыполнения плана хлебозаготовок.

Пример этому может служить Каменское под руководством Киселева, Козлова, которое приводило к упадку хозяйства нашего района.

Под напором партсобрания, Умнов сначала ошетинился, а под конец сманеврировал:

«Я человек вполне самостоятельный и высказал свою мысль не для того, чтобы так от нее отказываться, а посему я свое мнение поддерживаю».

«Я высказался на закрытом партсобрании и рта мне закрывать нечего, зажима не должно существовать, ибо я прав. Ведь за что т. Косиора били на III Всеукраинской партконференции, как не за то, что я указал в своем выступлении, может быть меня кто неправильно понял».

«Я может быть в чем-нибудь и неправильно высказался, но ведь факт о руководстве Киселева, Козлова подтверждает мое выступление».

«Товарищи, если я высказался неправильно и меня так поняли все, то я признаю за собой вину в этом и полностью отказываюсь от своего выступления, признаю линию партии верной».

// Арк. 18 ПОСТАНОВА

Бюро Кам'янського МПК з 4 /І – 1933 року.

Про антипартійний виступ члена партії осередку ДЕС'у – Умнова.

Заслухавши інформацію т. Свірідова про виступ члена партії Умнова на зборах осередку з антипартійними, контрреволюційними наклепами на партію про занепад розвитку с/г., нереальність плану хлібозаготівель та неправильність політики партії в колективізації, Бюро МПК вважає, що цей виступ Умнова є вилазка агента куркуля з партквитком в кешені, що цей виступ не можна інакше кваліфікувати як виступ контрреволюційного саботажника, який свідомо став на захист куркульської політики.

Це стверджується й попередньою антипартійною діяльністю Умнова (Умнов будучи, в минулому році секретарем партосередку в Кар хуторах, відмовився доводити куркулям тверді завдання по хлібозаготівлі).

Бюро МПК ухвалює:

1. Умнова, як куркульського агента, як правого опортуніста, як виразника куркульської контрреволюційної ідеології з лав партії виключити.
2. Відзначити, що п/осередок ДЕСу не зважив дворушницької суті «відновлення» Умнова від своїх помилок і не дав належної оцінки та [...] його виступу – залишивши його в лавах партії.
3. Вказати бюро партосередку ДЕС-у, що, не дивлячись на попередні вказівки МПК спеціально щодо боротьби з хворобливими, антипартійними настроями серед окремих комуністів, ним не було зроблено з цього більшовицьких висновків, було припущено притуплення класової чуйності.
4. Доручити орг. та культпропу відділам МПК обстежити стан партмасової роботи і накреслити практичні заходи для підвищення боєздатності та ідеологічної витриманості п/осередку ДЕСу.
5. Доручити тов. Д'яченко роз'ясувати цю постанову на зборах партосередку.
6. Оголосити цю постанову в пресі й проробити по всіх партосередках.

Згідно: [підпис]

З оригіналом згідно:

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 587. – Арк. 16–18. – Машинописні, незавірнені копії.

№ 126

1933 р., 5 лютого. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про занесення і зняття колгоспів з «чорної дошки»

О колхозах, занесенных на черную доску.

Ввиду того, что занесенные на черную доску постановлением Облисполкома следующие колхозы (список прилагается), на основе сплочения лучшей части колхозников вокруг выполнения своей первой обязанности перед пролетарским государством и разгрома кулацкого саботажа, добились серьезных сдвигов в деле выполнения своих планов хлебозаготовок, – снять эти колхозы с черной доски.

Обязать указанные выше колхозы, РПК и РНКи этих районов, на основе усиления политической и массовой организаторской работы и дальнейшей борьбы с кулацкими – продолжать борьбу за выявление раскраденного, и незаконно розданного хлеба, с тем, чтобы за счет дальнейшей мобилизации хлеба создать необходимые колхозу семенные фонды и завершить полностью выполнение своего хлебозаготовительного плана.

Обком и Облисполком отмечают, что РПК и РНКи не развернули должной политической и организаторской работы по разгрому кулацкого саботажа в остальных, занесенных на черную доску колхозах (список прилагается), где хлебозаготовки продолжают оставаться на таком же низком уровне, как и в момент занесения их на черную доску.

Эти колхозы на черной доске оставить. Отозвать из них всех ранее посланных товарищей, как несправившихся с возложенными на них задачами и командировать в эти села уполномоченных Обкома и Облисполкома, на которых возложить ответственность за проведение разъяснительной и организаторской работы среди колхозников, сплочение колхозного актива, проведение в отношении кулацких и злостных дезорганизаторских элементов репрессивных мероприятий, вытекающих из постановления о внесении на черную доску, за проведение всей подготовительной работы к весеннему севу и создание в этих колхозах семенных фондов и сдачу хлеба государству.

Предупредить колхозы, остающиеся на черной доске и широко разъяснить колхозникам, что они будут сняты с черной доски только в том случае, когда полностью сдадут семенные фонды и обеспечат выполнение своего хлебозаготовительного плана.

Обязать РПК и РНКи взять колхозы, занесенные на черную доску, под особое свое наблюдение – с тем, чтобы в кратчайший срок добиться их полного оздоровления.

Имея ввиду очень короткий срок, оставшийся до начала весенней посевной компании и необходимость создания полностью семенных фондов, в этих колхозах дальнейшую работу по хлебозаготовкам вести таким образом, чтобы из всего заготовленного хлеба 70% засыпалось в семенной фонд колхозов и 20% сдавалось в хлебозаготовки.

// Арк. 173 Объявить РПК и РНКи, наряду с развертыванием массовой разъяснительной и организаторской работы в колхозах, продолжающих оставаться на черной доске – твердо применять по отношению к ним все законные кары государственного принуждения.

Поручить т.т. Григорьеву, Яблонскому и Фуксу установить систематическое наблюдение и проверку работы районных организаций по руководству колхозами, остающимся на черной доске.

СПИСОК

колхозов, снимаемых с черной доски.

1. Апостоловский район	«Червона Бырка»
2. Бердянский	«Коминтерн»
3. Генический район	«Оборона Країни»
4. – «» --	«Південна Україна»
5. Долинский район	«Буденного»
6. – «» --	«Черв. балик»
7. Каменской ГО	«Веселий Кут»
8. Лиховской район	«Коминтерн»
9. – «» --	«Ворошилова»
10. Магдалиновский	«12-ти річчя жовтня»
11. Никопольский	«2-й вирішальний»
12. Н.Этапопольский	«им. К. Либкнехта»
13. Н. Московский	«Червоний Партизан»
14. Н. Николаевский	«Рот фронт»
15. – «» --	«Нова думка»
16. Павлоградский	«Зоря»
17. Солонянский	«Всесв.Зірка»
18. Софиевский	«Соцштурм»
19. – «» --	«им. Ленина»
20. Томаковский	«Дружба»
21. Чубаревский	«им. Сталина»

СПИСОК

колхозов, занесенных на черную доску.

<p>1. Апостоловский</p> <p>1. Коминтерн</p> <p>2. Черв.Козац.</p> <p>3. Труд. Смычка</p> <p>4. Зоря Нов. Життя</p> <p>5. им. Петровского</p>	<p>5. Васильковский</p> <p>1. Коминтерн</p> <p>2. им. Чубаря</p>	<p>10. В. Токмакский</p> <p>1. Прогрес</p> <p>2. Нове Життя</p> <p>3. Степова Укр.</p> <p>4. им. Буденного</p> <p>5. им. Петровского</p>
<p>2. Бердянский</p> <p>1. Черв. Стяг</p> <p>2. им. Шевченко</p> <p>3. им. Котовського</p> <p>4. Черв. Борець</p> <p>5. 7 лет без Ленина</p> <p>6. им. Франко</p> <p>7. Більшов. Зірка</p>	<p>6. Высокопольский</p> <p>1. Червона Украина</p> <p>2. Червоний Господ.</p> <p>3. Черв. Партизан</p> <p>4. им. 1-го Травня</p>	<p>11. Генический</p> <p>1. Парижська Ком.</p> <p>2. Запорожец</p> <p>3. Роза Люксембург</p>
<p>3. Божедаровский</p> <p>1. Зеленый Лан</p> <p>2. Зеленый гай</p>	<p>7. В. Днепровский</p> <p>1. им. Петровского</p> <p>2. Червона Зірка</p> <p>3. им. Шевченко</p>	<p>12. Днепропетровский</p> <p>1. им. Шевченко</p> <p>2. Черв. поле</p>
<p>4. Васильевский</p> <p>1. Удар по интерв.</p>	<p>8. В. Белозерский</p> <p>1.им. Сталина</p> <p>2.Коминтерн</p>	<p>13. Каменский ГС</p> <p>1. им. Шевченко</p> <p>2. Дзержинец</p> <p>3. им. Сталина</p>
	<p>9. В. Лепетихский</p> <p>1. Искра</p> <p>2. Черв. прапор</p> <p>3. Край Дубина</p> <p>4. Молот</p> <p>5. Декабрист</p>	<p>15. Коларовский</p> <p>1. Коминтерн</p> <p>2. 17 МЮД</p> <p>3. Черв.Партизан</p>

16. Криворожский

1. Жовтень
2. им. Чубаря
3. 1-ше Травня
4. 3-й вирішальн.
5. Черв. Поля
6. Черв. Маяк
7. Труд и Культ.
8. Коммунар
9. Широкопілля

17. Люксембургский

1. Нейгоф
2. Вперед

18. Магдалиновский

1. Гигант
2. Черв. Прапор

19. Межевойской

1. Ленинский шлях

20. Михайловский

1. им. Ленина
2. им. Калинина

21. Молочанский

1. Рейхенфельд
2. Авангард
3. Свидомий

22. Никопольский

1. Шахтарь
2. Шлях Ленина
3. Черв. Партизан

23. Н.Васильевский

1. Гигант
2. им. Любимова
3. им. Ворошилова

24. Н.Московский

1. им. Ленина

25. Н.Сирогозский

1. шлях Ленина
2. Победа
3. Широке поле
4. Трудовка
5. Правда

26. Н.Троицкий

1. П'ятирічка
2. Черв. Україна
3. им. Коссиора

27. Ореховский

1. Обер. Краины
2. Сигнал
3. 13-ти річчя
4. Диктатура
5. Широка Борозна

28. Александрыйский

1. Черв.Коммунар

29. Павлоградский

1. Вільний Степ
2. Коллект. Укр.
3. Колос

30. Пятихатский

1. 10-ти річ. Жовтня
2. Коминтерн
3. Черв. Степ
4. Черв. Промінь

31. Синельниковский

1. Нова Праця
2. 10-ти річ. Жовтня
3. Переможец
4. им.Ворошилова

32. Сталиндорфский

1. Жовтень
2. Комбайн

33. Солонянский

1. Радянка
2. Червоний
3. Черв. Незаможник
4. Інтернаціонал
5. Радянська Укр.
6. Більшовик

34. Софиевский

1. П'ятирічка
2. Соцштурм
3. им. Ильича
4. им. 1-го Серпня

35. Терпенянский.

1. Красн. Перекоп
2. Авангард
3. им. Шевченко
4. Красное Знамя
5. Коминтерн

36. Томаковский

1. Могутня
2. Плужанин

37. Чубаревский

1. им. Войкова
2. Авангард
3. Червона зірка

38. Ц.Константиновский.

1. 14-ти річ. Жовтня
2. им. Петровского
3. 3-й Вирішальн.

39. Акимовский

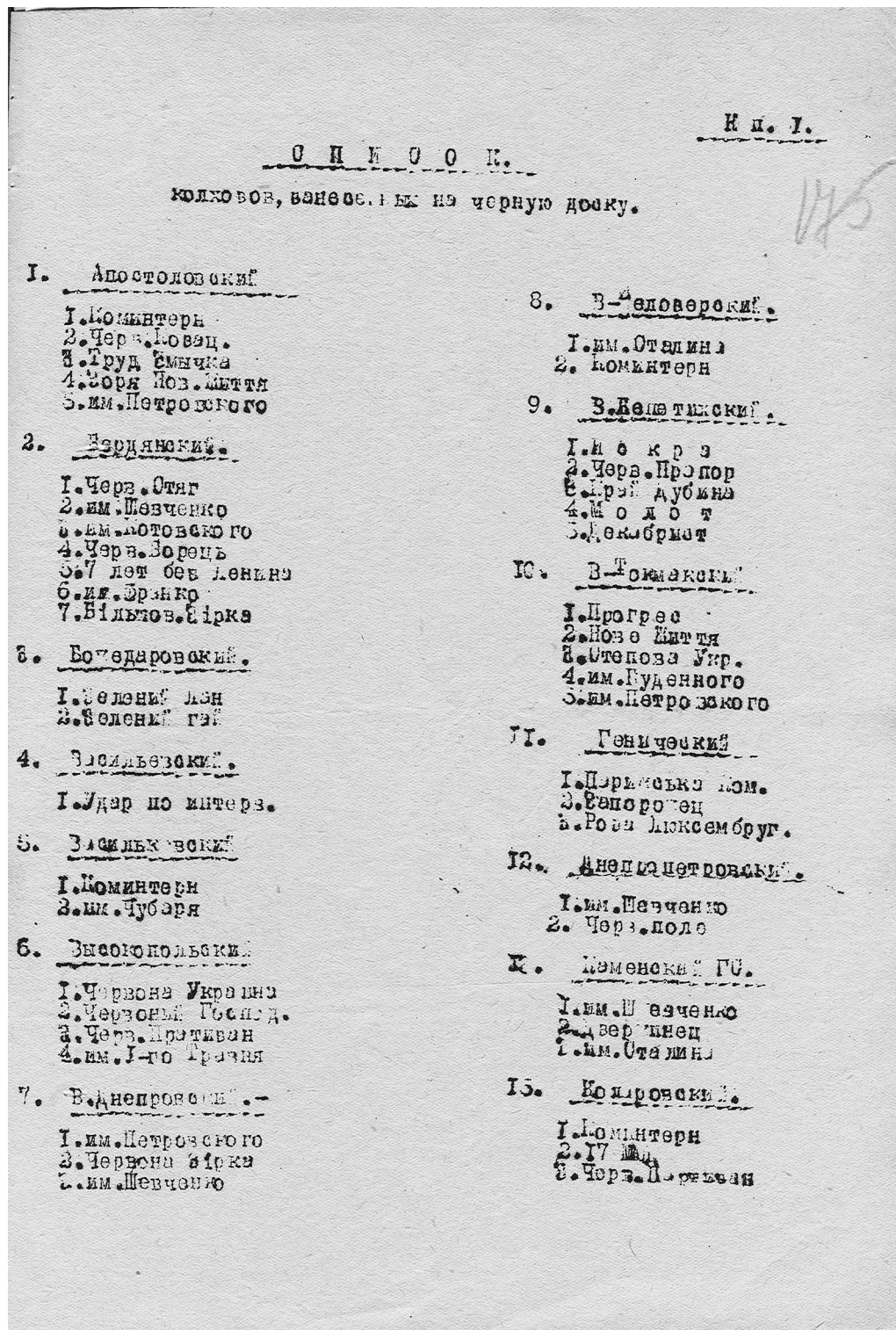
1. Авангард
2. Шлях до социал.

40. Павлоградский. Вербки

1. Пам.Ленина
2. Зірка
3. П'ятир. за 4 р.
4. 12-ти річ. РСЧА

Верно: [підпис]

З/П-33 г.

Список колгоспів, що були занесені на «чорну дошку» згідно рішення Бюро Дніпропетровського Обкому КП(б)У від 5 лютого 1933 року (фрагмент).

1933 р., 6 лютого. – Постанова Дніпропетровського облвиконкому та обкому КП(б)У від 5 лютого 1933 року «Про колгоспи, що їх записано на «чорну дошку»

ПРО КОЛГОСПИ, ЩО ЇХ ЗАПИСАНО НА ЧОРНУ ДОШКУ

ПОСТАНОВА ОБЛВИКОНКОМУ ТА ОБКОМУ КП(б)У з 5 ЛЮТОГО 33 Р.

1. Через те, що записані на чорну дошку за постановою облвиконкому та обкому КП(б)У (див. список нижче) — на основі з'ясування справної частини колгоспників підлягають виконанню своїх шайперських зобов'язань перед пролетарською державою і розгромам куркульського саботажу — добились серйозних зрушень у справі виконання своїх пільгів хлібозаготівель, — одійняти ці колгоспи з чорної дошки.

Зобов'язати нинішні керівники колгоспів, РНК і РВК цих районів на основі підготовки політичної та масової організаційної роботи і дальшої боротьби з куркульськими елементами, продовжувати боротьбу за виявлення розкраденого і незаконно-роздаденого хліба з тим, щоб через дальшу мобілізацію хліба утворити потрібні колгоспним власні фонди і забезпечити цілком виконання свого хлібозаготівельного плану.

3. Облвиконком і обком вказують, що РНК і РВК не розгорнули належної політичної й організаційної роботи коло розгрома куркульського саботажу в останих, записаних на чорну дошку, колгоспах (список доданий), де хлібозаготівельні діли ліпляються на такому ж низькому рівні, як і в момент записання їх на чорну дошку.

Ці колгоспи на чорній дошці залишити. Відраховати з них усіх парадних членів товариств, за тими, що не виходять з парадними на цих записаних і відрахованих у ці села улюблених облвиконкомом та обкомом, на яких повинна відповідальність за проведення роз'яснювальної та організаційної роботи серед колгоспників, згуртування колгоспного активу, проведення щодо куркульських та саботажних дезорганізаторських елементів репресивних заходів, що вичисляють з постановки про записання на чорну дошку, проведення всієї необхідної роботи до весняної сівби, утворення в цих колгоспах власних фондів і за збереження хліба державі.

Попередити колгоспи, що залишаються на чорній дошці і швидко розпустити колгоспників, що вони будуть здійснювати з чорної дошки лише в тому випадку, коли цілком утворять власні фонди і забезпечать виконання свого хлібозаготівельного плану.

Зобов'язати РНК і РВК взяти колгоспи, що записані на чорну дошку, під особливий свій нагляд з тим, щоб за найменший час добитися цілкового оздоровлення їх.

4. Завказати на швидко малий строк, що записані до початку весняної посівної записані і на потребу утворення цілком власних фондів, у цих колгоспах дальшу роботу щодо хлібозаготівель проводити в такий спосіб, щоб з усього заготовленого хліба 70 відст. записати до власного фонду колгоспів і 30 відст. здати на хлібозаготівель.

5. Зобов'язати РВК і РНК разом розгорнути масово-роз'яснювальною та організаційною роботи в колгоспах, що записані на чорній дошці, твердо вказувати до них усіх законних заходів державного примусу.

6. Доручити т.т. Григор'єву, Ільонському і Фурсові виконати спеціальний нагляд і перевірку роботи районних організацій щодо керування колгоспами, які записані на чорній дошці.

Голова Облвиконкому Н. АЛЕКСЕВ.
Секретар Обкому КП(б)У М. ХАТАСВИЧ.

СПИСОК

КОЛГОСПІВ, ЩО ЇХ ЗАЙМАЄТЬСЯ З ЧОРНОЇ ДОШКИ

- 1. АПОСТОЛІВСЬКИЙ РАЙОН — Червона Зірка.
- 2. БЕРДЯНСЬКИЙ РАЙОН — Комінтерн.
- 3. ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН — Община Браїни.
- 4. ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН — Південна Україна.
- 5. ДОЛІНСЬКИЙ РАЙОН імені Буденного.
- 6. ДОЛІНСЬКИЙ РАЙОН — Червоної Зірки.
- 7. КАМ'ЯНСЬКА М.Р. — Веселий Бут.
- 8. ЛИХІВСЬКИЙ РАЙОН — Комінтерн.
- 9. ЛИХІВСЬКИЙ РАЙОН — ім. Ворошилова.
- 10. МАГДАЛИНІВСЬКИЙ РАЙОН — ім. 12-річчя Жовтня.

- 11. НИКОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН — 3 виршальні.
- 12. НОВОЗАТОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН — ім. К. Мовбехта.
- 13. НОВОМОСКОВСЬКИЙ РАЙОН — Червоний Партизан.
- 14. НОВОМИКОЛАЙВСЬКИЙ РАЙОН — Рот Фронт.
- 15. НОВОМИКОЛАЙВСЬКИЙ РАЙОН — Нова Думка.
- 16. ПАВЛОГРАДСЬКИЙ РАЙОН — Зоря.
- 17. СВІТЛЯНСЬКИЙ РАЙОН — Всесвітля Зірка.
- 18. СОФІВСЬКИЙ РАЙОН — Соцштурм.
- 19. СОФІВСЬКИЙ РАЙОН — ім. Деліна.
- 20. ТОМАКІВСЬКИЙ РАЙОН — Дружба.
- 21. ЧУБАРІВСЬКИЙ РАЙОН — ім. Сталіна.
- 22. ЯКИМІВСЬКИЙ РАЙОН — Степовий веселець.

СПИСОК

КОЛГОСПІВ, ЩО ЇХ ДАЛІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НА ЧОРНІЙ ДОШЦІ

- 1. АПОСТОЛІВСЬКИЙ РАЙОН: 1. Комінтерн, 2. Черв. козак, 3. Труд змиря, 4. Зоря нов. життя, 5. ім. Петровського.
- 2. БЕРДЯНСЬКИЙ Р-Н: 1. Черв. стая, 2. ім. Шевченка, 3. ім. Котовського, 4. Черв. борець, 5. «Семь лет без Ленина», 6. ім. Франка, 7. Більшовиць на зірка.
- 3. БОЖЕДАРІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Зелений лан, 2. Зелений гай.
- 4. ВАСИЛЬСЬКИЙ Р-Н: 1. Удар по ірці.
- 5. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Комінтерн, 2. ім. Чубаря.
- 6. ВИСОКОПІЛЬСЬКИЙ Р-Н: 1. Червона Україна, 2. Червоний господар, 3. Червоний партизан, 4. ім. 1 травня.
- 7. ВЕРХНЬОДНІПРІВСЬКИЙ Р-Н: 1. ім. Петровського, 2. Червона зірка, 3. ім. Шевченка.
- 8. ВЕЛИКО БІЛОЗЕРСЬКИЙ Р-Н: 1. ім. Сталіна, 2. Комінтерн.
- 9. ВЕЛИКО ЛЕПЕТИНСЬКИЙ Р-Н: 1. Іскра, 2. Червоний прапор, 3. Нарай-Дубинка, 4. Молот, 5. Декабрист.
- 10. В.ТОКМАЦЬКИЙ Р-Н: 1. Прогрес, 2. Нове життя, 3. Степоса Україна, 4. ім. Буденного, 5. ім. Петровського.
- 11. ГЕНІЧЕСЬКИЙ Р-Н: 1. Паризька комуна, 2. Запорозець, 3. Роза Люксембург.
- 12. ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ: 1. ім. Шевченка, 2. Червона поле.
- 13. КАМ'ЯНСЬКА М.Р.: 1. ім. Шевченка, 2. Держимінець, 3. ім. Сталіна.
- 14. КОЛАРІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Комінтерн, 2. 17 МОД, 3. Червоний партизан.
- 15. КРИВОРІЗЬКИЙ Р-Н: 1. Жовтень, 2. ім. Чусаря, 3. 1 травня, 4. Третій виршальний, 5. Червона поляна, 6. Червоний маяк, 7. Труд і культура, 8. Комунар, 9. Широкоплілля.
- 16. ЛЮКСЕМБУРЗЬКИЙ Р-Н: 1. Найгоф, 2. Вперед.
- 17. МАГДАЛИНІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Гігант, 2. Червоний прапор.
- 18. МЕЖІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Ленінський шлях.
- 19. МИХАЛІВСЬКИЙ Р-Н: 1. ім. Леніна, 2. ім. Келініна.
- 20. МОЛОЧАНСЬКИЙ Р-Н: 1. Район фельд, 2. Авангард, 3. Свідомий.
- 21. НИКОПІЛЬСЬКИЙ Р-Н: 1. Шахтер, 2. Шлях Леніна, 3. Червоний партизан.
- 22. Н.ВАСИЛЬСЬКИЙ Р-Н: 1. Гігант, 2. ім. Любимова, 3. ім. Ворошилова.
- 23. НОВОМОСКОВСЬКИЙ Р-Н: 1. ім. Леніна.
- 24. НОВОСІРОГІЗЬКИЙ Р-Н: 1. Шлях Леніна, 2. «Победа», 3. Широкий Поле, 4. Трудовий, 5. Правда.
- 25. НОВОТРОЦЬКИЙ Р-Н: 1. Пятірічка, 2. Червона Україна, 3. ім. Кіслюра.
- 26. ОРІХІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Оборона муніципалітету, 2. Сингаль, 3. 12-річчя, 4. Дитяча туря, 5. Широка борозна.
- 27. ОЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Червоний комунар.
- 28. ПАВЛОГРАДСЬКИЙ Р-Н: 1. Віпний степ, 2. Колектив. Укр., 3. Колос.
- 29. П'ЯТИХАТСЬКИЙ Р-Н: 1. 10-річчя Жовтня, 2. Комінтерн, 3. Червоний степ, 4. Червоний промінь.
- 30. СИНЬОЛІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Нова праця, 2. 13-річчя Жовтня, 3. Переможець, 4. ім. Ворошилова.
- 31. СТАЛІНОДОРСЬКИЙ Р-Н: 1. Жовтень, 2. Номбайн.
- 32. СОЛОНЯНСЬКИЙ Р-Н: 1. Радика, 2. Червоний Жовтень, 3. Червоний незможник, 4. Інтернаціонал, 5. Радянська Україна, 6. Більшовиць.
- 33. СОФІВСЬКИЙ Р-Н: 1. П'ятиріччя, 2. ім. Ільча, 3. ім. 1 серпня.
- 34. ТЕРПІНІНСЬКИЙ Р-Н: 1. Красний Перекон, 2. Авангард, 3. ім. Шевченка, 4. «Красное знамя», 5. Комінтерн.
- 35. ТОМАКІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Могучий, 2. Плування.
- 36. ЧУБАРІВСЬКИЙ Р-Н: 1. ім. Воєва, 2. Авангард, 3. Червона зірка.
- 37. ЦАРЕКОСТЯНІНСЬКИЙ Р-Н: 1. 14-річчя Жовтня, 2. ім. Петровського, 3. 3 виршальний.
- 38. ЯКИМІВСЬКИЙ Р-Н: 1. Авангард, 2. Шлях до соціалізму.
- 39. СЕЛО ВЕРЕКІ, Павлоградський район, 1. Пам'ять Леніна, 2. Зірка, 3. П'ятирічка за 4 роки, 4. 12-річчя РСЧ

ПРО ПОСТАНОВУ БЮРА АПОСТОЛІВСЬКОГО РПК ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ТРУДОВОЇ ПОВИННОСТІ ДЛЯ ПРИТЯГНЕННЯ КОЛГОСПНИКІВ ДО РОБОТИ В КОЛГОСПАХ З 30 СІЧНЯ 1933-РОКУ

Постанова бюро обкому КПБ(У) з 12 II 33 року

Обком визнає постанову бюро апостолівського райпарткому про притягнення колгоспників до роботи в колгоспах порядком трудової повинності за цілком неправильну й політично шкідливу.

Замість розгорнути в колгоспах належну партійно-політичну роботу по оформленню й згуртуванню навколо партії здорового колгоспного активу, замість розгорнути масову роз'ясню й організаторську роботу серед колгоспників за поліпшення організації праці та зміцнення труддисципліни в колгоспах району, замість мобілізувати кращу частину колгоспників на боротьбу з куркульством, педарями й злісними дезорганізаторами колгоспного виробництва — бюро апостолівського РПК у даному разі стало на шлях застосування голих заходів адміністративного примусу, не підкріплених масовою роботою й застосовуваних до всіх без винятку колгоспників, без усякої спроби диференціювати, якділити здоровішу частину колгоспників і чим не спиратися на широкі маси в колгоспах.

Обком визнає постанову апостолівського РПК, тобто заведенням трудової повинності з усіма заходами, що звідси випливають (масові арешти, штрафи й т. ін.) особливо, коли при цьому не було накреслено ніяких заходів до підсилення масової політичної роботи в колгоспах, може бути тільки на руку куркульам і ворогам колгоспу.

Тверді заходи державного впливу й примусу, (на основі вирішень останньої сесії ЦВК СРСР) до колгоспників, що не виходять на роботу й уперто ухиляються від виконання завдань управи колгоспу й бригадира — повинні обов'язково запроваджуватися, але їх не треба запроваджувати огупче до всіх колгоспів району й всіх колгоспників даного колгоспу, й повинні спиратися на широку розгорнуту масову роботу серед колгоспників.

У даному разі бюро апостолівського РПК проявило розгубленість перед труднощами у стані колгоспів свого району й нерозуміння директив партії про керування колгоспами.

Виходячи з цього обком постановляє:

райпарткому з 30-ї про притягнення колгоспників до роботи порядком трудової повинності — скасувати.

2. Тов. Зубрицького, баручи виявлене ним у даному разі міння того, як треба керувати нами, вважати за потрібне переробити секретаря РПК на іншій відальній роботі в тому ж районі. Командирувати в район тов. ченка, рекомендувавши його секретаря РПК.

3. Зав. райЗУ тов. Ломо — ра цієї пропозиції, як нездатності партійні директиви управління колгоспами — від роботи, доручивши відділові какому та облЗУ дати негайно іншого, що цілком підходить, на зав. райЗУ.

4. Зобов'язати РПК прочитати й розгорнути цю постанову бюро на всіх партосередках і на зборах колгоспників в усіх колгоспах району.

Поставити це питання на порядку денному для бюро РПК, командировавши для цього

Стаття в газеті «Зоря» про притягнення колгоспників до трудової повинності в Апостолівському районі 14 січня 1933 року.

№ 128

1933 р., 23 лютого. — «Чорна дошка» секретарів райкомів КП(б)У і голів райвиконкомів Дніпропетровської області в газеті «Зоря» від 23 лютого 1933 року, які не забезпечили засипку насінневих фондів на 1933 рік

Чорна дошка

ЗА ВИНЯТКОВО ПОГАНУ РОБОТУ ЩОДО ЗАСИПКИ НАСІННИХ ФОНДІВ ЗАПИСУЄТЬСЯ НА ЧОРНУ ДОШКУ КЕРІВНИКІВ ТАКИХ ОСОБЛИВО ГАНЕБНО ВІДСТАЛИХ РАЙОНІВ ОБЛАСТИ:

1. В.-ТОКМАЦЬКИЙ	Секретар РПК КРЕМНЬОВ , Голова РВК ПЕСТОВ .
2. Н.-ВАСИЛІВСЬКИЙ	Секретар РПК ТОЛЧИН , Голова РВК КОКОША .
3. ТЕРПІННЯНСЬКИЙ	Секретар РПК СФІМЧУК , Голова РВК СКРИПКА .
4. ВИСОКОПІЛЬСЬКИЙ	Секретар РПК МЕДЛАГЕ , Голова РВК ШИШКЕ .
5. ЛИХІВСЬКИЙ	Секретар РПК ХАРЧЕНКО , Голова РВК СОКОЛОВСЬКИЙ .
6. В.-ДНІПРІВСЬКИЙ	Секрет. РПК НОЖНИЦЬКИЙ , Голова РВК МАРЧЕНКО .

№ 131

**1933 р., 7 березня. – Лист Наркомату юстиції УСРР
про боротьбу з саботажем хлібозаготівлі**

ДО ВСІХ ОБЛПРОКУРОРІВ

Заст. Прокурора ДПУ УСРР

ПРОКУРАТУРА ОГПУ
18 февраля 1933р.

СЕКРЕТНО

ВСЕМ КРАЙ (ОБЛ) ПРОКУРОРАМ, ПРОКУРОРАМ
АВТОНОМНЫХ РЕСПУБЛИК И ОБЛАСТЕЙ РСФСР,
ПРОКУРОРУ ПП ОГПУ В СРЕДНЕЙ АЗИИ.

Копия:

ПРОКУРОРАМ ГПУ СОЮЗНЫХ РЕСПУБЛИК
ПРОКУРОРУ ЗАК. ГПУ
ВОЕННИМ ПРОКУРОРАМ ВОЕННЫХ ОКРУГОВ
АРМИИ И МОРЕЙ.

Уважаемые товарищи.

III Сессия Центрального исполнительного комитета Союза ССР VI Созыва, 30 января 1933 г. по докладу Народного комиссара земледелия СССР т. ЯКОВЛЕВА «Об укреплении колхозов» - вынесла решение, в котором устанавливается, что

а) «Всякий обман в деле учета колхозной продукции, колхозного труда и колхозного урожая должен рассматриваться как пособничество кулаку и анти-советским элементам, как попытка расхищения колхозного имущества государственных предприятий, колхозов и коопераций и укреплении общественной (социалистической) собственности от 7-го августа 1932 г.»

б) «Применять к лицам, уличенным в саботаже сельско-хозяйственных работ, краж семян, во вредительском преуменьшении норм посева, вредительской работе по пахоте и севу, ведущей к порче полей и снижению урожая, в умышленной поломке тракторов и машин, в уничтожении ло[...].ей, – как к расхитителям колхозной собственности, – постановление от 7-го августа 1932 г. «Об охране общественной социалистической собственности».

// Арк. 64 зв Политическое значение этого постановления ЦИК УССР заключается в том, чтобы наряду с другими мерами жесточайшей борьбы с расхитителями колхозной собственности – классовым врагом и его сообщником – кулаком, содействовать быстрейшему разрешению задачи организационно-хозяйственного и политического укрепления колхозов.

Во исполнение вышеуказанного постановления сессии ЦИК СССР, подтверждая ранее установленный порядок рассмотрения дел в хищениях общественной собственности Прокуратура ОГПУ ПРЕДЛАГАЕТ:

I. Распространить закон от 7 августа 1932 г. на случаи:

а) подлогов, мошенничества и др. форм обмана в деле учета колхозной продукции, размеров урожая, размеров обмолота, продукции товарных ферм и т.п.) колхозного труда, (учет трудодней, умышленное преувеличение и преуменьшение трудодней и т.п.).

б) саботажа сельско-хозяйственных работ в колхозах и МТС (вспашка, посев, ремонт сельхозмашин, уборка, обработка полей и т.п.).

в) кражи семян, сознательно-вредительского преуменьшения норм высева семян.

г) вредительства при пахоте и севе, влекущего порчу полей и снижение урожая (мелкая вспашка в целях распространения сорняков, сев с огрехами и т.п.).

д) умышленной поломке тракторов и др. сх. машин.

е) уничтожение лошадей с целью подорвать тягловую силу в колхозах.

II. Иметь в виду, что главное острие этого закона должно быть направлено на борьбу с остатками кулачества и антисоветских элементов пролезших в колхозы и организующих там вредительство, но одновременно учитывать, что нельзя оказывать снисхождения таким «колхозникам», которые сознательно идут на развал колхозной собственности.

III. Поставить вопрос перед местными органами ОГПУ о развертывании работы по проведению в жизнь этого постановления ЦИК СССР, особенно в связи с подготовкой и проведением весенней посевной кампании.

IV. Прокуратура ОГПУ подчеркивает, что это решение ЦИК Союза ССР обязывает еще больше усилить революционную бдительность по отношению к классовому врагу и сломить всякое проявление саботажа и вредительства.

О развертывании работы в этой области информируйте в очередных обзорах, а в особо важных случаях, а те кто в случае разногласия с местными органами ОГПУ – немедленно особыми докладными записками.

С коммунистическим приветом

ПРОКУРОР ОГПУ Катанян
Верно: Зав.секр.частью Пр-ры ОГПУ Панчушкин
з г і д н о:

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 64-64 зв. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 132

1933 р., березень. – Радіограма завідуючого Кам'янським міським відділом постачання Урбановича щодо державних зобов'язань по податку на м'ясо

ГОЛОВАМ СІЛЬРАД: Романково, Аули, Тритузне, Карнаухівка.

Підставі роз'яснюючої телеграми УКРНАРКОМПОСТАЧАННЯ та Постанови Президії міськради від 18/ІІІ – 33 р. категорично пропоную протягом до 22 березня довести державні зобов'язання по м'ясоналогу 1932 – 1933 р. всім платіям ренти за нормами існуючими окремим секторам.

Норму м'ясоздачі 4-го кварталу розвертайте по слідуючим окремим кварталам.

Виконання та суму вручених зобов'язань по кожному окремому сектору повідомте телефонограмою.

ЗАВ. МІСЬКПОСТАЧВІДДІЛОМ /Урбанович/
РЕФЕРЕНТ ПО М'ЯСОЗАГОТІВЛІ /Кірюченко/

ДАДО. – Ф. Р-1953. – Оп. 1. – Спр. 62. – Арк. 88. – Машинописний текст, оригінал.

№ 133

1933 р., квітень. – Постанова уповноваженого комітету заготівлі РНК в Україні про обов'язкову поставку зерна державі

За постановою «Про обов'язкову поставку зерна державі» – кожен колгосп, кожен одноосібник ще заздалегідь, до весняної сівби дістає тверді норми здавання з гектара зерна державі за зобов'язаннями, що мають силу податку.

Ці зобов'язання визначається з фактичного засіву озимини та встановленого для цього господарства плану ярівних.

«УСІ ЗАЙВИНИ ХЛІБА ПІСЛЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО ЗДАВАННЯ ДЕРЖАВІ ЗЕРНА, ЗАЛИШАЮТЬСЯ В ЦІЛКОВИТОМУ РОЗПОРЯДЖЕННІ САМИХ КОЛГОСПІВ, КОЛГОСПНИКІВ ТА ОДНООСІБНИКІВ» (З ПОСТАНОВИ РНК СРСР ТА ЦК ВКП(б).

Отже, цей закон створює велику заінтересованість кожного колгоспу, колгоспника та одноосібника в піднесенні зернового господарства, в боротьбі за план весняної сівби, у збільшенні врожайності зернових культур.

Кожен колгосп, бригада, колгоспник тепер знатимуть, що добре підготувавши весняну сівбу, справді ударно її провівши, збільшивши продуктивність колгоспної праці, здійснивши агротехнічні заходи, доглянувши як-слід, засівів, без втрат зібравши врожай, охороняючи свою колгоспну власність, – він цим забезпечує виконання свого першочергового обов'язку перед державою, а водночас гарантує збільшення кількості хліба, що залишиться в його цілковитому розпорядженні.

Навпаки, всякий недосів зменшить ту кількість хліба, що залишиться в особистому користуванні колгоспників після виконання твердих зобов'язань перед державою.

Колгосп та одноосібник ще перед виходом у поле дістають тверді зобов'язання за культурами і на визначені строки.

Колгосп і вирішна ланка в організації колгоспної праці – бригада має змогу заздалегідь так само добре опрацювати свій план, забезпечити правильне розміщення сил, використання тягла і вжити заходів, щоб справді на календарні строки виконати свої зобов'язання перед державою з перших обмолотів.

Недобитки куркульства, петлюрівці та інша контрреволюційна наволож бореться проти колгоспів, проти зміцнення зернового господарства. Вони розуміють все значення зернового господарства для пролетарської держави, для організаційно-господарського зміцнення колгоспів, для всього нашого переможного соціалістичного будівництва.

Тов. СТАЛІН ще на XVI з'їзді ВКП(б) говорив: «Зернова проблема є основна ланка в системі сільського господарства і ключ до розв'язання всіх інших проблем останнього».

Тому, нова постанова, що дає великі стимули до розвитку зернового господарства, а відтак і до розвитку всього сільського господарства, до зміцнення колгоспів – є водночас і разючий удар по класовому ворогові.

Уповкомзаг РНК на Україні.

Видавництво Наркомпостачання УССРР – Харків.

ДАДО. – Ф. Р-2699. – Оп. 1. – Спр. 50. – Арк. 18. – Друкований текст, вирізка з газети.

№ 134

1933 р., 5 жовтня. – Постанова уповноваженого Кам'янського району по заготівлі сільгоспродуктів від 5 жовтня 1933 року про накладання штрафу за невиконання обов'язкових поставок картоплі

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

РайУполКомЗаг по району Каменского ГорСовета
от 5/Х-33 р.

За невыполнение обязательной поставки картофеля государству сентябрьского плана на 5/Х 935 кг. – оштрафовать колхоз «Сичовик» Криничанского с/совета на 1870 руб.

Правлению колхоза «Сичовик» указанную сумму штрафа внести в Госбанк на счет штрафов в течении трех дней.

Председателю Новоселовского сельсовета произвести беспорное снятие всего невыполненного годового плана по картофелю в течении 48 часов.

ДАДО. – Ф. Р-2820. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 23. – Рукопис, незавірена копія.

№ 135

1933 р., 19 жовтня. – Лист уповноваженого Дніпропетровської області по заготівлі сільгоспродуктів про випадки вилучення майна у осіб, які не виконали плану хлібоздачі без попередніх штрафних санкцій

Всем Райуполкомзаг СНК
по Днепропетровской области

Уполкомзаг СНК на Украине сообщает о возмутительных случаях искривления партийной линии, имевших место в некоторых районах Украины, в вопросе применения санкций к неаккуратным сдатчикам хлеба.

Так в Михайловском сельсовете Старокаранского района на единоличников комсомольцев и Фоменко был наложен штраф за несдачу хлеба.

Сельсовет в порядке применения штрафа продал имущество, причем лошадей стоимостью в 1000-1300 рублей «продавал» по 200-300 рублей. Райуполномоченный совершенно правильно эту торговлю отменил и предложил сельсовету лошадей продавать по действительной стоимости в погашение штрафов.

В с. Конькове в этом же районе, сельсовет приступил к описи имущества за несдачу хлеба без предварительного наложения штрафов.

Райуполномоченний также совершенно правильно поступил отменив это незаконное действие.

Эти случаи и им подобные свидетельствуют о том, что в ряде районов и сельсоветов начинают повторять решительную осужденную партией практику репрессий прошлого года, когда основное назначение репрессий люди видели не в том, чтобы получить недоданный государству хлеб и воспитать на этих случаях и остальных хлебосдатчиков, а в том, чтобы «раскулачивать» то или иное хозяйство, зачастую бедняцкое или «средняцкое».

Подобные действия по сути являются провокацией классового врага и дискредитируют закон в глазах крестьянства.

Предлагаем проверить, много ли подобных случаев у Вас в районе и повседневно следить за тем, чтобы не было этих фактов, дискредитирующих закон обязательной поставки.

Облкомзаг СНК/ БРО/
26/Х-33 г.

ДАДО. – Ф.Р-2820. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк 32. – Машинописний текст, завірено печаткою.

№ 136

1933 р., жовтень. – Листівка з передовою статтею газети «Правда» з закликком більшовиків Дніпропетровщини виконати план хлібозаготівлі до 16 ої річниці Жовтневої революції

**БІЛЬШОВИКИ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ,
ЗУСТРІЧАЙТЕ РОКОВИНИ ЖОВТНЯ
ЗАКІНЧЕННЯМ ХЛІБОЗДАЧІ!
(Передова «ПРАВДИ»)**

У переджовтневому перекликові соціалістичних підприємств уже прозвучали на всю країну голоси передових пролетарів Москви, Ленінграду, Харкова, Свердловська, Баку, великі успіхи наших заводів і фабрик. Цей рік був роком героїчної боротьби за освоєння нової техніки, за високу продуктивність праці. Новими тисячами автомашин і тракторів, потужними фонтанами нафти, величезними перемогами у верстатобудуванні зустрічає робітничий клас XVI роковини Жовтня.

Кипить робота й на колгоспних полях. Гучно стукують молотарки, доповідаючи про багатий урожай. Безперервні валки з хлібом тягнуться до елеваторів. Уже десятки тисяч колгоспів закінчили виконання річних планів зернопоставок і заходилися коло розподілу прибутків, пожинаючи плоди чесної колгоспної праці. Знов засіваються неосяжні поля.

Плуги глибоко розпушують землю, щоб узяти наступного року ще більший урожай, завоювати ще вищий прибуток. Під проводом комуністичної партії і вождя тов. Сталіна міцніше й наливається новою силою Союз робітників і селян.

Цей рік був усіма сторонами особливим для сільського господарства. Колгоспне село міцно й рішуче стало на шлях боротьби за високий урожай, за чесну колгоспну працю, за заможне життя колгоспників. Важко перелічити ті зрушення, які відбулися в колгоспному селянстві. Оголошена жорстока війна дрібно-буржуазній розбещеності, усій спадщині індивідуально-анархічного господарювання.

Передові колгоспники повели боротьбу з ледарями, рвачами, з усіма тими, хто йде за куркульською вказівкою, хоче жити за принципом «мені б зірвати якнайбільше, а там, хоч трава не росте». У боротьбі з рештками куркульства, які ще живі, ще ставлять шалений опір, виховується соціалістична свідомість колгоспника. Роботи тут ще сила. Не раз і не два у відсталій частині колгоспників може позначитися сила звички до старого способу господарювання, сила минулих традицій, але робота пророблена велика і цей рік дав значні наслідки в соціалістичному перевихованні колгоспних мас.

Перебіг хлібозаготівлі у країні з усією переконливістю стверджує це положення. Основні зернові райони заготовляють хліб набагато краще, ніж минулого року. Перебудування партійної роботи на селі, організація політвідділів, МТС та радгоспів, рішуче виправлення хиб у керуванні сільським господарством, зазначених тов. Сталіним, наблизили партійні організації до колгоспного й радгоспного виробництва, дозволили вдатися в усі його деталі. Нарешті, закон про обов'язкову поставку зерна державі відкрив широчезні можливості для того, щоб швидко впоратися з заготівлями хліба, правильно організувати весь виробничий цикл у сільському господарстві.

Ось чому в переджовтневому перекликові голосніше повинні зазвучати виступи колгоспів, радгоспів, МТС, районів, областей, країв і республік. І коли нафтовики Баку дають обіцянку посилити видобуток нафти, електрики – раніш від строку закінчують вироблення моторів, то ударники радгоспних і колгоспних полів повинні всі свої сили спрямувати на те, щоб з честю завершити виконання планів хлібоздачі, озимої сівби і підняття зябу. У нас є чимало таких країв і областей, яким лишилося зовсім небагато до переможного фінішу в хлібопоставках і кращим подарунком до Жовтневих свят буде виконання цими краями й областями річних планів хлібоздачі. Підготовка до Жовтня повинна бути використана для найширшої мобілізації колгоспних мас і робітників радгоспів на боротьбу за закінчення господарсько-політичних кампаній, у першу чергу хлібоздачі.

Дніпропетровська область має все для того, щоб до Жовтневих роковин цілком виконати річний план хлібоздачі. Нинішній стан сільського господарства цієї області з найбільшою силою показує всі зміни, які відбулись за цей рік у колгоспному селі. Він показує, що дає і що може дати міцне більшовицьке керівництво партійної організації. Тільки рік тому Дніпропетровська область була одною з найвідсталіших областей України. Куркульство, що пролізло до багатьох і багатьох колгоспів, розвалювало їх зсередини, куркульсько-петлюрівські елементи вели за собою відсталу частину колгоспників, організовуючи саботаж хлібопоставок. Рішуче виправлення помилок допущених українським і обласним керівництвом, розгром куркульського саботажу, зміцнення парторганізації новими кадрами, нарешті, загальне піднесення колгоспних мас, - за один лише рік змінили обличчя області.

Зараз Дніпропетровська область виходить у передові ряди, і, якщо її // *арк. 63* зв. партійна організація не допустить послаблення в роботі, не здасть того, що завойовано, то Дніпропетровська область буде передовою областю не тільки України, але й усього Союзу.

Відомо, що, не зважаючи на труднощі, Дніпропетровщина не погано провела весінню сівбу, полоття і збирання. Змагаючись з Татарією, Середньою Волгою, Одеською областю і Башкирією, Дніпропетровська область перша із змагальників закінчила косовицю хлібів. Уже в липні, а потім і в серпні, область добилась значних успіхів у поставці хліба державі. На початкові вересня в Дніпропетровському відбувся обласний з'їзд передових колгоспів, на якому було представлено понад 1400 колгоспів, що закінчили виконання річного плану хлібопоставок. Величезна карта області з наміченими на ній колгоспами, що виконали план, переливала вогнями. Все менше й менше залишалось темних точок. У ті дні область дала понад 70 відс. річного плану. Кожна п'ятиденка давала приросту пересічно 5-7 відс. річного плану.

Від дня з'їзду минуло півтора місяця. Уже у вересні кожна п'ятиденка давала приросту 2-3 відс. плану, потім – 1-2 відс., і, нарешті, у перші дні п'ятиденки жовтня область має приріст у хлібоздачі в 1 відс. за кожен п'ятиденку. На 10 жовтня річний план обов'язкової поставки зерна державі виконано по області на 95 відс., натуроплата МТС внесена колгоспами на 78 відс., радгоспи свій план хлібоздачі виконали на 78 відс. Отже, якщо за перший місяць з великим успіхом область виконала річний план на 70 відс., то за подальші півтора місяці виконано всього 2,5 відс. Порівняння темпів теперішніх і попередніх місяців показує, що область почала відставати і ризикувє втратити першість на Україні. Треба пам'ятати, що в договорі змагання Дніпропетровщина взяла на себе зобов'язання першою на Україні завершити хлібоздачу, зразково і в строк провести осінню сівбу і зяблеву оранку.

Яка причина помітного відставання в Дніпропетровській області? Насамперед та, що багато парторганізацій вирішили, що справа уже зроблена і перемога забезпечена. З'явилося якесь нехтування до невиконаних відсотків річного плану, сили, що були на селі, почали знов стягатися до міста. Не треба багато доводити, як жорстоко помиляються ті товариші, що так міркують. Решта відсотків і є якраз ті, що вирішують першість Дніпропетровської області. Демобілізаційні настрої, що з'явилися в рядах обласної парторганізації, можуть призвести до великого затягування виконання плану натуроплати і здачі хліба радгоспами, які недозволено відстають.

Послаблену увагу до заготівель хліба використовують рештки куркульства, які провокують відсталіх колгоспників на негайну торгівлю хлібом. Де-не-де уже з'явився на ринках хліб, почалася спекуляція. Таким спробам куркульського обходу закону про строки колгоспної торгівлі хлібом треба дати найрішучішу відсіч. Це зауваження з певною силою стосується й інших областей, зокрема ЦЧО, Північного Кавказу і Нижньої Волги, де відсутність боротьби із спекуляцією хлібом є одна з важливих причин відставання в хлібоздачі.

Ось що в основному визначає затягування закінчення заготівель хліба на Дніпропетровщині. Справа не в якихось об'єктивних причинах – їх немає. Урожай в області чудовий, прибутки колгоспники одержують високі, настрої бадьорий – справа за керівниками. Оскільки керівництво послабло, послабло і надходження хліба державі.

Звернемо увагу ще на один фактор. На 10 жовтня область виконала план озимої сівби менше, ніж на 2 третини. Радгоспи не засіяли й однієї третини площі. Зябу треба було підняти 1.000.000 гектарів, виорано поки що 8.000 га. Тут становище вже більше, ніж серйозне. Більшість районів особливо південних, як Бердянський, Молочанський, Н-Троїцький, Мелітопільський, Коларівський виконали план озимої сівби менше, ніж на половину. Якщо в найближчі дні не буде досягнуто різкого перелому в темпах сівби, то Дніпропетровська область не виконає одного з важливіших пунктів договору змагання – висока якість і вчасність сівби.

Головну увагу треба буде звернути на роботу тракторного парку. Тут творяться неподобства. Замість 7-8 га, трактор виорює за день 1,8-2 га. Пояснюється це поганою якістю ремонту, простоями і занепадом уваги до трактористів. Як виявилось, трактористи не одержують натуральних авансів нарівні з колгоспниками. Їх обраховують і всіляко відтягають видачу хліба. У багатьох трактористів трудовні не записані за місяць-два роботи. В результаті – низька продукційність тракторного парку. Дніпропетровська область, що має 7.000 тракторів, 200.000 робочих коней – може краще працювати на осінній сівбі і піднятті зябу.

Переджовтневі дні повинні бути відзначені напруженою роботою дніпропетровських більшовиків. 16 роковини Жовтня зустріти виконанням річного плану хлібоздачі по всіх видах – ось гасло, за здійснення якого повинна боротися всіма силами Дніпропетровська організація. Успіхи, що їх досягла область, були здобуті наполегливою боротьбою комуністів, робітників, усіх чесних колгоспників Дніпропетровської області. Ці успіхи треба закріпити переможним завершенням хлібоздачі, осінньої сівби і зябу. Для цього в області є всі можливості і всі умови. Потрібна лише воля до перемоги.

ДАДО. – Ф. Р-2707. – Оп. 1. – Спр. 35. – Арк. 63–63 зв. Друкований текст.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

РОЗДІЛ • II
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ І СЕЛЯНСЬКИЙ ОПІР

№ 41	1931 р., 26 серпня. – Обов'язкова постанова Верхньодніпровського райвиконкому про норми вивозу хліба.....	95
№ 42	1931 р., 6 жовтня. – Акт складений в Широчанській сільраді Верхньодніпровського району про накладання штрафу за дискредитацію середняком Перемітько Андрієм Лаврентійовичем хлібозаготівельної кампанії.....	96
№ 43	1931 р., 24 жовтня. – Дніпропетровськ. – Циркуляр «Колгоспспілки» всім головам колгоспів про заборону утворення будь-яких фондів, в тому числі засівного та фуражного до остаточного виконання плану хлібоздачі.....	96
№ 44	1931 р., 28 листопада. – Директивний лист Верхньодніпровського райвиконкому про невиконання плану хлібоздачі сільрадами і вимоги щодо його виконання будь-якою ціною.....	97
№ 45	1932 р., 27 січня – Лист міжрайонного прокурора до міського партійного комітету щодо вирішення проблеми виникнення черг біля хлібних крамниць у Дніпропетровську.....	98
№ 46	1932 р., 22 лютого. – Постанова Кам'янської міськради про регулювання забою худоби.....	99
№ 47	1932 р., 22 лютого. – Лист Головної Управи робітничо-селянської міліції при Раднаркомі УСРР про завантаженість місць позбавлення волі і нових надходжень в'язнів, які відбудуться.....	100
№ 48	1931 р., 24 лютого. – Заява Івана Хижняка до Широчанської сільради Верхньодніпровського району з проханням дозволу на забиття кабана, оскільки нічим його годувати.....	101
№ 49	1932 р., 29 лютого. – Витяг з протоколу засідання президії Підгороднянської сільради про розгляд заяв громадян у зв'язку з притягненням їх до відповідальності за різання або продаж своїх корів та коней.....	101
№ 50	1932 р., 3 квітня. – Лист прокурора при ОДПУ СРСР про випадки утворення таємних монастирів під видом сільськогосподарських артілей і комун.....	102
№ 51	1932 р., 28 квітня. – Обов'язкова постанова Кам'янської міської ради по земельному відділу «Про боротьбу з псуванням посівів».....	103
№ 52	1932 р., квітень. – Відомості по Загсу Аульської сільської ради.....	104
№ 53	1932 р., 6 травня. – Постанова Ради народних комісарів СРСР і Центрального комітету ВКП(б) про план хлібозаготівель з урожаю 1932 р. та розгортання колгоспної торгівлі хлібом.....	104
№ 54	1932 р., 7 травня. – Директивний лист Наркомату юстиції УСРР щодо посилення репресивних заходів проти спекуляції та крадіжок хліба.....	106
№ 55	1932 р., 9 травня. – Повідомлення заступника секретаря Чубарівського райкому КП(б)У Фещенка секретарю облбюро КП(б)У про теракт проти члена правління колгоспу «Зелений Яр» с. Кінські-Роздори.....	106
№ 56	1932 р., 10 травня. – Директивний лист Наркомату юстиції УСРР від 10 травня 1932 року «Про відповідальність за самоправне розбирання усупільненої худоби».....	107
№ 57	1932 р., 17 травня. – Копія анонімного листа, що був надісланий 18 січня 1932 року до політбюро ЦК ВКП(б) та видавництва газети «Правда» щодо терору, голоду і зриву посівної кампанії.....	108
№ 58	1932 р., 18 травня. – Заяви Арсена Рудого до голови Волоської сільради та спілки «Робос» про недотримання умов угоди надання йому молока від зданої до артілі корови.....	109
№ 59	1932 р., 20 травня. – Постанова ЦВК і РНК СРСР про порядок проведення торгівлі сільськогосподарськими продуктами.....	111
№ 60	1932 р., 24 травня. – Стаття «Куркульська практика Крамарського керівництва» в Магдалинівській районній газеті «У соціалістичний наступ» про зловживання адміністративними методами.....	112
№ 61	1932 р., 26 травня. – Анонімний лист робітника з Дніпропетровська до обласного бюро КП(б)У про тяжкий стан трудящих та критичне ставлення населення до влади.....	113
№ 62	1932 р., 8 червня. – Стаття «Опортуністичним хниканням покласти край» в газеті «У соціалістичний наступ» Магдалинівського району про відсутність торгівлі на базарах у зв'язку з нестачою продуктів у колгоспників.....	113
№ 63	1932 р., 26 червня. – Доповідна записка від прокурора Покровської дільниці М.М. Радінської до обласного прокурора про намагання селян захопити насіннєвий матеріал та заходи, що прийняті районною владою.....	114

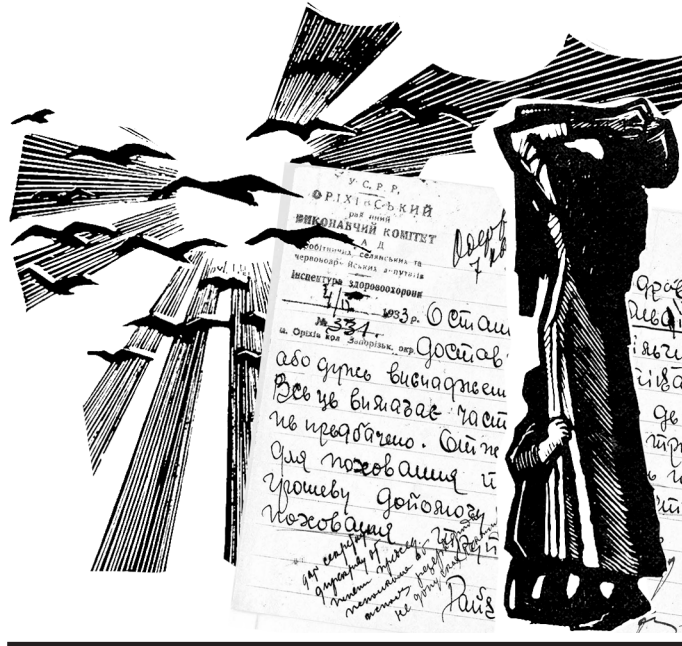
№ 64	1932 р., 29 червня. – Меморандум по справі про знищення посіву в артілі «Степова Україна» Ново-Прокопівської сільради Велико-Токмацького району.....	114
№ 65	1932 р., 30 червня. – Лист співробітника юридичної консультації Межівської районної прокуратури до обласного прокурора щодо випадків фізичного насильства з боку представників влади до колгоспників під час проведення хлібозаготівлі.....	115
№ 66	1932 р., 7 липня. – Постанова ЦК ВКП(б) про організацію хлібозаготівельної кампанії у 1932 році.....	116
№ 67	1932 р., 7 серпня. – Постанова Центрального виконавчого комітету і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації і здійснення соціалістичної власності».....	121
№ 68	1932 р., 10 серпня. – Доповідна записка старшого помічника облпрокурора Сімочкіна до Дніпропетровського обласного прокурора про хлібозаготівлю в Олександрійському районі.....	123
№ 69	1932 р., 11 вересня. – Лист Кам'янської міської ради до голів сільрад про заборону рахувати зібраний з «га оборони» хліб у виконання плану хлібоздачі.....	124
№ 70	1932 р., 17 вересня. – Довідка обласного відділу ДПУ щодо випадків крадіжок хліба, терористичних актів по відношенню до керівного складу колгоспів та партійних органів при проведенні хлібозаготівлі в Царичанському районі.....	125
№ 71	1932 р., 22 вересня. – Циркуляр головного управління міліції «Про посилення боротьби с особами, що порушують постанови Уряду про заборону продавати хліб нового врожаю до 15 січня 1933 року».....	126
№ 72	1932 р., 21 жовтня. – Стаття «Оголошено конкурс на виконання хлібозаготівель до 15 річчя Жовтневої революції» в газеті «Зоря» від 21 жовтня 1932 року.....	128
№ 73	1932 р., 22 жовтня. – Вирізка з газети «Зоря» з постановою президії Дніпропетровського облвиконкому про розпуск президії Магдалинівського райвиконкому.....	129
№ 74	1932 р., 3 листопада. – Постанова Дніпропетровського обкому КП(б)У спільно з представником ЦК КП(б)У В.Я. Чубарем про хід хлібозаготівлі.....	129
№ 75	1932 р., 3 листопада. – Додаток до постанови Дніпропетровського обкому КП(б)У від 3 листопада 1932 року про хід хлібозаготівлі на 1932 рік з розподілом по районах.....	132
№ 76	1932 р., 6 листопада. – Лист ЦК КП(б)У до обкомів, міськкомів та райкомів з пропозицією посилити репресивні заходи при проведенні хлібозаготівлі.....	133
№ 77	1932 р., 9 листопада. – Доповідна записка комісії обкому КП(б)У про викривлення лінії партії та порушення революційної законності в с. Жовтому П'ятихатського району.....	133
№ 78	1932 р., 11 листопада. – Постанова Ради народних комісарів УСРР «Про організацію хлібозаготівель в одноосібному секторі».....	135
№ 79	1932 р., 16 листопада. – Лист жителів с. Покровське Нікопольського району Дніпропетровської області до І.В. Сталіна про своє тяжке становище.....	137
№ 80	1932 р., 20 листопада. – Постанова Ради народних комісарів УСРР «Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах».....	137
№ 81	1932 р., 26 листопада. – Лист Дніпропетровської районної філії обласної контори «Заготзерно» до голови артілі «Червоний борець» Волоської сільради щодо негайного, на протязі 24 годин, відвантаження належної кількості мірчука.....	139
№ 82	1932 р., 29 листопада. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про викривлення у реалізації постанов ЦК КП(б)У від 30 жовтня та 18 листопада 1932 року про фонди у колгоспах.....	139
№ 83	1932 р., 1 грудня. – Постанова Дніпропетровського обласного прокурора щодо розслідування кримінальної справи проти керівництва артілі ім. Фрунзе с. Тернуватка П'ятихатського району за опір хлібозаготівлі.....	141
№ 84	1932 р., 3 грудня. – Записка-директива Секретаря ЦК КП(б)У Косіора, що була направлена через органи ДПУ до секретарів обкомів щодо ліквідації саботажу хлібозаготівель.....	142
№ 85	1932 р., 8 грудня. – Постанова президії Кам'янської міської ради «Про план м'ясозаготівлі на 1932–1933 роки».....	143
№ 86	1932 р., 13 грудня. – Витяг з протоколу об'єданого засідання президії Дніпропетровського обласного Контрольного комітету КП(б)У та Колегії робітничо-селянської інспекції від 13 грудня 1932 року (пункт 4) «Про участь в хлібозаготовчій кампанії Верхньодніпровського та Орхівського районів».....	143
№ 87	1932 р., 14 грудня. – Постанова ЦК ВКП(б) та РНК СРСР «Про хлібозаготівлю на Україні, Північному Кавказі і в Західній області».....	146

№ 88	1932 р., 14 грудня. – Витяг з протоколу допиту звинувачуваного Ордельяна Федора Єлисейовича у зв'язку з загибеллю посівів.....	147
№ 89	1932 р., 17–19 грудня. – Витяг з протоколу засідання бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У від 17–19 грудня 1932 року за участю Косіора, Затонського і Скрипника «Про занесення на чорну дошку сіл і колгоспів без санкції облвиконкому».....	148
№ 90	1932 р., 20 грудня. – Постанова президії Кам'янської міської ради щодо застосування до колгоспу «Держинець» с. Миколаївка «натурштрафа» м'ясом.....	148
№ 91	1932 р., 23 грудня. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про перегляд плану хлібозаготівлі по районах.....	149
№ 92	1932 р., 23 грудня. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У року «Про занесення на чорну дошку колгоспів, які злісно не виконують державного плану хлібозаготівлі».....	150
№ 93	1932 р., 24 грудня. – Витяг з протоколу засідання Дніпропетровського обкому КП(б)У від 24 грудня 1932 року «Про куркульську роботу Гол. РВКА Васильківського району Манжелея по хлібозаготівлі».....	150
№ 94	1932 р., 24 грудня. – Протокол позачергового засідання бюро Запорізького міськпарткому про вивіз у план хлібозаготівлі усіх фондів, у тому числі й насінневих.....	152
№ 95	1932 р., 28 грудня. – Лист обласної прокуратури до всіх прокурорів та нарсудів щодо взяття під особистий контроль ходу хлібозаготівель в колгоспах занесених на «чорну дошку».....	153
№ 96	1932 р., 28 грудня. – Постанова бюро Апостолівського районного комітету КП(б)У за участю секретаря Центрального Комітету ВКП(б) Постишева про проведення заходів щодо виконання плану хлібозаготівлі.....	154
№ 97	1932 р., 28 грудня. – Директивний лист Кам'янської міськради до голів сільрад району щодо застосування репресивних мір до колгоспів, занесених на «чорні дошки».....	155
№ 98	1932 р., 29 грудня. – Повідомлення голови Верхньодніпровського райвиконкому до голів сільрад про дозвіл здачі бобових культур в рахунок виконання плану хлібозаготівлі.....	156
№ 99	1932 р., 30 грудня. – Постанова президії Верхньодніпровського райвиконкому про занесення колгоспів на чорну дошку.....	156
№ 100	1932 р., 30 грудня. – Витяг з протоколу бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У від 30 грудня 1932 року про застосування додаткових репресій при хлібозаготівлі.....	157
№ 101	1932 р., 30 грудня. – Лист заворгвідділом Дніпропетровського міському КП(б)У Красницького «Про контрреволюційний виступ члена партії Коржева на заводі Петровського» (додаток: копія постанови бюро заводського партійного комітету заводу ім. Петровського).....	157
№ 102	1932 р., 30 грудня. – Рішення Бюро Дніпропетровського обласного комітету КП(б)У по інформації щодо знищення хліба в Кам'янському районі, спрямоване до ДПУ, судових та прокурорських органів.....	159
№ 103	1932 р. – Витяг з протоколів засідання Аульської сільради Кам'янської міськради про спроби саботажу хлібозаготівлі, антирадянської агітації з боку «куркульських елементів».....	160
№ 104	1932 р. – Доповідна записка прокурора Генічеської дільниці до Дніпропетровської обласної прокуратури про побиття активістів в с. Ново-Покровське.....	160
№ 105	1932 р. – Список колгоспів Дніпропетровської області, які підлягали занесенню на «чорну дошку».....	161
№ 106	1932 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявського на ім'я С.В. Косіора про складання плану хлібозаготівлі по районах області, а також про факти перебільшення площі загиблих посівів і заниження врожайності.....	162
№ 107	1932 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявського на ім'я С.В. Косіора про проблеми вивозу хліба з глибинних пунктів області та можливу загибель і розкрадання врожаю на тимчасових зерносховищах.....	164
№ 108	1932 р. – Лист голови ВУЦВК Г.І. Петровського секретарю Дніпропетровського обкому КП(б)У В.І. Чернявському про погіршення продовольчого постачання на заводі ім. Петровського.....	165
№ 109	1932 р. – Антирадянські частушки, які кандидат у члени КП(б)У, завідувач семилітньої школи Цабенко читав своїм учням.....	166
№ 110	1932 р. – Заява жительки села Тритузне Кам'янської міськради Дніпропетровської області Харитини Луценко щодо звільнення від податку.....	166
№ 111	1932 р., кінець. – Випис з повідомлення Дніпропетровського обласного прокурора Кумпикевича про злочин «на ґрунті класової помсти».....	167
№ 112	[Кінець 1932 р.] – Порівняння планових завдань ярового засіву 1932 та 1933 роках по Криничанській сільраді.....	167

№ 113 [1932 р.] – Дніпропетровська область. – Звіт тимчасово виконуючого обов'язки прокурора області Прокопенка і голови облсуду Шевченка про репресивні заходи спрямовані проти селян в ході хлібозаготівельної кампанії.....	167
№ 114 1933 р., 3 січня. – Акт опису майна Чабана Якіма Івановича за невиконання плану хлібозаготівлі.....	169
№ 115 1933 р., 3 січня. – Акт опису майна громадянина Моргун Омеляна за невиконання планів хлібозаготівлі.....	169
№ 116 1933 р., 6 січня. – Заява жителя с. Бабайківки Царичанського району Дніпропетровської області Черпа Івана Антоновича до обкому КП(б)У з проханням повернення вилученого хліба, в зв'язку з тим, що він є батраком і його сім'я пухне з голоду.....	170
№ 117 1933 р. 6 січня. – Постанова президії Дніпропетровської обласної Контрольної комісії КП(б)У від 4 січня 1933 року про виключення із партії комуністів, що організували опір хлібозаготівлі.....	171
№ 118 1933 р. 6 січня. – Меморандум у справі куркульсько-петлюрівського саботажу виконання плану хлібозаготівлі управою артїлі ім. Фрунзе с. Тернуватка та порушення кримінальної справи помічником прокурора П'ятихатського району.....	172
№ 119 1933 р. 6 січня. – Стаття в газеті «Правда» «Кулацкая юстиция» про зловживання керівництвом артїлі ім. Фрунзе с. Тернуватка П'ятихатського району.....	174
№ 120 1933 р., 9 січня. – Акт про передачу голові колгоспу «1 Травня» Криничанської сільради М. Сугаку землі, яка була відібрана у одноосібника Загороднього.....	175
№ 121 1933 р., 12 січня. – Газета «Колгоспним шляхом» (№ 3 с. Орловщина) про хід хлібозаготівлі (перша сторінка).....	175
№ 122 1933 р., 19 січня. – Газета «Колгоспним шляхом» (№ 2, с. Перещепине) про хід хлібозаготівлі (перша сторінка).....	176
№ 123 1933 р., 23 січня. – Записка референта Терпеньєвського районного комітету КП(б)У до оргвідділу обкому КП(б)У з пропозицією провести дострокову чистку партосередку колгоспу «Незаможник» Семенівської сільради у зв'язку з саботажем хлібозаготівлі.....	176
№ 124 1933 р., 30 січня. – Агітаційні статті в газеті «Зоря» про перебіг хлібозаготовчої кампанії взимку 1933 року.....	177
№ 125 1933 р., січень. – Доповідна записка секретаря Кам'янського міського комітету КП(б)У про антипартійний виступ члена партосередку електростанції (додаток на 2-х аркушах).....	178
№ 126 1933 р., 5 лютого. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про занесення і зняття колгоспів з чорної дошки.....	180
№ 127 1933 р., 6 лютого. – Постанова Дніпропетровського облвиконкому та обкому КП(б)У від 5 лютого 1933 року «Про колгоспи, що їх записано на «чорну дошку».....	184
№ 128 1933 р., 23 лютого. – «Чорна дошка» секретарів райкомів КП(б)У і голів райвиконкомів Дніпропетровської області в газеті «Зоря» від 23 лютого 1933 року, які не забезпечили засипку насінневих фондів на 1933 рік.....	185
№ 129 1933 р., 2 березня. – Постанова президії Кам'янської міської ради про запровадження репресивних дій до куркулів.....	186
№ 130 1933 р., 5 березня. – Лист Дніпропетровського міського відділу постачання до голів сільрад щодо необхідності застосування штрафів при забезпеченні надходжень м'яса.....	186
№ 131 1933 р., 7 березня. – Лист Наркомату юстиції УСРР про боротьбу з саботажем хлібозаготівлі.....	187
№ 132 1933 р., березень. – Радіограма завідуючого Кам'янським міським відділом постачання Урбановича щодо державних зобов'язань по податку на м'ясо.....	188
№ 133 1933 р., квітень. – Постанова уповноваженого комітету заготівлі РНК в Україні про обов'язкову поставку зерна державі.....	188
№ 134 1933 р., 5 жовтня. – Постанова уповноваженого Кам'янського району по заготівлі сільгоспродуктів від 5 жовтня 1933 року про накладання штрафу за невиконання обов'язкових поставок картоплі.....	189
№ 135 1933 р., 19 жовтня. – Лист уповноваженого Дніпропетровської області по заготівлі сільгоспродуктів про випадки вилучення майна у осіб, які не виконали плану хлібоздачі без попередніх штрафних санкцій.....	189
№ 136 1933 р., жовтень. – Листівка з передовою статтею газети «Правда» з закликком більшовиків Дніпропетровщини виконати план хлібозаготівлі до 16 ої річниці Жовтневої революції.....	190

РОЗДІЛ • III

ГОЛОДОМОР

№ 137

1932 р., 23 квітня. – Лист завідуючого Ново-Празької 7-річної районної трудової школи № 1 до завідуючого Дніпропетровської фабрично-заводської семирічки № 36 про необхідність організації допомоги учнями міських шкіл учням сіл у справі організації гарячих сніданків

Копія

ЗАВ. ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ФЗС №36.

Как руководитель Ново-Празской 7 летней ШКМ №1 обращаюсь к Вам с просьбой и помощью. Наш район переживает значительные экономические затруднения, особенно в деле организации для детей-учащихся горячих завтраков. Преодолевая все затруднения, используя все возможности, наша школа весь учебный период до конца 3-го квартала была обеспечена горячими завтраками (суп и чай). Сейчас и далее за полным отсутствием продуктов, мы продолжать это дело не можем. Это плохо отражается на посещаемости школы учениками и на их работе, есть угроза срыва занятий ранее определенного времени. Нужна общественная помощь, но ее нет и рассчитывать на местные средства невозможно.

У меня явилась мысль /возможно наивная и утопическая, но Нельзя ли организовать в порядке шефской работы учеников города над селом помощь учеников-ученикам в деле организации на селе горячих завтраков. Практически я эту работу себе представляю так: получив это письмо вы ставите его на обсуждение детских организаций В/школы и о результатах уведомляете нас. Ваш ответ я передаю Учкому нашей школы, налаживаем связь детских организаций, а Ваши учащиеся приступают к реализации дела практической помощи, т.е. собирают продукты кто что может и сколько может и направляют в нашу школу посылками (денежные расходы наши). Учащихся у нас осталось немного – 250 душ, в обязательной помощи питанием нуждаются чел. 150. Значит, даже небольшая помощь каждого В/ученика, несколько десятков грамм крупы, пшена, сахару и проч. может дать нам значительную помощь. Главным образом нам нужно: какая-нибудь крупа, сахар, сухари, чай, какие-нибудь жиры (подсолнечное масло и пр.). Мне кажется, что моя мысль не совсем утопическая, более того, мне кажется, что это будет весьма ценной общественной работой Вашей школы и прекрасной формой связи города с селом на основе взаимопомощи (возможно, что и мы в будущем Вам-чем-нибудь на пользу станем).

Если моя мысль имеет некоторые реальные возможности и основания, очень прошу сделать в этом направлении все возможное и ответить мне по адресу: Почтовое Отделение, Новая Прага, того же района Днепропетровской области заведующему н.-Празской 7-милетней школы №1 ИГНАТЕНКО С.М.

Почему я обратился именно к Вам? Летом, во время пребывания на курсах методработников при Днепропетровском Институте соц. воспитания я был в Вашей школе, ознакомился с работой школы, она произвела на меня хорошее впечатление. С такой же просьбой я обратился в 33-ю школу по _____ знакомству, так что в этом хорошем деле Вы можете устроить соцсоревнование – 33 и 36 школы. Ждем ответа.

Зав. Н.-Празской 7-ми летн. Школы №1

ИГНАТЕНКО.

ДАДО. – Ф.П.-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 32. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 138

1932 р., [квітень]. – Копія замітки зі стінної газети при Інституті Кукурудзи, що була записана секретарем осередку КП(б)У Анциферовим про рішення загальних зборів робітників допомоги підшефному колгоспу «Нова Діброва» продуктами харчування

Копія

ИНФОРМОТДЕЛУ ГПК.

При сем препровождаем копию заметки, помещенной в стенной газете при Институте Кукурузы, написанной секретарем ячейки КП(б)У тов. АНЦИФЕРОВЫМ.

ЗАВ. ОРГОТДЕЛОМ РПК

(подпись)

Копія

ДОТРИМУВАТИСЬ СВОЄЇ УХВАЛИ.

На загальних зборах 8/IV-32 р. всі співробітники Інституту одноголосно прийшли до висновку про необхідність допомоги підшефному колгоспу.

Крім грошової допомоги співробітники, які одержують продукти за I та II списками, обіцяли допомогти ще й безпосередньо продуктами та хлібом.

А де-ж обіцяний хліб?

Невже ми будемо чекати доки голос дітей підшефного села буде чути в самому Інституті?

Продукти здавати тов. ГРОМЕНКО.

В И К Л И К

Вносячи свою одноденну пайку хліба на допомогу дітям підшефного колгоспа «Нова Діброва» викликаю зробити теж зав. секторами та лабораторіями.

АНЦІФЕРОВ
ВІРНО:

ДАДО. – Ф.П-19. – Оп. 1. – Спр. 90. – Арк. 30. – Машинописний текст, незавірена копія.

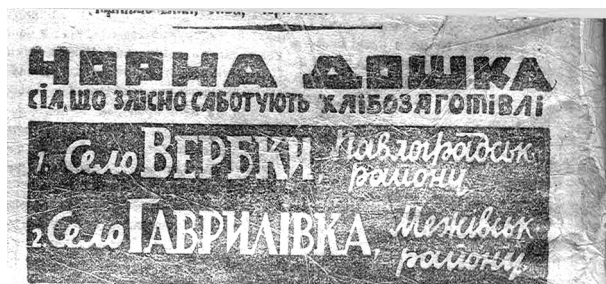
№ 139

1933 р., 1 січня. – «Чорна дошка» в Дніпропетровській газеті «Зоря»

ЧОРНА ДОШКА
СІЛ, ЩО ЗЛІСНО САБОТУЮТЬ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ

1. Село Вербки – Павлоградського району
2. Село Гаврилівка – Межівського району
3. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» – АПОСТОЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
4. КОЛГОСП «ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО» – АПОСТОЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
5. КОЛГОСП ІМ. ШЕВЧЕНКА – БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
6. КОЛГОСП «ЧЕРВОНИЙ СТЯГ» – БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
7. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» – ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
8. КОЛГОСП ІМ. ЧУБАРЯ – ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
9. КОЛГОСП ІМ. СТАЛІНА – В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
10. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» – В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
11. КОЛГОСП «ІСКРА» – В. ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
12. КОЛГОСП БЛЮХЕРА – В. ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
13. КОЛГОСП «ЗАПОРОЖЕЦЬ» – ГЕНИЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
14. КОЛГОСП «ОБОРОНА УКРАЇНИ» – ГЕНИЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
15. КОЛГОСП «17 МЮД» – КОЛАРІВСЬКОГО РАЙОНУ.
16. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» – КОЛАРІВСЬКОГО РАЙОНУ.
17. КОЛГОСП ІМ. ВОРОШИЛОВА – КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ.
18. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА УКРАЇНА» – КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ.
19. Колгосп «ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР» – МАГДАЛІНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
20. КОЛГОСП «ГІГАНТ» – МАГДАЛІНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
21. КОЛГОСП «ЛЕНІНСЬКИЙ ШЛЯХ» – МЕЖІВСЬКОГО РАЙОНУ.
22. КОЛГОСП «РЕЙХЕНФЕЛЬД» – МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
23. КОЛГОСП «АВАНГАРД» – МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
24. КОЛГОСП «ШАХТАР» – НИКОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ.
25. КОЛГОСП ІМ. ЛЮБИМОВА – Н. ВАСИЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
26. КОЛГОСП «ГІГАНТ» – Н.-ВАСИЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
27. КОЛГОСП «ШЛЯХ ЛЕНІНА» – Н. СИРОГОЗЬКОГО РАЙОНУ.
28. КОЛГОСП «ШИРОКЕ ПОЛЕ» – Н.-СИРОГОЗЬКОГО РАЙОНУ.
29. КОЛГОСП «ВІЛЬНИЙ СТЕП» - ПАВЛОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ
30. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» - ЧЕЧЕЛ. СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ
31. КОЛГОСП «10-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ» - ЧЕЧЕЛ. СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ.

1. Село Вер'ки—Павлоградського району
2. Село Гаврилівка — Мезивського району

3. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — АПОСТОЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
4. КОЛГОСП «ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО» — АПОСТОЛІВСЬКОГО Р-НУ.
5. КОЛГОСП ІМ. ШЕВЧЕНКА — БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
6. КОЛГОСП «ЧЕРВОНИЙ СТЯГ» — БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
7. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
8. КОЛГОСП ІМ. ЧУБАРЯ — ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
9. КОЛГОСП ІМ. СТАЛІНА — В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
10. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
11. КОЛГОСП «ІСКРА» — В.-ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
12. КОЛГОСП «БЛЮХЕРА» — В.-ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
13. КОЛГОСП «ЗАПОРОЖЕЦЬ» — ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
14. КОЛГОСП «ОБОРОНА КРАЇНИ» — ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
15. КОЛГОСП «17 ЛЮДЬ» — КОЛАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
16. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — КОЛАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
17. КОЛГОСП ІМ. ВОРОШИЛОВА — КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ.
18. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА УКРАЇНА» — КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ.
19. КОЛГОСП «ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР» — МАГДАЛИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
20. КОЛГОСП «ГІГАНТ» — МАГДАЛИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
21. КОЛГОСП «ЛЕНИНСЬКИЙ ШЛЯХ» — МЕЖІВСЬКОГО РАЙОНУ.
22. КОЛГОСП «РЕЙХЕНФЕЛЬД» — МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
23. КОЛГОСП «АВАНГАРД» — МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
24. КОЛГОСП «ШАХТАР» — НИКОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ.
25. КОЛГОСП ІМ. ЛЮБИМОВА — Н.-ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
26. КОЛГОСП «ГІГАНТ» — Н.-ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
27. КОЛГОСП «ШЛЯХ ЛЕНІНА» — Н.-СИРОГІЗЬКОГО РАЙОНУ.
28. КОЛГОСП «ШИРОКЕ ПОЛЕ» — Н.-СИРОГІЗЬКОГО РАЙОНУ.
29. КОЛГОСП «ВІЛЬНИЙ СТЕП» — ПАВЛОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ.
30. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — ЧЕЧЕЛ. СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ.
31. КОЛГОСП «10-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ» — ЧЕЧЕЛ. СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ.
32. КОЛГОСП «ІНТЕРНАЦІОНАЛ» — СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
33. КОЛГОСП «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» — СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
34. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО — БЕРЕСТИАН. СІЛЬРАДИ, Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
35. КОЛГОСП «14-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ» — Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
36. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ЛАН» — БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
37. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ» — БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
38. КОЛГОСП «П'ЯТИРІЧКА» — Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
39. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА УКРАЇНА» — Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
40. КОЛГОСП «ПРОГРЕС» — В.-ТОКМАЦЬКОГО РАЙОНУ.
41. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА ЗІРКА» — В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
42. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО — В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
43. «КОМІНТЕРН» — ЛОЗОВАТСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.
44. КОЛГОСП ІМ. ВОРОШИЛОВА — ЛОЗОВАТСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.

1. Село Вер'ки—Павлоградського району
2. Село Гаврилівка — Мезивського району

3. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — АПОСТОЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
4. КОЛГОСП «ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО» — АПОСТОЛІВСЬКОГО РАЙОНУ.
5. КОЛГОСП ІМ. ШЕВЧЕНКА — БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
6. КОЛГОСП «ЧЕРВОНИЙ СТЯГ» — БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
7. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
8. КОЛГОСП ІМ. ЧУБАРЯ — ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
9. КОЛГОСП ІМ. СТАЛІНА — В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
10. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — В.-БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ.
11. КОЛГОСП «ІСКРА» — В.-ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
12. КОЛГОСП «БЛЮХЕРА» — В.-ЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ.
13. КОЛГОСП «ЗАПОРОЖЕЦЬ» — ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
14. КОЛГОСП «ОБОРОНА КРАЇНИ» — ГЕНІЧЕСЬКОГО РАЙОНУ.
15. КОЛГОСП «17 ЛЮДЬ» — КОЛАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
16. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — КОЛАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
17. КОЛГОСП «ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР» — МАГДАЛИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
18. КОЛГОСП «ГІГАНТ» — МАГДАЛИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
19. КОЛГОСП «ЛЕНИНСЬКИЙ ШЛЯХ» — МЕЖІВСЬКОГО РАЙОНУ.
20. КОЛГОСП «РЕЙХЕНФЕЛЬД» — МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
21. КОЛГОСП «АВАНГАРД» — МОЛОЧАНСЬКОГО РАЙОНУ.
22. КОЛГОСП «ШАХТАР» — НИКОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ.
23. КОЛГОСП ІМ. ЛЮБИМОВА — Н.-ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
24. КОЛГОСП «ГІГАНТ» — Н.-ВАСИЛЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ.
25. КОЛГОСП «ШЛЯХ ЛЕНІНА» — Н.-СИРОГІЗЬКОГО РАЙОНУ.
26. КОЛГОСП «ШИРОКЕ ПОЛЕ» — Н.-СИРОГІЗЬКОГО РАЙОНУ.
27. КОЛГОСП «ВІЛЬНИЙ СТЕП» — ПАВЛОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ.
28. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — САВРІВСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ.
29. КОЛГОСП «10-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ» — ЧЕЧЕЛ. СІЛЬРАДИ, П'ЯТИХАТСЬКОГО РАЙОНУ.
30. КОЛГОСП «ІНТЕРНАЦІОНАЛ» — СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
31. КОЛГОСП «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» — СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
32. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО — БЕРЕСТИАН. СІЛЬРАДИ, Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
33. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ЛАН» — БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
34. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ» — БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
35. КОЛГОСП «П'ЯТИРІЧКА» — Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
36. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА УКРАЇНА» — Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
37. КОЛГОСП «ПРОГРЕС» — В.-ТОКМАЦЬКОГО РАЙОНУ.
38. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА ЗІРКА» — В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
39. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО — В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
40. КОЛГОСП «КОМІНТЕРН» — Н.-ТРОЦЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.
41. КОЛГОСП ІМ. ВОРОШИЛОВА — ЛОЗОВАТСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.
42. КОЛГОСП «14 ЖОВТНЯ» — Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
43. КОЛГОСП «ЖОВТЕНЬ» — КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКРАДИ.
44. КОЛГОСП «ЧУБАР» — КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКРАДИ.
45. КОЛГОСП «ПЕРШЕ ТРАВНЯ» — КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКРАДИ.
46. КОЛГОСП «3-Й ВИРІШАЛЬНИЙ» — КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКРАДИ.
47. КОЛГОСП «ПОБЕДА» — Н.-СИРОГІЗЬКОГО РАЙОНУ.

„Чорна дошка” сіл і колгоспів Дніпропетровської області в г. „Зоря” від 1 і 27 січня 1933 року

32. КОЛГОСП «ІНТЕРНАЦІОНАЛ» - СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
33. КОЛГОСП «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» - СОЛОНЯНСЬКОГО РАЙОНУ.
34. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО - БЕРЕСТИАН. СІЛЬРАДИ, Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
35. КОЛГОСП «14-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ» - Ц.-КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ.
36. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ЛАН» - БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
37. КОЛГОСП «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ» - БОЖЕДАРИВСЬКОГО РАЙОНУ.
38. КОЛГОСП «П'ЯТИРІЧКА» - Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
39. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА УКРАЇНА» - Н.-ТРОЦЬКОГО РАЙОНУ.
40. КОЛГОСП «ПРОГРЕС» - В.-ТОКМАЦЬКОГО РАЙОНУ.
41. КОЛГОСП «ЧЕРВОНА ЗІРКА» - В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
42. КОЛГОСП ІМ. ПЕТРОВСЬКОГО - В.-ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ.
43. «КОМІНТЕРН» - ЛОЗОВАТСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.
44. КОЛГОСП ІМ. ВОРОШИЛОВА - ЛОЗОВАТСЬКОЇ СІЛЬРАДИ, ЛИХІВСЬКОГО РАЙОНУ.

№ 140

**1933 р., 6 січня. – Інформація в газеті «Зоря»
«Про зняття колгоспів Запорізької міськради з чорної дошки»**

**ПРО ЗНЯТТЯ КОЛГОСПІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ
МІСЬКРАДИ З ЧОРНОЇ ДОШКИ**

Постанова президії Дніпропетровського облвиконкому з 3-І 1933 року

Виходячи з того, що колгоспи Запорізької міськради, які занесені на чорну дошку, а саме:

«Допомога» - Барабинської с. р., «ім. Леніна» - Н. Іванівської с. р., «Профінтерн» та «13-річчя Жовтня» Н.- Олександрівської II-ї сільради, через настирливу та сумлінну роботу колгоспного активу, зламали ворожий куркульський саботаж та спромоглися досягнути рішучого зрушення у виконанні річних плянів хлібозаготівель

ЗНЯТИ ЇХ З ЧОРНОЇ ДОШКИ.

Зобов'язати Запорізьку міськраду негайно припинити до цих колгоспів застосування всіх репресій, що передбачені постановою РНК УСРР «про підсилення хлібозаготівель».

Голова Облвиконкому
Відповідальний секретар

АЛЕКСЕЄВ
ДАШЕВСЬКИЙ

Зоря. – 6. 01. 1933, №6

Постанова президії Дніпропетровського облвиконкому від 3 січня 1933 року про зняття колгоспів з «чорної дошки» в газеті «Зоря» від 6 січня 1933 року.

№ 141

1933 р., 10 січня. – Довідка завідуючого інформсектором Дніпропетровського обкому КП(б)У з питання втечі з сіл одноосібників і колгоспників**СПРАВКА
ПО ВОПРОСУ БЕГСТВА ИЗ СЕЛ ЕДИНОЛИЧНИКОВ И КОЛХОЗНИКОВ.**

Поступающие в Обком материалы говорят о наличии ряда фактов, когда единоличники и отдельные колхозники вместе со своими семьями совершенно покидают села.

Безусловно, такие явления являются следствием развернутой кулацкой агитации и паники распространяемой кроме кулаков, иногда даже пробравшимися в партию классово-чуждыми элементами.

Очевидно, что проведение репрессий к селам и колхозам не выполнившим плана хлебозаготовок в ряде районов проходит административным путем, без необходимой массово-политической работы и организации вокруг этих мер колхозного актива.

Приводится ряд фактов:

В Высокопольском районе – имеются явления массового выезда и даже бегства за пределы района не только единоличников, но и колхозников вместе со своими семьями (с/с Н-Прокопьевка, Могилянское, Салтычия, и др.).

В Томаковском районе – с района выбыло около 100 индивидуальных хозяйств. Почти по всем селам единоличники днем дома совершенно не бывают. Их хаты заперты. Являются домой лишь ночью.

В Криворожском районе – в ряде национальных сел выезжают преимущественно поселенцы евреи и немцы, мотивируя: «ВЫВОЗОМ ПОСЕВМАТЕРИАЛОВ В ХЛЕБОЗАГОТОВКУ И ОТСУТСТВИЕМ ХЛЕБА».

В этом районе выезды приобрели массовый характер по отдельным селам. Так, например: по Зелено-Польскому с/совету из арт. «Труд» выехали с семьями: ФРИЗИН, ВАМ-БЕККЕР, ДИК И ГАМАН из них три бедняка и один середняк. Кроме их еще группа колхозников выехала в Зиновьевский район, где жили раньше, оставив семьи на месте.

По Свердловскому с/с также отмечены факты массового побега колхозников. Ряд хат стоят пустые.

//Арк 113. В Коларовском районе – по всем селам отмечены явления ухода единоличников из сел. Например: в с. Бановка из 16 единоличников ушло из сел не известно куда 10 человек.

Уполномоченный Обкома т. Назаров объясняет это тем, что «Единоличники зная об окончании сроков выполнения плана 26/1 и начиная чувствовать нажим, считая, что эти мероприятия закончатся уходом из села и хотят избежать этого нажима». К тому же в селе идут слухи о предполагаемой высылке из сел.

В Александринском районе – из арт. «Черв.Степ» 7 колхозников выехали неизвестно куда.

Эти факты безусловно не отражают всех явлений ухода поскольку их есть гораздо больше.

В связи с указанными фактами необходимо было бы дать указания партийным организациям по вопросу постановки соответствующей массово-политической работы и присечения бегства как следствия агитации и паники, распространяемой контрреволюционными элементами.

Зав. Информсектором Обкома КП(б)У
10/ I – 33 г.

[підпис]

/ ГЛУХАРЕВ /

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 92. – Арк. 112-113. – Машинописний текст, оригінал.

№ 142

1933 р., 18 січня. – Акт опису майна селянина Ф. Боюна, мешканця с. Аули, Аульської сільради Кам'янського району Дніпропетровської області, за невиконання контракції та приховування хліба

1933 года 18 января составлен акт для описания всего имущества Боюна Фёдора за несдачу контракции и припрятование хлеба под печью.

Присутствовали:

- 1) Билоговский
- 2) Мартыненко П.
- 3) Харченко Иван

№№	Наименование	Кол-во	Руб.
1.	Хата под сел.	1	150
2.	Сарай -«»-	1	50
3.	Корова	1	100
4.	Лошадь	1	100
5.	Брычка	1	25
6.	Сундук дер.	1	5
7.	Шкаф -«»-	1	5
8.	Подушки перьевые	2	6
9.	Радио аппарат	1	3
10.	Солома	2 гор.	10
11.	Чемодан большой	1	3

//Арк. 8 зв. Всего описано 11 предметов. Все описанное обязываюсь держать в сохранности до распоряжения с/р.

Комиссия:

1) [підпис]

2) [підпис]

3) [підпис]

Подпись владельца: от подписи отказался.

18/І 33 г.

ДАДО. – Ф.Р-1953. – Оп. 1. – Спр. 59. – Арк. 8-8 зв. – Рукописний текст, оригінал.

№ 143

1933 р., 25 січня. – Постанова президії Кам'янської міської ради про штрафи за невиконання контрактаційних умов з продажу хлібу державі

ПОСТАНОВА

Президії Кам'янської Міської Ради від 25/І-33 року.

На подання Благовіщенської, Червоно-Іванівської, Аульської та Новоселівської сільрад за злісне невиконання контрактаційних умов на продаж державі хліба, дозволити оштрафувати розміром риночної вартости незданного хліба та натурштрафа м'ясом.

БЛАГОВІЩЕНСЬКА СІЛЬРАДА:

1. ВУХІННИК Корній Серг. серед. зав. 21, 32 вик. 17 оштраф. 400 карб.

2. НЕКЛЕСА Олександр -//- « 2,71 « 0,32 « 400 «

3. ПЕРЕКІПСЬКИЙ Ермола -//- « 6,92 - 3,92 « 600 карб.

Що торкається громадян МАЙМУР Василь, САРАНА Марко, НЕДІЛЬКО Іван, БЕРЕЖНИЙ Степан, ДРОЗЕНКО Іван, МАЙМУР Семен, за відсутністю повної характеристики розглядання утриматись і запропонувати Голові сільради в 2-х денний термін надіслати повні вичерпуючі характеристики на згаданих громадян згідно попередніх вказівок.

АУЛЬСЬКА СІЛЬРАДА:

№			зав.	вик.	оштраф.
1.	ГОРБ Володимарь	серед.	15,68	7,27	1200 кр. та 49 кил.м'яса
2.	ДОНЧЕНКО Устим	-//-	7,33	3,30	1000 кр.
3.	ГОЛОВАХА Антон	-//-	4,58	1,84	1500крб.
4.	БОРХОВИЧ Архип	-//-	12,42	4,32	1000крб
5.	ТЕРЕЩЕНКО Іван	-//-	9,27	2,66	49 кил.м'яса
6.	РІЗНИК Варивон	-//-	8,30	1,95	49 кил.м'яса

7.	ШУРАЙ Іван	-//-	11,23	5,59	49 кил.м'яса
8.	РІЗНИК Левко	-//-	8,13	3	49 кил.м'яса
9.	ДЕНИСЕНКО Митроф.	-//-	16,30	5,29	49 кил.м'яса
10.	НЕМЧЕНКО Михайло	-//-	6,44	1	49 кил.м'яса
11.	ГОРЕ Микола	-//-	6,03	0,80	49 кил.м'яса
12.	ТУРЧІН Митрофан	-//-	6,34	2,78	1000 крб. 49 кил.м'яса
13.	ХАРЧЕНКО Іван	-//-	3	-//-	2000 крб.
14.	БОНДАРЕНКО Федоська	-//-	12,44	0,54	1000 крб.
15.	БІЛОУС Параска	-//-	21,66	9,86	3 цен. картоплі
16.	Піддубний Павло	-//-	-//-	9,50	1,6 цен. картоплі

ДАДО. – Ф.Р-2699. – Оп. 1. – Спр. 5. – Арк. 57. – Машинописний текст, (підписів немає, є резолюція: «До відому та нигайного використання» 27/І.33 р.)

№ 144

1933 р., січень. – Стаття в газеті «Колективіст» П'ятихатського району «Ворогам народу – розстріл» про суд над керівництвом артiлі ім. Фрунзе с. Терноватка П'ятихатського району

ВИЇЗНА СЕСІЯ ОБЛСУДУ В с. ТЕРНОВАТЦІ ВОРОГАМ НАРОДУ – РОЗСТРІЛ

Більше 150 колгоспників артiлі ім. Фрунзе прийшли слухати справу колишнього керівництва свого колгоспу та сільради, що за свої шкідницькі, контрреволюційні дії віч-на-віч стало перед пролетарським судом.

На лаві підсудних – колишній голова артiлі Васильєв А.А., його брат, рахівник артiлі Васильєв Я.С., рільник Пастушенко Т.С., секретар партосередку, голова сільради Рева М.К. і член бюро партосередку, завгосп артiлі Титаренко Ф.С. Їх судить виїзна сесія Дніпропетровського облсуду.

***

Про терноватський гнійник, викритий редакцією газети «Колективіст», разом з робсількорами с. Терноватки вже достатньо писалося в газеті.

Артiль ім. Фрунзе довгий час була в лещатах куркульсько-петлюрівської зграї, нею орудували колишній петлюрівець, кат неможливіків с. Терноватки Васильєв А., його брат, колишній учасник банд Петлюри, Клепча, Григор'єва, син стражника, Васильєв Я., рільник Пастушенко Т. та «комуністи» Рева Н. і Титаренко Ф. – люди з партквитками в кишенях, що класово переродилися, з і м к н у л и с я з контрреволюційними недобитками, стали їхніми агентами. Вся ця згряя стала на шлях шкідництва, організованого розкладу колгоспу, контрреволюційного саботажу хлібозаготівель.

***

На лаві підсудних немає колишнього пом. прокурора Кириленка, що запродався класовим ворогам, зрадив партії, намагався відвести караючий меч пролетарської диктатури від голів ворогів народу. Справу про Кириленка, зваживши на її виключне актуальне значення, виділено окремо.

Окремо також виділено справу колишнього уповноваженого РПК Карпікова.

***

Пролетарському суду відповідає петлюрівець А.Васильєв – центральна фігура процесу.

– Всю свою роботу – заявляє він – я тісно пов'язував з секретарем партосередку, головою сільради Ревою, уповноваженим РПК Карпіковим та партійцем Титаренком.

В цих словах яскраво оголюється вся механіка куркульського маневру.

Справа в тому, що насправді керував Ревою, Титаренком, Карпіковим він – Васильєв. Він примусив їх – цих переродженців, приховавшись за їх спиною, керувати так, як хотів би.

Свідок, робсількор-активіст тов. Борисенко І. викриває справжнє обличчя підсудних, викриває всі їхні контрреволюційні куркульські маневри.

Слово надається громадському обвинувачу, представнику редакції газети «Колективіст» тов. Пономаренков А.

Схарактеризувавши шкідницькі дії куркульсько-петлюрівської зграї, давши їм політичну оцінку, тов. По-

номаренко, від імені пролетарсько-колгоспної громадськості району вимагає шкідникам нещадної революційної кари.

* * *

Васильєва А.А., Васильєва Я.С. – засуджено до РОЗСТРІЛУ, з конфіскацією всього належного їм майна на користь держави.

Титаренка Ф.С. і Пастушенка Т.М. – засуджено кожного на 7 років позбавлення волі в таборах окремого призначення в далеких місцевостях СРСР. Після відбуття кари заборонено в'їзд на територію УСРР протягом п'яти років та позбавлення...

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 13. – Арк. 734. – Друкований текст, вирізка з газети.

№ 145

1933 р., січень. – Спецповідомлення оперативного відділу Дніпропетровської обласної управи робітничо-селянської міліції про факти самопокалічення голови Петриківської сільради Гаценка, а також уповноваженої облвиконкому П.Х. Павленкової з метою ухилення від відповідальності за невиконання хлібозаготівлі

Секретарю Обл. Паркома
Гор. Днепропетровска
Зміст: «О симуляции теракта Павленковой»

Спецдонесение

27/ХІІ-32 г. Уполномоченной Обл.Исполкома по хлебозаготовкам в селе Гавриловке, Межевского района, Павленковой Прасковией Харитоновной, 38 лет, кандидат КП(б)У, заявлено было о том, что когда она возвращалась с сельсовета на квартиру, была настигнута двумя неизвестными, которые свалили ее на землю, нанесли тяжелые побои всего тела.

Произведенным медицинским осмотром установлено, что следы побоев на теле Павленковой отсутствуют, а имеется ряд однородных, идущих в одном направлении царапин, как-то: лице, руках, ногах и верхней части спины и по заключению врачей нанесены булавкой или иглой.

Материалом расследования, опросом свидетелей, медицинским освидетельствованием, а также и личных показаний Павленковой установлено, что в данном случае имела место симуляция теракта с целью ухода с работы по хлебозаготовкам.

Следствие ведется Райотделом ГПУ. Результаты следующим спецдонесением.

Начальник РК милиции Днепропетровской области	[підпис]	Селиванов
Начальник Оперативного Отдела	[підпис]	Корнутенко

// Арк. 156 – Секретно
Секретарю Днепропетровского Обл. Паркома
Зміст: «Симуляция теракта Председателем сельсовета Гаценко»

Спецдонесение

В ночь на 28/ XII-32 г. в Софиевскую больницу того же района доставлен с огнестрельным ранением в левую ногу Председатель Петриковского сельсовета Гаценко.

При опросе Гаценко показал, что около 24-х часов 28/ХІІ-32 г. в селе на дороге в конюшню артели был ранен неизвестными лицами. Осмотром места происшествия установлено, что конюшни охранялись всю ночь сторожем и последний слышал только один выстрел, что вызвало сомнение в теракте над Гаценко.

Осмотром обуви обнаружено на левом валенке с правого боку имеется прострелянное отверстие с ожогом, что говорит на то, что выстрел произведен на близком расстоянии.

Следствием установлено, что Гаценко произвел сам себе самострел в ногу в целях избежать ответственности за невыполнение хлебозаготовки.

Начальник РК милиции Днепропетровской области	[підпис]	Селиванов
Начальник Оперативного Отдела	[підпис]	Корнутенко

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 494. – Арк. 155-156. – Машинописні оригінали.

№ 146

1933 р., 1 лютого. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У по інформації ДПУ і Прокуратури про хід судових репресій і заходи щодо їх упорядкуванняРешение Бюро Обкома от
1/II-33 г., Прот. № 32, п.17

Информация ГПУ и Прокуратуры о ходе применения судебных репрессий

1. Обком считает, что за последнее время, вследствие недостаточно серьезного и внимательного отношения к рассмотрению дел, как в процессе следствия, так и судебного разбора – в практике работы органов суда и следствия имеет место переклестывание в деле применения репрессий. При этом в ряде случаев репрессии применяются без достаточных на то оснований, наряду с тем, что всякие кулацкие, петлюровские и др. контр-революционные элементы зачастую остаются безнаказанными.

В результате такой нечеткой работы органов суда и следствия, количество арестованных по области достигло огромных размеров, имеет место чрезвычайная перегрузка ДОПР'ов и арестных помещений, арестованные в большинстве содержатся в самых ужасных условиях.

2. В целях немедленной разгрузки арестных помещений, особенно в районах с наибольшей перегрузкой арестованных (см. список) создать из числа наиболее подготовленных и проверенных партработников, работников КК РКИ, Прокуратуры, Суда и ГПУ 10 – 12 комиссий в составе от 3 до 5 чел., с тем, чтобы каждая комиссия проверила дела арестованных в первую очередь, числящихся за милицией и осужденных народными судами в 3 – 4 районах.

Поручить комиссии тов. Соколова, выделенной постановлением Бюро Обкома от 31/1 – 33 г. подобрать и внести на утверждение Бюро состав этих комиссий.

3. Обязать комиссии в 15-дневный срок проверить во всех районах дела лиц, содержащихся под арестом с тем, чтобы немедленно освободить всех незаконно арестованных подследственных и пересмотреть дела осужденных нарсудами.

Возложить на комиссию тов. Соколова осуществление непосредственной связи с выделенными комиссиями и информирование Бюро об их работе.

Поручить т.т. Соколову, Григорьеву, Кумпикевичу и Румянцеву тщательно проинструктировать выделенных в комиссии товарищей.

4. Обязать Облсуд и Облпрокуратуру предоставить в советском порядке выезжающим комиссиям все соответствующие полномочия, дающие им право освобождать незаконно арестованных и отменять неправильные приговоры Нарсудов.

5. Ввиду увеличивавшихся, за последнее время, фактов незаконных арестов всякими лицами и организациями, которым это право не предоставлено, – обязать т.т. Крауклиса, Кумпикевича и Румянцева в 24 часа спустить директиву на места с полным указанием, кто имеет право производить аресты (органы суда, прокуратуры, милиции) и принять в ближайшее время самые решительные меры борьбы с незаконными арестами.

Порядок рассылки: С подлинным верно:

т. т. Фуксу, Кумпикевичу, Румянцеву,

Крауклису, Селиванову, Григорьеву, Синаискому фр. Облсполкома.

[підпис, печетка]

ДАДО. – Ф. Р-1520 – Оп. 3. – Спр. 9. – Арк. 188. – Машинописний текст, оригінал.

№ 147

1933 р., 7 лютого. – Лист Наркомату юстиції до обласних прокуратур щодо притягнення до відповідальності за недостовірні дані обліку сільгосппродукції

Уважаемые товарищи.

III Сессия Центрального исполнительного комитета Союза ССР VI Созыва, 30 января 1933 г. по докладу Народного комиссара земледелия СССР т. Яковлева «Об укреплении колхозов» вынесла решение, в котором устанавливается, что:

а) «Всякий обман в деле учета колхозной продукции, колхозного труда и колхозного урожая должен рассматриваться как пособничество кулаку и антисоветским элементом, как попытка расхищения колхозного имущества – ввиду чего должен караться по закону об охране имущества государственных предприятий, колхозов и корпораций и укреплении общественной (социалистической) собственности от 7-го августа 1932 г.»

б) «Применить к лицам, уличенным в саботаже сельскохозяйственных работ, краже семян, во вредительском преуменьшении норм высева, вредительской работе по пахоте и севу, ведущей к порче полей и снижению урожая, в умышленной поломке тракторов и машин, в уничтожении лошадей, – как к расхитителям колхозной собственности, – постановлении от 7-го августа 1932 г. об охране общественной социалистической собственности».

//Арк. 64 зв. Политическое значение этого постановления ЦИК СССР заключается в том, чтобы наряду с другими мерами жесточайшей борьбы с расхитителями колхозной собственности – классовым врагом и его сообщником – кулаком, содействовать быстрейшему разрешению задачи организационно-хозяйственного и политического укрепления колхозов.

Во исполнение вышеуказанного постановления Сессии ЦИК СССР, подтвержден ранее установленный порядок рассмотрения дел о хищениях общественной собственности. Прокуратура ОГПУ ПРЕДЛАГАЕТ:

I. Распространить закон от 7 августа 1932 г. на случаи:

а) подлогов, мошенничества и др. форм обмана в деле учета колхозной продукции (размеров урожая, размеров обмолота, продукции товарных форм и т.п.) колхозного труда, (учет трудодней, умышленное преувеличение и преуменьшение трудодней и т.п.),

б) саботажа сельско-хозяйственных работ в колхозах и МТС (испашка, посев, ремонт сельхозмашин, уборка, обработка полей и т.п.),

в) кражи семян, сознательно-вредительского преуменьшения норм высева семян,

г) вредительства при пахоте и севе, влекущего порчу полей и снижение урожая (мелкая вспашка в целях распространения сорняков, сев с огрехами и т.п.)

д) умышленной поломки тракторов и др. с/х. машин,

е) уничтожение лошадей с целью подорвать тягловую силу на колхозах.

II. Иметь в виду, что главное острие этого закона должно быть направлено на борьбу с остатками кулачества и антисоветских элементов, пролезших в колхозы и организующих там вредительства, но одновременно учитывать, что нельзя оказывать снисхождения и таким «колхозникам», которые сознательно идут на раздел колхозной собственности.

III. Поставить вопрос перед местными органами ОГПУ о развертывании работы по проведению в жизнь этого постановления ЦИК СССР, особенно в связи с подготовкой и проведением весенней посевной компании.

IV. Прокуратура ОГПУ подчеркивает, что это решение ЦИК Союза ССР обязывает еще больше усилить революционную бдительность по отношению к классовому врагу и сломать всякое проявление саботажа и предательства.

О развертывании работы в этой области информируйте в очередных обзорах, а в особо важных случаях, а также в случае разногласия с местными органами ОГПУ – немедленно особыми докладными записками.

С коммунистическим приветом ПРОКУРОР ОГПУ – Катанян.

Верно: Зав.секр.частью Пр-ры ОГПУ – Панчущкин

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 64-64 зв. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 148

1933 р., 7 лютого. – Повідомлення голови Криничанської сільради на адресу громадянки Явдохи Михайличенко про позбавлення її права користування землею та сільськогосподарським реманентом

ПОВІДОМЛЕННЯ

Гром. Михайличенко Явдоха

За постановою президії Криничанської сільради від 7-го лютого б/р. Вас за злостну нездачу посівного матеріалу на площу що Вам належе засіяти в кількості 4.50 цент. Позбавлено права користування землею як по-

льовою так і садивною та крім того весь реман., тягло і майно. В разі Вами не буде здано належного з Вас посівного матеріалу до 9 год. ранку 9-го лютого то буде приступлено до відбираня землі та конфіскації майна.

7/II – 33 р.

ГОЛОВА С/Р
СЕКРЕТАР [ПІДПИС]

ДАДО. – Ф. Р-1873. – Оп.1. – Спр. 34. – Арк. 139. – Машинописний текст, оригінал.

№ 149

1933 р., 15 лютого. – Лист завідуючого облздороввідділом головам райвиконкомів щодо боротьби з голодом, мобілізації медичних працівників, покращенню харчування в дитячих установах

По имеющимся в распоряжении Облздравотдела сведениям, в отдельных населенных пунктах районов области, наблюдаются случаи повышенной заболеваемости, а местами и смертности, на почве недоедания и истощения.

В связи с этим, на основании постановления Бюро Обкома КП(б)У. Облздравотдел организовал и направляет в район отряды для организации медико-санитарного обслуживания в этих населенных пунктах.

На эти отряды, состоящие из врача-коммуниста (Уполномоченный Облздравотдела), врача лечебника и 2-х медсестер, возложено проведение следующих мероприятий:

1. Организация вместе с РИКом медико-санитарного наблюдения и медсанпомощи, произведя необходимые переброски имеющихся в районе медкадров и использовав командированные Облздравотделом – для максимального обеспечения медпомощью этих населенных пунктов.

2. Участие в организации питательных пунктов для указанных выше групп населения.

3. Госпитализация в имеющихся больницах больных и наиболее истощенных, либо организация для этой цели примитивных барачков, обеспечив их средним и обслуживающим медперсоналом и систематическим наблюдением врачебного персонала.

В отношении менее истощенных – трудоспособных и более истощенных, не могущих работать – обеспечение их необходимым амбулаторным лечением.

4. Обратит особое внимание на состояние здоровья детского населения в этих пунктах – развернуть за проектированные на весенне-посевной период сезонные детские ясли. Для прочих детей, в первую очередь, до 4-х лет, нуждающихся в усиленном питании – организовать, под наблюдением и по указаниям врачебного персонала, выдачу молока из имеющихся в колхозе обобществленного молочного скота и молочных ферм, обеспечив систематическое медицинское наблюдение за этими детьми.

5. Организация в этих населенных пунктах санитарных комиссий с привлечением в эти комиссии членов секций сельсовета, актива УЧХ и учительства – для наблюдения за санитарным состоянием села, жилищ, выявления инфекционных больных и немедленной их госпитализации, организация своевременного погребения умерших, установления надзора за надлежащим санитарным состоянием скотомогильников и т.д.

6. Организация и систематическое проведение санитарно-просветительной работы в этих пунктах с обращением особого внимания на меры личной и общественной защиты от инфекционных заболеваний, на элементарные сведения о могущих быть употребленными в пищу суррогатах и о безусловно вредных и опасных для жизни из них.

7. Райздравинспектору через Спецбюро РИКа представить в Секретную часть облздравотдела декадные сведения (числовые) о выявленных больных и заболевших цингой, безбелковыми отеками, истощением, резким малокровием. В этих сведениях обязательно указывать возраст больных и их социальное положение (колхозник или нет), а также количество выздоровевших или умерших. Означенные сведения составлять особенно точно и продуманно, дабы избежать возможностей преувеличения и дублирования сведений.

Просьба с Вашей стороны оказывать, направленным в ваш район, отрядам всяческую помощь и содействие в проведении порученной им работ.

Зав. Облздравотделом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 5. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 150

1933 р., 21 лютого. – Лист Кам'янського міського прокурора до Дніпропетровського облпрокурора про отримання пакету з відозвою до збройної боротьби проти голоду

Таємно

До Дніпропетровського облпрокурора т. Кумпикевича

В ніч на 21 лютого 1933 р. невідомою громадянкою до комендатури Кам'янського ДПУ на ім'я начальника відділу буцімто від Кам'янського П.П.К. було здано пакета, в якому як потім виявилось було надруковано коротеньку відозву контрреволюційного змісту «Товарищи, долго ли вы будете терпеть такую муку – голодовку – берите ружье в руки и поднимайте восстание. Лучше умереть от пули, чем от голода.»

Після цього виявлено ще 2 відозви, що було розповсюджено по місту.

Кам'янським відділом ДПУ вжито заходів до розшуку винуватців.

Про вищезгадане доводжу до відома.

Міськпрокурор

[Підпис]

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 504. – Машинописний текст, оригінал.

№ 151

[1933 р., 22 лютого]. – Додаток до листа Криворізького міськздоровінспектора до облздороввідділу про хворих з порушенням обміну речовин

ВІДОМІСТЬ ПРО ХВОРИХ НА ПОРУШЕННЯ ОБІГУ РЕЧОВИН З 1/III по 10/III-33 року

Назва хвороби	За-реєс-тро-вано	З них					По соцстану				Виду-жало	Ви-мерло	При-мітка	
		По зрісту												
		До 8 років	8-15	15-25 р.	25-24р	і старш	кол-госп	роб.	служб.	інш.				
Цинга	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	По-мерли роб. ксп. Змич-ка
Безбілкові отеки	394	17	20	85	200	72	10	311	6	67	75	12		
Виснаження	80	-	-	17	32	31	1	54	1	24	11	7		
Різка мало-кровья	53	7	3	28	17	4	-	19	-	34	2	2		
РАЗОМ:	528	24	23	131	243	107	11	385	7	125	88	22		

МІСЬКЗДОРОВІНСПЕКТОР

[підпис]

/Лукашенко/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 17. – Машинописний текст, оригінал.

№ 152

[1933, 22 лютого]. – Додаток до листа начальника Центральної промколонії Дніпропетровська до облздороввідділу про високий рівень смертності ув'язнених через погане харчування.

Таблиця № 3

СВЕДЕНИЯ

О состоянии на больничном довольствии больных и голодающих в феврале 1933 года.

больн.	голод.	ВСЕГО
139	196	335
157	190	347
139	203	342

	болън.	голод.	ВСЕГО
	149	207	256
	134	185	319
	131	179	302
	135	188	310
	141	208	323
	170	200	349
	185	227	370
	143	284	427
	145	282	427
	156	282	438
	165	287	462
	197	293	490
	179	248	427
	173	193	466
	169	183	352
	175	172	347
	195	188	383
	181	219	400
ИТОГО:	3481	4794	8275

Среднее число на довольствии в день 376 чел.

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 8. – Машинописный текст, оригинал.

№ 153

1933 р., 23 лютого. – Доповідна записка начальника облздороввідділу до обкому КП(б)У «Про заходи щодо надання допомоги районам з підвищеною смертністю та захворюванням»

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

«О мероприятиях по оказанию помощи районам с повышенной смертностью и заболеваемостью».

В течении последних месяцев в ряде городов и сельских районов Днепропетровской Области отмечается значительное повышение смертности и заболеваемости на почве недоедания, многочисленные явления отравлений, употребляемыми в пищу различного рода суррогатами, резкий рост подкидышания детей, переполнение больничных учреждений так городских, как и сельских, крайне истощенными больными, особенно в г. Днепропетровске, за счет приезжих из сел и беспризорных, нуждающихся в основном – не в лечении, а в усиленном питании.

Облздравотдел не располагает еще достаточно полными материалами по этому вопросу, но, получаемые ежедневно из районов сведения - свидетельствуют, что эти явления не единичного, случайного характера, а чем дальше, тем все больше приобретают увеличивающиеся размеры.

По имеющимся в Облздравотделе материалам выявляется следующее состояние в ниже перечисленных районах:

ВЫСОКОПОЛЬСКИЙ РАЙОН:

Явления повышенной смертности заболеваемости отмечаются в следующих 7-ми пунктах: Заградовка, Наталино, Ивановка, Ворошиловка, Николаевка, Орлово и Суворовка. Медперсоналом при обследовании выявлено 945 душ детей, нуждающихся в усиленном питании и, что – 120 человек взрослых крайне истощенных, нуждающихся в госпитализации. Точных сведений о смертности во всех этих пунктах – нет. В некоторых селах (Заградовка, Суворовка, и др.) на 12 февраля зарегистрировано 12 случаев смерти от голода. Имеются семьи, все члены которых находятся в крайне истощенном состоянии – село Наталино 5 семейств, с. Ивановка – 5 семейств, с. Заградовка – 14 семейств и т.д. Голодающие питаются сорными травами и различными суррогатами, что еще больше увеличивает смертность, среди них имеются колхозники, некоторые с большим количеством трудоней.

НОВОВАСИЛЬЕВСКИЙ РАЙОН:

За декабрь-январь умерло 312 человек – в селе Девненском 112, Георгиевке – 90, Чирсовка – 70, Гановке – 40. В с. Надеждино умерло за декабрь – 6, за январь – 25, за 7 дней февраля – 13. из обследованных в этом селе 114 детей у 22-установлено наличие безбелковых отеков, остальные также со значительно пониженным питанием. В Покровской больнице из 104-х находящихся там больных – 87 значительно пониженным питанием и общей слабостью. Здесь наряду со случаями смертности от недоедания, употребления в пищу хлопковых семян, значительно повышает смертельные исходы. Среди умерших семьи колхозников, // *арк.20* красноармейцев, единоличников и других. По предварительным полученным от райздравинспектора сведениям, нуждаются в усиленном питании 2685 человек, эта цифра сейчас проверяется и уточняется.

АКИМОВСКИЙ РАЙОН.

Пунктов, где отмечены случаи повышенной смертности и заболеваемости, в районе – 7. В с. Терновке I выявлено 70 семейств с тяжелым состоянием, в них: 16 человек не могущих самостоятельно передвигаться, за январь месяц здесь зарегистрировано 19 случаев смертей от недоедания, из них 13 детей. По Терновке 2-5 случаев, а также подобные же явления отмечены в Новоданиловке, Волокнеште, Ефремовке, Шелюх, и Дмитриевке.

СТАЛИНДОРФСКИЙ РАЙОН.

Больных на почве недоедания на 23 февраля по району зарегистрировано – 29, из них: колхозников – 25, детей – 9. Умерло: с 1 по 23 февраля – 13 человек, из них – 2.

ЧУБАРЕВСКИЙ РАЙОН.

Больных на почве недоедания зарегистрировано 26 чел., сведения эти неполные, действительное число больных сейчас выявляется.

ДОЛИНСКИЙ РАЙОН.

В больницу в п. Шевченко доставлено истощенных на почве недоедания из железнодорожного узла Долинская и Домзака при милиции – 7 больных, из них – 5 умерло. Все они в возрасте от 18 до 40 лет.

Б. ЛЕПЕТИХСКИЙ РАЙОН.

За 16-28 февраля зарегистрировано 8 случаев смертельных отравлений колхозников. 18/II в Первомайскую больницу доставлено 8 членов коммуны «Пролетар», из коих одна больная в ту же ночь скончалась. По заключению врачей, отравления вызваны от употребления в пищу диких трав.

ПАВЛОГРАДСКИЙ РАЙОН.

В ночь с 13 на 14 февраля в г. Павлограде зарегистрировано 12 случаев отравления «засахаренными миндалями», изготовленных из косточек дикорастущих абрикосов, из них 5 со смертельным исходом.

Случаи отравления отмечены также в Люксембургском районе в совхозе «Азов» и в Сталиндорфском районе – макухой (обследование этого отравления сейчас производится).

Значительно увеличилось подкидывание детей как в крупных городах области, так и в районах. Ежедневно в имеющиеся по области детдома поступает: Мелитополе 10-18 детей, в Запорожье – 10-12, в Кривом Рогу 5-10. Часть ясель в городах и районах также заполнена подкинутыми детьми, так, в Никопольских яслях находится 16 подкинутых детей, в Олександрийских 16, в Пятихатских – 26.

// *Арк. 21* ПО г. ДНЕПРОПЕТРОВСКУ: за январь и февраль месяцы в городские больницы доставлено 298 больных с явлениями безбелковых отеков, дающих чрезвычайно высокую смертность, из них: из 191 больных, доставленных в межрайонную больницу – 163 беспризорцев и принудиловцев. За этот же период в больницы доставлено 63 трупов, подобранных на вокзале и на улице с явлениями сильного истощения и безбелковых отеков. Зарегистрировано 8 случаев в местных поликлиниках у больных – рабочих с производства и, по предварительным сведениям около 40 подобных случаев в студенческом диспансере среди студентов ВУЗов и техникумов.

Значительно возросло количество подбрасывания в городе детей. За январь месяц подкинуто 68 детей /из них 34 грудных/, за февраль 96 детей (из них 41 грудных). Из доставленных в дом грудного ребенка за январь месяц 68 детей – у 9 обнаружены установления явления безбелковых отеков и 20 из них крайне истощенных, что резко повышает смертность этих детей – за январь месяц из доставленных 68 детей – умерло 32.

Катастрофическое положение создалось в Днепропетровском ДОПРе в связи с его чрезвычайной перегруженностью и весьма неполноценным питанием. При смертности за период октябрь-декабрь 1932 г. – 158 случаев, за один только январь 1933 г. зарегистрировано 141 случай и за 22 дня февраля – 131. Калорийность общей пищи для заключенных за февраль выражалась в 95 калорий, вместо 295 в августе 1932 г., в частности калораж на 14 февраля был равен 38 калориям, калораж пищи, выдаваемых заключенным из рабочих соответственно 525, вместо 700, в частности на 14 февраля 69 калорий.

Следует отметить значительный рост смертности населения как в городах, так и в сельских районах, особенно заметно увеличившейся в 4-м квартале 1932 года, что видно из нижеприводимой таблицы смертности: (на 1.000 душ населения)

	I кв. 1932 г.	IV кв. 1932 г.	Всего за 1932 г.	Всего за 1931 г.
Категории местностей и отдельные города				
Города и поселки сельского типа	3,7	4,2	17,0	12,6
Сельские местности	3,8	4,5	17,1	14,3
Всего по области	3,8	4,5	17,1	13,9
Из числа гор. и с/мест				
г. Днепропетровск	3,9	4,0	16,9	12,1
г. Запорожье	3,8	4,3	18,1	11,4
г. Каменское	4,6	4,6	20,1	11,7
г. Кривой Рог	3,1	4,2	15,6	11,5
Проч. города и поселки городского типа	3,2	3,9	15,4	14,1

// *Арк. 22* Следует отметить, что районные организации не реагировали своевременно на вышеотмеченные факты, не сигнализировали о них областным организациям, оказались неподготовленными к организации борьбы и необходимой помощи нуждающимся в этом.

Медикосанитарная организация в районах, в силу огромного недокомплекта, как врачебного (29%), так и среднего медперсонала (21%), без решительной помощи, не в состоянии справиться с огромной работой по организации и оказанию необходимой санитарной помощи вышеуказанным контингентам больных.

Создавшееся положение требует немедленных решительных и чрезвычайных мер для скорейшей ликвидации отмеченных выше явлений, для чего я предлагаю в срочном порядке провести в жизнь следующие мероприятия:

1. Немедленно развернуть всю запроектированную сеть сезонных ясель во всех районах области, просмотрев предварительно намеченный план разворачивания ясель в сторону его увеличения, доведя общее количество коек по области до 150 тысяч, что составит около 30% всего дошкольного населения в районах.

2. Развернуть во всех школах горячие завтраки с охватом 370 тысяч школьников, что составит около 60% всех школьников.

3. Для питания детей в организуемых яслях и организации горячих завтраков, выделить ежемесячно до 1 июля следующие продукты:

Наименование продуктов:	необх. количество для ясель:	необх. кол-во для горячих завтраков
Муки	405 тонн	1100 тонн
Жиров	45 тонн	111 тонн
Круп	50 тонн	148 тонн
Рису	30 тонн	74 тонн
Сахару	12 тонн	29,6 тонн

4. В наиболее тяжелых районах организовать, под наблюдением лечебных учреждений, профилактории для наиболее истощенных и тяжелых больных, для лучших колхозников-активистов. Профилактории развернуть в 10 более пораженных районах из расчета на 50 коек в каждой, для чего необходимо отпустить 350 тыс. рублей.

5. Заблаговременно во всех районах области, на период весенних работ, создать фонд общественного питания, по колхозам поручив специально выделенным лицам точное установление возможного выделения части необходимых для этого продуктов на месте из местных ресурсов и степени необходимой в этом отношении помощи со стороны государства.

// *Арк. 23* Для оборудования разворачиваемых сельских детских и организуемых профилакториях выделить м. мануфактуры, как из областных фондов, так и из фондов Наркомздрава, о чем возбудить перед последним соответствующее ходатайство.

Одновременно предложить Облстрахкассе выделить для этой цели в распоряжение Облздравотдела 3 300 коек с бельем из дома отдыха в Орловщине, в настоящее время не работающего.

7. Развернуть сеть детских домов по области как по линии Облздравотдела, так и по линии Облнаробообраза, с охватом этими домами в ближайшее время по линии Облздравотдела (вместе с сетью существующих домов ОЗВ) не менее 800 детей, для чего необходимо выделить 250 тыс. рублей.

8. Ввиду особенно значительной перегрузки медицинского персонала и наблюдающейся за последнее время значительной текучести как врачебного, так и среднего персонала, вследствие крайне неудовлетворительного их снабжения (за один только январь бросило работу 4 врача и 6 человек среднего персонала) и с целью поднятия всей работы медико-санитарной организации в районе обязать – обязать районные организации обеспечить

медицинский персонал продуктами за счет имеющихся фондов, исходя из установленных Наркомздравом норм, возложив ответственность за полное выполнение этих норм персонально на председателей Райисполкомов.

9. Учитывая неблагоприятное состояние в области и крайнюю недоукомплектованность медперсоналом районов – поставить вопрос перед Наркомздравом о присылке до 15 марта из крупных центров Украины в область на период весеннего сева – 100 врачей, для обеспечения ими нуждающихся районов.

Одновременно дать директиву гор. и райпарткомам районов и городов, имеющих большую обеспеченность медперсоналом, о безоговорочном выполнении заданий по переброске этого персонала в пункты, наиболее в нем нуждающиеся, согласно прилагаемого списка.

10. Предложить Гор. и Райпарткомам немедленно отозвать с кампаний гор. и райздравинспекторов, предложить последним немедленно приступить к исполнению своих прямых обязанностей, возложив на них полную ответственность за развертывание всех отмеченных выше мероприятий.

11. В целях разгрузки больничных учреждений от истощенных лиц не нуждающихся в лечении, обязать Облсбоз развернуть в г. Днепропетровске ночлежные дома с организацией там выдачи необходимого питания.

12. Предложить ГПУ и Прокуратуре в срочном порядке провести работу по разгрузке ДОПРов и камер заключения при милициях, обязав Начальников милиции организовать выдачу горячей пищи, находящимся при милиции заключенным.

13. Предложить Тресту общественного питания повысить калорийность пищи в студенческих столовых, выделив часть продуктов для усиления питания некоторых групп студенчества по указанию студенческого диспансера.

14. В целях борьбы с отравлениями на почве употребления не доброкачественных пищевых суррогатов – обязать пищевые тресты Облпотребсоюз и все пищевые предприятия выпускать в продажу // *арк. 24* пищевые суррогаты только после предварительной проверки доброкачественности в лабораториях и обязательного снабжения их, в случае установления доброкачественности сертификатами госинспекции качества и анализами и рецептура их изготовления.

Обязать госинспекцию по качеству Наркомснаба – усилить контроль за пищевым сырьем и продуктами из них изготавливаемыми, выдавая сертификаты на новый вид пищевого сырья лишь после согласования с органами здравоохранения и с обязательным утверждением последним рецептуры изготовления строго запретив использование продуктов, поступающих в переработку.

15. На организованные расходы по развертыванию указанных выше мероприятий – выделить в распоряжение Облздравотдела 200 тысяч рублей.

С момента получения первых сведений о вышеотмеченных явлениях повышенной смертности и заболеваемости – Облздравотделом проделано следующее: командировано в 4 наиболее пораженных района специально-медицинские отряды в составе уполномоченного Облздравотдела (врач-коммунист) одного врача-лечебника и двух сестер УЧХ с укомплектованной аптечкой и при ней 16 кило рыбьего жира. На отряды возложена работа по проведению медицинского обследования населения в пораженных пунктах, выявления больных и истощенных, организации питательных пунктов, установления контингентов нуждающихся в питании, организации детясель и отбор детей, оказание медицинской помощи и обеспечение коечной помощи для нуждающихся в этом, проведение ряда санитарных мероприятий профилактического характера и т.д.

Кроме того, отправлено в 20 районов области для детских ясель следующее количество продуктов: муки – 551,6 цнтр., рису – 195 цнтр., сахару – 30 цнтр., круп 78,3 цнтр. и жиров 85 цнтр., и для больниц – сахару 3 цнтр., круп 13,35 цнтр. Переведено на организационные расходы (4 районам) 16 тыс. рублей и им же 80 комплектов белья, 96 кило мыла и т.д. Разработаны и разосланы районам указания о порядке выдачи молока, инструкция о работе посланных отрядов, даны указания 20 районам об открытии к 1-му марта запрокированных на весенне-посевную кампанию ясель, командировано для организационной работы в этом направлении 20 коммунистов.

По полученным из районов неполным сведениям проделано следующее:

по АКИМОВСКОМУ району: охвачено обследованием 9 сельсоветов, в них выявлено нуждающихся в питании 720 человек, открыто 9 ясель с охватом 370 детей и питательные пункты на 350 чел. взрослых, последним пища выдается из кухни ясель. Ко всем населенным пунктам прикреплен медперсонал. Госпитализировано 10 больных, из них - 6 детей.

по МЕЖЕВСКОМУ району: за последнюю декада развернуто ясельных пунктов в коммуне «Сталино» - 4 на 320 детей, там же интернат школьников на 60 детей, в Слобьянке 2 ясель на 200 детей, в Екатериновском сельсовете один ясель на 75 детей, в совхозе «Скотовод» один на 40 детей и в Петропавловке на 100 детей, там же открыта молочная кухня.

// *Арк. 25* Всего на 23 февраля развернуто по району 17 ясельных пунктов с охватом 1435 детей и, кроме того – 3 пункта для школьников на 200 детей.

по ВЫСОКОПОЛЬСКОМУ району: развернуты ясли в 4-х пунктах с охватом 445 детей, подлежат развертыванию ясли в 3-х пунктах на 500 детей. Развернуто 20 коек для госпитализации тяжело-больных, к 20/II закончена постройка бани в Высокополье – первая в районе, приступлено к поголовному осмотру школьников

и их санитарной обработки. Случаев инфекционных заболеваний в районе не зарегистрировано.

по НОВОВАСИЛЬЕВСКОМУ району: развернуто ясель в 6-ти пунктах с охватом 544 детей, открыты питательные пункты в 6 селах. Бригадами прибывшего медперсонала из Облздравотдела и 3 врачами и 20 студентами из Мелитополя – производится поголовный осмотр населения, санитарная обработка его, оказание лечебной помощи и выявления нуждающихся в питании. В район доставлена дезкамера САКСа, приступлено к проведению противомаларийных мероприятий и устройству примитивных бань.

По Мелитопольскому району: открыто 2 питательных пункта на 115 детей, постоянных яслями охвачено 565 детей. При горконсультации организован питательный пункт на 60 детей. Открыт детский изолятор для тяжело больных на 60 детей. Госпитализировано в больницы 50 детей, в детдоме находится 140 детей (рассчитано на 40 детей).

В районы, где зарегистрированы случаи пищевых отравлений был командирован представитель Здравоотдела для расследования и принятия соответствующих мер – так было произведено детальное обследование случаев отравления в Павлограде и сейчас командирован представитель Облздравотдела в Б. Лепетихский район для принятия соответствующих мер.

Зав. Облздравотделом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 19 – 25. Машинописний текст, незавірена копія.

№ 154

1933 р., 26 лютого. – Спецінформація облпрокуратури про відмову конюхів Бабайківської сільради працювати за відсутністю хліба

ТАЄМНО

ОБЛПРОКУРОРОВІ. СПЕЦІНФОРМАЦІЯ

Ознайомившись зі слідчими справами, що є в переведенні камери Нарслідчого встановив, що серед інших справ є справа по звинуваченню 4-х конюхів артїлі Ш-й Вирішальний, Бабайківської Сільради у знищенні коней та підбурення конюхів колгоспу до залишення роботи в колгоспі.

Стисло обставини справи такі:

В середніх числах Лютого місяця старший конюх артїлі, за соцстаном куркуль, брат його теж конюх куркуль спільно з двома конюхами синами заможних середняків та останніми конюхами в кількості 13 осіб з'явилися до голови колгоспу з вимогою дати хліба інакше покидають вони організованим порядком працювати зазначаючи, що колгоспники їдять вже загинувши коні.

В цей день в дійсності загинула коняка і цей старший конюх КРІВЧЕНКО Іван запропонував двом конюхам біднякам отвезти загинувшу коняку і зібрав останніх конюхів почав говорити, щоб спільно піти до голови колгоспу вимагати хліба, скориставшись тим, що можна буде зазначити Голові колгоспу, що колгоспники і зокрема конюхи, що повезли коняку взяли з собою ножі, щоб вирізати з коняки м'яса для їжі. Цей організований куркульський метод був підтриман братом старшого конюха КРІВЧЕНКО Федором та тими двома синами заможних середняків.

Конюхи, що одвозили загинувши коняку спростовують той факт, що вони з ножами явились, щоб використати м'ясо загинувшої коняки. За цей час з 1-го Січня по 20 Лютого загинуло 8 штук коней та 11 коней знаходяться в надзвичайно виснаженому стані. Голова колгоспу, нова людина в колгоспі, зразу-ж дав розпорядження видати всім конюхам по 15 фунтів хліба.

По справі заарештовано 4 особи і вжито заходів до негайного закінчення цієї справи. Оскільки по цій справі спецінформація не надіслана і обізнавшись з цією справою – повідомляю Вас про це.

Старший Слідчий ОблПрокуратури

[підпис]

/РАВІЧ/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 560. – Машинописний текст, оригінал.

№ 155

**1933 р., 26 лютого. – Коефіцієнти природного руху населення по області
у 1932 році порівняно з 1931 р.**

КОЕФІЦІЄНТИ ПРИРОДНОГО РУХУ ЛЮДНОСТІ
У 1932 році ПО ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ /Попередні дані/.

Категорії місцевостей та окремі міста	На 1000 душ населення п р и п а д а є:					1931 р.
	1932 рік				за рік	
	I кварт.	II кв.	III кварт.	IV кварт.		
Міста та селища міського типу	НАРОДЖЕНЬ					
	5,9	5,4	5,2	4,7	21,2	21,1
Сільські місцевості	7,9	6,3	5,8	5,4	25,4	33,2
По області разом	7,3	6,1	5,6	5,1	24,1	30,6
З числа міст та селищ міського типу:						
м. Дніпропетровськ	5,0	4,7	5,0	4,3	19,0	18,6
м. Запоріжжя	7,3	7,1	5,4	6,2	26,0	17,8
м. Камянське	5,7	4,5	5,0	4,4	19,6	20,8
м. Кривий Ріг	7,7	6,7	6,9	4,5	25,8	30,4
Інші міста та селища міського типу.	5,7	5,0	5,1	4,3	20,1	23,6
	СМЕРТЕЙ					
Міста та селища міського типу	3,7	4,7	4,4	4,2	17,0	12,6
Сільські місцевості	3,8	4,4	4,4	4,5	17,1	14,3
По області разом	3,8	4,5	4,4	4,4	17,1	13,9
З числа міст та селищ міського типу:						
м. Дніпропетровськ	3,9	4,4	4,6	4,0	16,9	12,1
м. Запоріжжя	3,8	5,5	4,5	4,3	18,1	11,4
м. Камянське	4,6	5,9	5,0	4,6	20,1	11,7
м. Кривий Ріг	3,1	4,1	4,2	4,2	15,6	11,5
Інші міста та селища міського типу.	3,2	4,2	4,1	3,9	15,4	14,1
	ПРИРОДНОГО ПРИРОСТУ					
Міста та селища міського типу	2,2	0,7	0,8	0,5	4,2	8,5
Сільські місцевості	4,1	1,9	1,4	0,9	8,3	18,9
По області разом	3,5	1,6	1,2	0,7	7,0	16,7
З числа міст та селищ міського типу:						
м. Дніпропетровськ	1,1	0,3	0,4	0,3	2,1	6,5
м. Запоріжжя	3,5	1,6	0,9	1,9	7,9	6,4
м. Камянське	1,1	-1,4	0,0	-0,2	-0,5	9,1
м. Кривий Ріг	4,6	2,6	2,7	0,3	10,2	18,9
Інші міста та селища міського типу.	2,5	0,8	1,0	0,4	4,7	9,5

НАЧ. СОЦКУЛЬТСЕКТОРУ ОБЛ.УНГО

[Підпис]

/БУКША/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 26. – Машинописний текст, оригінал.

№ 156

1933 р., [лютий]. – Спецповідомлення прокурора Дніпропетровської області про факт вживання в їжу в артілі «Шлях до соціалізму» Ново-Сирогозького району загиблого коня, який був заражений сапом

Сов. секретно

СПЕЦСООБЩЕНИЕ

Согласно сообщения В. Лепетихского Учпрокурора на территории Н. Сирогозского р. в артели «Шлях до соціалізму» 15.02.1933 г. пала лошадь, которая болела сапом. Правлением артели было поручено двум колхозникам отправить павшую лошадь на скотомогильник и там ее сжечь, но вышеуказанные колхозники последнюю не сожгли в тот день, а оставили на следующий день.

16.02.1933 г., когда колхозники явились на скотомогильник, то оставленной ими павшей лошади уже там не было.

19.02.1933 г. было обнаружено, что эту лошадь было взято тремя семьями, которые были распроданы, а именно:

1. Плотникова Наталия Федосеевна, 39 л., семья, которой кроме нее состоит с 3-х человек семьи: Надежды 10 л., Екатерины 6 лет, и сына Василия 12 л.

2. Плотникова Ирина, 65 л., ее дочь Миланья 25 л., и племянник Иван 19 л.

3. Руденко Тихон Харитонович 57 л. и его жена Ирина Никифоровна 59 л. и сын Григорий 23 л.

Вышеупомянутые лица взятую ими лошадь съели.

19.02.1933 г. в этом же колхозе пала 2-я лошадь, которая предназначалась ветврачем к расстрелу, как больная сапом, и эта лошадь также не была своевременно изолирована, в результате чего 20.02.1933 г. обнаружено, что одна половина лошадиного мяса находилась у колхозника Зайцева Николая Ефимовича, семья которого состоит из него, жены Галины 25 лет, сына Павла 4-х лет и дочери Евдокии 1 года.

Найденное мясо находилось в приготовленном виде для еды. Вторая половина лошадиного мяса была обнаружена у колхозника – члена партии Даниленко Петра Миркуловича. Найденное мясо находилось в приготовленном виде для еды. Все это лошадиное мясо, которое было найдено у вышеупомянутых лиц, изъято и уничтожено. Таким образом подозреваемых в возможном заболевании сапом, выявлено 15 чел., последние изолированы в отдельную хату и находятся под наблюдением врача.

В с. Н. Александровка Н. Сирогозского р. заболевание сыпным тифом до 50 %, к которому применен карантин – не разрешают выезд и въезд в это село. Райисполкомом послано в это село мед. комиссию.

В остальных селах Н. Сирогозского р. тифозных заболеваний не замечается.

ОБЛПРОКУРОР

КУМПИКЕВИЧ

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 85. – Арк. 7. – Машинописный текст, оригінал.

№ 157

1933 р., лютий. – Копія анонімного листа групи членів КП(б)У до обкому партії про голод у Дніпропетровській області з резолюцією секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича

Копія
АНОНИМКА

ДОРОГИЕ ТОВАРИЩИ!

Мы группа членов КПБУ обсудив создавшееся положение в ряде знакомых нам районов Днепропетровской области, решили сообщить Вам действительное положение дел:

Бесспорные факты разложения, брожения среди колхозников и местечкового пролетариата (положение в городах еще терпимо) все дальше дают себя чувствовать, – по местечкам и поселкам уже пару недель как появились колхозники (о раскулаченных мы не жалеем) – наши союзники по общей классовой борьбе, – с сумами

просить хлеб, отрубей, жмыхов, капусты и проч. Их объяснения подтверждаются фактами, что они (конечно не все) действительно колхозники-бедняки, даже немало среди них организаторов колхозов в нашей области, год, два и три назад.

Мы убедились также, что ими полученный хлеб из колхоза иссяк, купить негде и не за что, для них один путь – нищенствовать. Но никто не дает им, всяк, яко-бы сочувствует их обреченному на голодную смерть положению, но куска хлеба почти никто не дает. Нам удалось узнать также, что ничего не дают потому /не все, конечно/. «Дашь голодному хлеба, ночью явятся заберут не останавливаясь и перед убийством».

Нам пишущим эти строки нет абсолютно никакой надобности излагать все в мрачных красках, наоборот: Мы пишем не при голодных желудках, мы сыты, получаем хлеб и проч., тогда как наши товарищи – сегодняшние мученики переживают непередаваемое бедствие: – голод, холод, нищета и разочарование царит повсюду. – Такова картина в целом ряде районов н/области.

Эта катастрофа усилилась в местечках и селах, и действительно показывает, что кражи будут усиливаться.

На почве голода и нищеты уже начались грабежи и убийства: сегодня появились слухи, что где-то под Волновахой в вагоне обнаружен неизвестно кем убитый человек, но мы слухам не верим, а сейчас к вечеру слухи подтвердились:

7/ II – около 10 часов утра в Розовку прибыл тов. поезд, бригада коего заявили в станции, что в вагоне (с рудой) смертельно стонет мужчина, его занесли в вокзал, голова побита до мозгов, видимо ножами и чем-то железным.

Нет сомнения, что так как он возил съестное (это еще не установлено, но таково наше общее заключение) голодные люди следили за ним, возможно еще с квартиры, желая обнаружить себя, // *арк. 30* взяли съестное и пользуясь стуком колес и шумом ветра, во время хода поезда его убивали. Это происходило между 8-9 часами утра.

Неудивительно, что многие квартиры, как в селе, так и в местечках запираются изнутри днем и ночью, так как все живут в опасности, и никакой гарантии нет, что вот-вот постучат, заберут съестное и убьют среди бела дня, где искать защиты? Милиционеры сами не доедают и трусят (да, и как не трусить ?) перед наступающей опасностью.

Мы пишущие эти строки вне опасности, так как имеем оружие и при том, живем не в селе, где опасность пока больше (в дальнейшем будет наоборот). За последнее время среди наших рабочих и служащих настроение прямо убийственное с этим все без исключения принимающие участие в этом письме, согласны безусловно.

Мы спрашиваем, неужели это убийственное для нас и для правительства создавшееся положение в н/области (а возможно и по всей Украине) есть политика н/партии по отношению к колхозникам и местечковому пролетариату ?

Мы просим проверить все нами сообщаемое в районах по Волновахе, Люксембургу, Ц.Константиновке, Чубаревке, Володарское, Бердянск, Мелитополь и т.д. и т.д. Мы глубоко убеждены, что если сейчас не будет проявлено к этому вопросу все внимание нашей партии мы доведем до отчаяния н/колхозников, которые уже сегодня потеряли всякую надежду на завтрашний день, мы наводим н/область (а может быть всю Украину) грабителями и убийцами, а наша 15-ти летняя работа по перевоспитанию отсталых товарищей по классу может пойти на смарку и т.д. и т.д.

Что мы можем предложить для предотвращения надвигающейся катастрофы?

Ясно, что надо применить самые срочные меры к выдаче хлеба голодающим и недоедающим трудящимся и нужно спешить ибо нет гарантии, что через месяц это мероприятие будет поздним. Если мы хотим действительно, по большевистски, подготовиться и провести 4-й большевистский сев, то нам преступно быть слепыми. Если мы ответработники сыты от этого голодные и недоедающие еще больше возмущены.

Через год мы наши фамилии огласим, а пока нет надобности.

Верно

// *Арк. 31* РЕЗОЛЮЦИЯ тов. ХАТАЕВИЧА

I. Что это за группа? Для фасона авторы письма называют себя группой или действительно таковая существует. Пусть это выяснит и установит ГПУ.

II. Язык этого письма партийный, хотя и видно, что люди пришли в паническое состояние.

Послать для сведения копию этого письма в ЦК КПБУ т.т. Косиору и Постышеву, а также в ЦК ВКПб.

М.Хатаевич.

Верно :

ДАДО. – Ф. II-19. – Оп. 1. – Спр. 587. – Арк. 29-31. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 158

1933 р., 1 березня. – Доповідна записка уповноваженого облздраввідділу завідувачому Дніпропетровським облздраввідділом про надання допомоги голодуючим селянам Ново-Василівського району

С. Секретно

Доповідна записка

Ознайомившись зі станом 10 сел Ново-Василівського району, довожу до Вашого відому, що епідемічних захворювань по району немає. Населення в основному хворіє: на голодівку, хронічну малярію, туберкульоз, та як наслідок недоброякісного харчування – кров'яний понос (харчування кониною, собаками, кішками, насінням бавовни, рапсом та іншими сурогатами).

План хлібозаготівлі по деяких селах (поражених) виконаний не більш 35 %, само населення зазначає, що у жнива та після – одержували хліба у колхозах до 3-5 кілограм на добу, кооперація несправлялася привозити горілку, хліб розкрадали кому було нелінь. Враження таке, що по цих селах неперевадилась будь яка культурна робота.

Найбільш враженно населення культурно відсталих національних сел. – албанців, болгар, молдован й частково переходить на українське та російське населення. Поражені такі села: Гамовка, Георгієвка й Девненське - албанці; Гирсовка, Надеждено – болгар; Дунаевка – молдовани, частково розповсюджується недоїдання й на села: Чекрак, Олександрівка (вмерло за лютий місяць 28 чоловік), Степанівка (вмерло в лютому місяці 22 чоловіка), Приморський Посад є 35 хворих від недоїдання. Останні ці села в найближчий час будуть перевірені та виявлені стан населення.

По всіх вражених селах зорганізовані примитивні дитячі будинки з хворих дітей віком від 1-2 років до 12 років, у яких велика скученність, відсутність зміни білизни, вшивость та антисанітарний стан. Тільки з прибуттям дезкамер 2-х та 2-х санлікарів (Самко та Холод), а також 3-х лікувальників: Гінзбург, Верхиной, Коган – стан став поліпшуватись. Перевадиться санобробка, розселення цих будинків, розподіл за віком та захворюванням, вилучають заразливих хворих на туберкульоз, чесотку, сифіліс, стригучий лишай та інше.

Устатковуються ізолятори та пропускники, а для дорослих тяжко хворих – примітивні стаціонари, окремо для чоловіків й жінок з харчуванням та меддоглядом. Частково перекинуто й забезпечено необхідними медикаментами, але де чого ще бракує наприклад: хініну потрібно ще 10 кілограмів, (заява лікаря Панова, дали телеграму до Запоріжського ВАУ) в достатній кількості Вількінсоновської масти, мила та інше.

Провадиться амбулаторний прийом хворих та обслідування хворих на дому через санбригади в купі з медперсоналом, які в своїй роботі при обході хат населення виявляють трупи, що вже лижали по кілька тижнів нехорошимим й за них ніхто не знав(с. Девненське).

Намагалися зорганізувати у кожному пункті лазні, але брак відповідного приміщення, устаткування, а де й не розпорядність керівників району (наприклад у Ново-Василівці – райцентр є лазня але не працює за відсутністю води та палива) не даючи змоги провести в належному вигляді ці установи в життя.

Всі пункти забезпечені медперсоналом, але ще є потреба у них наприклад: потрібні 3 лікарів лікувальника, 1 до райлікарні в с. Друго-Покровку – другим лікарем, 1 лікувальник в село Девненське й 1 лікар на медврачу-часток с. Олександрівку замість лікаря Бойко, якого необхідно негайно зняти з роботи (є постанова РКК).

// Арк. 8 З наступом весни необхідно посилити санепідперсоналом щоб уникнути епідемії, та забезпечити постійним пересуванням – транспортом дез-камер без чого робота неможлива.

У районі працює крім лікувальників – 3, 2 маляріолога та 2 санлікаря з 2 дезкамерами, а також Мелітополь дав на допомогу 21 студентку медшколи.

По всіх цих селах у школах зорганізовані гарячі сніданки для школярів.

Надіслані з області харчові продукти прибули до Мелітополя з запізненням на 5 діб, деяка частина була переброшена до району й нуждаючим селам, а більшість й зараз у Мелітополі. Причини не доставки продуктів пораженим селам – відсутність транспорту. Коні слабі, а по тих селах де хворіє населення – зовсім нездатні до будь якої роботи, навіть привезти корму зі степу, а останні дні снігова хуртовина, а тому харчові продукти перекинути на села частково й надалі транспорт ставить ці села під загрозу особливо з наступом весни – бездоріжжя. В місцевих МТС є декілька автомашин, але більшість їх не працює – у ремонті, а останні дні не мають горючого (бензину).

Пересування по селам – більше перевадиться пішком як лікарів, так і інших робітників й мені самому були випадки у дорозі прийшлося підіймати з снігу коней та тянути на собі санки (Девненське Гамовка).

З відповідальністю зазначаю, що села Гамовка, Георгієвка Девненське, Надеждено, Дунаевка з маючею кінської сили не мають жодної пари коней щоб були здатні до праці й коні гинуть. Не кращий стан в цих селах й з людським населенням, наприклад: в с. Дунаєві в артілі зорганізовані 2 бригади для посіву, яка складається з 20 дворів, всього населення в цій бригаді різного віку 90 чоловік, з них рахується працездатних 52, а на сьогоднішній день бригада з загальної кількості свого населення має хворих 60 чоловік, з них стаціонарних 28.

1. Необхідно забезпечити транспортом для пересування харчових продуктів та дезкамер по селам, на мою думку необхідно перекинути з області 2-3 грузовика з бензином, або поставити питання про використання місцевих тракторів, але ж теж їх необхідно забезпечити бензином, бо на місці немає його, як само бензину не маєтсья й в м. Мелітополі, через брак транспорту для підвозу харчів, справа з організацією дитячих ясель для всіх колгоспників затягується, всі надіслані з області для цієї мети продукти знаходяться на ст. Мелітополь.

2. Необхідна систематична допомога поразеним селам харчами та меддопомогою, включивши на матеріальну допомогу медперсонал, вчителів та керсклад сільрад.

3. Надіслати білизни та ліжкових приладь як для дорослих, так й для дітей в дітяслі.

4. Поставити питання перед Мелітопільским тубдиспансером та іншими стаціонарними мед установами про стаціонарне обслуговування хворих з поразених сел.

5. У райздрава відсутвають кошти, що з'являється великою пере-шкодою в викупі продуктів та інш. гроші надіслані Облздраввідділом 4000 крб. Райздрав не може їх одержати, бо каса не дає грошей, мотивуючи тим, що Облстрахкаса забирає гроші до себе (заява Райздрава т.Крилова).

Хворих по 9 сільрадах: дітей от 1 до 15 років 1358 чол., дорослих 1031 чол. Вмерло за січень місяць ц. р. 228 чол., а за лютий 388 чол., але ж ще не всі одержали відомості за останні дні лютого місяця.

На громадському харчуванню – УЧХ знаходиться дітей 1365, дорослих 1214 чол.

Райорганізації прийняли заходи щоб урятувати ці села, надіслали 3 бригади по 5 чоловік у кожній з ударників колхозів с. Друго-Покровка по селам: Гамовка, Георгієва та Девненске для обслуговування тяглової худоби та допомогти населенню в їх потребі.

// Арк. 9 Відсутність своєчасного інформування Вас - це відсутність транспорту, приходилось пересуватись пішки, відсутність телефонного зв'язку сел. З райцентром, а також географічне віддалення поразених сел від райцентру, що не давало можливості давати зводом як райцентру так й області.

Постійного регулярного зв'язку поразеними селами не має й район.

Додаток: відомість про хворих та померлих, та схема медичних пунктів.

Уповноважений облздраввідділу

[підпис]

Солом'яний

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 80. – Арк. 7 – 9. – Машинописний текст, оригінал.

№ 159

1933 р., 1 березня. – Протокол засідання Криворізького міськпарткому КП(б)У про зменшення репресивного тиску до колгоспів, які були занесені на «чорну дошку»

Протокол № 17

Засідання секретаріату Криворізького МПК від 1 березня 1933 р.

Присутні: т.т. Сірко, Селезньов, Компан, Єнольський, Михайлов, Кагітін, Герасимов, Єфанов.

Слухали: Про смерть дітей колгоспниці артілі «Перемога» Широківської сільради Ведміцької Домни на ґрунті недоїдання. (інформ. Тов. Михайлова)

Висловились: т.т. Кагітін, Герасимов, Єфанов і Сірко.

Ухвалили: Відмітити, що партосередок с. Широкого та уповноважений МПК тов. Єфанов не зрозуміли необхідності негайно і конкретно реагувати на факти захворювань на ґрунті недоїдання, внаслідок чого в артілі «Перемога» померло 2 дітей Ведміцької.

Попередити секретаря Широківського партосередку тов. Кагітіна та уповноваженого МПК тов. Єфанова про неприпустимість такого бездушного бюрократичного ставлення до такого роду явищ.

В зв'язку з виявленням аналогічних фактів до Пестерянської сільради написати зачиненого листа, до всіх партосередків та уповноважених МПК, мобілізувати їх увагу на боротьбу з тупістю та бюрократизмом у справі допомоги голодуючим.

Слухали §2: телеграму директора М. Козельського МТС про розпорядження [...] на відрядження 10 тракторів від Ковельської МТС до Кам'янської МТС.

Ухвалили: Категорично суперечити проти відправки 10 тракторів з Широківської МТС, приймаючи на увагу величезну площу обробки, погане забезпечення кінською тяглою силою та зважаючи на те, що ніякої помилки в відрядженні тракторів до Широківської МТС не було.

Доручити тов. Сірко написати доповідну записку Обкому КП(б)У з цього приводу.

Слухали §3: Про припинення адміністративних та економічних репресій до колгоспів, занесених на чорну дошку у телеграмі Обкому КП(б)У та Облвиконкому.

Ухвалили: Директиву Обкому та Облвиконкому прийняти до послідовного керівництва.

Залишити на чорній дошці артілі: «Перше Травня», «3-й вирішальний», «Жовтень» і «Чубаря», не застосовуючи до них адміністративних та економічних репресій, залишення на чорній дошці повинно бути для цих колгоспів лише заходом морально-політичного впливу.

Зобов'язати партосередки та уповноважених МПК роз'яснити зазначеним колгоспам, що вони будуть зняті з чорної дошки лише за умов виконання плянів по мобілізації насіння на 100%.

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 792. – Арк. 115. – Машинописний текст, оригінал (перша сторінка).

№ 160

1933 р., 2 березня. – Лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом до обкому КП(б)У, облвиконкому, Наркомату охорони здоров'я УСРР, Облвідділу ДПУ про випадки масових отруєнь дикими рослинами у Велико-Лепетиському районі

Таємно

До Обкому КП(б)У т. Хатаєвичу, Облвиконкому т. Броуну,
Наркомату охорони здоров'я УСРР, Облвідділу ДПУ

26/II-33 року Облздороввідділ одержав повідомлення про випадки масових отруєнь у В-Лепетиському районі.

Того ж 26/II до В-Лепетиського району виїхав представник Облздороввідділу, який виявив наступне:

1) отруєння викликані дикими рослинами «миший» та «репій» (репійник), яких було зібрано та перемолото в ступках та виготовано оладь.

2) Ознаки отруєння наступали через декілька годин після вживання цих оладь та закінчувалися смертю у дітей на протязі першої доби, у дорослих на 3-5 добу.

Картина отруєння наступала:

а) Отруєння, викликане «мишаєм» - одноразова блювота, запор, підвищення температури, вздуття живота та сильні болі в ньому.

б) Отруєння від «репею» – головокружіння, многоразова блювота, непритомність, розстрій зору, тахікардія, аритмія, сонливість. Смерть наступала при явищах ціанозу.

3) Отруєння виникли в селі М-Лепетиха, перші випадки в ніч з 14 на 15 лютого. За термін з 14/II до 21/II вмерло 19 осіб (з них дітей підлітків – 5).

23/II в тому-ж селі вмерло ще 10 осіб. В селі Першомаївці всього захворіло 10 осіб, з яких вмер – 1.

Всього смертних випадків – 30.

4) Бригадою санмедперсоналу переведена робота по наданню меддопомоги отруєним та сумісно з робітниками Прокуратури та Міліції переведена робота по роз'ясненню населенню шкідливості вживання диких рослин.

5) До Дніпропетровського приставлені зразки речовин, які викликали отруєння. Ці рослини та виготоване з них борошно досліджується в Міжрайонній Санбаклабораторії.

Додаткові відомості буде надіслано по закінченні лабораторного дослідження та обстеження випадків отруєнь.

ЗАВ.ОБЛЗДОРОВВІДІЛОМ

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 32. – Машинописний текст.

№ 161

1933 р., 3 березня. – Лист-повідомлення райздоровінспектора Верхньодніпровського району до облздороввідділу про смертність дітей в дитячому будинку

Сповіданно, що на протязі лютого місяця вмерло від голодних набряків 6 дітей дитмістечка та 5 дітей від корі, а разом 11 дітей.

Райздоровінспектор

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 30. – Машинописний текст, оригінал.

№ 162

**1933 р., 4 березня. – Інформація начальника міліції Дніпропетровської області
про крадіжки зерна з елеватора станції Апостолове**

Головна управа робітничо-селянської міліції УСРР
Управа робітничо-селянської міліції Дніпропетровської області
м. Дніпропетровське, Королівська, № 4
В Днепропетровскую областную прокуратуру

У питанні:

Из данных обследования состояния охраны Ведомственной Милиции на элеваторе ст. Апостолово, произведенного Строевым Отрядом Обл. Милиции попутно выявлено, что часовыми ежедневно задерживаются по несколько человек (из числа лиц, работающих поодному на элеваторе и посторонних) с краденым зерном, причем последнее отбирается, оставляется на элеваторе, а задержанные отпускаются.

Не привлечение к ответственности лиц, расхищающих зерно, как выяснено, вызвано тем, что 4-го февраля с/г Апостоловской Раймилицией было заведено уголовное дело на гр-на Ильина Ивана – единоличника, выгнанного за симуляцию в работе из Колхоза, по обвинению в краже с элеватора 20 ф. жита. Привлечение к уголовной ответственности со слов Нач. Раймилиции, было согласовано с Пом. Обл. Прокурора, приезжавшего в Райцентр, но местный Народный Суд это дело прекратил за маловажностью.

После такого факта, кражи зерна с элеватора участились, т.к. прекращение дела за маловажностью не могло послужить предупреждением от систематических хищений зерна в малом количестве.

Основываясь на этом и Начальник Апостоловской Раймилиции дал совершенно неверную установку Зав. Элеватором и охране Ведомственной Милиции, чтобы лиц, задерживаемых с хищениями зерна от 5 до 10 фунтов в Милицию не направляли, а по отобранию зерна – освобождали.

Давая с своей стороны Начальнику Апостоловской Раймилиции указание о недопустимости подобного безразличного отношения к случаям хищений зерно – культур с элеватора и предписание принять самые решительные меры борьбы с этими хищениями, выявляя лиц систематически совершающих кражи (хотя бы и мелкими количествами зерно) и среди них лиц классово-чуждого, уголовного и деклассированного, паразитирующего элемента для привлечения к суровой уголовной ответственности, прошу Областную прокуратуру со своей стороны дать соответствующее распоряжение Нар. Суду Апостоловского р-на о приеме таких дел к судебному разбирательству, не прекращая их за «маловажностью».

НАЧАЛЬНИК РКМ Д/П ОБЛАСТИ
НАЧ. СТРОЕВОГО ОТДЕЛА

[підпис]
[підпис]

/СЕЛИВАНОВ/
/КРАВЧУКОВ/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 403. – Машинописний текст, оригінал.

№ 163

**1933 р., 4 березня. – Інформаційне зведення Дніпропетровського обкому КП(б)У
про факти голоду в області**

Сов. Секретно

ИНФОРМАЦИОННАЯ СВОДКА
о фактах голода, связанных с ним массовых заболеваний и смертностей в ряде районов
Днепропетровской области.

За последнее время, особенно в феврале месяце в группе районов области значительно увеличилось количество фактов голода и в ряде случаев со смертельным исходом.

Одновременно следует отметить, что большое количество районов, где районные организации не сумели заблаговременно предотвратить эти явления, имеются проявления усиленной контрреволюционной деятельности в среде колхозников и расширения количества фактов симуляции «голода».

Чрезвычайно тяжелое положение отдельных колхозников и их семей – в ряде сел привело к расширению преступности в форме усиления краж и хищений и прочих уголовных явлений.

ФАКТЫ ГОЛОДА

Проявление голода по имеющимся в обкоме данным имеют место в 31 районе области. Количество отмеченных фактов голодовки по области составляет свыше 5000.

Особенное проявление фактов голода имеют место в 8-ми районах области:

ВЫСОКОПОЛЬСКИЙ – 1165 ч. 6 сел:

Заградовка – 300 сем.,

Ивановка – 110 ”

Суворовка – 75 ”

Натальино – 100 ”

// Арк. 30 Николаевка – 225 ”

Орлово – 10 ”

Н. ВАСИЛЬЕВСКИЙ – 322 ч. 4 села: Девненское – 112, Георгиевка – 90, Гирсовка – 70, Гамовка – 45.

МЕЖЕВСКОЙ – 80 ч. (6 колхозов)

МЕЛИТОПОЛЬСКИЙ – 312 ч. 4 села: в одном лишь селе Песчаное – 84.

АКИМОВСКИЙ – 720 ч. В одном лишь селе Терновка 70 ч.

ПАВЛОГРАДСКИЙ – 58 ч. 5 сел:

КОЛАРОВСКИЙ – 64 ч. 5 сел: Раделовка – 13, Коларовка – 22, Дияновка – 12, Вячеславка – 2, Строгановка – 15.

АПОСТОЛОВСКИЙ – 50 ч. 1 село.

С менее значительным количеством фактов имеем такие районы:

Сталиндорфский – 29 ч. 5 сел

Божедаровский – 32 ” 9 ”

Чубаревский – 26 ”

В. Лепетихский – 39 ”

Долинский – 5 сел.

Покровский – 22 ч.

Каменской – 12 ”

Кроме этого отдельные случаи голодовки отмечены в отдельных колхозах и селах Михайловского, Васильковского, Н. Пражского, Н. Сирогозского, Ореховского, Н. Троицкого, В. Днепровского, Н. Московского, Царичанского, Запорожского, Томаковского и Генического районов.

Ряд характерных фактов голодовки колхозников

В ВЫСОКОПОЛЬСКОМ р-не с. Заградовка голодал Майборода Василий, колхозник-бедняк с семьей в 7 человек из них 2 трудоспособных. Выработали 661 трудодень. Натураванс получили 3 цен. 38 кгр. хлеба.

В ПАВЛОГРАДСКОМ р-не в селе Бальховка КОТЕНКО Яков, бедняк работал конюхом, семья 7 человек – опухли. Также семья Безрукого Павла – заработавшая 230 трудодней (письмо секретаря РПК т. БАННИКА получ. 23).

В Ц. КОНСТАНТИНОВСКОМ р-не по артели «12-ти річчя Жовтня» отмечен случай голодовки колхозника Колодина – бедняка, семья 9 душ, 3 трудоспособных. Заработали 402 трудодня. Вся семья от недоедания заболела и опухла. Оказана помощь (письмо секретаря РПК от 15/II-с. г.)

// Арк. 31 В СОФИЕВСКОМ р-не в селе Васильевка больна семья колхозника Ковтуненко Василя, заработавшая 590 трудодней, питается капустой, буряками и суррогатами.

В ОРЕХОВСКОМ р-не – в с. Преображенка: Сенченко Никита, колхозник, маломощный середняк, семья 8 человек. Заработали 700 трудодней. Семья истощена от недоедания, питается корками с картофеля (спец. Сообщение от 22/II).

В СТАЛИНДОРФСКОМ р-не – по сообщению секретаря РПК положение колхозников по Ворошиловскому сельсовету отчаянное – люди перестали просить помощи, лежат в холодных нетопленных домах и ждут смерти (письмо 25/II).

В ДОЛИНСКОМ р-не – колхозный конюх-бедняк Чимерин Никита заработал 450 трудодней, семья 4 чел. 2 трудоспособных, получили 2 цент. зерна. На почве недоедания у Чимерина опухли ноги и нижняя часть туловища до пояса.

В ЧУБАРЕВСКОМ р-не в селе Чубаревка колхозник Плетень Павел, семья 7 чел. Заработали 560 трудодней и натуравансом получили 6 цент. хлеба. 3 члена семьи от недоедания опухли.

СМЕРТНЫЕ СЛУЧАИ

На почве голода в ряде районов отмечена значительная смертность:

Н. ВАСИЛЬЕВСКИЙ р-н – 312 ч. В селах Девинском, Георгиевке, Гирсовке и Гамовке.

АКИМОВСКИЙ р-н – 35 ч. с.с. Терновка I, Шелюг.

СТАЛИНДОРФСКИЙ р-н – 14 ч. По Ворошиловскому с/с, кроме этого в 4-х других селах, где количество проверяется.

КОЛАРОВСКИЙ р-н – 13 ч.

Кроме этого имеем также случаи смертности на почве голода в таких районах: Высокополье – 30, В. Лепетиха – 8, Павлоград – 22, Покровка – 4, Никополь – 3, Апостолово – 30, Н. Московск – 3.

В Н. Васильевском, Высокопольском и Павлоградском районах отмечены факты когда группа умерших не была похоронена в течении 5-10-15 дней. Так по Девенскому сельсовету Н. Васильевского р-на было не похоронено 26 умерших, в том же районе умерших // *Арк. 32* от тропической малярии и частично от голода 200 чел. – не были погребены в течение 10-15 дней, по селу Заградовка не похороненных трупов лежавших в открытом склепе и на снегу 13 чел., в Павлоградском районе ряд колхозников умерших от голода также не были похоронены в течение 5-7 дней (с. Межерич).

Ряд фактов смертности колхозников:

В АКИМОВСКОМ р-не – по Терновскому №1 сельсовету с 14 по 21 января от голода умерло 8 взрослых и 2 детей. По Шелоговскому сельсовету 7 чел., причем из семьи получивших по 10 пуд. и больше пудов на едока хлеба.

В ПАВЛОГРАДСКОМ – имело место 12 случаев смертностей, вследствие того что была мерзлая земля и трудно было рыть могилы ряд трупов лежали не похороненными (трупы бедняков Куреного Андрея, Мажара и Мужеренко).

В ВЫСОКОПОЛЬСКОМ р-не – по не вполне проверенным данным в селе Заградовка на почве недоедания умерло 30 чел. из них 19 детей, большое количество умерших совершенно не регистрировалось в сельсовете. Часть трупов сносились в старый склеп, где оставлялась не зарытыми. Выявлено, что 6 трупов зарыты в хатах, погребах и просто во дворе под снегом.

В СТАЛИНДОРФСКОМ р-не по Ворошиловскому с/с – за последние дни умерло 14 чел. Есть случаи, когда родители оставляли детей и сами скрывались (письмо т. Нипера 25/II).

Необходимо отметить случаи людоедства по селу Заградовка Высокопольского района, когда у одиноличницы Федощенко обнаружен труп умершего мальчика 12 лет, зарытый в хате, у которого вырублены: руки между кистей и плеч, ноги между ступней и бедер, вырезаны уши и вырублены на туловище все части мяса до костей, которые этой гражданкой употреблены в пищу. У этой гражданки на почве недоедания умер муж, труп которого лежал не похороненным до тех пор пока она пришла в сельсовет и заявила: «если Вы его не уберете я начну его есть». Обследованием семьи выявлено, что 3 детей от 2 до 11 лет все опухшие и совершенно слабые от недоедания, в таком же положении и мать.

В Сталиндорфском районе по Ворошиловскому с/с у колхозника Бравермана обследованием установлено: в хате холодно, окна побиты, на кровати 4 детей от 5 до 10 лет не двигаются, опухшие с открытыми ранами, что говорит о том, что эти дети разлагаются живьем. Сам Браверман сидит в Додре за кражу колхозного хлеба, а жена неизвестно где (письмо секретаря РПК т. Кипера).

ПИТАНИЕ МЯСОМ ПАВШИХ ЛОШАДЕЙ, РАЗНОЙ ПАДАЛЬЮ И СУРРОГАТАМИ

В 14-ти районах области имеем ряд фактов, когда отдельные колхозники питаются мясом павших лошадей, кошек и собак, дикими травами и разного вида прочими суррогатами. Вот ряд примеров:

В АПОСТОЛОВСКОМ р-не через с. Марьянск, Воронцовский Техникум ехал парой лошадей на станцию Ток. Одна лошадь в этом селе сдохла посреди улицы. Через несколько минут население разобрало лошадь по домам. Бесчувственные извозчики продолжали ехать дальше одной лошадей. Через небольшое расстояние и вторая сдохла, которая также немедленно была забрана. В ночь на 26/II- в коммуне сдохла лошадь- до утра лошадь вытащили на огород пока вырыли яму – лошади не стало. По непроверенным данным в разборе участвовали коммунары (письмо уполномоченного Барановского 28/II).

В ВЫСОКОПОЛЬСКОМ р-не села Натальино колхозники Черната Яков и Золотарь Яков с семьями питаются суррогатами, употребляют в пищу павших лошадей и свиней Золотарь Яков с семьей в 6 чел. заработал 576 трудодней.

В ПАВЛОГРАДСКОМ р-не – в селе Юрьевке несколько человек явилось на салотопку, куда свозят павших лошадей и пытались разобрать мясо, при чем было разобрано лишь часть мяса (с письма секретаря РПК полученного 23/II).

// *Арк. 34* В Ц. КОНСТАНТИНОВСКОМ р-н – с. Алексеевке в коммуне им. «Петровского» в бригаде №2 – 13/II. – с. г. от воспаления легких пала одна лошадь. Большая часть этого трупа была взята членом этой коммуны Логвином снимавшем шкуру, у него после обнаружено часть конины засоленной и обваренной. Часть трупа была обварена и объедена в конюшне 6-тью членами коммуны (Ищенко Г., Ивченко П., и друг.).

В КОЛАРОВСКОМ р-не – в селе Инзовка 11/II – на труп павшей лошади набросилось несколько колхозников и исключенных из колхозов, разрубив лошадь на куски, мясо поделили между собой. На предупреждения фельдшера о том, что падаль употреблять нельзя, последние это обругали, заявив: «мы голодные – поэтому будем есть и такое мясо» (спец. Сообщение 23/II.-с. г.).

В ВАСИЛЬКОВСКОМ р-не – в селе Николаевке в разное время ночью некоторые колхозники и одиноличники являясь на скотомогильники вырывают трупы закопанных сапных лошадей, делятся мясом, которое впоследствии употребляют в пищу. Так персонально установлено 11 бедняков и середняков-колхозников и индивидуальников потреблявших это мясо. В этом селе сап активизировался, в отдельных колхозах села имеется падеж от 3 до шт. лошадей ежедневно (спец. сообщ. 18/II).

Во многих семьях Девнинского, Георгиевского, Гирсовского и Гамовского с/с – питание состоит с косточек от бавовны и павших лошадей (письмо уполномоченного обкома т. Бущуева).

В ОРЕХОВСКОМ р-не – в селе Преображенка колхозник САБКО с семьей в 6 чел. из их 4 малолетних детей истощены, имеют признаки опухоли, семья питается мясом от павшей лошади (с письма секретаря РПК 20/II).

В В.Лепетихском районе 18/II – в районную больницу доставлено 8 членов коммуны «Пролетарии» с Первомайского отравленные вследствие употребления в пищу диких трав (спец.сообщение 19/II).

В селе Заградовка Высокопольского района население систематически растаскивает пададь/ павших лошадей и есть случаи рвания на мясо лошадей у индивидуальных. Вокруг села население ходит с мешками систематически и собирает в пищу траву, щерицу и разную пададь. По заявлению уполномоченных в том селе перебили и съели всех собак и ко //арк 35 шек, собак воруют друг у друга. Например, у колхозника Пугача другой колхозник убил и забрал собаку. Пугач пришел с жалобой в сельсовет и требовал административного воздействия на убившего и забравшего у него собаку, с тем чтобы тот отдал половину ему (из письма уполномоченного по Высокопольскому району т. Цыплакова от 24/II).

На почве употребления в пищу падали и разных суррогатов в группе указанных и еще ряде районов имеем рост заболеваний и смертностей (Н.Троицкий, Софиевский, Кривой Рог и Царичанский).

Следует отметить, что в ряде районов (Высокопольский, Н.Васильевский, Апостоловский) имеется со стороны колхозников и единоличников факты убоя лошадей с целью употребления в пищу.

В ряде районов увеличилось количество случаев подкидывания детей, как в крупных городах области, так и в районах. Ежедневно в детдома по области поступает группа детей: Мелитополь 10-18, Запорожье 10-12, Кривой Рог 5-10, в Никопольских яслях находится 16 подобранных детей, в Александрийских 16, в Пятихатских 26 (с докладной записки Зав. Обздрава т. Шрейбера).

В Александрийском, Высокопольском, Сталиндорфском, Палоградском и в ряде других районов имеется ряд случаев оставления детей на произвол, а также массовые случаи, когда дети на почве недоедания и голодовки прекращают посещение школ.

Участились случаи краж со стороны отдельных колхозников, имеем проявление ряда фактов, когда отдельные колхозники стали нищенствовать, бродя по селам с просьбой помощи в питании (Апостоловский, Высокопольский и др. районы).

// Арк. 36 В Апостоловском районе колхозники колхоза «Червоний прапор» под видом сбора посевного материала ходили по домам и брали цибулю и всякую мелочь и нахально садились обедать у индивидуальных. Это явление приостановлено (с письма уполномоченного РПК т. Барановского, 28/II).

В Пятихатском районе в с. Стародубы 16/II – повешена колхозница-беднячка 65 лет, Биденко Александра. Повешена соседками Ништо и Гелейченко сговорившимися об удушении Бидненко, с целью получить в свое пользование ее корову и продукты.

Наряду с явлениями голода среди колхозников и единоличников в отдельных районах имеются факты, когда голодали коммунисты, сельские и районные работники. Так в Н. Сироговском районе член партии Злобин инвалид гражданской войны – опух со своей семьей, оказана небольшая помощь (письмо секретаря РПК т. ВАЛОВА от 20/II).

В Апостоловском районе в селе Марьяновке коммунист ячейки «Н. Життя» заявил в конторе колхоза при колхозниках, что есть нечего, отрубал кусок сдохлого коня, этим и живу. – Бокий Сава (письмо уполномоченного РПК Барановского 28/II).

В Михайловском и Коларовском районах отмечены случаи истощения с просьбами о помощи продовольствием со стороны отдельных районных и сельских работников (письм. секретаря т. Стоянова 25/II и Федорченко 15/II).

ФАКТЫ СИМУЛЯЦИИ «ГОЛОДА»

Почти в каждом из выше названных районов имеются отдельные проявления симуляции «голода», когда отдельные лица добиваются выдачи продовольственной помощи, а после проверки у них же обнаруживается скрытый хлеб. Имеются отдельные факты, когда у таких лиц одновременно с обнаружением скрытого этими симулянтами запаса хлеба обнаруживаются опухшие дети:

В МЕЖЕВСКОМ р-не – В коммуне им. «Сталина» бригадир кандидат партии ДЕЙ, перебравший 150 кгр. хлеба – доказывал, что его семья голодает, а во время проверки у него об // арк 37 наружено 30 кгр. муки и 11 кгр. кукурузы. Подобные случаи выявлены у колхозников Панченко, имеющего 15 пудов муки и 8 кгр. краденой кукурузы.

В АКИМОВСКОМ р-не в с. Акимовка у колхозника Глазкова Ефима, заявлявшего, что у него хлеба нет, что он голодный выявлено более 12 пудов хорошей муки, кукурузы, семечки, коровье масло, мясо, сало, рыбу и пр.

В МЕЛИТОПОЛЬСКОМ р-не в с.Константиновка у единоличницы СЫЧ Анны лежат опухшие от голода дети. Но вместе с тем 15/II у ней обнаружено яму с пшеницей 220 кгр. хлеба. У единоличника Коваленко также дети опухшие, а в яме обнаружено 6 пудов зерна (письмо секретаря РПК 17/II).

В Н. СИРОГОВСКОМ р-не в с. Александровка одна семья единоличника находилась в тяжелом состоянии, во время проверки обнаружили 6 пудов пшеницы зарытой в яме/письмо секретаря РПК 20/II/.

В МАГДАЛИНОВСКОМ р-не в ряде колхозников с.с. Еленовка, Ждановка, Трудолюбовка и Софиевка в результате проведенной проверки их заявлений «о голоде» был обнаружен скрытый ими хлеб, овощи и продукты.

В Н. ПРАЖСКОМ р-не член правления артели им. Ворошилова Решетняк Иван получил муки 510 кг., кукурузы 308 кг., проса 102 кг. и другого зерна 64 кг. Состав семьи 4 чел. – жена зачастую продает на рынке муку и другие продукты (Спец. сообщен. 22/II).

По Томаковскому и Божедаровскому районах имеем массовую подачу заявлений о помощи, которые в значительном количестве после проверки оказываются неверными и говорят о симуляции «голода» (по Божедаровскому району 426 заявлений, в Томаковском районе-с. Чумаки 200 заявлений).

ПРОВОКАЦИОННЫЕ ДЕЙСТВИЯ КОНТРЕВОЛЮЦИОННЫХ ЭЛЕМЕНТОВ

В ряде районов имеем следующие факты контрреволюционной провокации:

// Арк. 38 В АКИМОВСКОМ р-не в конторе артели «ЦК КП Болгарии» (Терновка 1) был вывешен список на 18 чел. умерших. Характерно, что в этом списке почти все не члены колхоза (бывший писарь областного суда и лодыри). Письмо РПК от 22/II.

В МЕЖЕВСКОМ р-не – кулацкие и контрреволюционные элементы развивают усиленную агитацию о наличии поголовного голода в районе, подстрекая колхозников для открытого выступления с требованием о выдаче хлеба. Так во время выдачи материальной помощи отдельным колхозникам коммуны «Червоний Жовтень» – явились все колхозники. Вследствие этого правление коммуны выдало по 12 гр. муки и 3 гр. мяса на трудодень для всех без исключения колхозников. В этой же коммуне счетовод член партии Шавченко сын раскулаченного в присутствии колхозников организовал расхищение дохлой лошади.

В МАГДАЛИНОВСКОМ р-не у колхозника Приходько Антона распространявшего слухи что голодает обнаружена мука и печеный хлеб (с. Трудолюбовка).

В селе Софиевка колхозник симулянт Мазур совместно с другими под предлогом голода зарезали двух истощенных лошадей, а санитар Сыч составлял акты на зарезанных лошадей как на «несдохших».

У кандидата партии Кухтина Савелия установлено, что он в числе других колхозников употреблял в пищу конину, но зарезанных лошадей, а вовсе не дохлых (Спец. сообщение от 19/II).

В Ц. КОНСТАНТИНОВСКОМ-р-не - установлено, что по селу Водяному в артели «Вирішальна» разбор павшего коня был явно кулацко-контрреволюционным. Коня разбирали не колхозники, а кулацкие элементы (Охтерек – брат высланного за пределы Украины кулака, Цибулька – социально чуждый (Причем мясо брали не для себя, а для собак).

Слухи «люди голодают – едят дохлятину» распространял «комсомолец» – Заец.

В ТОМАКОВСКОМ р-не – 13/II – 10 женщин явилось к амбару колхоза с требованием немедленно открыть амбар и раздать макуху ибо «нема чого їсти». Выявлено что в этом селе организована контрреволюционная группа, которая также довела путем вредительства до того что около 400 лошадей выведено из строя. 158 лошадей сдохло, 220 истощены (Информ письмо секретаря РПК Прокофьева и уполномоченного Даина 16/II).

На фоне отмеченных фактов имеем проявление ряда нездоровых и враждебных настроений со стороны колхозников:

// Арк. 39 БОЖЕДАРОВСКИЙ р-н Гуляй-Поле:

«Это руководит буржуазия, я не верю что это защита бедняков, разве бедняки до нас приезжают, весной будет война» (колхоз «Борьба с 3-х пильям» с. Потоки).

«Эту зиму много людей погибнет, останется совсем мало, кто преодолеет эту зиму, тот и останется жив, что делается прямо не поймешь, что они хотят сделать с народом» (Колхоз Червоний Жовтень)

КАМЕНСКОЕ - в с. Кар. Хутора колхозница дочь кулака Водопьян Ульяна заявляла что голодает, симулировала больную с голода и распространяла это среди колхозников с целью поощрения паники (колхозники этот случай проработали и Водопьян исключена).

ВЫСОКОПОЛЬЕ – в с. Заградовка на конюшнях во время поднятия лошадей часть колхозников наотрез отказалась выходить на работу и не желая нести какие-то ни было обязанности, заявляет «все равно скоро все умрем с голода».

Уполномоченные коммунисты, прикрепленные к бригадам находятся в подавленном состоянии, некоторые «в шутку» заявляли: «НАМ МАБУТЬ ТЕЖ СКОРО ПРИДЕТЬСЯ ІТИ НА СКЛЕП, т. е. на кладбище» (письмо уполномоченного обкома т. Цыплакова 24/II).

Подобные упадочные и панические настроения отмечены в ряде сел и других районов, более значительно пораженных явлениями голода (Акимовский, Сталиндорфский, Павлорградский и подобн).

ЗАМ. ЗАВ. ОРГИНСТРА ОБКОМА КП/Б/У
ЗАВ. ИНФОРМСЕКТОРОМ
4/III- 33 г.

[Підпис]

№ 164

1933 р., 5 березня. – Наказ завідуючого облздороввідділом повідомити про організацію допомоги населенню в Чубарівському районі

Ц.Таємно

До Чубарівського Рай здоровінспектора – т. ЗАХАРОВА

Особисто.

на п.40 від 5/III-33 р.

На додаток до В/повідомлення про випадки смерти, пропоную негайно повідомити, як саме організовано допомогу населення та про хід розгорнення дитячих ясел.

Зав. Облздороввідділом

/ШПРАЙБЕР/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 1. – *Машинописний текст, незавірена копія.*

№ 165

1933 р., 5 березня. – Повідомлення райздоровінспектора Чубарівського райвиконкому про випадки набряків та виснаження від голоду

Секретно

ДНЕПРОПЕТРОВСКОМУ ОБЛЗДРАВТОДЕЛУ.

Спец-бюро Чубаровського РИК'а сообщают, что в с. Чубаровке в семье застрахованного (промкооперация) БАЛАК имеется на почве голодания 2 случая отеков и 2 случая упадка сил и резкого малокровия.

Райздравинспектор

[підпис]

/ЗАХАРОВ/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 2. – *Машинописний текст, оригінал.*

№ 166

1933 р., 7 березня. – Лист прокурора Покровської ділянки Острівського від 7 березня 1933 року до Дніпропетровського обласного прокурора про факти знаходження трупів людей, що померли від голоду

Таємно

До Дніпропетровського ОБЛПРОКУРОРА.

Копія: Секретарю Покровського РПК.

23 березня цього року повертаючись з бупру додому гр. х. Дубова Комунарівської сільради СИЗОН МАРКАР СЕРГІЄВИЧ по дорозі ідучи додому зайшов до Комунарівської сільради будучи надзвичайно виснаженим, але сільрада на це незвертала ніякої уваги.

Вищезгаданий СИЗОН після того пішов на господарчий двір арт.: «КОМУНАР» (х. Орли) і відтіля вийшов на вулицю ліг й потім помер.

При огляді трупа виявлено, що він помер від виснаження. Характерно що лікар Запорожець який в купі з інспектором міліції Борульником оглядали трупа цього і у висновку по огляду трупа лікар під нажимом інспектора міліції Борульника не писали справжньої причини смерти, а написали, що смерть наступила від замерзання. Це було 23 березня коли стояла зовсім тепла погода, але при другому огляді трупа встановлено,

що смерть наступила зовсім не від замерзання, а від виснаження і вищезгадані Запорожець та Борульник визнали, що ненасмілились зазначити дійсної причини смерті.

З приводу вищезазначеного прошу ОблПрокуратуру вжити заходів до НАЧ.Запорізького БУПРУ, який звільнюючи з бупру правопорушника СИЗОНА МАРКА не забезпечив його харчами, коштами на дорогу та харчуванням, в наслідок чого він помер.

З свого боку мною порушено дисциплінарне переведення проти голови Комунарівської сільради, який своєчасно не вжив заходів, та проти інспектора Покровської Райміліції т. Борульника.

17/ІІІ-33 року було виявлено в х. Вербове Олексіївської сільради труп дитини біля одного року в конюшні. При огляду цього трупа виявлено, що дитина була в цілковитому виснаженні (залишилось кожа та кістки). Є підозріння що мати навмисне її так годувала й привела його до цілковитого виснаження й потім закопала його в конюшні. По цій справі ведеться розслідування.

26/ІІІ-33 року в с. Романках Покровського району в степу, в кукурудзі виявлено 2 трупи проходящих осіб, один труп жінки, який був з'їдений весь, залишився один лише скелет та волосся на голові (по якому й определено що жіночий скелет). Другий труп чоловіка середніх років, який лежав в кукурудзі біля свого ножного точила, з яким очевидно ходив по селах й виснажившись помер. Про що й повідомляю.

Прокурор Покровської Дільниці

[підпис]

/Островський/

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 439. – Машинописний текст, оригінал.

№ 167

1933 р., 8 березня. – Лист райздоровінспектора до облздороввідділу щодо кількості хворих від недоїдання по Новомосковському району

Секретно

СВОДКА

О количестве заболеваемости на почве недоедания по Новомосковскому району за период с 1/ІІІ – по 10/ІІІ – 33 г.

Поступило	Рабочих	Служащих	Дети и юноши	Взрослые
	21/54	3/3	48	33
Выздоровило	-	-	-	-
Умерло	-/1	-	-/1	-

Примечание: – знаменателем указаны члены семьи.

РАЙЗДРАВ ИНСПЕКТОР

[підпис]

/АКИМОВ/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 19. – Машинописний текст, оригінал.

№ 168

1933 р., 9 березня. – Лист голови Солонянського райвиконкому до Дніпропетровського облздороввідділу про випадки захворювання на недокрів'я через недоїдання

Сов. Секретно

Солонянский райисполком сообщает, что за последнее время отмечены отдельные случаи малокровия, понижение питания на почве недоедания. Привелигирующий контингент таких случаев с колхозников. Число случаев по району до 20. Случаев смерти нет.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РИК

[підпис]

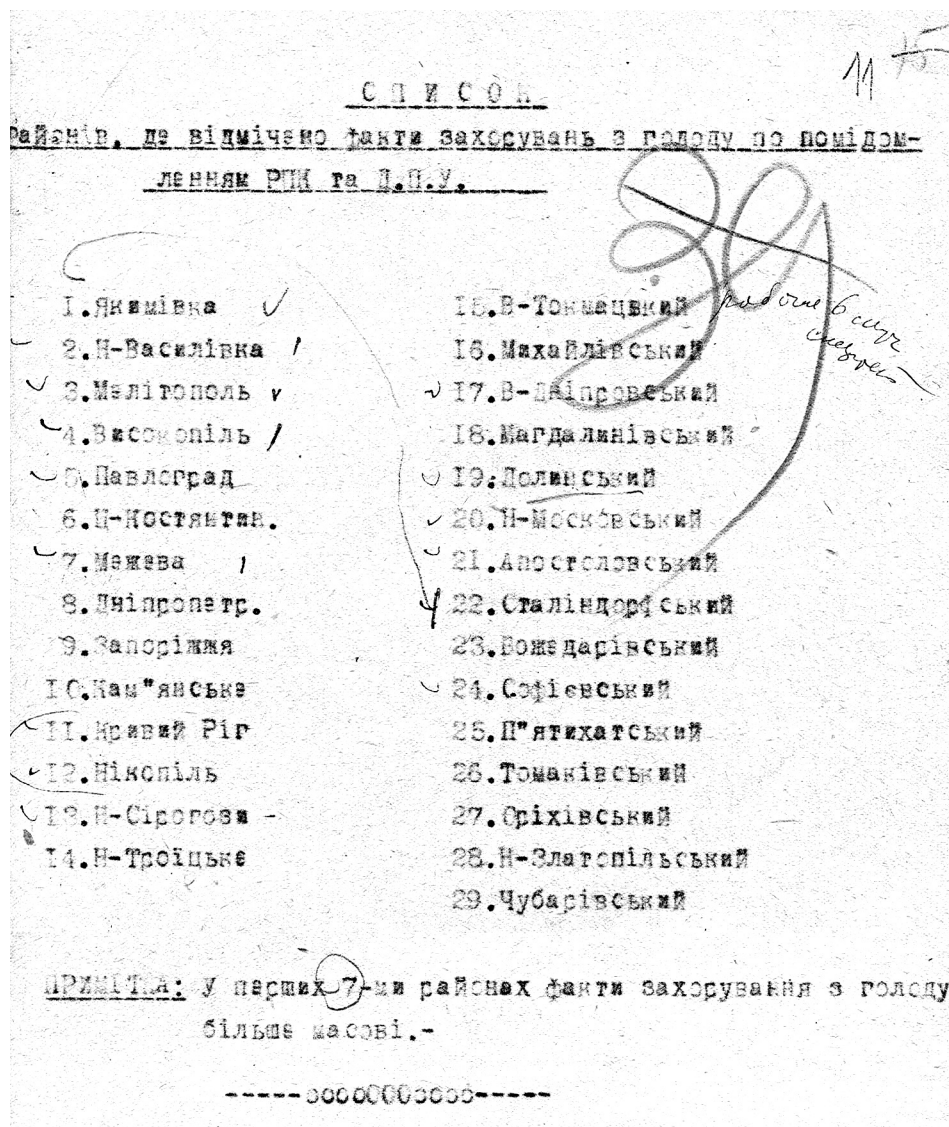
Горбатов

НАЧАЛЬНИК СПЕЦБЮРО РИК

[підпис]

Круглов

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 15. – Машинописний текст, оригінал.

Список районів Дніпропетровської області найбільш постраждалих від голоду.
(Додаток до інформаційного зведення Дніпропетровського обкому КП(б)У
про факти голоду і голодної смерті). 1933 рік.

№ 169

1933 р., 10 березня. – Повідомлення Межівського райвиконкому
до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих

Облздравотдел т. Шрайберу

На 10.03.33 г. в Межевском районе развернуто 52 ясель – задание 43. Детей охвачено 3400 – задание 3000. Школьников охвачено горячими завтраками 5000. Школьникам дано из фондов присланных как продовольственная помощь. Питание ясельных детей более – менее удовлетворительное от 1200 до 1400 каллорий в день на ребенка, вместо полагающихся 1800-2000. Калораж будет повышаться с увеличением отела коров. Были два случая в Славянке «Артель «Червоный хлебоборб», когда детская мука заменялась на отходы, и в коммуне

«Червоний Жовтень» из-за отсутствия подвоза (переброска из участка в участок) давали хлеб из отходов.

Медико-санитарное состояние ясель на 95% находится в тяжелом положении. Дети принимаются без предварительного осмотра, нет установленного санитарного минимума, часто абсолютно неподходящее жилье, одна комната, где помещается 60-70 детей, с. Николаевка, Ивановка ч.2, Катериновка и целый ряд других. Нет оборудования, недостаточное количество кроваток. Дети спят по двое. Очень важно – почти нет одежды, а также мыла, чтобы помыть детей.

Мною приняты следующие мероприятия:

1. Все врачи и средний персонал закреплены за яслями с указанием фамилий и № ясель, которые за ними закреплены. Последние обязаны 2 раза в неделю выезжать по яслям. Заготовлены правила санитарного минимума. Режим дня, как и что готовить детям. В районе проведены специальные курсы для воспитательниц, а Институтом направлена программа занятий с детьми. Все санитарные правила, режим дня и правила занятия с детьми должно быть вывешено на стенах в каждом яслях. Персоналу предложено 2 раза в неделю, когда дети ложатся спать всех перекупать, а имеющуюся одежду перестирать.

В Петропавловской части, Славянка, Коммуна Сталина, где больничные учреждения обеспечены перевязочными средствами и, где достаточное количество персонала, здесь это будет выполнено безусловно. Васильевка находится в более тяжелом положении. Яслям роздано 1325 метр. мануфактуры и кой какой посуды (кастрюли, чашки, ложки).

Необходимо было бы перебросить 3000 метр. мануфактуры, мыла 400 килограмм и 600 кроваток.

Школьникам сейчас производится стрижка и мойка, где есть бани будут топиться последние, а где их нет затопят кухни школьные, где не готовят в выходной день.

В особо тяжелом положении находится сейчас Николаевка. Из 130 дворов голодает 83. Брагинивка, Хорошая, Ивановка ч.2. Если есть возможность, прошу сообщить, здесь есть необходимость открыть дополнительно 400 коек. Имеется случай смерти от недоедания в школе Радгоспуча 9.03. – ученик. Неважно обстоит дело с похоронами. Умершие лежат по 4-5 дней и есть и недели, наблюдается когда родственники умерших от недоедания //арк 16 хоронят в клуне, в доме под столом, вырывая яму (случай двое детей мать в Ивановке ч. 2), Петровка 2, сохраняя умерших в сарае в гробах (Богдановербке) мною отдано распоряжение санитарному врачу, чтобы были приняты меры к правильному погребению.

Требуют увеличения количества детей до 1000 в коммуне «Сталина». В настоящее время они имеют 600 детей.

Согласно нашей договоренности Райинспектора переменили. Назначили кандидата партии – женщину т. Русановску. Ранее она была там же инспектором по дошкольному воспитанию. Думаю, еще ей помочь как взяться за дело. Врачи Института Охматдета уже прибыли и приступили к работе. Выяснилось, что вместо 45 центнеров прибыло только 34, где же остальные.

Кроме того договорилась с райпаркомом, что 20.03.33 г. могла бы закончить всю работу, если пришлете официальный отзыв, то приеду для окончания работ.

Уполномоченный облздрава

[підпис]

Фукс

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 77. – Арк. 15 – 16. – Машинописний текст, оригінал.

№ 170

1933 р., 11 березня. – Лист секретаря Олександрійського районного комітету КП(б)У Резвого до секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У Хатаєвича з проханням взяти під особливий контроль розслідування випадків вбивства і канібалізму в селі Трудовці Олександрійського району

8/3 – с. г. в письме я сообщал вам о случае убийства и людоедства совершенного 5/3 ЛУЦЕНКОВОЙ Матреной в селе Трудовке П-Загорьевского с/совета.

Характеризуя ЛУЦЕНКОВУ я указывал на ее тесную связь с уголовным и бандитским элементом вообще и, в частности, с бандитом КАРЛЮК Федором Ефимовичем.

9/3, в этом же селе Трудовка П-Загорьевского с/совета обнаружено второе аналогичное убийство и людоедство.

Убиты колхозницы РУДЕНКО Мария – 60 лет, беднячка и ее дочь Степанида – 30 лет – душевно больная.

Предварительным расследованием обнаружено, что РУДЕНКО Степанида была удушена и похоронена в соломе под кроватью, мать же РУДЕНКО Мария была найдена порубаной на куски и сложена в кадушку, в

которой находилось до 4 ведер квашеных бураков. Кроме того, часть тела найдено в двух чугунах зажареным.

Дальнейшим расследованием установлено, что убийство произведено бандитом **КАРЛЮКОМ** Федором, о котором говорилось в первом письме и который имел тесную связь с **ЛУЦЕНКОВОЙ**. Выявлено также, что он часть тела жарил не в двух, а в четырех чугунах, из которых 2 съел.

Означенный случай убийства произошел при следующих обстоятельствах: **КАРЛЮК** Федор, оказалось, не был арестован, а скрылся из села в середине февраля, после большой пьянки у **ЛУЦЕНКОВОЙ** и пропал неизвестно где. 9/3 вечером явился в с. Трудовку и встретился с **РУДЕНКО** Степанидой, которая несла воду и зашел вместе с ней к ним в дом, посидев немного, решил старушку **РУДЕНКО** Марию, которая яко бы была присмерти, убить и съесть, но боялся, что дочь ее Степанида поднимет крик, прежде набросился на нее и удушил, после чего зарубил старушку и порубил на части, которые сложил в кадушку с бураками, часть же зажарил и съел.

На вопрос, заданный бандиту **КАРЛЮКУ** Федору – почему он остановил свой выбор на старушке, заявил, что он не хотел есть дочь Степаниду потому, что она была грязная.

Убийцы **КАРЛЮК** Федор и **ЛУЦЕНКО** МАТРЕНА – оба арестованы. Прошедшие два случая убийства и людоедства в с. Трудовка, П-Загорьевского с/совета произвели на население с. Трудовки, в частности и на актив, тяжелое впечатление. Однако, специальным выездом членов Бюро РПК – пред. РИК'а и уполномоченного Обкома, – это настроение значительно смягчено. На собраниях колхозников, которые были проведены в связи с этими случаями, были вскрыты причины их, и колхозники, в своих выступлениях, довольно активных и здоровых, характеризовали **КАРЛЮКА** и **ЛУЦЕНКОВУ**, как бандитов и неисправных отбросов общества. Все выступающие колхозники, давая оценку произведенным // *арк. 285* убийствам, требовали применения к ним (**КАРЛЮКУ** и **ЛУЦЕНКОВОЙ**) высшей меры социальной защиты.

Сейчас, кроме проведенных собраний, работает в этом селе агитбригада из членов РПК и РайКК, закрепленная на весь период проведения весеннего сева.

Означенные случаи убийства и людоедства в с. Трудовка рассматриваются нами как факты кулацкой и контрреволюционной работы, а бандиты и уголовники – **КАРЛЮК** и **ЛУЦЕНКОВА**, работали по заданию классового врага.

Подтверждением этого могут служить хотя бы такие факты, например: оба убийцы **КАРЛЮК** Федор и **ЛУЦЕНКО** Матрена, представляют из себя людей с внешней стороны здоровых и никаких следов опухания и т.д., не имеется. Кроме того, у **ЛУЦЕНКОВОЙ** найдены были 10 шт. лепешек и др. продукты. **КАРЛЮК** же, зашедши в квартиру к **РУДЕНКОВЫМ** не стал есть имевшихся бураков и др. продуктов, а стал на путь убийства и людоедства.

Колхозники характеризуют и **КАРЛЮКА** и **ЛУЦЕНКОВУ**, как уголовщиков рецидивистов и бандитов, причем **КАРЛЮК** в с. Трудовке был и раньше нарицательным именем и пугалом для детей (матери пугали своих детей **КАРЛЮКОМ**).

Учитывая исключительную важность политической стороны этого дела, прошу вас т. **ХАТАЕВИЧ**, дать соответствующие указания Облпрокуратуре и ОблГПУ взять расследование этого дела в свои руки.

Секретарь Р. П. К. (Резвый)
С подлинным верно: [підпис]

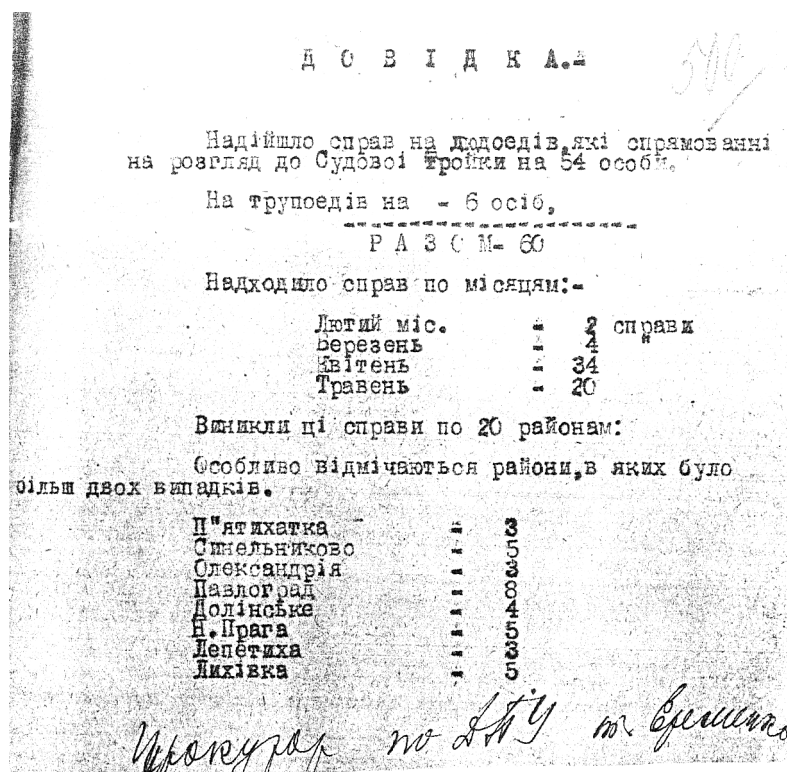
РЕЗОЛЮЦИЯ тов. ХАТАЕВИЧА

Тов. **ГЕЦУ** – **РУМЯНЦЕВУ**: Если дело это не взято еще под ваше наблюдение, то его следует немедленно взять. Этих выродков надо судить поскорее. Совершенно ясно, что их надо физически ликвидировать.

ХАТАЕВИЧ

Копию письма послать в ЦК КП (б)У тов. **КОССИОРУ**.

Хатаевич

Довідка облпрокурора про факти канібалізму у Дніпропетровській області. 1933 рік.

№ 171

1933 р., 11 березня. – Лист від облздороввіділа до райздоровінспектора Васильківського району про необхідність обстеження мешканців району через велику кількість отруєнь

Ц. Таємно

Під час Вашого перебування 27-28 лютого ц.р. в Облздороввіділі Вами було проінформовано в Спецсекторі про те, що в деяких селах Васильківського району (Копані і інші), спостерігаються випадки захворювань на ґрунті недоїдань та харчування суроґатами, що Вам належало ретельно перевірити на місці та докладно повідомити про наслідки Облздороввідділу.

До цього від Вас нічого по цій справі не одержано, з чого облздороввідділ дуже здивований, тим більш, що на згадані факти вже було звернуто Вашу увагу листом Облздороввідділу ч. 139/т від 15/II-33 року.

Зав. Облздороввідділом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 21. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 172

1933 р., 11 березня. – Супроводжувальний лист до статистичних відомостей по Молочанській лікарні

Секретно.

Облздравотдел

Гор. Днепропетровск.

При сем препровождаются сведения о количестве заболевших на почве недоедания и истощения за время с 1/III по 10/III с.г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Упомянутое.

Пред. Райисполкома
Зав. райспецбюро

[підпис]
[підпис]

/Гольц/
/Подорожко/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 79. – Арк. 4. – Машинописний текст, оригінал.

№ 173

1933 р., 11 березня. – Статистичні відомості по Молочанській лікарні

С В Е Д Е Н И Я

из Молочанской больницы за время с 1.03. по 10.03.1933 г.

№№ пп	Фамилия, имя, отчество	Возраст	Соц. полож.	Когда заболел	Когда посту- пил в б-цу	Диагноз	Выздоровил	Умер
1.	Корниенко Андрей Петрович	40	Рабо- чий	1.02.33	23.02.33	Безбел- ковые отеки, истощение	Нахо- дится в б-це	
2.	Бобровній Иван Устинович	46	Рабо- чий	1.03.33	3.03.33	Истощение	Находит- ся в б-це	
3.	Эннс Давид Ива- нович	44	Безра- ботный	1.03.33	4.03.33	Безбел- ковые отеки	Находит- ся в б-це	
4.	Солдатов Алексей Андреевич	22	Рабо- чий	7.02.33	8.03.33	Безбел- ковые отеки	Находит- ся в б-це	
5.	Ильченко Ми- хаил	25	Рабо- чий		9.03.33	Истощение, замерзание		9.03

Главврач (подпись)

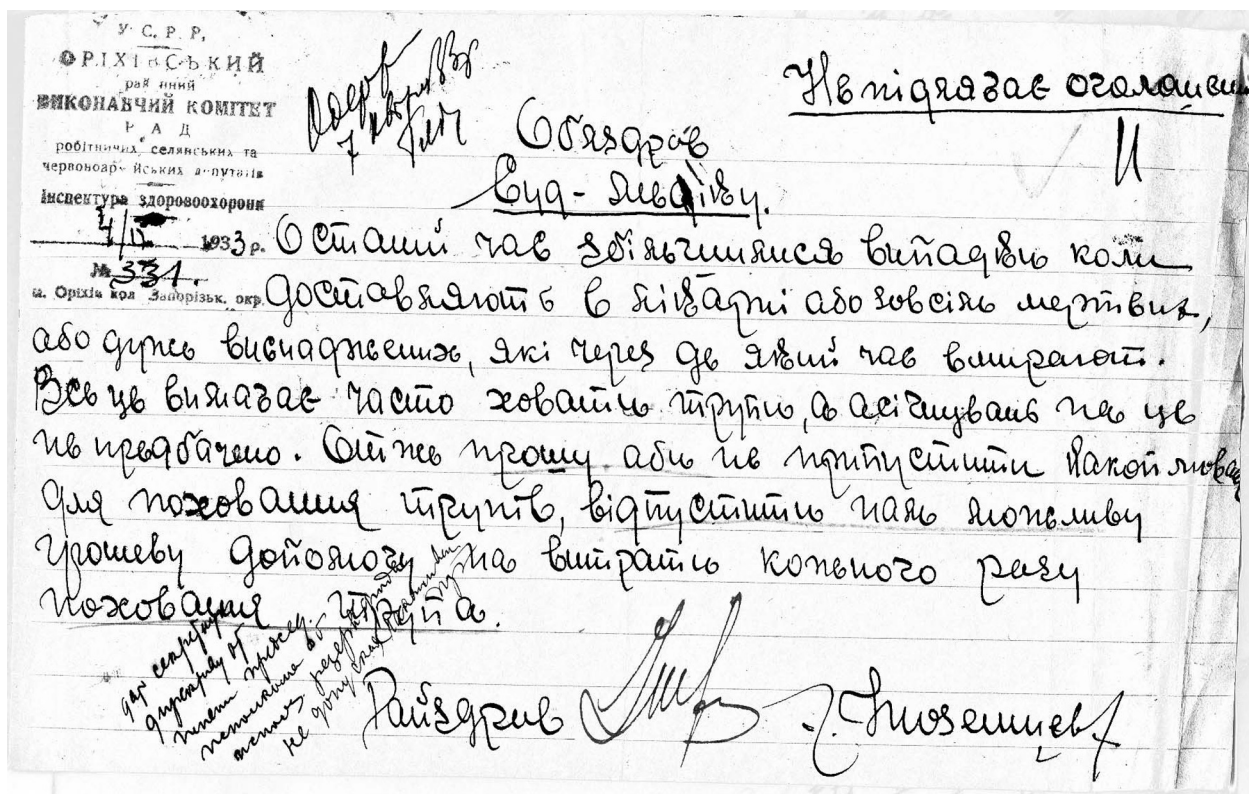
11.03.1933 г.

С подлинным верно:
Зав. секр. делопроизв.

[підпис]

Чупрова

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 79. – Арк. 5. – Машинописний текст, завірена копія.

Лист Орхівського райвиконкому від 4 лютого 1933 року про доставку померлих або дуже виснажених людей до лікарні.

№ 174

1933 р., 11 березня. – Лист Бердянського райвиконкому до облздороввідділу щодо проведення заходів по боротьбі з голодом

Сов. Секретно

За февраль, март 1933 г. по г. Бердянску и району увеличилось количество больных с безбелковыми отеками, имеются случаи безбелковых заболеваний среди рабочих Первомайского и Азовско-Черноморского завода и Винсовхоза, а также и среди другого населения города, среди кормящих матерей, среди детей, особенно матерей одиночек и многосемейных. Есть 2 случая заболевания среди медработников, один лекпом медпункта ФЗУ завода со стажем в 39 лет и статистик поликлиники со стажем 10 лет.

За это время через больницу прошло 50 человек, из них умерло 13, кроме этого доставлено милицией в горбольницу 17 трупов умерших от истощения на почве недостаточного питания. Возраст их 3 чел. 20-30 лет, 4ч. 30-40 лет, 3 ч. 40-50 л., 3 ч. 50-60 лет и 2 ч. 60-70 лет. Тяжелые случаи больных с безбелковыми отеками принимаются в больницу, в связи с чем последняя перегружена до 135-140 коек вместо 102 штатных, означенным больным выдается усиленное питание, но все таки смертность значительно увеличилась. Более легкие случаи отеков – рабочие заводов направляются в дет. туб. санатории стационарного типа на 25 коек, который частично занят костно-туберкулезными, для грудных детей увеличено количество молочных пайков до 50 вместо 25. Для обследования некоторых сел было 2 врача в нацменовское село (болгарское) с. Софиевка, где обнаружено 14 детей страдающих безбелковыми отеками, состояние которых требовало помещения их в больницу, каковые помещены в больницу с. Ново-Троицкого в связи с чем последняя увеличена с 7-ми коек до 14, по истечении 3-х дней состояние детей значительно улучшилось. Там же обнаружены взрослые в количестве 16 человек, каковые прикреплены к кооперативной столовой села.

В селе Ивановка выявлено 30 детей и 15 взрослых. Районом организована помощь и в этих селах открываются ясли на 100 детей и во втором на 50 детей.

В селе Андреевке обнаружены больные с безбелковыми отеками, тяжелые из них помещаются в Андреевскую больницу.

Обследованные больные в большинстве своем колхозники и их иждивенцы, среди них имеется актив, в остальных селах также имеются случаи безбелковых отеков. К 8 марта при колхозах открыто 33 ясель, охватывающих 1800 детей.

В связи с постоянной перегрузкой в гор. больнице (вместо 102 - 130-140 коек) необходимо увеличить количество отпускаемых продуктов из централизованного фонда на 140 человек вместо 102 и добавить на районную больницу сеть в связи с невозможной перегрузкой сельской сети еще на 50 коек к имеющемуся количеству коек, а также необходимо в срочном порядке, выслать возможное количество рыбьего жира. В отношении питания сан. больных в санаториях Райздрава особенно остро стоит вопрос с отсутствием жиров, которых райздрав не получает на протяжении 3-4 месяцев. Необходимо увеличить // *арк. 27* количество молочных пайков для детей грудного возраста через молочную кухню детской консультации хотя бы до 150, для чего необходимы ассигнования. Гор. больница ощущает острую нужду в белье и одеялах. Райздравинспектура просит оказать содействие в получении таковых через облздравотдел.

Председатель Бердянского РИКа
Райздравинспектор бердянского РИКа
Зав. Секретной частью

[підпис]
[підпис]

/Палий/
/Жукова/
/Ткалич/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 26 – 27. – Машинописний текст, оригінал.

№ 175

1933 р., 11 березня. – Лист райздоровінспектора Царичанського району до облздоровідділу щодо реєстрації в районі випадків встановлення діагнозів – набряки від голоду та виснаження

Сов. Секретно

Сообщается, что зарегистрировано на 10/III с/г. через медико-санитарные учреждения района 168 человек с диагнозом набряки от голода и истощения, из них умерло 9 человек.

В дальнейшем подекадно будем сообщать требуемые Вами сведения.

Райздравинспектор
Инспектор Спецбюро

[підпис]
[підпис]

/Мелицев/
/Воднянский/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 31. – Машинописний текст, оригінал.

№ 176

1933 р., 12 березня. – Телефонограма до голови Криничанської сільради з постановою президії Кам'янської міської ради про позбавлення селян користування землею

Тіліфонограма
До голови Криничанской с. ради
Постанова Президії Кам'янської М-ради від 13 квіт. 33 рок.

За злісне не бажання виконувати доведених с. радою планів весняного сіву, за пряму підригну роботу проти весняної посів компанії серед односібних господарств, Президія Кам'янської М-ради ухвалює:

Позбавити користування землею в тому числі садиби і озимого посіву, конфіскувати господарський реманент і живу тяглову силу, а також позбавити користування всіма будівлями таких громадян:

Дробний Семен Яков., Перекіпський Козця Яков., Жижирун Артем Іванов., Буць Андрій Григоров., Неділька Ананій Онисимов., Коваль Дмитро.

Крім того відносно Перекіпського Костя Яковича піднести клопотання перед облвиконкомом про виселку його за межі.

// Арк. 50 зв. Пропонує з одержанням цього приступити до виконання цієї постанови. 14/IV 33 р. в 10 годин ранку повідомить Міськраді про виконання.

Голова М – ради Сталов
Прийняв [...]

ДАДО. – Ф. Р-1873. – Оп.1. – Спр. 31. – Арк. 50-50 зв. – Рукописний текст.

№ 177

1933 р., 13 березня. – Доповідна записка старшого слідчого облпрокуратури С. Равича до обласного прокурора за матеріалами слідства відносно самопостачання з боку секретаря партосередку Куцого та голови Межирічської сільської ради Павлоградського району Давиденка

ДНЕПРОПЕТРОВСКОМУ ОБЛАСТНОМУ ПРОКУРОРУ.
Старший следователь Облпрокуратуры РАВИЧ С.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

Ознакомившись подробно с материалами следствия, проведенное аппаратом Павлоградского райотделения ГПУ по Межирическому делу и с обвинительным заключением по этому же делу и произведя на месте дополнительное расследование, согласно предложения Суда у с т а н о в и л:

1. Райаппарат ГПУ сконцентрировал:

а) материал незаконного изъятия бригадою в составе 3-х лиц у колхозника МАТЯША картофеля, 5 шт. курей, пальто и 100 рублей денег и присвоение себе этих продуктов, денег и вещей, за что председатель с/совета ДАВИДЕНКО составил на них акт и возбудил через следственные органы уголовное преследование;

б) материалы о председателе с/совета, члена КП(б)У т. ДАВИДЕНКО и о секретаре парт/ячейки КП(б)У т. КУЦЕГО в одно дело о контрреволюционном саботаже (ст. 54-14 УК) и контрреволюционном вредительстве (ст. 54-7 УК) со стороны группы лиц.

2. Анализируя материалы следствия констатирую:

а) обвинительное заключение не соответствует с материалами следствия. Ни единого конкретного факта организованного контрреволюционного саботажа и контрреволюционного вредительства по материалам следствия не установлено и ничем не доказано.

Контрреволюционный саботаж и вредительство внесено в обвинительное заключение ИСКЛЮЧИТЕЛЬНО на основании предположений и личных умозаключений автора обвинительного заключения, уполномоченного ГПУ т. СУХОГО.

Естественно, что привлеченный по делу рядовой колхозник, середняк КИБАЛЬНЫЙ за контрреволюционный саботаж и вредительство за то, что помогая в работе бригаде, не будучи членом бригады, он совместно с членами бригады ел картофель и курицу у него на квартире сваренное женой отобранное у МАТЯША,- есть ни что иное, как прямая, грубая политическая ошибка и дискредитация органов ГПУ.

б) по материалам следствия инкриминируется самоснабжение со стороны председателя с/совета т. ДАВИДЕНКА и секретаря партячейки т. КУЦЕГО.

Причем, факты самоснабжения по материалам следствия не имеют никакого документального подтверждения и все это «обосновано» на показаниях свидетелей, которые все это «слышали».

Проведенным дополнительным расследованием по делу установили:

I.

1. Весной, т. ДАВИДЕНКО, будучи председателем сельской потребительской кооперации купил по 35 рублей в колхозе им. «Трудовик» // арк. 574 в разное время 2 бычка, зарезал их и совместно с т. КУЦЕМ, каковой был тогда председателем с/совета, конюхом кооперации поели. Этим мясом кормили также и уполномоченных района. До сего времени КУЦЫЙ не уплатил 15 рублей, принадлежащую с него часть к уплате. Остальные деньги уплачены.

2. ДАВИДЕНКО, будучи председателем кооперации, весной 1932 г. из числа назначенных и проданных колхозом «Трудовик» 5 коров купил себе одну корову за 200 рублей. Эту корову через 6 мес. он обменял у свое-

го отца и корову отца (большую и лучшую) продал на частном рынке за 1.400 рублей. За 400 рублей купил в с. Вязивок хату для себя.

3. ДАВИДЕНКО, будучи председателем кооперации, в колхозах села по заключенным письменным договорам получил 13 ц. посев. материала для засева клина кооперации.

Засеяно 16,5 га различных культур и израсходовано для посева 8,25 ц. Остальное количество 3,75 ц. израсходовано для кормления лошадей.

Обо всем этом составлены соответствующие акты.

4. ДАВИДЕНКО, будучи председателем кооперации 21 апреля 1932 г. купил для кооперации в коммуне им «Сталина» 1 пару лошадей за 100 рублей «для работы во время сева, - как указывается в запродажном акте, - не пригодны». Деньги коммуне были уплачены.

Эти лошади кооперацией откормлены. Когда ДАВИДЕНКО переведен был для работы в сельсовет в должности председателя, этих лошадей по письменному договору с кооперацией 5.IX.1932 г. он взял для сельсовета, а кооперации дал другую пару лошадей, каковые были в ведении сельсовета.

Указания на то, что ДАВИДЕНКО взял за эти лошади в сельсовете 1.000 рублей прямой вымысел.

5. Будучи пред. кооперации, ДАВИДЕНКО в Гор.рабкоопе и в других местах внеплановым снабжением доставал сельди и проч. Периодически он брал для своих нужд за деньги по несколько килограмм сельдей. Кроме того сельди он давал отдельным работникам.

Есть также указания, что он взял 10 платков. ДАВИДЕНКО взятие для себя платки отрицает, а указывает, что взял для обмена на махорку или папирос в с. Вязивок. Обмен не произвел, а продал колхозникам по установленному им порядку продажи продуктов и других товаров в время сева в поле побригадно. Это обстоятельство проверить чрезвычайно трудно.

II.

6. ДАВИДЕНКО, будучи председателем с/совета в колхозе взял для кормления лошадей из урожая 1932/33г. кукурузы в кочанах 6 ц. и в зерне 1 ц., овсяга 2 ц. и ячменя 3,5 ц. Денег колхозу за это не уплатил.

7. Для личного потребления ДАВИДЕНКО с февраля по декабрь 1932 г. взял:

- а) муки 161 кил. (в том числе осенью 1932 г. в кооперации 31 кгр.)
- б) подсолнечного масла 8,5 литр.
- в) коровьего масла 4,7 кгр.
- г) сала 1,6 кгр.
- д) мяса 6 кгр.
- е) картофеля 20 кгр.
- ж) печеного хлеба 6 кгр.

// Арк. 575 За все это, за исключением за 20 кгр. картофеля, деньги ДАВИДЕНКО уплатил.

8. Кроме того ДАВИДЕНКО имел одну свинью и на мельнице брал пыль несколько раз для ее кормления.

9. Что же касается КУЦЕГО. то он брал продукты в незначительном количестве и то в большинстве своем совместно с ДАВИДЕНКО, а потом разделяли между собой.

III.

Источниками столь «обильного материала вопиющих фактов безобразий и разложения секретаря партийки и председателя с/совета с.Межиричи дошедшие до контрреволюционных преступлений» были главным образом показания главного свидетеля СЛИВКА.

СЛИВКО, будучи секретным агентом ГПУ давал не доброкачественный материал, не проверенный, а пользовался различными слухами и то в отдельных случаях не разобрав сути этих слухов воспринимал как «крупные факты преступления».

Это подтверждается следующими данными:

а) СЛИВКО, как главный свидетель, в своем показании от 24 января 1932 г. данное в ГПУ показал:

«т. ДАВИДЕНКО своим безобразием, каковое он совершал с т. КУЦЫМ срывали хлебозаготовку, а именно: забрали большое количество хлеба себе. Если все подсчитать то центнеров до 50.»

У меня на допросе СЛИВКО по этому же вопросу показал:

«Весной 1932 г. со слов самого ДАВИДЕНКА и НАРЫЖНОГО при передаче дел НАРЫЖНОМУ я лично слышал, что НАРЫЖНЫЙ спросил у ДАВИДЕНКА: куда списать 37 центн. каковые ты собрал в колхозах на посев, а высеял только 4 центн. ДАВИДЕНКО ответил: списывай на лошадей.

В ранее данных показаниях я указал, что ДАВИДЕНКО присвоил до 50 центн. хлеба. В это количество я усчитал указанные мною 37 ц. по кооперации, а остальные центн. 13 – это то количество, каковое он брал лично в колхозах. 13 центн. я считаю потому, что поскольку он часто брал зерна в колхозах то приблизительно будет центн. 13».

Такова аргументация этих 50 ц. хлеба.

В действительности согласно документов ДАВИДЕНКО в колхозах взял 13 ц. посевного материала. В израсходовании этого зерна и 5,8 центн. дерти овсяга составлено было два акта.

Один акт на посев в количестве 8,25, а не 4 ц., и на остальное количество акт об израсходовании на кормление лошадей, свиней и курей кооперации.

Счетовод кооперации на одном из актов произвел расчет зерна в денежном выражении следующего содержания:

ДЕБЕТ. ЭКСПЛУАТАЦИЯ	КРЕДИТ. СЧЕТ ЛИЦ
-----	-----
Лошади-транспорт..... 14-10	Артель «Трудовик»..... 12-25
// Арк. 576 свини..... 17-87	Артель «Першегравня»... 10-12
куры..... 4-90	Коммуна «Сталина»..... 14-50
-----	-----
36-87	36-87

и по сути этого показал: «На акте за август мес. (без числа) за 1932 г. о списании зерна израсходованного на кормление лошадей, свиней, курей кооперации я сделал расчетные пометки по счетам эксплуатации и различных лиц по балансу 36-87. Эта цифра есть денежное выражение, а не зерновое».

Таким образом, слышал СЛИВКО цифру 36,87, каковую действительно нужно списать на счет эксплуатации и не разобрав в чем дело информировал о 37 ц. присвоенного зерна. Это совпадает со временем сдачи дел кооперации НАРЫЖНОМУ бывш. пред. кооперации ДАВИДЕНКОМ.

О количестве взятого зерна в колхозах ДАВИДЕНКОМ приведены уже данные.

б) в показаниях данных в ГПУ СЛИВКО указал:

«ДАВИДЕНКО за магарич с председат. «Трудовик» бывш. ЧУМАКОМ выдурил корову за 200 рублей, какую продал за 1.400 рубл., потом выдурил два бычка для служащих, а поел сам».

Будучи мною допрошенным, СЛИВКО указал, что:

«Кажется в июне или июле мес. 1932 г. мне член правления артели «Трудовик» УДОВЕНКО заявил, что на почве пьянства ДАВИДЕНКО с пред. артели ЧУМАКОМ и его заместителем РИБАЛКОЮ он купил в артели два бычка по дешевой цене и одну корову за 200 рублей. В то время на рынке корова стоила рублей 800. Для МТС тогда мы покупали в артелях коров по 300 рублей.

О том, что ДАВИДЕНКО пьянствовал с ЧУМАКОМ и РИБАЛКОЮ я подтверждаю тем, что я принимал участие в выпивках. Выпивали два раза. ДАВИДЕНКО эти оба раза пил вино. Водки он не пил. Водку пили мы. Во время выпивки никаких разговоров относительно коров, бычков и проч. не было. Выпивали мы эти два раза в конце мая мес. После выпивки ДАВИДЕНКО сразу взял два бычка и через день или два взял корову».

В действительности бычки куплены одновременно в апреле мес. 1932 г. Корова также куплена значительно позже, но до «пьянок», о которых указывает СЛИВКО. Это документально установлено.

Таким образом, вся эта купля-продажа «Совершенная на почве магарича и пьянок», как это указывает СЛИВКО есть ни что иное, как его личное умозаключение.

Вообще ДАВИДЕНКО никто не характеризует, как пьяницу и в селе о нем все знают, что он водки не пьет, чего нельзя сказать о СЛИВКО.

в) СЛИВКО в своих дальнейших показаниях в ГПУ указал, что

«Потом в отношении хлеба, весь каковой поступал в с/совет, разворованный, не велось никакого учета. //Арк. 577 Много было муки и неизвестно, куда делась. По указаниям сельисполнителя НОСАЧА Якова, который видел как забирал замест. пред. с/совета и развозил с пожарником ГОЛУБОМ Павлом муку. Тот был у него извозчиком. Брали муку ДАВИДЕНКО, РЕДЬКО Иван, КУЦЫЙ и КУЛИНИЧ».

Допрошенный поэтому делу пожарник ГОЛУБ показал:

«Едучи мимо с/совета меня увидел бывш. секретарь сельсовета КУЛИНИЧ и попросил меня отвезти ему на квартиру 8 кгр. ячной муки, полученной в кооперации в порядке планового снабжения работников аппарата с/совета, каковую я отвез ему КУЛИНИЧУ на квартиру.»

Допрошенный мною СЛИВКО поэтому вопросу показал:

«Зернохлеб изъятый как разворованный и у кулаков не оприходывался в с/совете во время изъятия, а когда сдавали на ссыпной пункт. О ТОМ, ЧТО ДАВИДЕНКО ИЛИ ДРУГИЕ БРАЛИ СЕБЕ ЗЕРНО ИЛИ МУКУ ЭТОГО Я НЕЗНАЮ И НЕ ВИДЕЛ.»

«Производили изъятие муки, но ссыпной пункт, как мне сказал счетовод с/совета КОВАЛЕНКО не сдавали поскольку квитанции пункта о приеме муки нет. «Только один раз в артели «Трудовик» с/совет обменял изъятую муку на зерно».

Счетовод с/совета КОВАЛЕНКО о котором указывает СЛИВКО, будучи мной, допрошен показал, что:

«Было заявление от одного члена комиссии по бесспорному изъятию зерна т. СЛИВКА о том, что он производил изъятие у одного члена артели «Трудовик» зерна и муки и между тем все квитанции о сдаче на ссыпной пункт зерна поступили ко мне, как к счетоводу с/совета, и нет ни одной квитанции, в которой бы указывалось получение пунктом муки.

«ДАВИДЕНКО камерой хранения не ведал. ДАВИДЕНКО изъятое зерно, вещи привозил и сдавал в камеру хранения».

Чтобы иметь большее освещение, поэтому вопросу я допросил сельисполнителя НОСАЧА, члена ЛКСМУ на показаниях которого обосновываются материалы обвинения в частности СЛИВКО.

НОСАЧ показал:

«ДАВИДЕНКО в ночное или дневное время брал ли себе и отвозил ли на квартиру муку и другие продукты с камеры хранения с/совета удостоверить не могу и этого я не видел.

«Зачитанные мне во время этого допроса показания (каковые давал в ГПУ.Р-Ч) о том что я свидетельствовал, что ДАВИДЕНКО в ночное время забирал с камеры хранения муку (пок.от 24/1-33 г.) я не признаю и этого я не говорил. Я показывал это в отношении КУЛИНИЧА. Только один раз с пуд муки с камеры хранения взял КУЛИНИЧ и совместно с пожарником ГОЛУБОМ отвез.

«Что КУЛИНИЧ возил муку домой отобранную у раскулаченных я не говорил. О ДАВИДЕНКО я вообще не [...]». //Арк. 578 Один раз ДАВИДЕНКО послал меня в коммуну, я взял для него одно кил.коровьего масла и отнес домой. Больше масла я не брал. То что как будто я показывал, что ДАВИДЕНКО брал 3 кил.масла это неверно почему так записано незнаю.»

«На суде, когда судили ДАВИДЕНКО и КУЦЕГО, я не был. Я был в Донбассе.»

Таков фон отдельных «доказательств» по делу и «вопиющие» факты самоснабжения.

Точного учета изъятого имущества, зерна в момент изъятия действительно не проводили. Это есть преступление, но никто не подтверждает, что руководящий состав села занимался барахольством и проч.

Можно навести еще несколько цитат из показаний свидетелей в пользу обвиняемых, но не в пользу обвинительного материала. Все это достаточно характеризует «серьезность» ранее собранного материала.

IV

Немогу обойти молчанием того обстоятельства, что работник Обл.отд.ГПУ т.ХЕЗЕ, будучи в с.Межеричи проверял действия суда опросом лиц о ведении процесса, что вряд-ли является допустимым, тем более, что Бюро Обкома проверку поручила Обл. КК.

О не качественности записей показаний свидетелей на предварительном следствии я уже выше привел цитату одного свидетеля НОСАЧА, который не был в «режиме» судебного заседания и все-же отказался от своих показаний. Потому что показания писал уполномоченный с тенденциозным намерением в пользу исключительного обвинения избранных этим уполномоченным лиц, не взирая на пути собирания этого «обвинительного материала».

Привожу еще одну цитату, поэтому вопросу для большей ясности.

Свидетель КРАВЧЕНКО Дарья, батрачка показала:

«Следователь с ГПУ меня допрашивал и сказал, что ему говорили, что я имела половое сношение с ДАВИДЕНКО. Я возражала. Плакала и просила допросить при очных ставках с тем, кто говорил и с ДАВИДЕНКО. Этого не сделали. Потом он что-то записал и дал мне расписаться. Я расписалась. О чем сама не знаю».

Если обратиться к свидетелю ВАШКЕВИЧУ, учителю, писавшему лично свои показания как в ГПУ, так и при моем допросе, он указал, что он знает, что КУЦЫЙ и ДАВИДЕНКО очень дружили и их дружба разлагала актив.

Остальные факты он «слышал».

Когда суд у него спросил, что он знает лично, как свидетель могущий воспроизвести воспринятые конкретные факты, то кроме дружбы ДАВИДЕНКА с КУЦЫМ он ничего лично не знает, а воспроизвести невозпринятое он не может.

Таким образом, следует сказать, что не в суде нужно искать причины, а в том, что допустили «халтуру» в этом деле и на «халтуре» хотели мобилизовать внимание колхозной массы.

// Арк. 579 Поэтому делу считаю необходимым следующее:

1. Дело производством в уголовном порядке прекратить.
2. Материал о ДАВИДЕНКО и КУЦЕГО передать для разрешения в Контрольную Комиссию в партийном порядке.
3. Привлечь, согласно определения суда, к уголовной ответственности агента ГПУ СЛИВКО за искусственное создание доказательств по делу, за дачу ложных показаний, а также расшифровку себя публично /в судзаседании/, как секретного агента ГПУ.
4. Возбудить дисциплинарное преследование против уполномоченных ГПУ т.т. ЛАКИЗУ и СУХОГО, производящих следствие в отношении сельских работников ДАВИДЕНКО и КУЦЕГО явно не добросовестно.

Марта 13 дня, 1933 г.
г. Днепропетровск.

Старший следователь
Облпрокуратуры

(підпис)/РАВИЧ/

№ 178

1933 р., 14 березня. – Лист райздоровінспектора Томаківського району до облздороввідділу про можливість випадків отруєнь сміттєвими рослинами, які вживаються в їжу

ТАЄМНО

Спецбюро Томаківського Райвиконкому повідомляє, що в нашому районі на сьогоднішній день випадків отруєнь від сорних рослин, які б вживалися для виготовлення борошна, а також різними сурогатами, що вживалися для їжі в населених пунктах, які знаходяться в скрутному продовольчому стані не малося і коли будуть такі випадки – ми будемо повідомляти негайно з надсилкою зразків цих сурогатів.

Райздоровінспектор
Спецінспектор

[підпис]
[підпис]

/Явтушенко/
/Переяславець/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 30. – Машинописний текст, оригінал.

№ 179

1933 р., 17 березня. – Повідомлення райздоровінспектора Чубарівського виконавчого комітету про голодуючих

Секретно

ДНЕПРОПЕТРОВСКОМУ ОБЛЗДРАВТДЕЛУ.

Сообщаю, что во 2-й декаде Марта месяца зарегистрированы следующие случаи безбелковых отеков на почве голодания:

1. РЫБКА Приска 46 лет, с. Г-Поле
2. ПЕТЕЦКИЙ Макей 38 лет, завод «Червоный Металист».
3. СКОРОМНЫЙ Федор 67 лет, Г-Поле.
4. ВЕРБИЦКИЙ Семен 24 лет Г-Поле.
5. ВОЛК Марина 36 лет, Затишанка.
6. СТАВИЦКИЙ Гавриил, 45 лет, Чубаровка Каолин. разработки.
7. ОЧЕРЕТ Антон 58 лет, Каолин. разработки.
8. САДОВОЙ Трофим 28 лет. Каолин. разраб.

Выявление заболеваний проходит по амбулаториям, после чего врачом производится обследование семьи заболевшего на дому.

Если заболевший колхозник, об этом ставится в известность Политотдел МТС, а если на предприятии то ставится в известность Отделение ГПУ; кроме этого о всех случаях безбелковых отеков докладывается лично Председателю Райисполкома. - Регистрация безбелковых отеков проводится путем составления соответствующих актов после обследования ГПУ, а также по линии Спец-бюро.

На основании обследовательских данных Председателем Райисполкома отпускается из имеющегося 500 пудового фонда голодающим и распоряжение Председателей сельсоветов мука для выдачи голодающим.

Учитывая огромное значение своевременного развертывания ясельной сети Президиум постановил в самом непродолжительном времени развернуть по району 120 детясель и детсадков, с охватом 6100 человек детей, при чем используются полностью ресурсы централизованного порядка и мобилизуются как внутренние средства колхоза, так и средства родителей. Ясельная сеть на сегодняшний день уже начала разворачиваться и кроме постоянных ясель в районе 78 семи развернуто 14 сезонных ясель, с охватом 640 детей. Полное разворачивание сети будет проведено к началу посевной компании.

Из имеющегося Фонда помощи голодающим израсходовано 30%.

Райздравинспектор

[підпис]

Захаров

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 4. – Машинописний текст, оригінал.

№ 180

1933 р., 21 березня. – Лист-довідка райздоровінспектора Петриківського району до спецбюро Петриківського РВК про стан смертності в районі

Секретно

Петриківський РЗІ повідомляє, що за час з 20/II по 20/III 33 р. по району зареєстровано:
Хворих з безбілковими отьоками – 372.
Хворих з різким виснаженням (малокровьям) – 443.
З них умерло 43 чолов., за останніх відомостей немає.
з 815 чолов. %, а це відомості за тих, хто звертається за допомогою в лікарні 40% членів колгоспів та 60% одноосібників.

РЗІ

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 38. – Машинописний текст, оригінал.

№ 181

1933 р., 24 березня. – Список людей хворих на безбілкові набряки в Чубарівському районі

ТАЄМНО

ДО ОБЛЗДОРОВВІДДІЛУ.

РЗІ повідомляє, що з 18-го Березня зареєстрованою по району з бізбілковими отеками такі:
ПЛЕТІНЬ Григорій Федоровіч, 35 років, Чубарівська МТС.
ГОНТАРЬ Марія Гнатовна, 12 років, Каолінови копальні, померла.
ФОМЕНКО Артем Івановіч, 56 років, Артіль «Сталіна».
ДРОГАН Семен Власовіч, 45 років, В-Токмакській район.
РЕШКО Пріська Гавріловна, 57 років, арт. «Сталіна».
САГАЙДАК Микита Фокіч, Арт. «Аврора»
КАЛІНЮК Павло Степановіч, 60р. Інваліднакооперація.
ЯСІНСЬКІЙ Григорій, 35 років, Каолінови копальні.
ПУГАЧ Марія Івановна, 34р., арт. «Сталіна»
КОНОНЕНКО Векла Івановна, арт. «Сталіна»
ЧАЙКА Григорій, 34 р., Каолінови розробки.
ЦИКАЛО Яків 42 р., Г-Поле.
ПИПКИН Давид, 55р. Г-Поле
РЕДЬКО Марфа, 39 р. Г-Поле
КАРПЕНКО Катра, 38р. Г-Поле
БАНСАНКА Артем, 52р. Г-Поле.
ЧУЧКО Іосип 40 р. Завод «Червоний Металіст»

РАЙЗДОРОВІНСПЕКТОР

(підпис)

/ЗАХАРОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 5. – Машинописний текст, оригінал.

№ 182

**1933 р., 25 березня. – Інформаційний лист Павлоградського райздравінспектора
завідувачу Дніпропетровського облздраввідділу про стан справ у районі
та заходи щодо подолання голоду**

Сов. секретно

Зав.Облздрава тов. ШРАЙБЕРУ.

ИНФОРМАЦИОННОЕ ПИСЬМО.

Списки, которые мы Вам посылаем собираются по медучасткам, Поликлиникой и Райбольницей в г. Павлограде, не характеризует положение в городе и районе о безбелковых отеках и истощении. В настоящее время при роздаче продовольственной ссуды – помощь колхозникам, оказалось, что в районе впавших в нужду 6400 колхозников (сведения составлены на 24/III-33 г.). На 24/III ссуда-помощь роздана в количестве 1146 пудов.

Мною лично наблюдалось во время пребывания в Юрьевском куше при разворачивании ясель, что со стороны колхозников была проявлена большая активность для их разворачивания и это объясняется тем, что им была дана продовольственная помощь как для ясель так и для колхозников. В связи с открытием ясель буквально на глазах рос выход на работу как мужчин так и женщин. Усилился большой приток детей в Юрьевский детдом. Вместо нормального контингента 80-90 детей в настоящее время имеется 263 человека, что объясняется улучшением питания в детдоме, контингент детей не безпризорные, а имеющие родителей.

Следует отметить, что темпы Облино и РИНО очень медленны для охвата значительного прироста детей в детдоме. Со стороны РЗИнспектуры приняты все зависящие от него меры к санитарной обработке, профилактической прививке, выделения при детдоме изолятора, прикомандирования сестры к детдому и улучшения питания для детей в изоляторе. Инфекционных заболеваний не отмечено.

Кроме изложенного на заводах и др. мелких предприятиях в городе насчитывается 112 человек впавших в нужду. Надо отметить, что среди безбелковых отеков больше всего страдает старый кадр рабочих. Тяжелые случаи госпитализируются.

До 15/III рабочие Укрмето получали 400 грам хлеба. За последнее время получают 700 грам хлеба. Имеется улучшение при завтраках (молоко, мясо)

В нашем районе имеется два случая употребления в пищу мяса человеческих трупов своей семьи: 1) в Селе Троицком по фамилии Сорока. 2) в с. Межиричье в семье – Спичак. В последнем случае были заживо задушены и съедены трое детей. Эти случаи были проверены и действительность подтвердилась. В настоящее время отец и мать этой семьи находятся в больнице, а сын 17 летний арестованный. У матери имеется безбелковые отеки а отец крайне истощен. Спичак по происхождению бедняк, колхозник имеет выработанных в колхозе 42 трудодня.

В районе развернуто 65 ясель. Цыфра в 50 детей превосходит от 60 до 70 детей. Следует отметить, что в некоторых яслях на исходе продукты. Прошу иметь наш район в виду при разнарядке продуктов для ясель.

// Арк. 8 зв. Что касается закапывания трупов на кладбище то нами приняты меры по советской линии.

В дальнейшем буду Вас информировать отдельными письмами.

Райздравинспектор

(підпис)

/ЩЕГЛОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 81. – Арк. 8-8 зв. – Машинописний текст, оригінал.

№ 183

**1933 р., 25 березня. – Про виявлення загиблих від голоду – повідомлення прокурора
Покровської дільниці до Дніпропетровського обласного прокурора**

Таємно

До Дніпропетровського ОБЛПРОКУРОРА.

Копія: Секретарю Покровського РПК.

23 березня цього року повертаючись з бупру додому гр. х. Дубова Комунарівської сільради СИЗОН МАКАР СЕРГІЄВИЧ подорозі ідучи додому зайшов до Комунарівської сільради будучи надзвичайно виснаже-

ним, але сільрада на це незвертала ніякої уваги. Вищезгаданий СИЗОН після того пішов на господарчий двір арт.: «КОМУНАР» (х. Орли) і відтіля вийшов на вулицю ліг й потім помер.

При огляді трупа виявлено, що він помер від виснаження. Характерно що лікар Запорожець який в купі з інспектором міліції Борульником оглядали трупа цього і у висновку по огляду трупа лікар під нажимом інспектора міліції Борульник не написав справжньої причини смерті, а написали, що смерть наступила від замерзання, Це було 23 березня коли стояла зовсім тепла погода, але при другому огляді трупа встановлено, що смерть наступила зовсім не від замерзання, а від виснаження і вищезгадані Запорожець та Борульник визнали, що неназмислили зазначити дійсної причини смерті.

З приводу вищезазначеного прошу ОблПрокуратуру вжити заходів до НАЧ. Запорізького БУПРУ, який звільнюючи з бупру правопорушника СИЗОНА МАРКА не забезпечив його харчами, коштами на дорогу та харчуванням, внаслідок чого він помер.

З свого боку мною порушено дисциплінарне переведення проти голови Комунарівської сільради, який своєчасно не вжив заходів, та проти інспектора Покровської Райміліції т.Борульника.

17/III-33 року було виявлено в х. Вербове Олексіївської сільради труп дитини біля одного року в конюшні. При огляді цього трупа виявлено, що дитина була в цілковитому виснаженні (залишилось кожа та кістки). Є підозріння що мати навмисне її так годувала й привела його до цілковитого виснаження й потім закопала його в конюшні.

По цій справі ведеться розслідування.-

26/III-33 року в с. Романках Покровського району в степу, в кукурудзі виявлено 2 трупи проходящих осіб, один труп жінки, який був з'їдений весь, залишившись один лише скелет та волосся на голові (по якому й опре ділено що жіночий скелет). Другий труп чоловіка середніх років, який лежав в кукурудзі біля свого ножного точила, з яким очевидно ходив по селах й виснажившись помер. Про що й повідомляю.

Прокурор Покровської Дільниці

(підпис)

/ Островський /

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 439.

№ 184

1933 р., 27 березня. – Циркулярний лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбера до районних здоровінспекторів про випадки захворювання робітників заводів через незадовільне харчування

Ц. Таємно

27/III

До.....

Здоровінспектора.

По деяких фабриках та заводах області спотеряються випадки захворювань робітників від незадовільного харчування. Зокрема по заводу відмічено « » таких випадків.

У зв'язку з цим, Облздороввідділ пропонує Вам приділити особливу найпільнішу увагу обслуговуванню цих захворілих:

1. Забезпечити і надалі продовжувати негайну шпиталізацію всіх випадків, що потребують стаціонарного лікування, не зупиняючись перед частковим скороченням прийому до місцевих лікарень інших хворих, що не потребують негайної допомоги.

2. Зобов'язати всі медсанзаклади, що безпосередньо обслуговують зазначені підприємства /медсанцехи, медсанпункти, поліклініки/ - взяти під окремий нагляд всі випадки з певними хворобливими явищами, забезпечити їх всебічним медобслуговуванням.

3. У випадках значного виснаження організму слід застосовувати напрямлення хворих до дієтдалень, домагатись надання їм місць у будинках відпочинку, забезпечувати їм у порозумінні з відповідними заводськими та кооперативними організаціями посилене харчування по фабрично-заводських їдальнях тощо.

4. Відповідні заходи слід застосовувати не лише до самих робітників, а й до членів їхніх родин, якщо будуть виявлені захворювання серед останніх. Зокрема тут слід звернути увагу на обслуговування захворілих, або виснажених дітей, приймаючи їх позачергово до ясел, забезпечуючи їм посилене харчування по дієтзакладах, порозумівшись в цій справі з Райміськ. відділами наросвіти.

Інструктування всіх керівників окремих медсанзакладів, що на них буде покладено обслуговування захворілих – переведіть безпосередньо та особисто.

Про реалізацію наведених вказівок – інформуйте Облздороввідділ не пізніше 30 березня ц. р.

Зав. Облздороввідділом

[Підпис]

/Шрайбер/

Згідно:

1 – в спр.	6 – Нікополь	11 – Павлогр.
2 – Мелітоп. РЗІ	7 – Новомоск	
3 – Бердянськ	8 – Камянск	
4 – Днепропетр	9 – Кр.Рог	
5 – В.Токмак	10 – Запоріж.	

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. – 52. – *Машинописний текст, оригінал. Після слова „Згідно” записано чорнилами.*

№ 185

1933 р., [березень]. – Лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича до секретарів райкомів і голів райвиконкомів про факти голодної смерті та заходи спрямовані на покращення ситуації

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

СЕКРЕТАРЯМ РАЙПАРКОМОВ и ПРЕДСЕДАТЕЛЯМ РАЙИСПОЛКОМОВ

За последнее время из ряда районов /Межевской, Акимовский, Васильковский и друг./поступают сообщения о фактах опухания от голода и даже голодной смерти среди колхозников и единоличников. Проверкой ГПУ установлено, что были случаи голодной смерти колхозников, имевших большое количество трудодней /500-600 и более/. Со стороны районных партийных и советских руководящих органов никаких мер в связи с этим почти совершенно не принимается и проявляется полное равнодушие и бездействие власти.

Обком считает совершенно недопустимым и позорным для нас, когда гибнут от голода колхозники-активисты, которые честно работали в колхозе, и выработали большое количество трудодней. Оставление без хлеба таких колхозников могло произойти только в результате извращений, допущенных в данных колхозах при хлебозаготовках и при распределении между колхозниками натуральных авансов.

Обком обязывает районные партийные комитеты и районные исполкомы под личную ответственность секретарей РПК и председателей райисполкомов принять немедленно все решительные меры к тому, чтобы в нашей области больше не было ни одного случая опухания от голода и голодной смерти добросовестных колхозников, выработавших с семьей 350-400 и больше трудодней. Вы обязаны немедленно найти внутри колхозов и в районе необходимое количество хлеба, для того, чтобы этих колхозников, если действительно не осталось хлеба, накормить.

// Арк. 14 Вы обязаны привлечь этих колхозников в первую очередь по вскрытию ям с запрятанным хлебом с тем, чтобы за счет тех 10-15% от обнаруженного спрятанного хлеба, который выдается тем, кто его обнаружил, они могли себя обеспечить продовольствием. Каждый факт и сообщение о голоде, опухании, голодных смертях колхозников и единоличников вы обязаны немедленно тщательно проверять, твердо помня при этом, что классовый враг раздувает всякие слухи, что он пытается организовать колхозников и единоличников на то, чтобы они обращались с просьбой об оказании помощи от государства, что кулак распространяет слухи о голоде, об опухании, смертях от голода и что это есть один из методов кулацкой контрреволюционной провокации.

С Вашей стороны, со стороны сельсоветов, партийной организации колхозов, со стороны дирекции и политотделов МТС должны быть принимаемы все меры к тому, чтобы разоблачить в каждом случае подобную кулацкую провокацию, чтобы широко разъяснить колхозникам каждый случай, когда те или иные колхозники прячут хлеб и одновременно кричат, что они голодают.

В случае, когда расследование и проверка действительно установят факты опухания от голода и голодной смерти, необходимо, чтобы районное партийное и советское руководство принимало немедленно соответствующие меры. В отношении колхозников, выработавших достаточное количество трудодней и оставшихся без хлеба, должна быть оказана немедленно продовольственная помощь. Тем же колхозникам, которые имеют мало трудодней и единоличникам, которые остались без хлеба, нужно также предложить активно заняться

вскрытием разворованного и припрятанного хлеба с тем, чтобы сдать его в семейный фонд и тем самым обеспечить себя продовольствием за счет 10-15% отчислений, установленных для тех, кто вскрывает спрятанный хлеб.

// *Арк. 15* Областной Комитет партии за счет урезки фондов рабочего снабжения выделил некоторое очень ограниченное количество хлеба для оказания продовольственной помощи рабочим МТС, совхозам, партийному и беспартийному активу колхозов, также отдельным районным работникам в тех случаях, когда они остались без хлеба и нет на месте никакой возможности к обеспечению их продовольствием. Фонд будет расходоваться в каждом отдельном случае тройкой в составе т.т. Григорьева, Крауклиса и Яблонского, после проверки поступивших с мест заявлений о нуждаемости в хлебе через органы ГПУ.

Обком обязывает вас, в связи с этим не возлагать особенных надежд на получение продовольственной помощи от нас не потакать в собственной среде и среде колхозников иждивенческим настроениям. Подобного рода заявки об оказании из этого фонда продовольственной помощи должны представляться из районов в соответствующую тройку только после тщательной проверки и когда действительно установлено, что неокказание помощи из этого фонда может повлечь за собой голодное заболевание и голодную смерть партийных и беспартийных колхозных активистов, рабочих МТС, совхозов и т.д.

В связи с появившимися в некоторых районах массовыми заболеваниями, Обкомом даны указания Облздраву о проведении в срочном порядке ряда мер борьбы с этими заболеваниями и оказании помощи населению. Райкомы и Райисполкомы обязаны со своей стороны принять все меры к тому, чтобы не допустить таких явлений, которые имели место в Н.Васильевском районе, где умершие в нескольких селах от тропической малярии – около 200 человек, лежали непогребенными более 10 дней. Партийное и советское руководство районов отвечает головой за недопущение в дальнейшем подобных безобразий, выгодных лишь // *арк. 16* классовому врагу. Партийное и советское руководство района обязано немедленно на месте принимать все меры борьбы с подобными заболеваниями, обязано срочно ставить вопрос перед соответствующими областными органами, в первую очередь Облздравом, Облсполкомом и Обкомом партии, обязано на месте принимать все меры: 1) к прекращению заболеваний, 2) к тому, чтобы кулачество не имело возможности из подобных массовых заболеваний делать контрреволюционную демонстрацию против советской власти.

Обком обязывает Вас в дальнейшем аккуратно сообщать о всяких случаях заболеваний и смерти от голода, о соответствующих распускаемых кулачеством контрреволюционных слухах и вымыслах и результатах проверки этих сообщений, при этом не должно быть допущено создание каких-либо комиссий, как-либо официальных регистраций и учетов подобных случаев.

Обком обязывает Вас не позже, чем через три дня сообщить о мерах, принятых Вами в связи с настоящей директивой.

СЕКРЕТАРЬ ОБКОМА КПБУ

[підпис]

/ХАТАЕВИЧ/

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп.1. – Спр. 1865. – Арк. 13-16. – Машинописний текст, оригінал.

№ 186

1933 р., 1 квітня. – Повідомлення уповноваженого облздороввідділу по Орихівському та Чубарівському районах до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих

Зав. облздороввідділом

При обслідуванні мною стану розгортання ясел по Орихівському району виявлено дуже мляве розгортання ясельної мережі, на 01.04.1933 року працюють 8 ясел, що охоплюють 414 дітей.

При розмові з Головою комісії сприяння ясельній справі (відпов. Секрет. РВК) т. Швачко, секретарем РПК та Головою РВК виявилось, що районів організації навмисно затримують розгортання ясельної мережі, посиляючись, по-перше, на те, що зараз у них немає особливої потреби, оскільки ще мало жінок втягнуто в с.г. роботу, по-друге, у зв'язку з незабезпеченістю їх харчами, в першу чергу, хлібом та жирами. Район одержав тільки 300 кг хліба, а не 3 тони, як зазначено в рознарядці облздороввідділу; 500 кг рижу, 560 кг проса (з якої кількості 130 кг ще не вивезено з елеватора), олії не одержано і наряду на неї райспоживспілка не одержала. Цих харчів за думкою корівників місцевих організацій недостатньо для розгортання і все одержуване харчування лежить у РЗІ. Розгортання всієї ясельної мережі передбачається лише через 3 тижні, коли почнеться масовий вихід жінок на роботу (прополка, промгороди). Така думка й РПК і РВК і, не дивлячись на мої посилання на

відповідні до цього постанови обкому та ОКК, вони – посиляючись на специфічні особливості району, продовжують додержуватись зазначеної вище думки.

Допомогу в порядкуві продсуди району одержав і розподілив по колгоспах, але виділення певної кількості з цього для харчування дітей в яслах тільки провадиться. Мною виявлено факти використання продсуди для засіву – артіль «Сівач», де з 31 цнт. одержаної кукурудзи видано з дозволу РЗВ та Голові РВК 12 цнт. для засіву. Голова РВК та секретар РПК при моїй розмові з ним з цього приводу не знаходять в цьому факті нічого неприпустимого, за інформацією РЗІ такий же факт має місце і в артілі «Сигнал».

При обслідуванні на місці ясел – дитсадка в артілі ХІІ-річчя виявлено, що дітям дають хліб, абсолютно не припустимого для вживання в їжу, особливо дітям (зразок до цього прикладаю). Цей хліб випікається з борошна, що його приготовлено з «березки», гірчака та кукіля, з цього борошна випікають «орішки», за смаком ці «орішки» нагадують хінін, його видають дітям замість хліба. Завідувача ясел сповістили, що діти вже понад місяць одержують цей хліб, в наслідок чого були випадки кишкових захворювань серед дітей. Мною було доведено про цей факт голові РВК та Секрет. РПК і цього хліба було вилучено і запропоновано колгоспу видати борошно. Розпорядження виконано 2.04.1933 р. – яслам видано кукурудзяне борошно.

Подібний факт видачі дітям в яслах нездатного в їжу хліба артіль «Сигнал» (зразок прикладаю) – мною було доведено про це Голові РВК та Секр. РПК, після чого цього хліба було вилучено.

Уповноважений по Оріхівському та Чубарівському районах

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 84. – Арк. 8. – Машинописний текст, оригінал.

№ 187

1933 р., 1 квітня. – Звинувачувальний висновок слідства про розкрадання кукурудзи, що була привезена на ст. Трояно для артілі «Октябрь» в с. Софіївка Бердянського району

ЗВИНУВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

По справі №..... Про звинувачення
Гр. НЕЙЧЕВА Кирила Степановича,
КНОСЕВА Миколу Дем'яновича,
КАЛАКУНСА Василя Гавриловича
та КУРТЕВА Дем'яна Дем'яновича
за постановою від 7/УІІ 1932 р.
ЦВК та РНК УССР.

17-го березня 1933 р. о 4 год. дня зі станції Трояно на 6 підводах була привезена посіяна кукурудза для артілі «Октябрь» с. Софіївки. В час вигради з підвод цієї кукурудзи в амбар, в двір зайшло біля 40 осіб, в тому числі і куркуль с. Софіївки гр. НЕЙЧЕВ Кирило Степанович, який почав організувати гр.-н на розкрадання привезеною посівної кукурудзи, кажучи по болгарському «взимайте мамули, стига до гладуваме», або по руски «беріте кукурузу, довільно голодать». Що по суті з'являлось заклик до розкрадання посівної кукурудзи.

Де-які гр.-не послухали куркуля НЕЙЧЕВА и почали з підводи по де-кілько качанів брати кукурудзи, а сам НЕЙЧЕВ поліз на підводу й набрав в карман, в пазуху та штани. В час обшуку в квартирі гр. НЕЙЧЕВА, комісія с.р. знайшла у нього краденої кукурузи до двух пуд. Крім НЕЙЧЕВА активно приймали участь в розкраданні посів-кукурузи КНОСЕВ М.Д., КАЛАКУНС В.Г., в яких при обшуку найдено в кожного із них до 2-х пуд. кукурузи. В наслідок чого розкрадання посівної кукурудзи 1 ц. 83 кгр.

Крім вищезазначеного, в той же день, в ранці КНОСЕВ Микола Дем'янович, КАЛАКУНС Василь Гаврилович вкупі з КУРТЕВИМ Дем'яном Дем'яновичем везли зі станції Елизаветівки посівний овес для артілі «Октябрь» в кількості 10 ц., з якого похитили 85 кгр. та 20 кгр. погодували коней, на що правління артілі «Октябрь» розпоряджень не давало.

Вищезазначене знаходить собі підтвердження в слідующих матеріялах та показах свідків:

1) Акт президії с/р (а. с. 4), 2) протокол засідання правління артілі «Октябрь» (а. с. 5), 3) акт голови артілі (а.с.6) та покази свідків; 1) КНОСОВА Марія Филиповна (а. с. 7), 2) ПАСКЕВІЧ Антон Самсонович (а. с. 8), 3) ДЯДИК Пелагея Аьенечнова (а. с. 9), ПАСКЕВІЧ Агаф'я Йосиповна (а. с. 10), 5) ТІЛЬКИ Дмитро Федорович ([...] с. 11), 6) ЧУМАКОВ Василій Борисович, (а. с. 12), НЕЙЧЕВ Василь Дмитрович (а. с. 13).

Притягнути до слідства в якості звинуваченого, НЕЙЧЕВА Кирила Степановича за винного в

пред'явленому йому звинуваченні не визнав та пояснив, що знайдена у нього кукурудза при обшуку йому дав комірни́к артілі «Октябрь» ТІЛЬКА Дмитро Федорович.

КЮСЕВ Микола Дем'янович за винного себе в пред'явленому йому звинуваченні не визнав та пояснив, що він підтримує всі ті покази, які раніш давав міліції.

КОЛОКЦІС Василь Гаврилович за виного себе в пред'явленому йому звинуваченні визнав та пояснив, що він скоїв крадіжку необдумано.

КУРТЕВ Дем'ян Дем'янович за винного себе в пред'явленому йому звинуваченні не визнав та пояснив, що він крадіжкою зовсім не займався.

На підставі всього више наведеного, НЕЙЧЕВА Кирила Степановича, 32 р. з села Софіївки, з нищою освітою одружений має 2-х дітей старшому 6 рок. За соцстаном куркуль, не судим обвинув. в тому, що він 17-го березня організував товпу гр.-н на розкрадання кукурудзи, яка була предназначена для посіву артілі «Октябрь» с. Софіївки, а також сам крав цю кукурудзу, що була знайдена у ньо // *арк. 345 зв. го* при обшуку.

КНОСЕВ Микола Дем'янович, 35 р. з с. Софіївки, чл. артілі «Октябрь» з нижчою освітою, одружений має 4 дітей, старшому 8 рок. За соц. станом середняк, не судим обвинувачується в тому, що 17-березня займався крадіжкою посівної кукурудзи, що була у нього знайдена при обшуку.

КАЛАКУНСА Василь Гаврилович 31 р. із с. Софіївки, з нижчою освітою, член артілі «Октябрь» табельщик, одружений, має 4 дітей старшому 10 рок. за соцстаном бідняк не судим. Обвинув. в тому, що він 17/III-ц. р. скоїв крадіжку посівної кукурудзи та вівса.

КУРТЕВ Дем'ян Дем'янович, 22 рок. з с. Софіївки, з нижчою освітою, чл. артілі «Октябрь» кузнецьк, одружений, має 1 дитину 1 року, за соц. станом середняк, не судим обвинув. в тому, що він 17/III-б. р. приймав участь в хищенні посівного вівса, коли везли зі станції Елізаветівка.

Себ-то обвин. в злочині, що його передбачено постановою ЦВК у та РНК УССР від 7/VIII-32 р.

Ця справа підлягає спрямуванню до Бердянського дільничого прокурора, для визначення підсудності.

Складено квітня 1-33 р.

Нар слідчий

(Господінов)

НАЛЕЖАТЬ ВИКЛИКУ ДО СУДУ:

Обвинувачені:

1. НЕЙЧЕВ Кирило Степанович	
2. КНОСОВ Микола Дем'янович	Ар.будинок
3. КАЛАКУНС Василь Гаврилович	в м. Бердянському
4. КУРТЕВ Дем'ян Дем'янович	

С в і д к и:

1. КНОСОВА Марія Філімоновна	с. Софіївка Бердянськ. р.
2. ПАСКЕВІЧ Антон Самсонович	-/-
3. ДЯДИК Пелагея Ефенагеновна	-/-
4. НАСКЕВІЧ Агафія Йосиповна	-/-
5. ТІЛЬКИ Дмитро Федорович	-/-
6. ЧУМАКОВ Василь Дмитрович	-/-
7. НЕЙЧЕВ Василь Дмитрович	-/-

Нар. слідчий

(Господінов)

З оригіналом згідно: Секретар

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 15. – Арк. 344-345. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 188

1933 р., 3 квітня. – Директивний лист завідувача облздороввіділа щодо надання допомоги дітям у зв'язку з послабленим харчуванням

З одержанням цього Облздороввідділ пропонує Вам надавати стаціонарну допомогу дітям, що потребують її у зв'язку з послабленим харчуванням. Якщо буде потрібно відокремлювати в лікарнях спеціальні дитячі відділки, не зупиняючись у таких випадках перед скороченням хворих, що не потребують негайної шпиталізації, а надавати допомогу в першу чергу, дітям.

Забезпечте у себе в районі реалізацію постанови ЦК КП(б)У від 17/ІІІ-33 р. та постанову Обкому КП(б)У про те, щоб у районах колгоспи, колгоспники та одноосібники видавали щоденно дитячим закладам (яслам, дитмайданам, школам) молоко не менш, як склянки на кожну дитину.

Зав. Облздороввідділом

[підпис]

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 45. – Машинописний текст, оригінал.

№ 189

1933 р., 4 квітня. – Циркулярний лист спецсектору Дніпропетровського обласного відділу охорони здоров'я до міських і районних здоровінспекторів з інформацією про постанову обкому КП(б)У щодо забезпечення дитячих ясел молоком, що лишалося після сплати податку

Дніпропетровський Облздороввідділ СПЕЦСЕКТОР

4 / IV-33 р. №. 416 / т

Таємно

До.....МЗІ та РЗІ.

Постанова Обкому КП(б)У від 23 / IV –ц. р. зобов'язує місцеві організації –молоко, що залишається після здачі податку – віддавати, в першу чергу, для дітясел. В окремих випадках, де цього молока не вистачає, за постановою РПК та РВК, можна дозволяти відстрочку виплати податку молока, аби забезпечити дітясла молоком.

Не менше 60% сепараторного молока с маслозаводів і сепараторних пунктів повинно повертатися колгоспам для покращення дитячого харчування в яслах.

Ця постанова доводиться до В/відому та керування на роботі.

Зав. Облздороввідділом

[підпис]

/ Шрайбер /

Згідно:

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 63. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 190

1933 р., 8 квітня. – Циркулярний лист Народного комісаріату охорони здоров'я УСРР про медичне обслуговування, санобробку і харчування безпритульних

Секретно. Экз. № 7
Спешной почтой

8 апреля 1933 года, № 185/т

Тов. ХАРМАНДАР'ЯНУ – КИЕВ

Тов. КУСТЕЛЯН – ВИННИЦА

Тов. БАНДУРИВСКОМУ – АМССР.

Всем зав. Облздравотделами и зав. Горздравами

Всем председателям областных, дорожных и водных комитетов УЧХ.

О мед. обслуживании, санобработке и питании бездомных.

До сих пор не принято почти никаких мер к тому, чтобы обслужить бездомные и беспризорные элементы, собирающиеся в городах, на ж.д. узлах и на пристанях. Среди них есть немало больных, не получающих никакой медицинской помощи, крайне завшивленных и представляющих собой прямую угрозу в смысле распространения сыпного тифа.

Учитывая совершенную недопустимость такого положения, Наркомздрав и ЦК УЧХ предлагают немедленно развернуть работу по подбору, эвакуации в специальные дома или бараки, санобработке, лечению и питанию лиц, заболевших или резко-ослабленных.

Эту работу должны взять на себя организации УЧХ, всемерно используя при этом организационную и материальную помощь органов здравоохранения; последние обязаны добиться через облисполкомы и предоставить в распоряжение организации УЧХ помещения для изоляции вышеуказанного контингента бездомных, продукты питания и необходимое количество белья и оборудования. Подбор бездомных, нуждающихся в медицинской помощи, производится органами милиции и стрелецкой охраны при помощи актива УЧХ и ДД.

Уполномоченным Наркомздрава необходимо немедленно же взяться за эту работу и добиться того, чтобы в течение 3-5 дней был организован сбор и помещение больных в интернаты и, чтобы в дальнейшем не допускалось оставление на улице людей, нуждающихся в помощи.

Предлагается облздравам и областным, дорожным и водным комитетам УЧХ не позже 15 апреля сообщить Наркомздраву и ЦК УЧХ о принятых мерах.

Ор. подп. Наркомздрав УССР – Канторович.
Зам. Председателя ЦК УЧХ – Кушнир.

Верно: Зав. секретной частью НКЗУ

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 61. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 191

1933 р., 9 квітня. – Пошта-телеграма від обласного прокурора Еременка та від Завідуючого Оргінструм Горнштейна всім прокурорам Дніпропетровської області про приховування фактів зменшення урожайності та дачі фіктивних показників про втрати урожаю

СЕКРЕТНО – СРОЧНО

ПОЧТА-ТЕЛЕГРАММА № 262 ВСЕМ ПРОКУРОРАМ ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ОБЛАСТИ

В связи с попытками обмануть государство путем утайки посевов, дачи фиктивных данных о погибших площадях, пораженных посевах, искусственного уменьшения урожайности и с целью снижения хлебосдачи отдельными местными органами, совхозами, колхозами, единоличниками, предлагаю:

Во всех вышеуказанных случаях немедленно проводить тщательно следствие.

Следствие заканчивать в три дня.

На места командировать для расследования Тройки в составе представителей ГПУ, прокуратуры и Уповзаготзерно.

Тщательно выбирать объекты для привлечения к ответственности.

Поставить подлинно-показательный процесс, тщательно подготовленный, не увлекаясь массовым привлечением, мобилизовать общественность вокруг процесса, широко освещать в прессе и т. д.

Установите прочнейшие связи с политотделами совхозов и комиссиями урожайности, немедленно реагируйте на все материалы, полученные от них с попыткой совхозов обмануть государство.

Укрепите работу сигнальных постов по совхозам.

Для доклада ЦК телеграфируйте немедленно о возбужденных следствиях, о предании суду за уменьшение урожайности, сокрытии посева и прочее. Одновременно срочно шлите меморандум.

Шлите спец-сообщение о всех случаях срезания колосков, краж хлеба, результаты этих дел.

ПРИМЕЧАНИЕ: пункт 3-й согласован с ГПУ УССР, Уповзаготзерно и прокуратурой ГПУ на основании записки по прямому проводу.

ВРИД СЕЛПРОКУРОРА /ЕРЕМЕНКО/
ВРИД ЗАВ ОРГИНСТРУ /ГОРЕНШТЕЙН/

ДАДО. – Ф. Р-2262. – Оп. 1. – Спр. 1. – Арк. 31. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 192

1933 р., 9 квітня. – Звіт до Наркомздорів'я від Дніпропетровського облздороввідділу щодо проведення конкретних форм допомоги дітям, дорослим по нашій області

Дніпропетровській Облздороввідділ оповіщає, що за Вашим листом від 21/ІІІ – ц.р., № 159 – по переведенню конкретних форм допомоги дітям, дорослим, по нашій області виконано наступнє:

1. До І-го квітня по всіх сільських залюднених пунктах дитячих ясел замість планового завдання 1800 ясел на 90 000 дітей, організовано 2000 ясел, охоплено 106 400 дітей, при чому в 20-ти вражених районах: замість плану на весняну сівбу 610 ясел і з охоптом 32 800 дітей організовано ясел 980 з охопленням 54 000 дітей.

Розгортання сезонних ясел проходить задовільно.

Планове розгортання ясел на 90 000 дітей було забезпечено з обласних ресурсів продуктами харчування на березень місяць та частину на квітень.

Для забезпечення дальшої роботи ясел, конче потрібна допомога НКОЗУ.

Облздороввідділ просить виділити, як допомогу яслам на найближчий місяць – круп, цукру, олії.

2. Нами приступлено до організації оздоровних майданів при дитконсультаціях в 19-ти районах і містах, 38 майданів та 3600 ч. дітей, при чому з наміченого плану вже охоплено 1500 чол.

Облздороввідділом надана продуктова допомога для цієї мети цукром та крупою, а також надано 40 000 крб. грошей.

3. Намічено до організації санаторних установок при школах для дітей з послабленим харчуванням в 31 районі, при чому в містах і райцентрах 91 санустановка на 2650, а в сільській частині цих же районів 445 на 12650 дітей, всього на 15 300 дітей.

Облздороввідділом, для цієї мети, надано допомогу лише 5-ти районам в сумі 10 000 крб. Перешкодою до організації цих установок з'являється відсутність продуктів для їх організації та відсутність фінансової допомоги.

Місячна потреба для виконання цього плану на місяць: хліба – 64 т., круп – 11, 5 т., цукру – 7,5 т., жирів – 7,5 т.

Треба відмітити, що Обласні Комітети «ДД» та УЧХ дуже мляво розгортають свою роботу, крім розгорнутих по їх лінії на 13 000 дітей дитячих ясел, вони нічого не провадять.

// Арк. 47 Для дітей сиріт та підкинутих по області будинків НКОЗУ є – 4 постійних дитбудинки на 250 ліжок.

Зараз в цих будинках знаходяться 705 дітей. До того в 9 районах відкриті примітивні на 180 та відкрито новий будинок в Дніпробуді на 75 ліжок. Разом – 960 ліжок.

Слід визначити, що по бюджету утримується лише 250 ліжок, а остання кількість утримується за рахунок цих же асигнувань і будинки знаходяться в тяжких умовах.

З одержаної допомоги з НКОЗУ в сумі 50 000 крб. Облздороввідділом 20 000 крб. надано Дніпробуду для організації будинку.

Для правильної роботи дитбудинків та дальшого їх поширення до охопту 1100 дітей, потрібна допомога НКОЗУ в 100 000 крб. та постачання їх продуктами, мануфактурою та іншим.

Щодо заборони сільрадам вивозити дітей до міст, районам надана директива.

Облздороввідділом також вжито заходів до надання стаціонарної допомоги дітям на місцях.

5. Дорослі хворі на виснаження шпиталізуються по існуючих лікарнях. Крім того в м. Дніпропетровську відкрито спеціального відділку на 50 чол. На що надана допомога в 15 000 крб.

6. Вжито заходів до реалізації постанови ЦК про обов'язкову дачу дітям молока, в більшості колгоспах області ця постанова реалізується.

7. За нашими вимогами Облспоживспілкою дано розпорядження Райспоживспілкам про постачання дитзакладів з фондів надісланих на весняну сівбу, п першу чергу, посудом, милом та мануфактурою, в більшості районах не реалізується.

Повідомляючи Вас про такий стан переведеної роботи, ставимо Вас до відому, що в Облпарткомі до цього часу постанови ЦК КПБУ від 17/ІІІ, на яку Ви посилаєтесь у Вашому листі, досі немає, що гальмує виконання окремих пунктів цієї постанови.

Зав. Облздороввідділом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 46 – 47. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 193

1933 р., 10 квітня. – Повідомлення райздоровінспектора до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих Орхівського району*Дніпропетровському облздравотделу*

За последнее время среди резко истощенных детей, которых доставляли с железнодорожной станции в больницу, имеется 5 детей, возраста 4 мес., 1 года, 3-х лет, 5-ти лет и 6-ти лет, которые неизвестно чьи и остались на иждивении больницы.

Перечисленные дети в настоящее время вполне здоровы и учитывая то обстоятельство, что больница не в состоянии оставить на своем иждивении 5 человек беспризорных детей, а так-же, что в Ореховском районе ясли стационарного типа не имеются, прошу Облздрав представить для этих детей места в домах для беспризорного ребенка.

Райздравинспектор

Иноземцев

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 84. – Арк. – 11.

№ 194

1933 р., 11 квітня. – Лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбера до Павлоградського райздоровінспектора про відсутність реєстрації померлих

Ц. Таємно.
До Павлоградського
Райздоровінспектора
т. Щеглова
Особисто.

З інформації Нач. Спецбюра Райвиконкому т. Небери, Облздороввідділом одержані відомості про те, що у багатьох селах Вашого району спостерігаються випадки смерті з нез'ясованих причин, причому всі ці випадки в місцевих органах ЗАГСу не реєструються та поховання вмерлих провадиться населенням нелегально (в степу, на городах). Пропоную негайно, самим старанним порядком з'ясувати цю справу та докладно про наслідки повідомити Облздороввідділ зі вказівкою заходів, вжитих з цього приводу місцевими органами влади.

Зав. Облздороввідділом

/ Шрайбер /

ДАДО – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 81. – Арк. 4. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 195

1933 р., 12 квітня. – Повідомлення Чубарівського райздоровінспектора до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих

СЕКРЕТНО
ДНЕПРОПЕТРОВСКОМУ ОБЛЗДРАВ ОТДЕЛУ.

Довожу до сведения Облздравотдела, что в 15 населенных пунктах Чубаровского района наблюдаются смерти и безбелковых отеков на почве голодания.

Зарегистрировано 58 семей с резко выраженными явлениями отеков общим числом голодающих 230 (сведения не точные).

Умерло от голода в январе месяце 4 чел.

в февралі - 2 чел.
в першій половині марта - 2 чел.
во другій половині марта – 2 чел.
и за 10 днів апреля – 3 чел.

ИТОГО – 14 человек.

По району наблюдалось также 6 случаев отравления сурратами.

Учащаются случаи обращений по поводу отеков рабочих каолиновых шахт, где рабочие получают чистый кукурузный хлеб будто-бы в достаточном количестве, но будучи многосемейными делят свой паек на семью.

Приняты меры в отношении таких рабочих в том направлении, что они получают в столовой усиленное питание. 3 человека рабочих направлено в больницу.

Ввиду того, что станция Пологи последнее время стала доставлять в Райздравинспектуру все чаще и чаще подкидышей в районе необходимо организовать дом ребенка на 25 кроватей, ориентировочная стоимость которого оценивается в 20000 рублей.- Не имея в своем бюджете соответствующих ассигнований прошу Облздравотдел дать соответствующую сумму для организации указанного дома ребенка.

РАЙЗДРАВИНСПЕКТОР

[підпис]

/ЗАХАРОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 6. – Машинописний текст, оригінал.

№ 196

1933 р., 12 квітня. – Лист райздоровінспектора Велико-Токмацького району до Дніпропетровського облздоровідділу щодо заходів з ліквідації голоду в районі

Ц. Таємно

Повідомляємо, що нами повністю забезпечено шпиталізація хворих від незадовільного харчування, для чого відкрито спеціальний барак – 25 коек та вилучено - 6 коек в лікарні.

Лікзакладами взято під окремий нагляд всіх випадків з хворобливими явищами, які медобслуговуванням забезпечені повністю.

Охоплено дієтстоловою – 143 чоловіка.

Направлено в будинки відпочинку – 70 чол.

Одержують посилене харчування – 133 чол.

Охоплено яслами – 49 дітей

Охоплено дитсадками – 12 чол.

Одержують посилене харчування в дитконсультаціях – 350 дітей, інструктування проводиться безпосередньо та особисто мною.

/Райздоровінспектор
Зав. Т/Ч

[підпис]
[підпис]

/Неймарк/
/Васильєва/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 25.

№ 197

1933 р., 17 квітня. – Лист директора Дніпропетровського Санітарно-бактеріологічного інституту до Царичанського районного санлікаря з проханням надіслати зразки насіння сорних трав для вивчення їх харчової придатності

Копія

Дніпропетровський Санбакінститут повідомляє, що зразки борошна та сурогатів хліба, що надіслані Вами 16/III за № 34 одержані нами лише 11/IV, а зразки, що надіслані Вами за № 47 1/ IV одержані нами 13/ IV.

При дослідженні зразка борошна № 13 колгоспу «Переможець» знайдено велику кількість домішки частин насіння узколистного горошка. При дослідженні зерна - відходи колгоспу «Червоний партизан» знайдено:

Пшениці 33%, березки (*convolvulus arvensis*) 5, 48%, горошка узколистного (*Vicia Angustifolia*) 30,6%, щетинника сирого (*Seturin glanka*) 12,1%, василька польового (*centauria cyanus*) 0,1%, мишиного пом'єта – 0,45%.

За літературними даними насіння узколистного горошка мають в собі алкалоїди, які є отруйними для людини.

Тому зазначене борошно та зерно не можна вживати в харчуванні. Інститут зараз проводить вивчення сорняків, які вживаються в харчуванні населенням і тому просимо ще надіслати йому насіння сорняків та зразки засміченого зерна по 1-2 кг. кожного.

Директор інституту

Зав. харч. від.

З оригіналом згідно. [підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 50. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 198

1933 р., 19 квітня. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому до міськрад і райвиконкомів щодо великої кількості померлих в лікарнях, яких не встигають хоронити

Копія.

Сов. Секретно.

ДНЕПРОПЕТРОВСКИЙ ОБЛИСПОЛКОМ

19/IV – 33 г., №-471

Днепропетровск

ВСЕМ ГОРСОВЕТАМ и РИКаМ.

За последнее время отмечаются случаи задержки похорон, умирающих в больницах и накопление этих трупов в приемных покоях больниц, из-за недостаточных ассигнований на погребение по сметам больниц.

Под В/личную ответственность, Облисполком предлагает отпустить больницам необходимые дополнительные ассигнования за счет резервного фонда для своевременного погребения умерших, не допуская ни в коем случае задержки погребения и накопления трупов.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ОБЛАСТНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА

(Печатка) Верно:

[підпис]

/ Н. АЛЕКСЕЕВ/

/ Хомутовская /

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 50. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 199

1933 р., 21 квітня. – Повідомлення про випадки захворювань на безбілкові набряки в Чубарівському районі

ТАЄМНО

ДО ОБЛЗДОРОВВІДДІЛУ.

Повідомляю, що по району на сьогоднішній день зареєстровані нові випадки захворювань на безбілкові отеки в такіх сілрадах:

ТУРКЕНІВСЬКА с/р. – 17 родин з загальною кількістю хворих 83.

К.РАЗДОРСЬКА с/р. – 1 родина 4 хворих
 Т.ПІЛЬСЬКА с/р. – 26 хворих.
 ШЕВЧЕНКО №2 с/р. – 6 хворих.
 ЧУБАРІВСЬКА с/р. – 19 хворих.
 РАЗОМ 138 хворих.

Спостерегається значне частіша реєстрація таких випадків по мед установам, порівнюючи з попередніми місяцями, але багато таких хворих до лікустанов не з'являються і тому не реєструються.-

РАЙЗДОРОВІНСПЕКТОР [підпис] /ЗАХАРОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 7. – Машинописний текст, оригінал.

№ 200

1933 р., 25 квітня. – Лист інспектора райздороввідділу Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу щодо смертності від голодування в районі

Совершенно секретно

На 1 апреля зарегистрировано по медико-санитарным учреждениям нашего района семьи, которые голодают в количестве 37, из них колхозников 31, членов семей 70 чел. Из них трудоспособных 16 чел. Смертных случаев от голодания – 17.

На 10/IV с/г. зарегистрировано 30 хозяйств колхозных, которые находятся в периоде голодания, смертных случаев 15, что касается отравления, зарегистрировано 5 случаев отравления атропа белладона, из них 2 умерло.

Инспектурой было направлено в межрайонный бакинститут 12 образцов хлебного суррогата с целью определения годности для употребления, ответа до сего времени не получено, что тормозит нашу работу в деле правильного регулирования в снабжении хлебом населения. Имеются случаи, когда нами задержано до 100 цен. муки, потому что имеется в большом количестве куколь и спорынья, но лабораторно доказать не можем. Просьба принять соответствующие меры дабы баклаборатория своевременно реагировала на наши требования.

Инспектор райздравотдела [підпис] /Мелицев/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 49.

№ 201

1933 р., 25 квітня. – Лист райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу про випадок канібалізму в с. Бабайківка Царичанського району

Совершенно секретно

По Царичанскому району в селе Бабайковке зарегистрирован один случай людоедства. Старик, на вид лет 65, заранее умертвивши свою жену, на протяжении 2 недель употреблял то мясо. Старик задержан и находится при милиции.

Райздравинспектор [підпис] /Мелицев/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 51.

№ 202

1933 р., 27 квітня. – Доповідна записка райздравінспектора Павлоградського району Щеглова секретарю райкому КП(б)У Баннику про допомогу голодуючим

Секретарю райпаркома тов. Баннику
Райздравінспектор Щеглова

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

По Вашему поручению мною обследовано село Вязовок и Кочережки, где обнаружено следующее:
Село Вязовок – те ненормальности, которые были за этот короткий срок устранены совместно с местными партийными организациями и сельсоветами. Выполнено постановление БЮРО РПК о сдаче печенного хлеба для больных, впадших в нужду и кормления посредством общественного питания.

Разрешен вопрос о сдаче молока детским яслям. Урегулирован вопрос относительно кормления больных учеников на дому пищей, изготовляемой при школах. Открыта больница с 23-го апреля, которая сможет обслужить не менее – 15 человек больных, впадших в нужду с отеками. Дано мною распоряжение этих больных кормить усиленно не менее 3-х раз в сутки, с таким расчетом, чтобы больной находился в этой больнице не более 2-х недель, с целью восстановления его работоспособности, тем самым устранить процент смертности.

Больница будет носить характер САНАТОРИИ. Кроме, того, как по селу Вязовок, так и по Кочережкам введен в употребление пищи, как витаминоз – крапиву до полного созревания щавля. По селу Вязовок по всем колхозам организованы ясли и детские площадки, которые охватывают – 288 детей, что составляет около – 40% в грубом подсчете, ибо точный учет детей отсутствует. Горячими завтраками охвачено 392 ученика, что составляет – 60%. Кормят исключительно тех, которые регулярно посещают школу. Учитывая тяжелое положение села, мною поставлен вопрос о создании пионерских бригад для обслуживания разноской пищи больным ученикам, которые не посещают школы, в связи с отеками ног и невозможностью передвигаться.

С 1-го апреля по 20-е апреля смертность детей выражается в 54 человека. Со стороны РАЙИНО до сих пор недано соответствующих указаний о том, чтобы ученики не были записаны в бригадах, а таких случаев насчитывается по селу Вязовок – 33. До сих пор не изучен вопрос относительно преподавания детям, которые болеют на почве недоедания. Детские ясли и площадки находятся в тесных, душных комнатах, в антисанитарном состоянии. Руководство, как со стороны парторганизации, сельсовета и правлений колхозов незначительное.

// Арк. 36 Пища без жиров и отсутствие питательных веществ – мяса и молока.

По селу Вязовок по данным ЗАГСа смертность составляет следующее:

Мужчин выше 16 лет 116, женщин – 38, детей – 89, что по сути является преуменьшенным.

С 1-10/IV – 26 человек, с 10-20/IV – 19 человек. В основном смертность падает на средний возраст (рабочий) мужчин.

По селу Кочережки: Кочережки находятся в худшем состоянии, чем Вязовок из-за отсутствия продуктов питания, даже кукурузы. В день пребывания в Кочережках было доставлено на плечах колхозников на 30 человек – 30 пудов со станции Мизково, что лишний раз подтверждает состояние оздоровительных мероприятий.

Для детских ясель кукуруза выдается в целом виде, за отсутствием горючего на мельнице. В колхозе «БОЛЬШЕВИТСКИЕ ТЕМПЫ» выдано 5 штук рыбок для 48 человек детей. Более благополучное состояние в яслях им. «КОССИОРА», как в санитарном состоянии, так и с продуктами питания. Употребляют в пищу растительное масло, благодаря оказанной помощи со стороны ШЕФА. Охват общественным питанием учеников 7-ми летки удовлетворительный. Ученики получают по 100 грамм в день. Очень истощенным дают 2-раза в день кукурузную кашу без жиров. В 4-х летке получают только – 100 грамм хлеба без вареной пищи. Смертность с 1-10/IV-с.г. выражается в 60 человек, а с 10-20 апреля – 77 человек. 50% смертности ползет за счет среднего возраста мужчин. Больнице выдано по моему распоряжению взаимообразно – 2 пуда муки и 3 килограмма масла яслям Вязовок, а Кочережкам только 3 килограмма масла. Население питается спичаками (молодой водорослий очерет), экспонат при сём прилагаю.

Что необходимо сделать?

1. Необходимо охватить общественным питанием – 100% голодающих через колхозы, с выдачей хлеба в печеном виде нечистой кукурузной муки.
2. Добиться переброски кормовых продуктов для Кочережек.
3. Разрешить колхозникам ловлю рыбы на своей территории и известный процент молока оставить в колхозе на собственное потребление.
4. Расширить ясли и детплощадки, с расчетом на 100% охватить детей.
5. Предложить РАЙИНО заняться вопросом методами преподавания истощенным детям и постановку культурного воспитания детей в яслях и детских площадках.

// Арк. 376. Партячейкам усилить внимание по отношению к яслям и детским площадкам, выделив специальных людей для постоянного наблюдения, своевременно заслушивая их и реагируя на ненормальности.

7. Просить Обком поставить вопрос перед Облздравом о включении нас на бесперебойное снабжение, полностью охватив всех детей яслями и площадками, имея в наличии таких – 100 единиц, с расчетом на 50-60 человек каждые.

РАЙЗДРАВИНСПЕКТ

[підпис]

/ЩЕГЛОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 81. – Арк. 35-37. – Машинописний текст, оригінал.

№ 203

1933 р., 28 квітня. – Доповідна записка облпрокурора Дніпропетровської області Кумпикевича до бюро обласного комітету КП(б)У про самосуд представників влади над куркулями і заходи щодо покарання винних

Цілком таємно

Сьогодні Облпрокуратурою одержані відомості про перекручування класової лінії по Мішуріно-Рігсько С/Р. Лихівського р-ну.

І. По селу Мишуріно-Ріг під час м'ясозаготівлі викликали двох куркулів в хату для роз'яснюючої роботи за борги й зробили так: закинули обох в погреб, а потім по черзі водили в хату і били, після того закликали одного з затриманих, всунули в рот качан кукурузи почали пилать внаслідки вибили 2 зуби й розбили губи.

Після цього зняли з одного штани і посадили на розпалену плиту, спекли й зробили рани.

Сьогодні на місці подій вислано Старшого Слідчого для негайного розслідування та притягнення винних до відповідальності.

ОБЛПРОКУРОР ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

/КУМПІКЕВИЧ/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3 – Спр. 5. – Арк. 16. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 204

1933 р., 28 квітня. – Доповідна записка райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу з аналізом смертності по Царичанському району з січня по квітень 1933 року

Совершенно секретно

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

АНАЛИЗИРУЯ СМЕРТНОСТЬ ПО НАШЕМУ РАЙОНУ НАЧИНАЯ С ЯНВАРЯ МЕСЯЦА ВИДИМ, ЧТО КРИВАЯ СМЕРТНОСТИ ИМЕЕТ НАПРАВЛЕНИЕ ВВЕРХ – НАПРИМЕР:

Январь	106 чел.	сведения из 13 с/с.
Февраль	158	-//- 15 с/с.
Март	255	-//- 13 с/с.
Апрель	259	-//- 5 сельсоветов.
Рождаемость:		
Январь	48	умерло до 1 г. 14 чел.
Февраль	61	умерло до 1 г. 17 чел.
Март	60	умерло до 1 г. 46 чел.

Следует отметить, что цифровые показатели смертности не отражают действительности, потому что приблизительно 1/4 часть случаев смертности не регистрируется в сельсоветах, например: в Царичанском сельсовете мною выявлено 22 случая смертности не зарегистрированные загсом за апрель месяц в сельсовете; по Китайгородскому совету 13 случаев, по Заорлянскому совету 10 случаев. Увеличение смертности надо отнести за счет недоедания и глубокого нарушения обмена веществ на этой почве.

Зарегистрированы случаи, когда колхозники артели «Переможець» Бабайковского сельсовета, артели «Веселый Лан» Юрьевского сельсовета поедали павших лошадей и даже было отравление, потому, что лошадь была облита карболовой кислотой. В некоторых артелях выдается хлеб-суррогат, который вызывает частичное отравление. За последнее время участились случаи отравления куколом, красавкой-нумицей.

Цель моей информации заключается в следующем:

Необходимо поставить вопрос перед областными организациями об отпуске продовольственной помощи району, имея также ввиду, что организованные нами 55 дет. яслей с охватом детей 1900 чел. остро нуждаются в продовольственной помощи, так как у некоторых правлений колхозов имеются намерения закрыть детские ясли ввиду отсутствия муки, как пример привожу, что артель «До спільної праці» Н-подкряжанского сельсовета за неимением муки уже распустила детские ясли.

Приложение: сведения в 1 экз.

Райздравинспектор

[підпис]

/Мелицев/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 55. Машинописний текст, оригінал.

№ 205

1933 р., 29 квітня. – Повідомлення про кількість людей хворих на безбілкові набряки в Чубарівському районі

ТАЄМНО

До Дніпропетровського Облздороввідділу.

РЗІ повідомляє, що на 28/IV зареєстровано нових безбілкових набряків та виснаження в таких сільрадах:

1. Г.-Пільська	- 21
2. Вербівська	- 25
3. Шевченко №2	- 313
4. К-Раздори	- 211 (померло 11)
5. Воздвіжівка	- 2
6. Марфополь	- 1
7. Варварівка	- 1
8. Константинівка	- 6
9. Чубарівка	- 21
РАЗОМ	- 601 чевов.

Крім цього в Чубарівський ШКМ №1 є 200 дітей яким треба посилити харчування.

РЗІ

[підпис]

/ЗАХАРОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 78. – Арк. 8. – Машинописний текст, оригінал.

№ 206

1933 р., квітень. – Доповідна записка завідувача облздороввідділом до облвиконкому щодо отруєння мукою, в якій містилася споринья

На протязенні последнего месяца возникло несколько случаев отравления спорыньей (Елизавето-Каменка Днепропетровского Горсовета, село Попельняное Лиховского района и В-днепровск).

При обследовании всех этих случаев отравления выяснено, что причиной отравления являлась мука полученная от Заготзерно.

16/IV при исследовании муки изъятой на базе Днепропетровского Горпотребсоюза и на базе Днепроторга обнаружено количество спорыньи, значительно превышающее норму 70,15 %. Несмотря на неоднократные постановления Облсполкома о запрещении выпускать муку с содержанием спорыньи выше 0,06% при том в сопровождении соответствующего сертификата. Заготзерно и Союзмука выпускают муку с повышенным содержанием спорыньи, при чем часто без соответствующего сертификата (на муку задержанную на базах Днепроторга и Горпотребсоюза и содержащую спорынью 0,15 % сертификатов нет).

Заготзерно снабжает Союзмуку зерном с содержанием спорыньи не свыше 0,2 % (в зерне). Мельница Союзмуки обязана очищать зерно, так чтобы в выпускаемой муке содержание спорыньи не превышало бы нормы.

Контроль на мельницах проводится лишь по зерну и хотя вообще метод контроля по зерну более точен нежели методика исследования спорыньи в муке, но контроль на мельницах проводится на первом дранье и лишь один раз в полчаса, т.е. одну смену (8 часов) зерно проверяется 16 раз; в конце смены составляется средняя проба. Однако, эта средняя проба может быть составлена из различных комбинаций, при чем может случиться так, что несколько проб будут совершенно свободны от спорыньи, а некоторые пробы могут содержать ее в большом количестве – средняя же проба даст содержание спорыньи не выше 0,06 %.

Ввиду того, что перемешивание муки может быть неравномерным, в конце концов некоторые мешки муки могут быть свободны от спорыньи, другие же будут содержать ее в резко повышенном количестве.

До сего времени при хлебопечении ржаная мука разбавлялась другими видами злаков, совершенно свободных от спорыньи и таким образом в конечном итоге норма спорыньи в хлебе не была превышена.

В настоящее время районам поступает чисто ржаная мука, и как сейчас выяснено часто с повышенным содержанием спорыньи, что может повлечь множественные отравления.

Ввиду всего этого Облздравотдел считает крайне необходимым:

1. Ни в коем случае не допускать зерно и муку без соответствующих сертификатов.
2. Союзмука и Вукопромхлеб должны проводить постоянный контроль (Союзмуку по зерну и по муке, а Вукопромхлеб только по муке) для чего на всех Хлебзаводах и на всех мельницах должны быть организованы соответствующее оборудование лаборатории.

3. Районам мука должна поступать с содержанием спорыньи не выше нормы, в сопровождении сертификата, тем не менее, и на районах должен проводиться обязательный контроль по муке (контролируется мука выпускаемая с баз). Контроль должен быть возложен на органы Госхлебинспекция и органы Здравоохранения.

Зав. Облздравотделом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 74-75.

№ 207

1933 р., березень-квітень. – Повідомлення Оріхівського райвиконкому до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих

Сов. Секретно

Список выявленных лиц по Ореховскому району

с явлениями голодных отеков и резкого истощения организма на почве голода

1. Село Преображенка артель «Диктатура» - Боярский Ефим – семья состоит из его Ефима, жены и 4 детей, имеются резкие явления отеков на почве голода.

2. Орехово рабочая улица о № 36 Костенко Иосиф Григорьевич, член Союза работает на элеваторе подъемным рабочим, ребенок Саша 1 год и 7 месяцев имеет отечность тела на почве истощения.

3. Село Преображенка артель «Диктатура» Хмара Пимон Степанович имеет явление резкого истощения на почве голода.

4. Село М-Токмачка артель «Петровского» Бандурка Иван Афанасьевич имеет отеки тела от истощения на почве голода.

5. Село Орехово артель «12-річчя» Скворец Григорий, семья 4 души, из коих 2 трудоспособных и два не трудоспособных, имеет явление резкого истощения на почве голода.

6. с. Орехово артель «12-річчя» Сергиенко Павел, семья состоит из 3-х лиц, из коих два трудоспособных и один не трудоспособный, имеет резкое истощение на почве голода.

7. с. Преображенка артель «Боротьба» Сапко Фиоктис Трофимович, его ребенок Степан 1 год 11 месяцев имеет явление отечности ног на почве истощения голода.

8. с. Васиновка позаколгоспник Кушниренко Григорий Федотович резкое истощение с голодными отеками.

9. Орехово ул. Первомайская рабочий МТС Гонтарь Константин Ефимович 27-ми лет, резкое истощение с голодными отеками.

10. Орехово артель «Червоний Сівач» Саенко Василий Иович – резкое истощение с голодным отеками.

11. с. Копани Н-Николаевского района Авраменко Павел 50-ти лет и Степан 12 лет, голодная отечность и замедленный пульс доставлены в Жеребецкую больницу в резко ослабленном состоянии.

12. с. Жеребец артель «Прогрес» Кардош Михаил 2 года, Вера 4-х лет, Анна 7-и лет и Иван 9 лет – резкое истощение отеки лица и ног, доставлены в Жеребецкую больницу.

Райздравинспектор

Иноземцев

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 84. – Арк. 1-2.

№ 208

1933 р., квітень. – Доповідна записка дільничного прокурора до Дніпропетровського облвиконкому, облпрокурора та до Генерального прокурора УСРР про збільшення смертності у Мелітопольському районі від голоду

ТАЄМНО.

ДО ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛВИКОНКОМУ
КОПІЇ: ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОБЛПРОКУРОРУ
ППО – ГЕНЕРАЛЬНОМУ ПРОКУРОРУ УСРР

м. Харків.

«ПРО ВИПАДКИ ГОЛОДУВАННЯ ТА ЗБІЛЬШЕННЯ
СМЕРТНОСТИ НА ГРУНТІ ГОЛОДУ
ПО МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ РАЙОНУ».

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

За останній час починаючи з 1 квітня по району занадто збільшилося випадків смертності на ґрунті голоду так на селі як і по місту, особливо це примічається у пригородніх селах як-то: Констянтинівці, [...], Пішачо-му та Кізіяр, в цих селах поденно декілько десятків смертних випадків найбільше помирають діти від 1 року до 10 років в більшості одноосібників, що в колгоспі не працюють, частина з яких займається спекуляцією, а частина перебивалася так-сяк, а зараз дітей залишають по квартирах, сами-ж зникають невідомо куди. Крім того є немало випадків голодування та смертності і серед семей колгоспників, які працювали в колгоспі сумлінно, але зараз опустилися-ослабли, працювати не можуть, навіть не мали змоги з'явитися за одержанням прод.допомоги що їм була надана.

Сільради, Партосередки та Управи колгоспів реальних заходів до своєчасного викриття та усунення подібних випадків не вживають, та навіть утаюють дійсне становище села, можна сказати атрофіювалися й зовсім не реагують на ті кошмари, що творяться навколо, навіть не хоронять трупів, а валяються по декілько днів, що безумовно загрожує поширенням епідемічних захворювань. Смертність по книгам Загсу переводиться дуже рідко в більшості похорони провадяться так: по під пустими хатами їздить підвода, підбирає трупи і возять на кладбище, в одній хаті забрано труп та хто помер – цього нігде не записують.

Я сам бачив коли в селі Констянтинівка хлопчисько років 15 звозив трупи на кладбище, коли я запитав, де ти їх брав та чії померлі діти, він відповів, що брав на такій вулиці в пустих хатах, «а чії вони не знаю». Не зовсім краще становище подибуємо і в діт-яслах колгоспів, діти опухли, велика смертність бо тих продуктів, що відпускають яслям недостатньо, яслі дітьми перевантажені, білизни нема, діти сплять на голих ліжках не вкриваючись.

[.....] одержав 248 тон, вся вона розподілена колгоспам у колгоспі видають колгоспникам не більше 400 грам, що таким чином колгоспник сімейний не має змоги забезпечити своїх непрацездатних членів.

По місту Мелітополь маємо таке-ж становище, щоденно на вулицях вмирають діти та підлітки, що ні день, то все нові появляються на вулицях малі діти, звичайно їх забирають до дітбудинку, але-ж він незмірно перевантажений, а через це і в дітбудинку становище кошмарне, багато умирає дітей від голоду, на базарнім майдані сила безпритульних дітей, які займаються крадіжками продуктів та віднімають з рук продукти.

Останнього часу по району маємо дуже часті випадки грабіжу з убивством, приклад: по с. Кізіяру забито в хаті жінку та 2-х дітей потім облито гасом та запалено, щоб скрити сліди вбивства, це зробили сусідка з метою грабіжу.

По с. Родівонівка Якимівського району забито чоловіка та жінку // *арк. 674* в хаті з метою грабіжу продуктів, пограбовано 2 відра картоплі, та одне відро цибулі, 1 відро капусти, 5 фунтів квасолі та 9 штук буряків, це зробив сусід».

Крім того дуже розвинена крадіжка корів, так наприклад, за березень та першу половину квітня викрадено більш 59 корів, Виїзна сесія Дніпропетровського Облсуду розглянула таких 5 справ по яких засудила до розстрілу 6 чоловік, я навів тільки характерні приклади.

Отже, коли ми маємо великі утруднення з продуктами харчування під час переведення посів кампанії, то безумовно в час прополочної кампанії справа буде обстояти гірше, бо тоді понадобиться більш робочої сили ніж зараз, цим я хочу сказати, що район безумовно потребує негайної продовольчої допомоги, вважаю, щоб закінчити посівну та прополочну кампанію, району треба дати допомогу ще 250-300 тон проддопомоги.

Разом з цим для характеристики подаю копію доповідної записки секретаря КК-РСІ т. РОЗЕНФЕЛЬД про становище села Константинівки та копію оперативного зведення Райвідділу ДПУ про кількість померлих та голодуючих.

УЧ. ПРОКУРОР

[підпис]

/ГАЙЛАЙ/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 673-674.

№ 209

**1933 р., квітень. – Повідомлення начальника політвідділу Роздорівської МТС
про вбивство батьком сина з ціллю годування родини**

Начальнику Политсектора ОблЗУ – Днепропетровск.
Политдонесение о факте провокации голода.

Доношу, что 8/IV-в 10 час. утра гр-н Дудник Иван колхозник – середняк колхоза «1 мая» Вишневецкой сельрады Синельниковского района, судившийся несколько раз за воровство, убил топором в лоб своего 4-х летнего сына.

Мотивы убийства, как объясняет Дудник, «большое семейство, тяжело жить, вот я и убил». Убийство производил с явной целью провокации голода. Семейство Дудника состоит из 6-ти душ детей, жены и самого. Что в семье даже при таком количестве душ не было тяжелого положения в продовольственном смысле- говорят следующие факты: четверо детей Дудника находились в яслях и там получали питание. Дудник в этот день специально оставил сына дома не пустил в ясли, чтобы его убить, двое ходили в школу и тоже там питались, жена работала в колхозе и оттуда получала помощь, сам Дудник всю зиму работал на местном Керамическом заводе и там получал паек и на себя и на семью.

Сам Дудник представляет собой разложившийся элемент – вора-рецидивиста. Еще с 1914 года занимавшийся конокрадством, за что неоднократно судился. Месяца два тому назад Дудник был арестован на Керамическом заводе, за что он сидел полтора месяца. Дудник происходит из села, где недавно Политотделом снята банда, ставившая целью организацию крупной банды и ухода в лес. Сидел Дудник в Синельниковском доме заключения в общей камере и поэтому Политотдел считает, что это обдуманное решение взятых всех бандитов.

Сущность кулацкой и контрреволюционной провокации голода была вскрыта перед колхозниками на бригадных собраниях того же числа. На собраниях были выкрики «казнить его, подлеца», «убить его мало за это дело». Это говорит об отношении всех колхозников к этому делу.

На этих собраниях принято решение с просьбой выслать в этот колхоз показательный суд и применение к Дуднику высшей меры наказания и брали обязательства повысить темпы сева в ответ на провокации кулачества.

Нач. Политотдела Раздоровской МТС - / Апуров /

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 9. – Арк. 431. – Машинописный текст, завірена копія.

Григор		рада Чиркопільського району		29		Зербин		місяця 1933 р.		№	
1. Прізвище померлого		Кашинков		його ім'я		Григор		по-батькові		Іванов	
2. Де постійно жив (назва району та села або міста, вул., буд. №)											
3. Помер(ла)		8		Зербин		міс. 1933 р.		4. Чоловік, жінка (підкреслити)			
5. Вік		21		(скільки повних років мав)		2					
6. Для дітей, що померли, не доживши до 1 р., точно зазначити: а) народилося				міс. 1933 р.							
б) якою у матері була померла дитина: перша, друга, або				в) батьки дитини живуть укупі, чи може розійшлися, батько помер, покинув родину, розлучилися тощо				г) вік матері		років.	
7. Громадянство померлого		Укр.		8. Національність		Укр.					
9. Родинний стан померлого: парубок, дівчина, удівець (а), одружений (а), розлучений (а) — (підкреслити).											
10. Чи здобував прожиток сам, а як не сам, то хто утримував											
11. а) Ремесло, промисел, посада та спеціальн. за ними.											
б) Якщо жив на кошти держави чи громадськ. організації, зазначити на які саме (пенсія, стипендія тощо).											
в) Якщо жив з інших джерел, точно зазнач. з яких саме		Семіяши									
12. Стан за заняттями: робітник, служб., ремісник, мустар — кооперат. (вл. артілі) чи ні, торговець, помічник у землі член родини тощо — зазначити який саме. Для сільських господарів: одноосібник чи член колгоспу (комуни, с.г. артілі, СО'у)											
13. Назва підприєм., установи чи закладу, зазначити яке виробництво, де працює, служить або господарює											
14. Де помер (удома, в лікарні, дит. домі тощо)		дома		Якщо вдома, то чи користувався з лікарської допомоги померлий (так, ні)		з госпозд.		15. Причина смерті — зазначити докладно.			
Додано лікарську довідку №											
Чи може запис укладено на оголошеного від суду за померлого (так, ні).											

Запис про смерть від голоду у книзі реєстрації актів громадянського стану. 1933 рік.

№ 210

1933 р., [квітень]. – Доповідна записка завідуючого обласною санстанцією Кроля до завідуючого обласним відділом охорони здоров'я М.Д. Шрайбера про збільшення кількості хворих категорії «інші» (безбілковий набряк, загальна слабкість) серед робочих Дніпропетровських заводів

Зав. Облздравотделом тов. Шрайберу М.Д.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

Вначале марта 1933 г. из материалов, поступающих из медсанцехов в Облпромстанцию, выявилось увеличение заболеваемости группы «прочие». Наряду с этими стали поступать сигнальные карточки с диагнозом: «безбелковый отек», «общая слабость» и т.д. При тщательном анализе этой группы «прочих» заболеваний выяснилось, что значительная часть из них падает на заболевания за счет безбелковых отеков.

Мною даны были указания Начальникам медсанцехов и заведующим Райсанпромстанциями об уделении этому вопросу специального внимания о согласовании с Зав. Ед. Диспансер и страхпунктами единой диагностики и налаживании учета случаев заболеваний по поводу отеков и намечений ряда мероприятий для борьбы с этими явлениями совместно с заводскими, партийными, профессиональными и хозяйственными организациями и страхпунктами.

После моего доклада Вам 8 / IV 33 г. о состоянии учета и выявления картины отечных заболеваний среди рабочих гор. Днепропетровска, я, согласно Ваших указаний, произвел 9, 10 / IV с.г. специальное обследование и выявил следующее:

Рабочие заводов Петровского, Ленина, ДЗМУ, «Молотова», «Коксохима» в случаях обращения на медпункты с явлениями отечности направляются врачами медпунктов во 2-ой Ед. Диспансер, где организован специальный прием для таких больных; прием ведет квалифицированный специалист проф. ЗАЛКИН и д-р ТАЛЬМАН. Постановка работы этого кабинета обеспечивает точную и дифференцированную диагностику этих больных.

Институт Патологии и Гигиены Труда по линии клинической лаборатории также включился в эту работу.

С 20 / III ежедневно Ед. Дисп. направляет списки отечных больных на заводы для принятия соответствующих мер помощи заболевшим рабочим. На зав. Петровского и Ленина созданы обследовательские группы из рабочих-партийцев, которые посещают заболевших рабочих на дому, знакомясь с материально-бытовым положением последних и дают свое заключение о нуждаемости в том или ином виде помощи партийной Тройке, выделенной заводским Парткомитетом для реализации этих предложений.

На сегодняшний день проделано следующее:

По зав. Петровского: II / IV – с.г. открывается «санаторий для сердечных и почечных больных» на территории общежития степного участка на 72 человека с возможностью разворота на 100 человек; отобрано уже для посылки туда 18 чел.; фабрика – кухня выделила уже 100 дополнительных бесплатных обедов, направлено уже 8 человек. Увеличивается пропускная способность диетстоловой на 100 чел. для отечных; питается уже 25 чел.; организуется детская площадка на 100 детей (для детей истощенных родителей и для истощенных детей); производится выдача денежной помощи из Кассы взаимопомощи, в отдельных случаях помощь продуктами питания.

По зав. ЛЕНИНА: в ближайшие дни (12 / IV) будет развернут санаторий на 20 коек. Кроме этого отечные рабочие направляются в столовую для усиленного питания, предусмотрена выдача денежных ссуд с Кассы Взаимопомощи, организация детских площадок.

По зав. ДЗМУ, «Молотова», «Коксохима» – в случаях выявления отечных больных, последние направляются в столовую для усиленного питания, выдается денежная ссуда. В случаях тяжелого заболевания – направление в больницы.

По заводам Амура положение таково: больные рабочие направляются медпунктами в 1-й Ед. Диспансер, где они поступают к врачам терапевтам для точной диагностики; специального кабинета для обслуживания этих больных нет. Больные завода К. Либкнехта и Коминтерна, нуждающиеся в усиленном питании – направляются в диетстоловую. Других видов помощи не оказывается; детального бытового обследования не производится. Внимание партийных, проф., хоз. организаций недостаточно привлечено к этому вопросу, особенно по ряду мелких предприятий (Детальбуд, Костьзавод, 8-й трест, Канатный завод и т.д.).

Единый Диспансер не уделил достаточного и своевременного внимания этому участку работы, не анализировал местным парт., проф. и хоз. организациями, (за исключением зав. К.Либкнехта) о необходимости принятия ряда мер (по примеру 2-го Ед. Дисп. и медсанцехов зав. Петровского и Ленина) – по борьбе с отечностью рабочих, прошедших диспансер. Попытка Ед. диспансера привлечь к этой работе страхпункты тоже нешла со стороны последних необходимых откликов в части бытового обследования этих рабочих; выявленных отечных рабочих по зав. К.Либкнехта и Коминтерну – страхпункты направляют в диетстоловую.

По 3-му Ед.Диспансеру (Центрально-городской район) больные (отечные) рабочие направляются медпунктами или сами являются в диспансер, где подвергаются осмотру в терапевтических кабинетах, специального кабинета для приема больных нет. Ед. диспансер совместно с страховой организацией добился направления отечных больных рабочих швейфабрики в диетстоловую. По остальной группе заводов входящих в обслуживание 3 Ед.Диспансера – конкретных мероприятий не проводится.

С 20/III по 10/IV зарегистрировано во всех диспансерах следующее количество отечных больных:

Наименование заводов	Всего зарегистрировано рабочих	Из них:	
		Квалиф.	Неквалиф.
1. Зав. Петровского	69	23	46
2. - « - Ленина	13	4	9
3. - « - ДЗМУ	8	1	7
4. - « - Коксохим	5	2	3
5. - « - Молотова	3	1	2
6. - « - К. Либкнехта	6	2	4
7. - « - Коминтерн	15	5	10
8. - « - Артема	2	1	1
9. Мелкие предприятия	10	3	7
Всего	131	42	89

Ко 2-ой рабочей больнице за время с 1/III по 10/IV – с.г. всего прошло 74 чел. Выписалось 34. Сейчас находится на излечении 22 чел., из них: рабочих зав. Петровского – 14 ч.; из них квалифицированных – 4; зав. Ленина – 3, квалиф. – 1; зав. Молотова – 2, квалиф. – 1; 8-й трест – 2, квалиф. – нет; ДЗМО – 1, квалиф. – нет.

Из числа прошедших больницу – умерло 18, из них по заводу Петровского – 16 чел., все неквалифицированные с незначительным рабочим стажем, недавно прибывшие из села. По зав. Ленина 1 квалифицированный, 1 неквалифицирован.

Через Амурскую (3-ю рабочую больницу) за время с 1/III по 10/IV прошло отечных больных 57 чел., из них умерло 19. Большая часть умерших неквалифицированные рабочие с незначительным рабочим стажем (2-6 мес.) недавно пришедшие из села. Часть из умерших является бездомными безработными. На 10/IV в больнице находится 33 чел., из них рабочих зав. К. Либкнехта – 7, из них 1 квалифиц., по зав. Коминтерн – 9, 3 квалифициров., Детальбуд – 3, один квалифицир.; молочная ферма зав. Петровского – 3, один квалиф.; Костьзавод – 3, один квалифиц.; прочие заводы – 8, 3 квалифиц.

Считаю нужным привести следующие мероприятия для борьбы с отеками у рабочих, зарегистрированных и в случаях дальнейшего поступления в диспансеры:

- 1) наладить точный учет всех отечных больных, как в диспансерах, медпунктах, так и больницах;
- 2) ввиду того, что материально-бытовое обследование в значительной мере помогает выяснить действительные причины явления отечности (многосемейность, недостаточная зарплата и т.д.), считать необходимым организовать через заводские партийные, проф., и страховые организации бригады партийцев – обследователей.
- 3) В случаях выявления истощенных детей, родители которых отечны, обеспечить, в первую очередь, направление таких детей в детские сады-площади. Необходимо для этого забронировать определенное количество пайков и выделить средства.
- 4) Просить руководящие парт. организации дать соответствующую директиву об уделении со стороны местных (заводских) партийных комитетов этому вопросу соответствующего внимания.
- 5) Предложить Единым Диспансерам обеспечить ежедневную передачу сведений об отечных больных на заводы и предприятия соответствующих мер (бытовое обследование, направление в диетстоловую и т.д.) 2-му Ед. диспансеру выделить врача для обслуживания санатория для сердечных и почечных больных.
- 6) Поставить вопрос перед проф., заводскими организациями о проведении ими массовой разъяснительной работы по поводу продажи рабочим хлеба возле заводов.

Зав. Облпромсанстанцией

[підпис]

/КРОЛЬ/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. – 1. – Спр. 75. – Арк. 53-56. – Машинописний текст. Резолюція: «т. [...] – надо проверить что сделано всеми горздравами по этому вопросу», підпис резолюції нерозбірливий.

№ 211

1933 р., [квітень]. – Доповідна записка секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У на ім'я Косіора і Чубаря щодо великого рівня смертності протягом 4 кварталу 1932 року – початку 1933 року

ЦККП(б)У тов. КОСИОРУ.
СНК УССР тов. ЧУБАРЮ.

В Днепропетровской Области на протяжении всего 1932 года (особенно последнего квартала) и первых месяцев 1933 года, имеет место значительный рост заболеваемости и смертности.

Повышение заболеваемости особенно значительно по инфекционным болезням, в частности по брюшному и сыпному тифам и в еще большей степени по малярии.

Так, сыпным тифом в 1932 году были поражены 48 районов, давших 1394 заболеваний против 778 в 1931 году. Брюшной тиф в 1932 году поразил все районы области, где зарегистрировано 13820 заболеваний, против 8354 в 1931 г. 117.532 случая против 54090 в 1931 году с одновременным ростом заболеваний тропической малярией в таких районах, как Днепропетровский, Кам'янской, Криворожский, Днепрострой и другие.

Коэффициент смертности за 1932 год по сравнению с предыдущим также увеличился с 13,9 по 17,1 по области (на 1000 душ населения), при чем по некоторым городам, как Днепропетровск, Запорожье, Каменское и отдельным сельским местностям, коэффициент смертности колеблется от 15,4 до 20,1.

С конца 1932 г. (ноябрь-декабрь месяцы) и в особенности в 1-м квартале текущего года, рост заболеваемости и смертности увеличился еще в связи с фактами недоедания и значительного истощения с явлениями, так называемых, белковых отеков, авитаминоза и, имеющим место во многих районах области случаев отравления от употребления в пищу суррогатов.

Следует, наконец, отметить рост подкидывания детей и чрезвычайно высокую (до 50%) смертность их. Крайнюю перегруженность детских домов (вместо полагающихся 250 детей уже сейчас находится 550 детей) и заполнение этими детьми сети стационарных ясел.

Обком принял ряд мер по борьбе с этими явлениями. Из областных фондов переброшены продукты в эти

районы для питательных пунктов и детских ясель, приняты меры к разворачиванию в этих районах ясель (уже развернуто 260 ясель с охватом 12.800 детей). Организованы горячие завтраки в школах. Высланы бригады медработников с медикаментами для проведения лечебно-профилактических мероприятий, в частности по предупреждению пищевых отравлений; развернуты дополнительные койки для госпитализации наиболее тяжелых больных, проводится массово-разъяснительная работа среди населения.

Однако, принятых мер крайне недостаточно, необходимо значительно увеличить противоэпидемические и лечебно-профилактические мероприятия, расширить сеть дополнительных коек для госпитализации, увеличить количество детских ясель и детдомов, организовать профилактории для лучших колхозников и улучшить медицинское обслуживание районов.

Между тем, отпущенные Наркомздравом для Днепропетровской области на 1933 год лимиты, крайне ограничены и не дают возможности за счет имеющегося бюджета провести эти мероприятия, поэтому Обком, учитывая исключительно напряженное эпидемическое состояние области и значительный рост заболеваемости в связи с этими факторами, просит:

1. Немедленно ассигновать из резервного фонда для Днепропетровской области 1 млн. рублей из расчета:
  - а) на усиление эпидемического фонда.....400.000 р.
  - б) на расширение сети детских домов на 250 коек.....250.000 р.
  - в) на организацию 10 профилактор. для колхозников по 50 коек.....350.000 р.
2. Предложить Наркомснабу УССР соответственно усилить продовольственное снабжение области диетпродуктами и сахаром из расчета охвата 150.000 детей яслами и 370 тысяч детей горячими завтраками в школах.
3. Предложить Комитету Товарных Фондов выделить для организации и оборудования профилакториев, ясель, дополнительных коек и т.д. – 280.000 метров мануфактуры и 7500 пар детской обуви.
4. Предложить Наркомздраву, учитывая сильную пораженность области по заболеваемости малярией, немедленно выделить для профилактической и лечебной целей 3000 килограмм хинину.
5. Учитывая крайне напряженное состояние с медицинскими кадрами по области, в особенности острый недостаток врачей, предложить Наркомздраву немедленно командировать в распоряжение области из крупных промышленных центров Украины не менее 100 врачей, для организации и улучшения медицинской помощи, в особенности в пораженных районах.

Секретарь Днепропетровского Обкома КП/б/У

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 43 – 44. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 212

[1933 р., 28 квітня]. – Додаток до докладної записки райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу про смертність в Царичанському районі з січня по квітень 1933 року

Секретно

СВЕДЕНИЯ

О смертности по Царичанскому району Днепропетровской области по состоянию на 26/ IV с/г.

№ п/п	Наименование сельсоветов	Умерло					Примечание
		Январь	Февраль	Март	Апрель	Всего	
1.	Царичанский сельсовет	17	17	28	57/22	141	Прочерк означает
2.	Китайгородский сельсовет	-	13	25	72/13	183	отсутствие
3.	Ляшковский сельсовет	11	9	29	-	49	сведений знаменателем
4.	Нетесовский сельсовет	6	5	20	-	31	проставлены
5.	Заорянский сельсовет	5	5	35	33/10	88	незарегистрированные
6.	Дронивский сельсовет	1	11	13	-	25	в загсе
7.	Рудчанский сельсовет	2	5	7	-	14	
8.	Закривчанский сельсовет	13	12	-	-	5	
9.	Могилевский № 1	13	14	18	31	76	
10.	Могилевский № 2 сельсовет	8	5	9	21	43	

№ п/п	Наименование сельсоветов	Умерло					Примечание
		Январь	Февраль	Март	Апрель	Всего	
11.	Н.-покрыжанский сельсовет	-	10	-	-	10	
12.	Бабайковский сельсовет	10	15	33	-	58	
13.	Преображенский сельсовет	11	19	12	-	32	
14.	Прядивский сельсовет	-	14	-	-	14	
15.	Топчанский сельсовет	7	11	15	-	33	
16.	Юрьевский сельсовет	1	-	5	-	6	
	Всего	106	158	255	259	778	

Райздравинспектор [підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 56.

№ 213

1933 р., 3 травня. – Лист райздоровінспектора Павлоградського району до завідуючого облздороввідділом про голодомор у районі

Совершенно секретно.
Заведующему облздравотделом тов. Шрайберу.
гор. Днепропетровск.

В прошлых информписьмах я Вам писал о состоянии нашего района и о 3 случаях трупоедства. На 28 апреля с. г. мы имеем еще 3 случая трупоедства: в селе Вербово-Шевченково, Богдановка, и Вязивок. Последние два случая трупоедства сопровождалась насильственной смертью.

Следствием тяжелого продовольственного положения в большинстве колхозов и сельсоветов нашего района увеличилось количество смертей колхозников и единоличников на почве недоедания. Только по официальным данным ЗАГСА за 3 месяца 1933 года умерло 2305 человек (эти сведения нужно считать уменьшенными на 40%), так как за последнее время много случаев непогребенных трупов не только на усадьбах, но в большинстве случаев обнаружены на поле и в балках. Во время моего пребывания в районе в с. Вязивок такие трупы были обнаружены в балках, одетые в теплой одежде. В январе и в феврале месяце [...] целыми партиями селяне уходили из сел к близлежащим железнодорожным станциям и в города, и та смертность, которая наблюдалась в райбольнице, на станциях и на полотне ж.д. хоронятся как неизвестные. Эти неизвестные нужно отнести к 40% преуменьшенной статистике ЗАГСА.

Сравнивая это со смертями 1932 года, то это дает увеличение в 7 раз. За весь 1932 год по селу умерло 2425 человек, а за первые 3 месяца 1933 года—325 человек. Характерно, отметить, что большая смертность до января-февраля месяца падали на детскую смертность, а март и апрель на средний возраст (мужчин). Еще до сих пор поступают тревожные сигналы об увеличении смертности (Вербки, Троецк, Кочережки, // арк. 34 Водяное, Вязивок) не взирая на меры которые приняты РПК, РВК, УЧХ, и ДД, организация питательных пунктов и детплощадок.

Из выше изложенного видно, что наш район находится в тяжелом состоянии из за отсутствия продовольственных ресурсов и поэтому прошу оказать материальную и продовольственную помощь, для быстрейшего превращения смертности.

При сем прилагаю докладную записку от 27 апреля на имя Секретаря РПК и Председателя РВК. Меры по моей докладной записке приняты и проводятся в жизнь.

РАЙЗДРАВ ИНСПЕКТОР Павлоградского района
3 мая 1933 года.

[підпис]

/ЩЕГЛОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 81. – Арк. 33-34. – Машинописний текст, оригінал.

№ 214

**1933 р., 7 травня. – Доповідна записка партколегії обласної Контрольної комісії
Робітничо-селянської інспекції про насильство та знущання над колгоспниками
Новомосковського району**

О фактах насилия и издевательствах над колхозниками в Новомосковском районе –
докладная записка партколлегии областной КК РКИ.

Сов. Секретно

Секретарю Партколлегии Обл. КК тов. Козлову.

Докладная записка.

Ознакомившись согласно поручения тов. Тарана с обстоятельствами дела по Новоселевскому сельсовету Н. Московского района, считаю нужным отметить следующее:

1. По селу Новоселовка, пользуясь усилением бдительности со стороны районного руководства на протяжении 1932-33 года, действительно имели место возмутительные // *арк 535* факты насилия и зверских издевательств над колхозниками, факты, которые по своей жестокости и произволу могут идти в сравнение лишь с разбойничим террором бывлой Петлюро-Махновщины. Шайка бандитов куда частью входила формально, считавшая себя красными партизанами и членами партии, а по существу переродившиеся в агентов классового врага группа лиц – свило себе прочное гнездо в этом селе.

Гнусные преступления в селе Новоселовка, особенно глубоко пустили корни с того момента, когда РПК утвердил секретарем колхозной партячейки Ниякого Даниила – брата пред. колхоза Ниякого Якова. С этой поры создалась исключительно благоприятная обстановка в селе для расцветания в ней бандитизма и п'янства, сопровождавшихся в свою очередь крупными растратами и разбазариванием колхозного имущества со стороны кучки примазавшихся людей.

2. Чтобы ярче осветить царивший произвол в селе Новоселовка, чинимый со стороны этой банды, необходимо в нескольких словах остановиться на характеристике тех отдельных преступлений которые творились в сельсовете и на роли отдельных лиц, которым был доверен сельсовет.

а) Не встречая ограничений и какого либо контроля своим действиям со стороны предколхоза Ниякого и его приближенных (Клименко, Чайко, Ниякий Даниил, Лавренко и др.) на протяжении года (как это уже установлено на месте следствием, подверглось избиению до 30 колхозников (по данным прокурора до 20 чел.). Люди в отдельных случаях избивались до полусмерти и оставались с увечьями.

Например Борва – эмигрант, огородник колхоза, который честно боролся с воровством и расхищениями на огороде был изувечен нанесением в живот удара, после которого лопнули швы, наложенные после операции. Конюха Щербину – заявляет один колхозник (канд. партии) Ниякий избил так, что он несколько дней не мог подняться. Будучи принужден молчать, конюх боялся об этом сказать даже своему товарищу. Вообще же колхозники были настолько напуганы, что боялись кому либо сказать об этом, так как в селе царил организованный террор, круговая порука, постоянная угроза подвергнуться новым еще большим суровым репрессиям.

б) Вторым возмутительным фактом было самоубийство комсомолки Лавренковой. 2/II-33 г. прямо с политшколы вместе с прибывшим к нему в это время другом [...] (зав. лесхозом – член РКК) пригласили к себе комсомолку Лавренкову под предлогом, что хотят переговорить с нею об устройстве на работу. Лавренкова не подозревая обмана, доверчиво пошла в дом Ниякого, в котором ее насильно при запертых дверях заставили быть [...] и заночевать. На следующее утро жена Ниякого распустила сплетни о том, что Лавренкова ночевала в ее квартире вместе с Неягро. Узнав об этом бюро комсомола, вместо того, чтобы разобраться в происшедшем хотело исключить Лавренкову из рядов комсомола. В свою очередь мать узнав об этом случае избил Лавренкову и не пустила в дом. В результате Лавренкова отравилась. Следует обратить внимание на дальнейшее исключительно жестокое отношение к Лавренковой, а именно: когда были уже запряжены выездные лошади пред. колхоза Ниякого, чтобы отвезти ее в райбольницу, жена Ниякого сбросила Лавренкову с подводы и велела распречь лошадей. Мать Лавренковой в силу своей бедности не могла в этот же день нанять подводу в селе, лишь на следующий день, когда за подводу было уплачено 20 руб. Лавренкову отвезли в больницу, однако было уже поздно – Лавренкова скончалась.

в) Не успело еще закончиться следствие по делу самоубийства Лавренковой, как снова 6/III-33 года секретарь партячейки Ниякий, завхоз колхоза Чайка, кучер Копилов, экспедитор Клименко (кандидаты партии) напоив до потери сознания попа остригли его. Ровно через неделю после этого случая шайка в составе Ниякого Якова, Лавренко, Ниякого Михаила (брата пред. колхоза) встретив на мосту другого направляющегося в село попа, сбросили его с моста в воду.

7) Наконец в ночь на 9/IV-33 г. эта же банда в составе секретаря партячейки Ниякого, брата его пред. колхоза Ниякого, зам. председельсчета Лавренко (канд.партии) и экспедитора колхоза Клименко (канд. партии), распивши несколько литров водки и направились в колхозы сельсовета для проверки сторожевых постов. В одной из артелей («Червона Україна») у сторожа потребовали водки и сала, при разоружении его получился выстрел, сторож в руки не дался. Во втором колхозе стали избивать сторожа, однако на крики его пришел председатель сельсовета и сторож был освобожден. Подойдя к третьему колхозу (им. Чубаря) банда обезоружив сторожа затащила его в помещение, закрыла окна и тяжело его избивала, оставив в луже крови. Старику-колхознику, имевшему 286 трудовых, добросовестно охранявшему стадо овец, в результате выбили правый глаз и сломали два ребра, после чего Иващенко через два дня умер.

3. Все эти зверские издевательства над колхозниками, как видно ниже, творили кулацкие агенты случайно пролезшие на руководящие должности в сельсовете, бандиты, в которых, благодаря близорукости Райцентра, во время не могли распознать классового врага, в одних случаях с партийным, а в других с партизанским билетом в кармане.

а) Так Ниякий Яков – непосредственный предводитель банды остался в прошлом красным партизаном, последнее время председатель колхоза им. Чубаря. В 1923 году исключался из рядов партии за выпивки и хулиганство. Будучи исключенный из партии Ниякий в том 1923 году стал евангелистом, его даже выдвигали проповедником-25-26-27 год. За время пребывания в селе Ниякий сумел окружить себя верными ему людьми из разряда таких же партизан как и он сам. Опираясь на евангелистский актив Ниякий пролез на должность председателя колхоза, однако уже в 1930 году был судим за извращение директив партии (получил три года Допра), при помощи ходатайства своих саратников, прикрывавшихся знанием красных партизан, мера наказания Ниякому была заменена 6-ти месяцами отбывания принудительных работ. В 1931 году Ниякий Яков снова стал пред. колхоза.

б) Ниякий Даниил родной брат вышеупомянутого (секретарь колхозной партячейки), в селе знают его с 1923 года тоже как сектанта-евангелиста. В последствии из чисто шкурнических побуждений Ниякий Д. тоже пролез в колхоз, а оттуда в ряды партии, сделавшись благодаря грубой ошибке РПК, секретарем партячейки колхозной. Став на руководящей партработе в колхозе, Ниякий не заставил долго ожидать того, чтобы показать свое истинное лицо. Ниякий, как секретарь партячейки разложил партячейку, сделал ее совершенно неспособной бороться с болезненными явлениями в селе и сам стал активным агентом классового врага.

г) Клименко – экспедитор колхоза, канд. партии тоже считался как красный партизан, на самом деле по заявлению членов партии – бывший петлюровец, подозреваемый в убийстве красноармейца Шевченко. Был правой рукой пред. колхоза Ниякого. В свое время был тоже осужден на три года за растрату и воровство, ныне кроме разбоя и жестоких расправ с колхозниками обвиняется также в спекуляции овощами колхозного огорода и в присвоении денег.

Примерно подобную характеристику имеют Чайко, Лавренко, Копыло и др.составлявший актив, на который в своей работе опирался быв.пред.колхоза Ниякий.

4. Знало ли районное руководство и тех гнусных бесчинствах, которые творились в селе Новоселовка? Да знало. Если руководящие работники района и пытаются теперь как нибудь оправдать положение тем, что им было трудно вскрыть факты избиения колхозников, вследствие как будто бы глубокой конспирации этого дела в колхозе, то о последующих происшествиях (как самоубийство комсомолки, стрижка и сбрасывание с моста попов, убийство на посту колхозника сторожа и др. моменты преступлений) они были достаточно осведомлены о том, что районным руководством были обстоятельно известны все безобразия имевшие место в селе Новоселовка, между тем свидетельствуют такие письменные документы, как решение Бюро РПК по вопросу о самоубийстве Лавренко, заведенный следственный материал милицией от 30/II-33 г. и сводка (правда запоздалая) по этому поводу Нач.Рай.ГПУ от 22/II-33 года, раньше этого из сельсовета были специальные сообщения Райцентра, в частности об этом сигнализировали отдельные лица (например член партии Бондаренко,- комсомолец Бабинец).

Точно также по вопросу о стрижке попа по заявлению нынешнего секретаря партячейки тов.Бондаренко своевременно извещалось секретарю РПК тов. Зайченко, а равно об этом было доведено и до сведения Рай ГПУ. Нужно также отметить, что о симптомах болезненных явлений в сельсовете, как говорит бывший уполномоченный РПК тов. Шляхов, сигналы подавались в район еще значительно ранее указанных в выше календарных сроков. Так уже хлебозаготовительный план по селу принимался с оказанием упорного сопротивления. Шляхов подтверждает, что он подавал об этом докладную записку в декабре месяце 1932 г. в Рай.ГПУ, в которой между прочим писал также о разложении председателя колхоза Ниякого и о том, что он не обеспечивает руководство в колхозе.

Несмотря на всю сумму фактов казалось бы наглядно изобличивших мрачную действительность в селе Новоселовке, все-же решительных и конкретных мер организационного политического порядка (если не считать замену председельсчета Синявского) райруководством не было предпринято до тех пор, пока не всплыл новый факт, еще более очевидной убедительности – именно зверская расправа 8-го апреля со сторожем-колхозником.

Спрашивается почему так долго без соответствующего реагирования на факты продолжался этот беззастенчивый разгул контр-революционной банды в селе Новоселовке. Основной причиной этого явления есть то, что на протяжении всего времени со стороны Райруководства не было политического подхода к вопросу-вместо революционной бдительности была проявлена близорукость, вместо оперативного руководства и проверки своих решений на практической работе селом Новоселовка руководил формально кабинетными методами, даже не взглядывая в него. Положение, что раз план выполняется, значит все обстоит хорошо, что поэтому село является показательным закрывало завесою это контр-революционное гнездо, которое успел свить в селе классовый враг.

В этом отношении достойно было отмеченным то положение, что когда по сути в р-н уже доходили сигналы ее неблагополучия в селе, Орг. Отдел РПК в качестве секретаря колхозной ячейки выдвинул кандидатуру Ниякого (характеристику см. выше), сам секретарь РПК тов. Зайченко и бывш. пред. РИКа Комарницкий, по заявлению товарищей, работающих в Новоселовке за период хлебозаготовительной кампании, в селе были всего лишь один раз.

Что касается имеющихся документов, то само постановление РПК от 15/II-33 года, которое обязывало прокуратуру в течение 5 дней закончить следствие и начать слушание судебного дела в показательном порядке не проверялось, оставаясь записанным на бумаге до случая от 8/IV-33 г. кстати сказать, что выписки из этого решения почему-то не получили ни прокурор, ни РКК, при этом как это видно из показания прокурора, последний высказывает сомнение на счет того, что это решение было оформлено своевременно.

По линии ГПУ, которое должно было своевременно проявить в этом деле революционную бдительность – райаппарат не только своевременно не вскрыл этого гнойника, но наоборот имея уже сигналы в отношении этого чрезвычайно важного политического акта, как то прошел мимо него, переложивши ведение дела на милицию, а сам отделался лишь сводками по сути повторяя то, что уже было всем хорошо известно (например сводка о самоубийстве комсомолки от 22/II-33 г.). Попавши же после следствия материал а самоубийстве комсомолки в руки прокурора, последний вместо немедленного слушания дела в показательном порядке, учитывая создавшуюся обстановку в селе, подержал его у себя под сукном, мотивируя эту задержку, якобы розыском главного обвиняемого лица Ниягро. Так вполне доказательный оперирующийся на установленные факты материал пролежал законсервированным до конца апреля, между тем как Ниягро полтора месяца тому назад был в Новомосковском РПК. Станным является то, что ныне, когда стало известно советской общественности Райпрокуратура уже почему то находит основания и возможности выделить слушание дела Ниякого, несмотря на то, что Ниягро все же не розыскан.

5. Следует отметить, что такое нечуткое, аполитичное отношение к оценке фактов, имевших место в селе Новоселовка резко отразилось на настроении колхозников села. Колхозники еще до сих пор например считают, что Ниякого Якова кто-то поддерживал и защищал в районе. Это свое мнение они утверждают на том основании, что Ниякий, будучи два раза судим, имел смягченное наказание. В свою очередь опрошенные члены партии по этому поводу говорят, что Ниякий имел тесную связь с районом – возил в район овец, мясо, масло, молоко. Если же этому присоединить то обстоятельство, что в колхозе и на сегодня еще чувствуется боязнь и осторожность в разговорах, а также, что в этом направлении глубокой массовой разъяснительной работы не было проведено, то и на сегодня следы оставленные бандой еще окончательно не изглажены.

Проверив на сколько основательными являются разговоры относительно снабжения райцентра из этого колхоза нужно сказать, что получения кем либо персонально продуктов не установлено, однако пришлось обнаружить такое положение, что продукты поставлялись для распреедов организаций, среди которых наибольшим руководителем была распреед ГПУ и РИК'а.

По тем данным, какие были получены непосредственно из книг колхоза, последний отпустил:

Рай.ГПУ –IV квартал 32 г. - 2680 литр., январь - 1330 литр., февраль 1120, март 945 литр.молока. РИКу - IV квартал - 1960 л., I кв. 793 литра молока, кроме этого для распрееда ГПУ было отпущено по твердым ценам в октябре 32 года две овцы и один баран, в ноябре 32 г. 10 кг. сливочного масла, в декабре одна свиноматка и один бычок, в апреле один баран.

Для Рик'а в Июне 32 г. две коровы, в феврале 33 г. один бычок и одна телка. Молоко для Рай.ГПУ отпускалось, согласно наряда Облфилии Союзмолоко в размере 5 литров ежедневно плюс 200 литров сливок в месяц; что же касается Рик'а, то заготовки велись без каких либо нарядов. В качестве справки следует отметить, что план первого квартала 1933 года колхоз не выполнил.

В заключение несколько слов относительно яко-бы успешного выполнения планов колхозом в части хлебозаготовки, сборе семян, в этом вопросе сложилось неправильное мнение, построенное на той иллюзии, что причиной успешности является умение Ниякого организационно-хозяйственно поставить работу. На самом деле это обстоятельство в основном обеспечивалось преумножением против имеющихся ресурсов (если даже учитывать молочную ферму) планом хлебозаготовок, давшим возможность не только выполнить планы и обеспечить себя семенами, но и преступно разбазаривать хлеб. В частности план хлебозаготовок для колхоза Приваловой продукции 3108 центн.был дан всего только 665 центн. колхоз же его выполнил на 800 центн. Согласно справки канцелярии колхоза по отдельным статьям было израсходовано 2210 центн.хлеба. Если та-

ким образом не считать небольшой остаток зерна, который имеется на сегодняшний день по колхозу, остальное зерно бухгалтерии по состоянию отчетности не знает куда ушло, никаких определенных документов нет, это открывало возможности для злоупотреблений.

В Ы В О Д Ы:

Исходя из вышеизложенного следует отметить:

1) Что несмотря на то, что по ряду сел /как-то Перещепино, Орловщина, Вороновка, Кулебовка и др./ в период хлебозаготовки были допущены грубые извращения и поэтому вопросу было уже решение Обкома от 26/II-33 г. – Новомосковский РПК вместо заострения на его основе революционной бдительности еще более чуткого политического подхода, проявил формально казенные методы руководства. На бюро и персонально на секретаря РПК тов. Зайченко это накладывает политическую ответственность за допущение ими новых безобразий тогда как выполнением решения Обкома они могли бы быть во время устранены.

2) Райаппарат ГПУ и милиция не только не проявили соответствующей революционной бдительности в этом деле, но имея сигналы прошли мимо этого важнейшего политического акта не заметив, что контрреволюционная банда подрывает организационно-хозяйственную мощь колхоза. За допущение этих фактов нач. Рай ГПУ должен быть привлечен к ответственности, как в партийном, так и административном порядке.

3) Прокурор, получивши следственный материал, подтверждающий факты преступления со стороны Ниякого задержал это дело без всяких оправданных мотивов и политически смазал дело, тогда как дело можно было рассмотреть немедленно.

За задержку и смазывание дела прокурор должен быть привлечен к строжайшей партийной ответственности.

4) Кроме этого следует привлечь к партийной и уголовной ответственности Ниягро виновного в самоубийстве комсомолки и Смирницкого бывш. директора МТС, работающего в Солонянском р-не за систематическое пьянство с бандой на квартире Ниякого.

5) Немедленно рассмотреть в показательном порядке Ниякого и др., применив предельную меру революционной законности.

6) Перебросить в село 2-3 членов партии для укрепления состава партийной ячейки, добившись обеспечения за счет их правильной расстановки сил на решающих участках работы села, а также повышением Марксо-Ленинского воспитания.

7) Развернуть соответствующую партийно-массовую и разъяснительную работу, а также организацию колхозного актива с тем, чтобы в ближайшее время изгладить следы, оставленные бандой Ниякого, мобилизовав колхозников на основе решения Январского пленума ЦК и ЦКК и речи тов. Сталина.

8) Пересмотреть имеющийся состав красных партизан, очистив его от примазавшихся и разложившихся элементов и создав из них актив, на который можно было бы опереться в проведении хозяйственно-политических кампаний.

9) Провести детальную ревизию состояния хозяйства в колхозе на предмет выявления фактов расстрат, злоупотреблений, а также проверить состав колхозников. Одновременно изучить состав ячейки, подготавливая необходимые материалы к чистке.

10) Для проведения вышеуказанной работы прикрепить к селу Новоселовка одного из членов Бюро РПК.

11) Привлечь к партийной ответственности председателя РИК'а и руководителя местной филии Союзмолоко за допущение отпуска из фондов централизованного снабжения продуктов для распреда РИК'а.

Член Партколлегии Обл КК РККИ

/ТОЛКУНОВ/

Резолюция тов. Хатаевича :

«Разослать этот материал всем членам Бюро.

Дело это очень серьезное. Приговор суда, очевидно, совершенно недостаточный. Надо было приговорить к расстрелу не одного, а больше из этой банды, так как по Новомосковскому району выявляется несколько таких гнойников то следует эти вопросы поставить в целом на Бюро Обкома с вызовом Новомосковского РПК.

Оргинстру даю 5-6 дней для подготовки вопроса к Бюро

М. Хатаевич».

№ 215

**1933 р., 10 травня. – Доповідна записка завідуючого Дніпропетровським
облздороввідділом Шрайбера Харківському інституту харчування щодо
випадку масового отруєння в Павлоградському районі**

СЕКРЕТНО

10/V – 33 г. Облздравотдел получил извещение от Павлоградской Райздоровинспектуры о том, что в артели «Спільне життя», Булаховского сельсовета 6/V – с.г. произошли массовые отравления.

Всего случаев отравления – 13, из них 12 закончилось смертельно.

Об отравлениях Павлоградская Райздоровинспектура узнала 8/V в 2 часа дня, сообщил о них Нач. Политдела Булаховской МТС.

8/V – с.г. в артель выехала комиссия в составе 2-х врачей и одного лекпома, комиссия выяснила следующее:

1) По заявлению членов артели, отравления были вызваны «мучкой» (отходами), которая была роздана членам артели. В момент обследования «мучки» этой в артели больше не оказалось, удалось получить лишь около 250 – 300 грамм у одного из членов артели (в настоящее время мука эта исследуется в Днепропетровском Санбакинституте).

2.) Картина отравления во всех случаях одинакова: сухость в полости рта, похолодание конечностей, полусознательное состояние, судороги.

Смерть во всех случаях наступила через 2 – 4 часа после начала заболевания при явлениях резких судорог.

3.) По заявлению Заместителя Председателя зв. Павлоградского Райплана «мучка» эта получена от Союзу муки исключительно для корма лошадей.

По заявлению членов артели «мучка» выдавалась одновременно с кукурузной мукой еще до 6/V, причем у некоторых, после употребления в смеси с кукурузой, были явления онемения пальцев, вскоре проходящие.

4.) В настоящее время в Павлоград выехал представитель Облздравотдела. Районным партийным комитетом дано распоряжение на местах о запрещении выдавать «мучку» для питания населению.

Дополнительный материал будет прислан по окончании обследования.

Зав. Облздравом

/Шрайбер/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 81. – Арк. 32-32 зв. – Машинописный текст, завірена копія.

№ 216

**1933 р., 11 травня. – Лист начальника робітничо-селянської міліції Дніпропетровської
області до голів сільських рад Дніпропетровської міської ради про припинення
відказів жителям у видачі довідок про місце проживання**

Срочно

Председателям Всех Сельсоветов
Днепропетр: Городского Совета

Многие Сельсоветы отказывают населению в выдаче справок о месте жительства и не заверяют таковых, выданных предприятиями, мотивируя перегруженностью другими работами, в частности посевной кампанией.

Это говорит за то, что Председатели Сельсоветов еще не усвоили всей серьезности проводимой паспортизации и невыдачей справок о месте жительства фактически срывают все сроки, установленные Партией и Правительством по проведению паспортизации в г. Днепропетровске и прилегающих к нему селам.

Управление РКМилиции Днепропетровск: области разъясняет, что никаких отказов и задержек в выдаче справок населению о месте жительства быть не должно. В противном случае виновные будут привлекаться к ответственности.

Зам. Нач. РКМилиции Днепропетр: Области
П/Нач. Паспорт: Отдела

(Рудов)
(Коротеев)

ДАДО. – Ф. Р-491. – Оп. 1. – Спр. 17. – Арк. 116. – Машинописный текст, завірена копія.

№ 217

**1933 р., 11 травня. – Постанова бюро Павлоградського райпаркому
«Висновки про перевірку правильности витрачання продовольчої допомоги
у колгоспах, за станом на 5-те травня 1933 року»**

ПОСТАНОВА

Бюро Павлоградського Райпаркому від 11 травня 1933 року
«Висновки по перевірці правильности витрачання продовольчої допомоги
по колгоспах, за станом на 5 те травня 1933 року»

1. Бюро РПК констатує, що відпущену урядом нашому району величезну продовольчу допомогу, не всюди на місцях (в колгоспах, сільрадах) використовано, як могутній важіль для успішного переведення весняного сіву. Матеріали обстеження свідчать про те, що продовольчу допомогу часто густо розбазарювалося самим неприпустимим чином, що значною мірою сприяло зростанню «споживацьких» настроїв на місцях. Такий стан Бюро РПК розглядає як грубе порушення неодноразових та чітких настановлень РПК і РВК про порядок витрачання продовольчої допомоги.

В наслідок того, що продовольчу допомогу так злочинно використовувалося. В низці сільрад і колгоспів, ще й на сьогодні є чимало випадків смерті й опухання від недоїдання (Вербки, В'язівка, Межиричі, Богданівка, Троєцьке, Кочережки). Відмітити, що по цих же сільрадах ще й досі не перевезено великої кількості продовольчої допомоги, не дивлячись на наявні факти смертності та опухання серед колгоспників і дітей. Бюро вважає, такий стан з'являється лише наслідком відсутності більшовицької чуйності серед окремих керівників села, та нерозуміння ними всього значення швидких і рішучих заходів для ліквідації такого недозволеного становища.

2. Секретарі партосередків, голови сільрад замість того, щоб з особливою настирливістю взяти під своє безпосереднє керівництво та нагляд правильне витрачання продовольчих фондів, з самого початку, стояли осторонь цього та не забезпечили виконання постанови РПК та РВК, про обережне витрачання фондів, допустивши самоплив і зрівнялівку в цьому питанні, що в багатьох випадках використано куркульським та ворожим елементом в середині колгоспів, для зриву всіх заходів по весняній сівбі та ліквідації продовольчих труднощів. Особливо неприпустимим є те, що в низці колгоспів (Межиричі, Ново-Миколаївка, Богданівка) припущено куркульську зрівнялівку в розподілі харчової допомоги, в наслідок чого не виробничники, адмін істративно-технічний персонал одержав на трудовні більш за виробничників, а в окремих колгоспах («Нива труда») припустили навіть видачу печеного хліба.

Визнати, що по більшості колгоспів зовсім не запроваджено стимулювання кращої роботи, шляхом видачі більшої норми хліба за перебільшення норм виробки.

Виявлені факти незаконного витрачання продовольчих фондів не за прямим призначенням (видача уповноваженим, службовцям, робітникам крамниць Центроспирту, Потребкооперації, особам, що не мають жодного трудоводня в колгоспі – Богданівка, Вербки, Ново-Миколаївка, Маврино, Варварівка) – РПК розглядає, як розтрату державного хліба за що винні в цьому повинні бути суворо покарані.

Виключно злочинним РПК вважає вкорінення та запровадження практики зрівнялівки у витрачанні продовольчої допомоги. Майже по більшості колгоспів видача на трудоводень є значно меншою ніж видача на громадське харчування. Норми видачі на одну особу на громадське харчування, майже не витримано в жодному колгоспі (арт. «Вільний Степ» – Жемчужне 4 фунта, арт. «Червона Армія» – Троєцьке – 2 з пол. фунта, ком. «Сталіна» – Межиричі – 3 фунта, комуна «Комінтерн» – Шандрівка 2,6 фунта, арт. «Червоне Поле» – Варварівка 2,8 фунта, арт. «Червона долина» – Булахівка 1 фунт, арт. «Правда» – Булахівка 1,8 фунта, арт. «Нове життя» – Карабинівка 5 фунтів, ком. «Сталіна» – Межиричі – 3 фунта, арт. «Трудовик» – Межиричі 2 фунта і т. д.). Така куркульська зрівнялівка дискредитувала працю по цих колгоспах, заохочувала ледарів та нестимулювала боротьби за виконання та перевиконання норм виробки.

По цих же колгоспах через неправильність і запутаність обліку витрати на трудоводні в декілька разів перевищують настановлення ОПК, РПК, РВК (ком. «Сталіна» – Межиричі – 9 фунтів на трудоводень, «Перше травня» – Межиричі – 11 фунтів, арт. «13 річчя РСЧА» – Зайцево 8 фунтів, арт. «Нове життя» – Карабинівка 5 фунтів і т. д.)

Бюро РПК вважає, що така велика втрата борошна на трудоводні, навіть за умов його часткової видачі групам нужденних колгоспників, та великі витрати продовольчої ссуди на підготовчі роботи по сіву (Ново-Миколаївка витратила – 22 пуда на продовольчу допомогу, 15 пудів на громадське харчування та 28 пудів на підготовчі роботи) не має ніякого виправдання та з'являється надзвичайно злочинною та шкідливою практикою витрачання продовольчої допомоги.

Визнати, що нестерпний стан з витратою продовольчої допомоги стався внаслідок :

а) Відсутності відповідної уваги та зовсім незадовільного керівництва справою розподілу продовольчої допомоги на місцях та короткозорості з боку партосередків, сільрад, управ колгоспів, реагування ними на ці перекручення й повне ігнорування директиви РПК в цьому найважливішому питанні;

б) Виключно погано поставленої роботи щодо перевірки витрачання продовольчої допомоги на місцях;

в) Відсутності боротьби в колгоспах з кулацькою зрівнялівкою в справі розподілу продовольчої ссуди опинився в руках рахівників і завгоспів часто-густо ворожих нам;

г) Відсутності уваги та керівництва з боку директорів МТС до розподілу й перевірки витрачання продовольчої допомоги.

Виходячи з цього Бюро РПК, щоб рішуче ліквідувати виявлені хиби та не припускати їх повторення надалі ухвалює:

1. Підтвердити попередні директиви РПК, РВК про те, що витрата продовольчої допомоги на один трудодень не може перевищувати 600-700 грам, а добре працюючим колгоспникам, що виконують свою норму – 800-1000 грам. На громадське харчування витрата не повинна перевищувати 100-150 грам на фактично працюючого в бригаді на день. Витрати на час прополочної кампанії не повинні перевищувати 200, а виконуючим свою норму 250 грам. На громадське харчування під час прополочної кампанії приварок обов'язково забезпечується ресурсами самих колгоспників. Допустити на час парової кампанії видачу тільки орачам по 800 грам на трудодень. Попередити всіх секретарів партосередків, голів сільрад, що найменшу перевитрату продовольчої допомоги поверх постановлених норм, РПК розглядатиме, як найтяжчий злочин перед партією та винних буде притягнуто до найсуворішої відповідальності.

2. Ще раз зобов'язати голів сільрад, голів колгоспів, взяти під свій безпосередній нагляд і керівництво витрачання продовольчої допомоги, секретарям партосередків встановити чіткий та систематичний контроль за витрачанням, та попередити, що вони несуть поруч з головами сільрад і колгоспів повну відповідальність за витрачання продовольчих фондів.

3. В зв'язку з припущенням в низці колгоспів злочинного і незаконного витрачання продовольчої допомоги Бюро РПК зобов'язує всіх секретарів партосередків на основі широко-розгорненої масової роботи притягнути колгоспників до громадського контролю за витрачанням продовольчої допомоги, організувавши кращих колгоспників на боротьбу за виявлення всіх симулянтів, ледарів, застосовуючи до останніх заходів впливу, як вивішування їх прізвища на дощці, обговорення їх вчинків на загальних зборах бригад, виключень з колгоспів, застосовування штрафів тощо. Поруч з цим широко застосовувати преміювання кращих колгоспників ударників за гарні показники роботи.

4. Ще раз підтвердити, що відпущеною продовольчою допомогою потрібно цілком забезпечити повну ліквідацію всіх випадків смертності та опухання по селах, особливо серед найкращих колгоспників. В зв'язку з цим Бюро РПК зобов'язує секретарів партосередків так побудувати розподіл кожного грама проддопомоги, щоб в дійсності забезпечити цим скоріше закінчення сівби, створення бадьорого, здорового настрою серед колгоспників та зацікавленности роботою по виконанню всіх с. г. виробничих завдань.

Одночасно РПК звертає увагу на кончу потребу більш уважного ставлення до одноосібників, що тимчасово впали в нужду, надаючи, тим, що працюють в колгоспних бригадах порядком позики продовольчу допомогу.

5. Управи колгоспів ім. «Сталіна» – Богданівна, «Червона Долина» – Булахівка, арт. «Будьонного» – Ново-Миколаївка, ком. «Сталіна» та злочинне розбазарювання хліба, віддати до суду.

Запропонувати Прокуратурі в 5-ти денний термін закінчити слідство, а нарсуду терміново перевести суд в показовому порядку на місцях.

6. Бюро РПК пропонує облік витрачання проддопомоги побудувати в такий спосіб, щоб всякі видачі борошна, що їх перевадиться для допомоги опухлім – перевадити окремо, не включаючи їх в кількість видаваного на трудодні.

7. Зобов'язати секретарів партосередків не пізніше 25 травня цього року надіслати вичерпуючий матеріал про виправлення всіх припущених хиб та надалі що п'ятиденки надсилати інформацію про витрачання продовольчої допомоги.

Секретар Райпаркому

БАННІК

№ 218

**1933 р., 12 травня. – Довідка організаційно-інструкторського відділу
Дніпропетровського обкому КП(б)У про побиття селян в селі Мало-Козирщина
Магдалинівського району**

**1933 р., 27 травня. – Лист начальника Дніпропетровського обласного відділу ДПУ
про спростування цих фактів**

ОРГІНСТР ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛПАРКОМУ КП(б)У
ЗАВ. СЕКТОРУ ЗЕРН. № 1

СПРАВКА

На станции Перещепино 9 / V железнодорожниками в дежурной комнате мне было заявлено, что «в селе Мало-Козирщина Магдалиновского р-на избияния колхозников и единоличников местными работниками дошли до таких размеров, что людей режут на куски».

Прокурор Т. Шегеда обслужив. Магдалин. р-н, ответил (на вопрос об этом деле) что идет следствие. Послан туда пом. прокурора.

Луценко

// Арк. 91а ОРГІНСТРУ ОБКОМА
г. Днепропетровск

По существу Вашего запроса – о случаях избияния колхозников в с. М-Козирщина, Магдалиновского района, сообщаем, что при проверке этих сведений по с. М-Козирщина – они не подтвердились.

НАЧ. Д/П ОБЛ ОТД ГПУ
НАЧАЛЬНИК СПО

/КРАУКЛИС/
/ГОВЛИЧ/

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп.1. – Спр. 587. – Арк. 87, 91 а. – Рукописний оригінал довідки на бланку, машинописний оригінал листа на бланку.

№ 219

**1933 р., 20 травня. – Супроводний лист з додатком міськздорвінспектора м. Кривого
Рогу до Дніпропетровського облздорввідділу про кількість хворих через голодування
по Криворізькій міській раді**

Секретно

При сем препровждаются сведения о безбелковых заболеваниях за апрель м-ц.

Приложение: Сведения.

Горздравинспектор

[підпис]

Відомість по даних
про хворих на порушення обміну речовин за квітень 1933 року

Назва хвороби	Зареєстровано	З них									Видужало	Вимерло	Примітка	
		По зрісту					По соцстану							
		До 8 років	8-15	15 - 25	25-45	і старше	кол-госпники	Робітники	службовці	інш.				
Цинга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Безбілкові отеки	56	-	1	4	29	22	13	4	3	36	35	21		
Виснаження Різке недокрів'я	20	-	1	14	3	2	2	12		6	5	15		
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
РАЗОМ	76	-	2	18	32	24	15	16	3	42	40	36		

Зав Міськздоровінспектурою
Статистик

[підпис]
[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 67 – 68. Машинописний текст, оригінал.

№ 220

1933 р., 22 травня. – Лист райздоровінспектора Томаківського району до Дніпропетровського облздороввідділу про захворювання через харчування трупами тварин

Таємно

Томаківська Райздоровінспектура повідомляє, що в будинку громадянина Федорченко с. Томаківка зареєстровано випадок захворювання сапом хлопчика 12-ти років. Істочник захворювання – скотомогильник.

Райздоровінспектор
Спецінспектор

[підпис]
[підпис]

/Євтушенко /
/Переяславець/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 64.

№ 221

1933 р., 23 травня. –Доповідна записка секретаря Партколегії Розенфельд про голод і смертність в селі Костянтинівка Мелітопольського району

Копія.
От секретаря Партколлегии
РОЗЕНФЕЛЬД Л.Н.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

Пробыв в селе Константиновке 5 дней согласно порученному мне заданию, я имела возможность убедиться в том тяжелом положении, в котором находится село. Обследовав 3, 4 и 7 кварталы села по территории колхоза им. Фрунзе и «Радянский степ», я с членом правления колхоза «Фрунзе» т. КУТИЩЕВЫМ натолкнулась на большое количество пустых хат, особенно по 3-му кварталу из которых жители, главным образом повымирали, или полностью семья, или частично, и уцелевшие покинули хату. Главным образом вымерло

много людей на 3-м квартале территории колхоза «им. Фрунзе». С 15 января по 1-ое апреля умерло 72 чел. на 4-м квартале колхоза «Радстеп» 35 чел. и на 7-м – 20 чел.

Всего по селу, по приблизительным подсчетам умерло с января по апрель 338 чел. За март по записям Загса, которые далеко не соответствуют действительности, умерло 147 чел. Запись в Загсе актов смерти только с 7 апреля начали оформлять как следует, а до этого времени в с/совете было паническое настроение к большому количеству смертей и желание во что бы то ни стало замазать вопрос большой смертности в селе, относя ее за счет проходивших болгар, беспризорных и т.п.

После соответствующего нажима с моей стороны на с/совет и на правление колхозов за два дня было записано 100 актов о смерти, часть из которых была еще в марте. С 1 апреля по 7 апреля зарегистрировано 72 смерти. Эти данные меньше действительных, которые или запишут позже в Загсе, а может быть совсем и не запишут.

Проверяя кварталы, я сама наталкивалась на трупы, о которых не говорили ни жильцы хат, ни соседи. Мною и КУТИЩЕВЫМ был обнаружен труп валяющийся на полу, через который таскали топку. В этой же хате на печи лежало двое детей с тяжелым состоянием и сама мать была не в состоянии ходить по хате. На этом же квартале в пустой разрушенной хате найдена нами голова ребенка лет 8-10. Наявности трупа мы нигде не обнаружили. Это дает повод говорить о том, что труп был съеден.

Очень часты случаи, когда мать ухаживает, бросает детей на несколько дней, оставляет детей тяжело больных не оставляя им ничего съестного и является тогда, когда дети умерли или забраны в ясли.

Так было с ОВСЯННИК Федорой на 3 квартале, ПАРШИНОЙ Марией, с колхозницей колхоза им. Калинина работающей в огородной бригаде, у которой умерло трое детей, сторож Потребкооперации у которого умерла жена и трое детей, в нашем присутствии сам ел, выгнав дочку, объясняя тем, что она поест в школе и тем пусть будет сыта. Нужно подчеркнуть, что в связи с голодовкою среди родителей совсем нечеловеческое отношение к своим детям, равнодушие к смерти членов своих семей, даже и в тех случаях, когда умерло в этой семье по 3-5 чел.

Есть случаи, когда родители отбирают более любимых, по обыкновению старших детей и их кое-как поддерживают, обрекая остальных на голодную смерть и как правило проверяя акты регистрации, я обнаружила, что самое большое количество смертей připадает на детей от года до 10 лет и на стариков. Особенно тяжелое состояние двух колхозов «Фрунзе» и «Радстеп». Всего по селу необходимо оказать помощь 250 хозяйствам, если этого не будет сделано, то смертность в апреле и мае будет гораздо выше чем в апреле. Семьи, где большая смертность совершенно апатичны, и даже в случае, если мы назначаем помощь, они за ней не являются, а само правление колхоза не позаботилось объявить таким семьям. Я обнаружила таких несколько семей, коим помощь была назначена, но они ее не получили.

1. КОЛЮХ Орин – умерло 4 человека.
2. ПАНАСЕНКО Михайло – умерло 4 человека.
3. ТАРАСЕНКО Настя – умерло 2 человека.

Ознакомившись с контингентом селян умирающих с голоду приходится констатировать, что умирают семьи, в первую очередь, индивидуальников, затем колхозники которые имеют малое количество трудодней, или совсем не хотели работать, большой % хозяйств члены которых работали в совхозе или на огороде Церабкоопа, спасая себя, оставляя семью на вымирание. Часты случаи, когда мать непрерывно в городе на базаре занимается мелкой покупкой и продажей, там-же наедается, ничего с собою не приносит, а дети и муж, либо больной, либо не желающий работать, истощаются до последней степени и в конце концов умирают. Но все же проверяя хозяйства умерших очень часты случаи смертей колхозников и вымирание целых семей и колхозников которые имеют от 200 до 500 трудодней.

1. МОСКАЛЕНКО Устя 200 трудодней – умерло 2.
2. ПОСТОЛ Петро 280 трудодней – умерло 2.
3. МОВЧАН Поликарп 500 трудодней – умерло 4.
4. ТКАЧЕНКО Гарпина 400 трудодней – умерло 1.
5. ОЧКАНЬ Василь 500 трудодней – умерло 5 человек.

Эти факты переименованы только по одному колхозу «Радстеп» и по одному кварталу № 4 и несмотря на то, что помощь, как правило, колхозы оказывали активу колхоза, а остальные предоставлялись голодной смерти, куда также и попало большое количество колхозников.

Вообще же по всему селу, во всех организациях начиная от ячейки сельсовета и правления колхоза приглушенность к большому количеству смертей, объясняя тем, что умирают лодыри, нежелающие работать. Вся ссуда была роздана еще к 7 апреля, дана еще тонна, но все это совершенно недостаточно, чтобы избежать увеличения смерти по селу, нужна основательная помощь, которая даст возможность ликвидировать увеличение в дальнейшем смертности.

Большая смертность также и по яслям. 1/IV умерло по 4 яслям 44 человека, а ясли организованы всего 3/III. Сейчас много больных и пухлых детей по яслям, которых кормят совершенно недостаточно, впроголодь, они совершенно голы, а правление колхозов совершенно не интересуется яслями, додумываются до эконо-

мии на них, даже из продуктов полученных из Райздрава, экономят на штате работников. Отсутствие всякой воспитательной работы среди детей, нет работы о топке – ясли предоставлены сами себе. Хлеб дают меньше нормы.

Со своей стороны считаю необходимым оказать немедленную основательную помощь, которая единственно даст возможность выйти из сложившегося тяжелого положения, без которой смертность за апрель и май увеличится и грозит срыву проведения окончания посевной кампании и работы над пропашными культурами. Также немедленных решительных мероприятий по отношению к негибкости со стороны сельсовета, партячейки и правления колхозов.

Секретарь Партколлегии
Верно:

/Розенфельд/

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 675-676. – Машинописний текст, копія.

№ 222

1933 р., 24 травня. – Витяг з протоколу № 48 засідання бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про «викривлення лінії партії» у проведенні хлібозаготівель у Царичанському районі

О неправильной практике и извращении линии партии в Царичанском р-не массовые факты уравнильного расходования продссуды, представление ложных сведений о выполнении плана хлебозаготовок, вывоз части продовольственной и семенной ссуды в счет хлебозаготовок.

Отметить, что во многих колхозах Царичанского района и особенно по Преображенскому, Бабайковскому и Могилевскому с/советам, в результате отсутствия должной борьбы против уравниловки и должного руководства севом со стороны районных руководящих органов, допущены грубые искривления в деле выдачи колхозникам продссуды (хлеб не выдавался на трудодни и в ряде колхозов только на приварок и в количестве 600 – 750 гр. на день).

Такая практика кулацкого поедоцкого принципа распределения продссуды в этих колхозах привела к тому, что труддисциплина и производительность труда чрезвычайно упали, эти колхозы резко отстали в выполнении плана весеннего сева и продовольственные ресурсы были в большинстве разбазарены.

Районное партийное руководство проявило в данном случае политическую близорукость и незнание фактического положения в колхозах, не обеспечило проверки выполнения неоднократных директив партии о недопустимости уравниловки и реагировало на эти факты искривления линии партии только после вмешательства Обкома.

Обком постановляет:

Объявить выговор Бюро Царичанского РПК за то, что грубое нарушение неоднократных директив Обкома о порядке использования продссуды, не исправляло с должной быстротой допущенных в ряде колхозов искривлений линии партии и недостаточно боролось за укрепление трудодня и труддисциплины в колхозе, а также за повышение производительности труда и за успешное окончание весеннего сева.

Указать Секретарю РПК – т. Колеснику и Пред. РИК'а – т. Медведю, что они в первую очередь отвечают за все допущенные искривления в районе и что они заслуживают сурового партийного взыскания. Но учитывая, что ошибку свою признали и приняли меры к исправлению ее, а также принимал во внимание, что за последнее время под руководством т.т. Колесника и Медведя работа в целом в районе подтянулась – ограничиться предупреждением их, что если еще раз повториться подобное нарушение директив партии, – в отношении их будут приняты более строгие меры изыскания.

СЕКРЕТАРЬ ОБКОМА КП(б)У

Хатаевич

ДАДО. – Ф. Р-1520 – Оп. 3 – Спр. 9. – Арк. 612.

№ 223

1933 р., 25 травня. – Лист заступника райздоровінспектора Магдалинівського району до Дніпропетровського облздоровідділу про випадки канібалізму в с. Новоукраїнці та с. Кременовка

Таємно

Настоящим сповіщаю, що на терені Магдалинівського району органами міліції виявлено 2 випадки людоїдства.

1-й випадок в с. Новоукраїнці Новопетрівської с/ради батько Полочи́ко зарі́зав свою дочку 4 років, м'ясо зарі́заної вживав в їжу. Винуватця затримано при Управлінні Рс. міліції.

2-й випадок в с. Кременівка Кременовської с. ради. Мати вживала в їжу м'ясо трупа померлої дочки. Винувата померла.

Додаю, що обидва винуватця в людоїдстві являються колгоспниками і перед злочинами одержували проддопомогу від колгоспів.

Заст. РЗІ.

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп.1. – Спр. 86. – Арк. 69. – Машинописний текст, оригінал.

№ 224

1933 р., 29 травня. – Відповідь на запит до секретаріату ЦК ВКП(б) Сталіна про голод на території Велико-Михайлівської сільради

29 мая 1933 г.
МОСКВА ЦК ВКП(б)
Секретариату тов. Сталина

ЧЕПРАКА И. на территории В-Михайловского сельсовета Покровского района никогда не было и нет.

Это село в прошлом на 50-60% принимало активное участие в бандах Махно, в борьбе против советской власти.

В январе-феврале и особенно в марте месяцах действительно было много опухших от недоедания, село имеет 700 дворов, за все это время умерло около 60 человек.

Этому селу до начала полевых работ и особенно, во время полевых работ оказана наибольшая продовольственная помощь.

Секретарь Днепропетровского Обкома ВП(б)У

/К. ГРИГОР'ЄВ/

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 587. – Арк. 92. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 225

1933 р., травень. – Лист військового прокурора 7-го стрілецького корпусу (м. Дніпропетровськ) про незадовільний стан кінського поголів'я Дніпропетровської області

Секретно
Днепропетровському Облпрокурору

Проведений в текущем году переучет конского состава по Днепропетровской области установил совершенно неудовлетворительное состояние.

Общая численность конского состава по сравнению с данными переучета его в 1932 г. уменьшилось на

123 тыс. голов (за округлением) т.е. на 32 %, при чем количество годных к поставке в РККА сократилось на 38.664 шт. или на 31 %: фактическое состояние этих лошадей таково, что часть из них может быть годной для поставки в армию только после предварительного улучшения их состояния усилением кормов; что же касается лошадей, отнесенных к категории негодных к поставке, то при условии удовлетворительного ухода и улучшения кормов, некоторое их количество может быть перечислено в группу годных к поставке при ухудшении же ухода или оставлении его в таком состоянии, каковое было при проведении переучета произойдет явление совершенно обратное.

Большинство конского состава находится в истощенном состоянии, доходящем до невозможности пользоваться лошадьми даже для подвозки кормов. В колхозе «Пятирічка» Чубаревского р-на лошади не в состоянии стоять на ногах и подвешены под живот на веревках. Среди лошадей сильно развита вшивость, что доказывает полное отсутствие какого бы то ни было ухода за лошадьми (в Новогорском сельсовете Александрийского р-на, лошади вовсе не чистятся, а вшей сметают метлой).

В целом ряде колхозов и совхозов обезличка в уходе за конем до сего времени не ликвидирована. Наблюдаются случаи, когда на одного конюха возложен уход за 15-17 лошадьми, а то и больше. (В колхозе «Оборона» Синельниковского р-на прикреплено к одному конюху 37 лошадей).

Установлены факты чрезмерной нагрузки конского состава тяжелой работой при отсутствии нормировки во времени. В Павлоградском р-не в Алексеевском сельсовете № 1, лошади артели им. Петровского работали день и ночь на протяжении 7-ми дней с отдыхом на время корма. В результате в этом сельсовете пало за 1932 год 50% всех лошадей.

Ветеринарное обслуживание неудовлетворительное. Ветеринарные аптечки в большинстве случаев отсутствуют. Содержание конюшен, как правило, неудовлетворительное. Уборка производится несвоевременно и небрежно. Довольствие лошадей, как по времени, так и по количеству корма неудовлетворительно. Безхозяйственность в этом отношении, доходящая до прямого вредительства, подтверждается следующими двумя случаями:

а) В Сухачевском совхозе (Днепропетровского р-на) в связи с халатным и преступным отношением к обеспечению конского состава фуражем, – скошенное сено не было заскирдовано, в результате чего сгнило до 20 000 центр. сена.

б) Правление артели «Оборона» весь наличный фураж осенью 1933 года продало за 20 тысяч рублей, а в настоящее время не осталось и соломы.

Таким образом, причинами совершенно неудовлетворительного состояния конского состава в Днепропетровской области является отсутствие кондиционных кормов, плохой уход, чрезмерная эксплуатация конского состава, в том числе и жеребых маток, истощение на почве голода и чрезмерной работы, неудовлетворительное ветеринарное обслуживание, безхозяйственность и в некоторых случаях явное вредительство.

Улучшение состояния конского состава и прекращение его падежа полностью зависит от того, как на местах проводятся в жизнь постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 27-го мая 1932 года и от 11 февраля 1932 года при неременном контроле и помощи со стороны Райвоенкомов.

В целях осуществления означенного контроля и своевременного принятия надлежащих мер к ликвидации явлений отрицательно влияющих на сохранение конского состава, ВП корпуса просит дать указания всем Учпрокурорам Днепропетровской области усилить контроль за выполнение постановления ЦК ВКП(б) и СНК СССР от 27-го мая 1932 года о сбережении конского состава, сельсоветами, колхозами, РИКми и т.д.

Произвести расследование по указанным выше фактам преступного отношения к конскому составу на предмет привлечения конкретных виновников к уголовной ответственности.

О принятых мерах и результатах расследования, прошу уведомить ВП корпуса к 10 июня 1933 года.

Военный прокурор VII СК Шахтэн

№ 226

1933 р., [травень]. – Копія листа командира військового підрозділу, що був розташований в с. Гирсовці Мелітопольського району на ім'я начальника політвідділу Українського військового округу про голодомор в указаному селі

Копія с копії

ПИСЬМО НАЧАЛЬНИКУ ПОЛИТОТДЕЛА ВОЕНН. УКРОКРУГА

Начальник Политотдела, я извиняюсь, прошу выслушайте мое письмо. На Мелитопольщине в селе Гирсовке я командир отделения по службе ВНОС командирован в это село с 1.IV-33 г. на службу Н.П. № 54. По приезде моем я здесь видел в тяжелом положении село, а именно в сильном голоде: 1/ если в этом селе имелось до 1933 года до 500 хозяйств, то из них ежедневно умирает по 30-40 ч. Это одно. Другое – из них умирали до одного человека семья кр-цев и несколько таких семей красноармейцев, которых на сегодняшний день не осталось ни одного человека. Это из семей кр-цев, даже есть демобилизованные кр-цы в 1932 году, из этих 4 человека тоже умерли с голода.

То я Вас прошу т. Н-к Политотдела что бы Вы выяснили в чем здесь дело: когда здесь была отпущена мука из района для поддержки семей кр-цев села 17.IV-33 г. то эту муку никто не видел из семей кр-цев. Где она делась. Кинулись только 5/V-33, когда той муки уже нет. А семьи кр-цев падают ежедневно. Прошу это дело расследовать.

подпись

ВЕРНО: Д-тель ПУУВС подпись

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 49. – Арк. 61. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 227

1933 р., 4 червня. – Акт про смерть невідомого чоловіка від виснаження, складений заступником лікаря лікарні в с. Аули

АКТ

1933 р. червня 4 дня по розпорядженню Аульської с/ради в присутності члена с/рад т. Іванова мною оглянуто труп невідомого в помешканні церковної сторожки с. Аул. Труп знаходиться в сидячому положенні, склонившись на дерев'яне ліжко з назад запрокинутою головою, одягнутий у полотняну білу сорочку, сірі паперові штани з заплатами (латками). Труп на вид років 50, середнього зросту, колір волосся темно русий, вигляд виснажений.

Насильствених ознак на тілі не знайдено. Смерть – від виснаження.

Зам. лікаря лік. А. Бондаренко

Член с/ради М. Іванов

ДАДО. – Ф. Р – 1953. – Оп. 1. – Спр. 20. – Арк. 66. – Рукописний текст, оригінал.

№ 228

1933 р., 5 червня. – Лист Наркомату юстиції УСРР про самосуди на селі

Таємно

УСРР
Народній Комісаріат
Юстиції
Таємна Частина
№ 98.04.79
5/VI.1933 року

До ВСІХ ОБЛАСНИХ та ДІЛЬНИЧИХ
ПРОКУРОРІВ.
«ПРО БОРОТЬБУ З САМОСУДАМИ»

Останній час до НКЮ стали поступати матеріали про вчинення самосудів на селі, причому при цих самосудах іноді бувають присутні, та не намагаються навіть перешкодити цьому, окремі представники сільської влади.

Так, наприклад:

1) В ніч на 4/V – 33 р. вартові колгоспу «Червона нива» Спасівської с/р Новомосковського р-ну затримали на горищі колгоспівської комори злодія. Під час затримки цього злодія збіглися колгоспники, біля 20 чоловік, стали бити його та вимагати, щоб він сказав, хто саме приймав участі у крадіжці. Під впливом цих побоїв ПРОХОРЕНКО (прізвище затриманого злодія) – назвав біля десяти громадян, до яких колгоспники зараз же поїхали та затримали їх. Над усіма затриманими було вчинено самосуд, причому цих громадян катували щипцями, давили нігті, піджарювали ноги на примусі тощо. Під час цих катувань одного з затриманих було забито, але, куди саме заховано тіло забитого, – не встановлено.

2) 11/V – 33 р. в степу, на терені Гайчурської с/р Новомиколаївського р-ну, було знайдено трупи двох невідомих громадян, проведеним розслідуванням встановлено, що забиті – два колгоспника, над якими в ніч на 10/V – група колгоспників з колгоспу «Комунар», в кількості 30 чол., під керівництвом уповноваженого с/с кандидата партії ЖИВОЛУПА, – вчинила самосуд за крадіжку курей.

3) У с. Катесинівці Бердичівського р-ну під час скоєння крадіжки у невідомого гр.-на було затримано гр.-на Олатського, колгоспника, бідняка. Громадянами цього села було вчинено самосуд, внаслідок чого йому було нанесено смертельні побої.

4) У гр.-на с. Богданівка Чечелівської с/р П'ятихатського р-ну ШАПОВАЛА Микити було вкрадено штани. Запідозривши в цій крадіжці колгоспницю НАСТУСЕНКО – гр. ШАПОВАЛ заявив про це уповноваженому с/р ЛІТВІНУ. Тоді ЛІТВІН викликав до себе НАСТУСЕНКО, давив їй пальці, пік руки на лампі, бив її головою об стінку та давив її до непритомності.

Не добившись від Настусенко зізнання, зняв з неї одяг та кинув її роздягнуену в льох, де вона пробула кілька годин.

Таких прикладів можна навести ще не один.

Часто-густо під час цих самосудів гинуть ні в чому не винні люди.

Різний злочинний та класово ворожий елемент використовує іноді ці самосуди в своїх власних інтересах.

Щоб покласти край такому свавіллю, припинити ці неприпустимі явища та зміцнити революційну законність – Прокуратури повинні вжити енергійних заходів:

1. Треба поставити перед місцевими директивними органами питання про потребу проведення широкої політично-масової роботи серед колгоспників та трудящих одноосібників проти самосудів. Робітники юстиції в цій роз'яснювальній роботі повинні прийняти найактивнішу участь.

2. Організаторів самосуду, підбурювачів тощо треба притягти до суворої відповідальності.

3. Службових осіб, що не вживають заходів, щоб запобігти самосудів, або навіть самі приймають в них участь – також притягти до судової відповідальності та судити показовими процесами.

4. Навколо процесів, пов'язаних з боротьбою проти самосуду, мобілізувати широкі кола колгоспників та трудящих одноосібників, використовуючи такий процес для роз'яснення особливої шкідливості цих злочинів.

ЗАСТ. НКЮ ТА ГПР
(т. Приходько)

Член Колегії НКЮ-Зав. Оргінстру
(Розвадовський)

№ 229

1933 р., 7 червня. – Директива Народного комісаріату юстиції всім прокурорам, всім керівникам ДПУ, районним уповноваженим ДПУ, слідчим, керівникам райміліції і нарсудьям Дніпропетровської області про посилення боротьби з крадіжками, пограбуваннями та іншими соціально-небезпечними злочинами

УСРР – НКЮ
Дніпропетровська
Обласна прокуратура
та Облсуд
об'єднаний Оргінстр
7/VI – 33р.
№ 160 ц / т.

Срочно – совершенно секретно

ВСЕМ ПРОКУРОРАМ, ВСЕМ НАЧАЛЬНИКАМ ГПУ, РАЙ
УПОЛНОМОЧЕННЫМ ГПУ, СЛЕДОВАТЕЛЯМ, НАЧАЛЬНИ-
КАМ РАЙ МИЛИЦИИ и НАРСУДЬЯМ ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ
ОБЛАСТИ.

«Об усилении борьбы с кражами, ограблениями и прочими социально – опасными преступлениями»

В связи с применением инструкции ЦК ВКП(б) от 8 – мая с/г «об упорядочении арестов и о разгрузке мест заключения», – со стороны некоторых работников органов Юстиции, ГПУ и Милиции проявляется тенденции к ослаблению борьбы с социально опасными преступлениями, выявлен ряд случаев размагничивания работы органов розыска, милиции и ГПУ по борьбе с преступностью.

В последнее время констатируется значительный рост краж мелкого и крупного скота, разного колхозного и домашнего имущества колхозников и селян единоличников, констатируется рост прочих преступлений чисто условного характера, и вместе с тем – борьба с этими преступлениями явно ослаблена.

Имеются тревожные сигналы о том, что уголовный элемент собирается шайками и группами, направляют свою работу на срыв достижений – посевной компании с/г и обнаружены уже попытки и случаи срезания колосков, порчи посевов, поджогов и т. д.

Анализируя указанные преступления, усматривается, что зачастую и преимущественно таковые совершаются рецидивистами и чисто уголовным элементом, зачастую – классовым врагом и его агентами, однако, не мало преступлений такого рода совершается в последнее время на почве продовольственных затруднений.

Отмечено также, что в некоторых преступлениях принимают участие освобожденные в последнее время из мест заключений, в связи с разгрузкой, применяемой по постановлению ЦК ВКП(б) и СНК СССР от 8-го мая с/г.

Рост указанного рода преступления, чем бы он не объяснялся, и, независимо от того, совершено ли преступление уголовным элементом, либо не сознательным элементом на почве продовольственных затруднений, – этот рост может нанести серьезный удар нашим достижениям на селе и в городе, в связи с чем требуется исключительное внимание, требуется исключительное усиление нашей бдительности, усиление борьбы всех органов Юстиции, органов ГПУ и Милиции со всеми преступлениями такого характера.

ЦК и СНК СССР в своей инструкции от 8 – го мая с/г отмечая, что в результате наших успехов в деревне наступил момент, когда мы уже не нуждаемся в массовых репрессиях, – одновременно подчеркивают, что не может быть речи об ослаблении нашей борьбы с классовым врагом.

ЦК ВКП(б) и – СНК СССР подчеркивает в инструкции, что: «**НАОБОРОТ, НАША БОРЬБА ДОЛЖНА БЫТЬ ВСЕМЕРНО УСИЛЕНА, НАША БДИТЕЛЬНОСТЬ – ВСЕМЕРНО ЗАОСТРЕНА.**»// Арк. 10

// Арк. 10 Это усиление борьбы, заострение нашей бдительности, должно быть отнесено ко всем проявлениям классового врага, ко всем попыткам и преступлениям социально-опасных элементов, направленным на срыв достижений весеннего сева, на охрану колхозного имущества, на охрану имущества отдельных колхозников и прочих трудящихся.

Между тем, как указано выше, отмечается, что некоторые работники органов Юстиции, ГПУ и Милиции на местах проявили недопонимание директивы ЦК ВКП(б) от 8-го мая с/г., поняли ее неправильно, ослабив борьбу и репрессию против преступного элемента, не реагируют на тягчайшие преступления, на рост грабежей и бандитизма, на прочие преступления такого рода.

Отмечая вышеуказанные недостатки, обращая Ваше внимание на недопустимость ослабления борьбы с этими преступлениями, на недопустимость игнорирования преступлений, совершенных, хотя бы и на почве продовольственных затруднений, Днепропетровская Облпрокуратура, Облсуд, Обл. Отдел ГПУ и Облмилиция ПРЕДЛАГАЮТ:

1) Всем работникам органов Юстиции, всем работникам органов ГПУ, органов Милиции – **УСИЛИТЬ БОРЬБЫ** с кражами, ограблениями, и прочими социально-опасными преступлениями, **УСИЛИТЬ СВОЮ БДИТЕЛЬНОСТЬ ВСЕМЕРНО ЗАОСТРИТЬ ЕЕ, НЕ ОСТАВЛЯЯ БЕЗНАКАЗАННЫМ И НЕ РАССЛЕДОВАННЫМ НИ ОДИН ВИД КРАЖИ, ОГРАБЛЕНИЯ, БАНДИТИЗМА, ЛЮДОЕДСТВА** и т. д.

2) Усилить надзор ЗА ОХРАНОЙ УРОЖАЯ НА КОРНЕ, привлекая виновных в попытке к уничтожению или хищению урожая на корне (поджег, резание колосков и т. д.) – к строжайшей ответственности, квалифицируя эти преступления в соответствующих случаях по постановлению Правительства от 7-го августа 1932 г.

3) Давая решительный отпор всякого рода преступлениям уголовного характера, независимо от того, кем бы они не совершались, ведя беспощадную борьбу с ними, одновременно обращать внимание на преступления, совершенные первично трудящимися, сигнализировать соответствующим органам об усилении массовой работы в таких районах, селах, колхозах, – об оказании продовольственной помощи, выявлять лиц, побуждающих и использующих продовольственные затруднения в своих враждебно – классовых интересах.

ОБЛПРОКУРОР
/КУМПИКЕВИЧ/

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
ОБЛСУДА ГПУ
/ДУШИНСЬКИЙ/

НАЧ ОБЛ ОТД.
/КРАУКЛИС/

НАЧ ОБЛМИЛИЦИИ
ВЕРНО: Секретарь

/СЕЛИВАНОВ/

ДАДО. – Ф. Р-2262. – Оп. 1 доп. – Спр. 1. – Арк. 9-10. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 230

1933 р., 9 червня. – Заява позбавлених волі при Новомосковському районному відділі міліції в кількості 31 чоловік до секретаря обкому КП(б)У М.М. Хотаєвича

Копія

До Секретаря Обкома партії т. ХАТАЕВИЧА або т. ГРИГОРЬЕВА
Від заключених при Новомосковській райміліції в кількості 31 чоловік.

Заява

Хоч нас і виключено з лав КП(б)У та засуджено до Бупру, велику кількість осіб з минулих керівників сільрад та колгоспу, але це не каже за те, що ми, як не справжні люди, повинні подихати з голоду, сидячи в камері. До цього хочемо додати, що в камерах при Новомосковській райміліції протягом місяця умерло біля 30 осіб з голоду, завдяки тому, що не видають хліба нічого, а якщо коли дають від 20 до 50 грам на голодуючих, виключно через деякий час будемо всі голодуючи. Більша кількість арештованих бувши комуністи та червоні партизани, керівники сільрад і колгоспів та бригад, які працювали від 3 років до 15 років на користь радвлادی та партії.

Ми рахуємо, що ми й в подальшому дамо райвладі користь, а тому прохаємо звернути на це увагу та вжити відповідних заходів до Начміліції й щоб будь-яку кількість хліба видавалося для всіх, а не тільки тих, що вже опух, кого через 3 дня несуть в часовню на вічний покой.

Прохачі: 24 підписей.
З г і д н о: [підпис]

9/VI – 33 р.

ДАДО. – Ф. Р – 1520. – Оп. 3. – Спр. 36. – Арк. 739. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 231

1933 р., 11 червня. - Лист військового комісара 7 саперного батальйону до голови Підгороднянської сільради щодо скарги червоноармійця В.В. Слуцкого про голодування родини

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ ПРИГОРОДНЯНСКОЙ СИЛЬРАДИ.
Днепропетровского района .

Красноармеец вверенного мне батальона тов. СЛУЦКИЙ Василий Васильевич все время обращается с жалобой о том, что его семья, проживающая в Вашем районе в селе Пригородня пухнет от голода, а мне, в следствии этого, и учеба не идет в голову.

Прошу в срочном порядке сообщить действительное положение семьи тов. Слуцкого. В.В. и одновременно сообщить материально-имущественное и социальное положение его семьи. Если жалоба вышеуказанного красноармейца подтвердится, прошу оказать немедленную помощь его семье.

Результат прошу сообщить мне по адресу к 20 ИЮНЯ 33. г.

г. Ново-Московск-лагеря почтовый ящик №3 Военному Комиссару.

ВОЕННЫЙ КОМИССАР БАТАЛЬОНА
СЕКРЕТАРЬ ВОЕННКОМА

[підпис]
[підпис]

(КЛАДОВОЙ)
(КАПЕЛЕВИЧ)

ДАДО. – Ф. Р – 491. – Оп. 1. – Спр. 17. – Арк. 64. – Машинописний текст, оригінал.

№ 232

1933 р., 13 червня. – Спецповідомлення про самосуд над сторожем Орхівського м'ясорядгоспу громадянином Онищенко

СПЕЦСООБЩЕНИЕ

Самосуд в Ореховском
районе

Сообщаю, что в Ореховском районе в ночь на 8/V был учинен возмутительный самосуд над сторожем Ореховского мясосовхоза гр. ОНИЩЕНКО.

Против виновных возбуждено уголовное преследование, по делу привлечено 4 человека – МИУЙСКИЙ Н.М., чл. партии, зав. фермой №2, ЦЕЛУЙКО Г.З. – служащий мясосовхоза, ЗАХАРЧЕНКО Я.П., кладовщик фермы № 2, ЛИТВИНЕНКО Г.П. – бригадир мясосовхоза.

Предварительным следствием установлено, что ОНИЩЕНКО, середняк, одиноличник, столяр по специальности, поступил на работу сторожа на ферму № 2 Ореховского мясосовхоза, и, в ночь на 8/V – 33 г., охраняя погреб, в котором хранились сельхозпродукты, ОНИЩЕНКО посредством подбора ключа, открыл этот погреб и вошел туда.

В это время проходил ЦЕЛУЙКО, работник мясосовхоза, присланный для проверки счетной части фермы, заметив пребывание кого-то в погребе, сообщил об этом кладовщику ЗАХАРЧЕНКО, и, вместе с ним, направились к погребу, откуда выходил ОНИЩЕНКО.

На допрос ЦЕЛУЙКО, ОНИЩЕНКО сразу сознался в том, что в погреб проник он посредством подбора ключа, который и отдал ЗАХАРЧЕНКО. Оставив ОНИЩЕНКО в погребе, вызвали МИУЙСКОГО, зав. фермой и РОМАНЕНКО, зам. директора, сюда же пришел бригадир ЛИТВИНЕНКО.

Указанные лица, кроме РОМАНЕНКО, направились к погребу, вызвали ОНИЩЕНКО, и, когда последний показался на лестнице, то МИУЙСКИЙ сразу ударил его по голове ногой так, что ОНИЩЕНКО покатился обратно в погреб. Тогда МИУЙСКИЙ предложил ЦЕЛУЙКО взять фонарь, спросил чистой бумаги, которую ЗАХАРЧЕНКО принес из канцелярии и тут же МИУЙСКИЙ стал вымогать от ОНИЩЕНКО, чтобы он написал своей жене распоряжение о выдаче столярного инструмента через бригадира ЛИТВИНЕНКО. Во время того, когда ОНИЩЕНКО писал этот документ, МИУЙСКИЙ ударял его по затылку наганом, после этого предложил ОНИЩЕНКО лечь вниз головою, ЦЕЛУЙКО стоял возле ног лежавшего ОНИЩЕНКО, а МИУЙСКИЙ наносил зверские побои последнему наганом, потом ЗАХАРЧЕНКО подал ему барку и он барком продолжал избивать ОНИЩЕНКО, несмотря на мольбы последнего.

После этого разошлись по домам, оставив ОНИЩЕНКО в избитом состоянии в погребе под охраной ЛИТВИНЕНКО и на утро, когда ЛИТВИНЕНКО заявил, что в погребе не слышно шороху, ЗАХАРЧЕНКО открыл погреб и обнаружили, что ОНИЩЕНКО был повешен. МИУЙСКИЙ с остальными участниками самосуда для скрытия следов преступления взяли мешок, насыпали картофель, и, по распоряжению МИУЙСКОГО, вызвали следователя, которому сообщили, что ОНИЩЕНКО был задержан на месте преступления во время попытки украсть картофель, за что был задержан, и, боясь ответственности, сам повесился.

Актом судебно – медицинского осмотра выявлено: перелом 9 ребер у ОНИЩЕНКО с правой стороны и 4-х – с левой. Благодаря чему и раскрыто было преступление МИУЙСКОГО и остальных.

Следствие по делу закончено и направлено сегодня 13/VI – 33 г. в Областной Суд для заслушания.

ОБЛПРОКУРОР
13/VI – 33 г.

[підпис]

/КУМПИКЕВИЧ/

РАССЫЛАЕТСЯ: НКЮ – ГПР
Обком КП(б)У
Обл. К.К.-Р.К.И.
Обл. Исполком

- тов.ПОЛЯКОВУ.
- тов.ХАТАЕВИЧУ
- тов. ТАРАНУ
-тов.ГАВРИЛОВУ

ДАДО. – Ф.Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 9. – Арк. 678-679. – Машинописный текст, оригинал.

№ 233

1933 р., 15 червня. – Циркулярний лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича і голови облвиконкому І. Гаврилова про викрівлення підчас проведення хлібозаготівлі

Копия

Секретарю..... ГПК, РПК.
Председателю.....ГК РИК'а.

При применении к колхозам репрессий во время проведения хлебозаготовок прошлого года, особенно к колхозам, занесенным на черную доску, были допущены грубые извращения: у отдельных колхозников, бедняков-активистов, семей красноармейцев и батраков, за невозвращение полученных взносов, были отобраны коровы, которые при этом не сдавались Заготскоту, а передавались в распоряжение колхозов, в которых они находятся и сейчас.

В последние дни в отдельных колхозах, на почве тяжелого продовольственного положения, со стороны колхозников были попытки взять свои коровы обратно (Б-Токмацкий район).

С целью исправления допущенных извращений и предотвращения подобных явлений самовольного разбора коров из колхозов, КП(б)У и Облсполком предлагают:

1. Коровы, которые были взяты у отдельных колхозников в порядке репрессий за невозврат авансов и не сданы на пункты Заготскота, а оставлены в распоряжении колхозов, немедленно вернуть тем колхозникам, которые честно и добросовестно работали и работают во время весенней посевной кампании и на прополке. Молодняк от этих коров оставить в колхозах. При выдаче коров необходимо обязывать колхозников возвратить содержания (корма и обслуживание) за все время нахождения коров в колхозе.

2. Коров, взятых у злостных несдатчиков хлеба, которые во время весеннего сева и прополки ничем не доказали своей преданности колхозу, оставить в колхозах, и обратно, прежним владельцам, не возвращать.

Обком и Облсполком обязывают РПК, РИКа и Политотделам МТС тщательно проверить каждый случай неправильного изъятия в порядке репрессий коров у колхозников, после чего выносить решение о возврате этих коров их владельцам честным и добросовестным колхозникам.

Секретарь Обкома Кпбу
Председатель Облсполкома
г. Днепропетровск
15-VI-1933 года

М. Хатаевич.
И. Гаврилов.

ДАДО – Ф.Р-1759. – Оп. 2. – Спр. 19. – Арк. 84. – Машинописный текст, завірена копія.

№ 234

1933 р., 20 червня. – Звернення Дніпропетровської обласної прокуратури до усіх прокурорів Дніпропетровської області про боротьбу з дитячою безпритульністю

ТАЄМНО

ДО УСІХ ПРОКУРОРІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

«Про боротьбу з дитячою безпритульністю»

В останній час констатовано значний зріст припливу безпритульних до великих міст та вузлових станцій, причому, цей приплив стався внаслідок того, що на місцях не розгорнули жодної роботи в напрямку боротьби з безпритульністю, а в окремих районах навіть стали на неприпустимий шлях спрямування безпритульних до великих міст.

По окремих районах розповсюджується провокаційні чутки про широкий прийом дітей до дитячих закладів по великих містах.

Таке скупчення великої кількості безпритульних дітей у Дніпропетровському і на залізничних вузлах, утворює загрозу розповсюдження епідемії, позбавляє можливості обласній комісії по боротьбі з безпритульністю охопити усіх дітей наданням їм потрібної допомоги, діти залишаються на протязі довгого часу безпритульними, займаючись злочинами, розповсюджуючи хвороби, тощо.

Крім цих явищ, констатовано, що на місцях – районні комісії по боротьбі з безпритульністю, на необхідність боротьби з такими випадками, як був у Васильківському районі, коли безпідставно відмовлено було в прийомі 50 дітей, направлених з Запоріжжя, як у Н/Миколаївському районі, де відпущено 30.000 крб. на боротьбу з дитячою безпритульністю, а коли 18/VI з Покровського району привели дітей до Н/Миколаївського району, то їх там не прийняли та повернули назад, причому ДУДНИЧЕНКО заявив, що нічого не зробив тому, що гроші нема, на різні інші випадки, розкрадання продуктів призначених для безпритульних, розбазарювання цих фондів, тощо. – Дніпропетровська Обласна Прокуратура

п р о п о н у є:

1) Перевірити роботу районних комісій по боротьбі з безпритульністю, зажадати від них відомостей про перешкоди в їх роботі, про ті моменти, що на них Прокуратура повинна реагувати.

2) Перевірити правильність використання коштів та продуктів і речей, відпущених для боротьби з дитячою безпритульністю, одноразово з'ясувавши стан закладів для безпритульних, харчування, санітарний стан, тощо.

3) Прокурору Василівського району негайно повідомити про наслідки справи про не прийом дітей, що її порушено Облпрокуратурою 18 червня ц/р.

4) Покровському Прокурору негайно перевести розслідування з приводу неприйняття Н/Миколаївським районом дітей з Покровського району та повідомити Облпрокуратуру про наслідки розсліду.

5) Усім Прокурорам рішуче боротись з випадками вивозу в місті і на залізниці безпритульних дітей, притягати до кримінальної відповідальності осіб, що – злісно залишають дітей без жодної допомоги в містах та на станціях і райцентрах.

6) Усім Прокурорам повідомити про заходи з приводу цього листа та про усі розглянуті справи в галузі боротьби з дитячою безпритульністю – не пізніше 1- го липня ц/р.

Облпрокурор
Тво зав. Оргінстром

/Кумп'якевич/
/Горенштейн/

ДАДО. – Ф. Р-2262. – Оп. 1 доп. – Спр. 1. – Арк. 11-12. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 235

**1933 р., червень. – Лист заступника народного комісара постачання СРСР Уханова
про забезпечення продуктами харчування робітників «Нікопольбуду»**

Копія

СССР
Народный Комиссариат
Снабжения
Июня 1933 года
26496/8312

г. Харьков Наркомснаб
копия Главура Наркомтяжпрома

ОРСу «Никопольстрой»
г. Никополь

Для Никопольстроя в Республике Наркомснабом Союза выделено на июль следующее количество продуктов питания:

(все в тоннах, консервы в тысячах банок, чай – в килограммах)

	Мука	Крупа	Макаронны	Рыба	Сельдь	Консервы	Сахар	Чай кор. (на квартал)	Конд. издел.
индивидуальное снабжение	236	13,5	-	11,0	9,8	22,0	8,8	737	9,0
общественное снабжение	37,3	7	-	5,0	1,1	-	0,7	51	
ИТОГО:	273,3	20,5		16,0	10,9	22,0	9,5	788	9,0

Макаронны сообщим дополнительно.

На июль месяц по Вашему предприятию утвержден следующий контингент (в тысячах человек):

	Рабочие					Проч. труд.	ВСЕГО
	Индустр.	Подземн.	Остальн.	Приравн.	Итого		
Особый спис. [...]	-	-	-	-	-	-	-
1	5,0	-	6,0	-	11,0	7,5	18,5

Наведенные продукты выделяются из общих фондов края по графе ОРС'ы и полностью должны быть переданы ОРС'у.

Отгрузка продуктов для указанного завода должна производиться, в первую очередь, с расчетом выполнения месячного плана каждого месяца не позднее 20-го числа.

Крайснаботделу, под ответственность заведующего, установить, через специально выделенного работника, наблюдение за состоянием отгрузок продуктов питания, подекадно сообщая в Наркомснаб выполнение плана отгрузок с нарастающим итогом.

Зам. Наркомснаб СССР – Уханов.
Верно: Управделами: [підпис, печатка]

ДАДО. – Ф. Р – 1520. – Оп. 3. – Спр. 15. – Арк. 741 – 741 зв. – Рукописний текст, завірена копія.

№ 236

1933 р., червень. – Повідомлення Дніпропетровської обласної прокуратури до прокуратури УСРР з приводу важкого матеріального стану сімей червоноармійців у с. Гірсовка Нововасилівського району

Т а є м н о

ДО ПРОКУРАТУРИ РЕСПУБЛІКИ УСРР.

Дніпропетровська Облпрокуратура повідомляє, що в справі важкого матеріального стану сімей червоноармійців в с. Гірсовка було проведено розслідування, і, як виявилось на місці, це стосується періоду березень – червень місяці 1933 р.

В сучасний момент всі родини червоноармійців с. Гірсовки одержують допомогу, згідно з законом.

Тяжке матеріальне становище деяких родин червоноармійців утворилося тому, що в 1932 р. Коларівській р-н, в тому числі і с. Гірсовка, не виконали плану хлібозаготівлі і, дякуючи куркульському опору і саботажу, хліб було розбазарено, приховано в ямах, навіть з боку окремих родин червоноармійців були випадки приховання в ямах хліба. Лише по одержанні державної допомоги було видано родинам червоноармійців відповідну кількість хліба, і, таким чином, стан їх покращився, оскільки таке становище утворилося за вини окремих відповідних керівних осіб. Облпрокуратурою нікого до кримінальної відповідальності не притягнуто.

ТВО ОБЛПРОКУРОРА

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 49. – Арк. 67. – Друкований текст, оригінал.

№ 237

1933 р., червень. – Лист військового прокурора прокурору УССР з приводу важкого матеріального становища сімей червоноармійців в с. Гірсовка Нововасилівського району Дніпропетровської області

ПРОКУРОРУ УССР

г. Харьков

14 июня с/г при сношении за № 9/1406 мною была препровождена Днепропетровскому обл. прокурору переписка политуправления УВО с копией письма комотделения о тяжелом материальном положении семей красноармейцев в селе Гирсовка Васильевского района, для производства расследования по фактам, указанным в письме.

15 июня Облпрокурор переслал всю переписку для исполнения Колларовскому учпрокурору, но последний, несмотря на то, что с момента получения им переписки прошло уже пять месяцев, в течение какового времени я ему делал три напоминания, а также обращался к Облпрокурору, и все же до сего дня не сообщил результатов расследования.

Облпрокурором, за волокиту по данному вопросу, на учпрокурора наложено дисциплинарное взыскание – строгий выговор с предупреждением, но и эта мера воздействия ничего реального не дала, т.к. требуемый Облпрокурором материал расследования до октября все же учпрокурором не представлен.

Сообщая о вышеизложенном, прошу Вашего решения о привлечении к более строгой ответственности Колларовского учпрокурора за бездушно-бюрократическое отношение к разрешению важного вопроса, а также и за незаинтересованность в вопросе материальных условий и быта красноармейцев, что привело к фактам, указанным в письме, на имя НачПУУВО /копия прилагается/, одновременно понудив его выслать мне материал расследования.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Копия письма
ВОЕННЫЙ ПРОКУРОР

/ШАХТЭН/

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р – 1520. – Оп. 3. – Спр. 49. – Арк. 62. – Машинописный текст, оригінал.

№ 238

1933 р., 6 липня. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до голів райвиконкомів, сільрад та колгоспів про боротьбу з самосудами

Секретно

Всем Председателям райисполкомов, сельсоветов и Председателям колхозов

Урожай прошлого года, благодаря работе контрреволюционных кулацких организаций с одной стороны, и скверной работе районных сельских и колхозных организаций с другой, в большей своей мере был расхищен, как путем срезания колосков до сбора урожая, так и во время уборки хлеба в обмолоченном виде, т.е. в зерне и снопах. В результате этого ряд колхозов попал в очень тяжелое положение.

Колхозные массы в этом году, несомненно, полностью осознали пагубное влияние такого безразличного отношения к вора и расхитителям, которое ими было допущено в прошлом году.

В этом году колхозные массы с огромным озлоблением борются с теми элементами, которые пытаются посягнуть на добро колхозов и колхозников. Эту положительную сторону борьбы колхозников за охрану урожая и имущества мы должны направить в организованное законное русло.

Для того, чтобы это сознание колхозных масс укреплялось и надале, органы Прокуратуры, Судов и Милиции должны принять самые решительные и срочные меры в отношении задерживаемых воров и расхитителей, широко освещая решения судебных органов среди колхозных масс. При этом, надо широко использовать закон Правительства об охране социалистической собственности от 7–VIII 1932 года.

Однако, наряду с жесточайшей борьбой и наказанием воров и расхитителей, надо принять самые решительные меры в отношении прекращения явлений самосудов, которые в ряде районов приняли большие размеры. Имейте в виду, что самосуды – это одно из орудий врагов советской власти. Эту форму могут использовать контрреволюционные элементы и под шумок могут убить кого угодно. Самосуды развращают население в части уважения и исполнения законов, чего мы допустить не можем.

Ряд фактов, которые мы имеем в своем распоряжении, свидетельствуют о безобразном отношении к самосудам Сельсоветов и Правлений колхозов. Не редки случаи, когда они сами принимают участие в этих самосудах. Бывают случаи, когда самосуды совершаются не только при поимке в краже колхозного имущества, но и в отношении лиц, которые заподозрываются в этом.

Предупреждаю Вас, что в отношении лиц, принимавших участие в самосудах и лиц, не принявших мер к недопущению этих явлений, особенно руководителей советских и колхозных органов, мы вынуждены будем принимать самые суровые меры наказания в соответствии с существующим законодательством.

Предлагаю Вам, наряду с принятием самых решительных мер в отношении охраны урожая и имущества колхозов и колхозников, провести широкую разъяснительную работу среди колхозных масс о вредности и недопустимости самосудов, разъяснить колхозникам, что со всякими ворами и расхитителями мы должны бороться на основе существующего законодательства через судебные органы, которые будут беспощадно наказывать этих лиц.

Председатель Облсполкома Гаврилов

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 84. – Арк. 140. – Друкований текст, завірена копія.

№ 239

1933 р., 10 липня. – Акт, складений у Чаплинській сільраді Дніпропетровської міськради, про передачу землі від одноосібників до артілі «Дніпрові Пороги»

А К Т

1933 року липня 10 дня я, голова Чапельської земсекції, в присутності членів секції Котівця Д.С., Гарчар П.Л., Невишній М.Я. склали цього акта в слідуючім: за постановою президії с/ради польової землі передано артілі «Дніпрові Пороги», яку відмовилися одноосібники засівати на 1933 рік в кількості 126,36 та озимого посіву передано артілі в їхнє користування слідуючих одноос.

1. Воробійов Гаврило Вас.	0,51
2. Середа Орина Іванів	1,00

3. Горб Пимон Якович	0,50
4. Моторін Андрій Іван.	1,20
5. Босенко Андрій Овсієв.	1,63
6. Тупий Павло Ден.	1,21
7. Сущепко Грицько Леон.	1,63
8. Капустян Андрій Ф.	1,08
9. Олексієв Панас Агаф.	1,00
10. Дубинка Іван Лук'ян.	0,51
11. Сущенко Іван Іванов.	0,64

Разом 10,91

акт складено для відрізки озимого посіву та затвердження на пленумі с/р

Голова зем. сек. [підпис] Ситник
Члени [підписи]

ДАДО. – Ф. Р-465. – Оп. 1. – Спр. 52. – Арк. 92. – Рукописний текст, оригінал.

№ 240

1933 р., 14 липня. – Супроводний лист з додатком міськздоровінспектора м. Кривого Рогу до Дніпропетровського облздороввідділу про кількість хворих з порушеним обміном речовин за червень 1933 року

Таємно

ОБЛЗДОРОВВІДДІЛУ.

При цьому надсилаються відомості про хворих на порушення обміну речовин, зареєстрованих по лікуванню за червень м-ць.

Додаток: відомості.

Зав. міськздоровінспектурою [підпис] /Лобанов/

Відомість про хворих за червень місяць на порушення обміну речовин

Хвороби	Всього	Вік					соцстан				Видужало	Умерло
		з 2-8 р.	8-15 р.	15-25 р.	25-45 р.	старше	Колгоспники	Службовці	робочі	інші		
1. Истощеніє	85	4	3	39	30	9	9	-	34	42	24	27
2. Безбілк. отьок	105	1	5	43	41	15	9	-	91	5	72	12
3. Анемія	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-
4. Цинга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	191	5	8	82	72	24	18	-	126	47	97	39

Примітка: безбілкові опухолі по Кривбуду = 30 ч., але не вказано про вік та соцстан.

Зав. Міськздоровінспектурою [підпис]
Статистик [підпис]

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 71-72. – Машинописний текст, оригінал; додаток: рукописний текст, оригінал.

№ 241

**1933 р., 22 липня. – Витяг з листа начальника політвідділу 1-ої П'ятихатської МТС
про зловживання владою головою комуни «Комунар»**

ВЫПИСКА ИЗ ПИСЬМА НАЧАЛЬНИКА ПОЛИТОТДЕЛА 1-Й ПЯТИХАТСКОЙ МТС

...«Второе, не менее интересное дело по коммуне «Коммунар» Желтоводского сельсовета.

Председатель коммуны коммунист ЛУЦЬ – организовал широкое разбазаривание продовольствия, рогатого скота, свиней и т.д. За 1932 г. разбазарено 116 голов скота, часть из них подохла, благодаря отсутствию надлежащего ухода. Распродажа шла направо и налево и организациям, и совершенно частным лицам. Работникам Райисполкома – Коваленко и Белогуру продано по корове, первому за 382 рубл., и второму за 1000 рубл. Разным частным лицам продано 49 свиней. В самое напряженное для коммуны время с продовольствием, когда коммунары дошли и выбывали из строя – ЛУЦЬ продал Днепрпетровскому Стальсбыту 200 кило мяса, 216 кило буряков, 30 кило капусты. Пятихатскому кооперативу 3-е телят, одну свинью, 70 кл. капусты, 50 кило буряков, причем, по книгам бухгалтерии коммуны – многих денежных поступлений за эти продажи совершенно не значится. В период весеннего сева в коммуне был большой падеж лошадей из-за нехватки кормов, между тем, в это же самое время ЛУЦЬ продает Кривторгу сено за 340 р., купленное коммуной за 600 р. и 20 пудов овса.

Лошади также разбазаривались: Перед севом продано Пятихатскому элеватору 4 шт., Пятихатскому Потребобществу – 3 шт., продажа производилась самых лучших лошадей по самым дешевым ценам.

Председатель коммуны ЛУЦЬ свою продукцию, поступившую для содержания детских яслей, систематически разбазаривал для других целей – расходовал их для своего личного употребления и кормил всю приезжающую из района публику. Так инструктор РЗУ – ШУЛЬГА целых полтора месяца кормился за счет этих продуктов. Ветврачи района Осадчий, Тупица и Авилко систематически заезжали в коммуны и поедали продукты, принадлежащие детясям. ЛУЦЬ был также и организатором постоянных попок руководящего состава коммуны, в числе их много партийцев, во главе с бывшим секретарем парт. ячейки – Слесаря. Нахальство ЛУЦА дошло до того, что он в интересах своих низменных развратных желаний и побуждений, зажимал колхозниц, отказывавшихся удовлетворять его низменные животные прихоти, материально ущемляя этим колхозниц.

Учительницу ГОНЧАРОВУ Евгению – жену красноармейца лишал зимой выдачи топлива, обещая выдать топливо только в том случае, если она отдастся ему. Учительницу ЛУЧКО и ударницу – доярку ДИДЕНКО лишал выдачи авансов за то, что они не поддавались его домоганиям.

Приехавшую в коммуны из района для обследования детских яслей – комсомолку МАМОТ, вместе с другими ЛУЦЬ окружил ее всемерным вниманием, организовали ночную, втянув в нее и Мамот и напоив ее, устроили оргию, добившись своих низменных целей, ставших достоянием всей коммуны. Так Мамот и уехала из коммуны, не выполнив порученного ей дела. Свою жену, кандидатку партии – ЛУЦЬ неоднократно избивал не только на улице, но и на заседаниях бюро парт. ячейки и сельсовета.

Все эти факты нами полностью установлены. ЛУЦЬ из партии исключен и с работы снят: секретарь партячейки – СЛЕСАРЬ с работы снят. Следствие подходит к концу и целая группа // *арк. 20* лиц будет привлечена к ответственности. ЛУЦЬ, после исключения его из партии, сбежал, получив от председателя Желтоводского с/совета ТЕРЕЩЕНКО справку на поступление на работу, но по нашим розыскам Макеевской Милицией задержан и препровожден к нам.

Характерно, что все эти безобразия творились в течение больше года, творились открыто, райорганизации об этих безобразиях знали и не только не принимали мер к выявлению и пресечению их, а наоборот – покрывали все это. В октябре прошлого года, актом обследования коммуны, комиссией в составе агронома РЗУ – СОЛЯНКО, бухгалтера МТС – ЗЮНОВА и председателя Желтоводского с/совета – ТЕРЕЩЕНКО – эти все факты были установлены и не только не получили никакого разрешения, а наоборот, агронома СОЛЯНКО, как инициатора этого дела, т.е. его вскрытия – с работы уволили, следователя СТАРЧЕВСКОГО, который взялся вести это дело, перевели в другой район.

В весеннюю посевную кампанию ЛУЦЬ посеял надранним севом в стерню 116 га, мы выявили виновных и дело передали для привлечения к ответственности, но благодаря нажиму председателя РИК – т. КУЧЕРЕНКО – на соответствующие следственные органы – это дело было замято.

ВЫПИСКА ЗА НАДЛЕЖАЩИМИ ПОДПИСЯМИ

Выписка верна: -

Резолюция Григорьева:

Тов. КУМПИКЕВИЧ: Такого как ЛУЦЬ надо расстрелять.

22/VII Верно: [підпис]

Обкладинка зі справи уповноваженого Кам'янського районного комітету по заготівлях сільськогосподарських продуктів при РНК СРСР (з тисненням зображення тракториста).

№ 242

1933 р., 1 серпня. – Спецповідомлення до Завідуючого облздороввідділом про отруєння 47 колгоспників сільгоспартілі «Искра» в Запорізькому районі

СПЕЦСООБЩЕНИЕ

об отравлении колхозников артели «Искра» Запорожского района

В артели «Искра», Скелеватского сельсовета, в ночь под 24 июля с.г., отравилось 47 человек колхозников и членов их семей.

Признаки отравления появились у большинства через 3-4 часа после ужина, который состоял из кукурузного супа.

Своевременно принятыми мерами медицинской помощи, к вечеру следующего дня, большинство колхозников совершенно оправилось и могли работать.

Выехавшим на место Зам. Нач. П/О Софиевской МТС, начато тщательное расследование причин отравления, взяты анализы остатков пищи, желудочные соки больных, вода из колодца, крупа и масло, из которых приготавливалась пища и направлены специалистам, для дачи заключения.

Вечером 24 июля работниками Политотдела в колхозе проведена соответствующая массово-политическая работа.

Результаты расследования сообщим.

ЗАМ. НАЧ Д/П ОБЛ ОТД ГПУ
НАЧАЛЬНИК СПО

[підпис]
[підпис]

/Кривец/
/ГОВЛИЧ/

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 55. – Машинописний текст, оригінал.

№ 243

1933 р., 11 серпня. – Лист заступника завідуючого облздороввідділом до здоровінспектора Запорізького району стосовно отруєння 47 колгоспників сільгоспартілі «Искра»

По имеющимся в Облздравотделе сведениям в артели «ИСКРА» Скелеватского Сельсовета Запорожского р-на 24/VII-с.г. произошли массовые отравления /47 человек/.

Однако сведений от Вас до сего времени об этом не поступило, несмотря на неоднократное предупреждение о том, что о всех случаях пищевых отравлений Вы немедленно обязаны извещать Облздравотдел.

Немедленно сообщите, что вами принято для предупреждения подобных отравлений, задержаны ли и опечатаны подозрительные продукты. Проводятся ли исследования пищевых продуктов, которые могли вызвать отравления, выделения больных (кал, рвотные массы, кровь, моча).

Результаты эпидемиологических обследований всех случаев отравлений и клиническая картина их должны быть в облздравотделе НЕМЕДЛЕННО.

Зам. зав. Облздравотделом:

[підпис]

ДАДО. – Ф.Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 56. – Машинописний текст, оригінал.

№ 244

1933 р., 14 серпня. – Лист уповноваженого Комітету заготівель сільгоспродуктів РНК СРСР в Україні від 14 серпня 1933 року до всіх районних уповноважених по заготівлях щодо показових репресій проти тих, хто не виконав планРАЙУПОЛКОМЗАГ
ОБЛУПОЛКОМЗАГ РВК.

Обращаем Ваше внимание на совершенно недопустимый срыв выполнения июльских заданий по обязательной поставке картофеля, срыв, свидетельствующий о том, что Вы не мобилизовали ни себя, ни сдатчиков на обязательное и 100%-ое выполнение своих обязательств по июльскому заданию. Мало того, Вы до сих пор еще не поставили соответствующим образом оперативный учет выполнения этих обязательств. По крайней мере, мы до сих пор от Вас не имеем еще ни одной сводки о ходе выполнения обязательств по картофелю.

Таким образом, Вы еще по существу не занимаетесь реализацией обязательной поставки картофеля.

Поступления в первые 2 пятидневки августа настолько незначительны, что создают серьезную угрозу выполнению августовского задания, если Вы действительно по серьезному не займетесь этой работой.

Чтобы не очутиться перед такой угрозой, Уполкомзаг СНК предлагает максимально использовать оставшееся время для того, чтобы внедрить и картофелесдатчикам и райорганизациям действительную, а не только формальную, ответственность их за выполнение августовского плана, которое складывается из обязательств за август плюс невыполненная часть июльских обязательств.

Необходимо уже в течение августа месяца наметить несколько злостных картофелесдатчиков из тех, которые имели возможность полностью выполнить свои июльские задания /главным образом из единоличников – кулаков/ и применить к ним все репрессии, предусмотренные законом.

Эти репрессии должны быть применены в показательном порядке с тем, чтобы это могло оказать свое положительное влияние на обязательное выполнение августовского задания.

Подчеркиваем, Вам необходимо ориентировать и райорганизации и всех картофелесдатчиков таким образом, что в случае невыполнения августовского плана, нам придется стать на путь массовых репрессий, предусмотренных законом (что, конечно нежелательно со всех точек зрения).

Поэтому необходимо употребить все силы и всю настойчивость, чтобы обеспечить полное выполнение августовского задания.

Учтите, что основные промцентры сидят без картофеля и что попустительство и разгильдяйство в деле выполнения августовского задания может создать серьезную угрозу в выполнении годового плана.

О Ваших конкретных мероприятиях и результатах сообщите нам не позже 19/ VIII-с.г.

Одновременно подчеркиваем совершенную недопустимость, что до сих пор не налажен учет выполнения обязательств, и требуем в ближайшие же дни спешной почтой послать нам все необходимые сведения по установленной форме (№-8).

ЗАМ. Уполномоченного на Украине Комитета Заготовок при СНК СССР

/СЛАВИН/

ДАДО. – Ф. Р-2820. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 7. – Машинописный текст, завірена копія.

№ 245

1933 р., 6 серпня. – Доповідна записка обласного санітарно-харчового інспектора Ровенського щодо випадків кишково-шлункових захворювань робочих заводу № 55 м. Павлограда

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

Согласно Вашему распоряжению я 31/VII с.г. выехал в Павлоград для выяснения обстоятельств и причин массовых желудочно-кишечных заболеваний, среди рабочих завода №55, причем выяснил следующее:

I. В ночь с 15/ на 16/ VII и утром 16/VII в заводскую амбулаторию начали поступать рабочие завода № 55 с явлениями желудочно-кишечных (острых) заболеваний. Всего за 16/ и 17/ VII зарегистрировано 96 заболеваний, причем из них 6 было госпитализировано, остальные получили амбулаторную помощь.

Всего выдано было 39 больничных листов.

По цехам заболеліе распространяется так:

ОКС.....	48 чел.	Контора.....	3
1-ое производство.....	9	Щ-е производство.....	3
Электростанция.....	10	Котло-турбин.....	9
ЗРК.....	2	Транспортн. Цех.....	2
Ремонтно-монтажн.		Комендатура.....	1
Механ.....	5	Иждивенцев.....	4

Всего – 96 человек

II. Клиническая картина заболевания следующая: тошнота, рвота, понос, боли в области живота, температура 37,5-38 °С, однако в некоторых случаях темпер. была нормальна, в некоторых вовсе не измерялась.

Рвотные и каловые массы больных для лабораторного исследования не были взяты, ни в б-це, ни в амбулатории, несмотря на то, что представитель завкома завода № 55 т. Пономарева, предложила работникам и амбулатории завода № 55 взять их для исследования.

III. 16/ VII санврачом Негровым были взяты для лабораторного исследования: посуда (полуда) 2 пробы борща, 1 проба супа с макаронами, воды из водопровода завода № 55, 1 проба хлеба (пекарня Допомога) 1 проба муки ржаной (исследование воды проводилось дважды) и котлеты.

Все продукты в лаборатории Павлоградской санстанции обследовались лишь осимически и органометрически (кроме воды, которая исследовалась бактериологически), несмотря на то, что по клинической карточке заболеваний нужно отнести эти заболевания также к инфекционной группе пищевых отравлений /заболевания, вызываемые паратифозно-кишечной группой бактерий либо proteus'om.

IV. По предложению Бюро Партколлектива и пленума завкома была выделена специальная комиссия для установления причин, вызвавших массовые заболевания среди рабочих завода № 55 (комиссия в составе 7 человек, из них 3 врача), Заключение комиссии следующее: «Переходя к объяснению причины вышеуказанных заболеваний, бригада считает необходимым отметить следующие факты, которые могли способствовать возникновению заболеваний: 1. Резкая перемена погоды (внезапно установилась жаркая погода), 2. .... воды в сыром виде и по своим свойствам мало пригодной, 3. Однообразие пищи не всегда доброкачественной, увеличение в пищи зелени. (среди заболеваний 4 иждивенцев, не пользовавшиеся водой заводского водопровода).

V. При обследовании мной с представителями завкома т. Пономаревой и завстанцией тов. Тарасовым кухни № 1 завода № 55 (на заводе 1 кухня и 8 распределителей в цехах) выявлено следующее:

а) кухня № 1 расположена вне завода № 55, усадьба совершенно не огорожена, двери открыты, в помещенные кухни может свободно проникнуть посторонний человек;

б) Крыша кухни нуждается в ремонте (во время дождя крыша пропускает воду),

в) При кухне имеется два погреба, оба полуразрушены, залиты доверху водой и поэтому совершенно не могут быть использованными для хранения скоропортящихся продуктов, вследствие этого мясо, доставляемое в столовую № 1 вечером (7-8 часов) хранится до следующего утра в помещении мясной заготовки, внавалку на столах. Помещение заготовочной не имеет потолка и железная крыша раскаляется за день, поэтому температура помещения +20°С.

Рыба хранится и разделывается прямо на дворе.

г) Кулинарная обработка продуктов проводится неправильно, так котлеты, по заявлению зав. столовой № 1 Гордиенко и старшей кухарки, изготавливаются из сырого мяса, причем их не жарят, а лишь пропаривают на противне с небольшим количеством кипящей воды, такая обработка не обеспечивает достаточное проваривание мяса. Рыба замачивается в одной и той же воде в течение 18-20 час.

д) Медная кухонная посуда лудится не регулярно, причем 20/ VII напр., перед лужением было исследовано олово на присутствие солей свинца, причем свинец был обнаружен в олове в допустимом количестве (1% после лужения посуды, в полуде при исследовании обнаружено большое содержание свинца) качественный анализ санлабораторий не был проведен, однако реакция на свинец резко положительная.

е) Мытье посуды проводится в маленькой портомойке, причем горячая вода (змеевик) не подведена к посудомоечной, воду носят ведрами и поэтому ее редко меняют. Кроме того портомойка не канализована, поэтому грязную воду приходится выносить ведрами.

ж) Специального транспорта для перевозки пищевых продуктов нет.

з) Рядом с кухней строится овощехранилище, которое давно должно быть закончено (необходимо лишь навесить двери и провести побелку), однако уже в течение месяца работы не проводятся.

VI. При проверке мной накладных на кухне № 1 установлено, что 14/ VII и 15/ VII столовая № 1 получила мясо (которое хранилось в столовой ночь в теплом помещении и из которого были приготовлены пропаренные котлеты).

Из других продуктов в эти дни получена лишь зелень, которая употреблялась для изготовления пищи 17/ VII, однако заболеваний в этот день не наблюдалось, остальные продукты также употреблялись в течение нескольких дней и поэтому не могут быть заподозренными в том, что вызвали эти заболевания. Вода, которой

пользуются на заводе № 55, поступает из р. Волчьей без очистки и предварительного хлорирования, однако не могла вызвать заболевания только у 96 человек и лишь 15/ VII и 16/ VII /14 и 17/ VII заболеваний не было, кроме того, среди заболевших есть члены семей рабочих, не пользовавшиеся заводской водой.

Все это заставляет предполагать, что причиной, вызвавшей отравления послужило мясо, но ввиду того, что ни эпидемиологическое исследование отравлений, ни лабораторное (бактериологическое) исследование пищевых продуктов, а также каловых и рвотных масс больных не было проведено, окончательно установить причину отравления нельзя.

Облсанпищевой инспектор

[підпис]

/Ровенский/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 76-77. – Машинописний текст, оригінал.

№ 246

1933 р., 7 серпня. – Ухвала Верхньодніпровського райвиконкому про попередження керівників сільрад та колгоспів про персональну відповідальність за виконання планів хлібоздачі

По одноосібному сектору:

Не здали жодного центнера односібники В-Дніпровської с.р., Червонянської с.р., Широчанської с.р., В-Хуторської с.р., Н-Григорівської с.р., Верховцевської, П.Григорівської, Посуньківської, Литвинівської, Н-Олександрівської, В-Хуторської с.р. й останні с.ради здали значну кількість, що не забезпечує виконання липневого завдання й лише Пушкарівська с.р. виконала липневе завдання по хлібозобов'язанню серед односібників.

Не виконали своїх зобов'язань й твердоздатчики, керівники с.р., колгоспів Миколаївської, В-Хуторської, Козинської, поставились до твердоздатчиків безвідповідально, проявили опортуністичну практику в захист глитає і, не зважаючи на те, що термін липневого завдання минув, керівники цих с.рад не вжили до зривників хлібоздачі ніяких заходів. Все це є прояв класової сліпоти, що спрямовує цю роботу на зрив виконання хлібоздачі, а тому президія РВКу У х в а л ю є:

Попередити всіх голів с.рад та голів колгоспів, що коли вони до 5 серпня не покриють липневої заборгованості хлібоздачі по зобов'язаннях і не забезпечать своєчасного виконання серпневого завдання, після закінченого строку буде примінено постанову ВУЦВКу та РПК УСРР, щодо накладення штрафу і дострокового стягнення хлібоздачі.

Попередити керівників цих с.рад та колгоспів, що якщо вони не виправлять припущених помилок, і не доб'ються до 5 серпня рішучого злому в виконанні плану хлібоздачі, на них буде накладено суворих заходів впливу.

Застерегти голів с.рад, колгоспів про те, що за видачу хліба на спільне харчування вони будуть відповідати, як за розбазарювання колгоспного хліба.

Зобов'язати голів с.рад, управ колгоспів будь-що забезпечити виконання завдань, по організації безтарної перевози хліба, виконували надані контрольні завдання РЗВ безтарної перевози, ні в якому разі не припускаючи залишення на токах великої кількості хліба, як це мало місце на Миколаївській та Червонянській с.р., де біля молотарок було біля 100 цнт. хліба і правління колгоспів, чекаючи на машини, не вивозили.

Запропонувати всім с.радам негайно із'яти засіви у твердоздатчиків, що не виконали завдання по хлібоздачі, організувати перемолот його та здачі державі в рахунок покриття твердих завдань, водночас прокуратурі завести справи на злісних нездатчиків, яких негайно судити в показовому порядку, застосовуючи до них найсуворішого покарання.

Редакції газети «К.Ш.» через райгазету та виїзні редакції організувати систематичне висвітлення перебігу хлібоздачі як по колгоспах, так і одноосібному сектору, рішуче борючись з глитаєм та його агентурою, показуючи досвід роботи кращих колгоспів та односібників, що забезпечили дострокове виконання хлібоздачі.

Голова РВКу
Секретар

/Марченко/
/Рудніченко/

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 68. – Арк. 224. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 247

1933 р., 9 серпня. – Лист Заступника Народного комісара юстиції і Генерального прокурора УСРР Слинька до Голови Дніпропетровського обласного суду тов. Рум'янцева про випадки самосудів на селі

СЕКРЕТНО

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО ОБЛСУДА
Тов. РУМЯНЦЕВУ

«О САМОСУДАХ»

За последнее время участились случаи самосудов на селе, возникающих, в основном, на почве краж колхозного имущества и частного имущества колхозников и единоличников. Это явление требует самой решительной, беспощадной борьбы с ним. Прежде всего со стороны всех органов дознания, суда и прокуратуры.

Закон от 7 августа 1932 г. об охране социалистической собственности мобилизовал широкие массы на борьбу за охрану этой собственности от расхищения. Но одновременно с этим борьба за соц. собственность принимает подчас уродливые извращенные формы, выливаясь в акты расправы на месте с расхитителями колхозного имущества, или с лицами только заподозренными в хищении.

Эти извращенные формы борьбы тем более недопустимы, что в них (самосудах) иногда участвуют отдельные представители местной власти (председатели, члены с/совета, сельские активисты) и т. д.

В отдельных случаях вдохновителями, организаторами самосудов являются классово-враждебные, антисоветские элементы на селе, пытающиеся через самосуды сознательно дезорганизовать работу местных органов власти и колхозов.

Наркомюст считает, что самосуды прежде всего имеют распространение вследствие полного отсутствия массово-разъяснительной работы по этому вопросу и особенно вследствие неумения местных органов дознания, следствия, суда и прокуратуры решительно бороться со всеми видами краж, наносящими огромный ущерб, как колхозам в целом, так и трудящимся массам села, затяжки рассмотрения дел о кражах и не всегда достаточно суровой репрессии в отношении виновных в кражах. Наркомюст и Прокуратура республики предлагает всем органам дознания, следствия, суда и прокуратуры:

Вести беспощадную борьбу с самосудами, привлекать к ответственности виновных в самосудах, применяя к инициаторам и организаторам самосудов суровейшие репрессии.

Безусловно привлекать к ответственности должностных лиц, которые своим действием или преступным бездействием участвуют в самосудах или способствуют им.

Быстрыми и решительными мероприятиями обеспечить борьбу со всеми видами краж на селе, особенно тщательно выполняя оперативное распоряжение, данное по этому вопросу председателем ГПУ УССР и Генеральным Прокурором УССР.

Органам следствия, суда и прокуратуры обеспечить выявление и привлечение к ответственности за самосуды подлинных организаторов и вдохновителей самосудов, применяя особенно жесткие репрессии за самосуды к кулачью, классово враждебным и антисоветским элементам.

Решительно поставить вопрос перед местными, партийными и советскими организациями о самой активной их помощи и широкой массово-разъяснительной работе в деле самосудов, не допуская малейшего попустительства в борьбе с этим враждебным партии и советской власти явлением.

Заст. Народного Комиссара Юстиции
и Генерального прокурора республики

[підпис]

/Слинько/

№ 248

1933 р., 10 серпня. – Список куркульських господарств на території Кам'янської міської ради

С п и с о к
кулацьких господарств по Кам'янській М/р

Серія	Прізвище імя	Площа	Здача	
74632	Мацаренко Палажка	2,0	10,60	Аули
74633	Горбонос Кузьма А.	0,83	4,40	-//-
74634	Хорсун Оксана	1,0	5,30	-//-
74635	Голенко Корній	0,10	0,53	-//-
75529	Малар Гаврило	0,40	2,12	-//-
	Горбонос Панас	3,25	17,23	-//-
071472	Прядка Михайло	0,34	1,91	Ч-Іванівка
071479	Лисиця Терентій	0,25	1,40	-//-
071474	Лисиця Сергій Яков.	0,25	1,40	-//-
071476	Мірошніченко Іван Андр.	1,52	8,21	-//-
073333	Коломоєць Лаврентій	4,59	24,79	Кринички
075534	Півненко Гнат Гаврил.	2,41	12,78	Романково
071308	Міронченко Гр.Е.	3,93	10,55	Семеновка
071361	Махлай Серг.	1,71	9,24	-//-
071362	Хорчиман Андр.	2,20	11,88	-//-

10.VIII.33 р.

ДАДО. – Ф. Р-2820. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 86. – Рукописний текст, оригінал.

№ 249

1933 р., 16 серпня. – Лист наркомату юстиції УСРР до облпрокурорів про випадки застосування невиправданих репресій

УССР Народний Комиссариат Юстиции
Всем облпрокурорам

По сообщению Днепропетровской Облпрокуратуры подавляющее большинство дел, поступающих из некоторых Райотделений ГПУ, прекращается за отсутствием состава преступления или ввиду недостаточности доказательств.

Так по Константин. Райотделению прекращено -100%

Люксембургскому - 100%

Апостоловскому - 94%

Геническому - 75%

Лиховскому - 59%

Солонянскому - 58%

Ореховскому - 50%

всех присланных для дальнейшего направления дел.

Чрезвычайно высокий % дает и Харьков. облотдел ГПУ. Здесь число прекращенных прокуратурой дел соответственно достигает:

По О.О. - 67%

“ “ ОПО - 66%

“ “ ЭКО - 33%

По Писаревскому райапарату прекращено 40% всех дел, поступивших из Р/О.

По отчету за второй квартал Черниговской Областной прокуратуры, процент прекращенных дел – из общего количества дел, находящихся в производстве расследования, и в среднем доходит до 30-35%.

Таким образом, до настоящего времени, находится в производстве и возбуждается без достаточных оснований громадное количество дел (по которым, естественно, содержатся под стражей арестованные), причем контроль органов прокуратуры осуществляется в лучшем случае в последней стадии прохождения дела (при его пропуске). Сплошь и рядом, однако, нет даже и такого контроля. Это доказывает крайне высокий процент дел, прекращаемых Прокуратурой ГПУ УССР, Суд. Тройкой и Особ. Совещанием и многочисленные факты пересылки в Харьков дел, страдающих грубейшими дефектами.

Например. а/ ДТС ОГПУ Екатерининской жел. Дор. представлено было на слушание суд. тройки дела по обвинению гр. гр. Червоножого, Шершня и других в количестве 50 человек по 54-П УК УССР, при рассмотрении этого дела Суд. Тройка установила:

“Что следствие проведено безобразно, в качестве обвиняемых по одному делу привлечены лица, не имеющие общих преступлений, ряд из них абсолютно безосновательно привлечены, что к общему делу, которому следствием придан характер значительной повстанческой организации, приобщено дело лиц, уже осужденных за хищение без всяких к этому делу оснований” ..... в результате такого “ведения следствия”. 50 человек просидело под стражей с 18/ХП-32г. по 15/VII-33г.

Не менее возмутительным является дело Томаковского Райотделения ГПУ по обвинению работников Райпотребсоюза (того-же района переданное недавно на слушание Днепропетровскому Облсуду). В судебном заседании выяснилось, что: работники Томаковского Райотде // *арк. 443* ления ГПУ применили незаконные методы нажима на свидетелей при проведении следствия в их показания были, таким образом, вынуждены.

В силу этого на суд. заседании эти свидетели отказались от первоначальных показаний.

По настоящему делу содержалось под стражей, между прочим, “4 члена партии”. Дело слушанием отложено и направлено для дополнительного следствия и привлечения к ответственности виновных.

Понятно, что при сколько нибудь внимательном отношении прокурора, наблюдавшего за следствием возможность подобных случаев была бы исключена.

Можно привести еще длинный ряд подобных примеров, несмотря на то, что облпрокуроры, в большинстве случаев, совершенно недостаточно информируют нас в замеченных дефектах и в мерах борьбы с ними.

Приведенные факты доказывают, что сдвиги в работе органов прокуратуры по надзору за ГПУ, в соответствии с постановлением ЦК ВКП(б) от 8/V-33 г. совершенно недостаточны и здесь должно быть проведена, в кратчайший срок большая работа.

Облпрокуратуры, городские, участковые прокуроры должны немедленно:

1.Обследовать имеющиеся в производстве органов ГПУ след. дела, проверив обоснованность обвинения, качество следствия (под углом зрения материализации, документации, конкретности свидетельских показаний и пр.) сроки содержания под стражей и т. д. (там, где эта проверка еще не произведена).

2. Произвести решительный отсев дел, возбужденных без достаточных оснований, обеспечив быстрое и бесперебойное окончание следственных дел и их направление (в суд, Особ. совещания или суд. тройку).

3. Решительно перейти к более сложным и серьезным делам направляемых в ОС или С/Тр. от лаконического утверждения мер соц-защиты к практике развернутых заключений и оценок, отмечая дефекты и недостатки следствия и давая оценку доказательств и степени виновности обвиняемых (копии заключения направлять нам).

4. Повести решительную борьбу с продолжающимися случаями механического “штампования” дел работниками прокуратуры, возбуждая против виновных в каждом случае соответствующее преследование.

5. Повысить качество информации посылаемой в Прокуратуру Республики, обеспечив своевременную ее присылку.

За ПОМ. ГПР – Прокурор ГПУ УССР (Мальцев)

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 442-443. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 250

1933 р., 16 серпня. – Спецповідомлення від облпрокурора до секретаря обкому КП(б)У та уповноваженого ЦКК ВКП(б) про продаж селянами свого майна за хліб

СПЕЦСООБЩЕНИЕ

Зам. Облпрокурора г. Гец во время пребывания в Б-Лепетихском р. было установлено, что Председ. Райисполкома т. КОРОВКО допустил кабальные сделки между Райисполкомом и крестьянами с. Лепетихи: в период

острых продовольственных затруднений Райисполком «покупал» у крестьян разные вещи для организуемого подсобного хозяйства РИКа за мизерное количество хлеба, взятого из под ссуды.

Например: у СИМАНЕНКО Ярины за 5-ть фунт. муки – куплен сарай 6 саж. Такой же сарай за 10 фунт. хлеба куплен у ПОЛОЗОК Феклы. У НИМЧЕНКО Степана куплена новая касарка за 6 кгр., у ПЕРЕПЕЛИХИ Иван котел за 2 фунт. печенного хлеба, у ГНАТОВЫХ за 6 ведер заплачено полтора фунта.

По предварительным данным на таких кабальных условиях, было закуплено всяких вещей у 80 хозяйств.

Сельский совет с. В. Лепетиха обращался по этому вопросу к Местному Прокурору, справедливо указывая, что подобные безобразия напоминают действия кулаков в свое время. Однако прокурор Ферсови [ ] достаточных мер на месте не применял, Облпрокуратуру не информировал.

Кроме того имеются материалы о разбазаривании продуктов и самоснабжения со стороны руководящих работников РИКа.

Распоряжением т. Гец – арестован ПЕТЕЛЬКО – зав. подсобным хозяйством РИКа непосредственно производивший указанные обмены. Дальнейшее расследование продолжается.

ОБЛПРОКУРОР [підпис] /КУМПИКЕВИЧ/
НКЮ и ГПР т. Михайлику, Секретарю Обкома КП/б/У т. Хатаевичу, Уполномочен. ЦКК ВКП(б) т. Осьмову

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 50. – Арк. 15. – Машинописний текст, оригінал.

№ 251

1933 р., 28 серпня. – Доповідна записка обласного санітарно-харчового інспектора щодо масових отруєнь на ст. Мокра Запорізького району

Зав. Облздравотделом т. Шрайберу.
Докладная записка

28/VIII с/г Корпусный врач т. Матревич сообщил мне что, по его сведениям, на ст. Мокрой в авиачастях произошли случаи массовых отравлений. Я об этом немедленно сообщил Вашему заместителю т. Зеленчуку и 28/VIII была отправлена телеграмма-молния Запорожской горздравинспектуре с предложением немедленно выслать на с. Мокрую санпищевого врача т. Литвина и о результатах немедленно известить облздравотдел (через спецсектор). Ввиду того, что сегодня 28/VIII сведений от Запорожской горздравинспектуры не поступило, я вызвал Запорожскую горздравинспектуру и говорил с т. Белым, который мне сообщил следующее: отравления были еще пять дней тому назад среди бойцов авиабригады, два случая было тяжелых. На ст. Мокрую выезжал пицеевик Литвин, им было проведено обследование случаев отравления, отобраны пробы пищевых продуктов, рвотные и каловые массы отравленных. В настоящее время пробы эти исследуют в санлаборатории. На мой вопрос, почему Горздрав, не известил об отравлениях Облздравотдел, т. Белый ответил, что не известили они вследствие того, что отравления были в воинской части.

Я предложил немедленно выслать все материалы по этому делу Облздраву, через спецсектор.

Облсанпищевой инспектор [підпис] Е. Ровенский

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 57. – Рукописний текст, оригінал.

№ 252

1933 р., 10 вересня. – Спецповідомлення про отруєння колгоспників в Михайлівському районі

СПЕЦСООБЩЕНИЕ

«Об отравлении колхозников в Михайловском районе».

В с. Тимошовке в С-хоз. артели имени тов. Петровского во время завтрака 5/IX с.г. пищей отравлено 65 человек. Смертных случаев не было. Все отравившиеся находятся в болезненном состоянии.

На место происшествия Райаппаратом ГПУ командирован оперативный работник с врачом для оказания помощи больным и агентурно-следственной проработки случившегося отравления.

О последующем сообщим дополнительно.

ВРИД. НАЧ. Д/П ОБЛЮТДЕЛА ГПУ
Пом. Начальника СПО

[підпис]
[підпис]

/КРИВЕЦ/
/ГОВЛИЧ/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 61. – Машинописний текст, оригінал.

№ 253

1933 р., 14 вересня. – Лист уповноваженого Дніпропетровської області по заготівлі сільгоспродуктів щодо надходжень хліба від куркульських господарств

До всіх Райуполкомзаг РНК.

З цим надсилаємо до відому й керівництва розпорядження УполкомзагРНК на Україні за № 01/01 від 9/IX-33 р.

Нач. сект. обліку

/Супоницький/

Копія.

Всем Облуполкомзаг.

«О поступлении хлеба от кулацких хозяйств».

Согласно закона Сельсоветы обязаны, на основе копий приемных квитанций ссыпунктов, пересылаемых Райуполномоченными, вести учет выполнения заданий по хлебодаче по кулацким хозяйствам. В отношении хозяйств, невыполняющих своих заданий, сельсоветы в установленном порядке должны дважды в месяц посылать Райуполномоченному соответствующие сведения для наложения репрессий.

Большинство сельсоветов эту работу не ведет, а следовательно не контролирует и не обеспечивает выполнения установленных заданий по кулацким хозяйствам.

Заготзерно, согласно установленных правил, при приемке хлеба от кулацких хозяйств, делает об этом соответствующую отметку в квитанции по («видам поступления») и отражает формы СР.

На основе формы 6Р, посылаемых пунктами Заготзерно Райуполномоченным КомзагСН, последние в пятидневных сводках по форме СВ (получаемых в том числе и Облуполномоченными) отражает поступление хлеба от кулацких хозяйств.

По линии Заготзерно фактическое поступление также должно отразиться специально графой в областных пятидневных сводках по хлебозаготовкам.

Официальные учетные данные Заготзерно о выполнении заданий по кулацким хозяйствам в большинстве случаев не соответствуют меньше фактической сдачи хлеба этими хозяйствами в счет своих обязательств.

Это объясняется тем, что пункты, как правило, зачисляют эту сдачу по графе сдачи «от единоличного сектора», вместо того, чтобы начислить по специальной графе «от кулацких хозяйств».

В результате получается совершенно искаженной картина выполнения заданий по кулацким хозяйствам, что не может иметь, по понятным соображениям, серьезного политического характера при рассмотрении в соответствующих инстанциях хода заготовок в разрезе области и районов.

Настоящим предлагаем:

Совместно с Облконторами Заготзерно дать снова пунктом категорические указания – внимательно и тщательно относиться к заполнению приемных квитанций, обязательно выделяя в установленном порядке поступление хлеба от кулацких хозяйств.

ДАДО. – Ф. Р – 2820. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 88. – Машинописний текст, копія.

№ 254

1933 р., 22 вересня. – Лист уповноваженого Комітету заготівель сільгоспродуктів РНК СРСР в Україні від 22 вересня 1933 року до всіх районних уповноважених по заготівлям щодо виконання постанови про перекривання зерном невиконаних зобов'язань по картоплі

В С Е М РАЙУПОЛКОМЗАГССК.

В связи с тем, что постановлением директивных органов разрешено перекрывать зерном некоторую часть обязательств по картофелю /в связи с недосевом/. Комитет Заготовок при СНК СССР установил специальную отчетность по выполнению картофеле-обязательств – зерном.

Инструкция по постановке этого учета опубликована в нашем бюллетене «На фронте с.г. заготівель», №27./

Вам следует подробно ознакомиться с этой инструкцией и наладить учет таким образом, чтобы мы здесь могли знать не только количество поступившего картофеля в погашение обязательств, но и условное количество картофеля, перекрытого зерном. Для этого предлагаем установить такой порядок учета:

Как видно из инструкции, приемочный пункт Заготзерно обязал Вас присылать сведения о количестве полученного ими зерна в погашение картофельных обязательств с перерасчетом уже на картофель.

Вам необходимо при ведении журнала, учета картофельных обязательств № 5 и 6 учитывать каждую пятитдневку, общую сумму погашения обязательства по картофелю, как картофелем, так и зерном (суммируя данные заготовительных пунктов картофеля и заготовительных пунктов зерна) и отдельно добавить в этом же журнале графу под названием «в том числе зерном».

В этой графе надо проставлять количество зерна и перевод его на картофель (по инструкции, как уже сказано, этот перевод должен делать сам пункт Заготзерно).

Для того, чтобы мы имели также эти сведения своевременно, а также, чтобы сельсовет имел полное представление о фактическом состоянии выполнения обязательств по картофелю, Вам необходимо в формах №7 и 8 добавить такую графу «в том числе зерном», с тем, чтобы (в графах 2,3) отмечать суммарное количество картофеля, как натуральное так и перекрытое зерном, а в отдельной графе «в том числе зерном с начала кампании» выделить поступление зерном, причем эту графу удобнее поместить перед графой «наименование секторов».

В соответствии с этим предлагаем очередную пятитдневку, в случае если у Вас уже имело место поступление картофеля зерном, соответствующую форму ввести в посылаемую нам сводку № 8 и в дальнейшем вносить аккуратно.

ЗА УПОЛКОМЗАГССК

/ФРИДМАН/

ДАДО. – Ф.Р-2820. – Оп. 1. – Спр. 1. – Арк. 104. – Машинописный текст, завірено печаткою.

№ 255

1933 р., 28 вересня. – Директивний лист Дніпропетровського облздороввідділу щодо заходів боротьби з харчовими отруєннями

О мероприятиях по борьбе с пищевыми отравлениями.

За последние две недели в ряде городов имели место массовые отравления рабочих, вызванные пищей, так:

1. В Кривом Рогу 26/VI – произошли массовые отравления среди рабочих, вызванные мясом и мясными продуктами,
2. В Запорожье – массовые отравления, вызванные рыбой,
3. В Каменском – на заводе Дзержинского 19/VII – вызванные рыбой,

4. В Павлограді 16/VII – і др.

Обследование всех этих случаев показало, что могли они произойти вследствие ослабленного внимания к вопросам хранения продуктов, транспортированию их, правильной, доброкачественной кулинарной обработке, четкости в работе бракеража, постоянного надзора прикрепленных врачей.

Отсутствие бдительности со стороны Орсов и ЗРК, а также со стороны прикрепленных врачей, отсутствие рабочего контроля создают благоприятную возможность классовому врагу и вредителю пробравшемуся в ряды аппарата – использовать положение для сознательной порчи продуктов и готовой пищи со всеми вытекающими отсюда последствиями – подрывом нашего социалистического строительства.

НАДО ДАТЬ РЕШИТЕЛЬНЫЙ БОЛЬШЕВИСТСКИЙ ОТПОР ВЫЛАЗКАМ КЛАССОВОГО ВРАГА.

Произошедшие отравления должны послужить всей нашей системе тревожным сигналом, требующим немедленной мобилизации внимания всех сил нашей системы и в первую очередь, партийных и комсомольских работников на этом серьезнейшем участке работы.

Нужна максимальная бдительность, исключительная настороженность, строжайший контроль.

Надо дать почувствовать классовому врагу, что ему нет и не может быть места его вредительской работе в системе общественного питания.

Необходимо немедленно перестроиться, особенно сейчас, когда в связи с наступлением жарких дней, возможность пищевых отравлений увеличивается и при отсутствии необходимого контроля создается благоприятная почва вредительства.

Надо мобилизовать всех коммунистов, комсомольцев, весь профактив, как нашей системы, так и рабочий контроль, обслуживаемых предприятий с тем, чтобы в корне пресечь имевшие место факты и исключить всякую возможность их повторения, необходимо решительно бороться с бездеятельностью и оппортунизмом, а потому ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1) Директорам трестов, Орсов, ЗРК и Райздравотделам немедленно созвать районные совещания прикрепленных врачей, зав. столовыми, зав. производствами, браковщиков для обсуждения мероприятий по борьбе с пищевыми отравлениями и проведения их немедленно в жизнь.

2) В пятидневный срок проверить санитарно-гигиеническое состояние абсолютно всех предприятий в целом, всех подсобных цехов, мест хранения продуктов, транспортировки их. Произвести трехдневник очистки и вентилирования мест хранения продуктов, произвести побелку кладовых. Вновь произвести полуду всего инвентаря.

3) Установить особый контроль и наблюдение за продуктами, легко подвергающимися порче – мясо, солонина, рыба, молочные, грибы, а также проверять зелень на предмет выяснения, не подвергалась ли она опылению ядом при предохранении на корню от огородных вредителей.

4) Райздравотделом взять под особый контроль работу прикрепленных врачей, безоговорочно отдавая под суд врачей, халатно относящихся к исполнению своих обязанностей.

5) Во всех предприятиях установить должности браковщиков, на которых возложить обязанности браковки сырья и готовой продукции. Изъять браковщиков из ведения Куста и передать их в непосредственное ведение Трестов. Провести инструктивное совещание с браковщиками. Браковщикам, при участии прикрепленных врачей, составлять ежедневные акты на приемку продуктов с определением пригодности их к пище, а также акты на пригодность готовой пищи. Акты составлять при участии прикрепленных врачей и представителей общественного контроля.

6) Во всех трестах, ОРСах и ЗРК создать и укомплектовать должности санврачей трестов, ОРСов и ЗРК, которые организуют и руководят работой прикрепленных врачей на основе директив НКЗ и ВУКООПита.

7) Усилить работу лабораторий; там где имеются лаборатории производить обязательный предварительный анализ сырья с ежедневной записью результатов.

8) В целях предупреждения возможного распространения желудочно-кишечных заболеваний, особенно усилить борьбу с мухами – носителями желудочно-кишечных инфекций.

Проверить обеспеченность предприятий хлорной известью, липучками, марлей и сетками. Также усилить борьбу с грызунами.

В борьбе с грызунами не допускать разбрасывания ядов в кладовых помещениях, на полках, поверхности тары, где хранятся продукты.

9) Во всех предприятиях без исключения, безоговорочно провести в жизнь правило обязательно оставления одной порции всякого изготовленного блюда, сохраняя его в течении 24 часов в холодном месте, в соответствующей посуде, дабы всегда иметь возможность, в случае происшествия отравления, произвести анализ выданной пищи.

10) В тех предприятиях, где отсутствуют холодильные хозяйства или ледники – немедленно организовать деревянные лари – ледники, с внутренней оцинковкой для хранения продуктов. Взять на особый учет предприятия, где отсутствуют ледники и добиться постройки таковых в 1933 году.

11) Запретить кустарную засолку мяса без участия соответствующих специалистов.

12) Во всех предприятиях безоговорочно провести в жизнь обязательное кипячение помытой столовой посуды в течении 10 минут.

13) Усилить работу аттестационной комиссии по проверке и очистке всех работников предприятий от классово-чуждого элемента, проверив сверху до низу социальный состав аппаратов столовых.

14) Мобилизовать весь партийный и комсомольский состав работников, профактив, рабочую общественность, врачебные силы на борьбу с возможными пищевыми отравлениями.

ДАТЬ ДОЛЖНЫЙ БОЛЬШЕВИСТСКИЙ ОТПОР В ЭТОМ ВОПРОСЕ ВРЕДИТЕЛЯМ-КУЛАКАМ, ПРОБРАВШИМСЯ В НАШИ СТОЛОВЫЕ.

15. На директоров Трестов, ОРСов, ЗРК, Городск. и Райздравинспекторов возлагается личное руководство всеми намеченными мероприятиями с доведением до сведения Облздрава о результатах принятых мер не позднее 5/IXс.г.

За голову Надзвичкому

[підпис]

/Зеленчук/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 66-68. *Машинописний текст, оригінал.*

№ 256

1933 р., листопад. – Лист військового прокурора 7-го Стрілецького корпусу до прокурора УСРР

НКЮ-ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКЕ-НЕГАЙНО

ПРОКУРОРУ УССР

г. Харьков

14 июня с/г при сношении за № 9/1406 мною была препровождена Днепропетровскому Обл. Прокурору переписка политуправления УВО с копией письма комотделения о тяжелом материальном положении семей красноармейцев в селе Гирсовка; Н-Васильевского района, для производства расследования по фактам, указанным в письме.

15 июня Облпрокурор переслал всю переписку для исполнения Колларовскому учпрокурору, но последний, несмотря на то, что с момента получения им переписки прошло уже пять месяцев, в течение какого времени я ему делал три напоминания, а также обращался к Облпрокурору и все же до сего дня не сообщил результатов расследования.

Облпрокурором, за волокиту по данному вопросу, на учпрокурора наложено дисциплинарное взыскание - строгий выговор с предупреждением, но и эта мера воздействия ничего реального не дала, т.к. требуемый Облпрокурором материал расследования до октября все же учпрокурором не представлен.

Сообщая о вышеизложенном прошу Вашего распоряжения о привлечении к более строгой ответственности Колларовского учпрокурора за бездушно-бюрократическое отношение к разрешению важного вопроса, а так же и за незаинтересованность в вопросе материальных условий и быта кр-цев, что привело к фактам указанным в письме на имя НачПУУВО (копия прилагается), одновременно понудив его выслать мне материал расследования.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Копия письма.

ВОЕННЫЙ ПРОКУРОР 7 с/к.

/ШАХТЭН/

(подпись)

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 49. – Арк. 62-62 зв. – *Машинописний текст, оригінал.*

№ 257

1933 р., 26 листопада. – Спецінформація старшого слідчого Обласної прокуратури Равіча по справі про звинувачення 4-х конюхів артїлі «ІІІ-й Вирішальний» Бабайківської сільради Царичанського району у знищенні коней та підбурення конюхів колгоспу до залишення роботи в колгоспі

ТАЄМНО

ОБЛПРОКУРОРОВІ
СПЕЦІНФОРМАЦІЯ

Ознайомившись зі слідчими справами, що є в переведенні камери Нарслідчого встановив, що серед інших справ є справа по звинуваченню 4-х конюхів артїлі ІІІ-й Вирішальний, Бабайківської Сільради у знищенні коней та підбурення конюхів колгоспу до залишення роботи в колгоспі.

Стисло обставини справи такі:

В середніх числах Лютого місяця старший конюх артїлі, за соцстаном куркуль, брат його теж конюх куркуль спільно з двома конюхами синами заможних середняків та останніми конюхами в кількості 13 осіб з'явилися до голови колгоспу з вимогою дати хліба інакше покидають вони організованим порядком працювати зазначаючи, що колгоспники їдять вже загинувши коні.

В цей день в дійсності загинула коняка і цей старший конюх КРІВЧЕНКО Іван запропонував двом конюхам біднякам отвезти загинувшу коняку і зібрав останніх конюхів почав говорити, щоб спільно піти до голови колгоспу вимагати хліба, скориставшись тим, що можна буде зазначити Голові колгоспу, що колгоспники і зокрема конюхи, що повезли коняку взяли з собою ножі, щоб вирізати з коняки м'яса для їжі. Цей організований куркульський метод був підтриман братом старшого конюха КРІВЧЕНКО Федором та тими двома синами заможних середняків.

Конюхи, що одвозили загинувшу коняку спростовують той факт, що вони з ножами явились, щоб використати м'ясо загинувшої коняки.

За час з 1-го Січня по 20 Лютого загинуло 8 штук коней та 11 коней знаходяться в надзвичайно виснаженому стані.

Голова колгоспу, нова людина в колгоспі, зразу-ж дав розпорядження видати всім конюхам по 15 хунтів хліба.

По справі заарештовано 4 особи і вжито заходів до негайного закінчення цієї справи. Оскільки по цій справі спецінформація не надіслана і обізнавшись з цією справою – повідомляю Вас про це.

Старший Слідчий Обл. Прокуратури
26.ІІ.33 р.

[підпис]

/РАВІЧ/

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 37. – Арк. 560. – Машинописний текст, оригінал.

№ 258

1933 р., грудень. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до Ради народних комісарів УСРР про епідемію висипного тифу

СОВЕТУ НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ УССР.

Заболевания сыпным тифом по Днепропетровской Области принимают угрожающие размеры: за октябрь – 1095, в ноябре – 1262, и за 10 дней декабря - по неполным сведениям – 597. Поражены промышленные центры: Днепропетровск, Днепроустрой, Кривой Рог и по сельским районам 31 Совхоз, добавит еще район Пятихаток.

Президиум Облисполкома на заседании 9/ХІІ наметил ряд серьезных мероприятий по ликвидации сыпного тифа: командировать в угрожающие районы 50 врачей, 100 студентов, развернуть дополнительно 2000 инфекционных коек, снабдить бельем, дезустановками и т.д.

Для финансирования этих мероприятий президиум ассигновал 300.000 рубл., однако эти средства ни в коей мере не обеспечивают реализацию всех намеченных мероприятий. Напряженность областного бюджета

не дает возможности увеличить размеры ассигнований. Посему президиум Облсполкома в целях скорейшей ликвидации сыпного тифа в Днепропетровской Области просит ассигновать на противоэпидемические мероприятия 600.000 рублей.

Председатель Облсполкома
 Ответствен. Секретарь

/Гаврилов/
 /Вронский/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 70. – Арк. 33. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 259

1933 р., 21 грудня. – Спецповідомлення до облздороввідділу від райздоровінспектора щодо випадків отруєння в артiлі ім. Войкова Долинського району через вживання хліба з неякісної муки

В Долинському районі, в Артiлі ім. ВОЙКОВА Микола-Бурдзуйківської Сільради 1/ХІІ-33 р. було медробітниками цієї сільради, ДОБІНИМ та лікпомом БЕЗВЕРХИМ виявлено сім випадків отруєння, картина якого була слiдуюча: хворі раптово почали, після вживання коржів, випечених з борошна, одержаного в Артiлі – рвати, з'явилася головна біль, в животі теж біль, бігунка без крові, на обличчі припухлість. Температура не підвищувалась. Явища захворювання до вечора того-ж дня зникли. Медробітниками далі виявлено, що ті колгоспники та крім того ще 70-80 колгоспників одержали раніше з одної зернової кучі, зерно, яке підсушували (бо було вогке) змололи – пекли коржі, після вживання яких трапилось захворювання. Серед тих колгоспників, що теж одержували зерно, захворювань не виявлено. Захворіло лише тих 7 чоловік, що по деяким даним одержали зерно раніше. Медичними робітниками була негайно оказана захворілим медична допомога (хворі до лікарні не направлялись, так як захворювання не були тяжкі). Заборонена була видача та вживання зерна з комори; за участю представника від Сільради та Правління колгоспу було взято окремі проби зерна борошна, хліба у захворілих та передано через РЗІ в лабораторію Заготзерно 2/ХІІ-33 р. Лаборант Заготзерно дослідження не зробила і 12/ХІІ-33 р. зразки були відправлені РЗІ до Криворізької Санбаклабораторії, яка 23/ХІІ повернула продукти за неможливістю зробити дослідження на присутність миш'яку, який по підозрі Здороввідділу, був примішаний до зазначених продуктів. 24/ХІІ мною лічно привезені на дослідження зазначені продукти до м. Дніпропетровська – судмедлабораторії.

По артiлі медробітники взяли під пильний догляд заклади громхарчування, комори, колгоспників, вододіймища. Більш захворювань, ідентичних з першими – не було спостережено до цього часу.

РАЙЗДРАВІНСПЕКТОР

[підпис]

(РОЗЕ)

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 74. – Арк. 109. – Машинописний текст, оригінал

№ 260

1933 р. Список сільських рад Дніпропетровської міської ради, по яких виявлено приховані посіви озимих

СПИСОК

сільрад по яких виявлено утаєнні посіви озимих в момент перевірки та вручення обов'язків.

Назва сільради	Кількість гос-под.	Площа посіву	Нараховано податку
Березанівська	112	12,16	36,48
Ломівська	44	7,68	23,04
Краснопільська	4	0,46	1,38
С.Покровська	62	19,20	40,38
Підгороднянська	23	24,27	49,53
Н.Олександрівка	12	1,54	4,62
РАЗОМ	257	64,71	156,43

ДАДО. – Ф.Р- 2819. – Оп. 1. – Спр. 9. – Арк. 15. – Машинописний текст, копія.

№ 261

**1933 р. – Один із списків постраждалих від голоду в Межівському районі
Дніпропетровської області**

	По Петровке № 2	
1) Снагивской Антон Алек.	250 гр.	(умер)
2) Золокобыльский Степан	450 гр.	---
3) Ляшенко Мотря	300 гр.	---
4) Балицкий Виктор	250 гр.	живой
5) Усенко Антон Демент.	556 гр.	---
6) Казаченко Прокоф. Сергеев.	480	---
7) Счепотин Сашко	287	---
8) Устемко Василий	451	---
9) Ярудеев Дмитро	561	---
	Хорошевский с/с Коммуна «Червонный Жовтень»	
1) Ботов Моисей	744	умер
2) Милашун Павел	388	умер
3) Хорошенко Гнат	509	болен
4) Рябченко Сергей	45	---
5) Легкошкур Дмитро	616	---

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 77. – Арк. 3. – Рукописний текст, оригінал.

№ 262

1933 р. – Довідка облпрокурора про факти канібалізму у Дніпропетровській області

Д О В І Д К А

Надійшло справ на людоїдів, які спрямовані на розгляд до Судової тройки на 54 особи.

На трупоїдів на – 6 осіб.

Разом – 60.

Находило справ по місяцях: -

Лютий міс. - 2 справи

Березень - 4

Квітень - 34

Травень - 20

Виникли ці справи по 20 районах:

Особливо відмічаються райони, в яких було більше двох випадків.

П'ятихатка - 3

Синельниково - 5

Олександрія - 3

Павлоград - 8

Долінське - 4

Н. Прага - 5

Лепетиха - 3

Лихівка - 5

Прокурор по ДПУ т. Єременко

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 1. – Арк. 500. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 263

1933 р. – Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про допомогу безкорівним колгоспникам в обзаведенні коровами» (перша сторінка)

«О помощи бескоровным колхозникам в обзаведении коровами» постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б)

В целях скорейшего осуществления поставленной партией и правительством задачи обеспечения коровами колхозников не имеющих коров в своем личном пользовании Совет Народных Комиссаров Союза ССР и Центральный комитет Всесоюзной Коммунистической партии (большевиков) постановляют провести следующие мероприятия:

1. Организовать в течении 1933 года государственную помощь бескоровным колхозникам Украинской ССР, Белорусской ССР, Северо-Кавказского края, Нижне-Волжского края, Средне-Волжского края, Центральной черноземной области, Московской области, Западной области, Уральской области, Казахской АССР, Средней Азии и Дальне-Восточного края в деле приобретения ими на льготных условиях ТЕЛОК в количестве 1.000.000 (одного миллиона) голов.

2. В этих целях:

а) приобрести у молочно-товарных колхозных ферм и у колхозов, имеющих обобщественное стадо, в перечисленных в пункте 1-м республиках, краях и областях 228 тыс. телок в возрасте до восьми месяцев;

б) приобрести у колхозников и единоличников, имеющих коров в своем личном пользовании, в порядке закупки с предварительной контрактацией 772 тыс. голов в возрасте до 8 месяцев;

3. Утвердить следующий план закупки телок по республикам, краям и областям: ...

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 84. – Арк. 135. – Друкований текст.

№ 264

1933 р. – Статистичні дані про питому вагу продовольчих культур у хлібо-здачі по Дніпропетровському району за 1932 – 1933 рр.

ПИТОМА ВАГА ПРОДОВОЛЬЧИХ КУЛЬТУР В ХЛІБОЗДАЧІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РАЙОНУ
ЗА 1932 та 1933 р.

/за даними пробного нарахування/.

НАЗВА КУЛЬТУР	1932 р.	1933 р.
ВСЬОГО ЗЕРНОВИХ	6914,5	5020,39
П Ш Е Н И Ц Я	1174	1123,69
Питома вага в усіх зернових	17,0	22,4
Ж И Т О	1298	1275,27
Питома вага в усіх зернових	18,8	25,4

ДАДО. – Ф. Р-2819. – Оп. 1. – Спр. 9. – Арк. 68. – Машинописний текст, незавірена копія.

№ 265

1933 р. – Лист Всеукраїнського дослідного інституту харчування (м. Одеса) щодо боротьби з захворювання на пеллагру, яка виникає внаслідок голодування або поганого харчування

ВСЕУКРАИНСКИЙ НАУЧНЫЙ ИНСТИТУТ ПИТАНИЯ
Одесса, ул. Пастера, № 16

П Е Л Л А Г Р А

В последние годы все чаще приходится констатировать наличие вспышек пеллагры в СССР. Вспышки эти имели место на Украине (особенно район, прилегающий к Первомайску), в Грузии, в Средней Азии. Несомненно, что число зарегистрированных случаев значительно меньше фактического числа больных – не-

сомненно также, что пеллагра имеется и там, где она еще не описана. Объясняется это незнакомством врачей с пеллагрой и неправильными поэтому диагнозами. Несомненно, что далеко не единичные случаи имеются в различных городах и сельских участках. Эти случаи необходимо распознавать, ибо ранняя диагностика гарантирует полное исцеление. Просмотренные же и запущенные случаи приводят к тяжелым поражениям центральной нервной системы, психозам и инвалидности.

Клиническая картина пеллагры складывается из характерных кожных изменений, из нарушений функций пищеварительного аппарата, тяжелых изменений нервной системы, поражения психики, причем все эти явления протекают на фоне тяжелого общего истощения. Болезнь имеет сезонный характер, появляясь весной и утихая к осени. Этот сезонный характер пеллагры относится, как к самым вспышкам эпидемии, так и к рецидивам отдельных случаев. Наиболее яркими в начале болезни симптомами, определяющими даже самое название болезни, - являются изменения со стороны кожи. Термин «пеллагра» происходит от итальянских слов *pell* - кожа и *agra* - шершавая.

ИЗМЕНЕНИЯ СО СТОРОНЫ ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОГО ТРАКТА. Болезнь развивается исподволь - обычно с конца зимы, причем больные жалуются на общую слабость, на боль в различных частях тела обычно с неопределенной локализацией и на ряд явлений в полости рта. Жжение во рту и слюнотечение очень часто являются самыми ранними признаками болезни, но, к сожалению, они обычно не привлекают внимания врача, к которому обращается больной. Эти явления сопровождаются часто изжогой, болью и ощущениями тяжести в области желудка.

Явления со стороны пищеварительного тракта испытывают затем дальнейшее развитие. Слизистая рта набухает, становится красной; особенно характерный вид принимает язык: сначала он обложен, затем становится ярко-красным - особенно по краям и на кончике; иногда местами отрывается эпителий; нередко кровоточат десны, как при цинге.

Вкус часто извращен, аппетит понижен, слюнотечение может дойти до таких степеней, что промокает подушка. Появляются рвоты, часты поносы, иногда сменяющиеся запорами.

ИЗМЕНЕНИЯ КОЖИ. Общие продромальные явления и мало выраженные сначала симптомы со стороны органов пищеварения (ограничиваются иногда чувством жжения во рту, слюнотечением) с появлением ярких лучей весеннего солнца начинают усиливаться и одновременно появляются характерные кожные изменения, локализирующиеся обычно прежде всего на частях тела, подверженных прямому солнечному облучению. Поражаются тыльная сторона рук, затылок, лицо (особенно щеки, нос, нижняя губа), тыльная сторона стопы. Редко поражаются покрытые части тела, еще реже изменяется вся кожа тела. Изменения эти сводятся к появлению эритем, обычно располагающихся симметрично на указанных частях тела. Эритемы эти имеют светло-красный, реже темно-красный цвет, причем интенсивность их нарастает. Больные жалуются на жжение кожи и очень нередко рассматривают все эти кожные симптомы, как результат воздействия солнечных лучей. Эритемы часто пигментируют, приобретая коричневый цвет; иногда появляются пузырьки с серозным, серозно-гнойным содержанием, к которому может примешиваться кровь.

Недели через 2-3 краснота начинает постепенно исчезать, эпидермис сохнет и шелушится. Кожа на этих местах начинает грубеть, пигментироваться, принимая темно-бурый цвет, иногда приобретая бронзовый оттенок. Повторные пеллагрические изменения ведут к уплотнению кожи, она становится жесткой, а на местах изъязвлений могут образоваться рубцы.

НЕРВНАЯ СИСТЕМА. Изменения со стороны нервной системы выражаются в болях (гл. обр. спины), изменениях рефлексов, нарушениях моторных функций, контрактурах и т.д. Шаткая, неуверенная походка больного в пеллагровой местности уже на расстоянии дает иногда право для постановки диагноза.

В конце концов пеллагра завершается расстройством психики, проявляющимся в многообразных формах: слабоумии, мании, меланхолии, циркулярном психозе. Такие больные склонны к самоубийству. Смерть наступает при явлениях тяжелой хакексии.

Вся описанная картина с достаточной очевидностью рисует тяжесть заболевания пеллагрой, причем больные уже на ранних стадиях болезни теряют трудоспособность. Если учесть, что чаще всего пеллагрой болеет сельское население и притом в весенний и летний период, т. е. в период полевых работ (посевной период, уборка), то становится ясной вся социальная опасность этого заболевания. Социальная опасность усугубляется тем, что запущенные случаи пеллагры, приводят к инвалидности (параличи, психозы). Между тем, как своевременная терапия случаев, распознанных в ранних стадиях, дает вполне благоприятный эффект. Ранняя диагностика поэтому является при пеллагре одной из важнейших задач. Вот почему, нужно иметь в виду, что кожные изменения далеко не всегда сопровождают пеллагру, что существуют случаи «*pellagra sine pellagra*» - пеллагры без кожных явлений. Ранняя диагностика требует выявления «стертых» латентных форм (иногда сказывающихся лишь незначительными изменениями в полости рта), ибо открытие этих форм должно повлечь за собой широкие профилактические мероприятия в соответствующей местности.

ПРИЧИНА ПЕЛЛАГРЫ. Пеллагра широко распространена на всем земном шаре, но чаще всего и наиболее постоянно она наблюдается в тех местах, где население длительно односторонне питается кукурузой. Это обстоятельство одно время заставляло связывать пеллагру только с питанием кукурузой - и в Италии до

сих пор для этой болезни сохранился термин «маидизм» (кукуруза-маис). Между тем пеллагра появляется слишком часто не только при одностороннем кукурузном питании. Изучение вспышек пеллагры в Одессе, а также в других местах Украины показало, что все зарегистрированные больные совершенно не ели кукурузы, либо ели ее очень мало. Точно так же не связана была с питанием кукурузой и недавняя вспышка пеллагры в Средней Азии.

Поэтому понятно, что прежние взгляды на пеллагру, как на болезнь, возникающую вследствие отравления испорченной кукурузой – должны быть оставлены. Не пользуется общим признанием и инфекционная теория пеллагры.

Пеллагра представляет собой последствие длительного качественно неполноценного питания. Многие авторы склонны относить эту неполноценность за счет отсутствия в пище полноценных белков животного происхождения (недостаток определенных аминокислот), большинство же исследователей склоняются к авитаминозной теории происхождения пеллагры. Главным образом благодаря исследованиям Гольдбергера устанавливается точка зрения на пеллагру как на последствие лишения человека особого антипеллагрозного витамина Р. Так как в кукурузе этот витамин отсутствует, то делается понятной причина развития пеллагры при одностороннем питании ею. Большинство авторов идентифицируют витамин Р с тепло – и щелочноустойчивой частью витамина В, - т.е. с витамином В2 как витамин Д американских авторов. Таким образом, пеллагра может развиться при любом типе питания: необходимо только чтобы пища лишена была антипеллагрического витамина. Антипеллагрическим витамином богато мясо, молоко, и дрожжи – главным образом пивные. Отчасти содержится этот витамин в помидорах, шпинате и в брюкве. Этот витамин теплоустойчив, а потому он сохраняется в поджаренном мясе, неваренном молоке и – в известной мере – в консервах томатовых, шпината и брюквы.

ПРОФИЛАКТИКА И ТЕРАПИЯ. В тех местах, где пеллагра свивает прочное гнездо, - особенно там, где широко культивируется кукуруза – необходимо широкое развертывание животноводческой базы (источник мяса и молока) и огородных культур.

В качестве терапевтических мероприятий – лучшим является применение печени, мяса, молока и дрожжей. Хороший терапевтический эффект получается от 200 гр. мяса в сутки, либо от 1 - 1 1/2 литров молока в сутки, от 20-60 гр. сухих пивных дрожжей до 3-4 раз в день.

Дополнительными источниками антипеллагрового вещества могут служить консервы из томатов, шпината и брюквы. Само собой понятно, что все указанные продукты можно комбинировать в различных сочетаниях.

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 79-81. Машинописный текст, незавірена копія.

№ 266

[1933 р.] – Лист облпрокурора до обкому КП(б)У про випадки захворювання людей на сап у Верхньодніпровському районі

Секретно

Областной прокуратурой получено сообщение от Верхнеднепровского участкового прокурора о том, что в В-Днепровском районе с 6 мая с/г возникла эпидемия заболевания сапом среди людей.

Установленным карантинном 10 мая с/г подтвердилось заболевание 5 человек сапом, из которых двое умерло, а трое продолжают оставаться на карантине.

В данное время работает комиссия, состоящая из врачей, изучающая причину возникновения этой болезни. По предварительному заключению врачей, причинами, вызвавшими заболевание сапом, является употребление мяса падших коней из салотопни.

Установлено, что заведующий салотопней г. В-Днепровска Башкатов и другие сбывали мясо падших коней, в связи с чем – указанные лица привлекаются к ответственности.

Облпрокурор

[підпис]

/Кумпикевич/

Рассылается:

Секретарю Обкома тов. ХАТАЕВИЧУ

Председателю Облисполкома тов. АЛЕКСЕЕВУ

Председателю Обл.КК тов. ТАРАНУ

Зав. Обл. Здравотделом тов. ШРАЙБЕРУ

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 63. Машинописный текст, оригінал.

№ 267

[1933 р.] – Інформація облпрокурора до облздороввідділу щодо дитячої смертності від голодування в с. Олексіївці Нікопольського району

Ц. Таємно

Згідно повідомлення Учпрокурора Нікопольського р. в с. Алесіївці зареєстровано 7 випадків наглої смерті дітей шкільного віку, причому смерть спричинялась через 10-12 год. з початку захворювання.

При захворюванні цих дітей спостерігались такі явища:

Біль голови, спини, блювота, сухість в глотці, стиснення в грудях, болі в череві, судомлення рук, та втрата розсудку.

Таким чином, померло дітей у гром. ПАНЧЕНКО Марка двоє, у гром. Доруди 15/III-ц.р. померло 3-є дітей та у ПЛИСКОГУЗА 14/III – одна дитина.

Є підстави гадати, що смерть дітей спричинялась внаслідок отруєння, з приводу того, що ці родини в зв'язку з недостатньою кількістю хліба та інш. харчових продуктів вони споживали сурогати, які звуться реп'яхами та плавнева берізка. Ці сурогати вживаються в с. Олексіївці і іншими родинами, в зв'язку з недостатньою кількістю харчових продуктів. Зразу сурогати збирають та просушують, потім зерна товчуть та примішують це в їжу.

Зараз по цій справі проводиться розслідування та для всебічного дослідження з дитячих трупів вилучені шлунки з рештками їжі, частина тонкої кишки, третина печінки, які надіслані для аналізу до Одеського інституту судово-наукової експертизи.

Дніпропетровська облпрокуратура повідомляє про масові випадки отруєння – для вжиття відповідних заходів.

Т.в.о облпрокурора

[підпис]

/Кумпівкевіч/

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 86. – Арк. 45. – Машинописний текст, оригінал.

№ 268

1933 р. – План переселення жителів інших територій СРСР в райони Дніпропетровської області, які постраждали під час голодомору

План допереселения в Днепропетровскую область в порайонном разрезе.

№ п/п	Наименование районов	Колич допереселяем. хозяйств	
		Из внутри УССР	Из Западной обл.
1.	Бердянский	500	1000
2.	Белозерский	500	450
3.	Б. Лепетихский	400	300
4.	Б. Токмакский	-	500
5.	Генический	1000	
6.	Коларовский	1000	
7.	Мелитопольский	-	500
8.	Михайловский	-	300
9.	Н. Сирогозский	-	550
10.	Н. Васильевский	1000	-
11.	Н. Троицкий	500	450
12.	Акимовский	-	600
13.	Апостоловский	600	-
14.	Васильевск. Зап.	-	300
15.	Долинский	-	400
16.	Люксембургский	-	250
17.	Межевской	1000	-

№ п/п	Наименование районов	Колич допереселяем. хозяйств	
		Из внутри УССР	Из Западной обл.
18.	Божедаровский	-	300
19.	Н. Пражский	1000	-
20.	Павлоградский	1500	-
	ИТОГО	9000	6500
ОБЛЗУ		[підпис]	/Паршин/

Центральний державний архів вищих органів влади і управління України, далі – ЦДАВО України – Фонд: Міністерство сільського господарства і заготівель Української РСР, Київ. Ф. 27. – Оп. 14. – Спр. 713. – Арк. 21. – Машинописний текст, оригінал.

№ 269

1933 р. – Відомість на потрібну кількість переселенців на територію Васильківського району

ВІДОМІСТЬ
на потрібну кількість переселенців для Васильківського району

№ п/п	Назва Сільради	Назва колгоспів	Кільк. потреб. господ.	Залізнична стан. та віддалені стан.
1.	Копанівська	Леніна	65	Копаніно 7 клм.
2.	В. Михайлівська	Червоний Колос	35	Просяне 2 клм.
3.	- // -	Молотова	20	- // -
4.	- // -	Перемога	30	- // -
5.	х. Чапліно	Спільна Праця	30	Чапліно 1 клм.
6.	- // -	Шевченко	45	- // -
7.	- // -	Жовтневий Бор	20	- // -
8.	Павлівська	Явір	20	Ульянівка 7 клм.
9.	- // -	Ульянова	30	- // - 8 клм.
10.	- // -	Відпов. Незаможн.	10	- // - 12
11.	- // -	Шлях до кращого	14	- // - 12
12.	Н. Григорівка	Чубаря	20	письмена 10 кл.
13.	Васильківка № 1	Більшовик	40	Ульянівка 3 "
14.	- // -	Зелена долина	20	- // - 5 "
15.	Васильківка № 2	Будьоного	50	- // - 2 "
16.	Дубовиківська	Червона Армія	30	Чапліно 10 "
17.	Олександрівка	ком. Черв. Прапор	30	Ульянівка 18 "
18.	- // -	арт. Об'єдн. Праця	30	- // - 15 "
19.	Добровілля	Нове Життя	20	- // - 8 "
20.	Дебальцевська	Червона Хвиля	40	Чапліно 12 клм.
21.	Дмитрівська	ком. Комінтерн	5	Ульянівка 35 "
22.	- // -	Косіор	45	- // - 25 "
		РАЗОМ	650	

Верно [підпис]

ЦДАВО України – Фонд: Міністерство сільського господарства і заготівель Української РСР, Київ. Ф. 27. – Оп. 14. – Спр. 713. – Арк. 42. – Машинописний текст, завірена копія.

№ 270

**1933 р., не пізніше першої половини квітня. – Лист секретаря обкому КП(б)У
М. Хатаєвича про масове виселення «хуліганів, куркулів і дезорганізуючого елемента»
з Дніпропетровської області з додатком плану виселення**

Сов. Секретно

Секретарю.....РПК
Начальникам Политотделов
Копия: Нач. Райотделению ГПУ

С целью создания твердого революционного порядка в городах и на селе, очистки нашей области от хулиганских, кулацких и дезорганизаторских элементов с промышленных предприятий, совхозов и колхозов, намечено к выселению из нашей области 17.000 семейств и 5.000 человек – одиночек. Это массовое выселение будет проведено в течение мая и июня. К началу уборочной кампании в наших городах, особенно на селе, не должно оставаться никого из кулацких, хулиганствующих и дезорганизаторских элементов. Все они должны быть выселены, для того чтобы к моменту начала уборочной кампании создать на селе вполне благоприятную обстановку для борьбы с каким бы то ни было растаскиванием, расхищением и воровством урожая с колхозных и совхозных полей.

Это массовое выселение кулацкого, петлюровского и уголовно-преступного элемента, а также неисправимых дезорганизаторов колхозного производства, безнадёжных лодырей и бездельников, норовящих прожиться за чужой счет, за счет расхищения и разворовывания колхозного добра, воровства и грабежа – должно получить очень большое значение в деле укрепления и улучшения всей обстановки и положения на селе.

Районные партийные комитеты, политотделы МТС и совхозов должны совместно с органами ГПУ уделить проведению выселения самое серьезное внимание и провести его наиболее организованно и четко. Во всем этом деле самым важным и решающим является правильное определение тех лиц, которые должны быть выселены. Тут должна быть проявлена исключительная политическая бдительность, чтобы, во-первых, не оставить не выселенным кулацкий и уголовно-хулиганский элемент, терроризирующий честных колхозников и, во-вторых, не задеть таких колхозников и единоличников из бедноты и середняков, которых выселять вовсе не следует. Раньше, чем определить ту или иную семью и одиночку к выселению, необходимо трижды проверить все материалы, факты и действия их, чтобы не допустить никакой ошибки. Необходимо принять особо серьезные меры к тому, чтобы списки высылаемых не намечались слишком поспешно, с кондачка, чтобы туда не попали колхозники, возбудившие недовольство правленцев и сельсоветчиков только потому, что они критиковали злоупотребления, недочеты и упущения в работе местного начальства, чтобы не было допущено при этом ни одного факта и случая сведения личных счетов.

Выселению из области – из городов и сел подлежат следующие группы:

- а) все преступные, безнадежно деклассированные, паразитирующие элементы из городов и сел;
- б) все кулацкие хозяйства, живущие на выселках и оставшиеся в селе, которые были в свое время раскулачены или сумели избежать раскулачивания;
- в) все дезорганизаторские элементы, в том числе и исключенные из колхозов, неисправимые лодыри и бездельники, которые проживают за счет воровства и расхищения колхозного хлеба и другого колхозного имущества, которые отказываются честно работать и не желают вести индивидуального сельского хозяйства;
- г) все преступно-паразитические, уголовные, хулиганско-бандитские элементы, оторвавшиеся от трудовой жизни, а также бродяжнические элементы, потерявшие трудовые навыки и не желающие работать, живущие за счет мелкого воровства и попрошайничества, дезорганизующие нормальную жизнь на селе и в городах.

Для того, чтобы очиститься от всех этих элементов из вашего района необходимо выселить, примерно ..... семейств кулацких и других чуждых элементов и ..... одиночек.

Списки всех подлежащих выселению должны быть составлены не позже 5/V- 33 г. Составление списков семейств и лиц, подлежащих выселению, возлагается на специальную комиссию, в составе: секретаря РПК, председателя РИКа, Начальника Районного Отделения ГПУ и соответствующих начальников политотделов МТС и совхозов. На эту тройку возлагается обязанность просмотра всех лиц, намечаемых к выселению, она выносит окончательное решение о выселении. Вся практическая работа по выявлению лиц, подлежащих выселению и составлению списков возлагается на аппараты ГПУ и Милиции, с привлечением аппарата политотделов МТС и совхозов.

При проведении всей работы по выселению особое внимание должно быть уделено тем селам, которые являются очагами кулацкого, уголовно-преступного и хулиганствующего элемента, которые имеются в каж-

дом районе. Эти села при массовом выселении должны быть совершенно избавлены от уголовно-бандитского элемента, терроризирующие колхозы и колхозников. Поэтому в эти села необходимо послать специальных работников ГПУ и Милиции, чтобы они особо тщательно выявили весь кулацкий и уголовно-преступный, хулиганствующий элемент, дезорганизуемый и терроризирующий честное колхозное население.

Секретари РПК и Начальники районных отделений ГПУ должны представить в Обком и в Облотдел ГПУ подробный отчет о ходе этой работы к 25/IV – 33 г. и к 10/V – 33 г. – окончательные сведения о количестве подлежащих к выселению из района.

Вне этого общего массового выселения, в настоящее время должно проводиться выселение отдельных индивидуальных хозяйств, которые отказываются от проведения весеннего сева, а также от работы в колхозах и совхозах. Директивой Обкома предлагалось такие хозяйства лишать земли, как полевой, так и усадебной, конфисковать у них все средства производства, с передачей их колхозу, а самих их выселять за пределы области.

РПК обязаны в декадный срок точно определить такие индивидуальные хозяйства, которые злостно отказываются от выполнения задания по весеннему севу с тем, чтобы выселить их за пределы области, прислав список этих хозяйств на рассмотрение особого совещания при ГПУ.

При намечении таких хозяйств к высылке, необходимо также обеспечить тщательную проверку с тем, чтобы выселить действительно злостных единоличников, нежелающих засеять свои земли, хотя имеющие для этого все возможности (тягло, семена). Это выселение единоличников, нежелающих работать, имеет также своей целью избавить село от дезорганизаторского элемента, от воров и расхитителей колхозного хлеба и иного колхозного имущества. Необходимо использовать это выселение для морального воздействия на всех остальных единоличников, с тем, чтобы те или честно работали на своем индивидуальном хозяйстве, выполняя все обязательства перед государством или пошли в колхоз (если, конечно, колхозники соглашаются их принять).

Секретарь Обкома КП(б)У

/М. Хатаевич/

КОНТРОЛЬНЫЕ ЦИФРЫ

О выселении классово-чуждого, контрреволюционного, уголовного и бездомного элемента по Днепропетровской области.

№ п/п	Наименование районов	Подлеж. выселению	
		Семейных	Одинок
1.	Михайловский	120	25
2.	Н-Златопольский	100	25
3.	Б-Лепетихский	200	40
4.	Высокопольский	120	30
5.	Запорожский	2200	500
6.	Томаковский	100	40
7.	Царичанский	450	30
8.	Лиховский	200	30
9.	Александрийский	400	60
10.	Апостоловский	295	30
11.	Синельниковский	375	75
12.	Люксембургский	275	80
13.	Каменской Гор.	385	150
14.	Софиевский	350	50
15.	Долинский	300	25
16.	Петриковский	215	30
17.	Никопольский	600	140
18.	Васильевский	270	30
19.	Павлоградский	420	60
20.	Криворожский	600	300
21.	Н-Серогозский	260	60
22.	Чубаревский	200	30
23.	Ореховский	300	50
24.	Цареконстантиновский	250	35
25.	Б-Токмакский	320	75
26.	Солоньянский	420	30

№ п/п	Наименование районов	Подлеж. выселению	
		Семейных	Одиноких
27.	Новомосковский	350	50
28.	Ново-Васильевский	380	30
29.	Ново-Троицкий	320	50
30.	Магдалиновский	325	50
31.	Терпеньеvский	180	30
32.	Б-Белозерский	400	40
33.	Бердянский	420	60
34.	Генический	350	60
35.	В-Днепровский	250	50
36.	Покровский	300	30
37.	Мелитопольский	400	100
38.	Молочанский	420	25
39.	Васильковский	335	25
40.	Н-Николаевский	150	25
41.	Колларовский	570	65
42.	Сталиндорфский	50	50
43.	Ново-Прагский	450	80
44.	Каменский н/Д.	150	30
45.	Божедаровский	250	30
46.	Акимовский	200	30
47.	Пятихатский	325	70
48.	Днепропетровск и Н-Днепровск	700	2000
	Итого:	17000	5000

ДАДО. – Ф. П-19. – Оп. 1. – Спр. 1865. – Арк. 28-35. – Машинописний текст, оригінал.

№ 271

1933 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У до 1-го секретаря ЦК КП(б)У С.В. Косіора і голови РНК УСРР В.Я. Чубаря про зростання кількості захворюваності і смертності від голоду

ЦККП(б)У тов. КОСИОРУ.
СНК УССР тов. ЧУБАРЮ.

В Днепропетровской области на протяжении всего 1932 года (особенно последнего квартала) и первых месяцев 1933 года, имеет место значительный рост заболеваемости и смертности.

Повышение заболеваемости особенно значительно по инфекционным болезням, в частности по брюшному и сыпному тифам и в еще большей степени по малярии.

Так, сыпным тифом в 1932 году были поражены 48 районов, давших 1394 заболеваний против 778 в 1931 году. Брюшной тиф в 1932 году поразил все районы области, где зарегистрировано 13820 заболеваний, против 8354 в 1931 г. Что касается малярии, то заболеваемость ею в 1932 г. дала 117.532 случая против 54090 в 1931 году с одновременным ростом заболеваний тропической малярией в таких районах, как Днепропетровский, Камянской, Криворожский, Днепрострой и другие.

Коэффициент смертности за 1932 год по сравнению с предыдущим также увеличился с 13,9 по 17,1 по области (на 1000 душ населения), причем по некоторым городам, как Днепропетровск, Запорожье, Каменское и отдельным сельским местностям, коэффициент смертности колеблется от 15,4 до 20,1.

С конца 1932 г. (ноябрь-декабрь месяцы) и в особенности в 1-м квартале текущего года, рост заболеваемости и смертности увеличился еще в связи с фактами недоедания и значительного истощения с явлениями, так называемых, безбелковых отеков, авитаминоза и, имеющим место во многих районах области случаев отравления от употребления в пищу суррогатов.

Следует, наконец, отметить рост подкидывания детей и чрезвычайно высокую (до 50%) смертность их. Крайнюю перегруженность детских домов (вместо полагающихся 250 детей уже сейчас находится 550 детей) и заполнение этими детьми сети стационарных ясель.

Обком принял ряд мер по борьбе с этими явлениями. Из областных фондов переброшены продукты в эти районы для питательных пунктов и детских ясель, приняты меры к разворачиванию в этих районах ясель (уже развернуто 260 ясель с охватом 12.800 детей). Организованы горячие завтраки в школах. Высланы бригады медработников с медикаментами для проведения лечебно-профилактических мероприятий, в частности по предупреждению пищевых отравлений; развернуты дополнительные койки для госпитализации наиболее тяжелых больных, проводится массово-разъяснительная работа среди населения.

Однако, принятых мер крайне недостаточно, необходимо значительно увеличить противоэпидемические и лечебно-профилактические мероприятия, расширить сеть дополнительных коек для госпитализации, увеличить количество детских ясель и детдомов, организовать профилактории для лучших колхозников и улучшить медицинское обслуживание районов.

Между тем, отпущенные Наркомздравом для Днепропетровской области на 1933 год лимиты, крайне ограничены и не дают возможности за счет имеющегося бюджета провести эти мероприятия, поэтому Обком, учитывая исключительно напряженное эпидемическое состояние области и значительный рост заболеваемости в связи с этими факторами, просит:

1. Немедленно ассигновать из резервного фонда для Днепропетровской области 1 млн. рублей из расчета:

а) на усиление эпидемического фонда	400.000 р.
б) на расширение сети детских домов на 250 коек	250.000 р.
в) на организацию 10 профилактор. для колхозников по 50 коек	350.000 р.
2. Предложить Наркомснабу УССР соответственно усилить продовольственное снабжение области диетпродуктами и сахаром из расчета охвата 150.000 детей яслами и 370 тысяч детей горячими завтраками в школах.

3. Предложить Комитету Товарных Фондов выделить для организации и оборудования профилакториев, ясель, дополнительных коек и т.д. – 280.000 метров мануфактуры и 7500 пар детской обуви.

4. Предложить Наркомздраву, учитывая сильную пораженность области по заболеваемости малярией, немедленно выделить для профилактической и лечебной целей 3000 килограмм хинину.

5. Учитывая крайне напряженное состояние с медицинскими кадрами по области, в особенности острый недостаток врачей, предложить Наркомздраву немедленно командировать в распоряжение области из крупных промышленных центров Украины не менее 100 врачей, для организации и улучшения медицинской помощи, в особенности в пораженных районах.

Секретарь Днепропетровского Обкома КП/б/У

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 75. – Арк. 43-44. – Машинописный текст, незавірена копія.

№ 272

1934 р., 21 січня. – Лист терміново виконуючого обов'язки обласного прокурора до Прокуратури УСРР про тяжкий стан сімей червоноармійців

Таємно

ДО ПРОКУРАТУРИ РЕСПУБЛІКИ УСРР.
На № 91001120.

Дніпропетровська Облпрокуратура повідомляє, що в справі тяжкого матеріального стану сімей червоноармійців в с. Гірсовка було переведено розслідування, і як виявилось на місці, це стосується періоду березень – червень місяць 1933 р.

В сучасний момент всі родини червоноармійців с. Гірсовки одержують допомогу, згідно з законом.

Тяжке матеріальне становище деяких родин червоноармійців утворилося тому, що в 1932 р. Коларівський р-н, в тому числі і с. Гірсовка, не виконали плану хлібозаготівель і, дякуючи куркульському опору і саботажу, хліб було розбазарено, приховано в ямах, навіть з боку окремих родин червоноармійців були випадки приховування в ямах хліба. Лише по одержанні державної допомоги було видано родинам червоноармійців відповідну кількість хліба, і таким чином стан їх покращився, оскільки таке становище утворилося за вини окремих відповідних керівних осіб, Облпрокуратурою нікого до кримінальної відповідальності не притягнуто.

ТВО ОБЛПРОКУРОРА

[підпис]

ДАДО. – Ф. Р-1520. – Оп. 3. – Спр. 49. – Арк. 67. – Машинописний текст, оригінал.

№ 273

1934 р., 13 березня. – Лист Всеукраїнського державного інституту харчування до Дніпропетровського облздороввідділу про дозвіл вживання в їжу зараженої риби

НКОЗ.
 Всеукраїнський Державний Інститут Харчування
 СЕКРЕТНО.
 Дніпропетровському Облздраву
 Копія: Спецотделу ГПУ УСССР.
 Спецгруппе Дніпропетровського
 Облотдела ГПУ.

Настоящим Всеукраинский Институт Питания в ответ на Ваше письмо от 10/III -34 г. за №Т-055 сообщает, что инструкцию о варке рыбы, зараженной ботулинусом, предполагалось разослать, как секретную, но, в связи с тем, что Институт учел необходимость оглашения ее ограниченной группе работников предприятий общественного питания (Зав. предприятием, санитарный врач, зав. производством, отдельные повара), по согласованию с Зам. Наркомздрава УСССР тов. Хармандарьяном, инструкция была пущена, как не подлежащая оглашению; этим объясняется то, что вложенная в конверт инструкция имеет следы предварительной прошивки, на конверте была сделана надпись: «не подлежит оглашению»- «Днепропетровскому Зав. Облздравом – лично».

Институт признает сделанную грубую ошибку, выразившуюся в неисpravлении, на инструкции, надписи «СЕКРЕТНО» на «НЕ ПОДЛЕЖИТ ОГЛАШЕНИЮ», а также в непроставлении исходящего № на конверте.

Сообщаю, что мною, по отношению к виновному лицу, приняты меры воздействия – работник уволен.

Директор Всеукр. Института Питания

/В. Гордин /

ДАДО. – Ф. Р-2240. – Оп. 1. – Спр. 117. – Арк. 53. – Машинописний текст, оригінал.

№ 274

1934 р. 31 березня. – Постанова Дніпропетровського облвиконкому та обкому КП(б)У про факти повернення селян, які кинули свої домівки.

О фактах возвращения крестьян, бросивших год – полтора тому назад свои дома, возвратившихся сейчас и требующих возврата этих домов, занятых уже переселенцами.

(Постановление Облисполкома и
 Обкома КП(б)У от 31/III-34 г.).

Из районов и сел поступают сообщения, что крестьяне, бросившие полтора – два года тому назад свои усадьбы на произвол судьбы и ушедшие из села, теперь возвращаются и требуют возврата своих усадеб, которые пришли в состояние разрушения, а теперь восстановлены за счет государства и представлены для переселенцев.

Облисполком и Обком КП(б)У разъясняют:

1. Все дома, которые были брошены хозяевами, а затем были восстановлены и отремонтированы за счет государства и теперь заняты переселенцами, прибывшими туда в плановом порядке, закрепляются за этими переселенцами и не подлежат возврату прежним хозяевам. Сельсоветы и все другие органы власти обязаны принимать все меры к защите переселенцев от всяких запугиваний и иных попыток воздействия со стороны тех, кто бросил свое село и колхоз, а теперь возвращаются.

2. Обязать РИКи и сельсоветы представлять таким возвращающимся в села те дома и строения, которые не заняты и находятся в распоряжении сельских советов и правлений колхозов и оказать содействие этим колхозникам и трудящимся единоличникам в отремонтировании этих домов.

Председатель Облисполкома И. Гаврилов
 Секретарь Обкома КП(б)У М. Хатаевич

ДАДО. – Ф. Р-1370. – Оп. 1. – Спр. 100. – Арк. 42. – Машинописний текст, оригінал.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

РОЗДІЛ • III ГОЛОДОМОР

№ 137	1932 р., 23 квітня. – Лист завідуючого Ново-Празької 7-річної районної трудової школи № 1 до завідуючого Дніпропетровської фабрично-заводської семирічки № 36 про необхідність організації допомоги учнями міських шкіл учням сіл у справі організації гарячих сніданків.....	199
№ 138	1932 р., [квітень]. – Копія замітки зі стінної газети при Інституті Кукурудзи, що була записана секретарем осередку КП(б)У Анциферовим про рішення загальних зборів робітників допомоги підшефному колгоспу «Нова Діброва» продуктами харчування.....	199
№ 139	1933 р., 1 січня. – «Чорна дошка» в Дніпропетровській газеті «Зоря».....	200
№ 140	1933 р., 6 січня. – Інформація в газеті «Зоря» «Про зняття колгоспів Запорізької міськради з чорної дошки».....	202
№ 141	1933 р., 10 січня. – Довідка завідуючого інформсектором Дніпропетровського обкому КП(б)У з питання втечі з сіл одноосібників і колгоспників.....	203
№ 142	1933 р., 18 січня. – Акт опису майна селянина Ф. Боюна, мешканця с. Аули, Аульської сільради Кам'янського району Дніпропетровської області, за невиконання контракції та приховування хліба.....	203
№ 143	1933 р., 25 січня. – Постанова президії Кам'янської міської ради про штрафи за невиконання контракційних умов з продажу хлібу державі.....	204
№ 144	1933 р., січень. – Стаття в газеті «Коллективіст» П'ятихатського району «Ворогам народу – розстріл» про суд над керівництвом артілі ім. Фрунзе с. Тернуватка П'ятихатського району.....	205
№ 145	1933 р., січень. – Спецповідомлення оперативного відділу Дніпропетровської обласної управи робітничо-селянської міліції про факти самопокалічення голови Петриківської сільради Гаценка, а також уповноваженої облвиконкому П.Х. Павленкової з метою ухилення від відповідальності за невиконання хлібозаготівлі.....	206
№ 146	1933 р., 1 лютого. – Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У по інформації ДПУ і Прокуратури про хід судових репресій і заходи щодо їх упорядкування.....	207
№ 147	1933 р., 7 лютого. – Лист Наркомату юстиції до обласних прокуратур щодо притягнення до відповідальності за недостовірні дані обліку сільгосппродукції.....	207
№ 148	1933 р., 7 лютого. – Повідомлення голови Криничанської сільради на адресу громадянки Явдохи Михайличенко про позбавлення її права користування землею та сільськогосподарським реманентом.....	208
№ 149	1933 р., 15 лютого. – Лист завідуючого облздороввідділом головам райвиконкомів щодо боротьби з голодом, мобілізації медичних працівників, покращенню харчування в дитячих установах.....	209
№ 150	1933 р., 21 лютого. – Лист Кам'янського міського прокурора до Дніпропетровського облпрокурора про отримання пакету з відозвою до збройної боротьби проти голоду.....	210
№ 151	[1933 р., 22 лютого]. – Додаток до листа Криворізького міськздоровінспектора до облздороввідділу про хворих з порушенням обміну речовин.....	210
№ 152	[1933 р., 22 лютого]. – Додаток до листа начальника Центральної промколонії Дніпропетровська до облздороввідділу про високий рівень смертності ув'язнених через погане харчування.....	210
№ 153	1933 р., 23 лютого. – Доповідна записка начальника облздороввідділу до обкому КП(б)У «Про заходи щодо надання допомоги районам з підвищеною смертністю та захворюванням».....	211
№ 154	1933 р., 26 лютого. – Спецінформація облпрокуратури про відмову конюхів Бабайківської сільради працювати за відсутністю хліба.....	215
№ 155	1933 р., 26 лютого. – Коефіцієнти природного руху населення по області у 1932 році порівняно з 1931 р.....	216
№ 156	1933 р., [лютий]. – Спецповідомлення прокурора Дніпропетровської області про факт вживання в їжу в артілі «Шлях до соціалізму» Ново-Сирогозького району загиблого коня, який був заражений сапом.....	217
№ 157	1933 р., лютий. – Копія анонімного листа групи членів КП(б)У до обкому партії про голод у Дніпропетровській області з резолюцією секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича.....	217
№ 158	1933 р., 1 березня. – Доповідна записка уповноваженого облздороввідділу завідуючому Дніпропетровським облздороввідділом про надання допомоги голодуючим селянам Ново-Василівського району.....	219

№ 159	1933 р., 1 березня. – Протокол засідання Криворізького міськпарткому КП(б)У про зменшення репресивного тиску до колгоспів, які були занесені на «чорну дошку».....	220
№ 160	1933 р., 2 березня. – Лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом до обкому КП(б)У, облвиконкому, Наркомату охорони здоров'я УСРР, Облвідділу ДПУ про випадки масових отруєнь дикими рослинами у Велико-Лепетиському районі.....	221
№ 161	1933 р., 3 березня. – Лист-повідомлення райздоровінспектора Верхньодніпровського району до облздороввідділу про смертність дітей в дитячому будинку.....	221
№ 162	1933 р., 4 березня. – Інформація начальника міліції Дніпропетровської області про крадіжки зерна з елеватора станції Апостолове.....	222
№ 163	1933 р., 4 березня. – Інформаційне зведення Дніпропетровського обкому КП(б)У про факти голоду в області.....	222
№ 164	1933 р., 5 березня. – Наказ завідуючого облздороввідділом повідомити про організацію допомоги населенню в Чубарівському районі.....	227
№ 165	1933 р., 5 березня. – Повідомлення райздоровінспектора Чубарівського райвиконкому про випадки набряків та виснаження від голоду.....	227
№ 166	1933 р., 7 березня. – Лист прокурора Покровської дільниці Островського від 7 березня 1933 року до Дніпропетровського обласного прокурора про факти знаходження трупів людей, що померли від голоду.....	227
№ 167	1933 р., 8 березня. – Лист райздоровінспектора до облздороввідділу щодо кількості хворих від недоїдання по Новомосковському району.....	228
№ 168	1933 р., 9 березня. – Лист голови Солонянського райвиконкому до Дніпропетровського облздороввідділу про випадки захворювання на некрофілію через недоїдання.....	228
№ 169	1933 р., 10 березня. – Повідомлення Межівського райвиконкому до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих.....	229
№ 170	1933 р., 11 березня. – Лист секретаря Олександрійського районного комітету КП(б)У Резвого до секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У Хатаєвича з проханням взяти під особливий контроль розслідування випадків вбивства і канібалізму в селі Трудовці Олександрійського району.....	230
№ 171	1933 р., 11 березня. – Лист від облздороввідділа до райздоровінспектора Васильківського району про необхідність обстеження мешканців району через велику кількість отруєнь.....	232
№ 172	1933 р., 11 березня. – Супроводжувальний лист до статистичних відомостей по Молочанській лікарні.....	233
№ 173	1933 р., 11 березня. – Статистичні відомості по Молочанській лікарні.....	233
№ 174	1933 р., 11 березня. – Лист Бердянського райвиконкому до облздороввідділу щодо проведення заходів по боротьбі з голодом.....	234
№ 175	1933 р., 11 березня. – Лист райздоровінспектора Царичанського району до облздороввідділу щодо реєстрації в районі випадків встановлення діагнозів – набряки від голоду та виснаження.....	235
№ 176	1933 р., 12 березня. – Телефонограма до голови Криничанської сільради з постановою президії Кам'янської міської ради про позбавлення селян користування землею.....	235
№ 177	1933 р., 13 березня. – Доповідна записка старшого слідчого облпрокуратури С. Равичадо обласного прокурора за матеріалами слідства відносно самопостачання з боку секретаря партосередку Куцого та голови Межирічської сільської ради Павлоградського району Давиденка.....	236
№ 178	1933 р., 14 березня. – Лист райздоровінспектора Томаківського району до облздороввідділу про можливість випадків отруєнь сміттєвими рослинами, які вживаються в їжу.....	240
№ 179	1933 р., 17 березня. – Повідомлення райздоровінспектора Чубарівського виконавчого комітету про голодуючих.....	240
№ 180	1933 р., 21 березня. – Лист-довідка райздоровінспектора Петриківського району до спецбюро Петриківського РВК про стан смертності в районі.....	241
№ 181	1933 р., 24 березня. – Список людей хворих на безбілкові набряки Чубарівському районі.....	241
№ 182	1933 р., 25 березня. – Інформаційний лист Павлоградського райздоровінспектора завідувачу Дніпропетровського облздороввідділу про стан справ у районі та заходи щодо подолання голоду.....	242
№ 183	1933 р., 25 березня. – Про виявлення загиблих від голоду – повідомлення прокурора Покровської дільниці до Дніпропетровського обласного прокурора.....	242

№ 184	1933 р., 27 березня. – Циркулярний лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбера до районних здоровінспекторів про випадки захворювання робітників заводів через незадовільне харчування.....	243
№ 185	1933 р., [березень]. – Лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича до секретарів райкомів і голів райвиконкомів про факти голодної смерті та заходи спрямовані на покращення ситуації.....	244
№ 186	1933 р., 1 квітня. – Повідомлення уповноваженого облздороввідділу по Оріхівському та Чубарівському районах до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих.....	245
№ 187	1933 р., 1 квітня. – Звинувачувальний висновок слідства про розкрадання кукурудзи, що була привезена на ст. Трояно для артілі «Октябрь» в с. Софіївка Бердянського району.....	246
№ 188	1933 р., 3 квітня. – Директивний лист завідувача облздороввідділа щодо надання допомоги дітям у зв'язку з послабленим харчуванням.....	247
№ 189	1933 р., 4 квітня. – Циркулярний лист спецсектору Дніпропетровського обласного відділу охорони здоров'я до міських і районних здоровінспекторів з інформацією про постанову обкому КП(б)У щодо забезпечення дитячих ясел молоком, що лишалося після сплати податку.....	248
№ 190	1933 р., 8 квітня. – Циркулярний лист Народного комісаріату охорони здоров'я УСРР про медичне обслуговування, санобробку і харчування безпритульних.....	248
№ 191	1933 р., 9 квітня. – Пошта-телеграма від обласного прокурора Еременка та від Завідуючого Оргінстром Горнштейна всім прокурорам Дніпропетровської області про приховування фактів зменшення урожайності та дачі фіктивних показників про втрати урожаю.....	249
№ 192	1933 р., 9 квітня. – Звіт до Наркомздоров'я від Дніпропетровського облздороввідділу щодо проведення конкретних форм допомоги дітям, дорослим по нашій області.....	250
№ 193	1933 р., 10 квітня. – Повідомлення райздоровінспектора до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих Оріхівського району.....	251
№ 194	1933 р., 11 квітня. – Лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбером до Павлоградського райздоровінспектора про відсутність реєстрації померлих.....	251
№ 195	1933 р., 12 квітня. – Повідомлення Чубарівського райздоровінспектора до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих.....	251
№ 196	1933 р., 12 квітня. – Лист райздоровінспектора Велико-Токмацького району до Дніпропетровського облздороввідділу щодо заходів з ліквідації голоду в районі.....	252
№ 197	1933 р., 17 квітня. – Лист директора Дніпропетровського Санітарно-бактеріологічного інституту до Царичанського районного санлікаря з проханням надіслати зразки насіння сорних трав для вивчення їх харчової придатності.....	252
№ 198	1933 р., 19 квітня. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому до міськраді райвиконкомів щодо великої кількості померлих в лікарнях, яких не встигають хоронити.....	253
№ 199	1933 р., 21 квітня. – Повідомлення про випадки захворювань на безбілкові набряки в Чубарівському районі.....	253
№ 200	1933 р., 25 квітня. – Лист інспектора райздороввідділу Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу щодо смертності від голодування в районі.....	254
№ 201	1933 р., 25 квітня. – Лист райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу про випадок канібалізму в с. Бабайківка Царичанського району.....	254
№ 202	1933 р., 27 квітня. – Доповідна записка райздоровінспектора Павлоградського району Щеглова секретарю райкому КП(б)У Баннику про допомогу голодуючим.....	255
№ 203	1933 р., 28 квітня. – Доповідна записка облпрокурора Дніпропетровської області Кумпикевича до бюро обласного комітету КП(б)У про самосуд представників влади над куркулями і заходи щодо покарання винних.....	256
№ 204	1933 р., 28 квітня. – Доповідна записка райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу з аналізом смертності по Царичанському району з січня по квітень 1933 року.....	256
№ 205	1933 р., 29 квітня. – Повідомлення про кількість людей хворих на безбілкові набряки в Чубарівському районі.....	257
№ 206	1933 р., квітень. – Доповідна записка завідувача облздороввідділом до облвиконкому щодо отруєння мукою, в якій містилася споринья.....	257
№ 207	1933 р., березень-квітень. – Повідомлення Оріхівського райвиконкому до Дніпропетровського облздороввідділу про голодуючих.....	258

№ 208	1933 р., квітень. – Доповідна записка дільничного прокурора до Дніпропетровського облвиконкому, облпрокурора та до Генерального прокурора УСРР про збільшення смертності у Мелітопольському районі від голоду.....	259
№ 209	1933 р., квітень. – Повідомлення начальника політвідділу Роздорівської МТС про вбивство батьком сина з ціллю годування родини.....	260
№ 210	1933 р., [квітень]. – Доповідна записка завідуючого обласною санстанцією Кроля до завідуючого обласним відділом охорони здоров'я М.Д. Шрайбера про збільшення кількості хворих категорії «інші» (безбілковий набряк, загальна слабкість) серед робочих Дніпропетровських заводів.....	261
№ 211	1933 р., [квітень]. – Доповідна записка секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У на ім'я Косіора і Чубаря щодо великого рівня смертності протягом 4 кварталу 1932 року – початку 1933 року.....	263
№ 212	[1933 р., 28 квітня]. – Додаток до докладної записки райздоровінспектора Царичанського району до Дніпропетровського облздороввідділу про смертність в Царичанському районі з січня по квітень 1933 року.....	264
№ 213	1933 р., 3 травня. – Лист райздоровінспектора Павлоградського району до завідуючого облздороввідділом про голодомор у районі.....	265
№ 214	1933 р., 7 травня. – Доповідна записка партколегії обласної Контрольної комісії Робітничо-селянської інспекції про насильство та знущання над колгоспниками Новомосковського району.....	266
№ 215	1933 р., 10 травня. – Доповідна записка завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбера Харківському інституту харчування щодо випадку масового отруєння в Павлоградському районі.....	270
№ 216	1933 р., 11 травня. – Лист начальника робітничо-селянської міліції Дніпропетровської області до голів сільських рад Дніпропетровської міської ради про припинення відказів жителям у видачі довідок про місце проживання.....	270
№ 217	1933 р., 11 травня. – Постанова бюро Павлоградського райпаркому «Висновки про перевірку правильності витрачання продовольчої допомоги у колгоспах, за станом на 5-те травня 1933 року».....	271
№ 218	1933 р., 12 травня. – Довідка організаційно-інструкторського відділу Дніпропетровського обкому КП(б)У про побиття селян в селі Мало-Козирщина Магдалинівського району.....	273
	1933 р., 27 травня. – Лист начальника Дніпропетровського обласного відділу ДПУ про спростування цих фактів.....	273
№ 219	1933 р., 20 травня. – Супроводний лист з додатком міськздоровінспектора м. Кривого Рогу до Дніпропетровського облздороввідділу про кількість хворих через голодування по Криворізькій міській раді.....	273
№ 220	1933 р., 22 травня. – Лист райздоровінспектора Томаківського району до Дніпропетровського облздороввідділу про захворювання через харчування трупами тварин.....	274
№ 221	1933 р., 23 травня. – Доповідна записка секретаря Партколегії Розенфельд про голод і смертність в селі Костянтинівка Мелітопольського району.....	274
№ 222	1933 р., 24 травня. – Витяг з протоколу № 48 засідання бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про «викривлення лінії партії» у проведенні хлібозаготівель у Царичанському районі.....	276
№ 223	1933 р., 25 травня. – Лист заступника райздоровінспектора Магдалинівського району до Дніпропетровського облздороввідділу про випадки канібалізму в с. Новоукраїнці та с. Кременовка.....	277
№ 224	1933 р., 29 травня. – Відповідь на запит до секретаріату ЦК ВКП(б) Сталіна про голод на території Велико-Михайлівської сільради.....	277
№ 225	1933 р., травень. – Лист військового прокурора 7-го стрілецького корпусу (м. Дніпропетровськ) про незадовільний стан кінського поголів'я Дніпропетровської області.....	277
№ 226	1933 р., [травень]. – Копія листа командира військового підрозділу, що був розташований в с. Гирсовці Мелітопольського району на ім'я начальника політвідділу Українського військового округу про голодомор в указаному селі.....	279
№ 227	1933 р., 4 червня. – Акт про смерть невідомого чоловіка від виснаження, складений заступником лікаря лікарні в с. Аули.....	279
№ 228	1933 р., 5 червня. – Лист Наркомату юстиції УСРР про самосуди на селі.....	280
№ 229	1933 р., 7 червня. – Директива Народного комісаріату юстиції всім прокурорам, всім керівникам ДПУ, районним уповноваженим ДПУ, слідчим, керівникам райміліції і нарсуддям Дніпропетровської області про посилення боротьби з крадіжками, пограбуваннями та іншими соціально-небезпечними злочинами.....	281
№ 230	1933 р., 9 червня. – Заява позбавлених волі при Новомосковському районному відділі міліції в кількості 31 чоловік до секретаря обкому КП(б)У М.М. Хотаєвича.....	282

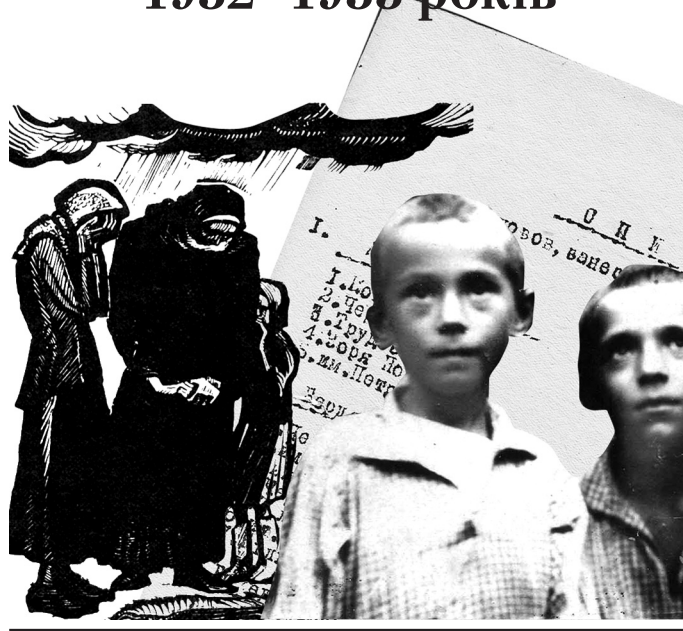
№ 231	1933 р., 11 червня. - Лист військового комісара 7 саперного батальйону до голови Підгороднянської сільради щодо скарги червоноармійця В.В. Слуцького про голодування родини.....	283
№ 232	1933 р., 13 червня. – Спецповідомлення про самосуд над сторожем Оріхівського м'ясорядгоспу громадянином Онищенком.....	283
№ 233	1933 р., 15 червня. – Циркулярний лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича і голови облвиконкому І. Гаврилова про викрівлення під час проведення хлібозаготівлі.....	284
№ 234	1933 р., 20 червня. – Звернення Дніпропетровської обласної прокуратури до усіх прокурорів Дніпропетровської області про боротьбу з дитячою безпритульністю.....	285
№ 235	1933 р., червень. – Лист заступника народного комісара постачання СРСР Уханова про забезпечення продуктами харчування робітників «Нікопольбуду».....	286
№ 236	1933 р., червень. – Повідомлення Дніпропетровської обласної прокуратури до прокуратури УСРР з приводу важкого матеріального стану сімей червоноармійців у с. Гірсовка Нововасилівського району.....	287
№ 237	1933 р., червень. – Лист воєнного прокурора прокурору УССР з приводу важкого матеріального становища сімей червоноармійців в с. Гірсовка Нововасилівського району Дніпропетровської області.....	287
№ 238	1933 р., 6 липня. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до голів райвиконкомів, сільрад та колгоспів про боротьбу з самосудами.....	288
№ 239	1933 р., 10 липня. – Акт, складений у Чаплинській сільраді Дніпропетровської міськради, про передачу землі від одноосібників до артлі «Дніпрові Пороги».....	288
№ 240	1933 р., 14 липня. – Супроводний лист з додатком міськздоровінспектора м. Кривого Рогу до Дніпропетровського облздороввідділу про кількість хворих з порушеним обміном речовин за червень 1933 року.....	289
№ 241	1933 р., 22 липня. – Витяг з листа начальника політвідділу 1-ої П'ятихатської МТС про зловживання владою головою комуни «Комунар».....	290
№ 242	1933 р., 1 серпня. – Спецповідомлення до Завідуючого облздороввідділом про отруєння 47 колгоспників сільгоспартілі «Іскра» в Запорізькому районі.....	292
№ 243	1933 р., 11 серпня. – Лист заступника завідуючого облздороввідділом до здоровінспектора Запорізького району стосовно отруєння 47 колгоспників сільгоспартілі «Іскра».....	292
№ 244	1933 р., 14 серпня. – Лист уповноваженого Комітету заготівель сільгоспродуктів РНК СРСР в Україні від 14 серпня 1933 року до всіх районних уповноважених по заготівлях щодо показових репресій проти тих, хто не виконав план.....	293
№ 245	1933 р., 6 серпня. – Доповідна записка обласного санітарно-харчового інспектора Ровенського щодо випадків кишково-шлункових захворювань робочих заводу № 55 м. Павлограда.....	293
№ 246	1933 р., 7 серпня. – Ухвала Верхньодніпровського райвиконкому про попередження керівників сільрад та колгоспів про персональну відповідальність за виконання планів хлібоздачі.....	295
№ 247	1933 р., 9 серпня. – Лист Заступника Народного комісара юстиції і Генерального прокурора УСРР Слинька до Голови Дніпропетровського обласного суду тов. Рум'янцева про випадки самосудів на селі.....	296
№ 248	1933 р., 10 серпня. – Список куркульських господарств на території Кам'янської міської ради.....	297
№ 249	1933 р., 16 серпня. – Лист наркомату юстиції УСРР до облпрокурорів про випадки застосування невинуватих репресій.....	297
№ 250	1933 р., 16 серпня. – Спецповідомлення від облпрокурора до секретаря обкому КП(б)У та уповноваженого ЦКК ВКП(б) про продаж селянами свого майна за хліб.....	298
№ 251	1933 р., 28 серпня. – Доповідна записка обласного санітарно-харчового інспектора щодо масових отруєнь на ст. Мокра Запорізького району.....	299
№ 252	1933 р., 10 вересня. – Спецповідомлення про отруєння колгоспників в Михайлівському районі.....	299
№ 253	1933 р., 14 вересня. – Лист уповноваженого Дніпропетровської області по заготівлі сільгоспродуктів щодо надходжень хліба від куркульських господарств.....	300
№ 254	1933 р., 22 вересня. – Лист уповноваженого Комітету заготівель сільгоспродуктів РНК СРСР в Україні від 22 вересня 1933 року до всіх районних уповноважених по заготівлям щодо виконання постанови про перекривання зерном невиконаних зобов'язань по картоплі.....	301
№ 255	1933 р., 28 вересня. – Директивний лист Дніпропетровського облздороввідділу щодо заходів боротьби з харчовими отруєннями.....	301

№ 256	1933 р., листопад. – Лист військового прокурора 7-го Стрілецького корпусу до прокурора УСРР.....	303
№ 257	1933 р., 26 листопада. – Спецінформація старшого слідчого Обласної прокуратури Равіча по справі про звинувачення 4-х конюхів артїлі «III-й Вирішальний» Бабайківської сільради Царичанського району у знищенні коней та підбурення конюхів кол.....	304
№ 258	1933 р., грудень. – Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до Ради народних комісарів УСРР про епідемію висипного тифу.....	304
№ 259	1933 р., 21 грудня. – Спецповідомлення до облздороввідділу від райздоровінспектора щодо випадків отруєння в артїлі ім. Войкова Долинського району через вживання хліба з неякісної муки.....	305
№ 260	1933 р. Список сільських рад Дніпропетровської міської ради, по яких виявлено приховані посіви озимих.....	305
№ 261	1933 р. – Один із списків постраждалих від голоду в Межівському районі Дніпропетровської області.....	306
№ 262	1933 р. – Довідка облпрокурора про факти канібалізму у Дніпропетровській області.....	306
№ 263	1933 р. – Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про допомогу безкорівним колгоспникам в обзаведенні коровами» (перша сторінка).....	307
№ 264	1933 р. – Статистичні дані про питому вагу продовольчих культур у хлібо-здачі по Дніпропетровському району за 1932 – 1933 рр.....	307
№ 265	1933 р. – Лист Всеукраїнського дослідного інституту харчування (м. Одеса) щодо боротьби з захворювання на пелагру, яка виникає внаслідок голодування або поганого харчування.....	307
№ 266	[1933 р.]. – Лист облпрокурора до обкому КП(б)У про випадки захворювання людей на сип у Верхньодніпровському районі.....	309
№ 267	[1933 р.]. – Інформація облпрокурора до облздороввідділу щодо дитячої смертності від голодування в с. Олексіївці Нікопольського району.....	310
№ 268	1933 р. – План переселення жителів інших територій СРСР в райони Дніпропетровської області, які постраждали під час голодомору.....	310
№ 269	1933 р. – Відомість на потрібну кількість переселенців на територію Васильківського району.....	311
№ 270	1933 р., не пізніше першої половини квітня. – Лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича про масове виселення «хуліганів, куркулів і дезорганізуючого елементу» з Дніпропетровської області з додатком плану виселення.....	312
№ 271	1933 р. – Лист секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У до 1-го секретаря ЦК КП(б)У С.В. Косіора і голови РНК УСРР В.Я. Чубаря про зростання кількості захворюваності і смертності від голоду.....	314
№ 272	1934 р., 21 січня. – Лист терміново виконуючого обов'язки обласного прокурора до Прокуратури УСРР про тяжкий стан сімей червоноармійців.....	315
№ 273	1934 р., 13 березня. – Лист Всеукраїнського державного інституту харчування до Дніпропетровського облздороввідділу про дозвіл вживання в їжу зараженої риби.....	316
№ 274	1934 р. 31 березня. – Постанова Дніпропетровського облвиконкому та обкому КП(б)У про факти повернення селян, які кинули свої домівки.....	316

РОЗДІЛ • IV

**СПОГАДИ
ОЧЕВИДЦІВ ГОЛОДОМОРУ
1932–1933 років**

**Спогади Аксьонова Івана Архиповича, 1929 року народження, жителя м. Тернівка
(записані учнями пошукового загону СЗОШ № 1 м. Тернівка)**

Коли почався голод мені було всього три роки, а майже нічого не пам'ятаю, все що було мені розповідала мати. Їсти було нічого, люди збирали листя буряка, лопуха, які рвали на шматочки і варили борщ. Люди обдирали з дерева клей, рвали акацію і їли. Кожний намагався чим-небудь набити шлунок. Я тільки пам'ятаю в мене була дерев'яна іграшка, яку я жував. Мати говорила що я сильно опух і вона ходила по селу просила трішки молока, щоб мене спасти. Вона кормила мене розмоченими в молоці шматочками хліба, який на хліб не був схожий, все саме найкраще віддавала мені. Мене спасла тільки мамина любов, що вона все віддавала мені.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 67.

**Спогади Андрійченко Ольги Марківни, 1925 року народження, жительки с. Цибульківка
Царичанського району про події голодомору в с. Зубківка Царичанського району
(записані учнями 8 кл. Цибульківської ЗОШ)**

Сім'я у нас була з 7 дітей, різниця у віці була незначна. Мені було 7 років, тож події голодомору 1932–1933 років пам'ятаю. Дві старші сестри померли в ці роки. Старша сестра за мене Мотря 1923 року була вся пухла, ледве бачила очима, в руках не могла втримати навіть ложку, а я навпаки висохла вся. Менший брат Олексій був дуже слабкий і мати домовилась у сусідки брати молоко по 0,5 л та він і те не випивав за день. Так як там не було, а всі 5 дітей вижили. Їли козельки, молодий рогіз, зерно шириці товкли у ступі з нього оладки. В огороді того року вродила кукурудза, просо, квасоля, бо пригадую, що у вузликах це все мама переховувала у зачіпку та в колиці меншого брата, бо ходили представники влади і всі продукти забирали. Відбирали свої односельці, не чужі люди.

І ходили чутки, що більшість продуктів вони забирали собі. Наша сім'я жила біля кладовища і за кладовищем у рові ховали маленьких нехрещених дітей, які помирали з голоду. Батько там на межі заховав трохи проса та кукурудзи, яке викопав навесні 1933 року вночі. Щоб ніхто не бачив зніс на це місце залишки буряну і підпалив щоб не видно було свіжої землі. Ще зерно переховували під стріхою. Ловили рибу в ставку. Отак і вижили, хоч як не було?

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 85

**Спогади Архіпової Векли Іванівни, 1924 року народження, жительки с. Хорошево
Синельниківського району (записані ученицею 11 кл. Хорошівської ЗОШ Юдіною Т.)**

Того страшного року мені було вісім років. Але те божевілля пам'ятаю як сьогодні. У нас в сім'ї було четверо дітей. Я – старша і троє братів. Батько три роки як відділювався, збудував хату, мав коня і корову. Був гарним ковалем. Спрягся з свояком, хліборобив. У колгосп вступати не хотів. Чого він там не бачив!

Пізніше пішов ковалем у радгосп «Дніпропетровський». А ми, діти. Залишилися з матір'ю у селі Брагинівка.

Взимку приїжджають до нас хлібозаготівельники на чолі з головою сільської ради Ольгою Юхимівною Панасенко. Заходить вона в хату. Взяла на вікні клубок пряжі, попросила ножа. Потім вийшла у сніг і зав'язала клямку на дверях, аби ми не вийшли. Мати плаче. Кулаками у двері грюкає.

Я прогріла на намерзлій шибі прогалинку і дивлюся, як виносять клумки з кормом. Вивели корову і прив'язали до саней. Коли зібралися від'їжджати, зв'язки на дверях поперерізували. Мати вибігла, впала на коліна у сніг перед Ольгою Юхимівною, благає: «Уляно! Залиш корову, у мене ж троє діточок!» На тім і поїхали.

Забрали у нас усе, залишивши не на голодну смерть...

Рятував нас батько. Щосуботи приходив за 25 кілометрів додому на вихідні. Сам не доїдав, цілий тиждень відкладав від своєї пайки для нас. Приходив з торбою за плечима. Заходить у хату, розв'язує торбину. А ми

збігаємося і мовчки дивимось, очей не зводимо. А у торбі ціле багатство – сухарі, грудочки цукру, оселедці. Мама все розділяла порівну на всіх.

Настала весна. Мама ходила з жінками, в яких ще була сила рухатись, в поле. Шукали там купки. То миші, готуючи собі запас на зиму, пригортали землею колосочки омишію. Мама приносила їх додому, сушила, палицею обмолочувала, на вітрі віяла. Товкла у ступі, сіяла на ситі і пекла оладки. А вони не зліплюються, у роті шелестять.

По сусідству з нами пустувала хата. Жив у ній брат мого діда. Добрий був тесля. Побудував він млин – вітряк. І скільки дув вітер, стільки і сидів він у вітряку – мов людям зерно. Його сорочка не була ніколи чистою – завжди у борошні. Розкуркулили його як багача, що мав свій млин.

В садку біля тієї хати зацвіли абрикоси. Тільки зав'язались, як ми почали їх їсти. Ходили на луки, заходили у воду по рогіз і їли його.

Як це страшно: ходиш, никаєш, що б з'їсти. Спиш і хочеш їсти. Прокинешся – і знову шукаєш. І так сьогодні і завтра, і кожен день.

Помирали і дорослі, і діти. Дітей ховали у садках.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 81.

Спогади Безсилко Марії Максимівни, 1924 року народження, жительки с. Мар'янське Апостолівського району (виконавець запису невідомий)

У 1932 р. мені було 8 років, але я пам'ятаю ці голодні роки. Нас у сім'ї було 5 дітей (найстаршому братові було 12 років, середньому – 10 років, мені – 8 років, меншій сестричці було 4 роки, а наймолодшому братику – 3 роки). Мама виховувала нас сама. Батька я не пам'ятаю, він загинув у лісі за невідомих причин. Восени 1932 року почали забирати хліб. Були такі загони комуністів, вони ходили по хатах і забирали все, що можна було забрати. Люди ховали зерно і в колодязі, і закопували, але все одно знайдуть і заберуть. Я пам'ятаю, одного разу мати насипала на піч пшона, а в нас, малих, посадила зверху. Коли прийшли «щупачі», то почали шукати, не могли нічого знайти. Вони уже кричали на маму, а тоді все-таки зігнали і забрали зерно.

Десь у грудні у нас уже не було нічого їсти. Ми ходили в поле і збирали мерзлу картоплю, буряки, брукву. Але таких, як ми було дуже багато і дуже швидко на полі не було нічого.

Зимою почали умирати люди від голоду. Вимирали цілими сім'ями. Наша мама захворіла і лежала у хаті на соломі. Тоді приїхала мамина тітка і забрала двох найменших, сестричку Улясю і братика Василька. Ми не знали куди вона їх забрала. А пізніше довідались, що тітка залишила їх на вокзалі, щоб їх забрали у дитячий будинок, бо у дитбудинку давали трохи їсти. Десь через місяць мама померла. Залишились ми в трьох: два брати і я, сиротами, їсти не було нічого. Хлопці ходили в полк і виливали ховрахів, а тоді ми їх зажарювали на вогнищі і їли. А ще у нас були голуби, ми їх виловили і поїли.

А весною стало легше, бо можна було зварити щавель, лободу. Я пам'ятаю, що обривали бруньки на яблуні і їла. А ще ходила наймалася до людей, то дітей колихала, то люди щось давали, але й давати не було чого. Дехто коржика із лободи дасть, а хто якогось супу.

Так ми дожили до літа. А восени нас забрали в інтернат.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 68.

Спогади Бугар Петра Максимовича, 1928 року народження, жителя м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Михайлівка Новомосковського району (виконавець запису невідомий)

Родина наша була середнього достатку, батьки мали корову, коня, трошки землі. В 1932 році мені було 4 роки, але я і досі пам'ятаю ті жахливі часи.

Пам'ятаю, як плакала мама, коли забрали корову і конячку (потім здохли у колгоспі). Якби не наш родич Дмитро Чечель, який був головою колгоспу, то батьки та моя старша сестра Надія (якій було 7 років) померли б від голоду, а так він приносив трошки гречки змішаною з лободою, та мама в огороді збирала калачики, варила з картопляних очисток якусь кашу, що її не можна було їсти, батько приніс трохи конини, але її не надовго вистачило. Пам'ятаю, що батьки та сестра ходили розпухлі і весь час голодні.

Мене врятувала від глodu тітка, яка працювала в дитячому садочку завідувачкою. Там дітей було не бага-

то, за то давали хоч якусь їжу. Мені було страшно ходити по селу, бо на дорозі лежали мертві люди та бігали по вулиці голодні діти в пошуках їжі. Пам'ятаю, як мама розповіла нам, що вже від голоду померли наші сусіди.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

**Спогади Галушка Ганни Никифорівни, 1914 року народження, жительки
м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Дмухайлівка Магдалинівського району
(виконавець запису невідомий)**

В 1932-1933 рр. жила в своїй родині. Господарство було одноосібним: земельний наділ, корова, двоє коней, вівці, кури, коза. Родина складалася з 8 осіб – батьки і шестеро дітей. Під час колективізації батька Галушку Никифора Миколайовича примушували вступити до колгоспу, погрожували, саджали разом з іншими незгодними до погребя. Родина була категорично проти вступу і господар декілька разів забирав заяву про вступ до колгоспу. Коли почалася масова викачка хліба, мішки з зерном господар закопав в клуні (господарській будівлі) і зверху насипали кучу піску. Особи, що приходили забирати хліб, були частково приїжджими. Супроводжували їх і допомагали місцеві активісти. Особливо завзятою була молода жінка Марія.

Після «викачки» господи були зовсім обдертими, мешканці були приречені на голодну смерть. Ті, хто забирив хліб (зерно), були озброєні залізними «пікарами» (гострими палицями), якими вони проколювали землю в пошуках закопаних мішків з зерном. Але шар піску в клуні був таким товстим, що мішок не знайшли. Господаря і його двох синів змушували перекидати пісок в інше місце, але вони відмовилися. Все, що було в хаті їстівне, забрали, навіть мішечок з сушеними вишнями і торбу з квасолею та горохом. Сказали, що прийдуть ще, бо не вірять, що в родині зовсім немає зерна. Вночі мішки з зерном вирили з-під піску, розсипали по невеликих торбинках і закопали по всьому городу, щоб хоч щось вберегти. Їжі на всіх не вистачало, тому вдома залишилися батьки і молодші діти, а старші пішли працювати в радгосп. Більша частина жителів села вимерла. Активістка Марія мала таку ж долю, як і інші жителі: померла голодною смертю прямо на стежці. А всі, то йшов повз помираючу, проклинали її і плювалися. В селі були випадки людоїдства.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

**Спогади Герасименко Єфросинії Захарівни, 1923 року народження, жительки
с. Підгородне Дніпропетровського району (записані Кошель К. В.)**

Батько був трудолюбивий, в нього було багато худоби, поля і наша сім'я жила в достатку. В 1933 році мені вже було 10 років. Я пам'ятаю, коли до нас прийшли комуністи (влада). Батько довго не відчиняв їм дверей і вони їх вибили. Вони забрали все, що було в домі. З худоби забрали 3 корови, теля, 4 кози, коней. В сінях знайшли мішок пшениці. Приходили вони ще неодноразово. Але нічого не знаходили. Одного разу, коли владці ще раз прийшли, то знайшли макітру з сухими ягодами. В цей час ми, діти (нас було троє), сиділи мовчки на печі. Мати вирвала макітру з ягодами і кинула її нам. Ми швидко почали запихати ягоди собі в рот, щоб їм не дісталось. Я до цього часу пам'ятаю прізвище того, хто тоді приходив до нас відбирати наші продукти. Це був Лінський Марко. Він проживав в нашому селі по вулиці Харківській. Ті, хто приходив були зі зброєю і лякали тим, що розстріляють батька. Ми перелякалися і дуже плакали. Крім худоби та продуктів у нас відібрали і солому, сіно. А мого батька Захара Івановича відправили в Сибір, в тайгу, за те, що він добровільно не здав в колгосп худобу та мішок пшениці. Відправили його в вислання на 10 років.

Батько втік, проживши там всього 6 років. Весь цей час наша сім'я дуже голодувала. Бабуся моя, Коваленко Євдоха, брала нас і ми ходили і шукали ті місця, де миші понатягували колосків. Розривали їх, забирали і їли їх. Майже всі колоски бабуся віддавала нам. Так ми і вижили. А бабуся померла від голоду. Її ми поховали на городі.

З сестрою біля Спаського ми дерли з дубів кору дуба, а потім заварювали її. У нас залишилося трохи проса. Мати заховала його від комуністів під настил у конюшні. Ступою ми товкли його і варили похльобку, пекли оладки. Мати зняла хвіртку, нею топили піч. В хаті не лишилося нічого дерев'яного.

В колгосп ми не пішли. Батько повернувся з чужими документами, з ними і прожив остаток свого життя. Батько був дуже сердитий на ту владу і тому нам не дозволяв іти працювати в колгосп.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 70.

**Спогади Гончарової Поліни Дмитрівни, 1920 року народження, жительки смт. Щорськ
Криничанського району, про події голодомору в с. Михайлівка П'ятихатського району
(виконавець запису невідомий)**

Мені тоді було всього-на-всього 13 років, але цей період мого життя мені запам'ятався назавжди. Хіба може забути 13-літня дівчинка те, що на моїх очах помер з голоду зразу мій молодший брат, а згодом і мій батько. Він пішов провідати своїх братів, на другий кінець села, а там у сусідів відірвався собака. Вони з кумом зловили того собаку, зажарили і об'їлися. Два дні батько мучився, а потім помер. Ховали його замотаним у материну спідницю. Приїхали возиком, а в ньому було 4 покійники, поклали туди й батька. Возик тягали люди, які ще не зовсім опухли від голоду, які хоч щось зуміли заховати від тих людей, які ходили та забирали всі продукти, які потраплялися їм на очі. У нас у печі стояв узвар, зварений із зелених груш. То вони навіть його забрали. Людей мертвих возили по 5-10 чоловік, і так разом і викидали в яму, та закопували, бо не вспівали копати ями. Такий страшний час був, що його навіть страшно згадувати. Була одна тітка, і до неї в гості прийшов племінник з Мишурина Рога, йому було десь років 7. То та тітка зі своєю сусідкою зарубали його, кляли в казан і з'їли. Побачили сусіди. Та заявили в міліцію. Приїхала з Верхньодніпровська міліція, прив'язали тих жінок до брочки і повели. Після того їх ніхто не бачив. Люди боялися десь лишне слово сказати, а вони (влада) робили що хотіли. Хто був багатий, то ті і відкуплялися. Були навіть такі які з цього людського горя сміялися. Але бог їм суддя.

Пам'ятаю, одна жінка в якої помер зразу чоловік, а згодом і 2-річна дитина полізла в яму, в якій місили глину, щоб зірвали якусь бур'янину, щоб з'їсти, та так від слабості і впала. А ми з подружками недалеко гуляли. То одна дівчинка полізла до неї, ще живої, щоб зняти з неї платок. А я їй кажу: «Варю, та хіба ж таки можна таке робити». Так та жінка і померла в тій ямі.

Мій старший брат Іван у той час був на курсах трактористів, то не знаю як, але він вижив. Їм там давали по малесенькому кусочку хліба, то він викраював, та й нам з матір'ю як-коли привозив. І так дуже боявся за мене, так мені приказував після як зарубали і з'їли хлопчика, щоб я ніде, нікуди не заходила в гості, щоб не дай боже й мені не було того, що йому.

Їли й лободу, і курай, а як зловиш ховраха, то це – свято, а зелені абрикоси, то це було замість солодощів. У шалой сусідки була корова, а чоловік сусід був лікарем, то він наказав що якби нам хоч по 1 стакану сироватки в день випивати, то не помремо з голоду. То вони нам як-коли давали сироватки, щоб хоч якось піддержати нас з матір'ю, за це я їм по цей день вдячна.

Мої подруги збирали колоски по скошеному полі, то їх піймали, одну дівчину батько відкупив, у нього були гроші, а другу відправили в Магадан за 10-ток колосків. І вона там була десь років 20.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 72.

**Спогади Горбас Алли Іванівни, 1928 року народження, жительки м. Дніпродзержинська
про події голодомору в місті Дніпродзержинську і с. Ганно-Зачатівка
(записані власноруч)**

Важки спогади

Чи може 5-ти річна дитина знати, що таке голод? Ось вже мені 80, а бачу й досі те віконечко, що перед ним сиділа, трошки підводячись після хвороби – тифу і бачила як неодноразово повз нашого будиночку на «Пісках» проходили воли та везли гарбу, повз шаблінки якої де не де випиналися руки, ноги померлих у тифозних бараках, розташованих поблизу, хоч зверху гарба прикривалася якимось брезентом.

Може дитина запам'ятати таке? Нажаль! А потім, як вже випускали мене на двір, то хоч і не дозволяли батьки виходити за забір, все ж дійшла я до базару. І знову – у пам'яті:

Якийсь чоловік схопив щось із їжі і почав тікати, запихаючи до рота схоплене та жадібно ковтаючи, а його наздогнали дядьки та звалили, та били. В мене і досі у голові ті звуки: бух-бух, що було чути від ударів з пухого від голодування тіла.

Ще от таке: гралася я стрічками різнокольоровими, а наступного дня не знайшла своїх забавок, бо мама поміняла їх на хліб. Не було більше чого продати, хоч працювали і тато – лікар і мама – вчителька. Нас із сестрою до дитячих закладів не приймали, бо ми діти інтелігенції: що було те було.

Скудно жили, та все ж і наше помешкання не обминав «контроль» та здійснювали нальоти-обшуки. Одного разу з під ліжка тягли торбу, викидали з неї все, а там лише брудні речі лежали. Було соромно за тих людей: 2-х чоловіків і такої грубої жінки. Запам'ятала те приниження.

Збереглася фотографія де ми – Потоцькі: Алла – 4-х років та Ніна – 6-ти років – на початку 1932 року. та ще друге фото наприкінці 1933-го року. Документи голодомору. Ніяк не заперечиш. В дітей зачіски, як тоді казали: «Від вошей».

Що про голодомор 30-х років розповідала мені моя свекруха родом із села «Ганно-Зачатівка» з родини Ломоносів. Вони з чоловіком працювали у Дніпродзержинську, а сина свого відвезли до бабулі у село рідне, де побачили непоганий врожай є. А потім. Не вони у село не можуть добратись, бо червоноармійці завертають, ні бабуся.

А вже як дісталися до «Ганно-Зачатівки» то тільки під порожньою хатою тужили, бо бабця та онук померли з голоду.

То що? Був голодомор, чи не було?

ДАДО. – Ф. Р-6468. – Оп. 1. – Спр. 31.

^ Алла і Ніна Потоцькі: наприкінці 1933 року

< Алла і Ніна Потоцькі: на початку 1932 року

Спогади Гребенюк Марії Тимофіївни, 1923 року народження, жительки с. Новомиколаївка Дніпропетровського (тоді – Солонянського району) (виконавець запису невідомий)

На той час була мала, але голод пам'ятаю добре. Причиною голоду була велика засуха, а також все що було дома – забирала влада: продукти харчування, одяг, худобу. Ті хто відбирали, ніколи не пред'являли ніяких документів. Частина зерна, продуктів люди, хто куди тільки міг придумати: в скирту соломи, сіна, закопували, засипали в глечики. Приходив уповномочений, а з ним ще 2-3 чоловіка і проводили обшук. Знаходили майже все. Забирали не лише продукти харчування, а й інші речі: одяг, худобу. В селі, де зараз знаходиться контора, раніше була кузня. Біля неї на паличках розвішували одягу і продавали. Хто її купляв і де дівали гроші не пам'ятаю. Щоб вижити, батько ловив черепашки в р. Сурі, річка раніше була чиста, глибока, широка. А зовсім весело було жити весною, коли появлялися ховрашки. Їх ловили, батьки жарили, так і виживали.

Закон «Про п'ять колосків» чула. Люди, щоб не померти з голоду, йшли в поле, шукати колоски, витрушувати звідти зерно, їли, якщо заставав об'їждчик, міг побити, забрати те зерно, могли посадити в тюрму. Вночі йшли в поле, де шукали мерзлу картоплю, приносили додому, дуже боялися, щоб хтось не побачив.

Люди змушені були йти в колгосп, тому що з хазяйства не залишалось нічого, а в колгоспі варили похльобку, після роботи людей годували. Дуже важко жилося вдовам з дітьми. В сім'ях, де був чоловік, жилося легше, він завжди міг знайти вихід, щоб прогодувати дітей.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 82.

Спогади Гришко Віри Андріївни, 1919 року народження, жительки с. Дружба Криничанського району (виконавець запису невідомий)

Мама моя молодою дівчиною у 18 років вийшла за чоловіка, у якого вже було четверо дітей. І вже удвох вони нажили ще чотирьох. Найстаршою серед них була я і той страшний голод почався тоді, коли мені було 13 років.

Добре все пам'ятаю... Як першими померли з голоду найстарші брат та дві сестрички по батькові. А Тетяна, то найменша донька батька від першої дружини, пішла у найми до багатих людей (у них було дві корови, кури, гуси), щоб заробити нам, меншим дітям, щось поїсти. От і наважилася одного разу, бідна, вкрасти зерна у кишеню. Дізналися про це господарі, жорстоко побили бідолошну та й вигнали.

А тато наш працював у коморі. Вони там зерно віяли. А мама пішла одного разу до нього і набрала тихенько у чулку відходів. Та бригадир помітив і заявив у міліцію. Почалося слідство на маму: для чого крапа? Скільки разів уже брала у державі зерно? Її постійно допитував слідчий. А на допит потрібно було йти аж у Щорськ, за 30 кілометрів пішки з маленькою дитиною. На руках! Залишить малу сестричку замотану у коридорі міліції, а сама на допит. А вдома залишались ми, малі та голодні діти. Спасибі тодішньому голові колгоспу Білоцерковцю, захистив маму, не дав посадити до в'язниці.

На вулицях сіл тоді не було жодної собаки, жодної кішки. Їли люди все! Парили лободу, кропиву, їли калачики (бур'ян такий)! А від нього тільки пухли дуже. Ті, в кого були корови, не відходили від них, сторожували, щоб не вкрали, бо люди робилися немов божевільні! А ті корови – одна назва! Годувати їх не було чим, лежали вони, навіть піднятися не могли. Давали по пів склянки молока! Розведуть було водою, так щоб усій сім'ї вистачило, і п'ють. А весною, як перша травичка з'явилася то міцними мотузками витягували бідну скотину на траву, щоб хоч трішки травички вхопила та не загинула. Тягли а на боках Кіра обдиралася, а у тих корів сили не було навіть голосу подати! Плачемо ідемо і ми, і мама.

Це один випадок був у ті роки. Зерно, те що на посів, видавали по грамах. А сіяли руками. Важко було, адже ціле поле потрібно було протоптати ногами та ще й рівномірно розкидати зерно. І як на лихо злетілися на те посіяне зерно галки і ворони. Та й виклювали все. Бо теж голодні були. А весною голе поле! От і вирішили, що те зерно було вкрадене і списали його на тата і ще на тих чоловіків, що з ним сіяли. Такими податками обікрали!

Було навіть таке, що їли одне одного. Та про це не те що згадувати, навіть і думати страшно! Не доведи, Господи, пережити те нікому!

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 72.

Спогади Довбиш Василя Захаровича, 1924 року народження, жителя с. Губиниха Новомосковського району (записані Карібовою О. В.)

У моїх батьків Довбиша Захара Олександровича та Софії Леонтіївни було шестеро дітей. Троє вмерло від скарлатини у 1921 році. Коли почався голод, мені було 8 років, братові Трохиму, 1911 року народження, 21 рік та сестрі Тетяні, 1926 року народження, 6 років. Мої батьки спочатку в колгосп не йшли, сопротивлялися. У мого батька були коні, косарка, пукар – це 3-х лемішний плуг, бричка, корова. Брат Трохим взяв коні і уїхав десь під Олександрію. А потім батько пішов до созу (спільний обробіток землі) «Іскра», так називався до війни, а як називався у 1932-1933 роках не пам'ятаю. Я тільки почав ходити у перший клас. Школа була у бувшій куркульській хаті. Походив до холодів. А потім школу закрили. Почався голод.

У нашій хаті була комісія, яка одбирала хліб (хата була на дві половини, так на більшій була комісія). Комісія збиралася: пиши заяву у соз – до людей. Не пишеш – сиди. Тримали по декілька днів, не відпускали, примушували йти в соз. У комісії були і губинихці, і не наші, ходили у кожанках. У кожного був шомпол. З утра збираються у хату. Поїхали по дворах. Ввечері приїжджають, сміються та розповідають у кого знайшли мішок зерна та відібрали. Мати іноді варила їм їсти, трошки відсипить і нас підгодує. Материн брат Іван був комірником. Мати ходила до нього у комору, у пазуху ховала з кілограм муки. Разів зо два ходила. Комора була колгоспна. Мати була Шепетівська, з бідних. Її рідних не розкуркулювали, вони вижили всі.

За нами жив дядько, в них було шестеро дітей. Так їх розкуркулили. У дядька вмер син Сюня (можливо зменшувальне від Олександра), 2 рочки, він вмер, так підкопали під могилою, і там його поховали. Дядько уїхав в Росію.

Сусідська сім'я Старикових голодувала. За ними жив Шаповал активіст. Помінявся з ними хатами, та за доплату дав хлібину. Але їм не допомогло. Вимерла вся родина, лишилася тільки одна дівчинка.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 75.

**Спогади Доценко Іллі Артемовича, 1923 року народження, жителя с. Водяне
Широківського району, про події голодомору в с. Кряжове Широківського району
(записані вчителькою Водянської СЗШ Сулімовською О. І.)**

Спочатку в 1930 р. організували колгоспи в кожному селі. Але вони розбіглися. Тоді під натиском уповноважених райкому розкуркулювали «так званих» куркулів (заможних селян), організували один колгосп з трьох сіл – Кряжове, Новий Сад і Подове. Колгосп називали ім. Ворошилова. Головою колгоспу був Ульянов Олексій Павлович.

У 1932 році з колгоспу увесь хліб вивезли (здали державі), і почався страшний так званий «іскусственный» голод 1932-1933 рр. Особливо був великий голод ранньою весною 1933 року. Люди мерли з голоду прямо в полі на роботі. Так помер мій дядько, Тарасенко Василь Леонтійович, прямо на толоці. Звідки його привезли на спині коня. Так же помер і сусід Калюга Данило. Їх похоронили на міському кладовищі.

Я сам бачив своїми очима, як чужі люди ходили по селу і просили їсти. А що можна було дати, коли самі голодали. Потім чули від дорослих, що той чи інший, який просив їсти, помер за селом.

У нас не було канібалізму, не вимирали цілими сім'ями і вулицями. Я так розумію, що тому, що нашого голову колгоспу – Ульянко Олексія Павловича – хвилювала доля людей. Він, збираючи правління колгоспу, вирішував, кому з колгоспників в першу чергу необхідна допомога харчами. Він організував приготування їжі учням школи (варили і підхарчувували на перервах). Це були сміливі вчинки. І, мабуть, тому його в 1934 році зняли з посади. Але багатьох людей таким чином він врятував.

Пам'ятаю такий випадок з мого тодішнього життя. Коли весною з'явилася трава, то стало більше молока у корів. Це молоко жінки носили на базар в місто Кривий Ріг. За день встигали сходити туди і назад. Носили його у великих бутылках «четвертях», а «четверті» вкладали у кошики. Там за вилучені гроші купляли хліб, крупи. Мама мене, як найстаршого, взяла з собою, щоб я там сторожував куплений хліб і крупи, коли вони будуть вистоявати черги, щоб знову купити харчі. Це тому, що багато не давали в одні руки. Інколи наші мами вистоявали декілька черг. А ми, куплені раніше і сховані харчі, сторожували, щоб ніхто не вкрав.

Повертаючись назад, мама несла харчі і хліб, а я – пусті «четверті». Дуже вибився із сил, і мене мама лишила за селом. Я лежав і дивився як сідає сонечко. Через деякий час прийшов по мене тато. Взяв мене на руки, а в самого сльози капують. Я спитав його, чому він плаче. Але він змовчав. Тільки пізніше я зрозумів, чому він плакав. Плакав тому, що здоровий чоловік не може прохарчувати своїх дітей.

Цей голодомор знищив основу, на якій стояли сільські люди (хазяї), дуже підкосив у них віру у Радянську владу, відкинув село в розвитку на декілька десятиліть назад.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 86.

**Спогади Єрхальнової Ганни Юхимівни, 1924 року народження, жительки с. Перещепине
Новомосковського району, про події голодомору в рідному селі та
в м. Нижньодніпровську (записані Карібовою О. В.)**

Народилася у селі Перещепине у 1924 році. Батько – Болоховець Юхим Іванович, мама – Олександра Йосипівна. Жили по вулиці Калініна, раніше вулиця Чубаря. В сім'ї було двоє дітей: я і брат Олексій, 1923 року народження. Батько взагалі одразу вступив до колгоспу (здається колгосп «Жовтнева Перемога», а потім вже одділилася «Зоря»), а коли голод придавив, переїхав до Нижньодніпровська, працював на заводі Петровського обрубщиком. Мама трошки працювала в колгоспі на рядових роботах. А ходила з братом до школи, сиділа поряд з ним, бо батьки були на роботі, залишати не було з ким.

Ми були середняки, свого інвентаря не було, громить нас не громили, не розкуркулювали. Коли почали забирати зерно, почали ховати. Батьки ховали: вирили яму чи в хаті, чи в сараї, точно не пам'ятаю. Але земля була порушена і його знайшли. Ходили по декілька чоловік, у нас було троє, наші перещепинські, прізвища не пам'ятаю. Мама йшла за ними і плакала. Корова була, але годувати її було нічим і в неї пропало молоко.

Батько передавав нам хліб через сусіда Павла Тирсу, який працював на залізниці провідником, раз у 2-3 дні хлібину. Так ми перебивались до весни. Дідусь, батько мого батька Болоховець Іван Іванович якось зумів заховати і дав нам жита, ми його посяяли.

Потім ми поїхали до батька у Нижній. Мама пішла працювати у завод. Робочим давали по 400 грамів хліба, іждівенцам по 200 грам. Брат виходив до мами назустріч, а вона несла 1200 грамів хліба, зразу заходила на базар і продавала частку, купляла стакан пшоно, старого сала. Приходила додому, ставила казан, записала пшоно, якщо була – картоплю, варила кандьор. Батько дуже замерзав на роботі, приходив, обнімав казан і грівся.

У Нижньому я ходила до першого класу. Одного разу був медогляд п'ятьом дітям і мені сказали робити операцію на очах. Зробили і мені, вирізали якісь пухлини під нижніми повіками, а четверо дітей тоді посліпли.

Мама брала речі: юбки, корсети, поїхала в Росію. Плакала, як їхала, казала «Кріпійтеся, дітки». Тиждень не було. Поки за цей час ми попухли, у батька ноги попухли. Їли китички з тополі. Хлопці залізуть, а ми, дівчата просимо щоб кинули і нам. Пальці гризли, я обгризла до крові, так хотілося щось до рота. Мама приїхала рано, рано, без кофти, юбки. Привезла відро муки, півлітрову бутилку слівочного масла, якоїсь крупи. Мама, як побачила нас тужила, пальчики мої цілувала і плакала, казала, «Поспіть іще трошки, поспіть». А сама заварила муки пів стаканчика, підкормила, через кілька годин знову. Батько вночі пийнув того масла, що стояло на печі. Почалася страшна дизентерія. Мама відходила.

Мама наша була оптимісткою: «Кріпійтеся, ось жито буде». Поїхала додому у Перещепине, привезла пучок колосків. Ще зелене. Ми їли оте пусте зернятко. Приїхали ми додому через неділю. Жита 20-25 соток – тоді ціле багатство. Ніхто не брав це жито. Мама його зжала. Ми їли зернятко, а потім обмолотили. Мама пекла невеликі коржі, йшла на станцію, продавала, купляла якісь продукти.

Розказували, що по нашій вулиці дівочка вмерла, то рідні її з'їли.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 75.

Спогади Заріцької Ольги Миколаївни, 1925 року народження, жительки с. Водяне, Широківського району про події Голодомору в с. Влажне Широківського району (записані вчителькою Водянської СЗШ Сулімовською О. І.)

Народилася я в селі Влажне в небідній заможній сім'ї. Було що і їсти, і що вдіти, тільки пухових одіял було 8 штук. Усе забрали активісти, і корову теж. Залишили тільки одне одіяло, на якому лежав паралізований батько. У голодовку 32-33 р. забрали усе дзернинки, навіть лежанку розібрали: чи не заховали, бува, якесь зерно.

Батька відвезли у лікарню в м. Кривий Ріг. Там він помер, там його і поховали. Мама, маючи 35 років, залишилася з п'ятьма дітьми. Сама пухла, з ніг текла рідина. Одна сестричка померла. Тоді нас, дітей, забрали у колгоспні ясла і трішки харчували. Але цього було мало. І ми просили весь час у мами їсти. Мама робила, що могла, щоб врятувати останніх дітей. Взимку збирала суху свиріпу, вибивала зерна і варила з них юшку. До цих пір пам'ятаю її гіркоту. Десь дістала гарбузове насіння і видавала нам його видавцем. Варила якісь корінці, гілочки. А весною стало краще, бо з'явилися грицики, кульбаба, гірчак, листя дерев і коріння трав.

Ніколи не думала, що доживу до 83 років, переживши таке.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 86.

Спогади Зарічанко Тамари Федорівни, 1930 року народження, жительки м. Дніпродзержинська, про події голодомору в с. Паньківка Петриківського району (записані ученицею 7 кл. СЗОШ № 40 м. Дніпродзержинська)

Подій 1932-1933 рр. я не пам'ятаю, бо була ще зовсім маленькою дівчинкою, але зі слів своєї матусі можу повідомити наступне.

Ми жили тоді в селі Паньківка Петриківського району на Дніпропетровщині. У 1933 р. колгоспникам не дали ні одного грама на трудодні та крім того ще ходили бригади «тисячників» по хатах і шукали захованого збіжжя залізними щупами. У кого знаходили якихось 5-10 кілограмів зерна, того судили чи вивозили з села невідомо куди. Люди вже додому не повертались. На нашій вулиці від голоду померли майже всі сусіди.

У одній нашої сусідки вмер від голоду чоловік. Вона, бачачи, що надходить і дітям голодна смерть, відвезла своїх 3-х дітей до міста та покинула на вулиці, щоб їх забрали до дитячого притулку. Потім ця жінка весь час їх шукала, плакала за ними, але не знайшла.

До міста багато людей приходило на базар, щоб чогось дістати і багато з них вмирили на базарі або станції. Багато людей вмирало. Їх підбирала створена колгоспом похоронна бригада, збирала і звозила до масових могил. Скільки людей вимерло в усьому селі, - я не можу сказати.

Люди були пухлі та настільки виснажені, що, наприклад, Панько Шевченко пішов до лісу біля села, навівав торбу липового листя, але так вибився із сил, що сів і помер.

Дітей – сиріт забирали до дитячого притулку при колгоспі, а потім їх відправили невідомо куди.

Мама розповідала, що під час голодомору на полях місцевого колгоспу почали будувати для наглядом за врожаєм. Коли ці вежі будувались, то була мова, що такі вежі на колгоспному полі конче подібні, до мовляв, «класовий враг не дремлет».

Пізніше селяни зрозуміли, для чого і для кого було побудовано ці вежі. На тих вежах було озброєно військо НКВД. Це військо наглядало за врожаєм влітку 1933 р. Воно охороняло врожай не від «кулаків», бо таких уже давно не було в селі, а від голодних колгоспників села, що ще не вмерли з голоду, і могли стригти на полі колоски.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 31.

Спогади Зубко Єфросинії Євгеніївни, 1928 року народження, жительки с. Жовтневе Софіївського району (записані учнями Жовтневої спеціальної школи-інтернату)

Так, пам'ятаю це страхіття. Забирала влада урожай з комор, з горищ. Говорили на них куркулі, заможні люди. Вони ходили з залізними штирями і перевіряли чи десь не зарили зерно. Ніяких документів на забирання продуктів ніхто нікому не показував, мабуть їх і не було. Перевіряли все, заглядали в кожну дірку. У нас зерно було у коморі, так мене посилали, щоб я лізла у вікно, відкрила комору. Моя бабуся Дуня кричала криком, просила, щоб не забирали останнє, але ті куркулі говорили: «Хоч і до Бога полети та кричи, все одно заберемо». Зброї вони не мали, але люди їх боялись і віддавали все і так.

Я пам'ятаю і по цей день, де ми заховали котел зерна – закопали на городі, то цього не знайшли. Потім це зерно ми достали і використовували його в їжу. Крім того, як закопати у землю, ніде було заховати.

Забирали все на світі: і одяг, і рушники, і одіяла, і подушки, і худобу і навіть, виганяли з хати людей.

Був такий закон «Про п'ять колосків», що із-за одного вкраденого колоска в колгоспі людину могли осудити і вислати. Було пріорит у полі, але ніхто нікого на поле зібрати не пустить. Стояли і охороняли поля.

Добровільно в колгосп люди йти не хотіли, боялись. Їх змушували, хоч вони і упиралися, але пішли.

Пам'ятаю те страхіття, яке приходилось бачити. Люди пухли, були наче колода. Мерли люди страшно як. А ховати не було гробів, замотували в рядно і викидали в яму. З ніг текло, шкіра лопалась. Це був жах. Кому смерть не прийшла, той зумів вистоять – той вижив.

Сиріт ніхто не опікував, ніхто ні чим не ділився, бо не було чого їсти й самому. В нашому роду були тітки трохи заможніші, але нам ніхто нічого не давав. Їли все, що було їстівне. Споживали лободу, жилаву, калачики, паслін, як вродить. Це були дуже страшні часи. Тоді було таке врем'я, хто зна кого винить?..

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 83.

Спогади Клименка Миколи Тарасовича, 1919 року народження, жителя с. Башмаки Солонянського району (записані Гладченко А. А. зі слів дочки Клименко Н. М.)

Я народився у 1919 році, тому голод добре пам'ятаю, мені було у 1933-му 14 років. Це було весною. Прийшли до нас хліб забирати... Наша сім'я була роботяща, як говорили тоді, належала до середняків, тому навідувались до нас частенько. Керував усіма Захарко (Захар Остапенко). Шукали у хаті, у дворі, але не знайшли нічого. А на хатньому горищі у нас лежали два мішки зерна. Мені так шкода стало тієї останньої пшениці, що я прожогом вискочив надвір, схопив сокиру і сховався на горищі... Ми не ховали зерно, це було те, що залишилося на всю сім'ю до нового урожаю. Я вирішив захищати свій скарб, і якщо доведеться, зарубати уполномоченого. Але Захарко або пожалів нас, або щось насторожило його, та він не поліз тоді шукати. Прочинив ляду, у щілинку заглянув, постояв на драбині трохи та й зліз.

Багато людей померли, особливо старих і дітей. Дуже тяжко було зимою. Їли перетерту або мелену кору дерев, корінці бур'янів, гілочки з вишні запарювали, це був «чай». Від такої їжі часто мерли в страшних муках, бо шлунок не перетравлював тирси. Навесні стало легше, бо можна було їсти цибулинки просеренів, пролїсків, пізніше з'явилися дика цибулька і дикий часник. Влітку пішли бабки, козельки, з трави варили щось подібне до борщу, а з пареної лободи такі собі ліпники – лободяники. У кого були сили, той ходив у поле виливати ховрахів. Наша сім'я уся ходила, і як зловимо щось, то був празник. Ще шукали мишачі запаси, рилися у старих бурякових ямах, рубали бадилля старої кукурудзи. Словом, їли те, що добрий хазяїн своїй худобі не завжди давав. Як вижили, не знаю. Мабуть, сила духу допомогла. Наш рід завжди був сильний, хоч і кріпацький...

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

**Спогади Козинка Василя Федотовича, 1927 року народження, жителя
м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Чаплинка Петриківського району
(записані учнями 6 кл. СОЗШ № 92 м. Дніпропетровська)**

Мені у 1932 році було лише 5 років, але добре пам'ятаю ті страшні дні. Голод нікого не обминув – ні старих, ні малих. Село тоді ніби вимерло. Людей не побачиш, усі по хатах сиділи та вмирили. Жодної кішки чи собаки не було, поїли їх. Та що там коти і собаки, земля голою була, бо с трави коржі пекли, листя з дерев об'їдали.

Пам'ятаю, що прийшли одного разу до нас у хату комісари по зерно. А вже все вибрали, мій старший брат був пухлий від голоду. Вдома не було нічого, залишилось лише трохи квасолі. От мати, щоб не віддавати цю квасолю, висипала її у дитячий кошик і мене посадила, як найменшого, наказала, щоб сидів і мовчав. Комісари пошастали, нічого не знайшли. Потім один з них каже: «А що це ваш хлопець так довго на горшку сидить?» Той скинув мене ногою. Глядь – а в горшку квасоля. Так вони ту квасолю забрали, не погидували.

Розказували мені старші про те, як мій дядько помер від голоду. А був він учителем на селі. Так той, щоб врятуватись, пооб'їдав руки на собі аж до кісток. Та голоду так і не пережив, помер у 1933.

У тому році, коли в інші дні про голодомор заговорили, приснились мені покійна Санька – сусідка, їй на той час у 32-му році було десь років 14, прийшла вона ніби до мене у довгій сорочці і хліба просить.

А воно так і було. Прийшла Санька до моєї матері і просить хліба, бо вже вони з маленьким братом помирили. А що ж моя мати могла дати? Самим нічого їсти, попухли від голоду. Так нічого не дала їй. Пішла вона, а у неї у ногах кров тече. Мати моя питає: «А що то у тебе?» А Санька їй каже: «Та це ми наїлись чогось, та так животи поболіли, що не можна було терпіти, а тепер оце кров тече».

Так і померла Санька за кілька днів, а потім і її менший брат Петро. Їх під грушею у ріллі так і поховали. А як голод говорить, то вона до мене у вісні приходить, хліба просить. Жалко мені її, до сліз жалко.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

**Спогади Краснощок Олександри Опанасівни, 1914 року народження, жительки
м. Вільногірська, про події голодомору в с. Пушкарівка Верхньодніпровського району
(записані її донькою, вчителькою Вільногірської ЗОШ № 3 Краснощок І. Г.)**

Зі слів мами урожай в 1932 році був добрий, село виконало поставки зерна. Але нашій владі було цього мало. Не раз за осінь і зиму по селу вигребли все зерно, що було спочатку на виду, а потім і приховане, а напоследок забрали навіть просо, горох та квасолю. Вимела під мітлу селянські садиби рідна Радянська влада. І чим далі від міста, в глухих селах, там чистіше вимітала ця мітла, залишаючи селян на голодне вимирання.

Покунити село, втекти від цієї біди селяни не могли – у них не було паспортів, а без паспортів сміливців, які намагались втекти виловлювали в містах, на залізничних станціях, річпортах міліцією та особістами і повертали в села.

З'їдено було все: макуха, полова, коти, собаки. Були випадки людоджерства в Пушкарівці. На Плавнях одна жінка, щоб спасти себе та двох дітей, з'їла третю дитину.

Найстрашніші дні настали навесні 1933 року, коли було з'їдено все. Навіть спасительниця Жалива ще тільки пробивалась із землі та ховрашки ще не проснулись, настав мор людей – люди вмирили родинами.

Наведу лише один епізод, який найбільш запам'ятався з розповідей мами.

Збрали зерно, вивезли підводами на залізничну станцію Верхньодніпровськ, погрузили в криті вагони і цілий потяг загнали на запасну колію, виставивши військову охорону. Це був один з тих ешелонів, які готувались до відправки на експорт на Захід. Чи то за нього забули, чи то була інша причина, але він достояв під охороною до кінця зими. З деяких вагонів почало просипатись зерно. Якимось чином в зголоднілих селах стало про це відомо і один по одному, групами люди спокійно потяглися до станції з далеких і близьких сіл. Йшли пішки, ледве волочачи ноги, надіючись на успіх цього походу. Всі ці групи людей рухались вимощеною каменем дорогою через село Пушкарівку. До них приєднувались і пушкарівчани, які й розповіли потім про криваву трагедію, яка невдовзі сталася на залізничній станції.

Люди йшли сльозно просити-молити віддати для їх спасіння це зерно. Невідомо як вони, ці збожеволілі від голоду наївні люди планували це зробити, але ж таки надіялись на милість влади. Солдати ж, звичайно, виконуючи наказ, не допускали людей до вагонів. А коли дії натовпу стали загрозливими для цілості вартованого об'єкту, тобто ешелону, відкрили прицільний вогонь по людях. Були вбиті й поранені. Скільки ж їх там загинуло, достеменно невідомо. Викликали загони міліції, решту селян вигнали зі станції і наказали повертатись додому. Зовсім знесилені, охлялі люди, поплентались в рідні села. До фізичного додалось моральне вис-

наження, було вбито останню надію на спасіння і люди стали падати й падати. Про страшну дорогу від станції до Пушкарівки, всіяну трупами нещасних людей й розповіли пушкарівчани, які повернулись.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 57.

Спогади Криштопа Ганни Дмитрівни, 1924 року народження, жительки с. Миропіль Солонянського району, про події голодомору в с. Миколо-Мусіївка Солонянського району (записані вчителькою Федько Т. В.)

Під час розподілу землі батько Донченко Дмитро Дорошевич і мати Донченко Уляна Петрівна переїхали в село Миколо-Мусіївку приблизно в 1915–1918 рр. з с. Лошкарівки, де власноруч збудували собі хату. Хата була велика, мали на два-три господаря молотарку, та пару коней. В селі їх називали куркулями. Саме в 1932–1933 рр. почалося розкуркулювання дворів. Прийшов Тищенко Афанасій Силантіївич та якась жінка, яку звали Надія Марківна, обнищпорили всю хату, де в глеку було яке зерня та квасолька все забрали, а діти зостраха ховалися на печі. Відібрали все, навіть одяг та чоботи, забрали молотарку, коней, всі харчі які були в хаті. На всю сім'ю залишилися одна пара чобіт та кожусок. А сім'я поповнилась, бо проживало в ній п'ятеро їхніх дітей (Галя, Маруся, Іван, Таня, Гриша) та двоюрідна сестра Григоренко Дуся, яка залишилася сиротою (її мати була рідною сестрою батька), бо батьків було розкуркулене і вбито. Також у них жив Терешко Берко – хлопець-сирота та тітка Олена.

Сім'я була велика – 10 душ і всіх треба було нагодувати, одягти, а їсти було нічого. Городини було зовсім мало, швидко все пішло, залишився тільки буряк, а щобхватило його на довше, їли, навіть, бадилля з нього, а їсти все одно хотілося. Мати збирала кураї, мняла його та пекла млинці. А старший брат, Іван, все просив матір щоб не давала йому спати, бо дуже хотілося їсти, а він боявся що засне і помре з голоду. Іван виливав ховрашків і приносив додому, щоб мама засмажила Сама не їла, говорила що не любить, хотіла щоб дітям було що поїсти. Навесні їли молоденьку траву, бабки, молоденькі голівки соняхів. Так усі пережили 32–33 рр. і залишилися живими. Сусіди розповідали, що люди їли навіть дітей своїх, пухли з голоду і помирали.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 82.

Спогади Кучеренко Ліни Харитонівни (рік народження не вказано), жительки с. Михайлівки, Апостолівського району (виконавець запису невідомий)

Мені під час голодомору 1932–1933 років було сім з половиною років. Тому я розповім те, що пам'ятаю, і що мені мама моя розповідала. Вона, Григоренко Ф. Т., тоді працювала фельдшером у Михайлівській амбулаторії і всі жахи голодомору вона пережила.

Мама моя в той час була дуже худа і, здавалось мені, навіть стала меншою і важила всього 32 кілограма.

Люди вмирили на вулиці, вмирили на вулиці, в хатах, лазили в погріба в пошуках їжі і вмирили, нахилившись у порожні діжки, думаючи, що там щось є, а в районі треба було давати пояснення, чому скільки людей вмирало.

Мама була дуже справедлива і писала правду. Тоді її викликали в райком. Вона голодна насилу туди дійшла, бо тоді ніякий транспорт не ходив. Зайшла в кабінет райкому, як казали тоді «на ковйор» і, знесилена, впала на порозі. Коли її привели до свідомості, то вона однаково сказала, що люди вмирають у нашому селі з голоду, а не від якихось хвороб. То райкомівці за це винесли їй догану із занесенням в особову справу.

Скільки людей померли в Михайлівці я не знаю. Знаю тільки, що багато. Пам'ятаю пухлі, блискучі, як скло, обличчя і страшні очі. Їсти хотілося всім увесь час.

Чоловік мій, Кучеренко Г. Ф., пригадує (йому тоді було 10 років), що якось звернув увагу на сусідську п'ятирічну дівчинку, що сиділа біля свого двору і їла траву. «Олю (так звали дівчинку) не їж цього бур'яну, бо в тебе болітиме животики». Дитя подивилося сумними, сумними очима і відповіло: «Не буде». А до ранку Оля померла. А її батьки і дві старші сестри були пухлі від голоду і дивом вижили. У мого чоловіка був товариш по школі Курач Дмитро. У нього померли з голоду батько і старші брат та сестра. Він пухлий ходив до школи, але вижив. Можливо, йому трохи допомогли сніданки, які давали учням у школі безкоштовно (суп, грамів 50 хліба). Чоловік мій ще пригадує двох мертвих чоловіків, які лежали за селом на Апостолівській дорозі. Це не михайлівські були. Напевно, з іншого села чи з району прийшли сюди з надією вижити, та так і померли з голоду. Днів два вони пролежали, а потім хтось (мабуть, сільська рада) їх похоронив.

У більшості випадків хоронили без труни. (А де можна було набрати їх?). Загортали мертвого в рядно чи мішок, викопували невелику яму, щоб він тільки сховався, прикидали сяк-так землею, бо у тих, хто хоронив, не було сил, і похоронам кінець.

Багатьом людям допомогли вижити ховрашки і черепахи, яких вони виловлювали в степу та в річці. А також весною можна було їсти різні ягоди та іншу зелень.

Село за час голодомору дуже змінилося. Не було в людей сили приводити до порядку своєї оселі. Багато хат стали пустими. Чи то сім'я вимерла, чи пішла кудись шукати кращої долі.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 68.

Спогади Литовченко Ганни Кіндратівна, 1929 року народження, жительки м. Дніпропетровська (записано самою Литовченко Г. К.)

Не знаю, в якому саме це році (чи 1932, чи 1933) – це відбувалось. У мене були батько Кіндрат Савич і мати Євдокія Семенівна та четверо братів: Гнат 1912 р. народження, Кирило 1916 р., Михайло 1922 р. і Тимофій 1926 р. Пам'ятаю деякі моменти з тогочасного життя. Ми майже всією сім'єю знаходимося в хатині (це менша половина хати), я тиняюсь по хаті, заглядаю в горшки і глечики, які стоять на вікнах, хочу віднайти що небудь з'їсти. Мати каже, щоб не заглядала, бо навіть насіння з кавунів та динь і те забрали. У хаті пусто, стоїть, правда, діжечка з квашеними буряками, мама щось там варила з них. (Чекали) Кирила, він вчився в Індустріальному технікумі, приніс пайку хліба, доніс додому для всіх. Ще щось пекли з висівок. Батько робив у колгоспі, завідував молочною фермою, приносив у торбинці цих висівок і давав дояркам, за що вони називали його батьком.

Весь час ми, діти, були в пошуках їжі. Нишпорили по полицях, чи не знайдеться де засохла скоринка хліба, ходили з братом на город до яблуні, чи не закотилось де яблуко.

Пам'ятаю, як мама виймала із скрині останні свої платки, кофточки й спідниці, щоб віднести на базар.

Малою я боялась прокинутися в ранці, бо дома нікого не було. У вікна заглядали бур'яни, мати була на роботі в колгоспі, батька взагалі рідко можна було бачити дома.

Інколи на вікні стояв глечик із соєвим супом, принесеним з колгоспу.

Біля сучасної школи № 115 була ветеринарна лікарня, декілька будівель. В одній із них влаштували дитсадок, мене віддали туди, як зараз кажуть, на цілодобове утримання. Щось нам давали їсти. Для мене, селянської дитини, дивними були міленькі маленькі тарілочки, в яких було щось мазнуто на дні, впору не ложкою їсти, а вилизувати. Була куховарка баба Варя, вона й вихователька, великої души жінка. І досі пам'ятаю її доброту, як вона втішала, мене коли я заходилась від плачу, що ночую не дома. Розважались дітлахи, хто як міг. Стояв сарай, в ньому солома, от ми й перекидалися в ній. Пам'ятаю, як їсти дуже хотілось, ми придумали з одним хлопчиком піти до вишні їсти молоді листочки.

Інколи на подвір'ї з'являлась повозка з продуктами. Один із старших хлопців на прізвисько Трон кидався на неї як розбійник, щоб вхопити з неї хліба. Був він відчайдушний. Може, він був сиротою.

У нашій сім'ї ніхто від голоду не помер. А багато людей пухло з голоду і вмирали. Коли зібрали врожай влітку 1933 року, батько одержав дві мішки пшениці, але її тієї ж ночі вкрали бандити (видерли вікно і забрали все).

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Лугової Галини Іванівни, 1921 року народження, жительки с. Гнатівка Царичанського району (записані студенткою 1 курсу ДДУ Нетеса Л.)

Голод пережила я у селі Гнатівка Царичанського району Дніпропетровської області. Мені було 13 років. У нашій сім'ї було восьмеро дітей, з них залишилось четверо, на той час у селі вже був організований колгосп. Колективізація проходила досить тяжко. Моя мати, коли була молодою, служила у пана Бродського, вона була сиротою, пани її виховали і дали їй багате придане: корову і домашнє майно. До колективізації у нас був кінь і кілька овець.

Відібрали силою. Мати бігла за ними і кричала, а 5-річний брат Павлик біг за комісією і бив їх ручками. Один із членів комісії відрубав йому сокирою пальчики. Відібрали все, і навіть домашній посуд.

Під час голоду батько і мати працювали в колгоспі. Весь урожай конфіскували. Сім'я їла лободу і рогіз,

весною квасець і козельки, найбільш голодно було зимою. Жінка батькового брата Федора Лугова пішла в сусіднє село Маячку. Дорога була через ліс, там вона впала і знепритомніла. Її підібрали, відігріли. Повернувшись додому, вона побачила, що її чотирирічна донька померла на вікні, виглядаючи її. Сусіди, які жили через дорогу, сім'я Марфи Прилуцької, з'їли своїх 10 дітей, живими залишилось тільки двоє. Мати бачила, як із казана, в якому варилась їжа, виглядали коси найменшої дівчинки. Вони хотіли з'їсти сусідню дівчинку Орісю, але нагодився батько і спас її.

Весною 1934 року мати мого майбутнього чоловіка пішла в поле по колоски, її впіймали, і її двоюрідний брат, який був активістом, засудив її на 5 років. Із тюрми додому вона не повернулася, так і померла через рік. Залишилось двоє дітей, 1927 і 1931 років народження.

У мене померло троє братів і сестра: Коля, Павлуша, Тихін і Оля. Повністю вимерли сім'ї Моностиренко, Іваненко. Хати залишились пустими. Під час голодомору на сім'ю Мокрини Одиненко напали бандити, її було застрелено з рушниці, залишилась донька, їх будинок стояв на горі, і цю гору до сих пір називають Мокриною. Було досить багато людей, яких виселили з села. Сім'ї Лупан, Серета, Покотило заслали в Сибір. Після війни вони повернулись, але їх будинки їм не віддали, тому що там жили діти активістів, їх виселили в сусіднє село і там дали для чотирьох сімей клуню. Потім вони відбудувалися.

Весною, коли потеплішало, люди виходили на сонечко. Всі були пухлі, безсилі, не могли навіть піти до сусідів. Ховали тільки у перші дні голоду, а потім лише зносили на кладовище. Тих, хто помер на вулиці, навіть не прибирали. Пізніше прибрали їх кістки. Із села залишилось лише друга його частина!

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 85.

Спогади Лук'янової Марії Митрофанівни, 1921 року народження, жительки м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Спаське Верхньодніпровського району (виконавець запису невідомий)

Я народилася в с. Спаське Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. Тут закінчила 4 класи. Родина наша середнього достатку, батьки мали коня, корову, трошки землі. З колгоспу ходили по хатах, забирали все, що було в людей. В нашій сім'ї хворів мій брат, йому під голову поклали відро квасолі, останнє, що залишилось у хаті. Комсомольці забрали навіть це.

Зима 1933 року була сніжна і морозна. Врожай був великий – і ярої, і озимої пшениці. А збирати було нікому – люди були дуже знесилені голодом. Попередній врожай був великий, але все було вивезено.

Особливо тяжкими були осінь і зима. В людей забирали останнє – жменьку насіння, заховану в глечуку, картоплину чи цибулину на горищі. Забирати приходила бригада з 5-6 чоловік, до складу якої входили представники з району, сільради, контори і так звана «сільська біднота». Вони зривали підлогу й розвалювали печі, перевіряючи, чи не заховано там що-небудь, перекопували двір, садок і город, щоб знайти бодай закопану одну зернину від врожаю. Становище було дедалі страшніше. Люди ходили опухлі від голоду, з ранами на тілі, оскільки, щоб не хотілося їсти, пили багато води.

Ніде не можна було почути ні гавкання собаки, ні нявкання котів – всі ці тварини були з'їдені.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Ляшенко Гаврило Панасовича, 1910 року народження, жителя с. Гаврилівка, Межівського району (записані ученицею Гавриленко Ю.)

Села, які мали велику заборгованість по здачі хліба і м'яса, заносили на «Чорну дошку». А плани заготівель були страшні, непомірні. Кожна родина мусила здати весь хліб, по 40 кг м'яса. Трохи згодом – ще одна постанова і знову по 40 кг м'яса і хліба. Змушували здавати навіть фуражне зерно, витрушували насінкове. В багатьох сім'ях зерна вже не було, тому забирали все, що звалось продуктами: картоплю, буряк, квасолі, просо. Не жаліли нікого, навіть у багатодітних сім'ях вигрібали все чисто. Статус «Чорної дошки» означав фактичну блокаду: селянам категорично заборонялося покидати село, за непокору – смертна кара. Тих, хто намагався втекти, розстрілювали без попередження війська НКВС, що оточили село. Запасів продовольства не було. Магазины позачинялися. Коли прийшла зима, по селу почала гуляти голодна смерть. Поки мали сили живі, хоронили померлих, а потім ховати вже не було кому. Велике колись моє село Гаврилівка, де я народився, де пройшли роки моєї юності, вимерло повністю. На деякий час ми переїхали жити в Межову. В Гаврилівку

повернувся, коли був призначений головою місцевого колгоспу. Довго ще доводилося бачити наслідки цього сталінського геноциду проти українського селянства. Пам'ятаю ту моторошну тишу – ніде не було видно ні людей, ні собак. Напівзотлілі трупи лежали скрізь – на подвір'ях, на шляхах, на городах. Довго ще приїздили в Гаврилівку родичі страчених голодом, але навіть могилок своїх рідних не могли знайти. То були справді чорні дні для українського села.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 45.

**Спогади Мамриги Ганни Федорівни, 1921 року народження, жительки
м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Юр'ївка Царичанського району
(виконавець запису невідомий)**

Народилася в селі Юр'ївка Царичанського району Дніпропетровської області. Під час голоду тут і проживала. В селі було десь 50 дворів і одна школа.

Коли створили колгосп, стали забирати в людей зерно, насіння. Спочатку люди зносили самі, бо треба було обсіяти, обсадити землю. Пізніше почали цілі бригади ходити і забирати. Забирали збіжжя до останньої зернини, усю крупу, яка була, картоплю. У 1931 році хліб вродився не рясно. Частина зерна люди здали в колгосп, а з врожаю 1932-го попало тільки по жменьці. Уже в перший рік ми їли переважно картоплю. Борщ варили в основному з буряків, а замість хліба була печена картопля. Так само харчувалися восени 1932 року, хоч і вродило менше. Лише вряди-годи дерли з зерна крупу на жорнах, колесах і варили куліш.

Чим ближче до зими, тим менше було що їсти. Пекли буряки, кабачки. Підкрався голод. Варили чай з м'яти, ромашки. З гречаної полови пекли оладки. Ці оладки не можна було пережувати, але люди їли. Боліли животи, люди мучились.

У селі з'їли всіх собак, котів, птахів. Коли прийшла зима 1933 року, то запасів їжі зовсім не стало. Люди вмирали поодинокі. Вмирали цілі сім'ї.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

**Спогади Мартинець Марії Іванівни, 1925 року народження, жительки с. Цибульківка
Царичанського району (записані ученицею 7 кл. Цибульківської ЗОШ Вольнянською А.)**

Народилася я 20 лютого в с. Цибульківка. У 1932 році мені було 6 років. Я пам'ятаю, що у нас росла велика грядка ріпи (гопінамбур) та мама копала його цілу зиму і ми їли вареним та сими. А ще з осені коли ходили і забирали всю їжу, яка була в хаті, то батько закопав мішок картоплі і жита. Вночі мати ходила брала зерно та картоплю перетирала як-небудь в темноті, бо ходили навіть вночі і під вікнами дивилися що роблять в хаті. Пекла коржі, а щоб не було видно вогню завішували вікна і старались так щоб не було дуже чути диму. Вранці будила нас дітей дуже рано і заставляла поїсти, щоб в день в хаті не було нічого. А ще вночі приходили люди і просили хоч трішечки ріпи. Звичайно по трішки давали. Пам'ятаю, що посаджено її було дуже багатою бо нею годували худобу. А коли худобу забрали то вже потім їли самі. Ще весною ми з мамою ходили міняти речі в інше село, яке не знаю, але пам'ятаю, що мене жаліли і давали хто що міг. Були сім'ї діти яких померли з голоду. Я знаю, що ми вижили завдяки тому, що у нас була оця ріпа. Ще взимку ходили на болото косили рогіз та очерет, бо топити хату було нічим, весною батько на болоті діставав коріння рогозу, ми його мили, чистили і їли. В селі був чоловік, який кожного ранку об'їжджав село на конях і збирав тих хто помер, бо він пам'ятаю приходив і до нас. Що йому платили я не знаю.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 68.

Спогади Пархоменко Зої Марківни, 1930 року народження, жительки м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Жданівка Магдалинівського району (записані ученицею 7 кл. СЗОШ № 147 м. Дніпропетровська Троян С.)

В 1932–1933 роках мешкала разом з сім'єю у селі Жданівка Дніпропетровської області. Сім'я складається з чотирьох чоловік. Батько Пархоменко Марко, мати – Кангулова Ганна Іванівна, сестра Євгенія 1926 року народження та сама Зоя. До початку цього страшного часу ми жили не погано. Батьки тримали худобу. Були у нас коні, кози, корови, свині, кури, чималий запас зерна на зиму. А коли заїхала підвода спеціального загону по розкулачуванню, відібрали і вивезли все. Залишилися лише невеличкі запаси старої кукурудзи, яку мати дрібнила і випікала млинці, та її вистачило не на довго.

Мені на той час було 3 роки. Мої тато й мама змушені були йти працювати у колгосп з 6 години ранку і до темна, певний світловий день. Грошей за роботу вони не отримували. Платою були буханець хліба, миска каші та миска варива, яке батьки не з'їдали за столом на обід, а несли додому, щоб нагодувати нас з сестрою. Поки батьки працювали я знаходилась у сільському дитсадку, куди віддавали маленьких діточок, де їх підгодовували, а сестрі пішов сьомий рік і вона сиділа вдома, бо ще рано було йти до школи. Йї у ті часи було найважче, особливо взимку. Цілий день вона знаходилась одна вдома, голодна у холодній хаті, бо палива для печі не було, лише нарубані дрова, які приносили батьки з лісу та ввечері протоплювали ними хату. Тому, Євгенія дуже швидко слабшала, і одного дня коли вже вся рідня змирилася з думкою, що вона не одужає, ми одягли її в чистий одяг і поклали на стіл вмирати. Того дня до хати зайшла наша тітка Ксенія, яка принесла склянку молока, бо у неї на диво вціліла корова, яка годувала їх сім'ю. Саме ця склянка молока і врятувала Євгенію життя.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Пеки Мотрі Кіндратівни, 1919 року народження, жительки с. Хуторо-Губиниха Новомосковського району (записані правнучкою Шашиною Дар'єю)

Народилась я у заможній родині, як тоді говорили «куркульській». Батько мій Кіндрат був офіцером царської армії. Було в мене три брати. Всі померли під час голодомору 1932–1933 років. А щоб я лишилася живою, то мене мама відправила до дядька у сусіднє село Очеретувате Магдалинівського району.

Дядько був при владі, тому їсти було що.

Я їм була за служницею: прибирала, гляділа дітей. Вони мене теж не ображали: їла те, що й вони. Раз у тиждень я кіньки їздила до мами та братів, возила їм їсти – об'їдки з дядьківського столу: картопляні шкоринки, головки та хвости від оселедців, буряки. Так все у мішок жилавняний складала і везла.

Коли приїжджала додому, то не встигала навіть все те поварити. Мама розв'язувала мішок і разом з дітьми їли оте все сире й брудне тремтячими руками.

Люди в прямому розумінні пухли від голоду. Багато людей вмерло. По селі не лишилося ні живих собак, ні котів. Худоба, яка гинула від голоду, теж була за харч.

Люди мерли як мухи: з-під снігу стриміли руки померлих. Навіть не встигали вчасно їх ховати.

Були випадки й людодства, але вже не пам'ятаю імен тих людей. Бо маю віку 88 років.

А ще пригадалось: жила в нашому селі баба Лисинчиха (прізвище таке), так жінка 10 років «тюрми получила» за декілька мерзлих картоплин та колосків пшениці у 1933.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Перерви Надії Тимофіївни, 1923 року народження, жительки м. П'ятихатки, про події голодомору в с. Калужно Верхньодніпровського району (записані вчителем ЗОШ № 3 м. П'ятихатки Аюкіною О. О.)

... Врожай того року був не бідним. Літо не було занадто спекотним, дощі не заважали зібрати весь врожай. Нічого не віщувало біди, я жила в повній сім'ї з мамою, татом, сестрою та братом. Тато був працюючим, тому його поважали. Він був у колгоспі незамінним робітником.

І ось пішли селом чутки, що будуть розкуркулювати багатіїв, які нечесно загарбали гроші. А у нас в селі, які багатії? Є хата, хлів та якась худоба – то й багатії. Я була найстаршою в сім'ї, мені було 10 років, сестрі

було 6 років, а братиків – 2, у селі сформували комісію по розкуркуленню з наших односельчан. Та забирали вони не гроші, не одяг, а всю їжу, яка є в хаті. Ходили по всіх хатах, не минали жодного двору. Діжки, в яких мати солила помідори, огірки переливали посеред двору та змішувала з гряззю, щоб ніхто не зміг з'їсти. Такої жорстокості світ білий не бачив. Люди падали на коліна, молили залишити борошно, щоб прокормити дітей. Забирали всю худобу, птицю – не залишали нічого. В хатах довбали стіни перевіряючи, чи не захований хліб. Такі огляди були майже щоденними. Мати, щоб прокормити сім'ю, варила баланду з кормових буряків, але якщо в цей день ходили перевіряючи, то виливала на дворі і баланду. Багато людей вмирало. Діти вимушені були йти жебракувати по селі. Коли заходили до нас, то мати при можливості щось насипала в тарілку. Багато дітей-жебраків, коли заходили до якоїсь хати, то вже не виходили звідти – їх з'їдали. Це був страх Божій, та хіба можна звинувачувати в людожерстві тільки тих людей, які їли дітей? В деяких сім'ях, де було багато дітей – родина з'їдала молодших, щоб вижили старші. Ми розпухали з голоду. Та найбільше став пухнути батько Тимофій. Він свою порцію все частіше віддавав нам, дітям. Він вже не міг вставати на ноги, мати подавала йому миску з баландою на припічок. Його ноги стали тріскатися, з них текла вода. Коли прийшла весна – ми ходили в ліс ламали бруньки з шовковиці, рвали перший шпоріш. Мати товкла це все, сушила, робила борошно і пекла коржики. Та не дожив батько до такої пори – він помер. Ми всі врятувалися. Та суттєво зменшилося наше село. Мало хто вижив. У мене на все життя залишилася пам'ять про ті часи: рідина в сухожиллях пересохла і коли я їм у мене хрускають всі ротові м'язи.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 80.

Спогади Півень Анастасії Григорівни, 1917 року народження, жительки с. Башмачка Солонянського району (виконавець запису невідомий)

Голодовку запам'ятала на все життя. 1932 рік був неврожайним. 80 % посівів загинули від засухи, а те, що поганенько вродило на городах, під чисту забирали. Мама працювала в колгоспі, робила все, що наказував бригадир. Цілий день на роботі, а ми, діти, самі вдома, ще й голодні. Їсти нічого, топити нічим. Плачемо, виглядаючи маму ... ходили по степу, збирали кураї. Принесемо додому, вимолотимо, поб'ємо в ступі – і є похльобка дітям на цілий день. Виходило таке, як куліш.

Як знайдемо картоплю, радіємо! Шукали на минулорічних картоплящах, на покинутих городах. Скільки там людей рилося, щоб хоч трохи білішої дістати! Принесемо додому, неначе і біла, а спечеш – таке чорне ... А їли, бо були голодні. Варили борщ із шавлю і буряка, у кого він уцілів. Пекли лободяники, лободу парили, дрібно різали, додавали з мерзлої картоплі крохмаль і так пекли. Взимку було дуже трудно. У кого були корівки, то вони трохи продержались, хоч дітям було молоко. Але годувати корів не було чим, то смикали солону з хат, і тією чорною соломою годували. Хто міг, навіть зимою ходив у поле шукати колосків під снігом, але таємно, бо як начальство побачить, то забере, а то і в суд подасть. Був такий закон, що за три колоски десять років тюрми давали. Людей з полів ганяли, багато хто прямо там, на полі, і помирав – не мав сили дійти додому. Найгірше, що уповномочені забирали з двору все, що можна, не тільки зерно: картоплю, квасолю, курей, муку... Усе, що бачили в хаті чи в коморі.

У наступному році був хороший врожай, та збирати його було майже нікому, селяни вмирали цілими селами.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Півнюва Василя Олексійовича (рік народження не вказано), жителя м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Романкове Кам'янського району (записані ученицею 11 кл. гімназії м. Дніпропетровська Влошко Е.)

Пам'ятаю, що був голодомор у 1932–1933 роках. Причиною голоду неврожай, засуха, а все що залишилось у людей, забирала влада. Податки – це якщо у кого була корова, то повинні були здавати молоко владі. Людей, які відбирали вирощений в полі чи на городі урожай, називали – «розправа». Винагорода від влади за донесення на сусіда про приховування зерна – давали жалюгідний одяг. Ті, що відбирали у людей продукти, не мали ніяких документів на збирання продуктів. До тих людей які чинили опір, застосувалися покарання, побиття, арешти, висилання. Зброї у тих, хто відбирав хліб у людей, не було, були палиці. Не можна було приховувати якусь частину зерна, продуктів, овочів. Складали на воза і відвозили владі. Приходило їх до хати двоє-трьох.

Ховали продукти харчування на горищі, у сараї, але знаходили та забирали. Давали тим, хто пішов до колгоспу: варили затірку. Забирали одяг, худобу – воли, коні. Закон про «П'ять колосків»? Ідеш біля поля, стоять вишки, з яких охороняють поля, як вирвеш колосок – саджали в тюрму. Не дозволяли збирати колоски в полі, залишки городини. Були люди, які добровільно йшли у колгосп, але більшість людей змушували йти до колгоспу. Худобу люди не приховували, стояла в сараї. Вдень приходили забирали зерно, продукти. Приходили до хати один раз. Все заберуть і більше не приходили. Люди почали помирати з голоду. Малих сиріт називали старцями, вони ходили з торбою за плечами. Зуміли вижити ті люди, у кого була корова. Люди не допомагали один одному при виживанні від голоду і не ділилися продуктами, навпаки, забирали одне в одного зерно, продукти. Вночі їздили конячкою в поле, збирали мерзлу картоплю, буряки, варили і їли. Варили щавель, а потім ліпили оладки та пекли на плиті. Від родичів допомоги не мали. В кожній сім'ї було по 7 людей і більше. В ступі товкли і пекли оладки. Вживали в їжу горобців, граків, ховрахів, перепелиць. Можна було щоб купити в місті чи вимінати. Мінjali одяг на продукти. Випадків людоїдства в нашому селі не було. Хоронили мертвих на городах, в ярах. Повозом збирали померлих і хоронили в загальну яму на кладовищі. Тим, хто займався похованням померлих, не платили. На сьогоднішній день не відомі місця захоронених людей, померлих від голоду. Якщо вони десь і є, то позаростали чагарниками. Згадують і поминають померлих від голоду в церкві і за часів радянської влади і тепер.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Пікуш Галини Афанасіївни, 1929 року народження, жительки м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Іванівка Петриківського району (записані ученицею 11 кл. СЗОШ № 96 м. Дніпропетровська Профатіловою Оленою)

Голод почався взимку 1932 р. Спочатку вмер дідусь в березні 1933 р. Колесник Пилип Павлович. Другий дідусь (батька тата) вмер в квітні, коли їхали в поле сіяти. Тато робив в полі, сіяв ячмінь. А мама була хвора. Пухла від голоду. Бабусю забрали в яслі няньчити дітей колгоспників на хутір Кальницький, який знаходився за 7 км. від села. Дві тітки поїхали в Дніпропетровськ в радгосп на заробітки. Ми з братом та мамою залишилися вдома. Батьки наказали нам нікому не відкривати двері, тому що через дорогу жили такі сусіди, які їли людей. Тато вирішив нас з братом відвезти в яслі на хутір на візку. Коли ми приїхали, то нас не прийняла завідувачка. Кухарка дала нашій бабусі глечик куліша, щоб та сховала при дорозі у бур'яні, щоб тато нас покормив, коли будемо вертатися додому. На пів дорозі тато захворів малярією, але довів нас до хати. А сам хворий пішов поле. Через декілька днів брат Петро вмер від голоду. Ховали його тато та дядько Андрій. А прийшли сусіди, у яких вмерла бабуся. В них нікому було копати яму. Вони попрохали поховати бабусю разом з моїм братом. Після похорону дядько і тато понесли мене у мішку у яслі на хутір, залишили мене в яслах, тому я вижила. Дядько тракторист получив пайок і підгодував мою матір. Тато теж приносить пайок. Нас дітей кормили квасолею, чечевицею, горохом. В селі було голодно. Поїли всіх тварин.

Додому мене привезли влітку 1933 р. Мама зустрічала мене в садку біля дороги, поспіло жито, голод закінчувався. Життя відроджувалось. Ось така історія.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Плескач Катерини Гордіївни, 1924 року народження, жительки с. Павлопілья Нікопольського району, про події голодомору в с. Приют Нікопольського району (записані ученицею 11 кл. Павлопільської ЗОШ Линовенко Н.)

В 1932–1933 рр. я проживала у с. Приют Нікопольського району. На той час мені було 6 років, пам'ятаю, що влада забирала урожай. Мій батько закопав в землю мішок пшениці, та прийшли люди (серед них були такі, що я знала), довго шукали скрізь, знайшли сховане і забрали. На селі був чоловік на прізвище Зноба. Він був як староста. Тож й ходив по дворам з обшуками.

З сусідами жили ми мирно, по-доброму, ніхто ні на кого не доносив, навпаки – намагалися допомогти один одному. Партійні 3-4 чоловіка, ті, хто приходили в хату, документів не показували. Пам'ятаю, як знущались над моєю матір'ю, тягали її за коси, вимагаючи віддати приховане. Зброї, у них я не бачила, але люди підкорялися, не боронилися, не можна було приховати хоч якусь частину зерна, продуктів, овочів. Побачили у нас горщик в печі з квасолею і той забрали, хто пішов до колгоспу, тим давали їжу, але цього було замало, батьки

несли все своїм дітям. Самі ж ледве ноги волочили. Влада забирала не те, що продукти, але й одяг. Чула я й про закон «п'яти колосків». За те, що вкрадеш на полі хоч зменьку зерна, можуть посадити в тюрму. Туди ледве не потрапила моя мати. Вона заховала під спідницю трішки зерна. Партійні побачили, розірвали на ній спідницю, зерно забрали, а її побили. А сусідка взяла на току мішок полови з проса, щоб помазати хату, її посадили у в'язницю на півтора роки.

Люди не хотіли працювати в колгоспі. Бригадир щороку обходив село і гнав всіх, хто був живий, на роботу.

В селі голодували всі, крім Зноби та партійних. Сироти просили під хатами милостиню. Слабкі люди вмирили, сильні виживали за рахунок того, що їли все, що годилось чи й не годилось у їжу (гірчак, акацію, березку).

Молотили зерно, пекли макорженики, добавляючи туди траву та тирсу. Сусіди наші померли від насіння дурману, яке споживали в їжу. Споживали ховрахів, моя мати ловила їх, варила в казані, або пекла на вогнищі, а потім ми їли. У місті не було голоду. Люди поїдуть в місто, знімуть із себе якусь одежину та й виміняють на зерно чи на муку. Людей хоронили в дворах, в садках, бо не було сил у рідних донести до кладовища. Нажаль, немає в нашому селі пам'ятників померлих від голоду, хоча ми пам'ятаємо цих людей, поминаємо їх на «Проводи». Наше покоління пережило страшні роки, і зараз боляче дивитись, коли не шанують хліб, викидають його. Подумаєш, адже кожна крихта хліба могла б врятувати чиесь життя.

Думаю, що в цьому, що ми пережили винен Сталін та його слугаки.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 74.

Спогади Полішко Михайла Опанасовича, 1920 року народження, жителя с. Минівка Магдалинівського району (спогади записані учнями 7 кл. Синівської ЗОШ)

Я народився в с. Минівка і все життя прожив тут. Голод 1932–1933 рр. добре пам'ятаю, бо сам це пережив. Був я ще хлопчиком 13 років, сім'я в нас була велика: п'ятеро дітей. Тоді у всіх були великі сім'ї. В ті роки приїхали в село обози і вивозили весь хліб. Після того, як повідбирали хліб, почали відбирати все їстівне, що було в хаті. Пам'ятаю, зайшли до нас оті активісти (прізвище не назвав), наші Минівські і почали обшук робити. Нічого не знайшли, розсердилися, взяли горщик з печі, там баланда була, і все з горщика вилили на сніг. Голодні ми тоді залишилися. А батько зерно заховав на городі, у діжці. Ми вночі викопували, трішечки брали і вночі мати млинці пекла: борошно, перетерте бадилля. Люди вмирили вулицями. На другій вулиці майже нікого не залишилося, всі померли.

Весною їли лободу, старицю, ховрахів. А літом ходили в поле збирати колоски, але ховалися, щоб ніхто не бачив, бо засудять. Багато людей вивозили до тюрми, ми їх більше не бачили. В нашому селі були випадки труподства. Обрізали м'ясо з мерців і їли. Голодні були люди, скаженіли від голоду.

Добре пам'ятаю, як розкуркулювали. В нашому селі не було дуже заможних. Одну сім'ю як розкуркулювали, а сім'я була велика, чоловік 8 дітей, корову мали, курей, овець, працювали вдень і вночі. Так прийшли, все позабирали, навіть зі скринь усе повитягали, корову забрали, курей половили, порізали.

Я тільки не можу зрозуміти, чому був такий страшний голод, бо пам'ятаю врожай 1933 р. був гарним. А люди голодували. Страшно згадувати ті часи. Як вижили, не знаю. Мабуть, завдяки тому, що батько в колгоспі працював.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 73.

Спогади Приходько Катерини Петрівни, 1923 року народження, жительки с. Зелений Гай Криворізького району (записані учнями 3 та 4 класів Зеленогайської НСШ)

Сім'я в нас була велика. Ми, діти, сидимо біля вікна, на двір виглядаємо. Згори від Карнаухів і Сердюків їдуть підводи, навантажені крамом. Мама відганяють нас від вікон: «Діти, не дивіться на чуже горе. Сьогодні Сердюків розграбовують, а завтра і до нас доберуться...». За підводами жінки біжать і плачуть: «Ой, поверніть нам хоч що-небудь. У нас дітки малі, босі і голодні...». А ті, що на підводах і вухом не ведуть: у них наказ розкуркулювати.

Забране майно в пусті сараї звозили і відкривали торгівлю. Де рушник який гарний чи сорочка, чи скриня, чи годинник – все продавалось. І нас не минула лиха година. Донесли на нашу сім'ю, що в нас є закопаний хліб. Вони прийшли шукати. Все перепробували шпичками залізними, а тоді в хату увійшли. Різдво було. Мама з

останнього борошна напекла пиріжків. На момент обшуку мати пиріжки заховала. Але їх було знайдено і всі забрано. У колісці Галя малюсінька лежала. Під подушкою, в головах мама сховала відерце проса, щоб було що навесні посадити – і просо забрали.

Злидні по цьому обсіли страшні. Мама понесуть хустку або подушку на базар, продадуть, принесуть жменю макухи і нам вистачало на день їсти. Тато опухли, ослабли, хоч і не старі були. Але якось уночі прийшла комісія, зчинила крик і забрала батька. Де він зник невідомо було. Згодом прийшов якийсь чоловік і каже мамі: «Твій Петро охлялий під парканом помирає». Мама вхопила сіряк і побігла по батька. Татка поклали в лікарню. Ось так вона його врятувала від смерті.

Голод на той час розлютився. І так косив людей, так косив. Нас скотомогильник порятував: здохне яка конячка в колгоспі з голоду, батько примітять її коли відвезуть, то вночі до ями підкрадуться, відрубають стегно з конячого трупу і додому несуть. Мама потім днів зо два те м'ясо у воді вимочували, щоб воно не тхнуло, а тоді вже варили та їли. Але і це не врятувало. Померло дві сестри: Галя і Люба.

З настанням весни їли спориш, свиріпу. А коли вже зацвіла акація, то від неї ми відірватися не могли. Коли були на житі колоски, то товкли їх в ступі, трави додавали, полову і пекли макорженики.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 71.

Спогади Растягаєвої Ганни Іларіонівни, 1924 року народження, жительки с. Нова Дача Павлоградського району (записані учнями пошукового загону СЗОШ № 6 м. Тернівка)

Під час голодомору сім'я була заможною. Коли в селі організовували колгосп, вони не захотіли вступати до нього, оскільки треба було своє господарство здавати до колгоспу, а в них було три корови, десятка півтора овець, дві пари коней, дві підводи, два гектари землі. Сім'я була дружною, працювали з ранку й до самого вечора на полі й у дворі, по господарству. Врожаї отримували непогані. Їх називали «кулаками» за те, що вони не хотіли вступати до колгоспу й не здавали свою худобу. Тоді прийшов загін добровольців разом із своїм командиром й забрали всю худобу й підводи у колгосп. Не залишили жодної корови, а сім'я була: п'ятеро маленьких дітей, чоловік і дружина. Але хліб поки не брали, а у січні 1933 року прийшли по хліб. І як тільки по селу пішла чутка, що забирають хліб, зерно, батько сховав кілька мішків у яму, яку вночі викопав у саду, декілька мішків у льоху ще залишилось у коморі. Коли черга прийшла до їх хати «трусити хліб», прийшли із повозкою, забрали із льоху і навіть вибрали хліб з печі, який на той час пікся. Мати вмовляла залишити хоча б трохи зерна, бо нічим годувати дітей, але вони нічого не залишили й поїхали.

Те зерно, що було закопано у саду не знайшли. Пізніше батько відкопав його. Ми перетирали зерно на жорнах, додаючи горох, рвали кропову, лободу; все ретельно нарізали й випікали оладки. Ділили всім порівну, а їсти хотілося постійно, оскільки порції були маленькими й ніхто не наїдався. А ще треба було ділитися із родичами, вони жили у сусідньому селі і в їх сім'ї стали пухнути від голоду й помирати діти. Діти намагались ходити на поле, збирати колоски, їх ловили й сильно били. Охоронці все відбирали. А коли сусіда посадили у тюрму за п'ять качанів кукурудзи, то взагалі стали боятися ходити на поле. Їли траву, навіть був випадок, коли мати з'їла свою дитину, але через декілька днів померла й сама стала їжею для інших людей.

Це були дуже тяжкі часи.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 67.

Спогади Ревякіної Ганни Овер'янівни, 1927 року народження, жительки м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Підгороднє Дніпропетровського району (записав учень 9 кл. СЗОШ № 68 м. Дніпропетровська Недоступ А.)

В ті страшні часи мені було всього 5 років. Щось пам'ятаю сама, а щось розказували люди.

Ми жили в селі Підгороднє Дніпропетровського району. Нас у мамі було п'ятеро: троє своїх, а ще мама взяла під своє крило двох сиріт. Батька не було, він пішов від нас ще раніше, коли я була ще зовсім малою, а його майже не знаю.

Я пам'ятаю, що мені весь час хотілося їсти, але в хаті не було харчів, зовсім, ніяких. Тієї зими ми збирали мерзлу лободу і мама варила з неї якусь юшку, вона була не смачна, і їсти її було неприємно, але іншої їжі не було. Старші ходили ночами на степ, виколупували з промерзлої землі буряки, відігрівали їх своїм теплом і гризли, трохи обтерши. Вогонь не запалювали зовсім, бо охорона могла затримати, а то й підстрелити.

Коли наїдалися тих буряків, то збирали ще й несли нам, хто залишився вдома. Дома з тих буряків уже щось варили, чи пекли. Одного разу і мене взяли на поле. Я так наїлася тих сирих, немитих буряків, що довго потім болів живіт. Коли було трохи тепліше, ловили жаб, витягали з калюжі, з болота, з очеретянка і варили. У ті дні було справжнє свято. Їли кішок і собак, ловили навіть ворон, якщо ті прилітали. Тільки у голодне село прилігало мало птахів. Після тієї зими в селі майже не лишилося ні котів, ні собак.

А ще ходили Христа ради, просили хоча б окраєць хліба, та мало хто подавав – у самих не було чого їсти.

Моя прабабуся (мамина бабуся) померла голодною смертю, як сиділа біля печі, так і відійшла. Ми приїшли додому, а вона сидить, до неї – а вона нежива. А у нас навіть плакати не було сили.

Люди пухли з голоду, помирали один за одним, дуже багато померло дітей. У наших сусідів померло троє дітлахів ще зовсім маленьких. Вони так разом всі і поховані. І рік смерті один – 1933. Чорний рік.

Спочатку для померлих робили домовини, а потім – загортали в ганчір'я і закопували. Якщо було кому. У деяких хатах померлі лежали по кілька днів, поки із сільради не приїздили. Тих ховали у спільних могилах.

Наш сусід похоронив свою матір прямо на городі, не було сил нести на цвинтар. Так ховали дуже багато, люди вже обезсилили. А батько й мати мого чоловіка обоє померли від голоду, а сам він дуже хворів. Зараз він навіть не знає, де їх могила.

...А був у нас один чоловік, він був приїжджий з іншого села, про нього говорили, що вони з'їли свого маленького сина. Сім'я у них була велика, і коли один хлопчик помер, вони зварили його тільце і цим варивом годували дітей, щоб хоч хтось вижив. Але вони все одно всі померли, навіть його дружина. А він після того трохи втратив розум і виїхав з того села до родичів.

Страшні були часи, люті! Не дай Господь ніколи і нікому такого не знати.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Сергієнко Марії Іванівни, 1924 року народження, жительки с. Лозуватка Криворізького району (спогади записані учнями 10 кл. Лозуватської ЗСШ № 1)

1932 рік – мені було вісім років. Батько Маловіцький Іван Миколайович та мати Тетяна Костянтинівна мали свою землю. Зібраного зерна для себе, та для ведення господарства. Нічого не передвіщало біди. Та восени 1932 року у людей ночами забирали вирощене зерно, худобу зганяли до СОЗу. Пам'ятаю, як до нас прийшли дві жінки та чоловік, він був із 7-го кварталу на прізвище Вовкодав, вони шукали зерно скрізь: в сараї, в погребі, на горищі. Зібрали все до останньої зернини, навіть опара на хліб стояла той її забрали. Батьки пішли працювати в сюз «Шлях до комуні», там їх годували на степу варили робітникам їсти. Менша сестра Галина ходила до дитячого садку, так їх також годували. А я ходила до школи, там їсти не давали. Галина крапа в дитсадочку шматочки хліба і приносила їх мені. І таким чином вона спасла мене від голоду. Сім'я пережила холодну зиму. Тільки батько почав на початку весни опухати, але з появою лободи, калачиків, а потім зелених колосків йому вдалося вижити. Дуже багато людей померло. Люди були дуже ослаблені, навіть трупи не могли всі поховати.

Був у селі дід Солонько Тиміш, він їздив по вулицях з возичком і збирав трупи, а потім віз їх на кладовище у маленьких могилах. За це люди давали йому поїсти.

Дуже тяжко згадувати ці події, але пам'ять і досі зберігає ці жахи. Голод 1932–1933 років не був природний, він був штучний, його зробила влада.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 71.

Спогади Сириці Ганни Андріївни, 1924 року народження, жительки с. Крамарка Магдалинівського району (записані учнем 8 кл. Федорченко М.)

Великою трагедією в житті наших односельчан були 1932 та 1933 роки. Голодомор відібрав життя сотень селян. Селяни повинні були віддавати державі все до останньої зернини. Пам'ятаю, як спеціально створені загони перевіряли всі хати, подвір'я, господарські приміщення. Не залишаючи людям ніякої можливості мати хоч якесь запас зерна, щоб прогодувати дітей, сім'ю. Тих, у кого знаходили заховане, суворо карали.

П'ять довгих років в далекому місті Читі відбув мій батько Шаповал Андрій Іванович. Засудженим був за донесенням односельчан. Наша родина знала тих людей, через кого батько відбував покарання. Та великої злоби на них не тримали. Час тоді був жорстокий. Винні не самі люди, та ті порядки.

Батькові пощастило потім повернутися додому. Встиг ще й попрощатися з батьком, який помирив від голоду. Дідусь довго лежав, не мав сили підводитися. А бабуся з мамою під його нерухомим тілом ховали клуночок із зерном. Щоб потім можна було хоч якусь ріденьку юшку приготувати для дітей.

Знаєте, дитячі спогади надовго залишаються в пам'яті. Нам вдалося вижити. Але багато людей помирало щодня. Померлих збирала спеціальна бригада і підводами відвозили на кладовище. Їх хоронили в одній величезній могилі. Людей гинуло так багато, що навіть не встигали рити нові могили, та й нікому було їх рити. Ледве справлялися. Ті, хто працював у складі цієї бригади отримували платню продуктами.

В селі можна було часто зустріти чужих людей, як самі, або разом зі своїми дітьми просили їсти. Незнайомих, часто знаходили померлими на вулицях села. Одного разу біля нашої хати з дитиною зупинилася знесилена жінка, просила щось поїсти для дитини, мама винесла їй огірків. Наступного дня ту жінку знайшли померлою, а якою була доля дівчинки, я й не знаю. Де вона потім поділася?

В ті тяжкі роки вимерло майже все населення нашого села. Важко згадувати. А забувати не слід. І в майбутньому таких страждань не повинен переносити ніхто.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 73.

Спогади Соловйової Лідії Іванівни, 1923 року народження, жительки с. Радуже Криворізького району, про події голодомору в с. Михайлівка Казанківського району (виконавець запису невідомий)

В період голодомору 1933 року я проживала в Казанківському районі село Михайлівка. На той час мені було 10 років. У нас в селі був колгосп, врожай того року був добрий, але люди на трудодні не одержали ні кілограма зерна. Все зерно було вивезено з села. І я пам'ятаю, як сиділа під скиртою соломи і в кружку збирала зернята. Наша сім'я вижила дякуючи тому, що була добра корова. Люди ходили пухлі від голоду, часто померлих можна було побачити на вулиці, вони лежали під заборами. У нас у Михайлівці вимерло пів села. Саме важче було на весні, але давали трохи зерна тільки на посів. І до нового врожаю ледь-ледь отягнули. Багато людей померли і від того, що пшениця не дозріла, манила людей і вони рвали ще недозрілі колоски і їли. А взимку ходили на картопляне поле і збирали картоплю, яка померзла і вибирали з неї крохмаль, а також ходили в сад збирали кісточку з вишень і розбивали їх, щоб вибрати насіння. На полі збирали суху траву, яка мала колоски, а навесні – щавель, кропиву. Отак і вижили, дотягнули до нового врожаю. З нашої сім'ї ніхто не помер, рядом були хати, де помирали цілі сім'ї.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 71.

Спогади Стовбур Марії Феодосіївни (рік народження не вказано), жительки с. Миколаївка П'ятихатського району (виконавець запису невідомий)

Мій батько, Стовбур Феодосій Лаврентійович, мати – Мотрона Корніївна, мали 15 десятин землі, воли, коні, 2 корови. Працювали день і ніч, бо було 14 дітей. Мені в той злочасний рік виповнилося 10 років. Та я добре пам'ятаю, як до нашої садиби вдерлися «активісти» з метою розкуркулення. Вони встигли побувати крізь у хаті, в хлівах, у погребі, жодна щілина не випадала з їх зору. Все обшукували. Після таких візитів в хаті не залишалось нічого. Брали все, навіть одяг позабирали. Знайдуть горщик із зерном, а говорять цілий центнер знайшли. Допитували батька і хлопців, били причиняли пальці дверима, а ми, дівчата, з мамою кричали і плакали. А коли прийшли і забрали останню корову, то ми залишились голі й голодні. Щоб якось прожити, товкли у ступі голі 4 качани, пекли коржики, їли кураї, ловили ховрахів. Потім почали пухнути від голоду і всі «посипались». Першим помер батько, потім брати... Ховали всіх в одній ямі, її не заривали, а чекали хто наступний, викопати іншу – сили у братів не було.

Не обійшлося в нашому селі і без випадків канібалізму, дітей заманювали до оселі, обіцяючи пригостити їжею, вбивали і робили холодець з дитячих тіл.

Вижили лише я і мама. Мене забрали в ясла, там я і вижила, а маму відправили в радгосп в с. Онуфріївку, Кіровоградської області.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 80.

Спогади Тимченко Феодосії Василівни, 1918 року народження, жительки м. Дніпропетровська, про події голодомору в с. Першотравенка Магдалинівського району (виконавець запису невідомий)

Я росла і виховувалась у багатодітній селянській сім'ї. У нас були батько, мати і десятеро дітей. Я в сім'ї була найменшою. Круглою сиротокою залишилась у 5 років.

Але страшний 1933 рік пам'ятаю добре, бо мені було вже 15 років. Того року вродив дуже гарний урожай хлібів. Жита і пшениці стояли на селянських полях високі, колоски були великі й повні, налиті.

Та після того як селяни зібрали врожай, у Першотравенці з'явилась так звана буксирна бригада. У ній було чоловік п'ять-шість. Вступив до неї і наш сусід. Ці люди ходили по дворах і забирали все зерно, не залишаючи ні на їжу, ні на те, щоб у наступному році посіяти.

Часто вони приїжджали на бричці і грузили відібрані пшеницю чи жито.

Прийшли вони й до нас. Зайшли в сіни. А там були дві груби. І старші брати й сестри за порадою дідуся, що жив з нами, заховали у груби зерно. Скрізь у хаті пошукали і нічого не знайшли. А тоді сусід узяв відвертку і став робити в грубах дірки, з них посипалось зерно. Його зразу ж забрали до однієї зернини.

Ми в усі були померли з голоду, але дідусь ще трохи пшениці й кукурудзи заховав в погребі. У ньому буксирна бригада шукала не один раз, але нічого не знайшла, бо дідусь під однією сходинкою вирив глибоку вузьку яму і туди поклав зерно. Ми його мололи на крупорухках а потім варили кашу чи пекли такі коржі.

Але односельців моїх померло дуже багато. Померла й моя двоюрідна сестра Наташа, їй теж було 15 років. Прийшла до нас, покликала мене, я підбігла, а вона померла на моїх очах. Без сліз не можу згадувати той час. Мерли малі, старі й молоді. Хати залишались стояти пустками.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Токар Олени Антонівни, 1914 року народження, жительки с. Степове Дніпропетровського району, про події голодомору в с. Кочережки Дніпропетровської області (записані вчителькою Сорокіною Н. В.)

Народилася я весною 1914 року. Про голод пам'ятаю все. Вважаю, що причиною голоду був неврожай. Люди мерли, мерли.

У 1932 році актив з сільської бідноти ходив по хатах, забирали зерно, худобу, витрушували заховане з горщечків. Люди намагалися ховати зерно в землі. Але і його знаходили.

А вижити в ті голодні роки допомогла річка Самара, вона мені до сих пір сниться. Ловила ручечкою рибу і мама варила юшку. Ходила скопищати мишачі горбики, бо там було зерно. Їли миші, кору дерев, очерет.

Мама віднесла заяву в колгосп. Не всі хотіли вступати до нього. В колгоспі організували кухню: варили кашу з макухи. Дітям давали пайок.

Люди намагалися підтримувати один одного. Ділилися всім в кого що було. Сусідка моїй мамі давала лущиння від картоплі і ми його садили.

Ходили люди до міста, щоб обміняти одяг на продукти. Дала мама мені полотно виміняти, та по дорозі бандюга перестрів, вдарив у висок, я упала, коли отямилася, полотно не було.

В місті вижити було легше. Моя сестра там наймичкувала.

Померлих ховали на кладовищі. Хоронили не в трунах, а в ряднах.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 70.

Спогади Чорновол Катерина Іванівна (рік народження не вказано), жительки с. Широке Солонянського району (записані Глобою Олександрою)

Багато довелося пережити нашому народу... Голод пам'ятаю добре, хоч була ще зовсім молода. На початку року і всередині якимось обходилися, а весною стало особливо тяжко. Старі люди бродять по низах балок, шукаючи дикий щавель та жаливу. Із зелені варили щось подібне до борщу. У кого що було з речей, везли у місто – міняти на продукти. Ми теж їздили на базар, та більше, як відро кукурудзи, не купиш. Ото і все. Пізніше селян до міста взагалі не пускали.

Люди мали жахливий вигляд: чорні, худі, з печальними очима, ледве переставляють ноги. Особливо важко малим і старим. Часто на ходу і помирали. На кладовищі з'являлися щодня нові могилки – великі і мали. А потім стали ховати померлих у садках, бо нікому було ні яму викопати, ні труну зробити. Вимирали цілими сім'ями, то тих взагалі ніхто не хоронив. Потім уже створили при сільрадах похоронні команди. Худа конячина, запряжена у віз, торохтіла селом і в тиші цей звук був жахливим.

Дай Бог, щоб ніколи не повторилися ті страшні події.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 30.

Спогади Школи Ніни Василівни, 1921 року народження, жительки с. Перше Травня Софіївського району, про події голодомору в с. Ганно-Миколаївка Софіївського району (записані вчителем Першотравенської ЗОШ Гаркушею О. С.)

11 років було мені восени 1932 року. Багато забулося, вивітрилося з дитячою пам'яті, та деякі епізоди забути не можна. Жила по сусідству від нас сім'я Стадніченко, мали трьох синів: найменший Іван, мій одноліток, середній – Ляоня, старший на декілька років, а найстаршого не пам'ятаю, як звали.

Батьки все синам віддавали, а самі попухли і померли, весною 1933 це було. Лишилися хлопці самі, щось просили попід хатами, так і перебивались. А коли зацвіла акація, виросла хоч на декілька листочків лобода, стало легше. Поїли хлопці кашки, старший і молодший пішли з дому, а Ляоня за цепок і повісився. Ї поховати не було кому і не було в чому, то так зняли, положили на тачку, ямку невелику вирили, та й поховали.

А батьки мої дружили з сім'єю Баранників. Мали вони дочку Тіну і двох братів-близнюків. Менші мене вони були, не пам'ятаю імен. Батько їх ніяк не хотів піти до колгоспу. Вже майже помирав і вирішив вбити синів. Мати їх Мелашка зрозуміла наміри, забрала дітей і втекла на другий кінець села до батьків. Чоловік помер, померли згодом і сини, а тітка Мелашка із дочкою вижили.

Ще пам'ятаю, як виселяли людей з села. Ми, дітлахів бігали дивитись. Було три сім'ї Шапталів. Мали багато вже дорослих дітей, всі працювали, були, як тоді говорили, «зжиточні». Виселили, вивезли всіх. Ніхто додому не повернувся, вже потім, через десяток років розповідали інші люди, які були з ними, що дорогою померли старі батьки. Не всі й діти доїхали до поселень, а ті, хто вижив, там одружилися чи вийшли заміж і сьогодні не повернулися.

Була в мене подружка з цієї сім'ї – Галя. Вона встигла перед від'їздом подарувати мені вазон для квітів (те, що не відібрали). То це вазон я дуже берегла як пам'ять про найближчу подругу. Її доля мені не відома.

Наша сім'я такого страшного голоду не знала. Працював наш батько в залізничному депо на станції Долгинцево. А там пайок давали на дітей. Нас було в сім'ї троє. Два брати менші мене на п'ять і три роки. Щотижня тато приїздив додому і привозив нам тижневу норму. Економили на весь тиждень бо крім нас були дідусь з бабусею і мама.

Восени, коли вже пережили страшну зиму і весну та трохи легше літо, пішли до школи. Запам'яталося, як діти брали їсти макуху. У нас макухи не було. Давала мені мама грудочку цукру чи шматок хліба і я вимінювала її на макуху. Ніби нічого смачнішого не було.

ДАДО. – Ф. Р-6468, – Оп. 1, – Спр. 83.

ДОДАТКИ

В распоряжение какого
ислан

ПОШТОВА
КАРТКА

№ 2010

Зербини

місяця 1933 р.

по-батькові Іванов Іван

Чоловік, жінка (підкреслити)

міс. 1933 р.

и дитини живуть укупі, чи може

матері... років.

ть 41р

ий (а) (підкреслити)

гмин

Учетна

отчество главы семьи.....

дения 1905 год

аемых членов семьи, их с

**СПИСОК КОЛГОСПІВ,
ЩО ЗАНОСИЛИСЯ НА «ЧОРНІ ДОШКИ» В 1932–1933 РОКАХ
ЗА НЕВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ХЛІБОЗДАЧІ,
складений на підставі документів Державного архіву Дніпропетровської області
(згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932–1933 рр.)**

№№ з/п	Назва колгоспу Назва населеного пункту	Назва архівного фонду, вихідні дані	До якої області віднесено район внаслідок зміни територіального поділу	Дата занесення на «чорну дошку» (дата публікації в газеті «Зоря»)
1	2	3	4	5
Апостолівський район				
1.	«Зоря нового життя», с. Мар'ївка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	
2.	Імені Петровського, с. Красне	– «» –	– «» –	
3.	«Комінтерн», с. Павлівка	Ф.П-19, оп.1, спр. 402, арк.77. Дніпропетровський обком КПУ(б)У	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
4.	«Труд Змичка», с. Костромка	Ф.П-19, оп.1, спр. 402, арк.77	– «» –	
5.	«Червона Зірка», с. Солдатське	– «» –	– «» –	
6.	«Червоне козацтво», с. Кам'янка	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Бердянський район				
7.	«Більшовицька зірка», с. Миколаївка	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році включений до складу Запорізької області. Нині: Бердянський район, Запорізька область	
8.	Імені Франка, с. Андріївка	– «» –	– «» –	
9.	Імені Котовського, с. Ново-Спасівка	– «» –	– «» –	
10.	Імені Шевченка, с. Дмитрівка	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933 (?) назва села в газеті не вказана)
11.	Імені Шевченка, с. Миколаївка	– «» –	– «» –	– «» – (?) назва села в газеті не вказана)
12.	«Комінтерн», с. Ново-Василівка	– «» –	– «» –	
13.	«7 років без Леніна», не встановлено	– «» –	– «» –	
14.	«Червоний борець», не встановлено	– «» –	– «» –	
15.	«Червоний стяг», не встановлено	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
Божедарівський район				
16.	«Зелений Гай», не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1940 році перейменований у Щорський район Дніпропетровської області	21.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
17.	«Зелений лан», с. Адамівка	– «» –	– «» –	21.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Василівський район				
18.	«Удар по інтервенції», с. Царицин Кут, нині: с. Приморське	– «» –	У 1939 році включений до складу Запорізької області Нині: Василівський район Запорізька області	
19.	Імені Чубаря, не встановлено	Ф. П-19, оп. 1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	Дніпропетровська область	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
20.	«Комінтерн», с. Маломихайлівка.	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Велико-Білозерський район				
21.	«Комінтерн», с. Велика Білозерка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	у 1939 році включений до складу Запорізької області. Нині: Велико-Білозерський район Запорізької області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
22.	Імені Сталіна., с. Мала Білозерка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Велико-Лепетихський район				
23.	«Іскра», не встановлено	– «» –	В 1938 році включений до складу Миколаївської області, нині в складі Херсонської області	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
24.	«Декабрист», не встановлено	– «» –	– «» –	21.12.1932
25.	«Край Дубина», не встановлено	– «» –	– «» –	21.12.1932
26.	«Молот», не встановлено	– «» –	– «» –	21.12.1932
27.	«Червоний прапор», не встановлено	– «» –	– «» –	27.12.1932

1	2	3	4	5
Велико-Токмацький район				
28.	Імені Будьонного, с. Кохане	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році включений до складу Запорізької області Нині: Токмацький район Запорізької області	2.12.1932
29.	Імені Петровського, с. Ново-Миколаївка	– «» –	– «» –	2.12.1932
30.	«Нове життя», с. Очеретовате	– «» –	– «» –	2.12.1932
31.	«Прогрес», с. Очеретовате	– «» –	– «» –	2.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
32.	«Степова Україна», територія Ново-Прокопівської сільради	– «» –	– «» –	2.12.1932
Верхньодніпровський район				
33.	Імені Будьонного, с. Миколаївка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	
34.	Імені Петровського, с. Водяне	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпропетровський обком КП(б)У	Дніпропетровська область	24.12.1932
35.	Імені Шевченко, с. Першотравенськ	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	
36.	«Жовтнева перемога», не встановлено	Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68 Широківська сільрада Кам'янського району	– «» –	4.01.1933
37.	«Перебудова», не встановлено	– «» –	– «» –	4.01.1933
38.	«Червоний партизан», с. Мишурін Ріг	– «» –	– «» –	4.01.1933
39.	«Червона зірка», с. Мишурін Ріг	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпропетровський обком КП(б)У	– «» –	24.12.1932
Високопільський район				
40.	Імені 1 Травня, с. Пригір'я	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1938 році включений до складу Миколаївської області. Нині Високопільський район Херсонської області	2.12.1932
41.	«Червоний господар», с. Озерівка	– «» –	Нині Березнігуватський район Миколаївської області	2.12.1932
42.	«Червоний партизан», с. Іванівка	– «» –	Нині Високопільський район Херсонської області	2.12.1932
43.	«Червона Україна», с. Іванівка	– «» –	Нині Високопільський район Херсонської області	
Генічеський район				
44.	«Запорожець», не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році включений до складу Запорізької області, з 1944 року – переданий до складу Херсонської області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
45.	«Оборона країни», не встановлено	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
46.	«Роза Люксембург», не встановлено	– «» –	– «» –	
47.	«Паризька Комуна», не встановлено	– «» –	– «» –	
48.	«Південна Україна», не встановлено	– «» –	– «» –	
Дніпропетровський район				
49.	Імені Шевченка, с. Одинківка	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	
50.	«Червоне поле», не встановлено	– «» –	– «» –	
Долинський район				
51.	Імені Будьонного, с. Боківка	Ф.П-19, оп.1, спр. 402, арк.77. Дніпропетровський обком КП(б)У	У 1938 році включений до складу Миколаївської області	
52.	«Червоний виклик», не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	
Кам'янська міськрада				
53.	«Веселий Кут», не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	2.12.1932
54.	«Дзержинець», с. Миколаївка	– «» –	– «» –	2.12.1932
55.	Імені Сталіна, с. Карнаухівка	– «» –	– «» –	2.12.1932
56.	Імені Шевченка, с. Козодуб	– «» –	– «» –	2.12.1932
Коларівський район				
57.	«Комінтерн», с. Преслав	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році включений до складу Запорізької області, 26.03.1939 року був ліквідований Нині: Приморський район Запорізької області	2.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933. 9.01.1933. 2.02.1933
58.	«17 МОПР», не встановлено	– «» –	– «» –	2.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
59.	«Червоний партизан», не встановлено	– «» –	– «» –	2.12.1932.
Криворізький район				
60.	«Жовтень», с. Андріївка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
61.	Імені Ворошилова, с. Лозуватка	Ф. П-19, оп.1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	– «» –	24.12.1932 26.12.1932
62.	Імені Чубаря, не встановлено	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
63.	«Комунар», не встановлено	– «» –	– «» –	
64.	«1 Травня», с. Зелене поле	– «» –	– «» –	6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
65.	«1-й вирішальний», с. Широке	– «» –	– «» –	6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
66.	«Труд і культура», не встановлено	– «» –	– «» –	
67.	«Червоний маяк», не встановлено	– «» –	– «» –	
68.	«Червона поляна», не встановлено	– «» –	– «» –	
69.	«Червона Україна», не встановлено	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпропетровський обком КП(б)У	– «» –	24.12.1932
70.	Широкопілля, с. Христофорівка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	
Лихівський район				
71.	Імені Ворошилова, не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1933 році ліквідований, територія увійшла до складу Верхньодніпровського району	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
72.	«Комінтерн», с. Ново-Троїцьке	– «» –	– «» –	21.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Люксембургський район				
73.	«Вперед», не встановлено	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У січні 1939 року включений до складу Запорізької області, 11.02.1939 року ліквідований, нині: Розівський район Запорізької області	
74.	«Нейгоф», с. Ново-Керменчик, нині: с. Новомлинівка	– «» –	– «» –	
Магдалинівський район				
75.	«Гігант», с. Жданівка	Ф. П-19, оп.1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	Дніпропетровська область	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
76.	«12-річчя Жовтня», с. Олександрівка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	
77.	«Червоний прапор», с. Магдалинівка	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпропетровський обком КП(б)У	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Межівський район				
78.	«Ленінський шлях», с. Гаврилівка	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпропетровський обком КП(б)У, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 635. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
Михайлівський район				
79.	Імені Калініна, с. Тимошівка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році вклю- чений до складу Запорізької області, нині: Михайлівський район Запорізької області	
80.	Імені Леніна, с. Старо-Богданівка	– «» –	– «» –	
Молочанський район				
81.	«Авангард», с. Гейдельберг	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	У 1939 році вклю- чений до складу Запорізької області, нині: Токмацький район Запорізької області	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
82.	«Райхенфельд», с. Широке, нині: с. Плодородне	– «» –	У 1939 році вклю- чений до складу Запорізької області, нині: Михайлівський район Запорізької області	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
83.	«Свідомі», не встановлено	– «» –	– «» –	27.12.1932
Нікопольський район				
84.	«3-й вирішальний», с. Лукіївка	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропет- ровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	27.12.1932
85.	«Червоний партизан», с. Зелене	– «» –	– «» –	27.12.1932
86.	«Шахтар», с. Ольгоіванівка, нині: с. Хмельницьке, Нікопольський район	Ф. П-19, оп. 1, спр. 792. Дніпро- петровський обком КП(б)У	– «» –	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
87.	«Шлях Леніна», с. Шолохове	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропет- ровська обласна прокуратура	– «» –	27.12.1932
Ново-Златопільський район				
88.	Імені Карла Лібкнехта, с. Веселе	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпро- петровська обласна прокура- тура	В 1939 році вклю- чений до складу Запорізької області, нині: Гуляйпільсь- кий район Запорізь- кої області	
Новомосковський район				
89.	Імені Леніна, с. Перещепине	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропет- ровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	
90.	«Червоний партизан», с. Євцько-Миколаївка	– «» –	– «» –	
Ново-Миколаївський район				
91.	«Нова думка», не встановлено	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпро- петровська обласна прокура- тура	В 1939 році вклю- чений до складу Запорізької області	
92.	«Рот фронт», не встановлено	– «» –	– «» –	

1	2	3	4	5
Ново-Василівський район				
93.	«Гігант», с. Приазовське	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	В 1939 році включений до складу Запорізької області, нині: Приазовський район Запорізької області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933. 9.01.1933 2.02.1933
94.	Імені Ворошилова, колгоспи с такою назвою були в селах Приазовське, Орлівка, Степанівка-2			2.12.1932
95.	Імені Любимова, не встановлено			24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Нижньо-Сирогозький район				
96.	«Победа», с. Нижні Сирогози	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	В 1939 році включений до складу Запорізької області, в 1944 році включений до складу Херсонської області	6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
97.	«Правда», с. Олександрівка	– «» –	– «» –	
98.	«Трудовик», с. Олександрівка	– «» –	– «» –	
99.	«Широкое поле», с. Олександрівка	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
100.	«Шлях Леніна», с. Верхні Сирогози	– «» –	– «» –	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Ново-Троїцький район				
101.	Імені Косіора, с. Попелак	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	В 1938 році включений до складу Миколаївської області, в 1944 році віднесено до Херсонської області, нині: Ново-Троїцький район Херсонської області	
102.	«2-а П'ятирічка», с. Павлівка	– «» –	Нині: Ново-Троїцький район Херсонської області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
103.	«Червона Україна», с. Затис, нині: с. Горностаївка	– «» –	Нині Генічеський район Херсонської області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
Олександрійський район				
104.	«Червоний комунар», с. Ясинуватка	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	В 1938 включений до складу Миколаївської області, пізніше Кіровоградської області	21.12.1932
Оріхівський район				
105.	«12-річчя Жовтня», с. Орехів	– «» –	В 1939 році включений до складу Запорізької області, нині: Оріхівський район Запорізької області	27.12.1932
106.	«Диктатура», с. Преображенка	– «» –	– «» –	27.12.1932
107.	«Оборона країни», с. Копані-1, нині: с. Копані	– «» –	– «» –	27.12.1932
108.	«Сигнал», с. Омельник	– «» –	– «» –	27.12.1932
109.	«Широка борона», не встановлено	– «» –	– «» –	
Павлоградський район				
110.	«Вербки», с. Вербки	– «» –	Дніпропетровська область	28.12.1932
111.	«Вільний степ», с. Жемчужне	Ф. П-19, оп.1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	Нині Юр'ївського району Дніпропетровської області	27.12.1932. 24.12.1932. 26.12.1932. 5.01.1933. 6.01.1933. 9.01.1933. 2.02.1933.
112.	«12-річчя РСЧА», хут. Водяний	Ф. Р-1520, оп.3, спр.9. Дніпропетровська обласна прокуратура	Дніпропетровська область	
113.	«Зірка», с. Вербки	– «» –	– «» –	28.12.1932
114.	«Зоря», с. Жемчужне, нині Юр'ївського району	– «» –	– «» –	27.12.1932
115.	«Колективізація України», не встановлено	– «» –	– «» –	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
116.	«Колос», с. Богданівка	– «» –	– «» –	27.12.1932
117.	«П'ятирічка за 4 роки», с. Богданівка	– «» –	– «» –	
118.	«Пам'ять Леніна», с. Вербки	– «» –	– «» –	28.12.1932
П'ятихатський район				
119.	«10-річчя Жовтня», не встановлено	Ф. П-19, оп.1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	Дніпропетровська область	2.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
120.	«Комінтерн», не встановлено	– «» –	– «» –	2.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933

1	2	3	4	5
121.	«Червоний промінь», с. Мала Овнянка	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	2.12.1932
122.	«Червоний степ», с. Саївка	– «» –	– «» –	2.12.1932
123.	Імені Ворошилова, с. Саївка	– «» –	– «» –	
124.	«Нова праця», не встановлено	– «» –	– «» –	
Солонянський район				
125.	«Більшовик», с. Микільське-2	– «» –	– «» –	
126.	«Всесвітня зірка», с. Звонецьке	– «» –	– «» –	27.12.1932
127.	«Інтернаціонал», не встановлено	Ф. П-19, оп.1, спр.792. Дніпропетровський обком КП(б)У	– «» –	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
128.	«Радянська Україна», с. Дороге, нині с. Павлівка	– «» –	– «» –	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
129.	«Червоний жовтень», с. Безбородькове	Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9. Дніпропетровська обласна прокуратура	– «» –	27.12.1932
130.	«Червоний незаможник», с. Тритузне	– «» –	– «» –	27.12.1932
Софіївський район				
131.	Імені Ілліча, с. Ковалеве	– «» –	– «» –	
132.	Імені Леніна, с. Сергіївка	– «» –	– «» –	21.12.1932
133.	Імені 1 серпня, с. Софіївка	– «» –	– «» –	
134.	«П'ятирічка», с. Софіївка	– «» –	– «» –	
135.	«Соцштурм», с. Софіївка	– «» –	– «» –	
Сталіндорфський район				
136.	«Жовтень», не встановлено	– «» –	В 1940 році перейменований в Лошкарівський, нині територія Софіївського і прилеглих до нього районів Дніпропетровської області	
137.	«Комбайн», с. Верхній Табір	– «» –	– «» –	
Терпенінський район				
138.	«Авангард», не встановлено	– «» –	В 1933 році розформований і знаходиться на території сучасної Запорізької області	2.12.1932
139.	Імені Шевченка, Територія Новобогданівської сільради	– «» –	– «» –	2.12.1932
140.	«Красное Знамя», не встановлено	– «» –	– «» –	2.12.1932
141.	«Красный Перекоп», не встановлено	– «» –	– «» –	
142.	«Комінтерн», не встановлено	– «» –	– «» –	2.12.1932
Томаківський район				
143	«Дружба», с. Ново-Київка	– «» –	Дніпропетровська область	27.12.1932

1	2	3	4	5
144.	«Могутня», с. Ново-Київка	– «» –	– «» –	27.12.1932
145.	«Плужанін», с. Велика Томаківка	– «» –	– «» –	
Царе-Костянтинівський район				
146.	Імені Петровського, с. Олексіївка	– «» –	В 1935 році перейменований в район імені Куйбишева, нині: Куйбишевський район Запорізької області	24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
147.	«3-й вирішальний», с. Водяне	– «» –	– «» –	
148.	«14-річчя Жовтня», с. Олексіївка	– «» –	– «» –	27.12.1932 24.12.1932 26.12.1932 5.01.1933 6.01.1933 9.01.1933 2.02.1933
Чубарівський район				
149.	«Авангард», хут. Ново-Карлівський, нині: с. Новокарлівка	– «» –	У 1934 році – центр району перенесений до с. Гуляйполе, з 1939 року – Гуляйпільський район Запорізької області, нині: Пологи́вський район Запорізької області	
150.	Імені Войкова, с. Кінські Роздори	– «» –	– «» –	
151.	Імені Сталіна, не встановлено	– «» –	– «» –	
152.	«Червона зірка», с. Воскресенка, нині: с. Чапаєвка	– «» –	– «» –	
Якимівський район				
153.	«Авангард», не встановлено	– «» –	В 1939 році включений до складу Запорізької області	
154.	«Степовий велетень», с. Іскрівка	– «» –	– «» –	
155.	«Шлях до соціалізму», с. Каменське	– «» –	– «» –	

СПИСОК МТС
(МАШИННО-ТРАКТОРНИХ СТАНЦІЙ) ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ЩО ЗАНОСИЛИСЯ НА «ЧОРНІ ДОШКИ» В 1932 РОЦІ
за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря»
(згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932 р.)

№№ з/п	Назва МТС	Дата публікації в газеті «Зоря»
1	Бердянська	15.10.1932.
2.	Берестовацька	24.10.1932.
3.	Богданівська	15.10.1932.
4	Братолобівська	15.10.1932.
5	Великоленетиська	15.10.1932.
6	Верблюзька	24.10.1932.
7.	Ларивонівська	15.10.1932.
8	Новгородківська	15.10.1932.
9	Олександрійська	15.10.1932.
10	Петрівська	15.10.1932.
11.	Присянська	24.10.1932.
12.	Рубанівська	15.10.1932.
13	Славгородська	24.10.1932.
14	Шарівська	24.10.1932.
15	Якимівська II	24.10.1932.

**СПИСОК РАЙОНІВ
ЩО ЗАНОСИЛИСЯ НА «ЧОРНІ ДОШКИ» В 1932 РОЦІ
за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря»
(згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932 р.)**

№ з/п	Назва району	Дата публікації в газеті «Зоря»
1	Долинський район	17.10.1932.
2.	Олександрійський	17.10.1932.
3.	Велико-Лепетиський	17.10.1932.

**СПИСОК СЕКРЕТАРІВ РАЙКОМІВ КП(б)У ТА ГОЛІВ РАЙВИКОНКОМІВ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ЩО ЗАНОСИЛИСЯ НА «ЧОРНІ ДОШКИ» В 1933 РОЦІ
за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря»
(згідно з адміністративно-територіальним поділом 1933 р.)**

№№ з/п	Назва району	Прізвище секретаря райкому КП(б)У	Прізвище голови райвиконкому	Дата публікації в газеті «Зоря»
1	Високопільський	Медлаге	Шинке	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933
2	Верхньодніпровський	Ножницький	Марченко	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933
3	В.-Токмацький	Кремньов	Пестов	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933
4	Н.-Василівський	Толчин	Кокоша	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933
5	Лихівський	Харченко	Соколовський	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933
6	Покровський	Трунов	Жук	27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933,
7	Терпінянський	Єфімчук	Скрипка	18.02.1933, 21.02.1933, 23.02.1933, 27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933, 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933
8	Якимівський	Гладкий	Тимофеев	27.02.1933, 28.02.1933, 1.03.1933, 3.03.1933 4.03.1933, 5.03.1933, 9.03.1933, 10.03.1933, 12.03.1933, 15.03.1933, 16.03.1933, 17.03.1933

**СПИСКИ ГРОМАДЯН, ЗАГИБЛИХ ВІД ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 РОКІВ,
СКЛАДЕНІ НА ПІДСТАВІ СВІДЧЕНЬ ОЧЕВИДЦІВ,
що передані до Державного архіву Дніпропетровської області
(станом на 1 вересня 2008 р.)**

№№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце проживання	Місце смерті	Рід занять, соціальний стан	Дата смерті	Вік (рік народження)	Причина смерті за офіційними даними	Джерела інформації
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Баглай Василь Сергійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	32	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
2	Баглай Одарка	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	30	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
3	Баглай Клавдія Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	10	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
4	Баглай Марія Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	8	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
5	Баглай Лідія Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	5	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
6	Блоха Килина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	69	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
7	Боярський Павло Захарович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	17	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
8	Боярська Євгенія	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	39	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
9	Булава Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	невідомо	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
10	Булава Євдокія	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	невідомо	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
11	Варакута Пилип Пилипович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	68	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
12	Варакута Наум	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	62	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
13	Гергель Одарка Миронівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	53	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	Глоба Григорій Кузьмович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	21	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
15	Глоба Мокрина Федорівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	9	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
16	Голик Іван Єгорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	40	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
17	Голик Олексій Юхимович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	60	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
18	Демченко Омелян Євтухович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	48	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
19	Ділов Данило Карпович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	22	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
20	Ділов Семен Панасович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	7	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
21	Ділов Василь Панасович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	6	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
22	Ділов Олексій Панасович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	3	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
23	Ділова Олександра Іванівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	31	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
24	Ельченко Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	35	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
25	Журавель Митрофан	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	33	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
26	Закрепа Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	невідомо	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
27	Каліберда Сазон Лук'янович і четверо дітей	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	невідомо	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
28	Карпенко Наталія Петрівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	40	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
29	Карпенко Прасковья	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	29	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
30	Кладочка Полікарп	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	60	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
31	Кладочка Пистина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	60	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
32	Коваленко Григорій	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	23	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
33	Коваленко Микола	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	20	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
34	Коваленко Олександра Хомівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	77	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
35	Коваленко Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	12	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
36	Коваленко Марія Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	34	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
37	Коломієць Гордій Семенович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	67	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
38	Коломієць Марія Андріївна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	60	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
39	Королькова Варвара Дмитрівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	60	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
40	Кулібаба Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	50	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
41	Кущевський Денис	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	79	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
42	Кущевська Варвара	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	75	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
43	Кущевський Антон	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	50	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
44	Кущевська Орина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	48	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
45	Кущевський Сидір	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	73	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
46	Кущевський Іван Сидорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	40	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
47	Кущевська Мотря	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	40	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
48	Кущевський Андрон	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	70	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
49	Кущевська Прасковья	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	70	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
50	Кущевський Василь Андронович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	32	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
51	Кущевський Варівон	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	53	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
52	Кущевська Лукія	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	50	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
53	Кущевський Яким	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	80	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
54	Кущевська Пистина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	71	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
55	Лабзун Степан	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	75	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
56	Лабзун Микита Степанович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	50	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
57	Лабзун Марія Микитівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	16	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
58	Лабзун Олександр Микитович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	10	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
59	Лабзун Михайло Микитович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	9	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
60	Лабзун Марія Микитівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	7	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
61	Лобко Євдокія Онисимівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	23	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
62	Лобко Ганна Іванівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	14	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
63	Логвин Марія	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	38	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
64	Логвин Любов	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	3	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
65	Логвин Петро	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	6	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
66	Логвин Олександр	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	10	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
67	Малютіна Анастасія	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	71	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
68	Малютін Павло	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	69	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
69	Малютін Сергій	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	70	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
70	Малютін Георгій Сергійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	30	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
71	Мартиненко Ганна Петрівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	41	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
72	Міщенко Кирило	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	47	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
73	Міщенко Степан Борисович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	64	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
74	Міщенко Катерина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	45	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
75	Міщенко Валентина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	15	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
76	Міщенко Григорій	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	13	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
77	Моцак Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	13	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
78	Найдьон Прасковья	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	27	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
79	Новик Петро	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	неві-домо	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
80	Онищенко Оксана Іванівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	72	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
81	Орел Варвара	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	32	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
82	Орел Тетяна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	11	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
83	Павленко Кіндрат	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	70	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
84	Павленко Харитина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	67	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
85	Перець Григорій Григорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	74	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
86	Петик Окса- на Володи- мирівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	30	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
87	Підріз Єлизавета	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	47	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
88	Письменний Андрій Єв- лампійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	54	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
89	Письменна Марія Андріївна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	13	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
90	Письменна Надія Андріївна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	9	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
91	Письменний Євлампій	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	78	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
92	Приходько Олена Трохимівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	27	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
93	Радченко Тетяна Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	58	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
94	Радченко Павло Васильович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	57	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
95	Рибалка Христина Федорівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	24	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
96	Савченко Євдокія Антонівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	39	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
97	Савченко Сергій	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	41	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
98	Савченко Федосій Сергійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	11	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
99	Савченко Іван Сергійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	20	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
100	Савченко Федот Сергійович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	18	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
101	Самойленко Петро	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	35	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
102	Самойленко Мотря	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	30	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
103	Сідий Іван	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	38	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
104	Сідий Микола Іванович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	8	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
105	Ткаченко Василь Іванович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	9	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
106	Ткаченко Анатолій Григорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	6	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
107	Ткаченко Сергій Григорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	5	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
108	Ткаченко Віктор Григорович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932–1933	3	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
109	Ткаченко Серафима Григорівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932–1933	10	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
110	Федас Орина	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	62	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
111	Хмельницький Гаврило	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	68	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
112	Чорний Ти- мофій Нико- димович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	63	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
113	Чорна Орина Василівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	61	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
114	Чумаченко Лука Антонович	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	36	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
115	Чумаченко Микола Лукич	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	10	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
116	Чумаченко Йосип Лукич	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	9	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
117	Чумаченко Григорій Лукич	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	6	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
118	Шевченко Серафіма Романівна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	19	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
119	Шкурка Фекла	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянка	1932– 1933	72	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
120	Юркевич Валентина Сергіївна	Васильківський район, с. Васильківка	Васильківський район, с. Васильківка	селянин	1932– 1933	27	від голоду	Спогади Малишко Н. Й.
121	Больбот Стефан Прокопович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
122	Гапон Олена Микитівна	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянка	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
123	Демиденко Дмитро Пилипович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
124	Демиденко Наталья Петрівна	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянка	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
125	Кутній Харитон Наумович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
126	Мищенко Хома Іванович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
127	Мищенко Катерина Петрівна	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянка	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
128	Моргун Федір Михайлович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
129	Петрич Хома Мартинович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
130	Присуха Іван Прокопович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
131	Редько Христофор Павлович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
132	Тимченко Трохим Свиридович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
133	Тимченко Олександр Трохимович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
134	Трубчанин Ганна Гнатівна	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянка	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
135	Яковенко Нестор Павлович	Межівський район с. Межове	Межівський район с. Межове	селянин	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Спогади Даценко О.П.
136	Бегма Іван	Новомосковсь- кий район с. Кулебівка	Новомосковсь- кий район с. Кулебівка	селянин	1932	1928	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
137	Бегма Василь	Новомосковсь- кий район с. Кулебівка	Новомосковсь- кий район с. Кулебівка	селянин	1933	1930	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
138	Болоховець Трохим Іларіонович	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
139	Болоховець Меланья	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	селянка	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
140	Болоховець Варивон Іванович	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
141	Болоховець Леонід Трохимович	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	Новомосковсь- кий район с. Перещепине	селянин	1933	1931	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
142	Гак Василь Якович	Новомосковський район с. Керносівка	Новомосковський район с. Керносівка	селянин	1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.21
143	Довбиш (батько)	Новомосковський район с.Губиниха	Новомосковський район с.Губиниха	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
144	Довбиш Олександр	Новомосковський район с. Губиниха	Новомосковський район с.Губиниха	селянин	1933	1930	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
145	Доненко (батько) і 4 дітей	Новомосковський район с. Орловщина	Новомосковський район с. Орловщина	Селяни	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.15
146	Журавльов Трохим	Новомосковський район с. Голубівка	Новомосковський район с. Голубівка	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
147	Кирич Катерина	Новомосковський район с. Губиниха	Новомосковський район с. Губиниха	селянин	1933	1928	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
148	Кобеза (хлопчик)	Новомосковський район с. Перещепине	Новомосковський район с. Перещепине	селянин	1932	1917	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
149	Кобеза (дівчинка)	Новомосковський район с. Перещепине	Новомосковський район с. Перещепине	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
150	Козлова Прасковья	Новомосковський район с. Гнатівка	Новомосковський район с. Гнатівка	селянка	1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.21
151	Коробко (дівчинка)	Новомосковський район с. Михайлівка	Новомосковський район с. Михайлівка	селянка	1933	1925	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.15
152	Крутенко Ганна Лаврентівна	Новомосковський район с. Михайлівка	Новомосковський район с. Михайлівка	селянка	1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.21
153	Лазаренко (родина - 6 чоловік)	Новомосковський район с. Голубівка	Новомосковський район с. Голубівка	Селяни	1932– 1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
154	Лесняк (2 дитини)	Новомосковський район с. Новостепанівка	Новомосковський район с. Новостепанівка	Селяни	1932– 1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.15
155	Логвиненко Лазар	Новомосковський район с. Новопетрівка	Новомосковський район с. Новопетрівка	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
156	Мегай Іван Якович	Новомосковський район с. Спаське	Новомосковський район с. Спаське	селянин	1933	Не відомо	від голоду	Архівний відділ Новомосковської РДА Ф.77, оп.2, спр.15

1	2	3	4	5	6	7	8	9
157	Паламарчук (батько)	Новомосковський район с. Губиниха	Новомосковський район с. Губиниха	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
158	Редька Славів	Новомосковський район с. Губиниха	Новомосковський район с. Губиниха	селянин	1933	1931	від голоду	ДАДО Ф.Р-6468, оп 1
159	Скорик (батько)	Новомосковський район с. Андріївка	Новомосковський район с. Андріївка	селянин	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
160	Старикови (сім'я- 5 чоловік)	Новомосковський район с. Губиниха	Новомосковський район с. Губиниха	Селяни	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
161	Ткач Марія	Новомосковський район с. Перещепине	Новомосковський район с. Перещепине	селянка	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
162	Ткач Іван Лукович	Новомосковський район с. Перещепине	Новомосковський район с. Перещепине	селянин	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
163	Біла Лампія Іванівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
164	Біла Мотрона Іванівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
165	Брижа Григорій Романович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1932	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
166	Брижа Федір Романович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
167	Волошин Тимофій Карпович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1890	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
168	Волошин Марко Леонтійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1911	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
169	Волошина Марія Леонтіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1913	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
170	Гальченко Олена Іванівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
171	Гальченко Марія Іванівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
172	Головаха Олександра Яківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1883	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
173	Головаха Зінаїда Петрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1885	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
174	Головаха Іван Олек- сандрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1919	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
175	Головаха Влас Олек- сандрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1914	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
176	Горбуля (сім'я, семеро дітей)	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селяне	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
177	Геймур Юхим Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	10	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
178	Дяченко Павло Ми- колаїнович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1906	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
179	Дяченко Галина Іванівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
180	Дяченко Григорій Іванович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
181	Дрешпак Іван Маркович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1929	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
182	Дрешпак Павло Маркович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
183	Дрешпак Орина Марківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1922	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
184	Дрешпак Марія Марківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хутірське	селянка	1933	1921	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
185	Дрешпак Єфросинія Марківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хутірське	селянка	1933	1924	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
186	Жадан Прасковья Миколаївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хутірське	селянка	1933	1908	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
187	Жадан Петро Прокопович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1895	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
188	Жадан Іван Григорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
189	Жук Авраам Миколайович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1890	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
190	Жук Векла Дмитрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1892	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
191	Жук Наталія Василівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1895	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
192	Жук Марія Василівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1898	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
193	Завгородня Ганна Олександрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
194	Завгородня Галина Олександрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1927	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
195	Завгородня Віра Олександрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
196	Завгородній Іван Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
197	Каряка Ганна Пилипівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1912	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
198	Каряка Христина Максимівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1902	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
199	Качан Карпо Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1923	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
200	Качан Домнікія Петрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1920	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
201	Качан Трохим Георгійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
202	Козир Михайло Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1895	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
203	Козир Марія Микитівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1918	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
204	Козир Наталка Микитівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1921	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
205	Козир Семен Микитович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1924	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
206	Козир Ганна Купріянівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
207	Корінний Андрій Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
208	Корінний Сергій Андрійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
209	Корінна Олена Андріївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
210	Куриленко Іван Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
211	Куриленко Андрій Кузьмович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1915	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
212	Кириленко Кузьма Дем'янович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1901	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
213	Куриленко Агафія Миколаївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1900	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
214	Лісник Семен Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1892	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
215	Лісник Євдокія Андріївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1916	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
216	Лісник Пилип Андрійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1920	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
217	Лісник Катерина Яківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1921	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
218	Лісник Микола Якович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
219	Лісник Федір Якович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1923	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
220	Лісник Параска Михайлівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1885	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
221	Лісник Іван Мусійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1932	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
222	Лісник Оксана Мусіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
223	Лісник Мусій Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1910	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
224	Лісник Петро Маркович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1914	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
225	Лісник Тимофій Дорофійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1898	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
226	Лісник Марія Данилівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1896	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
227	Лісник Неходій Тимофійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1889	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
228	Лісник Павло Тимофійович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1908	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
229	Лісник Семен Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1911	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
230	Лісник Ганна Іпатіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1893	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
231	Лісник Іван Семенович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1894	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
232	Лісник Антон Семенович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1902	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
233	Лісник Федір Семенович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1905	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
234	Липка Григорій Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1932	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
235	Липка Ірина Федорівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
236	Липка Іван Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
237	Лисуненко Василь Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1917	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
238	Лисуненко Терентій Павлович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
239	Лисуненко Євдокія Матвіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
240	Лисуненко Марфа Терентіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1917	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
241	Лисуненко Ганна Терентіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1919	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
242	Лисуненко Анастасія Терентіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1922	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
243	Лиходій Іван Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1920	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
244	Лиходій Григорій Федорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1918	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
245	Мартиненко Василь Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1923	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
246	Мартиненко Іван Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1921	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
247	Мартиненко Іван Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1918	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
248	Мартиненко Василь Олександрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1916	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
249	Москаленко Ніна Василівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
250	Москаленко Іван Васильович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
251	Москаленко Іван Митрофанович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1933	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
252	Назаренко Петро Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1905	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
253	Назаренко Килина Петрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1903	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
254	Косенко Євдокія Петрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1886	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
255	Омельницький Павло Григорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1903	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
256	Омельницька Параска Юхимівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1910	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
257	Панко Марфа Пилипівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
258	Панко Михайло Іванович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
259	Підберезний Максим Прокопович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1927	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
260	Підберезний Мусій Прокопович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
261	Пікуш Петро Павлович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1925	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
262	Пікуш Каленік Микитович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1921	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
263	Пищика Ганна Петрівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
264	Плахотя Єгор Павлович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1892	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
265	Плахотя Прасковья Григорівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1890	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
266	Повзло Олександра Михайлівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
267	Рудик (батько, мати)	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	Селяни	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
268	Рудик (п'ятеро дітей)	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	Селяни	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
269	Рудовол Ганна Прокопівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1931	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
270	Рудовол (батько, мати, троє дітей)	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селяне	1933	Не відомо	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
271	Тимошенко Параска Оверківна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	С селянка	1933	1924	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
272	Тимошенко Іван Амв- російович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
273	Тимошенко Федір Іванович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
274	Убийкін Тетяна Савівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
275	Харченко Іван Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1926	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
276	Харченко Василь Петрович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1932	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
277	Хоменко Марія Григорівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1928	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
278	Хоменко Григорій Авер'янович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1890	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
279	Хоменко Марія Сергіївна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянка	1933	1893	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
280	Хоменко Іван Григорович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1893	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
281	Шкурлат Петро Михайлович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1930	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
282	Шкурлат Яків Кале- никович	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1891	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
283	Шкурлат Килина Григорівна	Петриківський район с. Хуторське	Петриківський район с. Хуторське	селянин	1933	1897	від голоду	ДАДО, ф. Р-6468, оп.1
284	Туник Яків, дружина та троє дітей	Покровський район с. Гаврилівна	Покровський район с. Гаврилівна	селяне	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29

1	2	3	4	5	6	7	8	9
285	Карабак Андрій Іванович	Покровський район с. Олександрівка	Покровський район с. Олександрівка	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
286	Карабак Захар Іванович	Покровський район с. Олександрівка	Покровський район с. Олександрівка	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
287	Луценко Онопрій	Покровський район С. Орестопіл	Покровський район с. Орестопіл	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
288	Безуглий Яким	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
289	Безуглий Захар	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
290	Безуглий Микола	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
291	Кадась Полина	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
292	Чудник Терентій	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
293	Шарун Іван, дружина, діти (кількість дітей не вказано)	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селяне	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
294	Шульга Петро	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
295	Шульга Полина	Покровський район с. Покровське	Покровський район с. Покровське	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1, спр.29
296	Дудник Олександр	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
297	Дудник Кирило	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
298	Дудник Ганна	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
299	Дудник Христина	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
300	Дудник Сидір	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
301	Дахно Іван	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
302	Дахно Марфа	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
303	Дахно Пелагея	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
304	Дахно Оксана	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
305	Киприч Оксана	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянка	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
306	Кравець Іван Микитович	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
307	Кравець Семен	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
308	Кравець Євдокія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
309	Половий Нікіфір	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
310	Полова Варвара	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
311	Половий Володимир	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
312	Половий Грицько	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
313	Полова Марія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
314	Сергієнко сім'я (5 осіб)	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	Селяни	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
315	Сергієнко Прасковья	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянка	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
316	Сиса Іван Васильович	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
317	Сиса Гаврило	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
318	Сиса Ялосовета	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
319	Сиса Явдоха	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
320	Сиса Тихон	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
321	Сиса Параня	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
322	Сиса Марія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
323	Сиса Павло	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
324	Сиса Семен	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
325	Сиса Олена	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
326	Солодовник Дмитро	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
327	Солодовник Химія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
328	Солодовник Василь	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
329	Солодовник Григорій	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
330	Тищенко Нікіфор	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
331	Тищенко Марена	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
332	Тищенко Наталья	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
333	Тищенко Гаврило	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
334	Тямах Петро Іванович	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
335	Тямах Ганна	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
336	Тямах Микола	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
337	Тямах Григорій	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
338	Тямах Євдокія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
339	Тямах Антон	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
340	Тямах Ганна	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
341	Тямах Прасковья	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
342	Хребто сім'я, (6 осіб)	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	Селяни	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
343	Шпирка Степан	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянин	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
344	Шпирка Кирило	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянин	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
345	Шпирка Павло	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянин	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
346	Шпирка Катерина	Царичанський район, смт. Царичанка	Царичанський район, смт. Царичанка	селянка	1933	не відомо	від голоду	Спогади Євтушенко І. М.
347	Яценко Тарас Федорович	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
348	Яценко Анастасія	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
349	Яценко Віра	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
350	Яценко Онисим	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
351	Яценко Любов	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
352	Яценко Валентина	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
353	Яценко Федір	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
354	Яценко Матрона	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
355	Яценко Василь Федорович	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянин	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.
356	Яценко Поліна Федорівна	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	Царичанський район, с. Іванівка (нині с. Назаренки)	селянка	1933	не відомо	від голоду	ДАДО, Ф. Р-6468, оп.1. Спогади Бондаренко Д. Г.

**ПЕРЕЛІК ГРОМАДЯН, ПОМЕРЛИХ
У ЛІКАРНІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ВИПРАВНО-ТРУДОВОЇ УСТАНОВИ,
які були засуджені по статті 58 Кримінального кодексу СРСР (ст. 54 КК УРСР) до 5 років
позбавлення волі**

27 квітня 1932 року

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Вік	Джерела інформації
	Беланюк Яків Григорович	54	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.11, арк.419
	Биковський Антон Петрович	23	там само
	Гнояний Яків Антонович	21	там само
	Горбатенко Петро Олександрович	17	там само
	Добродіуш Дмитро Митрофанович	55	там само
	Довгий Тимофій Давидович	23	там само
	Зарецький Олександр Никифорович	45	там само
	Карпенко Іван Васильович	38	там само
	Коваленко Іван Іванович	21	там само
	Комарницький Кузьма Іванович	63	там само
	Кременчугов Іван Опанасович	23	там само
	Крючок Трохим Федорович	21	там само
	Кушман Олексій Свиридович	18	там само
	Полікарпов Марко Іванович	19	там само
	Сириця Сткпан Григорович	40	там само
	Сорока Григорій Демидович	18	там само
	Ткаченко Іван Петрович	21	там само
	Трохненко Опанас Миколайович	31	там само
	Трофимов Пилип Кузьмич	26	там само
	Трюханов Степан Якович	21	там само

**СПИСОК ГРОМАДЯН, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 РОКІВ
(складений на підставі виявлених документів
Державного архіву Дніпропетровської області)**

Місце проживання 1	Місце роботи, навчання, соціальний стан на період 1932–1933 роки 2	Яким чином постраждав (засуджений, фізично, матеріально) Джерела інформації 3
Верхньодніпровський район Широківська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 96, арк. 11–13, 43, 121, 182
1. Абрамов Тимофій Карпович 2. Клименко Микола	3. Клименко Олександр 4. Пошта Іван Порфірович	5. Пошта Федір Савелійович 6. Сипало Василь
Високопільський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Одноосібники, колгоспники	Виявлені при обстеженні райздоровінспектора. Виснаження, безбілкові набряки, кишкові розлади. Внесені до списків, наданих в облздороввідділ. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76
7. Вальц Лоренц 8. Винс 9. Вишневий Анатолій Іларіонович 10. Вишнева Анастасія 11. Глазун Наталія Андріївна 12. Глазун Фекла Семенівна	13. Золотар Павло Якович і 5 членів сім'ї 14. Копп Анна 15. Копп Андрій 16. Куценберг Мартин 17. Марклингер	18. Мороз Марія 19. Руф Андрій Михайлович 20. Чапленко 21. Чернета Яків Костянтинович та 6 членів сім'ї
м. Дніпропетровськ	Студенти навчальних закладів міста	Проходили лікування в обласній клінічній лікарні та інфекційному стаціонарі з діагнозами виснаження, безбілкові набряки. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85
22. Гелів ера Дмитро Кононович 23. Гніленко Микола Олександрович 24. Городищєв Броня Мойсейович 25. Городищєв Олександр Мосійович 26. Дерев'янку Андрій Вікторович 27. Дорошук Антон Іванович 28. Дятлова Катерина Яківна 29. Іванько Іван Миколайович	30. Іллініч Олександра Гнатівна 31. Кучеренко Сергій Левкович 32. Левіненко Павло Павлович 33. Литвиненко Ольга Петрівна 34. Ніколаєнко Прасковья Терентіївна 35. Раковська Наталія Володимирівна 36. Свйнарєнко Анастасія Йосипівна 37. Сірій Ілля Захарович	38. Сидоренко Анастасія Пилипівна 39. Скалозуб Олександра Романівна 40. Тищенко Євген Павлович 41. Ханіяснота Клавдія Яківна 42. Шведенко Сергій Савович 43. Янда Андріян Опанасович
Дніпропетровський район Волоська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2627, оп. 1, спр. 20, арк. 82, 132; спр. 30, арк. 149
44. Бірсак Іон 45. Брегет Яків 46. Волошин Сергій 47. Верцап Улян Сидорович 48. Возниця Іван 49. Глина Михайло	50. Данов Василь Ульянович 51. Івус Василь 52. Каверін Сидір 53. Каракаш Михайло Михайлович 54. Кропивний Терентій Харитонович 55. Кривий Деніс Якович	56. Левенко Марко 57. Магро Микола Олексійович 58. Малий Семен Кіндратович 59. Малий Кузьма Сергійович 60. Московченко Сава Іванович 61. Моргун Павло Остапович

1	2	3
62. Нальота Яким Савич 63. Нальота Прокіп Савич 64. Нальота Марія Кіндратівна 65. Косенко Іван Федорович 66. Огрень Архіп 67. Онушко Іван Гнатович 68. Петров Фірс Петрович 69. Петров Борис Петрович 70. Петров Яким Петрович 71. Попов Андрій 72. Ракша Петро Іванович 73. Рожко Макар Іванович	74. Рудик Деніс 75. Сокольчук Степан 76. Старцев Григорій Федорович 77. Старцев Олександр Олексійович 78. Тізік Мирон 79. Тіщенко Сава 80. Тіщенко Петро 81. Тіщенко Федір 82. Ткач Митрофан Семенович 83. Токол Ольга 84. Чабан Тимофій Якович 85. Чорнець Іван Трохимович	86. Чорняк Іван 87. Швець Матвій Терентійович 88. Швець Терентій Харитонович 89. Швець Марко Матвійович 90. Швець Ларіон Захарович 91. Швець Олександра 92. Шмалько Максим Денисович 93. Шмалько Онисим Маркович 94. Ярошенко Ганна Яківна 95. Ярошенко Григорій Петрович
Йосипівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 90, арк. 35–38, 57
96. Аперт Веніамін Теодорович 97. Аперт Яків Якович 98. Балах Готлію Готлібович 99. Балах Василь Готлібович 100. Балах Готлію Августович 101. Берген Катерина Яківна 102. Берген Агафія Яківна 103. Берген Ганна Георгіївна 104. Берген Яків Генріхович 105. Берген Абрам Абрамович 106. Берген Генріх Абрамович 107. Бернар Іван Якович 108. Гейман Петро Петрович 109. Геворський Іван Францевич 110. Гран сон Фрідріх Фрідріхович	111. Дик Іван Абрамович 112. Епп Франц Якович 113. Еріх Іван Фрідріхович 114. Еріх Фрідріх Фрідріхович 115. Ермез Фелікс Фрідріхович 116. Кнель Гаврила Іванович 117. Кнель Іван Гаврилович 118. Класен Генріх Іванович 119. Класен Петро Петрович 120. Купот Іван Фрідріхович 121. Кун Веніамін Гаврилович 122. Кун Василь Гаврилович 123. Кун Василь Веніамінович 124. Литац Веніамін Іранцевич 125. Міллер Яків Христофорович	126. Міллер Іван Васильович 127. Міллер Яків Данилович 128. Решпель Герхард Олександрович 129. Степанов Олександр Федорович 130. Степанов Єгор Петрович 131. Тещ Василь Карпович 132. Фабер Олександр Олександрович 133. Фабер Олександр Васильович 134. Фабер Фрідріх Васильович 135. Цернікель Фрідріх Карлович 136. Цернікель Петро Карлович 137. Чайка Семен Маркович 138. Чайка Єлсей Андрійович 139. Чайка Харитон Устимович 140. Шмольд Василь Веніамінович
Лоц-Кам'янська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2693, оп 1, спр. 1а
141. Гаркуша Василь Денисович 142. Гаркуша Олексій Семенович 143. Дикун Тарас Мамонтович 144. Дикун Василь Іванович	145. Дикун Григорій Іванович 146. Забірний Кузьма Мусійович 147. Забірний Іван Мусійович 148. Казинець Василь Кузьмич	149. Козир Гнат Петрович 150. Козир Микита Петрович 151. Кравець Яків Якович 152. Савченко Олександр Андрійович
Підгороднянська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Притягнені до відповідальності за самовільне різання коров та коней. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 136, 137 спр. 15, арк. 18, 18 зв., 27–29, 49, 49 зв
153. Бабенко Дмитро 154. Барабаш Юхим 155. Берда Юхим 156. Берда Марія 157. Берда Іван	158. Бойко Никифор 159. Булах Устим 160. Булах Лавро 161. Булах Єлизавета 162. Булах Яків	163. Бут Наталія 164. Водоп'ян Макар 165. Водоп'ян Кузьма 166. Волошка Трохим 167. Волошка Марія

1	2	3
168. Вусик Павло 169. Вусик Федір 170. Голубицький Григорій 171. Голубицький Яків 172. Деменко Микита 173. Дерев'яно Іван 174. Дерев'яно Пилип 175. Дерев'яно Трифон 176. Дрюк Микита 177. Живолуп Філон 178. Живолуп Омелян 179. Заволока Семен 180. Закладний Юхим 181. Закладний Григорій 182. Закладна Домініка 183. Зуб Прасковья 184. Калініченко Гнат 185. Касьян Олексій	186. Каракай Гнат 187. Качур Онисим 188. Клименко Омеля 189. Коваль Мотря 190. Коваль Микита 191. Коваль Олександр 192. Коваль Василь 193. Коваленко Григорій 194. Колоніченко Олександр 195. Корса Павло 196. Кузьменко Мотря 197. Лінський Кирило 198. Махно Семен 199. Махно Векла 200. Міщенко Митрофан 201. Муха Сильвестр 202. Обора Онисим 203. Олійник Михайло	204. Олійник Олена 205. Олійник Григорій 206. Олійник Денис 207. Олійник Іван 208. Патретний Михаїл 209. Патретний Федір 210. Плаха Олександр 211. Санжаровський Борис 212. Сендецький Яким 213. Сендецький Давид 214. Сендецький Некіфор 215. Сірик Мокрина 216. Сірик Яків 217. Субловський Ілля 218. Товстик Володимир 219. Чорноморець Марія 220. Чупита Антон 221. Швець Карпо
Підгороднянська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як "куркулі". Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Притягнені до відповідальності за самовільне різання коров та коней. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 136, 137 спр. 15, арк. 18, 18 зв., 27–29, 49, 49 зв
153. Бабенко Дмитро 154. Барабаш Юхим 155. Берда Юхим 156. Берда Марія 157. Берда Іван	158. Бойко Никифор 159. Булах Устим 160. Булах Лавро 161. Булах Єлизавета 162. Булах Яків	163. Бут Наталья 164. Водоп'ян Макар 165. Водоп'ян Кузьма 166. Волошка Трохим 167. Волошка Марія
Чаплинська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як "куркулі". Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-465, оп. 1, спр. 52, арк. 92
222. Босенко Андрій Овсійович 223. Воробйов Гаврила Васильович 224. Горб Пимон Якович 225. Дуюинка Іван Лук'янович	226. Капустян Андрій Федорович 227. Моторін Андрій Іванович 228. Олексієв Панас Агафонович 229. Середа Орина Іванівна	230. Сущенко Іван Іванович 231. Сущенко Григорій Леонтійович 232. Тупий Павло Денисович
Широківська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як "куркулі". Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-1370, оп 1, спр. 68, арк. 5, 6, 84
233. Бичко Василь 234. Бичко Кирило 235. Бондюк Трохим 236. Василина Олександр 237. Василина Терентій 238. Дубина Віктор 239. Дубина Яків	240. Клименко Василь 241. Крсношлик Микита 242. Майоренко Ганна 243. Майоренко Володимир 244. Майоренко Тимофій 245. Пашпута Федір 246. Пашпута Андрій	247. Пашпута Олександр 248. Півень Тимофій 249. Тимошенко Олександр 250. Чумак Кирило 251. Шануха Трохим

1	2	3
Ямбургська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контракції заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-1760, оп. 1, спр. 28А, арк. 43
252. Бланк Єронім Адамович 253. Бланк Йосип Адамович	254. Бланк Іван Адамович 255. Донгаузер Христіан Йосипович	256. Донгаузер Іван Єгорович 257. Кленн Людвіг Іванович
Аульська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контракції заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 73; спр. 43, арк. 35; спр. 61, арк. 1; спр. 15, арк. 23; спр. 60, арк. 1012, Ф. Р-2799, оп. 1, спр. 5, арк. 57, 58
258. Бабак Наталья 259. Бабенко Іван 260. Бабенко Гнат 261. Баюн Федір 262. Білоус Дмитро Іванович 263. Білоус Михайло 264. Білоус Прасковья 265. Бойгул Михайло 266. Бойгул Петро Якович 267. Бондаренко Федосія 268. Бондаренко Деніс 269. Бондаренко Ларіон 270. Бондаренко Іван 271. Бондаренко Іван Денисович 272. Буркович Ганна 273. Буркович Андрій 274. Буркович Архіп 275. Буркович Іван Нікіфорович 276. Бурчак Олександр 277. Василенко Пилип 278. Василенко Микола Андрійович 279. Василенко Григорій Андрійович 280. Вусик Іван Трохимович 281. Голенко Корній 282. Головака Антон 283. Головаха Іван 284. Головаха Степан Нікіфорович 285. Горб Микола 286. Горб Павло 287. Горб Володимир 288. Горб Карпо Григорович 289. Горбонос Панас 290. Горбонос Тимофій 291. Горбонос Кузьма 292. Грінченко Максим 293. Губка Костянтин 294. Денисенко Павло 295. Денисенко Митрофан 296. Дівненко Григорій 297. Демченко Михайло 298. Дмитренко Федір Петрович 299. Донченко Устим 300. Дрешпан Степан 301. Душка Логвин Онисимович	302. Дяченко Єлісей 303. Євтушенко Гаврила 304. Жолдак Михайло 305. Жолдак Юхим 306. Карабаш Ілля 307. Карабаш Павло 308. Каракай Прокіп 309. Караул Антон 310. Караул Федір 311. Кваша Кирило 312. Кваша Охтися 313. Кизя Михайло 314. Кизя Прасковья Кирилівна 315. Козак Арсентій Васильович 316. Колода Сергій 317. Котенко Олена 318. Кравченко Сава 319. Крищенко Гнат 320. Крищенко Михайло 321. Курило Петро Степанович 322. Куценко Микита 323. Кушнір Анастасія 324. Кушнір Іван 325. Кушнір Онисім 326. Ладиківський Іван 327. Левенець Демид 328. Левенець Сергій 329. Левенець Фекла 330. Макаренко Панас 331. Маляр Гаврило 332. Марченко Іван 333. Мартиненко Анастасія 334. Мартиненко Петро 335. Мацаренко Пелагея 336. Мельник Прасковья 337. Морши Василь 338. Мухін Ярема 339. Назаренко Гаврило 340. Назаренко Федір 341. Неживий Макар 342. Немченко Омелян Іванович 343. Облай Іван 344. Орел Іван 345. Осінній Охтись Іванович	346. Охрименко Іван 347. Панасюк Антон 348. Папаїка Прохор 349. Піддубник Павло 350. Плакучий Юхим 351. Плохий Микита 352. Присвітлий Кіндрат 353. Різник Ларіон 354. Різник Левко 355. Рогаченко Архіп 356. Самойленко Нікіфор 357. Сипій Кіндрат 358. Скрипій Михайло 359. Слісаренко Григорій 360. Сторожак Павло 361. Суха Хавронья 362. Сухий Федір 363. Терещенко Іван Харлампієвич 364. Терещенко Нестір Кирилович 365. Терещенко Трохим 366. Торішний Яків 367. Торішня Лукер'я 368. Турчин Митрофан 369. Турчин Андрій 370. Турчин Пантелеймон 371. Удовична Наталья 372. Усенко Микола 373. Харсун Оксана 374. Харченко Семен 375. Харченко Охрим 376. Чабан Андрій 377. Чепурно Меланья 378. Чорноморець Михайло 379. Чорних Хрісіан Дмитрович 380. Шевченко Василь Панасович 381. Шпак Дмитро 382. Шульга Іван 383. Шульга Ігор 384. Шульга Прасковья 385. Шурай Іван 386. Ярмо Мусій

1	2	3
Кам'янський район Благовіщенська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 75, арк. 4; спр. 5, арк. 4, 53–56; спр. 47, арк. 19; спр. 39, арк. 32–65
387. Білк Гнат 388. Борисонька Марфа 389. Борисонька Степанида 390. Ботьба Філімон 391. Бочка Кирило 392. Бочка Іван 393. Бочка Олександр 394. Бочка Олексій 395. Бочка Максим 396. Бухінник Порфірій 397. Бухінник Корній 398. Бухінник Трифон 399. Василенко Сидір 400. Васильченко Сидір 401. Глухий Сергій 402. Глухий Харитон 403. Глухий Федір 404. Глухий Герасим 405. Глухий Юхим 406. Головка Яків 407. Гунський Устим 408. Губська Ганна 409. Довженко Єпіфан 410. Дрозденко Петро 411. Дрозденко Федір 412. Забара Іван 413. Калниш Олена 414. Кліщеник Іван 415. Коваль Кузьма 416. Колода Ганна 417. Коломієць Андрій 418. Корнієнко Кирило 419. Купченко Олексій	420. Лемешов Петро 421. Литвиненко Марко 422. Литвиненко Пимон 423. Литовченко Іван 424. Литовченко Панкрат 425. Литовченко Антон 426. Маймур Ілля 427. Маймур Семен 428. Маймур Яків 429. Маймур Василь 430. Маймур Євдокія 431. Макуха Іван 432. Малий Кузьма 433. Малий Василь 434. Марченко Павло 435. Марченко Давид 436. Марченко Петро 437. Марченко Іван 438. Марченко Яків 439. Марченко Сергій 440. Мельник Андрій 441. Мельник Яким 442. Могиленко Сила 443. Мокієнко Єпіфан 444. Найда Борис 445. Неклеса Олександр 446. Неклеса Костянтин 447. Неклеса Ольга 448. Нестеренко Віктор 449. Олійник Сава 450. Оплат Трохим 451. Осада Іван 452. Перекопський Ярема	453. Плетинець Микола 454. Польба Тарас 455. Приймак Сидір 456. Приходьмо Трифон 457. Приходьмо Онисім 458. Рибалко Захар 459. Розстрьопа Гаврило 460. Родомський Іван 461. Савицький Яків 462. Савицький Іван 463. Сарана Марко 464. Севрська Марфа 465. Слюсаренко Меланья 466. Спичак Григорій 467. Ступка Федір 468. Тонкошкур Каленік 469. Тютюнник Петро 470. Тютюнник Артем 471. Тютюнник Федот 472. Тютюнник Макар 473. Тютюнник Максим 474. Ус Максим 475. Ціватий Іван 476. Ціватий Павло 477. Ціватий Федір 478. Чабан Осип 479. Чабан Свирид 480. Чабан Іван 481. Чернявський Федот 482. Черниш Пимон 483. Шаповал Іван 484. Янченко Левко
Василівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 7
485. Аркушка Павло 486. Дідушинський Дмитро 487. Живець Микола 488. Зеленський Микола	489. Косенко Марія 490. Лісовець Гаврило 491. Льога Марко 492. Нороха Пимон	493. Судак Сергій 494. Шаповал Петро
ГанноЗачатівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 19; Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 5, арк. 55

1	2	3
495. Галагаза Нікіфор 496. Галагаза Наум 497. Забара Василь	498. Панчоха Іван 499. Плетинець Терентій 500. Скитенко Микита	501. Супруненко Гнат 502. Чуприна Василь
Карнаухівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2721, оп. 1, спр. 28, арк. 1, 2, 5; спр. 30, арк. 123; Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 5, арк. 57, 58; Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 9, 16, 44
503. Баган Трохим 504. Біла Орися 505. Білошапка Трохим 506. Букацький Нікіфор 507. Бурчак Олександр 508. Бурчак Михайло 509. Бурчак Федір 510. Бурчак Стефан 511. Гамбург Матвій 512. Горобей Петро Нікіфорович 513. Горобей Мусій 514. Горобець Опанас 515. Горобко Юхим Мусійович 516. Дяденко Арсеній 517. Євтушенко Гаврила 518. Єрмоленко Пелагея 519. Журавель Іван 520. Зайвий Ілля 521. Заплава Василь 522. Зиненко Аким 523. Зиненко Пимон 524. Калініченко Марія 525. Картун Нестір 526. Коляда Сергій 527. Король Кирило 528. Котляр Михайло 529. Куценко Василь 530. Куценко Микита 531. Лішевський Степан	532. Линбор Назар 533. Луг Михайло 534. Луг Митрофан 535. Луняк Іван 536. Луняк Юхим 537. Лупало Платон 538. Маймур Василь 539. Моргун Василь 540. Моргун Омелян 541. Моргун Яків 542. Назаренко Микола 543. Назаренко Олексій 544. Назаренко Федір 545. Назаренко Гаврило 546. Найдъон Григорій 547. Найда Карпо 548. Насікан Микола 549. Насікан Мирон 550. Облат Іван 551. Огійко Макар 552. Огійко Ольга Тихонівна 553. Олійник Григорій 554. Олійник Омелян 555. Охрименко Іван 556. Панасюк Антон 557. Папаїка Прохор 558. Папаїка Матвій 559. Пацюк Мусій Карпович 560. Пікінер Костянтин	561. Поломаний Федір Іванович 562. Прядко Роман 563. Прядко Пимон 564. Рева Діна 565. Рева Яким Васильович 566. Сітало Карпо 567. Сітало Григорій 568. Синій Кіндрат 569. Скрипій Михайло 570. Стрілець Стефан Михайлович 571. Тронь Іван Лук'янович 572. Ус Тарас 573. Хміль Іван Павлович 574. Чабан Яким Іванович 575. Чабан Тихон Іванович 576. Чабан Андрій 577. Чорний Тимофій 578. Чорноморець Михайло 579. Шаповал Пилип Іванович 580. Шевченко Михайло Павлович 581. Шевченко Іван Петрович 582. Шевченко Мотря 583. Шульга Панас 584. Юрченко Митрофан 585. Ярко Федір 586. Ярко Ілля 587. Ярко Петро 588. Ярко Мусій
Криничанська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 7, 60, 81
589. Афанасьєв Яким 590. Василенко Іван 591. Василенко Дмитро 592. Василенко Павло 593. Валерина Іван 594. Вовк Микита 595. Завгородній Микола 596. Завгородній Федір	597. Коваленко Василь 598. Коваль Іван 599. Ковальов Андріян 600. Коломієць Деніс 601. Коломієць Лаврентій 602. Коломієць Федір 603. Короленко Іван 604. Лебідь Явдоха	605. Літовченко Наум 606. Літовченко Марко 607. Ливадій Дмитро 608. Мірошніченко Іван 609. Перекопський Густав 610. Сіверський Кузьма 611. Шрам Данило 612. Шрам Федір

1	2	3
Миколаївська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, ар. 27
613. Горобець Данило	614. Лубенець Григорій	615. Черноусенко Варвара
Новоселівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 46.
616. Андрущенко Павло 617. Білоус Надія 618. Дорошенко Іван 619. Золотаревський Онуфрій 620. Золотаревська Лариса 621. Кірсанов Павло 622. Кірсанов Петро 623. Копальна Марія	624. Корсань Ферапонт 625. Літовченко Дмитро 626. Налого Василь 627. Остренко Яким 628. Панчоха Захарій 629. Рочівський Харлампій 630. Савицький Йосип 631. Савицький Михайло	632. Слісаренко Павло 633. Сотник Надія 634. Сотник Прасковья 635. Хало Мусій 636. Чепурко Прокіп 637. Чепурко Сава 638. Шаповал Петро
Одарівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 17
639. Гаража Петро 640. Гаража Роман	641. Коваленко Костянтин 642. Корчев Андрій	643. Небосенко Микита 644. Тютюнник Оверьян
Романківська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготівок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 14, 15, 18, 42, 44, 93, 94
645. Бабенко Дар'я 646. Безуглий Пилип 647. Бережна Орина 648. Бережний Іван 649. Бібик Петро 650. Бібик Семен 651. Біла Іван 652. Білоус 653. Білик Порфірій 654. Бондаренко Федір 655. Бондаренко Григорій 656. Ботуренко Прокіп 657. Бищук Левко 658. Бульбенко Павло 659. Глущенко Федір 660. Голик Порфірій 661. Гомер Антон 662. Гончаров Яків 663. Горбонос Федір 664. Горб Нікіфор	665. Гузь Тимофій 666. Гунько Прокопій 667. Гунько Сава 668. Гунько Андрій 669. Гуртовий Олексій 670. Демура Петро 671. Дудко Григорій 672. Дяденко Андрій 673. Журавель Яків 674. Зоїц Степан 675. Караул Марія 676. Кістка Микола 677. Коваленко Іван 678. Коваленко Федір 679. Коваленко Степан 680. Коноушенко Валентин 681. Крсун Марія 682. Котенко Петро 683. Котенко Іван 684. Кравець Василь	685. Кучер Йосип 686. Лінник Іван 687. Лижник Омелян 688. Мазан Іван 689. Мазан Віра 690. Могилевський Митрофан 691. Мойка Фаїна 692. Москаленко Петро 693. Насікан Микола 694. Неділько Федір 695. Неклеса Захар 696. Олійник Ярмолій 697. Орлова Надія 698. Ороній Петро 699. Півненко Гнат Гаврилович 700. Прийма Пилип 701. Приходьмо Омелян 702. Пугач В. 703. Решетняк Борис 704. Решетняк Григорій

1	2	3
704. Решетняк Григорій 705. Рогівський Яків 706. Савицький Дорофій 707. Савченко Іван 708. Скорса Василь 709. Сліпан Іван 710. Сокур Прокіп 711. Сокур Іван	712. Сотнік Іван 713. Сотула Микола 714. Сотула Микола 715. Терещенко Микола 716. Терещенко Микита 717. Ус Терентій 718. Фандій Петро 719. Худой Нікіфор	720. Цибульська Степан 721. Чабан Олексій 722. Черненко Іван 723. Черненко Григорій 724. Шаповал Опанас 725. Шевченко Іван 726. Шульга Яків 727. Щербаченко Харитон
Семенівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 5, арк. 56; Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 73
728. Задоя Дорофій 729. Махнай Сергій	730. Мірошніченко Григорій 731. Ткач Сава	732. Торішній Євмен 733. Хорішмош Андрій
Степанівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Притягнені до відповідальності за самовільне різання корів та коней.. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 6, 86
734. Матяш Віктор	735. Назаренко Марія	736. Хорішман Андрій
Тригузьянська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 15
737. Бахмут Микита 738. Бондаренко Василь 739. Верещак Павло 740. Вовк Кирило 741. Ворона Микита	742. Головка Володимир 743. Гороха Григорій 744. Дробина Іван 745. Жегур Мусій 746. Качедара Сава	747. Луценко Василь 748. Рябло Олексій 749. Ступак Петро 750. Ступак Федір 751. Шаповал Кирило
Червоноіванівська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені, Притягнені до відповідальності за самовільне різання корів та коней. Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 10, 86
752. Лисиця Терентій 753. Лисиця Сергій Якович	754. Мірошніченко Іван Олександрович	755. Прядко Михайло 756. Чередніченко Карпо
Широківська сільрада	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни. Переважна більшість — одноосібники та особи, що кваліфікуються як “куркулі”. Зустрічаються представники колгоспної бідноти	Оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі, контрактації заготовок м'яса, молока, картоплі, городини. Вилучено майно, домівки, виселені за межі району, розкуркулені. Ф. Р1370, оп. 1, спр. 35, арк. 11, 16, 19, 82, 129, 130, 131 124; спр. 68, арк. 177, 245–247

1	2	3
757. Аксьонов Андрій	784. Кліменко Марія	810. Пас Григорій
758. Алебардова Олександра	785. Кліменко Степан	811. Перемотько Андрій Лаврентійович
759. Балога Іван Андрійович	786. Кліменко Григорій	812. Перешипка Андрій Іванович
760. Богун Трохим	787. Кліменко Трохим	813. Поляков Панас
761. Бондаренко Петро	788. Кліменко Феодосій	814. Поляков Іван
762. Бондюк Трохим	789. Козачок Федір	815. Полякова Ярина
763. Бичко Кирил	790. Кудін Юхим	816. Потакав Іван Іванович
764. Бичко Митрофан	791. Кучер Сава	817. Пошта Юда Порфірович
765. Василенко Терентій Іванович	792. Кучеренко Федір	818. Пропага Кирило
766. Василина Андрій	793. Кучеренко Марія	819. Пропага Кузьма
767. Василина Макар	794. Шевченко Михайло	820. Прохоров Сава
768. Василина Федір	795. Лемноженко Федір	821. Прохоров Сидір
769. Василина Степанида	796. Лепу Ілля	822. Розов Іван Миколайович
770. Василиця Михайло	797. Лукашенко Олександр	823. Самотужиха Тетяна
771. Випешков Варфоломій Гордійович	798. Лук'яненко Карпо	824. Сазонов Матвій
772. Гаряний Павло	799. Лютий Харлапій	825. Сафонова Ольга
773. Герасименко Федір	800. Майоренко Іван Якович	826. Сергієчко Юхим
774. Герасименко Гнат	801. Майоренко Яков Михайлович	827. Сипало Карпо Якович
775. Герасименко Порфірій	802. Майоренко Тимофій	828. Сипало Василь
776. Голованчук Борис	803. Майстренко Михайло	829. Сипало Іван
777. Гудимін Марина	804. Макаренко Володимир Михайлович	830. Соломка Іван
778. Художник Микола	805. Михайленко Семен	831. Стешилов Павло
779. Довня Трохим	806. Молочна Антоніна	832. Стороженко Ілля
780. Дрянешков Василь	807. Назарюк Степан	833. Тихоненко Пелагія
781. Дубина Віктор	808. Палагута Федір	834. Тихоненко Митрофан
782. Дубина Митрофан	809. Пас Сергій Сидорович	
783. Кліменко Тихон		
Молочанський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни, одно- осібники та колгоспна біднота.	Виявлені при обстеженні райздо- ровінспектора. Виснаження, без- білкові набряки, кишкові розлади. Внесені до списків, наданих в облздо- роввіділ. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 79
835. Андропова Катерина Іванівна	862. Іотов Василь Федорович	889. Педан Петро Васильович
836. Беложолв Іван Тимофійович	863. Ітос Петро Петрович	890. Петрова Олександра
837. Белик Михайло Павлович	864. Коваленко Т. П.	891. Петруся Марія Яківна
838. Білоусов Іван Тихонович	865. Коваленко В. Т.	892. Припус Максим Кіндратович
839. Бобрвній Іван Устинович	866. Ковальов М. І.	893. Прус Варвара Архипівна
840. Бонерт І. Г.	867. Коптель С. Д.	894. Рацлав Іван Давидович
841. Вальман Корнеліус Корнійович	868. Корнієнко Андрій Петрович	895. Релепель Агнеса Дитрихівна
842. Варкентин Агап Іванович	869. Костьян І. М.	896. Садовий Віктор Федорович
843. Варкентин Петро Герхардович	870. Кухарчук Д. М.	897. Семенов Захар Платонович
844. Варкентина Катерина	871. Левін Ісаак Абрамович	898. Сердюк Яків Кузьмович
845. Вертман Павлина Генріхівна	872. Шевченко Дмитро	899. Сиденко Іван Петрович
846. Галуша Марія	873. Лукаш Марія	900. Солдатов Олександр Андрійович
847. Генда Іван Кирилович	874. Матис Сусанна Іванівна	901. Ступак С. Ф.
848. Гиберт Микола Іванович	875. Матис Ісаак Ісаакович	902. Тавониус А. А.
849. Головатий Петро Петрович	876. Матис Генріх Ісаакович	903. Унру Франц
850. Горбатенко Федір Якович	877. Меллінг Альфред Фрідріхович	904. Фаст Яків Фрідріхович
851. Гусер Христина Христіанівна	878. Менер Христіан Христіанович	905. Фіненко Федір Іванович
852. Дашивець Леонід	879. Мовчан Дмитро Миколайович	906. Фот Катерина Яківна
853. Дашивець Катерина	880. Морошняк Ганна Василівна	907. Цепер Магдалина
854. Дашивець Наталія	881. Ніккель Корній Корнійович	908. Чепишко Катерина Василівна
855. Єременко Л. Г.	882. Ніккель Петро Денисович	909. Чепишко Прасковья Федорівна
856. Єрохін Василь Петрович	883. Ніккель Катерина Корнійівна	910. Шеремет Василь Єгорович
857. Єннс Давид Іванович	884. Ніккель Марія Корнійівна	911. Шкурдода А. П.
858. Епп Генріх Георгійович	885. Ніккель Петро Корнійович	912. Шнейст Ганна Петрівна
859. Зелений Анатолій Васильович	886. Оліфиренко Андрій Іванович	913. Шпенет Катерина Георгіївна
860. Іван (безпритульна дитина)	887. Омельченко Ганна Трохимівна	
861. Ільченко Михайло	888. Пакет Іван Готлібович	

1	2	3
Новомосковський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни, одноосібники та колгоспна біднота, зустрічаються куркулі	Притягнені до кримінальної відповідальності за крадіжки продуктів харчування, невиконання планів хлібозаготівлі і контрактації, спекулятивний продаж городини з присадибних ділянок Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 25–34, 40–43
914. Бацун Іван Григорович 915. Бондаренко Олександр 916. Волошин Федір Олександрович 917. Гапонов Федір 918. Гапонов Лука 919. Гаркавенко Яків 920. Гарченко Тихон Терентійович 921. Голик Іван Олександрович 922. Головня Сидір 923. Городницький Федір Григорович 924. Григоренко Григорій Савелійович 925. Довбиш Максим 926. Довгий Іван Федорович 927. Дуб Максим 928. Желюх Митрофан Платонович 929. Жук Федір Семенович 930. Захаренко Іван Юрійович 931. Захаренко Варивон Тихонович 932. Карніза Микита Микитович 933. Карпенко Степан 934. Квітчаста Марфа 935. Кірічко Аврам 936. Кірічко Марія 937. Кіяшко Харлампій 938. Кисельов Олександр 939. Коваленко Іван 940. Ковалено Володимир Павлович	941. Коломієць Григорій 942. Копил Олександр 943. Косенко Микола Іванович 944. Кочерга Настя 945. Кравченко Юхим Данилович 946. Крайняк Порфирій Петрович 947. Кривенко Оляня 948. Кривобок Андрій Сергійович 949. Кривобок Сергій Андрійович 950. Кухар Денис Іванович 951. Кухар Василиса 952. Кушнір Прасковья Тарасівна 953. Ляховська Оляна Яківна 954. Макаренко Іван Іванович 955. Мармон Володимир Іванович 956. Марченко Кирило Степанович 957. Медяний Кирило Федорович 958. Мішанин Прокіп Михайлович 959. Мірошніченко Трохим 960. Мазуха Іван Федорович 961. Муха Микола Павлович 962. Непорада Гаврило Іванович 963. Оліфіров Яким Федорович 964. Омелянов Харлампій 965. Панченко Федора Павлівна 966. Папуш Герасим 967. Петренко Прасковья Олексіївна	968. Підмогильна Прасковья 969. Плахотник Сава Денисович 970. Плющ Сергій 971. Плющ Іван 972. Плющ Андрій 973. Прищ Марія Яківна 974. Решетняк Семен Гнатович 975. Савченко Андрій Іванович 976. Савченкова Марія 977. Самойленко Матвій 978. Скляренко Микола 979. Ставицький Прокіп Васильович 980. Ткаченко Василь Іванович 981. Ткаченко Олександр Антонович 982. Ткаченко Ілля 983. Ткаченко Микита 984. Тонконогові Тетяна Петрівна 985. Трохименко Ольга Сидорівна 986. Хіль Максим 987. Хоменко Юхим 988. Шаповал Михайло 989. Шевченко Явдоха 990. Шевченко Явдоха Семенівна 991. Шевченко Агафія Михайлівна 992. Яманський Трохим Васильович
Оріхівський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни.	Виявлені при обстеженні райздоровінспектора. Виснаження, безбілкові набряки, кишкові розлади. Внесені до списків, наданих в облздороввідділ. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84
993. Авраменко Павло 994. Авраменко Степан 995. Бандурко Іван Опанасович 996. Босенко Ф. К. 997. Боярський Євтіхій Михайлович, дружина та 3 дітей 998. Боярський Єфим, дружина та 3 дітей. 999. Бражен Василь Гаврилович, дружина та 8 дітей 1000. Вільман Франц Христіанович, дружина та 5 дітей 1001. Гонтар Костянтин Єфімович 1002. Демоненко Єлизавета Іванівна та 4 дітей 1003. Денисенко Василь, дружина та 3 дітей 1004. Дондик Євдоким Іванович, дружина та 5 дітей 1005. Дроздов Костянтин Федорович,	дружина та 5 дітей 1006. Дубина Марко Андрійович, дружина та 4 дітей 1007. Дубина Мавра 1008. Дубина Андрій (11 років) 1009. Дубина Олексій 1010. Дубина Оксана 1011. Дубина Андрій (44 роки) 1012. Дяченко Сергій Євдокимович, дружина та 6 дітей 1013. Єременко Яків Порфирович 1014. Кардаш Михайло 1015. Кардаш Віра 1016. Кардаш Ганна 1017. Кардаш Іван 1018. Качан Михайло Миколайович, дружина та 2 дітей 1019. Коваленко Іван Федорович, дружина та 5 дітей 1020. Козир Онисим Лазаревич, дру-	жина та 5 дітей 1021. Кононіхин Володимир Михайлович, дружина та 3 дітей 1022. Короткий Яким Миколайович, дружина та 5 дітей 1023. Коршун Михайло Романович, дружина та 4 дітей 1024. Костенко Йосип Григорович 1025. Костенко Олександр 1026. Кушніренко Григорій Федорович 1027. Куш Олександр Степанович, дружина та 1 дитина 1028. Лепетченко Василь Тимофійович, дружина та 2 дітей 1029. Мащенко Павло Сергійович, дружина та 7 дітей 1030. Операйло Яків, дружина та 3 дітей

1	2	3
1031. Омельчак Костянтин Михайлович	1042. Наєнко Василь Іович	1051. Сергієчко Павло, дружина та 1 дитина
1032. Пастернак Трохим Сергійович, дружина та 3 дітей	1043. Сапко Феоктист Трохимович	1052. Скворець Олена Кіндратівна та 4 дітей
1033. Пілявський Борис Якович, дружина та 4 дітей	1044. Сапко Степан	1053. Скворець Григорій, дружина та 2 дітей
1034. Робота Ганна Мойсеївна	1045. Семенець Дмитро Степанович, дружина та 4 дітей	1054. Ставинський Іван
1035. Робота Віра	1046. Семенець Терентій Степанович, дружина та 9 дітей	1055. Ставинська Марія
1036. Робота Валентина	1047. Семенець Пелагія Георгіївна, дружина та 2 дітей	1056. Ставинська Євгенія
1037. Робота Олександра	1048. Семченко Михайло Гаврилович, дружина та 3 дітей	1057. Тройко Авксентій Іванович, дружина та 1 дитина
1038. Робота Марія	1049. Семченко Ксенія Йосипівна та 4 дітей	1058. Хмара Пимон Степанович
1039. Робота Любов	1050. Серета Марія Кіндратівна та її мати	1059. Чиж Парівон Федорович, дружина та 8 дітей
1040. Робота Олександр		1060. Шульга Іван
1041. Руденко Петро Авксентійович, дружина та 5 дітей		
П'ятихатський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни.	Виявлені при обстеженні райздорівинспектора. Виснаження, безбілкові набряки, кишкові розлади. Внесені до списків, наданих в облздорвідділ. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84
1061. Бабій Іван Павлович 01.09.1931 р. н.	1082. Жалдак Іван Федорович 17.05.1931 р. н.	17.07.1923 р. н.
1062. Басій Клавдія Аксентіївна 05.09.1924 р. н.	1083. Жалдак Володимир Миколайович 19.02.1931 р. н.	1103. Литвиненко Анастасія Порфирівна 1914 р. н.
1063. Білохорт Віра Кіндратівна 24.03.1921 р. н.	1084. Забігай Катерина Іларіонівна 14.02.1928 р. н.	1104. Лутай Микола Дмитрович 1924 р. н.
1064. Більчук Ганна Михайлівна 28.06.1930 р. н.	1085. Зав городня Ганна Іванівна 1925 р. н.	1105. Маляс Марія Яківна 15.04.1923 р. н.
1065. Білявська Марія Іванівна 1916 р. н.	1086. Захарченко Олена Степанівна 18.10.1924 р. н.	1106. Мірошниченко Олекса Никифорович 02.10.1928 р. н.
1066. Береза Марія Кононівна 1925 р. н.	1087. Зеленська Марія Дмитрівна 24.03.1925 р. н.	1107. Милюк Євдокія Григорівна 1922 р. н.
1067. Варакута Олег Тимофійович 10.05.1932 р. н.	1088. Зюзь Катерина Терентівна 1925 р. н.	1108. Михайлик Олена Мефодіївна 27.11.1925 р. н.
1068. Васильченко Федора Миколаївна 03.01.1927 р. н.	1089. Іванова Ганна Яківна 25.03.1925 р. н.	1109. Михайлнко Олександр Євдокимович 15.01.1929 р. н.
1069. Вештало Катерина Миколаївна 1926 р. н.	1090. Івашина Прасковья Антонівна 1924 р. н.	1110. Найда Олександра Євгенівна, 1922 р. н.
1070. Воробійова Ксенія Михайлівна 06.06.1927 р. н.	1091. Коваленко Зінаїда Василівна 1923 р. н.	1111. Найда Наталья Пилипівна 10.07.1915 р. н.
1071. Воронець Віра Фокіївна 19.10.1927 р. н.	1092. Козлова Варвара Гордіївна 16.12.1920 р. н.	1112. Небога Петро Демьянович 24.06.1926 р. н.
1072. Воронець Ганна Мефодіївна 08.06.1922 р. н.	1093. Козир Василь Полікарпович 24.10.1924 р. н.	1113. Овчаренко Катерина Григорівна 1927 р. н.
1073. Гадяцька Надія Семенівна 21.11.1930 р. н.	1094. Колісник Микола Мифодійович 22.07.1931 р. н.	1114. Олійник Ольга Володимирівна 1925 р. н.
1074. Горб Ганна Іванівна 1924 р. н.	1095. Коровко Микола Петрович 25.05.1928 р. н.	1115. Павлович Іван Антонович 1924 р. н.
1075. Гречух Микола Федорович, 1925 р. н.	1096. Костенко Єфросинья Леонтіївна 1907 р. н.	1116. Павлюченко Тетяна Сисоївна 25.01.1927 р. н.
1076. Грипа Ганна Тихонівна 05.12.1927 р. н.	1097. Кривонос Марія Юхимівна 10.07.1915 р. н.	1117. Панич Катерина Трохимівна 23.12.1922 р. н.
1077. Дашенко Лідія Іванівна 1927 р. н.	1098. Крижанівська Катерина Карпівна 1924 р. н.	1118. Петрова Марія Михайлівна 1923 р. н.
1078. Демченко Марія Максимівна 1926 р. н.	1099. Кришталь Дар'я Іванівна 01.01.1936 р. н.	1119. Піцик Софія Панкратівна 1925 р. н.
1079. Дігтяр Ганна Зиновіївна 09.08.1927 р. н.	1100. Кучер Варвара Федорівна 08.01.1929 р. н.	1120. Плоха Галина Степанівна 1927 р. н.
1080. Віденко Ганна Пантелеймонівна 19.02.1920 р. н.	1101. Кучеренко Марія Макарівна 15.05.1924 р. н.	1121. Примакова Валентина Семенівна 11.06.1924 р. н.
1081. Жалдак Ганна Юхимівна 06.05.1927 р. н.	1102. Ліюенко Анастасія Семенівна	

1	2	3
1122. Примаков Микола Григорович 19.12.1925 р. н. 1123. Пробийголова Віра Дмитрівна 30.08.1929 р. н. 1124. Ревенко Василь Олексійович 03.03.1933 р. н. 1125. Романенко Ганна Сергіївна 04.04.1930 р. н. 1126. Рудяченко Оксана Єлісїївна 18.02.1923 р. н. 1127. Саламаха Зінаїда Федосіївна 20.07.1931 р. н. 1128. Салівон Іван Никифорович 23.03.1930 р. н. 1129. Свистун Анастасія Григорівна 17.12.1920 р. н. 1130. Сербін Василь Михайлович 01.02.1931 р. н. 1131. Сербіна Віра Петрівна 1926 р. н. 1132. Сидоренко Зінаїда Аркадіївна 1924 р. н. 1133. Снігур Ганна Арсентіївна 25.07.1927 р. н.	1134. Соловійов Лев Кузьмович 13.09.1932 р. н. 1135. Таран Григорій Гаврилович 1926 р. н. 1136. Тарасенко Олена Денисівна 12.05.1922 р. н. 1137. Тарасенко Михайло Тимофійо- вич 1920 р. н. 1138. Таряник Олександра Назарівна 25.05.1926 р. н. 1139. Тишко Володимир Григорович 1927 р. н. 1140. Тишко Михайло Васильович 1926 р. н. 1141. Тишко Катерина Володимирівна 1928 р. н. 1142. Тишко Тамара Трохимівна 1928 р. н. 1143. Тоточенко Катерина Іванівна 1924 р. н. 1144. Устовицька Надія Омелянівна 02.02.1927 р. н. 1145. Устовицький Іван Андрійович	22.11.1930 р. н. 1146. Фролова Катерина Опанасівна 22.11.1925 р. н. 1147. Дорошко Євгенія Дмитрівна 20.03.1930 р. н. 1148. Цапирь Марія Андріївна 12.02.1924 р. н. 1149. Черненко Ганна Іванівна 14.02.1914 р. н. 1150. Чирва Катерина Митрофанівна 15.12.1926 р. н. 1151. Чирва Станислав Данилович 05.10.1933 р. н. 1152. Шокотько Олена Федотовна 1910 р. н. 1153. Шокотько Марія Григорівна 1924 р. н. 1154. Шуть Федір Юхимович 16.09.1910 р. н.
Чубарівський район	Місце роботи і навчання не вказані. За соціальним станом — селяни, одно- осібники та колгоспна біднота.	Виявлені при обстеженні райздо- ровінспектора. Виснаження, без- білкові набряки, кишкові розлади. Внесені до списків, наданих в облздо- роввідділ. Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 4, 5
1155. Бансанка Артем 1156. Вербицький Семен 1157. Волк Марина 1158. Гонтар Марія Гнатівна 1159. Дречан Семен Власович 1160. Калінюк Павло Степанович 1161. Карпенко Катерина 1162. Конон Фекла Іванівна	1163. Очерет Антон 1164. Петецький Макій 1165. Пипкин Давид 1166. Плетін Григорій Федорович 1167. Пугач Марко Іванович 1168. Редька Марфа 1169. Рибка Прасковья 1170. Решка Прасковья Гаврилівна	1171. Сагайдак Микита Фокіч 1172. Садовий Трохим 1173. Скоромний Федір 1174. Ставицький Гаврила 1175. Фоменко Артем Іванович 1176. Цикало Яків 1177. Чайка Григорій 1178. Чучко Йосип

**РЕЄСТР ДОКУМЕНТІВ ПРО ГОЛОДОМОР 1932–1933 РР.,
ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ В ДЕРЖАВНОМУ АРХІВІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

1. Відомості щодо природного руху населення по Катеринославській окрузі. 1925 р., м. Катеринослав*
Катеринославське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 1, арк. 1-35. Рукопис, російська мова**
2. Відомості щодо природного руху населення по Катеринославській окрузі. 1925 р., м. Катеринослав
Катеринославське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 2, арк. 1-82. Рукопис, російська мова
3. Відомості про смертність серед населення Дніпропетровській окрузі. 1927 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 6, арк. 1-34. Рукопис, російська мова
4. Відомості про природний рух населення по Дніпропетровській окрузі. 1927 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 5, арк. 1. Рукопис, російська мова
5. Відомості про рух сільського населення по Дніпропетровській окрузі. 1927-1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 3, арк. 1-40. Рукопис, російська мова
6. Резолюція бюро окружкому: «О ходе проведения хлебозаготовок». 02.01.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 3-5. Машинопис, російська мова
7. Витяг з протоколу бюро окружкому: «О ходе хлебозаготовок». 16.01.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 14-14 зв. Машинопис, російська мова
8. Протоколи райпарткомів, пропозиції «Про хід хлібозаготівель, самооподаткування і реалізації позики по підняттю сільського господарства в районах». 22.01.1928 р., с. Царичанка Царичанський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1219, арк. 36-40. Машинопис, українська мова
9. Протоколи райпарттрійки «О ходе проведения кампании по самообложению в сельсоветах района». 24.01.1928 р., с. Царичанка Царичанський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1219, арк. 4-5, 7-8. Машинопис, російська мова
10. Протокол райкому КП(б)У, пропозиції «Про хід та наслідки хлібозаготівельної кампанії та самооподаткування». 25.01.1928 р., с. Магдалинівка Магдалинівський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1219, арк. 30-33. Машинопис, українська та російська мови
11. Витяг з протоколу засідання райпартактиву «О ходе хлебозаготовок в Межевском районе». 28.01.1928 р., с. Межова Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 48-49. Рукопис, російська мова
12. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок в округе». 30.01.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 20-21. Машинопис, російська мова
13. Доповідь секретаря райпарткому «Про хід виконання сільськогосподарських кампаній». 01.02.1928 р., с. Царичанка Царичанський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1219, арк. 43-49. Машинопис, українська мова
14. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок в округе». 06.02.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 24-25, 33. Машинопис, російська мова
15. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 13.02.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 43. Машинопис, російська мова
16. Витяг з протоколу бюро окружкому «Об участии Николаевской сельской партийной ячейки в хлебозаготовках об организации работы на селе». 23.02.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1108, арк. 20-21. Машинопис, російська мова

* Зміст документу. Дата, місце

** Назва фонду, пошукові дані. Засіб відтворення, мова документу.

17. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок в округе за февраль 1928 г.». 27.02.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 53. Машинопис, російська мова
18. Тези доповіді «О ходе коллективизации и ликвидации кулачества как класса». 02.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1121, арк. 19-22. Машинопис, російська мова
19. Витяг з протоколу бюро окружкому «О выполнении плана по хлебозаготовкам по округу за февраль и темпах на март». 05.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 63. Машинопис, російська мова
20. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе сельхозкампаний в Межевском районе (хлебозаготовка, самообложение и др.)». 18.03.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1218, арк. 320-323, 329-331. Машинопис, російська та українська мови
21. Інформація уповноваженого окружкому КП(б)У «О ходе заготовительной кампании Перещепинском районе» за 1927/1929 роки. 19.03.1928 р., с. Перещепине, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1114, арк. 36-40. Машинопис, російська мова
22. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок по округу в марте». 19.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 72. Машинопис, російська мова
23. Доповідь секретаря окружкому на пленумі окружкому «О предварительных итогах хлебозаготовок и о положении на селе». 22.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1081, арк. 1-8. Машинопис, російська мова
24. Резолюція пленуму окружкому «О ходе выполнения хлебозаготовок в округе в 1 квартале 1928 г.». 24.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1081, арк.152. Машинопис, російська мова
25. Резолюція пленуму окружкому «О работе на селе». 24.03.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1081, арк. 147-149; спр. 1082, арк. 146-148. Машинопис, російська мова
26. Витяг з протоколу засідання райпарттрійки «О ходе хлебозаготовок в Межевском районе по состоянию на 24.03.1928». 24.03.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 72. Машинопис, російська мова
27. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок по округу в апреле». 09.04.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 106. Машинопис, російська мова
28. Резолюція пленуму окружкому «О состоянии коллективизации сельского хозяйства округа» – резолюція бюро окружкома. 09.04.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1120, арк. 41, 42. Машинопис, російська мова
29. Про необхідне виконання плану хлібозаготівлі по району за квітень – з протоколу Межівського райпарткому. 11.04.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 82-83. Машинопис, українська мова
30. Про виконання хлібозаготівельного плану в Межівському районі – з протоколу райпарткому. 10.05.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 104-107. Машинопис, українська мова
31. Витяг з протоколу бюро окружкому «О невыполнении плана по хлебозаготовкам в округе за апрель и плане на май». 03.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 157. Машинопис, російська мова
32. Про стан хлібозаготівельної кампанії по Магдалинівському району з 01.05. по 15.05.1928 р. – лист райпарттрійки. 05.1928 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1220, арк. 13-15. Машинопис, українська мова
33. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок в округе в 1-й пяти-дневке мая». 08.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк.158. Машинопис, російська мова

34. Про хід хлібозаготівлі в районі за травень – лист секретаря Магдалинівського райпарткому. 10.05.1928 р., с. Магдалинівка Магдалинівський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1219, арк. 223-224. Машинопис, українська мова
35. Витяг з протоколу бюро окружкому «О темпах хлебозаготовок по округу в мае (первая декада)». 14.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 167. Машинопис, російська мова
36. Про виконання хлібозаготівель в травні – пропозиції окружкому. 14.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп1, спр. 1120, арк. 51-52. Машинопис, українська мова
37. Про посилення темпу хлібозаготівлі в районі – з протоколу Межівського райпарткому. 18.05.1928 р., с. Межова Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 112-113. Машинопис, українська мова
38. «О принятых мерах по усилению темпа хлебо-заготовок в районе» – телеграма райпарттрійки. 19.05.1928 р., м. Новомосковськ Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр.1221, арк.38-39. Машинопис, російська мова
39. Про виконання хлібозаготівлі по селах району – з протоколу Царичанської райпарттрійки. 20.05.1928 р., с. Царичанка, Царичанський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1219, арк. 208-209. Машинопис, українська мова
40. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 21.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 175. Машинопис, російська мова
41. Витяги з протоколів райпарттрійки «Про хід хлібозаготовок по Петриківському району». 21.05.1928–01.06.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1222, арк. 10-11, 13-14. Машинопис, українська мова
42. Постанова райпарттрійки «О ходе хлебозаготовок и работе ударных групп в Васильковском районе». 27.05.1928 р., хут. Добровілля, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1182, арк. 7-8. Машинопис, російська мова
43. Витяг з протоколу бюро окружкому «О невыполнении плана по хлебозаготовкам за май». 28.05.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 175. Машинопис, російська мова
44. Витяг з протоколу райпарттрійки по керівництву хлібозаготівлями «Про хід хлібозаготовок в Петриківському районі». 01.06.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровський округ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1226, арк. 70-72. Машинопис, українська мова
45. Витяг з протоколу райпарттрійки по керівництву хлібозаготівлями «Об итогах выполнения хлебозаготовительного плана за май по району». 01.06.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 121-122. Машинопис, російська та українська мови
46. Сводка бюро окружкому «О ходе приговорной кампании по хлебозаготовкам (новые методы)». Іюнь 1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1114, арк. 21-26. Машинопис, російська мова
47. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 03.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 190. Машинопис, російська мова
48. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 05.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 206. Машинопис, російська мова
49. Резолюція, додатки «Об установлении основных положений проведения кампании по единому сельхозналогу на 1928/29 гг. по округу». 05.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1120, арк. 61, 62. Машинопис, російська мова
50. Лист окружкому «О перегибах при проведении хлебозаготовок». 05.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1223, арк. 33-35. Машинопис, Російська мова
51. Доповідь секретаря окружкому «О ходе хлебозаготовительной кампании в округе». 08.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1193, арк. 11-26. Машинопис, російська мова
52. Витяг з протоколу наради секретарів партосередків «О хлебозаготовке в Межевском районе». 08.06.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 350-352. Машинопис, російська мова

53. Витяг з протоколу наради бюро окружкому «Об очередях на хлеб и продуктами первой необходимости». 12.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 214. Машинопис, російська мова
54. Витяг з протоколу райпарттрійки «Про хід хлібозаготовок в Петриківському районі». 12.06.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1226, арк. 79. Машинопис, українська мова
55. Витяг з протоколу райпарттрійки «Про проведення роботи осередками ЛКСМУ по хлібозаготівлі». 14.06.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1226, арк. 81. Машинопис, українська мова
56. Витяг з протоколу бюро окружкому «О снабжении г. Днепропетровска в связи с очередями на хлеб». 21.06.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 232. Машинопис, російська мова
57. Витяг з протоколу райпарттрійки «Про хід хлібозаготовок по Петриківському споживчому товариству та по Попово-Балівській сільраді». 21.06.1928 р. Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1226, арк. 84-85, 87. Машинопис, українська мова
58. Витяг з протоколу бюро окружкому «Про хід хлібозаготівель в районі». 30.06.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 143. Машинопис, російська мова
59. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хебозаготовок в округе». 01.07.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 245. Машинопис, російська мова
60. Витяг з протоколу бюро окружкому «О невыполнении плана по хлебозаготовкам по округу за июнь и о плане на июль». 01.07.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1089, арк. 189. Машинопис, російська мова
61. Протокол райпарттрійки «Про хід хлібозаготовок в Петриківському районі». 14.07.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровський округ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1226, арк. 97-99. Машинопис, українська мова
62. Постанова пленуму окружкому «Об итогах хлебозаготовок в округе за 1927-1928 годы и перспективах на 1928/29 г.». 19.07.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1081, арк. 384-388. Машинопис, російська мова
63. Резолюція пленуму окружкому «О проведении подготовительных работ и первого этапа кампании по единому сельхозналогу на 1928/29 г. по округу». 19.07.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1081, арк. 381-383. Машинопис, російська мова
64. Інформація уповноваженого окружкому по району «О ходе хлебозаготовительной кампании в Верхнеднепровском районе за 1927/28 гг.». 23.07.1928 р. м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1114, арк. 1-8. Машинопис, російська мова
65. Проект резолюції бюро окружкому «Об очередных задачах партийной организации на селе». 27.08.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 54-57. Машинопис, російська мова
66. Витяг з протоколу засідання комісії по керівництву хлібозаготівлями «О ходе хлебозаготовок в округе в первой пятидневке сентября», 06.09.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 82-83. Машинопис, російська мова
67. Резолюція бюро окружкому «О ходе коллективизации в округе во 2 половине 1927/28 гг.», 17.09.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 93-94. Машинопис, російська мова
68. Пропозиції бюро окружкому «О ходе сельскохозяйственной налоговой кампании в округе». 01.10.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 147-148. Машинопис, російська мова
69. Резолюція пленуму окружкому «О работе на селе». 22.10.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1087, арк. 6-7. Машинопис, російська мова
70. Витяг з доповіді інструктора ЦК ВКП(б) на засіданні розширеного активу парторганізації «О состоянии дел в сельском хозяйстве округа». 31.10.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1112, арк. 2-9. Машинопис, російська мова

71. Витяг з стенографічного звіта актива міських парторганів «О положенні в сільському господарстві округу». 31.10.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1102, арк. 36-41. Машинопис, російська мова
72. Стенограма наради бюро окружкому «О ході хлібозаготовок в округі». 08.11.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1101, арк. 1-35, спр. 102, арк. 1-35. Машинопис, російська мова
73. Витяг з протоколу Межівської райпарторганізації, резолюція «Про хід хлібозаготівлі в районі». 10.11.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 436-437. Машинопис, українська та російська мови
74. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ході хлібозаготовок в округі за 1 десятиденку листопада». 12.11.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 226. Машинопис, російська мова
75. Протокол Межівської райпарторганізації «Про проведення кампанії самообкладання в районі». 19.11.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 444-445. Машинопис, українська мова
76. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ході хлібозаготовок в округі за 2 десятиденку листопада». 22.11.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1104, арк. 247-248. Машинопис, російська мова
77. Протокол наради, резолюція «Про хід хлібозаготівлі та про підсумки виконання плану за листопад». 01.12.1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 490-493. Машинопис, українська та російська мови
78. Витяг з протоколу райпарткому «Про хід хлібозаготовок в районі». 21.12.1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровський округ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 28-29. Машинопис, українська мова
79. Витяг з протоколу засідання бюро «О виконанні плану хлібозаготовок за 2 декаду листопада», 22.12.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1099, арк. 16. Машинопис, російська мова
80. Витяг з протоколу бюро окружкому «О хлібозаготовках і хлібоснабженні в округі». 22.12.1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 107. Машинопис, російська мова
81. Відомості щодо обліку механічного руху населення по республіках СРСР, по Україні та Дніпропетровській окрузі. 1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 12, арк. 1-20. Рукопис, російська мова
82. Відомості про смертність в Дніпропетровському окрузі. 1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 11, арк. 1-62. Рукопис, російська мова
83. Інформація ЦК КП(б)У, копії листів «О голоді і антисоветських настроєннях в селах України». 1928 р., м. Харків
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1131, арк. 15-29. Машинопис, російська та українська мови
84. Резолюція бюро окружкому «О колективізації і переустройстві сільського господарства округу». 1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1120, арк. 93-906. Машинопис, російська мова
85. Лист окружкому «О заходах по виконанню хлібозаготовок в серпні». Серпень 1928 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1120, арк. 75-76. Машинопис, російська мова
86. Витяги з протоколів бюро райпарткому. «Про хід хлібозаготівель та колективізації по Павлоградському району». 1928-1930 р., м. Павлоград Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 10, 41, 57-58, 60-61, 70-71, 96-97, 98, 137, 134, 154-155, 225-226, 238-239, 240. Машинопис, російська мова
87. Витяги з протоколів райпарттрійки «Про хід хлібозаготовок по Петриківському району». 1928 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1223, арк. 2, 6, 8, 9, 18-19, 32, 37, 55, 57. Машинопис, українська мова

88. Протоколи райпарттрійки, повідомлення о ходе хлібозаготовок и самообложени в Новомосковском районі. 1928 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1221, арк. 40-41, 42-46, 48-49, 50, 51-52, 55-57, 58-60, 61-65, 67-68, 70-71, 72, 76, 77, 78, 80-81, 83-84, 88-91, 96-97, 98-99, 108-109, 110-111, 112-113, 114-115, 116-117. Машинопис, російська мова
89. Витяги з протоколів райпарткому «Про підсумки хлібозаготівельної кампанії по району за січень, лютий, травень, грудень 1928 р.». 1928 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1221, арк. 1-3, 6, 9-10, 123-125, 128-129. Машинопис, українськ мова
90. Звіт райпарткому «Про хід сільськогосподарських кампаній по Магдалинівському району з 15.10. по 10.11.1928 р.». 1928 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1220, арк. 9-12. Машинопис, українська мова
91. Витяги з протоколів райпарткому «Про підсумки хлібозаготівлі за 1927/28 р. в районі та перспективи на 1928/29 рр.». 1928 р., с. Межова, Межівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1218, арк. 169-171, 176-178. Машинопис, українська мова
92. Вирок суду щодо обвинувачуваного Сивера Омеляна Анісовича, який приховував великі запаси хліба. Позбавлено волі на 1 рік. 1928 р., с. Ново-Петрівка Покровський район Запорізка округа
Ново-Петровська сільрада Покровського району, Ф. Р-2714, оп.1, спр. 45, арк. 16, 17. Машинопис, українська мова
93. Акт перевірки Коломійцевської сільради та висновки до акту. В справі: повна географічна, демографічна, господарська характеристики Коломійцевської сільради Покровського району. 1928 р., с. Коломійцеве Покровський район, Запорізка округа
Коломійцевська сільрада Покровського району, Ф. Р-2744, оп. 1, спр. 54, арк. 1-14. Машинопис, українська мова
94. Описи майна, вилученого у громадян за невиконання сільгосподатку. 1928-1929 р., с. Орестопіль Покровський район, Запорізка округа
Орестопільська сільрада Покровського району, Ф. Р-2718, оп. 1, спр. 44, арк. 1-24. Рукопис, українська мова
95. Витяг з резолюції райпарткому «Про хід хлібозаготівлі в Карло-Марксіівському районі». 04.01.1929 р., с. Карла Маркса, Карло-Марксіівський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 18. Машинопис, українська мова
96. Резолюція бюро Дніпропетровського окружкому КП(б)У «О сниженни хода хлібозаготовок в Близнецовском, Васильковском, Котовском, Царичанском, Межевском, Павлоградском районах за 1 пятидневку января». 07.01.1929 р. Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 29-30. Машинопис, російська мова
97. Резолюція бюро окружкому «Про план колективізації в окрузі на 1928/1929 р.». 21.01.1929 р. Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 52-54. Машинопис, українська мова
98. Резолюція бюро окружкому «О сниженни хода хлібозаготовок в округе». 21.01.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 50-51. Машинопис, російська мова
99. Резолюція бюро окружкому «Про план колективізації в окрузі на 1928/29 р.». 21.01.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 44-46. Машинопис, українська мова
100. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлібозаготовок в округе». 21.01.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 42. Машинопис, російська мова
101. Резолюція пленуму окружкому «О плане колективизации на 1928/29 год». 31.01.-01.02.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1088, арк. 5-8. Машинопис, російська мова
102. Резолюція пленуму окружкому «О ходе хлібозаготовок в округе за январь и о плане на февраль». 04.02.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 77. Машинопис, російська мова
103. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлібозаготовок в округе в 1 поарк. февраля». 18.02.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 104. Машинопис, російська мова

104. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе за 1 поарк. февраля и о рабочем снабжении». 18.02.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 214. Машинопис, російська мова
105. Резолюція бюро окружкому «Про підсумки кампанії самообкладання в окрузі на 1928/29 р.». 21.02.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 260. Машинопис, українська мова
106. Витяг з протоколу бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок по округу в марте». 28.02.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 230. Машинопис, російська мова
107. Протокол наради уповноважених парткомів та секретарів партійних осередків «О выполнении районом плана хлебозаготовок за февраль 1929 г.». 01.03.1929 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 44-47. Машинопис, російська мова
108. Резолюція бюро окружкому «Про наслідки кампанії по сільгосподатку 1028/29 р. та підготовку до кампанії 1929/30 р.». 02.03.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 293-294. Машинопис, українська мова
109. Резолюція пленуму окружкому «О ходе проведения хлебозаготовок в округе». 06.03.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1087, арк. 13-14. Машинопис, російська мова
110. Резолюція бюро окружкому «Про наслідки кампанії по сільгосподатку 1928/29 р. та про підготовку до кампанії 1929/30 р.». 11.03.1929 р. Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 147-148. Машинопис, українська мова
111. Предложения бюро окружкома «Об изменениях по ходу проведения хлебозаготовок». 19.03.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 153. Машинопис, російська мова
112. Пропозиції бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 19.03.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 315. Машинопис, російська мова
113. Витяг з протоколу секретаріату окружкому «Об усилении общественного контроля за выпечкой и экономном расходовании хлеба». 21.03.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 342. Машинопис, російська мова
114. Лист «О ходе хлебозаготовок и случаях голода в селах района». 25.03.1929 р., с. Петриківка Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 296. Рукопис, російська мова
115. Резолюція бюро окружкому «Об изменениях по ходу проведения хлебозаготовок». 04.04.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 189. Машинопис, російська мова
116. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе и о рабочем снабжении». 04.04.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 424-425. Машинопис, російська мова
117. Резолюція бюро окружкому «О проведении кампании по единому сельхозналогу на 1929/30 гг.». 08.04.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1110, арк. 84. Машинопис, російська мова
118. Резолюція бюро окружкому «О проведении кампании единого сельхозналога на 1929/30 г.». 08.04.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 406. Машинопис, російська мова
119. Резолюція «Про хід хлібозаготовок в районі за березень 1929 р.». 08.04.1929 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 178-179. Машинопис, українська мова
120. Відомість кількості господарств, звільнених від сільгосподатку на 100% по Близницівському району. 19.04.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1181, арк. 114. Машинопис, українська мова

121. Резолюція бюро окружкому «О ходе проведения хлебозаготовок и плане по хлебозаготовкам на май-июль 1929 г.». 20.05.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 239. Машинопис, російська мова
122. Резолюція бюро окружкому «О планах и мероприятиях по хлебозаготовкам на май-июль». 20.05.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 462. Машинопис, російська мова
123. Інформаційне повідомлення окружкому «О ходе заготовительной компании в округе». 28.05.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1119, арк. 126-127. Машинопис, російська мова
124. Доповідна записка секретаря окружкому «О фактах избиения крестьян при проведении хлебозаготовок». 05.06.1929 р., с. Тарасо-Шевченківка Магдалинівський район Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1119, арк. 151-152. Машинопис, російська мова
125. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в районах». 10.06.1929 р., с. Перещепине Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 260. Машинопис, російська мова
126. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в районах Днепропетровского округа». 17.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 266-267. Машинопис, російська мова
127. Резолюція бюро окружкому «О ходе проведения агитационно-разъяснительной кампании по новому закону об едином сельхозналоге на 1929/30 гг». 20.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1110, арк. 132. Машинопис, українська мова
128. Резолюція бюро окружкому «Про хід кампаній сільгосподатку 1929/30». 20.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 525. Машинопис, українська мова
129. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в районах Днепропетровского округа». 23.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 271-272. Машинопис, російська мова
130. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в отстающих районах». 23.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 504-505. Машинопис, російська мова
131. Резолюція бюро окружкому «О сельском хозяйстве округа по состоянию на 01.04.1929». 25.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1114, арк. 58-70-75. Машинопис, російська мова
132. Інформація селгоспвідділу «О подъеме и переустройстве сельского хозяйства округа за период с 01.07.1928 г.». 25.06.1929р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1118, арк. 1-18. Машинопис, російська мова
133. Резолюція бюро окружкому «О разъяснении новых методов хлебозаготовок среди рабочих». 27.06.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1109, арк. 309-310. Машинопис, російська мова
134. Про хід хлібозаготівлі в Близницівському районі – резолюція райкому КП(б)У 03.07.1929 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр.1181, арк. 62-64. Машинопис, українська мова
135. Пропозиції бюро окружкому КП(б)У «Про хід кампанії сільгосподатку на 1929/30 р. в окрузі». 08.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 292. Машинопис, українська мова
136. Резолюція пленуму окружкому «О промежуточных итогах хлебозаготовок за 1928/29г». 13.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1087, арк. 9-12. Машинопис, російська мова
137. Резолюція пленуму окружкому «Про хід колективізації в окрузі». 15.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк.299-300. Машинопис, українська мова
138. Резолюція пленуму окружкому «Про хіл колективізації в окрузі». 15.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк.514-515. Машинопис, українська мова

139. Пропозиції бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок по Ближенцовскому району». 22.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 305. Машинопис, російська мова
140. Витяг з протоколу бюро окружкому «Про хід підготовчих робіт щодо хлібозаготівель 1929/30». 22.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 516. Машинопис, українська мова
141. Заходи бюро окружкому «О разъяснительной работе по проведению хлебозаготовительной кампании 1929/30 гг.». 29.07.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1111, арк. 109-111. Машинопис, російська мова
142. Заходи бюро окружкому «О разъяснительной работе на селе и в городе в связи с хлебозаготовительной кампанией 1929/30 гг.». 29.07.1929р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 315-317. Машинопис, російська мова
143. «О хлебозаготовительной кампании 1929/30г.» – постанова бюро окружкому. 29.07.1929р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 312-314. Машинопис, російська мова
144. Резолюція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в районах Днепропетровского округа». 01.08.1929р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 280. Машинопис, російська мова
145. Резолюція бюро окружкому «Про підсумки хлібозаготівлі в районі за 1928/29 р». 02.08.1929р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 130-131. Машинопис, російська мова
146. Пропозиція бюро окружкому «Про роботу опорних пунктів на селі». 05.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 327. Машинопис, українська мова
147. Пропозиція бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 21.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 347. Машинопис, російська мова
148. Постанова бюро окружкому «Про сільськогосподарчий податок на 1929/30 р». 21.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 344-345. Машинопис, українська мова
149. Постанова бюро окружкому «Про сільськогосподарчий податок на 1929/30 р.». 21.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 598-599. Машинопис, українська мова
150. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 26.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 356. Машинопис, російська мова
151. Пропозиції бюро окружкому по самооподаткуванню. 26.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 352-353. Машинопис, українська мова
152. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 26.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 686. Машинопис, російська мова
153. Постанова бюро окружкому «О плане хлебозаготовок по округу на 1929/30 г. 31.08.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 368-370. Машинопис, російська мова
154. Постанова бюро окружкому «О хлебозаготовительном плане по округу на 1929/30 г.». 31.08.1929 р. м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 704-706. Машинопис, російська мова
155. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе по состоянию на 20.09.1929». Вересень 1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр.1119, арк.196-198. Машинопис, російська мова
156. Постанова Ради Народних комісарів УСРР № 186 від 6 вересня 1929 року «Про ознаки куркульських господарств, до яких належить прикладати Кодекс законів про працю». 06.09.1929 р., *Збірник законів та розпоряджень робітничо-селянського Уряду України. № 22, Відділ перший. 8 жовтня 1929 р. Друкований текст, українська мова*
157. Постанова бюро окружкому «Про роботу серед комітетів незаможних селян (КНС) та бідноти». 12.09.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1110, арк. 221-222. Машинопис, українська мова

158. Витяг з протоколу Петриківського райпарткому «Про підсумки проведення приговорочної компанії по хлібозаготівлі». 13.09.1929 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 9. Машинопис, українська мова
159. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 23.09.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 414. Машинопис, російська мова
160. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 23.09.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 396. Машинопис, російська мова
161. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 23.09.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1106, арк. 837. Машинопис, російська мова
162. Витяг з протоколу округової парткомісії по посиленню хлібозаготівель «Про хід хлібозаготівель в окрузі». 17.10.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1097, арк. 746. Машинопис, українська мова
163. Витяг з протоколу округової парткомісії по посиленню хлібозаготівель «Про хлібозаготівлі в окрузі за термін з 1 по 25 жовтня». Жовтень 1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1097, арк. 761. Машинопис, українська мова
164. Таблиця. Виконання річного плану хлібозаготівель по районах округу. 05.11.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1097, арк. 817-818. Машинопис, українська мова
165. Витяг з протоколу пленуму окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 05.11.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1088, арк. 153-154. Машинопис, російська мова
166. Стенографічний звіт наради за участю члена Політбюро ЦК ВКП(б) А. І. Мікояна «О ходе хлебозаготовок в округе». 06.11.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1097, арк. 583-616. Машинопис, російська мова
167. Витяг з протоколу пленуму райпарткому «О коллективизации в Павлоградском районе». 11.11.1929 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 36-36. Машинопис, російська мова
168. Директива «Дніпросоюзу» в справі притягнення спец видів сільгоспкооперації до хлібозаготівель. 16.11.1929 р., м. Дніпропетровськ
Любимівське ТОЗ, Карло-Марксієвського району, Ф. 3015, оп. 1, спр. 5, арк. 33. Машинопис, українська мова
169. Постанова бюро окружкому «О ходе хлебозаготовок в округе». 20.11.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1098, арк. 472. Машинопис, українська мова
170. Витяг з доповідної записки секретаря окружкому «О переустройстве сельского хозяйства в округе». 26.12.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1116, арк. 13-18. Машинопис, російська мова
171. Доповідь про роботу Дніпропетровського шевського товариства на селі. 28.12.1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1119, арк. 297-300. Машинопис, російська мова
172. Інформація секретаря окружкому «Об итогах проведения хлебозаготовительной кампании на Днепропетровщине за 1928-1929 гг.». 1929 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1114, арк. 18-20. Машинопис, російська мова
173. Сводка про надходження мірчука по млину артілі «1 Травня». 1929 р., м. Дніпропетровськ
Любимівське ТОЗ, Карло-Марксієвського району, Ф. Р-3015, оп. 1, спр. 2, арк. 7. Рукопис, українська мова
174. Інформація «О коллективизации в Павлоградском районе». 1929 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 32-33. Машинопис, російська мова
175. Пояснення щодо порядку накладання штрафів на осіб, що ухиляються від здачі хліба. 1929 р., м. Запоріжжя, Запорізька округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 109-111. Машинопис, українська мова
176. Директива секретаря РВК до голів райвиконкомів щодо посилення роботи по хлібоздачі та застосування до куркулів Закону ВУЦИК від 03.07.29 р. та накладання штрафів у 5-кратному розмірі. 1929 р., с. Новоселівка Покровський район, Дніпропетровська округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 102. Машинопис, російська мова

177. Постанова Всеукраїнського ЦВК та РНК УСРР щодо посилення при місцевих радах роботи по виконанню планів хлібозаготівлі та боротьбі з куркулями. 1929 р., с. Новоселівка Покровський район, Запорізька округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 50. Машинопис, українська мова
178. Інструкція щодо роботи комісій по хлібозаготівлі. 1929 р., с. Новоселівка Покровський район, Запорізька округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 47-50. Машинопис, російська мова
179. Лист голови Покровського райвиконкому щодо застосування санкцій не до всієї сільради, а до окремих господарств, що не виконали планів хлібоздачі. 1929 р., с. Покровка Покровський район, Запорізька округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 16. Машинопис, українська мова
180. Інформація щодо права отримувати дефіцитні товари селянам, які виконали плани здачі сільгосппродукції. 1929 р., с. Покровка Покровський район, Запорізька округа
Новоселівська сільрада Покровського району, Ф. Р-2722, оп. 1, спр. 32, арк. 4. Машинопис, українська мова
181. Відомість про проведення підготовчої кампанії до виконання річного хлібозаготівельного плану по сільрадах Петриківського району. 1929 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 240. Машинопис українська мова
182. Пропозиції урядової комісії «О мероприятиях по исправлению перегибов при проведении коллективизации в районе». 1929-1930 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровський округ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 104. Машинопис, російська мова
183. Циркулярний лист Дніпропетровського окрвиконкому до голів райвиконкомів щодо проведення заходів проти куркулів. [1929-1930] м. Дніпропетровськ
Виконавчий комітет Дніпропетровської окружної ради робочих, селянських та червоноармійських депутатів, Ф. Р-305, оп. 2, спр. 79, арк. 11. Машинопис, українська мова
184. Інформація секретаря окружкому «О ходе коллективизации в районе». 22.01.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 216-218. Машинопис, російська мова
185. Лист секретаря Дніпропетровського окрпарткому КП(б)У до райпарткомів про проведення засобів проти куркулів. 23.01.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 31. Машинопис, українська мова
186. Протокол міського партзібрання «О пратических мероприятиях по ликвидации кулачества как класса». 30.01.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 211-213. Машинопис, російська мова
187. Протокол засідання Новомосковської надзвичайної районної трійки з ліквідації куркуля. 06.02. 1930 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська округа
Виконавчий комітет Дніпропетровської окружної ради робочих, селянських та червоноармійських депутатів, Ф. Р-305, оп. 2, спр. 73а, арк. 351- 352. Машинопис, українська мова
188. Відомість проведення колективізації по сільрадах району. 10.02.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 237. Машинопис, українська мова
189. Витяг з доповідної записки секретаря райпарткому «О коллективизации в районе и работе по ликвидации кулачества как класса». 10.02.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 227-229. Машинопис, російська мова
190. Доповідні записки уповноваженого райвиконкому по посів кампанії до голови Петриківської райпосівтрійки про незадовільний стан підготовки до посівної кампанії сільрад району. 14.02.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 280-285. Машинопис українська мова
191. Телеграма Дніпропетровського окружкому КП(б)У про оголошення 8 районів – районами суцільної колективізації. 26.02.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 16. Машинопис, українська мова
192. Інформаційне повідомлення інформсектору окружкому КП(б)У «Про хід підготовчої роботи щодо ліквідації куркуля як класу в районах суцільної колективізації». 28.02.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 13-14. Машинопис, українська мова

193. Телеграма Дніпропетровського окружкому КП(б)У від 1 березня 1930 року до Петропавлівського райпарткому про забезпечення висилки куркулів. 01.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 15. Машинопис, українська мова
194. Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У про бунти на заступництво куркулів. 03.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1д, спр. 1617, арк. 9. Машинопис, українська мова
195. Резолюція Павлоградського райпарткому «Про участь комсомольської організації району в колективізації та засівної кампанії». 04.03.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 243. Машинопис, українська мова
196. Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У про відношення на місцях до політики розкуркулення. 05.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1д, спр. 1617, арк. 19. Машинопис, українська мова
197. Інформаційні сводки Петриківського райпарткому про масовий вихід з сільгоспартілей. 05.03.1930 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1227, арк. 343-344, 362-363. Машинопис українська мова
198. Пропозиції по доповідях на нараді представників місцевих осередків товариства «За культуру» щодо проведення колективізації, насінневого збору, цільового використання коштів. 05.03.1930 р., м. Харків
Старо-Ігренська сільрада Карло-Марксівського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр.2, арк. 39-46. Машинопис українська мова
199. Оперативне повідомлення інформсектору окружкому КП(б)У від 6 березня 1930 року про ситуацію, що склалася на Варварівському станційному пункті відправки куркулів. 06.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1617, арк. 17. Машинопис, українська мова
200. Оперативне повідомлення інформсектору Дніпропетровського окружкому КП(б)У «Про настрої робітників у місті у зв'язку з ліквідацією куркульства». 06.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1617, арк. 20-21. Машинопис, українська мова
201. Інформація «О массовом выходе селян района из колхозов и совхозов». 07.03.1930 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 346-347. Машинопис, російська мова
202. Інформація «О антиколлективистских настроениях селян района». 10.03.1930 р., Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 348-349. Машинопис, російська мова
203. Інформації «О волнении в с. Ивановка при проведении коллективизации». 13.03.1930 р., с. Иванівка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 276-278. Машинопис, російська мова
204. Інформації «О расследовании волнений в Петриковском районе при проведении коллективизации». 14.03.1930 р., с. Петриківка, Петриківський район, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 261-275. Машинопис, російська мова
205. Додаток до інформаційного повідомлення округового комітету КП(б)У «Про хід колективізації і ліквідації куркуля по Дніпропетровській окрузі». 15.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський міський комітет КП(б)У, Ф.П-18, оп. 1, спр. 137, арк. 31;. Машинопис, українська мова
206. Лист райпарткому «О выполнении сельхозкампании в селах Амур-Нижнеднепровского района». 23.03.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 107-112. Машинопис, російська мова
207. Витяг з протоколу ч. 28 засідання президії сільради щодо справи гр. Доброскока Василя Харитоновича, який злісно ухиляється від виконання плану хлібоздачі. 23.03.1930р., с. Сухачівка, Дніпропетровський район
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 8, арк. 12. Рукопис, українська мова
208. Витяг з доповідної записки секретаря Павлоградського райпарткому «О случаях выхода из колхозов». 27.03.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 336-338. Машинопис, російська мова
209. Витяг з доповідної записки секретаря Павлоградського райпарткому «О политическом состоянии села». 30.03.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп.1, спр. 1228, арк. 339-341. Машинопис, російська мова

210. Інформації «Об антиколлективистских настроениях селян Попово-Баловского сельсовета и Петриковского района». Март 1930 р., Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 352-355. Машинопис, російська та українська мови
211. Доповідь про хід колективізації у Дніпропетровській окрузі. Зі стенографічного звіту XVIII округової партійної конференції. 01.04.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1553, арк. 54, 58-62. Машинопис, українська мова
212. Витяг з доповідної записки секретаря Павлоградського райпарткому «О политическом состоянии села». 03.04.1930 р., м. Павлоград, Дніпропетровська округа
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1228, арк. 343-345, 346-347, 348-349, 355-355, 360-362, 363-364. Машинопис, російська мова
213. Інформаційне зведення про стан колгоспів Петриківського району. 12.04.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227. Машинопис українська мова
214. Зведення про антирадянський настрої серед мешканців Петриківського району. 28.04.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1227, арк. 341, 342. Машинопис російська мова
215. Директива окружкому «Об исправлении перегибов в ходе коллективизации». 03.05.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 61-63. Машинопис, російська мова
216. Телеграма ЦК КП(б)У «О рассмотрении заявлений колхозников о выходе из колхозов». 05.05.1930 р., м. Москва
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 60. Машинопис, російська мова
217. Відомості про залучення членів колгоспів, активу, членів ЛКСМУ та КП(б)У до проведення політики хлібозаготівлі на селі. 25.06.1930 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська округа
Кам'янський міськвиконком, Ф. Р-1278, оп. 1, спр. 71, арк. 144. Машинопис українська мова
218. Статистичні відомості про соціальний стан мешканців Кам'янського району. 30.06.1930 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська округа
Кам'янський міськвиконком, Ф. Р-1278, оп. 1, спр. 71, арк. 126. Машинопис українська мова
219. Довідка щодо повільного виконання хлібозаготівель колгоспами Аульської сільради. 14.08.1930 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська округа
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 7, арк. 3. Машинопис, українська мова
220. Директивний лист голови районної засів трійки головам сільрад про зрив серпневого завдання по хлібозаготівлі та про активізацію роботи на місцях. 08.10.1930 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 6, арк. 12. Машинопис українська мова
221. Повідомлення ДПУ про села Дніпропетровської округі, де мали місце проявлення негативного настрою селянства. 21.10.1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський міський комітет КП(б)У, Ф. П-18, оп. 1, спр. 160, арк. 1-8. Машинопис, українська мова
222. Протокол допиту Бондюк Трохима Онисимовича за невиконання завдання контракції 49 пуд. боргу (після хлібоздачі лишилися 6 пуд. на 7 місяців на хліб та посів). 09.12.1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 35, арк. 16. Рукопис, українська мова
223. Повідомлення одноосібнику Тихоненку Кирилу Івановичу від голови сільради про здачу в дводенний термін 150 пуд. зернохліба на заготпункт. 14.12.1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 3. Рукопис, українська мова
224. Директивний лист Наркомату земельних справ «Про добровільне зречення землі поза колгоспними селянськими господарствами». 26.12.1930 р., м. Харків
Сурсько-Покровська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1757, оп. 1, спр. 16, арк. 1. Машинопис українська мова
225. Резолюція зборів Дніпропетровського окружкому КП(б)У про план колективізації на час весняної засівкомпанії 1930 року. 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 32-35. Машинопис, українська мова
226. Тезиси до доповіді про хід колективізації і ліквідації куркульства як класу в Дніпропетровській окрузі. 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1366, арк. 3-10. Машинопис, українська мова

227. План сільгоспкампанії на весну 1931 року. [1930] с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровський район
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 4, арк. 7-11. Машинопис., Рукопис, українська мова
228. Матеріали до зборів Дніпропетровського окружкому КП(б)У про ліквідацію куркульства як класу. 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1602, арк. 36. Машинопис, українська мова
229. Окладові листи селянина Т.В. Марятченка для єдиного сільськогосподарського податку на 1930-1931 рр. 1930 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська округа
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 38, арк. 128-133 зв. Машинопис, українська мова
230. Облікова картка з виселення за межі Дніпропетровської області куркуля Остренка Федора Євменовича, 1905 року народження, мешканця с. Могилів. 1930 р., м. Дніпропетровськ
Документальні матеріали на виселених з Дніпропетровської області куркулів, членів їх родин та спецоселенців (колекція), Ф. Р-6483, оп. 1, спр. 5, арк. 34-34 зв. Машинопис, українська мова
231. Відомості щодо механічного руху населення м. Дніпропетровська. 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 12, арк. 1-20. Рукопис, російська мова
232. Опис майна середняка Василю Т. І., який не виконав завдання по хлібоздачі (сума майна – 319 р. 50 к.). 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 13. Рукопис, українська мова
233. Протокол допиту Василю Терешко Івановича про невиконання завдання контрактації (50 пудів з 60 намолочених). 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 11. Рукопис, українська мова
234. Протокол допиту Макаренко Володимира Михайловича про невиконання плану контрактації (з 80 пуд. здати 75 пуд.). 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 20. Рукопис, українська мова
235. Опис майна середняка Бондюк Т.О. за невиконання контрактації. 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 17. Рукопис, українська мова
236. Опис майна Макаренко В. М. за невиконання завдань контрактації. 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 21. Рукопис, українська мова
237. Список господарств, яким надані тверді завдання хлібоздачі. 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 68. Рукопис, українська мова
238. Список господарів повинних здати худобу на скотозаготівлю (корови, свині, телята, воли). 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 64, 65. Рукопис, українська мова
239. Акт про вилучення внаслідок обшуку садиби Машеченка Макара захованої пшениці. 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 75. Рукопис, українська мова
240. Лист Верхньодніпровського РВК про вилучення майна та речей за невиконання плану хлібоздачі. 1930 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська округа
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 81. Рукопис, українська мова
241. Обов'язкова постанова Наркомату земельних справ УСРР «Про заборону різати худобу». 1930 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська округа
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 3, арк. 1. Типографський примірник, українська мова
242. Лист окружкому «Про порядок виконання хлібозаготівельного плану 1930 / 31 р.». 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 97-1. Машинопис, українська мова
243. Директивний лист окружкому «Про мобілізацію робіт по хлібозаготівлі». 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 78-81. Машинопис, українська мова
244. Директивний лист окружкому «О подготовке к уборочной кампании и ходе коллективизации в Амур-Нижнеднепровском районе». 1930 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-7, оп. 1, спр. 1203, арк. 74-77. Машинопис, російська мова

245. Відомості щодо чисельності населення Дніпропетровській окрузі. 1930-1931 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 14, арк. 1-176. Рукопис, російська мова
246. Телеграма Дніпропетровському облпрокурору Кумпиевичу про необхідність зменшення кількості підсудних. (Посаду відправника не вказано). 12.01.1931р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 2, арк. 9 зв. Машинопис, українська мова
247. Заява Клименка Василя до сільради з проханням не відбирати корову на заготівлю, бо їсти, крім молока немає нічого. 18.01.1931р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 6. Рукопис, українська мова
248. Листівка «О контрактації яровых посевов 1931 года ко всем партийным, советско-хозяйственным, кооперативно-колхозным и комсомольским организациям». 21.01.1931 р., с. Одиноківка, Дніпропетровська міськрада
Одиноківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп. 1, спр. 1. Типографський примірник, російська мова
249. Повідомлення щодо проведення додаткового одноразового збору сільгосппродукції по селах сільради. 30.01.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 43, арк. 9. Машинопис, українська мова
250. Акт щодо опору конфіскації майна, який чинила громадянка Швець Ганна. 07.02.1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 20, арк. 173. Рукопис, українська мова
251. Витяг з протоколу № 72 засідання Дніпропетровської міськради «Про стан виконання м'ясозаготівель». 12.02.1931 р., с. Одиноківка, Дніпропетровська міськрада
Одиноківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп. 1, спр. 2, арк. 16, 17. Машинопис, українська мова
252. Статистичні дані про рух населення по Волоській сільраді. 01.03.1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 11, арк. 26. Рукопис, українська мова
253. Довідка Благовіщенської сільради про відібрання худоби за невиконання плану м'ясозаготівлі (список – 9 осіб). 04.03.1931 р., с. Благовіщенка, Кам'янський район
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 47, арк. 117. Рукопис, українська мова
254. Директивний лист Дніпропетровської міськради та міжрайпрокурора до сільрад та слідчих «Про заготівлю худоби». 13.03.1931р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп.1, спр. 20, арк.136. Машинопис, українська мова
255. Звернення голови ВУЦИК Г.І. Петровського щодо ідеологічної ролі газети «Вісті» – органу ВУЦВК. 13.03.1931 р., м. Дніпропетровськ
Одиноківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп.1, спр.13, арк.100. Типографський примірник, українська мова
256. Витяг з протоколу засідання президії Верхньодніпровського райвиконкому від 15 березня 1931 року про висилку куркулів. 15.03.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 43, арк. 71. Машинопис, українська мова
257. Відомість про виконання плану м'ясозаготівлі по сільраді. 15.03.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 105. Рукопис, українська мова
258. Заява мешканця с. Волоське Швеця Федота Парамоновича з проханням звільнити його від контрактації по картоплі. 15.03.1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 20, арк. 105. Рукопис, українська мова
259. Постанова бюро Дніпропетровського міського комітета КП(б)У «По питанню про розкуркулення та висилання куркулів». 17.03.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-1759, оп. 2, спр.6, арк.7, 8, 9. Машинопис, українська мова
260. Підписки селян-куркулів Верхньодніпровського району про невіїзд з села без дозволу. 20.03.1931 р., с. Широке, Кам'янський район
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 43, арк. 73. Машинопис, українська мова
261. Зведення про виконання плану хлібозаготівлі по Широківській сільраді. 19.04.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр.35, арк. 100. Рукопис, українська мова

262. Обов'язкова постанова Дніпропетровської міськради по фінсекції «Про порядок проведення єдиного сільгосп-податку в 1931 р.». 22.04.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ігреньська сільрада Карло-Марксієвського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр.6, арк. 102. Типографський примірник, українська мова
263. Лист до всіх сільрад про заготівлю картоплі і овочів у весняний період для потреби робітничого класу. 28.04.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр.35, арк.99. Рукопис, машинопис, українська мова
264. Протокол засідання президії сільради про хід весняного сіву. Наведено список 36 осіб позбавлених землекористування тому що навмисно не сіють і не обробляють землю. 29.04.1931 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр.6, арк. 81, 81 зв. Машинопис українська мова
265. Акт про відбір землі у селянина Перемітька Андрія Лаврентійовича. (Широчанська сільрада, Верхньодніпровський район). 05.05.1931 р., с. Широке, Кам'янський район
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 43, арк. 41. Машинопис, українська мова
266. Опись майна Бичка Кирила Олексійовича, в якого знайдено приховане від хлібоздачі зерно. 07.05.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 33. Рукопис, українська мова
267. Список господарів, які відмовились від землі. Широчанська сільрада Верхньодніпровського району. 09.05.1931 р., с. Широке, Кам'янський район
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 43, арк. 34. Машинопис, українська мова
268. Лист голови сільради до слідчого м. Верховцеве щодо організації показового слідства в с. Широкому де частішали випадки приховування хліба. 10.05.1931 р., с. Широке, Кам'янський район
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр.35, арк. 82. Рукопис, українська мова
269. Директивний лист Дніпропетровської міськради щодо вимоги вилов риби прирівняти до м'ясозаготівель. 24.06.1931 р., с. Одинівка, Дніпропетровська міськрада
Одинківська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-2725, оп. 1, спр.13, арк. 148. Машинопис, українська мова
270. Список куркульських господарств та куркульської землі, відібраних у фонд артїлі «Червоний Орач» – 223 га. 01.07.1931 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 3, арк. 145. Рукопис, українська мова
271. Пошто-телеграма міського земвідділу щодо недостатньої роботи низки колгоспів, радгоспів та МТС у боротьбі з втратою врожаю. 17.07.1931 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 1, арк. 6. Машинопис, українська мова
272. Протокол засідання комісії по хлібозаготівлі щодо обговорення розмірів хлібоздачі та прийняття зустрічного плану. 23.07.1931 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 14, 15. Рукопис, українська мова
273. Директивний лист Дніпропетровського міськвиконкому про організацію обліку і звітності по хлібоздачі у хлібозаготовчій кампанії 1931–1932 рр., 25.07.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 6, арк. 24. Машинопис, українська мова
274. Протокол засідання райкомісії по хлібозаготівлі щодо розподілу, норм здачі хліба по колгоспах та одноосібних господарствах району. 28.07.1931 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 3, арк. 1. Рукопис, українська мова
275. Лист голови уборочної трійки щодо млявого проведення хлібозаготовчої кампанії. 03.08.1931 р., м. Дніпропетровськ
Сурсько-Покровська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1757, оп. 1, спр. 2, арк. 107. Машинопис, українська мова
276. Протокол засідання президії сільради щодо покарання винних у злісному невиконанні планів хлібоздачі. 19.08.1931 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 15, 16. Рукопис, українська мова
277. Протокол № 21 засідання президії Любимівської сільради про затвердження описів майна за невиконання планів хлібозаготівель. 20.08.1931 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 4, арк. 46. Рукопис, українська мова
278. Директивний лист Верхньодніпровського райвиконкому про норми щоденного вивозу хліба на пункти союзхліба. 21.08.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп.1, спр. 35, арк. 180. Машинопис, українська мова

279. Протокол районної трійки по обстеженню сільрад району про стан виконання плану хлібоздачі. 24.08.1931 р., м. Верхньодніпровськ
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр.35, арк.167-169. Машинопис, українська мова
280. Пропозиції з питання про хід хлібозаготівель. 02.09.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 6, арк. 30. Машинопис, українська мова
281. Протокол засідання районного штабу по керівництву хлібозаготівлею щодо опортуністичного ставлення до індивідуального сектору та натиску на одноосібні та куркульсько-заможні господарства. 02.09.1931 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 19, арк. 49-50 зв. Машинопис, українська мова
282. Протокол засідання президії сільради про хід хлібозаготівель, звіт уповноваженого райзаготконтори щодо виконання плану. 08.09.1931 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 61-65. Рукопис, українська мова
283. Протокол засідання президії сільради щодо обговорення ставлення селян до політики хлібозаготівель. 08.09.1931 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 50-52. Рукопис, українська мова
284. Відозва до членів КНС надати допомогу Нахичеванській республіці, яка потерпіла від повені. 10.09.1931 р., с. Одинківка, Дніпропетровська міськрада
Одинківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп. 1, спр. 1, арк. 93. Машинопис українська мова
285. Протокол засідання президії сільради щодо розгляду актів, складених на злісних нездатчиків хліба. 10.09.1931 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 58, 59. Рукопис, українська мова
286. Протокол № 24 засідання президії Петриківського РВК щодо незадовільного проведення осінньої засів кампанії в Петриківському районі. 14.09.1931 р. Петриківський район
Совхоз «Батрак» с. Попова-Балка Дніпропетровського району, Ф. Р-3093, оп. 1, спр. 2, арк. 376, 377. Машинопис, українська мова
287. Акт опису майна Пікінера Ф. К. 21.09.1931 р., Кар-Хутори Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 40. Рукопис, українська мова
288. Відомість про здачу землі одноосібниками колгоспу ім.Ворошилова. 23.09.1931р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 30, арк. 116. Рукопис, українська мова
289. Протокол засідання президії Верхньодніпровського райвиконкому по виконанню плану хлібозаготівель. 25.09.1931 р., м. Верхньодніпровськ
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 35, арк. 198-201. Машинопис, українська мова
290. Директивний лист міськради щодо норм видачі олії і макухи за збирання соняху та технічних культур. 26.09.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ізренська сільрада Карло-Марксівського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 11, арк. 5. Машинопис, українська мова
291. Акт прийому куркульської землі у користування колгоспом ім. Ворошилова – 125 га. 28.09.1931р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 3, арк. 113. Рукопис, українська мова
292. Пропозиції міськпарткому «По вопросу выполнения плана хлебозаготовок». 03.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1752, оп. 2, спр.7, арк. 34, 35. Машинопис, українська мова
293. Офіційний бюлетень міськради «Про посилення роботи в галузі м'ясозаготівлі». 05.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Сурсько-Покровська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1757, оп. 1, спр.15, арк.76, 77. Машинопис, українська мова
294. Постанова секретаріату міського парткому щодо проведення «Дня колективізації та врожаю». 09.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 1, спр. 7, арк. 33. Машинопис, українська мова
295. Офіційний бюлетень Дніпропетровської міськради «Про допомогу комсомольському штабурму на хлібозаготовочному фронті». 10.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ізренська сільрада Карло-Марксівського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр.11, арк. 7, 7зв. Машинопис, українська мова

296. Директивний лист про контракцію молока для робітників промислових підприємств. 13.10.1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп.1, спр. 35, арк. 253. Машинопис, українська мова
297. Телеграма міського відділу статистики щодо негайної пересилки карток записів актів громадянського стану (є відомості про те, що за попередні роки картки були загублені). 14.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада, Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп.1, спр.20, арк.34, 35. Машинопис, українська мова
298. Директивний лист відділу заготівлі міськвиконкому щодо повільного виконання молока заготівлі по району. 15.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ігреньська сільрада, Карло-Марксієвського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 8, арк. 28. Машинопис, українська мова
299. Радіо-бюлетень секретаря ЦК КП(б)У с. Косіора щодо неухильного виконання додаткових вказівок, спрямованих на виконання планів хлібозаготівлі. 20.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада, Дніпропетровського району. Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 6, арк. 24, 25. Машинопис російська мова
300. Циркуляр «Колгоспспілки» всім головам колгоспів про заборону утворення будь-яких фондів, в тому числі засівного і фуражного до остаточного виконання плану хлібоздачі. 24.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 3, арк. 110-111. Машинопис, українська мова
301. Офіційний бюлетень Дніпропетровської міської ради про перебіг хлібозаготівель та осінньої сівби. 25.10.1931 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 4, арк. 1-3. Машинопис, українська мова
302. Витяг з протоколу № 22 засідань президії Дніпропетровської міськради про перебіг хлібозаготівель, при-тягнення до відповідальності керівників, що не виконують державні завдання. 29.10.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп.1, спр.6, арк.56. Машинопис, українська мова
303. Інформаційний бюлетень Наркомзему укрколгоспцентру та укрфілії транспортцентру. В бюлетені наведені 4 постанови ЦК ВКП(б)У, РНК СРСР та Колгосп центру СРСР і РСФРР з питань хлібозаготівлі. 30.10.1931 р., м. Харків
Старо-Ігреньська сільрада Карло-Марксієвський район, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 10, арк. 222-229. Типографський примірник, українська мова
304. Стаття в газеті «Зоря» «Про проведення трудової мобілізації і виконання плану хлібоздачі колгоспами області». 03.11.1931 р., м. Дніпропетровськ
Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 6, арк. 84 зв. Типографський примірник, українська мова
305. Офіційний бюлетень Дніпропетровської міськради «Про підсумки боротьби за врожай та колективізацію в УСРР». 25.11.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ігреньська сільрада Карло-Марксієвського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 10, арк. 149-155. Машинопис, українська мова
306. Список громадян с. Одинківка, котрі повинні вивезти хліб. 29.11.1931 р., с. Одинківка Дніпропетровська міськрада
Одинківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп.1, спр.2, арк. 49, 50. Рукопис, українська мова
307. Офіційний бюлетень Дніпропетровської міськради «Про стан виконання плану м'ясозаготівель». 01.12.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ігреньська сільрада Карло-Марксієвського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр.10, арк.232-235. Машинопис, українська мова
308. Про невиконання плану хлібоздачі сільрадами району і вимоги виконати план будь-якою ціною. 02.12.1931р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр.35, арк. 34. Машинопис, українська мова
309. Постанови ВУЦВК та РНК УСРР «Як соціально забезпечувати родини військових службовців, призваних до кадрів і до перемінного складу територіальних частин РСЧА». 04.12.1931 р., м. Харків
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр.5, арк.78, 80. Машинопис, українська мова
310. Офіційний бюлетень міськради № 31 «Про преміювання районів, передовиків за успішне виконання завдань осінньої сівби та зяблової оранки». 05.12.1931 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр.4, арк.108-13. Машинопис, українська мова

311. Витяг з протоколу засідання правління Аульської сільрада про спроби саботажу політиці хлібозаготівлі, агітації проти радянської влади, утайки посівів (17 прізвись), виключення із членів с/артілі «До кращого життя». 08.12.1931 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. 1953, оп. 1, спр. 15, арк. 23, 23 зв. Рукопис, українська мова
312. Лист обласної заготконтори щодо важливості робітничого постачання та заготівлі експортної сировини. 11.12.1931 р., м. Дніпропетровськ
Старо-Ізренська сільрада Карло-Марксівського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр.8, арк.43. Машинопис, українська мова
313. Повідомлення Шульгівської сільради Петриківського району про виклик Попово-Балківської сільради Дніпропетровської міськради на змагання по виконанню додаткового плану хлібозаготівель. 15.12.1931 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 6, арк. 221. Рукопис, українська мова
314. Постанова ЦВК і РНК СРСР «Про заборону забивати коней та про відповідальність за протизаконний забій і хижацьку експлуатацію коней». 31.12.1931 р., м. Харків
Старо-Ізренська сільрада Карло-Марксівського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 10, арк. 356-356 зв. Типографський примірник, українська мова
315. Списки мешканців с. Підгородне Дніпропетровської округи. 1931 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровське окружне статистичне бюро, Ф. Р-2880, оп. 1, спр. 15, арк. 1-34. Рукопис, російська мова
316. Про мобілізацію членів с/артілі на виконання плану хлібозаготівель на 1932 р. – протокол загальних зборів членів артiлі. 1931 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада
Сільгоспартiль ім. Ульянова с. Підгородне М. Дніпропетровського району, Ф. № 3014, оп. 1, спр.15, арк. 17-21. Рукопис, українська мова
317. Стаття про суцільну колективізацію і знищення куркуля як класу, виконанню хлібозаготівельного плану на 1932–1933 р. – частина агітаційного плакату. 1931 р., м. Дніпропетровськ
Радгосп «Батрак» с. Попова-Балка, Дніпропетровського району, Ф. Р-3093, оп. 1, спр. 1. Типографський примірник, українська мова
318. Відомість виконання плану хлібозаготівлі по Верхньодніпровському району. 1931р., м. Верхньодніпровськ, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 306. Типографський примірник, українська мова
319. Про накладання штрафу за дискредитацію хлібозаготівельної кампанії з боку середняка Перемитька Андрія Лаврентійовича. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 141. Рукопис, українська мова
320. Поіменний облік здачі хліба по контрактації по Широківській сільрадааді. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 282. Рукопис, українська мова
321. П'ятиденні звіти про виконання плану хлібозаготівель. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 201, 203, 295, 208, 212, 220, 228, 229. Рукопис, українська мова
322. Лист Верхньодніпровського райвиконкому про доведення до сільради планів хлібоздачі. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр.35, арк. 148. Рукопис, українська мова
323. Повідомлення про примусове вилучення корови у Васильця Михайла для робітничого постачання. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 128. Рукопис, українська мова
324. Повідомлення про примусове вилучення корови у Пошти Юди Порфіровича за рахунок робітничого постачання. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 131. Рукопис, українська мова
325. Акт вилучення зерна, прихованого гр. Бичком Кирилом від хлібоздачі. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 84. Рукопис, українська мова
326. Інформаційний лист голови сільради до нарслідчого в м. Верхньодніпровськ про приховування селянами зерна від хлібоздачі. 1931 р., Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 82. Рукопис, українська мова

327. Заява Хижняка Івана з проханням дозволу на забиття кабана, оскільки нічим годувати його і самим їсти нічого. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 32. Рукопис, українська мова
328. Акт про знайдення в пустій хаті гр. Костикової Оляни прихованого зерна. 1931 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 35, арк. 76. Рукопис, українська мова
329. Список жителів сільради, що були оштрафовані за невиконання плану хлібозаготівлі. 1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровської міськради, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 20, арк. 82. Машинопис, українська мова
330. Список осіб, що не здали законтрактвану худобу. 1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп.1, спр. 20, арк. 196. Рукопис, українська мова
331. Відомості про врожай зернових культур по колгоспах Волоської сільради. 1931 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп.1, спр. 32, арк. 37. Рукопис, українська мова
332. Відомість на здану натуроплату по Кам'янському району. 1931 р., с. Благовіщенка, Кам'янський район
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 36, арк. 32. Рукопис, українська мова
333. Акти опису та продажу майна осіб, що рахуються куркульськими елементами та громадянами, що не виконали планів хлібоздачі. 1931 р., с. Карнаухівка, Кам'янський район
Карнаухівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2721, оп. 1, спр.3, спр. 1-69. Рукопис, українська мова
334. Заява члена сприяння міліції Мейхеля Якова про напад трьох невідомих селян на гр. Єніна Кузьму Романовича, який працює в харчовому комбінаті м. Дніпропетровська. 1931 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 23, арк. 169. Рукопис, українська мова
335. Опис майна розкуркуленого Кравця Якова Яковича. 1931 р., с. Лоц-Кам'янка Дніпропетровська міськрада
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 15. Рукопис, українська мова
336. Лист заступника голови міськради до голів сільських рад про організаційно-господарське зміцнення колгоспів, завершення колективізації та підготовчої роботи до весняної сівби. 1931 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп.1, спр. 6, арк. 61. Машинопис українська мова
337. Лист голови Дніпропетровської міськради до голів сільрад про невиконання планів заготівлі сіна. 1931 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровської міськради, Ф. Р-1144, оп.1, спр. 6, арк. 26. Машинопис українська мова
338. Лист голови райвиконкому до голів сільрад про звільнення бідняцьких господарств від здачі хліба по контрактації. 1931 р., с. Ломівка Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 6, арк. 17. Машинопис українська мова
339. Виробничий план Одинківської сільради Дніпропетровська міськрада на весняну сільськогосподарську кампанію 1931 року. 1931 р., с. Одинківка, Дніпропетровська міськрада
Одинківська сільрада, Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп.1, спр.1, арк.127-132. Рукопис українська мова
340. Положення про Всеукраїнський місячник ветсанітарії. 1931 р., с. Одинківка Дніпропетровська міськрада
Одинківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2725, оп.1, спр. 1, арк. 113. Машинопис, українська мова
341. Закон про сільгосподатки на 1932 р., 1931 р., м. Дніпропетровськ
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. 1859, оп. 1, спр. 19, арк. 5, 5зв. Машинопис, українська мова
342. Директивний лист міськвиконкому щодо негайної видачі авансів колгоспникам, які потребують хліба. [1931]м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 4, арк. 2. Машинопис, українська мова
343. Директивний лист Дніпропетровського міськпарткому щодо мобілізації усіх сил на виконання планів хлібозаготівель. [1931]м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 6, арк. 22-23зв. Машинопис, українська мова
344. Про проведення хлібозаготівель адміністративними методами – обвинувачувальний висновок. 1931–1932 рр. Генічеський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 450-468. Машинопис, російська мова

345. Повідомлення райміліції про випадок канібалізму в с. Софіївка. 1931–1932р. Бердянський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 23, арк. 361-362. Машинопис, російська мова
346. Статвідомості про демографію населення сільради в 1931 – 1932 рр., 1931 – 1932 р., с. Єлизавето-Кам'янка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Єлизавето-Кам'янська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3430, оп. 1, спр. 17, арк. 5, 5 зв. Рукопис, українська мова
347. Відомість про хід виконання хлібозаготівлі по Широчанській сільрада. 01.01.1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 60, арк. 4. Машинопис, Рукопис, українська мова
348. Акт опису майна Самувар Петра. 01.01.1932 р., Кар-Хутори Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 47. Рукопис, українська мова
349. Акт опису майна Чернявського М. М. 01.01.1932 р., Кар-Хутори Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 60. Рукопис, українська мова
350. Постанова райпарткому «Про стан хлібозаготівель по Магдалинівському району». 03.01.1932 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 88-91. Машинопис, українська мова
351. Протокол засідання президії Благовіщенської сільрада про виселення за межі України родин куркулів: Сарани Марка, Приймак Сидора. 03.01.1932 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 39, арк. 31. Рукопис, українська мова
352. Акт опису майна Ситало Григорія. 05.01.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 54. Рукопис, українська мова
353. Акт опису майна Чернявського Олександра Івановича. 05.01.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 61. Рукопис, українська мова
354. Інформаційні листи «Про перебіг хлібозаготівель у Ново-Троїцькому районі у січні 1932 р.». 5–10 січня 1932 р., с. Ново-Троїцьке, Новотроїцький район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 117-128. Машинопис, Рукопис, російська та українська мови
355. Доповідна записка секретаря райпарткому «Про хід хлібозаготівель по Нікопольському району». 06.01.1932 р., м. Нікополь
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 97-101. Машинопис, російська мова
356. Інформаційні листи «Про перебіг хлібозаготівель у П'ятихатському районі». 06.01.1932 р., с. П'ятихатки, П'ятихатський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 129-130. Машинопис, українська мова
357. Інформаційні листи «Про стан хлібозаготівель по Молочанському району». 06.01.1932 р., с. Молочанськ, Молочанський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 95, 96. Машинопис, російська мова
358. Доповідна записка секретаря райпарткому «Про перебіг хлібозаготівель у Михайлівському районі». 08.01.1932р., с. Михайлівка, Михайлівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 93-94. Машинопис, російська мова
359. Баланс робочої сили Широківської сільради, в тому числі чоловіків, жінок, підлітків. 08.01.1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада, Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 60, арк. 27. Рукопис, українська мова
360. Акт опису майна Чорного Іллі. 09.01.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 58. Рукопис, українська мова
361. Обіжник НКВС УСРР № 219 «Щодо забезпечення родин військових службовців за новим законом». 09.01.1932 р., м. Харків
Сухачівська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 5, арк. 77. Машинопис, українська мова
362. Постанова Дніпропетровської міськради про стан виконання плану хлібозаготівлі по с. Діївка № 2. 10.01.1932 р., с. Діївка № 2, Дніпропетровська міськрада
Діївська поселкова рада Дніпропетровського району, Ф. Р-2751, оп. 1, спр. 7, арк. 20-22. Машинопис, Рукопис, українська мова

363. Інформаційна довідка «Про хід виконання хлібозаготівель щодо січневого завдання по Апостолівському району у січні 1932 р.». 11.01.1932 р., с. Апостлове, Апостолівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 1-9. Машинопис, українська мова
364. Протокол загальних зборів колгоспу «Вільна селянка» щодо проведення чистки членів колгоспу. 12.01.1932 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 7, арк. 2, 3. Рукопис, українська мова
365. Акт опису майна Бурчак Ф. К. 12.01.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 14. Рукопис, українська мова
366. Акт опису майна Самувар А. М. 12.01.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 46. Рукопис, українська мова
367. Акт опису майна Шевченка Ларивона Степановича. 12.01.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 62. Рукопис, українська мова
368. Акт опису майна Олійник П. І. 13.01.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада, Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 39. Рукопис, українська мова
369. Акт опису майна Боровика П. О. 14.01.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада, Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 11. Рукопис, українська мова
370. Про незадовільний стан виконання плану хлібозаготівель у Ново-Василівському районі – доповідна записка секретаря райпарткому. 15.01.1932 р., с. Ново-Василівка, Нововасилівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 102-104. Рукопис, російська мова
371. Триденне зведення до підсилення хлібозаготівлі по району. 15.01.1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 9. Рукопис, українська мова
372. Протокол засідання районного штабу хлібозаготівель щодо незадовільної роботи комісії по хлібозаготівлі та повільного виконання плану. 16.01.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 19, арк. 22, 23. Машинопис, українська мова
373. Анонімний лист, надісланий в політбюро ЦК ВКП(б) та редакцію газети «Правда» щодо терору населення, голод в селах, зриву посівної кампанії» (копія). 18.01.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 41, 42. Машинопис, російська мова
374. Директивний лист відділу постачання Дніпропетровської міськради до всіх млинів, сільрад, райколгоспспілок, союзхлібозаготконтор щодо організації і контролю здачі мерчуку державі. 20.01.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 17. Машинопис, українська мова
375. Обов'язкова постанова Дніпропетровської міськради та інспектури охорони здоров'я «Про обов'язкове поголовне щеплення» – листівка. 22.01.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 85. Типографський примірник, українська мова
376. Протокол засідання сільради про накладання штрафів за невиконання плану хлібоздачі одноосібця Юхимія Олександра у п'ятикратному розмірі. 25.01.1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 3, арк. 33. Рукопис, українська мова
377. Лист міськпарткому щодо великих черг за хлібом в м. Дніпропетровську, 27.01.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 3. Машинопис, українська мова
378. Рішення бюро обкому КП(б)У «О фальсификации сведений о посевах в Цареконстантиновском районе». 7.01.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 322-324. Машинопис, російська мова
379. Акт про вилучення прихованого хліба у Сердюченко Галини Омелянівни. 27.01.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 28. Рукопис, українська мова
380. Акт про вилучення прихованого хліба у Пожарської Варвари, 27.01.1932 р., с. Ново-Олександрівка Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 26. Рукопис, українська мова

381. Наказ по інспектурі соцзабеза Дніпропетровської міськради щодо розміру допомог для родин військових службовців в лавах РСЧА, 27.01.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 5, арк. 69. Машинопис, українська мова
382. Акт про вилучення корови у Фурман Тихона Олександровича за невиконання плану молокозаготівлі. 29.01.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 23. Рукопис, українська мова
383. Протоколи, доповідні, інформаційні листи «Про стан хлібозаготівель у Верхньодніпровському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., м. Верхньодніпровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 32-43. Машинопис, українська мова
384. Інформаційні листи «Про стан хлібозаготівель у Васильківському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., с. Васильківка, Василівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 19-31. Машинопис, українська мова
385. Інформаційні листи «Про стан хлібозаготівель у Божедарівському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., с. Божедарівка, Божедарівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 10-18. Машинопис, українська мова
386. Спецповідомлення оперативного відділу Дніпропетровської обласної управи робітничо-селянської міліції про факти самопокалічення голови Петриківської сільради Гаценка, а також уповноваженої облвиконкому П.Х. Павленкової з ціллю ухилення від відповідальності за невиконання хлібозаготівлі. Січень 1932 р., м. Дніпропетровськ.
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 494, арк. 155, 156. Машинопис, українська мова
387. Про проведення хлібозаготівель адміністративними методами – обвинувачувальний висновок. Січень 1932 р. Коларівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 137-144. Машинопис, російська мова
388. Інформація Дніпропетровського міжрайпрокурора «Про зменшення норми борошна на мешканців міста». Січень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 24, арк. 17. Машинопис, українська мова
389. Інформаційні листи «Про перебіг хлібозаготівель у Ново-Миколаївському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., с. Ново-Миколаївка, Новомиколаївський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 107-116. Машинопис, російська та українська мови
390. Доповідна записка секретаря райпарткому «Про стан хлібозаготівель у Коларівському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., с. Коларівка, Коларівський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 82-85. Машинопис., Рукопис, російська мова
391. Доповідна записка секретаря райпарткому «Про стан хлібозаготівель у Кам'янському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., с. Кам'янка-на-Дніпрі, Кам'янський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 87, арк. 74-81. Машинопис, російська мова
392. Протоколи, доповідні, інформаційні листи «Про стан хлібозаготівель у Генічеському районі у січні 1932 р.». Січень 1932 р., м. Генічеськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 44-73, 142-143. Машинопис, українська та російська мови
393. Доповідна записка секретаря Кам'янського міського комітету КП(б)У про антипартійний виступ члена партосередку електростанції. Січень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 16-18. Машинопис, українська мова
394. Доповідні записки про хід хлібозаготівель у Старо-Каранському районі. Січень 1932 р., Старо-Каранськ, Старокаранський район
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 87, арк. 131-139. Машинопис, російська мова
395. Витяг з листа батька червоноармійця с. Грінченко про зменшення харчових пайків робочим. Січень-лютий 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 12, арк. 64. Рукопис, українська мова
396. Інформація про виконання плану хлібозаготівлі по Ямбурзькій сільраді 01.02.1932 р., с. Ямбург, Дніпропетровська міськрада
Ямбурзька сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1760, оп. 1, спр. 28-А, арк. 28, 29. Рукопис, українська мова
397. Акт опису майна Гарбуз К. П. 01.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 23, 24. Рукопис, українська мова

398. Зведення про хід виконання хлібозаготівлі по сільраді. 05.02.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 17, арк. 79. Рукопис, українська мова
399. Протокол засідання пленуму сільради про виконання планів весняної посівної кампанії. 06.02.1932 р. с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22. Рукопис, українська мова
400. Заява керівників Орхівського району що знаходяться в ДОПРі і не висилаються до міста відбування покарання, 07.02.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 93. Машинопис, російська мова
401. Скарга прокурору області від гр. Кокостриги Єлизавети Ломеєвни щодо незаконної конфіскації в неї фуражу. 07.02.1932 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 17, арк. 6. Рукопис, російська мова
402. Лист колгоспника О. Фомічова в газету «Правда» щодо знущань над колгоспниками під час проведення хлібозаготівлі в с. Андронка. Вирок проти порушників законності. 09.02.1932 р., Коларівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 110, 113, 170. Рукопис, російська мова
403. Обіжник Наркомату військового та морського флоту щодо заборони обкладати червоноармійські господарства в одноосібному порядку та твердих завданнях. 10.02.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сурсько-Покровська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1757, оп. 1, спр. 9, арк. 9-10. Машинопис, російська мова
404. Список вибувших та викинутих членів колгоспу «Переможець». 11.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 41, арк. 5. Рукопис, українська мова
405. Акт опису майна Кожушко Й. 13.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 32, 33. Рукопис, українська мова
406. Акт опису майна Кожушко Мотрі. 13.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 33. Рукопис, українська мова
407. Акт опису майна Ситало О. с. 15.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 48. Рукопис, українська мова
408. Акт опису майна Ситало с. П. 15.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 49. Рукопис, українська мова
409. Акт опису майна Ситало М. П. 15.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 50. Рукопис, українська мова
410. Акт опису майна Чорного А. Ф. 15.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 56. Рукопис, українська мова
411. Акт опису майна Чорного Василя Івановича. 15.02.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 57. Рукопис, українська мова
412. Доповідна записка щодо осіб, що злісно не виконують плани хлібозаготівлі. Список – 6 прізвищ. 15.02.1932 р., с. Ямбург, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ямбургська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1760, оп. 1, спр. 28-А, арк. 43. Рукопис, російська мова
413. Заява мешканки с. Любимівка Харитонові щодо повернення їй рядин, що «були забрані ночью». 19.02.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 52. Рукопис, українська мова
414. Акт продажу майна Кожушко М. Я. 20.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 22. Рукопис, українська мова
415. Акт продажу майна Бугок В. П. 20.02.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 21. Рукопис, українська мова
416. Заява Щурової І. П. – мешканки с. Любимівка про зняття з неї хоча б половини одноразового збору, оскільки в господарстві лишилася одна хата. 21.02.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22. Рукопис, українська мова
417. Лист Головної Управи робітничо-селянської міліції при Раднаркомі УРСР про завантаженість місць позбавлення волі і нових надходжень в'язнів, які відбудуться. 22.02.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 346, 347. Машинопис, українська мова

418. Директивний лист міського земельного відділу до всіх голів сільрад, директорів колгоспів та МТС про обов'язкове утворення насінневих та страхових фондів. 26.02.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківсь-ка сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 17, арк. 74, 75. Машинопис, українська мова
419. Витяг з протоколу № 26 засідання президії Дніпропетровської міськради щодо засипки насінневих та страхових фондів зернових. 27.02.1932 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 10, арк. 3. Машинопис, українська мова
420. Витяг з протоколу № 10 засідання президії сільради з питання притягнення до відповідальності громадян, що самовільно різали корів та коней. 29.02.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровський район, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 136, 137. Машинопис, українська мова
421. Витяг з протоколу засідання президії сільради «Доповідь голови комуни «Ульянівка» про стан підготовки до весняної посів кампанії». 29.02.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 127, 128. Машинопис, українська мова
422. Директивний лист голови міськради «Про суцільну перевірку договорів контрактації зернових та олійних культур і сіна врожаю 1932 р.». Лютий 1932 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 10, арк. 45-46. Машинопис, українська мова
423. Інформації про перебіг хлібозаготівель, стан справ у парторганізації Старо-Керменчицького району, про діяльність кулацької контрреволюційної групи «Бинатовцев». Лютий-травень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 94, арк. 1-177. Машинопис, Рукопис, російська та українська мови
424. Акт опису майна Бурчак А. Ф. 01.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 8. Рукопис, українська мова
425. Акт опису майна Бурчак І. М. 01.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 3. Рукопис, українська мова
426. Акт опису майна Свириденко М. Н. 01.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 41. Рукопис, українська мова
427. Стенограма обласної наради рабiтників кооперації «О снабженни хлебом, о борьбе за экономию хлеба, об огородной кампании». 02.03.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 80, арк. 1-52. Машинопис, російська мова
428. Акт опису майна Бурчака Полікарпа. 02.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 6. Рукопис, українська мова
429. Акт продажу майна Шевченко Л. с. 04.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32. Рукопис, українська мова
430. Акт продажу майна Бурми Л. І. 06.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 28, 29. Рукопис, українська мова
431. Акт продажу майна Баумана І. І. 06.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 37. Рукопис, українська мова
432. Лист зав. оргвідділом облбюро «О положении в Старом Кременчике и попытке срыва весенней кампании». 9.03.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 67, арк. 1. Машинопис, російська мова
433. Акт продажу майна Терентія М. М. 10.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 31, 32. Рукопис, українська мова
434. Постанова Партколегії ЦК КП(б)У в справі парткерівництва та розбазарювання хліба племрадгоспом «Акерман». 11.03.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 3, спр. 73, арк. 2-3. Машинопис, українська мова
435. Акт продажу майна Синиці К. П. 12.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 30. Рукопис, українська мова
436. Акт продажу майна Ігнатенко Г. І. 12.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 35. Рукопис, українська мова

437. Протокол загальних зборів односібників щодо виконання оргплану та заготівлі насіння (висновок зборів: «За нездачу насіння – віддавати під суд»). 13.03.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 16, арк. 123, 123 зв. Рукопис, українська мова
438. Акт продажу майна Тихоткіна М. 14.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 27. Рукопис, українська мова
439. Акт опису майна Корнієвського Тараса, 16.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 35. Рукопис, українська мова
440. Директивний лист міського земвідділу щодо звітності про збір насінневого матеріалу по колгоспах та індивідуальних господарствах. 17.03.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сурсько-Покровська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1757, оп. 1, спр. 23, арк. 59. Машинопис, українська мова
441. Протокол засідання президії сільради про доведення штрафу куркульським господарствам за невиконання планів хлібоздачі. 21.03.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. П-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 56. Рукопис, українська мова
442. Акт про вилучення і реалізацію майна Шевченка Прохора Феодосійовича за невиконання планів хлібозаготівлі. 23.03.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 46. Рукопис, українська мова
443. Акт щодо вилучення майна гр. Онушка Артема Степановича за невиконання плану хлібозаготівлі. 23.03.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 18. Рукопис, українська мова
444. Акт продажу майна Олійник П. Ф. 24.03.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янська міськрада, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 25. Рукопис, українська мова
445. Заява Беззуба Степана Семеновича до селищної ради щодо зменшення податку через те, що син служить у Червоній Армії». Резолюція: «Відмовити». 24.03.1932 р., с. Сухачівка, Дніпропетровський район
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 5, арк. 38. Рукопис, українська мова
446. Витяг з доповідної записки запрокурора Покровської дільниці «Про випадки свавілля колоспників щодо розбирання насінневого матеріалу – кукурудзи та вимагання від влади надання хліба». 26.03.1932 р. Покровський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 64. Машинопис, українська мова
447. Постанова ЦК ВКП(б) про примусове усунування худоби. 26.03.1932 р., м. Дніпропетровськ
Діївська селищна рада с. Діївка Дніпропетровського району, Ф. Р-2751, оп. 1, спр. 5, арк. 2. Типографський примірник, українська мова
448. Акт на продаж майна Гарбуз І. П. 26.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 9, 12, 23. Рукопис, українська мова
449. Акт продажу майна Корнієвського Т. Н. 26.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 19-20. Рукопис, українська мова
451. Акти на продаж майна Свириденко М. Н. 26.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 13-14-15. Рукопис, українська мова
452. Протокол засідання президії сільради щодо загрозового стану підготовки посівної кампанії по односібному сектору. 29.03.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 118, 119. Рукопис, українська мова
453. Акт складений членами сільради щодо продажу будинків куркулів Кожушко П., Пікінер Ф. К., Бурчак Ф. К., Бурчак Д. А. 30.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 54. Рукопис, українська мова
454. Директивний лист міськради щодо застосування адмінвпливу на населення при мобілізації насінневих матеріалів в Червоно-Іванівській сільраді. 02.04.1932 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 20, арк. 1. Машинопис, українська мова
455. Обов'язкова постанова Дніпропетровської міськради про встановлення на 1932 р. податків і зборів. 08.04.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 21, арк. 156, 156 зв. Типографський примірник, українська мова

456. Доповідна записка прокурора Долинської дільниці «Про затримання поставок хліба вчителям та агрономам в Долинському районі». 10.04.1932 р. Долинський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 176. Машинопис, українська мова
457. Постанова облоргкомітету щодо перекручування лінії партії по хлібозаготівлі по районах області. 13.04.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 31-36. Машинопис, українська мова
458. Постанова міської ради «Про підсумки сіву, підготовки до збиральної кампанії та хід поліпшення». 15.04.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 44, арк. 22, 23. Машинопис, українська мова
459. Протокол засідання президії сільради щодо негайного виконання плану посіву ранніх зернових культур. 16.04.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-2730, оп.1, спр.22, арк. 98, 98 зв. Рукопис, українська мова
460. Акт про загибель посівів в сільгоспартілі «Червоне поле» (с. Клівцеве) Ново-Миколаївської сільради. 17.04.1932 р., с. Клівцеве, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 10, арк. 159. Рукопис українська мова
461. Акт про загибель посівів озимої пшениці в сільгоспартілі «Шлях до комуни» Ново-Миколаївської сільради. 18.04.1932 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 10, арк. 158. Рукопис, українська мова
462. Протокол засідання президії сільради щодо накладання штрафів за невиконання планів здачі молока. 20.04.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 93, 94. Рукопис, українська мова
463. Акт продажу майна Неклеси П. с. 20.04.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 33, 34. Рукопис, українська мова
464. Список померлих у лікарні виправно-трудової установи, що були засуджені по ст. 85 до 5 років ув'язнення. 23.04.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 415. Машинопис, українська мова
465. Лист завідуючого Ново-Троїцькою 7-річною школою № 1 до завідувача Дніпропетровської ФЗС № 36 щодо допомоги в організації шкільного харчування у зв'язку з його погіршенням через економічні труднощі в районі. 23.04.1932 .м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 32. Машинопис, українська мова
466. Інформаційний лист Наркомату юстиції щодо допомоги МТС політиці хлібозаготівель. 28.04.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.4, арк.79-93. Машинопис, українська мова
467. Обов'язкова постанова Кам'янської міської ради «Про боротьбу з псуванням посівів». 28.04.1932 р., м. Кам'янське Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп.1, спр.53, арк.1 Типографський примірник, українська мова
468. Відомість актів реєстрації громадянського стану. Народжено – 12, померло – 17. Квітень 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. 1953, оп. 1, спр. 45, арк. 25. Рукопис, українська мова
469. Замітка, розміщена в стенгазеті Інституту кукурудзи щодо необхідності допомоги підшефному колгоспу «Нова Діброва» (копія). Квітень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 30. Машинопис, українська мова
470. Повідомлення Павлоградського райпарткому «О тяжелом положении с продовольствием в ряде колхозов Кочережского, Вязовского, Богдановского и др. сельсоветов». 03.05.1932 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр.67, арк.15. Машинопис, російська мова
471. Спецповідомлення облуправління міліції «О попытке изъятия хлеба у семьи единоличника». 04.05.1932 р., с. М.-Белозерка, Каменський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 216. Машинопис, російська мова
472. Інструкція Наркомату фінансів СРСР «О порядке проведения сельхозналога в 1932 году». 05.05.1932 р., с. Попова Балка Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 6, арк. 25. Машинопис, російська мова

473. Витяг з протоколу № 33 засідання президії Дніпропетровської міськради про перебіг сівби, підготовку до збиральної кампанії. 05.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр.9, арк.5-9. Машинопис, українська мова
474. Постанова РНК СРСР та ЦК ВКП(б) «Про план хлібозаготівель з урожаю 1932 р. та розгортання колгоспної торгівлі хлібом» – газета «Зоря». 06.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 52. Типографський примірник, українська мова
475. Директивний лист щодо посилення репресивних заходів проти спекуляції хлібом -директива Наркомюсту України. 07.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 6, арк. 16. Машинопис, українська мова
476. Інформаційний лист та постанова об'єднаного засідання бюро Бердянського райпарткому та президії районної контрольної комісії «Про брутальне порушення революційної законності в с. Ново-Олексіївці». 07.05.1932 р., с. Ново-Олексіївка, Бердянський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 59-62. Машинопис, українська мова
477. Витяг з доповідної записки прокурора Генічеської дільниці «Про вимагання надання хліба колгоспникам». 09.05.1932 р. Генічеський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 439. Машинопис, українська мова
478. Заключення про огляд тіла мешканця с. Аули Мушки Конона Павловича, померлого від виснаження. 09.05.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 65, 66. Рукопис, українська мова
479. Доповідна записка Чубарівського райвиконкому секретарю обкому КП(б)У про теракт проти члена правління колгоспу «Зелений Яр» в с. Кінські Роздори Чубарівського району. 09.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 27. Машинопис, російська мова
480. Директива наркомюсту України «Про відповідальність за самоправне розбирання усуспільненої худоби». 10.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 6, арк. 18. Машинопис, українська мова
481. Стаття в газеті «Держинець» Кам'янської міськради «Про план хлібозаготівель з урожаю 1932 р. та розгортання колгоспної торгівлі хлібом – постанова РНК СРСР, ЦК ВКП(б). 14.05.1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Трибузнянська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1951, оп. 1, спр. 39, арк. 203. Типографський примірник, українська мова
482. Заява Арсена Рудого до голови сільради та голови спілки «Робос» про складання угоди про виділення йому щоденно молока, що дає його усуспільнена корова. 18.05.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр.35, арк. 11. Рукопис, українська мова
483. Меморандум про примусове усуспільнення худоби в колгоспі «Шатар» Катерино-Михайлівської сільради Нікопольського району. 21.05.1932 р., м. Нікополь, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 20-22. Машинопис, українська мова
484. Постанова ВЦВК та РНК РСФСР «О порядке заключения и выполнения договоров и концентрации сельхозпродуктов земельными обществами». 22.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 9, арк. 37. Машинопис, українська мова
485. Стаття «Куркульська практика крамарського керівництва» про перекручування лінії партії і масове штрафування селян, газета «Соціалістичний наступ». 24.05.1932 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 15, арк. 17. Газета, українська мова
486. Стаття «Перший радянський базар у Дніпропетровську» – газета «Зоря». 25.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 86. Типографський примірник, українська мова
487. Телефонограма секретаря Дніпропетровського міськпарткому про оголошення догани голові Підгороднянської сільради та попередження решти голів сільрад щодо особистої відповідальності за надання неповних відомостей про засів зернових та підсилення роз'яснювальної роботи по хлібо- та м'ясозаготівлі 25.05.1932 р., с. Попова Балка Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 16, арк. 31. Машинопис, українська мова

488. Постанова бюро обкому КП(б)У «Про підготовку матеріально-технічної бази до хлібної кампанії 1932р.» 26.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 5–7. Машинопис, українська мова
489. Лист інспектури Наркомюсту щодо виконання розпорядження Укрдержплану про реєстрацію причин смерті. 28.05.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 45, арк. 42. Рукопис, українська мова
490. Характеристика на Руденко Степана Васильовича, який був оштрафований за невиконання хлібозаготівлі в 1932 році, 30.05.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 32, арк. 97. Рукопис, українська мова
491. Закритий лист Дніпропетровського обласного бюро КП(б)У «Про перекручування лінії партії та порушення революційної законності». Травень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 2, арк. 84–84 д. Типографський примірник, українська мова
492. Лист облпрокуратури до обкому КП(б)У щодо пілг по хлібоздачі. Травень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7. Машинопис, українська мова
493. Скарга, заяви членів комуни «Про усупільнення корів у комуні ім. Сталіна». Травень 1932 р., с. Підгородне, Межівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 23, арк. 220–224. Машинопис, українська мова
494. Звернення членів артілі «Шлях Леніна» Якимівського району «До всіх колгоспів та колгоспників України щодо збору врожаю без втрат» – газета «Зоря». Травень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 47. Типографський примірник, українська мова
495. Постанова РНК СРСР та ЦК ВКП(б) «Про план скотозаготівель і про м'ясну торгівлю колгоспів, колгоспників і одноосібних трудящих селян» – газета «Зоря». Травень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 69. Типографський примірник, українська мова
496. Лист облпрокурора щодо перегибів у проведенні хлібозаготівель в області. 07.06.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 61–66. Машинопис, українська мова
497. Стаття «Опортуністичним хниканням покласти край» в газеті «Соціалістичний наступ» щодо відсутності у колгоспів можливості торгувати. 08.06.1932 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 15, арк. 20. Газета, українська мова
498. Звернення військової прокуратури до облпрокуратури щодо порушення законодавства при розкуркулюванні в с. Олексіївка Павлоградського району. 14.06.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 336–342. Машинопис, російська мова
499. Протокол пленуму сільради щодо проведення розподілу контрольних завдань по колективізації між колгоспами сільради. 14.06.1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 3, арк. 47–49. Рукопис, українська мова
500. Лист до Нікопольської дільничої прокуратури щодо незаконного вилучення 74 центнера зерна з млина с. Борисівка Нікопольського району. 20.06.1932 р., м. Нікополь, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 36. Машинопис, українська мова
501. Про проведення хлібозаготівель в Генічеському районі адміністративними методами – інформація прокурора Генічеської дільниці. 21.06.1932 р. Генічеський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 189. Машинопис, українська мова
502. Акт перевірки розбіжностей, по сільгосподатку 1931–1932 років по колгоспах сільради 21.06.1932 р. с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 21, арк. 124. Рукопис, українська мова
503. Заява члена партії Царекостянтинівської МТС до Центральної та обласної контрольних комісії щодо зловживань секретарем Царекостянтинівського райпарткому. 24.06.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 73, 74. Машинопис, українська мова
504. Акт комісії артілі «Пролетар» по встановленню орієнтовного врожаю озимих та ярих культур. 30.06.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16, арк. 1. Рукопис, українська мова

505. Меморандум «Про різання нестиглих колосків в с/артілі «Степова Україна». Червень 1932 р. Велико-Токмацький район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 23, арк. 328–329. Машинопис, українська мова
506. Повідомлення Запорізького міського прокурора про випадки саботування проведення хлібозаготівлі. Червень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 208. Машинопис, українська мова
507. Заява робітника радгоспу «Більшовик», супроводжувальний лист приймальні голови ВУЦВКа про перегиби при розкуркуленні, які довели до голоду. Червень-липень 1932 р. Олександрійський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 485–487. Рукопис, машинопис, українська мова
508. Положення про організацію і діяльність комісій сприяння хлібозаготівлі при сільських радах. 03.07.1932 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 55, арк. 157. Машинопис, українська мова
509. Інструктивний лист уповноваженого комітета заготівель РНК щодо випадків вимог до радгоспів про повернення ними ссуд, що видавалися насінням. 05.07.1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Районний уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 6, спр. 1. Машинопис, російська мова
510. Постанова ЦК ВКП(б) «Про організацію хлібозаготівлі в кампанію 1932 р.». 07.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 484, арк. 51. Машинопис, українська мова
511. Акт про загибель посівів озимої пшениці в артілі «Червоне поле». 07.07.1932 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк. 65. Рукопис, українська мова
512. Акт про загибель посівів озимої пшениці в артілі «Шлях до комуні» 07.07.1932 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк. 65. Рукопис, українська мова
513. Директивний лист контори «Заготзерно» головам сільрад щодо перевезення зерна у тарі з метою запобігання втрат врожаю. 07.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 9, арк. 86. Машинопис, українська мова
514. Акт про загибель посівів озимої пшениці по одноосібному сектору с. Клівцове. 09.07.1932 р., с. Клівцове, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк. 66. Рукопис, українська мова
515. Постанова президії ЦКК – колегії Наркомату РС і СРСР «Про роботу КК – РСІ у справі виконання постанов про збиральну і хлібозаготівельну кампанії на 1932 р.» – газета «Зоря». 10.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 50. Типографський примірник, українська мова
516. Роз'яснення голови Дніпропетровської міськради головам сільрад щодо скарг, які знаходять з місць про заборону косити озимину, посіяну індивідуальними господарствами. 10.07.1932 р., с. Любимівка Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 20, арк. 50. Машинопис, українська мова
517. Постанова правління облколгоспспілки про боротьбу з втратами нового врожаю. 11.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 48. Типографський примірник українська мова
518. Про випадки зібрання колосків – інформація прокурора Павлоградської дільниці. 13.07.1932 р., Павлоградський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 357. Машинопис, українська мова
519. Лист директора відділення «Укрснабу» обласному прокурору щодо припинення забезпечення продуктами іноземних спеціалістів. 13.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 135. Машинопис, російська мова
520. Доповідна записка облпрокурора обкому КП(б)У щодо випадків крадіжки хліба, різання колосків. 14.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 94–97. Машинопис, українська мова

521. Постанова президії Кам'янська міськради на доповідь Аульської та Кам'янська сільрад та Заготзерна про хід хлібозаготівель. 14.07.1932 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 15, арк. 26, 27. Машинопис, українська мова
522. Відомість збору врожаю по колгоспах району. 15.07.1932 р., с. Сурсько-Литовське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Сурсько-Литовська МТС с. Сурсько-Литовське, Дніпропетровського району, Ф. Р-3013, оп.1, спр.7, арк. 8. Рукопис, українська мова
523. Інформація прокурора Бердянської дільниці про випадок канібалізму в с. Софіївка. 16.07.1932 р., с. Софіївка, Бердянський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 361. Машинопис, українська мова
524. Протокол № 29 засідання президії сільради щодо перебігу осінньої посівкампанії та виконання планів хлібоздачі. 19.07.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 5–6. Рукопис українська мова
525. Лист Дніпропетровському облпрокурору щодо притягнення до відповідальності керівників радгоспу «Більшовик» Олександрійського району, які не протидіяли розібранню усупільнених корів голодуючими колгоспниками. 20.07.1932 р., м. Харків
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.11, арк. 487–490. Машинопис, українська мова
526. Стаття «З втратами врожаю боротися справді по більшовицькому» – газета «Зоря». 20.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 32. Типографський примірник українська мова
527. Доповідна записка перевіряючого від облпрокуратури обласному прокурору про стан справ в Царекостянтинівському районі. 25.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 70. Машинопис українська мова
528. Лист про затвердження особового плану в розмірі 80 ти с. грн. та розподіл його по районах області «О сборе мерчука». 26.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 136–1438. Машинопис, українська мова
529. Лист ЦК КП(б)У до оргінстру Дніпропетровського облбюро «Про інформування ЦК КП(б)У щодо ходу збиральної та хлібозаготівельної кампаній». 27.07.1932 р., м. Київ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 66, арк. 28. Машинопис, українська мова
530. Лист Олександрійського дільничного прокурора щодо випадків розбирання усупільнених корів та надання політичної оцінки позиції керівництва району. 27.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 57. Рукопис, українська мова
531. Відомості про засіяну площу, кількість їдців та худоби по артільях сільради. 30.07.1932 р., с. Чаплине, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 19, арк. 120. Рукопис, українська мова
532. Лист ЦК КП(б)У до оргінстру Дніпропетровського облбюро «Про скотозаготівлі на II півріччя 1932 року по селянському сектору». 31.07.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 133. Машинопис, українська мова
533. Постанова РНК УСРР «Про організацію грошових розрахунків з колгоспами за зданий ними хліб» – газета «Зоря». Липень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 27-А. Типографський примірник, українська мова
534. Протокол наради облпрокуратури та редакції газети «Зоря» «Про затримання поставок хліба у місті». Липень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 23, арк. 441–443. Машинопис, українська мова
535. Протокол наради облпрокуратури та редакції газети «Зоря» «Про хід виконання хлібозбиральної кампанії у районах». Липень 1932 р. Царичанський та Петриківський райони, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 24, арк. 317–318. Машинопис, українська мова
536. Лист ЦК КП(б)У до оргінстру Дніпропетровського облбюро «Про виконання липневого плану хлібозаготівель в сільгоспартілі ОДСІА». 01.08.1932 р., Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 178. Машинопис, українська мова

537. Лист облпрокуратури до начальника оперативного відділу облміліції щодо випадку розбійного нападу на колгоспників з метою відбирання продуктів в с. Осинівка. 01.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 56. Машинопис, українська мова
538. Стаття «Про практику розподілу авансів колгоспникам в Новомосковському районі», згідно постанови обкому КП(б)У – газета «Зоря». 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 11. Типографський примірник, українська мова
539. Інформаційне повідомлення «Про перебіг виконання липневого пану хлібозаготівель». 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 129–132. Машинопис, українська мова
540. Про перебіг збиральної компанії у Нижньо- Сирогозькому і П'ятихатському районах – постанови бюро обкому. 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 17–20. Машинопис, українська мова
541. Про практику розподілу авансів колгоспниками в Новомосковському районі – постанова бюро обкому. 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 3, спр. 65, арк. 14–15. Машинопис, українська мова
542. Інформація про перебіг збиральної компанії у П'ятихатському районі. 02.08.1932 р., м. П'ятихатки, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 19–20. Машинопис, українська мова
543. Постанова обкому КП(б)У «Про перебіг збиральної компанії у Нижньо-Сирогозькому районі». 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 1. Типографський примірник, українська мова
544. Інформація «Про практику розподілу авансів колгоспникам згідно з постановою ЦК ВКП(б)У і Раднаркомів від 06.07.1932 в Новомосковському районі. 02.08.1932 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 14–15. Машинопис, українська мова
545. Протокол розширеного пленуму сільради щодо виборів та повноважень комісії по хлібозаготівлі. 02.08.1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 3, арк. 38-39. Рукопис, українська мова
546. Директивний лист обкому КП(б)У «Про перебіг виконання липневого плану хлібозаготівель». 03.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 10-13. Машинопис, українська мова
547. Постанова бюро Ново-Празького райпарткому «Про хід уборки врожаю по сільрадах району». 04.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 47. Машинопис, українська мова
548. Статті в газеті «Зоря» про перебіг з виконання плану хлібозаготівель по районах області. 05.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 10, 11. Типографський примірник, українська мова
549. Інформаційний лист обкому (організаторський відділ) «Про перебіг збиральної компанії на Дніпропетровщині». 05.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 85, арк. 1–8. Машинопис, українська мова
550. Лист комсомольця Ю. с. Кукана до секретаря обкому КП(б)У Чернявського щодо брутального поводження секретаря Сталіндорфського райпарткому із колгоспниками артілі імені Леніна. 06.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 81. Машинопис, українська мова
551. Заява голови правління артілі імені Сталіна Орхівського району щодо зменшення плану хлібозаготівлі. 06.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 89. Рукопис, українська мова
552. Заява гр. Попко В. А. з проханням зняти з сільгосподатку землю, яка знаходиться під хатою та городом. 06.08.1932 р., с. Попова-Балківка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 20, арк. 22. Рукопис, українська мова
553. Лист облпрокуратури дільничним прокурорам щодо використання засуджених та в'язнів під час уборочної компанії. 09.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 413. Машинопис, українська мова

554. Постанова ЦВК та РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації, зміцнення громадської власності» – газета «Вісті». 09.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Львівська сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-2730, оп. 1, спр.17, арк. 8. Тітографський примірник, українська мова
555. Інформаційне повідомлення «О доведенні плану хлібозаготовок по Велико-Лепетихському району до колхозов и единоличных хозяйств». 10.08.1932 р., с. В. Лепетиха, Велико-Лепетихський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 86, арк. 17–19. Машинопис, російська мова
556. Про проведення хлібозаготівель в січні 1932 року адміністративними методами – доповідна записка старшого помічника облпрокурора. 10.08.1932р. Олександрійський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 481–483. Машинопис, українська мова
557. Інформаційне повідомлення «О доведенні плану хлібозаготовок по Велико-Лепетихському району до колхозов и единоличных хозяйств». 10.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр.90, арк.95–97. Машинопис, російська мова
558. Постанова бюро Дніпропетровського міськкому КП(б)У про хід хлібозаготівель. 13.08.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 5, арк. 30, 31. Машинопис, українська мова
559. Постанова обкому ЛКСМУ «Про мобілізацію «1000» комсомольців для зміцнення сільських організацій». 15.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 22. Машинопис, українська мова
560. Директивний лист Наркомюсту України «Про боротьбу зі спекуляцією хлібом». 17.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 6, арк. 46. Машинопис, українська мова
561. Постанови, інформації про хід хлібозаготівель по артілях Дніпропетровської міськради. 17.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 25-32, 36, 48–56. Машинопис, українська мова
562. Протокол загальних зборів сільради щодо куркульського виступу проти активу сільради та застосування проти винних радянських покарань. 19.08.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 19, арк. 4, 4 зв. Рукопис, українська мова
563. Пропозиції до перебігу хлібозаготівель в Солонянському районі. 20.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 1, 8-12, 37–46, 57, 58. Машинопис, українська мова
564. Інформаційне повідомлення «Про перебіг хлібозаготівель на Дніпропетровщині». 20.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр.86, арк. 1-16. Машинопис, українська мова
565. Про хід хлібозаготівель – лист обкому КП(б)У. 21.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 7, арк. 139–144. Машинопис, українська мова
566. Постанови обкому «Про хід скирдування, виконання плану хлібозаготівель в Апостолівському районі, Рогачевській МТС та Велико-Лепетихського районі». 21.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 24–28. Машинопис, українська мова
567. Витяг з протоколу № 6 засідання бюро обкому КП(б)У «Про хід скирдування й виконання плану хлібозаготівель по Рогачевській МТС Велико-Лепетихського району». 21.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 27–29. Машинопис, українська мова
568. Витяг з протоколу № 6 засідання бюро обкому КП(б)У «Про хід скирдування й виконання плану хлібозаготовок по Апостолівському району». 21.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 24–26. Машинопис, українська мова
569. Акт про загибель посівів в артілі «Червоний садок». 22.08.1932 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 34, арк. 91. Рукопис, українська мова
570. Постанова обкому «Про хід хлібозаготівель в Царичанському районі». 23.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр.65, арк.33–34. Машинопис, російська мова

571. Інформація «О ходе скирдования и хлебозаготовок по Царичанскому району». 23.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 33–34. Машинопис, російська мова
572. Службова записка секретаря обкому ЛКСМУ про стан колективізації і хлібозаготівлі в Михайлівському районі. 23.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр.90, арк.67, 68. Рукопис, російська мова
573. Відомість зібраного врожаю та виконання плану заготівель зернових та кукурудзи. 27.08.1932 р., с. Сурсько-Литовське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Сурсько-Литовська МТС с. Сурсько-Литовське Дніпропетровського району, Ф. Р-3013, оп. 1, спр. 7, арк. 5. Рукопис, українська мова
574. Протокол та стенограма наради при агітмасовому секторі обкому щодо питань роботи із забезпечення виконання плану хлібозаготівель. 29.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 403, арк. 1–18. Машинопис, українська мова
575. Витяг з протоколу пленуму сільради щодо помилок, що припустило керівництво сільрад під час збиральної та заготівельної кампанії. Серпень 1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 18, арк. 40, 41. Рукопис, українська мова
576. Постанова комісії при РНК УСРР «Про перебіг кампанії в Кахівській і В.Лепетихівській МТС та в Береславському зернорадгоспі» – газета «Зоря». Серпень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп.1, спр. 17, арк. 32. Типографський примірник, українська мова
577. Рішення пленумів і бюро міськпарткомів і райкомів КП(б)У з питань виконання планів хлібозаготівель, фактів прояву правого опортунізму. Серпень-жовтень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 1–95. Машинопис, українська та російська мови
578. Витяги з постанов міськпарткомів і райкомів КП(б)У про заготівлю сільськогосподарських продуктів, створенні кормової бази. Серпень-грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 344, арк. 1–146. Машинопис, Рукопис російська та українська мови
579. Витяги з постанов райкомів КП(б)У про прояв правого опортунізму під час проведення хлібозаготівельної кампанії, проведення самооподаткування сільського населення по районах області. Серпень-грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 343, арк. 1–58. Машинопис, українська та російська мови
580. Протоколи засідань Президії обласної контрольної комісії КП(б)У і колегії робочо-селянської інспекції з різних питань, у тому числі з питань хлібозаготівель. Серпень-грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 95, арк. 1–227. Машинопис, Рукопис, російська та українська мови
581. Стенограма наради бригадирів агітбригад про результати роботи на селі щодо хлібозаготівель 03.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 403, арк. 19–37. Машинопис, російська та українська мови
582. Стенограма наради при оргінструкторі обкому КП(б)У «Про перебудову партійної роботи по колгоспних осередках». 08.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 78, арк. 23–39. Машинопис, українська мова
583. Акт щодо притягнення до судової відповідальності середняків Фурман Марфу Калинівну та Заболоткіна Семена Опанасовича. 11.09.1932 р., с. Ново-Олександрівка, Дніпропетровська міськрада
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 16. Рукопис, українська мова
584. Витяг з протоколу загальних зборів артілі ім. Ворошилова про виключення з членів колгоспу Іванова Петра Івановича та Малашову Тетяну Григорівну і виселення їх з с. Татарка як куркулів. 12.09.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 13, 14. Рукопис, українська мова
585. Резолюція до протоколу № 35 бюро обкому КП(б)У «О ходе хлебозаготовок по Троицкому, Филипповскому и Федоровскому сельсоветам (район не вказаний)». 13.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 2. Машинопис, російська мова
586. Протокол зборів 4 бригади с. Любимівка щодо необхідності самоопадкування. 13.09.1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 22, арк. 9. Рукопис, українська мова

587. Меморандум щодо справи про крадіжки зерна на 3 та 4 дільницях Оріхівського зернорадгоспу. 15.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 555–557. Машинопис, російська мова
588. Протокол розширеного пленуму сільради про хід виконання хлібозаготівель. 16.09.1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 3, арк. 34–37. Рукопис, українська мова
589. Доповідна секретаря обкому «Про хід хлібозаготівель та осінньої посівкампанії у Молочанському районі». 17.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 38–39. Машинопис, українська мова
590. Інформація «Про хід хлібозаготівель та осінньої посівкампанії у Молочанському районі». 17.09.1932 р., м. Дніпропетровськ.
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 38, 39. Машинопис, українська мова
591. Довідка начальника відділу ДПУ щодо випадків крадіжок хліба, терактів проти активістів та керівного складу колгоспів та партійних органів при проведенні хлібозаготівлі в Царичанському районі. 17.09.1932 р., с. Царичанка, Царичанський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 90–94. Машинопис, російська мова
592. Директивний лист голови Дніпропетровської міськради щодо проведення боротьби з куркульською агітацією проти політики хлібозаготівлі. 17.09.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 16, арк. 144. Машинопис, українська мова
593. Протест Васильківського дільничного прокурора «Про випадок вимагання насінневого хліба у мешканця с. Великі Вербки». 18.09.1932 р. Межівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 132. Машинопис, українська мова
594. Витяг з протоколу засідання бюро міського парткому «Про хід хлібозаготівель». 18.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 20, арк. 28. Машинопис, українська мова
595. Інформаційний лист Михайлівського дільничного прокурора про випадки безпідставного розкуркулювання в районі. 20.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 707. Машинопис, російська мова
596. Постанова бюро Бердянського райпарткому «Про перебіг осінньої сівби по Андріївській та Борисівській сільрадах». 21.09.1932 р., м. Бердянськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 13-16. Машинопис, українська мова
597. Постанова ЦК КП(б)У «Про притягнення членів і кандидатів партії до судової відповідальності». 22.09.1932 р., м. Київ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 66, арк. 59–62. Машинопис, російська мова
598. Постанова бюро Магдалинівського райпарткому «Про стан хлібозаготівлі в артлі «Ворошилова» Шевської сільради. 22.09.1932 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 59–62, 73–80. Машинопис, українська мова
599. Постанова секретаріату обкому «Про перебіг хлібозаготівель» (текст надісланий телеграмою). 23.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 40. Машинопис, українська мова
600. Стаття в газеті «Більшовик» «Про проведення посівної кампанії колгоспами Дніпропетровської міськради». 23.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 5. Типографський примірник, українська мова
601. Телеграма керівникам районів про неприпустимість зниження темпів хлібозаготівлі. 23.09.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 40. Машинопис, українська мова
602. Протокол загальних зборів одноосібників с. Попівка щодо виконання планів хлібозаготівлі на проведення осіннього сіву зернових. 24.09.1932 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп.1, спр.8. Рукопис, українська мова
603. Лист голови Петриківського райвиконкому щодо розробки оперативних планів засіву озимих та надання кожні 10 днів сводок про їх виконання. 24.09.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 6, арк. 23. Машинопис, українська мова

604. Резолюції про хід хлібозаготівель в колгоспах Криворізького району. 26.09.1932 р., м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область
Обком КП(б), Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 23–24. Машинопис, українська мова
605. Положення про організацію і діяльність комісій сприяння сільгоспзаготівлям при сільських радах кампанії 1932–1933 років. Вересень 1932 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 9, арк. 162, 163. Машинопис, російська мова
606. Доповідна записка «Про проведення хлібозаготівель адміністративними методами». Вересень-жовтень 1932 р. Долинський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 690–702. Машинопис, українська та російська мови
607. Постанови секретаріату обкому «Про хід осінньої засівної та хлібозаготівельної кампанії у Павлоградському, Михайлівському, Царекостянтинівському районах». 01.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 41–48. Машинопис, українська мова
608. Постанова обкому КП(б)У «Про доповідь Царекостянтинівського райпарткому про перебіг хлібозаготівлі та осінньої засівної кампанії». 01.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 45–47. Машинопис, українська мова
609. Доповідна записка «Про стан хлібозаготівель в області та засоби щодо виконання плану». 03.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 49–52. Машинопис, російська мова
610. Лист Наркомату юстиції «О праве колхозников на размол зерна». 07.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 6, арк. 82. Машинопис, українська мова
611. Директивний лист Дніпропетровської міськради до голів сільрад щодо зміцнення колгоспів. 08.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 65. Машинопис, українська мова
612. Інформаційний лист облпрокуратури та облсуду про репресії проти тих, хто саботує плани хлібозаготівель по районах області. 14.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 102–110. Машинопис, українська мова
613. Постанова обкому «Про стан хлібозаготівель в Магдалинівському районі». 16.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 53, 54, 55. Машинопис, українська та російська мови
614. Інформація «О положении в Магдалиновском районе» (про куркульські настрої в районі та загрози зриву плану хлібозаготівлі). 16.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 53–55. Машинопис, російська мова
615. Спецповідомлення облвідділу ГПУ щодо випадків порушення соцзаконності по районах області. Опор хлібозаготівлям. 17.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 114, 115. Машинопис, російська мова
616. Свідоцтво про смерть Терещенко Надії Іванівни. Причина смерті – не вказана. 20.10.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 45, арк. 65. Рукопис, українська мова
617. Інформаційний лист облпрокуратури щодо випадків репресій відносно колгоспників з боку місцевої влади. 22.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 117–119. Машинопис, українська мова
618. Вирізка з газети «Зоря» з постановою Президії Дніпропетровського облвиконкому про розпуск Президії Магдалинівського райвиконкому. 22.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 56. Машинопис, українська мова
619. Постанова бюро міського парткому «Про хід хлібозаготівель по селах Ломівка, Чаплі та Старі Кодаци». 23.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 14, арк. 43. Машинопис, українська мова
620. Пропозиції щодо участі прокуратури у виконанні плану хлібозаготівель – витяг з протоколу секретаріату Дніпропетровського міськпарткому. 25.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 197. Машинопис, українська мова

621. Доповідна записка Долинського дільничного прокурора щодо викривлення класової лінії по хлібозаготівлі в Гурійській та Миколаївській сільрадах. 26.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 690, 691–704. Машинопис, українська мова
622. Протокол засідання президіуму сільради щодо ходу хлібозаготівлі по сільраді. 26.10.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 18. Рукопис українська мова
623. Копія інформаційного листа Наркомату юстиції УСРР щодо перекручування політики хлібозаготівель в Дніпропетровській області. 29.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-520, оп. 3, спр. 5, арк. 73–77. Машинопис, українська мова
624. Протокол № 33 засідання президії Підгороднянської сільради п. 1 «Про хід хлібозаготівель». 29.10.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 11. Рукопис, українська мова
625. Спецінформація П'ятихатської райпрокуратури щодо боротьби з куркульством та проведення хлібоздачі в сільрадах району. 30.10.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 120–123. Машинопис, українська мова
626. Протокол загальних зборів сільради щодо виконання плану хлібоздачі та зняття з посади голови сільради за брутальні куркульські вчинки. 30.10.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 18, арк. 72–74. Рукопис, українська мова
627. Доповідні записки, зведення Ново-Празького райкому КП(б)У з питань хлібозаготівель, характеристики району, сільських партосередків. Жовтень-грудень 1932 р., с. Нова Прага, Новопраський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 84, арк. 1–65. Машинопис, російська та українська мови
628. Постанова Дніпропетровського обкому КП(б)У спільно з представником ЦК КП(б)У В.Я. Чубарем про хід хлібозаготівлі. 03.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 6. Машинопис, українська мова
629. Постанова обкому «Про хід хлібозаготівель в області та заходи щодо виконання плану хлібоздачі». 03.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 62–67. Машинопис, російська мова
630. Постанова обкому КП(б)У «Про стан хлібозаготівель у Васильківському районі». 03.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 3, спр. 65, арк. 60. Машинопис, українська мова
631. Постанова обкому КП(б)У «О ходе хлебозаготовок» (дано оцінку ЦК ВКП(б) причинам зниження темпів хлібозаготівлі). 03.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 62–65. Машинопис, російська мова
632. Інформаційний лист облпрокуратури щодо негайного виконання плану хлібоздачі. 03.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 124–127. Машинопис, українська мова
633. Інформаційний лист бюро обкому КП(б) про незадовільний стан хлібозаготівель в області. 05.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 1–4. Машинопис, українська мова
634. Лист ЦК КП(б)У до обкомів, міськкомів та райкомів з проханням посилити репресивні заходи при проведенні хлібозаготівлі. 06.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 484, арк. 92, 93. Машинопис, українська мова
635. Закон про сільгосподаток на 1932 р. – листівка, додаток до газети «Зоря». 08.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 21, арк. 141, 141 зв. Типографський примірник, українська мова
636. Рішення Бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У «Про лівацькі загини та порушення революційної законності у с. Жовте П'ятихатського району. 09.11.1932 р., м. Дніпропетровськ.
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 68. Машинопис, українська мова
637. Рішення бюро обкому «Про хід хлібозаготівель та застосування суворих заходів до районів». 09.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 71–76. Машинопис, російська та українська мови

638. Доповідна записка парткомісії обкому КП(б)У про викривлення лінії партії та порушення ревзаконності в с. Жовтому П'ятихатського району. 09.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 44–48. Машинопис, українська мова
639. Інформаційний лист облпрокуратури та суду «Про участь у сприянні хлібозаготівлі». 09.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 81–85. Машинопис, українська мова
640. Рішення бюро обкому КП(б)У «О ходе хлебозаготовок» (про припинення надходження хліба від Солонянського, Васильківського, Верхньодніпровського, Оріхівського та Великопететиського районів). 09.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 71–74. Машинопис, російська мова
641. Директивний лист облпрокуратури та облсуду «Про подальше посилення роботи щодо сприяння хлібозаготівлі». 10.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 2, арк. 146–147. Машинопис, українська мова
642. Протокол № 10 засідання робочої трійки по розгляду справ злісних нездатчиків хліба і горюдини. 10.11.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 15, арк. 27–29. Рукопис, українська мова
643. Постанова РНК УРСР «Про організацію хлібозаготівель в одноосібному секторі». 11.11.1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 40, арк. 216. Типографський примірник, українська мова
644. Постанова РНК УСРР «Про організацію хлібозаготівель в одноосібному секторі». 11.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Облпрокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 6, арк. 105. Типографський примірник, українська мова
645. Рішення бюро обкому «Про стан хлібозаготівель у Велико-Токмацькому районі». 12.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 77. Машинопис, українська мова
646. Рішення бюро обкому КП(б)У «Про стан хлібозаготівель по Велико-Токмацькому району». 12.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 77. Машинопис, українська мова
647. Протокол засідання бюро «Про хід виконання сільськогосподарських кампаній та стан колгоспів Першотравенської сільради». 13.11.1932 р., м. Верхньодніпровськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 14–16. Машинопис, українська мова
648. Витяг з протоколу засідання бюро Дніпропетровського міськпарткому «Про хід хлібозаготівель». 14.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 7, арк. 233. Машинопис, українська мова
- 649 «О ходе хлебозаготовок в Ново-Васильевском районе» – рішення бюро обкому. 15.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 119–121. Машинопис, російська мова
650. Лист мешканців с. Покровське Нікопольського району Дніпропетровської області до Й.В. Сталіна про своє тяжке становище. 16.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 240, арк. 1–2. Машинопис, українська мова
651. Повідомлення про проведення хлібозаготівель адміністративними методами. 18.11.1932 р. кол. Петровського, Високопільський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 685–687. Машинопис, українська та російська мови
652. Доповідні записки та інформаційні листи Лихівського райкому КП(б)У про виконання постанов ЦК КП(б)У і обкому КП(б)У про колгоспні партосередки, виконанні плана хлібозаготівель, характеристика району. 18.11.-31.12.1932 р., с. Лихівка, Лихівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 83, арк. 1–55. Машинопис., Рукопис, російська та українська мови
653. Постанова ЦК КП(б)У від 18.11.1932 г «О мобилизации рабочих, коммунистов на хлебозаготовки». 19.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 5–15. Машинопис, російська мова

654. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «О мобілізації робочих и комуністів на хлібозаготовки». 19.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 1–8. Машинопис, російська мова
655. Інформаційний лист обкому КП(б)У щодо посилення темпів хлібозаготівлі. 20.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 16. Машинопис, російська мова
656. Постанова Ради народних комісарів УСРР «Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах». 20.11.1932 р., с. Широке, Кам'янський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф.Р-1370, оп. 1, спр. 40, арк. 217. Машинопис, українська мова
657. Постанова РНК УСРР «Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах». 20.11.1932 р., м. Харків
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 28, арк. 25. Типографський примірник, українська мова
658. Лист Наркомату юстиції щодо пільг по задачі хліба. 21.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 6, арк. 115. Машинопис, українська мова
659. Постанова обкому КП(б)У «Про реалізацію рішення ЦК КП(б)У щодо заходів посилення хлібозаготівель». 21.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 78–81. Машинопис, російська мова
660. Постанова обкому КП(б)У «Про хід виконання плану хлібозаготівель». 21.11.1932 р., В. Білозерка, Великobilозерський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 11–12. Машинопис, українська мова
661. Постанова обкому КП(б)У «О реализации решения ЦК КП(б)У о мерах по усилению. хлібозаготовок» (за участю представників ЦК КП(б)У тт. Чубаря та Скрипника). 21.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 78–80. Машинопис, російська мова
662. Акт опису майна Денисенко Ф. І. 21.11.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 25. Рукопис, українська мова
663. Постанова бюро Дніпропетровського міськпарткому щодо незадовільного стану хлібозаготівель в сільгоспартіях області. Перелік колгоспів та населених пунктів. 23.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 229–232. Машинопис, українська мова
664. Доповідна записка секретаря райпарткому про незадовільний стан хлібозаготівель в Царекостянтинівському районі. 24.11.1932 р., с. Царекостянтинівка, Царекостянтинівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 63. Машинопис, російська мова
665. Інформаційне повідомлення інформсектору Дніпропетровського обкому КП(б)У про хід хлібозаготівлі. 25.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 92, арк. 5, 17–22. Машинопис, українська мова
666. Протокол об'єднаного пленуму райпарткому та РКК «Про перебіг хлібозаготівель, заходи для посилення темпів хлібозаготівель». 25.11.1932 р., с. Божедарівка, Божедарівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 8–10. Машинопис, українська мова
667. Витяг з протоколу об'єднаного пленуму Божедарівського райпарткому та РКК з проханням до обкому дозволити провести чистку партосередків в Божедарівському районі та виключити з партії секретаря парторганізації і голову сільради за зрив хлібозаготівель. 25.11.1932 р., с. Божедарівка, Божедарівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 63, арк. 4. Машинопис, українська мова
668. Доповідь начальника рабінчино - селянської міліції «О преступности среди учащихся, рабочей и сельской молодежи». 25.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 49–51. Машинопис, російська мова
669. Доповідь обласного управління робоче-селянської міліції «О преступности среди учащихся, рабочей и сельской молодежи близких нам соцпрослоек». 25.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 49–51. Машинопис російська мова
670. Протокол засідання президії сільради про виконання хлібозаготівель, зняття з роботи секретаря сільради, про засміченість куркульськими елементами правління сільгоспартілей. 25.11.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попова-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 18, арк. 76, 77. Рукопис, українська мова

671. Директивний лист районної контори «Заготзерно» до голови артлі «Червоний борець» Волоської сільради щодо здачі впродовж 24 годин заборгованості по мірчуку. 26.11.1932 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 26, арк. 117. Машинопис, українська мова
672. Доповідь начальника роб.-сел. міліції «Про боротьбу з куркульським саботажем виконанню плану хлібозаготівель в Оріхівському районі». 26.11.1932 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 64, арк. 44-48. Машинопис, російська мова
673. Постанова облвідділу постачання «Про заходи боротьби за заощадження хліба». 27.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 34–35. Машинопис, українська мова
674. Копія листа наркома юстиції УСРР Полякова В.В. щодо організації в області показових процесів над особами, що саботують хлібозаготівлі. 28.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.4, арк. 103, 103 зв. Машинопис, українська мова
675. Довідка щодо проведення чистки партійних лав в районах області. 28.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 63, арк. 2–3. Машинопис, українська мова
676. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про викривлення проведення у життя постанов ЦК КП(б)У від 30 жовтня та 18 листопада 1932 року про фонди у колгоспах. 29.11.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф.П-19, оп.1, спр. 484, арк. 124–128. Машинопис, українська мова
- 677 «Об искривлении линии партии и нарушении революционной законности в парторганизации с. Наталіно» – постанова Високопільського райпарткому. 30.11.1932 р., с. Високопілья, Високопільський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 1–8. Машинопис, російська мова
678. Протокол № 3 відкритого виїзного засідання президії Високопільського райкому КП(б)У щодо справи по виправленню лінії партії в Наталінській парторганізації. 30.11.1932 р., с. Наталіно, Високопільський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 1–3. Машинопис, російська мова
679. Постанова РНК УСРР «Про організацію хлібозаготівель в одноосібному секторі». Листопад 1932 р. м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 4, арк. 130. Типографський примірник, українська мова
680. Матеріали перевірки виконання рішення ЦК КП(б)У з питань хлібозаготівель по районах області. Листопад-грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 89, арк. 1–64. Машинопис., Рукопис, російська та українська мови
681. Довідки, доповідні записки, інформації, плани, постанови РПК і обкому про перебіг хлібозаготівель у різних районах. Листопад 1932 – лютий 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 86, арк. 20–132. Машинопис, російська та українська мови
682. Інформація секретаря райпарткому «Про хід хлібозаготівель в Нижньо-Сирогозькому районі, про вилучення хліба, штрафи та боротьбу з куркулями». 01.12.1932 р., с. Н.-Сирогози, Нижньосирогозький район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 55–62. Машинопис, російська мова
683. Довідка щодо причин виходу селян зі складу артлі «Труд» Нижньо-Сирогозького району. 01.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 63, арк. 9. Машинопис, українська мова
684. Акт про вилучення у гр. Шпорейка Л. Л. картоплі, муки, кукурудзи та інших харчів в рахунок твердого завдання централізованої заготівлі. 02.12.1932 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 100. Рукопис, українська мова
685. Лист обкому КП(б)У, облпрокурору щодо підготовки показових процесів проти тих, хто саботує хлібозаготівлю. 03.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3 спр. 5, арк. 137–139. Машинопис, російська мова
686. Протокол наради облпрокуратури щодо методів боротьби з перевитратами хліба в області. 03.12.1932р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф.1520, оп. 3, спр. 9, арк. 39–42. Машинопис, українська мова

687. Протокол наради облпрокуратури «Об итогах выполнения ноябрьского плана хлебозаготовок по области: о срыве сельхоззаготовок в Апостоловском, Коларовском, Михайловском, Верхнеднепровском, Лиховском, Покровском, Ново-Васильевском, Нижне-Сирогозском районах». 03.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 87–93. Машинопис, російська мова
688. Спецповідомлення про арешти в Наталінській сільраді за невиконання планів хлібозаготівель (Високопільський район). 03.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 686, 687. Машинопис, російська мова
689. Постанова президії Кам'янська міськради «Про виконання плану м'ясозаготівель». 04.12.1932 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр.15, арк. 65, 66. Машинопис, українська мова
690. Акт про вилучення продуктів харчування у гр. Кармазик Марії. 05.12.1932 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 102. Рукопис, українська мова
691. Доповідна записка секретаря Нікопольського райпарткому, характеристики цих партосередків «Про хлібозаготівлю у Борисівській, Карло-Марксіській, Червоно-Григорівській сільрадах». 05.12.1932 р., м. Нікополь, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр.64, арк. 33, 64–68. Машинопис, українська мова
692. Акт щодо обстеження нарсуду Олександрійського району в справах хлібозаготівлі та зміцнення колгоспів. 05.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 68–72. Машинопис, українська мова
693. Директивний лист бюро обкому КП(б)У щодо заходів проти різкого зниження темпів хлібозаготівель. 06.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 9, арк. 46–49. Машинопис, російська мова
694. Рішення бюро обкому «О ходе хлебозаготовок по отдельным районам и МТС» (Новомосковський, Новомиколаївський, Лихівський, Люксембургський, Кам'янський, Межевський, Михайлівський, Молочанський, Мелітопольський, Нікопольський райони). 06.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 96–100, 143–145. Машинопис, російська мова
695. Рішення бюро обкому «О ходе хлебозаготовок в Новомосковском районе». 06.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 95. Машинопис, російська мова
696. Акт про вилучення продуктів харчування у гр. Барана с. С. . 06.12.1932 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 104. Рукопис, українська мова
697. Акт вилучення продуктів харчування у Чернявської Марії. 06.12.1932 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр.30, арк. 103. Рукопис, українська мова
698. Протокол засідання трійки по розгляду справи щодо розкрадання посівного матеріалу (Павлоградський, Люксембургський, Орхівський, Криворізький та ін. райони). 08.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп.3, спр. 2, арк.89–1. Машинопис, російська мова
699. Постанова президії Кам'янської міської ради «Про план м'ясозаготівлі на 1932–1933 рр.». 08.12.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 22, арк. 56. Машинопис, українська мова
700. Доповідна записка Кам'янського міського прокурора в облпрокуратуру щодо репресивних заходів проти розбазарювання хліба. 09.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 9, арк.43. Машинопис, українська мова
701. Рішення бюро обкому «Про стан хлібозаготівель у Долинському районі». 09.12.1932 р., с. Долина, Долинський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 29–32. Машинопис, російська мова
702. Рішення обкому «Про роботу та постановку контролю перевірки рішень ЦК і обкому по хлібозаготівлях». 09.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 105. Машинопис, українська мова

703. Рішення обкому «Про перебіг хлібозаготівель по Верхньодніпровському району». 09.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 102–103. Машинопис, українська мова
704. Доповідна записка уповноваженого обкому по Ново-Василівському району «Про стан хлібозаготівель, факти розкрадання хліба, притягнення до відповідальності винних». 10.12.1932 р., с. Н.– Василівка, Ново-Василівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 34–42. Машинопис, російська мова
705. Рішення обкому «Про виконання річного плану хлібозаготівель по Новопазському району». 10.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 110. Машинопис, українська мова
706. Рішення обкому «Про стан хлібозаготівель в Терпенінському районі». 10.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 106–107. Машинопис, українська мова
707. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У щодо теракта проти сількора в колгоспі «Червоне поле» Божедарівського району. 11.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 141. Машинопис, російська мова
708. Про хід хлібозаготівель у Верхньодніпровському районі, стан колгоспів та парторганізацій – інформація секретаря райпарткому. 11.12.1932 р., м. Верхньодніпровськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 5–54. Машинопис, російська мова
709. Показчики плану хлібозаготівель підготовлені оргвідділом обкому КП(б)У. 11.12.1932 р., с. Михайлівка, Михайлівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 63, арк. 6–7. Машинопис, українська мова
710. Лист заступника прокурора Найвищого суду УСРР до обласного прокурора про недоліки у проведенні кримінальної справи проти прокурора П'ятихатської дільниці. 11.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 723. Машинопис, українська мова
711. Щодо репресій проти керівного складу Оріхівського району (джерело невідоме). 12.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 145. Машинопис, російська мова
712. Витяг з протоколу допиту Вялих Ф. с. – службовця Оріхівського РВК – про загибель посівів в районі. 12.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 148. Машинопис, російська мова
713. Рішення бюро обкому КП(б)У «Про хлібозаготівлі в Магдалинівському районі». 12.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 59–67. Машинопис, російська мова
714. Рішення бюро обкому КП(б)У «Про перевірку виконання плану хлібозаготівель по артїлі ім. Будьонного». 12.12.1932 р., с. Михайлівка, Михайлівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 17. Машинопис, українська мова
715. Рішення бюро обкому КП(б)У «О хлібозаготовках в Магдалиновском районе». 12.12.1932 р., м. Дніпропетровськ.
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 113–115. Машинопис, російська мова
716. Рішення бюро обкому КП(б)У «О работе комсомольцев по хлібозаготовкам». 12.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 112. Машинопис, російська мова
717. Постанова обкому та колегії РСІ про роботу Верхньодніпровського району по хлібозаготівлям. 13.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 2, 3. Машинопис, українська мова
718. Постанова президії обкому та колегії РСІ про хлібозаготівлі та участь в ній Оріхівської рай-РСІ. 13.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 5–7. Машинопис, українська мова
719. Протокол засідання обкому та колегії РСІ щодо хлібозаготівельної кампанії в Верхньодніпровському та Оріхівському районах. 13.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 9–19. Машинопис, українська мова

720. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У щодо обговорення листа І. В. Сталіна про Орхівську справу. 14.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 143. Машинопис, російська мова
721. Витяг з протоколу допиту Бурковського с. В – зав. відділу постачання Орхівського зерно-радгоспу щодо зменшення плану хлібозаготівель. 14.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 159. Машинопис, російська мова
722. Витяг з протоколу допиту Ордельяна Ф. Є. – контролера птахорадгоспу ім. Фрунзе щодо неможливості виконання плану хлібозаготівель, оскільки вже все вивезене з Орхівського району. 14.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 9, арк. 152. Машинопис, російська мова
723. Постанова ЦК ВКП(б) та РНК СРСР «Про хлібозаготівлю на Україні, Північному Кавказі і в Західній області». 14.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 484, арк. 148, 148 зв. Машинопис, українська мова
724. Постанова Новомосковського райпарткому «Про хід хлібозаготівлі у Кулебівській, Орловщанській, Воскреснівській сільрадах Новомосковського району». 14.12.1932 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 9–12. Машинопис, українська мова
725. Протокол засідання бюро Новомосковського райпарткому «Про хід хлібозаготівлі». 14.12.1932 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 10–12. Машинопис, українська мова
726. Постанова бюро обкому «О хлібозаготовках в Молочанском районе». 15.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 123. Машинопис, російська мова
727. Постанова бюро обкому «О хлібозаготовках в Никопольском районе». 15.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 122. Машинопис, російська мова
728. Протокол допиту Шинке К. І. – представника облуправління промисловості, уповноваженого обкому по хлібозаготівлям в Орхівському районі. 18.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 9, арк. 156. Машинопис, російська мова
729. Постанова бюро Ново-Троїцького райпарткому «Про хід хлібозаготівель по окремих колгоспах та про роботу уповноважених в цих колгоспах». 18.12.1932 р., с. Н-Троїцьке, Новотроїцький район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 86, арк. 133–138. Машинопис, українська мова
730. Постанова президії міськради про затвердження списку громадян Благовіщенської та Миколаївської сільрад, які не виконали плани контрактації і обкладені натур. штрафом. 18.12.1932 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 23, арк. 59. Машинопис, українська мова
731. Протокол засідання робочої трійки про розгляд справ осіб, оштрафованих та виключених з колгоспів за невиконання планів хлібозаготівлі. 19.12.1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 15, арк. 18, 18 зв. Рукопис українська мова
732. Лист лікаря ДОПРа в Обком КП(б)У щодо великої смертності та голодування в'язнів. 20.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 19–20. Машинопис, російська мова
733. Відомість про виконання заготівельних кампаній та накладання стягнень і притягнення до відповідальності осіб, що не виконали зобов'язання. 21.12.1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 43, арк. 14. Рукопис, українська мова
734. Постанова бюро Ново-Троїцького райпарткому «Про хід хлібозаготівель в Молочанському районі». 22.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 43, 44. Машинопис, українська мова
735. Постанова президії МК КП(б)У та колегії РКІ щодо перевірки карних справ по хлібозаготівлі та мерчуку. 22.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 60. Машинопис, російська мова
736. Доповідна записка секретаря Велико-Токмацького райпарткому про незадовільну роботу парторганізацій по хлібозаготівлі. 22.12.1932 р., с. Великий Токмак, Великотокмацький район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 64, арк. 21–24. Машинопис, російська мова

737. Витяг з протоколу № 26 бюро обкому КП(б)У про занесення колгоспів на «чорну дошку». Перелік колгоспів. 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 2, арк. 162, 163. Машинопис, російська мова
738. Рішення бюро обкому КП(б)У за участю Косіора та Постишева «Про терміни остаточного виконання плану хлібозаготівель». 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 70. Машинопис, українська мова
739. Рішення бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У «Про занесення на чорну дошку колгоспів, які злісно не виконують державного плану хлібозаготівлі». 3.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 20, арк. 97. Машинопис, українська мова
740. Рішення Бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про перегляд плану хлібозаготівлі по районах. 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 130. Машинопис, українська мова
741. Телеграма ЦК ВКП(б) та обкому КП(б)У «Про виконання плану хлібозаготівель». 23.12.1932 р., с. Н. Сирогози, Нижньосирогозький район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 86, арк. 139-142. Машинопис, російська мова
742. Телеграма ЦК ВКП(б) та обкому КП(б)У «Про терміни остаточного виконання плану хлібозаготівель». 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 127, 130, 131. Машинопис, українська та російська мови
743. Постанова бюро обкому «О занесенні колхозов на «черную доску» 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 128, 129. Машинопис, російська мова
744. Рішення бюро обкому «О хлебозаготовках в Геническом, Криворожском, Магдалиновском, Апостоловском районах». 23.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 125–126. Машинопис, російська мова
745. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У щодо кулацької роботи; пред. РВК Васильківського району і зриву плану хлібозаготівель. 24.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 150. Машинопис, російська мова
746. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У «О саботажах хлебозаготовок в Васильковском районе». 24.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 353. Машинопис, російська мова
747. Витяг з протоколу допиту Буряка с. О. – щодо сфальсифікованих актів на загиблі посіви в Оріхівському районі. 24.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 147. Машинопис, російська мова
748. Протокол позачергового засідання бюро Запорізького міськпарткому про вивіз у план хлібозаготівлі усіх фондів, у тому числі і насінневих. 24.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 86, арк. 121, 122. Машинопис, українська мова
749. Постанова бюро обкому «О кулацкой работе представителя РИКа Васильковского района Манжелея по хлебозаготовкам». 24.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 135. Машинопис, російська мова
750. Постанова наркомата юстиції та генпрокурора УСРР «Про розгляд справ з вищою мірою соціоборони найвищим судом». 25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 6, арк. 137, 137 зв. Машинопис, російська мова
751. Інформаційні листи, доповідні записки і зведення Божедарівського райкому КП(б)У щодо питання хлібозаготівель, матеріали про шкідництво в районі, характеристика району. 08.05.-25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 82–178. Машинопис, . Рукопис, російська та українська мови
752. Рішення бюро обкому «О положении в Цареконстантиновском районе в связи с хлебозаготовками». 25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 139. Машинопис, російська мова
753. Рішення бюро обкому «Об участии железнодорожников в хлебозаготовках». 25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 137–138. Машинопис, російська мова

754. Рішення бюро обкому «О выполнении плана хлебозаготовок по Петровской МТС Пятихатского района». 25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр.65, арк. 136. Машинопис, російська мова
755. Постанова РНК УСРР «Про заготовлі масла, молока та сиру». 25.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 13, арк. 47. Типографський примірник, українська мова
756. Доповідна записка «О внутреннем положении Долинской парторганизации» (Статвідомості про виключених з лав партії за невиконання планів хлібоздачі, норми встановлені по практичній здачі хліба, відомість росту темпів хлібозаготівель по району). 26.12.1932 р., с. Долина, Долинський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 402, арк. 86-90-94. Машинопис, українська мова
757. Лист Дніпропетровського військового комісаріату щодо заборони обкладати сільськогосподарським та іншими податками сімей червоноармійців. 26.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 5, арк. 52. Рукопис, українська мова
758. Постанова Дніпропетровського облвиконкому «Про підсилення хлібозаготівель». 27.12.1932 р., Дніпропетровська обл.
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп.3, спр.36, арк.1-4, 6-9. Машинопис, українська мова
759. Постанова бюро Апостолівського райкому КП(б)У за участю секретаря ЦК ВКП(б) Постишева з питань поширення заходів щодо виконання плану хлібозаготівель. 28.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 158-159 а. Машинопис, російська мова
760. Лист облпрокуратури усім прокурорам області щодо випадків приховування хліба (Новомосковський елеватор). 28.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.2, арк. 177. Машинопис, українська мова
761. Постанова Апостолівського райкому КП(б)У «Об укрывательстве хлеба, саботаже хлебозаготовок» (засідання проходило за участю Постишева). 28.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 74-75. Машинопис, російська мова
762. Директивний лист Кам'янської міськради до голів сільрад району щодо застосування репресивних мір до колгоспів, занесених на «чорні дошки». 28.12.1932 р., с. Тритузне, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Тритузнянська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1951, оп. 1, спр. 31, арк. 51. Машинопис, українська мова
- 763 «О мероприятиях по обеспечению выполнения плана хлебозаготовок» – постанова бюро Апостолівського РК КП(б)У за участю секретаря ЦК КП(б)У. 28.12.1932 р., с. Апостолове, Апостолівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 65, арк. 132-134. Машинопис, російська мова
764. Телефонне повідомлення про факти знищення хліба в Кам'янському районі. 30.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 156. Машинопис, російська мова
765. Витяг з протоколу обкому КП(б)У щодо застосування додаткових репресій до окремих колгоспів та колгоспів, що найбільше саботують хлібозаготівлі. 30.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 2, арк. 162. Машинопис, російська мова
766. Лист заворгвідділом Дніпропетровського міському КП(б)У Красницького «Про контрреволюційний виступ члена партії Коржева на заводі ім. Петровського» (додаток: копія постанови бюро заводського партійного комітету заводу ім. Петровського). 30.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 2-6. Машинопис, українська мова
767. Витяг з протоколу бюро Дніпропетровського обкому КП(б)У про застосування додаткових репресій при хлібозаготівлі. 30.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 142. Машинопис, українська мова
768. Протокол поширеної президії сільради щодо байдужого ставлення членів сільради до повільного виконання плану хлібозаготівлі та видачу фіктивних довідок громадянам про виконання плану хлібоздачі. 30.12.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 31, арк. 23, 23 зв. Машинопис, рукопис, українська мова

769. Лист облпрокуратури та суду щодо випадків викидання хлібу в криниці в Кам'янському та Апостолівському районах. 31.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 2, арк. 159, 160. Машинопис, українська мова
770. Постанова обкому КП(б)У «О хлебозаготовках по отдельным районам области». 31.12.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 87–88. Машинопис, російська мова
771. Інструкція «Про організацію хлібозаготівель в одноосібному секторі» п. 3 – висланню підлягає цілий склад господарств. Грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 4, арк. 116, 117. Машинопис, українська мова
772. Матеріали по «саботажу» хлібозаготівлі у Оріхівському районі Дніпропетровської області. Грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Дніпропетровський окружний комітет КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 484, арк. 143–146 зв. Машинопис, українська мова
773. Постанова Верхньодніпровського РВК про занесення колгоспів на «чорну дошку» та стягнення з них натурштрафів. Грудень 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 21. Машинопис, українська мова
774. Доповідна записка секретаря Високопільського райпарткому щодо побиття одноосібників в с. Наталіно за невиконання планів хлібозаготівлі. Грудень 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 4–5. Машинопис, російська мова
775. Копія циркуляра ОДПУ з роз'ясненнями щодо процедури вилучення сімей куркулів, які втікли з міст переселення. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 4, арк. 61. Машинопис, російська мова
776. Лист облпрокурора до облоргкомітету «Про вилучення в ході хлібозаготівлі іншого майна». [1932 р.] м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 49-50. Машинопис, українська мова
777. Відомості про наслідки, порушених облпрокуратурою справ, зв'язаних з порушенням ревзаконності, вилучення хліба у селян. [1932] м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 67, 68. Машинопис, українська мова
778. Інформація щодо одноразової допомоги вчителям шкіл Софіївського, Томаківського, Лихівського районів. [1932 р.] м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 218, 222, 224. Машинопис, українська мова
779. Доповідна записка парткомісії до бюро обкому КП(б)У щодо порушення ревзаконності при занесенні колгоспів на «чорну дошку», виконання хлібозаготівель. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 251–252. Машинопис, українська мова
780. Рішення виїзної сесії облсуду в с. Чернігівка Великотокмакського району про покарання винних у невиконання плану хлібозаготівель. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 7, арк. 274-276. Машинопис, українська мова
781. Витяг з протоколу допиту (звинувачуваний не вказаний) щодо зменшення показників по засіяних площах в Оріхівському районі 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 151. Машинопис, російська мова
782. Лист ЦК КП(б)У до Солобковецького та Піщанського райпарткомів про проведення суцільної колективізації. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 484, арк. 27-28. Машинопис, українська мова
783. Список колгоспів Дніпропетровської області, які підлягали занесенню на «чорну дошку». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 20, арк. 98. Машинопис, українська мова
784. Витяг з повідомлення Дніпропетровського облпрокурора Кумпикевича про злочин «на ґрунті класової помсти». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 7. Машинопис, українська мова
785. Антирадянські частунки, які кандидат у члени КП(б)У, зав. семилітньої школи Цабенко читав своїм учням. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 92, арк. 36. Машинопис, українська мова

786. Статистична таблиця: коефіцієнти природного руху людності у 1932 році по Дніпропетровській області. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Облздоров Віділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 26. Машинопис, українська мова
787. Витяг з листа начальника політвідділу 1-ої П'ятихатської МТС про зловживання владою в комуні «Комунар». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 593, арк. 19. Машинопис, українська мова
788. Порівняння планових завдань ярового засіву 1932 та 1933 роках по Криничанській сільраді. 1932 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 28, арк. 2. Машинопис, українська мова
789. Обвинувачувальний висновок, вирок відносно осіб, що проводили хлібозаготівлі адміністративними методами. 1932 р. Долинський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 673–677–682. Машинопис, українська мова
790. Доповідні записки, рапорти, інформації про затримання поставок хліба робітникам виправно-трудоустанов. 1932 р., Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 11, арк. 204–211. Рукопис, машинопис, українська мова
791. Повідомлення райміліції про проведення хлібозаготівель в с. Миколаївка адміністративними методами. 1932 р. Бердянський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 478–485. Машинопис, українська мова
792. Директивний лист об'єднання «Союз - молоко» про невиконання плану заготівлі молочної продукції. 1932 р., Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгороднє Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 15, арк. 75. Машинопис, українська мова
793. Постанова РНК УСРР від 25.12.1932 «Про заготівлю масла, молока та сиру». 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 24. Машинопис, українська мова
794. Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про обов'язкове постачання зерна державі від колгоспів і одноосібних господарств». 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 37. Типографський примірник, українська мова
795. Список осіб, до яких було застосовано репресивних дій за невиконання плану хлібозаготівель. 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 5, 6. Рукопис, українська мова
796. Місячна звітність про перебіг посіву ярих культур 1932 року. 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 60, арк. 58. Рукопис, українська мова
797. Зведення про хід молотби зернових врожаю 1932 року. 1932 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 60, арк. 68. Рукопис, українська мова
798. Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про обов'язкове постачання зерна державі від колгоспів і одноосібних господарств». 1932 р., м. Кам'янське
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 84, арк. 21. Газета, українська мова
799. Лікарське свідоцтво про смерть на Прокопенко Федора Яковича б/н – померлого від некомпенсованого пороку серця. 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 129. Рукопис, українська мова
800. Лікарське свідоцтво про смерть № 27 на Чайку Семена Тимофійовича – померлого від пороку серця. 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 128. Рукопис, українська мова
801. Перелік осіб, що були оштрафовані за невиконання плану хлібозаготівель. 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 43, арк. 35. Рукопис, українська мова
802. Список осіб, які були оштрафовані за невиконання планів хлібоздачі. 1932 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 31, арк. 149. Рукопис, українська мова

803. Особисті плани хлібозаготівлі мешканців Аульської сільради та звіти про їх виконання в 1932 р., 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 40, 41, 42, арк. 1–8. Рукопис, українська мова
804. Радіограма головам Романківської, Аульської, Тритузнянської та Карнаухівської сільрад від міського відділу постачання про негайне виконання плану м'ясозаготівлі. 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 62, арк. 88. Рукопис, українська мова
805. Відомість посіву озимини 1932–1933р. рр. по Аульській сільраді. 1932 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 22, арк. 30. Машинопис., Рукопис, українська мова
806. Постанова ЦК ВКП(б) «Про план хлібозаготівель з врожаю 1932 та розгортання колгоспної торгівлі хлібом». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Діївська селищна рада с. Діївка Дніпропетровського району, Ф. Р-2751, оп. 1, спр. 5, арк. 10. Типографський примірник, українська мова
807. Постанова правління облколгоспспілки «Про осінню засівну кампанію 1932 р.». 1932 р., с. Волоське, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Волоська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2726, оп. 1, спр. 15, арк. 72, 73. Типографський примірник, українська мова
808. Постанова розширеного пленуму Кам'янської міської ради «Про завдання збиральної та хлібозаготівельної кампанії». 1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 51, арк. 60. Машинопис, українська мова
809. Витяг з протоколу № 45 засідання президії Кам'янської міської ради від 04.04.1932 «Про стан готовності до весняної сівби». 1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 52, арк. 10. Машинопис, українська мова
810. Обов'язкова постанова Кам'янської міської ради від 22.02.1932 «Про заходи боротьби з хижацьким нищенням худоби». 1932 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 53, арк. 9. Типографський примірник, українська мова
811. Постанова президії Кам'янської міської ради від 08.12.1932 р. «Про план м'ясозаготівлі на 1932–33». 1932 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 50, арк. 9. Машинопис, українська мова
812. Декадне зведення (станом на 13.05.1932 р.) про стан колективізації та тваринництва по Благовіщенській сільраді. 1932 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 48, арк. 1. Рукопис, українська мова
813. Акт опису майна Бурчак М. Г. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 12. Рукопис, українська мова
814. Акт опису майна Баумана Івана. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 4. Рукопис, українська мова
815. Акт опису майна Бурчак В. Л. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 9. Рукопис, українська мова
816. Акт опису майна Бурчак Ф. П. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 10. Рукопис, українська мова
817. Акт опису майна Бурчак І. Я. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 13. Рукопис, українська мова
818. Акт опису майна Бурчак Д. Т. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 15, 15зв., 16. Рукопис, українська мова
819. Акт опису майна Костенко Я. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 31. Рукопис, українська мова
820. Акт опису майна Запливи К. І. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 27. Рукопис, українська мова
821. Акт опису майна Агитшина Ф. Я. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 30. Рукопис, українська мова
822. Акт опису майна Запливи З. І. [1932] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 26. Рукопис, українська мова

823. Акт опису майна Зеленського П. К. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 28. Рукопис, українська мова
824. Акт опису майна Ігнатенко М. с. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 29. Рукопис, українська мова
825. Акт опису майна Начиненого Мирона. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 38. Рукопис, українська мова
826. Акт опису майна Свириденко с. М. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 42, 43. Рукопис, українська мова
826. Акт опису майна Ситало Гаврила. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 51. Рукопис, українська мова
828. Акт опису майна Ситало Петра. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 52. Рукопис, українська мова
829. Акт опису майна Ситало Микити. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 59. Рукопис, українська мова
830. Акт опису майна Ситало Олександра Осиповича. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янська міськрада, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 55. Рукопис, українська мова
831. Акт опису майна Чорного Анатолія. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янська міськрада, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 59. Рукопис, українська мова
832. Акт опису майна Бурчак Гапки. 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 30, арк. 64. Рукопис, українська мова
833. Відомість про розташування земельної площі колгоспів та одноосібників (весна 1932 року). 1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 26, арк. 8. Рукопис українська мова
834. Директивний лист Дніпропетровської облконтори «Заготзерно» щодо здачі тільки чистого зерна, оскільки до плану не зараховується наявність шелехи та вологості. 1932 р., с. Карнаухівка, Кам'янська міськрада
Карнаухівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2721, оп. 1, спр. 10, арк. 96. Рукопис, машинопис, українська мова
835. Відомості про рух хліба врожаю 1932 року по артілі ім. Леніна. 1932 р., с. Чаплине, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 19, арк. 130. Рукопис, українська мова
836. Список осіб, в яких було відібрані домівки як у куркульних елементів (42 прізвища). 1932 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 90, арк. 57, 57зв. Рукопис, українська мова
837. Лист Йосипівської амбулаторії про початок захворювання населення на черевний тиф. 1932 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 55, арк. 72. Рукопис, українська мова
838. Постанова президії Кам'янської міськради «Про застосування до колгоспу «Держжинець» с. Миколаївка натур штрафу м'ясом». 1932 р., с. Тритузне, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Тритузнянська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1951, оп. 1, спр. 31, арк. 254. Машинопис, українська мова
839. Заява Луценко Харитини до Тритузнянської сільради з проханням звільнити її від сплати податків через відсутність хліба, худоби, грошей. 1932 р., с. Тритузне, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Тритузнянська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1951, оп. 1, спр. 39, арк. 166. Рукопис українська мова
840. Доповідна записка на ім'я Косіора і Чубаря від голови Дніпропетровського обкому КП(б)У щодо великого рівня смертності протягом 4 кварталу 1932 року – початку 1933р. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Облздоров-відділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 43, 44. Машинопис, російська мова
841. Звіт голови облздороввідділу «О проделанной облздраотделом работе по оказанию помощи районам с повышенной заболеваемостью и смертностью». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Облздоров-відділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 29, 30. Машинопис, російська мова
842. Коефіцієнти природнього руху населення по області у 1932 р. порівняно з 1931 р., 1932 р., м. Дніпропетровськ.
Облздоров-відділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 26. Машинопис, українська мова

843. О засоренности партийных организаций области» – інформаціне повідомлення. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 88, арк. 1–13. Машинопис, російська мова
844. Постанова П'ятихатського дільничого прокурора щодо зловживань, спрямованих на розвал колгоспів в районі. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 720–727. Машинопис, українська мова
845. Звинувачувальний висновок по справі про знуцання над одноосібниками з боку керівників сільради та колгоспу в с. Миколаївка Долинського району та вилучення хліба. 1932 р., с. Долинське, Долинський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 675–675. Машинопис, українська мова
846. Лист облпрокуратури до дільничних прокурорів щодо проведення репресивних заходів проти керівників колгоспів та сільрад, занесених на «чорні дошки». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 635, 636. Машинопис, українська мова
847. Постанова про розслідування зловживань у Новомосковській райміліції, про незаконне відібрання копей. 1932 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 480–482. Машинопис, українська мова
848. Вирок щодо звинувачення керівництва Генічеського району у незаконному вилученні хліба. 1932 р., м. Генічеськ, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 450–468. Машинопис, українська мова
849. Доповідна записка облпрокурора секретарю обкому КП(б)У щодо прикріплення дільничних прокурорів та їх заступників до окремих сільрад на період уборочної кампанії. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 438. Машинопис, українська мова
850. Лист обласному прокурору від управляючого Межівською юридичною консультацією щодо випадків фізичного насильства з боку представників влади до колгоспників під час хлібозаготівлі. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 421, 421 зв. Рукопис, українська мова
851. Вирок суду про розкрадання хліба і борошна в пекарні міського робочого кооперативу. 1932 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 374. Машинопис, українська мова
852. Лист прокурора Бердянської дільниці про вбивства матір'ю дитини через голодування. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 361. Машинопис, українська мова
853. Перелік сільрад Павлоградського району, яким видавалися продукти для сімей червоноармійців. 1932 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 351, 351 зв. Рукопис, українська мова
854. Меморандум прокурора Велико-Токмацького району щодо порушення ревзаконності з боку голови С-Балківської сільради. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 311–314. Машинопис, українська мова
855. Лист Долинського дільничного прокурора щодо пограбування в с. Казанці Волинського району крамниці групою біля 100 чоловік на чолі з куркулями. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 62, 73. Машинопис, українська мова
856. Лист заступника обласного прокурора про недбайливе ставлення до службових обов'язків дільничного прокурора Волинського району і неповідомлення про кулацькі настрої в районі. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 72. Машинопис, українська мова
857. Лист начальника оперативного відділу Дніпропетровської міліції про забиття в с. Білозерка Каменівської сільради колгоспних активістів, які вилучали прихований хліб. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 216. Машинопис, російська мова
858. Інформаційний лист Старо-Микольського дільничного прокурора щодо розбирання колгоспниками усупільненої худоби. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 289–291. Машинопис, українська мова
859. Лист секретаря Лихівського райпарткому в обком КП(б)У щодо опору хлібозаготівлі в Троїцькій сільраді та позбавлення бойового ордена голови колгоспу. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 35. Машинопис, українська мова

860. Постанова обкома КП(б)У «Про хлібозаготівлі по окремих районах області». Присутні: Постишев і Косіор. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 31, 32. Машинопис, російська мова
861. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У «Про куркульську провокацію в колгоспі «Пролетарій» Велико-Білозерського району. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 5. Машинопис, російська мова
862. Доповідна записка про розібрання насіння кукурудзи в с. Покровському через нестачу хліба. 1932 р. Покровський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 14, арк. 61. Машинопис, українська мова
863. Опис майна Казинца Василя Кузьмича – розкуркуленого. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 3-5. Рукопис, українська мова
864. Протокол щодо розкуркулення Гаркуші Олексія Семеновича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 11–12. Рукопис, українська мова
865. Опис майна розкуркуленого Забірного Івана Мусійовича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 17-18. Рукопис, українська мова
866. Акт вилучення майна у Савченка Олексія Андрійовича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 22. Рукопис, українська мова
867. Опис майна розкуркуленого Забірного Кузьми Мусійовича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 19, 20. Рукопис, українська мова
868. Опис майна Дикун Григорія Івановича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 24, 25. Рукопис, українська мова
869. Опис майна Дикун Тараса Мамонтовича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 26–30. Рукопис, українська мова
870. Опис майна Козири Гната Петровича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 35–37. Рукопис, українська мова
871. Опис майна Козар Микити Петровича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 46–48. Рукопис, українська мова
872. Акт щодо вилучення майна Гаркуші Василя Денисовича. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 51–53. Рукопис, українська мова
873. Акт передачі куркульського майна батраці Сухойван Одарці. 1932 р., с. Лоц-Кам'янка, Дніпропетровська міськрада Дніпропетровська область
Лоц-Кам'янська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2693, оп. 1, спр. 1-А, арк. 48, 49. Рукопис, українська мова
874. Відомість про здачу державі зернохліба на 1933 р. по артілі «Перемога». 1932 рік с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 33, арк. 43. Рукопис, українська мова
875. План агротехнічної пропаганди по Дніпропетровській міськраді на 1932 рік. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 9, арк. 124. Машинопис, українська мова
876. Опис майна громадянина Патретного М. за «невиконання продналогу». 1932 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 15, арк. 49, 49 зв. Рукопис, українська мова

877. Характеристики осіб, що були оштрафовані робочою трійкою за невиконання планів хлібозаготівлі. 1932 р., с. Підгородне Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр.15, арк. 19. Рукопис, українська мова
878. Лист Кам'янської міськради головам сільрад із роз'ясненням щодо заборони зараховувати хліб, зібраний для оборони у план хлібоздачі. 1932 р., с. Карнаухівка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Карнаухівська сільрада Кам'янської міськради, Ф. Р-2721, оп. 1, спр. 10, арк. 96. Машинопис, українська мова
879. План хлібозаготівель по Дніпропетровській області на 1932 рік. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 67. Машинопис, українська мова
880. Лист голови ВУЦВК Г.І. Петровського члену бюро обкому КП(б)У Чернявському про окремі недоліки на заводі імені Петровського (копія). 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 2. Машинопис, російська мова
881. Постанова секретаріату обласного бюро КП(б)У про підготовку матеріально-технічної бази до хлібної кампанії 1932 року. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 5, 6. Машинопис, українська мова
882. Доповідна записка члена бюро обкому КП(б)У Чернявського до ЦК КП(б) про вивіз хліба з глибинних пунктів. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 12, 13. Машинопис, українська мова
883. Постанова Ради Праці і Оборони «Про організацію заготівель та централізований план заготівель, вивезення і завіз картоплі врожаю 1932 р.» – газета «Зоря». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк. 12. Типографський примірник, українська мова
884. Правила як проводити облік за сільгосподатком та держстрахуванням на 1932 р. – брошура. 1932 р. м. Дніпропетровськ
Любимівська сіль-рада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 21, арк. 125–134. Типографський примірник, українська мова
885. Постанова РНК УСРР «Про план осінньої виробничої сільгоспкампанії 1932 р.». 1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп.1, спр. 17, арк. 7. Типографський примірник українська мова
886. Постанова правління облколгоспспілки про осінню засівну кампанію 1932 р., 1932 р., с. Любимівка, Дніпропетровський район
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 17, арк.5, 6. Типографський примірник, українська мова
887. Інструкція Наркомфіна СРСР та Наркомату постачання щодо накладання штрафів за невиконання планів поставок молока, масла, м'яса. 1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр.2, арк.1, 2. Машинопис, російська мова
888. Переліки колгоспників та одноосібників артілі «Червоний прапор», які виконують плани м'ясозаготівель. 1932 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 2, арк. 15А–24. Рукопис, українська мова
889. Лист члена бюро обкому КП(б)У Чернявського, надісланий с. В. Косіору, про складання плану хлібозаготівель по Дніпропетровській області на 1932 рік. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 9, 10. Машинопис, російська мова
890. Постанова правління облколгоспспілки «Про осінню засівну кампанію 1932 р.». [1932 р.]м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр.28. Типографський примірник, українська мова
891. Інформаційний лист прокурора міста про опір селян Кам'янського району політиці хлібозаготівель. [1932], м. Кам'янське
Дніпродзержинський міськвиконком, Ф. Р-1278, оп. 1, спр.98, арк.8. Машинопис, українська мова
892. Доповідна записка в ЦК КП(б)У «По проверке обмолу посевного зерна по Днепропетровской области». 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 49, 50. Машинопис, російська мова
893. Лист колгоспника артілі «П'ятирічка» Ново-Празького району до бюро обкому КП(б)У про побиття його головою сільради. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 106. Машинопис, українська мова

894. Лист колишнього секретаря Солонянського райпарткому секретарю обкому КП(б)У про стан справ в Солонянському районі із виконанням планів хлібозаготівлі. 1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 109–111. Машинопис, російська мова
895. Лист в обком КП(б)У, надісланий агрономом Коларіського району щодо його нерозуміння і несприйняття політики, яку проводять на місцях у питаннях розвитку села та виконання хлібозаготівель. 1932 р., с. Коларівка, Коларівський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 17–18. Рукопис, російська мова
896. Інструкція комітету заготівель сільгосппродукції «Про порядок збору насінної, харчової та фуражної ссуди з врожаю 1933 р.» (2 пол. 1932.) м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітет заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 6, стр. 6. Машинопис, російська мова
897. Витяг з листа уповноваженого по хлібозаготівлі «Об обвинении в срыве плана по хлебозаготовке». 1932–1933 рр. Васильківський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 211–212. Рукопис, російська мова
898. Інформація Запорізького міського прокурора про проведення хлібозаготівель адміністративними методами. 1932–1933 р. Запорізька міськрада, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 18. Машинопис, українська мова
899. Бюлетень уповноваженого комітету заготівель «О ходе хлебосдачи по области на 1 октября 1933 г.». 01.01.1933 р., Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 30, арк. 131–147. Машинопис, російська мова
900. Протокол загальних зборів 1-ї бригади щодо обговорення перебігу заготівельної кампанії. 01.01.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 8, арк. 3. Машинопис, рукопис, українська мова
901. Постанова обкому на колегії РСІ «Про стан хлібозаготівлі в Якимівському районі». 02.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 8, арк. 38. Машинопис, українська мова
902. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Левенця Сергія. 03.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 14. Рукопис, українська мова
903. Лист, заява І. А. Черепка про вилучення хліба в родині мешканця с. Бабайківка. 05.01.1933 р. Царичанський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 409, 426. Машинопис, українська мова
904. Меморандум та вирок у справі куркульсько-петлюрівського саботажу виконання плану хлібозаготівлі в П'ятихатському районі. 06.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 741–747. Машинопис, українська мова
905. Статті в газеті «Правда» щодо звинувачування у зловживаннях керівництва артїлі ім.Фрунзе с. Терноватки П'ятихатського району. 06.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 728, 734. Типограф українська мова
906. Відомості про засуджених у справах саботажу хлібозаготівель. 06.01.1933 р., м. Кам'янське
Дніпродзержинський міськвиконком, Ф. Р-1278, оп. 1, спр. 98, арк. 22. Машинопис українська мова
907. Витяг з протоколу засідання президії Верхньодніпровського РВК про те, що до колгоспів і одноосібників, які добровільно видадуть схований хліб не будуть застосовуватися репресії. 07.01.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 23. Машинопис, українська мова
908. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Кравченка Саву. 08.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 13. Рукопис, українська мова
909. Акт опису майна гр. Баран Ю. М. 08.01.1933 р., Сухачівська сільрада, Дніпропетровський район
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 120. Рукопис, українська мова
910. Акт про передачу колгоспнику Сучако землі, яка була відібрана у одноосібника Завгороднього. 09.01.1933 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 34, арк. 123. Машинопис, українська мова

911. Довідка завідуючого Інформсектором Дніпропетровського обкому КП(б)У з питання втечі з сіл одноосібників і колгоспників. 10.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 92, арк. 112, 113. Машинопис, українська мова
912. Протокол засідання бюро обкому КП(б)У про хід хлібозаготівель в Васильківському районі. 11.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 130. Машинопис, українська мова
913. Акт про вилучення у гр. Ткаченко с. Ю. схованого зерна. 11.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 98. Рукопис, українська мова
914. Газета «Колгоспним шляхом» з матеріалами про застосування репресій під час хлібозаготівлі. 12.01.1933 р., с. Орловщина, Новомосковський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 19. Машинопис, українська мова
915. Пояснення судді Врублевського щодо 2 процесів проти куркульського саботажу хлібозаготівель в с. Вербки Павлоградського району. 12.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 32. Машинопис, українська мова
916. Стаття в газеті «Колгоспним шляхом» – «Орловщина не виконала обов'язки перед державою». 12.01.1933 р., с. Орловщина, Новомосковський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 19. Типографський примірник, українська мова
917. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Кушніра Ониська. 14.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 7. Рукопис, українська мова
918. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Харченка Семена. 14.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 15. Рукопис, українська мова
919. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Удовичну Наталю. 15.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 4. Рукопис, українська мова
920. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Яблукова Макара. 15.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 6. Рукопис, українська мова
921. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Шпака Дмитра. 15.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 11. Рукопис, українська мова
922. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Жолдака Юхима. 15.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 9. Рукопис, українська мова
923. Акт опису майна за невиконання плану хлібоздачі у Чепурко Маланії. 15.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 16. Рукопис, українська мова
924. Заява Щербини Кузьми Івановича про повернення йому незаконно відібраних хати й худоби. 15.01.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 29, арк. 7. Рукопис українська мова
925. Протокол засідання обласної контрольної комісії КП(б)У по справі саботажу хлібозаготівель керівниками Царекостянтинівського району. 16.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 693. Машинопис, українська мова
926. Акт про притягнення до відповідальності за невиконання плану хлібоздачі Кизя Михайла. 16.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 3. Рукопис, українська мова
927. Статті в газеті «Колгоспним шляхом» – «Завтра останній строк», «Всі сили на прорив». 16.01.1933 р., с. Перещепине, Новомосковський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 36. Типографський примірник, українська мова

928. Акт про вилучення у гр. Бабченко Степана Гордійовича схованого зерна. 16.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 99. Рукопис українська мова
929. Акт про вилучення борошна у гр. Бабченко с. Г. 16.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 99. Рукопис українська мова
930. Акт опису всього майна Баюна Федора за невиконання плану хлібоздачі і приховування хліба. 18.01.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 8. Рукопис, українська мова
931. Стаття в газеті «Колгоспним шляхом» – «Чорна дошка» може бути знята лише після завершення плану». 19.01.1933 р., с. Перещепине, Новомосковський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 37. Типографський, примірник
932. Відомості про засуджених нарсудом Новомосковського району з 1 по 20 січня 1933 року. 20.01.1933 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 24–43. Машинопис, українська мова
933. Експлікація земель по Солонянському району на 1932 рік. 20.01.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 11, арк. 65. Рукопис, українська мова
934. Відомість про виконання плану хлібозаготівель по сільраді. 21.01.1933 р., с. Перещепине, Перещепинський район, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 22. Рукопис, українська мова
935. Директивний лист міськради щодо незаконного вилучення майна за невиконання планів хлібоздачі у Краснопільській сільраді. 21.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 24, арк. 177. Машинопис, українська мова
936. Записка референта обкому КП(б)У Гольденберга в оргвідділ обкому з пропозицією провести дострокову чистку у Терпівському райпарткомі у зв'язку із саботажем хлібозаготівель. 23.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 63, арк. 12. Рукопис, російська мова
937. Протокол загальних зборів членів колгоспу про підвищення врожайності і виконання планів хлібоздачі. 24.01.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 15, арк. 8 зв.–10. Рукопис, українська мова
938. Постанова Кам'янської міської ради про затвердження рішень сільради про стягнення штрафів за невиконання планів хлібозаготівель. 25.01.1933 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 5, арк. 57, 58. Типографський примірник, машинопис, українська мова
939. Акт про вилучення майна за несплату штрафів у громадянина Токара Федосія. 25.01.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 21, арк. 13. Рукопис, українська мова
940. Зведення про кількість зерна, кукурудзи, картоплі та інших продуктів харчування, зданих у хлібозаготівлю. 28.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2731, оп. 1, спр. 30, арк. 123. Рукопис, українська мова
941. Рішення бюро обкому КП(б)У «О сборе и засыпке семенных фондов». 29.01.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 168–170. Машинопис, російська мова
942. Акт опису майна гр. Доброскока І. П. 31.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 107. Рукопис, українська мова
943. Акт опису майна гр. Грабелки П. 31.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 106. Рукопис, українська мова
944. Акт вилучення продуктів харчування у гр. Чорного Тимофія. 31.01.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 105. Рукопис, українська мова
945. Циркуляр головного управління робітничо-селянської міліції «О нарушении постановления от 15.01.1933 года «О запрещении продажи хлеба нового урожая». Січень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 6, арк. 67, 68. Машинопис, російська мова

946. Лист прокурора Васильківської дільниці про вилучення хліба у колгоспників. Січень 1933 р. Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 53–58. Рукопис, машинопис, українська мова
947. Повідомлення облвідділу ДПУ «О проведенні хлібозаготовок в селах району админметодами». Січень 1933 р. Новомосковський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 35–37. Машинопис, російська мова
948. Інформація ДПУ та прокуратури щодо застосування судових репресій та проведенні масових арештів в області. 01.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 188. Машинопис, російська мова
949. «Чорна дошка» колгоспів, що злісно «саботували» хлібозаготівлі. (Газета «Ударник Дзержинбуду»). 01.02.1933 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 99, арк. 7. Машинопис, українська мова
950. Лист Оріхівського виконкому про доставку померлих або дуже виснажених людей до лікарні. 04.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 68, арк. 11. Машинопис, українська мова
951. Рішення бюро обкому КП(б)У «О колхозах, занесенных на «черную доску». 05.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 172, 173. Машинопис, російська мова
952. Повідомлення голови Криничанської сільради на адресу громадянки Явдохи Михайличенко про позбавлення її права користування землею та сільськогосподарським реманентом. 07.02.1933 р., с. Кринички Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 34, арк. 139. Машинопис, українська мова
953. Протокол засідання пленуму сільради п. 2 «Підготовка до весняної посівної кампанії та укріплення колгоспів». 08.02.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 22, арк. 3. Машинопис українська мова
954. Доповідна записка заступника начальника політвідділу Межеричської МТС щодо суду над головою сільради. 10.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 568–570. Машинопис, російська мова
955. Лист Дніпропетровської контори «Заготзерно» про те, що Верхньо-Хуторська, Першотравенська, Червоноянська, Верхньодніпровська сільрада не здали жодного кілограма в рахунок наданого їм плану. 11.02.1933р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 83. Машинопис, українська мова
956. Лист секретарю обкому КП(б)У від облпрокурора щодо звинувачення в зриві хлібозаготівель керівником радгоспу «Батрак» Долинського району. 15.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 82. Машинопис, українська мова
957. Постанова президії Дніпропетровського облвиконкому «Про преміювання колгоспів та районів, що першими закінчили здавання насінневих фондів». 16.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 18, арк. 220. Машинопис, українська мова
958. Акт вилучення продуктів харчування у гр. Хлистуна В.І., який займався спекуляцією хлібом. 16.02.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 119. Рукопис українська мова
959. Відомості щодо збору та засипці насіння по районах області (відмічається незадовільний стан цієї роботи). 17.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 210–212. Машинопис, російська мова
960. Повідомлення про випадки крадіжок продуктів з погребів колгоспників «бандами» невстановлених осіб. 17.02.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 96, арк. 20. Рукопис, українська мова
961. Лист секретаря Високопільського райкому секретарю обкому КП(б)У Хатаєвичу щодо випадків голодування та смерті від голоду (3 випадки) в районі. 17.02.1933 р., с. Високопільля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздоров-відділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 3–5. Машинопис, російська мова

962. Акт вилучення схованого хліба у колгоспника Панасенка Пимена Івановича. 18.02.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 79, арк. 57. Рукопис, українська мова
963. Характеристика на гр. Луняка Омеляна Григоровича, який у 1928 році був вже розкуркулений та висланий. 19.02.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 29, арк. 31, 31 зв. Рукопис, українська мова
964. Акт про загибель від виснаження коня 1-ї бригади колгоспу «Переможець». 20.02.1933 р., Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 37. Рукопис, українська мова
965. Лист Кам'янського міського прокурора до Дніпропетровського облпрокурора про отримання пакету контрреволюційного змісту. 21.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 504. Машинопис, українська мова
966. Лист заступника міськради до голів сільрад щодо грубого порушення революційної законності у Краснопільській сільраді, вилучення майна селян за невиконання планів хлібоздачі. 21.02.1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 24. Машинопис, українська мова
967. Звернення до всіх голів сільрад, колгоспів та директорів МТС про збереження насінневих фондів. Газета «Радянська трибуна». 21.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 1. Типографський примірник, українська мова
968. Лист начальника Центральної Промколонії Дніпропетровська про дуже великий рівень смертності через погане харчування. Надано рух смертності за 1932 р. по місяцях та рівень калорійності продуктів. 22.02.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 5, 6, 6-А, 7, 8. Машинопис, російська мова
969. Характеристика на гр. Сітала Федора Олексійовича, який був засуджений за невиконання планів хлібозаготівель і опір політиці держави. 22.02.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янська міськрада, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 29, арк. 26. Рукопис, українська мова
970. Заява Г. Т. Бабко щодо зняття з неї плану м'ясозаготівлі, оскільки не має змоги її виконати. 25.02.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська сільрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 23, 24. Рукопис, українська мова
971. Перелік колгоспів, що були зняті з «чорної дошки». Лютий 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 174. Машинопис, російська мова
972. Перелік колгоспів, занесених на «чорну дошку». Лютий 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 175. Машинопис, російська мова
973. Повідомлення облпрокурора про смертність від голоду в «національних» селах Дніпропетровської області. Лютий 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 80, арк. 1. Машинопис, українська мова
974. Директива Наркомюсту України про підготовку до весняної сівби. Лютий 1933 р. Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 27, арк. 35-37. Машинопис, українська мова
975. Інформація облпрокурора про відмову конюхів Бабайківської сільради «Ш вирішальний» працювати за відсутністю хліба. Лютий 1933 р. Царичанський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 560. Машинопис, українська мова
976. Протокол засідання Криворізького міськпарткому КП(б)У про зменшення репресивного тиску до колгоспів, які були занесені на «чорну дошку». 01.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 792, арк. 115. Машинопис, українська мова
977. Акт продажу майна Костенко Я. с. 02.03.1932 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 32, арк. 24. Рукопис, українська мова
978. Постанова Президії Кам'янської міської ради про запровадження репресивних дій до куркулів. 02.03.1933 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанської сільради, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 31, арк. 51. Машинопис, українська мова
979. Інформація щодо проведення обшуку і вилучення продуктів у Пошти Федора Савелійовича. 03.03.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, п. 1, спр. 96, арк. 43. Рукопис, українська мова

980. Інформаційне повідомлення обкому КП(б)У про факти голоду і голодної смерті. 04.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 609, арк. 29–39. Машинопис, українська мова
981. Інформація начальника міліції області про крадіжки зерна на елеваторі. 04.03.1933 р., м. Апостолове, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 403. Машинопис, російська мова
982. Лист райздоровінспектора щодо осіб, що хворіють від виснаження та безбілкових набряків в Орехівському районі. 04.03.1933 р., с. Орехове, Орехівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 1, 2, 4. Машинопис, російська мова
983. Лист райздоровінспектора до облздороввідділу щодо допомоги голодуючим в районі. 06.03.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 15, 16. Рукопис, українська мова
984. Лист Наркомату юстиції щодо притягнення до відповідальності за недостовірні дані по обліку сільгосппродукції, 07.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 64. Машинопис, російська мова
985. Заява Гльмини Дмитра до президії сільради щодо незаконного вилучення майна та хати. 08.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська сільрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 8. Рукопис, українська мова
986. Витяг з протоколу № 63 засідання президії міськради «Про встановлення норм здавання зерна за твердими зобов'язаннями державі по одноосібних господарствах району». 10.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 45, арк. 11, 12. Машинопис, українська мова
987. Заява секретаря комсомольського осередку с. Межиріч Павлоградського району про хід суду над керівництвом сільради та району. 09.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 571. Машинопис, українська мова
988. Акт про нестачу хліба в учительському фонді і звернення до слідчих органів з пропозицією розслідувати цю справу. 09.03.1933 р., Ново-Миколаївка, Солонянський район
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 21, арк. 14. Рукопис, українська мова
989. Витяг з протоколу № 63 засідання Дніпропетровської міськради «Про встановлення норм здавання зерна за твердими зобов'язаннями державі по одноосібним господарствам Дніпропетровської міськради». 10.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 33, арк. 48. Машинопис, українська мова
990. Постанова Ради Праці та Оборони «Про контракцію городини врожаю 1933 р.» Газета «Зоря». 11.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 21. Машинопис, українська мова
991. Заява Пилипа Шаповала до президії сільради щодо незаконного вилучення корови. 12.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 5. Рукопис, українська мова
992. Акт опису майна Беззуба Івана Федоровича. 12.03.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 30, арк. 108-111. Рукопис, українська мова
993. Телефонограма до голови Криничанської сільради з постановою Президії Кам'янської міської ради про позбавлення селян користування землею. 12.03.1933 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Виконавчий комітет Криничанського району, Ф. Р-1873, оп. 1, спр. 31, арк. 50, 50 зв. Машинопис, українська мова
994. Довідка райздоровінспектора щодо заходів боротьби з голодом і розгортання дитячих яселів. 12.03.1933 р., с. В.-Лепетиха, Велико-Лепетиський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85, арк. 5. Рукопис, українська мова
995. Лист Всеукраїнського державного інституту харчування до Дніпропетровського облздраву про дозвіл вживання до їжі зараженої риби. 13.03.1933 р., м. Дніпропетровськ.
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 117, арк. 53. Машинопис, українська мова
996. Щодо випадків захворювань серед робітників заводів через зниження білкового харчування. 13.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 26, 27. Машинопис, російська мова

997. Підписки мешканців сільради про зобов'язання щодо виконання плану засіву та здавання державі врожаю (55 підписів). 14.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 34, арк. 30–40. Рукопис, українська мова
998. Лист райздоровінспектора про 47 випадків смерті від виснаження та 144 випадків хворих на безбілкові набряки. 15.03.1933 р., с. Сталіндорф, Сталіндорфський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 79, арк. 6. Рукопис, російська мова
999. Лист секретарю обкому КП(б)У від Олександрівського райкому КП(б)У про випадки канібалізму в районі (резолуція Хатаевича щодо фізичного знищення людожерів). 15.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, спр. 284, 285. Машинопис, російська мова
1000. Постанова № 26 уповноваженого комітету заготівель при РНК по Дніпропетровській області «Про норму здавання хлібу по 6 районах Дніпропетровської області, яким визначено дві ставки». Листівка. 16.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломвська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 32. Типографський примірник, українська мова
1001. Заява Самовара Г. Д. щодо повернення йому майна і корови, що були незаконно вилучені. 17.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська сільрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 17, 18. Рукопис, українська мова
1002. Інформація райздоровінспектора в облздороввідділ щодо обстеження хворих на безбілкові набряки. 17.03.1933 р., с. Чубарівка, Чубарівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 3, спр. 76, арк. 4, 5. Машинопис, російська мова
1003. Заява Т. Т. Бурчак щодо незаконного вилучення корови. 17.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська сільрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 11. Рукопис, українська мова
1004. Заява Л. Т. Неклеси до президії сільради щодо незаконного вилучення корови. 17.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 7. Рукопис, українська мова
1005. Доповідна записка Новомосковського дільничного прокурора про наявність в районі колгоспників, які голодують. 17.03.1933 р., Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 264. Машинопис, українська мова
1006. Акт щодо перевірки ваги посівного фонду колгоспного та одноосібного секторів по Ново-Миколаївській сільраді. 17.03.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк. 43. Рукопис, українська мова
1007. Лист райздоровінспектора в облздороввідділ щодо обстеження голодуючих в с. Кочубеївці. 18.03.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 18, 19. Рукопис, українська мова
1008. Заява Живчик П. Р. до президії сільради щодо повернення незаконно вилученого майна. 18.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська сільрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 14. Рукопис, українська мова
1009. Лист облпрокурора секретарю обкому КП(б)У щодо важкого стану суддів та дільничних прокурорів, які зняті з спецрозподілу харчів. 19.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 133–138. Машинопис, російська мова
1010. Акт обшуку і вилучення посівного матеріалу у громадянина Кошарського Опанаса Федотовича. 19.03.1933 р., с. Клівцове, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 21, арк. 10. Рукопис, українська мова
1011. Постанова Високопільського райвиконкому щодо важкого стану голодуючих в районі та допомоги хворим. 21.03.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 24, 25. Машинопис, російська мова
1012. Лист райздоровінспектора в облздороввідділ щодо смерті 11 чоловік та 118 з голодними набряками в селах району. 21.03.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 20, 21. Рукопис, українська мова
1013. Постанова Петриківського райсвікому «Про перебіг сіву по району». 22.03.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 55. Машинопис, українська мова

1014. Лист голови міськради до голови сільради щодо крадіжок зерна в колгоспі «Дзержинець» та радгоспах «Чиста лінія» та «Любомирівка». 23.03.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 29, арк. 62. Машинопис, українська мова
1015. Акт про вилучення схованого у ямі хліба у громадян Воб'яченка Костянтина та Воб'яченка Макара. 23.03.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 21, арк. 11. Рукопис, українська мова
1016. Про виявлення загиблих від голоду – повідомлення прокурора Покровської дільниці. 25.03.1933 р., Покровський район Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 439. Машинопис, українська мова
1017. Звіт про перебіг підготовки до весняної сільгоспкомпанії. 25.03.1933 р., с. Широке
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 79, арк. 95. Рукопис, українська мова
1018. Обов'язкова постанова Верхньодніпровського РВК про встановлення норм здачі соняшника колгоспами і одноосібниками. 25.03.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 98. Машинопис, українська мова
1019. Акт про незаконний забій коней громадянами Кривошеєй с. Я., Коштробом Іваном, Гололобом Парфентієм. 25.03.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 21, арк. 15. Рукопис, українська мова
1020. Постанова РНК УСРР та ЦК КП(б)У «Про перебіг готування до весняної сівби одноосібних господарств». 26.03.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 13, арк. 37. Типографський примірник, українська мова
1021. Довідка сільради щодо кількості літрів та жирності зданого молока. 28.03.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Божедарівського району
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 23, арк. 31. Рукопис українська мова
1022. Повідомлення облпрокуратури про отруєння зі смертельними наслідками дітей через вживання харчових сурогатів. Березень 1933 р., Нікопольський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 902–908. Машинопис, рукопис, російська та українська мови
1023. Повідомлення, обвинувачувальний висновок про випадок свавілля колгоспників щодо розбирання насінневого матеріалу – кукурудзи. Березень 1933 р., с. Софіївка, Бердянський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 342–347. Машинопис, рукопис, українська мова
1024. Повідомлення, обвинувачувальний висновок «О готовности МТС и колхозов района к посевной кампании и ее ходе». Березень 1933 р., Генічеський район Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 268-280. Машинопис, російська мова
1025. Спецповідомлення «О продаже крестьянами своего имущества (сарай, косилки и т. д.) за небольшое количество хлеба». Березень 1933 р., Велико-Лепетиський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 50, арк. 15. Машинопис, російська мова
1026. Акти опису майна громадян за невиконання плану хлібоздачі (4 акти). Березень 1933 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 90, арк. 35-38. Рукопис, українська мова
1027. Щодо реєстрації в Царичанському районі випадків встановлення діагнозів – набряки від голода та виснаження – 166 чоловік з них – 9 померлих. Березень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 31. Машинопис, російська мова
1028. Довідка про стан смертності від голоду в Петриківському районі (хворих – 815, померлих – 43). Березень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 38. Рукопис, українська мова
1029. Витяг з доповідної записки облпрокуратора «О краже телки на почве голода». 01.04.1933 р. Якимівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 318, 320. Машинопис, російська мова
1030. Інформація райздоровінспектора в облздороввідділ про те, що по 15 населених пунктах району спостерігається смертність від голоду. 12.04.1933 р., с. Чубарівка, Чубарівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 6. Машинопис, російська мова

1031. Інформація секретаря Апостолівського райвиконкому щодо проведення хлібозаготівлі, конфіскації прихованого зерна, арештах керівників сільрад. 01.04.1933 р., с. Апостолове
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 365, арк. 415-418. Машинопис, російська мова
1032. Стаття «Очистити колгосп від куркулів» про об'яву керівництва свинорадгоспу «Брянськ» Нікопольського району ворожими елементами. 01.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1033. Доповідна записка уповноваженого по Оріхівському та Чубарівському районах щодо заходів допомоги голодуючому населенню. 04.04.1933 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 8. Машинопис, українська мова
1034. Телеграма всім прокурорам Дніпропетровської області щодо випадків приховування посівів, штучне зменшення врожайності та ін. з метою зниження хлібоздачі окремими місцевими органами, радгоспами, колгоспами, одноосібниками. 09.04.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф.Р-2262, оп. 1, дод., спр.1, арк. 31. Машинопис, російська мова
1035. Витяг з протоколу № 31 засідання секретаріата міського парткому § 3 – Сообщение о результатах расследования о поведении секретаря партячейки с. Ямбург». 09.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 96. Машинопис російська мова
1036. Рішення облбуркому щодо виконання планів хлібоздачі в одноосібному секторі. 10.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 765. Машинопис, російська мова
1037. Інформаційний лист Павлоградського райпарткому про факти канібалізму в районі. 10.04.1933 р. м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф.Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 29-30. Машинопис, українська мова
1038. Лист райвиконкому в облздороввідділ щодо прогресуючої смертності в районі з січня – березень 1933р. р. – 143 чоловіка, з их 57 – колгоспники. 10.04.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп.1, спр. 76, арк. 30. Рукопис, російська мова
1039. Постанова обкому КП(б)У «Про становище в сільгоспартілі імені Боровського Кам'янського – над - Дніпром району» від 09.04.1933р., 10.04.1933 рм. Дніпропетровськ.
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1040. Заява З. Г. Зайвого до президії сільради щодо повернення йому майна і хати, вилучених за невиконання плану хлібозаготовок. 10.04.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр. 42, арк. 57. Рукопис, українська мова
1041. Заява Сидора Левченка до президії сільради щодо повернення одежі, що була вилучена на погашення штрафу 10.04.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 49. Рукопис, українська мова
1042. Заява Родіона Зайвого щодо накладання великих штрафів та вилучення корови за невиконання плану молокоздачі. 10.04.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району Ф Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 58. Рукопис, українська мова
1043. Заява Івана Гладченко до президії сільради щодо повернення йому хати, зайнятої стройконторою. 10.04.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 42, арк. 34. Рукопис, українська мова
1044. Відомості щодо отруєння сурогатами та смертність по районах. 13.04.1933 р., с. В.-Лепетиха, Великолепетиський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85, арк. 8. Рукопис, українська мова
1045. Зведені дані про кількість голодуючих і смертність населення по сільських радах. 15.04.1933 р., Мелітопольський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 677. Машинопис, російська мова
1046. Лист райздоровінспектора про випадок канібалізму в с. Бабайківка Царичанського району. 15.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 51. Машинопис, російська мова
1047. Лист директора інспитута охорони материнства і дитинства щодо надходження 9 дітей в важкому стані з ознаками пошкоджених частин тіла. 15.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп.1, спр. 83, арк. 2, 2зв. Рукопис, російська мова

1048. Директивний лист заступника голови РВК по сільгоспзаготівлям щодо обов'язкового виконання 100% плану квітня 1933 р. по м'ясозаготівлі. 15.04.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп.1, спр. 2, арк. 12. Машинопис українська мова
1049. Директивний лист заготвідділу райвиконкому про стимулювання заготівлі шкірок ховраків, кролів, водяних пацюків шляхом виділення борошна (50 шкірок ховраків – 1 кг борошна). 15.04.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп.1, спр. 2, арк. 5. Машинопис українська мова
1050. Стаття «Якнайсуворіше карати винуватців поганої сівби». 16.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1051. Директивний лист райпарткому до голів партосередків щодо обов'язкового виконання планів м'ясозаготівлі до 01.06.1933 р., 20.04.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп.1, спр. 2, арк. 3. Машинопис, українська мова
1052. Директивний лист голови завкому вагоно-ремонтного заводу (ВРЗ) до голів сільрад району щодо заборони здачі хворої худоби в рахунок м'ясозаготівлі. 24.04.1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 16. Машинопис, українська мова
1053. Доповідна записка нач. облздороввідділу в обком КП(б)У «О мероприятиях по оказанию помощи районам с повышенной смертностью и заболеваемостью». 23.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ Ф Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 19-25. Машинопис, російська мова
1054. Стаття «Наука Новоселівки» про порушення революційної законності при проведенні колективізації в Новомосковському районі. 23.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1055. Протокол засідання сільради (Ф. Р. К.) по перегляду списків боржників по оплаті сільгосподатку за 1932 рік. Звільнили таких що виїхали з села, вмерли та потерпіли від стихійного лиха. 26.04.1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 20, арк. 32. Рукопис, українська мова
1056. Стаття «Куркульським спробам зірвати сівбу соняшника – рішучу відсіч». 26.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1057. Доповідна записка обласного прокурора обласному бюро КП(б)У щодо перекручування лінії партії на хлібозаготівлі в с. Мишурін Ріг Лихівського району. 28.04.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 5, арк. 16. Машинопис, українська мова
1058. Лист, доповідна записка «Об использовании должностного положения в личных целях в с. Мордвиновка». 29.04.1933 р. Мелітопольський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.30, арк.7–23. Машинопис, російська та українська мови
1059. Лист райздоровінспектора в облздороввідділ щодо організації допомоги голодуючим в районі. 29.04.1933 р., с. Високопілля, Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 28, 28зв. Рукопис, російська мова
1060. Інформації райздоровінспектора про кількість зареєстрованих хворих на безбілкові набряки – 739 чоловік. Квітень 1933 р., с. Чубарівка, Чубарівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1 спр. 76, арк. 7, 8. Машинопис, українська мова
1061. Лист працівника колгоспу «Червоний маяк» с. Братолюбівка Долинського району засудженого за зрив посівної кампанії. 29.05.1933 р., с. Долинське
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 509–514. Машинопис, українська мова
1062. Місячна звітність про перебіг посіву ярих культур за 1932 р. по Ново-Миколаївській сільраді. 30.05.1932 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк.103, 104. Рукопис, українська мова
1063. Політдонесення начальника політвідділу Раздоровської МТС щодо фактів провокації голоду. Квітень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 431. Машинопис, російська мова
1064. Витяг з інформації секретаря Кам'янського райпарткому «О голоде и фактах канибализма на его почве». Квітень 1933 р. Кам'янський на Дніпрі район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 313–314. Машинопис, російська мова

1065. Доповідна записка секретаря парткому «О количестве голодающих и увеличении смертности на почве голода в с. Константиновка». Квітень 1933 р., с. Костянтинівка, Мелітопольський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 675–676. Машинопис, російська мова
1066. Доповідна записка дільничного прокурора про випадки голодування та збільшення смертності на ґрунті голоду по району. Квітень 1933 р. Мелітопольський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 37, арк. 673–674. Машинопис, українська мова
1067. Лист облздороввідділу щодо забезпечення дітям молока, що лишається після здачі податку. Квітень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 63. Машинопис, українська мова
1068. Директивний лист голови облвиконкому до всіх міських та районних рад щодо великої кількості померлих в лікарнях, яких не встигають ховати. Квітень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 50. Машинопис, російська мова
1069. Директивний лист облздороввідділу та звіт про його виконання на місцях щодо надання допомоги дітям у зв'язку з послабленим харчуванням. Квітень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 45–47. Машинопис, українська мова
1070. Витяг з протоколу засідання членів правління колгоспу «Вільна селянка» по виключенню з членів колгоспу за розкрадання посів матеріалу та невиконання планів хлібоздачі: Саніна Ф. О., Неклесу П. П., Квашу М. 02.05.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 32, арк. 50. Машинопис, українська мова
1071. Лист райздоровінспектора Павлоградського району до завідуючого облздороввідділом про голодомор у районі. 03.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 33–34. Машинопис, українська мова
1072. Скарга колгоспника Токара Пилипа Яковича про незаконне вилучення худоби у сім'ї червоноармійця і голодування родини через це. 05.05.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 71. Машинопис, українська мова
1073. Акт щодо факту опору вилученню худоби у одноосібника Пошти Івана Порфіровича. 06.05.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, п. 1, спр. 67, арк. 11–12. Рукопис, українська мова
1074. Постанова бюро міськпарткому «Об отсутствии соли в полевых бригадах по артели «Червоне поле». 06.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 24, арк. 124. Машинопис, українська мова
1075. Скарга Чалик Оксани Пилипівни, мешканки с. Попова Балка про незаконне обкладання її родини сільхозподатком та тяжкий матеріальний стан. 06.05.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 30, арк. 148, 148зв. Рукопис, українська мова
1076. Доповідна записка партколегії обласної КК РКІ «О фактах насилия и издевательствах над колхозниками в Новомосковском районе». 07.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 9, арк. 534. Машинопис, російська мова
1077. Характеристика на Якименко Я. Н., який вороже відноситься до всіх завдань сільради, злісно не виконує планів хлібоздачі. 10.05.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 32, арк. 100. Рукопис, українська мова
1078. Характеристика на Штанько П. М., який дуже вороже ставиться до хлібозаготівель, не виконує планів хлібоздачі. 10.05.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 32, арк. 99. Машинопис, українська мова
1079. Постанова бюро Павлоградського райпарткому «Висновки про перевірку правильності витрачення продовольчої допомоги у колгоспах, станом на 5 травня 1933 р.». 11.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 863, арк. 7–8 зв. Машинопис, українська мова
1080. Витяг з протоколу президії Дніпропетровської міськради щодо обов'язкової здачі картоплі по колгоспниках, одноосібниках. 11.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітет заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 5. Машинопис, українська мова
1081. Лист заступника начальника обласної міліції головам сільрад щодо незаконності відмов населенню у видачі довідок про місце проживання. 11.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 116. Машинопис, російська мова

1082. Довідка організаційно-інструкторського відділу Дніпропетровського обкому КП(б)У про побиття селян на станції Перещепине та лист начальника Дніпропетровського обласного відділу ДПУ про спростування цих фактів. 12.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 87, 91а. Машинопис, українська мова
1083. Про побиття колгоспниці за пригоршню пшінки (кукурудзи) – з повідомлень облпрокурора. 12.05.1933 р. Олександрівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 667, 668, 678. Машинопис, українська та російська мови
1084. Директивний лист райвиконкому до голів сільрад про організацію плодоовочевої заготівельної кампанії. 12.05.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 67. Машинопис, українська мова
1085. Акт про крадіжку продуктів харчування з кладової дитячого садка. 14.05.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп., спр. 40, арк. 68. Рукопис, українська мова
1086. Повідомлення райздоровінспектора про захворювання через голодування у Молочанському районі. 5.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 65, 66. Рукопис, карандаш, російська мова
1087. Директивний лист голови міської ради щодо трудового улаштування селян, які тимчасово порвали зв'язок із сільськими господарствами. 15.05.1932 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 20, арк. 13, 13зв. Машинопис українська мова
1088. Директивний лист Наркомату постачання УСРР «Про порядок оплати та використання худоби, стягненої в безспірному порядку», про обкладання податком робітників, кустарів та службовців. 17.05.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Кам'янська міськрада
Мало-Олександрівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 2, арк. 47, 48. Машинопис, українська мова
1089. Спецповідомлення ДПУ щодо появи в с. Катеринівка Покровського району листівок про штучний характер голоду, створеного партією більшовиків. 19.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 669. Машинопис, українська мова
1090. Доповідна записка районного лікаря «О состоянии здоровья жителей села о крайне неудовлетворительном питании детей в дет. яслях. 21.05.1933 р., с. Гирсовка, Василівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 28, арк. 49–55. Рукопис, машинопис, російська та українська мови
1091. Роз'яснення 43-го пленуму Верховного суду СРСР щодо карної відповідальності за неприйняття мір по збереженню від порчи та загибелі зерна, а також здачу некондиційного зерна. 22.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 25, арк. 6. Машинопис, українська мова
1092. Роз'яснення Верховного суду СРСР Верховним судам союзних республік щодо репресивних заходів за невиконання обов'язкових поставок зерна державі. 22.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 21, арк. 95. Машинопис російська мова
1093. Спецповідомлення заст. нач. обласного відділу ДПУ про побиття колгоспниці головою колгоспу в Олександрійському районі. 23.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 668, 692–694, 703–709. Машинопис, російська мова
1094. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У «О неправильных сведениях и извращении линии партии в Царичанском районе». 24.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 612. Машинопис, російська мова
1095. Зобов'язання на поставку картоплі. 24.05.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. 1953, оп. 1, спр. 60, арк. 32. Типографський примірник., Рукопис, українська мова
1096. Доповідна записка райздоровінспектора про випадки людоежерства в с. Новоукраїнці та с. Крешеновка (район не вказаний). 25.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 69. Рукопис, українська мова
1097. Анонімний лист до бюро обкому КП(б)У про тяжкий стан і голод в країні з супроводжувальним листом Дніпропетровського обкому КП(б)У. 26.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 90, арк. 19, 21–25. Машинопис, українська мова

1098. Лист Дніпропетровського райкомзагу до голови сільради щодо зменшення здачі зернохліба за рахунок переходу до колгоспів одноосібних господарств. 26.05.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 75. Машинопис, українська мова
1099. Повідомлення щодо крадіжки продуктів харчування з кладової сільгоспартілі «Червоний орач» Василю Іваном Опанасовичем. 28.05.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, п. 1, спр. 67, арк. 19. Рукопис, українська мова
1100. Витяг з протоколу міського парткому «О мерах по усилению децентрализованных заготовок и сельхозпродукции». 28.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-1759, оп.2, спр.19, арк.21, 23. Машинопис, російська мова
1101. Лист до секретаріату Сталіна про голод на території Велико-Михайлівської сільради. 29.05.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У КП(б)У, Ф.П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 92. Машинопис, українська мова
1102. Зведена відомість суцільної перевірки вручення та виконання зобов'язань молокоподатку в 1933 р., 31.05.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Божедарівського району
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівського району, Ф. Р-3194, оп.1, спр.23, арк.75. Рукопис, українська мова
1103. Акти, що були складені на мешканців сільради, які відмовилися підписувати завдання про здачу картоплі та інших продуктів. Травень 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 60, арк. 1–30. Рукопис, українська мова
1104. Постанова поширеного Пленуму Солонянського райвиконкому «Про підсумки весняної посівкампанії, переведення прополочної і підготовки до хлібозаготівельної кампанії». Газета «Більшовик Солонянщини». 01.06.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 18, арк. 216. Типографський примірник, українська мова
1105. Постанова IV пленуму обкому КП(б)У «Про постанову бюро обкому щодо авансування колгоспників» ЦК ВКП(б) визнало цю постанову помилковою. 01.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1106. Витяг з протоколу засідання міського парткому «О мероприятиях по усилению охраны сел и колхозов пригородного района». 02.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр.19, арк. 70. Машинопис російська мова
1107. Лист голови міськради щодо роз'яснень постанови РНК СРСР від 25.05.1933 про прийняття нового сільгосподатку. 02.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 38, арк. 12. Машинопис українська мова
1108. Повідомлення військового прокурора «О голоде в украинских селах». 03.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп.3, спр.61, арк.418. Машинопис, російська мова
1109. Акт щодо огляду тіла невідомого – знайденого в будівлі зернової сторожки. 04.06.1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр.20, арк. 66. Рукопис, українська мова
1110. Копія листа Наркомату юстиції УСРР щодо боротьби з самосудами (прикладі по Новомосковському та П'ятихатському районах), 05.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 132. Машинопис, українська мова
1111. Роз'яснення до Закону про сільгосподаток на 1933 р., 06.06.1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп.1, спр.28, арк. 78. Машинопис, українська мова
1112. Лист комісара 7 саперного батальйона до голови Підгороднянської сільради щодо скарг червоноармієця Слуцького В. В., що його сім'я голодує. 06.06.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп.1, спр.17, арк.64. Машинопис, російська мова
1113. Стаття «Про одну серйозну помилку», передрукована з газети «Правда» щодо хиб в роботі на селі Дніпропетровського обкому КП(б)У. 06.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова

1114. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду «Про посилення боротьби з крадіжками, пограбуваннями та іншими соціально небезпечними злочинами». 07.06.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 9, 10. Машинопис, українська мова
1115. Постанова комітету заготівель сільгосппродукції при РНК СРСР «Про заборону обкладання червоноармійських господарств за нормами, встановленими для куркульських господарств». 09.06.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 33. Машинопис, російська мова
1116. Відомості про голод серед в'язнів в райміліції - колишніх комуністів, червоних партизан, керівників сільрад, колгоспів. 09.06.1933 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 739, 740. Рукопис, машинопис, українська мова
1117. Роз'яснення Наркомату постачання щодо виправлення хиб у виконанні молокоподатку. 11.06.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Божедарівського району
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 23, арк. 62. Машинопис, українська мова
1118. Протокол засідання збиральної хлібозаготівельної комісії «Про положення у ЛоцКам'янському колгоспі «Барвінок», Сухачівському колгоспі ім. Молотова та інших». 12.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 51-59. Машинопис, російська мова
1119. Спецдонесення щодо факту самосуда в Орехівському районі. 13.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 678, 679. Машинопис, російська мова
1120. Обов'язкова постанова «Про порядок проведення сільськогосподарського податку 1933 року». 13.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 28, арк. 37. Типографський примірник, українська мова
1121. Обов'язкова постанова Дніпропетровської міськради по фінансовому відділу про порядок проведення сільськогосподарського податку 1933 року. 13.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровський район, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 38, арк. 62. Типографський примірник, українська мова
1122. Резолюція пленуму ЦК КП(б)У на доповідь Степанського «Про організацію здавання хліба державі 1933 року» від 11.04.1933 р., 15.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд, Типографський примірник, українська мова
1123. Постанова обкому КП(б)У та облвиконкому «Про проведення хлібозаготівель 1933 року» від 13.06.1933 р., 15.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1124. Витяг з протоколу бюро обкому КП(б)У «О начислении обязательной поставки на приусадебные посеы колхозников». 15.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 84. Машинопис, російська мова
1125. Лист секретаря обкому КП(б)У Хатаєвича щодо необгрунтованих репресій, що мали місце у 1932 році до колгоспів, в тому числі занесених на «чорну дошку». 15.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 84. Машинопис російська мова
1126. Список «компрометуючого затриманого елемента» за крадіжки овочів і городини (5 прізвись). 17.06.1933 р., с. Єлизавето-Кам'янка, Кам'янська міськрада, Дніпропетровська область
Єлизавето-Кам'янська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3430, оп. 1, спр. 1, арк. 137. Рукопис, українська мова
1127. Стаття «Подавляться вони!» щодо крадіжок хліба в артілі «Комінтерн» Павлоградського району. 20.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник українська мова
1128. Постанова РНК СРСР та ЦК ВКП(б) «Про обов'язкові поставки зерна державі колгоспами та одноосібними господарствами з врожаю 1933 року на основі Закону від 19.01.1933 р.». 21.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1129. Витяг з протоколу засідання президії міськради «Про суцільну перевірку молокозаготівель за 1 півріччя 1933 року». 21.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 24, арк. 170. Машинопис, українська мова

1130. Директивна вказівка Наркома юстиції України щодо посилення репресивних заходів в ході виконання планів хлібоздачі державі. 23.06.1933 р. Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 27, арк. 163–164. Машинопис, українська мова
1131. Звернення обкому КП(б)У та облвиконкому до колгоспників, радгоспів та одноосібних господарств області «Організувати найпильнішу охорону врожаю». 23.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1132. Остаточні дані щодо виконання зобов'язань поставок соняшника колоспами Кам'янської міськради. 25.06.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 2, арк. 5. Рукопис, українська мова
1133. Стаття «Сільгосподаток – міцне знаряддя боротьби за соціалістичне хліборобство». Газета «Зоря», 25.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 28, арк. 97. Типографський примірник, українська мова
1134. Промова с. В. Косіора на пленумі ЦК КП(б)У «По-більшовицькому організуємо збирання врожаю і хлібоздачу». від 09.06.1933 р., 27.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник українська мова
1135. Доповідна записка Нікопольського прокурора до облпрокуратури щодо зрізання колгосків та інших випадках розкрадання колгоспного майна. 28.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 530. Машинопис, українська мова
1136. Стаття «Проти куркульських і антидержавних керівників районів і колгоспів у гальмуванні виконання завдань по хлібоздачі», 28.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1137. Стаття «Проти куркульських і антидержавних тенденцій», щодо звинувачень керівників районів області та сільгоспартілей у гальмуванні виконання завдань по хлібоздачі. 28.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1138. Постанова облвиконкому та обкому КП(б)У. 29.06.1933 р., м. Дніпропетровськ,
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 33, арк. 75. Машинопис, українська мова
1139. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури «Про боротьбу з дитячою безпритульністю». 30.06.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 11, 12. Машинопис, українська мова
1140. Стаття «Нещадно карати розкрадників колгоспного врожаю, порушників радянських законів» про перекручування лінії партії керівниками районів, сільгоспартілей, незаконне відібрання у колгоспників майна, худоби. 30.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1141. Стаття «Нещадно карати розкрадників колгоспного врожаю, порушників радянських законів» про перекручування лінії партії керівниками районів, колгоспів, знущання з колгоспників, незаконне відібрання майна, худоби, хабарництво. 30.06.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна газета «Зоря», ДАДО, Бібліотечний фонд. Типографський примірник, українська мова
1142. Постанова Дніпропетровської міськради про преміювання колгоспів, які успішно закінчили сівбу зернових. Червень 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 22, арк. 60. Машинопис українська мова
1143. Перевірочні податкові картки по молоку станом на 01.07.1933. 01.07.1933 р., с. Мало-Олександрівка, Божедарівського району
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 23, арк. 85А-86А. Машинопис, рукопис, українська мова
1144. Роз'яснення міського парткому щодо нарахування обов'язкової поставки зерна з садіб колгоспників. 02.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 83. Машинопис російська мова
1145. Стаття «Про організацію охорони й обліку врожаю під час збирання і молотьби», надрукована в газеті «Дзержинець». 02.07.1933 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр.33, арк.74. Машинопис, українська мова
1146. Протокол загальних зборів сільради щодо виконання хлібоздачі, 04.07.1932 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 32, арк. 8, 8зв. українська мова

1147. Лист Дніпропетровського міського відділу постачання головам сільрад щодо негайного забезпечення надходження м'ясопродукту від куркульських господарств, 05.07.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 145. Машинопис, українська мова
1148. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду щодо великої кількості бродяг та жебраків на вузлових залізничних станціях, 03.07.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, ФР – 2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 23. Машинопис, українська мова
1149. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду «Про боротьбу зі спекуляцією хлібом». 04.07.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, ФР – 2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 24, 26. Машинопис, українська мова
1150. Приговор суду щодо голови Балківської сільради, засудженого на 3 роки за порушення ревзаконності. 05.07.1933 р., с. В.-Токмак, Великотокомацький район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 13, арк. 315, 315зв. Машинопис, українська мова
1151. Акт про стан сім'ї громадянина Слуцького В. В., який в листах сину скаржився, що сім'я голодує. (перевіркою виявлено, що має в наявності корову, город, жито та картоплю), 06.07.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 62. Рукопис, українська мова
1152. Витяг з протоколу засідання облбуркому «О ликвидации разрушенных хуторов». 06.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 108. Машинопис, російська мова
1153. Копія листа Наркомату юстиції УСРР «Про самосуди», боротьбу з класово-небезпечними елементами. 09.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1520, оп. 3, спр. 1, арк. 217. Машинопис, російська мова
1154. Протокол засідання фінсекції Дніпропетровської міської ради про витрачання коштів, отриманих від продажу куркульського майна. 09.07.1933 р., с. Любимівка, Дніпропетровська міськрада
Любимівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2730, оп. 1, спр. 21. Рукопис, українська мова
1155. Витяг з протоколу Дніпропетровської обласної уборочної комісії «О порядке организации хлебосдачи в единоличных хозяйствах». 09.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 116, 117. Машинопис українська мова
1156. Роз'яснення уповноваженого комітету заготівель по Дніпропетровській області щодо випадків перебору зерна від колгоспів та одноосібників. 11.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 1, арк. 51. Машинопис, російська мова
1157. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду «Про репресії у справах зрізання колосків». 12.07.1933 р., м. Синельникове Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 36–39. Машинопис, українська мова
1158. Постанова про притягнення до суду Абрамова Тимофія Карповича за крадіжку продуктів з приватних погребів. 12.07.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, п. 1, спр. 96, арк. 121, 121 зв. Рукопис, українська мова
1159. Протокол № 5, п. 3 рішення облбуркому «Про затвердження річного плану надходження мерчуку по області». 13.07.1933 рм. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 34, 35. Машинопис, російська мова
1160. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду з роз'ясненнями Наркомату юстиції УСРР з питань притягнення до судової відповідальності за різання колосків колгоспниками та одноосібниками на своїх власних городах. 13.07.1933 р., м. Синельникове Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, ФР – 2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 55. Машинопис, українська мова
1161. Телеграма Сталіна і Молотова, супроводжувальна записка обкому КП(б)У щодо виконання постанови ЦК ВКП(б) про повернення ссуд, наданих колгоспам навесні. 13.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 112. Машинопис, російська мова
1162. Копія листа прокуратури ОДПУ України щодо збереження врожаю від крадіжок. 14.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 595–597. Машинопис, російська мова

1163. Постанова президії Мелітопольської контрольної комісії «О кулацком преуменьшении урожайности по племхозу «Аккермень». 15.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. 1530, оп. 3. Машинопис, російська мова
1164. Перелік колгоспів Кам'янської міськради. 15.07.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітет заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, арк. 44. Рукопис, Машинопис, українська мова
1165. Перелік осіб, засуджених за крадіжку колосків та городини і яких пропонується відпустити під підписку про невиїзд через переповненість камер затриманих і арештованих. 15.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 729. Машинопис, українська мова
1166. Директива Наркомату юстиції УСРР щодо випадків перекручування лінії партії про хлібоздачу. 17.07.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 49. Машинопис, українська мова
1167. Директивний лист райуповноваженого комітету заготівель сільгоспродукції при РНК СРСР щодо ліквідації негативних явищ, які мали місце під час заготівельної кампанії у 1932 р. та виконання планів хлібоздачі у 1933 році у встановлені строки. 17.07.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 25, арк. 5. Машинопис, українська мова
1168. Пропозиції щодо проведення косовиці сільрадами Дніпропетровської міськради. 18.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 19, арк. 88. Машинопис, українська мова
1169. Директивний лист Дніпропетровської обласної прокуратури та суду про використання заарештованих для роботи по радгоспах, колгоспах тощо. 19.07.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 34, 35. Машинопис, українська мова
1170. Спецповідомлення про масові випадки отруєння і кишково-шлункових захворювань у м. Кам'янському. 20.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 86. Машинопис, російська мова
1171. Положення про облік виконання зобов'язань хлібоздавання колгоспниками, одноосібниками та куркулями. 25.07.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітет заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 1, арк. 26. Машинопис, українська мова
1172. Директива першого секретаря обкому КП(б)У Хатаєвича щодо виплати колгоспникам мізерних паїв на трудовні, зрив збиральної кампанії та притягнення до відповідальності керівників. 25.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 19, арк. 100–100 зв. Типографський примірник, російська мова
1173. Положення комітету заготівель «Про облік в сільрадах виконання зобов'язань й хлібоздавання колгоспниками, одноосібниками та куркулями в хлібну кампанію 1933 року». 25.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 27, арк. 75. Машинопис, українська мова
1174. Постанова міського парткому «О ходе косовицы, молотьбы и хлебодаче по селянському сектору». 25.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 29. Машинопис, російська мова
1175. Акт про притягнення до відповідальності Сипало Карпа Яковича за приховування хліба. 26.07.1933 р., с. Широке Верхньодніпровський район Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. 1370, оп. 1, спр. 68, арк. 257. Рукопис, українська мова
1176. Пропозиції щодо організації харчування колгоспників. 26.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 19, арк. 91. Машинопис, українська мова
1177. Постанова Петриківського уборчкому «Про перебіг косовиці, обмолоту і хлібоздачі по району». 28.07.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28. Типографський примірник, українська мова
1178. Роз'яснення заступника голови райвиконкому по сільгоспзаготівлям про обкладання податком по м'ясозаготівлі різних категорій населення. 29.07.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 63. Машинопис, українська мова
1179. Лист секретаря обкому КП(б)У Хатаєвича щодо збільшення темпів косовиці, обмолоту та хлібоздачі. 29.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 33. Машинопис, російська мова

1180. Доповідна записка щодо випадків кишково-шлункових захворювань робочих заводу № 35 м. Павлограда. 31.07.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 76. Машинопис, російська мова
1181. Директивний лист Верхньодніпровського райкому КП(б)У щодо тривожного стану із проведенням хлібозаготівель. Липень 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 220. Машинопис, українська мова
1182. Спецповідомлення про отруєння 47 колгоспників сільгоспартілі «Іскра» в Запорізькому районі. 01.08.1933 р., м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 55, 56. Машинопис, російська мова
1183. Додаток до протоколу бюро обкому про перебіг виконання липневого плану хлібозаготівель в області. 02.08.1932 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 10–13. Машинопис, українська мова
1184. Список осіб, позбавлених землекористування за рішенням райуборчкомів. 02.08.1933 р., с. Ппова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 27, арк. 79. Рукопис, українська мова
1185. Інформація прокурора Синельниківського району до обласної прокуратури з приводу відібрання в одноосібному секторі посівної площі. 05.08.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 89, 90. Машинопис, українська мова
1186. Лист Верхньодніпровського РВК до голів сільрад про «опортуністичне ставлення» до хлібоздачі і покарання винних керівників. 07.08.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 224. Машинопис, українська мова
1187. Директивний лист Солонянського райвиконкому до голів сільрад щодо активізації роботи м'ясозаготівлі. 09.08.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 46. Машинопис, українська мова
1188. Інструкція «О порядке перезаявки населения (прописка паспортов и временных удостоверений) по г. Днепропетровску и в селах, входящих в состав городского совета». 10.08.1933 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 48, арк. 4. Типографський примірник, російська мова
1189. Директивний лист облвиконкому до всіх голів райвиконкомів, сільських рад та колгоспів щодо боротьби з розкраданням соціалістичної власності. 11.08.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область,
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 116. Машинопис, російська мова
1190. Заяви гр. Барана М. щодо зняття нарахування плану хлібоздачі зі степової землі. 12.08.1933 р., с. Попова-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 20, арк. 23, 24. Рукопис, українська мова
1191. Спецповідомлення щодо масових випадків захворювання робочих Криворізького металургійного заводу на кишкові розлади – 100 випадків. 13.08.1933 р., м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 50, 52. Машинопис, російська мова
1192. Положення про облік в сільраді, виконання зобов'язань з хлібоздавання колгоспниками, одноосібниками та куркулями в хлібну кампанію. 1933р., 14.08.1933 р., с. Широке Верхньодніпровський район Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 213. Машинопис, українська мова
1193. Директивний лист голови Верхньодніпровського РВК до голів сільрад про незадовільний стан виконання плану хлібоздачі. 14.08.1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 84, арк. 230. Машинопис, українська мова
1194. Лист наркомату юстиції УРСР до облпрокурорів про випадки застосування невинуватених репресій. 16.08.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 442–443. Машинопис, українська мова
1195. Телеграма голови райвиконкому до голів сільрад про застосування репресій за невиконання плану мобілізації коштів. 16.08.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 20, арк. 127. Машинопис українська мова
1196. Лист Солонянського райвиконкому про притягнення до кримінальної відповідальності за невиконання планів хлібозаготівлі голів сільрад. 21.08.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 49. Машинопис, українська мова

1197. Роз'яснення щодо накладання штрафів на колгоспи за невиконання всіх без винятку видів натур поставок. 24.08.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 27, арк. 57. Машинопис, українська мова
1198. Акт щодо перегляду зобов'язань по м'ясоподатку одноосібних господарств сільради чере висилку, засудження, вибуття у 1932 році. 26.08.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 31, арк. 34. Рукопис, українська мова
1199. Доповідна записка щодо масових отруєнь на ст. Мокра Запорізького району. 28.08.1933 р., м. Запоріжжя, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 57. Рукопис, російська мова
1200. Інструкція Наркомату постачання СРСР «О порядке проведения постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) об обязательной поставке мяса государству в 1934 г.». 28.08.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 24, арк. 52–58. Машинопис, українська мова
1201. Постанова облвиконкому та обкому КП(б)У «Про запровадження в життя рішення ЦК ВКП(б) і РНК СРСР «Про допомогу безкорівним колгоспникам у придбанні корів» – газета «Зоря». 30.08.1933 р., м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 79. Типографський примірник, українська мова
1202. План хлібозаготівель по Підгороднянській сільраді. Серпень 1933 р с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Сільгоспартіль ім.Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф.Р-3014, оп. 1, спр. 17, арк. 66. Машинопис, російська мова
1203. Директивний лист комітету заготівель РНК УСРР щодо невиконання плану поставок картоплі державі. Серпень 1933р., м. Дніпропетровськ
Райуповноважений комітету заготівель РНК УСРР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 3, арк. 7, 21. Машинопис, російська мова
1204. Лист голови Дніпропетровської міської ради до голови сільради щодо неприпустимих випадів відбирання паспортів у мешканців сільради. 03.09.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 22, арк. 32. Машинопис, українська мова
1205. Витяг з протоколу № 80 засідання президії Дніпропетровської міськради «Про перебіг виконання плану м'ясозаготівель в 3 кв.». 05.09.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада; Ломівка, Дніпропетровська міськрада
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 21, арк. 51–52. Машинопис, українська мова
1206. Застереження райуповноваженого по заготівлі до голови сільради про обов'язкову здачу зерна з посівів на садибах колгоспників. 06.09.1933 р., с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп.1, спр.25, арк.7. Машинопис, українська мова
1207. Протокол засідання комісії по перевірці виконання державного зобов'язання по м'ясоздачі по Кам'янському району. 07.09.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр.33, арк.31. Машинопис, українська мова
1208. Спецповідомлення про отруєння колгоспників в Михайлівському районі. 10.09.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 61. Машинопис, російська мова
1209. Спецповідомлення в Наркомздрав УСРР щодо масових кишкових захворювань бійців Дніпропетровського дивізіона військ ОДПУ. 11.09.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр.74, арк. 85, 87, 115–119. Машинопис, російська мова
1210. Директивний лист уповноваженого комітету заготівель про норми здачі соняшника колгоспами, радгоспами та одноосібниками Кам'янської міськради. 13.09.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УСРР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 2, арк. 20. Машинопис, російська мова
1211. Списки злісних нездатчиків молока по артілях «Гремучей» та «Червоний колос». 14.09.1933 р., с. Одарівка, Кам'янська міськрада
Одарівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2602, оп.1, спр. 3-А, арк. 80, 81. Рукопис, українська мова
1212. Постанова президії Петриківського РВК «Про організацію громадського комітету по збудуванню ескадрилії імені тов. Хатаєвича та розмір і методи внесків». 15.09.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 43. Машинопис, українська мова

1213. Постанова президії Петриківського РВК «Про перебіг виконання квартального плану м'ясозаготівель». 17.09.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 67. Машинопис, українська мова
1214. Постанова Кам'янської міськради про штрафування односібників за зрив заготівлі картоплі. Надано перелік прізвищ по 5 сільрадах. 27.09.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 13. Машинопис, українська мова
1215. Директивний лист щодо заходів боротьби з харчовими отруєннями. 28.09.1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 66. Машинопис, російська мова
1216. Список односібних господарств сільради, яким належить сплатити гроші за зданий хліб. Вересень 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 23, арк. 14, 15. Рукопис, українська мова
1217. Інформація Павлоградського райпарткому «Про стан осінньої засівної та хлібозаготівельної кампанії». 01.10.1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 65, арк. 41–43. Машинопис, українська мова
1218. Ордер про притягнення до відповідальності за невиконання плану здачі картоплі по Романківській сільраді. Надано 170 прізвищ по Одар'ївській, Криничанській, Степанівській, Василівській, Новоселівській та ін. сільрадах. 02.10.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 18, 14. Типографський бланк, рукопис, українська мова
1219. Про випадки зриву осінньої сівби, невиходу на роботу за атестацією Сипала Василя, Клименка Миколи, Клименка Олександра на ст. Верхівцеве. 03.10.1933 р., с. Верхівцеве, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широчанська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, п. 1, спр. 96, арк. 182. Рукопис, українська мова
1220. Постанова райуповноваженого щодо виконання штрафних санкцій за 48 годин проти колгоспу «Січовик» за невиконання плану здавання картоплі. 04.10.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 23. Рукопис, російська мова
1221. Пояснення райуповноваженого комітету заготівель по Кам'янській міськраді щодо погашення насінної ссуди колгоспом «Держинець-Кооператор». 07.10.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 6, спр. 11. Рукопис, російська мова
1222. Постанова президії Дніпропетровської міськради з питання заготівлі картоплі. 08.10.1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 30, арк. 14, 15. Машинопис, російська мова
1223. Сводка щодо виконання завдань заготівлі картоплі та накладанні штрафу за невиконання по Кам'янській міськраді. 10.10.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 31. Рукопис, українська мова
1224. Витяг з протоколу № 82 засідання президії Дніпропетровської міськради «Про стан перебігу розподілу наслідків господарювання по колгоспах Дніпропетровського району за 1933 р.». 10.10.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 21, арк. 83–85. Машинопис, українська мова
1225. Витяг з протоколу № 82 засідання президії Дніпропетровської міськради «Про проведення дня врожаю та колективізації». 10.10.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 21, арк. 69. Машинопис, українська мова
1226. Директивний лист Наркомату юстиції УСРР щодо ліквідації випадків незаконних арештів. 15.10.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 134. Машинопис, українська мова
1227. Заява Дробот Одарки щодо зняття з неї степової землі тому що вона дуже стара і не в змозі її обробляти. 16.10.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 20, арк. 8. Рукопис, українська мова
1228. Наказ Наркомату юстиції та Генерального прокурора УСРР «Про неприпустимість порушень встановлення лімітів для закритих П.Т.У.». 17.10.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 132, 132 зв., 133. Машинопис, українська мова

1229. По господарський список про наявність худоби у одноосібників та членів колгоспу, що мають худобу в індивідуальному користуванні. 18.10.1933 р., с. Мало-Олександрівська сільрада, Божедарівський район
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівський район, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 2, арк. 30–35. Рукопис, українська мова
1230. Витяг з протоколу № 82 засідання президії Дніпропетровської міськради про виконання контрактацийних умов по здачі сільгоспродукції. 21.10.1933 р., м. Дніпропетровськ
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 19, арк. 1–2. Машинопис, українська мова
1231. Лист міського фінвідділу щодо незадовільного стану обов'язкових селянських платежів у 1933 р., та необхідності організації роботи по стягненню платежів виключно методом агітації. 23.10.1933 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 58, арк. 75. Машинопис, українська мова
1232. Протокол засідання виїзного бюро скарг Кам'янська міськради щодо розгляду скарг про відібрання корів за невиконання планів хлібозаготівлі. 31.10.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 37, арк. 3. Зв. Рукопис, українська мова
1233. Телефонограма міського парткому щодо прискорення темпів збиральної, хлібозаготівельної кампанії та сівби». Жовтень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровська міськрада, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 11 українська мова
1234. Директивний лист комітету заготівель РНК УСРР щодо незадовільне виконання плану поставок державі соняшника. 01.11.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УСРР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 2, арк. 24. Машинопис, російська мова
1235. Лист Наркомату юстиції УСРР щодо проведення судової політики. 14.11.1933 р., м. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, ФР – 2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 152, 152зв., 153, 153 зв., 154. Машинопис, українська мова
1236. Директивний лист райвиконкому до голів сільрад про обкладання податку по м'ясопоставкам служників релігійних культів. 14.11.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 25, арк. 8. Машинопис, українська мова
1237. Акт щодо перевірки списку осіб, що не виконали м'ясоподаток. 15.11.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 31, арк. 9. Рукопис, українська мова
1238. Постанова президії Петриківського РВК «Про розвиток індивідуального тваринництва колгоспників». 18.11.1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 10. Машинопис, українська мова
1239. Витяг з протоколу № 84 засідання президії Дніпропетровської міськради про перебіг виконання плану молокоподатку за 4 квартал. 1933 р., 20.11.1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 21, арк. 19–22. Машинопис, українська мова
1240. Лист уповноваженого комітету заготівель по Дніпропетровській області щодо невиконання поставок соняшника 17 районами області. 23.11.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УСРР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 2, арк. 28. Машинопис, російська мова
1241. Пропозиції по активізації виконання плану збору соняшника. 23.11.1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 19, арк. 16. Машинопис, українська мова
1242. Повідомлення щодо рішення президії Попово-Балківської сільради про накладання штрафу на Гунька Луку Олександровича за невиконання плану здачі молока. 26.11.1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 27, арк. 3. Рукопис, українська мова
1243. Постанова РНК УСРР та ЦК КП(б)У «Організація державних заготівель – масла, молока і сиру на 1934 р.». 27.11.1933 р., с. Одарівка, Кам'янської міськради
Одарівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3602, оп. 1, спр. 6, арк. 1. Типографський примірник, українська мова
1244. Директивний лист комітету заготівель РНК УСРР «Про подальший порядок ведення обліку в районах та недовиконання зобов'язань по хлібопоставкам та натуроплати». 28.11.1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УСРР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 3, арк. 94. Машинопис, російська мова

1245. Матеріали про перебіг і результати чистки Васильківської, Велико-Лепетиської, Солонянської, Нижньо-Сирогозької парторганізацій, пов'язаних зі зривом хлібозаготівель. Листопад 1932 – січень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 93, арк. 1–121. Машинопис, Рукопис, українська та російська мови
1246. Інформації про стан хлібозаготівлі, засміченість парторганізацій на Дніпропетровщині контрреволюційними елементами. Листопад 1932 – січень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 92, арк. 1–113. Машинопис, українська та російська мови
1247. Постанова бюро Солонянського райпарткому щодо боротьби з епідемією висипного тифу. 05.12.1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 20, арк. 93. Машинопис, українська мова
1248. Постанова президії Кам'янська міськради на доповідь міського прокурора про стан революційної законності в районі. 06.12.1933 р., с. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр. 33, арк. 88. Машинопис, українська мова
1249. Постанова президії Кам'янська міськради про стягнення штрафу за невиконання плану хлібозаготівлі з Шаповала Пилипа Івановича. 08.12.1933 р., с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр. 29, арк. 1. Рукопис, українська мова
1250. Спецповідомлення щодо випадків отруєння в с/артілі ім. Войкова Долинського району через вживання хліба з неякісної муки. 25.12.1933 р., с. Долина, Долинський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр.74, арк. 109. Машинопис, українська мова
1251. Постанова президії Кам'янської міськради «Про стан тваринництва в районі». 28.12.1933 р., с. Одарьівка, Кам'янська міськрада
Одарьївська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3602, оп. 1, спр. 1. Машинопис, українська мова
1252. Директивний лист голови міськради щодо застосування заходів репресивного характеру до колгоспів, занесених на «чорну дошку». 28.12.1933 р., м. Кам'янське
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр.33, арк. 106. Машинопис, українська мова
1253. Постановляюча частина протоколу загальних зборів членів сільради щодо допомоги у пошуках схованого хліба та здачі його державі. Грудень 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп.1, спр. 8, арк. 44. Рукопис, українська мова
1254. Інформаційний лист Наркомату юстиції УСРР щодо злочинів протидії хлібозаготівлі, самосуду та інш. Нікопольський, Кам'янський, Долинський, Павлоградський, Новомосковський, Оріхівський райони. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 4, арк. 23–36. Машинопис, українська мова
1255. Звинувачувальне заключення щодо жителя с. Петропавлівки, голови колгоспу «Більшовик» щодо саботажу виконання плану хлібозаготівель. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 549. Машинопис, російська мова
1256. Перелік керівників області, які відряджені в райони для проведення хлібозаготівельної кампанії. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 685. Машинопис, російська мова
1257. Доповідна записка слідчого облпрокуратури щодо зловживань в Павлоградському районі та саботажі хлібозаготівель. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 573–579. Машинопис, російська мова
1258. Доповідна записка у справі керівництва Межирічської сільради Павлоградського району, які звинувачувалися у саботажі хлібозаготівель, розбазарюванні хліба та зв'язках з куркульськими елементами. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк.556–567. Машинопис, російська мова
1259. Інструктивний лист (автор невідомий) «О порядку проведення репресій против собирателей колосков, саботаже хлебозаготовок в Апостоловском районе». 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 532, 533. Машинопис, російська мова
1260. Інформаційний лист про терористичний акт в Нікопольському районі проти учасника чистки робітників радгоспів Семенюк Д. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 333–334. Машинопис, українська мова

1261. Статистичні відомості щодо кількості заарештованих по районах області. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 189. Машинопис, російська мова
1262. Лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича про масове виселення «хуліганів, куркулів і дезорганізуючого елемента» з Дніпропетровської області. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 1865, арк. 28–35. Машинопис, українська мова
1263. Копія анонімного листа про голод у Дніпропетровській області з резолюцією секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 587, арк. 29–31. Машинопис, українська мова
1264. Лист секретаря обкому КП(б)У М. Хатаєвича до секретарів райпарткомів і голів райвиконкомів про факти голодної смерті. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 1865, арк. 13–16. Машинопис, українська мова
1265. Інформаційне зведення Дніпропетровського обкому КП(б)У про факти голоду і голодної смерті. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 609, арк. 1–4, 11. Машинопис, українська мова
1266. Список людей, які померли від голоду в Межівському районі Дніпропетровської області. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 77, арк. 3. Машинопис, українська мова
1267. Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до РНК УРСР про епідемію висипного тифу. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 70, арк. 33. Машинопис, українська мова
1268. Повідомлення начальника політвідділу Раздорівської МТС про вбивство батьком сина з ціллю годування родини. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 9, арк. 431. Машинопис, українська мова
1269. Довідка облпрокурора про факти канібалізму у Дніпропетровській області. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 1, арк. 5. Машинопис, українська мова
1270. Лист завідуючого Дніпропетровським облздороввідділом Шрайбера до Павлоградського райздоровінспектора про відсутність реєстрації померлих. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 4. Машинопис, українська мова
1271. Скарги про видібрання зернового фуражу в артілі «Червоногвардієць». 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1530, оп. 3, спр. 22, арк. 54–55. Рукопис, українська та російська мови
1272. Доповідна записка про несвоєчасне постачання хлібом та харчами робітників управління «Нікопольбуд». 1933 р., м. Нікополь, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 736–743. Машинопис, рукопис, російська та українська мови
1273. Політдонесення політвідділу П'ятихатської МТС «Об организации охраны колхозных полей от сборщиков колосков». 1933 р. Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 629. Машинопис, російська мова
1274. Доповідні записки, інформації, листи «О незаконном изъятии в лесхозах области урожая 1932 г.». 1933 р. Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 438–453–474. Машинопис, рукопис, українська та російська мови
1275. Доповідна записка «О раскулачивании и проведении посевной кампании хлебозаготовок в районах области административными методами». 1933 р., Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 390–392. Машинопис, російська мова
1276. Доповідна записка про випадки канібалізму в Олександрійському, П'ятихатському і Синельниківському районах. 1933 р., Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 15, арк. 328–329. Машинопис, російська мова
1277. Лист голови Дніпропетровського облвиконкому Гаврилова до голів райвиконкомів, сільрад та колгоспів про боротьбу з самосудами. 1933 р., с. Кринички, Криничанський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Криничанського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 84, арк. 140. Машинопис, українська мова

1278. Доповідна записка щодо проведення медогляду в населених пунктах району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр.150, арк.754. Машинопис українська мова
1279. Доповідна записка Високопільського райкому щодо фактів голоду в с. Заградівка. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп.1, спр. 755, арк. 3, 4. Машинопис українська мова
1280. Спецповідомлення, листи щодо голоду в с. Гирсівка, в тому числі в сім'ях червоноармійців. 1933 р. с. Гирсовка, Ново-Василівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп.3. спр.49, арк.61–69. Машинопис, рукопис, російська та українська мови
1281. Перелік голів сільрад Кам'янської міськради, 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, спр. 43. Рукопис, російська мова
1282. Відомості щодо врожаю 1933р. г. та потреби річних витрат зернових по радгоспу «Чиста лінія». 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, спр. 29. Рукопис, російська мова
1283. Відомості щодо посівів та валовому збору зернових по радгоспу «Червоний вал». 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, спр. 28. Рукопис, російська мова
1284. Лист завідуючого П'ятихатською міжрайонною заготконторою щодо поставок колгоспами некондиційного зерна, 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, спр. 5. Машинопис, російська мова
1285. Лист до редакції газети «Дзержинець» про порядок заміни однієї сільгоспкультури на іншу при виконанні державних зобов'язань. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК РСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 7, спр. 4. Рукопис російська мова
1286. Відомості нарахування та виконання плану заготівель сільгосппродуктів. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК СРСР, Ф. Р-2819, оп. 1, спр.10, арк. 1–11. Рукопис, машинопис, російська та українська мови
1287. Директивний лист комітету заготівель РНК УСРР щодо організації хлібозаготівельної компанії в 1933 р., 1933 р., м. Дніпропетровськ
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр.1, арк.18. Машинопис, російська мова
1288. Перелік недостатньої площі посіву по садибах колгоспників Кам'янської міськради. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр.5, арк.21. Рукопис, українська мова
1289. План хлібоздачі по селянському сектору на 1933 р. по колгоспах Кам'янської міськради. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 5, арк. 11, 14. Рукопис, українська мова
1290. Лист уповноваженого по області щодо надходження хлібу від куркульських господарств. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр.4, арк. 88. Машинопис, російська мова
1291. Лист уповноваженого комітету хлібозаготівель щодо накладення штрафу за невиконання плану хлібоздачі. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 32. Машинопис, російська мова
1292. Постанова президії Кам'янської міськради щодо штрафування одноосібників, які саботують виконання плану здачі картопі. Надано перелік прізвищ по Романківській, Тритузнянській та Карнаухівській сільрадам. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 4, арк. 15. Машинопис, українська мова
1293. Директивний лист комітету заготівель РНК УРСР щодо виконання постанови про перекидання зерном невиконаних зобов'язань по картоплі. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 1, арк. 104. Машинопис, українська мова
1294. Відомість надходження обов'язкових поставок зерна державі по Кам'янській міськраді. 1933 р., м. Кам'янське, Дніпропетровська область
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф. Р-2820, оп. 1, спр. 1, арк. 96. Рукопис, українська мова

1295. Роз'яснення комітету заготівель сільгосппродукції РНК УРСР щодо конфіскації майна та накладання штрафів за порушення строків здавання хліба та картоплі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Райуповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2820, оп. 1, спр.1, арк.52. Машинопис, російська мова
1296. Відомість про посівні площі по Дніпропетровському району на 1933 р. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 73. Машинопис, українська мова
1297. Порівняльні дані здачі хліба по колгоспах Дніпропетровської міськради за 1931–1932 та 1932–1933 рр. 1931-1933 р., м. Дніпропетровськ.
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 60, 72. Машинопис, українська мова
1298. Питома вага продовольчих культур в хлібоздачі по району за 1932–1933 рр. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп.1, спр. 9, арк. 68. Машинопис, українська мова
1299. Порівняльні дані по хлібоздачі по Дніпропетровському району за 1931, 1932, 1933 рр. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 67. Машинопис, українська мова
1300. Звіт про виконання плану хлібоздачі за 1933 р. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 63. Машинопис, українська мова
1301. Основні економічні показники по колгоспах Дніпропетровської міськради. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 58. Машинопис, українська мова
1302. Відомість щодо площі засіву врожаю та вилучення державою зерна в одноосібних господарствах. 1931–1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр.9, арк. 53. Машинопис, українська мова
1303. Відомість фактичного посіву озимих та ярових культур по Дніпропетровському району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 52. Машинопис, українська мова
1304. Перелік колгоспів та окремих сіл прикріплених до заготпунктів по здачі зерна. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 47. Машинопис, українська мова
1305. Акт перевірки виконання Закону про обов'язкову поставку зерна державі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 43, 44. Машинопис, українська мова
1306. Здача натуроплати за роботу тракторів колгоспами області. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр.9, арк.21, 23, 24. Машинопис, українська мова
1307. Список сілрад, по яких виявлені утаєнні посіви озимини. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 15. Машинопис, українська мова
1308. Список сілрад, по яких одноосібники перейшли до колгоспів. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп.1, спр. 9, арк. 14. Машинопис, українська мова
1309. Список сілрад, які мають одоноосібний сектор і притягнені до оподаткування. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп.1, спр.9, арк. 19. Машинопис, українська мова
1310. Відомість надходження хліба від колгоспів Дніпропетровської міськради в 1931-1933 рр., 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 103. Рукопис українська мова
1311. План здачі хліба по Дніпропетровському району на 1933 р. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп.1, спр.9, арк.97. Машинопис, українська мова
1312. Звіт про наслідки осінньої посівної кампанії озимини за 1932 р. 1933 р. м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр.9, арк. 84. Машинопис, українська мова
1313. Постанова Дніпропетровської міськради щодо поставок соняшника одноосібними господарствами. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Уповноважений комітету заготівель РНК УРСР, Ф.Р-2819, оп. 1, спр. 9, арк. 75. Машинопис, українська мова
1314. Доповідна записка Високопільського райкому КП(б)У щодо фактів голоду в с. Заградівка. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф.П-19, оп. 1, спр. 755, арк. 3, 4. Машинопис, українська мова

1315. Доповідна записка щодо проведення медогляду в населених пунктах Високопільського району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 150, арк. 754. Машинопис, українська мова
1316. Інформація щодо повернення боргів за надання харчової допомоги з врожаю 1932 р. комуною ім. Ульянова. 1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада
Сільгоспартіль ім. Ульянова с. Підгородне Дніпропетровського району, Ф. Р-3014, оп. 1, спр. 15, арк. 95. Машинопис, українська мова
1317. Відомості щодо притягнення до відповідальності за невиконання планів хлібозаготівлі (список на 68 осіб). 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 245–247. Рукопис, українська мова
1318. Список осіб, що були оштрафовані за невиконання плану здачі м'яса і молока. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 177. Рукопис, українська мова
1319. Відомість про накладання та стягнення штрафів за невиконання плану здачі м'яса і молока. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 166. Рукопис, українська мова
1320. Копія типової угоди на контрактацію овочів врожаю 1933р. одноосібних бідняцько-середняцьких господарств підписана Ситалом Іваном Федоровичем. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 144. Рукопис, українська мова
1321. Постанова президії Верхньодніпровського РВК про проведення хлібозаготівлі і з власних ділянок колгоспників, що не були усупільнені. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 18. Рукопис, українська мова
1322. Директивний лист Верхньодніпровського РВК про доведення колгоспам та одноосібникам завдань хлібозаготівлі та про пошкваллення роботи проти куркульства. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 97. Машинопис, українська мова
1323. Список осіб, на яких було накладено штрафи за невиконання планів хлібозаготівлі. 1933 р., с. Широке, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Верхньодніпровського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 68, арк. 84. Рукопис, українська мова
1324. Зобов'язання щодо поставки зерна державі Білоус Наталки – 1 центнер 51 кг. 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 60, арк. 32. Типографський римірник., Рукопис, українська мова
1325. Лікарське свідоцтво про смерть № 31 на Грінченка Дмитра Максимовича – померлого від дифтерії. 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 133. Рукопис, українська мова
1326. Лікарське свідоцтво про смерть № 30 на Стоменко Захара Григоровича – померлого від запалення нірок 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 132. Рукопис, українська мова
1327. Лікарське свідоцтво про смерть № 26 на Кучу Івана Опанасовича, померлого від запалення нірок, 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 20, арк. 130. Рукопис, українська мова
1328. Список осіб, що не виконали норми здачі молока, 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 61, арк. 1. Рукопис, українська мова
1329. Акт про притягнення до судової відповідальності за невиконання плану хлібозаготівель Барабаша Павла Омеляновича, 1933 р., с. Аули, Кам'янська міськрада
Аульська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1953, оп. 1, спр. 59, арк. 1. Рукопис, українська мова
1330. Описи майна, вилученого у осіб, які не виконали особисті плани хлібозаготівлі, 1933 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 5, арк. 53, 54, 55. Рукопис, українська мова

1331. Список господарства Благовіщенської сільрада, які «вибули невідомо куди» (вказано 29 прізвищ). 1933 р., с. Благовіщенка, Кам'янська міськрада
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 75, арк. 4. Рукопис, українська мова
1332. Постанова уповноваженого комітету заготівель РНК на Україні «Про обов'язкову поставку зерна державі». 1933 р., м. Харків
Благовіщенська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2699, оп. 1, спр. 50, арк. 18. Типографський примірник, українська мова
1333. Статистичні картки, складені сільрадою та щомісячні дані про громадянський стан мешканців сільради. 1933 р., Елізавето-Кам'янка, Кам'янська міськрада
Елізавето-Кам'янська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-3430, оп. 2, спр. 1, арк. 10–18. Рукопис, українська мова
1334. Акти опису майна за невиконання планів хлібозаготівель (13 осіб). 1933 р., с. Карнаухівка, Кам'янська міськрада
Карнаухівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2721, оп. 1, спр. 30, арк. 1–23. Рукопис, українська мова
1335. Акти на конфіскацію майна Бурчака Стефана та Куценка Микити – куркульських елементів. 1933 р., с. Карнаухівка, Кам'янська міськрада
Карнаухівська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-2721, оп. 1, спр. 28, арк. 1, 2, 5. Рукопис, українська мова
1336. Акт про виконання плану хлібозаголі станом на 2 лютого 1933р. артілью ім. Леніна. 1933 р., с. Чаплине, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 19, арк. 102. Рукопис, українська мова
1337. Відомість плану хлібозаготівлі на 1932 р. по господарствах сільради. 1933 р., с. Чаплине, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 19, арк. 23. Рукопис, українська мова
1338. Директивний лист Дніпропетровського облвиконкому щодо поширення самосудів по відношенню до крадіїв продуктів. 1933 р., с. Магдалинівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп.1, спр. 36, арк. 58. Типографський примірник, російська мова
1339. Передова стаття в газеті «Правда» «Більшовики Дніпропетровщини, зустрічайте роковини Жовтня закінченням хлібоздачі». 1933 р., Магдалинівський район, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Магдалинівського району, Ф. Р-2707, оп. 1, спр. 35, арк. 63, 63 зв. Газета, українська мова
1340. Акт про приховування хлібу гр. Леон Христіною Готфрідовною. 1933 р., с. Йосипівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Йосипівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1338, оп. 1, спр. 90, арк. 28. Рукопис, українська мова
1341. Бланки хлібних карток мешканців с. Чаплі на листопад 1933 р. року. 1933 р., с. Чаплі, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-465, оп. 1, спр. 42, арк. 113–115. Типографський примірник, українська мова
1342. Директивний лист відділу постачання Дніпропетровської міськради про персональну відповідальність голів сільрадаад про виконання планів м'ясозаготівлі. 1933 р., с. Чаплі, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Чаплинська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-465, оп. 1, спр.42, арк. 14. Машинопис, українська мова
1343. Акт про відмову одноосібників засівати поля на 1933р. Список на 11 прізвищ. 1933 р., с. Чаплі, Дніпропетровська міськрада
Чаплинська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-465, оп. 1, спр. 52, арк. 92. Рукопис, українська мова
1344. Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про обов'язкове постачання зерна державі від колгоспів і одноосібних господарств». 1933 р., с. Чаплі, Дніпропетровська міськрада
Чаплинська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-465, оп. 1, спр. 52, арк. 42. Типографський примірник, українська мова
1345. Доповідна записка райздоровінспектора секретарю.Павлоградського райкому щодо заходів, спрямованих на боротьбу з голодом в районі. 1933 р., м.Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 35, 36. Машинопис, російська мова
1346. Доповідна записка райздоровінспектора щодо значного росту смертності за 3 місяці 1933р. (випадки канібалізму по селах, про велику кількість не похованих трупів). 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 33, 34. Машинопис, російська мова

1347. Лист облздороввідділу до обкому КП(б)У щодо харчових отруєнь «мучкою» в Павлоградському районі, яка виготовлялася з сорних рослин. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 31, 32. Машинопис, українська мова
1348. Інформаційний лист райздоровінспектора щодо чисельних випадків канібалізму в с. Межиріч Павлоградського району. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 29, 30. Машинопис, українська мова
1349. Перелік хворих, що відвідали амбулаторію с. Богданівка, з діагнозом – виснаження, безбілкові набряки 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 26. Машинопис, українська мова
1350. Перелік громадян с/артілі «Червона армія» с. Троїцьке Павлоградського району, які хворіють на виснаження та безбілкові набряки. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 13–20. Машинопис, російська мова
1351. Перелік громадян с. Вербки Павлоградського району, які хворіють через голодування. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 12, 22, 23, 25. Машинопис, українська мова
1352. Перелік осіб, які перебувають на лікуванні у Павлоградській районній лікарні, з діагнозами: виснаження, безбілкові набряки. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 11. Машинопис, українська мова
1353. Прелік хворих на безбілкові набряки, які лікуються в лікарні в с. Черноглазівка Павлоградського району. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 9, 10. Машинопис, російська мова
1354. Лист зав. райздороввідділом щодо смертності по району, випадках канібалізму. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 8. Машинопис, російська мова
1355. Лист Павлоградського РВК в облздороввідділ щодо хворих на обмін речовин. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 5–7. Машинопис, російська мова
1356. Лист зав. облздороввідділу до Павлоградського райздоровінспектора про велику кількість померлих в районі від голодування, смерті не реєструються, поховання роблять в степу та на городах. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 4. Машинопис, російська мова
1357. Перелік хворих у Павлоградській райполіклініці з діагнозом «безбілкові набряки» (29 прізвищ). 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 3. Машинопис, російська мова
1358. Відомості про хворих через голодування по Павлоградському району. 1933 р., м. Павлоград, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 81, арк. 2. Машинопис, українська мова
1359. Доповідна міськздоровінспектора про кількість хворих через голодування по Криворізькій міській раді 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 67, 68, 71, 72. Рукопис українська мова
1360. Інформація райздоровінспектора про захворювання на селі в Томаківському районі через харчування трусами тварин. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 64. Машинопис, українська мова
1361. Лист облпрокурора до обкому КП(б)У про випадки захворювання людей на сип у Верхньодніпровському районі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 63. Машинопис, українська мова
1362. Дані про смертність в Царичанському районі станом на 26.04.1933р. р. (вказана розбивка по сільрадах). 1933 р., с. Царичанка, Царичанський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 56. Машинопис, російська мова
1363. Доповідна записка райздоровінспектора з аналізом смертності по Царичанському району з січня по квітень – рівень збільшується. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 55. Машинопис, російська мова

1364. Спецповідомлення облпрокурора про випадки захворювання людей на сип через харчування трупами тварин із скотомогильника у Васильківському та Томаківському районах. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 63–64. Машинопис, російська та українська мови
1365. Інформація райздоровінспектора про заходи боротьби з голодуванням дітей в Сталіндорфському районі (додатковим харчуванням охоплено 2556 дітей). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 52–53. Рукопис, російська мова
1366. Лист з інституту харчування (м.Одеса) до Царичанського районного санітарного лікаря з проханням надіслати зразки насіння сорних трав для вивчення їх харчової придатності. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 50. Рукопис, українська мова
1367. Інформація райздоровінспектора щодо смертності від голодування в Царичанському районі. 1933 р. м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 49. Машинопис, російська мова
1368. Щодо дитячої смертності від голодування в с. Олексіївка Нікопольського району (7 випадків). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 45. Машинопис, українська мова
1369. Доповідна записка райздоровінспектора про обстеження хворих на ґрунті голодування по с. Мало-Михайлівці Васильківського району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 40–43. Рукопис, українська мова
1370. Інформації Верхньодніпровського райздоровінспектора про смертність дітей в дитячому будинку. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 34. Рукопис, українська мова
1371. Лист райздоровінспектора Томаківського району про випадки отруєнь сорними рослинами, які вживаються в їжу. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 30. Машинопис, українська мова
1372. Інформація райздоровінспектора щодо проведення заходів по боротьбі з голодом в Бердянському районі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 26, 27. Машинопис, російська мова
1373. Інформація райздоровінспектора щодо заходів з ліквідації голоду у Велико-Токмацькому районі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 25. Машинопис, українська мова
1374. Лист облздороввідділу, райздоровінспектора Васильківського району про необхідність обстеження мешканців району через велику кількість отруєнь. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 21. Машинопис, українська мова
1375. Відомості про стан хворих і голодуючих за лютий 1933р. р. по промколонії м. Дніпропетровська. Лютий 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 8. Машинопис, російська мова
1376. Довідки про випадки смерті від виснаження по Чубарівському і Сталіндорфському районах (нині Запорізька область). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 2, 31. Машинопис, Рукопис, російська мова
1377. Інформація райздоровінспектора щодо кількості хворих від голодування по Новомосковському району. 1933 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 19. Машинопис, російська мова
1378. Інформація міськздоровінспектора щодо кількості хворих на порушення обміну речовин, що лікуються в лікарнях м. Кривого Рогу. 1933 р., м.Кривий Ріг, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 16, 17. Машинопис, українська мова
1379. Інформація голови райвиконкому щодо випадів малокрів'я через недоїдання. 1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 15. Машинопис, російська мова
1380. Перелік студентів та наукових працівників, що лікуються при диспансері і потребують посиленого харчування. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 4. Машинопис, українська мова

1381. Інформація райздоровінспектора щодо випадків захворювання від голодування по Сталіндорфському району. 1933 р., с. Сталіндорф, Сталіндорфський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 3. Рукопис російська мова
1382. Інформація райздоровінспектора щодо смертності від виснаження у Долинському районі (7 випадків, 5 померло). 1933 р., с. Долинське. Долинський район, Дніпропетровської області
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 1. Машинопис, російська мова
1383. Інформація райздоровінспектора щодо голодуючих в Чубарівському районі (26 чоловік). 1933 р., с. Чубарівка, Чубарівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 2. Машинопис, російська мова
1384. Лист Всеукраїнського НІИ харчування (м.Одеса) щодо боротьби з захворюванням на пелагру, яка виникає внаслідок голодування або поганого харчування. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 79, 80. Машинопис, російська мова
1385. Директивний лист Наркомата охорони здоров'я щодо медичного обслуговування, санобробки та харчування безпритульних. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 61. Машинопис, російська мова
1386. Лист облздороввідділу здоровінспекторам щодо покращення харчування робітників і членів їх родин. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 55. Машинопис, українська мова
1387. Доповідна записка зав.облпромсанстанцією щодо захворювань на підприємствах області за діагнозом «безбілковий отік», «загальна слабкість». 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп.1, спр. 75, арк. 53–56. Машинопис, російська мова
1388. Лист зав. облздороввідділом до здоровінспекторів щодо випадків масового захворювання на заводах і фабриках області через незадовільне харчування. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 52. Машинопис, українська мова
1389. Доповідна записка «Про заходи щодо надання допомоги районам із підвищеною захворюваністю та смертністю». В таблиці дані за 1931 та 1932 роки захворювань на тиф. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 33-37. Машинопис, російська мова
1390. Лист зав.облздороввідділом про випадки масових отруєнь дикими рослинами у Велико-Лепетиському районі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 32. Машинопис, українська мова
1391. Лист зав.облздороввідділом головам райвиконкомів щодо боротьби з голодом, покращенню харчування в дитячих установах. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 75, арк. 5. Машинопис, російська мова
1392. Довідка Дніпропетровського НДІ охорони материнства і дитинства про випадки канібалізму у дітей (райони не вказані). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 83, арк. 1–2. Рукопис, російська мова
1393. Доповідні записки, листи, звіти про голодуючих у Чубарівському районі та стан надання їм допомоги. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр.78, арк. 1–8. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1394. Доповідні записки, листи, звіти про голодуючих у Ново-Василівському районі та стан надання їм допомоги. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 80, арк. 1–41. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1395. Листи, інформації про голодуючих в Якимівському районі та стан надання їм допомоги. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 92, арк. 1–10. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1396. Доповідні записки, листи, інформації про голодуючих в Оріхівському районі і стан допомоги їм. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 1–12. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1397. Лист уповноваженого облздороввідділу по Межівському району, про голодуючих та велику смертність по селах району. 1933 р., Межівський район
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп.1, спр.77, арк.15, 16. Машинопис, українська мова

1398. Доповідні записки, звіти про голодуючих у Молочанському районі та стан надання їм допомоги. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 79, арк. 1–29. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1399. Доповідні записки, листи, звіти про голодуючих у Високопільському районі та стан надання їм допомоги. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 1–31. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1400. Доповідні записки про рівень захворювання та смертності через голодування у Велико-Лепетихському районі та звіти про боротьбу з голодом. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85, арк. 1–9. Рукопис., Машинопис, російська та українська мови
1401. Доповідна записка щодо отруєння мукою, в якій містилося спориння. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 74, арк. 74. Машинопис, російська мова
1402. Інформація райздоровінспектора облздороввідділу щодо допомоги і обстеженні голодуючих в районі. 1933 р., с. Якимівка, Якимівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 82, арк. 2–4. Рукопис, українська мова
1403. Спецдонесення райвиконкому та райздоровінспектору щодо випадків смерті від голоду та хворих на безбілкові набряки. 1933 р., с. Чубарівка, Чубарівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 2, 3. Машинопис, російська мова
1404. Лист райздоровінспектора про випадки смерті від голоду в районі (10 випадків). 1933 р., с. Високопілля Високопільський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 76, арк. 1. Рукопис, російська мова
1405. Відомості про хворих на безбілкові наряки по району. Є поіменні списки. Лютий 1933 р., Молочанський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 79, арк. 2, 3, 5, 9, 11. Машинопис, російська мова
1406. Інформація райздоровінспектора щодо 32 випадків отруєнь блекотою (красавка) в артілі «Більшовик» Білогорівської сільради. 1933 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 16. Машинопис, російська мова
1407. Лист облздороввідділу щодо заборони вживання в їжу зараженого пшона. 1933 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 15. Машинопис, українська мова
1408. Лист райздоровінспектора щодо великої кількості підброшених малих дітей. 1933 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 84, арк. 14. Машинопис, російська мова
1409. Лист райздоровінспектора про випадки отруєнь та випадки дитячої смертності. 1933 р., с. В.-Лепетиха, Велико-Лепетиський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85, арк., 4. Рукопис, українська мова
1410. Повідомлення райздоровінспектора щодо вживання в їжу м'яса померлих коней, що може призвести до захворювання на тиф. 1933 р., с. В.-Лепетиха, Велико-Лепетиський район, Дніпропетровська область
Облздороввідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 85, арк. 7. Машинопис, російська мова
1411. Директивний лист міського парткому щодо виключення колгоспу «ОСОАВИАХИМ» з Сталінської естафети через низьку якість збирання зернових». 1933 р., м. Дніпропетровськ
Ново-Олександрівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1759, оп. 2, спр. 19, арк. 22–25. Машинопис, російська мова
1412. Стаття в газеті «Зоря» «Паспортизація: чітко, без плутанини організувати видачу довідок» щодо випадків відмови у видачі відомостей з метричних книг. Травень 1933 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 48, арк. 24. Типографський примірник, українська мова
1413. Постанова президії міськради «Про організацію збирання врожаю та хлібоздачі». [1933 р.] м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 44, арк. 18–19. Типографський примірник, українська мова
1414. Відомості про норми вилучення з посівної площі зернових культур по колгоспах Кам'янська міськрада. 1933 р., м. Кам'янське
Дніпродзержинський міськвиконком, Ф. Р-1278, оп. 1, спр. 98, арк. 4. Машинопис, українська мова

1415. Список розкуркулених господарств Новопетрівської сільради. [1933 р.] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр. 25, арк. 124. Рукопис, українська мова
1416. Характеристика на гр. Кальченка Дмитра Карповича, який був вже розкуркулений у 1929–1930 рр. [1933 р.] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп.1, спр. 29, арк. 33. Рукопис, українська мова
1417. Характеристика на гр. Бурчака Костянтина Терентійовича, якого двічі розкуркулювали: у 1929 та 1932–1933 роках. [1933 р.] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 29, арк. 22. Рукопис, українська мова
1418. Тимчасові правила трудового розпорядку в колгоспах. [1933 р.] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 33, арк. 33. Типографський примірник, українська мова
1419. Лист 1-го секретаря обкому КП(б)У Хатаєвича М. «До всіх комуністів і комсомольців, до колгоспного активу». [1933 р.] с. Кар-Хутори, Кам'янська міськрада
Кар-Хуторська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1859, оп. 1, спр. 33, арк. 30. Типографський примірник, українська мова
1420. Проект постанови і довідка зав. сектором партбудівництва «Об искивлении линии партии в Новомосковском районе». 1933 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 13–14, 15–18. *Машинопис, російська та українська мови*
1421. Вирок суду щодо арештованих по справі вбивства комсомолки Коваленко в с. Ворошилівка Олександрійського району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.36, арк.710–712. Машинопис, українська мова
1422. Інформація щодо проведення конфіскації зерна в с. Кам'янка Апостолівського району. 1933 р., с. Апостолове
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 495, 496. Машинопис, українська мова
1423. Лист облпрокурору щодо справи Криворізької контори «Заготзернор» (крадіжки зерна). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 352. Машинопис, російська мова
1424. Політдонесення начальника політвідділу 2-ї кумівської МТС щодо куркульських настроїв у колгоспах району. 1933 р., с. Якимівка, Якимівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.336, арк. 331–333. Машинопис, російська мова
1425. Лист обкому КП(б)У щодо організації боротьби з куркульськими бандами, що знаходяться в колоспних рядах. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 325–328. Машинопис, російська мова
1426. Заява студента Київського Комуністичного університету імені Косіора Демченка М. Х. щодо провокації, організованої проти нього у Ново-Василівському районі саботажниками хлібозаготівель. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр.36, арк.206,207. Машинопис, українська мова
1427. Лист слідчого Солонянського району щодо голодування його родини. 1933 р., с. Солоне, Солонянський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 161. Рукопис, українська мова
1428. Лист секретаря обкому КП(б)У в таємний відділ обкому КП(б)У щодо масових крадіжок колгоспного майна у Велико-Лепетиському районі. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 132. Машинопис, українська мова
1429. Лист облпрокурора секретарю обкому КП(б)У щодо безпідставного притягнення до відповідальності керівних працівників і активістів Оріхівського району. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 118–119. Машинопис, російська мова
1430. Лист активіста Оріхівського райпарткому секретарю обкому КП(б)У щодо фальсифікації фактів для організації гучного процесу по Оріхівській справі. 1933 р., с. Оріхове, Оріхівський район, Дніпропетровська область
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 116, 117. Рукопис, російська мова
1431. Відомості про стан хворих та голодуючих в промколонії (станом на лютий 1933р.). 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 114. Машинопис, українська мова

1432. Відомості щодо руху смертності у промколонії м. Дніпропетровська. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 112. Машинопис, українська мова
1433. Лист керівництва промколонії в облвиконком щодо нестачі продуктів харчування. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Обласна прокуратура, Ф. Р-1520, оп. 3, спр. 36, арк. 107–108. Машинопис, українська мова
1434. Рапорт артiлі «Перемога» Ломівської сільради про виконання плану хлібоздачі. 1933 р., с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 33, арк. 44. Рукопис, українська мова
1435. Інструкція щодо запровадження в життя Закону про обов'язкову поставку зерна державі. 1933 р., м. Харків
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 33, арк. 24–39. Типографський примірник, українська мова
1436. Список куркульсько-заможних господарств Ново-Миколаївської сільради, яким доведено тверді завдання. [1933 р.] с. Ново-Миколаївка, Солонянський район, Дніпропетровська область
Ново-Миколаївська сільрада Солонянського району, Ф. Р-2698, оп. 1, спр. 13, арк. 70. Рукопис, українська мова
1437. Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про обов'язкове постачання зерна державі від колгоспників і односібних господарств». (Листівка). [1933 р.] с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 23. Типографський примірник, українська мова
1438. Лист голови завкому вагоно-ремонтного завду (ВРЗ) до голови Ломівської сільради щодо проведення перевірок з приводу перевитрати хлібного фонду. [1933 р.] с. Ломівка, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Ломівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1144, оп. 1, спр. 29, арк. 14. Машинопис, українська мова
1439. Інструкція про порядок переведення огляду готовності колгоспів і виробничих бригад до збиральної кампанії та хлібоздачі. [1933 р.] с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 17, арк. 61. Машинопис, українська мова
1440. Інструкція Наркомату постачання СРСР «О порядке проведения постановления СНК СССР и ЦК КПСС от 28.03.1933 г. об обязательной поставке мяса государств в 1934 году». 1933 р., с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 18, арк. 36–42. Машинопис, російська мова
1441. Акт про майновий стан неплатників різних податків, сборів та штрафів, в тому числі і за невиконання планів хлібоздачі. Список – 213 прізвищ, [1933 р.] с. Підгородне, Дніпропетровська міськрада, Дніпропетровська область
Підгороднянська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-491, оп. 1, спр. 24, арк. 1–6. Рукопис, українська мова
1442. Статистичні відомості про засуджених по Новомосковському району за невиконання планів хлібозаготівлі за період з 01.08.1932 року по 01.01.1933 року. 1933 р., м. Новомосковськ, Дніпропетровська область
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 35. Рукопис, українська мова
1443. План хутрово-шкіряного експорту по Божедарівському району. 1933 р., с. Мало-Олександрівка, Божедарівського району
Мало-Олександрівська сільрада Божедарівського району, Ф. Р-3194, оп. 1, спр. 7, арк. 9. Рукопис, українська мова
1444. Інформаційний лист голови міськпарткому до голів колгоспів і сільрад щодо проведення агітаційної роботи по забезпеченню державного займу. [1933 р.] м. Дніпропетровськ
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 24, арк. 134–136. Машинопис, російська мова
1445. Витяг з протоколу засідання поширеної президії Петриківського РВК про невиконання плану здачі мерчуку. 1933 р., с. Попово-Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 28, арк. 4. Машинопис, українська мова
1446. Заява гр. Лобігуця Михайла щодо зняття з нього нарахування плану хлібоздачі по землі, що передана колгоспу. 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 20, арк. 28. Рукопис, українська мова
1447. Соціалістична угода між колгоспницями та односібницями Кам'янської міськради щодо найкращого проведення збиральної кампанії, виконання хлібозаготівель. 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 29, арк. 35. Машинопис, українська мова

1448. Характеристика на Білого Я. Х., який за невиконання хлібоздачі був засуджений на 1 р. та має штрафів більш ніж на 1 ти с. крб. 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп.1, спр.32, арк.101. Рукопис, українська мова
1449. Список одноосібних господарств Попово-Балківської сільради щодо виконання м'ясоподатку за 1933 р., 1933 р., с. Попова Балка, Дніпропетровська міськрада
Попово-Балківська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-1758, оп. 1, спр. 31, арк. 1–8. Рукопис, українська мова
1450. Переліки засуджених за крадіжки колгоспного хліба, невиконання планів контрактації по Новомосковському району. 1933 р., м. Новомосковськ
Обком КП(б)У, Ф. П-19, оп. 1, спр. 68, арк. 25–34, 40–43. Машинопис, українська мова
1451. Листи райздоровінспектору Верхньодніпровського району до облздоровідділу щодо кількості дітей, які захворіли або померли в дитячому будинку. 1933 р., м. Дніпропетровськ
Облздоровідділ, Ф. Р-2240, оп. 1, спр. 86, арк. 35, 36. Рукопис, українська мова
1452. Директивний лист міського фінвідділу щодо категоричної заборони застосування до неплатників обов'язкових селянських платежів, примусові заходи стягнення. 04.01.1934 р., м. Дніпропетровськ
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. 38, арк. 81. Машинопис, українська мова
1453. Постанова Дніпропетровського облвиконкому та обкому КП(б)У про факти повернення селян, які кинули свої домівки. 31.03.1934 р., с. Широке, Кам'янський район, Дніпропетровська область
Широківська сільрада Кам'янського району, Ф. Р-1370, оп. 1, спр. 100, арк. 42. Машинопис, українська мова
1454. Список переселенців в артіль ім. Молотова з Білорусії на отримання паспортів (13 сімей, 55 осіб). 21.06.1934 р., с. Сухачівка, Дніпропетровська міськрада
Сухачівська сільрада Дніпропетровського району, Ф. Р-2724, оп. 1, спр. арк.72–77. Машинопис, українська мова
1455. Спецінформація дільничного прокурора Синельниківського району до обласної прокуратури про випадок підпалу клуні в колгоспі «Профінтерн». Без дати. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 58. Машинопис, українська мова
1456. Лист обласної прокуратури про випадки щодо притягнення до кримінальної відповідальності малих дітей за розкрадання врожаю та відповідь Синельниківської райпрокуратури про відсутність подібних випадків в районі. Без дати. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 74,95. Машинопис, українська мова
1457. Директивний лист обкому КП(б)У та облвиконкому щодо дотримання місцевими органами влади революційної законності. Без дати. Синельникове, Дніпропетровська область
Синельниківська районна прокуратура, Ф. Р-2262, оп. 1 дод., спр. 1, арк. 193,193 зв., 194, 194 зв., 195, 195 зв. Типографський примірник
1458. Спогади П.Талаша, мешканця с. Гаврилівське Покровського району, про голод 1932–1933 рр. Газета «Радянське слово». 1990 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933р. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 6. Типографський примірник, українська мова
1459. Спогади В. Загоруйка який мешкав в с. Гаврилівське Покровського району, про голод 1932–1933 рр. Газета «Радянське слово». 1990 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 2. Типографський примірник, українська мова
1460. Спогади В. Левенець, що мешкала в с. Василівка Солн्यानського району, про голод 1932–1933 рр. в Україні. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933р. (колекція), Ф. 6248, оп. 1, спр. 23, арк. 1. Рукопис, українська мова
1461. Спогади І. с. Пономаренко, що мешкала в м. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр., 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 6, арк. 1–4. Рукопис, українська мова
1462. Спогади П. Г. Тисячника, що мешкав в с. Любов Солонянського району, про голод 1932–1933 р., 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 12, арк. 1–12. Рукопис, українська мова
1463. Спогади Ф. Ф. Назаренка, що мешкав в м. Кривий Ріг, про голод 1932–1933 рр., 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 11, арк. 1–2. Рукопис, українська мова

мова

1464. Спогади П. Мазіної, що мешкала в м. Кривий Ріг, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ.
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 10, арк. 1. Рукопис, українська мова
1465. Спогади О. К. Левинець, що мешкала в м. Кривий Ріг, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 9, арк. 1. Рукопис, українська мова
1466. Спогади А. А. Крупай, що мешкала в м. Кривий Ріг, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 8, арк. 1. Рукопис, українська мова
1467. Спогади О. П. Краснощик, що мешкала в м.Кривий Ріг, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп.1, спр.7, арк.1–2. Рукопис, українська мова
1468. Спогади М. с. Зюзь, що мешкала в м. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр., 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 5, арк. 1. Рукопис, українська мова
1469. Спогади Н. с. Берц, мешканця м. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 4, арк. 1–3. Рукопис, російська мова
1470. Спогади А. Я. Шрам, що мешкала в с. Хмельницьке Нікопольського району, про голод 1932–1933 рр. 1938, 1990 рр., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 3, арк. 1–2. Рукопис, українська мова
1471. Спогади О. Н. Блуденко, мешканця с. Путилівка Нікопольського району, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 2, арк. 1–2. Рукопис, російська мова
1472. Спогади І. с. Глоби, мешканця м. Дніпропетровськ, про голод 1932–1933 рр. 1990 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 1, арк. 1–4. Рукопис, російська мова
1473. Спогади В. А. Шулги, що мешкала в с. Покровське, про голод 1932–1933 рр. Газета «Радянське слово». 1991 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 6, 7. Машинопис, російська мова
1474. Спогади Є.Гапона, мешканця с. Орестопіль Покровського району, про голод 1932–1933 рр. Газета «Радянське слово». 1992 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 3. Типографський примірник, українська мова
1475. Спогади О. П. Глухівської, що мешкала в с. Вільне П'ятихатського району. 1992 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 15, арк. 1–3. Рукопис, українська мова
1476. Спогади Карась Поліни, що мешкала в с. Катеринівка Покровського району, про голод 1932–33. Газета «Радянське слово». 1993 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 4, 5. Типографський примірник, українська мова
1477. Спогади Т. Е. Савицької, що мешкала в с. Покровка, про голод 1932–1933. Газета «Радянське слово». 1993 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 4. Типографський примірник, українська мова
1478. Спогади А. І. Карабаш, що мешкала в с. Олександрівка Покровського району, про голод 1932–1933. Газета «Радянське слово». 1993 р., с. Покровське, Покровський район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 29, арк. 4. Типографський примірник, українська мова
1479. Спогади В. В. Мороза, мешканця с. Звонецьке Солонянського району, про голод 1932–1933 рр. (фото 1933 р.). 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп.1, спр. 24, арк. 1–15. Рукопис, українська мова
1480. Спогади с. Кучеренко, що мешкала в с. Василівка Солонянського району, про голод 1932–33 рр., 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп.1, спр. 22, арк.1–2. Рукопис, українська мова

1481. Спогади Н. Ф. Кривохатка, мешканця смт. Юр'ївка Юр'ївського району, про голод 1932–1933 рр. 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 21, арк. 1–2. Рукопис, українська мова
1482. Спогади В. І. Теслі, що мешкав в с. Василівка Пятихатського району, про голод 1932–1933 рр., 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 19, арк. 1. Рукопис, українська мова
1483. Спогади А. Половач, що мешкала в м. Пятихатки, про голод 1932–1933 рр. 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 18, арк. 1–3. Рукопис, українська мова
1484. Спогади І. с. Литвина, мешканця с. Комунарівка Пятихатського району, про голод 1932–1933 рр. 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 16, арк. 1–4. Рукопис, українська мова
1485. Спогади Г. Васик, що мешкав в Пятихатському районі, про голод 1932–1933 рр., 1993 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 14, арк. 1–6. Рукопис, українська та російська мови
1486. Спогади Бурляк К. П., що мешкала в смт. Пятихатки, про голод 1932–1933 рр., 1994, 2007 р.р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 31, арк. 4. Рукопис, українська мова
1487. Спогади Т. В. Шаганової, що мешкала в м. Жовті Води, про голод 1932–1933 рр. 1994 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 20, арк. 1–3. Рукопис, українська мова
1488. Спогади М. І. Мороз, що мешкала в м. Жовті Води, про голод 1932–1933 рр. 1994 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 18, арк. 1. Рукопис, українська мова
1489. Спогади К. Р. Бойко, що мешкала в м. Жовті Води, про голод 1932–1933 р. 1994 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 13, арк. 1–2. Рукопис, українська мова
1490. Свідчення Дубовик Н. В., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 61–63. Рукопис, українська мова
1491. Свідчення Божок П. Р., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 58–160. Рукопис, українська мова
1492. Свідчення Титаренко Є.М., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 55–57. Рукопис, українська мова
1493. Свідчення Божок К. О., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 52–54. Рукопис, українська мова
1494. Свідчення Курделяс А. Я., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 49–51. Рукопис, українська мова
1495. Свідчення Зигало Г. К., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 46–48. Рукопис, українська мова
1496. Свідчення Демченко Р. В., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 43–45. Рукопис, українська мова
1497. Свідчення Лисенко К. с. , що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 40–42. Рукопис, українська мова

1498. Свідчення Граба І. П., мешканця в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 37–39. Рукопис, українська мова
1499. Свідчення Нелупенка Н. П., що мешкав в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 34–36. Рукопис українська мова
1500. Свідчення Бойка І. П., мешканця с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 31–33. Рукопис, українська мова
1501. Свідчення Мельник с. П., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 28–30. Рукопис, українська мова
1502. Свідчення Корж Г. В., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–33 рр., 2005 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 25–27. Рукопис, українська мова
1503. Свідчення Рибальченка М. І., мешканця с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–33 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 22–24. Рукопис, українська мова
1504. Свідчення Гайдар Р. Т., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–33 рр., 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 19–21. Рукопис, українська мова
1505. Свідчення Михайлено К. В., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932 р. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933р. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 16–18. Рукопис, українська мова
1506. Свідчення П'ятничко Е. І., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932 р. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933р. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 13–15. Рукопис, українська мова
1507. Свідчення Крупенко Г. І., що мешкала в с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932 р. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 10–12. Рукопис, українська мова
1508. Свідчення І.В.Прокопіва мешканця с. Недайвода Криворізького району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., Криворізький район, Дніпропетровська область
Спогади мешканців області про голод 1932–1933р. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 27, арк. 7–9. Рукопис, українська мова
1509. Спогади М. Т. Швеця, мешканця с. Широке Широківського району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп.1, спр. 26, арк. 1–2. Рукопис, українська мова
1510. Спогади М. Т. Лошак, що мешкала в с. Веселівка Солонянського району, про голод 1932–1933 рр. 2005 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 25, ар.1–7. Рукопис, українська мова
1511. Спогади Середи А. П. та Середи, що мешкали в смт. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 31, арк. 6. Рукопис, українська мова

1512. Спогади Бурилова В. В., що мешкав в смт. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф.Р-6468, оп. 1, спр.31, арк. 5. Рукопис, українська мова
1513. Спогади Г. Н. Полетаєвої, що мешкала в м. П'ятихатки, про голод 1932–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф.Р-6468, оп. 1, спр.31, арк. 3. Рукопис, російська мова
1514. Спогади Савагієвої К. А., що мешкала в м. П'ятихатки, про голод 193–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф.Р-6468, оп. 1, спр. 31. Рукопис, російська мова
1515. Спогади Шкидька М. П., мешканця с. Жовте П'ятихатського району, про голод 1932–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр. 31, арк. 1. Рукопис, російська мова
1516. Спогади Ф. П. Громадського, мешканця смт. Юр'ївка Юр'ївського району, про голод 1932–1933 рр. 2007 р., м. Дніпропетровськ
Спогади мешканців області про голод 1932–1933 рр. (колекція), Ф. Р-6468, оп. 1, спр.30, арк. 1–2. Машинопис, російська мова

**ПЕРЕЛІК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ,
ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 РОКІВ НА УКРАЇНІ**

№№ з/п	Назва населеного пункту на 1933 рік	Адміністративне підпорядкування на 1933 рік	Сучасна назва населеного пункту	Сучасне адміністративне підпорядкування	Підтвердження факту Голодомору	Репресивні заходи, що застосовувалися до населеного пункту	Джерела інформації
2	3	4	5	6	7	8	
1	м. Дніпропетровськ	Дніпроперовська область	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО ф. Р-2240, оп.1, спр.75, 73, 86; ф. П-19, оп.1, спр.587
2	м. Кривий Ріг	Дніпроперовська область	м. Кривий Ріг	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.74, 86
3	м. Нікополь	Дніпроперовська область	м. Нікополь	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО ф. Р-2240, оп.1, спр.75
4	м. Новомосковськ	Дніпропетровська область	м. Новомосковськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.75; ф. Р-1520, оп.3, спр.37
5	м. Павлоград	Дніпроперовська область	м. Павлоград	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75, 81, 86
6	м. Синельникове	Дніпропетровська область	м. Синельникове	Дніпропетровська область	Архівні джерела		ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
7	с. Апостолове	Дніпроперовська область	смт. Апостолове	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Ф. ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.37
8	с. Базавлук	Апостолівський район	с. Шолохово	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
9	с. Велика Костромка	Апостолівський район	с. Велика Костромка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.37
10	с. Веселі Чумаки	Апостолівський район	с. Веселі Чумаки	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
11	с. Вільне	Апостолівський район	с. Вільне	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
12	с. Єлізаветпілья	Апостолівський район	с. Єлізаветпілья	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.36
13	с. Кам'янка	Апостолівський район	с. Кам'янка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.36
14	с. Катеринівка	Апостолівський район	с. Катеринівка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
15	с. Костромка	Апостолівський район	с. Мала Костромка	Апостолівський район Дніпропетровська область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	3 книги «Розсекречена Пам'ять. Голодомор в Україні 1932-1933 років в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
16	с. Красне	Апостолівський район	с. Ленінське	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
17	с. Кут	Апостолівський район	с. Ленінське	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.36
18	с. Ленінське	Апостолівський район	с. Ленінське	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
19	с. Мар'ївка	Апостолівський район	с. Мар'ївка	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
20	с. Мар'янівка	Апостолівський район	с. Ново-Мар'янівка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
21	с. Михайлівка	Апостолівський район	с. Михайлівка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
22	с. Михайло-Заводське	Апостолівський район	с. Михайло-Заводське	Апостолівський район Дніпропетровська область	Газета «Вісник Апостолівщини»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	26.01.1993р.
23	с. Ново-Іванівка	Апостолівський район	с. Ново-Іванівка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
24	с. Павлівка	Апостолівський район	с. Павлівка	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
25	с. Переселенець	Апостолівський район	с. Червоний Тік	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
26	с. Слов'янка	Апостолівський район	с. Слов'янка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
27	с. Тарасово-Григорівка	Апостолівський район	с. Тарасово – Григорівка	Апостолівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
28	с. Трудолюбівка	Апостолівський район	с. Трудолюбівка	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.75, 81, 86
29	с. Червоний Тік	Апостолівський район	с. Червоний Тік	Апостолівський район	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
30	с. Андріївка	Бердянський район	с. Андріївка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
31	м. Бердянськ	Бердянський район	м. Бердянськ		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, Оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
32	с. Єлісаветівка	Бердянський район	с. Єлісаветівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Приморський район, Запорізька область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
33	с. Карла Маркса	Бердянський район	с. Карла Маркса	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
34	с. Миколаївка	Бердянський район	с. Миколаївка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
35	с. Софіївка	Бердянський район	с. Софіївка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ЦДАГО, Ф1, оп.20, спр.5255
36	с. Троїцьке	Бердянський район	с. Ново-Троїцьке	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
37	с. Шевченкове	Бердянський район	с. Шевченкове	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Бердянський район, Запорізька область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
38	с. Адамівка	Божедарівський район	с. Адамівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
39	с. Зелений Яр	Божедарівський район	с. Зелений Яр	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
40	с. Аврамівка	Васильківський район	с. Аврамівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
41	с. Богданівка	Васильківський район	с. Богданівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
42	с. Васильківка	Васильківський район	с. Васильківка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
43	с. Великоолек-сандрівка	Васильківський район	с. Великоолек-сандрівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
44	с. Воскресенівка	Васильківський район	с. Воскресенівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
45	с. Григорівка	Васильківський район	с. Григорівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
46	с. Дебальцеве	Васильківський район	с. Дебальцеве	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
47	с. Дмитрівка	Васильківський район	с. Дмитрівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86; ф. П-18, оп.1, спр.160
48	с. Добровілля	Васильківський район	с. Добровілля	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
49	с. Довге	Васильківський район	с. Довге	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
50	с. Дубовики	Васильківський район	с. Медичне	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
51	с. Зелений Гай	Васильківський район	с. Зелений Гай	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
52	с. Катеринівка	Васильківський район	с. Катеринівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
53	с. Колоно-Миколаївка	Васильківський район	с. Колоно-Миколаївка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
54	с. Копані	Васильківський район	с. Копані	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
55	с. Крутеньке	Васильківський район	с. Крутеньке	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
56	с. Миколаївка	Васильківський район	с. Миколаївка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
57	с. Новоандріївка	Васильківський район	с. Новоандріївка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
58	с. Нововасильківка	Васильківський район	с. Нововасильківка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
59	с. Новоіванівка	Васильківський район	с. Новоіванівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
60	с. Новогригорівка	Васильківський район	с. Новогригорівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
61	с. Першотравневе	Васильківський район	с. Першотравневе	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
62	с. Петрівське	Васильківський район	с. Петрівське	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
63	с. Преображенівка	Васильківський район	с. Преображенівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
64	хут. Святий	Васильківський район	с. Лугове	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
65	хут. Солоний	Васильківський район	хут. Солоний	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
66	с. Тараново	Васильківський район	с. Тараново	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
67	с. Хуторо-Чаплинське	Васильківський район	с. Хуторо-Чаплинське	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
68	с. Чаплине	Васильківський район	с. Чаплине	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
69	с. Велика Білозерка	Велико – Білозерський район	с. Велика Білозерка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Велико – Білозерський район Запорізька область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	3 книги «Розсекречена пам'ять. Голодомор в Україні 1932-1933 років в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
70	с. Гаврилівка	Велико – Білозерський район	Не має відомостей	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Велико – Білозерський район Запорізька область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	3 книги «Розсекречена Пам'ять. Голодомор в Україні 1932-1933 років в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
71	с. Бабине	Великолепетихський район	с. Бабине	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
72	с. Велико Рогачинське	Великолепетихський район	с.мт. Велико-Рогачин	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-2240, оп.1, спр.88
73	с. Георгіївка	Великолепетихський район	с. Георгіївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
74	с. Зелене	Великолепетихський район	с. Зелене	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-2240, оп.1, спр.88
75	с. Катеринівка	Великолепетихський район	с. Катеринівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Великолепетихський район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
76	с. Карай -Дубине	Великолепетихський район	с. Карай -Дубине	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32

1	2	3	4	5	6	7	8
77	с. Костянтинівка	Великолетихський район	с. Костянтинівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Великолетихський район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
78	с. Мала Лепетиха	Великолетихський район	с. Мала Лепетиха	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Великолетихський район Херсонська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75; ф. Р-1520, оп.3, спр.50
79	с. Михайлівка	Великолетихський Район	с. Михайлівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
80	с. Нижньо-Рогачицьке	Великолетихський Район	с. Нижній Рогачик.	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
81	с. Острів	Великолетихський район	хут. Острів Білогрудове	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Білозерський район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
82	с. Первомайка	Великолетихський район	с. Первомайка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
83	с. Рубанівка	Великолетихський район	с. Рубанівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Великолетихський район Херсонська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.88
84	с. Ушкалка	Великолетихський район	с. Ушкалка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Верхньорогачицький район Херсонська область	Архівні джерела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32

1	2	3	4	5	6	7	8
85	с. Чернігівка	Великотокмацький район	с. Чернігово-Токмачанськ	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Чернігівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.7, 23
86	с. Адалимівка	Верхньодніпровський район	с. Адали-мівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75, 81
87	с. Андріївка	Верхньодніпровський район	с. Андріївка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
88	с. Бородаївка	Верхньодніпровський район	с. Бородаївка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
89	с. Бородаївські Хутори	Верхньодніпровський район	с. Бородаївські Хутори	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
90	с. Боровківка	Верхньодніпровський район	с. Боровківка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
91	Селище Верховце	Верхньодніпровський район	м. Верховцеве	Верхньодніпровський район	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
92	м. Верхньодніпровськ	Верхньодніпровський район	м. Верхньодніпровськ	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1370, оп.1, спр.35
93	с. Вершина	Верхньодніпровський район	м. Верхньодніпровськ	Верхньодніпровський район	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
94	с. Вільногірське	Верхньодніпровський район	м. Вільногірськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
95	с. Вільні Хутори	Верхньодніпровський район	с. Вільні Хутори	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
96	с. Водяне	Верхньодніпровський район	с. Водяне	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
97	с. Ганнівка	Верхньодніпровський район	с. Ганнівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
98	с. Дідове	Верхньодніпровський район	с. Дідове	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
99	с. Дніпровокам'янка	Верхньодніпровський район	с. Дніпровокам'янка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
100	с. Домоткань	Верхньодніпровський район	с. Домоткань	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
101	с. Заполички	Верхньодніпровський район	с. Заполички	Верхньодніпровський район Дніпропетровська обла	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
102	с. Іванівка	Верхньодніпровський район	Не має відомостей	-	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	3 книги «Розсекречена Пам'ять. Голодомор в Україні 1932-1933 років в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
103	с. Калужине	Верхньодніпровський район	с. Калужине	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
104	с. Карлівка	Верхньодніпровський район	Не встановлено	-	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
105	с. Миколаївка	Верхньодніпровський район	с. Миколаївка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
106	с. Мишурин Ріг	Верхньодніпровський район	с. Мишурин Ріг	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
107	с. Мотронівка	Верхньодніпровський район	с. Мотронівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
108	с. Новогригорівка	Верхньодніпровський район	с. Новогригорівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
109	с. Павлогригорівка	Верхньодніпровський район	с. Павлогригорівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
110	с. Перше Травня	Верхньодніпровський район	с. Перше Травня	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
111	с. Підлужжя	Верхньодніпровський район	с. Підлужжя	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.71, 86
112	с. Посуньки	Верхньодніпровський район	с. Посуньки	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
113	с. Пушкарівка	Верхньодніпровський район	с. Пушка-рівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
114	с. Томаківка	Верхньодніпровський район	с. Томаківка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
115	с. Троїцьке	Верхньодніпровський район	с. Троїцьке	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.71, 86
116	с. Широке	Верхньодніпровський район	с. Широке	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДАО, ф. Р-1370, оп.1, спр.79
117	с. Якимівка	Верхньодніпровський район	с. Якимівка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
118	с. Високопілля	Високопільський район	сmt. Високопілля	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області. Нині: Високопільський район Херсонської області	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
119	с. Ворошилівка	Високопільський район	У 60-х роках затоплено при будівництві Каховського водосховища	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині: Високопільський район Херсонської області	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75 ф. Р-1520, оп.3, спр.13

1	2	3	4	5	6	7	8
120	с. Заградівка	Високопільський район	с. Заградівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
121	с. Іванівка	Високопільський район	с. Іванівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
122	с. Кочубеївка	Високопільський район	с. Кочубеївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.76
123	с. Миколаївка	Високопільський район	с. Миколаївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.76
124	с. Наталіно	Високопільський район	с. Наталіно	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
125	с. Озерськ	Високопільський район	Не має відомостей	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.76
126	с. Олександрівка	Високопільський район	Не має відомостей	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.76
127	с. Орлово	Високопільський район	с. Орлово	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині : Високопільський район Херсонської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75

1	2	3	4	5	6	7	8
128	селище Петровського	Високопільський район	с. Ново-Петрівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині: Високопільський район Херсонської області	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13
129	с. Пригорівка	Високопільський район	с. Пригір'я	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області Нині: Високопільський район Херсонської області	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.76
130	с. Суворівка	Високопільський район	с. Миролюбівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області. Нині: Ново-Вороцовський район Херсонської області	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
131	с. Березанівка	Дніпроперовський район	с. Березанівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
132	с. Благовіщенка	Дніпроперовський район	с. Благовіщенка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
133	с. Волоське	Дніпроперовський район	с. Волоське	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2726, оп.1, спр.11
134	с. Горяїнівка	Дніпроперовський район	с. Горяїнівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75, 81, 86
135	с. Діївка	Дніпроперовський район	с. Діївка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2751, оп.1, спр.7
136	с. Єлизавето-Кам'янка	Дніпроперовський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-3430, оп.2, спр.5, 8, 9, 17

1	2	3	4	5	6	7	8
137	с. Йосипівка	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1338, оп.1, спр.90; ф. Р-2926, оп.1, спр.1-10
138	с. Кам'янка	Дніпропетровський район	с. Кам'янка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2693, оп.1, спр.5
139	с. Кировське	Дніпропетровський район	с. Кировське	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Газета «Дніпровська зоря»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	21.02.1995 р.
140	с. Краснопілля	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2921, оп.1, спр.1-7
141	с. Ломівка	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1144, оп.1, спр.2-4
142	с. Лоц – Кам'янка	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
143	с. Любимівка	Дніпропетровський район	с. Любимівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2703, оп.1, спр.6, 8; ф. П-18, оп.1, спр.160, ф. Р-3015, оп.1, спр.2, 5
144	с. Миколаївка	Дніпропетровський район	с. Миколаївка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2698, оп.1, спр.1-6; ф. Р-2928, оп.1, спр.2, 3
145	с. Михайлівка	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
146	с. Ново-Миколаївка	Дніпроперовський район	с. Ново-Миколаївка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Заяви мешканців села про вступ до колгоспу через голодування	Архівний відділ Дніпропетровської райдержадміністрації ф. – 53, оп.1, спр.5
147	с. Ново-Олександрівка	Дніпроперовський район	с. Ново-Олександрівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2725, оп.1, спр.6, 9
148	с. Обухівка	Дніпроперовський район	с. Обухівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
149	с. Одиноківка	Дніпроперовський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-491, оп.1, спр.1-4
150	с. Осинівка	Дніпроперовський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.14
151	с. Підгороднє	Дніпропетровський район	пгт. Підгороднє	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2880, оп.1, спр.15; ф. Р-3014, оп.1; спр.6, 15
152	с. Попова Балівка	Дніпропетровський район	с. Балівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-3093, оп.1, спр.1, 2; ф. Р-1758, оп.1, спр.3, 8; ф. П-7, оп.1, спр.1227; ф. П-18, оп.1, спр.160
153	с. Старі Кодакі	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-3271, оп.1, спр.1-6
154	с. Стара Ігрень	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-2731, оп.1, спр.207

1	2	3	4	5	6	7	8
155	с. Селецьке	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-3381, оп.1, спр.1-6
156	с. Сурсько-Клевцеве	Дніпропетровський район	с. Ново-Олександрівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1952
157	с. Сурсько-Литовське	Дніпропетровський район	с. Сурсько-Литовське	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-270, оп.1, спр.2, 3;
158	с. Сурсько-Покровське	Дніпропетровський район	с. Ново-Олександрівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1757, оп.1, спр.1; ф. Р-3434, оп.1, спр.4
159	с. Сухачівка	Дніпропетровський район	с. Сухачівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2724, оп.1, спр. 1, 2
160	с. Сугаківка	Дніпропетровський район	смт.Кировське	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1381, оп.1, спр.3
161	с. Таромське	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-3370, оп.1, спр.2, 3
162	с. Чаплі	Дніпропетровський район	м. Дніпропетровськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-465, оп.1, спр. 42, 52
163	с. Ямбург	Дніпропетровський район	с. Дніпрове	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-3348, оп., спр.4, 5

1	2	3	4	5	6	7	8
164	с. Братолобівка	Долинський район	с. Братолобівка	В 1939 р. частково включений до складу Кіровоградської області Нині: Долинський район Кіровоградська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
165	с. Гурівка	Долинський район	с. Гурівка	В 1939 р. частково включений до складу Кіровоградської області Нині: Долинський район Кіровоградська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13
166	с. Долинське	Долинський район	с. Долинське	В 1939 р. частково включений до складу Кіровоградської області Нині: Долинський район Кіровоградська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
167	с. Казанці	Долинський район	с. Казанці	В 1939 р. частково включений до складу Кіровоградської області Нині: Долинський район Кіровоградська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13
168	с. Миколаївка	Долинський район	с. Миколаївка	В 1938 р. частково включений до складу Миколаївської області. Нині: Казанківський район Миколаївська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
169	с. Миколо – Бурдаєнківка	Долинський район	с. Миколо – Бурдаєнківка	В 1938 р. частково включений до складу Кіровоградської області Нині: Долинський район Кіровоградська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
170	с. Михайлівка	Долинський район	с. Михайлівка	В 1938 р. частково включений до складу Миколаївської області Нині: Казанківський район Миколаївська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
171	с. Утішне	Долинський район	с. Утішне	В 1938 р. частково включений до складу Миколаївської області Нині: Казанківський район Миколаївська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
172	с. Хортиця	Запорізький район	м. Запоріжжя		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
173	с. Аули	Кам'янська міськрада	с. Аули	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1953, оп.1, спр.7, 45, 59; ф. Р-2726, оп.1,спр.35, 43, 62
174	с. Благовіщенка	Кам'янська міськрада	с. Благовіщенка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2699, оп.1, спр.5, 39
175	с. Василівка	Кам'янська міськрада	с. Василівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1452, оп.1, спр.7; ф. Р-2820, оп.1, спр.4
176	с. Водяне	Кам'янська міськрада	с. Водяне	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
177	с. Ганно-Зачатівка	Кам'янська міськрада	с. Світлогірськ	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4
178	с. Іванівка	Кам'янська міськрада	с. Іванівка	м. Дніпродзержинськ Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаго тівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
179	с. Іллінка	Кам'янська міськрада	с. Іллінка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаго тівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
180	селище Кам'янське	Кам'янська міськрада	м. Дніпродзержинськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.3, 5, 6, 7
181	с. Карнаухівка	Кам'янська міськрада	м. Дніпродзержинськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2721, оп.1, спр.3, 10, 28, 30; ф.Р-1859, оп.1, спр.2-6

1	2	3	4	5	6	7	8
182	с. Козодуб	Кам'янська міськрада	с. Козодуб	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-релай	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
183	с. Новоандріївка	Кам'янська міськрада	с. Новоукраїнка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
184	с. Новоселівка	Кам'янська міськрада	с. Ново-селівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4
185	с. Одарівка	Кам'янська міськрада	с. Одарівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4; ф. Р-2602, оп.1, спр.1, 4
186	с. Олександрівка	Кам'янська міськрада	с. Олександрівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-3194, оп.1, спр.2, 4, 5
187	с. Олексіївка	Кам'янська міськрада	с. Олексіївка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
188	с. Романкове	Кам'янська міськрада	м Дніпродзержинськ	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-129, оп.1, спр.3,7; ф. Р-2820, оп.1, спр.4
189	с. Семенівка	Кам'янська міськрада	с. Семенівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4; ф. Р-1951, оп.1, спр.3, 31
190	с. Степанівка	Кам'янська міськрада	с. Степанівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4

1	2	3	4	5	6	7	8
191	с. Тритузне	Кам'янська міськрада	с. Тритузне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп.1, спр.4; ф. Р-1951, оп.1, спр.31, 39
192	с Червоноіванівка	Кам'янська міськрада	с Червоноіванівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2820, оп., спр.4; ф. Р-1951, оп.1, спр.31, 39
193	с Широке	Кам'янська міськрада	с. Широке	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1370, оп.1, спр.43
194	с. Велика Знам'янка	Кам'янський район	с. Велика Знам'янка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Кам'янський район Запорізька область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	3 книги «Розсекречена Пам'ять. Голодомор в Україні 1932-1933 років в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
195	с. Андровка	Коларівський район	с. Андровка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приморський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.14
196	с. Коларівка	Коларівський район	с. Коларівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приморський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.14
197	с Велика Козирщина	Котовський район	с Велика Козирщина	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
198	с. Котівка	Котовський район	с. Котівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
199	с. Чернеччина	Котовський район	с. Чернеччина	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160

1	2	3	4	5	6	7	8
200	с. Шевське	Котовський район	с. Шевське	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-277, оп.1, спр.19 ф. П-18, оп.1, спр.160
201	с. Андріївка	Криворізький район	м. Кривий Ріг	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
202	с. Бухарине	Криворізький район	м. Кривий Ріг	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
203	с. Валове	Криворізький район	с. Валове	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
204	с. Ганнівка	Криворізький район	с. Ново-Ганнівка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
205	с. Глеюватка	Криворізький район	с. Глеюватка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
206	с. Зелене Поле	Криворізький район	с. Зелене Поле	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
207	с. Кривобудівське	Криворізький район	м. Кривий Ріг	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
208	с. Лозуватка	Криворізький район	с. Лозуватка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
209	с. Новожи́томир	Криворізький район	с. Новожи́томир	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
210	с. Нова Зоря	Криворізький район	с. Нова Зоря	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
211	с. Радіонівка	Криворізький район	с. Радіонівка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
212	с. Софієво-Гейківка	Криворізький район	с. Гейківка	Криворізький район	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
213	с. Тернуватка	Криворізький район	с. Тернуватка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
214	с. Устинівка	Криворізький район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
215	с. Христофорівка	Криворізький район	с. Христофорівка	Криворізький район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
216	с. Адамівка	Криничанський район	с. Адамівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
217	с. Благодатне	Криничанський район	с. Благодатне	Криничанський район Дніпропетровська область	Газета «Нові рубежі»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	17.09.1993 р.

1	2	3	4	5	6	7	8
218	с. Божедарівка	Криничанський район	с. Божедарівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
219	с. Водяне	Криничанський район	с. Водяне	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
220	с. Ганно-Зачатівка	Криничанський район	с. Світлогірське	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
221	с. Зелений Гай	Криничанський район	с. Зелений Гай	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
222	с. Козодуб	Криничанський район	с. Козодуб	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
223	с. Кринички	Криничанський район	с.мт. Кринички	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
224	с. Малимине	Криничанський район	с. Адамівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Газета «Нові рубежі»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	14.09.1993 р.
225	с. Мирне	Криничанський район	с. Мирне	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
226	с. Олексіївка	Криничанський район	с. Олексіївка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
227	с. Оленівка	Криничанський район	с. Оленівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
228	с. Преображенка	Криничанський район	с. Преображенка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
229	с. Рогівське	Криничанський район	с. Рогівське	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
230	с. Семенівка	Криничанський район	с. Семенівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Журнал «Бористен»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	№ 2, 1997 р.
231	с. Смоленка	Криничанський район	с. Смоленка	Криничанський район Дніпропетровська область	Газета «Нові рубежі»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	17.09.1993 р.
232	с. Суворовське	Криничанський район	с. Суворовське	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
233	с. Сухий Хутір	Криничанський район	с. Сухий Хутір	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
234	с. Червоноїванівка	Криничанський район	с. Червоноїванівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
235	с. Червоний промінь	Криничанський район	с. Червоний промінь	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
236	с. Новотроїцьке	Лихівський район	с. Новотроїцьке	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, стр.9

1	2	3	4	5	6	7	8
237	с. Колчанівка	Люксембурзький район	Не має відомостей	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Розівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчува	ЦДАВО, Ф-1, оп.8, спр.117
238	с. Красновка	Люксембурзький район	Не має відомостей	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Розівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчува	ЦДАВО, Ф-1, оп.8, спр.117
239	с. Андріївка	Магдалинівський район	с. Карла Маркса	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
240	с. Бабаї	Магдалинівський район	Не має відомостей	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
241	с. Бузівка	Магдалинівський район	с. Бузівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
242	с. Ганно-Зачатівка	Магдалинівський район	с. Січкарівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
243	с. Дмухайлівка	Магдалинівський район	с. Дмухайлівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
244	с. Дудківка	Магдалинівський район	с. Дудківка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
245	с. Євдокіївка	Магдалинівський район	с. Євдокіївка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
246	с. Жданівка	Магдалинівський район	с. Жданівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
247	с. Йосипівка	Магдалинівський район	с. Йосипівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
248	с. Ковпаківка	Магдалинівський район	с. Ковпаківка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
249	с. Крамарка	Магдалинівський район	с. Крамарка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-8, оп.1, спр.160
250	с. Личкове	Магдалинівський район	с. Личкове	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
251	с. Магдалинівка	Магдалинівський район	пгт. Магдалинівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2707, оп.1, спр.15, 36
252	с. Мар'ївка	Магдалинівський район	с. Мар'ївка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
253	с. Манвелівка	Магдалинівський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
254	с. Минівка	Магдалинівський район	с. Минівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
255	с. Олександрівка	Магдалинівський район	с. Олександрівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
256	хут. Ольгівський	Магдалинівський район	с. Шевське	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
257	с. Першотравенка	Магдалинівський район	с. Мар'ївка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
258	с. Поливанівка	Магдалинівський район	с. Поливанівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	3 книги» Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД»-К.2007
259	с. Тарасівка	Магдалинівський район	с. Тарасівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
260	с. Топчине	Магдалинівський район	с. Манвелівка	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1465
261	с. Чаплинка	Магдалинівський район	с. Чаплинка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2707, оп.1, спр.11-14
262	с. Шевське	Магдалинівський район	с. Шевське	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
263	с Костянтинівка	Мелітопольський район	с. Манвелівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.30, 37
264	с Мордвинівка	Мелітопольський район	с. Мордвинівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.30, 37
265	с. Антонівка	Межівський район	с. Антонівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
266	с. Василівка	Межівський район	с. Василівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.77
267	с. Великі Верби	Межівський район	с. Вербівське	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.15
268	с. Веселе	Межівський район	с. Веселе	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
269	с. Водолазьке	Межівський район	с. Водолазьке	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
270	с. Вознесенське	Межівський район	с. Вознесенське	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
271	с. Володимирівка	Межівський район	с. Володимирівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
272	с. Всесвятське	Межівський район	с. Всесвятське	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
273	с. Григорівка	Межівський район	с. Ново-Григорівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
274	с. Демурине	Межівський район	с. Демурине	Межівський район Дніпропетровська область	Газета «Червона зірка»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	23.11.2005 р.
275	с. Жовтнєве	Межівський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
276	с. Зоряне	Межівський район	с. Зоряне	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
277	с. Іванівка	Межівський район	с. Іванівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.77
278	с. Катеринівка	Межівський район	с. Катеринівка	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.77
279	с. Межове	Межівський район	с. Межове	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.77; ф. П-7, оп.1, спр.1203
280	с. Миколаївка	Межівський район	с. Миколаївка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.77

1	2	3	4	5	6	7	8
281	с. Ново-Григорівка	Межівський район	с. Ново-Григорівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р. – 6468 Спогади свідків
282	с. Новопавлівка	Межівський район	с. Новопавлівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р. – 6468 Спогади свідків
283	с. Новопідгороднє	Межівський район	с. Новопідгороднє	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
284	с. Ново-Троїцьке	Межівський район	с. Ново-Троїцьке	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
285	с. Олександрівка	Межівський район	с. Олександрівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
286	с. Олександропіль	Межівський район	с. Олександропіль	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
287	с. Петрівка	Межівський район	с. Ново-Петрівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.77
288	с. Підгороднє	Межівський район	с. Ново-Підгороднє	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-1520, оп.3, спр.23
289	с. Преображенка	Межівський район	с. Преображенка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р.- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
290	с. Райполе	Межівський район	с. Райполе	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
291	с. Слав'янка	Межівський район	с. Слав'янка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.77
292	с. Солоне	Межівський район	с. Солоне	Межівський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1951
293	с. Тарасівка	Межівський район	с. Тарасівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
294	с. Українка	Межівський район	с. Українка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508
295	с. Федорівка	Межівський район	с. Федорівка	Межівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
296	с. Анастасівка	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
297	с. Борисівка	Нікопольський район	с. Борисівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86 ЦДАГО, ф.1, оп.20, спр.6277
298	с. Високопіль	Нікопольський район	с. Високопіль	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
299	с. Водяне	Нікопольський район	с. Водяне	Нікопольський Район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
300	с. Головкове	Нікопольський район	с. Головкове	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
301	с. Голубівка	Нікопольський район	с. Голубівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
302	с. Городище	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
303	с. Гороховище	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
304	с. Дмитрівка	Нікопольський район	с. Дмитрівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
305	с. Довгалівка	Нікопольський район	с. Довгалівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
306	с. Дружба	Нікопольський район	с. Дружба	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
307	с. Закам'янка	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
308	с. Звізда	Нікопольський район	с. Звізда	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
309	с. Зелене	Нікопольський район	с. Зелене	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
310	с. Змагання	Нікопольський район	с. Змагання	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
311	с. Іванівка	Нікопольський район	с. Іванівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
312	с. Катеринівка	Нікопольський район	с. Катеринівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
313	с. Капулівка	Нікопольський район	с. Капулівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
314	с. Кірове	Нікопольський район	с. Кірове	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
315	с. Колгоспне	Нікопольський район	с. Колгоспне	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
316	с. Красне	Нікопольський район	с. Красне	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
317	с. Криничувате	Нікопольський район	с. Криничувате	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
318	с. Крутий берег	Нікопольський район	с. Крутий берег	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
319	с. Лапине	Нікопольський район	м. Нікополь	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6508
320	с. Лебединське	Нікопольський район	с. Лебединське	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
321	с. Лошкарівка	Нікопольський район	с. Лошкарівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
322	с. Лукіївка	Нікопольський район	с. Лукіївка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р -1520, оп.3, спр.9
323	с. Мар'ївка	Нікопольський район	с. Мар'ївка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
324	с. Маринопіль	Нікопольський район	с. Маринопіль	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
325	с. Максимівка	Нікопольський район	с. Максимівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
326	с. Межуївка	Нікопольський район	с. Межуївка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
327	с. Менделєєвка	Нікопольський район	с. Менделєєвка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
328	с. Миронівка	Нікопольський район	с. Миронівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
329	с. Набережне	Нікопольський район	с. Набережне	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
330	с. Нова Балта	Нікопольський район	с. Нова Балта	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
331	с. Ново-Іванівка	Нікопольський район	с. Ново-Іванівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
332	с. Ново-Миколаївка	Нікопольський район	с. Ново-Миколаївка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
333	с. Ново-Павлівка	Нікопольський район	м. Нікополь	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
334	с. Новоселівка	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
335	с. Ново Софіївка	Нікопольський район	с. Ново Софіївка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
336	с. Олександрівка	Нікопольський район	с. Олександрівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
337	с. Олексіївка	Нікопольський район	с. Олексіївка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
338	с. Ольго- іванівка	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, ви- лучення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
339	с. Острів	Нікопольський район	м. Марганець	Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, ви- лучення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
340	с. Охотниче	Нікопольський район	с. Охотниче	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
341	с. Павлопілля	Нікопольський район	с. Павлопілля	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
342	с. Пахар	Нікопольський район	с. Пахар	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
343	с. Першотрав- неве	Нікопольський район	с. Першотрав- неве	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
344	с. Підгірне	Нікопольський район	с. Підгірне	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
345	с. Покровське	Нікопольський район	с. Покровське	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, ви- лучення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, ф. П-19, оп.1, спр.65
346	с. Приют	Нікопольський район	с. Приют	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, вилу- чення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
347	с. Путилівка	Нікопольський район	с. Путилівка	Нікопольський район Дніпропет- ровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за неви- конання планів хлібоздачі, ви- лучення худоби, майна, продук- тів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86;

1	2	3	4	5	6	7	8
348	с. Рябошапівка	Нікопольський район	с. Ново-Іванівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
349	с. Сорочине	Нікопольський район	с. Сорочине	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
350	с. Старозаводське	Нікопольський район	с. Старозаводське	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
351	с. Сулицьке	Нікопольський район	м. Нікополь	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
352	с. Таврійське	Нікопольський район	с. Таврійське	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
353	с. Тарасо-Григорівка	Нікопольський район	Не встановлено	-	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
354	с. Томаківське	Нікопольський район	с. Томаківське	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
355	с. Ульянівка	Нікопольський район	с. Ульянівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
356	с Хмельницьке	Нікопольський район	с. Хмельницьке	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
357	с. Христофорівка	Нікопольський район	с. Христофорівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
358	с Червоно-Григорівка	Нікопольський район	с Червоно-Григорівка	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-2240, оп.1, спр.86
359	с. Чкалове	Нікопольський район	с. Чкалове	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
360	с. Чортомлик	Нікопольський район	м. Орджонікідзе	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
361	с. Шахтар	Нікопольський район	с. Шахтар	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
362	с. Шевченкове	Нікопольський район	с. Шевченкове	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
363	с. Шишкіне	Нікопольський район	с. Шишкіне	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
364	с Шолохово	Нікопольський район	с. Шолохово	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-2240, оп.1, спр.86
365	с Ганнівка	Ново-Василівський район	с. Ганнівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75

1	2	3	4	5	6	7	8
366	с. Георгіївка	Ново-Василівський район	с. Георгіївка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
367	с. Гирсівка	Ново-Василівський район	с. Гирсівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.49
368	с. Дівненське	Ново-Василівський район	с. Дівнінське	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
369	с. Дунаївка	Ново-Василівський район	с. Дунаївка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
370	с. Надеждіне	Ново-Василівський район	с. Надеждіне	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.49
371	с. Олександрівка	Ново-Василівський район	с. Олександрівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Приазовський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
372	с. Чекрак	Ново-Василівський район	с. Степове	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Чернігівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
373	с. Андріївка	Новомосковський район	с. Андріївка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
374	с. Афанасіївка	Новомосковський район	Не має відомостей	-	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	3 книги «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
375	с. Багате	Новомосковський район	с. Багате	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
376	ст. Бутівка	Новомосковський район	Не має відомостей	-	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	3 книги «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
377	с. Василівка	Новомосковський район	с. Василівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-240, оп.1, спр.86
378	с. Вільне	Новомосковський район	с. Вільне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,
379	с. Воронівське	Новомосковський район	м. Новомосковськ	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
380	с. Воскресенівка	Новомосковський район	с. Воскресенівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,
381	с. Всесвятське	Новомосковський район	с. Всесвятське	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,
382	с. Герасимівка	Новомосковський район	с. Герасимівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,

1	2	3	4	5	6	7	8
383	с. Гнатівка	Новомосковський район	с. Гнатівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,
384	с. Голубівка	Новомосковський район	с. Голубівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508,
385	с. Губініха	Новомосковський район	с. Губініха	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508, оп.27доп., спр.4
386	хут. Губініха	Новомосковський район	с. Губініха	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508, оп.27, спр.8
387	с. Євелько-Миколаївка	Новомосковський район	с. Євелько-Миколаївка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
388	с. Животилоче	Новомосковський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
389	с. Знаменівка	Новомосковський район	с. Знаменівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1450, оп.1, спр.10; ф. П-18, оп.1, спр.160
390	с. Івано-Михайлівка	Новомосковський район	с. Михайлівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
391	с. Камчатка	Новомосковський район	с. Левенцівка	Новомосковський район Дніпропетровська область		Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р.- 6468 Спогади свідків
392	с. Керносівка	Новомосковський район	с. Керносівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6508

1	2	3	4	5	6	7	8
393	с. Копилове	Новомосковський район	Покинута		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
394	с. Кулебівка	Новомосковський район	м. Новомосковськ	Дніпропетровська область	Архівні	«Чорні Дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
395	с. Левенцівка	Новомосковський район	с. Левенцівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р.- 6468 Спогади свідків
396	с. Мала Козирщина	Новомосковський район	с. Мала Козирщина	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
397	с. Мар'янівка	Новомосковський район	с. Мар'янівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького Нв - 27396
398	с. Миколаївка	Новомосковський район	с. Миколаївка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508, оп.27, спр.99, 100
399	с. Мирне	Новомосковський район	с. Мирне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
400	с. Михайлівка	Новомосковський район	с. Михайлівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Нв-27398
401	с. Ново-Степанівка	Новомосковський район	с. Ново-Степанівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508, оп.27, спр.8
402	с. Новоселівка	Новомосковський район	с. Новоселівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6508, оп.27, спр.8

1	2	3	4	5	6	7	8
403	с. Оренбург	Новомосковський район	Покинуте		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
404	с Орловщина	Новомосковський район	с Орловщина	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-18, оп.1, спр.160; ф. П-19, оп.1, спр.68
405	с. Панасівка	Новомосковський район	с. Панасівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508, оп.27, спр.8
406	с Підпільне	Новомосковський район	с Підпільне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508, оп.27, спр.8
407	с. Піщанка	Новомосковський район	с. Піщанка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-19, оп.1, спр.484
408	с. Попасне	Новомосковський район	с. Попасне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
409	с. Пшеничне	Новомосковський район	Не має відомостей		Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1974
410	с. Рівне	Новомосковський район	с. Рівне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
411	с. Скотувате	Новомосковський район	с. Скотувате	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
412	с Соколове	Новомосковський район	с. Соколове	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-19, оп.1, спр.484
413	с. Спаське	Новомосковський район	с. Спаське	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.86
414	с. Хащове	Новомосковський район	с. Хащове	Новомосковський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Нв-27397
415	с. Хуторо-Губиніха	Новомосковський район	с. Хоторо-Губиніха	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
416	с. Ягідне	Новомосковський район	с. Ягідне	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
417	с. Андріївка	Ново-Троїцький район	с. Андріївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Чаплинський район Херсонська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.86
418	с. Іванівка	Ново-Троїцький район	с. Іванівка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Чаплинський район Херсонська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.86
419	с Миколаївка	Ново-Троїцький район	с Миколаївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині: Генічеський район Херсонська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.86;
420	с Ново-Троїцьке	Ново-Троїцький район	смт . Ново-Троїцьке	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині Ново-Троїцький район Херсонська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
421	с. Софіївка	Ново-Троїцький район	с. Софіївка	В 1938 р. включений до складу Миколаївської області, нині Ново-Троїцький район Херсонська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф Р-2240, оп.1, спр.86 ф. Р-1520, оп.3, спр.13, 15, 23
422	с. Ворошилівка	Олександрійський район	с. Ворошилівка	В 1939 р. включений до складу Кіровоградської області Нині: Олександрійський район Кіровоградської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
423	с. Добро-Надіївка	Олександрійський район	с. Добро-Надіївка	В 1939 р. включений до складу Кіровоградської області Нині: Олександрійський район Кіровоградської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
424	с. Щасливе	Олександрійський район	с. Щасливе	В 1939 р. включений до складу Кіровоградської області Нині: Олександрійський район Кіровоградської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.36
425	с. Васинівка	Оріхівський район	с. Васинівка	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
426	с. Жеребець	Оріхівський район	с. Кірове	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
427	с. Мала Токмачка	Оріхівський район	с. Мала Токмачка	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
428	с. Ново-Андриївка	Оріхівський район	с. Ново-андриївка	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
429	с. Ново-Павлівка	Оріхівський район	с. Ново-павлівка	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84

1	2	3	4	5	6	7	8
430	смт Оріхів	Оріхівський район	м. Оріхів	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
431	с. Омельник	Оріхівський район	с. Омельник	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
432	с. Панютине	Оріхівський район	с. Панютине	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
433	с. Преображенка	Оріхівський район	с. Преображенка	В 1939 р. Включений до складу Запорізької області. Нині Оріхівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-2240, оп.1;спр.84
434	с. Благодатне	Павлоградський район	м. Павлоград	Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-6508
435	с. Богданівка	Павлоградський район	с. Богданівка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-242, оп.1,спр.2; ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86; ф.П-18, оп.1, спр.160
436	с. Богуслав	Павлоградський район	с. Богуслав	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-242, оп.1,спр.2; ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86; ф.П-18, оп.1, спр.160
437	с. Букреевка	Павлоградський район	Не має відомостей		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-242, оп.1,спр.2; ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86; ф.П-18, оп.1, спр.160
438	с. Булахівка	Павлоградський район	с. Булахівка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81; ф. Р-1452, оп.1, спр.9

1	2	3	4	5	6	7	8
439	с. Варварівка	Павлоградський район	с. Варварівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ЦДАГО,
440	с. Вербки	Павлоградський район	с. Вербки	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81; ф. Р-1452, оп.1, спр.9
441	с. Вербоватова	Павлоградський район	с. Вербовате	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81; ф. Р-1452, оп.1, спр.9
442	с. Водяне	Павлоградський район	с. Водяне	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86
443	с. Воскресенівка	Павлоградський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86
444	с. В'язовок	Павлоградський район	с. В'язовок	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86
445	с. Городище	Павлоградський район	м. Павлоград	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р- 6508
446	с. Грушівка	Павлоградський район	м. Павлоград	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р.- 6468 Спогади свідків
447	с. Домаха	Павлоградський район	с. Домаха	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81

1	2	3	4	5	6	7	8
448	с. Єлізаветівка	Павлоградський район	с. Троїцьке	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81, 86
449	с. Жемчужне	Павлоградський район	с. Жемчужне	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
450	с. Карабинівка	Павлоградський район	с. Кара-бинівка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-460, оп.1, спр.3
451	с. Кіндратівка	Павлоградський район	с. Кіндратівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.13
452	хут. Котовець	Павлоградський район	с. Котовець	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81
453	с. Кочережки	Павлоградський район	с. Кочережки	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81
454	с. Лиманське	Павлоградський район	с. Лиманське	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81
455	с. Маврине	Павлоградський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.81
456	с. Малоолександрівка	Павлоградський район	с. Малоолександрівка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
457	с. Мар'ївка	Павлоградський район	с. Мар'ївка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81; ф.Р-1520, оп.3, спр.9
458	с. Межиріч	Павлоградський район	с. Межиріч	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81; ф.Р-1520, оп.3, спр.9
459	хут. Нижній	Павлоградський район	с. Нижнянка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
460	с. Нижнянка	Павлоградський район	с. Нижнянка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
461	с. Нова Дача	Павлоградський район	с. Нова Дача	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
462	с. Нова Русь	Павлоградський район	с. Нова Русь	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
463	с. Ново-Григорівка	Павлоградський район	с. Ново-Григорівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13

1	2	3	4	5	6	7	8
464	с. Ново-Троїцьке	Павлоградський район	с. Троїцьке	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
465	с. Оженківка	Павлоградський район	с. Оженківка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
466	с. Олександрівка	Павлоградський район	с. Ново-Олександрівка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13
467	с. Олексіївка	Павлоградський район	с. Олексіївка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
468	с. Оленівка	Павлоградський район	с. Оленівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
469	с. Привовчанка	Павлоградський район	с. Привовчанка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО Ф.Р-6468 Спогади свідків
470	с. Преображенка	Павлоградський район	с. Преображенка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р- 6468 Спогади свідків
471	хут. Проєзний	Павлоградський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
472	с. Самарське	Павлоградський район	с. Самарське	Павлоградський район Дніпропетровська область	Газета «Степова зоря»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	15.12.2007р.
473	с. Сергіївка	Павлоградський район	с. Сергіївка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.13

1	2	3	4	5	6	7	8
474	с. Тернівка	Павлоградський район	м. Тернівка	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
475	с. Троїцьке	Павлоградський район	с. Троїцьке	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
476	с. Хандалеевка	Павлоградський район	с. Новов'язовок	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
477	с. Черноглазово	Павлоградський район	с. Черноглазово	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
478	с. Чернявщина	Павлоградський район	с. Чернявщина	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
479	с. Шандрівка	Павлоградський район	с. Шандрівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ЦДАГО, ф.1, оп.20, спр.6277
480	с. Шевченково	Павлоградський район	виключено з облікових даних області 25.05.1978		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
481	с. Юр'ївка	Павлоградський район	с. Юр'ївка	Павлоградський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.81
482	с. Василівка	Петриківський район	Не має відомостей	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
483	с. Галушківка	Петриківський район	с. Галушківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
484	с. Герасимівка	Петриківський район	с. Герасимівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
485	с. Гної	Петриківський район	с. Судівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
486	с. Горяїнівка	Петриківський район	с. Горяїнівське	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-260, оп.1, спр.5
487	с. Грабське	Петриківський район	с. Радсело	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
488	с. Гречино	Петриківський район	с. Гречино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
489	с. Єлізаветівка	Петриківський район	с. Єлізаветівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
490	с. Заорілля	Петриківський район	с. Заорілля	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
491	с. Зелена Діброва	Петриківський район	с. Судівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
492	с. Іванівка	Петриківський район	с. Іванівка	Петриківський район Дніпропетровська область		Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-7, оп.1, спр.1227
493	хут. Кальницький	Петриківський район	Зник через укрупнення сел в 60-х роках ХХ століття		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
494	с. Кваки	Петриківський район	Зникло через укрупнення сел в 60-х роках ХХ століття		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
495	с. Клешнівка	Петриківський район	с. Клешнівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
496	с. Козулапівка	Петриківський район	с. Лобойківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
497	с. Колгоспівка	Петриківський район	с. Іванівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
498	хут. Куліша	Петриківський район	с. Жовтневе	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
499	с. Курилівка	Петриківський район	с. Курилівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
500	с. Лобойківка	Петриківський район	с. Лобойківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-19, оп.1, спр.160; Ф. Р-4405, оп.1, спр.2, 4, 5
501	с. Миколаївка	Петриківський район	с. Миколаївка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
502	с. Михайлівка	Петриківський район	с. Плавещино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
503	с. Новгородка	Петриківський район	с. Ново-строївка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
504	с. Новосіловка	Петриківський район	с. Лобойківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
505	с. Огірівки	Петриківський район	с. Лобойківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
506	с. Паньківка	Петриківський район	Затоплено при будівництві Дніпродзержинського водосховища		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
507	с. Пелехівка	Петриківський район	с. Улянівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
508	с. Петриківка	Петриківський район	смт. Петриківка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-7, оп.1, спр.1227
509	с. Писемне	Петриківський район	Не має відомостей		Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1, спр.160
510	с. Плавещино	Петриківський район	с. Плавещино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
511	с. Проданівка	Петриківський район	с. Гречино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
512	с. Проточі	Петриківський район	с. Проточі	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
513	с. Сорочино	Петриківський район	с. Сорочино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
514	с. Сотницьке	Петриківський район	с. Сотницьке	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
515	с. Старе Село	Петриківський район	с. Плавещино	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
516	с. Судівка	Петриківський район	с. Судівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
517	с. Ульянівка	Петриківський район	с. Ульянівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6468 Спогади свідків
518	с. Хуторське	Петриківський район	с. Хуторське	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО Ф.Р-6468 Спогади свідків
519	с. Чаплинка	Петриківський район	с. Чаплинка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО Ф.Р-6468 Спогади свідків
520	с. Шульгівка	Петриківський район	с. Шульгівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО Ф.Р-6468 Спогади свідків
521	с. Яковлівка	Петриківський район	Затоплено при будівництві Дніпродзержинського водосховища	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
522	с. Богдано-Вербське	Петропавлівський район	с. Богдано-Вербське	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
523	с. Брагінівка	Петропавлівський район	с. Брагінівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
524	с. Відродження	Петропавлівський район	с. Відродження	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
525	с. Дмитрівка	Петропавлівський район	с. Дмитрівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
526	с. Іванівка	Петропавлівський район	с. Іванівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
527	с. Катеринівка	Петропавлівський район	с. Катеринівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
528	с. Коханівка	Петропавлівський район	с. Коханівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
529	с. Кунінове	Петропавлівський район	с. Кунінове	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків
530	с. Лозівка	Петропавлівський район	с. Лозівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
531	с. Миколаївка	Петропавлівський район	с. Мала-Миколаївка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
532	с. Новоселівка	Петропавлівський район	с. Новоселівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
533	с. Олександрівка	Петропавлівський район	с. Олександрівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
534	с. Олександропіль	Петропавлівський район	с. Олександропіль	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
535	с. Осадче	Петропавлівський район	с. Осадче	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
536	с. Петрівка	Петропавлівський район	с. Петрівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
537	с. Петропавлівка	Петропавлівський район	сmt. Петропавлівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-1520, оп.3, спр.1
538	с. Самарське	Петропавлівський район	с. Самарське	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
539	с. Троїцьке	Петропавлівський район	с. Троїцьке	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
540	с. Успенівка	Петропавлівський район	с. Успенівка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
541	с. Хороше	Петропавлівський район	с. Хороше	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф П-18, оп.1, спр.16
542	с. Чумаки	Петропавлівський район	с. Чумаки	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
543	с. Шевченка	Петропавлівський район	с. Шевченка	Петропавлівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
544	с. Свічанівка	Перещепинський район	с. Свічанівка	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6468 Спогади свідків
545	с. Перещепине	Перещепинський район	м. Перещепине	Новомосковський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508, оп.27, спр.8
546	с. Андріївка	Покровський район	с. Андріївка	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Нв - 27431
547	с. Березове	Покровський район	с. Березове	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Нв - 27466
548	с. Берестяне	Покровський район	Не має відомостей	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
549	с. Братське	Покровський район	с. Братське	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27435
550	с. Вишневе	Покровський район	с. Вишневе	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2697, оп.1, spr.1-10
551	с. Великомихайлівка	Покровський район	с. Великомихайлівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2710, оп.1, spr.2, 3
552	с. Водяне	Покровський район	с. Водяне	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2742, оп.1, spr.4
553	с. Гаврилівка	Покровський район	с. Гаврилівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
554	с. Данилівка	Покровський район	с. Данилівка	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27426
555	с. Десятирікове	Покровський район	с. Діброва	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27428
556	с. Зелений Гай	Покровський район	с. Гай	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2715, оп.1, spr.1-10; ф. Р-2759, оп.1, spr.2-11
557	с. Єгорівка	Покровський район	с. Єгорівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2778, оп.1, spr.1, 3

1	2	3	4	5	6	7	8
558	с. Калинівка	Покровський район	с. Калинівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
559	с. Катеринівка	Покровський район	с. Катеринівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
560	с. Коломійці	Покровський район	с. Коломійці	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27432/2
561	с. Маломихайлівка	Покровський район	с. Маломихайлівка	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27460/1
562	с. Малинівка	Покровський район	с. Малинівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела, Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування. ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
563	с. Новоселівка	Покровський район	с. Новоселівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2772, оп.1, спр.4
564	с. Новоолександрівка	Покровський район	с. Новоолександрівка	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27427
565	с. Новопетрівка	Покровський район	с. Новопетрівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2714, оп.1, спр.2; ф. Р-2774, оп.1, спр.9

1	2	3	4	5	6	7	8
566	с. Олександрівка	Покровський район	с. Олександрівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2700, оп.1, спр.11, 14
567	с. Олексіївка	Покровський район	с. Олексіївка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
568	с. Орестопіль	Покровський район	с. Орестопіль	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2718, оп.1, спр.7, 9, 13
569	с. Орли	Покровський район	с. Орли	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27433
570	с. Підгаврилівка	Покровський район	с. Підгаврилівка	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27407
571	с. Покровка	Покровський район	смт. Покровка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508, оп.10, спр.37, 52
572	с. Просяне	Покровський район	с. Просяне	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27472
573	с. Романки	Покровський район	с. Романки	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27459
574	с. Смідович-Дорфське	Покровський район	Сучасна назва не встановлена	В 1945 р. територія сільради була розділена між Данилівською та Калинівською сільрадами Покровського району	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
575	с. Циково	Покровський район	с. Циково	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27457
576	хут. Червоний лиман.	Покровський район	с. Покровське	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування. ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
577	с. Шагарівка	Покровський район	с. Новоселівка	Покровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
578	хут. Ягідний	Покровський район	хут. Ягідний	Покровський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27443
579	с. Байківка	П'ятихатський район	с. Байківка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
580	с. Біленщина	П'ятихатський район	с. Біленщина	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
581	с. Благодатне	П'ятихатський район	с. Благодатне	Нині: Долинський район Кировоградська Область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3,спр.13
582	с. Вільне	П'ятихатський район	с. Вільне	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
583	с. Вишневе	П'ятихатський район	с. Вишневе	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
584	с.Водяне	П'ятихатський район	Не має відомостей	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.П-19,оп.1, спр.874
585	с. Григорівка	П'ятихатський район	с. Григорівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
586	с Грушуватка.	П'ятихатський район	с Грушуватка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
587	с. Давидівка	П'ятихатський район	Покинута у 90-х роках ХХ століття	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
588	с. Дмитрівка	П'ятихатський район	с. Дмитрівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
589	с. Жовте	П'ятихатський район	с. Жовте	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-19, оп.1,спр.65; ф. Р-6468 Спогади свідків
590	с. Жовта Ріка	П'ятихатський район	м. Жовті Води	Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
591	с. Жовто-Олександрівка	П'ятихатський район	с. Жовто-Олександрівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
592	с. Зелене	П'ятихатський район	селище Зелене	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф.П-19,оп.1, спр.874

1	2	3	4	5	6	7	8
593	с. Зоря	П'ятихатський район	с. Зоря	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
594	с. Івашинівка	П'ятихатський район	с. Івашинівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
595	с. Кімовка	П'ятихатський район	с. Кімовка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
596	с. Комісарівка	П'ятихатський район	с. Комісарівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
597	с. Комунарівка	П'ятихатський район	с. Комунарівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
598	с. Корсунівка	П'ятихатський район	Не має відомостей	-	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-19, оп. 1, спр. 874
599	с. Красноіванівка	П'ятихатський район	с. Красноіванівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
600	с. Липове	П'ятихатський район	с. Липове	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
601	с. Лихівка	П'ятихатський район	с. Лихівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
602	с. Лозуватка	П'ятихатський район	с. Лозуватка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
603	с. Мала Овнянка	П'ятихатський район	с. Овнянка	Нині: Олександрійський район Кіровоградської області	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, сп.9
604	с. Михайлівка	П'ятихатський район	с. Михайлівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
605	с. Петровське	П'ятихатський район	с. Петрівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
606	с. Плоске	П'ятихатський район	с. Плоске	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
607	с. Попельнасте	П'ятихатський район	с. Попельнасте	Олександрійський район Кіровоградської області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
608	с. П'ятихатки	П'ятихатський район	сmt. П'ятихатки	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
609	с. Ровеньки	П'ятихатський район	с. Ровеньки	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
610	с. Савро	П'ятихатський район	с. Савро	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
611	с. Саївка	П'ятихатський район	с. Саївка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
612	с. Саксагань	П'ятихатський район	с. Саксагань	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
613	с. Тернуватка	П'ятихатський район	с. Тернуватка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-19, оп.1, спр.874; Ф. Р-1520, оп.3, спр.13
614	с. Томаківка	П'ятихатський район	с. Томаківка	Верхньодніпровський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
615	с. Троїцьке	П'ятихатський район	с. Троїцьке	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
616	с. Трудолюбівка	П'ятихатський район	с. Трудолюбівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
617	с. Холодіївка	П'ятихатський район	с. Холодіївка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
618	с. Червонодірївка	П'ятихатський район	с. Червонодірївка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
619	с. Червоний Яр	П'ятихатський район	с. Червоний Яр	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
620	с. Чигринівка	П'ятихатський район	с. Чигринівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
621	с. Чистопіль	П'ятихатський район	с. Чистопіль	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
622	с. Чумаки	П'ятихатський район	с. Чумаки	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
623	с. Яковлівка	П'ятихатський район	с. Яковлівка	П'ятихатський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
624	с. Андріївка	Синельниківський район	с. Андріївка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
625	с. Березнуватка	Синельниківський район	с. Березнуватка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
626	с. Варварівка	Синельниківський район	с. Варварівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
627	с. Василівка	Синельниківський район	с. Василівка-на-Дніпрі	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1,спр.160
628	с. Веселе	Синельниківський район	с. Веселе	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
629	с. Велико-Михайлівка	Синельниківський район	с. Велико-Михайлівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
630	с. Вільне	Синельниківський район	с. Вільне	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
631	с. Вишневецьке	Синельниківський район	с. Старо-Вишневецьке	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
632	хут. Воронівка	Синельниківський район	с. Воронове	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
633	с. Гірки	Синельниківський район	с. Гірки	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
634	с. Дерезувате	Синельниківський район	с. Дерезувате	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1458, оп.1, спр.2-11
635	с. Діброва	Синельниківський район	с. Діброва	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
636	с. Дубровка	Синельниківський район	с. Письменне	Васильківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
637	с. Зайцеве	Синельниківський район	с. Зайцеве	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
638	с. Іларіонове	Синельниківсь- с. Іларіонове кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
639	с. Калинівське	Синельниківсь- с. Калинівське кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
640	с. Кислянка	Синельниківсь- с. Кислянка кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
641	с. Кодацьке	Синельниківсь- с. Кодацьке кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
642	с. Лозуватка	Синельниківсь- с. Лозуватка кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508	
643	с. Луб'янка	Синельниківсь- с. Луб'янка кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
644	с. Майське	Синельниківсь- с. Майське кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків
645	колонія Марієн- фельд	Синельниківсь- с. Мар'їнка кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1,спр.160	
646	с. Мар'ївка	Синельниківсь- с. Мар'ївка кий район	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468	Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
647	с. Миролюбівка	Синельниківський район	с. Миролюбівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
648	с. Михайлівка	Синельниківський район	с. Михайлівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
649	с. Новогніде	Синельниківський район	с. Михайлівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
650	с. Ново-Миколаївка	Синельниківський район	с. Ново-Миколаївка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
651	с. Ново-Олександрівка	Синельниківський район	с. Миролюбівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
652	хут. Ново-Олексіївський	Синельниківський район	с. Хорошеве	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
653	с. Новий Посьолок	Синельниківський район	с. Новий Посьолок	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
654	с. Петрівське	Синельниківський район	с. Петрівське	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
655	с. Першозванівка	Синельниківський район	с. Першозванівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
656	с. Писарівка	Синельниківський район	с. Писарівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків ЦДАГО, Ф.1, оп. 20, спр. 6277

1	2	3	4	5	6	7	8
657	с. Раївка	Синельниківський район	с. Раївка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
658	с. Раздори	Синельниківський район	с. Раздори	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
659	с. Романівка	Синельниківський район	с. Романівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
660	с. Рудево-Миколаївка	Синельниківський район	с. Рудево-Миколаївка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
661	с. Сергіївка	Синельниківський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508 Спогади свідків
662	с. Славгород	Синельниківський район	с. Славгород	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
663	с. Старовишневецьке	Синельниківський район	с. Старовишневецьке	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
664	с. Третяківка	Синельниківський район	с. Третяківка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
665	с. Циганівка	Синельниківський район	с. Циганівка	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
666	с. Шевченківське	Синельниківський район	с. Шевченківське	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
667	с. Хорошеве	Синельниківський район	с. Хорошеве	Синельниківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.75
668	с. Башмачка	Солонянський район	с. Башмачка	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
669	с. Безбородькове	Солонянський район	с. Безбородькове	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
670	с. Березнуватка	Солонянський район	с. Березнуватівка	Солонянський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1468
671	с. Василівка	Солонянський район	с. Василівка	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
672	с. Вовниги	Солонянський район	с. Вовниги	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
673	с. Військове	Солонянський район	с. Військове	Солонянський район Дніпропетровська область	Газета «Вперед»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	27.09.2004р.
674	с. Звонецьке	Солонянський район	с. Звонецьке	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
675	хут. Карайкове	Солонянський район	с. Карайкове	Солонянський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1955

1	2	3	4	5	6	7	8
676	с. Катеринівка	Солонянський район	с. Катеринівка	Криничанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
677	с. Лісняки	Солонянський район	с. Карайкове	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
678	с. Любимівка	Солонянський район	с. Любимівка	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
679	с. Любов	Солонянський район	с. Любов	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
680	с. Малозахаріне	Солонянський район	с. Малозахаріне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
681	с. Матросове	Солонянський район	с. Матросове	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
682	с. Микільське	Солонянський район	с. Микільське-на-Дніпрі	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф.Р-1520, оп.3, спр.9
683	с. Миколо-Мусіївка	Солонянський район	с. Миколо-Мусіївка	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
684	с. Миропіль	Солонянський район	с. Миропіль	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
685	с. Ново-Олександрівка	Солонянський район	с. Ново-Олександрівка	Дніпропетровський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1759, оп.1, спр.3, 7, 13
686	с. Новий Світ	Солонянський район	с. Кам'яне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
687	с. Олександрівка	Солонянський район	с. Олександрівка	Солонянський район Дніпропетровська область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	3 книги «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
688	с. Олександрівка -1.	Солонянський район	с. Пшеничне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
689	с. Письмечеве	Солонянський район	с. Письмечеве	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
690	с. Промінь	Солонянський район	с. Промінь	Солонянський район Дніпропетровська область	Газета «Вперед»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування	31.03.2007р.
691	с. Пшеничне	Солонянський район	с. Пшеничне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
692	с. Сурсько-Михайлівка	Солонянський район	с. Сурсько-Михайлівка	Солонянський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-1482
693	с. Тритузне	Солонянський район	с. Тритузне	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1951, оп.1, спр. 7-9

1	2	3	4	5	6	7	8
694	с. Червоний Яр	Солонянський район	с. Червоний Яр	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
695	с. Шамшове	Солонянський район	с. Шамшове	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
696	с. Широке	Солонянський район	с. Широке	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
697	с. Авдотівка	Софіївський район	с. Авдотівка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
698	с. Андріївка	Софіївський район	с. Андріївка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
699	с. Василівка	Софіївський район	с. Ордо-Василівка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
700	с. Володимирівка	Софіївський район	с. Володи-мирівка	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
701	с. Ганно-Миколаївка	Софіївський район	с. Ганно-Миколаївка	Софіївський район Дніпропетровська область	Газета «Сільське життя»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	29.07.1993 р.
702	с. Девладове	Софіївський район	с. Девладове	Софіївський район Дніпропетровська область	Газета «Металург»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	21.08.1993 р.
703	с. Зав'ялівка	Софіївський район	с. Зав'ялівка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
704	с. Ковалеве	Софіївський район	с. Ковалеве	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, ф.Р-1520, оп.3, спр.9

1	2	3	4	5	6	7	8
705	с. Любимівка	Софіївський район	с. Любимівка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Обкладено под-війною ставкою по хлібозаго тівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
706	с. Мар'янівка	Софіївський район	с. Вишневе	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
707	с. Миколаївка	Софіївський район	с. Миколаївка	Софіївський район Дніпропетровська область	Газета «Дніпропетровська панорама»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	15.04.1993 р.
708	с. Непереможне	Софіївський район	с. Непереможне	Софіївський район Дніпропетровська область	Газета «Сільське життя»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	21.09.1993 р.
709	с. Новомиколаївка	Софіївський район	с. Ганно-Миколаївка	Софіївський район - Дніпропетровська область		Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів	3 книги «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД»-К. 2007
710	с. Ордо –Василівка	Софіївський район	с. Ордо-Василівка	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
711	с. Перше Травня	Софіївський район	с. Перше Травня	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
712	с. Райполе	Софіївський район	с. Райполе	Софіївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
713	с. Софіївка	Софіївський район	с.мт. Софіївка	Софіївський район	Архівні дже-рела	Обкладено под-війною ставкою по хлібозаго тівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32

1	2	3	4	5	6	7	8
714	с. Шарівка	Софіївський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
715	с. Бухариндорф	Сталіндорфський район	Не має відомостей	Територія сучасного Нікопольського району Дніпропетровська область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ЦДАГО, Ф-1, оп.20, спр.6277
716	с. Верхній Табір	Сталіндорфський район	Не має відомостей		Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, ф.Р-1520, оп.3, спр.9
717	с. Красне	Сталіндорфський район	с. Красне	Нікопольський район Дніпропетровська область	-	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування	ЦДАГО, Ф-1, оп.20, спр.6277
718	с. Мар'ївка	Сталіндорфський район	с. Ново-мар'ївка	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
719	с. Олександропіль	Сталіндорфський район	с. Олександропіль	Солонянський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
720	с. Фрайдорф	Сталіндорфський район	В1954р.перейменоване в с. Гвардійське, сучасна назва не встановлена	Нікопольський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
721	с. Стародубівці	Старо-Микольський район	с. Стародубівці	В 1932 р. включений до складу Донецької області Нині: Мангушський район Донецька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р-1520, оп.3, спр.13
722	с. Велика Банка	Томаківський район	с. Зоря	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
723	с. Велика Долина	Томаківський район	с. Долинське	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
724	с. Велика Томаківка	Томаківський район	с. Томаківка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9

1	2	3	4	5	6	7	8
725	с. Всеводове	Томаківський район	с. Видове	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
726	с. Володимирівка	Томаківський район	с. Володимирівка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2740, оп.1, спр.1-10
727	с. Гарбузівка	Томаківський район	с. Гарбузівка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
728	с. Жмерине	Томаківський район	с. Жмерине	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
729	с. Зелений Гай	Томаківський район	с. Зелений Гай	Томаківський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, нв-27833
730	с. Іллінка	Томаківський район	с. Іллінка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
731	с. Катоцине	Томаківський район	с. Катоцине	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
732	с. Кисличувата	Томаківський район	с. Кисличувата	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
733	с. Китайгородка	Томаківський район	с. Китайгородка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2712, оп.1; спр.2-8

1	2	3	4	5	6	7	8
734	с. Миколаївка	Томаківський район	с. Ново – Миколаївка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
735	с. Михайлівка	Томаківський район	с. Ново-Михайлівка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508; ф.Р- 1520, оп.3, спр 14
736	с. Настасівка	Томаківський район	с. Настасівка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
737	с. Новий мир	Томаківський район	с. Новий мир	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
738	с. Ново-Київка	Томаківський район	с. Ново-Київка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	«Чорні дошки»	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.9
739	с. Петрівка	Томаківський район	с. Петрівка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
740	с. Преображенка	Томаківський район	с. Преображенка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2741, оп.1, спр.7
741	с. Томаківка	Томаківський район	сmt. Томаківка	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2441, оп.1,спр.44; ф.Р- 1520, оп.3, спр 14
742	с. Топила	Томаківський район	с. Топила	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
743	с. Чумаки	Томаківський район	с. Чумаки	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508

1	2	3	4	5	6	7	8
744	с. Шевченкове	Томаківський район	с. Шевченкове	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
745	с. Яковлеве	Томаківський район	с. Добра Надія	Томаківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
746	с. Бабайківка	Царичанський район	с. Бабайківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-1520, оп.3, спр.32, 37
747	с. Базарно –Глинищанське	Царичанський район	смт. Царичанка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
748	с. Гнатівка	Царичанський район	с. Гнатівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
749	с. Залелія	Царичанський район	с. Залелія	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6508
750	с. Заорілля	Царичанський район	с. Заорілля	Царичанський район Дніпропетровська область	Музейна колекція спогадів	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	Історичний музей імені Д. І. Яворницького, Афс-2540
751	с. Зубківка	Царичанський район	с. Зубківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-6468 Спогади свідків
752	с. Єлизаветівка	Царичанський район	с. Єлизаветівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-5018, оп.1, спр.4, 6

1	2	3	4	5	6	7	8
753	с. Іванівка	Царичанський район	с. Назаренки	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
754	с. Катеринівка	Царичанський район	с. Катеринівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
755	с. Карпенки	Царичанський район	с. Радянське	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
756	с. Китайгородка	Царичанський район	с. Китайгород	Царичанський район	Архівні дже-рела	Обкладено подвійною ставкою по хлібозаготівлі	ДАДО, Ф.Р-1144, оп.1, спр.29, арк. 32
757	с. Клиновське	Царичанський район	с. Турово	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
758	с. Кущівка	Царичанський район	с. Кущівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
759	с. Лисківка	Царичанський район	с. Лисківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
760	с. Ляшківка	Царичанський район	с. Ляшківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240 оп.1,спр.86
761	с. Минівка	Царичанський район	с. Ляшківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
762	хут. Михайлівський	Царичанський район	с. Ляшківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
763	с. Могілів	Царичанський район	с. Могілів	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
764	с. Молодіївка	Царичанський район	с. Ляшківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
765	с. Нетесівка	Царичанський район	с. Нетесівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
766	с. Новопідкряж	Царичанський район	с. Новопідкряж	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
767	с. Плавещина	Царичанський район	с. Плавещина	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
768	с. Помазанівка	Царичанський район	с. Помазанівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
769	с. Преображенка	Царичанський район	с. Преображенка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
770	с. Прядівка	Царичанський район	с. Прядівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-2240, оп.1, спр.86
771	хут. П'ятихатки	Царичанський район	сmt. Царичанка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
772	с. Рибалки	Царичанський район	с. Рибалки	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
773	с. Рудьки	Царичанський район	с. Рудьки	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
774	с. Салове	Царичанський район	с. Салівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
775	с. Селянівка	Царичанський район	с. Селянівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
776	с. Тарасівка	Царичанський район	с. Тарасівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
777	с. Топчине	Царичанський район	с. Топчине	Магдалинівський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. П-18 оп.1, спр.160
778	с. Турове	Царичанський район	с. Турове	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
779	с. Царичанка	Царичанський район	смт. Царичанка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-1520, оп.3, спр.32, 37
780	с. Цибульківка	Царичанський район	с. Цибульківка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф Р-6508
781	с. Шарівка	Царичанський район	с. Шарівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
782	с. Шпирківка	Царичанський район	смт. Царичанка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
783	с. Шульгівка	Царичанський район	с. Шульгівка	Петриківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
784	с. Щербини	Царичанський район	с. Щербинівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
785	с. Юр'ївка	Царичанський район	с. Юр'ївка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. П-18, оп.1,спр.160
786	с. Яризівка	Царичанський район	с. Івано-Яризівка	Царичанський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
787	с. Варварівка	Чубарівський район	с. Варварівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Гуляйпільський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
788	с. Вербова	Чубарівський район	с. Вербова	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Пологівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
789	с. Воздвижівка	Чубарівський район	с. Воздвижівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Гуляйпільський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
790	с. Гуляй-Поле	Чубарівський район	м. Гуляй-Поле	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Гуляйпільський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
791	с. Затише	Чубарівський район	м. Гуляйполе	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Гуляйпільський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
792	с. Костянтинівка	Чубарівський район	с. Костянтинівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Пологівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
793	с. Марфопіль	Чубарівський район	м. Гуляйполе	В 1939 р. включений до складу Запорізької області	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
794	с. Кінські Роздори	Чубарівський район	с. Кінські Роздори	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Пологівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
795	с. Чубарівка	Чубарівський район	с. Чубарівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області. Нині: Пологівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76

1	2	3	4	5	6	7	8
796	с. Шевченко	Чубарівський район	с. Шевченко	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині: Пологи́вський район Запорізька область		Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.76
797	с. Андріївка	Широківський район	с. Андріївка	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-1520, оп.3, спр.32, 37
798	с. Вербове	Широківський район	с. Явдотівка	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
799	с. Вишневе	Широківський район	с. Вишневе	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
800	с. Водяне	Широківський район	с. Водяне	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
801	с. Зелена Балка	Широківський район	с. Зелений Гай	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
802	с. Новокурськ	Широківський район	с. Новокурськ	Широківський район Дніпропетровська область	Газета «Зоря»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	23.05.1991 р.
803	с. Олександрівка	Широківський район	с. Олександрівка	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
804	с. Пологи	Широківський район	с. Пологи	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
805	с. Тихий Став	Широківський район	с. Тихий Став	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
806	с. Шведове	Широківський район	с. Шведове	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
807	с. Швейцарія	Широківський район	с. Дачне	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
808	с. Шестірна	Широківський район	с. Шестірна	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
809	с. Широке	Широківський район	сmt. Широке	Широківський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
810	с. Явдотівка	Широківський район	с. Явдотівка	Широківський район Дніпропетровська область	Газета «Прапор Леніна»	Вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	22.12.1990 р.
811	с. Бразолове	Юр'ївський район	с. Бразолове	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
812	с. Варварівка	Юр'ївський район	с. Варварівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
813	с. Водяне	Юр'ївський район	с. Водяне	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
814	с. Дубове	Юр'ївський район	с. Дубове	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
815	с. Кіндратівка	Юр'ївський район	с. Кіндратівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
816	с. Новов'язівське	Юр'ївський район	с. Новов'язівське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
817	с. Ново-Іванівське	Юр'ївський район	с. Ново-Іванівське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
818	с. Ново-Московське	Юр'ївський район	с. Ново-Московське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
819	с. Олександрівка	Юр'ївський район	с. Олександрівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
820	с. Орлівське	Юр'ївський район	с. Орлівське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
821	с. Сергіївка	Юр'ївський район	с. Сергіївка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже- рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків

1	2	3	4	5	6	7	8
822	с. Сокільське	Юр'ївський район	с. Сокільське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6468 Спогади свідків
823	с. Хандаєєвка	Юр'ївський район	с. Ново-В'язівське	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6469 Спогади Свідків
824	с. Чаплинка	Юр'ївський район	с. Чаплинка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф. Р-6508
825	с. Шандрівка	Юр'ївський район	с. Ново-шандрівка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.Р- 6508
826	с. Юр'ївка	Юр'ївський район	смт. Юр'ївка	Юр'ївський район Дніпропетровська область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, ф.П-18, оп.1 спр.160; ф. Р-6468, оп.1, спр.21, 30
827	с. Волканешти	Якимівський район	с. Вовчанське	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86
828	с. Дмитрівка	Якимівський район	смт. Якимівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86
829	с. Охрімівка	Якимівський район	с. Охрімівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86
830	с. Новоданилівка	Якимівський район	с. Ново-Данилівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні дже-рела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86

1	2	3	4	5	6	7	8
831	с. Тернівка	Якимівський район	с. Велика Тернівка	В 1939 р. включено до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86
832	с. Шевченко	Якимівський район	с. Шевченко	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.82
833	с. Шелюги	Якимівський район	с. Шелюги	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.86
834	с. Якимівка	Якимівський район	смт Якимівка	В 1939 р. включений до складу Запорізької області Нині : Якимівський район Запорізька область	Архівні джерела	Штрафи за невиконання планів хлібоздачі, вилучення худоби, майна, продуктів харчування.	ДАДО, Ф. Р-2240, оп.1, спр.82

**ПЕРЕЛІК ФОНДІВ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
В ЯКИХ МІСТИТЬСЯ ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАСЕЛЕНІ ПУНКТИ, ЩО
ПОСТРАЖДАЛИ ПІД ЧАС ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РОКІВ**

- P- 242 Виконком Богданівської сільради Павлоградського району
P-260 Виконком Горяннівської сільради Петриківського району
P-270 Виконком Сурьско – Литовської сільради Дніпропетровського району
P-460 Виконком Карабинівської сільради Павлоградського району
P-465 Виконком Чапельської сільради Дніпропетровського району
P-491 Виконком Підгороднянської сільради Дніпропетровського району
P-1144 Виконком Ломівської сільради Дніпропетровського району
P-1338 Виконком Йосипівської сільради Дніпропетровського району
P-1370 Виконком Широківської сільради Кам'янського району
P-1381 Виконком Сугаківської сільради Дніпропетровського району
P-1450 Виконком Знаменівської сільради Новомосковського району
P-1451 Виконком Василівської сільради Кам'янського району
P-1452 Виконком Булахівської сільради Павлоградського району
P-1458 Виконком Дерезуватської сільради Синельниківського району
P-1520 Прокуратура Дніпропетровської області
P-1757 Виконком Сурьско – Покровської сільради Дніпропетровського району
P-1758 Виконком Попово- Балівської сільради Петриківського району
P-1759 Виконком Ново – Олександрівської сільради Солонянського району
P-1859 Виконком Карнаухово – Хуторської сільради Криничанського району
P-1951 Виконком Тритузнянської сільради Солонянського району
P-1952 Виконком Китайгородської сільради Царичанського району
P-1953 Виконком Аульської сільради Криничанського району
P-2240 Відділ охорони здоров'я Дніпропетровського облвиконкому
P-2693 Виконком Лоц-Кам'янської сільради Дніпропетровського району
P-2697 Виконком Вишнівської сільради Покровського району
P-2698 Виконком Ново – Миколаївської сільради Дніпропетровського району
P-2699 Виконком Благовіщенської сільради Криничанського району
P-2700 Виконком Олександрівської сільради Покровського району
P-2703 Сільське споживче товариство, с. Сурьско-Литовське Дніпропетровського району
P-2707 Виконком Чаплинської сільради Магдалинівського району
P-2710 Виконком Великомихайлівської сільради Покровського району
P-2712 Виконком Китайгородської сільради Томаківського району
P-2714 Виконком Ново – Петрівської сільради Покровського району
P-2715 Виконком Зеленогайської сільради Покровського району
P-2718 Виконком Орестопільської сільради Покровського району
P-2721 Виконком Карнаухівської сільради м. Дніпродзержинська
P-2724 Виконком Сухачівської сільради Дніпропетровського району
P-2725 Виконком Одиноківської сільради Дніпропетровського району
P-2726 Виконком Волоської сільради Дніпропетровського району
P-2731 Виконком Старо – Ігреньської сільради Карло – Марківського району
P-2740 Виконком Володимирівської сільради Томаківського району
P-2741 Виконком Преображенської сільради Томаківського району
P-2742 Виконком Водянської сільради Покровського району
P-2759 Виконком Зеленогайської сільради Новомосковського району
P-2772 Виконком Катошинської сільради Томаківського району
P-2778 Виконком Єгорівської сільради Покровського району
P-2820 Уповноважений Наркомату заготівель по Дніпропетровській області
P-2880 Статистичне бюро Дніпропетровського округу
P-2921 Сільське споживче товариство, с. Краснопілля Дніпропетровського району
P-2926 Сільське споживче товариство, с. Йосипівка Дніпропетровського району
P-2928 Сільське споживче товариство, с. Ново – Миколаївка Дніпропетровського району
P-3014 Сільгоспартіль ім. Ульянова, с. Підгороднє Дніпропетровського району
P-3015 Сільгоспартіль ім. 1 Травня, с. Любимівка Дніпропетровського району
P-3093 Радгосп «Батрак», с. Попова Балка Дніпропетровського району

Р-3194 Виконком Мало – Олександрівської сільради Кам'янського району
Р- 3271 Виконком Старо – Кодакської сільради Дніпропетровського району
Р-3348 Дитячий будинок немовлят, с. Ямбург Дніпропетровського району
Р-3370 Виконком Таромської сільради м. Дніпропетровська
Р-3381 Виконком Селюцької сільради Дніпропетровського району
Р-3430 Виконком Єлізавето – Кам'янської сільради Дніпропетровського району
Р-3434 Сільське споживче товариство, с. Сурьско – Покровське Дніпропетровського району
Р-4405 Сільське споживче товариство, с. Лобойківка Петриківського району
Р-5018 Виконком Єлізаветівської сільради Царичанського району
Р-6468 Колекція спогадів мешканців Дніпропетровської області про Голодомор 1932-1933 років.
Р-6508 Колекція реєстрації актів цивільного стану
П- 7 Окружний комітет КП(б)У Павлоградської округи
П- 18 Дніпропетровський міський комітет КП(б)У
П- 19 Обласний комітет КП(б)У

Фонди Центральних державних архівів України, в яких містяться відомості про Голодомор в Дніпропетровській області

ЦДАВО - Центральний державний архів вищих органів влади:
Ф-1, Всеукраїнський центральний виконавчий комітет (ВУЦВК)

ЦДАГО – Центральний державний архів громадських об'єднань
Ф-1, Центральний комітет Комуністичної партії України

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АМСРР	Автономна Молдавська Соціалістична Радянська Республіка
арт.	артіль, артель
БУПР	будинок попереднього утримання
б-ца	больница
ВКП(б)	Всесоюзна комуністична партія більшовиків,
	Всесоюзная коммунистическая партия большевиков
ВЛКСМ	Всесоюзна ленінська комуністична спілка молоді,
	Всесоюзный ленинский коммунистический союз молодежи
ВНОС	воздушное наблюдение, оповещение и связь
ВП, ВПР	військовий прокурор
ВУКООП, ВУКоопспілка	Всеукраїнська кооперативна спілка
ВУЦВК	Всеукраїнський центральний виконавчий комітет
ВУЦИК	Всеукраинский центральный исполнительный комитет
ГК	городской комитет
ГПК	городской партийный комитет
ГПР	Генеральний прокурор
ГПУ	Государственное политическое управление
гр., гр.-на	громадянин, гражданин; громадянина, гражданина
ГУРКМ	Главное управление рабоче-крестьянской милиции
ГУРСМ	Головне управління робітничо-селянської міліції
дезкамера	дезінфекційна камера, дезинфекционная камера
ДЗМО	Днепропетровский завод металлургического оборудования
ДЗМУ	Днепропетровский завод металлургического оборудования
ДОПР	дом предварительного заключения
ДПУ	Державне політичне управління
Ед. диспансер	Единый диспансер
ж. д.	железная дорога
зав.	завідувач, заведующий
ЗПК	заводський партійний комітет, заводской партийный комитет
ЗРК	закритий робітничий кооператив, закрытый рабочий кооператив
ЗУ	заводоуправління, заводоуправление
ИТУ, (и.ту)	исправительно-трудовое учреждение
кгр, кл., клгр.	кілограм, килограмм
керсклад	керівний склад
кіл.	кілометр
КК	контрольна комісія, контрольная комиссия
КК РКІ	Контрольная комиссия и рабоче-крестьянская инспекция
КК РСІ	Контрольна комісія і робітничо-селянська інспекція
КНС	Комітет незаможних селян
кол.	колгосп, колгоспний, колхоз, колхозный (також колонія, колонія)
коп.	копійка(и)
КП(б)У	Комуністична партія більшовиків України, Коммунистическая партия большевиков Украины
к-р.	контрреволюційний, контрреволюционный
крб.	карбованець
культпроп	відділ культури і пропаганди, отдел культуры и пропаганды
лікпом	помічник лікаря
лікустанови	лікувальні установи
м/р, міськрада	міська рада
моб. кошти	мобілізаційні кошти
МОПР	Международная организация помощи борцам революции
МПК	міський партійний комітет
МРК	міжрайонна контора, межрайонная контора
МТС	машино-тракторна станція, машинно-тракторная станция
м-ц	місяць
н /области	нашей области
Наркомвод	Народний комісаріат водного транспорту

Наркомздрав	Народний комісаріат охорони здоров'я
Наркомзем	Народный комиссариат земледелия
Наркомснаб	Народный комиссариат снабжения
нарслідчий	народний слідчий
нарсуддя	народний суддя
НКВД	Народный комиссариат внутренних дел
НКВС	Народный комиссариат внутренних дел
НКЗУ	Народный комиссариат земледелия Украины
НКОЗУ	Народный комиссариат охорони здоров'я України
НКПС	Народный комиссариат путей сообщения, Народный комиссариат путей сообщения
НКЮ, Наркомюст	Народный комиссариат юстиції, Народный комиссариат юстиции
обком	обласний комітет
облвиконком	обласний виконавчий комітет
Облздороввідділ	обласний відділ охорони здоров'я
Облздрав	обласний відділ охорони здоров'я
Облоно	областной отдел народного образования
Облпрокуратура	Обласна прокуратура
Облсобес	Областной отдел социального обеспечения
ОГПУ	Объединенное Главное политическое управление
одноос.	одноосібник
ОЗВ	обласний відділ охорони здоров'я
ОК	окружний комітет
ОКС	отдел капитального строительства
ОПШ	окружна партійна школа
оргинстр	организационно-инструкторский отдел
ОРС	отдел рабочего снабжения
ОХМАТДЕТ	охрана материнства и детства
п/ячейка	партийная ячейка
ПБ ЦК КП(б)У	Политбюро ЦК КП(б)У
ПП ОГПУ	пересыльный пункт Объединенного государственного политического управления
ПУУВО	Політичне управління Українського військового округу, Политическое управление Украинского военного округа
Радбат	радіобатальйон, радіобатальйон
радгосп	радянське господарство
райвоенком	районный военный комиссар
РайГПУ	районный отдел Государственного политического управления
райздравинспектор	районный инспектор по народному здравоохранению
райміліція	районний відділ міліції
РайОНО	районный отдел народного образования
Райспоживспілка	районный відділ споживчої спілки
РВК, райвиконком	районный виконавчий комітет
РЗВ	районный відділ охорони здоров'я
РЗІ	районный инспектор з охорони здоров'я
РЗУ (РайЗУ)	районне земельне управління, районное земельное управление
РИК	районный исполнительный комитет
РИНО	районный инспектор народного образования
РКИ	рабоче-крестьянская инспекция
РКК	районна контрольна комісія
РККА	Рабоче-крестьянская красная армия
р-н	район
РНК, Раднарком	Рада народних комісарів
РПК	районний партійний комітет
РС міліція	Робітничо-селянська міліція
РСІ	Робітничо-селянська інспекція
РСЧА	Робітничо-селянська червона армія
РФВ	районний фінансовий відділ
с.	село

с. г.	сего года
с.г., с.- г.	сільськогосподарський
с/р, с/рада	сільська рада
с/х, с/хоз.	сельское хозяйство, сельскохозяйственный
санбакінститут	Санітарно-бактеріологічний інститут
Санбаклабораторія	санітарно-бактеріологічна лабораторія
Санбат	санітарний батальйон, санитарный батальон
сельЕПО	сельское единое потребительское общество
семссуда	семенная ссуда
СНК	Совет народных комиссаров
ст.	станція, станция; стаття, статья
СТО	Совет труда и обороны
с-ще	селище
т., тов.	товариш, товарищ
тов.	товарний, товарный
УСРР	Українська Соціалістична Радянська Республіка
учпрокурор	участковый прокурор
УЧХ	Український Червоний Хрест
ФЗУ	фабрично-заводське училище, фабрично-заводское училище
хут.	хутір, хутор
ц/р, ц. р.	цього року
ЦВК	Центральний виконавчий комітет
Церабкооп	Центральный рабочий кооператив
ЦИК	Центральный исполнительный комитет
ЦКК	Центральна контрольна комісія, Центральная контрольная комиссия
цнт., центн.	центнер
ЦПК	цеховий партійний комітет, цеховой партийный комитет
ч., чол.	чоловік, человек
чл.	член

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Акимівський район	см. Якимівський район	Вербки, с.	153, 182, 200, 265, 271, 358, 480
Андріївка, с.	65, 235, 351, 354, 374	Вербове, с.	228,
Андріївська с/р	435	Вербове, хут.	243, 257
Апостолівський район	155, 161, 181, 222-225, 297, 310, 313, 441, 444, 474	Вербово-Шевченкове, с.	265
Апостолове, с.	461	Верхньодніпровськ, м.	79, 328, 417, 419, 423, 438
Аули, с.	168, 279, 297, 419, 427-429, 436, 441, 443, 447, 448, 453-455, 464, 465, 478,	Верхньодніпровська с/р	456
Аульська с/р	104, 160, 204, 279, 392, 413, 419, 427-429, 431, 436, 441, 443, 447, 448, 453-455, 464, 465, 478	Верхньодніпровський район	12, 76-80, 96, 101, 143, 221, 309, 334, 337, 339, 353, 355, 379, 413- 423, 438, 442, 446, 447, 453, 456, 457, 460, 463, 465, 468-470, 472, 478, 480, 486
БССР	120	Верховцевська с/р	259
Бабайківка, с.	126, 170, 196, 254, 319, 453, 461	Високопілля, с.	440, 456, 459, 461, 462, 483
Бабайківська с/р	215, 257, 265, 276, 304, 317, 322, 457	Високопільський район	11, 12, 132, 353, 363, 389, 438, 440, 456, 458, 459, 461, 462, 478, 483
Балаклійський район	147	Вільне, с.	47, 487
Банівка, с.	203	Вільнохуторська с/р	95
Башкірія	120	Водяне, с.	46, 168, 226, 331, 332, 353, 360
Бердянськ м.	218, 234, 244, 247, 435	Водяний, хут.	358
Бердянський район	11, 132, 153, 161, 168, 181, 191, 200, 246, 351, 421, 428, 431, 447, 460, 481	Воздвижівка, с.	257
Березанівка, с.	70	Волокнеште, с.	212
Березанівська с/р	305	Волноваха, ст.	218
Благовіщенська с/р	83, 204, 393, 414, 415, 420, 421, 427, 443, 448, 455, 478, 479	Воронівка, с.	269
Богданівка, с.	72, 265, 271, 272, 280, 356, 358, 480	Воронковка, с.	65
Богданівська с/р	427	Ворошилівка, с.	211, 484
Богдановербка, с.	230	Ворошилівська с/р	223, 224, 484
Божедарівський район	13, 132, 153, 162, 201, 223, 226, 352, 423, 439, 460, 465-467, 473, 485	В'язівська с/р	427
Боровківська с/р	95	Гавівська с/р	168
Бородаївська с/р	95	Гайчурська с/р	280
Брагинівка, с.	230, 325	Ганівка, с.	212
Булахівка, с.	271, 272	Ганнопільська с/р	13
Булахівська с/р	270	Геничеський район	161, 181, 200, 223, 310, 314, 444, 450, 460
В'язівка, с.	237, 255, 265, 271	Георгіївка, с.	212, 219, 220
В'ячеславівна, с.	223	Георгіївська с/р	225
Варварівка, с.	257, 271	Гирсівка, с.	219, 223, 279, 287, 303, 320, 464,
Варварівка, ст.	50, 88, 412	Гирсівська с/р	225
Василівка, с.	72, 223, 486- 488	Голубівка, с.	65, 373
Василівська с/р	393, 472	Гречане, с.	48, 49, 54, 56, 57, 63
Василівський район	12, 132, 168, 200, 219, 285, 287, 303, 313, 352, 357, 364, 422, 423, 464	Гречанівська с/р	61, 62
Васильківський район	11-13, 17, 30, 38, 45, 46, 65, 70, 132, 150, 153, 161, 200, 224, 232, 244, 285, 311, 314, 364-371, 423 71	Губініха, с.	28, 330, 339, 373, 374
Велика Козирщина, с.	352, 451	Губініхська с/р	168
Велико-Білозірський район	132, 153, 161, 164, 181, 200, 212, 215, 221, 223, 225, 298, 310, 313, 352, 362, 433, 438, 458, 460, 461, 474, 482-484	Гуляй Поле, с.	226, 360
Велико-Лепетиський район	277, 311, 320, 465	Гурбівська с/р	168
Велико-Михайлівська с/р	12, 114, 132, 153, 168, 201, 241, 252, 310, 353, 363, 430, 438, 443, 446, 450, 468, 481	Дебальцеве, с.	46
Велико-Токмацький район	257	Дмитрівка, с.	70, 351
Вербівська с/р	257	Дмитрівська с/р	13, 212, 311
		Дніпрово-Кам'янка, с.	168
		Дніпропетровськ, м.	12, 96, 98, 113, 124, 141, 168, 191, 193, 216, 222, 250, 277, 285, 326, 327, 334, 336-341, 343, 346, 389, 401-420, 422-477, 480, 481-490
		Дніпропетровський район	11, 45, 168, 307, 327, 343, 346, 412-441, 443, 445, 447-449, 451, 475, 477-479, 483, 485, 496
		Добро-Надеждінська с/р	123, 124
		Долинське, с.	462, 482
		Долинський район	62, 181, 212, 223, 305, 310, 313, 322, 354, 362, 427, 436, 441, 445, 447, 450, 456, 462, 474, 482
		Домотканська с/р	77, 95, 156

Дронівська с/р	264	Котовський район	20, 30, 35, 52, 65, 66, 71, 406
Дунаївка, с.	219	Кочережки, с.	255, 265, 271, 346
Єленівка, с.	226	Кочерезька с/р	168, 427
Єлизавето-Кам'янка, с.	466, 479	Крамарка, с.	112, 344
Єфремівка, с.	212	Крамарка, с.	112, 344
Жданівка, с.	226, 339, 355	Крамарська с/р	71, 112, 344
Жеребець, с.	259	Красне, с.	65, 351
Жовте, с.	85, 89, 437, 490	Краснопільська с/р	305, 355
Заградівка, с.	211, 223-226, 476, 477	Кременівка, с.	277, 320
Зайцеве, с.	271	Кременчук, м.,	
Закавказзя	105, 117, 120	Полтавська область	24, 32, 34, 35
Закривчанська с/р	264	Кривий Ріг, м.	13, 212, 213, 216, 225, 273, 289, 301, 304, 331, 332, 436, 470, 481, 486, 487
Заорілля, с.	125, 126	Криворізька міська рада	132, 273, 480
Заорільська с/р	125, 257, 264	Криворізький район	12, 13, 69, 153, 161, 182, 200, 203, 263, 313, 314, 342, 344, 345, 354, 436, 441, 444, 488, 489
Запоріжжя, м.	212, 213, 216, 225, 285, 263, 301, 314, 471		105, 128
Запорізька міська рада	202, 453	Крим	
Заривці, с.	126	Криничанська с/р	167, 175, 186, 189, 208, 235, 394, 414, 447, 453, 456-458, 472
Західний Сибір	105	Криничанський район	13, 17, 328, 330, 414, 447, 453, 456-458, 475
Західні області	105, 146, 443	Кринички, с.	175, 297, 414, 447, 453, 456-458, 475
Звонецьке, с.	359, 487	Кулебівка, с.	47, 53, 66, 269, 372
Знаменівка, с.	46, 71	Кулебівська с/р	443
Іванівка, с.	48, 53, 54, 55, 56, 88, 221, 223, 230, 234, 341, 353, 382-387, 412	Ленінград, м.	190
Іванівська область	105	Ленінградська область	105, 120
Іванівська с/р	13	Литвинівська с/р	295
Йосипівка, с.	420, 430, 449, 460, 479	Лихівка, с.	438
Йосипівська с/р	390, 420, 430, 449, 460, 479	Лихівський район	11, 132, 168, 201, 256, 355, 438, 441, 446, 462
Казахстан	5, 105, 117	Личківська с/р	113
Кальчинівка, с.	168	Лобойківка, с.	57, 58, 72
Кам'янка, с.	351, 484	Лобойківська с/р	61, 63
Кам'янка-на-Дніпрі	423	Лозоватівська с/р	162, 201
Кам'янська міська рада	11, 83, 99, 103, 124, 132, 143, 155, 160, 166, 186, 204, 235, 297, 354, 417, 419, 421-429, 432, 435, 436, 439, 441, 443, 445, 447-449, 452, 455, 457-459, 461, 462, 464-467, 469, 471-474, 476-479, 483-485	Лозоватка, с.	168
		Ломівська с/р	305, 415-418, 420-425, 451, 457, 459, 462, 465-467, 472, 485
Кам'янське, м.	11, 17, 29, 99, 103, 213, 216, 226, 244, 301, 314, 413, 414, 416, 430, 431, 438, 441, 443, 447, 448, 452, 453, 467, 469, 472-476, 483	Любимівка, с.	70, 416, 417, 424, 426, 427, 429, 430, 434, 452, 468
Кам'янський на Дніпрі район	11, 132, 314, 461	Любимівська с/р	84, 416, 417, 422, 424, 426, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 437, 452, 468
Капулівка, с.	168	Люксембурзький район	11, 132, 168, 182, 212, 218, 297, 310, 313, 354, 355, 441
Карабінівка, с.	271	Ляшківська с/р	264
Карло-Марксієвський район	406	Магдалинівський район	17, 44, 65, 66, 71, 113, 153, 161, 181, 182, 200, 226, 273, 277, 314, 327, 339, 342, 344, 346, 355, 401- 403, 406, 408, 421, 428, 429, 431, 435, 436, 442, 444, 449, 459, 479
Карнаухівка, с.	188, 354, 420, 449, 452, 479		273, 320
Карнаухівська с/р	394, 420, 449, 452, 479	Мала-Козирщина, с.	258
Катеринівка, с.	230, 464, 487	Мала Токмачка, с.	168, 225
Катеринівська с/р	214	Мар'янівка, с.	326
Катерино-Михайлівка, с.	168, 428	Мар'янське, с.	72
Каховка, с.	69	Мариєнфельд, кол.	257
Каховська с/р	69	Марфопільська с/р	12, 237, 242, 271, 458, 480
Китайгородка, с.	125, 126	Межиріч, с.	236, 318, 474
Китайгородська с/р	264	Межирічська с/р	11, 12, 17, 20, 38, 45, 46, 48, 65, 115, 116, 132, 153, 161, 182, 194, 200, 206, 214, 223, 225, 226, 229, 244, 306, 310, 337, 355, 371, 372, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 429, 435, 441, 475, 482,
Кізіяр, с.	259, 260	Межівський район	
Кінські Роздори, с.	106, 107, 193, 360, 428		
Полтавська область	147		
Козинська с/р	95, 295		
Коларівка, с.	223, 423, 453		
Коларівська с/р	168		
Коларівський район	12, 132, 153, 161, 191, 200, 203, 223, 224, 225, 287, 310, 315, 354, 423, 424, 441, 453		
Колпаківка, с.	65		
Копані, с.	259, 358		
Костянтинівка, с.	225, 257, 274, 320, 463		

Мелітопіль, м.	212, 215, 218-220, 225, 259	Ново-Олександрівська с/р	95, 202, 295, 305, 414, 415, 417, 418, 420, 422, 423, 426, 429, 432-436, 452, 460-462, 464, 465-469, 473, 483, 485
Мелітопільський район	11, 12, 132, 191, 215, 223, 225, 259, 274, 279, 310, 314, 441, 461-463	Ново-Підкраж, с.	126
Миколаївка, с.	46, 49, 98, 148, 195, 345, 351, 353, 354, 447, 449, 450	Ново-Підкражська с/р	126, 257
Миколаївська с/р	95, 156, 177, 295, 395, 427, 430, 436, 437, 443, 455, 456, 458-460, 462, 465, 469-471	Ново-Покровська с/р	413, 416, 417, 424, 426
Миколо-Будзуйківська с/р	305	Ново-Празький район	12, 14, 128, 132, 226, 311, 437, 442, 452
Михайлівка, с.	345, 373, 421, 442	Ново-Прокопівська с/р	114, 353
Михайлівська с/р	428	Новоселівка, с.	57, 65, 266-269, 410, 411, 462
Михайлівський район	356, 421, 434, 441, 442, 471	Новоселівська с/р	189, 204, 266, 395, 410, 411, 472
Мишурін Ріг, с.	256, 353, 462	Ново-Троїцьке с.	46, 234, 355, 421, 443
Могилів, с.	81, 89, 125, 166, 167, 414	Ново-Троїцький район	11, 132, 153, 162, 164, 182, 191, 201, 223, 225, 310, 314, 357, 421, 443
Могилянська с/р	203, 264, 276	Новоукраїнка, с.	277, 320, 464
Могілівська с/р	264, 276	Обухівка, с.	48, 49, 56, 57, 61, 66, 70, 96
Мокра, ст.	299, 471	Олександрівка, с.	70, 225, 311, 355, 357, 487
Молочанський район	12, 132, 153, 161, 168, 182, 191, 200, 314, 356, 397, 421, 435, 441, 443, 464, 483	Олександрійська с/р	123,
Молочне, с.	421	Олександрійський район	11, 123, 124, 132, 182, 194, 225, 230, 278, 313, 318, 358, 361, 362, 430, 431, 433, 441, 475,
Москва, м.	10, 27, 31, 42, 105, 111, 128, 190, 277, 413	Олександрія, м.	176, 306
Московська область	105, 120, 307	Олексіївка, с.	50, 224, 360, 429, 481
Мотронівська с/р	95	Олексіївська с/р	228, 243
Надеждіне, с.	212, 219	Оріхівський район	11, 132, 143, 145, 194, 246, 319, 358, 424, 432, 438, 440-443, 446, 458, 461, 474, 482-484
Наталіно, с.	440, 446	Оріхове, с-ще	358, 461, 483
Недеждинська с/р	123, 124	Орли, хут.	227, 243
Нетесівка, с.	126	Орлівка, с.	357
Нетесівська с/р	264	Орлівцанська с/р	443
Нижні Сирогози, с.	357, 440, 441, 444	Орлівщина, с.	72, 175, 196, 213, 269, 373, 454
Нижньогородський край	105, 120	Орлове, с.	211, 223
Нижньо-Сирогозький район	161, 182, 200, 217, 223, 225, 310, 317, 357, 432, 440, 444	Орловський район	128
Нижня Волга	105, 117, 191	Павлоград, м.	212, 215, 224, 270, 293, 302, 306, 321, 403, 407, 410, 411, 412, 413, 427, 450, 470, 479, 480,
Нікополь, м.	29, 212, 224, 225, 244, 286, 421, 428, 429, 441, 475	Павлоградський район	8, 12, 17, 27, 44, 70, 72, 132, 153, 161, 168, 181, 200, 224, 236, 255, 265, 270, 278, 311, 313, 318, 319, 320, 403, 406, 410, 429, 436, 441, 450, 454, 458, 463, 466, 474, 480
Нікопольський район	132, 137, 153, 161, 168, 181, 182, 194, 200, 310, 313, 322, 341, 356, 428, 429, 438, 441, 443, 460, 461, 474, 481, 487	Павло-Григорівська с/р	295
Ново-Василівський район	132, 161, 182, 200, 219, 223, 224, 225, 245, 287, 310, 314, 317, 321, 357, 363, 422, 442, 476, 482, 484	Пасуньки, с.	66
Ново-Горська с/р	278	Переслав, с.	168
Ново-Григорівська с/р	95, 73, 168, 295, 311	Перещепине ст.	273, 464
Ново-Данилівка, с.	212	Перещепине, с.	176, 196, 269, 331, 332, 356, 372, 373, 374, 402, 408, 454, 455
Ново-Златопільський район	11, 132, 313, 356	Перещепинська с/р	176
Ново-Керменчик, с.	168, 355	Перещепинський район	65, 66, 402
Ново-Кіндратівка, с.	65	Петриківська с/р	61, 63, 206, 317, 423
Ново-Миколаївка, с.	271, 272, 329, 353, 423, 427, 430, 436, 460, 471, 485	Петриківський район	11, 17, 18, 44, 53, 55, 56, 62, 65, 66, 88, 132, 241, 313, 318, 332, 374-381, 403-405, 407, 410-413, 417, 419, 431, 435, 460
Ново-Миколаївська с/р	95, 181, 427, 430, 436, 455, 456, 458-460, 462-465, 469-471, 473, 474, 485	Петропавлівка, с.	214, 474
Ново-Миколаївський район	259, 280, 285, 314, 356, 423, 441	Петропавлівський район	17, 44
Новомосковськ, м.	403, 406, 411, 432, 443, 450, 455, 456, 481, 484, 485, 486	Північний Кавказ	10, 105, 117, 128, 146, 147, 191, 194, 443
Новомосковський район	27, 28, 64, 65, 66, 168, 228, 266, 269, 280, 314, 318, 320, 326, 330, 331, 339, 356, 372, 373, 374, 398, 406, 432, 441, 443, 454, 455, 462, 463, 465, 474, 481, 485	Північний край	105
Ново-Олександрівка, с.	98, 217, 305, 423, 426, 429, 433, 434	Підгородне, с.	327, 343, 416, 418, 419, 425, 426, 435, 437, 438, 443, 447, 451, 452, 455, 456, 465, 468, 471, 472, 478, 485

Підгороднянська с/р	96, 101, 177, 186, 193, 283, 305, 390, 391, 416, 425, 426, 428, 430, 431, 436-438, 443, 451, 452, 456, 463, 465, 468, 471-473, 485	Сталіндорфський район	11, 13, 132, 212, 223-226, 314, 359, 432, 459, 481, 482
Піщане, с.	223	Стародуби, с.	225
Піщанка, с.	66	Степанівка, с.	219, 357
Піщанський район	86	Строганівка, с.	223
Покровка Друга, с.	219, 220	Суворівка, с.	211, 223
Покровка, с.	411, 487	Сурсько-Михайлівське, с.	168
Покровське, с.	114, 137, 194, 435, 451, 486, 487	Сурсько-Покровська с/р	413, 416, 417, 424, 426
Покровський район	10, 11, 132, 223, 224, 228, 243, 277, 285, 314, 363, 381, 382, 406, 410, 411, 426, 441, 460, 486, 487	Східний Сибір	117, 120
Пологи, ст.	252	Тарасівка, с.	168
Попельнасте, с.	257	Таромське, с.	96
Попова Балка, с.	416, 417, 419, 422, 424, 425, 427-429, 432-435, 437, 439, 445, 453, 459, 460, 463, 464, 467-474, 485, 486	Татарія	105, 117, 120, 191
Попова-Балівка, с.	49, 56, 58, 72	Тернівка, м.	325, 343
Попово-Балівська с/р	57, 60, 63, 404	Тернівка, с.	212, 223, 226
Поповобалківська с/р	417-419, 422, 424, 425, 428, 429, 432, 434, 435, 437, 445	Тернівська с/р	224
Посуньківська с/р	95, 295	Тернуватка, с.	173, 174, 205, 453
Потоки, с.	226	Тернуватська с/р	141, 172
Преображенка, с.	223, 225, 258, 259, 358	Терпінянський район	12, 132, 168, 176, 182, 196, 314, 359, 442
Преображенська с/р	265, 274	Тимошівка, с.	356
Приморське, с.	352	Томаківка, с.	274
Приморський Посад, с.	19	Томаківський район	11, 132, 181, 182, 203, 223, 226, 240, 274, 313, 318, 320, 359, 446, 480, 481
Прядівка, с.	126	Топчине, с.	73, 126
Прядівська с/р	265	Топчинська с/р	126
Пушкарівська с/р	95, 295	Тригузне, с.	166, 188, 359, 445, 449
П'ятихатки, м.	174, 212, 225	Тригузенська с/р	166, 396, 428, 445, 448, 449, 476
П'ятихатський район	85, 161, 162, 225, 304, 314, 445, 488	Троїцька с/р	434, 450
Раделівка, с.	223	Троїцьке, с.	242, 480
Радівонівка, с.	260	Трояно, ст	246
Романки, с.	243	Трудолобівка, с.	226
Романківська с/р	395, 448, 472, 476	Урал	105, 116, 120
Романкове, с.	188, 228, 297, 340	Уральська область	307
Рудчанська с/р	264	Харків, м.	37, 108, 137, 189, 405, 412, 413, 418, 419, 421, 431, 439, 479, 485
Салтичівська с/р	203	Харківська область	10
Свердловська с/р	203	Хороше, с.	72, 325
Середня Азія	105, 120	Хорошівська с/р	306
Середня Волга	105, 117, 128, 191	Хутірська с/р	49, 57, 61, 62, 63
Синельникове, м.	22, 28, 306, 461, 466, 468-470, 473, 486	Хутірське, с.	374-381
Синельківський район	11, 17, 18, 27, 35, 44, 45, 65, 120, 132, 260, 278, 313, 325, 470, 475, 486	Царе-Костянтинівка, с.	439
Скелеватська с/р	292	Царичанка, с.	125, 401, 403, 435, 480
Скотоватий, хут.	168	Царичанська с/р	257, 264
Славгород, с-ще	26, 361	Царичанський район	11, 17, 18, 35, 73, 81, 125, 126, 132, 167, 170, 194, 196, 223, 225, 235, 252, 254, 256, 264, 276, 304, 313, 318-320, 322, 325, 336, 338, 382-387, 401, 403, 406, 431, 433-435, 453, 457, 460, 461, 464, 480, 481
Слов'янка, с.	52, 115, 215, 229, 230	Цере-Константинівський район	153, 162, 313, 360, 422, 429, 431, 436, 439, 444, 454
Солоне, с.	455, 463-465, 470, 473, 474, 484	Чаплине (Чапліно), с.	311, 431, 449, 479
Солонянський район	12, 17, 18, 35, 44, 45, 132, 161, 168, 177, 181, 269, 297, 313, 329, 333, 335, 340, 346, 359, 427, 430, 433, 436, 455, 458-460, 462-465, 469, 470-474, 484-489	Чаплинка, с.	71, 334
Сорочинська с/р	62	Чаплинська с/р	288, 321, 391, 428, 429, 431, 449, 479
Софіївка, с.	26, 153, 226, 234, 246, 247, 319, 359, 421, 431, 460	Чаплі, с.	65, 436, 479
Софіївський район	11, 132, 333, 347, 359, 446	Чекрак, с.	219
Спаська с/р	280	Червоно-Іванівська с/р	204, 396, 426
Спаське, с.	65, 66, 108, 327, 337, 373	Червоно-Кам'янська с/р	123, 124
		Червонянська с/р	295
		Чернетчина, с.	71
		Чубарівка, с.	218, 223, 227, 240, 257, 459, 460, 462, 483
		Чубарівська с/р	254

Чубарівський район	11, 106, 132, 162, 168, 181, 182, 212, 223, 227, 240, 241, 245, 246, 251, 253, 257, 278, 313, 318, 319, 360, 400, 428, 459, 460-462, 481-483	Широчанська с/р	73, 76-80, 95, 96, 101, 193, 295, 415, 416, 421, 456, 457, 460, 463, 465, 468, 472
Чумаки, с.	226	Шульгівка, с.	49, 57, 59, 62, 63
Шевська с/р	113, 435	Шульгівська с/р	419
Шевченко, п.	212	Щасливська с/р	123, 124
Шелюх, с.	212	Юр'ївка, с.	73, 224, 338, 488, 490
Широке, с.	74, 78, 79, 96, 220, 346, 355, 356, 413-416, 418-422, 439, 446, 447, 453, 456, 457, 460, 463, 465, 468, 470, 478, 486, 489,	Юр'ївська с/р	257, 265
Широківська с/р	220, 353, 389, 391, 396, 413-422, 438, 439, 446, 447, 453, 456, 469, 470, 475, 478, 486	Юр'ївський район	17, 20, 34, 35, 45, 46, 65, 358, 488, 490
Широківський район	331, 332	Якимівський район	11-13, 132, 162, 260, 360, 429, 435, 453, 460, 482, 483, 484
		Ямбург, с.	423, 424, 461

ЗМІСТ

Закон України про Голодомор 1932–1933 років в Україні.....	5
<i>Бородін Є.І.</i> Відповідальність пам'яті.....	7
<i>Киструська Н.В.</i> Архівні документи – свідки трагедії Голодомору.....	8
<i>Нікілев О.Ф.</i> Голодомор на Дніпропетровщині.....	10
Розділ • I	
РОЗКУРКУЛЕННЯ І КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ.....	17
Перелік документів № 1–40.....	88
Розділ • II	
ХЛІБОЗАГОТІВЛІ І СЕЛЯНСЬКИЙ ОПІР.....	95
Перелік документів № 41–136.....	193
Розділ • III	
ГОЛОДОМОР.....	199
Перелік документів № 137–274.....	317
Розділ • IV	
СПОГАДИ ОЧЕВИДЦІВ ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 років.....	325
ДОДАТКИ •	
Список колгоспів, що заносилися на «чорні дошки» в 1932–1933 роках за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі документів Державного архіву Дніпропетровської області (згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932–1933 рр.).....	351
Список МТС (машинно-тракторних станцій) Дніпропетровської області, що заносилися на «чорні дошки» в 1932 році за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря» (згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932 р.).....	361
Список районів, що заносилися на «чорні дошки» в 1932 році за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря» (згідно з адміністративно-територіальним поділом 1932 р.).....	362
Список секретарів райкомів КП(б)У та голів райвиконкомів Дніпропетровської області, що заносилися на «чорні дошки» в 1933 році за невиконання планів хлібоздачі, складений на підставі публікацій в газеті «Зоря» (згідно з адміністративно-територіальним поділом 1933 р.).....	363
Списки громадян, загиблих від Голодомору 1932–1933 років, складені на підставі свідчень очевидців, що передані до Державного архіву Дніпропетровської області (станом на 1 вересня 2008 р.).....	364
Перелік громадян, померлих у лікарні Дніпропетровської виправно-трудової установи, 27 квітня 1932 року.....	388
Список громадян, що постраждали від Голодомору 1932–1933 років (складений на підставі виявлених документів Державного архіву Дніпропетровської області).....	389
Реєстр документів про Голодомор 1932–1933 рр., що зберігаються в Державному архіві Дніпропетровської області.....	401
Перелік населених пунктів, що постраждали від Голодомору 1932–1933 років на Україні.....	491
Перелік фондів Державного архіву Дніпропетровської області, в яких міститься інформація про населені пункти, що постраждали під час Голодомору 1932–1933 років.....	584
Список скорочень.....	587
Географічний покажчик.....	590

Наукове видання

РОЗКУРКУЛЕННЯ, КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ, ГОЛОДОМОР
на Дніпропетровщині (1929–1933 роки)

Збірник документів

Редактор О.В. Касьянов
Художньо-технічний редактор М.Д. Кислов
Верстка О. Волобуєва, К. Мелентьєва

Здано на складання 01.11.08. Підписано до друку 07.11.08.
Формат 60x90 1/8. Папір офсетний. Гарнітура PetersburgC.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 34,8. Ум. фарб-відб. 36,2.
Обл-вид. арк. 38,0. Зам. №126

ППКФ «Герда»,
пр. К. Маркса, 60, м. Дніпропетровськ, 49000
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ДК № 397 від 03.04.2001

ISBN 978-966-8856-11-2